

Boris Vežjak

IN
MEDIA
RES

Novinarji med etiko,
politiko in kapitalom

Boris Vezjak

IN MEDIA RES: NOVINARJI MED ETIKO, POLITIKO IN KAPITALOM

Boris Vežjak

IN MEDIA RES: NOVINARJI MED ETIKO, POLITIKO IN KAPITALOM

Jezikovni pregled Boris Vežjak
Motiv na naslovnici M.C. Escher
Izdajatelj Zofijini ljubimci – društvo za razvoj humanistike
Za izdajatelja Andrej Adam
Založnik Zofijini ljubimci – društvo za razvoj humanistike
Za založnika Andrej Adam

Način dostopa (URL)

<http://www.zofijini.net/eknjige/inmediare.pdf>

E-izdajo je podprla Mestna občina Maribor

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

070-057.1

VEZJAK, Boris

In media res [Elektronski vir] : novinarji med etiko, politiko
in kapitalom. - Besedilni podatki. - Ptuj : Zofijini ljubimci -
društvo za razvoj humanistike, 2008

Način dostopa (URL): <http://www.zofijini.net/eknjige/inmediare.pdf>

ISBN 978-961-92577-0-8

242993664

Posvečeno dragi ženi Mileni in najinim otrokom:

Gašperju, Hani in Jakobu

Vsebina

1. Uvod.....	6
2. Nekaj tehničnih navodil, kako brati to knjigo.....	11
3. Medijsko državljanstvo v času političnih in drugih prevzemov medijev.....	14
4. Za kaj je pri slovenskih medijih in njihovem političnem prevzemu šlo in kako so protagonisti svoje početje argumentirali.....	18
5. Medijska situacija v Sloveniji v letih 2006 do 2008 skozi dnevniške zapise.....	35
a. Zapisi v letu 2006... ..	36
b. Zapisi v letu 2007.....	102
c. Zapisi v letu 2008.....	621
6. Čisto za konec: čigavi talci so novinarji?.....	1370

Mediji bodo na prvih straneh objavljali najlepše in najbolj spodbudne dogodke doma in na tujem. Geslo 'slaba novica je najboljša novica' bodo zamenjali z geslom 'dobra novica je najbolj spodbudna novica'. Trač časopisov, revij in oddaj ne bo. O življenjskih stvareh se bo pisalo in govorilo z občutkom za sveto in s pozitivno odprtostjo do vsega lepega. Mladini bo naklada tako padla, da bo bankrotirala, njeni delavci bodo živeli od minulega dela.

Ivan Štuhec

V evropske medije so posamezniki slovenske politike in novinarstva lansirali sliko Slovenije, ki, da je podobna kot v Belorusiji - z represijo nad mediji in z zatiranjem človekovih pravic. Preko evropske novinarske mreže se je ta slika razširila v številne evropske medije. V času, ko bi vlada potrebovala neko podporo doma, zaradi predsedovanja Evropski uniji, je potrebno pojasnjevati absurdne obtožbe.

Janez Janša

Citata z začetka te knjige sta komplementarna, a hkrati v popolnem kontrastu. Ideolog slovenske RKC spregovori o krasnem novem medijskem svetu, kot si ga je zamislil in o njem sanjal na začetku Janševega prevzema oblasti leta 2004. Spet drugi govori o motečem elementu, ki je načrtano medijsko idilo pokončal – omenja znamenito novinarsko peticijo in njene učinke v Evropi in po svetu. Krasni novi svet se ni uresničil. Hvala bogu.

Pričujoča elektronska knjiga je nastala verjetno v enem najtežjih časov za slovenske medije in novinarje. Po državnoborskih volitvah 2004 so se, kot nikoli poprej v zgodovini samostojne Slovenije ali celo širše, mediji prerinili v ospredje političnega in družbenega vrvenja. Dogodki v zvezi z njimi so nagloma postali središčna tema, politično, zakonodajno, družbeno. Stopili so na sredino. V sredino same stvari, *in medias res*. Zato najprej pojasnilo k naslovu knjige: ker so prav mediji stopili v središče, fokus ali žarišče našega zanimanja, sem si drznil naslov po domače parafrazirati glede na latinski frazem: *in media res*.

Hkrati so postali osrednja točka naše pozornosti, istočasno pa nekako velja, da jih vsi razumemo kot tisto »pravo«, »resnično« stvar, za katero gre – politika si prisvaja medije, ker brez njih, vsaj tako verjame, ne more. Kapital si prisvaja medije, ker brez njih ne more. In tudi mi, njihovi uporabniki, brez njih pač ne moremo. Kajti zdi se, da so, ne glede na težavnost položaja, mediji vendarle bili prepoznani kot sama stvar, *res*. S tem so novinarji postali ujetniki kapitala in politike na eni strani in moralnih profesionalnih standardov na drugi. Zareza med obojim je nenehno rastla in počasi na novo spisala tudi potrebo po pogledu na novinarsko avtonomijo in etične kodekse. Če ne drugega, je njihovo spoštovanje naredila za otipljivo potrebno.

Toliko k pojasnilu naslova knjige. Da so se slovenski novinarji znašli v položaju interesnih vpetosti med politiko in kapitalom, je notorno dejstvo. Prva bi namreč brez drugega težko obvladala medije. Na to namiguje izbor ilustracije na naslovnici, kjer Escherjeva roka hrani (ali piše) samo sebe. Knjiga, ki ste jo odprli, se sicer bolj kot ne ukvarja s konkretnimi učinki, ki jih je takšna vpetost proizvedla, ne toliko vzroki. Če je nova oblast g. Janeza Janše potrebovala dobro leto, da je medije s pomočjo zakonodajnih, kapitalskih, lastniških in kadrovskih potez počasi začela prevzemati v svoje roke, je v l. 2006 že postalo jasno, da političnih intervencij v medije ne bo mogoče meriti v samih medijih. Saj so ti nagloma postajali del medijskega hegemonškega imperija oblastnikov, ki so kakršnokoli kritiko kajpak pustili na hladnem. Ko so se začele množiti zgodbe pritiskov na novinarjev in primeri cenzure, je postalo evidentno, da bo kaj takega mogoče storiti le s pomočjo najbolj »demokratskega« medija, ki ga je načelom najtežje nadzirati, tj. spleta. Od tod odločitev, da se primeri političnih in kapitalskih pritiskov sproti merijo in zapisujejo na njem. Ker tja roka cenzorjev težje seže.

Podpisani sem se zato jeseni 2006 odločil, da bom takšne dogodke nizal in sprotno evidentiral, zato sem ji sproti zapisoval v spletnem blogu z naslovom [Medijski watch dog](#). Vem, kako hitro se namreč dogodki utopijo v šibkem človeškem spominu – čez nekaj let je vse pozabljeno in brez njega, spomina torej, se zgodbe še bistveno raje ponovijo. Tega pa si ne želimo. Spremembe medijske zakonodaje, predvsem novi zakon o RTV, pa instalacija politiki vseh kadrov na STA in kasneje kapitalsko-politične spletke, predvsem okoli Dela, Večera in Primorskih novic, so storili svoje.

O svojih motivih za takšen »medij« pišem v naslednjem poglavju, na tem mestu bom na kratko spregovoril o vsebinskem vidiku. Zapisi v nadaljevanju knjige so razdeljeni po letih 2006, 2007 in 2008 ter zajemajo dogodke od oktobra 2006 do decembra 2008. Razlog za prvo časovno umestitev tiči v preprostemu dejstvu, da je v družbenem prostoru dozorelo spoznanje, da bo Janez Janša slovenske medije prikrojil po svoji podobi in da ga pri tem ne bo nič zaustavilo. Ker se je svoboda objavljanja že bistveno zmanjšala, je spletno evidentiranje bilo tako rekoč izsiljena izbira – razen tega v takšni obliki nikjer nihče ni počel. Monitoring »intervencij v slovenske medije«, kot sem svoje delo razumel in kot sem podnaslovil tudi blog, se je v ohlapnejšem smislu torej začel, ko je v meni dozorelo spoznanje o nujnosti ali vsaj pomembnosti tovrstnega spremljanja medijev. Toliko o začetni zamejitvi. Končna časovna zamejitev, tj. december 2008, je bolj kot ne spontana. Da sem medije prenehal spremljati na dnevni ravni in beležiti ekscesnost tega prostora, je prej kot ne bila posledica zasedenosti z drugimi rečmi, predvsem z družinskim življenjem. Ko sem začel pisati blog, sem imel enega otroka, nekje na sredini sem dobil še dva. Ob vseh drugih obveznostih mi preprosto ni več zneslo. A bi pred tem, če sem iskren, moral omeniti še en demotivacijski razlog za konec: slovenski novinarji so se mi enostavno priskutili, če z njimi ne čutiš vsaj osnovne solidarnosti, pa težko spremljaš

nekaj, kar najbolj zadeva njih same in njihovo svobodo. Naj v ilustracijo te »priskutljivosti« navedem dva dogodka. Prvi je zelo konkretno opredeljiv: v novembru 2008 sem se odločil za solidarnostno akcijo podpore uredniku [oddaje Hribar](#) Bojanu Krajncu. Po tistem, ko je v svojo oddajo uvedel nov lik »reporterja Surle«, mu je namreč zapretel delovni suspenz, ker se je v tem liku prepoznal odgovorni urednik tednika Reporter. Do izreka in zapisa grožnje je res prišlo, čeprav ni bila uresničena. Ni pa bila umaknjena. Zato sem se odločil, da s [protestnim pismom](#), ki bi ga podpisali medijski strokovnjaki (natanko »tako imenovani«, kot so jim rekli v času Janševe svinčene medijske dobe), javno zahtevam odpravo te pisne grožnje, ki je obstajala proti vsem zakonodajnim in novinarskim standardom. Sledilo je razočaranje: med 25 naslovljenci se je za podpis ob meni odločilo le še osem. Še večje razočaranje me je čakalo, ko sem pismo posredoval medijem: praktično vsi med njimi so ga prezrli. Novinarji torej niso zmogli osnovne ne le solidarnostne, temveč že vsaj profesionalne geste, da takšno informacijo objavijo. Na tej točki sem se vprašal, kakšen smisel ima voditi projekt v (posredno) zaščito novinarske avtonomije, če novinarje same ne moti, da njihovemu poklicnemu kolegu grozi delovni suspenz? Kakšen smisel ima govoriti o političnih pritiskih in cenzuri, če se pod [novinarsko peticijo](#) podpiše sicer ogromnih 571 novinarjev, a se ob njih še vedno ne podpiše precejšnje število med njimi iz razlogov, ki so drugačni od ocene stanja v njem?

To je bila prva demotivacija. Druga je bila bolj človeška in spontana: počasi sem zaradi svojih zapisov vedno bolj postajal tarča tistih, o katerih sem na blogu pisal. Če sem beležil novinarske kikse, primere političnega lizunstva, šikaniranj in cenzure besedil, so se mi isti ljudje v svojem mediju potem na različne načine maščevali. Četudi nikoli nisem podvomil o pomembnosti projekta, čeprav sem venomer poročal o pritiskih vseh strani in cenzuri povsod, skratka neselektivno in »uravnoteženo«, kot se temu zloglasno reče, pa te na neki točki čustveno načne samo dejstvo, da si predmet žalitev in šikaniranj, na drugi strani pa zelo redko ali nikoli predmet pohvale ali navajanja. Včasih sem poročal, sicer zelo redko, o kakšni zadevi prvi in ekskluzivno, nemalokrat pa se videl svoje reciklirale misli v kakšnem časopisu, kakopak brez navedbe vira. Da bi se v teh letih kdo naslovil name in prepoznal moje delo, je bila silna izjema, če se je to že zgodilo. Drži pa, da tega ni bilo veliko, saj je bilo poslanstvo projekta, ki sem ga ves čas »peljal« zastonj, brez kakršnekoli finančne, tehnične ali druge pomoči, bolj kot ne le sprotno dokumentiranje in posredno opozarjanje. Ker tožiti o lastni usodi ni simpatično, bom nehal.

Toliko o terminološki umestitvi zapisov v tej knjigi. Na koncu mi preostane le še nekaj besed zahvale. V prvi vrsti jih dolgujem svoji družini, ženi Mileni ter Gašperju, Hani in Jakobu, ki sem jih vpričo zaposlenosti nemalokrat zanemarjal. Ne bo se več ponovilo! Zahvaljujem se še Luciji Hercog in Robertu Petroviču za tehnično in oblikovalsko pomoč pri knjigi, društvu [Zofijini ljubimci](#), ki je knjigo izdalo, pa seveda vsem, ki so

mi včasih dali nekaj motivacije z namigom, da me berejo. Prav tako dolgujem omembo vsem anonimnežem, ki so mi od časa do časa posredovali kakšno »insajdersko« informacijo ali me opozorili na kakšen dogodek ali zapis z namenom, da ga objavim. Čeprav vas ni bilo veliko, kar iskreno obžalujem, je bil smisel projekta natanko v tem, kar ste naredili - ker sam po stroki nisem novinar, sem podatke zbiral z večjo težavo, kot bi jih sicer, če bi sedel v kakšni medijski hiši. Tistim, ki bi se jim moral zahvaliti, ker tako čutijo, pa sem jih pozabil, se na tem mestu opravičujem. Tudi tistim, ki bodo v njej odkrivali kakšne tipkarske, slovnične ali faktične napake. Njim v tolažbo naj znova povem, da je knjiga nastala ob minimalni finančni podpori in predvsem s pomočjo entuziazma - komajda smo zbrali denar za nekaj zgoščenk.

Četudi sem zavedam nepopularnosti takšne poteze, jo bom na koncu vendarle tvegala. Zgodba, o kateri govori ta knjiga, ima v očeh moje izkušnje le eno moralo, ki jo želim strniti v apel: dragi slovenski novinarji, *encore un effort!* Še en napor, vse se začne pri vas. Za svojo svobodo se boste morali malce bolj potruditi.

Boris Vezjak

Na Ptujju, 7. decembra 2008

Knjiga je dostopna v .pdf formatu, za katerega boste potrebovali program Adobe Acrobat Reader. Njegovo zadnjo inačico lahko zastonj snamete na [tem mestu](#). Ker te vrstice berete, obstaja kar nekaj možnosti, da program že imate oziroma da ste si ga pri sebi že namestili.

Spletni medij je po svoji naravi nezanesljiv. Zato ne morem reči niti tega, kako dolgo bo blog [Medijski watch dog](#), ki je podlaga za to knjigo v smislu, da je nanj usmerjenih precejšnje število povezav v njej, še obstajal. In to ni odvisno le od individualne odločitve, da se ga zapre. Naj takoj navedem primer in opravičilo: veliko povezav, ki jih je v tej elektronski knjigi, čez čas ne bo delovalo. Nekatere ne delujejo že zdaj. Ko so v letošnjem letu urejali spletno stran Dela, so preprosto »pohodili« vse »individualne« povezave do posameznih arhivskih člankov. Takšna izkušnja ni nič novega: čez čas določeni naslovi spletnih strani pač ne obstajajo več in zaradi tega niso več uporabne niti povezave do njih. Oblikovalci te knjige si žal nismo vzeli časa, da bi vse povezave preverili. Knjiga ima čez 1300 strani in jih je preprosto preveč. Razen tega, kdove, utegnejo oblikovalci arhivov te povezave nekoč v prihodnosti vendarle usposobiti v delovanje in niso povsem izgubljene. Kdo ve.

Blog je bil v osnovi, to spada k njegovi obči formi, razdeljen v kategorije. Takole:

- [Analitični članki](#) (20)
- [Anonimni novinarski SOS](#) (78)
- [Diskreditacija](#) (101)
- [Dogajanje v medijskih hišah](#) (687)
- [Foto manipulacija](#) (3)
- [Lastniški in drugi vplivi in pritiski](#) (357)
- [Mediji](#) (896)
- [Moralne dileme vsebin](#) (207)
- [Odkrita novinarska cenzura](#) (255)
- [Politični vplivi in pritiski](#) (605)
- [Pristranost skozi grajo \"njihovih\"](#) (117)
- [Pristranost skozi hvalo \"naših\"](#) (117)
- [Samocenzura](#) (68)

Kategorizacija člankov v tej knjigi ni ohranjena, je pa seveda še vedno ohranjena na blogu, ki ga lahko bralec v vsakem trenutku obiše, dokler bo obstajal. Pri vsakem zapisu, ki so razdeljeni po letu (2006, 2007 in 2008), sem ohranil le datum in uro nastanka. Podobno velja za arhiviranje zapisov, ki obsegajo naslednje mesece:

- [December 2008](#)

- [November 2008](#)
- [Oktober 2008](#)
- [September 2008](#)
- [Avgust 2008](#)
- [Julij 2008](#)
- [Junij 2008](#)
- [Maj 2008](#)
- [April 2008](#)
- [Marec 2008](#)
- [Februar 2008](#)
- [Januar 2008](#)
- [December 2007](#)
- [November 2007](#)
- [Oktober 2007](#)
- [September 2007](#)
- [Avgust 2007](#)
- [Julij 2007](#)
- [Junij 2007](#)
- [Maj 2007](#)
- [April 2007](#)
- [Marec 2007](#)
- [Februar 2007](#)
- [Januar 2007](#)
- [December 2006](#)
- [November 2006](#)
- [Oktober 2006](#)

Kajpak so zapisi razvrščeni po kronološkem vrstnem redu. Verjetno je odveč povedati, da se lahko bralec te relativno obširne elektronske knjige po njej najlažje pomika s pomočjo iskalnika. Manj verjetno je, da bo knjigo bral od prve do zadnje strani, zaradi njegove dokumentarne narave je bistveno bolj verjetno, da bo iskal kakšno partikularno informacijo. Podrobnejše kazalo se mi je zdelo nesmiselno, ker bi obsegalo 30 in več strani. Ker je knjiga v formatu .pdf, ga zato napotavam na klasično iskanje v iskalniku programa Adobe Acrobat Reader. Torej s funkcijama »Najdi« (Find), ki jo odpre kombinacija tipk Ctrl+F, in »Išči« (Search), ki jo odpre kombinacija Shift+Ctrl+F. Isti potrebi služi funkcija »Išči« na spletni strani bloga.

Še glede dostopnosti knjige: ta je izšla v obliki zgoščenke v zelo omejeni nakladi, prosto dostopna pa je na spletnem naslovu, ki ga morebiti berete:

<http://www.zofijini.net/eknjige/inmediares.pdf>.

Knjigo začenjam z dvema premislekoma. Prvi zadeva refleksijo in poskus umestitve svoje lastne dejavnosti, katerega rezultat je pričujoča zbirka zapisov. Drugi zadeva kratko misel o dogodkih v slovenskih medijih zadnjih nekaj let. Kaj lahko in česa ne more storiti recimo blogerska skupnost v trenutku, ko je novinarska javnost jasno povedala, da jo obvladuje (vladajoča) politična opcija? Po moje lahko stori ogromno. Če oblast in provladni mediji vzdržujejo videz, da je z mediji vse v najlepšem redu in poskušajo na različne načine diskreditirati peticijo 571 novinarjev, se namreč lahko postavijo v nevtralno držo državljanov, ki povejo tisto, česar od politike in lastnikov odvisni mediji ne smejo. Blogi v resnici veliko pripomorejo k demokratizaciji medija, lahko pa so celo njen branik. Trenutno so tako zelo pomembni, ker so to drugo.

V resnici moj namen pač ni bil pisati blog. »Dnevniški zapisi« so bili le priročna oblika, ki se je ponujala – bistveno bolj racionalno bi bilo imeti portal in kajpak nekoga, ki bi organizacijsko podprl takšno prizadevanje. Da sem torej postal blogger, je bila nehoten rezultat okoliščin cenzure, ko je bilo zateči se na splet edina možnost, da se lotiš podviga spremljanja političnih in kapitalskih intervencij v medije. Vendarle pa takšna odločitev odpira nekatere zanimive dileme. O kakšni vlogi blogov govorimo? O tem, da so lahko primer prakse »medijsko-aktivnega državljanstva«. Kaj naj bi to pomenilo? Smeli bi zarisati nekakšno razmerje »aktivno državljanstvo« vs. »medijsko državljanstvo«. Če v aktivnem državljanstvu dajemo priložnost državljanu v različnih sferah, jo v medijskem državljanstvu vzpodbujamo na način, ko aktivna vloga državljanov kaže v medijskih praksah in analizah. V tem smislu je vloga bloganja ena izmed vlog, ki dokazujejo njegovo »medijsko participacijo«, pri čemer je ta le specialna oblika politične participacije, prenesene v sfero medijev, tj. na opozarjanje na medijske pravice državljanov ob/v političnih.

Osebnostno mislim, da je blog, kakršen je [Medijski watch dog](#), koristen še v druge smeri. Skozi njega se lahko izvaja (1) monitoring. Blog je torej sredstvo spremljanja in opozarjanja na spremembe, vplive, posebnosti v medijskih prezentacijah. Prispeva k (2) večji informiranosti. Javna prezentacija pritiskov in intervencij v medije obvešča glede dogodkov in stanj v medijih na točki, ko teh informacij ni dovolj. Hkrati omogoča (3) ažurno opozarjanje na posebnosti v prezentaciji: način govora in diskurzivne lastnosti, kvaliteto in kvantiteto poročil, pristranost, »uravnoteženost« (vsiljen kriterij), manipulacije, cenzuro, družbeni odziv. Nenazadnje pa ima tudi (4) pedagoške učinke. Kritično in analitično spremljanje intervencij v medije pripomore k aktivnejši vlogi državljanov, njihovi »vzgoji« in vrednotenju pomena in vsebine medijev.

Medijsko državljanstvo, torej aktivna vloga državljanov v medijskih praksah in analizah, je v bistvu analogno razmerju politične participacije vs. medijska participacija, torej opozarjanju na medijske pravice državljanov v političnih zadevah. V mojem primeru je sicer izbira bila bistveno ožja. V svojem spremljanju medijev sem večkrat pisal o nečem, kar se mi je zdel indikativno za njihovo recepcijo. Namreč

posebnost pogleda desne oblasti na vlogo medijev in novinarjev. Ideolog desnice in nesporno tudi stranke SDS, dr. Peter Jambreč, je namreč verjel, da je do preobrata na državnozborskih volitvah 2004 prišlo zaradi tega, ker so »ljudje nehali verjeti medijem«. Mediji so torej bili uspešno presežena zapora, ki je kot takšna šele omogočila vzpostavitev nove oblasti. Misel se mi je vedno zdela intrigantna in zanimiva - šele nezaupanje v medije je porodilo obrat na zadnjih državnozborskih volitvah. Jambrečev »silogizem« je takšen: (1) ljudje so doslej (neomajno) verjeli medijem, (2) mediji so vzdrževali in ohranjali dosedanjo oblast, (3) ljudje so nehali verjeti medijem, (4) zatorej je konec zaupanja/vere v medije povzročil spremembo oblasti. Pomembnost novinarskega dela in vpliva tega na politične dogodke ne bi mogli biti v tesnejši povezavi. Kogar mediji prepričajo in mu verjamejo, ta ima oblast.

S takšnim sklepanjem je dobesedno vse narobe. In zaradi takega pristopa smo tudi dobili neverjetno strastne oblastnike z željo, da si jih samovoljno pokorijo. Zato v svojem premisleku nikoli nisem skrival predpostavk glede ocene stanja medijev v Sloveniji, ki so služile kot motivacija za nastanek bloga. Razmišljal sem takole, po točkah: (a) Ocena stanja - slovenski mediji so bili in so še podvrženi drastičnim spremembam v smeri manjše profesionalizacije, politizacije in pritiskov na delo novinarjev; spremembe vsebine, njihove ideologizacije, lastniških sprememb itd. Stanje je takšno, da zahteva maksimalno prisotnost monitoringa, ker je stopnja ogroženosti medijskih pravic državljanov maksimalna. (b) Prikritost stanja - dogajanja v medijskih hišah, glede novinarskega poklica, njihovega statusa, njihovega strokovnega dela in podobno so zaradi pritiskov, cenzure, samoomejevanja in drugih mehanizmov bolj kot ne prikrita, hkrati pa so predstavljena kot normalna, uravnotežena in »sproščena«. (c) Pravica vedeti, kakšno je stanje - državljani imajo kot uporabniki medijev pravico vedeti, kaj se dogaja v teh hišah in kaj se dogaja z novinarji. Kot državljani imajo pravico vedeti, kdo vrši politične pritiske na kakšen način in tudi zakaj. (d) Uporabnost medija kot bloga - blog lahko omogoči ažurno realizacijo pravice po vedenju in tudi drugih, npr. komunikacijskih pravic: internetna vsebina v obliki bloga (ali spletne strani) zaradi razširjenosti in lahke dostopnosti prispeva k večji in boljši informiranosti državljanov o spremembah in intervencijah v medije.

Posebnost medijske situacije v Sloveniji se je po moje izrazito kazala v treh točkah. Prva je politizacija: politični pritiski so vodili do kapitalskih in lastniških sprememb; sprememb v uredniški politiki, organizaciji, standardih in avtonomiji dela. Druga je zanikanje: zanikanje ali legitimacija teh sprememb in pritiskov, cenzure in predvsem njenih slabih učinkov. Tretja je prikritost: zatajevanje in netransparentnost sprememb, pritiskov, posegov v uredniško politiko in avtonomijo, cenzur... Seveda bi marsikdo rekel, da je cenzuri in pritiskov vselej imanentna negacija, takih stvari menda nobena politika ali akter ne bosta priznala. Ne bo držalo. Lep primer je hrvaški, ko sta leta 2006 zaradi prispevka o spornem govoru hrvaškega predsednika

Stipeta Mesića bila suspendirana delavca Hrvaške televizije. Vodstvo HRT je takrat sporočilo, da je bil prispevek pripravljen zelo neprofesionalno in senzacionalistično, s čimer je bil kršen etični kodeks televizije. Med drugim naj bi se urednik osrednjega Dnevnika Danko Družijanić in voditelj Goran Rotim pred pripravo prispevka izogibala posvetovanju z glavnim urednikom informativnih programov in vodstvom televizije, kar je razlog za kaznovanje obeh. Mesić naj bi v takrat v spornem govoru ustanovitev ustaške države NDH leta 1941 predstavil kot zmago Hrvatov. Morala te zgodbe je torej v tem, da pritiski niso nujno zatajevani. Je pa res, da bi si verjetno morali manj želeli tistih brutalnih in neposrednih. A to je druga tema.

Politizacija, prikritost in zanikanje so tri težave za spremljanje intervencij v medije, s katerimi sem se srečeval tudi sam. Namreč če cenzure ni, kako jo opisati? Če cenzurirani mediji ne povedo, da so cenzurirani, kako o tem poročati? Če so politični pritiski le »notranji« medijem, kako narediti, da bo to javnost izvedela? Pri tem sem pretežno računal na pomoč novinarjev, ki mi bodo, anonimno ali ne, pošiljali svoje izkušnje, novice in posredovali evidenco. Tu sem v svoji naivnosti ostal razočaran, kajti moja pričakovanja se niso izpolnila.

Razen tega je treba, če govorimo o medijskem državljanstvu, povedati še, da splet resda predstavlja nov prostor za politično participacijo, aktivno državljanstvo in za razvoj demokracije nasploh, na drugi strani pa prinaša tudi resne omejitve. Toda ker drugih izbir ni bilo na voljo, sem ostal pri tem. Blog kot internetni žanr ni optimalen, je pa najbolj enostaven in udoben način hitre prezentacije takih vsebin, ki lahko v relativno neokrnjeni obliki zadosti zastavljeni nalogi. Med najbolj mizerne negativne izkušnje bi sam dodal obvezno »opremo« blogov, tj. komentiranje zapisov. Vsak zapis na blogu je v principu odprt za komentarje in večina blogerske scene je prepričana, da blog brez komentarjev ni blog. Tudi sam sem nasedel tej maksimi. Komentarje sem namreč imel veliko časa odprte, tudi zato, ker sem si obetal še kakšno povratno informacijo. Večkrat sem na komentarje moral tudi odgovarjati. Toda sovražnost do bloga se je počasi krepila do te mere, da po meni kot avtorju »anonymusi« niso le pljuvali (pretežno kajpak tisti, ki v političnih prevzemih in cenzuri niso videli nobene težave, pač pa so jo videli v tistem, ki na to težavo opozarja), temveč so mi na koncu začeli tudi groziti s fizičnim nasiljem. V tistem trenutku sem komentiranje onemogočil. Danes mi je žal, da sem ga, glede na poslanstvo bloga, sploh kadarkoli odprl in omogočil, saj je pretežno pomenilo nepotrebno polemiziranje z nasprotniki (za katere se je že takrat in kasneje izkazalo, da nekateri sedijo v uredništvih natanko tistih medijev, ki jih blog Medijski watch dog kritizira oziroma kritično spremlja, torej z novinarji, ki aktivno sodelujejo pri prevzemih medijev), sčasoma pa postane tudi utrujajoče, ko tvoj dnevni napor spremljanja medijev venomer napadajo in sesuvajo škodoželjni borci za medijsko suženjstvo. Po naravi stvari, spletne logike in človekovega duha je namreč anonimnih nezadovoljnejšev vedno več kot tistih, ki ti izrekajo kakšno gesto podpore.

razvil imeniten srednješolski center, ki bo osnova tudi za razvijanje novih programov. Na začetku je srednje šolo obiskovalo 120 dijakov, na šoli je bilo osem redno zaposlenih ljudi, pouk pa je bil na številnih lokacijah. Po petih letih je šola dobila novo poslopolje, po njej pa je bilo smisla, da se ta šola premisli in od odpravi v novi prostor. Šola je bila v Rimeljski šoli, ki se bo decembra bržkone preimenovala v Gimnazija in ekonomsko šolo, bivšega župana Ivana...

...le obskuje srednje šolo v Slovenski Bistrici skoraj 700 dijakov, pred desetletjem jih je le 120, v desetih letih je šola obiskovala 1734 dijakov

Franka Mravlje, Mirko Cvah- te in Lidija Pahič, ter bistriške velikim razumevanjem sprejemal odločitve o gradnji in financiranju šole. In kje je šola danes? Obiskuje jo 693 dijakov, v šoli in delavnice, in so se vključili v učne ure, dijakom pomagajo pri izdaji knjig, podpirajo jih v tekmovanjih, negujejo odnosi z okoljem...

Zdenko Vrdlovec Ljubljana – Ob izteku letošnjega Liffa je že čas, da si naredimo svoj mali 'panoptikon' ali izbor najbolj ubih filmov. V svojem sem opazil, da ga sestavljajo predvsem filmi s težnjo k dokumentarnosti, kot so *Razred Laurenta Canteta*, *Oče naš* Christopherja Zalle in *Dobro Oče naš* Christopherja Zalle in dokumentarčarji, kot sta *Srečanje na koncu sveta* Wernerja Herzoga in *Standardni postopek* Errola Morrisa; med fikcijami pa bi bila na prvem mestu režijska mojstrovina Arnauda Desplechina *Božična zgodba*. Tudi Herzogovo *Srečanje na koncu sveta* je vendarle neka izjema, kot je to tudi kontinent, ki ga film obišče. Antarktika je pač edina zemeljska celina, ki naj bi imela mir pred ljudmi. Dolgo ki naj bi imela mir pred ljudmi. Dolgo je bilo res tako, toda v 18. stoletju so bili raziskovalci začeli iskati pravih pomorskih poti v naslednjem pa so Tera australis, v naslednjem pa so ribiči že iztrebili številne vrste tujinjev okoli Antarktike. V začetku 20. stoletja je postal Južni pol raziskovalni cilj, kot je sklenili na geografskem kongresu v Londonu. K temu cilju sta se prva in skoraj hkratni namenila dva raziskovalca – Norvežan Roald Amundsen in anglež Robert Falcon Scott. Amundsen je s polarno ladjo Fram v začetku leta 1911 prispel do Zalisa kitov na Antarktiki, kmalu za njim pa Scott, ki je prišel v McMurdovem prelivu. Še pred njo se je izdal, da je imela se okoli...

Klonirali so Zlatno miš po Zemlji znova mamut? izumih sesalec, z dolgoletnim nametom na čelu Peter Momberts, molekularni veterinar iz instituta Maxa Plancka za biotiziko iz Frankfurta ob Majni, ki tudi ni bil vključen v to raziskavo, pravi, da bi bil pred petimi leti najbolj verjetna možnost, da bi lahko dosežemo z dnevno prenosu jeter iz mrtvega mamuta v živa jetra iz umrlega mamuta, ki ga je vzpostavil v oolizaciji.

državnemu sodišču 2007 je bilo realo manj kot 60 rtovanih prihodov na EU. Plačila srednjiki proračun pa so na evrov presejala istva iz evropskega revizijskem poročila računsko sodišče. 2007 je bilo načrtovani državni proračun nominalno, v letnih izjavah pa je vidna prejeta sredstva v evropskih sredstev v evropski poraba namenska je razprta znotraj proračuna posamičnih proračunov. Kljub temu je zaključena računoproračuna po načrta mogoče ugotoviti v državnem proračunih le malo manjši kot načrtovanih...

neke vrste mašilo svojega izražanja. Začelo se je to, ko sem bil še aktiven profesor na univerzi, da mi študentje izpitujejo neprestano sem moral študenta enostavno prekiniti in ga postaviti pred dejstvo, da me neha prepričevati o nekem bistvu, ki ga v njegovem izjavjanju ni, in mi odgovori, da bisto vprašala, če ga seveda opazim, na kaj ta svojih hitrih izjav, šilo, bisto je preveč pomembna lahko k te razve jih, kol Drugo lo mote in posla vas bo tisti ča grem, n sede, ke ipd. Zg čisto ru in drug majhni varjati da se bo jega vz dati ato vljati s postal bi da bi se drav.

Ta torek kupujte ceneje do 90 %! Izberi svoj popust! katerih so odstranili jedra, pri čemer so uporabili rahlo spremenjeno tehniko prenosa jeter. Jedra donatorja največjo uspešnost nov so zagotovili raziskovalci. To jih je presenetilo, saj se pri kloniranju z uporabo nevronske celice doslej niso mogli pohvaliti z veliko uspehi. Raziskovalci menijo, da visoka vsebnost glukoze v možganih nemara deluje kot krizoprotektant, da torej celice obvaruje postotem ko so raziskovalci vzpostavili prenosa jeter zaradi ranih matric, predi drugi krog prenosa nasadili v nadomest...

...ec se ...varja ...omik ...na – Do zdaj smo pri ...omov evrov vrednem naku, lepnikov patra, srečali predvsem naslednje sume in nenavadnejših, sum korupcije, sum kršenja temeljnih principov zakona o javnih naročitih in dokaz, da s kupljenimi ...pevki krajanov v de lu. V soboto so odpr državnego cestno skozi r gasilskega doma, plo razvstajavo. Naložba 409.000 evrov. Občin dala za pločnik in lu evrov, KS Podzemelj sp pa je prispevala Direkcije. Metličani so v soboto dično pot Kučar-Kolpi, oblikovala Zavod za varst dediščine Novo mesto ško turistično društvo Vig območje Kučarja zaradi bc heoloških najdb iz prazgo antike izredno zanimivo tu rizem. Pripravili so brošuro, pa bodo ob označevalnih postavili klopi in mize. M. D. delo s

...delo s ...vri sneg, čeprav se je november začel s to alu namedo vsaj do gleznej, vas bomo v s ti, z videospinetki in fotogalerijami. Spremembe vlade pri predsedniku republike Danilu Tušketu sezone teka na smučeh vas v spletni anketo dobilnici lanskega megalnega kristalnega ...čarski tekaški vrh.

Naj na kratko spregovorim še o svojem videnju političnih prevzemov medijev, ki so nesporno kulminirali v novinarski peticiji kot majhnem, a simbolno pomembnem uporu proti Janševi prevladi nad mediji, pravzaprav gesti političnega podrejanja, ki bi lahko prišla iz katerekoli strani.¹ Naloga medijev ni podpirati ljudi, ki so zmagali na volitvah, temveč braniti resnico in svobodo, je povedal Adam Michnik v intervjuju za Sobotno prilogo Dela pred letom ali dvema. Če novinar ne piše po resnici, temveč všečno oblasti, je to po njegovem nevarno za družbo: »Thomas Jefferson je dejal, da so svobodni mediji pomembnejši od vlade, saj družba brez vlade lahko preživi, brez svobodnih medijev pa ne more.«² Vprašati bi se morali, če te besede slovitega poljskega intelektualca in novinarja, izrečene ob njegovem obisku v Ljubljani leta 2006, niso pisane kot poduk poskusom uravnoteženja in pluralizacije medijev v Sloveniji, kot so ju poimenovali. Pričujoči esej zato želi na kratko orisati (a) problem medijske situacije in političnega poželenja po medijih v Sloveniji po letu 2004, skicirati (b) politične poglede na situacijo in okoliščine, ki so botrovale odločitvi po političnem prevzemu medijev in navesti (c) nekatere tipične argumentacijske prijeme ob tem, ki so politiki in javnosti služili kot legitimacija zanje. Kot smo lahko ugotavljali jeseni 2007 s podpisom 571 novinarjev in pozivom evropskim državnikom, se je situacija zgostila in privedla to točke, ki zahteva razrešitev: bodisi korak v več medijske svobode ali korak proč od nje.

Konec medijske svobode in novinarski »coming-out«

Jeseni 2007 so tri velike novinarske organizacije izrazile dramatično zaskrbljenost nad stanjem slovenskih medijev. Najprej Mednarodno združenje novinarjev (IFJ - International Federation of Journalists), kasneje še Mednarodni inštitut za tisk (IPI - International Press Institute) in Novinarji brez meja (RSF - Reporters without borders).³ Čeprav se je z alarmantnimi opozorili predvsem prvo med njimi v zadnji dveh letih oglasilo že nekajkrat, se je situacija zaostila. Najprej po tistem, ko se je novinar Večera, Blaž Zgaga, ki svojo zgodbo objavlja tudi v tem zborniku, avgusta 2007 naslovil na evropske državnike in cehovske organizacije s pozivom, da poskušajo ustaviti vpliv g. Janeza Janše na medije. Po njegovem so postali politični

¹ Pričujoči zapis sem v neznatno spremenjeni obliki za potrebe te knjige objavil v zborniku Liberalne akademije z naslovom »Pet minut demokracije« (2008).

² Delo, 17. 6. 2006.

³ Zapisi so dostopni na njihovih spletnih straneh. Pisma IFJ z opozorili glede sprejema zakona o RTV, političnih pritiskov in podpore peticiji so dostopna na naslovih: <http://www.ifj.org/default.asp?index=3052&Language=EN>, <http://www.ifj.org/default.asp?index=3140&Language=EN>, <http://www.ifj.org/default.asp?index=3839&Language=EN>, <http://www.ifj.org/default.asp?index=5354&Language=EN>. Pisma IPI s podporo peticiji in zahtevo po ustanovitvi komisije sta dostopni na naslovih: http://www.freemedia.at/cms/ipi/statements_detail.html?ctxid=CH0055&docid=CMS1188565737516&year=2007, http://www.freemedia.at/cms/ipi/statements_detail.html?ctxid=CH0055&docid=CMS1191340971736. Pismo RSF je dostopno na naslovu: http://www.rsf.org/article.php3?id_article=24060.

pritiske in cenzura nevzdržni in omejuje normalno novinarsko in predvsem profesionalno delo. Apel je isti novinar ponovil s kolegom z Radia Slovenija, Matejem Šurcem, in oba sta sooblikovala »Peticijo zoper zoper cenzuro in politične pritiske na novinarje v Sloveniji«. ⁴ Z njo sta se skupaj z drugimi naslovila na domače novinarje. V oktobru 2007 je njuno pobudo podpisalo 571 novinarjev, kar tvori eno četrtno vseh tistih, ki so v svoji stroki aktivni. ⁵

Sporočilo in poudarek peticije sta nedvoumna. Prvi stavek se glasi: »Slovenske novinarke in novinarji obtožujemo predsednika vlade Janeza Janšo omejevanja medijske svobode.« Toda ko sta se IPI in RSF v septembru in oktobru 2007 naslovila na slovensko vlado in g. Janeza Janšo z dramatično prošnjo, da ustanovi posebno komisijo, ki bo raziskala glasove in obtožbe o političnih pritiskih, je sledilo nekaj nepričakovanega: premier se ni odzval. Kar so v združenju IPI predvideli in napovedali, da bodo v primeru ignorance v začetku 2008, ko bo Slovenija predsedovala Evropski uniji, poslali svoje poročevalce. Ko to pišemo, žal še ne vemo, kakšni bodo učinki tovrstne blamaže pred očmi evropske javnosti.

Zgodbo o slovenski medijski krajini indikativno začenjamo v obrnjenem kronološkem zaporedju, tj. od zadaj. Zgodilo se je namreč, da je ocena o političnih pritiskih slovenske vlade na medije bila deležna cenzure. Za zahtevo združenj IPI in RSF je zvedelo zelo malo državljanov, bila je zamolčana, kar je svojstveno pritrdilo očitkom iz peticije. Zgodbe o cenzuri in pritiskih so torej bile (samo)cenzurirane zaradi pritiskov. Seveda omejevanje medijske svobode ni nekaj novega, v intenzivni obliki se vleče že najmanj dve leti in sovпада z zamenjavo oblasti po državnozborskih volitvah l. 2004. Na njeno krnitev, na primere delovnih suspenzov, političnih zahtev nad uredniki, provladne nekritične zapise, izsiljevanje novinarjev in kršitve zakonodaje venomer opozarjata nacionalni cehovski instituciji, novinarsko in sindikalno, kot tudi številni medijski strokovnjaki.

Ogromna številka podpisnikov do trenutka, ko to pišemo (21. 10. 2007), ni dosegla, da bi se g. premier soočil z novinarji in jim v mikrofon povedal svoje mnenje. In to navzlic temu, da je o tej peticiji, poslani tudi v tujino, doslej poročalo okoli 150 različnih evropskih medijev in da je bila deležna številnih pisem solidarnosti iz evropskih nacionalnih novinarskih združenj. Četudi so pričevanja jasna in zgodbe transparentne, pa žal niso povsem prepričala najširše javnosti. Enega izmed razlogov smo že navedli - provladni mediji pač ne bodo poročali o nadutosti medijskega obvladovanja tistih, s pomočjo katerih so bili nastavljeni sami. S tem so javnost kakopak prikrajšali za pomembne informacije, s pomočjo katerih bi lahko zgradila

⁴ Peticija je, tudi v angleški verziji, dostopna na tem naslovu: <http://www.peticijazopercenzuro.com>.

⁵ Kot ugotavlja Marc Gruber, direktor Evropske zveze novinarjev (EFJ), je številka impozantna: »Peticijo je podpisala četrtnina vseh novinarjev. V Franciji bi to pomenilo 10.000 podpisov. Česa takšnega si sploh ne morem predstavljati.« Članek je dostopen na naslovu: http://www.dnevnik.si/tiskane_izdaje/dnevnik/276076/.

svojo vednost o razmerah. Spomnimo, da so po pisanju Mednarodne zveze novinarjev politični vpliv kaže v naslednjih medijih: Radiotelevizija Slovenija, Primorske novice, Delo in Večer. Takšna sta gotovo tudi tednika Mag in Demokracija. V razreзу medijskih vplivov imajo naštetih prepričljivo dominantno vlogo v državi.

Po letu 2004 smo namreč prvič dobili večletno oblast desnih strank. Zato so za njene predstavnike, ki sicer tvorijo vladajočo koalicijo, praktično vsi »nenjihovi« novinarji etiketirani kot levičarji, kar je izmišljen očitek, kot je izmišljena delitev na »naše« in »vaše«, nekakšna ideološka ločnica kulturnopolitičnega boja in preštevanja, ki jo je vnesla vladajoča koalicija. K avtokraciji in logiki izključevanja nagnjena vlada se je zaradi take ideološke predpostavke nemudoma lotila spreminjanja medijskih zakonov z idejo, da je potrebno uvesti nekakšno »uravnoteženje« in medije pluralizirati. Kar sledi v nadaljevanju zapisa, se osredotoča prav na tovrstne tehnologije prevzemanja medijev, predvsem tiste diskurzivne, argumentativne in retorične. Po njenem mnenju so namreč mediji politično in idejno usmerjeni levo, zaradi česar je začela finančno podpirati tiste sebi lojalne. To naj bi bilo znamenje medijske demokracije po uravnoteženju in pluralni meri. Verjetno je povsem odveč pojasnjevati, kako bizaren in nevaren je takšen razmislek – na to nenazadnje napeljuje že situacija, v kateri so se akterji znašli.

Kot rečeno je del javnosti politično prilaščanje medijev vendarle sprejel kot dopustno ravnanje in prav razlaga tega fenomena se posvečamo v nadaljevanju. Pasivnost med državljani, ki se tolažijo z dejstvom, da »še ni tako hudo«, pa ima še en razlog, zaradi katerega sicer akutna situacija še ni prepričala najširših množic. Namreč četudi so pozivi tujih institucij frapantni in številka 571 protestirajočih novinarjev fascinantno velika, se marsikdo iz ceha vendarle ni odločil za podporo peticiji. Nekateri so celo sestavili svojo. Provladni novinarji imajo za nepodpis dobre razloge. Toda kakšne imajo preostali? Lahko zgolj ugibamo. Verjetno se pretežno bojijo za svoja delovna mesta in svoje družine, zato raje molčijo. Nekateri med njimi si obetajo napredovanja, spet drugi počasi verjamejo, da je resnica relativna in uravnotežena po sebi. Nekateri so se uspeli prepričati, da nikoli niso bili režimski, da so zgolj dobri novinarji, ki morajo dati priložnost vsaki vladi in ne smejo biti pretirano kritični. Dalje: slovenski trg je majhen in izgubiti službo zdaj že pomeni oditi iz novinarskega v neki drug poklic. To pa je izjemno težko. In spet tretji se tolažijo, da bo bolje, ko bo in če bo Janša izgubil volitve leta 2008. Vsakega med temi odzivi je mogoče človeško razumeti, ni pa ga mogoče opravičiti. Na podoben način so se iz političnih in ideoloških razlogov tudi nekateri državljani tolažili z dejstvom, da politizacija medijev ni tako zelo nesprejemljiva.

Več o tem v poglavju o argumentih, s katerimi so se pustili prepričati. Verjetno bi bilo enostransko reči, da si je politika prisvojila medije, ker so to mokre sanje (kot pravi sociolog dr. Vlado Mihelj) vsake oblasti. Pomembna dimenzija tokratnega osvajanja je bila namreč obsedenost z njimi, ki je vsaj deloma pognala tudi iz desetletnega

sicer pretežno lažnega občutka opozicijskih desnih strank z g. Janšo na čelu, češ da jih mediji izrinjajo in zapostavljajo.

Kako osvojiti medije? Z vojno napovedjo!

Ključ za razumevanje sprememb medijske krajine tiči v razumevanu in percepciji medijske krajine same. Nekateri politiki vladajoče elite so si namreč njihovo funkcijo že v času opozicije predstavljali po svoje. Paradigmatski primer za to je pokazal zunanji minister Dimitrij Rupel, ki je odnos med politiko in mediji ves čas razumel kot vojno stanje, novinarje pa interpretiral kot igralce na bojnih frontah.

Vojna z mediji je v tem smislu nadaljevala že dobljeno (politično) vojno. Zato je Rupel kot zmagovalec uporabil vojaški žargon: »Ponekod bi lastniki medijev temeljito razmislili, ali se jim splača vojna s politično opcijo, ki je doživela uspeh na volitvah in mnoge potrditve na mednarodni ravni.« Ko je postal kolumnist Dela (takoj po politični-kapitalski polastitvi te medijske hiše), je minister javnosti zaupal svoje občutke: »Sam imam občutek, da zadnja leta v našem komuniciranju prevladuje grobost. Največ medijske proizvodnje je namenjene sprotnemu, takojšnjemu učinku. V naših medijih vidim veliko grobosti in hudobije. Tega je veliko tudi drugod, npr. v ZDA, v Veliki Britaniji... vendar je tam poleg nizkotnosti tudi veliko dobrega, odličnega, duhovitega, veliko skrbnega oblikovanja. Pri nas tega skoraj ni več.«⁶

Mediji so bili torej dojeti kot oponent, ki ga je treba streti. Občutek nenaklonjenosti in hudobije je okrepil še Janša, zato je leta 2005 javno spregovoril o »čustveni in monetarni kolaboraciji« nekaterih novinarjev in celo o »satanizaciji nove slovenske vlade«. Poprejšnjemu vtisu o pristranskih novinarjih se je torej pridružilo še nezadovoljstvo glede poročanja o delu nove vlade. Motivacija za kapitalske in lastniške prevzeme medijskih hiš – njihov opis tu povsem puščamo ob strani - je bila zdaj jasna.⁷ Tehnika tudi: prek lastniških deležev države v medijskih hišah in njihovih lastnikih zakolčiti svoje vplivno območje in doseči učinke na uredniške politike. Vojne običajno začenjajo z občutkom ogroženosti in tega, da smo napadeni in se moramo braniti. Diagnozo so znova zaupali Ruplu in izrekel jo je lapidarno: »V Sloveniji imamo medijsko vojno proti politiki, ki uresničuje program slovenskega sproščanja in evropskega povezovanja. Slovenski državljani so nadvse prepričljivo rekli 'ne' usmeritvi Ropove in Kučanove politike, vendar se ta v zaostreni obliki nadaljuje v slovenskih medijih.«

⁶ Minister je svoj zapis objavil na spletni strani zunanjega ministrstva: <http://www.mzz.gov.si>.

⁷ »Ste kdaj videli katero državo, ki bi imela take medije kot Slovenija? Ne poznam nobene. Objavljal sem v vseh svetovnih časopisih, v vaši hiši pa so mi – svojemu zunanjemu ministru – zavračali besedila. Medijska politika je potrebna zelo resnega, sproščenega premisleka. Ne poznam države, kjer bi se mediji tako enotno postavili zoper demokratično izvoljeno vlado,« se sprašuje Rupel in nakaže, kam bo peljal sproščen premislek.

Minister je torej opazil vojno stanje in protinapad je potekal z zanimivo dikcijo: potrebujemo sproščene medije.⁸ »Ogromno sproščanja nas čaka na tem področju«, je jasnovidno napovedal že ideolog Zbora za republiko, dr. Peter Jambrek. Napovedana medijska sprostitev je bila namreč najprej implicirana v nekakšni medijski kontroli ali vsaj poduku, ki bo novinarje naučil lekcije. A ne le tega. Večkrat demonizirana fakulteta, valilnica novinarjev, Fakulteta za družbene vede oziroma prejšnja FSPN, trdnjava rdečkarskega komunizma, kot so dejali, jim pravega znanja menda ni ponudila. A Jambrek je kot ideolog pomemben tudi kot vojni strateg, kajti po njegovem vojne z mediji prinašajo zmagovalce vojn v politiki. Kajti do preobrata na zadnjih državnozborskih volitvah je prišlo zaradi tega, ker so »ljudje nehali verjeti medijem«. Mediji so torej bili uspešno presežena zapora, ki je kot takšna šele omogočila vzpostavitev nove oblasti. Misel je zanimivo intrigantna in daljnosežna: šele nezaupanje v medije je porodilo obrat na zadnjih državnozborskih volitvah. Jambrekov »silogizem« je bil takšen: (1) ljudje so doslej (neomajno) verjeli medijem, (2) vera v medije je vzdrževala in ohranjala dosedanjo oblast, toda (3) ljudje so nehali verjeti medijem. Zatorej je (4) konec zaupanja/vere v medije povzročil spremembo oblasti. Pomembnost novinarskega dela in vpliva tega na politične dogodke ne bi mogli biti v tesnejši povezavi. Ljudstvo je sicer uvidelo, da medijem ne sme verjeti, kot misli Jambrek, toda novinarji so ostali na svojih mestih. Zato so torej mediatorji in ključ do političnega uspeha. Že v samem začetku vzpona nove oblasti so bili interpelirani v politične vojščake. In takšni so, tudi po svoji volji, ostali še danes. Česar sicer Jambrek ni storil, je izpeljana konsekvence iste misli: po isti logiki namreč državljani lahko nehajo verjeti tudi tej oblasti naklonjenim medijem.

Vojna potrebuje dobre obramboslovce in slovenska jih je imela. Zato se je osvajanje medijev nadaljevalo v leto 2006 in 2007 in medijske hiše so še dalje padale kot trdnjave, nekateri vojaki so prebegnili na zmagovito stran in uvideli svojo silno pristranskost. Rekrutacija sproščenih novinarskih vojščakov je postala samoumevna in s strani politike vsiljena gesla o tem, kakšni da morajo mediji biti, je našla svoje mnogotere upodobitve. Postati morajo uravnoteženi, pluralni, državotvorni, sproščeni..., če omenimo najpogostejše neologizme, evfemizme in epitete za njihovo politično prikrojevanje in prilaščanje.⁹ Postali in razumljeni so bili kot del vojnega plena, kajti politika je za Janševo oblast postala preprosto prav to: način pljenja.

⁸ O problemu »sproščanja medijev« in sproščenosti kot ideologema Janševa politike glej Boris Vezjak, *Sproščena ideologija Slovencev – o političnih implikacijah filozofema sproščenost*, Mirovni Inštitut, Ljubljana 2007.

⁹ Izjemno prostodušno je podobo novih slovenskih medijev, tako rekoč orwellovsko, orisal dr. Ivan Štuhec, cerkveni ideolog in pristaš nove desne politike. Svoj »krasni novi medijski svet« vidi takole: »Mediji bodo na prvih straneh objavljali najlepše in najbolj spodbudne dogodke doma in na tujem. Geslo 'slaba novica je najboljša novica' bodo zamenjali z geslom 'dobra novica je najbolj spodbudna novica'. Trač časopisov, revij in oddaj ne bo. O življenjskih stvareh se bo pisalo in govorilo z občutkom za sveto in s pozitivno odprtostjo do vsega lepega. Mladini bo naklada tako padla, da bo bankrotirala, njeni delavci bodo živeli od minulega dela.« Primerjaj Dnevnik, 23. 6. 2006.

A z enim pomembnim dodatkom, mediji kot zrcalo dvigujejo samozavest vojakom, hkrati pa so pomembno strateško mesto za nadaljnje politične pohode, imenovane volitve.

Igra mimikrije: depolitizacija medijev, ki je originarno njegova politizacija

Vojaška retorika je seveda odbijajoča, zato si je bilo treba izmisliti drugo. De-avtonomizacija medijev, ki jo prepoznavajo tuje institucije nadzora in cehovske organizacije, je potekala in poteka v skladu s tremi vsiljenimi javnimi predpostavkami političnega prevzema medijev. Prva je že bila predstavljena – začeli so s prepričevanjem, da so mediji premalo demokratični, pluralni in sproščeni. Druga je ta, da se zdravilo za demokratizacijo in pluralizacijo skriva v spremenjeni medijski zakonodaji, lastniških in kadrovskih prestrukturacijah in novih vlogah, pripisanih novinarjem. Tretja in najosnovnejša je vsebinska in v dobro prvih dveh zamolčana: mediji so končno demokratični, »odlični« in kredibilni, ko politično ustrezajo in ravnaajo po željah naročnika, v tem primeru oblastnikov.

Vsi koraki političnega prevzema uporabljajo logiko maske, dozdevka in mimikrije: njihovo vodilo je pretvarjanje, da so odločitve za preobrazbo medijske krajine strokovne, v dobro državljanov, demokratičnih standardov in končno medijskih hiš in novinarjev samih. Ob bok iskanju razlogov in tehnologij prevzema so njihovi protagonisti morali kasneje razviti še razloge in argumente opravičevanja nastalih negativnih posledic in stanja, ki naj pojasni skorajda dnevno evidenco o pritiskih na svobodo novinarskega dela, cenzure, samocenzure, šikaniranja, kršitev etičnih in novinarskih kodeksov, delovne zakonodaje in podobno. Mimikrija in prikrivanje pritiskov nista tako zelo samoumevna gesta, le zato, ker se za demokrate ne spodobi, da bi ravnali nedemokratično. Spomnimo: zaradi prispevka o spornem govoru hrvaškega predsednika Stipeta Mesića sta bila decembra 2006 v trenutku suspendirana delavca Hrvaške televizije. Nič niso sadili rožic. Pri nas se na vse pretege trudijo, da bi nam suspenz Vide Petrovčič, Roberta Škrjanca in drugih prikrili ali zanikali, odstopa in odpoklice dolge vrste novinarjev pa označili kot »politično motivirane« (Danilo Slivnik) in rezultat njihovega slabega dela.

Prikrite postopke vse preveč prehitro absolviramo z epiteti sprenevedanje, pretvarjanje, skrivanje. Pa za njimi stoji celovita fenomenologija, nekakšna mimikrija »demokratizacije« medijev, hektično uprizarjana za državljanov pogled, ki ne sme podvomiti o navidezni naravi procesov. Njihova »demokratizacija« in zdaj posledično že tudi »demokracija« potrebujeta negovanje in terapijo - od tod ves trud ustvarjanja videza. Fantazmatski okvir podrejanja je stekel skozi tri prej omenjene faze. V prvi se je izvajal prefinjeni umetniški vtis na gledalca: državljanje se je prepričevalo o žespolitiziranosti medijev. Za ta namen so se izumljali ali napihovali indici o vodenju RTV hiše, ki jo drži v rokah komunistična Združena Lista in njen predsednik Sveta RTV, o silah kontinuitete in Kučanovih ljudeh. Tovrstna vsenavzoča retorika,

največkrat povzeta po poslancu Branku Grimsu, je dosegla svoje demagoške uspehe, največjega gotovo ob referendumu o novem zakonu o RTV.

Naslednja faza prikrivanja je bilo rešiteljsko ponujanje zdravila skozi videz ne-več-spolitiziranosti: mi bomo poskrbeli za demokratične, sproščene in pluralne medije, je bila obljuba oblastnikov. Živahna politična in javna razprava je že bila instrumentalizirana, zakaj pluralizacija in demokratizacija medijev sta bili že namenjeni za posvečeni cilj - v ta namen so priredili zakonodajo (npr. zakon o medijih, zakon o RTV, sklad za pluralizacijo), nastavili svoje direktorje, urednike in novinarje, uvedli discipliniranje in cenzuro. Zakaj smemo obakrat govoriti o produkciji videza? Ker se je uprizarjalo natanko nasprotje tega, kar se v resnici dogaja: mediji so iz manjše spolitiziranosti prehajali v večjo (ob predpostavki, da je obratno) in začeli postajati nedemokratični, nesproščeni in nepluralni, če bi ti izrazi že imeli kakšno pozitivno vsebino. Toda za naš pogled je sledil še tretji korak, in kot se za navideznost spodobi, skorajda nevidno in v nekem trenutku so mediji menda zares postali demokratični in pluralni. V tistem namreč, ko so postali »naši«, ko so bili politično prevzeti. Zato ne preseneča, da je teater floskul o pluralizmu in uravnoveženosti v letu 2007 že skoraj povsem poniknil ali pa so te s strani kritikov rabljene le še ironično. Če bi namreč oblastniki zdaj trdili za svoje, tj. »naše« medije, da niso pluralni, bi si pač pljuvali v skledo. Če in samo takrat, ko so naši, so tudi demokratični. Simulakrum menda depolitiziranih medijev je ta tretji, končni element: od menda spolitiziranih medijev smo v imenu depolitizacije dobili njihovo še bolj (ali celo v pravem pomenu) spolitizirano obliko.

»Strokovni« argumentacijski triki upravičevanja prevzema medijev

Mimikrija prevzemov ima še eno epifenomenalno dimenzijo. Če si želite medije pokoriti, imate seveda težavo. Prepričati morate državljanke v potrebnost takega početja. Kako to storite? Z retoriko, demagogijo in argumentacijskimi triki. Po tistem, ko si je nova oblast z manipulacijo in ošabno retoriko diskreditacije utrla pot do zmage na zadnjih državnozborskih volitvah, je kot molitvenik ponavlja isto zmagovito retoriko na vsakem področju posebej. Če je bila uspešna prvič, zakaj ne bila še drugič, tretjič? Okoli stanja v slovenskih medijih je napletla toliko izmišljenih stališč in strategij diskvalificiranja, da si je težko zamisliti še kakšen napredek v njih. Branko Grims in Vasko Simoniti, prvi poslanec, drugi minister, oba pa člana vladajoče stranke SDS, sta kot frontmena novih ideoloških spopadov z mediji zagotovo doživela svoj argumentacijski vrhunec v kampanji za nov zakon o RTV. A čudnih, z zdravo pametjo skreganih razlogov za podrejanje medijev kar ni zmanjkalo. Oglejmo si tri med njimi.

(1) »Če mediji kritizirajo vlado, niso pod njeno kontrolo.« V Sloveniji obstaja poseben inštitut, ki ga je ustanovila vlada in za katerega se zdi, da jo brani pred različnimi očitki. Nazadnje jo je pred tistimi o kontroli in prisvajanju medijev. Ker se obtožbe o prisvajanju in podrejanju v njih vrstijo v neskončnost in ker so upori

javnosti in predvsem novinarjev vedno hujši, je veljavnost takih ocen izmeril Inštitut za razvojne in strateške analize. Njegova vloga bo, verjamemo, postajala vedno večja in pomembnejša. Znašli smo se v fazi, ki bi ji lahko rekli paradoks umiranja: če trdite, da hirate in ne živite več kvalitetnega življenja, vam aparatura krasnega novega sveta izmeri, da še migate. In tako zavrne vaše sume, da ste že prestopili v onstranstvo. Inštitut počne nekaj podobnega. Zadal si je za nalogo ugotoviti, ali so slovenski mediji res pod nadzorom oblasti, bolj ali manj za potrebe oblasti. In prišel je do ganljivega rezultata: truplo je še živo, mrtvec še diha. Triumfalna implikacija raziskave se namreč glasi: če mediji kritizirajo vlado, niso pod njeno kontrolo. Povejmo naravnost: novinarji evidentno še zajemajo sapo. Je takšna trditev o »neodvisnosti« medijev pravilna? Vladni predstavnik za stike z javnostmi Valentin Hajdinjak misli, da je. Toda težava je drugje. Z njo je namreč poskušal ovreči mnenje Evropske zveze novinarjev (EFJ), sprejete ob koncu redne letne skupščine zveze na Bledu I. 2006, s katerim so izrazili »globoko zaskrbljenost zaradi vdorov politike v slovenske medije in zaradi slabšanja socialnih standardov v novinarstvu«.

Trditev EFJ, da se je drastično povečal pritisk na medije in novinarje ter tudi možnost vpliva na uredniške odločitve, Hajdinjak v imenu vlade ovrže z analizo omenjenega inštituta - vodita ga dr. Frane Adam in dr. Matej Makarovič - po naročilu premierjevega kabineta. Analiziral je »podobo vlade« za obdobje od 1. do 7. aprila 2006, ugotovil pa večinsko nasprotovanje vladi v večini kategorij analiziranih akterjev. »Izrazito prevladuje negativna predstavitev vlade in predsednika vlade, indeks podpore vladi pa je znašal 0,08, kar je najnižji izmerjeni indeks podpore vladi doslej. Opazno nižji je kot v vseh preučevanih obdobjih v decembru in januarju, ko je povprečno znašal 0,22; negativnih mnenj o vladi je tako kar 11,5-krat toliko kot pozitivnih.« (Delo, 13. 4. 2006) Sklep Hajdinjaka in Makaroviča: mediji niso prevladujoče provladni, prav tako ni niti najmanjših indicev, da bi v zadnjem času postali takšni, prej nasprotno. Ugotovitev ne drži, pa tudi metodološko je verjetno sporna, če so si raziskovalci zadali za cilj (ali pa ga je zlorabila vlada) pokazati, da ne drži trditev o političnem prevzemu medijev. Ker potem je empirično preverjal nekaj drugega: poročila o vladi, pa še to na podlagi vzorca enega tedna! Raziskava je pokazala, da drži dejstvo, da mediji menda pretežno kritizirajo vlado. Kdor pretežno kritizira vlado, ta pač ne more biti pod njenim vplivom. Je s tem sklepom kaj narobe? Veliko. EFJ in ostalim akterjem smo namreč podtaknili neko tujo trditev, ki jo zdaj uspešno sesuvamo. Novinarski ceh Evrope ugotavlja le, da so mediji podvrženi vplivanju politike in da želi oblast medije kontrolirati. Toda Hajdinjak, ali celo raziskovalci v inštitutu, se morajo pretvarjati, da je trditev EFJ-ja, da so mediji provladni. Razlika med pričakovanim in aktualnim stanjem je očitna. V resnici morebiti še niso in lahko ugibamo, če smo šele v fazi, ko vlada s svojimi nastavitvami v lastniški strukturi in posledično v uredništvih hiti, da bi taki zares postali. Še huje je, ko ugotovimo, da je takšno postopanje kar verjetno: če mediji ne bi kritično poročali o vladajoči politiki, potem kontrola in poskus vplivanja ne bi bila potrebna.

Česar nihče ni izmeril. Da bi lažje razumeli ponujeni demanti, se vprašajmo, če si lahko zamislimo situacijo, po kateri mediji nikoli ne bodo poročali provladno. Bo to dokazovalo, da jih oblast ni želela prikrojiti po svoji meri? Ne bo dokazovalo. Dokazovalo bo kvečjemu nekaj o vsebini poročil, nikoli pa tega, da jih vlada ni poskušala zavzeti. Ugotovitve Adama in Makaroviča zato prav nič ne demantirajo stališča EFJ. Omenimo še sicer, da se provladnost in protivladnost pač ne merita zgolj po kritičnih zapisih, temveč tudi po velikosti in številu zapisov, fotografij ter podobnih »nekritičnih« parametrim. Razen tega, če pustimo metodološke spodrsaljaje ob strani, ponovitev meritve v letu 2007 ne bi dala podobnih rezultatov, temveč bistveno slabše.

(2) »Če ti pada naklada, nisi pluralen«. Naslednji trik, nenavadna korelacija pravzaprav, deluje kot odkrita zaslomba za menjave v medijskih hišah, ki so bili v letu 2005 in 2006 pokriti z modnim razlogom sanacije slabih poslovnih rezultatov. Iz zgodbe v RTV hiši, Delu in Večeru smo se naučili, da je poglobitni greh menda slaba naklada. Ta legitimira kadrovske in lastniške spremembe. Idejo je hote ali nehote lansiral premier, ko je najprej ožigosal Mladino kot »nizkonakladno revijo«. In ni ga večjega greha od tega. Tej izvirni misli je poslanec SDS Branko Grims, medijski ekspert, kot so dejali, dodal še eno: »Dejstvo je namreč, da je Delo v zadnjih letih kazalo pomanjkanje pluralnosti, zato ne preseneča, da jim je silovito padala prodaja. Šlo je za hude napake v poslovni in uredniški politiki in verjetno so Slivnika izbrali zato, ker so menili, da je sposoben to hišo spet potegniti iz nazadovanja. Menim, da so izbrali dobro.«¹⁰ Grimsovo sklepanje je jasno: če ti pada naklada, je vsaj eden, če ne poglobitni razlog za to, da nisi pluralen. Vprašati bi se smeli: zakaj bi slaba naklada nakazovala mnenjsko enostranost medija? In zakaj bi politična »uravnoveženost« k njenemu višanju pripomogla? Prav nobenega argumenta, še najmanj pa empiričnih dokazov ni za takšen sklep. »Levemu« časopisu Dnevnik je šlo po zatrjevanju odgovornega urednika denimo zelo dobro. Je potemtakem varen pred političnim prevzemom?

Dve ugotovitvi izhajata iz takega Grimsovega premisleka. Če je res, da je potrebno »pluralizirati« časopise s slabo naklado, mar ni potem prvi na vrsti za sredstva iz sklada za pluralizacijo medijev, o katerem v nadaljevanju spregovori, ravno časopis Delo? Iz trditve bi jasno izhajalo, da je ti. vertikalna pluralizacija lahko kriterij, po katerem saniramo slabi poslovni izkupiček kateregakoli medija! Absurdnost trditve jasno nakazuje nekaj drugega: težnjo oblastnega establišmenta, da financira medije, ki so pogodu njemu pod krinko in pretvezo pluralizacije. Grims se tu ujame v zanko: čez nekaj časa verjetno za kakšen njemu všečen časopis ne bo mogel trditi, da ni mnenjsko pluralen, ker mu pada naklada. Še posebej, ker Demokracija in Mag nikoli nista niti želela biti mnenjsko pluralna! Povedano drugače: ne morete hkrati dajati

¹⁰ Večer, 15. 4. 2006.

finančne podpore medijem, ki imajo premajhno naklado (po vašem mnenju!) in hkrati ideološko blatiti medije, češ da jim pada.

(3) »Mediji niso dovolj pluralni«. Takšen tretji, zelo razširjeni trik, izpostavlja domnevno nepluralnost slovenskih medijev: »Mediji v Sloveniji so svobodni, niso pa predstavljali celotnega spektra političnih mnenj.«¹¹ Tako se glasi stavek iz poročila State departmenta o stanju človekovih pravic v Sloveniji za leto 2005, ki se ga je Branko Grims razveselil do te mere, da že mesec dni ob različnih priložnostih ponavlja domnevne »izsledke« ameriškega zunanjšega ministrstva. Po njegovem navedbah dokazuje njegovo staro prepričanje, da mediji pri nas niso pluralni, kar zdaj izkorišča in ponavljanja do onemoglosti. Od tod vsa zakonodajna in druga ihta pri političnih spremembah v medijskih hišah: te bodo prinesle tako želeno uravnoteženost, kot ji pravijo. A je avtor zlorabil mnenje in s pomočjo fragmentiranega navajanja spreobrnil osnovno intenco poročevalca. Škoda, da slovenski novinarji poročila niso prevedli in s tem demantirali poslančevega panegirika. Njegov priljubljeni stavek, položen v celoten kontekst, jasno pove nekaj drugega.¹²

Odlomek priča o tem, da si je Grims privoščil pravi medijski bralni pluralizem: nekaj, kar vsi berejo drugače, on transformira po svojih željah, zapovrh pa še obtoži novinarje pristranskega povzemanja. Dve muhi na en mah: širiti laž in diskreditirati novinarsko profesionalnost! Iz citata jasno izhaja čisto nasprotje tega, v kar nas želi prepričati: ameriško zunanje ministrstvo v letu 2005 ugotavlja posredni vpliv oblasti na medije, ugotavlja samocenzuro in ugotavlja povečan vpliv na RTV hišo. Smisel je evidentno drugačen: pri nas v medijih ni širokega spektra političnih mnenj, ker so do tega pripeljali kvečjemu vladini poskusi vplivanja na medije. Ne glede na to, ali opis drži, je osnovno sporočilo stavka takšno. Apeliranje na tiste, ki ne vedo, ne razumejo ali jih resnica ne zanima, je že mogoče uspešno, a na Grimsovo žalost le tako dolgo, dokler si državljani ameriškega stališča ne pogledajo pobleže. Groteskno je bilo opazovati, kako bahavo si je Grims omislil in nalepil svojo notorno laž kar čez tri metre stene v svojem nastopu na novinarski konferenci. S svojo manipulacijo je torej oblepil steno za sabo in iz konteksta iztrgani stavek tudi kasneje ponavljal kot mantra: bolj kot prisotne predstavnike medijev je verjetno želel sebe prepričati, da

¹¹ Prav tam.

¹² Celoten kontekst se glasi: »Zakon zahteva svobodo govora in tiska in vlada je v splošnem spoštovala te pravice v praksi, toda zasledili smo tudi poročila o posrednem vplivu oblasti na medije. Mediji so bili aktivni in svobodni, toda niso izražali širokega spektra političnih mnenj. Glavni tiskani mediji se vzdržujejo s pomočjo zasebnih investitorjev in oglaševanja, vendarle pa ima država v lasti občuten delež v mnogih podjetjih, delničarjih največjih medijskih hiš. Trije od šestih nacionalnih televizijskih programov so bili del mreže RTV Slovenija, ki jo subvencionira oblast. 31. avgusta je okrajno sodišče v Murski soboti oprostilo pet oseb, obtoženih udeležbe v poskusu umora raziskovalnega novinarja Mira Petka v letu 2001. Zasledili smo poročila, da delno lastništvo države v medijskih hišah vodi do samocenzure v nekaterih medijih. Oktobra je državni zbor potrdil zakon o RTV, ki prinaša povečano oblastno in parlamentarno zastopanje v programskem svetu, ki neposredno nadzira javno RTV hišo.«

zapisana in izrečena laž velja, če jo le dovolj dolgo ponavljaš. Prozornost nec plus ultra.

Gostilniški triki opravičevanja prevzema medijev

Našteli smo le tri, sicer navidezno kompleksne trditve v vlogi opravičevanja prevzemov. Vsakodnevni, ulični in gostilniški argumenti niso zaostajali. Slišali smo jih hkrati v parlamentu in za gostilniškimi pulti, kar je skrb zbujujoče po sebi. Teorija argumentacije, ki je na obeh mestih enako prepričljiva, je morebiti dobra novica za gostilniške brate, toda slaba za parlamentarce. Spodaj našeta dokazovanja smo zasledili tako med vladi naklonjenimi državljani in seveda njenimi politiki, pa tudi med resnimi znanstveniki in družboslovci. Spodaj jih naštejemo in v kratkem opišemo deset, toda po frekvenci bi veljalo izpostaviti tri.¹³ Prvo bi lahko strnili v argumentacijsko obliko »Vsi to počnejo, politizirajo medije, torej s tem ni nič narobe«. Drugi argument se glasi »Tudi prejšnji so to počeli, torej smejo tudi sedanjki«. Tretji je »Novi oblastniki se vsaj trudijo uravnotežiti medije, torej so boljši kot prejšnji«. Argumentacijski triki stavijo na svojo samoumevnost in zato po svoje ni odveč pedagoško ponoviti, zakaj je vsak med njimi povsem neupravičen. Žal je seveda tako, da enkratna razlaga ne more ustaviti njihovih nenehnih ponovitev. Izbrali smo naslednje zmote in prevare.

(1) »To počnejo vsi«. Da si medije podrejajo vsi oblastniki, je v tehničnem smislu »napaka iz splošne prakse«: iz dejstva, da vsi počnejo X, še zdaleč ne sledi, da je početi X pravilno, tudi če bi bila premisa resnična. Protiprimer je jasen: če vsi ljudje kradejo, verjetno še ne mislimo, da je s krajo vse v najlepšem redu. Premislek je nevaren, ker politično silno učinkovito deluje. »Vsi ste isti«, resignacijski argument ekvidistance, je zelo popularen med državljani, ki se v nekem trenutku utrudijo obtožb obojih in potem podprejo »status quo«, kar seveda ustreza vodilnim v medijih in njihovim političnim botrom. Prepričanje, da bo vsakdo na oblasti prevzel medije, ob tej svoji funkciji zakrivanja očitno po tihem sprejme kot nujno zlo vsakršno, še tako brutalno politično vpletanje vanje, s tem pa se izmakne pravemu vprašanju: je upravičljivo ali ne? Včasih se ta argument ponuja celo v obliki, po kateri bi vse drugo bilo nenavadno: »Precej čudno bi bilo, če si kakšna politična opcija ne bi želela medijev čim bolj po lastnem okusu.« (dr. Matej Makarovič)

(2) »Tudi prejšnji so to počeli«. Izjemno popularen trik podleže zmoti, ki ji tehnično pravimo »tudi ti«: iz dejstva, da nekaj počnejo drugi, še ne sledi, da smemo enako postopati tudi sami. Če so vaši predhodniki pokradli polovico podjetja, v katerem ste zaposleni, to še ne pomeni, da smete nadaljevati njihovo uspešno tradicijo; preverite na sodišču. V tej zmoti se ponavadi skriva še dodatna prevara: nikjer ni zares dobrih

¹³ Številne tehnične argumentacijske zmote in napake, deloma tudi s primeri iz politične prakse in medijev, je mogoče najti v knjigi Janez Bregant in Boris Vezjak, *Zmote in napake v argumentaciji: vodič po slabi argumentaciji v družbenem vsakdanu*, Subkulturni azil, Maribor 2007.

dokazov, da so to počeli tudi »oni«. Podporni dokaz temu je običajno zlizana floskula o tem, da so prejšnji vladarji bili fini, sedanji so pa pač, nerodni in nespametni, ob tem grobi; mimogrede bodi povedano, da je takšna uvedba kvalitativne distinkcije že po sebi zavajajoča, ker uvede nedokazano »finost« prejšnjih prijemov. A ne pomaga, kajti naloga sogovorca bi morala biti, da se do pritiskov na novinarje opredeli.

(3) »Zdaj imamo vsaj pluralne medije«. Tehnično pravimo zmoti »zahteva po dokazu« (oziroma imamo neresnično premiso in torej slab argument), kajti v njej smo predpostavili nekaj, kar bi morali šele dokazati, namreč da je do uravnoteženja zares prišlo in je zato scena boljša. Celó več: slednje se je izkazalo za perfidno geslo osvajanja medijev, postalo je evfemizem zanj. Ti so morali zato skozi dve fazi: v prvi se jih je lastniško in kadrovsko prevzelo iz imaginarnih razlogov neuravnoteženosti, nepluralnosti in nesproščenosti. Za ta namen je bilo treba ustvariti vtis pravilnosti diagnoze, češ mediji so bolni in potrebujejo terapijo. Tisti, ki še zmerom govorijo o uspešni operaciji, zgolj opravičujejo poterapevtske kontraindikacije, ki se kažejo v obliki protestov in vse številnejših poročil o pritiskih in cenzuri. Ker imamo zdaj menda pluralne medije, slabih učinkov skoraj ni, ker vse objavijo drugi: »Res pa je, da ni tako hudo, če je nekaj v nekem mediju zagotovo objavljeno.« (dr. Matej Makarovič) V javnem obtoku je tudi čisti pendant zgornji ideji: stanje ni hudo, saj bodo iz Dela prebegli novinarji že našli službo na Dnevniku. Takšna izjava pomeni bankrot stališč o avtonomiji, ker implicitno sprejema cenzuro, odpuščanje novinarjev in še marsikaj. Varianta izpeljave iste zmote je trditev, da je zato, ker imamo več heterogenih medijev, »skupek informacij v Sloveniji absoluten, pluralen in popoln.« (Danilo Slivnik) Bizarna ugotovitev je povsem nedokazana in znova pristaja na posege v avtonomijo.

(4) »Novinarji so pretežno levičarsko pristranski«. Že-spolitiziranost novinarjev in »historično levičarstvo« (Danilo Slivnik) sta pravi motiv, da se tarnajoči in menda nesvobodni novinarji priglašajo k besedi, torej njihova ocena ni zares merodajna. Ne moti jih cenzura, v napoto so jim novi gospodarji. A tega novinarji ne povejo naravnost, ker bi »razkrili političnonazorsko noto govorcev in s tem pokvarili vtis profesionalističnega in znanstvenega diskurza.« (dr. Matej Makarovič) Izpeljava je hudo pomanjkljiva. Za to, da bi ugotovili, da novinarsko svobodo pri nas ogroža desnica, kot novinar ali kdo drug ne rabite biti levičar, tu je nekdo podlegel zmoti »ne sledi«. Lahko jo tudi obrnemo in dobimo »napačen vzrok«: zato, ker so novinarji levičarji, zdaj tolčejo po desnici pod pretvezo okrnjene avtonomije. Za takšno stališče, češ novinarsko splošno levičarstvo je vzrok za proteste, se ne navaja nobenih dokazov. Makarovič izpeljuje iz teze še nekaj paralelnih enako nedopustnih trditev, denimo o sprenevedanju medijskih strokovnjakov, ki ne povedo naravnost, da jih moti oblast desnice, prejšnja jih pa ni, ali pa o razlogih levičarstva novinarjev, ker jih za takšne bojda naredita fakulteta in delovno okolje.

(5) »Prave žrtve smo bili mi, ne vi«. Sklicevanje na čustva igra na karto »slamnatega moža«: razpravo želi odtegniti aktualnim dogodkom političnih pritiskov in cenzure v sfero dogodkov iz preteklosti. V njej želimo tezo zamenjati za neko drugo, pri kateri si obetamo boljši izkupiček v debati in je za naš nastop ugodnejša. Ob tem se protagonisti običajno radi sklicujejo na neprimerljive zgodovinske okoliščine in stanja (tipa »dr. Jože Pučnik je bil zaradi svojih zapisov obsojen na samico, zdaj pa povejte, kdaj so nazadnje koga obsojili pod vladavino Janše«). Problemi so seveda tukaj in zdaj, aluzija na totalitarne trenutke pa sedanje situacije v medijih pač ne naredi za bolj demokratične.

(6) »Kje pa ste bili takrat«. Izjemno, že tragikomično popularen prijem, ki boleha za prejšnjo zmoto in pogost način individualne obrambe pred obtožbami, s katerimi nekateri (redki) posamezniki relativizirajo evidence o pritiskih na medije. Znova smo v »prekršku« nerelevance: kaj smo ali nismo počeli v nekem preteklem primeru »takrat«, pač nima nobene povezave in učinka na resničnost in pravilnost našega stališča v dani situaciji. Aludiranje v ozadju je običajno motivirano s sporočilom, ki se glasi: vaše presoje so subjektivne, zato se odzivajte v enih primerih, v drugih pa ne. Kot že rečeno: tudi če bi to bilo res in bi medijski ocenjevalec (nekoč) bil pristranski, to ni relevantno za opis aktualne teme, od katere nas sogovorec največkrat želi pobegniti. Kar v ozadju poganja takšno logiko pripisa, je vselej zlizana zgodba iskanja političnih motivov za vaša stališča (novinarjev, medijskih strokovnjakov, novinarskih združenj), s čimer se jih diskvalificira in jemlje težo izrečenim trditvam.

(7) »Odvečnost vojne med novinarji«. Abstraktne obtožbe prizadetih in protestirajočih novinarjev so odveč, če se sklicujemo na mir in red v svojih vrstah: »Slovenski novinarji se iz psov čuvajev spreminjajo v stekle pse, ki grizejo drug drugega. Pri tem so najbolj glasni tisti, ki jih nehigienična povezava politike, gospodarstva in medijev ni motila, ko je bila na oblasti LDS.« Neizrečeni poziv k spravi se v dani percepciji nujno bere kot apel po tem, naj novinarji o svojem stanju raje molčijo pred javnostjo in razkriva, da se avtorica ne strinja z »glasnimi« kolegi. Problem nastane, ko se steklina razširi po tujih ustanovah nadzora in tudi zanje posredno velja, da so stekle. Drugi del v izjavi sloni na miselni operaciji »kje pa ste bili takrat«.

(8) »Politika je zgolj izkoristila slabosti medijske neavtonomnosti«. Argument je zaradi abstraktnosti predvsem popularen pri (tudi levičarskih) kritikih. Gre pa nekako takole: ker pri nas še ni medijske avtonomije, tudi grehi te vlade niso kaj posebnega. In se ji pol oprostijo, saj je zgolj izvela profit iz tistega, kar ji je bilo ponujeno. Ampak zakaj tega niso naredile prejšnje? Saj vendar kritiki prejšnje oblasti trdijo, da so! In kje je razlika? Ob generalizaciji takšne, večinoma celo dobronamerne ugotovitve, se znova podleže zmoti velikokrat celo nehotene menjave teme: že res, da mediji pri nas niso dovolj samostojni iz lastniških in drugih razlogov, toda zdaj se v to avtonomijo direktno posega, lastniška razmerja pa teh nikakor ne upravičujejo,

četudi bi odmislili vse varovalne mehanizme, ki jih novinarji imajo na voljo (in so ponavadi kršeni). S premikom poudarka debate se lahko naredi čudeže. Nekateri mladoekonomisti so tezo o državnem lastništvu medijev uporabljali izrazito kulpabilizirajoče, saj jih je zanimal zgolj svoj privatni kritikastrsko ekonomski poudarek zgodbe.

(9) »Sami ste si krivi, ker se ne strinjate z nami«. Ena najbolj bizarnih apologij iz laboratorijev mladoekonomistov, ki se je niso zmogli domisliti niti največji rablji v uredniških vrstah. Miselna operacija je tale: novinarji pred leti niso dovolj pisali proti državnemu lastništvu medijev in povezavam med njimi in gospodarstvom, zato je prav, da se jim dogaja odvzem svobode. Argumentacija je perverzna dvakrat: najprej zato, ker odkrito prepozna in sprejema discipliniranje medijev. Drugič pa zato, ker razume stanje stvari kot pravično kazen. Lep primerek zamenjave moči argumenta z argumentom moči, ko se s sklicevanjem na batine opravičujejo nečastni dosežki novodobnih cenzorjev in preganjalcev novinarjev iz razlogov nesposobnosti.

(10) »Ni nesvobode, so le nezadovoljni levičarski pisci«. Z mediji ni nič narobe, zgodbe o strahovih vzpodbujajo intelektualci in mnenjski voditelji, pravi ta argument, ki želi raztopiti problem s preusmeritvijo pozornosti k »neuravnoteženim« strokovnjakom. Težave si zgolj umišljamo, ustvarja jih iluzija, ki je rezultat njihove grenkobe: »V bistvu je to, kar moti večino kritikov »nesvobode javne besede«, izguba lastnega privilegiranega položaja. Levičarsko usmerjeni mnenjski voditelji so namreč izgubili ekskluzivno pravico do javne interpretacije družbenih in političnih pojavov. (dr. Matevž Tomšič) S tovrstno zmoto sklicevanja na užaljeno pristranost seveda nismo pojasnili ničesar in smo pritiske na novinarje dobesedno razglasili za fantazmatske. Predpostavka v ozadju, ki velikokrat poganja takšen in še kakšen podoben premislek v ozadju, je tale: če oseba A trdi, da slovenski mediji niso pod nobenim političnim pritiskom, in če oseba B trdi prav nasprotno, potem imata obe prav. Dati prav zgolj eni bi bilo preveč ekskluzivno!

Zgornji obrambni argumenti – izbrali smo jih 10 - v podporo novi medijski situaciji opisujejo splošne očitke, povezane z ravnanji novinarjev oziroma njimi samimi. Njihov skupni imenovalec je, da so protesti, vključno s tistimi strokovnjakov in cehovskih združenj, neupravičeni, pristranski in politično inspirirani. V to skupino spadajo še jasne, največkrat čisto osebne diskreditacije posameznih novinarjev, denimo Blaža Zgaga in Mateja Šurca. Spet drugi so predvidljivi: novinarji so menda politični aktivisti, ki blatijo Slovenijo, gre za »domače sikofantstvo« in »denunciacije« (dr. Vasko Simoniti). Drugi del »apologetik«, ki ga na tem mestu nismo izpostavili, pa se dotika konkretnih novinarskih praks, pojasnjevanj zarot ali negativnih učinkov ravnanj in ukrepov ter včasih celo početja, ko so novi medijski oblastniki ujeti »in flagranti« v kršenju medijske in delovne zakonodaje ali etičnih kodeksov.

Kam pluje medijska barka – proč od politike ali v njeno naročje?

V trenutku, ko to pišemo, oktobra 2007, je težko napovedati, kako se bo končala zgodba s političnim podrejanjem medijev. Pritiski tujine in tujih organizacij so izjemno veliki, četudi jih oblast zaenkrat ignorira. Nepojmljivo dejstvo, ki ga izpostavljajo tuji poročevalci, je, da bo Slovenija v kratkem, tj. v prvi polovici leta 2008, predsedovala Evropski uniji. Težko je verjeti, da se bo aktualna oblast odločila priznati akutno stanje pred očmi evropske javnosti. Verjetno bo vztrajala pri mimikriji, zatajevanju svoje krvave sledi, saj bi resnica predstavljala nepopravljiv madež in prvovrstno sramoto. Kot je že zaznati, bo zato raje prepustila umazan posel sebi lojalnim novinarjem, zaradi česar se bo znotrajcehovski konflikt, šikaniranje posameznikov, ki zahtevajo konec pritiskov in cenzure, še poglobil. Ena poglobitnih tarč takšnih napadov sta gotovo Društvo novinarjev Slovenije, ki je, četudi pokriva 1400 včlanjenih novinarjev, nenehno predmet obtoževanj o politični instrumentaliziranosti. Paradoksalno smo prav v situaciji, ko to pišemo in ko se odvija protest 571 novinarjev, priča največji cenzuri in največjim pritiskom, s čimer provladni mediji z zanikovanjem in cenzuro o političnih pritiskih na metanivoju pritrjujejo osnovnemu sporočilu. Priznavajo torej, da so pod politično kontrolo premierja Janše in drugih političnih sil, ne da bi to izrecno priznali. Povsem drugače kot slovenska tiskovna agencija STA, ki jo je nedavno tega kot direktorica prevzela piarovka iz kabineta predsednika vlade, so ravnale svetovne agencije, kot so APA, DPA, EFE, AFP, ANSA, HINA, BETA in druge. Ne le, da so recimo RTV Slovenija, Delo, Večer in Primorske novice izjemno skopo poročali o peticiji zoper cenzuro, praktično sploh niso poročali o stotini zapisov v tujini, denimo v časopisih Le Monde, Der Spiegel, Der Standard, Die Presse, Le Figaro, El Mundo... kot tudi sploh niso poročali o zahtevah po ustanovitvi komisije, ki sta jo naslovili IPI in RSF. Noben med njimi se situacije ni lotil tematsko in problemsko, noben ni izpeljal niti ene rubrike, kjer bi dal priložnost novinarjem ali stroki, da predstavijo svoje mnenje in stališča. Evidence o cenzuri so žalostne, evidence o cenzuri cenzur so tragične.

Novice o stanju v slovenskih medijih torej niso vzpodbudne. Situacija je videti nerešljiva brez kompasa in pomoči tujine. Prav tega so se pobudnik peticije verjetno še kako zavedali. Brez (vsaj posrednega, moralnega) posredovanja Evrope nas verjetno čakajo mednovinarski konflikti in obtoževanja, ki z zavezanostjo resnici in profesionalnostjo nimajo nobene povezave, kajti domače politične razmere so preveč akutne in argumentirana razprava preveč zavračana, da bi bile rešljive brez njene pomoči. V tem smislu so novinarji potegnili smiselno potezo, ko so javnost obvestili o pritiskih in cenzuri in ko so, rečeno emfatično, poskrbeli za vest. Ni se motil komunikološki teoretik in »prerok« Marshall McLuhan, ko je ugotavljal, da je prava novica le slaba novica. Opisana je prava in slaba ter zadeva usodo novinarjev samih, kar je tragično po sebi. Zgodba z odkrito in hkrati prikrito politizacijo medijev pa ima še eno slabost. Zaradi prikrojavanja medijske zakonodaje in novih načel v

političnem ravnanju in kulturi, zaradi širjenja meja dopustnega in nedopustnega si je težko predstavljati, da bodo slovenski mediji v prihodnje deležni drastične poteze depolitizacije. Zelo verjetno je, da bo novim zmagovalcem na volitvah, bodisi leta 2008 ali 2012, zelo ustrezal političnokapitalski in zakonodajni vpliv nanje, zato se mu ne bodo z lahkoto odrekli. In prav to je kruta lastnost sejanja slabega ali, če smo patetični, zla – ko ga enkrat poseješ, ga težko izkoreniniš.

Lapisi v letu 2006

Jančič bo kršil zakon!

16.10.2006 ob 07:49

Minuli teden je minil v znamenju jasnih napovedi nekaterih, da bodo kršili zakon, recimo koprskega župana Borisa Popoviča in tržiškega Pavla Ruparja. Pridružil se jim je tudi odgovorni urednik časopisa Dela, g. Peter Jančič. Takole jasno pravi v svoji kolumni: »Teden, ki ga je zaznamoval odstop poslanca Ruparja, razen tega ni bil poln presenečenj. V LDS so uresničili napoved, da bodo sami pripravili nekakšen intervju s svojim kandidatom za ljubljanskega župana Jožefom Kuničem in od *Dela* zahtevali, da ga objavi po čudaškem zakonu o medijih. Po zakonu bi ta njihov intervju morali objaviti. A bomo zakon kršili. Goljufali bi bralce, če bi ga objavili. Lahko nas tožijo, prepovejo ali karkoli.« (»Direkten dokaz«, Delo, 14. 10. 2006) Jančič bo kršil zakon in to odgovorno priznava kar sam.

Ne Rupar, krivi so novinarji!

16.10.2006 ob 17:35

Naravnost ganljiva je obramba Ruparjevega ravnanja s strani odgovornega urednika Dela, g. Petra Jančiča, kot jo prebiramo v njegovi redni sobotni kolumni. Ni se mogoče izogniti vtisu strategije, po kateri je Ruparjev seksualno-moralno-utajitveni škandal pravi mačji kašelj v primerjavi z ravnanjem novinarjev, ki so ga razkrili. Taktika »Ujemite tatu!« in kazanje s prstom na krive novinarje je potekala brezobzirno. V svojem komentarju četrтковih Trenj je Jančič najprej previdno naznanil: »Presenetljiva je bila samozaverovanost predstavnikov sedme sile, kakor da je na ogled le poslanec, njihovo lastno ravnanje pa ne.« (»Neposreden dokaz«, Delo, 14. 10. 2006) Kot da je v primeru afere osebe X najprej čas za presojo ravnanja novinarjev! Potem sledi njegova teza, obsodba medijev: »Kje je meja, ko mediji sami postanejo strah zbujajoči za skupnost?« Odvračanje pozornosti od škandala z Ruparjem se nadaljuje z direktnim napadom na Direkt iz konkurenčnega Dnevnika: »Razlog za pomanjkanje samopremisleka je bil morda, ker o Direktu vsi v državi vedo, da se ne ravna po pravilih in ga je kot takega uprava časopisnega podjetja Dnevnik tudi ustanovila in na vrh postavila Bojana Požarja, ki je bil že pred prevzemom časopisa serijski kršilec določil kodeksa novinarske etike in profesionalnih pravil.«

Sledi diskreditacija kompetence nastopajočih novinarjev: »V studiu sta bila tudi nekdanji urednik Mladine, ki je bil znan po aktivistični uredniški politiki, in novinar Financ, ki mu pa pravzaprav ni mogoče zameriti, da ga vprašanja, do kod smejo uredništva, zanimajo manj, ker ni urednik.« Sledi pogumna beseda o pogumnežu, kot so Ruparja naslikali poslanski kolegi: »Dobra plat pri Ruparju je, da so se tokrat lotili polnoletnega in poslanca, ki se je zmožen braniti.«

In ker Rupar ni prijavil svojih stanovanj protikorupcijski Kosovi komisiji, je za tako dejstvo seveda kriv sam Kos: »Nekoliko komična je bila vloga predsednika komisije za preprečevanje korupcije Draga Kosa, o katerem v medijih vemo, da pri stanovanjih ni čisto brez greha.« Kot da bi javnost in novinarje moral to pot zanimati Kos, ne Rupar! Taktika »Ujemite tatu!« in kazanje s prstom proč jasno indicira poskus dis-diskreditacije SDS-ovega poslanca. Solidarnostno prepričljivo do Janše, ni kaj!

Jasen politični pritisk na novinarko

16.10.2006 ob 23:40

Vida Petrovčič je prva novinarka sproščene RTV hiše z jasnimi sankcijami. V. d. odgovornega urednika informativnih in izobraževalnih programov TV Slovenija Rajko Gerič ni bil zadovoljen z njenim komentarjem v sobotni oddaji Utrip (RTV, 7. 10. 2006).

V njej je med drugim nanizala vrsto očitkov opozicije na dveletno delo sedanje vlade in na novo davčno zakonodajo. Ob tem pa dodala, da je nova politična elita minuli teden pokazala, kako je videti popravek po novem. Sledila je ponovitev, kako je minister za finance Andrej Bajuk v torkovem neposrednem javljanju iz parlamenta na vprašanje novinarke o očitkih o davčni zakonodaji nenajavljeno dejal, da bo najprej povedal popravek na prispevek, ki je bil na TV Slovenija objavljen dan poprej na temo zakona o bančništvu in to tudi na dolgo in široko naredil. (prim. Meta Roglič, »Rajko Gerič nezadovoljen z delom Vide Petrovčič«, Dnevnik, 11. 10. 2006) »Moja reakcija v Utripu je reševanje urednikov, ki na to niso reagirali,« poudarja Petrovčičeva. Kot vse kaže, ji Gerič ni prepovedal delati le Utripov, temveč jo namerava povsem izločiti iz informativnega programa. Gerič priznava, da je bil kritičen do njenega dela, vendar zanika, da bi tako postopal zaradi pritiska politikov. O usodi novinarke pravi: »Kritično sva spregovorila o njenem delu znotraj dnevnoinformativnega programa in o možnostih, da njeno znanje in izkušnje še bolj izkoristimo.« (Aleksander Mičić, »Kritiziranje Bajuka prepovedano«, Mladina, 14. 10. 2006)

Videti je, kot da bo Gerič znanje in izkušnje izkoristil tako, da bo novinarko izrinil iz uredništva. Evfemizem brez primere, iz nekih drugih časov. Povejmo, da je novinarka sicer veljala za »utišan« kader v prejšnjem režimu in da velja za provladno ali vsaj prodesno orientirano, kar je ironičen dodatek. Petrovčičeva je med drugim kolumnistka Družine. Spomnimo, da je (bila) ena najbolj dejavnih novinarok in po naši statistiki prva po frekvenci vodenja oddaj Pod žarometom, Omizje, Utrip in Polnočni klub, ob rednem javljanju iz državnega zbora.

Medijske lustracije in eksekucije?

18.10.2006 ob 20:25

Na današnji tiskovki je predsednik stranke LDS Jelko Kacin ostro spregovoril tudi o menjavah v RTV hiši, kjer smo po njegovem priča »lustraciji in eksekuciji« tistih, ki niso po volji trenutno vladajoči garnituri. Novica je [tule](#).

Kadrovske spremembe se postale mogoče po sprejetju novega statuta, ki je skrajšal mandat vsem urednikom. Po njegovem se v RTV hiši vrši tudi hud pritisk na avtonomijo novinarjev, poleg tega vlada prek KAD in SOD vrši pritisk na managersko strukturo v podjetjih, kjer ima solastniški delež. Tem podjetjem vlada po mnenju prvaka LDS preprečuje oglaševanje v tistih medijih, ki niso po njeni volji. Dodajmo, da domnevno misli tudi na dogodke okoli Mladine. Zato je po mnenju Kacina interpelacija zoper ministra za kulturo Vaska Simonitija, ki je resorno odgovoren za področje medijev, več kot utemeljena.

Spomnimo, da je z novim statutom prenehal mandat sedanjim urednikom in da je v RTV hiši prišlo do številnih zamenjav. Omenimo le nekatere. Na mestu v. d. odgovornega urednika informativnega programa ostaja Rajko Gerič, v. d. odgovornega urednika razvedrilnega programa je namesto Vanje Vardjana postal Petar Radovič, v. d. odgovornega urednika kulturnega in umetniškega programa je Jani Virk, v. d. odgovornega urednika športnega programa Igor Bergant, v. d. odgovornega urednika za parlamentarne vsebine pa Ljerka Bizilj. Več o kadrovskega vrtiljaku v hiši [tule](#).

[Delo se uspešno vključuje v »afero Janković«](#)

18.10.2006 ob 23:18

Zgodba neodvisnega kandidata za ljubljanskega župana Zorana Jankovića pričakovano doživlja vrhunec zgolj tri dni pred volitvami. Njegova absolutna prednost pred zasledovalcem v anketah daje konkurentom malo upanja, zato so protiidarci pričakovani. Janković naj bi z Mercatorjem domnevno sklepal nezakonite in etično sporne posle. Očitno predčasno se je v medijih na neraziskan način pojavil osnutek revizijskega poročila o poslovanju Mercatorja. Po Jankoviću gre za predvolilni konstrukt v režiji pomladnih strank in nekaterih delničarjev Mercatorja.

Danes je »Delo« zelo presenetljivo in precedenčno na svoji spletni strani ob vesti objavilo kar celotno besedilo drafta omenjenega dela revizijskega poročila. Dodanih je nič manj kot 34 (!) datotek, od tega so tri v .pdf formatu. Zadevo si lahko ogledate [tule](#). Poročilo v celoti objavlja tudi jutrišnja Demokracija.

Vasle bo poskrbel, da nekateri ne bodo izgoreli

20.10.2006 ob 10:36

V roke nam je prišel interni dopis direktorja Radia Slovenija svojim sodelavcem, v katerem na bizaren način napoveduje odpuščanja zaposlenih:

»Ko gre za Radio, bo do nekaterih upokojitev seveda prišlo, pa tudi do posameznih prerazporeditev, zato govorice o množičnih odpuščanjih seveda niso utemeljene. Pogovoriti se bomo morali tudi o delovnih normativih in ob tem odkrivati tudi kakšne šibke točke, saj bi bilo nepravilno, da nekateri ob delu izgorevajo, po drugi strani pa bi imeli posameznike, ki zaradi delovne vneme ravno ne zbole vajo. Bi bilo zelo hudo ali nekorektno, ko bi se od koga takšnega morali tudi posloviti?«

Gospod Vinko Vasle bo poskrbel, da nam ne bo hudo, če se bodo nekateri morali posloviti. Za nove radijske podvige je pač treba zbole vati!

Kako utišati ljudstvo

20.10.2006 ob 20:17

V intervjuju z direktorjem Radia Slovenija v Večeru 27. septembra 2006 beremo Vasletovo obrambo pred očitki, češ da ne bo ukinil nobene radijske oddaje, tudi ne Izjavo tedna na Valu 202:

»Slišal sem tudi, da ukinjam še vrsto drugih oddaj. Ne, nikoli in na noben način nisem tako razmišljal. Res pa je, da ko smo v okviru Vala 202 govorili o oddaji Izjava tedna, so kolegi novinarji izražali svojo nemoč v primerih, ko poslušalci denimo žalijo in podobno. Temeljni problem pa je bil, da obstaja kakšnih deset ljudi, ki se v oddajo neprestano javljajo. Pogovarjali smo se, kako dobiti širši krog ljudi, ki bi znal povedali svoje mnenje, zato smo se odločili oddajo prestaviti za eno uro.«

Problem je seveda v tem, da je Vasle želel ukiniti to rubriko, potem pa na to pozabil. Njegove besede so bile v juliju 2006 točno nasprotne:

»Dolgoletna rubrika Izjava tedna se bo s tega programa umaknila – predvsem zaradi tega, ker je kot kontaktna oddaja v živo postala omejena že skorajda s »poklicnimi« klicanci-poslušalci, velikokrat pa izzove, ne ostre polemike, kar ni nič hudega, ampak tudi nebrzdano žaljenje, ideološke spopade in nekakšen radijski »kulturni boj.«

Kot vidimo, Vasle zanika prav tisto, kar se je namenil storiti in kar je zapisal: ukiniti rubriko. Podpisani pod besedilo sem mu to očitil [tukaj](#). Direktor Radia Slovenija je pohitel in objavil demanti že naslednji dan: [tukaj](#). Ni sicer nikogaršnja zasluga, toda javni monitoring najbrž le proizvaja učinke in pomaga reševati oddaje. Pridružite se nam, pišite na medijski@gmail.com.

Stane Granda še kar agitira

21.10.2006 ob 23:51

Dan pred volitvami v svoji kolumni v Družini dr. Stane Granda pravi tole:

»Verjetno marsikdo pričakuje navodila, koga naj voli. Vsak od nas ima zdravo pamet, sposobnost trezne presoje in vsak bo sam pred seboj in drugimi prevzel odgovornost za svojo izbiro. Predvsem je pomembno, da ne nasedamo sladkim besedam, lažnim in nerealnim obljubam; tistim, ki nam obljublajo čudeže in raj na zemlji, ki nas mamijo s svojo zunanostjo. Gotovo ne bomo izkazali svojega zaupanja tistim, ki so ga doslej zlorabljali, ki so nam kradli, ki so nas žalili, ki nam kratijo temeljne pravice, ki žalijo naša verska čustva. Vsi na volitve!«

Celotna kolumna je [tukaj](#). Spomnimo, da je Granda predsednik programskega sveta RTV in predsednik Zbora za Ljubljano, ki je bil ustanovljen z namenom, da promovira za ljubljanskega župana dr. Franceta Arharja. Številni so zaradi konflikta interesov zahtevali njegov odstop s prve funkcije, predvsem v stranki LDS. Glej [tukaj](#).

S svojim zadnjim pozivom Granda daje precej natančno navodilo, koga morajo njegovi bralci voliti na jutrišnjih volitvah – kar sicer ni nobena skrivnost.

Koliko Rupla gre v Delo?

22.10.2006 ob 18:33

Vsesplošni konsenz okoli tega, da je nova oblast dobila vojno z mediji, velja tudi za zunanjega ministra dr. Dimitrija Rupla in njegovo pojavljanje v Delu. Izborjeni prostor v njem se največkrat navaja kot eden od indicev, da je Delo prorežimsko. Ruplovo anamneza stanja kot vojne, med drugim tudi zato, ker ga menda v Delu ne želijo objavljati, se je končala, ko so se tam začele pojavljati njegove kolumne. Postalo je jasno, da je vojna dobila zmagovalce. Je Rupla posej v Delu preveč? Odgovorni urednik Peter Jančič v odzivu na blog [Sproščena Slovenija](#) pojasnjuje, da temu ni tako. Njegov komentar je [tukaj](#), obramba uredniških odločitev pa nekoliko predvidljiva. Prvič, Jančič pravi, da je bil Rupel v prejšnjem Delu ignoriran in da se mu zdaj nekako popravlja krivica. Po domače: ni ga preveč v časopisu zdaj, premalo ga je bilo prej. Drugič, Jančič zatrjuje, da Ruplovo znanje ceni in spoštuje, odtod njegovo povabilo.

Ne želimo problematizirati ne eno ne drugo, pa bi lahko. Sporno se nam zdi nekaj drugega: če Jančič verjame, da mora biti Delo uravnoteženo, pluralno in mnenjsko nevtralnno, zakaj daje predstavniku vlade bistveno več prostora kot komu drugemu? Zakaj namenja sociologu dr. Mateju Makaroviču bistveno več prostora kot kakšnemu drugemu, nedesnemu komentatorju? Saj res, koliko slovenskih politikov leve politične opcije lahko zasledimo na tej peti strani? V kakšnem razmerju so njihovi zapisi s tistimi vladajoče desne opcije ali po strankarskem ključu?

Predlagamo, da v Delu naredijo statistično analizo in javnosti postrežejo s podatki o lastni uravnoteženosti. Najboljši način, da zavežejo usta svojim kritikom, ki jih vsakodnevna empirija navaja na drugačno mnenje.

Medijski strokovnjaki in medijski sklad

23.10.2006 ob 15:26

Medijski sklad, ki bo razdelil denar po ključu uravnoveženosti in s poslanstvom pluralizacije slovenskega medijskega prostora, je že odločil, komu bo dal denar. Pretekle mesece je javnost razburjala nenavadna sestava članov komisije. Igor Prodnik, generalni direktor direktorata za medije, je o primernosti članov komisije 23. 8. 2006 zatrdil naslednje: »Prepričani smo, da je bil izbor članov komisije ustrezen. Med njimi so štirje, ki so nedvomno strokovnjaki s področja medijev, peta članica pa ima poleg znanja s področja medijev tudi vrhunsko finančno znanje.«

Več [tukaj](#). Natanko dva meseca kasneje, to je danes, 23. 10. 2006, pa v Delu beremo izjavo predsednice komisije dr. Suzane Žilič Fišer: »Po mesecu dni resnično intenzivnega dela pa sem ugotovila, da je sestava pestra in domiselna, saj so člani s svojim znanjem z različnih področij prispevali različne poglede. Pogoste so bile pestre debate, saj se nekateri prej niso ukvarjali z mediji in so na vloge gledali z vidika finančne konstrukcije projektov, s sociološkega vidika ali iz vidika družbene relevantnosti.«

Komisija, ki je razdelila milijardo, po priznanju njene predsednice ni kompetentna, ker se »nekateri prej niso ukvarjali z mediji«! Kdo torej zavaja, generalni direktor ali predsednica komisije? Več o sestavi oziroma članih komisije si lahko preberete [tukaj](#). Glede na pretekle povezave dr. Suzane Žilič Fišer z mariborsko televizijo RTS in Janezom Ujčičem bo zanimivo videti, kakšnega kosa pogače bo deležna omenjena hiša.

Novi politični komentatorji na RTV Slovenija

23.10.2006 ob 23:08

Včerajšnje rezultate lokalnih volitev je na RTV Slovenija po skorajda utečenem vzorcu komentiral levo-desni tandem dr. Miha Kovač in Danilo Slivnik. Izbira prvega kot političnega publicista in profesorja se nam ne zdi sporna, trajno pojavljanje Danila Slivnika v Odmevih in drugod v vlogi komentatorja pa bi težko upravičili z njegovo kolumnistiko v Magu, ker je predvsem predsednik uprave časopisne hiše Delo, ki isti časopis izdaja.

V današnji posebni oddaji o lokalnih volitvah na prvem programu nacionalke sta bila oba komentatorja iz Fakultete za družbene vede - dr. Drago Zajc in dr. Matevž Tomšič. Ne vemo, če sta bila izbrana po levo-desnem ključu, ker ne poznamo političnih preferenc prvega. Tomšičeve so bolj jasne: avtor številnih zapisov v Magu, Novi reviji in Ampaku v študiji po naročilu ministrstva s kolegi dr. Franetom Adamom in dr. Matejem Makarovičem iz letošnjega leta ugotavlja, da slovenski mediji niso provladni, kar je bil kasneje pomemben argument Janševe vlade v obrambi pred prav takšnimi očitki. Za kratko analizo glej [tukaj](#). Tomšič je prav tako član komisije, ki je ravnokar podeljevala denar medijskega sklada (glej prejšnji zapis in povezavo spodaj). Imajo oblasti vsečni komentatorji prednost pri izbiri tudi na nacionalni televiziji? Zakaj morajo biti desni komentatorji provladni? Je delitev na leve in desne komentatorje že presežena v delitvi na protivladne in provladne?

Kam je izginila oddaja Pod žarometom?

24.10.2006 ob 08:46

Nocoj na TV Slovenija začne nova oddaja [Piramida](#) z Eriko Žnidaršič. Oddaja spada v tako imenovani »infotainment« in je narejena po hrvaški licenčni podlagi.

Toda problem ni v tem, kar vidimo, temveč v tem, česar več ne bomo videli. Piramida je nadomestila oddajo [Pod žarometom](#), ki je očitno več ne bo. Spomnimo, da je bila to edina informativna in pogovorna oddaja s skoraj tedensko frekvenco, namenjena pretežno političnim temam. Po ukinitvi oddaje Pod žarometom v navedenem terminu ne bo obstajala nobena pretežno notranjepolitična oddaja takšnega obsega (50 minut) in težko bi rekli, da je kviz Piramida zanjo ustrezna zamenjava.

Videti je, da se prostor za tudi kritično predstavitev notranjepolitičnih stališč na TV Slovenija oža. Od oddaj te vrste ostajata le Omizje (v poznih nočnih urah in še zdaleč ne zgolj notranjepolitično profilirano) in Tarča (enkrat mesečno, tudi ne nujno notranjepolitično profilirana, čeprav pretežno). Ne le, da izginjajo oddaje, tudi Odmevi se bodo po napovedih urednika Rajka Geriča monotematizirali. Obravnavali bodo le eno temo – seveda tisto, ki jo bo izbral urednik.

Je to eden od način, kako utišati politično opozicijo in odvrniti pozornost državljanov?

Čudno stanje v Primorskih novicah

25.10.2006 ob 08:34

Domnevna grožnja s fizičnim napadom s strani koprskega staro-novega župana Borisa Popoviča, izrečena novinarki Primorskih novic, ge. Petri Vidrih, ima zanimivo ozadje. Nekateri v kolektivu tega časopisa odgovornemu uredniku Tinu Mamiću očitajo, da je bil nad incidentom »samo ogorčen«, da novinarka ni dovolj podprl in predvsem, da zgodbe o novinarki ni objavil že v ponedeljek. Mamić se brani: »Reagiraj sem tako, kot bi moral vsak urednik. Novinarki Petri Vidrih sem pred novinarji takoj, ko je opisala incident, dal vso podporo. Takoj sem tudi od koprške občine zahteval pojasnilo o dogodku.« V obrambo navaja, da je pojasnilo prejel šele v torek, ko je to ponovno zahteval in potem še javnosti sporočil svoje ogorčenje. Mamić potemtakem ni nemudoma ukrepal, kar nekateri povezujejo tudi s tem, da je občina delni lastnik časopisa. Prav tako ta najprej ni poročal o incidentu, čeprav je objavil intervju s Popovičem.

»Menim, da bi se za kolegico moralo zavzeti najprej njeno uredništvo, z odgovornim urednikom na čelu, nato pa tudi strokovne in stanovske organizacije novinarjev v Sloveniji. Verbalni napad in grožnja z uporabo sile nista samo osamljen izpad koprskega župana, ki dan po prepričljivi zmagi na volitvah kaže, kakšen je njegov odnos do novinarjev in javnosti,« dodaja predsednik Sindikata novinarjev Primorskih novic Venčeslav Japelj. Več [tukaj](#). Po Japlju se v Primorskih novicah dogajajo čudne stvari. Nedavno naj bi prišlo do poskusa discipliniranja novinarja, katerega stališča se razlikujejo od stališč nadrejenih in ki so mu brez utemeljene obrazložitve znižali plačo. Mamić se brani in pravi, da novinarju po svoji presoji pač ni dodelil stimulacije. Spomnimo, da je Mamić član programskega sveta RTV (kandidirala ga je NSi), bil je urednik revije Ognjišče, urednik regionalnega programa Radia Ognjišče, aktivno pa je tudi nastopal v Zboru za republiko. Njegovo nastavitvev na mesto odgovornega urednika Primorskih novic ocenjujejo za politično. Spomnimo, da koprskega župana aktivno podpira SDS in predsednik vlade Janez Janša.

Napovedani masaker na nacionalki

26.10.2006 ob 17:46

Brankica Petković iz Mirovnega inštituta se je naslovila na Rajka Geriča, v.d. odgovornega urednika informativnega programa TV Slovenija, in dr. Staneta Grando, predsednika Programskega sveta RTV Slovenija, s svojo pritožbo glede obravnave pripadnikov romske skupnosti v oddaji TV Dnevnik in oddaji Piramida na 1. programu TV Slovenija 25. oktobra 2006. V oddaji TV Dnevnik je v prispevku, ki je obravnaval zborovanje v kulturnem domu v Ambrusu, novinarka na začetku povedala, da so »domačini opozarjali na več kot desetletni problem - podivjane Rome«. Nato pa so sledile izjave domačinov in tudi policije. Med izjavami pa so bile tudi takšne, ki so Romom grozile s smrtjo, npr. tale:

»Bo pa tamle gor masaker, stoprocentno. Požgem vse. Tukaj pred kamero povem, milijon procentno. Enemu mojemu otroku ali karkoli meni naredijo, gre vse, se ne bomo tukaj pogovarjali, stoprocentno ne.« Glej [tukaj](#).

Sporna praksa se je po mnenju Petkovićeve ponovila »tudi v oddaji TV Slovenija, ki je sledila Dnevniku in je bila prvič na sporedu. Gre za oddajo Piramida, v kateri je bila prva tema za razpravljalce, čigar razprave z glasnimi odzivi spremlja publika v studiu, o njih pa glasuje publika pred zasloni - romska skupnost in dogodek v Ambrusu. Pri tej razpravi se je spet ponovil vzorec in je zlasti eden od razpravljalcev Rome označeval na žaljiv in diskriminatoren način.«

Petkovićeva, ki sicer že mesece opozarja, da vodstvo RTV hiše že dolgo krši določila zakona o RTV in ne zagotavlja romskega programa, zahteva, da »se na tovrstno obravnavo pripadnikov romske skupnosti, razširjanje nestrpnosti do njih in njihovo ne vključevanje v razpravo ob temah, ki zadevajo njihovo življenje in položaj v družbi, odzove uredništvo informativnega programa in tudi programski svet RTV Slovenija z ustreznimi sankcijami, najmanj z opravičilom in pripravo prispevkov in oddaj, ki bi prispevali k obravnavanju tem, povezanih z življenjem romske skupnosti, v skladu s profesionalno etiko in javnim interesom.«

Cenzurirano: poziv Liberalne akademije k zaustavitvi (medijskega) pogroma proti Romom

29.10.2006 ob 09:12

V izjavi za javnost Liberalne akademije, ki so jo slovenski mediji »en bloc« spregledali oziroma cenzurirali, ena prvih in redkih reakcij civilne družbe in tudi poziv programskemu svetu RTV k previdnosti glede prikazovanja občutljivih družbenih tem: »K ozračju nestrpnosti je verjetno dodatno prispevala po naši oceni neodgovorna in za tako občutljivo problematiko neprimerna obravnava v okviru senzacionalistično obarvane oddaje »Piramida« na bolj državni kot javni televiziji.«

Celoten poziv si lahko preberete [tukaj](#).

MMC RTV Slovenija več ne sme brati Mladine

29.10.2006 ob 09:13

Kot poroča tednik [Mladina](#) (28. 10. 2006), so v Multimedijem centru na RTV Slovenija ukinili naročilo Mladine: »Sedaj lahko prebirajo priljubljen tednik premiera in stranke – Demokracija. Še lepše prijeme uporabljajo za droben dvig prodaje Dela – med novimi naročniki prednjačijo prav državna podjetja.« Spomnimo, da so po RTV osnovne naloge MMC centra ustvarjanje vsebin za nove medije, razvijanje multimedijskih aplikacij, interaktivna podpora radijskim in televizijskim oddajam, spremljanje razvoja na multimedijem področju, v okvir MMC-ja pa sodijo tudi uredništva za teletekst, internetni in mobilni portal ter uredništvo za podnaslavljanje oddaj za gluhe in naglušne. MMC od maja 2004 pripravlja tudi infokanal ter zabavni in otroški infokanal.

RTV nune in honorarci

29.10.2006 ob 09:14

[Mladina](#) poroča tudi o »novih preverjenih kadrih«, ki jih honorarno, navzlic negotovanju nadzornega sveta in vodstva RTV, v svoji hiši še dalje zaposlujejo. Med njimi sta dve redovnici. Kot pravijo v Mladini, gre za kadre, ki so se »kalili v strankarskih oziroma verskih glasilih, kot so Demokracija, Rado Ognjišče ali Radio Vatikan in Ampak.«

Miran Lesjak: »Pri nas ni naših in njihovih in ministri niso glavni uredniki.«

30.10.2006 ob 08:16

Izšla je prva številka [Objektiva](#), nove sobotne priloge Dnevnika z dodanim geslom »Svoboda pisane besede«. V uvodniku z nadnaslovom Subjektiv zapiše odgovorni urednik časopisa nekaj udarnih misli o stanju novinarstva v Sloveniji. Poudarki Mirana Lesjaka so taki:

O SVOBODI IZRAŽANJA MEDIJEV: Zaskrbljeni smo lahko, ker je vedno manj medijev v Sloveniji, ki bi lahko trdili, da je svoboda izražanja njihova temeljna vrednota.

O NEODVISNOSTI DNEVNIKA: Pri nas ni naših in njihovih in ministri niso glavni uredniki.

O NEURAVNOTEŽENIH NOVINARJIH: K nam se obrača vedno več »neuravnoveženih« novinarskih kolegov iz drugih slovenskih redakcij z enostavnim vprašanjem: »Ali me potrebujete?«

O CENZURI: Vemo, da so ti kadrovske pogovori rezultat tega, kar se dogaja v drugih uredništvih: novinarjem prenašajo njihova besedila, dopisujejo, česar niso napisali, režajo njihove misli, manipulirajo z njihovimi podpisi ali pa jih enostavno postavijo v kot k fikusu, in vse to zato, ker pač hočejo delati profesionalno in ne mislijo kot oblastniki.

O MENJAVAH UREDNIKOV V MEDIJSKIH HIŠAH: Odšli so ne zato, ker bi slabo delali, ker bi bili njihovi mediji brez bralcev, poslušalcev in gledalcev, ampak zato, ker niso bili po volji oblasti, ker so bili »moralno-politično« neprimerni.

Demokracija vs. Mladina: primer oglaševalskega izčrpavanja

31.10.2006 ob 18:40

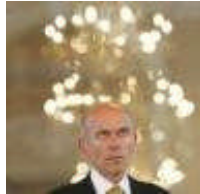
Borut Mekina, novinar Večera, postavlja na svojem [blogu](#) retorično vprašanje glede tega, kako (lahko) oglaševalska pipica po političnem diktatu izčrpava ene in nagrajuje druge:

»Se zdi komu pomembno, da je tednik Demokracija, ki ga je ustanovil SDS in ima okrog 6000 prodanih izvodov v zadnjih dveh letih podvojil oglaševalske prihodke na 70 milijonov, medtem ko Mladini, ki ima 14 tisoč prodanih izvodov na teden, oglaševanje pada, tako da ne bodo realizirali pogodbe za oglaševanje, visoke verjetno okrog 54 milijonov? Mene pravzaprav to ne briga. V začetku tega leta so tudi vse državne firme (NLB, NKBM, Siol, Mobitel, Telekom, Adria Airways, Petrol, Zavarovalnica Triglav) migrirale k tedaj novoustanovljenemu, v Sloveniji tretjemu zakupniku medijskega prostora, (s katerim ima pogodbo tudi Demokracija). Sicer se lahko vprašam, za kaj bodo te državne firme plačevale neizkušenega zakupnika.«

Drnovšek z avreolo

1.11.2006 ob 17:12

Na spletnem portalu Dela poročajo o novi knjigi predsednika države in k vestički pridodajajo naslednjo fotografijo:

Že mogoče, da odgovorni urednik Dela in vlada nimata dobrega mnenja o predsedniku Drnovšku, toda težko bi rekli, da je lestenec za Drnovškom pomembnejši od osebe pod njo. Kar na fotografiji je. Intendiran smisel slikovnega sporočila je verjetno takšen: predsednik države z avreolo nad svojo glavo, topo zamišljen, ni iz tega sveta, čeprav je izdal knjigo z naslovom Bistvo sveta. Fotografska manipulacija par excellence; več [tule](#).

[Delo in Večer: Zver lahko govori, civilnodružbeniki ne smejo](#)

2.11.2006 ob 09:02

Mineva teden dni ambruških zapletov, ki so včeraj doživeli enega izmed vrhuncev v ostrih besedah med uradom predsednika vlade in varuhom človekovih pravic.

Danes objavljata intervju z ministrom za šolstvo dr. Milanom Zverom tako [Delo](#) kot [Večer](#). Minister v obeh polemizira z nekaterimi civilnodružbenimi skupinami, ki so kritizirale vladno reševanje romske problematike, recimo z Mirovnim inštitutom in Liberalno akademijo, npr. [tukaj](#). Bralci ne morejo vedeti, o čem polemizira. Razlog je enostaven: ne tiskano Delo ne tiskani Večer niti po enem tednu nista objavila NITI ENEGA SAMCATEGA STALIŠČA KATEREKOLI od organizacij, ki so izrazile kritiko na rovaš vladinega ukrepanja, po naših nepopolnih podatkih: Liberalne akademije, Mirovnega inštituta, Amnesty International Slovenije, Civilne iniciative staršev in učiteljev, Lezbične sekcije ŠKUC-LL in številnih romskih društev in posameznikov.

Pisci teh vrstic pričakujemo demanti, če nam je kaj ušlo in je trditev prehitra!

Cenzurirano: neobjavljeni protestni pismi Lezbične sekcije ŠKUC-LL in Liberalne akademije

3.11.2006 ob 10:20

Ta zapis se navezuje na prejšnjega. Objavljamo povezavi do dveh cenzuriranih, tj. po naših zbranih podatkih v vseh slovenskih tiskanih medijih povsem prezrtih in neobjavljenih zapisov o romski problematiki. Prvega je spisala lezbična sekcija ŠKUC LL, ki ostro nasprotuje ukrepom slovenske vlade v zvezi s pregonom skupine dolenjskih Romov. Izjava je [tukaj](#), poudarek iz nje pa: »Sklepamo, da je slovenska vlada pričela s sistematičnim čiščenjem manjšinskih skupin v družbi, ki ji niso po volji. Pogrom proti Romom iz Dečje vasi lahko razumemo zgolj kot nadaljevanje slovenske kristalne noči, ki se je začela z izbrisanimi. Nočemo živeti v državi, ki s svojo podporo rasizmu pregreva sovraštvo in najbolj nizkotne nacionalistične strasti!«

Drugi zapis (že drugi po vrsti) je napisala Liberalna akademija. Izjava je [tukaj](#), poudarek iz nje pa: »Toda, odkar je na oblasti sedanja koalicija, hkrati lahko opazamo, da se dramatično spreminjajo oblike sporov z Romi, sami spori pa eskalirajo tako, da postavljajo pod vprašaj obstoj pravne države. Vzroke za to vidimo predvsem v predvolilni in povolilni retoriki največje vladne stranke, ki del volilnega telesa pridobiva z dejansko politično legalizacijo vzorcev nestrpnih nazorov in ravnanj.«

Naprašamo tudi vse ostale, da nam pošljejo svoje cenzurirane izjave.

Huda pristranost poročila na RTV SLO o očitkih Simonitiju

3.11.2006 ob 16:58

V današnjem prispevku »LDS Simonitiju očita objestnost« je pisec vestičke na portalu RTV SLO storil nekaj hudih novinarskih napak. Poročilo bi moralo vsebovati informacijo o današnji tiskovni konferenci LDS, na kateri so predstavniki te stranke odgovorili na odgovore ministra za kulturo dr. Vaska Simonitija, ki jih je spisal na vloženo interpelacijo.

Celotno za nas pristransko poročilo je [tukaj](#). Našteli smo tri pristranske poteze. Zavajajoč je že podnaslov vestičke, ki ima naslov »Minister se ne strinja«. Ker minister še ni podal svojega komentarja na tiskovno konferenco, je ta podnaslov v celoti izmišljen in referira na prejšnji dogodek (odgovor na interpelacijo). Avtor prispevka torej anticipira, kaj bo Simoniti storil, oziroma poroča povsem napačno. Ob tem enako dvoumno akcentuira že v drugem stavku: »Minister očitke LDS-a zanika«.

V novici se navaja, citiramo: »Minister Simoniti bo obširneje na očitke iz interpelacije odgovoril v državnem zboru, pisni odgovor pa je dosegljiv na [spletnih straneh](#) ministrstva.« Dodana je povezava na ministrovo besedilo odgovora na interpelacijo, ki ga pisec vestičke ponuja v ponovno branje, čeprav bi moral poročati o današnjem dogodku. Razen tega nikjer ne dodaja povezave do besedila interpelacije, zaradi česar ni jasno, zakaj bi se bralec moral seznanjati prav s Simonitijevimi stališči in ne stališči opozicije.

Na robu sprejemljivega je tudi podpis pod fotografijo, ki se glasi: »So ministrom odgovori res pristranski in objestni?« Novinar bi moral poročati, da se to očita, ne pa se spraševati, če je to res. Spraševanje o tem, ali so njegovi odgovori takšni, ni bilo predmet spraševanja na dogodku, o katerem poroča, zato lahko pomeni le relativizacijo stališča in podajanje subjektivnega komentarja.

Poročevalec je dogodek podal zavajajoče, pristransko in subjektivno, očitno obrambno in zaščitniško do ministra. Za primerjavo navedimo manj oziroma nesporen primer poročila na portalu časopisa Delo [tukaj](#).

Jože Možina šikaniral Vido Petrovčič

4.11.2006 ob 11:54

V današnji sobotni prilogi [Dela](#) (4. 11. 2006) je intervjuvan direktor TV Slovenija Jože Možina. Tu sta vprašanje novinarja in pojasnilo direktorja, zakaj novinarka Vida Petrovčič ni več vidna v prispevkih televizije:

»Kaj se je zgodilo z Vido Petrovčič? Zakaj in kam ste jo premestili? Mislim, da ni premeščena iz informativnega programa. Z urednikom [Rajkom Geričem] sicer o tem nisem govoril. Kaj se je z njo zgodilo, vam bo mogoče bolj jasno, če si boste ogledali Utrip izpred treh tednov.«

Odgovor je nedopusten iz treh razlogov: (a) slabe informiranosti ali ignorance direktorja, ki je lahko zaigrana, (b) odsotnosti pojasnila, ki ga dolguje javnosti in (c) »šikaniranja« novinarka. Pojasnimo tretje. Reči, da si moramo pogledati oddajo X, v kateri je menda novinarka »grešila«, pomeni tiho pristati na tezo, da je njen suspenz upravičen. Pomeni pokazati na »corpus delicti« in tega razumeti kot takšnega. Če vas sodnik kot tožilca vpraša, ali je storilec zagrešil kaznivo dejanje, s prstom nonšalantno ne kažete na krvav nož, temveč poskušate dokazati, da ga je storilec res uporabil in da so na njem prstni odtisi. Odsotnost te vrste razlage pomeni, da obtožujete na pamet.

Direktor TV Slovenija je, če ne bo navedel razlogov, šikaniral lastno novinarko.

Uroš Slak diskreditiral varuha človekovih pravic

5.11.2006 ob 11:26

V oddaji [Trenja](#) 2. novembra si je voditelj Uroš Slak privoščil naslednjo diskreditacijo varuha človekovih pravic, g. Matjaža Hanžka:

»Gospod Hanžek je bil danes med oddajo omenjen že kar nekajkrat. Naj samo povem, da smo ga v oddajo povabili, da pa je dejal, da je na dopustu. Pa me takole zanima gospod Zver, gospod Hanžek v teh dneh uporablja težke in krepke besede, da je konec pravne države, da gre za nedopustno ravnanje z Romi, da vlada ravna nezakonito. Pa me zdaj zanima, kako vi temu odgovarjate, kako gledate na to, da kljub tem težkim besedam, kljub temu, da se Varuh človekovih pravic oglašča vsak dan, da bi vam to prišel povedat v studio kot predstavniku vlade, kot človeku, ki ima v rokah vse te stvari, mu je dopust bolj pomemben od teh težkih besed?«

Kot vidimo, je Slak apriori obsodil Hanžka izmikanja prihodu v oddajo. S tem je prejudiciral in javno izrekel kritiko upravičenosti razloga, zakaj varuha ni v studio in jo zavil v vrednostno sodbo: bolj pomembno mu je biti na dopustu kot pri nas pojasnjevati svoje besede.

Voditelj je storil še eno nedopustno napako: ne le, da je diskreditiral Hanžka in podvomil v dve njegovi pravici (da je na dopustu in da pač ne pride v studio), ampak je glavnega antagonista, ministra Zvera, retorično izzval, da se mu v takšnem diskreditacijskem prejudiciju pridruži in pove kaj na račun svojega »političnega« nasprotnika.

Župan Rupar bi novinarja s pestjo

7.11.2006 ob 18:10

Po poročanju [Financ](#) je tržiški kandidat za župana in aktualni župan Pavel Rupar pred nekaj tedni v javnem govoru grozil s fizičnim obračunom novinarju Financ Novici Mihajloviću, če se prikaže v mestu Tržič. Rupar je izjavil naslednje:

»Tistega pa, ki je govoril o kavbojskem ljudstvu v Tržiču, ki je govoril o ljudeh, ki se pretepamo, ki je protagonist bivše vlade in se gre novinarja, naj najprej sezuje pekove čevlje in pride v Tržič, če si upa. In naj pred mano ponovi besede, ki jih je izrekel. In videl bo, kako moja pest užge po gobcu.«

Video posnetek izjave je dostopen z [linka Financ](#) oziroma na [blogu Jonasa Žnidaršiča](#). Presenetljivo do tega trenutka (7. 11. 2006 ob 18. uri) nismo zasledili večjih medijskih odzivov na omenjeno informacijo in še manj tistih med novinarskimi cehovskimi organizacijami.

V Mariboru politična »berluskonizacija medijev«

10.11.2006 ob 13:32

Poslanec LDS in v prvem krogu izpadli kandidat za mariborskega župana Milan Petek razume razloge za po njegovem doslej še nevideno nekorektno volilno kampanjo v Mariboru tudi v »berluskonizaciji medijev«. Po njegovem se ta dogaja, ker »se lastniki, direktorji ali uredniki medijev pridružujejo županskemu kandidatu Gregorju Pivcu, v pričakovanju ustreznih nagrad.«

Petek omenja tri medijske hiše: Net TV Stojana Auerja, RTS Janeza Ujčiča in Radio City Miša Höbla, ki je »steber negativne kampanje«. Poslanec LDS še meni, da v Pivčevem volilnem štabu ravnajo enako kakor vladni stranki SDS in NSi na državni ravni – podrejajo si medije. Več [tukaj](#).

Po nekaterih podatkih, recimo [tukaj](#), naj bi Radio City bil deležen visokega finančnega nakazila za svojo oddajo Županometer, kjer naj bi zrežirano zmagoval kandidat dr. Gregor Pivec. Podatke so vpleteni sicer zanikali.

Janša: mediji iz Tržiča poročajo pristransko

10.11.2006 ob 13:36

V soju županske kampanje je premier Janez Janša včeraj izrekel kritiko na račun »nacionalnih medijev«. Ob obisku Tržiča je podprl kontroverznega kandidata Pavleta Ruparja iz svoje stranke in v pogovoru za radio Gorenc dodal:

»Pavletu se godi krivica. Nacionalni mediji iz Tržiča poročajo pristransko.«

Več [tukaj](#). Katere je imel v mislih in ali je kritiziral predvsem »nacionalko«, RTV hišo, ni povedal. Spomnimo, da »[Odbor za deblokado medijev in napredek Tržiča](#)« Ruparju očita dolgoletno uzurpacijo medijev, predvsem radia Gorenc. Glede na številne afere, v katere je vpleten Rupar, nazadnje v javno napoved obračuna z novinarjem, ni jasno, kako bi se o tem moralo poročati in ali je pristranskost že to, da se o njih poroča, pa se ne bi smelo.

Steinbuchova nekorektna politična korektnost

12.11.2006 ob 21:39

V zadnji mariborski številki brezplačnika žurnal (10. 11. 2006) njegov odgovorni urednik Dejan Steinbuch komentira uredniško politiko svojega časopisa. Opiše ga kot nelahkotnega, nerumenega in intelektualno zahtevnega:

»Ne verjamem javnomnenjskim raziskavam, po katerih naj bi si bralci želeli lahkotne, rumeno obarvane in intelektualno nezahtevne vsebine. Verjetno so nekateri od žurnala pričakovali, da bo takšen. Pa ni, ker njegovi ustvarjalci nismo takšne vrste ljudje.«

Steinbuchove besede iz uvodnika so zanimive, ker so tako zelo drugačne od splošnega mnenja in vsebine časopisa. Naj jim verjamemo in s čim naj podkrepimo takšno mispercepcijo? Mogoče kar z naslednjim stavkom, ki nam ponuja evidenco o vrednosti besed:

»To, kar počnemo, počnemo s strastjo in prepričanjem v svoj lastni prav. Smo politično korektni, ohranjamo kulturni nivo in ne obračunavamo z novinarskimi kolegi.«

Članek je [tukaj](#). Če je Steinbuchov komentar na drugi strani žurnala, se evidenca skriva na prvi: glavna in največja fotografija naslovnice je rezervirana za dr. Gregorja Pivca. Spomnimo, da je na glavni in največji fotografiji naslovnice prejšnje številke (3. 11. 2006) nihče drug kot - dr. Gregor Pivec. Toliko o kredibilnosti urednika in politični korektnosti.

Cenzurirano: javna izjava Liberalne akademije o suspenzu Vide Petrovčič

14.11.2006 ob 08:49

Mediji so se v velikem loku izognili obsodbi političnega suspenza novinarkine Vide Petrovčič, ki so ga spisali v Liberalni akademiji. V poročilu za javnost pravijo: »Neutemeljena in nepojasnjena prepoved opravljanja dela novinarki je hud poseg v svobodo in neodvisnost medijev, v tem primeru celo javnega, saj je očitno posledica novinarkine kritike ministra.«

Celotna izjava je [tukaj](#). Jasna politična cenzura novinarkine je za medije španska vas! Zasedili nismo nobenega poročila, z izjemo [Siola](#). Pri nas je vse v najlepšem redu. O primeru Petrovčič smo na tem blogu že poročali [tukaj](#) in [tukaj](#).

Cenzurirano: o New York Timesu se ne sme poročati!

14.11.2006 ob 08:52

Včerajšnjega članka na prvi (spletni) strani New York Timesa [tukaj](#), ki ga je pod naslovom »Preganjanje Romov v nasprotju s podobo Slovenije« kritično spisal Nicholas Wood, ni povzel skoraj noben slovenski medij.

Delna izjema je portal [24ur.com](#). Očitno članek uglednega časopisa krni prizadevanja slovenske vlade. Bralce prosimo za popravke, če ste zasledili kakšno poročilo.

Nekaj sto ali tisoč ljudi na protestnem shodu v podporo Romom?

14.11.2006 ob 23:18

Na današnjem shodu na Kongresnem trgu v Ljubljani, kjer so predstavili izjavo »Za Janšo smo vsi cigani«, se je po podatkih portala RTV SLO zbralo 1000 ljudi. Podatek je [tukaj](#). Ista RTV je v oddaji Odmevi danes poročala, da se jih je zbralo nekaj sto. Res le malenkostna razlika v oceni? Isto dilemo, nekaj sto ali tisoč, vendar hkrati, nam ponuja jutrišnje Delo.

Minister Bajuk grozil Petrovčičevi

17.11.2006 ob 08:43

Po naših pridobljenih podatkih je minister Andrej Bajuk v torek, 3. oktobra 2006 po snemanju v Državnem zboru novinarki Vidi Petrovčič napovedal, da jo bo uničil:

»Po kasnejšem pripovedovanju snemalca Tomažiča, čigar soproga je kot članica NSi zaposlena pri ministru za delo kot sekretarka, se je minister Bajuk vrnil k ekipi, konkretno k Tomažiču, ki ga osebno pozna, in dejal, da bo Vido Petrovčič uničil, in: če želi Vida Petrovčič z njim vojno, da jo bo tudi dobila. O tej izjavi ministra je snemalec Tomažič povedal tudi novinarki Mojci Pašek.«

Citat je iz zapisa, ki ga je Petrovčičeva naslovila na sindikalnega predstavnika novinarjev. Spomnimo, da je doslej veljalo, da je bil razlog za suspenz novinarke njen prispevek v Utripu 7. oktobra. Kot vse kaže, je bila oddaja le povod za politično narekovan suspenz.

O primeru Petrovčič smo na tem blogu že poročali [tukaj](#) in [tukaj](#) in [tukaj](#).

Jančiča poskušali speči na žaru

18.11.2006 ob 08:14

»Društvo novinarjev, ki ga vodi nekdanji novinar Dela in sedanji urednik Mladine Gregor Repovž, je v Ankaranu pripravilo žar, na katerem so me nameravali speči in z menoj vred nekoliko časopis, ki ga berete.«

S temi besedami začenja današnja kolumna odgovornega urednika Dela, gospod Petra Jančiča ([Delo](#), 18. 11. 2006). Pritožuje se nad pastjo, v katero so ga menda zvelkli v Društvu novinarjev Slovenije. Njegova percepcija ultimativne ogroženosti izhaja iz dejstva, da je DNS priredilo javno razpravo o uredniški avtonomiji in pritiskih na novinarje, kjer se je razvila »brutalno neposrednost«. Kot se pritožuje Jančič in pri tem napade predsednika DNS Gregorja Repovža, je bila »predvidena razprava skupine ljudi, v kateri ni bilo niti enega, ki bi na ostre očitke lahko kar koli odgovoril.«

Kdo natančno bi moral sedeti tam, ni jasno; na očitke sta se večinoma morala braniti on kot odgovorni urednik Dela in Rajko Gerič kot v.d. urednik informativnega programa na RTV; glej še [poročilo](#) z dogodka.

Jančič je uspel v drugem koraku ponujenih protiargumentov zanikati samega sebe. Kot pravi v kolumni, takšna razprava koristi konkurentom na trgu (kaj je potemtakem tu zares problem in zakaj bi nas to moralo zanimati?) in kot je povedal včeraj, ugledu društva DNS in sindikata. Argumenta »Ne počnite tega, ker si škodite« in »Ne počnite tega, ker mi poslovno škodite«, sta mizerna.

Hkrati svetuje, da se ogroženi novinarji obrnejo na Novinarsko častno razsodišče. Kot smo preverili, sta člana NČR sam Jančič in npr. tudi Jože Možina, direktor TV Slovenija. Večinoma je tekla beseda o stanju na Delu in RTV hiši. Kako naj novinarji, ki se pritožujejo nad uredniškimi posegi, iščejo novinarsko pravico pri institutu, v katerem sedijo taisti uredniki in njihovi šefi? Kako je mogoče, da so člani NČR odgovorni uredniki in direktorji medijskih hiš?

Janša in Rupel: zgodbe v tujih časopisih pišejo slovenski novinarji

21.11.2006 ob 10:57

Kot kaže, so medijske prezentacije »slovenske zgodbe o Romih« deležne diskreditacij z najvišjih političnih vrhov. Premier Janša je včeraj izjavil, da članke v tujih časnikih pišejo slovenski novinarji.

»Kar nekaj poročevalcev ali dopisnikov tujih tiskovnih agencij je hkrati novinarjev slovenskih medijev,« pravi Janša [tukaj](#).

Zunanji minister Dimitrij Rupel je za včerajšnje Odmeve potrdil navedeno tezo: negativne izjave v tuje medije pošiljajo slovenski novinarji. Več [tukaj](#).

Demonizacija slovenskih novinarjev se torej nadaljuje, to pot v perspektivi reševanja mednarodnega ugleda Slovenije. Ne premier ne minister nista navedla dokazov za svoje trditve.

O suspenzu Petrovčičeve se ne sme pisati?

23.11.2006 ob 12:24

Dnevnik poroča o poskusu cenzure v časopisni hiši Večer. Po izjavi Vide Petrovčič o njenem primeru suspenza ni smel poročati Večerov novinar. Več [tukaj](#).

Spomnimo, da je na očitke o političnem suspenzu Petrovčičeve spisala izjavo Liberalna akademija. Odzvalo se je vodstvo RTV, in sicer 17. novembra, vendar ta izjava vodstva RTV ni podpisana in je anonimna. Drugo zanimivo dejstvo je, da ta izjava ni prišla v javnost, o njej recimo Dnevnik poroča šele danes. Tudi vsebinsko misteriozno pisanje si lahko ogledate [tukaj](#).

Spomnimo, da te dni očitno vpričo blokade silno neobveščeni mediji ugibajo tudi o odhodu oziroma odpoklicu urednika oddaje TLP Bojana Krajnca. [Tukaj](#).

[Petrovčičeva: obstajajo priče o tem, kaj je Bajuk rekel](#)

26.11.2006 ob 18:39

Poročali smo že, da je novinarka Vida Petrovčič bila politično suspendirana in da je po njenih besedah minister dr. Andrej Bajuk pred pričami napovedal, da jo bo »uničil«. Več [tukaj](#).

Po včerajšnjem intervjuju z Bajukom za sobotno prilogo [Dela](#) (25. 11. 2006) je Petrovčičeva snovalcem bloga Medijski watch dog poslala svoj odgovor, poslan časopisu, z željo po objavi. Kot prvi ga objavljamo na tem mestu:

Spoštovani!

V časniku Delo, Sobotna priloga, 25. novembra, 2006, ste objavili pogovor s finančnim ministrom dr. Andrejem Bajukom. V enem od vprašanj in odgovorov govorite tudi o meni, zato vas prosim, da objavite tudi ta moj odgovor na ta del vašega zapisa. Na vprašanje novinark: ali je dr. Andrej Bajuk »napovedal vojno« kolegici z nacionalne televizije Vidi Petrovčič, finančni minister odgovarja, da ni nikakršne vojne napovedal nikomur in da ni zahteval moje odstranitve iz informativnega programa nacionalne televizije. Ker seveda ne gre pričakovati, da bi katerikoli politik javno priznal tak pritisk na medij, obstajajo priče. In tudi v tem primeru je tako. Toda javno dejstvo je, da ne smem več pokrivati javnih financ, kar sem počela v informativnem programu TV Slovenija devetnajst let, odkar sem v Oddaji Utrip opozorila na način, kako je bil ministrov popravek predstavljen nenapovedano v mojem javljanju v živo o povsem drugi temi. Ker prek medija, kjer sem zaposlena, ne smem več spraševati finančnega ministra, mu javno zastavljam vprašanja, ki so se v dosedanji polemiki o tej zadevi nekako izgubila: »Zakaj ste se, gospod finančni minister dr. Andrej Bajuk, odločili za tak način nenapovedanega popravka v mojem javljanju v živo, ki se je dotikalo popolnoma druge teme? Kdo Vam je to svetoval, kdo Vam je to odobril?« Za odgovore se Vam že naprej zahvaljujem. Prepričana sem, da jih boste posredovali javnosti, tudi zato, ker se potegujete za prestižno nagrado: Evropejec leta.

Vida Petrovčič

Celotno besedilo odgovora Petrovčičeve vodstvu RTV Slovenija

28.11.2006 ob 08:02

Nekateri mediji, npr. spletno [Delo](#), [Siol](#) in [Dnevnik](#), so povzeli odgovor novinarko Vide Petrovčič ministru Bajuku, ki ga je novinarka poslala v objavo v Delo in nas zaprosila, da ga objavimo tudi na Medijskem watch dogu. Vestički so priključili še odgovor Petrovčičeve vodstvu RTV Slovenija, ki ga je sama poslala nekaterim medijem, vendar le fragmentarno. Na željo novinarko objavljamo celotno pismo spodaj.

ODGOVOR VIDE PETROVČIČ NA JAVNE OCENE VODSTVA RTV SLOVENIJA O NJENEM DELU

Spoštovani!

*Novinarski kolegi so me obvestili, da je Služba za stike z javnostjo RTV Slovenija 17. novembra, 2006 poslala vsem medijem za objavo nepodpisano izjavo za javnost z naslovom »**Odgovor vodstva RTV Slovenija na politični pritisk Liberalne akademije**«.*

Ker vsebuje zapis, ki ga sama uradno sicer nisem prejela, oceno mojega dela in mene osebno, me novinarski kolegi sprašujejo za komentar tega zapisa. Zato sem se odločila, da ga napišem in tudi sama pošljem medijem.

*S takimi ocenami svojega dela, kot so zapisane v tem odgovoru vodstva, nisem bila do zdaj nikoli seznanjena. Ocene so neresnične, se ne nanašajo na konkretne izdelke in dogodke, so popolnoma izmišljene in služijo zgolj iskanju razlogov za nazaj za moj poklicni suspenz, ki je nastal na podlagi političnih pritiskov. **Zato te ocene kot tudi ukrep suspenza v celoti zavračam.***

*O mojem delu največ govorijo moji izdelki. Naj omenim samo tiste od konca leta 2005 do oktobra 2006. V tem času sem pripravila nekaj odmevnejših prispevkov za TV Dnevnik in Odmeve, za katere so me izrecno pohvaliti tudi omenjeni uredniki. Tako sem prva v Sloveniji, že na božični večer, 24. 12. 2005, en dan po tragediji v diskoteki Lipa, pridobila intervju z nekdanjim glavnim tržnim inšpektorjem **Romanom Kladoškom** in prva objavila, da diskoteka Lipa ni imela uporabnega dovoljenja za celotno površino svojih poslovnih prostorov. 11. 5. 2006 sem v TV dnevniku in v Odmevih prva v Sloveniji objavila ekskluzivni intervju s predsednikom uprave belgijske banke KBC **Andrejem Bergnom**, ki je bil posnet na letališču Brnik, in je bil pripravljen zaradi časovne stiske v izrednih razmerah. Intervju je v celoti zanikal izjave finančnega ministra o tem, zakaj in kako se banka KBC umika iz NLB. V tem času, torej **od januarja do oktobra 2006** sem pripravila **deset oddaj Pod žarometom, dvanajst oddaj Polnočni klub, štiri oddaje Izzivi, štiri oddaje Utrip in tri oddaje Omizje, kar znese skupaj osemindvajset ur programa.***

Da bi bila z mojim delom povzročena programska škoda, da so moji izdelki neprofesionalni in pripravljeni brez truda ter zavzetosti, da sem pri svojem delu storila vrsto napak in tako škodovala kredibilnosti in ugledu javne RTV, ter da sem

izvor ponavljajočih se problemov, vse to slišim prvič. Prav tako, kot do zdaj še vedno, kljub večkrat poudarjeni avtonomnosti uredniške politike, nisem slišala **nobene ocene o tem, ali je pomenil sporni popravek finančnega ministra dr. Andreja Bajuka v mojem neposrednem javljanju v TV dnevniku, 3. oktobra 2006, zlorabo zakonsko dovoljenega medijskega popravka. Kdo je ta popravek odobril in ali bo odgovorni urednik zanj odgovarjal, kot to predvideva zakon? Kakšna so sploh pravila za umestitev popravkov v program RTV Slovenija, še posebej pri javljanjih v živo?** Brez odgovorov na ta pomembna vprašanja, je lahko vsaka uredniška sankcija razumljena kot politična, popravek pa lahko tudi v prihodnje služi za medijsko cenzuro in odstranitev politično nekorektnih novinarjev.

Vida Petrovčič, novinarka

Je Piramida poskušala provocirati Rome?

29.11.2006 ob 09:00

Včerajšnja oddaja [Piramida](#) z gosti Zmagom Jelinčičem, Tino Gorenjak in Zoranom Grmom je pomenila odkrito provokacijo ali vsaj nepremišljeno gesto njenih snovalcev. Uredniki oddaje so se – morebiti ne na svojo željo - odločili, da v studio kot publiko povabijo družino Strojan, s čimer so omogočili njeno soočenje s poslancem Zmagom Jelinčičem. Tako ravnanje je sporno, ker so uredniki poznali njegova stališča do romske problematike in so lahko pričakovali zaplete in razplet oddaje. Ti so bili predvidljivi. Voditeljica Jelinčiča ni uspela ukrotiti v poslančevih poskusih, da oddajo izkoristi za širjenje nestrpnosti do Romov, tudi v prispevkih, ki s to temo niso bili povezani. Oddaja je s tem izzvenela v še en pogrom in prispevala k oblikovanju javnega mnenja, ki Rome stigmatizira. Rezultat glasovanja je to potrdil: z 72 odstotki glasov je Jelinčič gladko zmagal.

Spomnimo na še eno kršitev skozi dejstvo, da je oddaja Piramida uvrščena v informativni program. Zakon o medijih, Evropska konvencija o čezmejni televiziji in Evropska direktiva o čezmejni televiziji prepovedujejo sponzoriranje poročil in informativnih oddaj. Zakon o medijih v 55. členu, 1 odstavek, pravi naslednje: »Poročila in aktualno-informativne programske vsebine ne smejo biti sponzorirane. Druge informativne programske vsebine v medijih se lahko sponzorirajo le v primerih, določenih z zakonom, ki ureja volilno kampanjo.«

»Odmevi« zamolčali poglobitni del poročila skupine za spremljanje delovanja RTVS

29.11.2006 ob 17:59

Objavljamo protestno pismo sodelavcev monitoringa RTV Slovenija po sprejetju novega zakona RTVS uredniku Rajku Geriču zaradi nepopolnega prikaza poročila s tiskovne konference [Mirovnega inštituta](#) dne 27. novembra 2006.

Spoštovani gospod Rajko Gerič,

s tem dopisom se želimo pritožiti, ker je bil v oddaji Odmevi 27. novembra letos prikazan prispevek, ki v ključni točki izpušča navedbe, kot smo jih podali na novinarski konferenci Mirovnega inštituta, v okviru katerega skupina raziskovalcev spremlja delovanje RTV Slovenija po uvedbi novega zakona o RTVS. V izjemno kratki predstavitvi brez glasovne podlage so bili gledalci RTV Slovenija zavedeni z izbranim poudarkom iz dogodka, tj. novinarske konference, češ da bistvenih sprememb pri komentiranju in poročanju ni zaznati, s čimer je bila gledalcem posredovana nepopolna, enostranska in do RTV Slovenija prijazna informacija.

Dogodek, o katerem ste poročali, je postregel z drugačnimi podatki, na novinarski konferenci pa ni bilo nobenega novinarja iz RTV Slovenija, ne iz televizije in ne iz radia, temveč le snemalec, pa še on le del časa.

Tako gledalci niso imeli možnosti izvedeti, da smo pri spremljanju RTVS našli indice o tem, da vodstvo, programski svet in uredniki nekatere programske vsebine poskušajo ideologizirati. Navedli smo primere sporne zahteve po državnostnosti novinarjev, protislovne izjave o programski širitvi verskih vsebin, uvajanju posebnih kriterijev o tem, kaj da velja za »dober humor«, zahtevo o tem, da se totalitarnih vsebin ne sme prikazovati na dopadljiv način (brez pojasnila, kdo sploh ima takšno željo in tendenco), govorili smo o nepravilnosti obravnave kandidatov v času lokalnih volitev in o tem, da je oddaja Piramida sponzorirana, čeprav kot informativna oddaja po 55. členu zakona o medijih ne bi smela biti. Na novinarski konferenci smo izpostavili problem uresničevanja določb o neodvisnosti novinarjev in pravice do izrekanja mnenj uredništva pred imenovanjem in razreštvijo odgovornih urednikov, ter sporne razloge, ki so privedli do »suspensa« novinarke Vide Petrovič. Izpostavili smo tudi problem udeležbe članov programskega sveta v volilni kampanji ter spodbujanja vključevanja vsebin in predstavnikov slovenskih manjšin v zamejstvu v programe in organe RTV Slovenija, ki ga ne spremlja enako angažiran pristop k vključevanju romske ali manjšin iz nekdanje Jugoslavije v Sloveniji, četudi slednji prispevajo velik delež prihodkov iz RTV prispevka. Opozorili smo tudi na to, da naknadno glasovanje članov nadzornega sveta po pošti, ki ga uvaja novi statut, lahko omogoča prikrit politični pritisk na odločitev posameznega člana, ki na seji ni bil prisoten.

Menimo, da je takšen uredniški pristop Televizije Slovenija, ki nepopolno predstavi ugotovitve drugega poročila o spremljanju RTV Slovenija po sprejetju novega zakona, profesionalno sporen. Pravice do objave popravka z navajanjem drugih

dejstev, s katerimi bi bistveno dopolnili objavljeno informacijo, kot to omogoča zakon o medijih, ne bomo uveljavljali, ker ne želimo, da bi vztrajanje pri objavi popravka razumeli kot sredstvo pritiska, želimo pa si, da se tovrstna uredniška politika glede uvrščanja in prikazovanja informacij in dogodkov, ki so kritični do delovanja RTV Slovenija po sprejetju novega zakona ne bi izkazala kot načrtna.

Sodelavci spremljanja RTV Slovenija po sprejetju novega zakona RTVS: Brankica Petković, Boris Vezjak, Sandra B. Hrvatinić, Špela Stare, Janez Aljančič

Vojna z mediji ali »gorje premaganim!«

1.12.2006 ob 11:36

Mediji bodo na prvih straneh objavljali najlepše in najbolj spodbudne dogodke doma in na tujem. Geslo 'slaba novica je najboljša novica' bodo zamenjali z geslom 'dobra novica je najbolj spodbudna novica'. Trač časopisov, revij in oddaj ne bo. O življenjskih stvareh se bo pisalo in govorilo z občutkom za sveto in s pozitivno odprtostjo do vsega lepega. Mladini bo naklada tako padla, da bo bankrotirala, njeni delavci bodo živeli od minulega dela.

Ivan Štuhec

Ne more biti nobenega dvoma: slovenski mediji so v vojni in novinarji so igralci na bojnih frontah. Vprašanje je le, če rekrutacijo razumejo kot nekaj prostovoljnega. Naj mi bralec v nadaljevanju oprostí številne citate, toda kaj, ko so po sebi zgovornejši od kakršnekoli razlage. Vojna z mediji je nadaljevala že dobljeno vojno. Galski vojskovodja Bren, ki je nad Rimljani vpil »vae victis!« (gorje premaganim!), je dobil svoje posnemovalce. Vojaški žargon so seveda uporabili zmagovalci, začeli pa so s svarili: »Ponekod bi lastniki medijev temeljito razmislili, ali se jim splača vojna s politično opcijo, ki je doživela uspeh na volitvah in mnoge potrditve na mednarodni ravni.« Zdaj, ko se dobivajo številne bitke, je zunanji minister dr. Dimitrij Rupel sicer zadovoljen, ne le s svojo podobo kolumnista v Delu. A vselej ni bilo tako. Sovražnika v vojni je bilo treba videti in slikati kot hudobca, kot vruga, kar pove že sama beseda: »Sam imam občutek, da zadnja leta v našem komuniciranju prevladuje grobost. Največ medijske proizvodnje je namenjene sprotnemu, takojšnjemu učinku. V naših medijih vidim veliko grobosti in hudobije. Tega je veliko tudi drugod, npr. v ZDA, v Veliki Britaniji... vendar je tam poleg nizkosti tudi veliko dobrega, odličnega, duhovitega, veliko skrbnega oblikovanja. Pri nas tega skoraj ni več.«

Grobost in hudobija medijev se odlično kombinirata s satanom. Po Janezu Janši jo je medijski hudič zagodel vladi. Zato je leta 2005 spregovoril o »čustveni in monetarni kolaboraciji« nekaterih piscev in celo o »satanizaciji nove slovenske vlade«. Poprejšnjemu vtisu o pristranskih novinarjih se je torej pridružilo še nezadovoljstvo glede poročanja o delu nove vlade. Motivacija za kapitalske in lastniške prevzeme medijskih hiš je bila zdaj jasna in po letu ali dveh očitkov o satanizaciji skoraj ni več ni zaslediti. A ostanimo pri etiologiji vojne. Na začetku se je borbeni krik usmeril proti Delu: »Ste kdaj videli katero državo, ki bi imela take medije kot Slovenija? Ne poznam nobene. Objavljal sem v vseh svetovnih časopisih, v vaši hiši pa so mi – svojemu zunanjemu ministru – zavračali besedila. Medijska politika je potrebna zelo resnega, sproščenega premisleka. Ne poznam države, kjer bi se mediji tako enotno postavili zoper demokratično izvoljeno vlado.« Na koncu je tem sporadičnim jeznim Ruplovim besedam sledil cel scenarij s hudičevo hipotezo podkrepjenim izhodiščem. Vojne običajno začenjajo z občutkom ogroženosti in tega, da smo napadeni in se moramo braniti. Diagnozo so znova zaupali Ruplu in izrekel jo je lapidarno, vredno učenja na pamet: »V Sloveniji imamo medijsko vojno proti politiki, ki uresničuje program slovenskega sproščanja in evropskega povezovanja. Slovenski državljani so

nadvse prepričljivo rekli 'ne' usmeritvi Ropove in Kučanove politike, vendar se ta v zaostreni obliki nadaljuje v slovenskih medijih.«

Minister je torej opazil vojno stanje in protinapad je potekal z zanimivo dikcijo: potrebujemo sproščene medije. »Ogromno sproščanja nas čaka na tem področju«, je jasnovidno rekel že dr. Peter Jambreč. Napovedana medijska sprostitev je bila najprej implicirana v nekakšni medijski kontroli ali vsaj poduku, ki bo novinarje naučil lekcije. A ne le tega. Večkrat demonizirana fakulteta, valilnica novinarjev, Fakulteta za družbene vede oziroma prejšnja FSPN, trdnjava rdečkarskega komunizma, kot so dejali, jim pravega znanja menda ni ponudila. Jambreču smo lahko hvaležni za še eno tezo: vojne z mediji prinašajo zmagovalce vojn v politiki. Kajti do preobrata na zadnjih državnozborskih volitvah je po njegovem prišlo zaradi tega, ker so »ljudje nehali verjeti medijem«. Mediji so torej bili uspešno presežena zapora, ki je kot takšna šele omogočila vzpostavitev nove oblasti. Misel je zanimivo intrigantna in daljnosežna: šele nezaupanje v medije je porodilo obrat na zadnjih državnozborskih volitvah. Jambrečev »silogizem« je bil takšen: (1) ljudje so doslej (neomajno) verjeli medijem, (2) vera v medije je vzdrževala in ohranjala dosedanjo oblast, toda (3) ljudje so nehali verjeti medijem. Zatorej je (4) konec zaupanja/vere v medije povzročil spremembo oblasti. Pomembnost novinarskega dela in vpliva tega na politične dogodke ne bi mogli biti v tesnejši povezavi. Ljudstvo je sicer uvidelo, da medijem ne sme verjeti, kot misli Jambreč, toda novinarji so ostali na svojih mestih. Novinarji so torej mediatorji in ključ do političnega uspeha. Že v samem začetku vzpona nove oblasti so bili interpelirani v politične vojščake. In takšni so, tudi po svoji volji, ostali še danes. Vojna s slovenskimi mediji potrebuje dobre obramboslovce in omenjena jih ima. Zato se je osvajanje medijev nadaljevalo tudi v letu 2006 in medijske hiše so še dalje padale kot trdnjave, nekateri vojaki so prebegnili na zmagovito stran in uvideli svojo silno pristranskost. Rekrutacija sproščenih novinarskih vojščakov je postala samoumevna in s strani politike vsiljena gesla o tem, kakšni da morajo mediji biti, se še kar množijo. Postati morajo uravnoteženi, pluralni, državotvorni, sproščeni... Ali kot pravi predsednik državnega zbora, dr. France Cukjati: »sproščeno nepristranski« in po naši meri. Če ne bodo, se ve, kaj sledi. Gorje premaganim!

Boris Vežjak (tekst objavljen v letošnji številki revije Novinar)

Državotvorna Vasletova drža: radio mora molčati o dogodkih v Ambrusu

2.12.2006 ob 12:10

Današnja [Mladina](#) (2. 12. 2006) poroča o tem, da dogajanje v Ambrusu dne 25. novembra 2006 ni smela pokrivati radijska novinarska ekipa RTV Slovenija. Izvršilni odbor aktiva novinarjev Radia Slovenija, ki ga vodi Tatjana Pirc, je zahteval pojasnila od direktorja Vinka Vasleta. Ta je menda odločitev sprejel na lastno pest z obrazložitvijo, da bo na ta način radio prispeval k »umiritvi razmer v javnosti«. Pirčeva opominja, da so bile novinarske ekipe poslane na teren in bi lahko od tam poročale.

Spomnimo, da je novinarsko poslanstvo poročanje o dogodkih, ne molčanje, in da imajo državljani od javnega zavoda pravico pričakovati, da jih zalaga z informacijami in ne, da preprečuje njihov dostop. Spomnimo tudi, da se takšna »patriotska« gesta čudežno ujema s številnimi pritožbami predsednika vlade in ministra dr. Milana Zvera, češ da medijsko pokrivanje problema preselitve družine Strojjan onemogoča njegovo rešitev.

[Oddaje Piramida ni v arhivu in je in ni informativna](#)

2.12.2006 ob 12:50

Oddaja [Piramida](#), ki je nadomestila oddajo Pod žarometom, je po kategorizaciji razvrščena v informativni (informativni-informativni) program RTV Slovenija. Oglejte si opis [tukaj](#).

Toda Piramida v arhivu oddaj ni razvrščena pod informativne oddaje, temveč pod razvedrilne: [tukaj](#). Na spletni strani [Piramide](#) sicer piše, da je to tedenska informativno-razvedrilna oddaja. Na tem blogu smo že opozorili na sporno dejstvo, da se informativne oddaje ne smejo sponzorirati, kot je to storilo tudi Društvo novinarjev Slovenije.

Inkriminirane oddaje z dne 28. novembra letos, zaradi katere je bil poslanec Zmago Jelinčič ovaden zaradi vzbujanja sovraštva do Romov, ne le, da niso ponovili (vodstvo je napovedalo, da bo v terminu ponovitve predvajalo oddajo Omizje, ki da kritično govori o nestrpnosti, vendar je v njej recimo dr. France Bučar nastopil z bolj ali manj odkrito ksenofobnimi stališči!), temveč je ni niti v arhivu oddaj [tukaj](#).

Oddaja torej ni na voljo javnosti.

Pozničev članek o Jelinčiču neobjavljen

2.12.2006 ob 13:07

Na blogu [Drugi dom](#) je objavljeno besedilo publicista Andreja Pozniča, ki ga je naročil časopis [Večer](#), pa ga potem - kot pravi avtor - ni objavil.

Mamić razrešen

3.12.2006 ob 10:47

V petek, 1. decembra, je direktor dnevnika Primorske novice Sergej Škrli po 130 dneh nektrivdno razrešil odgovornega urednika Tina Mamića, med drugimi poročata [STA](#) in [Večer](#).

Mamiću je aktiv novinarjev pred tednom dni izglasoval nezaupnico. Novega urednika direktor še ni imenoval, zato bo njegovo funkcijo kot v. d. opravljala Vesna Humar, pomočnica odgovornega urednika iz Nove Gorice.

Novega odgovornega urednika naj bi direktor imenoval prihodnji teden, med resne kandidate pa naj bi po neuradnih informacijah sodila tudi Suzana Zornada Vrabc, vodja službe za odnose z javnostmi v Luki Koper. Mamić je dobil novo pogodbo, po kateri bo za nedoločen čas spet novinar na Primorskih novicah.

Škrli svojo odločitev pojasnjuje: »V kolektivu ni bilo najugodnejših razmer za delo. Glede na dosedanje poslovne rezultate pa ne moremo pričakovati pozitivnih trendov, če kolektiv ne bo homogen, zato sem se odločil za Mamićevo razrešitev.« Ta je v začetku letošnjega junija nasledil Barbaro Verdnik, dolgoletno direktorico in pobudnico, da so se Primorske novice, ki so prej izhajale trikrat na teden, prelevile v dnevnik.

Mamić pa je v svoji izjavi za javnost povedal naslednje:

»Teško verjamem, da je direktorjeva odločitev gospodarske narave, saj so bili rezultati v zadnjih štirih mesecih - več vsebin in večja prodana naklada - pozitivni. V teh 130 dneh sem direktorja večkrat opozoril, da kot urednik ne morem zahtevati od ljudi več dela, če nimam finančnih možnosti, da to dodatno delo ustrezno nagradim. Ne glede na to pa je v tem času novinarska ekipa naredila več, kar se vidi v večjem številu člankov in v povečanju obsega časnika. Upam, da zaradi teh zapletov ne bodo ogroženi moji načrti o povezovanju s Primorskim dnevnikom in o okrepitvi vloge goriškega dela dnevnika.«

Sandra B. Hrvatin: sponzoriranje Piramide ni dovoljeno

3.12.2006 ob 13:55

Profesorica komunikologije in znana medijska teoretičarka [dr. Sandra B. Hrvatin](#) je na Inšpektorat za kulturo in medije naslovila pritožbo glede prepovedanega sponzorstva Simobila v oddaji Piramida, o čemer smo na blogu že poročali [tukaj](#). Pritožba je bila poslana 28. novembra letos in zaenkrat pritožnica ni prejela odgovora. Z njenim dovoljenjem objavljamo vsebino pritožbe:

Aleksander.vidmar@gov.si, Inšpektorat RS za kulturo in medije, glavni inšpektor, mag. Aleksander Vidmar

Igor.prodnik@gov.si, direktorat za medije, glavni direktor, Igor Prodnik

Zadeva: Pritožba glede prepovedanega sponzorstva

Spoštovani,

javni zavod RTV Slovenija na svojem prvem televizijskem programu v torek ob 20. uri predvaja sponzorirano informativno oddajo Piramida. [Zakon o medijih](#) v 55. členu (prvi odstavek) prepoveduje sponzoriranje poročil in aktualno-informativnih programskih vsebin. Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o čezmejni televiziji in protokola, ki spreminja Evropsko konvencijo o čezmejni televiziji (MEKCT), v 18. členu pod naslovom »Prepovedano sponzorstvo« v drugem odstavku izrecno pravi: sponzoriranje poročil in aktualnoinformativnih oddaj ni dovoljeno. Podobno besedilo vsebuje tudi četrti odstavek 17. člena Direktive o čezmejni televiziji.

Iz razlag evropskih dokumentov jasno izhaja, da ni dovoljeno sponzoriranje programskih vsebin, ki vsebujejo interpretacijo, komentar ali analizo aktualnih dogodkov ter gospodarskih, političnih in drugih javnih razprav kar oddaja Piramida vsekakor vsebuje. Prosim Vas, da v skladu z vašimi pristojnostmi ustrezno ukrepate.

Z vsem spoštovanjem,

Sandra B. Hrvatin

SNS in DNS za preklic ukrepov proti Petrovčičevi

5.12.2006 ob 21:35

V primeru Petrovčič sta se prvič oglasila Sindikat novinarjev Slovenije (SNS) in Društvo novinarjev Slovenije (DNS). Ugotavljata, da ravnanje v.d. odgovornega urednika informativnega programa TV Slovenija Rajka Geriča zoper novinarko Vido Petrovčič in prepoved opravljanja novinarskega dela na področjih, ki jih ima novinarka zapisane v pogodbi o zaposlitvi, ni pravno utemeljeno. Od Geriča zahtevata, naj takšne ukrepe nemudoma prekliče.

Izrek ukrepa in način njegovega izvajanja v primeru Vide Petrovčič predstavlja grožnjo avtonomnemu opravljanju dela, kot ga določajo veljavni predpisi, tudi ostalim novinarjem RTV Slovenija. Odpira namreč pot neformalnim postopkom in ukrepom zoper novinarje, ne da bi jim bila omogočena možnost ugovora in obrambe z razpoložljivimi pravnimi sredstvi. Sindikat in društvo zato zahtevata, da v.d. odgovornega urednika ukrepe zoper novinarko Vido Petrovčič takoj pisno prekliče in ji nemudoma omogoči opravljanje dela v skladu s pogodbo o zaposlitvi in poklicnimi normami, ki jih je novinarka zavezana spoštovati po uzakonjenih in kodeksnih določilih.

Več [tukaj](#). O primeru Petrovčič smo na tem blogu večkrat poročali. Kot kaže, se v SNS in DNS niso odločili za obsodbo političnega pritiska, temveč opozorilo na kršitve pogodbe, kar pomeni kazanje na protipravne posledice namesto na vzroke, ki so do teh posledic pripeljali.

Komornost »Omizja«: pogovor o politiki, sovražnem govoru in cenzuri

9.12.2006 ob 23:04

Nacionalkino Omizje, ki so ga predvajali 6. decembra 2006, je postreglo z nekaj presežki, predvsem od nekonvencionalnega vodenja novinarke Ljerke Bizilj (provokacija, tikanje, skakanje v besedo itd.), nenavadne izbire gostov, eklektičnega ad hoc naslova in odprtih tem, pa tja do vsebinskih čudes in nedopustnih stališč. Napovedani omizni »bricolage« najdete v arhivu [RTV SLO](#) pod naslovom »Mediji, politika, sovražni govor, cenzura...«, Biziljeva pa ga je na začetku na ta način tudi napovedala in potem najavila ter odprla še dve: Piramido in slovenstvo. Torej skupno šest (!) različnih tematik.

Nastopajoči so bili Danilo Slivnik, Milan Predan, Jože Možina, Miro Kline in Miran Lesjak. Prvi trije so direktorji časopisnih hiš Dela in Večera oziroma TV Slovenija, četrti je psiholog in strokovnjak za marketing, peti je odgovorni urednik Dnevnika. Naštejmo nekaj opažanj:

- a. Oddaja je bila zastavljena eklektično po vsebini in brez jasne problemske usmeritve. Izzvenela je v sporadične ocene stanja medijev v »turbulentnem času« v Sloveniji, kot so dejali, kapitalske vplive na medije, vpliv medijev na »ambruške dogodke«, očitke okoli predvajanje sporne Piramide, stanja cenzure in novinarske avtonomije, če naštejemo medijske teme.
- b. Oddaja je glede izbire gostov bila nenavadna. Ni jasno, zakaj bi morali o odprtih temah govoriti direktorji, torej menedžerji omenjenih medijskih hiš in ne tisti, ki opravljajo novinarsko delo. Večina odprtih tem bi zahtevala pričevanja urednikov in novinarjev, preostale pa sociologe, psihologe in avtorje iz drugačnih področij.
- c. Izbira gostov je bila tipično in pričakovano neuravnotežena: »desni« Možina, Predan in Slivnik proti »levemu« Lesjaku in nevtralnemu strokovnjaku za oglaševanje Klinetu.
- d. Voditeljica je nihala med menda iskrenim iskanjem jasne ocene stanja (»Gre za to, da se ne sprenevedamo (o neodvisnem novinarstvu).«, »Ne se sprenevedati!«) in dajanjem pobude za to, da bi oprala krivdo javne RTV hiše (»Ampak kar precej pišete o naši hiši, kajne?«) Nasploh je izzvenela v smer dajanja priložnosti »odgovornim«, da zanikajo v medijih prisotne obtožbe o politizaciji, cenzuri in neuravnoteženosti v svojih hišah.
- e. Oddaja je bila videti kot opravičilo in opravičevanje izvedbe Piramide z Zmagom Jelinčičem in prevelike pozornosti o tem: »Vsi mediji so prišli z naslovnico o oddaji Piramida.« (Slivnik)
- f. Gladko je ponovila stereotip, da so mediji pripeljali do histerije glede »romskega vprašanja«: »Mediji so povzročili so vso to histerijo in Slovence sprovcirali, da se je dogajalo to, kar se je dogajalo.«; »To je bilo sprovcirano« (Slivnik)

g. Slišali smo večkrat ponovljeno svarilo, da je treba medije pustiti pri miru: »Slovenski mediji se preveč ukvarjajo sami s sabo.«; »Narobe je, da se en medij ukvarja z drugim.«; »Mediji so posel, biznis. Vsi se ukvarjajo z mediji, ki so zasebne gospodarske družbe, kar je nedopustno.« (Slivnik)

h. Utrditi je poskušala prepričanje, da so spremembe bile dobrodošle: »Zamenjave na čelu medijskih hiš, meni se zdi efekt pozitiven« pravi Predan in našteje nove priloge, nov design časopisov, itd.

i. Posebno zanimiv je bil medel nastop Lesjaka, ki v celotni oddaji ni opazil kakšnih bistvenih transformacij v medijski krajini oziroma nanje ni želel opozoriti. Na vprašanje »Ali je cenzura?« je bilo največ, kar je uspel Lesjak zamomljati to, da je »na Dnevniku zanesljivo ni«.

Kralji ulice nevarni vladi

14.12.2006 ob 20:41

Objavljamo sporočilo za javnost društva Kralji ulice in uredništva časopisa Kralji ulice, ki protestira proti zlorabi brezdomcev v oddaji Preverjeno na [POP TV](#), predvajani 5. decembra letos. V oddaji so te zaprosili, da bi »uradno« najeli vladne prostore s pojasnilom, da v prispevku preverjajo morebitno diskriminacijo do naročnikov. Namesto poudarka na potencialni diskriminaciji do brezdomcev se je prispevek končal z njihovo dodatno stigmatizacijo kot »nevarnih« in z besedami »teoretično bi bil lahko kdo izmed nas tudi pripadnik pripadnik Al Kaide«, kar pomeni, da je avtorica poanto prispevka od »diskriminacije« do potencialno neuglednega najemnika prenesla na »varnostno vprašanje« glede vladne palače:

Pop tv izkoristil društvo Kraljev ulice

V Društvu Kraljev ulice nas je v mesecu novembru obiskala novinarka Pop tv Katarina Stojanovič. Želela nas je vključiti v prispevek oddaje Preverjeno. Novinarka je z našim društvom navezala stik pod pretvezo, da hoče s prispevkom preveriti morebitno diskriminatornost glede oddajanja vladnih prostorov. Pop tv naj bi najel prostore na Gregorčičevi, ki jih vlada oddaja za razne seminarje, konference. Pop tv je najprej hotel najeti prostore v imenu Društva Kraljev ulice, vendar smo temu nasprotovali. Tako so jih najeli v svojem imenu. Kakor nam je razložila sama, hotela preizkusiti, če te vladne prostore res lahko najame vsakdo. V primeru, da nas (brezdomcev) ne bi spustili noter, bi na Preverjeno govorili o tem, da je država diskriminatorna do brezdomcev. V primeru, da nas bi spustili noter, pa nam je Stojanovičeva obljubila kratek novinarski tečaj za naše ustvarjalce časopisa Kralji ulice. V vladne prostore smo res prišli brez težav, tam smo se pogovarjali o problemih brezdomstva, o našem časopisu in društvu. V torek 5. decembra 2006 je bila na sporedu omenjena oddaja Preverjeno. Člani društva Kralji ulice smo po ogledu oddaje ugotovili, da smo bili predstavljeni na nekorekten in zavajajoč način, vsebina prispevka pa se je nanašala na popolnoma drugo tematiko kot nam je bilo predstavljeno pred začetkom snemanja. Sicer je bil prikazan naš pogovor v sejni dvorani, vendar je bil celoten prispevek postavljen v povsem drugačen kontekst. Prispevek, katerega vsebina naj bi se nanašala na ugotavljanje diskriminacije do brezdomcev, je postal prispevek o varnosti vladnih prostorov. V Društvu Kralji ulice tako ocenjujemo, da smo bili zavedeni, saj smo bili prikazani v drugem kontekstu kot nam je bilo rečeno in ne le to, prikazani smo bili celo v poniževalni, negativni luči. Sporočilo ekipe Pop tv-ja je bilo s tem, ko nas je, brez našega privoljenja, izbrala za »preverjanje« varnosti vladnih prostorov, jasno: »Vladne prostore lahko najame kdorkoli, celo »klošarji«, ki so potencialno nevarna populacija.« Z besedami: »Teoretično bi bil lahko kdo izmed nas tudi pripadnik pripadnik Al Kaide,« pa so na Pop tv zaključili prispevek. V Društvu Kralji ulice smo ocenili, da je šlo za zelo grobo kršitev pravic in interesa že tako diskriminirane populacije in hkratno kršitev pravic kolegov novinarjev iz časopisa Kralji ulice. Novinarji Pop tv-ja so s tem prispevkom izrabili Društvo Kralji ulice v senzacionalistične namene, spodbujali so negativne stereotipe o brezdomcih ter s tem kršili novinarski kodeks, kjer je jasno zapisano, da se mora novinar med drugim izogibati stereotipom povezanih s socialnim položajem. Po ogledu omenjenega

prispevka na oddaji Preverjeno smo Kralji ulice preverili le to, da nas v tem primeru niti slučajno ni diskriminirala država, temveč Pop tv s svojo novinarko, ki bi se morala proti tovrstni diskriminaciji pravzaprav boriti.

Društvo Kralji ulice in uredništvo časopisa Kralji ulice, Ljubljana, 8. december 2006

[O neupravičeni rabi službenega vozila v Delu, Večeru in RTV skoraj ne poročajo](#)

15.12.2006 ob 10:45

Kot ugotavlja blogovska scena, npr. [tukaj](#) in [tukaj](#), v Delu, Večeru in RTV portalu ni poročil o [Dnevnikovem razkritju](#) neupravičene in nedovoljene uporabe službenega vozila, ki ga prakticira žena zunanjega ministra Dimitrija Rupla.

Ugotovitve smo preverili in ugotovili le naslednja zapisa v včerajšnjem Večeru [tukaj](#) in v današnjem Delu [tukaj](#). Opozoriti velja, da Večer poroča le o reakciji predsednika vlade in njenega tiskovnega predstavnika, medtem ko se, presenetljivo, Delo ukvarja z reakcijami blogerjev (sic!) na omenjeno novinarsko razkritje in ga v rubriki Blogorama omalovažuječe uvede z besedami »Bloggerji so se ta teden zabavali tudi z dogodivščinami soproge našega zunanjega ministra«.

Trditev, da je na delu cenzura dogodka, neprijetnega za vlado in zunanjega ministra, torej drži. Videti je, da je pri vzdrževanju informacij o tem dogodku pomembno vlogo odigrala internetna forumska in blogovska scena.

"Karavana prebrisanih?" diskreditira

15.12.2006 ob 15:00

Tednik [Demokracija](#) poroča o potovanju izbrisanih na povabilo evropskega komisarja za pravosodje, svobodo in varnost Franca Frattinija v Bruselj, saj naj njihov status niti po petnajstih letih od osamosvojitve ne bi bil urejen.

Naslov prispevka je več kot tendenciozen in diskreditirajoč: »Karavana prebrisanih?« V prispevku ni nikjer v ničemer naznačeno in še manj argumentirano, zakaj naj bi bili izbrisani »prebrisani« in v čem se to kaže. Avtor prispevka Peter Avsenik vztrajno piše izbrisani z narekovaji oziroma jih pospremi s »tako imenovani«.

Piramida med Ano Žid in domnevno ironijo

21.12.2006 ob 00:42

Razvpita oddaja Piramida izpred nekaj tednov, v kateri je s sovražnim govorom in nestrpnostjo do Romov nastopil Jelinčič, ni bila v skladu s programskimi standardi RTVS, ocenjuje programski svet RTV na svoji seji 19. decembra letos. Vodstvo hiše se je takoj distanciralo od vsebine oddaje, prepovedalo njeno ponovitev in Jelinčiču, ki je zmagal v oddaji, odreklo, da bi se pojavil v njenem polfinalu. Razprave o tem, ali je vodstvo s povabilom Jelinčiča naredilo napako ali celo izzivalo spornost njegovih izjav zaradi večje gledanosti ali kakšnih drugih manj jasnih motivov, so že vedno žive. Na isti seji 19. decembra so zaradi nestrinjanja s premilim sklepom in zaradi neuspeha predloga, naj PS RTV sklene, da je bila ta oddaja v nasprotju s programskimi standardi RTVS, novinarskim kodeksom in statutom, odstopili svetnica Spomenka Hribar in nato še Vlado Miheljak ter Tanja Lesničar Pučko. Več o tem dogodku, ki je bil vse premalo medijsko pokrit, [tukaj](#). Ker se je zaradi nove uredniške funkcije poslovila tudi Tatjana Pirc, je PS RTV nenadoma izgubil natanko tiste svetnike, ki so večini predstavljali trn v peti in bili »kritična opozicija«.

Zvečer se je zgodila farsa. V novi oddaji Piramide isti dan so indirektno pokazali, kako iskrena je bila obsodba sovražnega govora, ki jo namenja RTVS dogodkom v svoji oddaji oziroma gostu v njej. V pevskem delu je zbor treh deklet zapel milozvočno pesem z naslednjo vsebino:

»Vsak se že spozna na sovražen govor, za nestrpnost so strokovnjaki vsi, mi pa smo prenašali kritik tovor, »Piramide boj se!«, se govori. Kaj, če Ani rečeš Žid, ona pa se piše Jud, je to že napad odkrit, njej na smeh bo šlo, a tisk bo hud.«

Ob petju se zvrsti še podnaslov petega besedila, ki očitno ironizira in navidezno »nežno« kara tiste, ki menda sovražni govor v Piramidi obsojajo, s čimer s takimi na perfiden način obračunava. Drugi del apologetične »pesmice« je evidentno infantilna relativizacija, ki želi na primeru gostje v oddaji, Ane Jud, pokazati, da so reakcije na sovražni govor bile pretirane ali celo odvečne, sfabricirane s strani medijev, in podobno. Jasno bi se smeli vprašati, ali nima takšna pesmica zelo ideološkega sporočila, ki za nameček naredi gesto obsodbe sovražnega govora v oddaji z Jelinčičem za neiskreno. Kako lahko vodstvo RTV hiše v isti sapi obsoja sovražni govor v Piramidi, hkrati pa smeši vse, ki so sovražni govor v njej prepoznali, jih označi za »strokovnjake«, itd.?

Če pustimo ob strani, da oddaja ni več niti razvrščena kot informativna in postavljena v drugo uredništvo, je njena težava vedno bolj očitno tudi v tem, da ni niti razvedrilna in še manj tekmovalna. Po izvedbi koncepta je daleč pod kvalitativnim nivojem, vrednim dostojne javne televizije, vedno jasneje pa lahko ugotovljamo, da so uredniki potencial ekscesnosti iz licenčne oddaje dogradili do neslutnih dimenzij že po nekaj nadaljevanjih. Oddaja časti npr. primitivizem, vulgarnost, odrezavost, nespoštovanje bontona in nevljudnost. Nenavadno je, da urednik razvedrilnega programa Petar Radović v nekaterih drugih "svojih" oddajah meri globino dekoltejev in moderatorke oblač, v Piramidi pa se kamera dobesedno vsak potencialni trenutek

sprehaja po intimnih delih telesa tako gostov pred mikrofoni kot gostov v studiu: po prsah, gležnjih, golih ramenih, mrežastih nogavicah, visokih petah in podobno. Ekscesnost, obscenost in lascivnost nec plus ultra.

Zakaj slovenski novinarji molčijo? Intervju z anonimnim poznavalcem scene

21.12.2006 ob 00:59

Slovenska medijska scena postaja krvava. Novinarje je strah, cenzurirajo, česar v življenju še niso počeli, lomijo se, politični pritiski nanje so preveliki. Za tiste, ki poznajo sceno, ni nobenega dvoma o tem. Vse vam povedo, a le na štiri oči in zaupno. Vsi vedo vse, toda nihče ne želi ničesar povedati javno. Vse ostaja v družinskih krogih, kuloarskih pogovorih, prijateljskih jamrarijah z obveznim »psst!« Pričujoči blog je želel preseči omenjeno dilemo, a je znova naletel na pretežni molk. Ne popoln, a srhljivo kompakten in obsežen. Pogovarjali smo se z »insajderjem« in mu postavili vprašanja, kje so motivi za takšno stanje.

Medijski: Zakaj mislite, da novinarji nimajo želje sporočati javno svojih izkušenj ob medijskih pritiskih v hišah?

Problem, ki ga izpostavljate, me ne preseneča - če ga ne bi bilo, tale vaš blog niti ne bi bil potreben. Mene je ob ukvarjanju z novinarji že večkrat vse minilo, iz podobnega razloga; ker se vselej soočim s prevladujočo mentaliteto v novinarskih krogih. Če bi slišali kakšnega od dialogov, ki jih imam zdaj v mislih, tudi s tistimi, domnevno bolj 'upornimi', 'naprednimi' in 'svobodomiselnimi' med novinarji... Ta stvar niti ni med najhujšimi, sem pa, recimo, že moral novinarjem citirati člen ustave o svobodi izražanja, ker je zmanjkalo vseh drugih argumentov in se jim še vedno ni zdelo, da lahko, če se pač tako odločim, opozoril na probleme v njihovem mediju. Reagirali so z 'od kod mi pravica' in podobno. Skratka, žal ne poznam recepta, da bi se novinarje 'zbrcalo' v večjo aktivnost pri razkrivanju notranjosti medijske industrije. Ne le to, da sami nočejo dati nič od sebe - tisti, ki kakšno razkritje opravi namesto njih, je pogosto deležen reakcij, ki mu lahko ubijejo vso voljo za kakršnekoli podobne podvige. Del problema je v tem, da bi razkrivanje najbolj gnilega v medijih obenem spodkopalo velik del novinarske mitologije - o avtonomnosti, objektivnosti, služenju javnemu interesu in podobno - ki pa se ji novinarji niso pripravljani kar tako odreči, ker z njo upravičujejo svoj (domnevno) poseben status v družbi.

Medijski: Lahko navedete konkretne primere?

Od vsega, kar sem v zadnjih letih o medijih izvedel na 'off the record' način, me zdaj lahko že kar raznese. Tudi jaz ne morem priti do tega, da bi lahko kaj objavljaj z imeni in priimki, s konkretnimi mediji... Če hočem pisati o medijih, lahko pišem samo z anonimnimi viri in samo sam jamčim za resničnost zapisanega. In zdaj počasi že več sploh nočem... Kultura strahu v medijih neverjetno dobro deluje in v tem je problem! Eden od virov za moje pisanje (anonimen, seveda) se je med pogovorom v nekem zakotnem ljubljanskem kafiču obnašal tako, kot da ravnokar sklepava mafijski deal o preprodaji desetih ton orožja in izza vsakega korita za rože lahko vsak trenutek prileti kakšen usodni strel ali policaj, ki ga bo za vedno spravil v arest... Fant prestrašen od strahu, da me je prav pretreslo. Novinar, seveda. Obljubiti sem mu moral, da absolutno nikakor in nikomur ne razkrijem, za kaj in za koga gre.

Medijski: S čim se novinarje sploh drži v šahu, da so tako molčeči?

Pomemben moment so pritiski na osnovno existenco, plače, honorarje, pogoje dela... Tam se novinarski pogum v večini primerov dokončno sesuje v prah. Ljudje razmišljajo o svojem neodplačanem avtu, počitnicah v Poreču, kreditu za stanovanje, šoloobveznih otrocih... in res požrejo svašta. Tisti, za katere novinarji delajo, pa izumljajo vedno bolj učinkovite mehanizme za tovrstno izsiljevanje in prisiljevanje v vzdrževanje spirale molka.

Medijski: Torej bi lahko s tem razložili tudi določeno pomanjkanje tovrstnega odziva na tale blog, ki ima za svoj namen dati možnost spregovoriti na anonimen način o tistem, kar ste pravkar našteali?

Ja, še nečesa sem se spomnil, ko iščete razloge, zakaj ne prejimate dovolj takih odzivov; pa žal tudi tega sploh ne znam prav povedati. Zadeva pa funkcioniranje korporacij, hierarhične piramide, v katerih imajo novinarji svoje nadrejene in ti svoje nadrejene in ti svoje nadrejene... In tisti najvišje v tem svoje velike biznise in partnerje in seveda raznovrstne interese. Tudi na podlagi lastnih izkušenj v medijih se že dolgo sprašujem, kako nizko v tej piramidi sploh seže vednost o vzgibu za posamezno uredniško ali novinarsko odločitev. Mislim, da se novinarji večine cenzurnih posegov sami sploh ne zavedajo in so ob koncu dneva lahko sami pri sebi čisto zadovoljni z delom tistega dne, prepričani, da je bilo opravljeno korektno in v skladu z nekakšnimi 'višjimi' novinarskimi vrednotami. Pa je bila za njihovim izdelkom v resnici čisto jasna agenda, ki ni imela nobene zveze z javnim interesom in podobnimi krilaticami. Gre za res hudo zakomplicirane stvari in dejavnikov je še dosti več, kot sem jih nametal tukaj.

Medijski: Se torej sploh spleta »blogati« in širiti resnico o tistem prekrejevanju medijske pokrajine med ljudi? Očitno je namreč, da politični naročniki medijskih prevzemov računajo na poslušnost novinarske srenje in to, da jo bodo ponotranjili kot nekaj običajnega.

Navzlic temu mislim, da je ta blog odlična in krvavo potrebna stvar. Prepričan sem, da bo prav prek tega kanala prišlo ven kaj, kar bi sicer za vedno ostalo zamolčano. Že zdaj opozorjate na marsikaj, kar bi sicer bilo povsem spregledano. Upam, da boste vztrajali, kljub pasivnosti in zagatni situaciji.

Ambrus: nič svobode gibanja in poročanja

22.12.2006 ob 23:35

Včerajšnja (21. 12. 2006) rušitev nelegalnih objektov v romskem naselju v Ambrusu je bila za novinarsko poročanje prepovedana. Policijska zapora je zaustavljala vse novinarje že približno 2 kilometra pred lokacijo, kjer je prihajalo do rušenja. Kasneje se je notranji minister ob pojasnilu na to skliceval na 39. člen Zakona o policiji: »Če je mogoče pričakovati, da bo na določenem območju ali v določenem objektu prišlo do ogrožanja življenja ali osebne varnosti ljudi ali do ogrožanja premoženja večje vrednosti oziroma je do tega že prišlo, ali iz razlogov zagotavljanja varnosti določenih oseb ali objektov smejo policisti izprazniti to območje ali objekt, prepovedati dostop, ga pregledati in omejiti gibanje v njegovi neposredni bližini.« [Tukaj](#).

Novinarji so bili torej dojeti kot bodisi ogroženi ali kot ogrožajoči. Spomnimo, da se je z istim členom utemeljevalo prihod Strojanovih nazaj v Ambrus zadnja meseca in da so po nekaterih podatkih bili edina »kategorija« ljudi, ki ni smela nadaljevati poti do mesta rušenja.

Slovenski mediji o nedopustnosti takega ravnanja praktično niso poročali. Še manj so se oglasili novinarski kolektivi in cehovska združenja, da bi jasno obsodili hud poseg v avtonomijo in možnost opravljanja novinarskega dela.

Novinarske resnice 2006

24.12.2006 ob 11:36

Pod skoraj takšnim naslovom objavlja včerajšnji Večer uravnotežen pogled na stanje novinarske resnice iztekajočega se leta. Izbor je sproščen: Rajko Gerič, v. d. odgovornega urednika informativnega programa TV Slovenija, Tomaž Ranc, odgovorni urednik Večera, Tanja Lesničar Pučko, kolumnistka Dnevnika in Peter Jančič, odgovorni urednik Dela. Drugi povabljenici se menda niso odzvali. Celoten članek je [tukaj](#), mi pa objavljamo najbolj delikatne misli.

1. Jančič o tem, da cenzura pomeni le državni poseg v medije in nič drugega, torej je pri nas seveda ni (je mogoče, da nekdo potrebuje takšno z novinarskimi kodeksi skregano oženje definicije?):

»Termin cenzura v polemikah med medijih in znotraj medijev uporabljamo na tabloiden način. Cenzura označuje poseg državne oblasti v objavljene vsebine. Vsi, ki v zadnjem času to besedo zlorabljuje za zmerjanja in ideološke diskvalifikacije, bi morali v Izrael, da se poučijo, kako to gre.«

2. Jančič znova o zmoti tega, da kvaliteto nekega medija diktira prodaja in trg, kar je seveda eklatantno nevzdržna trditev:

»O tem, kdo je delo opravil bolje, odločajo bralci pri kioskih.«

3. Jančič o tem, da preveč avtonomije posameznikov naravnost škoduje in o teoriji zarote, ki naj opraviči obtožbe o krnitvi avtonomije (teza: v resnici so vsega krivi slabi novinarji, ki blatijo urednike):

»Slabo organizirana uredništva, brez vodenja in s preveč avtonomije posameznikov, so lahko tarča zlorab. Za večino preprirov in namigovanj, da je avtonomija v zadnjem času okrnjena, se skriva slabo opravljeno delo urednikov ali novinarjev, deloma pa so posledica notranjih spopadov za položaje in vpliv v medijskih hišah.«

4. Gerič o tem, da so komentarji in uvodniki odveč in nimajo veliko skupnega s pravim novinarstvom (misel je preprosto neverjetna):

»Nič nimam proti komentarjem, pamfletom in uvodnikom, vsi ti so legitimni del vsakega medija in novinarskega razmišljanja, vendar pa nimajo veliko skupnega s pravim novinarstvom. To namreč temelji na preverjanju dejstev, informacij, različnih virih in pogledih, novinarskih raziskavah in iskanju potrditev za vsebine novinarskih besedil.«

5. Gerič o strašni teži odgovornosti urednikov in tem, da ti plačajo s svojo glavo, če jim ne uspe (je Piramida dober primer za to, da to ne drži?) in menda nedotakljivosti pravih novinarjev oziroma urednikov (s čigave strani bodo izgubili mandat? S strani lastnikov? Zakaj bi ti bili strokovno merodajni in določali, kdo so zares »pravi novinarji«?):

»In kdo je tisti, ki o teh stvareh odloča? Zadeva je jasna, o tem lahko odločajo uredniki oziroma odgovorni urednik. Ti so v nasprotju z novinarji dobili mandat, da izberejo takšno novinarsko ekipo, s katero bodo po njihovem mnenju naredili najboljše. Če jim ne uspe, bodo ta mandat izgubili, pravi novinarji pa bodo ostali...«

Vrabčeva kot piarovka na čelo Primorskih novic

28.12.2006 ob 15:58

Politično-lastniško kadrovanje se nadaljuje tudi v [Primorskih novicah](#), katerega pomembnejši lastniki so Luka Koper, Intereuropa, Primorje, Hit in Banka Koper. Časopis se je v zadnjem letu znašel v rdečih številkah in pod udarom politike, predvsem po incidentu fizičnega obračuna župana Borisa Popoviča z novinarko časopisa. Suzana Zornada Vrabec, dosedanja predstavnica za stike z javnostmi v Luke Koper, je s 23. decembrom 2006 postala nova direktorica tega časopisa in zanj kljub odsotnosti vsakršnih izkušenj napoveduje boljše čase. Dosedanji direktor Sergej Škrlič je odstopil iz osebnih razlogov (preverjeni način odstopa v gospodarstvu v zadnjih dveh letih) po komaj šestih mesecih; nadzorni svet je njegov odstop sprejel in se odločil za takojšnje imenovanje Vrabčeve.

Po poročanju [Dnevnika](#) sta za Vrabčevo glasovala dva od petih nadzornikov: *»Pomenljivo je, da sta Vrabčevo podprla le dva od petih nadzornikov, in sicer predsednik nadzornega sveta Gorazd Humar iz Primorja in Mirko Pavšič iz Luke Koper, od koder je tudi prišla pobuda, naj se Vrabčevo imenuje za direktorico. Predstavnik Hita in Banke Koper se seje nista udeležila, po naših podatkih pa se je glasovanja vzdržal tudi nadzornik Boris Ugrin, sicer novinar Primorskih novic.«*

Pred kratkim se je v Primorskih novicah zgodila tudi zamenjava na mestu odgovornega urednika Tina Mamića, [o čemer smo poročali](#). Trenutno vedejstvo opravlja Vesna Humar, pomočnica odgovornega urednika iz Nove Gorice.

Vrabčeva je pred kratkim bila v igri za mesto odgovorne urednice, toda vodilni v hiši so se odločili drugače. Po nekaterih podatkih je namestitev predstavnice za stike z javnostmi na mesto direktorice časopisa strateška politična poteza predsednika uprave družbe Luke Koper, Roberta Časarja, in koprškega župana Popoviča. Če to drži, se politične nastavitve v slovenskih medijih navzlic slabim poslovnim bilancam brezskrupulozno nadaljujejo na zanimiv način: tiste iz zadnjega leta se bo popravljajo z novimi.

Dimitrij Rupel: novinar Večera Borut Mekina je sovjetski komunist in anarhist

28.12.2006 ob 20:26

Novinar časopisa [Večer](#) Borut Mekina na [svojem blogu](#) poroča o šikaniranju, ki ga je bil deležen pred kakšnim letom s strani zunanjega ministra dr. Dimitrija Rupla.

Tedaj novi romunski zunanji minister je na obisku v Sloveniji nepričakovano odpovedal intervju z Mekino po tistem, ko ga je na skupni večerji Rupel označil za »komunista sovjetskega tipa in anarhista«, obenem pa šikaniral tudi novinarjevo ženo in dodatno okaral romunsko veleposlaništvo v Sloveniji, češ da je nalogo glede izbire novinarja »slabo opravilo«.

Mekina se s tem zapisom odziva na letošnjo Ruplovo javno izraženo novoletno željo pred novinarji, po kateri bi slovenski mediji morali končno postati »normalni«.

Lapisi v letu 2007

Mediji kot veja gospodarstva?

3.01.2007 ob 10:11

V zadnjem sobotnem intervjuju za časopis [Večer](#) (30. 12. 2006) zunanji minister dr. Dimitrij Rupel podaja nekaj svojih staro-novih misli o medijih v Sloveniji. Na pripombo novinarja Borisa Jaušovca, da bi mediji morali ostati neodvisni kot četrta veja oblasti, Rupel interpretira to dobesedno:

»Da bi nekaj ustanova lahko delovala kot veja oblasti, mora biti za to izvoljena. Če naj bi mediji delovali kot oblast – in takšne ambicije seveda obstajajo – potem je treba najti ustrezne demokratične mehanizme za uresničevanje te ambicije. Sicer so – kot veste – mediji veja gospodarstva...«

Zagata tiči v dejstvu, da minister razume sintagmo »četrta veja oblasti« ad litteram in prav nič ironično podtakne medijem politično »avtonomijo«, ki je ti v resnici nimajo in tudi ne morejo imeti. Tudi ni res, da bi mediji bili zgolj veja gospodarstva – takšna zožena razlaga je znova zgrešena. Toda Rupel na isti dan (30. 12. 2006) v svoji [redni kolumni v Delu](#) nadaljuje svoje misli, porojene po zagovoru nekega magistrskega dela:

»V zvezi s položajem medijev smo se spraševali, ali so veja oblasti, kulturna ali gospodarska dejavnost. Če so, kot trdijo nekateri, »četrta veja oblasti«, morajo imeti državljani nadzor nad njimi, za kar so v njih potrebni organi demokratičnega upravljanja itn. To je značilno za t.i. javne medije, medtem ko imajo zasebna glasila enako moč kot javna, vendar zanje ni predvidena tako rekoč nobena demokratična kontrola.«

In tudi če je res povedano, potem tega Rupel ne jemlje resno. Stavek pred tem namreč novinarju ne namenja odgovora na vprašanje o tem, kako je z afero njegove žene, ki naj bi se okoriščala s službenim vozilom ministrstva. Rupel namreč vsako razpravo o tem, drastično zavrne z besedami:

»Mislim, da to ni primerna tema za resen časopis, kot je Večer.«

Ruplova siceršnja težava, da bi rad samovoljno odredil, kaj smejo in kaj ne smejo spraševati novinarji, je zdaj naletela na novo. Če so mediji veja gospodarstva, potem ne mora on kot minister arbitrirati o tem, kaj je primerna tema za nek časopis in s tem ustavljati novinarja. Še bolj pozablja, da je kot politik odgovoren za svoja ravnanja državljanom in da so mediji tisti mehanizem, skozi katerega državljani takšno odgovornost merijo. Rupel sicer v intervjuju ponavlja svojo staro zarotniško tezo, da mediji zganjajo »negativen odnos do vlade in drugih nacionalnih ustanov«, kar je očitno sinonim za kritiko, kot tudi pripisuje takšno početje kot obvladovanje medijev s strani »članov in somišljenikov nekdanje partijske elite.« Več o Ruplovi »vojni z mediji« [tukaj](#).

Ministrovo nerazumevanje, napačno etiketiranje in posledično (nehoteno) diskreditiranje novinarjev se s tem nadaljujejo.

Nacionalka je le za ženske zadnjice

5.01.2007 ob 21:38

Med bizarnosti tedna velja uvrstiti pojasnilo urednika razvedrilnega programa na nacionalni RTV hiši, gospoda Petra Radovića. V intervjuju z njim v današnjem Večerku (edicija Večera, 5. 1. 2007) beremo njegovo razlago o tem, zakaj je cenzuriral nastop hrvaške skupine Let 3 v oddaji Tistega lepega popoldneva, ki je skoraj pripeljalo do odhoda urednika oddaje Bojana Krajnca ([glej anketo na spletni strani oddaje](#)). Radović svojo odločitev pojasnjuje:

»Glede na mojo funkcijo se mi ni zdelo primerno, da v terminu, ko so pred zasloni tudi otroci, predvajamo gole moške zadnjice. Kasneje so mi očitali, zakaj lahko pa gledamo ženske zadnjice. In sem dejal: »Ženske lahko, moških pa ne.« Še posebej, če iz njih štrlijo vrtnice (smeh).«

Moralna orientacija RTV hiše je torej nesporno šovinistična ali vsaj diskriminatorna. Ženske zadnjice so za otroško vzgojo neproblematične, moške pač ne. Samozaverovanost brez kančka dvoma, s katero Radović izreka svoj uredniški Weltanschauung, je frapantna po sebi. Manjka le decidirani dodatek, da lahko otroci mirno preživijo tudi vrtnico, ki štrli iz ženske zadnjice.

Gerič bi dal minutažo kravam

5.01.2007 ob 21:41

V Delovi prilogi Vikend (5. 1. 2007) urednik informativnega programa RTV Rajko Gerič izreka nekaj neverjetnih stališč o tem, kako mora nacionalka gojiti »zvezdništvo« in se čim bolj uspešno kosati s komercialnimi programi. Kako je to združljivo z duhom javnega servisa, ni povedal. Ob zvezdništvu pa pokara tudi novinarje, ki namesto preverjanja informacij v prispevek o govedoreji vključujejo poslance namesto krav (sic!). Njegov odgovor je tukaj:

»Ne razumem, da novinar razpravo o govedoreji pokrije z minuto in pol izjav poslancev. Pričakujem, da bo temo pokrili vsaj s kravami, še lepše bi bilo, če bi šel kaj vprašat kakšnega kmeta.«

Da bi morale krave biti objekt določene novinarske pozornosti, ni kakšen lapsus calami, kot dokazuje korektivni »še lepše bi bilo«. Zakaj bi nastop krav bil pomembnejši od nastopa poslancev in ali za tem stojijo kakšni humanistični nagibi, žal nismo izvedeli.

Spomnimo, da je v argumentih v prid novega zakona o RTV odigralo določeno vlogo tudi govedorejsko združenje (več o analizi tega in drugih argumentov [tukaj](#)) in da je Geričeva uredniška zahteva, naključno ali ne, v duhu njihovih pričakovanj.

Vidrihova po poti Petrovčičeve: scenarij utišanja in maščevanja?

7.01.2007 ob 21:01

Po poročanju STA sta sindikat novinarjev Slovenije (SNS) in Društvo novinarjev Slovenije (DNS) minuli teden javnost opozorila, da ima novinarka Petra Vidrih po oktobrskem incidentu s koprskim županom Borisom Popovičem, ko ji je ta domnevno grozil s fizičnim napadom, drugačne delovne zadalžitve in javnosti več ne informira o občinskih dogajanjih.

Več o tem lahko preberete [tukaj](#). Vidrihova se boji, da po izteku pogodbe v aprilu tega leta ne bo več dobila zaposlitve, na njenem hrbtu pa se je, kot kaže, že prejel zelo uspešen scenarij utišanja v primeru novinarka Vide Petrovčič, o čemer smo večkrat poročali – prerazporeditev na drugo delovno mesto z zadolžitvami, na katerih novinar več ne more škodovati politiku, kar posredno priča o jasnem političnem pritisku.

Izrazito nevaren trend se po razvpitem primeru obračuna z novinarjem Mirom Petkom (glej [stran o tem](#)) nadaljuje in nedvomno kaže na odnos aktualne oblasti in njenih satelitov do novinarskega dela. Obe cehovski organizaciji v petkovem sporočilu za javnost, kot piše STA, opozarjata na primere šikaniranja in nestrpnosti politikov do novinarjev v primeru Vide Petrovčič, Katje Šeruge in nekaterih drugih.

Kot ugotavljata, gre za izrazito poslabšanje stanja politične kulture v odnosih do širše javnosti, ki škodijo avtonomni vlogi medijev in novinarjev v nadzorovanju delovanja oblasti. Kot je že večkrat pripomnil sociolog Vlado Miheljak, smo v zadnjem letu dobili reverzno situacijo glede na 80. leta: takrat se je politika bala novinarjev, danes se novinarji bojijo politike.

Lado Ambrožič: RTV hiša vedno politična

8.01.2007 ob 22:53

Včerajšnji (7. 1. 2008) [Intervju s Spomenko Hribar](#) si bomo zapomnili po nekaterih ostrih besedah in »pravih« temah (denimo o orožarski aferi), ki sta jih odpirala z voditeljem Ladom Ambrožičem. Opozorimo pa na nedopustno ponavljanje dejstva, ko je zdaj še bivša programska svetnica Hribarjeva karala vladavino strahu v RTV hiši, ob tem pa jo je Ambrožič na vse pretege poskušal ustaviti in njene besede relativizirati.

Hribarjeva se je med drugim dvakrat sklicevala na besede suspendirane novinarka Vide Petrovčič (*»To recimo je vaša kolegica gospa Petrovčič rekla, na televiziji je strah, ljudje se ne upajo govoriti, še celo pri kavi ne, ja kaj se to pravi? Kakšna država pa smo? Moja malenkost, se za tako državo, da nas bo strah, spet strah, pač ni prizadevala!«*; *»Meni recimo pripovedujejo ljudje na televiziji, da tako kot je bilo, tudi recimo Petrovčičeva je rekla, tako v moji 25 letni karieri na televiziji ni bilo, kakor je sedaj.«*)

Njena intervencija glede politizacije RTV hiše je s strani voditelja Ambrožiča bila hitro zavrnjena v obeh rundah. Tu je pogovor:

Spomenka Hribar: *»Navsezadnje to javno televizijo plačujemo davkoplačevalci, oziroma naročniki in država, pa z njim vlada, pa z njo dela, kot da je njena lastnina, kot seveda z drugimi stvarmi.«*

Lado Ambrožič: *»Ja, to so vse vlade delale, Janševa čisto nič bolj, kot prejšnje. Vse so se počutile kot, bom rekel, lastnice televizije, ker na koncu nas držijo z naročnino, eni in drugi, ves čas.«*

...

Spomenka Hribar: *»Drugače pa vse, pogledjte, mediji so vsi pod kontrolo, televizija, Delo recimo, kapitalski?«*

Lado Ambrožič: *»Samo to je bilo tudi prej, to vam, če vam lahko skočim, to je bilo tudi prej. Prej recimo je prejšnja oblast glih toliko imela kontrole nad televizijo, pa nad Delom, mogoče še več kot zdaj, to se skoz ponavlja, to sva že rekla, tukaj se ni nič spremenilo po moje, samo s tem, da takrat nismo vpili, zdaj pa recimo.«*

Voditelj je s svojimi korekcijami ponovil popularni ljudski argument, ki se glasi: vsi so isti. Vsebinsko pa seveda ne drži naslednje:

1. zelo verjetno ni res, da je bila politizacija RTV hiše pred letom 2005 enaka intenzivna in enakega obsega kot po tem letu. Ta popularna misel gre včasih celo tako daleč, da kuje moralnost iz dejstva, češ: prej so vse skrivali, zdaj je vse očitno. Torej bolje.

2. novi zakon o RTV je nastal z motivom depolitizacije RTV hiše. Če nekdo trdi, da je zdaj enako kot prej, potem mora kritizirati ta zakon in njegove zagovornike, in to po dobrem letu od njegove uveljavitve!
3. argument »enako je bilo prej« je v logičnem smislu zmota »tudi ti«: če je poprej bila RTV pod političnimi pritiski, to v ničemer ne dokazuje, da sme biti takšna tudi zdaj in da smemo to opravičevati in zmanjševati pomen kritike.
4. argument Ambrožiča je nadalje po svoji funkciji retorično demagoški: »tudi poprej je bilo isto« je slaba tolažba, s katero se ustavlja tiste, ki bi radi kritizirali strahovlado, kot to počne Hribarjeva, in se jim skače v besedo. Dejanje samocenzure?

Odmevi o Udbi

9.01.2007 ob 10:08

Primer odstopa poljskega nadškofa od umestitve, ker naj bi tajil svoje povezave s tajnimi službami (glej [poročilo CNN](#)), je služil za iztočnico pogovora v prvih [Odmevih](#) v prenovljeni grafični in celostni podobi včeraj (8. 1. 2007). Nacionalka se je odločila za tematske bloke (30 minut), s čimer so se Odmevi monotematizirali. Kot smo že poročali, to lahko predstavlja tudi večjo manipulabilnost vsebin: o čemer bodo govorili v oddaji, zdaj odloča uredniška roka, ki izbere eno in zavrne drugo temo.

Težava prve oddaje, ki jo je vodila Rosvita Pesek, je v konceptualni nedodelanosti. Odmevi naj bi predstavili »ozadja dogodkov in pojavov, prikrite podrobnosti in nove plati vznemirljivih zgodb«, toda včerajšnji primer kaže, da je nacionalka zgodbo nadškofa Stanislawia Wielgusa izkoristila za to, da bi govorila o povezavah in težavah Slovenke katoliške cerkve z Udbo. Naslov in tema bloka sta tako bila »Cerkev in Udba«, poljski dogodki pa so bili zgolj vzeti za »alibi« k razpravi.

Takšen preskok je očitno rezultat konceptualne nepremišljenosti oddaje.

Milan Kučan pogreša medijske pse čuvaje

14.01.2007 ob 17:40

V zadnjem intervjuju v [Mladini](#) (13. 1. 2007) Milan Kučan opozarja:

»Mediji v Sloveniji niso več »psi čuvaji«, vsaj tisti ne, ki so pod državnim nadzorom ali pod nadzorom kapitala, ki je v državni lasti.«

Potem doda še nekaj o nadzorni funkciji politike (in posredno medijev) v demokraciji.

Neobvezni P.S.: enega psa čuvaja smo le zasledili: »[medijski watch dog](#)«

Dar upanja

14.01.2007 ob 20:17

RTV Slovenija je v nedeljo zvečer (14. 1. 2007) v elitnem času ob 19.55 uri predvajala enoinpolurni dobrodelni koncert »Dar upanja« za zidavo šestih učilnic v slovenskem misijonu Matangi na Madagaskarju. Voditelja: Mojca Mavec in Jure Sešek.

Prireditev je pripravilo Radio Ognjišče, TV Slovenija in Misijonsko središče Slovenije: več [tukaj](#). Kot pravijo v središču:

»Dokler bo Slovenija vzgajala in podpirala slovenske misijonarje, bo tudi slovenski narod dober in velikodušen. Preko misijonarjev mnogokrat pisana črka evangelija preraste v kruh, ki nasiti mnoge!«

Spomnimo, da v tem terminu običajno poteka oddaja Spet doma, prejšnji teden je bila na sporedu oddaja Čez planke.

Jančar o novinarskem vragu na vasi

15.01.2007 ob 07:16

Nenehnim kritikam medijskega spremljanja dogodkov v Ambrusu v primeru izгона romske družine se je pridružil še akademik Drago Jančar. V sobotnem Delu (13. 1. 2007) v kolumni »Vrag na vasi« med drugim kara in biča medijsko prenapihnenost in predvsem postopanje nekaterih novinarjev, recimo:

»Popotnik, ki prideš v Ambrus, ustavi se pod sončno uro na cerkveni steni. Na njej piše: Ne veš ne ure ne dneva – vsaka rani, zadnja smrtno. Tudi ti slovenski novinar, ki voziš po teh krajih dopisnika londonskega časopisa, in ti, ki razlagaš dopisniku švicarska časopisa, kakšna drhal živi tod naokrog, kakšni ksenofobi, ki so vsak hip pripravljeni linčati Cigane, pokaži mu strašno ploščo, ki je postavljena pod to uro. Jaz sem jo videl pred nekaj leti, nič hudega sluteč, ko sem tam okrog hodil med najbolj nedolžnim opravilom na svetu – nabiral sem gobe. Pretresla me je do kosti. To je nagrobnik z več kot 200 imeni mladih fantov iz Ambrusa in okoliških vasi, ki so jih odvlekli leta 1945 in pobili in zmetali v brezna. Več kot dvesto iz neke majhne vasi! Kaj bi Kristus rekel? Ti kraji so doživljali po vojni grdo usodo, revščino, izseljevanje, vsakršno diskriminacijo samo zato, ker so bili med njimi potomci – pobitih – domobrancev.«

Več [tukaj](#). Ni jasno, zakaj bi se moral novinar, ki piše o dogodkih tukaj in zdaj, najprej (?) ukvarjati z zgodovinskim spominom na leto 1945.

Jančarja predvsem motijo negativni odzivi v tujini, ki so Slovence napravili ksenofobne:

»Ugledni časopis Neue Zürcher Zeitung, s katerim občasno sodelujem, piše o drhali, ki se podprta s pivom spravlja na Rome. Nekateri poročajo o masovnih nasilnih preselitvah Romov v Sloveniji. Slišal sem, da je na tiskovni konferenci v Helsinkih neka novinarka javno vprašala predsednika slovenske vlade, zakaj so v Sloveniji preselili dva milijona Romov?! Stvar je naenkrat samo še črno-bela: preganjani Romi in ksenofobna Slovenija. Naenkrat.«

S tem je ponovil star scenarij aktualnih oblastnikov, ki stavi na dve »resnici«:

1. Če gre kaj narobe, so za to gotovo krivi mediji.
2. Če mediji v tujini poročajo o negativnih pojavih v Sloveniji (zakon o RTV, izbrisani, homoseksualci, Romi, itd.), so zanesljivo zavedeni z ideološkim sovraštvom slovenskih novinarjev, ki jim prišepetavajo. (Kar seveda pomeni, da imajo slabe in neprofesionalne novinarje tudi v tujini).

Bije radiu Marš huda ura?

16.01.2007 ob 20:49

Objavljamo natančnejši opis situacije na mariborskem [Radiu Marš](#) izpod peresa urednice Saške Goropevšek, ki je bil posredovan mailing listi samostojnih novinarjev in nam. Prispevek je tukaj:

Obstoj radija, kot ga poznamo, je na precej majavih nogah, poleg tega pa ga izčrpavajo politični pritiski enega od ustanoviteljev. Sodelavci so nazadnje prejeli septembrske honorarje, v.d. direktorja Bojan Golčar je zavod finančno izpraznil ter želel samodejno prekiniti redno delovno razmerje, vendar si je premislil, ker z zavoda za zaposlovanje ne bi prejel nadomestila, zato bo počakal, da delovno razmerje prekine zavod oziroma svet zavoda, ki ga pa ne moremo vzpostaviti.

Težava je v tem, da je svetu zavoda 20. oktobra potekel mandat, novega sveta pa ne moremo konstituirati, ker postopek blokira eden od ustanoviteljev - Študentska organizacija Univerze v Mariboru (ŠOUM). Razlog za blokiranje sestave sveta zavoda naj bi bil v tem, da v svetu v takšni sestavi ne želijo sodelovati, ker nimajo 'dovolj vpliva', so rekli sami. V zadnjem mesecu ali več se je odvijal niz sestankov, na katerih so skušali sodelavci in člani drugega ustanovitelja, Društva za podporo radiu Marš, ugotoviti, zakaj po besedah direktorja ŠOUM, Draga Žure, do sestave sveta ne bo prišlo. Žura je kot razlog navedel, da želijo urediti stvari na ustanoviteljski ravni in ne na ravni sveta zavoda. Med temi pogajanjmi je Nadzorni svet ŠOUM na predlog direktorja ŠOUM sprejel sklep za sporazumni izstop ŠOUM iz Zavoda Marš, čeprav naj bi bila tema pogajanj obravnava treh možnosti, v okviru katerih je ŠOUM pripravljen za dogovor o preoblikovanju sestave sveta zavoda: 1. izstop ŠOUM, 2. izstop društva, 3. "uravnovežitev" sveta zavoda. Neformalno so predstavniki ŠOUM povedali, da z novim finančnim letom (s 1. januarjem 2007) izstopajo, če ne bo prišlo do dogovora - in s tem prekršijo medustanoviteljsko pogodbo, v kateri je opredeljeno, da lahko do prekinitve pogodbe pride le sporazumno.

Na zadnjem sestanku, kjer so predstavniki ŠOUM (direktor Drago Žura in predsednik Robi Pritržnik) ter v.d. direktorja zavoda Golčar članom društva predstavili svojo vizijo uravnoveževanja sestave sveta, so bile podane različne možnosti. Drago Žura (direktor ŠOUM) in Robi Pritržnik (predsednik ŠOUM) sta na kratko predstavila razloge, ki so pripeljali do trenutnega stanja, ko se iščejo nova ustanoviteljska razmerja. Njuni razlogi gredo v smeri 'poslušnosti', 'študentskosti', 'vpliva', uravnoveženja 'sofinanciranje-odgovornost-pristojnost' in drugih kategorij, o katerih smo že veliko debatirali. Povedala sta, da ne vidita možnosti, da bi se svet sestal, preden se ne dogovorimo o ustanoviteljskih razmerjih.

ŠOUMu najbližji sta bili dve obliki prestrukturiranja sveta zavoda. Po prvem predlogu ŠOUMa naj bi novi akt o ustanovitvi sedanjo zasedbo (2 predstavnika ŠOUM, 1 predstavnik društva, 2 predstavnika sodelavcev in 2 predstavnika javnosti) spremenil po naslednjem ključu: 4 predstavniki ŠOUM, 1 predstavnik društva, 2 predstavnika sodelavcev in 2 predstavnika javnosti. Drugi predlog ŠOUM je sestava sveta po ključu 2-1-1-1 v korist ŠOUM.

Ozadje pritiskov so povezani z delovanjem Radija Marš v zadnjem letu. Decembra 2005 je odstopila prejšnja odgovorna urednica Mojca Planšak. Brez možnosti razprave so štiri svetniki po hitrem postopku izglasovali (takrat še) direktorja zavoda Bojana Golčarja za v.d. odgovornega urednika. Na isti seji je kot direktor podal tudi svoj odstop, da bi se opral očitkov sodelavcev, da želi prevzeti radio in mu vladati, poleg tega pa smo opozarjali tudi nespornost njegovega imenovanja, k čemur so ŠOUMovi predstavniki v svetu (direktor in predsednik ŠOUM) podali pravno mnenje ŠOUMovih pravnikov, da se jim preprosto to ne zdi sporno. Predstavnika sodelavcev sta iz protesta odstopila, sodelavci smo izvedli nove volitve.

Naslednja seja sveta (torej sveta z novimi predstavniki sodelavcev) se je zgodila šele aprila, do takrat (in seveda tudi po njej) je dvojni v.d. imel proste roke, da po svoje nastavi programsko shemo in uredniško ekipo, se znebi motečih sodelavcev ipd.

Predstavniki sodelavcev sva na tej seji opozorili tudi na Golčarjev decembrski odstop s funkcije direktorja, na kar je direktor ŠOUM kot svetnik predlagal, da naj bi svet pozval Golčarja, naj si "premisli". Ker smo vztrajali na definiciji nepreklicnega odstopa kot nečem, o čemer si ne more premisliti nihče, odstop pa se definira z dnem, ko je podan, smo opozarjali na to, da smo na zavodu že štiri mesece brez direktorja. Isti štiri člani sveta (Žura, Pritržnik, Fištravec in Kos), ki so decembra 2005 brez razprave po hitrem postopku imenovali Golčarja za v.d. odgovornega urednika, so spet gladko izglasovali v.d. direktorski mandat Golčarju do decembra 2006.

Še drugo ozadje je imenovanje odgovorne urednice Tanje Volf, do katerega je prišlo bolj po nesreči, saj so ŠOUMovi predstavniki, dvojni v.d. Golčar in predsednik sveta zavoda Andrej Fištravec (predstavniki javnosti) dogovorjeno podpirali kandidata Igorja Selana, moderatorja programa na komercialnem mariborskem Radiu City, ki mu je Golčar že pred časom obljubil službo, ŠOUMova poslovna vizija zavoda Marš pa je bila skladna s Selanovo komercializacijo programa na Radiu Marš. Zaradi enotnega odpora sodelavcev Marša, ki so podprli drugega kandidata (Boruta Osonkarja), Selan ni bil imenovan, seveda pa se je ŠOUMova vizija z nadomestnim imenovanjem Volf za odgovorno urednico (maja 2006) morda le začasno preložila in se trenutno udejanja v malo drugačni obliki. Po besedah Žure morda tudi tako, da "pustijo crkniti to, kar obstaja, da bi potem na novo postavili svoj radio".

Možnosti za izvajanje programa na Radiu Marš so trenutno okrnjene, sodelavci odhajajo zaradi zagotavljanja lastne eksistence, direktor prejema plačo in ne počne nič... No, ja, Golčar trenutno razmišlja, da bi vzel 6 milijonski kredit, da pokrije plače do novembra. Kot se je nedavno sam izrazil: »Decembrske pa bodo ob kakšni drugi priložnosti«.

Provladni in neprovladni dnevnik

18.01.2007 ob 09:30

Jure v [temle članku](#) na svojem blogu Drugi dom opozarja na temeljno, sicer splošno zaznano razliko med pisanjem [Dnevnika](#) in pisanjem denimo [Dela](#) in [Večera](#). Razlika je v tem, da Dnevnik odpira nove, za oblast zoprne teme, Delo in Večer jih ne. Odprte Dnevnikove teme (Erjavčevo nakupovanje oklepnikov, Bručanovo izbiranje izvajalca nujne helikopterske medicinske pomoči, Elesove mahinacije pri izbiri izvajalca helikopterskih prevozov, DARS in vrtoglavo naraščanje stroškov pri gradnji predora Šentvid, prevažanje Mete Rupel z avtomobili MZZ-ja, etc.) pa delajo še eno razliko, na katero smo že opozorili. Ko Dnevnik odpira določene teme, so natanko iste odprte teme deležne bojkota v preostalih časopisih kot vladi preveč zoprne, zato se uredniki odločajo, da jih bodo zamolčali.

Umanjkanje časopisnih raziskovalnih & aferaških & novinarskih odkritij (odvisno od vašega zornega kota) sicer lahko razložimo s principom, ki pravi, da je povzemanje pisanja drugih neproduktivno (če Delo povzame zgodbo Dnevnika, dela posredno reklamo konkurenci, ipd.), vendar pa še ne razloži, zakaj preostali dnevnik ne producirajo svojih ali nadaljujejo istih. Odgovor s skupnim imenovalcem je lahko le eden: zato, ker ne želijo škodovati ugledu vlade. Zato ker so provladni. Kaj to pomeni za raziskovalni status novinarstva in zavezanost novinarskim principom (da o obveščanju oziroma neobveščanju javnosti sploh ne govorimo), bomo še dolgo spoznavali. Najbolj bistveno pa je, da s tem nehote ponuja nek zelo otipljiv kriterij, po katerem lahko merimo politično orientacijo časopisa.

Slovenski mediji so v kontradikciji

20.01.2007 ob 09:04

Na novoletnem in menda [sproščenem](#) banketu oziroma [sprejemu za novinarje](#), imenovanem olepševalno »ponovoletni« zaradi 18. januarja, se je novinarka www.vest.si sprehodila med udeleženci banketa in med drugimi pobarala odgovornega urednika Maga o tem, kaj da si misli o neodvisnosti slovenskih medijev. Janez Markeš je po nasmešku in zategnjenem premisleku za urednika desnega in provladnega tednika presenetljivo skrito-povedno odgovoril:

»Slovenski mediji so odvisno neodvisni in neodvisno odvisni.« Več [tukaj](#).

Za tiste novinarje, ki se, tako kot avtor, ne znajo odločiti ali se sprašujejo o vsebinskih motivih te kontradikcije in adiecto, predlagamo v branje gradivo »Lahko rečete, da ste avtonomni?«, [Delovno gradivo Sindikata novinarjev Slovenije](#) za spodbujanje razprave in za informacijsko podporo novinarjem in novinarkam pri uveljavljanju poklicne avtonomije. V njej bodo našli tudi kakšen konkreten opis stanja v medijskih hišah.

Dokler novinarji priznavajo, da so neavtonomno avtonomni in avtonomno neavtonomni, je to več kot dobrodošlo branje po prekrokanem večeru v družbi s cvetom politikov vladajoče koalicije.

Policija nezakonito nadzirala tudi novinarje

24.01.2007 ob 18:35

Kot je na tiskovni konferenci včeraj (23. 1. 2007) povedal varuh človekovih pravic Matjaž Hanžek, nekateri dokumenti kažejo na to, da so bili posamezni pripadniki družine Strojani v času bivanja v Postojni po preselitvi tjakaj več dni nadzorovani oziroma spremljani ter omejevani v gibanju. Po nekaterih podatkih se je to dogajalo skoraj dva meseca.

Zaznamke je mogoče razumeti tudi kot uporabo posebnih metod in sredstev, kot sta npr. prikrito opazovanje in evidentiranje, oziroma da je prišlo do uporabe policijskih pooblastil zunaj zakona. Podobno kot romska družina so bili v tem času beleženi vsi stiki s Strojanimi, vključno s tistimi novinarskimi. Po nekaterih podatkih so nadzirali tudi odvetniško pisarno Čeferin, ki zastopa romsko družino in beležili premike njihovih odvetnikov.

Ob odkritju se je še isti dan oglasilo Društvo novinarjev Slovenije in zapisalo, da »vsak nadzor v demokratični družbi, ki spoštuje načela neodvisnega novinarstva in pravne države, ni sprejemljiv«. V DNS dodajajo, da tovrstni nadzor posega ne samo v novinarjevo pravico do svobodnega poročanja, ampak tudi v pravico javnosti do obveščenosti.

»Takšno početje razumemo tudi kot nedopusten pritisk in poskus zastraševanja novinarjev, ki so pri opravljanju svojega poklica dolžni slediti profesionalni novinarski etiki. Ta jim v prvi vrsti nalaga, da dosledno branijo načela svobode zbiranja in objavljanja informacij in pravico do izražanja mnenj.«

V DNS bodo od pristojnih organov, zlasti policije in ministrstva za notranje zadeve, zahtevali pojasnila, kako je lahko prišlo do takšnega posega v elementarne pravice in kdo je za to ravnanje odgovoren. Pri tem izpostavljajo, da po doslej razkritih podatkih ni šlo za posamičen primer, ampak za načrtno in zavestno spremljanje novinarjev. Več o tem [tukaj](#), [tukaj](#) in [tukaj](#).

Omenimo, da razen z omembo današnji slovenski dnevnik niso povzemali izjave DNS in da so zelo skopo poročali o njegovem odzivu.

Alenka Arko preverjena partizanska kurirka

25.01.2007 ob 17:55

V [Demokraciji](#) uspešno nadaljujejo s svojim pohodom nižanja vseh mogočih novinarskih standardov. Na naslovnici se je, verjetno ne prvič, namesto političnega smešenja v maniri fotomanipulacije zdaj znašel še novinar, to pot novinarka POP TV Alenka Arko, skupaj z bivšim predsednikom države oblečena v »would be« smešna partizanska oblačila. Pod fotomontažno sliko se blešči naslov »Komandant in preverjena kurirka«, kar menda smiselno evocira na oddajo »Preverjeno«, ki jo novinarka vodi. Naslovnica Demokracije odpira dilemo, kako daleč sme fotomontaža zaiti, ne da bi ob tem izgubila kompas novinarske etike in bila predvsem diskreditirajoča. Sporočilnost fotografije bi lahko bila sporna v primeru, ko evocira napačne, tendenciozne in posmehljive asociacije, ki niso v ničemer utemeljene. Ne glede na zgodbo je takšen element na fotografiji prisoten; to je partizanska oprava kot nekakšen tretji, povezovalni element smešenja. Več o temi denimo [tukaj](#) in [tukaj](#).

Odmevi ponudili medijsko zatočišče policiji?

27.01.2007 ob 12:19

Odmevi 25. januarja letos so izvenserijski, ker začenjajo z intervjujem z generalnim direktorjem policije Jožetom Romškom povsem zunaj sheme oddaje. Po utečeni shemi se namreč novi Odmevi začnejo s kratkim uvodom v večerno temo s predvidenimi štirimi gosti na štirih sedežih, temu uvodu sledi 10 minutna predstavitev dnevnih dogodkov, nato 20 minut monotematskega pogovora na izbrano temo.

»V studiu damo besedo obema, oziroma toliko stranem, da si naši gledalci lahko ustvarijo čim bolj celostno podobo aktualnih dogajanj,« piše na spletni strani predstavitev oddaje [tukaj](#).

25. januarja so se uredniki oddaje odločili drugače. V goste so povabili Romška, mu kot edinemu gostu dali besedo, da pojasni nekatere očitke o prekoračitvi policijskih pooblastil in tajnem nadzoru v primeru romske družine Strojjan, novinarjev in drugih obiskovalcev. Romšek ni bil soočen z nobeno drugo osebo, časovno je bil nastop umeščen na začetek oddaje, tej je sledila utečena 10 minutna predstavitev dnevnih dogodkov, po tej pa še 10 minutna predstavitev težav košarkaškega kluba Olimpija z dvema gostoma.

»Izvenserijski« nastop Romška, ki je porušil koncept oddaje, niso z ničemer utemeljili. Po nekaterih pridobljenih internih informacijah in po analizi pokritja afere o policijskem tajnem nadzoru in prekoračitvi pooblastil lahko ugotavljamo, da mediji po svoje nadzorujejo poročanje o prekoračitvi pooblastil in dajejo zatočišče policiji ali posredno celo predstavnikom oblasti, da sporočajo svojo resnico, pa še to mimo soočenja z nasprotnimi mnenji.

Spomnimo, da so poročila v dnevnikih (Dnevnik, Delo, Večer) skopa in praktično ne poročajo o domnevnem nadzoru policije, čeprav so ga bili udeleženi tudi novinarji, o čemer smo pisali [tukaj](#). Današnji Večer tako ne poroča ne o državnem tožilstvu, ki ni zaznalo suma prekoračitve pooblastil, ne o protestni izjavi Liberalne akademije in ne o protestih posameznih novinarjev in DNS. Današnje Delo poroča le o izjavi tožilstva pod naslovom »[Tožilstvo: policija je ravnala zakonito](#)«.

Opozorimo, da je takšno postopanje v kontrastu z odločitvijo Odmevov: argument prevelike pozornosti je tam zamenjal argument iskanja pojasnil prvega policista, za katerega bi pričakovali, da ga ustrezno uravnotežijo s stališči pravnih strokovnjakov.

Medijsko pokrivanje domnevne prekoračitve pooblastil policije bomo spremljali še dalje.

Ali bosta direktorja vsilila novinarjem odgovorno urednico Karolino Vrtačnik?

27.01.2007 ob 12:44

Na predstavitvi kandidatov za odgovornega urednika Multimedijskega centra RTV Slovenija sta se predstavila Igor E Bergant in Karolina Vrtačnik. Kandidata sta predlagala direktor Radia Slovenija Vinko Vasle in direktor Televizije Slovenije Jože Možina, ki imata v skladu s Statutom pravico predlagati odgovorne urednike.

Bergant večjih možnosti za imenovanje nima, saj ga Možina ni želel imenovati niti za odgovornega urednika športnega programa, kljub njegovim izkušnjam in zaslugam in pozitivnemu mnenju novinarjev v športnem programu.

Po drugi strani je Vrtačnikova popolna nepoznavalka novih medijev in brez kakršnih koli referenc in dosežkov. O njej je znano le to, da je Društvo novinarjev Slovenije ocenilo revijo Družinski delničar, katere urednica je bila, kot »učbenik prikritega oglaševanja«, kar je ena najhujših ocen, ki jo lahko medij ali urednik dobi. Poleg tega je znana kot ***** urednica revije Moja Slovenija, ki jo z državnim denarjem izdaja njen **** (na razpisu jo je dobil kot lastnik založbe ***** kljub dejstvu, da založba ni imela referenc in zaposlenih sodelavcev).

Oba direktorja sta kljub temu zadovoljna z Vrtačnikovo in bi jo rada videla na mestu odgovorne urednice. Povsem drugačno mnenje pa imajo novinarji, ki so ji izrekli nezaupnico (le dva sta ji dala pozitivno mnenje!). Najbolj jih je razočarala s popolnim nepoznavanjem novih medijev (internet, mobilni portali, teletekst - kar naj bi kot odgovorna urednica urejala), prav tako pa z nepoznavanjem osnovnih novinarskih pravil (v programu je predvsem izpostavila trženje !?) ter s pogledi, ki so v nasprotju z novinarskim kodeksom in etičnimi pravili, ki veljajo za novinarje RTV-ja. Dodatno presenečenje so bili njeni odgovori na vsebinska vprašanja, saj niti malo ne pozna področij športa in kulture, ni pa znala izpostaviti niti pomembnejših dogodkov in tem v prihodnosti (med »zanimive« projekte je npr. izpostavila potrebo po prispevku o slovesu tolarja !?).

Ali bosta direktorja Vasle in Možina spoštovala mnenje novinarjev in predlagala ponovitev razpisa, ali pa bosta v nasprotju z mnenjem velike večine imenovala za odgovorno urednico Vrtačnikovo, popolnoma nekompetentno kandidatko, bomo videli v prihodnjih dneh.

(Besedilo je prispeval anonimni poznavalec scene.)

Romsko-novinarska problematika: poročilo za 5. in 6. december 2006

28.01.2007 ob 10:20

Objavljamo 11 strani dolgo policijsko poročilo, ki je predmet trenutne debate o tem, ali je policija protizakonito nadzorovala romsko družino in ob njej še novinarje ter druge obiskovalce. O tem smo [že pisali](#). Spomnimo, da je Društvo novinarjev Slovenije novinarjem priporočilo, da od policijske uprave zahtevajo vse podatke o njihovem »sledenju.

ROMSKA PROBLEMATIKA ZA DNE 05.12.2006

* Ob 06.13 uri opazovalka Smrekarjeva sporoči, da je v Nastanitvenem centru vse mirno, Strojanovi še vsi spijo. Javljala se bo vsako uro.

* Ob 07.16 uri policistka iz centra sporoči, da ni posebnosti.

* Ob 08.17 uri policistka iz centra sporoči, da je brez posebnosti.

* Ob 08.33 uri VI OKC GPU sporoči, da bo Strojan Zdenko izpuščen iz zapora in bo prišel v Postojno. Iz centra naj bi odpeljal otroke v Kočevje.

* Ob 08.38 uri seznanjena opazovalka v centru, naročeno pa ji je bilo, da nas o vseh dogodkih sproti in takojšnje obvešča.

* Ob 09.03 uri opazovalka sporoči, da je v center prišel Strojan Zdenko. Pripeljal ga je voznik OA Golf. Naročeno, da preveri reg. števil. vozila i prevoznika, ter točnost informacije.

* Ob 09.04 uri obveščen OKC GPU.

* Ob 09.12 uri sporoči, da sta v center prišla dva kriminalista iz Ljubljane z vozilom Golf IV. Reg. števil. LJH9-32R. Sta pri vodji centra.

* Ob 09.12 uri obveščen OKC GPU.

* Ob 09.15 uri seznanjen OŠ Ljubljana z prihodom vozila MNZ oz. kriminalistov * bodo preverili in nas obvestili.

* Ob 09.20 uri obveščen dir. PU g. Štucin Iztok.

* Ob 09.33 uri opazovalka sporoči, da sta kriminalista odšla iz centra. Bila sta pri družini Strojan.

* Ob 09.34 uri obveščen OKC GPU o odhodu kriminalistov.

* Ob 09.35 uri obveščen OŠ Ljubljana, ki pove, da je preveril in ugotovil, da niso bili kriminalisti iz PU Ljubljana.

* Ob 10.24 uri opazovalka sporoča, da je v centru brez posebnosti.

* Ob 10.55 uri opazovalka P264 sporoči, da sta Strojan Miha in ena ženska peš odšla iz centra proti mestu.

* Ob 10.58 uri obveščeni o izhodu, obvestili bodo OŠ PU LJ.

* Ob 11:11 uri opazovalka P264 sporoči, da sta se Strojan Miha in ženska vrnila nazaj v center.

* Ob 11:13 uri opazovalka sporoči, da jeo iz centra skupaj z učiteljico odšlo pet otrok in Samanta.

* Ob 11:15 uri je klical kom. PP Perenič in povedal, da pridejo po Strojan Mirkota iz Ljubljane in ga bodo odpeljali na sestanek. Za kakšno vozilo in osebe gre ne ve.

- * Ob 11:40 uri dir. PU Štucin naroči, da v primeru da se Mirka Strojana ustavi, je potrebno biti v postopku izjemno korekten.
- * Ob 11.41 uri P330 seznanjeni z naročilom dir. PU.
- * Ob 11.42 uri P268seznanjeni z naročilom dir. PU.
- * Ob 12:04 uri opazovalka P246 sporoči, da je v center prispel OA Fiat Punto rdeče bavre, reg. RI 316, ostalih številki ni videla. V vozilu sta bila moški in ženska, ki sta odšla v stavbo.
- * Ob 12.05 uri seznanjeni OKC GPU o prispelem vozilu Fiat Punto RI316.
- * Ob 12.08 uri obveščen OŠ PU Ljubljana.
- * Ob 12.10 uri dir. PU g. Štucin seznanjen o prispelem OA Fiat Punto.
- * Ob 12:38 uri je kom. PP Perenič sporoči, da je vozilo Fiat Punot reg. KRD6-204 predstavnika cerkve, po Mirka Strojana pa naj bi prišel g. Baluh.
- * Ob 12:40 uri OKC GPU seznanjen o vozilu in o tem, da pride v center Baluh.
- * Ob 12:47 uri opazovalka sporoči, da je Punto reg. RI 316 odpeljal iz centra. Po opremi sodeč bi lahko bili novinarji.
- * Ob 12:49 uri opazovalka sporoči, da je v center ravno kar prispel OA Renault Senic, srebrne barve, reg. KR 86- ostalih številki ni videla. V vozilu so bili štirje moški.
- * Ob 12:58 uri OKC GPU seznanjeni z informacijo kom. PP Pereniča.
- * Ob 12:53 uri opazovalka sporoči, da je Renault reg. KKS8-676, ki je last Grm Zorana. V vozilu pa je še njegova žena in dve hčeri.
- * Ob 12:54 uri pokliče kom. PP Perenič, ki pove, da je g. minister Podobnik poklical ga Faflek Štefko in ji povedal, da bo sestanek s Strojanovimi kasneje, ker je odvetnica Mirka Strojana zadržana. G. Baluh pa je že na poti v Postojno, na sestanek pa bodo odšli Mirko Strojan, Grm Zoran in g. Baluh.
- * Po pa. da so bili v centru tudi novinarju Jutranjega lista (vozilo Punto RI 316).
- * Ob 13:08 uri policistka sporoči, da je prispel Baluh in sta se z Mirkom odpeljala na sestanek. Vozi Baluh s Cliom LJ V0-21Y. Grm ni šel na sestanek.
- * Ob 13:10 uri sporoči, da so prišli novinarji POP TV.
- * Ob 13:42 uri policistka sporoči, da je šel Miha Strojan z ženo in s hčerko peš v mesto.
- * Ob 13:44 uri seznanjen, da je šel Miha z ženo in hčerko peš v mesto Postojna.
- * Ob 13:50 uri je odpeljal iz centra Grm, v vozilu so 4 osebe. P-260 naročeno, da vozilo ustavi in preveri osebe.
- * Ob 13:52 uri P260 sporočila, da so vozilo ustavili pri Sparu, v vozilu so bili Grm Zoran, 9.1.1976, Brajdič Milojka, 15.4.1973, Brajdič Slađana, 27.10.1990 in GRM Alenka, 27.4.2005. Posebnosti ni.
- * Ob 13:55 uri OKC GPU seznanjen o ustavitvi vozila Grma.
- * Ob 14:14 uri P-210 sporoči, da se je Samanta z otrokom vrnila v center.
- * Ob 14:25 uri LKS sporoči, da se je Miha z družino vrnil v center. Ob 14:37 uri LKS sporoči, da so šli peš proti mestu Samanta 13 let, Sabina 8 let in Elka 16-let. Za njimi so šli z vozilom tudi novinarji POP TV, kateri so šli z vozilom.
- * Ob 15:20 uri LKS P210 sporoči, da so vsi trije otroci prišli nazaj v

center.

* Ob 16:15 uri LKS P210 sporoči, da so iz centra z namenom odhoda v trgovino odšle Brajdič Ivica roj. 15.2.1973, Strojnan Sabina roj. 4.4.1997 in Strojnan Samanta roj. 25.1.2000.

* Ob 16:24 uri sporoči patrolja P268, da so že nazaj v centru.

* Ob 16:37 uri P210 sporoči, da je v center prišel novinar TV Slovenija, ga. faflek Štefka pa je ravnokar na urgenco odpeljala Strojnan Mirando roj. 20.06.1998. Z njo je odšla še Strojnan Elka roj. 13.2.1990.

* Ob 16:40 uri obveščen OKC GPU o prevozu otroka na urgenco, ter prihodu novinarjev TVS.

* Ob 16:40 uri obveščen OŠ PU Ljubljana o prevozu otroka na urgenco, ter prihodu novinarjev TVS.

* Ob 16:40 uri obveščen vodja SUP-tu g. Križman Bojan o prevozu otroka na urgenco, ter prihodu novinarjev TVS.

* Ob 17:04 uri LKS P210 sporoči odhod Krivic Matevža iz centra.

* Ob 17:09 uri LKS sporoči, da se je Mirko vrnil z Balohom.

* Ob 17.10 uri obveščen OKC GPU, OŠ LJ in vodja SUP Križman.

* Ob 17:15 uri LKS pove, da se Romi dogovarjajo, da bodo danes odšli. Baloh je rekel, da bo poklical Ogulina. Družina naj bi se razdelila, eni k sorodnikom v Kočevje, drugi pa v Novo Mesto. Za Ambrus se niso odločili.

* Ob 17.25 uri sporoči, da sta prišla Dušenovič in Strojnan Zdenko z vozilom Hunday Lantra MB F4-749, katera naj bi odpeljala otroke v Dečjo vas, Krivič je zapustil center.

* Ob 17:30 uri na 113 pokliče Miha Strojnan in pove, da se je vrnil Mirko, ter da bodo pričeli pakirati svoje stvari, ker bodo odšli iz Postojne. Strojnan Miha in žena z otrokoma sta namenjena v Kočevje, Strojnan Mirko pa z družino v Novo mesto.

* Ob 17:33 uri obveščen OKC GPU

* Ob 17:34 uri OŠ LJ, 17:36 uri seznanjen direktor PU.

* Ob 17:41 uri pokliče direktor PU, ki pove, da na GPU o odhodu Strojnanovih iz Postojne ne ve nihče nič. V primeru odhoda jih je potrebno konspirativno pokriti s civilnimi patroljami, da se ugotovi njihova smer odhoda, potrebno je tudi poklicati vodjo SKP Godešo, ki naj zagotovi dva kriminalista v civilu z vozilom.

* Ob 17:43 uri LKS sporoči, da je prišel v center Brajdič Zdravko z vozilom KP 60_03V, Fiat Tipo. Petrinčič mu pove, da bo vozila in osebe potrebno zadržati, ker vlada in GPU še nič ne ve o tem in jih bo potrebno ustavit in zadržati, dokler ne odločijo na GPU kako in kaj postopati.

* Ob 17:45 uri obveščen direktor PU.

* Ob 17:47 uri obveščen OKC GPU, ki pove, da bo sporočil kako ukrepati.

* Ob 17:48 uri poklicana kriminalista Rupnik Andrej in Zakrajšek Bojan.

* Ob 17:53 uri pokliče Miha in nato da na telefon Mirka, kateri pove, da gre Miha v Kočevje, on pa nekam drugam, pove, da so pripravljeni še malo počakati.

* Ob 17:55 uri se LKS zanima kako naprej, VI mu pove, da morajo še malo počakati. Sporoči registrske številke in vrste vozil.

* Ob 17:57 uri preverjeno na OKC GPU, kateri pove, da je g. Ogulin naročil, da Romi lahko zapustijo center, ker so svobodni, potrebno pa je ugotoviti

registrske številke vozil in jih o tem obvestiti.

* Ob 17:59 uri obveščen direktor in seznanjen z naročilom OKC GPU oziroma g.Ogulina. Naroči, da se osebe s civilnimi vozili spremlja do Ljubljane oziroma v smeri potovanja.

* Ob 18:00 uri se pom. Kom. Zakrajšek zanima za naloge, seznanjen, da bo potrebno vozila spremljati. Odšel bo v center, seznanjen, da bodo spremljali 2 SKP in LKS PP.

* Ob 18:02 uri obveščen OKC GPU, ki pove, da je potrebno vozila, ki so neregistrirana izločiti iz prometa. Podatek prenesen patroljam.

* Ob 18:06 uri LKS po zvezi sporoči, da je vozilo Lantra odpeljalo iz centra v neznani smeri.

* Ob 18:12 uri sporočeno P-112, da je vozilo Hunday Lantra šlo iz centra, napoteni na CP Postojna (štartali iz Razdrtega) in da ugotovijo, če je vozilo izstopilo na AC v smeri Lj.

* Ob 18:13 uri je sporočil LKS, da je iz centra odpeljal Fiat Tipo, višnja rdeče barve KP 60-03V. Za spremljanje vozila napoten Rupnik SKP s civilnim vozilom.

* Ob 18:18 uri P-112 sporočeno, da gre proti Ljubljani Tipo in C-15, pri tem P-112 sporoči, da je Tipo pravkar vstopil proti Ljubljani. O tem takoj obveščen Rupnik SKP, ki pove, da vozi pred njim po AC.

* Ob 18:18 uri obveščen direktor PU.

* Ob 18:21 uri obveščen OKC GPU, OŠ Lj.

* Ob 18:22 uri LKS sporoči, da je v centru ostalo še malo oseb. Lantra je verjetno šla v Ambrus, ker mu je Zdenko dejal, da je on svoboden državljan in bo šel kamor bo hotel. Lantro vozi Dušenovič. VI OKC naroči, da je nova komanda in sicer, da je generalni direktor odredil, da se osebe zadrži v centru in se obvesti GPU. Naročeno, da ugotovi koliko oseb in vozil je še ostalo v centru.

* Ob 18:27 uri obveščen OKC GPU o izjavi Zdenka Strojana. OKC GPU zahteva, da se točno ugotovi koliko oseb je šlo s kakšnim vozilom.

* Ob 18:35 uri klican LKS, ki pove seznam oseb in s katerimi vozili so se odpeljali.

* Ob 18:40 uri seznam oseb in vozil sporočen OKC GPU.

* Ob 18:41 uri GPU naroči, da se osebe spusti, spremljati je potrebno kam gredo

* Ob 18:42 uri pokliče Miha Strojani in pove, da so šli po nafto in gredo v Kočevje. Zdenko je že pred tem odšel s svojimi štirimi otroki v Kočevje z vozilom Hunday Lantra, katero je vozil Dušenovič. Mirko bo z družino odšel v Novo mesto s Fiat Tipo s katerim sta prišla Brajdič Zdravko in Nada.

* Ob 18:50 uri pom. Kom. sporoči, da so v centru ostala še tri vozila. Naročeno, da eno vozilo spremlja SKP Zakrajšek, drugega pa on in LKS.

* Ob 18:55 uri Lancia startala iz centra, spremlja jo Zakrajšek SKP, ostala tri vozila spremlja P-210 in P-202. Peljejo po stari cesti v smeri Unca.

* Ob 18:59 uri SKP sporoči, da so sedaj vsa 4 vozila v koloni in peljejo proti Uncu.

* Ob 19:03 uri pri odcepu za Rakov Škocjan, ob 19:05 uri so se vozila ustavila na Uncu, tri vozila za Cerknico, P-306, bele barve NM f6-021 proti AC. Ob 19:09 je vozilo P-306 vstopilo na AC za smer Ljubljana, za njim pelje P-330,

ki bo na primerni razdalji spremljalo vozilo do preklica.

- * Ob 19:12 uri SKP Zakrajšek na Lomu,
- * Ob 19:16 P-330 mimo Vrhniko, obvestil je že e OKC LJ
- * Ob 19:19 uri SKP Zakrajšek sporoči, da bo Lancia Y 10 izstopila v Ljubljani na Logu.
- * Ob 19:19 uri P-202 mimo Grahovega.
- * Ob 19:25 uri OKC LJ naročeno, da vzpostavi zvezo s patruljo P-330 in kriminalistom SKP Zakrajškom.
- * Ob 19:27 mimo Bloške police (Citroen C 15 Y7-96J, in Tempra, bele barve) Citroem se je nekoliko oddaljil, vozijo za Tempro.
- * Ob 19:28 uri seznanjen OKC Lj in se bo povezal z njimi
- * Ob 19:40 uri Zakrajšek SKP sporoči, da so iz Gate ustavili Lancio. P-330 je Gata naročil, da če Peugeot izstopi v Novem mestu, da ga ustavi.
- * Ob 19:46 uri je SKP Zakrajšek sporočil, da je patrulja P330 ustavila Peugeot na podcepu AC za Kongo pri Grosupljem. Sporočeno OKC Ljubljana in GPU.
- * Ob 20:00 uri je P 202 sporočil, da so vozili Fiat Tempra in Citroen C15 v Sodražici prevzeli v postopek policisti PU Ljubljana. Stanje je precej napeto. Sami se sedaj vračajo v Postojno. Obveščen OKC GPU.
- * Ob 20:07 uri seznanjen OKC GPU o ustavitvi vozil v Sodražici s strani policistov PU Ljubljana. OKC GPU naroči, da naša patrulja, ki je vozila spremljala počaka na mestu ustavitve za primer, če bo potrebna pomoč policistom PU Ljubljane.
- * Ob 20:08 uri je Hermanu Zakrajšku P202 sporočeno, da počaka na mestu, za primer, če bodo policisti PU Ljubljane potrebovali pomoč.
- * Ob 20:22 je po telefonu poklicala Faflek Štefka in povedala, da je danes popoldan Strojjan Rajko dejal, da bo danes zvečer v Ambrusu veselica in da pridejo godbeniki iz Prekmurja. Vsi, ki so zapustili nastanitveni center so po njeni izjavi namenjeni v Ambrus. Povedala je tudi, da še preden so spakirali je v nastanitveni center prišla novinarka neznanega medija in snemalec. Ko ju je vprašala, kako ve, da Romi odhajajo je odgovorila, da jo je klical Mirko Strojjan. O tem je že obvestila ministra Podobnika.
- * Ob 20:37 uri o obvestilu Faflekove seznanjen OKC GPU.
- * Ob 20:55 uri je direktor PU Postojna naročil, da se patrulja PP II. Bistrica in PP Cerknica zadržujeta na meji z območjem PP Postojna. Naročilo prenešeno PP II. Bistrica, PP Cerknica in PPP Postojna.
- * Ob 21:07 uri je P210 Žnidaršič sporočil, da je patrulja PP Ribnica ustavljena vozila po postopku spustila. Vozila so naprej odpeljala brez spremstva policistov PP Ribnica. Ugotovljeno je bilo, da med ustavljenimi vozili ni bilo Hyundai Lantre, kot je bilo prvotno poročano.
- * Ob 21:17 uri je patrulja P330 sporočila, da so se vrnili na območje PU Postojna. PO naročilu Gate so pri izvozu za Grosuplje, kjer se gre za hotel Kongo ustavila OA Peugeot, za katerim sta vozila. Voznik je bil Andrej Rozman roj. 30.9.1983 kateri ni posedoval vozniškega dovoljenja zato so mu izdali plačilni nalog. Kot sopotnik je bil v OA Simon Manojlovič roj. 17.12.1985, ki pri sebi ni imel dokumentov za identificiranje, zato so tudi njemu izdali plačilni nalog. Po koncu postopka sta Rozman in Manojlovič pešodšla na bencinsko črpalko Grosuplje.
- * Ob 21:40 uri je SKP Zakrajšek sporočil, da so v Zagradcu pred Ambrusom,

do kjer so spremljali Rome z OA Lancio. Tam je tudi SKP Rupnik.

* Ob 21:43 uri obveščen OŠ - PU Ljubljana, ki naroči, da se naša policista lahko vrneta nazaj na območje PU Postojna. Vkolikor imata nove informacije naj jih pred tem posredujeta policistom na kraju.

* Ob 21:47 uri je OKC GPU sporočil, da se skupina 11 do 15 Romov vrača v Postojno. Spremljaljala jih bosta romska svetnika Grm Zoran in Tudija Bojan. Vrnitev je dogovorjena z Baluhom iz direktorata za narodnostna vprašanja.

* Ob 22:00 uri policist Majkić sporoči, da je nastopil opazovalno službo pri nastanitvenem centru. Seznanjen z informacijo o vrnitvi Romov.

* Ob 22:06 seznanjen vodja SKP o vrnitvi SKP Zakrajška in Rupnika nazaj na območje PU Postojna. Pove, da je bil o tem že seznanjen z njune strani, prav tako je bil sprotno seznanjen o situaciji.

* Ob 22:09 dežurnemu PP Cerknica naročeno, da patrolja se patrolja P340 premakne v smeri Postojne, ker se pričakuje vrnitev Romov.

* Ob 22:38 uri je OKC GPU sporočil, da je Strojjan Zdenko poskušal storiti samomor s tem, da si je zdrobil adamovo jabolko. O tem je potrebno obvestiti opazovalce.

* Ob 22:41 uri naročeno dežurnemu PP Postojna, da o poskusu samomora Strojjan Zdenka seznaniti patroljo P267.

* Ob 22:42 uri o poskusu samomora Strojjan Zdenka seznanjen opazovalec P266.

* Ob 22:47 po telefonu pokliče Faflek Štefka in pove, da je v nastanitvenem centru. O vrnitvi Romov je seznanjena s strani ministra Janeza Podobnika. Istočasno seznanjena o poskusu samomora Strojjan Zdenka.

* Ob 22:55 uri je v.d. dir. Iztok Štucin sporočil, da je videl starejši OA VW Golf verjetno reg. št. KP 60-73 V, ki gre po stari cesti iz smeri Planine proti Postojni. - seznanjen opazovalec P226. OA reg. št. KP 60-73V preverjen po polic. evidencah - VW Passat objavljen last Miljković Enes-a roj. 12.5.1975.

* Ob 23:16 uri je v.d. direktorja Iztok Štucin sporočil, da vkolikor pride do komplikacij aktiviramo PPE in napotimo tudi patrolje PP Cerknica, PP. II. Bistrica in PPP Postojna v Postojno ter ga obveščamo.

* Ob 23:30 uri je operativni štab sporočil, da po AC iz smeri Ljubljabe prihajajo Mercedes Vito in Renault Scenic katerem so Romi.

* Ob 23:32 uri OKC GPU sporočil, da se vračajo predvsem otroci in mladoletniku. Skupno št. naj bi jih bilo 15 -19.

* Ob 23:40 uri patrolja P 267 sporoči, da so v nastanitveni center prispeli Romi. Skupno je od 7 do 8 ljudi.

* Ob 23:45 uri v.d. dir. Iztok Štucin seznanjen s prihodom Romov v nastanitveni center. Naroči, da se čimprej pridobi imena, tistih, ki so se vrnili.

* Ob 23:46 uri o prihodu Romov v nastanitveni center obveščen OKC GPU, ki naroči, da se mu čimprej posreduje število oseb in njihove osebne podatke.

* Ob 23:46 uri prenešeno naročilo pooblaščenca direktorja Štucina opazovalcu, ki bo skupaj s patroljo P267 ugotovil število in podatke o Romih, ki so se vrnili. Opazovalec pove, da so se Romi pripeljali z OA Mercedes Benz Vito sive barve reg. št. KK E9-945, Renault Scenicom sive barve reg. št. KK 58-676, Lancio Y10 bordo barve reg. št. PO B1-748. Na kraju so še vozila novinarjev in sicer kombi Renault Traffic reg. št. LJ T5-04N * Radio Zeleni

val, Suzuki Baleno * 24 ur, Hyundai Tuscon neznanih novinarjev ter Renault Berlingo reg. št. KP 91-00H.

Ob 00:01 uri je Faflek Štefka sporočila, da se je v nastanitveni center vrnilo 12 Romov. To so:

- Aleksander Strojan roj. 23.2.2001,
- Polonca Hudorovac roj. 14.9.1985
- Zdenko Strojan roj. 20.12.1980
- Jasmina Strojan roj. 18.2.2001
- Samanta Strojan roj. 25.1.2000
- Miranda Strojan roj. 20.6.1998
- Petra Strojan roj. 27.2.2002
- Elka Strojan roj. 13.2.1990
- Vijoleta Strojan roj. 4.10.1987
- Elvis Hudorovac roj. 24.1.1983
- Jure Strojan roj. 7.6.2006 in
- Samanta Strojan roj. 20.9.1993

Pove, da obstaja velika verjetnost, da bosta Samanta Strojan in Elka Strojan poskušale zbežati. Pove tudi, da je informacija o poskusu samomora Strojan Zdenka po vsej verjetnosti napačna. Zdenko si je adamovo jabolko poškodoval v zaporu v katerem je bil pred kratkim.

Ob 0:14 uri posredovan fax s podatki oseb, ki so se vrnili v nastanitveni center na OKC GPU.

Ob 0:16 uri obveščen v.d. direktorja Iztok Štucin o številu Romov, ki so se vrnili in poimensko katerih Romov še ni. Obveščen tudi o veliki verjetnosti, da bosta mladoletni Elka Strojan in Samanta Strojan poskušali pobegniti. Naroči, da se pozanimamo na OŠ. Ljubljana in GPU glede ukrepanja pri poskusu pobega mladoletnic.

Ob 0:20 uri opazovalec P266 sporoči, da sta ob 0:05 uri s kraja odpeljala Mercedes Vito in Renault Scenic. V vozilu sta bila le voznika. Scenica je vozil Grm.

Ob 0:38 uri je opazovalec P266 sporočil, da so vsi novinarji odšli s kraja. Od vozil, ki so prišla je na kraju le še Lancia Y10.

Ob 1:03 je opazovalec P266 sporočil, da je z nastanitvenega centra odšla tudi Faflek Štefka.

Ob 1:05 je Faflek Štefka sporočila, da je na zaprosilo Strojjan Zdenka klicala Strojjan Miho in ga vprašala kje se nahaja. Miha je odgovoril, da je na *dobrem*. Kraja ni hotel povedati. Romi v nastanitvenem centru so ji tudi povedali, da se bosta Miha Strojjan in Ruba Brajdič vrnila v center, verjetno pa se bo vrnil tudi Mirko. Kdaj se bodo vrnila pa niso povedali.

Ob 1:14 uri o zadnji informaciji Faflek Štefke obveščen OKC GPU.

Ob 02:25 kontaktirano z O.Š. Ljubljana. Seznanjeni s sporočilom Faflek Štefke (ob 01:05 uri). Vkolikor bi osebe hotele oditi s centra se jih zaustavi inm zaprosi za nadaljne usmeritve. Podatkov kje se nahajata Mirko in Miha Strojjan z družinami nimajo.

Ob 2:32 uri je opazovalec P266 sporočil, da je na kraju mirno in se nič ne dogaja.

Ob 4:01 uri je opazovalec P266 sporočil, da se od prejšnjega javljanja ni nič spremenilo in je mirno.

Ob 5:14 uri je opazovalec P266 sporočil, da na kraju ni posebnosti.

ROMSKA PROBLEMATIKA ZA DNE 06.12.2006

Ob 07.48 uri pri opazovalki P214 preverjeno kakšna vozila se nahajajo v nastanitvenem centru. Gre za naslednja vozila:

seat cordoba sive barve reg. št. Pod2-329

lancia Y bordo rdeče barve reg. št. POD1-748

fiat uno bele barve reg. št. POD6-512, vozilo ima poškodovano zadnjo levo polosovino in je nevozen

škoda pick up bele barve brez reg. št

peugeot 205 vijola barve brez reg. št.

Strojjanovi še vsi spiyo. P214 naročeno, da se javlja vsako uro v kolikor ni posebnosti, drugače pa ob vsaki spremembi.

Ob 07.53 uri opazovalka sporoči, da je v nastanitveni center prišla novinarka z OA Citroen saxo reg. št. LJ RTV *052. Ob 07.57 uri je opazovalka sporočila, da je novinarka že odšla s kraja. (obveščen OKC GPU, OŠ LJ in dir. PU)

Ob 08.20 uri OKC GPU naroči, da se bolj striktno spremljajo dogajanje, ker so nam v preteklosti vozniki, ki nimajo vozniškega dovoljenja odpeljali s kraja ne da bi bili prej izločeni, prav tako so odšli z vozili, ki niso registrirana. Smiselno bi se bilo tudi povezati s sodnikom za prekrške in mu predlagati skupne ukrepe, če je že zaznanih toliko kršitev CPP, da se vozila zaseže in deluje usklajeno. (obveščen dir. PU Postojna, kom. PP Postojna in pom. kom Zakrajšek, ki bo seznanil policiste na terenu). Pom. Kom tudi pove, da so včeraj opravili prevoze osebe, ki niso nastanjene v nastanitvenem centru.

Ob 08.30 P320 naročeno, da se giblje na relaciji odcep za Kalič in Raubarkomanda, P412 naročeno, da se giblje na relaciji Avio Pub Rakitnik * Špar Postojna

Ob 08.37 uri pom.kom Zakrajšek sporoči, da je seznanil vse policiste. V bližini je vedno tudi redna patrulja PP Postojna

Ob 08.45 uri opazovalec sporoči, da je v nast.center prišla ženska z vozilom Opel corsa, reg. št. MBC2-21C sive barve, last Štefanec Nine. (obveščen OKC GPU in dir. PU. Dir. PU naroči, da ga ni potrebno obveščati za vsako malenkost, temveč se ga obvešča le če bo kaj kazalo, da bodo Strojjanovi odšli)

Ob 10.02 uri opazovalka sporoči, da je ugotovila, da je ženska, ki je prišla v center verjetno profesorica, ker je bila z otroci in jim je dajala mandarine. V center je peš prišel Ivo Plečko, kateri naj bi bil predstavnik Pitrs fundacije. Plečko naj bi bil zamenjan s Strojjan Mihom, s katerim naj bi odšel v London zaradi pogajanj za mobilne hiše. (obveščen OKC GPU, dir. PU in OŠ LJ)

Ob 10.15 uri se je OKC GPU zanimal, kako, da se Plečko dogovarja glede hiše z Miho Strojjanom,, ki naj po obvestilu naj ne bi bil v centru. Ob 10.20 uri opazovalki v centru naročeno, da preverijo, če je Strojjan Miha v centru oziroma s kom se o hiši pogovarjajo.

Ob 10.30 uri je opazovalka sporočila, da Strojjan Mihe ni v centru. Plečko je povedal, da je Strojjana iskal v centru in ga klical po mobitelu, vendar se ne javi.

Istočasno sporočajo, da je v center prispela ekipa RTV Slovenija z vozilom LJRTV-080. Obveščen OKC GPU ob 10.45 uri.

Ob 12.03 uri P211 sporoči, da jih je snemalec RTV obvestil, da so ga klicali Romi in naj bi mu rekli, da imajo namen v kratkem odit. (Obveščen OKC GPU, OŠ LJ in dir. PU)

Ob 12.08 uri Faflek Štefka sporoči, da jo je klicala direktorica CSD Grosuplje, da se je pri njej zglasila Jelka Strojan, ki je povedala, da se bodo vsi Romi nastanjeni v Postojni vrnili na dom v Ambrusu v Postojni naj bi ostali le mladoletni Jelka in Samanta Strojan. Informacija ni resnična, ker se nahaja v sobi skupaj z člani družine Strojan. (obveščen OKC GPU, OŠ LJ in dir. PU)

Ob 12.16 uri pokliče Faflek Štefka, ki pove, da jo je ponovno klicala direktorica CSD Grosuplje in povedala, da jo je poklical Miha Strojan, ter rekel, da se ima namen danes tekom dneva vrniti v Postojno skupaj z osebo Brajdič Ruba, ker ima dovolj skrivanja po gozdu. Glede Plečkota pa pove, da jim je omenjeni prinesel potrdilo za letalske karte potrjene dne 4.12.2006 za osebe Ana Kovšak, Miha Strojan, Jani Debelak in Ivo Plečko. Miha naj bi prišel na letališče Brnik do 15.00 ure. Ta oseba jim daje lažje propagando in če še pride, ga bo vrgla sama ven. Miha nima potnega lista, zato ne bo odšel v London, poleg tega pa jim nima kdo plačat letalske karte. (obveščen OKC GPU, OŠ LJ in dir. PU)

Ob 12.46 uri Faflek Štefka sporoči, da se Miranda Strojan, r. 20.6.1998 nahaja v ZD Postojna in bo odšla na zdravstveni poseg v klinični center v Ljubljano. Sama gre v nastanitveni center po očeta Mirande, ker bo moral z njo z reševalnim vozilom v klinični center, da podpiše dovoljenje za poseg. (obveščen OKC GPU, OŠ LJ)

Ob 13.03 uri nas pokliče Faflek Štefka in pove, da je Strojan Zdenko v ZD Postojna vzel napotnico za klinični center Ljubljana in odšel iz ZD, ter pred ZD nekoga kliče po telefonu. Rekel je, da bo hčer sam peljal v Ljubljano, nima pa vozila. Možno je, da bo prišel po njiju Došenovič Milan. P211 poslana v bližino ZD, kjer bo opazovala in sporočila s kakšnim vozilom bo odšel.

Ob 13.15 uri opazovalka z nastanitvenega centra sporoči, da sta Strojan Zdenko skupaj z Mirando prišla nazaj v center, vsi Romi pa so pričeli pakirat. (obveščen OKC GPU, dir. PU in OŠ LJ) P320 se nahaja na R2/409 na Raubarkomandi in P412 se nahaja nasproti BS Petrol v Postojni, P111 se nahaja na CP Postojna, kamor je bila poslana še P112. Vsem patroljam naročeno, da vozila ustavijo, ter izvedejo postopke po CPP, ugotavljanje identitete. Dež. PP Postojna naročeno, da obvesti starešino PP Postojna.

Ob 13:27 dež. PP sporoči, da ga je klical Strojan Zdenko in da ima vsega dovolj, ter da bo odšel skupaj s štirimi hčerkami. Vzrok je v tem, da ga niso hoteli z reševalnim vozilom iz hčerke zaradi slepiča odpeljati v Ljubljano. Svojega prevoza nima. V center je odšel pom. kom P202 in P210.

Ob 13.40 uri dir. PU naroči, da se za možnost spremljanja Mirande v klinični center v Ljubljano določi policista v civilni s civilnim vozilom, ki bo spremljal Zdenka v klinični center. Naročilo preneseno pom. kom. PP Postojna Zakrajšku, ki pove, da je na kraju veliko novinarjev, katerim Strojani pravi, da mu ne pustimo peljati otroka v klinični center. Določil bo opazovalca s civilnim vozilom, ki bo spremljal vozilo. (obveščeni OKC GPU, ki naroči, da se zagotovi, da je vozilo tehnično izpravno. V kolikor bo vozilo neizpravno, se mu ponudi taxi ali pa reševalno vozilo * obveščeni dir. PU, ter naročilo preneseno pom. Zakrajšek Hermanu)

Ob 14.00 uri OKC GPU naroči, da se v vseh primerih kontrolira vozilo in voznika, ki bo opravil prevoz. Naprej se ga spusti samo, če je z voznikom in vozilom vse v redu. To je naročilo gen. dir. policije. (obveščeni LKS P210, ki je v centru) LKS sporoči, da so vsi novinarji zapustili nastanitveni center.

Ob 14.05 uri opazovalec sporoči, da Faflekova kliče reševalno vozilo. (obveščeni OŠ LJ, kateri zaproseni, da pripravijo eno civilno patruljo za spremljanje po Ljubljani)

Ob 14.07 uri ponovno pokliče opazovalec P210, ki pove, da v reševalni postaji komplicirajo, da za dve uri nimajo prostega reševalnega vozila. Štefka klicari naprej. Preko evidenc ugotovljeno, da Strojani Zdenko ne poseduje veljavno voziško dovoljenje, podatek posr. Opazovalu na kraju.

Ob 14.17 uri P210 sporoči, da bo na kraj prišlo reševalno vozilo, ko bo štartalo nas bo obvestil. V centru naj bi zbolela dva otroka, ki ju bo Faflekova odpeljala sama v ZD. Ker otroka nočeta sama, bosta z njimi na urgenco odšla še dva odrasla Roma.

Ob 14.25 uri LKS P210 sporoči, da je na kraju reševalno vozilo reg. št. PO12-80J. Smer gibanja bo poročal. Ob 14.28 uri LKS sporoči, da so štartali in gredo najprej v ZD na urgenco. V reševalnem vozilu je poleg Mirande še oče Zdenko in neznana ženska. (obveščeni OKC GPU, OŠ LJ, ki pove, da oni posebej ne bodo spremljali. Naša patrulja naj na Logu obrne in se vrne - obveščeni OKC GPU)

Ob 14:44 uri OŠ LJ sporoči, da naj naš opazovalec obrne na Logu, sami pa bodo v klinični center poslali opazovalca.

Ob 14.52 uri P210 sporoči, da so se Zdenko, Miranda in neznana ženska vrnili v nastanitveni center. V klinični ne bodo šli, ker jim je reševalec rekel, da gre lahko poleg samo en spremljevalec, ker bodo peljali še enega pacienta, nazaj pa bi moral z lastnim prevozom. Zato se je odločil, da ne gredo v klinični center, doktorica pa je rekla, da ni rečeno, da gre za slepiča, temveč sumi. Lahko bi bilo tudi kaj drugega. (obveščeni dir. PU, OŠ LJ in OKC GPU)

Ob 15.01 uri Faflek Štefka sporoča, da je govorila z Mirkom Strojanom, ki pove, da gre z vso družino nazaj v Postojno in se nahaja že na AC. (obveščen dir. PU, OKC GPU in OŠ LJ)

Ob 15.07 uri poklicano na reševalno postajo, kjer dr. Žižičeva pove, da ima Miranda bolečine v trebuhu. Mirando je že včeraj pregledala zdravnica, ki je dala napotnico za klinični center. Danes je doktorica poklicala in preverila ali je bila deklica odpeljana v klinični center in če je doktorica to preverila pomeni, da je stanje resno. Danes dopoldne je bila deklica ponovno v ZD na urgenci in ponovno prej. Vsakič je bil ponujen prevoz z reševalnim vozilom. Dopoldne je rekel Zdenko, da bodo sami uredili prevoz, zadnjič ko je bil, pa je bilo dovoljeno, da gre poleg le en spremljevalec, ker imajo še enega pacienta. Takrat se je Zdenko odločil, da ne bo šel nihče od njih v klinični center z reševalnim vozilom. (obveščen OKC GPU, OŠ LJ in dir. PU)

...

[24ur.com tendenciozno o Hanžku](#)

29.01.2007 ob 17:36

Današnja novica na portalu www.24ur.com o tem, kako se je varuh človekovih pravic Matjaž Hanžek odzval na ugotovitev tožilstva, češ da je policija postopala zakonito, je opremljen z naslovom: »Hanžek se ne more sprijazniti«. Novica je [tukaj](#).

Spomnimo, da žanr novice ne dovoljuje interpretativnih vložkov – tega bi lahko pričakovali le v komentarju. Naslov pa je v tem primeru prav takšen: interpretativen, subjektiven, »psihologizirajoč« in do neke mere žaljiv. Z njim so avtorji novice zavedli odjemnike informacije v določeno razlago, ki je v danem primeru tudi močno politično obarvana in favorizira stran, proti kateri Hanžek v svoji ugotovitvi protestira, torej tožilstvo in policijo.

[Delo in Večer sta za Makaroviča in Tomšiča](#)

2.02.2007 ob 09:24

Dr. Matej Makarovič in dr. Matevž Tomšič, sociologa s Fakultete za družbene vede, zadnje časa pridobivata na minutaži v dnevnem časopisju in medijih sploh. Občasna pisca za Demokracijo, Mag in Ampak ter nesporno provladno usmerjena intelektualca sta že nekaj časa štirinajstdnevna kolumnista v Delu in Večeru. Zadnje čase pišeta kar v oba časopisa hkrati. Najprej vprašanje, o čem.

Tomšič v svojem zadnjem zapisu v Večeru pozdravlja novosti v visokem šolstvu (1. 2. 2007). [Tukaj](#).

Makarovič v svojem zadnjem zapisu v Delu pozdravlja novosti v visokem šolstvu (31. 1. 2007). [Tukaj](#).

Tomšič v svojem zadnjem zapisu v Delu razpravlja o razpadu in krizi LDS (30. 1. 2007). [Tukaj](#).

Makarovič v svojem zadnjem zapisu v Večeru razpravlja o razpadu in krizi LDS (31. 1. 2007). [Tukaj](#).

Tomšič razpravlja o razpadu in krizi LDS tudi v Večerovi kolumni pred tem (18. 1. 2007). [Tukaj](#).

Makarovič prejšnji dan razpravlja o razpadu in krizi LDS v Delovi kolumni (17. 1. 2007). [Tukaj](#).

Makarovič razpravlja o razpadu in krizi LDS tudi v prejšnji Delovi kolumni (3. 1. 2007). [Tukaj](#).

Makarovič razpravlja o razpadu in krizi LDS tudi v poprejšnji Delovi kolumni (20. 12. 2006). [Tukaj](#).

Makarovič razpravlja o razpadu in krizi LDS še v svoji kolumni v Demokraciji (11. 1. 2007). [Tukaj](#).

Drugih zapisov v zadnjem mesecu nismo uspeli preveriti.

Opozorimo na zgornje zanimivo dejstvo, da Makarovič objavi v istem dnevi kolumno v Delu in Večeru (31. 1. 2007). V prvi razpravlja o novosti v visokem šolstvu, v drugi o krizi v LDS.

Opozorimo na dejstvo, da Tomšič objavi v dveh dnevih kolumni v Delu in Večeru (30. 1. 2007 in 1. 2. 2007). V prvi razpravlja o krizi v LDS, v drugi pozdravlja novosti v visokem šolstvu.

Novinar zamenjal temo svojega bloga: zdaj o kosmatincih

3.02.2007 ob 08:08

Večerov novinar Borut Mekina na svojem blogu naslovu, ki smo ga citirali [tukaj](#) in [tukaj](#), ne poroča več o poskusih disciplinizacije s strani zunanjega ministra ali primerih oglaševalskega izčrpavanja, kratka o delikatnih novinarskih temah, temveč o Mačku Tačku in drugih kosmatincih: malih in velikih, z vlažnimi smrčki. [Tukaj](#). Prejšnji zapisi so vključno z naslovom bloga izginili.

Interpretacijo prepuščamo bralcem.

Akademik dr. France Bernik: imamo pravo avtonomno novinarstvo

4.02.2007 ob 11:15

Ob predstavitvi [časopisa Arzenal](#) 28. januarja 2007, upajmo da ne le časopisa enkratnika za avtonomno mišljenje, je akademik dr. France Bernik, do leta 2002 tudi predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti, moral odgovoriti na vprašanje »Kakšno se vam zdi zdajšnje stanje v novinarstvu v Sloveniji?«

Bernik pravi: »Zelo razgibano, zelo dinamično, končno pluralno, ne več uniformirano, v pravem smislu avtonomno.«

Več na www.vest.si.

Rubriki Magnet in Denar ukinili navzlic gledanosti

4.02.2007 ob 13:50

Kot poroča Vanja Pirc v [Mladini](#) (3. 2. 2007), je nacionalka nerazumno in brez dobrih razlogov ukinila dve zelo gledani dnevnikovi rubriki, Magnet in Denar. Obe oddaji sta bili med najbolj gledanimi nasplošno, ne le na nacionalni TV. Magnet je imel decembra 9,1 do 12,7 odstotno gledanost oziroma 26 do 34 odstotkov vseh ljudi, ki so tisti čas gledali televizijo. Rubrika Denar je imela še višje ratinge, poroča Pirčeva.

Ukinitiv oboje rubrik je bila sicer napovedana, a tudi kritizirana. Ob ukinitivi je novinarka Ženja Leiler zapisala na www.delo.si:

»V osrednji dnevnoinformativni oddaji, Dnevniku, oblačjjo »staro« zasnovo, zgoščeno v neprekinjen 35-minutni blok, ki mu sledita Vreme in Sport, odvzeli pa so mu samostojni rubriki Magnet in Denar. Magnet je bil sicer nacionalkina »elitnejša« različica Pop Ina s komercialke, a po svoji vsebinski zasnovi, ki bi sicer lahko pripeljala do atraktivne samostojne oddaje, nekako nikoli ni deloval kot integralni del dnevnoinformativnega bloka. Čeprav ni mogoče soditi leta po enem večeru, pa ni ostalo neopaženo, da njegove vsebine v prvem prenovljenem Dnevniku niso našle minutaže, kot je bilo sicer napovedano za obe opuščeni rubriki. Nacionalka ima v informativnih oddajah z vsebinami, ki jih še najlaže označimo kot kulturne, sploh težave.« [Tukaj](#).

Opustitev obeh rubrik je več kot nenavadna, še zlasti če upoštevamo dejstvo, da urednik informativnega programa ves čas ponavlja mantra o tem, da si želi gledanosti, tudi za ceno zvezdnitva. Projekt oddaje Piramida je pokazal neverjetno zagnanost v populizem iz istega razloga: dvigniti ratinge gledanosti za vsako ceno.

S spletne strani izginile vsebine, povezane s poklicno avtonomijo novinarjev

5.02.2007 ob 20:04

Novica je povzeta po spletni vestički novinarskega sindikata na [tem naslovu](#):

Sindikatu novinarjev Slovenije je skupaj z Društvom novinarjev v četrtek, 1. februarja, odprl javno razpravo o novinarski avtonomiji. Pripravili smo predlog novih pravil poklicne avtonomije za vključitev v kolektivno pogodbo za poklicne novinarje ter pozvali strokovno in splošno javnost, naj predlog preuči in do 28. februarja posreduje svoje pripombe, pomisleke, predloge...

Pred začetkom javne razprave smo spletne vsebine dopolnili s številnimi poročili, pregledi, povzetki, zgledi, pričevanji, ipd., ki smo jih uporabili tudi sami, ko smo revidirali obstoječo formalno ureditev novinarske avtonomije in pripravljali novi predlog. Vrnili smo se k načrtu mesečnega zaokroževanja informiranja članov in članic ter širše javnosti in za mesec februar zasnovali drugo številko "Mesečnika", ki je bila - z več kot 20 prispevki - v celoti posvečena poklicni avtonomiji. V zadnjih dneh so nepojasnjeno izginile vse vsebine, povezane s poklicno avtonomijo, pa tudi vse druge podstrani (z izjemo osnovnih informacij o Sindikatu novinarjev Slovenije in vsebin v angleškem jeziku). S pomočjo vzdrževalcev spletne strani smo v nekaj urah vzpostavili stanje, kot je bilo na spletni strani decembra lani - kar pa je pred začetkom resne nadgraditve, ki smo jo izvajali januarja letos, tako da večjega dela vsebin, ki so obstajale na tej spletni strani še minuli teden, ni več.

V Sindikatu novinarjev Slovenije si bomo prizadevali izginule vsebine čim prej nadomestiti z izvirniki in novimi zapisi. Predvsem smo odločeni, da javno razpravo o poklicni avtonomiji odpiramo in nadaljujemo, zato bomo prioritetno nadomestili vsebine, ki so ponujale širši kontekst za predlog pravil o poklicni avtonomiji - ki je 4. februarja na spletni strani še obstajal, in to na več mestih, 5. februarja zjutraj pa ga ni bilo več najti nikjer.

Marko Pigac – mArkedzani cenzuriran na Večerovem blogu

7.02.2007 ob 08:52

Objavljamo prejeto sporočilo v celoti:

Danes je bil na mojem blogu (<http://www.vecer.si/blog/sanmarco>), katerega gostim na Večer (<http://www.vecer.si/blog>), odstranjen/zamegljen (beri: cenzuriran) satiričen fotostrip (<http://www.vecer.com/blog/v1/default.asp?kaj=2&blog=sanmarco&id=11272>) s komentarji obiskovalcev/bralcev vred, v katerem so (bili) glavni akterji Janez Janša - predsednik vlade RS, Milan Predan - direktor Večera, Franc Kangler - župan mesta Maribor, Predanova žena ter drugi. Strip je (zaenkrat) v celoti sicer na voljo na SiOL-ovem blog hostingu (<http://markopigac.blog.siol.net/2007/02/05/fotostrip-cosa-nostra>). Vedel sem, da bi lahko hitro prišlo do cenzure (slej ko prej), zato je bil ta strip zgolj preizkus, hkrati pa sem bil zelo skeptičen glede vsega skupaj, če sploh objaviti. Nisem pa vedel, da bo do "cenzure" prišlo tako zelo hitro. Prav zato sem na koncu prispevka spisal tisto v italiki o polenih in tem, da upam, da "vpleteni" ne bodo pretirano razburjeni. Očitno so bili. Kaj je glavna bit? Pri predmetu pravna informatika (na [Pravni fakulteti v MB](#)) smo odpirali ravno teme in dileme glede blogerstva, in moji blogi so preizkušanje velikega brata (Da smo si na jasnem - Večer (beri: gostitelj) ima vso pravico odstraniti/zamegliti "sporno" vsebino). Mislim, da mi uspeva, čeprav postopoma. Razmišljam pa tudi, da bi blogerstvo prav zaradi primera Gušti, Boruta Mekine in svojega primera opustil. Smeh vendarle ni pol zdravja..

Marko Pigac - mArkedzani

Iztok Jurančič: narušena avtonomija vodi do krnitve pravice do svobode izražanja

10.02.2007 ob 14:04

Objavljamo zaključek članka o (m)učnih urah novinarske avtonomije izpod peresa predsednika Sindikata novinarjev Slovenije Iztoka Jurančiča. Članek je v celoti dostopen na tem naslovu spletne strani [Index prohibitorum](#):

»Če bodo arheologi odkrili slovenski zakon o medijih, bodo lahko sklepali, da so nekoč v okolici Ljubljane živeli nekakšni svetilniki avtonomije izražanja, katerim svoboda izražanja ni bila samo plemenita vrednota, ampak tudi zapoved. Po odkritju disciplinskega dekreta Dela d.d., pa, recimo, še Programskih standardov RTVS in cenzorskih navodil generalnega direktorja za zaščito publike, bodo arheologi lahko pomodrovali, da so bili to časi diktature svobode izražanja, ki so diskriminirali novinarje. Na koncu pa jim bo jasno, da je bilo zaradi distorzij v »pravni državi« (enkrat v pretekli prihodnosti, ko je bila ta uzakonjena) nujno derogirati medijski regulacijski in samoregulacijski balast javnega interesa, ki je diskriminiral novinarja in, dosledno temu, črtati pravico svobode izražanja iz ustave.«

Poročilo o poročilu ECRI v Delu izostalo

14.02.2007 ob 19:02

Tiskana verzija časopisa [Delo](#) ne prinaša informacije o pravkar izdanem poročilu Evropske komisije proti ksenofobiji in nestrpnosti (ECRI) za obdobje do 30. junija 2006. O njem 13. februarja 2007 informira le posredno na strani Mnenja izpod peresa Alenke Puhar, ki je slovenska članica te evropske organizacije. Njen članek je [tukaj](#).

Lahko ima ta članek status novinarske informacije o poročilu? Ne more. Puharjeva ob razlagi nalog in delovanja komisije sicer povzema nekatere ugotovitve poročila, vendar ima lahko njen zapis le status subjektivnega mnenja, ki ni novinarsko poročilo in informacija; temu ustrezna je tudi umestitev na časopisno mnenjsko stran. Drugič: Alenka Puhar je redna kolumnistka Dela, kar nas le utrdi v prepričanju, da bi ločeno informacijo o poročilu bralci potrebovali.

V današnjem (14. 2. 2007) Delu je kratek zapis zgolj o reakciji zunanjega ministra Rupla za opozorila komisije glede izbrisanih. [Tukaj](#).

Nenavadno malo prostora so poročilu ECRI namenili tudi drugi mediji: dostopno je [tukaj](#), predvsem pa opozarja na nekatere vladi neprijetne izsledke o stanju razpoloženja do manjšin, recimo muslimanov, in gradnje džamije, o stanju nestrpnosti in ksenofobije, nerešen status izbrisanih z zahtevo po izpolnitvi odločbe US, nestrpno govorico slovenskih politikov, in podobno.

[Aurelio Juri in Tone Anderlič tarči diskreditacije](#)

15.02.2007 ob 13:48

Nova [Demokracija](#) (15. 2. 2007) prinaša članek »Alibaba in dva razbojnika«, pod katerim našteva domneve preteklega greha dveh poslancev državnega zbora: Aurelija Jurija in Toneta Anderliča. Iz uvoda Aleša Kocjana je jasno razbrati, da sta predmet zanimanja in upodobitve na naslovnici postala zaradi tega in v času, ker in ko sta v parlamentarnih odborih oziroma parlamentu opozorila na nepravilnosti ministra ob »nakupu stoletja« 135 oklepnikov. Kaj ima njun dvom v opravljen nakup opraviti z njunimi preteklimi ravnanji?

Na naslovnici zgoraj sta predstavljena kot »pustna veseljaka« - le zaradi tega, ker smo v pustnem času? - ne zaradi kakšnih vsebinskih asociacij, v naslovu pa kot »dva razbojnika«. V tem smislu je zavajajoča tudi napoved in žaljiv naslov. Časopis Demokracija s tem že ne-ve-se-kolikič dokazuje, da mu ni mar za novinarske standarde in etične kodekse, ko ima v mislih jasno računico diskreditirati kritike svojih političnih ustanoviteljev, v tem primeru vladajoče stranke SDS.

Pričakujemo, da se Društvo novinarjev jasno opredeli do postopanja Demokracije: osebno smešenje in diskvalifikacija, kakorkoli smemo zanj najti prostor v medijih, namreč nista v ničemer opravičljiva s pomočjo jasno zaznanih in navedenih razlogov, zaradi katerih sta smešena, kajti predmet diskreditacijske obravnave Jurija in Anderliča v članku je jasno izpričano politično nastopanje omenjenih, torej nekakšna politično motivirana kazen zanj.

Komentator Dela sklepal pristransko: z vojaškim poslom vse OK

16.02.2007 ob 09:00

Ivan Puc v današnjem Delu (16. 2. 2007) na prvi strani zagreši najmanj dve komentatorski pristranosti. Članek je [tukaj](#).

Prva je, da po včerajšnji izredni seji državnega zbora, na kateri so poslanci problematizirali »nakup stoletja«, torej vojaških oklepnikov, takšno kritično ravnanje opozicije novinar opredeli z »vrednostno sodbo«. Tole pravi:

»Po zaslugi te prizadevnosti smo lahko (vsaj za zdaj) bolj gotovi, da z doslej največjim vojaškim poslom ni nič usodnega narobe.«

Seveda ne drži, da bi kritika nakupa po pričakovani zavrnitvi dopolnil in sprejetih sklepov (zaradi razmerij v državnem zboru) dokazovala, da z nakupom ni nič usodnega narobe! Lahko prav nasprotno, takšen sklep je jasno tendenciozen! Včeraj so poslanci koalicije glasovali tudi proti dopolnilu sklepa, po katerem bi moralo ministrstvo oziroma vlada natančneje specificirati, kakšno bo končni strošek nakupa! Bili so proti specifikaciji stroškov, kar je zahtevala opozicija!

Ob tem prehitrem sklepu, za katerega lahko upravičeno domnevamo, da je politično pristran, si Puc v izteku komentarja privoščil še insinuacijo:

»Če bi Erjavcu dokazali nečednosti in ne le nespretno izražanje, bi se sprožili otipljivejši politični učinki. Morda bi se uresničile sanje opozicije.«

Ne vemo, kakšne sanje ima v mislih, toda morebiti opozicija prav nič ne sanja (o rušitvi ministra in podobnih učinkih), temveč le spodobno opravlja svoje delo! S tem se strinja celo Puc (in zato negira samega sebe), ko na začetku besedila pravi: »Opozicija se je pri nakupih oklepnikov izkazala. Opravlja nadzor, kot se spodobi.«

»Operni ples s Paris, z Janšo in Urško«

16.02.2007 ob 16:15

Prav takšen je naslov vesti o obisku premierja Janše in njegove spremljevalke Urške Bačovnik na dunajskem vsakoletnem »Opernballu«. Članek pod rubriko *Zabava* je [tukaj](#).

Na isti strani nas čakata še dve videonovici, prva nosi podoben naslov: »Janša, Urška in Paris na Opernballu« (za RA Slovenija), druga nosi bolj skromnega: »Operni ples na Dunaju« (vzet iz včerajšnjih *Odmevov* z Bobovnikom).

Obakrat z Dunaja poroča Lojze Kos, ki dogodek opiše kot »daleč najelitnejši evropski kulturni spektakel.« Bobovnik v *Odmevih* ne pozabi omeniti, da je na Dunaj odšel tudi Janša, »čeprav ga na posnetkih niso izpostavili«.

»Povabilo Janši ima prestižni in simbolični pomen«, je ponovil Kos v obeh poročilih. Ta je sedel v slavnostni loži »z očarljivo spremljevalko«.

»Družabna medijska kronika, ki išče predvsem napak, je Urško Bačovnik pospremila z navdušenjem in pohvalami,« dodaja Kos.

»Edina, ki je to noč zaslužila, je šokantna, razvpita starleta in dedinja Paris Hilton,« omeni morebitno smiselnost naslovne povezave med Janšo, Paris in Urško, nato pa modro zaključi: »Noč je bila dolga in naporna.«

Vest kot vsaka druga? Če nič drugega, bi od javnega RTV servisa pričakovali pojasnilo, zakaj si imenovanja žensk zaslužijo lastno ime (Paris, Urška), medtem ko premier ostaja – Janša? Je mogoče, da bi naslova »Operni ples s Paris, z Janezom in Urško« ali »Janez, Urška in Paris na Opernballu« trivializirala vsebino, ki zdaj menda ni trivialna?

Drnovšek: stanje v medijih spominja na svinčene čase

17.02.2007 ob 14:13

V današnjem intervjuju za [Mladino](#) predsednik države Janez Drnovšek glede nenavadne politične poti v demokracijo na čelu z Janšo okrca tudi medije. Ti bi morali bolj »opozarjati« na stanje, zato pravi: »O tem bi se morali vprašati tudi v medijih«. Novinar Grega Repovž izziv potem obrambno nadaljuje z »Velik del medijskega prostora je doživel vdor politike«, Drnovšek pa razširi svojo misel:

»Tudi to je kazalec stanja. V medijih prihaja do veliko večjega samocenzuriranja, stanje se zdi slabše kot ob koncu 80. let. Mediji so si še takrat veliko več upali in bili bolj samostojni, kot so danes, 20 let pozneje. To zbuja veliko skrbi. Omenjeno ravnanje, vdiranje politike v vse pore, generira poslušne ljudi vsepovsod, na vseh pozicijah, v uradniškem aparatu, v gospodarstvu, v medijih. Bomo na koncu imeli povsod le poslušne ljudi, ki bodo razmišljali le, kaj želijo tisti, ki so nad njimi? To je nekaj, kar nas spominja na bolj svinčene čase.«

Bavconova izjava o zmanjšanjem varovanju človekovih pravic brez medijskega odziva

20.02.2007 ob 17:37

Predsednik nekdanjega Sveta za varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin Ljubo Bavcon je dejal, da je bila Slovenija v začetku 90. let 20. stoletja med državami z visoko stopnjo varovanja človekovih pravic. V zadnjih nekaj letih pa se je ta občutno znižala, je dejal predsednik nekdanjega sveta, predhodnika Varuha človekovih pravic. Zlasti mnenjske voditelje, profesorje in intelektualce Bavcon opozarja, da so dolžni prispevati k strpnosti in spoštovanju človekovih pravic.

Celotno informacijo z izjavo Bavcona najdete [tukaj](#). Po naših podatkih se STA vest ni uspela prebiti v noben medij.

Oddaja Hri-bar umaknjena iz arhiva in brez ponovitve

21.02.2007 ob 20:46

Kot poroča blog www.vest.si, je bila oddaja Hri-bar (na sporedu 17. februarja 2007) umaknjena s portala RTV SLO in je ni mogoče najti v arhivu. Ravno tako ni bilo na sporedu njene ponovitve.

Razlog temu naj bi bil domnevno vulgaren nastop [Jonasa Žnidaršiča](#), novega voditelja Milijonarja na nacionalki, ki ga je gostil Hri-bar. V oddaji so nekatere domnevno opolzke besede opremili z zvočnim signalom.

Odgovorni urednik Petar Radović ni znal povedati, kaj je razlog cenzure, razen tistega »ve se, kaj je primerno«. Ravno tako ne drži, da je o umiku obvestil urednika oddaje Bojana Krajnca – ta je v pogovoru za blog Denisu Sarkiću zatrdil, da ni bil deležen nobenega obvestila.

Kot zapisali na strani, je »programsko vodstvo TV Slovenija presodilo, da vsebina oddaje zaradi primesi vulgarnosti ni primerna za objavo v arhivu oddaj na naši spletni strani.«

Spomnimo, da to ni prvi primer ponovitvene in arhivske cenzure: ta je doletela že znamenito Piramido, v kateri je nastopil poslanec Zmago Jelinčič, o čemer smo poročali [tukaj](#).

Marševci delajo zastoj, ustanovitelj hoče vpliv na svet zavoda

22.02.2007 ob 12:24

Sodelavci Radia Marš že od oktobra lani niso prejeli plačil, še vedno pa delajo v programu, so sporočili iz aktiva sodelavcev radia. Zastopnik aktiva sodelavcev Radia Marš Josip Rotar je včeraj pojasnil: »Gre za okoli 40 sodelavcev radia, ki za svoje delo že od oktobra lani niso dobili plačila. Na radiu sta samo dva zaposlena, ki sta ves čas prejemale plači, to sta odgovorna urednica Tanja Volf in vršilec dolžnosti direktorja Bojan Golčar.« Več [tukaj](#) in v video vestički [tukaj](#).

Golčar očitke [zavrača](#) in pravi, da se »sodelavci na Maršu nočejo opredeliti svoje ciljne publike in glede na analize spremeniti programa. Golčar poudarja, da ne razmišlja o komercializaciji programa, čeprav je nedvomno treba nekaj spremeniti, če raziskave kažejo, da jih v Mariboru posluša 0,1 odstotka poslušalcev, med študenti, ki naj bi bila njihova ciljna publika, pa le en odstotek.

Direktor ŠOUM Drago Žura [pravi](#), »da so se zapletov že naveličali, saj imajo z radijem samo odgovornost in nobenih pristojnosti.« Društvu za podporo radia Marš, ki je drugi ustanovitelj, so zato predlagali, naj odstopijo od ustanoviteljstva ali pa bodo to storili sami. Žura zatrjuje, da se z njimi ni mogoče pogovarjati, saj se sogovorniki nenehno menjujejo, društvo pa je na sejah praviloma nesklepčno, tako da tudi morebitnih dogovorov ne more potrditi. V ŠOUM zato zahtevajo razširitev sveta zavoda na devet članov, tako da bi sami imeli štiri. Čeprav to ne bi bila večina, bi imeli nekoliko večji vpliv na odločanje. Kot pravi Žura, v študentski organizaciji ne nameravajo posegati v program, vendar so se »naveličali plačevati nekaj, česar nihče ne posluša«. Kot še poroča Delov novinar, bodo v ŠOUM prenehali spoštovati določilo, da je za imenovanje direktorja in glavnega urednika potreben konsenz obeh ustanoviteljev. Letos Maršu še niso nakazali nobenih sredstev, saj bodo programe financiranja pripravili do marca, četudi bi ŠOUM odstopil od ustanoviteljstva pa to še ne pomeni, da bi donacije v celoti ukinili.

Varuh diskreditiran kot cmerav grešnik v šemasti karirasti srajci

22.02.2007 ob 12:35

Slovence novice poročajo o končanem mandatu varuha človekovih pravic:

»Matjaž Hanžek si je datum za svojo poslovilno novinarsko konferenco izbral docela avtonomno. Odločil se je za 20. februar. Danes torej, na pustni torek, bo predstavil bero šestih let, namenjenih pregonu krivice in branu pravice.« [Tukaj](#).

Kar sledi, je diskreditacijski zapis, nevreden resnega časopisja: Slovenske novice, spomnimo, vodijo po branosti med slovenskimi časniki. Avtor, podpisan z inicialkama S.H., v prispevku pod naslovom »Slovo z masko« (20. 2. 2007) nadaljuje:

»Se je za pustni torek odločil zavoljo šemastih karirastih srajc, v katere je praviloma odet? Nemara zavoljo norčavosti in zaletavosti, ki ju je izpričal, ko je svojo državo cmeravo zatožil Evropi zavoljo domnevno poteptanih pravic romski družini Elke Strojanove? Zato, da bi svoje nedavne izjave, s katerimi je okrcal vrhovno državno tožilstvo, ki je označilo ravnanje policije v primeru Strojan za zakonito, ovil v embalažo dne, v katerem je dovoljeno vse? Ker bo njegova šestletna inventura skrita za masko? Ali pa zgolj zato, ker je pustni torek padel na predvečer njegovega uradnega odhoda? Naj bo odgovor takšen ali drugačen, pomenljiv je že uradni datum slovesa. Jutri je pepelnična sreda. Pepelnica je – za tiste, ki ne vedo – dobila ime po starem judovskem obredu, ko so grešnike oblekli v raševino in posuli s pepelom. Bo mar to storil tudi Hanžek?«

Zapis je jasen primer osebne diskvalifikacije, ki variira od osebne žalitve glede stila oblačenja (šemaste kariraste srajce), vrednostnih sodb o njegovem postopanju in ravnanju urada (norčavost, zaletavost), pripisov osebnih lastnosti (cmeravo zatožil, skrivanje za masko), insinujacij (grešnik, posuvanje s pepelom, pustni torek kot namenska izbira).

Vredno častnega razsodišča.

RTV hiša enkrat bi ženske zadnjice, drugič ne bi, nikoli pa ne bi moških

26.02.2007 ob 18:02

Kot poročajo [današnje Finance](#), v RTV hiši še zdaj niso ponudili pojasnil glede cenzure (neobjave) reklame za spodnje perilo znamke Palmers v oddaji TLP. Reklamo si lahko ogledate na strani www.vest.si [tukaj](#), v njej pa razen ženskih zadnjic ni ničesar, za kar bi kdo utegnil pomisliti, da izgleda pohujšljivo (če to že trdimo zanje.)

Spomnimo na nenavadno koincidenco. Urednik razvedrilnega programa Peter Radović je v intervjuju (edicija Večera, 5. 1. 2007) le dober mesec nazaj pojasnil, zakaj je pred časom prav v oddaji TLP cenzuriral nastop hrvaške skupine Let 3. O tem smo poročali [tukaj](#). Radović je takrat dejal:

»Glede na mojo funkcijo se mi ni zdelo primerno, da v terminu, ko so pred zasloni tudi otroci, predvajamo gole moške zadnjice. Kasneje so mi očitali, zakaj lahko pa gledamo ženske zadnjice. In sem dejal: »Ženske lahko, moških pa ne.«

Je mogoče, da so ženske zadnjice v roku enega meseca postale nenadoma nesprijemljive? So sprejemljive v oddaji TLP, niso pa sprejemljive v bloku reklam med predvajanjem TLP? Od kod takšna nekonsistenca?

Kdo želi ugasniti radio MARŠ?

1.03.2007 ob 10:44

Tole bolj sodi v medijsko črno kroniko, je pa povedno po sebi. Nekdo želi utišati radio MARŠ. Najbolj učinkoviti način za to je, če mu izklopite oddajnik in vzamete frekvenco. Kot kaže, so »intervencije v slovenske medije« iz podnaslova tega bloga dobesedno postale intervencije. Več o dogodku sabotáže [tukaj](#).

Izbrisa se ob 15. obletnici ne komentira

1.03.2007 ob 11:04

Slovenske novice so 28. 2. 2007 poročale o »društvu t.i. izbrisanih« in o »15-letnici domnevnega izbrisa«. [Tukaj](#).

Gre za dva postopka diskreditacije: v prvem najbolj brani slovenski časnik diskreditira društvo s pomočjo prefiksa »tako imenovani«. Drugi je, da pravno priznani nezakoniti izbris (tudi z odločbami US) še zmerom imenuje za »domnevni«. Poročilo je dolgo dva stavka.

V [Delu](#) in [Večeru](#), ki smo ju spremljali in pregledali vse zapise, so o problematiki izbrisanih sicer dovolj izčrpno poročali, vendar so v obeh časopisih ubežali kakršnemukoli uredniškemu ali vsaj novinarskemu komentarju na dano temo. Komentarjev ob 15. obletnici preprosto ni bilo.

Izjava za javnost Aktiva novinarjev Primorskih novic

2.03.2007 ob 21:31

Spodaj posredujemo sporočilo za javnost Aktiva novinarjev [Primorskih novic](#), ki skorajda ni naletelo na odmev. Sporočilo smo povzeli s strani [sindikata novinarjev](#) in obravnava kadrovske spremembe in odstavljanje urednikov v časopisu, za katere so zaposleni izvedeli iz kolofona:

Novinarji (in nekateri uredniki) Primorskih novic smo danes s presenečenjem ugotovili, da so se na PN s 1. marcem brez naše vednosti zgodile kadrovske spremembe, za katere smo izvedeli šele danes, iz kolofona našega časopisa. Odstavljeni uredniki so bili o tem obveščeni telefonsko, drugi uredniki in novinarji pa uradnega obvestila o tem še vedno nimamo.

Glede na to, da gre za pomembne kadrovske spremembe (zamenjava izvršne urednice, ukinitev treh regionalnih urednikov in uvedbo novega urednika), bi pričakovali, da smo o tem vsaj pravočasno obveščeni, če že ne povabljeni k dajanju mnenj. Ker se je ta ignoranca do uredništva v zadnjih štirih mesecih zgodila že drugič, z razočaranjem ugotavljamo, da se s tem na PN krči novinarska avtonomija, z njo pa tudi neodvisnost novinarstva na PN.

Ob tem opozarjamo, da je kadrovske spremembe izpeljala vršilka dolžnosti odgovornega urednika, ki naj bi sicer imela s strani posloводства polna pooblastila, nima pa zaupnice uredništva, saj uredništvo oziroma Aktiv novinarjev nikoli ni bil povabljen k dajanju mnenja o njenem imenovanju. Aktiv novinarjev je sicer že januarja pozval direktorico PN, naj čim prej imenuje odgovornega urednika – in za to seveda prej pridobi mnenje uredništva, kot predvideva družbena pogodba -, a se to do danes ni zgodilo. Zato lahko le ugotovimo, da se spet ponavlja na PN enkrat že izpeljana zgodba kadrovskih menjav brez jasne vsebinske razvojne vizije, tokrat za povrh z v.d. odgovorne urednice, ki za to nima zaupnice uredništva.

Ob tem je začel teči že tretji mesec, ko PN izhajajo brez urednika kulture, in drugi mesec, ko izhajajo brez petih novinarjev oziroma urednikov, ki jih je vodstvo hiše odpustilo oziroma jim 1. januarja ali 1. februarja ni podaljšalo pogodb o sodelovanju. Njihovo delo tako prevzemamo preostali zaposleni in pogodbeni sodelavci, zaradi česar smo mnogi preobremenjeni, pada pa tudi kakovost našega dela.

Koper, 1. marca 2007

Aktiv novinarjev Primorskih novic – zbor uredništva, predsednica Marica Uršič Zupan

Prepovedani članki v časopisu X romajo v bunker

3.03.2007 ob 19:53

»V enem od uredništev slovenskih medijev so ustanovili Bunker«. Imenujejo ga Bunker II, kajti v centrali istega medija že obstaja Bunker I. Tako na zadnji strani današnjega [Dnevnika](#) (3. 3. 2007) v prispevku z naslovom »Sproščeni v Bunkerju«.

Gre seveda za staro medijsko partijsko prakso poimenovanja cenzure, ki pa se ji novinarji zaenkrat duhovito upirajo s tem, da kar na zidove lepijo prepovedane članke, ki jim jih uredniki niso odobrili objave.

»Kolegi so se ustanovitve Bunkerja lotili skrajno resno: imajo ustanovitelja tega skladišča nedovoljenih misli, ki zanj prevzema vso odgovornost, glavnega tajnika, ki skrbi, da je dejavnost Bunkerja skladna s pozitivno zakonodajo, referenta za ideološka vprašanja, eksperta, ki je zadolžen za stike z javnostjo in skrbi za korporativno komuniciranje, konzulanta, zadolženega za svetovanje in pomoč žrtvam rasizma, ter honorarnega sodelavca, ki mora ekipi Bunkerja kuhati kavo...«

»Pa naj še kdo reče, da Slovenija ni sproščena! V komunističnih časih, ko so bunkerji obstajali, bi takšno skupino posameznikov že zdavnaj zaprli, zdaj, ko so na oblasti demokrati, pa lahko novinarji svobodno brijejo norce iz totalno resnih stvari. Razlika je očitna, kajne?«, zaključuje anonimni pisec prispevka v rubriki N.N.

Saj res, kaj bi medijsko cenzuro bolj dokazovalo kot materialni viri, še zlasti, če so razobešeni kar po zidovih? Novinarjem čestitke za pogum.

DNS in SNS: vodstvo Primorskih novic ravna proti avtonomiji novinarjev

6.03.2007 ob 09:57

Sindikata novinarjev Slovenije (SNS) in Društvo novinarjev Slovenije (DNS) se v sporočilu za javnost pridružujeta mnenju zbora uredništva časnika [Primorske novice](#), da v njihovi časopisni hiši prihaja do krčenja novinarske avtonomije. Po mnenju SNS in DNS je časopis "postal moteč za nosilce gospodarskih in političnih interesov", ki prihajajo v konflikt z interesi javnosti. Vršilka dolžnosti odgovorne urednice Vesna Humar je bila na omenjeno mesto imenovana v nasprotju z veljavno zakonodajo, še opozarjata novinarski združenji. Zato vodstvo Primorskih novic pozivata, naj imenuje odgovornega urednika v skladu z zakonsko predpisanim postopkom. Več o novici [tukaj](#).

O zadnjih dogodkih v Primorskih novicah smo na tem blogu [že poročali](#). Omenimo, da preostali mediji o njih pretežno molčijo. V današnjem Večeru smo zasledili [kratek povzetek](#) včerajšnje izjave DNS in SNS. V Delu, recimo, zaenkrat nismo prebrali ničesar.

State department za 2006: v Sloveniji obstaja posredni vpliv vlade na medije

6.03.2007 ob 18:41

Letošnje poročilo State departmenta za Slovenijo o stanju človekovih pravic za leto 2006 je bledo in očitno »nevtralizirano« s strani aktualne oblasti, vendar za stanje medijev vendarle ugotavlja, da obstajajo podatki o posrednem vplivu vlade na medije oziroma političnih in ekonomskih pritiskih. Delno lastništvo države pri medijskih lastnikih je vršilo vpliv na novinarje in medije v celoti, obstajajo pa tudi podatki o samocenzuri.

Spomnimo, da je bilo lansko poročilo deležno neverjetne manipulacije s strani poslanca SDS Branka Grimsa (primerjaj [tukaj](#) in [tukaj](#)).

Še del poročila o medijih (celotno je [tukaj](#)):

»The constitution and law provide for freedom of speech and of the press, and the government generally respected these rights in practice; however, there were reports of indirect government influence on the media.

Individuals could criticize the government publicly or privately without reprisal, and the government did not attempt to impede criticism.

The independent media were active and expressed a variety of views without significant restriction. The major print media were supported through private investment and advertising; however, the government owned substantial stock in many companies that were shareholders in the major media houses. Public Broadcaster Radio Television Slovenia operated two national television channels and two regional channels funded from household subscriber fees and commercial revenue. There was one national commercial channel and four regional channels.

On July 22, several journalists reported that police used undue force against them, including pushing and shoving, while covering a demonstration at the detention center for foreigners, including illegal immigrants and asylum seekers, near Postojna. The complaints had no apparent effect on the media's reporting on the demonstration.

On August 7, the higher court of Maribor upheld the 2005 acquittal of five persons accused of participating in the 2001 attempted murder of investigative journalist Miro Petek.

There were reports that indirect political and economic pressures and partial government ownership of media companies influenced journalists and the media. Managers reportedly protected their own interests and the interests of those in government with whom they were affiliated. There were reports that self-censorship was practiced in some media outlets.

A 2005 law regarding national radio and television came into effect establishing a programming council of 29 members that directly oversees the public radio and television network. Parliament appointed 21 of the members after receiving nominations from political parties, civil society groups, and individuals. Three members were elected by the employees of national radio and television, two members were appointed by the president after being nominated by registered religious groups, one member each was appointed by both the Italian and Hungarian minority groups, and one member was appointed by the Slovenian Academy of Arts and Sciences. The parliament appointed five members, the government appointed four members, and the employees of national radio and television elected two members to the 11 member supervisory board. In May the National Assembly adopted amendments to the Act on Media. New provisions included a media pluralization fund and an expanded right to corrections.«

Pismo Barbare Verdnik o stanju v Primorskih novicah

7.03.2007 ob 20:12

Objavljamo prejeto pismo (7. 3. 2007) ge. Barbare Verdnik, dolgoletne direktorice Primorskih novic, ki je bila s tega mesta (politično) zamenjana.

Prikaz nasprotnih dejstev V torek je bila skupščina Primorskih novic in odvijala se je po pričakovanjih. Glasovalni stroj predstavnikov velikih lastnikov, med katerimi ni bilo niti enega člana nadzornega sveta, ni razpravljajal, ni postavljajl vprašanj, ampak je samo dvigoval roke. Manjšinski družbeniki, ki so zahtevali dodatno točko dnevnega reda zaradi ugotavljanja škode, ki so jo člani nadzornega sveta in bivši direktor Sergej Škrlj povzročili s svojimi odločitvami in sklepi podejstvu Primorske novice, pa so bili preglasovani. Primorske novice so o tem zabeležile samo sporočilo za javnost z naslovom »Potrdili so poslovni načrt« in ne novinarskega prispevka. Prav tako niso objavile niti vrstice o sporočilu za javnost Sindikata novinarjev Slovenije in Društva novinarjev Slovenije o perečem dogajanju v uredništvu Primorskih novicah. To kaže, kako je primorska javnost prikrajšana za neodvisno novinarsko informacijo in potrjuje ugotovite malih družbenikov in novinarskih inštitucij.

Lastniki (Luka Koper, Primorje Ajdovščina, Banka Koper, Hit Nova Gorica, Intereuropa Koper) so s svojimi odločitvami lani povzročili, da je imelo podjetje v enem letu tri direktorje, dva odgovorna urednika in eno vršilo dolžnosti odgovorne urednice ter še vrsto drugih kadrovskih rošad. Zato mali družbeniki nadzornemu svetu očitajo, da so spomladi direktorja imenovali čez noč, brez ugotavljanja njegovih referenc in preverjanja znanj (na dan imenovanja si je iz anonimnosti pomagal z izjavo, da ne bere časopisov), brez programa dela. Na enak način so decembra imenovali tudi novo direktorico. Po oceni malih družbenikov so te poteze družbo neposredno oškodovale vsaj za 85 milijonov tolarjev (355.000 evrov), posredna škoda pa je še večja. Primorske novice so tako namesto z dobičkom poslovale z izgubo, ki pa bi bila še mnogo večja, če ne bi bilo izrednih prihodkov v prvi polovici leta in subvencij. Poslovne rezultate so poskušali popravljati z zniževanjem drugih stroškov. Najbolj škodljivo je bilo zmanjševanje sredstev za promocijo in akcije za večjo prepoznavnost novega splošno informativnega dnevnika v državi ter večjo prodajo, zdaj pa se to nadaljuje z zmanjševanjem števila novinarjev. Zato so mali družbeniki na skupščini želeli razpravljati o odgovornosti nadzornega sveta in direktorja, želeli so, da bi se skupščina odločila za revizijo poslovanja, ki bi prinesla natančne številke oškodovanja, ter povrnitev škode podjetju. Če drugače ne, s tožbo proti povzročiteljem. Zaenkrat nam to žal ni uspelo, ker smo bili preglasovani, kar kaže, da lastnikom ni to tega, da bi se nekdo ukvarjal s posledicami njihovega ravnanja. Torej niso za transparentnost poslovanja.

Primorske novice so septembra leta 2004 postale četrti splošni informativni dnevnik zaradi nadaljnje rasti tako podjetja kot kolektiva oziroma uredništva in časopisa, ki naj bi zadovoljeval primorsko javnost in na vseh ravneh podpiral in spodbujal razvoj Primorske. Lastniki Primorskih novic, ki so bili enaki takrat in so zdaj, samo v treh družbah je politika medtem zamenjala direktorje, so se odločili za podporo projektu oziroma razvoju Primorskih novic v smeri dobrega profesionalnega časopisa

Primorske. Prostora, ki je eden najbolj propulzivnih v državi, z rastočim gospodarstvom, izobraževanjem, kulturo...Lastniki so se takrat zavedali pomena verodostojnega in profesionalnega medija, ki ob tem zasleduje veliko daljnosežnejše cilje: rast razvojnih, izobrazbenih in razvojnih potreb 255.000 prebivalcev Primorske, njihovo večjo funkcionalno pismenost, enakopravno in enakovredno informiranost, krepitev njihove samozavesti v Sloveniji in Evropi. Novi dnevnik je lani v slovenskem prostoru zavzel pomemben tržni delež, saj ga dnevno bere 75.000 prebivalcev Primorske. Razvojni tokovi v podjetju so bili žal lani prekinjeni. Kot v planu za leto 2007 piše sedanje vodstvo Primorskih novic, se je to zgodilo zaradi lokalnih volitev. S tem samo potrjuje, da je politika preko lastnikov vplivala na dogajanje v podjetju, ki mu je danes onemogočeno zasledovati nikoli preklicane vizije.

Moje oglašanje je zato namenjeno pozivu, da bi lastniki podjetju omogočili razvoj in doseganje zastavljenih ciljev, njegovo nadaljnjo rast. Nujno potrebno je vzpostaviti razmere za profesionalno in etično novinarstvo, brez strahu in samocenzure. Država oziroma politični interesi pa naj se umaknejo iz medijev. Predvsem pa mislim, da imajo prebivalci Primorske pravico imeti dober in zanimiv časopis.

Barbara Verdnik

[Delo »spregledalo« poročilo State Departmenta o Sloveniji](#)

9.03.2007 ob 12:10

Poročilo State Departmenta o stanju človekovih pravic v Sloveniji, o katerem smo [že govorili](#), je v tiskanem [Delu](#) izostalo. V sredo, 7. 3. 2007, je Delo na prvi strani z uvodom najavilo članek, ki ga objavlja na strani osem (pod rubriko SVET) z naslovom »[Sudan na vrhu črnega seznama](#)«. V njem se avtor Staš Ivanc ukvarja s poročilom State Departmenta o posameznih državah, ne ukvarja pa se s poročilom (dolгим okoli 9 strani) za Slovenijo.

Z njim »opravi« z dvema stavkoma, od katerih se prvi glasi »Slovenija načeloma spoštuje človekove pravice, spopada pa se s sodnimi zaostanki, s posrednim vladnim vplivom na medije, izbrisanimi in Romi.« Še manj so poročilo ameriškega zunanjega ministrstva v Delu uredniško ali novinarsko komentirali.

Tiskano Delo ni poročalo niti o različnih odzivih politikov (primerjaj SIOLov prispevek [tukaj](#)).

O domnevni utaji davkov Domna Zavrla se raje ne poroča

10.03.2007 ob 08:04

Po tistem, ko je del medijev (predvsem [24ur.com tukaj](#), Dnevnik in Direkt) razkril, da je Domen Zavrl, »nesojeni nesojeni minister za finance, medijsko imenovan tudi čudežni deček Janeza Janše«, vpleten v čudne posle in milijonske utaje davkov, nekateri provladni mediji o tem niso poročali. Preverili smo Delo in Večer. Obstaja velika možnost suma, da so provladni mediji to storili, ker bi zgodba o korupciji ozkega sodelavca Janše, bila neprijetna za vlado in predsednika vlade.

Ta teden pa se je zgodilo naslednje: »V torek, 9. januarja 2007, je generalni direktor davčne uprave Ivan Simič v svoji pisarni sklical sestanek vodstva generalne davčne uprave, vodstva ljubljanske davčne uprave, dveh davčnih inšpektorjev in davčnega zavezanca Domna Zavrla. Tema sestanka: zapleti pri inšpekcijskem postopku zoper Zavrla in njegova podjetja. Zavrl je bil v začetku vladavine Janeza Janše uslužbenec v premierovem kabinetu, za davčnega svetovalca je Zavrl imel podjetje v lasti generalnega direktorja davkarije Simič & partnerji. V četrtek je Simič iz službe vrgel davčnega inšpektorja, ki se je ukvarjal z Zavrlom. Razlog: inšpektor je proti Zavrlu spisal kazensko ovadbo.« Več v prispevku Roka Praprotnika [tukaj](#).

Simič, ki naj bi s svojim podjetjem svetoval Domnu Zavrlu, je torej 8. marca dal odpoved davčnemu inšpektorju Đorđu Periću, ki je vodil postopek zoper Domna Zavrla.

O tem dogodku nekateri provladni mediji poročajo danes, 10. marca 2007. Vprašanje se glasi, s kakšnimi postopki; zanimivo je pogledati, na kakšen način vpletejo podatek o tem, v čem je »bistvo problema«, v poročilo o odpovedi davčnemu inšpektorju.

Jelka Zupanič v Večeru vpelje kontekst takole:

»Slednji naj bi bil osumljen, da je utajil za nekaj milijonov evrov davkov, zaradi česar je davčna inšpekcija po poročanju Pop TV proti koncu februarja sprožila obsežen pregled poslovanja njegovih in z njegovimi podjetji povezanih podjetij.« Več [tukaj](#).
To je vsa informacija o domnevni utaji davkov.

V Delu pa je informacijo pribeležil z inicialkami podpisani F.K.:

»Generalni direktor republiške davčne uprave Ivan Simič se je včeraj odzval na trditve medijev, da je davčni inšpektor Đorđe Perić, ki je izvajal davčni pregled pri Domnu Zavrlu, dobil odpoved. Domna Zavrla je slovenska javnost spoznala kot človeka, ki je za stranko SDS Janeza Janše pripravljal gospodarski program in nekaj

časa veljal celo za kandidata za gospodarskega ministra. Nekateri mediji so trdili, da pri Zavrlu poteka davčni inšpekcijski pregled zaradi suma večmilijonskih davčnih utaj. Ivan Simič v svoji izjavi ne omenja imen, tudi inšpektorjevega ne, pojasnjuje pa: »V zvezi z delovnopравnim postopkom, ki teče zoper enega od davčnih inšpektorjev na Davčni upravi Republiki Slovenije, želimo poudariti, da je davčna uprava ugotovila vrsto kršitev pravil, predpisov in zakonov. Davčna uprava je torej bila prisiljena ukrepati in s tem zagotoviti zakonitost dela davčne uprave. Postopek za izredno odpoved delovnega razmerja je podrobno opredelila in ga tudi podkrepila z dokazi. Odločitev o zadevi pa bodo seveda sprejeli pristojni organi. Vsi davčni postopki, ki jih je vodil davčni inšpektor, bodo v skladu z veljavnimi predpisi nemoteno tekli naprej, ukrepi davčne uprave pa bodo strokovno in profesionalno nesporni. Le tako in s sodelovanjem vseh zaposlenih lahko zagotovimo tudi uspešno in učinkovito delo davčne uprave. Ta seveda ne more in ne sme komentirati podrobnosti konkretnega delovnopравnega postopka, predvsem pa mora varovati davčno tajnost vseh davčnih postopkov. Izrazito nenavadno je, da smo postavljeni v položaj, ko moramo javno pojasnjevati konkretne postopke, saj nam upoštevanje zakonodaje ne omogoča, da bi podrobneje pojasnili in predstavili dokaze o ustreznosti in zakonitosti naših odločitev. Prepričani torej smo, da je treba v prihodnje uporabiti ustaljene poti in pristojne organe.« Tukaj.

Kot vidimo, se je avtor zapisa v Delu izognil temu, da bi bralce informiral o stanju, zgodbo uvede le s stavkom »Nekateri mediji so trdili, da pri Zavrlu poteka davčni inšpekcijski pregled zaradi suma večmilijonskih davčnih utaj.«

Ne gre za prvi primer, ko so drugi mediji posredno prisilili provladne medije, da tudi ti v določeni obliki prinesejo informacijo do svojih bralcev.

Rupel bi slovenski recept za razumevanje medijev širil še na Hrvaško

16.03.2007 ob 20:12

Zunanji minister Rupel protestira proti negativnim hrvaškim komentarjem na račun Slovenije. Ker ne more iz svoje kože, je svojo instrumentalno razumevanje medijev, ki ga je, inter alia, uspešno uveljavil v slovenskih medijih in še zlasti v Delu, velikodušno predlagal še južnim sosedom:

»Nekateri hrvaški politiki in novinarji v zadnjem času neutemeljeno in neresnično prikazujejo slovensko-hrvaške odnose, pri čemer grobo in nestrpno, predvsem pa neupravičeno napadajo predstavnike slovenske države. Takšno ravnanje slovensko-hrvaških odnosov ne izboljšuje, ampak jih, nasprotno, zastruje in poslabšuje. V MZZ nasprotujemo takšni politiki in predlagamo, da hrvaška vlada, po možnosti pa tudi mediji, spodbudijo drugačno, pozitivno ravnanje. To ne pomeni, da bi se kdorkoli odpovedal kritičnosti, izogibati pa bi se morali neresnicam in spodbujanju nestrpnosti.«

Recept najdete [tukaj](#). Vestička ne bi spadala v rubriko intervencij v slovenske medije, če ne bi tako zelo spominjala na aktualni oblastniški in hkrati ministrov refleks v razumevanju, ki je predhodil scenarijem političnega prevzema; mediji so namesto »mediatorske« vloge venomer bili razumljeni kot sovražni in negativistični prenašalci popačene resnice in v tem smislu krivi za slabo komunikacijo in nestrpnost... To je prva značilnost razumevanja medijev po Ruplu: ti morajo prevzeti diplomatsko-politično vlogo. Druga je, da so zavedeni in zato reprezentirajo popačeno resnico. Danes je minister državnozborskemu odboru celo predlagal, da bi vlada povabila hrvaške novinarje v Slovenijo, da se končno seznanijo s tisto pravo... Obe stališči sta nevzdržni, povrhu pa sta lahko celo nekompatibilni med sabo. O ministri vojaški in ne le interpretativni drži do medijev glej še [tukaj](#).

Naslov proti vsebini

16.03.2007 ob 22:40

Vsak običajen novinarski kodeks, tudi [slovenski](#), opozarja na sorazmernost med naslovom prispevka in vsebino. Prvi naj zrcali drugo. Naslovi so občutljiva in manipulabilna reč, če je delikatna vsebina. Velik odstotek bralstva se ustavi pri njih in še večji si jih zapomni bolj od vsebine.

Ker zadnje javnomnenjske raziskave kažejo slabo vladajoči SDS in ker jih je prvič prehitela opozicijska SD, so se pri Večeru danes (16. 3. 2007) odločili za zelo nekarakterističen naslov. Članek Dragice Korade je v celoti posvečen rezultatom strank, naslov pa do neke mere povzema le polovico prvega stavka: »Skoraj desetina vprašanih živi bolje.« Oglej [tukaj](#).

O nakazani naslovni optimistični ugotovitvi iz ankete v članku ne zremo nič razen zatrjenega.

Hvala anonimnemu viru iz Večera za opozorilo.

Mediji na liniji nacionalnega interesa

19.03.2007 ob 07:22

»Res je, da mediji in novinarji različnih držav služimo vsak svoji skupnosti, in le redko se zgodi, da bi kak časopis spregledal nacionalne interese in delal škodo skupnosti.«

Tako Peter Jančič, odgovorni urednik Dela, ko v svoji [današnji kolumni](#) (19. 3. 2007) z naslovom »Svoboda nacionalističnega tiska« na prvi strani svojega časopisa priskoči na pomoč Ruplovim tezam o Hrvaški (primerjaj [naše poročilo](#)).

Najprej k trem potezam Jančičevega postopanja: v arhivu časopisa je zlahka moč preveriti skupno značilnost Jančičevih intervencij na prvi strani časopisa, kamor včasih doda svoje misli ob svojih tedenskih sobotnih kolumnah. Njihova karakteristika je provladni intervencionizem: ko je treba korigirati javno mnenje v prid prehudi kritiki vlade, začuti svojo nalogo. V danem primeru jasno brani zunanjega ministra pred očitki hrvaških medijev. Druga je nenavaden naslov: kaj naj bi pomenil »nacionalističen tisk« v naslovu? Kritiko hrvaških medijev? Saj se vendar implicite zavzema za medije v skladu z nacionalnim interesom, nacionalno pa še ni nacionalistično. In kaj mu jamči, da so hrvaški nacionalistični, naši pa zgolj nacionalni? Tretja je apoteoza Rupla: da Rupel poučuje slovenske medije, vemo. Toda zdaj poučuje še hrvaške, čemur se [čudi hrvaški poslanec](#): «Pozvati politike ene države, še posebno pa medije, in jim določati, kaj naj pišejo, je zelo čudno.»

Zdaj nam znova, sicer implicite, kot samoumevno dejstvo servira zavezanost medija nacionalnemu interesu in skupnosti. Toda: v danem primeru je implicirano, da je nacionalni interes natanko tisto, kar počne Rupel in slovenska zunanja politika. Kar počne vlada. Dve zagati. Prvič: ne drži, da bi novinarji imeli kakšno posebno nacionalnointeresno poslanstvo. Drugič: videti je, da je tako poslanstvo lahko dobra krinka za (samo)razumevanje provladne usmerjenosti medija, če si njegov odgovorni urednik.

[Nova Grimsova manipulacija: samocenzura novinarjev je, če o vladi ne pišejo dovolj lepo](#)

21.03.2007 ob 21:30

Tiskovna konferenca poslanca Branka Grimsa, z njegove strani brez zadržkov priznana kot reakcija na včerajšnjo tiskovno konferenco Liberalne akademije, je bila očitno mišljena kot bliskovita nevtralizacija stališč o omejeni medijski svobodi in kritičnem novinarskem stanju v provladnih medijih, na kar delno opozarja poročilo State Departmenta in za njim Liberalna akademija ([tukaj](#)).

Grimis je poskrbel za dve manipulaciji. Prva je njegova ugotovitev, da je poročilo State Departmenta »zelo ugodno«. Ob tem je spregledal, da njegov nastanek in vloga nikoli nista mišljena kot hvala.

Druga manipulacija je tako neverjetna, da terjaja jasen komentarski »caveat«. Grims namreč navidezno presenetljivo pohvali stališče ameriškega zunanjega ministrstva in pravi, da drži, da v Sloveniji obstaja novinarska samocenzura:

»Kot primer je navedel "slovenski gospodarski čudež" (prevzem evra ob deflaciji), ki po njegovih besedah ni bil deležen medijske pozornosti, kar naj bi bil dokaz samocenzure v luči nepriznavanja vladnih dosežkov zadnjih dveh let. Drugi primer takšnega delovanja medijev pa je znižanje naročnine RTV (ta se je znižala za 96 stotinov) o čemer prav tako ni bilo slišati prav nič, niti s strani RTV-ja, pravi Grims.«

Tako novinarka strani www.vest.si [tukaj](#) in podobno tudi na www.delo.si [tukaj](#).

V čem je perverznost takšne geste? Kakopak v tem, da od medijev pričakuje več hvale vladnim ukrepom (in neskromno tudi njegovim lastnim, Grimsovim torej) ter nato pripiše State Departmentu namero, da s samocenzuro označuje (tudi) tisto ravnanje, kjer lepa beseda za vlado umanjka. Grims torej arbitrarno s prstom pokaže na neko X vsebino, ki je ni zasledil v medijih (lahko bi recimo trdil, da ni ničesar zasledil o tem, da je on, Branko Grims, najlepši in najpametnejši možki daleč naokoli), da bi pritrdil tezi o samocenzuri. Ta arbitrnost je tu omejena s tem, da išče pohvalne zapise o vladi. S tem ponovi trik svojega lanskega komentarja in postopka manipulacije, o čemer smo pisali [tukaj](#).

What is the trick? Novinarske samocenzure pač po definiciji ne merimo z ravnanji novinarjev, ki izkazujejo naklonjenost do oblasti, temveč ravno narobe s tistimi, ki je ne izkazujejo in so prav zaradi tega, ker so kritična, ostala skozi postopke (samo)cenzure neobjavljena. Pri samocenzur se novinar iz strahu pred sankcijami boji nekaj zapisati ali zapisati na določen način, zaradi česar ostaneta njegova informacija ali komentar okrnjena, medtem ko je jasno, da zaradi pohvalnih besed vladajoči politiki takšnih sankcij pač ne bi bilo. Provladni mediji vas ne tepejo, če jih hvalite, temveč nagradijo.

Posredno ob arbitrarnosti (v funkciji manipulativne interpretacije) je Grims nemara storil še nekaj več: poročilo Američanov je zlorabil za vnovično kritiko slovenskih medijev, češ da niso dovolj provladni, in takšno stališče posredno pripisal State Departmentu. Če kaj, potem je gotovo dejstvo, da takšna poročila ne nastajajo zato, da bi vlade posameznih držav opozarjala, naj si svoje medije še bolj podredijo zato, da bodo o njih pisala še lepše. Provladni mediji, mimogrede, to itak že počnejo.

SNS: poziv k zbiranju pripomb o prenovi pravil poklicne avtonomije

23.03.2007 ob 10:36

[Sindikat novinarjev Slovenije](#) (SNS) poziva javnost k zbiranju mnenja, pripomb, predlogov, pobud, primerov iz prakse in vsega drugega, kar bi bilo v kontekstu prenove pravil poklicne avtonomije vredno razmisleka v novinarskih stanovskih organizacijah in širše. V SNS pravijo:

V novem predlogu so upoštevane ugotovitve pregleda formalne ureditve in njenega delovanja v praksi, zato so podrobneje opredeljena razmerja znotraj uredništev, razmerja uredništev z izdajatelji, vloga odgovornega urednika, kot najpomembnejšo novost pa izpostavljamo postopke za reševanje konfliktov in osnovne postopke za uresničevanje pravic uredništva ob imenovanju in razrešitvi odgovornega urednika ter ob spremembah in dopolnitvah programske zasnove.

Revizijo pravil o poklicni avtonomiji sta profesionalni združenji opravili po preučitvi aktualne zakonske in podzakonske ureditve, priporočil novinarskih in drugih združenj, tujih praks in konkretnih primerov posegov v novinarsko avtonomijo, ki se vse večkrat povezujejo s pritiski na temeljno eksistenco, na primer z nižanjem plače, prekinitvijo pogodbe ipd.

Podrobno smo preučili tudi vzorec dokumentacije v razvidu medijev in širše. Ugotovili smo, da je formalna ureditev izrazito pomanjkljiva, še bolj pomanjkljiv je nadzor nad izvajanjem zakonodaje in v praksi prihaja do vse več posegov v novinarsko delo. Zavzemamo se za dopolnitev obstoječega pravnega reda (pravil, postavljenih »od zunaj«) s konsenzualno vzpostavljenimi mehanizmi znotraj medijske industrije. Učinkovit(ejš)i mehanizmi preprečevanja in razreševanja konfliktov znotraj uredništev ter na relacijah z drugimi deli medijskih organizacij in drugimi nosilci posamičnih interesov bi lahko pomembno okrepili možnosti posameznih članov in članic uredništev ter uredništev kot celote, da uveljavljajo pravico do avtonomnega novinarskega dela.

Predlog delovne skupine za prenovu pravil poklicne avtonomije sta obravnavala in potrdila izvršni odbor Sindikata novinarjev Slovenije in upravni odbor Društva novinarjev Slovenije. Oba bosta po zaključeni javni razpravi pretehtala vse zbrane odzive in predlog ustrezno dopolnila. Tako pripravljeno besedilo bo nadomestilo prvotni predlog minimalnih pravil o poklicni avtonomiji v revidirani nacionalni kolektivni pogodbi za poklicne novinarje, o kateri se Sindikat novinarjev pogaja z Združenjem za tisk in medije pri Gospodarski zbornici Slovenije.

Sindikalni predlog ureditve novinarske avtonomije najdete [tukaj](#).

Dodatno branje o aktualnem stanju poklicne avtonomije je dostopno na naslovu [tukaj](#).

Pro Plus: RTV hiša preplačala filme, da bi si zagotovila prevladujoči položaj

26.03.2007 ob 23:03

Po zapisu [jutrišnjega Dela](#) (27. 3. 2007) avtorice Ženje Leiler RTV Slovenija negospodarno preplačuje imetnike pravic za predvajanje filmov, da bi si zagotovila boljšo gledanost. Na to opozarja produkcijska hiša Pro Plus, ki ima sicer v lasti POP TV:

»Pro Plus namreč trdi, da je javni zavod RTVS lani z distributerjem Blitz sklenil pogodbo za nakup 57 filmov, pri čemer je zanje plačal 340 tisoč evrov oz. povprečno 5.950 za posamezni filmski naslov. Z istim distributerjem je Pro Plus sklenil pogodbo o odkupu pravic za 82 filmov in zanje plačal – kot navaja – 275 tisoč evrov ali 3.350 evrov za posamezen filmski naslov. Trdijo še, da vodstvo javnega zavoda distributerjem vnaprej ponuja nerazumno visoke zneske za pridobitev pravic, ki naj bi v nekaterih primerih znašali celo 70 odstotkov višjo ceno od lanskoletne, za kar naj na trgu ne bi bilo nobenih pravih razlogov. Pro Plus zato meni, da gre za zlorabo prevladujočega položaja javnega zavoda RTV Slovenija, pri čemer naj bi bili v korist tretjim oškodovani tako javna sredstva kot tudi komercialne televizije. Pričakujejo ukrepanje pristojnih organov javnega zavoda RTVS, če pa do tega ne bo prišlo, napoveduje, da bo v postopku dokazal omenjeno zlorabo in zahteval povrnitev stroškov.«

Na nacionalki trdijo, da »so navedbe pavšalne in neutemeljene«. Ker so bili s pismom seznanjeni na Ministrstvu za kulturo in v državnem zboru, omenimo še odziv prvega. V MK so uporabili krožni argument:

»Ministrstvo je odgovorilo, da so nacionalko »zaposili za pojasnitev očitanih dejanj«, od koder so prejeli odgovor, da očitanih nepravilnosti ni in da RTVS posluje v skladu z že nekaj let ustaljeno prakso. Pridali so še, da »RTVS v skladu z zakonom sama skrbi in odgovarja za svoje poslovanje«.

Rupel odloča, komu se bo čudil kot skritemu gostu na RTV

28.03.2007 ob 20:59

Kot sta poročala www.vest.si in današnji Dnevnik, naj bi v petek, 23. marca 2007, v oddaji RTV Slovenija z imenom Vroči stol z gostom Dimitrijem Ruplom nastopil tudi poslanec LDS Jožef Školč. Ta se je pripravljaj na nastop, vendar ga je voditelj oddaje Vladimir Vodušek poklical in njegov nastop odpovedal. Poslanec domneva, da je to storil po nareku zunanjega ministra, s čimer se je ta vmešal v uredniško politiko javnega zavoda. In to se, kot vse kaže, ni zgodilo prvič.

Vodušek in urednik informativnega programa Rajko Gerič to dejstvo zanikata. Oba trdita, da je prišlo do nesporazuma in da je bil Školč predviden kot samostojen gost, vendar je nastop menda odklonil. Stališči Geriča in Voduška pa se razlikujeta.

Geričevo stališče, ki implicira, da so najprej povabili Školča kot skritega gosta, potem pa razmišljali o njem kot glavnem, je takšno:

»Za Školča pa je voditelj oddaje po Geričevih navedbah ugotovil, da je morda primernejše, da ga v oddajo povabijo kot glavnega gosta.« [Tukaj](#).

Če je povzetek točen, si je torej Vodušek premislil: res je bil povabljen kot skriti gost, potem pa je prišlo do spremembe načrta. Voduškovo stališče pa implicira obraten vrstni red:

»Voditelj oddaje je razložil, da je hotel Školča kot glavnega gosta na vročem stolu po tistem, ko so sodelovanje v tej vlogi odpovedali ali zavrnili Jelko Kacin, Gregor Golobič, Igor Bavčar. A se tudi Školč ni želel usesti na vroči stol, na katerem bi ga spraševal predvsem o razpadu LDS. Zato je ostal "v rezervi za skritega gosta", ko je bil kot glavni gost izbran Dimitrij Rupel.«

Če je povzetek točen, si Vodušek ni premislil, temveč je bil Školč povabljen kot glavni gost, potem ko ni hotel, pa kot skriti gost. Vendar ta razlaga še ne pojasni, zakaj potem kot skriti gost ni nastopil, hkrati pa tudi ne, zakaj ga je obvestil, da ne more nastopiti.

Kot torej vse kaže, je (nehote?) po resnici govoril Gerič v skladu z novinarjevim komentarjem »morda bi bilo primernejše, če bi ga povabili kdaj drugič«.

Evropska zveza novinarjev zaskrbljena zaradi poročil o pritiskih na slovenske novinarje

29.03.2007 ob 15:27

Izjavo Evropske zveze novinarjev spodaj najdete na spletni strani [Društva slovenskih novinarjev](#). O tem, da je bila deležna medijske blokade, piše Jani Sever [tukaj](#).

Evropska zveza novinarjev pozorno spremlja dogajanje v slovenskih medijih, posebej po tem, ko je odkrila razloge za globoko zaskrbljenost zaradi posegov oblasti in nižanja socialnih standardov v novinarstvu, kar je izrazila v izjavi, sprejeti na letni skupščini na Bledu (7.-9. april 2006). Številni dogodki so pokazali, da so se v preteklem letu razmere za profesionalno novinarstvo še poslabšale.

Kolektivna pogajanja so zastala zaradi zakonskih sprememb, ki so prinesle preoblikovanje delodajalskega združenja, medtem pa številni medijski delodajalci ignorirajo obstoječo kolektivno pogodbo. Mnogi novinarji in novinarke so prisiljeni delati kot svobodni novinarji, obenem pa se jim odreka pravica do kolektivnih pogajanj. Spremembe v vodstvih večjih medijev so v več primerih pomenile iskanje bolj poslušnih kadrov, ki bolj podpirajo vladne politike.

Evropska zveza novinarjev je globoko zaskrbljena zaradi poročil o pritiskih, ki so jim izpostavljeni novinarji, neposrednih posegov uprav v njihovo delo z grožnjami s posledicami, če »bodo še naprej pisali na tak način«, in drugih ukrepov, ki so usmerjeni k uveljavljanju samocenzure in odsotnosti kritične analize oblasti. Poleg tega novinarjem in novinarkam preprečujejo pokrivanje tem, za katere izdajatelji menijo, da bi »škodile njihovim interesom«. Evropska zveza novinarjev je še posebej zaskrbljena zaradi kršitev medijskega prava, ki zagotavlja, da novinarji in novinarke ne bodo trpeli negativnih posledic zaradi izražanja svojih mnenj in stališč, ki so v skladu s programsko zasnovo in profesionalnimi standardi. Kršitve medijskega prava se povezujejo s kršitvami delovno- in avtorsko-pravne zakonodaje ter drugih zakonov.

V svojem oktobrskem sporočilu za javnost je Sindikat novinarjev Slovenije navedel tri primere posebej problematičnih medijev: dnevnika Delo in Primorske novice ter nacionalno javno radio-televizijo RTV Slovenija. Odtlej je v ospredje pozornosti in skrbi prišel še en dnevnik, Večer, kjer so novinarji in novinarke ustanovili neuradni arhiv naročenih in napisanih, pa nikoli objavljenih člankov. Njihova skupna poteza je kritičen pogled na posamične vladne odločitve in politike.

Izdajatelji medijev uveljavljajo izjemno restriktivno poslovno skrivnost in preprečujejo novinarjem in novinarkam, da bi bralce in bralke, poslušalce in poslušalke ter gledalce in gledalke seznanili s praksami, ki izpodkopavajo potencial, da bi mediji izpolnjevali svojo temeljno vlogo v demokratičnih družbah. Evropska zveza novinarjev odločno zavrača interpretacijo, ki jo vsiljujejo uprave nekaterih medijev, na primer Dela, da je najvišja zaveza novinarja oziroma novinarko delodajalcu, kar izpodkopava odgovornost do javnosti. Evropska zveza novinarjev vzpodbuja slovenski nacionalni novinarski organizaciji, njuna lokalna združenja in posamezne novinarje in novinarko,

da javno razkrijejo dejstvo, da je novinarjem in novinarkam v mnogih primerih preprečeno opraviti njihovo delo na način, ki je v skladu s profesionalnimi standardi in medijsko zakonodajo.

Za mnoge novinarje in novinarke je del realnosti, da pripravljajo prispevke, za katere se dogovorijo z uredniki, ki pa nikoli niso objavljeni – v večini primerov brez vsake resne utemeljitve. Še ena pogosta praksa je brisanje določenih delov besedil, ki bi lahko vznemirili oblasti, pri čemer novinarji in novinarke kot avtorji in avtorice nimajo nobene moči odločanja o končni različici njihovih avtorskih del. V nekaterih primerih objavljene različice vsebujejo besedila, ki jih podpisani avtorji in avtorice niso nikoli napisali. Novinarji in novinarke, ki so izzvali takšne prakse in/ali z njimi seznanili javnost, so bili kaznovani z zmanjšanjem plače, premestitvami v druga uredništva, disciplinskimi postopki, grožnjami z izgubo službe, itd.

Pogosta značilnost sankcioniranja zaradi izražanja pogledov in mnenj je uporaba institutov delovnega prava ali kazenskega zakonika zoper novinarje, ki so prišli v konflikt z novimi uredniškimi in/ali upraviteljskimi politikami izdajateljev. Konflikti niso omejeni na raven posameznika, kot kažejo tudi spremembe statuta močnega slovenskega izdajatelja Delo – kjer so skorajda izničili temeljno obliko organiziranja uredniškega osebja. Obenem je uprava začela vsiljevati kolektivno pogodbo za medijski sektor, ki znižuje minimalne standarde in ne regulira posebej položaja novinarjev in novinark.

Evropska zveza novinarjev zato močno podpira slovenski novinarski organizaciji v njenem poudarjanju novinarske neodvisnosti, uredniške avtonomije in kredibilnosti informacij kot glavnih prioritet, še posebej odločitev o vključitvi posebnih pravil o minimalnih standardih poklicne avtonomije v revidiranem predlogu nacionalne kolektivne pogodbe za poklicne novinarje. Obstaja močna potreba, da novinarski organizaciji povežeta zaščito pravic na vseh relevantnih področjih in uporabita vsa obstoječa pravna sredstva za zaščito poklicne avtonomije in javnega interesa. Evropska zveza novinarjev zagotavlja slovenskim kolegom in kolegicam polno podporo v njihovih prizadevanjih, da bi zagotovili razmere za izpolnjevanje profesionalnih novinarskih standardov, uresničevanje svobode izražanja, delovanje v javnem interesu in služenje pravici javnosti do obveščeniosti – kot je opredeljeno v medijski zakonodaji, slovenski ustavi in mednarodnih pravnih okvirih.

Zagreb, 24. marec 2007

O izjavi EFJ se ne poroča, kar daje slutiti, da je situacija več kot pereča

31.03.2007 ob 13:21

Kot smo preverili, do današnjega dne (31. 3. 2007) mediji praktično niso poročali o [izjavi Evropske zveze novinarjev](#) (EFJ), ki smo jo objavili v prejšnjem zapisu. Besedilo, sprejeto na generalni skupščini zveze v Zagrebu natanko en teden nazaj (24. 3.), opisuje kritične razmere v časopisnih hišah Delo, Večer, Primorske novice in v RTV hiši: vsako med njimi izjava jasno navaja.

Molk in cenzura izjave ji dajeta legitimiteto; natanko reakcija nepovzemanja medijev priča o tem, da je situacija pereča, skupno, vzajemno ravnanje omenjenih pa priča o homogenem političnem obvladovanju. Vesti o izjavi EFJ namreč ni objavil, kot smo preverili v arhivih, noben izmed naštetih medijev: ne Delo, ne Večer, ne Primorske novice, ne RTV hiša.

Še manj je poskušal z navedbami, kot bi pričakovali, kdo izmed vodstev polemizirati. Recepcija izjave EFJ torej daje slutiti, da so navedbe o politični pokoritvi in pritiskih, socialni ogroženosti novinarjev, cenzuri na Večeru, odsotnosti kritične analize oblasti resnične.

Zapis o izjavi prinaša današnja Mladina (31. 3. 2007) in novinarka Vanja Pirc, pred tem pa je na kratko o njej poročal še Dnevnik.

Politični in ekonomski meč nad novinarji: včerajšnja okrogla miza odmeva

4.04.2007 ob 11:52

Po tistem, ko doslej večinoma ni uspelo obveščati širše javnosti o sproščeni medijih v dobi novih »tehnologij obvladovanja medijev«, je bila včerajšnja okrogla miza Mirovnega inštituta, novinarskega sindikata in Društva novinarjev Slovenije vendarle deležna precejšnjega in zasluženega odmeva. Časopis Dnevnik je učinkovito nevtraliziral možne cenzure medijskega pokritja in celotno razpravo objavil na [svojem blogu](#).

Brankica Petkovič iz Mirovnega inštituta ugotavlja:

»Spremembe, ki jih je do živila medijska sfera po za menjavi strank na oblasti, se kažejo na treh ravneh. Gre za novo medijsko zakonodajo, za zamenjave v direktoratu za medije na ministrstvu za kulturo, svetu za radiodifuzijo, nadzornem in programskem svetu RTV. Nadalje se menjujejo uredniki, predsedniki uprav in direktorji medijskih hiš. Poleg te ga pa prihaja do individualnih pritiskov na novinarje, ki doživljajo neavtorizirane posege v svoje članke, zavrnitve že naročenih komentarjev, če njihova vsebina ne ustreza urednikom.«

Najbolj udarna je bila najbrž [debata](#):

»Tudi po mnenju dveh novinarjev z Dela, Vesa Stojanova in Petra Kolška, je sistem pritiska najbolj dovršen prav v časopisu Delo. Oglasil se je tudi dopisnik Dela iz Avstrije Matija Grah in povedal, da ga je včeraj s tega mesta odpoklical od govorni urednik Peter Jančič, ki naj bi danes odpoklical tudi Roka Kajzerja, dopisnika iz Zagreba. V razpravo se je kasneje vključil tudi predsednik uprave Dela Danilo Slivnik, ki se je sprva strinjal, da so razmere zaskrbljujoče, vendar je trdil, da so takšne že ves čas tranzicije. Kasneje, ko se je debata razvila, pa se je odločil za javno diskreditacijo svojih novinarjev, ki jih je poimensko označil za slabe.«

Korekten povzetek prinaša portal [RTV tukaj](#). O odmevih bomo še poročali.

Novinar Radia Slovenija Robert Škerjanec sankcioniran

4.04.2007 ob 17:59

Kot poroča www.vest.si, naj bi Robert Škerjanec, novinar Radia Slovenija, prejel prepoved opravljanja določenega področja in dogodkov, povezanih z dogajanjem v SOVI oziroma širše.

Direktor Radia Slovenija Vinko Vasle je omenjenemu blogu potrdil informacije, vendar ni želel biti konkreten, ker želi zaščititi »človeško integriteto« novinarja. Povedal je, da bi sčasoma proti Škerjancu sprožil disciplinski postopek.

Zaenkrat ni jasno, kakšni razlogi so botrovali takšni odločitvi. Spomnimo, da nekateri odgovorni uredniki, direktorji medijskih hiš ter del politike, denimo Danilo Slivnik in Miro Petek, večkrat zagotavljajo, da določeni novinarji delajo slabo in da so to pretežni razlogi za sankcije proti novinarjem, s čimer želijo ublažiti vse hujše obtožbe o uredniško-političnih pritiskih.

»Šli so sami iz domnevnih političnih razlogov« ali o tem, kako so poročali

5.04.2007 ob 21:54

Kot smo napovedali, spodaj na kratko prenašamo linke poročanj iz to pot vendarle dovolj dobro medijsko pokrite okrogle mize z naslovom »Tehnologija obvladovanja medijev«. Pregledali smo na mizi izpostavljene in kritično obravnavane medije.

Najprej k poročilu Dela: v njem se niso izkazali, objavili so le kratko vestičko (v rubriki »Na kratko«) v sredo, 4. aprila 2007, na drugi strani [tukaj](#). V lastnem izvodu časopisa v jutranji izdaji ga nismo ni zasledili (tudi ga ni mogoče najti v arhivski PDF datoteki [tukaj](#)). Glede na navzočnost in neposrečen nastop direktorja uprave, Danila Slivnika, pričakovana delna cenzura.

Primorske novice danes (5. april 2007) prinašajo članek Jane Kregelj [tukaj](#). Zapis je korekten in po pričakovanju daje nekaj več poudarka stanju v svoji hiši in besedo svoji direktorici. Najobsežnejšo poročilo danes prinaša Večer. Ob [avtorskem povzetku](#) Zorana Potiča in STA so pridodali še sliko s podpisom »Javnomenjske raziskav kažejo, da ljudje medijem zaupajo.« Naslov želi očitno učinkovati optimistično. V okvirčku sledijo stališča vseh odgovornih urednikov najbolj izpostavljenih medijskih hiš: Petra Jančiča, Rajka Geriča, Suzane Zornada Vrabec in Tomaža Ranca. Vse najdete [tukaj](#). V Večeru dodajajo še »znamkico« iz polemичnega nastopa Danila Slivnika [tukaj](#).

RTV Slovenija je poročala o okrogli mizi še isti večer v oddaji Odmevi in pripravila obširen prispevek naslednji dan (4. april 2007) na Valu 202. V prejšnjem prispevku smo objavili naslov povezave članka na njihovem portalu. Če rezimiramo: v splošnem so poročila bila (z izjemo minimalističnega pristopa Dela). Bila so verjetno prav zaradi udeležbe svojih lastnih novinarjev. Največ prostora so okrogli mizi namenili v Večeru, a so se v njem tudi najbolj potrudili, da bi nevtralizirali njeno sporočilo. V nobenem od medijev se niso odločili dati dodatno besedo medijskim analitikom ali kritikom. Številne video inserte z okrogle mize bo te dni objavil in že objavlja blog www.vest.si.

Miro Petek vs. Majda Širca o medijih: boljše zadovoljno stanje ali totalitarizem?

6.04.2007 ob 00:22

Še komentarja dveh poslancev iz novinarskega prispevka, posvečenega omenjeni okrogli mizi v dnevniku POP TV (4. 4. 2007) [tukaj](#):

Miro Petek: *»Mislím, da se stanje zadnja leta izboljšuje. Po moji oceni so tudi novinarji lahko bolj zadovoljni, saj vidimo, da ni več takšnih poskusov likvidacije, kot se je zgodilo meni leta 2001.«*

Majda Širca: *»Sedanja oblast je v odnosu do medijev totalitarna. Bom citirala gospoda Damijana: moral je priti gospod Janša na oblast, da se je groza te moči lahko prepoznala.«*

Indecent proposal: minister Rupel vam velikodušno objavi članek

7.04.2007 ob 12:10

V oddaji Preverjeno (3. 4. 2007) Irena Pan v [odličnem prispevku](#) obravnava dramatično stanje medijev v Sloveniji. Med drugim se je zatekla tudi k tistemu, ki velja za rezervnega urednika Dela in še kakšnega medija, zunanjemu ministru dr. Dimitriju Ruplu. Rupel ji je zatrdil:

»Prinesite mi članek, ki ni bil objavljen, jaz osebno se bom potrudil, da ga bodo objavili. Pa tudi tisti, ki ne more govoriti resnice v medijih, naj pride k meni, pa bom jaz povedal, kaj naj naredi.«

Minister se je čutil izzvanega in je o problematiki »sproščenih medijev« [spregovoril še v svoji kolumni](#). Kot običajno pa se ni zavedal, kaj govori. Implicite s tem pač samozavestno prizna, da ima »dobre zveze« med novinarskimi šefi. A tole je še huje: če bi mediji objavili tekst na podlagi priporočila ministra, bi to znova dokazovalo njegov vpliv, o katerem nihče ne dvomi.

Medijski watch dog vseeno priporoča: vsi, ki so vam besedila zavrnilo, novinarji ali širša javnost, ne zamudite priložnosti in pišite ministru (dimitrij.rupel@gov.si) ali ga obiščite!

Miheljak: glasna manjšina bo za seboj potegnila molčečo novinarsko večino

11.04.2007 ob 06:36

Kolumnist in socialni psiholog Vlado Miheljak v današnji [Dnevnikovi kolumni](#) (11. 4. 2007) napoveduje nekakšen »nič ve če ne bo tako, kot je bilo« po okrogli mizi »Tehnologije obvladovanja medijev«, o kateri smo spodaj večkrat poročali.

Njegova stava je dvojna: število nastopajočih je preseglo kritično maso, zato poti nazaj več ni in molčeča večina novinarjev (ki je žal ti dve leti bolj kot ne molčala) ji bo sledila. Ter druga stava: Miheljak optimistično verjame, da medijske svobode že po sebi ni mogoče zatreti, a se je zanjo treba ves čas boriti:

»Število glasno govorečih je prebilo kritično maso, ki jo je še mogoče utišati in preganjati. Bitka s tem nikakor ni dobljena, a zdaj ni več koraka nazaj. Prej obratno: glasna manjšina bo za seboj potegnila molčečo novinarsko večino. Pouk medijske more, ki se bo, upajmo, kmalu končala, je tako dvojen. Po eni strani polja medijske svobode niso nikoli dokončno osvojena, a po drugi strani tudi niso dokončno in trajno izgubljena. In zato se je zaradi obeh razlogov vredno in potrebno za medijsko svobodo nenehno boriti.«

V Magu trdijo, da je okrogla miza o obvladovanju medijev Kučanovo maslo

11.04.2007 ob 20:28

Današnji [Mag](#) (11. 4. 2007) prinaša natanko štiri defenzivne članke, posvečene nekakšni obrambi časopisne hiše Delo, Danila Slivnika in posredno edicije Mag, ki spada pod njeno okrilje. Vi so očitno mišljeni kot reakcija na nedavno okroglo mizo v Cankarjevem domu in kot protinapad na zapis Toneta Ropa.

Prvi članek je kot uvodnik napisal Janez Markeš. V njem obračunava s Tonetom Ropom, ki si je drznil v [svoji kolumni](#) za Finance (naslov prispevka je »Trgovci s črno vdovo«) obregniti se ob sporno lastništvo Dela.

Naslednji članek je podpisal Igor Kršinar z jasno poanto nevtralizirati učinke oziroma trditve omenjene okrogle mize. Med številnimi »ugovori« zapiše: *»Med visokimi gosti smo lahko videli poslanko Zares Majdo Širca in nekdanjega predsednika države Milana Kučana in opaziti je bilo, da so v pristnih prijateljskih odnosih s prireditelji.«*

Naslednja je kolumna Danila Slivnika z naslovom »Napačni vozni red«, posvečena isti temi. V njej najdemo stavek: *»Zatekli so se k enostranskemu prikazovanju dogodkov, ki so bili propagandno prikrojeni, in si za večjo samozavest priskrbeli navzočnost nekdanjega predsednika države Milana Kučana. Kaj naj bi ta tam razjasnil, mi ni bilo znano, vsekakor pa je potrdil, da bi se rad še naprej vtikal v medijske odnose in da je bržčas tudi tihi pobudnik srečanja. Njegovi privrženci so se gnetli okoli njega, se mu prilizovali in mu obljubljali zvestobo.«*

Osrednji članek na treh in pol straneh je podpisal Silvester Šurla in nosi naslov »Medijski miting resnice«. Med drugim je opazil: *»Ker se ga je udeležil tudi nekdanji predsednik države Milan Kučan, je medijski miting dobil še prepoznavni politični pečat.«* in *»Njegov urednik (sc. Miran Lesjak) je skupaj z novinarji to potrjeval na svojevrsten način – v Cankarjevem domu se me med razpravo vseskozi dobrikal nekdanjemu predsedniku države Milanu Kučanu, ki se je posedel v vrsto pred njim.«*

Vsi štirje članki imajo kar nekaj skupnih točk, predvsem zadnji trije, tj. Kršinarjev, Slivnikov in Šurlin, ki obravnavajo isti dogodek. Prva skupna značilnost je zgoraj izpostavljena psihoza ob prisotnosti Kučana in paleta pripisanih mu intenc (politizacija, tihi pobudnik, dobrikanje, vtikanje v medije). Preostale značilnosti gredo v smer iskanja opravičil »zakaj pa niste obravnavali prevzema Dnevnika«, razrešitve Janija Severja iz Mladine, iskanja razlogov za menda neuravnoteženo zasedbo mize, odsotnosti vabil in zgodbe o domnevni režiji pritiskov v kolaboraciji s POP TV, ki je isti dan objavila poročilo in še en soroden prispevek. Nobeden od štirih avtorjev v ničemer ne poskuša zanikati trditev, ki so jih izrekli novinarji in uredniki na »mitingu medijske resnice«, kar bi pričakovali od vsakega resnega novinarja.

Čigava svoboda? Čigava odgovornost?

13.04.2007 ob 22:17

Objavljamo povezavo na [gradivo](#) (v word datoteki) Sindikata novinarjev Slovenije za omizje »Tehnologija obvladovanja medijev v Sloveniji«, ki je potekalo 3. aprila v Cankarjevem domu v soorganizaciji novinarskega sindikata, društva in Mirovnega inštituta.

Gradivo vsebuje nekatere primere, izjave, besedila, ki služijo osvetlitvi ozadja predloga ureditve poklicne avtonomije v kolektivni pogodbi in predvsem spodbujanju razprave o svobodi izražanja, novinarski avtonomiji in javnem interesu na področju medijev.

Izjava Sindikata novinarjev Slovenije, ki obsoja ogrožanje novinarske avtonomije in svobode izražanja

13.04.2007 ob 22:20

(sporočilo za javnost po seji izvršnega odbora)

Izvršni odbor Sindikata novinarjev Slovenije je na današnji seji med drugim obravnaval posege v novinarsko avtonomijo in svobodo izražanja, o katerih prihajajo poročila predvsem z Dela, Večera, Primorskih novic in RTV Slovenije. Vedno bolj se širi samocenzura in javnost je vse bolj pomanjkljivo obveščena.

Sindikat novinarjev Slovenije poziva Ministrstvo za kulturo, naj zagotovi nadzor nad izvajanjem zakona o medijih, ki je prekršen v številnih konkretnih primerih. Prepričani smo, da gre za kršitve tudi v primerih nedavnih predčasnih odpoklicev dopisnikov Matije Graha in Roka Kajzerja. Medijskega inšpektorja pozivamo, naj takoj preuči dokumentacijo v razvidu medijev in prakso, ki se nagiba k zatiranju svobode izražanja z disciplinskimi postopki in podobnimi ukrepi, ter da v skladu s svojimi pooblastili zagotovi takojšnjo odpravo nezakonitosti. Opozarjamo, da je bila z imenovanjem odgovornega urednika kljub večinskemu negativnemu mnenju uredništva kršena programska zasnova časnika Delo.

Nespoštovanje zakonodaje smo lahko spremljali tudi na Primorskih novicah, kjer je bila kljub večkratnim opozorilom imenovana vršilka dolžnosti odgovornega urednika brez predhodnega ugotavljanja mnenja uredništva. Izvršni odbor ugotavlja, da je direktorica v teh dneh končno izpolnila zakonsko obveznost in pridobila mnenje uredništva, močno pa smo zaskrbljeni nad njenim ravnanjem s pogodbenimi sodelavci in sodelavkami, ki jim sistematično zmanjšuje obseg pravic iz pogodb.

Praksa izogibanja zaposlovanju je razširjena v vseh izpostavljenih medijih, pa tudi v drugih. RTV Slovenija krši pravice rednih pogodbenih sodelavcev in sodelavk kljub obvezujoči razlagi o njihovih materialnih pravicah, ki jo je sprejela skupna komisija novinarskega sindikata in javnega zavoda. Notranji akti, ki jih sprejema novo vodstvo mimo pozornosti in vednosti javnosti, pomembno omejujejo novinarsko svobodo. Vodstvo se s sklicevanjem na notranjo reorganizacijo izogiba ugotavljanju mnenja novinarjev in novinark ter drugih delavcev in delavk RTV Slovenija o korenitih spremembah, ki pomembno vplivajo tudi na možnosti za samostojne novinarske in uredniške odločitve. Izvršni odbor novinarskega sindikata obsoja utišanje novinarja Radia Slovenije z odvzemom delovnega področja.

Prav tako obsojamo poskuse utišanja novinarjev in novinark, ki poskušajo poročati o Večeru. Vodstvo namreč poskuša preprečiti poročanje drugih medijev o razmerah pri tem izdajatelju, kar je poseben primer poseganja v svobodo tiska in tiska in drugih oblik javnega obveščanja, ki jo zagotavlja 39. člen ustave Republike Slovenije.

Izvršni odbor Sindikata novinarjev je sklenil, da bo novinarska avtonomija še naprej med prioritetami, posebne pozornosti bodo deležni tudi samostojni in svobodni novinarji in novinarkе ter lokalni mediji, v katerih so razmere po dostopnih podatkih

večinoma še slabše kot v večjih medijskih hišah. V pogajanjih o kolektivni pogodbi za poklicne novinarje pa je po spremembi zakona o Gospodarski zbornici prišlo do popolnega zastoja. Izvršni odbor poziva Združenje za tisk in medije k takojšnji obnovitvi dialoga s pogajalci Sindikata novinarjev Slovenije.

Ljubljana, 13. april 2007

Odziva v medijih najdete [tukaj](#) in [tukaj](#).

Jančič vrača udarec: z dežurnim provokatorjem zamegliti resnico

14.04.2007 ob 19:28

Medtem ko so današnji provladni mediji (RTV Slovenija, Delo, Večer, Primorske novice) zbojkotirali včerajšnji poziv Sindikata novinarjev Slovenije in o njem niso poročali, so se odgovorni pri Delu odločili vrniti udarec. Namesto da bi problematizirali stališča, izrečena na okrogli mizi v Cankarjevem domu, so raje poskrbeli za angažma dežurnega provokatorja v obliki Mića Mrkaića in ga prodali kot vrhunsko intelektualno misel:

»Eden najsramotnejših dogodkov zadnjih tednov je bila prav gotovo okrogla miza Mirovnega inštituta in Društva novinarjev Slovenije, na kateri so novinarji in politični aktivisti tarnali nad krivično usodo novinarjev, ki jih je bojda doletela pod novo vlado. Poučno pa je to, o čemer ti politični aktivisti in novinarji niso govorili, pa bi bili morali. Niso se dotaknili vzrokov dejstva, da pri nas novinarji, razen redkih izjem, nimajo ugleda, da se novinarstvo vse bolj pogreza v irelevantnost in cenenost in da med novinarji ni zavedanja o krizi v njihovem poklicu, čeprav so jo večinoma zakrivali sami.«

Članek je v današnjem Delu na mnenjski strani objavljen [tukaj](#). V čem naj bi bila sramota okrogle mize, je ob znanem stilu in namenu Mrkaića, ki kot ponavadi nima ničesar opraviti ne z argumentacijo ne z vsebino, temveč zgolj s samopromovirajočo provokacijo, v obliki pojasnila odveč pričakovati. Namesto razprave ali vsaj prostora za objavo dogodkov se je odgovorni urednik Jančič odločil podtakniti gnilo jajce, ki bo menda obračunalo s tistimi, ki v Delu in drugih provladnih medijih vidijo manjšanje novinarske avtonomije, cenzuro in nenehne pritiske. Še zmerom čakamo na en samcat argument, ki bi relativiziral katerokoli misel, izrečeno na okrogli mizi.

[Delo objavilo odgovor na provokacijo o okrogli mizi](#)

18.04.2007 ob 17:27

Kot smo že poročali, z izjemo kratke STA vestičke Delo ni poročalo o okrogli mizi v Cankarjevem domu, ampak je v zameno objavilo kolumno Mrkaića, ki označuje okroglo mizo za »sramotno«. V današnjih pismih bralcev Delo prinaša odgovor na njegovo predvidljivo provokacijo izpod peresa bivšega novinarja Antona Rupnika. Navajamo nekaj poudarkov v obliki dokazovanja šibkosti Mrkaićevih argumentov.

Vrnjeni ad hominem: »Srbi me, da bi z Mrkaićem parafraziral njegov začetek: »Eden najsramotnejših časopisnih zapisov zadnjih mesecev ...« je gotovo njegov izdelek.«

Nemogoča zahteva: »Če zahtevate, naj bi (samo?) ekonomisti pisali o gospodarskih vprašanjih, potem bi morali dati recept na inkriminirani okrogli mizi zelo sodelujočemu vodilnemu medijskemu menedžerju Danilu Slivniku (šefu Dela), kako naj najde/plača četo ekonomistov, zdravnikov, pravnikov, finančnikov ..., da mu bodo pisali vrhunsko strokovno. Ali bi isti Mićo Mrkaić tekal po nešteti tiskovnih konferencah in potem v eni uri napisal poročilo pa še komentar?«

Nekonsistenca in ad hominem: »Za ameriške menežerje je znano, da (mladih) ljudi ne vprašujejo po papirjih, marveč raje preverijo njihove dejanske sposobnosti. In ko se Mrkaić nadvse žaljivo spravi z gorjačo nad Grego Repovža, ki je zdaj odgovorni urednik Mladine in ki je sto in stokrat dokazal svojo vrhunsko časnikarsko pismenost, ga (Mrkaića) vse to nič ne zanima.«

Prikrita evidenca: »Mrkaić se pritožuje nad tem, da pri nas ni nič podobnega Economistu ali Spieglu. Pa mu mar kot ekonomistu ni jasno, zakaj? Iz ekonomskih razlogov vendar! Kot nekdanji urednik Teleksa bi ga rad spomnil, da smo imeli (ne samo mi) ambicije priti do resnega, bolj zahtevnega političnega tednika, vendar so ga pokopali njegovi ekonomsko-menedžerski kolegi: ni (bilo) denarja za pokritje izgub, slovenski Economist se pač ne more sam vzdrževati. Ali pa mora biti/postati zares rumen.«

Pristranost: »Eden najbolj sramotnih dogodkov« je morda res imel kakšno organizacijsko pomanjkljivost. Denimo: Danilu Slivniku bi se organizatorji vendarle lahko predvsem zahvalili, da je kot edini (in to zelo vplivni) predstavnik medijskega menedžmenta prišel branit svoje (in še čigave) poglede. Tu ni toliko pomembno, ali se z njim strinjamo. Vsekakor pa je sramotno za pristojne državne funkcionarje in uradnike, da si nihče ni upal priti v areno razpravljat z novinarji o nadvse žgoči politični problematiki. Tudi isti Mrkaić bi lahko kaj od svojega besnila posredoval na okrogli mizi sami; bilo bi bolj spodobno, kot pa da naknadno meče blato po nas udeležencih.«

Prehitra posplošitev: »Ne gre (mi) za to, ali Mrkaić tudi nima v čem prav, ko besni nad nestrokovnostjo časnikarske srenje v Sloveniji; če pa hodi po svetu, naj si boljše pogleda tamkajšnji medijski svet. Vsekakor v Sloveniji ni v medijih nič več nestrokovnosti, kot je najdemo v drugih primerljivih družbah in državah v Evropi.«

Celoten članek je za naročnike dostopen [tukaj](#).

[Dopisnika Dela, Grah in Kajzer, sta nesposobna in letita na cesto](#)

19.04.2007 ob 09:44

Včeraj so iz aktiva in sindikata novinarjev Dela sporočili, da sta Delova dopisnika Matija Grah iz Avstrije in Rok Kajzer iz Zagreba po hitri pošti prejela dopis, da je proti njima uveden postopek o »redni odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz razloga nesposobnosti«. Predsednik uprave Danilo Slivnik naj bi bil v dopisu sporočil, da je postopek uveden zaradi letnega razgovora z njima, ki ga je opravil odgovorni urednik Dela Peter Jančič. Slivnik za oba ugotavlja, da »obstaja utemeljen sum, da v letu 2006 kot komentator z Dunaja oziroma poročevalec iz Zagreba nista dosegla pričakovanih delovnih rezultatov« in da svojega dela nista opravila »pravočasno, strokovno in kvalitetno... Zato sem uvedel postopek redne odpovedi vaše pogodbe o zaposlitvi...« Oba sta povabljeni, da se o očitkih do 26. aprila letos izrečeta pisno ali ustno. Celoten članek Boruta Mekine je [tukaj](#).

Predsednik zbora narodnih predstavnikov pri Narodnem svetu koroških Slovencev (NSKS) Jože Wakounig je v sporočilu za javnost izrazil zaskrbljenost ob odpoklicu Delovega dopisnika z Dunaja Matije Graha. Kot je zapisal Wakounig, je NSKS zaskrbljen, saj naj bi po pisanju celovškega Kleine Zeitung do odpoklica prišlo zaradi Grahovih kritičnih člankov o politiki Slovenije do Avstrije v manjšinskih zadevah, ki niso ugajali slovenskemu zunanjemu ministrstvu. [Tukaj](#).

Za vest.si je Jančič poskusil [pojasniti](#) svoje odločitve. Javno mnenje o zamenjavah urednikov razume kot poskus vpliva in posega v avtonomne uredniške odločitve uprave Dela in njega kot odgovornega urednika.

Kot vse kaže, so politični pritiski neuradnega urednika Dela, gospoda zunanjega ministra in drugih političnih eminenc na oblasti, nadaljujejo. Zanimiva je kazenskopravna dikcija Slivnika o »obstoju utemeljenega suma, da novinarja nista dosegla pričakovanih rezultatov.« Dokler obstaja zgolj sum, ju pač ne bi smel sankcionirati z odpovedjo. Argumentov in dokazov o slabem delu pa, kot ponavadi, ni od nikoder.

[Logika videza: od »nedemokratičnih« medijev do njihove končne »depolitizacije«](#)

20.04.2007 ob 08:52

Dodajamo povezavo na članek Borisa Vezjaka o Trojnem videzu demokracije medijev v Sloveniji, kjer se je, kot pravi avtor, medije prevzemalo skozi produkcijo videza, da so nedemokratični in se zdaj zanje trdi, da končno so pluralni in demokratični. Članek je dostopen na Index prohibitorum [tukaj](#). Dva poudarka:

»Trojna logika videza se je zdaj končno sestavila v celoto: najprej so se vladajoči trudili ustvariti lažen vtis glede opisa in percepcije stanja, nato pa so po šamanistično ponudili zdravilno recepturo, ki naj to stanje pozdravi. Ampak tako kot je evidentno, da namišljenega bolnika ne morete ozdraviti s »pravimi« zdravili, ker pač ni bolezni, se tudi s slovenskimi mediji receptura ne more izteči. V končnem koraku se mora ustvarjati vtis, da smo dobili prave in poštene medije. Trojna produkcija videza, še-ne-demokratičnosti, zdravila (zakonodaja, lastniške in kadrovske menjave, tehnike discipliniranja in cenzure) ter že-demokratičnosti, je bizarna, ker je tako zelo razkošna in hkrati arogantno ponosna. In ker je njena igra odvisna od igralcev, ti pa so večinoma novinarji in uredniki, je uspešnost teatra v pretežni meri odvisna od njih.«

»Negovanje videza je sicer težko opravilo. Kozmetične naloge so nase prevzeli številni. Najbolj osupljivo tisti, ki so v Inštitutu za razvojne in strateške analize (IRSA) prejšnje leto dokazovali, da so mediji do oblasti kritični. Takrat so zapisali: »Glede na omenjene rezultate je precej očitno, da mediji niso prevladujoče provladni. Prav tako opisani rezultati ne ponujajo niti najmanjših indicev v prid tezi, da bi mediji v zadnjem času (zaradi domnevnih pritiskov ali drugih razlogov) postali provladni.« Avtorji študije, dr. Frane Adam, dr. Matej Makarovič in dr. Matevž Tomšič, nekateri med njimi sveže pečeni komentatorji v istih medijih, nam danes dolgujejo kakšno pojasnilo ali novo študijo, predvsem pa bi si želeli, da komentirajo poročila EFJ, State Departmenta in ugotovitve mnogih novinarjev z omenjene okrogle mize ali širše.»

Boris Čibej: zaradi te izjave bom čutil posledice

20.04.2007 ob 08:55

Novinarji so predolgo molčali, ugotavlja komentator Dela Boris Čibej nedavne dogodke v svoji časopisni hiši na blogu www.vest.si. Njegova pojasnila se večinoma dotikajo odpoklica obeh dopisnikov Dela, Matije Graha in Roka Kajzerja, in ocene njunega dela. Napoveduje izjavo izvršilnega odbora aktiva novinarjev Dela.

Relativno dolg komentar Čibeja je eno najbolj pogumnih, lucidnih, iskrenih in jasnih pričevanj, ki smo jih bili deležni v zadnjem času. Nekaj krajših poudarkov:

»To, kar se dogaja v moji hiši, je sramota za moj poklic.«

»V imenu oblastnika zamolčiš neke stvar v družbi.«

»Zaradi te izjave bom tudi sam čutil posledice.«

Celoten intervju je [tukaj](#). Na isti strani si velja ogledati še pojasnila odgovornega urednika Dela, Petra Jančiča, in sicer [tukaj](#).

Protestirajoči novinarji kot stekli psi

20.04.2007 ob 12:03

Novinarka in urednica notranje politike pri Večeru, Darka Zvonar Predan, v svojem [tedenskem pregledu](#) (7D, 18. 4. 2007) z naslovom »Psi čuvaji ali stekli psi?« pledira za nenavaden molk in označuje glasne novinarje - očitno ima v mislih tiste, ki so na zadnji okrogli mizi v Cankarjevem domu in sicer povzdignili svoj glas - za stekle pse:

»Brez politike ne gre nikjer, tudi v novinarstvu ne. Slovenski novinarji, ki so si minuli teden podelili tradicionalne nagrade Bratstvo resnice, se prav nebratsko, konkurenca pač dela svoje, napadajo med seboj. Iz psov čuvajev se spreminjajo v stekle pse, ki grizejo drug drugega. Pri tem so najbolj glasni tisti, ki jih nehigienična povezava politike, gospodarstva in medijev ni motila, ko je bila na oblasti LDS, v tem novinarskem (ne)kulturnem boju pa se zapravlja ugled vseh novinarjev, tudi tistih, ki delajo dobro, strokovno in poglobljeno.«

Ali je to poziv k temu, da nas danes ne bi smela motiti povezava politike, gospodarstva in medijev, ko je na oblasti SDS? Je to poziv k molku in lažni nesolidarnosti? Kot poročamo v zgornji vestički, se je steklina razširila še na evropska novinarska združenja.

Evropska zveza novinarjev, avstrijska, hrvaška in slovenska novinarska združenja zaskrbljena glede odpoklica novinarjev Dela

20.04.2007 ob 12:06

Evropska zveza novinarjev in druga novinarska društva proti odpoklicu Graha in KajzerjaV Evropski zvezi novinarjev, Sindikatu novinarjev Avstrije, Sindikatu novinarjev Hrvaške, Društvu novinarjev Hrvaške, Društvo novinarjev Slovenije, Sindikatu novinarjev Slovenije in Klubu tujih dopisnikov na Hrvaškem so spisali izjavo za javnost in med drugim zapisali, da »izražajo resno zaskrbljenost zaradi predčasnega odpoklica Matije Graha in Roka Kajzerja«. Poudarek:

»Zoper oba dopisnika je uprava sprožila neupravičeni postopek odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz razloga nesposobnosti, ki se lahko konča z odpovedjo delovnega razmerja. Pozivamo k takojšnji ustavitvi začelih postopkov in vseh zlorab instrumentov delovnega prava za discipliniranje kritičnih glasov,“ je zapisal Arne König, predsednik Evropske zveze novinarjev in nadaljeval: "V svojih komentarjih in menjskih člankih sta dopisnika zastopala mnenja, ki so bila pogosto drugačna od stališč slovenskega zunanjega ministra/ministrstva, kar po našem mnenju predstavlja dejanski razlog za odpoklic, ki pa ga je lahko razumeti tudi kot obliko povračila za javno razkritje postopkov proti njima. Sankcioniranje novinarjev zaradi izraženega mnenja predstavlja nedopusten poseg v ustavno in mednarodno zagotovljeno svobodo izražanja.«

Dnevnikov članek je [tukaj](#). Podpisniki izjave so: Evropska zveza novinarjev (EFJ) - Arne König, predsednik; Sindikat novinarjev Avstrije - Franz C. Bauer, predsednik; Društvo novinarjev Hrvaške - Dragutin Lucić Luce, predsednik; Sindikat novinarjev Hrvaške - Katja Kušec, predsednica; Društvo novinarjev Slovenije - Grega Repovž, predsednik; Sindikat novinarjev Slovenije - Iztok Jurančič, predsednik; Za Klub tujih dopisnikov na Hrvaškem -Zorica Stanivuković.

Per ironiam: kot bi rekel Mićo Mrkaić - sram vas bodi, novinarji iz Evrope, vse po vrsti; sami ste si krivi.

Protestna izjava novinarjev Dela: Jančič in Slivnik uničujeta dnevnik

20.04.2007 ob 16:29

Spodaj objavljamo celotno protestno izjavo IO Sindikata novinarjev Dela in IO aktiva novinarjev Dela.

Novinarji Dela že leto dni doživljamo različne oblike pritiska na novinarsko avtonomijo. Zadnji dogodek – uvedba postopka »redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi« dveh dopisnikov Dela Matije Graha in Roka Kajzerja – je najbolj drastičen izraz tega pritiska. Uvedba omenjenega postopka je argumentirana z domnevno nesposobnostjo obeh dopisnikov, vendar je več kot očitno, da gre za politično motiviran poseg. Očitek o njuni nesposobnosti je popolnoma neutemeljen in kaže na stopnjevano samovoljo uprave. Ukrep razumemo kot način ustrahovanja in discipliniranja novinarjev Dela.

Uprava Dela pod vodstvom Danila Slivnika, ob asistenci odgovornega urednika Petra Jančiča, uničuje dnevnik Delo. Na novinarje trajno pritiska s posegi v novinarsko svobodo, arbitrarnim nižanjem plač, disciplinskimi ukrepi, odvzemanjem področij. V zadnjem letu je časopis zapustilo več kot deset uveljavljenih novinarjev, mnogi novinarski potenciali so sistematično marginalizirani in pasivizirani. V časopisu vladajo (samo)cenzura, pasivnost in strah. Kršijo se ustava, zakon o medijih, zakon o delovnih razmerjih, zakon o soupravljanju delavcev v podjetjih in interni pravilniki.

Uprava in odgovorni urednik s takim početjem po našem prepričanju ogrožata preživetje dnevnika Delo in s tem tudi podjetja s skoraj 500 zaposlenimi. Delovanje časopisa je bistveno oslABLjeno, ugled je okrnjen. Naklada je v dobrem letu dni padla za skoraj deset odstotkov, kar je katastrofalna številka. Padanje naklade je tesno povezano z delovanjem uprave, z njeno politično motiviranostjo in nesposobnostjo za vodenje podjetja. Novinarji dnevnika Delo pozivamo lastnike podjetja, da preprečijo njegovo uničevanje. Ministrstvu za kulturo predlagamo, da takoj zaustavi kršenje novinarske svobode. Državni zbor pa pozivamo, da na izrednem zasedanju spregovori o množičnih kršitvah medijske svobode, enega od temeljnih pogojev vsake demokracije.

IO Sindikata novinarjev Dela - Mija Repovž, predsednica

IO Aktiva novinarjev Dela - Peter Kolšek, predsednik

Ljubljana, 20. 4. 2007

Za primerjavo sta tu znova poročili 24.ur in Dnevnika. Na [tem naslovu vest.si](http://tem.naslovu.vest.si) najdete pogovor s Kolškom in Repovževo.

Uprava Dela: lažnive in zavajajoče obtožbe, ki uničujejo podjetje

21.04.2007 ob 09:27

Uprava Dela vse očitke IO aktiva in sindikata novinarjev Dela zavrača in opozarja, da ukrepi znotraj uredništva niso posledica političnih ali kakršnih koli drugih pritiskov, saj je uredništvo pri svojih odločitvah avtonomno, so zapisali v sporočilu za javnost. Uprava Dela je presenečena nad izjavo izvršilnih odborov sindikata in aktiva novinarjev Dela, v kateri se »podpisniki poslužujejo lažnivih in zavajajočih obtožb, ki ne le škodujejo, ampak dejansko uničujejo celotno podjetje«, so še zapisali v sporočilu. Vira: [SIOL](#) in [RTV SLO](#).

Žal nam ni uspelo dokopati se do celotne izjave uprave. Kot zanimivo dejstvo navedimo, da v današnjem Delu ali njihovem spletnem portalu ni zaslediti niti besedice ne o stališčih prvih in ne o odgovoru drugih. Kot da se ni zgodilo nič.

[Damijan: za »našimi fanti« med novinarji pridejo »hudobni fantje«](#)

21.04.2007 ob 09:30

Današnji Dnevnikov Objektiv (21. 4. 2007) prinaša [članek bivšega ministra](#) za razvoj Jožeta P. Damijana. Poudarek:

Prvič, lastniška vloga države v gospodarstvu je zelo škodljiva, ker ne le vodi k manjši učinkovitosti podjetij ter višjim cenam in slabši izbiri za potrošnike, ampak tudi daje ogromno možnosti za velike zlorabe. Denimo za korupcijo, politična kadrovanja, klientelizem in nepotizem. In za politično obvladovanje medijev.

Drugič, nacionalni interes je krinka za črpanje privatnih rent nekaterih privilegiranih posameznikov, česar večina novinarjev na Delu, Večeru, Dnevniku, Mladini itd. ni nikoli razumela.

Tretjič, svobode govora ni brez pravne države in proste konkurence.

Čeprav poskuša Damijan zagovarjati prosluli [članek kolega Mrkaića](#), mu v taki solidarnosti spodrsne. Njegova teza je tale:

Povedal je (sc. Mrkaić), naj novinarji ne jadikujejo preveč zaradi sedanje manjše medijske odprtosti, saj so k temu precej sami pripomogli, ker niso nikoli angažirano pisali o nehigienski vlogi države v gospodarstvu in tudi v medijih. Še več, danes naj bi jih bolj motila politična barva njihovega »gospodarja« kot pa to, da ima politika takšen vpliv na medije. Seveda je Mrkaićeveva kolumna spet močno razburkala čustva. Toda, dragi kolegi novinarji, če smo iskreni in si nastavimo ogledalo, mar niso Mrkaićeve trditve brutalno resnične?

Njune teze se razlikujejo in Damijan sploh ne opazi, da ne podaja argumentov za trditve svojega kolega. Tako nikjer ne pojasni, zakaj je organizacija okrogle mize lahko sramotna za novinarski ceh (in zakaj se novinarji ne bi smeli svobodno zbirati in razpravljati o svojih težavah) ter zakaj naj bi lastništvo države v medijih dokazovalo, da so novinarji sami krivi za svoje stanje in naj posledično kar molčijo. Mrkaićeve sodba je vrednostna in izhaja iz prepričanja, da so novinarji sami proizvedli stanje, v katerem so se znašli, ker niso bili dovolj angažirani okoli pisanja o povezavi države in medijev. Teza je perverzna. In tudi če bi to držalo (da namreč o tem niso pisali), to še ne pomeni, da jih ni motilo. In tudi če jih ni motilo, to še ne pomeni, da so krivi za proizvedeno stanje.

Dalje: iz tega, da o tem niso pisali, še ne izhaja, da jih ni motila barva njihovega gospodarja, še manj pa, da jih moti zdaj, medtem ko jih prej ni. Avtorja nikjer ne dokažeta, da je opisano nedopustno stanje posledica ideološke zaverovanosti novinarjev. To je povsem nedokazana in izmišljena trditev. Damijanova analiza je sicer hvalevredno dobronamerna, jasna in utečena, toda njegova slika je črno-bela in vrednostna. Pravilno opozarja na škodljive učinke lastniške vloge države in politike, ne prepriča pa, ko dela uravnalovko med »prej« in »zdaj«. Za takšno sliko ni razlike med prejšnjim in sedanjim režimom in vsega so vselej krivi novinarji. Razlika pa je

očitna: zakonodajne in delovnopravne spremembe so bistveno širše od situacije, ki jo želi opisati. Aktualna politika se je lotila korenitih sprememb medijske politike in zakonodaje, to je spregledal. Nenazadnje politični prevzem RTV hiše (zdi se, da se Damijan z diagnozo strinja!) nima nič opraviti z »lastništvom« tega zavoda. Avtorju manjka bistveno širši kontekst, ki bi ga moral navesti, če želi natančneje opisati dogodke. Denimo novinarji RTV niso krivi ničesar od tega, kar jim je očital. Še manj drži očitek o ideološkem predznaku upiranja novinarjev, češ da so »naše fante« zamenjali »hudobni fantje«. Razlogi so navedeni zgoraj. Ta očitek je tudi samospodbijajoč: če so za nekoga oboji enako hudobni in enako vdani hlapci svojih gospodarjev, potem od njih pač ne moreš zahtevati, da pišejo o svojem hlapčevskem odnosu.

Namesto poročil o dogodkih v Delu objavili kolumno Slivnika

23.04.2007 ob 19:03

Kakšno vlogo ima zadnja stran sobotne priloge Dela, kjer se vrstijo utečeni kolumnisti (Drago Jančar, Metod Pevec, Alenka Puhar, itd.)? Včasih tudi izvenserijsko: Slivnik kot predsednik Dela na zadnji strani zadnje Sobotne priloge Dela (21. 4. 2007) v rezervni vlogi kolumnista zajaha dve veliki temi: Delo se je znašlo v navzkrižnem ognju konkurence, konkretno časopisa Dnevnik, ki škodoželjno stoji za zadnjimi pritiski na vodstvo Dela po tistem, ko je to odpoklicalo in domnevno prekinilo razmerje dvema svojima dopisnikoma. Druga poanta Slivnika je, da je potrebno novinarstvo v Sloveniji »uravnotežiti«, ker se ga zgodovinsko drži »historično levičarstvo«, s katerim je, kakopak, treba prekiniti. Gospodu se zapiše antološka misel, češ da je »resnica pluralna«. [Tukaj](#).

Kratek zapis o kolumni najdete na [Drugem domu](#). Njegova funkcija je očitno prozorno jasna – podati nekakšno pojasnilo zadnjih burnih dogodkov, sredi katerih se je znašlo Delo kot časopis, iz katerega novinarji bežijo ali pa jih odpuščajo. Toda namesto pojasnil o seriji dogodkov in protestov novinarjev Dela, glede katerih se časopisu ni zdelo zapisati niti ene vrstice pojasnila (!), so nam namesto tega ponudili nekakšno politično vizijo situacije izpod peresa tistega, ki to početje očitno dirigira v ozadju. Če bi kakšen uporabnik kot edini mediji spremljal zgolj Delo, sploh ne bi mogel vedeti, o čem govori njegov predsednik uprave.

Spomnimo, da je Slivnik na zadnji strani SP Dela že objavil izvenserijsko kolumno 23. decembra lani, ko je bilo treba javnosti povedati, kako zelo fino je, če bo razpadla politična levica. [Tukaj](#).

Skupščina Sindikata novinarjev Slovenije o statusu honorarnih sodelavcev in razmerah v časopisni hiši Delo

24.04.2007 ob 17:50

Na skupščini Sindikata novinarjev Slovenije, kjer je bila sicer osrednja tema pogovorov finančno stanje sindikata, so se člani na kratko dotaknili tudi problemov v različnih medijskih hišah. Kot problematične so izpostavili status honorarnih sodelavcev, nezaposlovanje novinarjev, ki v hiši delajo honorarno že mnogo let, a nimajo diplome, ter status samostojnih in svobodnih novinarjev. Mija Repovž pa je opozorila na stanje v časopisni hiši Delo, kjer se je število novinarjev zmanjšalo za 10, prav tako pa potekajo nekateri sodni postopki, saj novinarji niso videli druge poti - tu je omenila dopisnika Matijo Graha, Vesa Stojanova, Janka Lorencija. Sindikat novinarjev Dela je sicer v petek predsedniku uprave Danilu Slivniku poslal protestno izjavo. Kot je povedala Repovževa, obstaja možnost, da se bodo stvari na Delu še zaostriale in da bo prišlo še do kakšnih odpuščanj. Celotna novica dostopna na [SIOLu](#).

[Liberalna akademija svojo cenzurirano izjavo o stanju medijev poslala State Departmentu](#)

24.04.2007 ob 17:57

Objavljamo cenzurirano (neobjavljeno) izjavo Liberalne akademije o zaskrbljujočih pritiskih na slovenske novinarje; ta je bila posredovana ameriški ambasadi v Ljubljani in State Departmentu – amerškemu zunanjemu ministrstvu, ki objavlja letna poročila o stanju človekovih pravic.

V Liberalni akademiji se pridružujemo protestu skupine evropskih in domačih novinarskih združenj na čelu z [Evropsko zvezo novinarjev](#), v katerem ti obsojajo predčasni odpoklic dveh dopisnikov [Dela](#), Matije Graha in Roka Kajzerja. Takšno ravnanje jemljemo za nedopusten in popolnoma odkrit politični pritisk, ki je zgolj eden izmed številnih indicjev za to, da so razmere v slovenskih medijih v času dveh let postale dramatično težke in brezizhodne, ob novinarjih pa so ogrozile svobodo javnega izražanja in pravico državljanov, da so objektivno informirani. Protest Evropske zveze je že drugi v zadnjem mesecu, a o prvem vodilni mediji sploh niso poročali. Čeprav smo v društvu nenehno opozarjali na politične prevzeme medijev in aktivno nasprotovali sprejemanju nove medijske zakonodaje, v zadnjih dveh letih nemočno opažamo, kako se aktualna politika neposredno vmešava v delo novinarjev in ogroža njihovo svobodo ustvarjanja.

Dogodki v [RTV hiši](#), kjer smo bili v kratkem času deležni dveh jasnih delovnih suspenzov novinarka [Vide Petrovčič](#) in novinarja Roberta Škerjanca, zamenjave in prebegi novinarjev iz [Dela](#), predčasni odpoklici in discipliniranja, cenzorski bunker v časopisu [Večer](#), »prevzem« [Primorskih novic](#) in vsi ostali, večkrat protizakoniti posegi v avtonomno pisanje novinarjev dokazujejo, da se vladajoča politika brez najmanjših zadržkov grobo vmešava v delo uprav, urednikov in novinarjev ter kadruje po svojih močeh, novinarske izdelke pa prireja na sebi všečen način. V Liberalni akademiji upamo, da bodo novinarji zmogli korak do javnosti in množično spregovorili o svojem nezavidljivem položaju, kot so to že storili na nedavni okrogli mizi v Cankarjevem domu. Starejšim novinarjem v spominu še ostaja reminiscenca na čase, ko je bil medijski totalitarizem sistemska nujnost. V državi, ki želi predsedovati Evropski uniji, si že globoko v 21. stoletju tako nedemokratičnih postopkov in utišanj vseh drugače mislečih nismo predstavljali.

Svoj protest naslavljam tudi na ameriško ambasado v Sloveniji, ker si ne želimo, da bo poročilo [State Departmenta](#) o stanju človekovih pravic in svobode izražanja s strani vlade premierja Janše znova deležno sprenevedajočih pohval po tistem, ko bodo interpretirane narobe in zunaj pravega konteksta. Prepričani smo, da inštitucije v svetu in Evropi, ki inšpicirajo stanje medijske svobode, morajo zvedeti, v kakšni stiski so se znašli slovenski novinarji in posledično tudi državljanji, ki nas informirajo le s tistim, za kar presodijo vladajoči politiki, da smemo vedeti.

*Za Liberalno akademijo
dr. Darko Štrajn, predsednik*

Izjava je dosegljiva na [tem naslovu](#) društva.

Varuhinja človekovih pravic: novinarji so psi čuvaji demokracije

25.04.2007 ob 15:59

Varuhinja človekovih pravic Zdenka Čebašek-Travnik je zaskrbljena nad zadnjimi dogodki v nekaterih slovenskih medijih, ki po njenem prepričanju »lahko ogrozijo ustavno in zakonsko vlogo medijev in novinarjev«. Medijska svoboda ni le v interesu javnosti, pač pa tudi v interesu oblasti, ki si, če se tega zaveda, na tak način dolgoročno zagotavlja legitimnost in uspešnost, je zapisano v izjavi na spletnih straneh varuhinje.

Mediji in novinarji v demokratičnih družbah opravljajo nezamenljivo vlogo »psov čuvajev« demokracije, svobode in varstva človekovih pravic. Kadar oblast nima takšnega neodvisnega nadzora medijev, je več možnosti za zlorabe oblasti, korupcijo in kršitve pravic posameznikov, opozarja varuhinja.

Prav zato je pomembno, da mediji in novinarji lahko delajo čimbolj avtonomno in brez strahu, da bodo njihova sporočila imela negativne posledice na njihov materialni ali socialni položaj. Še posebej nevarno je, če ima takšne možnosti država prek svojih neposrednih ali posrednih lastniških deležev v posameznih medijih. Medijska svoboda namreč ni le v interesu javnosti, kateri so mediji zavezani, pač pa tudi v interesu oblasti, ki si, če se tega zaveda, na tak način dolgoročno zagotavlja legitimnost in uspešnost.

Izjava je dostopna [tule](#). Povzetka izjave na [RTV SLO](#) in [Delo.si](#).

Vsega so znova krivi novinarji

25.04.2007 ob 19:56

Objavljamo premislek Borisa Vezjaka ob rob zapisu Jožeta P. Damijana v Dnevnikovem Objektivu, 21. 4. 2007, o katerem smo na kratko [že pisali](#) in je dosegljiv na [tem naslovu](#).

Napor Jožeta P. Damijana, da pojasnjuje stranpoti lastniških vlog države v gospodarstvu in zablode »nacionalnega interesa«, je hvalevredno početje. Avtor je, kot ponavadi, relativno prepričljiv in suveren. Njegova osnovna poanta zapisa pa lebdi daleč v zraku, je črno-bela in vrednostna ter še zdaleč ne dokaže tistega, kar se je namenila.

Damijan ob bok aktualnim pritiskom na novinarje in kadrovskim zamenjavam trdi naslednje: ker se slovenski novinarji niso zavzemali proti nacionalnemu interesu, se jim je takšno ravnanje vrnilo v obliki oženja svobode, ki ga čutijo danes, saj so k njemu sami pripomogli. Prav tako naj bi novinarji zadnjih 15 let po njegovem celo odobraval (!) državno lastništvo v gospodarstvu, zato zdaj žanjejo učinek bumeranga. V takih stališčih želi Damijan močno pritrditi svojemu kolegu Miću Mrkaiću in tezi o ideološki pristranosti novinarjev, ki jih »danes bolj moti politična barva njihovega »gospodarja« kot pa to, da ima politika takšen vpliv na medije«. Zato so po njegovem Mrkaićeve trditve »brutalno resnične«.

Zelo nenavadno je, kako malo argumentov v sicer benevolentnem zapisu uporabi avtor za svoje zgoraj navedene trditve. Najprej k osnovni podtaknjeni, ali bolje rečeno za lase privlečeni tezi: novinarji bi po njegovi zamisli morali jasno opozarjati na preveliko prepletenost države in gospodarstva, prav tako pa bi morali jasno zavračati nacionalni interes. Damijan torej najprej predpiše, katera stališča bi morali zavzeti in jih po njegovem niso. Tudi če pustimo ob strani dejstvo, ali ima faktično prav in novinarji zares niso (dovolj) pisali ali so lastništvo celo odobraval (!), bi se smeli takoj vprašati, s kakšnimi razlogi lahko, tudi kot bivši minister za razvoj, novinarjem naprti takšno hudo odgovornost. V kakšni meri so ti krivi, ker se država vpleta v gospodarstvo še danes? So res oni s svojim molkom omogočili, da je argument o nacionalnem interesu še danes živ?

Damijan naredi še korak dlje: ne le, da so novinarji krivi, ker niso pisali o škodljivih povezavah države in politike z gospodarstvom (tega, da niso pisali, sploh ni dokazal), temveč je takšno početje rezultiralo v njihovem lastnem stanju. Ker niso pisali, so se sami znašli v vlogi žrtev političnih prevzemov preko državnega lastništva v medijskih hišah. Trditev je zares na hudo majavih nogah. Prvič: tudi če bi opravili zahtevano delo, kako bi lahko politične odločitve sploh spremenili? Damijan očitno predpostavlja, da so novinarji nekakšna avtonomna veja oblasti, ki lahko že s

pisanjem doseže gospodarske in politične spremembe. Pripisuje jim neverjetno moč. Bojim se, da takšna atribucija služi le za navdih za kulpabilizacijo in iskanje imaginarne odgovornosti. S sklicevanjem nanjo želi »ad hominem« obtožiti novinarski ceh nečesa, kar bi mu težko naprtil. Zato mu mora pripisati bistveno večjo pristojnost in vpliv, kot bi ju smel, ob tem pa pozabi razložiti, da so ti imeli ves čas tudi dobre razloge, da o teh rečeh ne pišejo, namreč pritiske nad sabo, in da so bili morebiti cenzurirani (Če misli, da je ta argument »krožen«, naj navedem analogijo: bi denimo prostitutke, ki jih zvodnik pretepa, na enak način obtožil tega, da so same krive za svoj položaj, ker se zvodniku ne znajo glasno upreti? To bi bila zares cenena viktimizacija.) Teza o splošni odgovornosti novinarjev za lastno stanje ali celo stanje glede neumika države iz gospodarstva malce spominja na pavšalno obtoževanje njegovega kolega Mrkaića, ki »brutalno resnično« kulturnikom naprti odgovornost za smrt bolnikov na onkologiji, ker da menda odžirajo denar za zdravstvo. Najprej so bili vsega krivi kulturniki, zdaj so vsega krivi novinarji, vmes pa je bil še marsikdo, le kolega, ki sta sodelovala s premierjem Janšo, imata verjetno čiste roke.

V solidarnostni argumentaciji Damijana najbolj pogrešamo pojasnilo, zakaj je organizacija okrogle mize o »tehnologiji obvladovanja medijev« sramotna za novinarski ceh in zakaj se novinarji ne bi smeli svobodno zbirati in razpravljati o svojih težavah, če je že tako velik častilec svobode. Morebitna razlaga, da ni poanta v tem, da bi se ne smeli, temveč vsebina njihove razprave, ne bo dovolj, kajti potem bo moral pojasniti, s kakšni argumenti sme novinarjem »svobodno« nalagati, o čem morajo govoriti in o čem pisati, ko branijo svoje interese? Mar res ne dopušča, da poglavitni vzrok za njihovo stanje ni (zgolj) tisti, ki ga sam navaja? Za izpeljavo vrednostne sodbe o krivdi in odgovornosti novinarjev za nezavidljivo stanje, v katerem so se znašli, Damijan ni navedel dokazov. Neprepričljiv je bil v celi vrsti korakov: tudi če bi držalo, da niso pisali o državnem lastništvu, to še ne pomeni, da jih ni motilo. In tudi če jih ni motilo, to še ne pomeni, da so krivi za lastno situacijo in celo za situacijo v državi. Toda kot da to ni dovolj, sledi še en nemogoč korak, ki je po svoji obliki tipičen »non sequitur«: iz tega, da novinarji niso naredili tega, kar od njih pričakujeta Damijan in Mrkaić, še ne izhaja, da jih ni motila barva njihovega gospodarja, še manj pa, da jih nenadoma moti le zdaj.

Avtorja podtakneta idejo, da so novinarji molčali, ker so bili politično in ideološko pristranski. Opisano stanje naj bi bila posledica ideološke zaverovanosti, ker jim je prejšnja klima ugajala, sedanja pa ne. Takšna »razprava o liberalni sužnosti novinarjev« znova temelji na povsem nedokazanih trditvah. Očitek, da poteka nekakšen boj za prevlado »naših fantov« pred »hudobnimi fanti«, je hkrati tudi samospodbijajoč: če so za nekoga oboji enako hudobni in enako vdani hlapci svojih gospodarjev, potem od njih pač ne moreš zahtevati, da pišejo o svojem hlapčevskem odnosu. Ne moreš jih hkrati narediti ali imeti za hlapce in obenem zahtevati, da se temu uprejo. Damijan in Mrkaić pa storita prav to: po eni strani obtožita novinarje

veleizdaje, paktiranja z neko politično opcijo (domnevno levo) in posledično neiskrenosti protestov, v isti sapi pa zahtevata, da pišejo o pogojih veleizdaje. V izhodišču jih imata za neiskrene, hkrati pa zahtevata njihov iskren boj proti nastalemu stanju. Ali so neiskreni ali pa od njih ne smeta pričakovati iskrenosti!

Od Damijanove »brutalne resničnosti« je ostal le brutalno simplificiran recept razlage: vsega so krivi novinarji, povrh tudi za lastno stanje. Še zlasti je nevarna uvedba uravnilovke med »prej« in »zdaj«, kajti za takšno sliko ni razlike med prejšnjim in sedanjim režimom. Ta pa je očitna: zakonodajne in delovnopravne spremembe so bistveno širše od situacije, ki jo želi Damijan opisati. Oblastniki so se po letu 2004 lotili korenitih sprememb medijske politike in zakonodaje; nenazadnje politični prevzem RTV hiše (zdi se, da se Damijan z diagnozo strinja!) nima nič opraviti z »lastništvom« tega zavoda, zato ga ta analiza ne more zajeti. Ampak novinarje se pa vendarle generalno kulpabilizira. Vsiljena debata, gledano v celoti, je zato zmota napačne sledi (»red herring«): razpravo je speljala proč od realnega problema. In ta je, da si je politika priredila zakonodajo in (sicer resda tudi prek posrednega lastništva) vrši večkrat tudi neposredne (npr. celo telefonske) pritiske, ob tem pa krši delovnopravno zakonodajo, cenzurira in omejuje svobodo govora, se požvižga na novinarske kodekse in standarde poročanja, muenchensko deklaracijo, in podobno. Nisem prebral, da bi avtorja zadnji dve leti to kaj posebej motilo in tudi zdaj je pravne in novinarske vidike situacije povsem spregledal. Navzlic lastništvu države, ki ga nihče ne zagovarja, imajo namreč novinarji še nekaj, sicer ne ravno veliko varovalk, ki ščitijo njihovo avtonomijo, tudi če se strinjamo s tezo o izvirnem grehu.

Trditi, da morajo molčati in da je bila okrogla miza v Cankarjevem domu sramotna, je ena najbolj neverjetnih izjav v zadnjem času. Milton Friedman, ki je ob ekonomski imel veliko za povedati tudi o svobodi govora, bi se ob takšnem cinizmu svojih slovenskih občudovalcev verjetno le trpko nasmehnil.

[Makarovič in Tomšič: gre za komplot levičarskih novinarjev in medijev](#)

26.04.2007 ob 09:19

Včerajšnje Delo in današnji Večer prinašata dva na las podobna komentarja provladno usmerjenih razumnikov, dr. Matevža Tomšiča in dr. Mateja Makaroviča, ki se tudi sicer izmenjujeta kot kolumnista tako v Delu kot v Večeru. Seveda ne naključno, ker gre za »uravnotežene« medije. Značilnost obeh zapisov je, da v ničemer ne pritrjujeta zahtevi novinarjev po večji novinarski avtonomiji, v ničemer ne dajeta prav očitkom o svobodi javne besede, kršitvam in političnim pritiskom, pač pa raje speljeta debato drugam: v domnevno diahrono perspektivo (raje se ubadata z Bajukom in preteklostjo 20 let nazaj), v domnevno racionalizacijo takšnega početja oblasti (»vsaka oblast si želi podrediti medije«) in predvsem v obtožbo, da novinarji pretežno protestirajo le proti Janši na oblasti, ker so hkrati »historični levičarji« (Slivnik). Protestirajo, ker so politično pristranski. Teza, ki ni v ničemer nikjer dokazana in želi zakriti sled do prave razprave, ki se glasi: kako pojasniti vedno širšo evidenco o krnitvi novinarske avtonomije, kako pojasniti proteste evropskih inštitucij in zakaj novinarji protestirajo? Skupna značilnost obeh zapisov je: novinarske manifestacije ne smejo jemati preveč resno in jih moramo šteti za izraz premalo profesionalnih in preveč ideološko pristranskih levih novinarjev.

Članek Makaroviča je [tukaj](#). Navedimo nekaj poudarkov:

»V dominantnem medijskem diskurzu pa tudi med glavnino slovenskih komunikologov politika ogroža medije, ko je na oblasti tako imenovana »desna« opcija.«

»Zakaj torej ne povedo tako, kakor očitno verjamejo, da je res: da medijsko svobodo v Sloveniji ogroža »desnica«? Razlog za to je seveda zelo preprost: tako eksplicitna označba bi zelo očitno razkrila političnonazorsko noto govorcev in s tem pokvarila vtis »profesionalističnega« in »znanstvenega« diskurza.«

Politično vmešavanje v medije je vsekakor realno in dokazljivo pod oblastjo katere koli barve. Precej čudno bi bilo, če si kakšna politična opcija ne bi želela medijev čim bolj po lastnem okusu. Bistveno vprašanje pa je drugje: ne v željah takšnih ali drugačnih politikov, temveč v ravnanju tistih, ki naj bi bili medijski profesionalci. Od njih je namreč odvisno, kako bodo takšni ali drugačni politični signali sprejeti, in prav tu so ključni problemi.

Za tem, kar se poskuša javno prikazovati kot boj za neodvisnost (od t. i. »desnice«), se v veliki meri skriva že obstoječa odvisnost (od t. i. »levice«). To pa se v odsotnosti (samo)refleksije niti ne zaznava, saj šteje v teh krogih »leva« usmerjenost – še posebno po ustrezni politični socializaciji na fakulteti in nato na delovnem mestu – za samoumevno, edino pravilno in zato v nekem popačenem smislu za »neodvisno«.

Članek Tomšiča je [tukaj](#). Nekaj poudarkov:

»Odpor je še posebej močan sedaj, ko je "desnica" na oblasti, vendar pa je bil izrazit tudi že prej, ko je bila še v opoziciji. Ob tem predstavniki te srenje običajno trdijo, da je njihov odnos takšen zato, ker da gojijo "desničarji" sovražen odnos do medijev in si jih želijo na vsak način podrediti.«

»Če je v preteklosti večina kritik prihajala izven vrst ustvarjalcev medijskih vsebin, pa so sedaj slednji eni glavnih kritikov dogajanja na tem področju in vloge politike pri tem.«

»Ampak v osnovi so ti mediji bolj mnenjsko uravnoteženi od tistih, ki se sedaj predstavljajo za glavne varuhe novinarske svobode.«

»Vendar pa imajo ti ljudje danes možnost relativno enakovredne izbire, to je, da grede h konkurenci, na primer z Dela k Dnevniku.«

»V bistvu je to, kar moti večino kritikov "nesvobode javne besede", izguba lastnega privilegiranega položaja. Levičarsko usmerjeni mnenjski voditelji so namreč izgubili ekskluzivno pravico do javne interpretacije družbenih in političnih pojavov. Ne drži, da se ne morejo več pojavljati v medijih, ampak sedaj se lahko v večji meri pojavljajo tudi zastopniki drugačnih pogledov.«

O argumentu historičnega levičarstva novinarjev

26.04.2007 ob 20:55

Objavljamo repliko na zapis Mateja Makaroviča [tukaj](#) (glej še [prejšnji zapis](#)) izpod peresa Borisa Vežjaka.

Dr. Matej Makarovič v svoji predvidljivi apologiji oblastniškega ravnanja do trenutnih medijskih vrenj in novinarske »vstaje« postavlja naslednje trditve: novinarji in medijski strokovnjaki pri nas se sprenevedajo in ne povedo naravnost, da jih moti oblast desnice, prejšnja jih pa ni; v svojem bistvu so ideološko indoktrinirani levičarji; svoje pravo poreklo skrivajo, ker bi radi ostali profesionalni in znanstveni, kar pa niso; levičarji so, ker jih za takšne naredita fakulteta in delovno okolje; novinarji so premalo profesionalni in njihova politična indoktrinacija je razlog takšnega stanja; politično prilaščanje medijev je normalna gesta vsake oblasti. Teh šest splošnih izhodišč spremljajo še manjša, ki pretežno podpirajo navedene. Nobena od trditev ne drži, razen zadnje (o politični slasti do medijev), pa še ta je mišljena kot nevarna racionalizacija trenutnega stanja. Zaradi omejenosti s prostorom si pogledjmo le prvo med njimi.

Makarovič trdi, da se novinarji in medijski strokovnjaki sprenevedajo in ne povejo naravnost, da »medijsko svobodo v Sloveniji ogroža »desnica««. Tega ne storijo, ker bi s tem »razkrili političnonazorsko noto govorcev in s tem pokvarili vtis »profesionalističnega« in »znanstvenega« diskurza.« Izpeljava je hudo pomanjkljiva. Za to, da bi ugotovili, da novinarsko svobodo pri nas ogroža desnica, kot novinar ali kdo drug ne rabite biti levičar. Napaka se imenuje »non sequitur«. Zmota lahko tudi obrnemo in dobimo »napačen vzrok«: zato, ker so novinarji levičarji, zdaj tolčejo po desnici pod pretvezo okrnjene avtonomije. Avtor za takšno po moje povsem zgrešeno trditev ne navede nobenih dokazov: ne za novinarsko splošno levičarstvo kot vzrok za proteste, kot tudi ne za to, da so novinarji poprej molčali, ker so bili na oblasti »njihovi«. Ampak brž ko smo krenili po tej poti »krivdne povezave«, po kateri se zgolj levičarski novinarji pritožujejo nad izgubljeno avtonomijo, ki je v bistvu niso izgubili in javkajo le nad političnimi oblastniki, smo se že ujeli v Makarovičevo past. Težava pač ni v tem, kdo so tisti, ki kritizirajo, temveč kaj kritizirajo in o čem govorijo. Odgovoriti bi moral na vprašanje, zakaj po njegovem ni okrnjena avtonomija novinarjev, za katero velik del novinarjev in domače ter tuje strokovne javnosti jasno pritrjuje, da je. Če Makarovič misli, da ni le zato, ker je skupaj z Danilom Slivnikom pri novinarjih zaznal »historično levičarstvo«, potem nas je speljal na napačno sled (»red herring«). Na kar bi moral odgovoriti, če se želi držati teme, so očitki o konkretnih primerih kršitev takšne avtonomije, recimo primeri cenzure. Njim pa se v velikem loku izogne.

Poskušal sem vendarle najti kakšno stališče Makaroviča o cenzuri in ga tudi našel. Tole je njegova dva tedna stara dovolj škandalozna ugotovitev: »Res pa je, da ni tako hudo, če je nekaj v nekem mediju zagotovo objavljeno.« Argument za menda normalno ne-tako-hudo stanje se torej v praksi glasi: če ne bo objavilo Delo, bo pa že Dnevnik. Zadnje čase je v javnem obtoku tudi čisti pendant zgornji ideji: stanje ni tako hudo, saj bodo iz Dela prebegli novinarji že našli službo na Dnevniku. Takšna

izjava pomeni bankrot prejšnjih stališč, ker implicite sprejema cenzuro, odpuščanje novinarjev in še marsikaj, za nameček pa podpira neprofesionalizem novinarjev, za katerega se tako zelo krčevito zavzema; dokazuje, da Makarovič sploh ne pride do točke, ko bi se soočil z realnimi problemi, ki jih navajajo novinarji, kajti v takem primeru bi moral zavzeti tudi neko držo do konkretnih primerov. Teh pa ne more upravičiti z oceno o menda normalnem stanju zamenjave političnih preferenc med novinarji. Cenzura in podobne oblike pritiskov ali neposrednih kršitev nimajo z njimi nič opraviti, razen če bi trdil, da je novinarska avtonomija speta s politiko in je treba pri desni oblasti pač vzeti v zakup tudi to, da novinarji nimajo toliko svobode. Če povzamem: trditev, kakšne politične barve so menda bili ali so novinarji, nima prav nič opraviti z realnostjo situacije celo tedaj, ko bi imel Makarovič prav in bi za nezadovoljne novinarje res veljalo, da so »historični levičarji«. Cenzura zaradi tega ni nič manj cenzura. Če zanj novinarji protestirajo le zato, ker jim ni všeč Janez Janša in iz averzije do oblastnikov, potem je to perfiden način, da se razpravi o oblikah jemanja svobode in avtonomije, discipliniranja novinarjev in tehnikah obvladovanja medijev izognemo. Ne preseneča, da ob kopici očitkov Makarovič ne zmore niti enega protiargumenta na konkretne obtožbe. Toliko na kratko o zgolj prvi izmed šestih izjemno trhlih trditev. O preostalih pa na drugem mestu.

Boris Vezjak

S tribune o položaju primorskega novinarstva

1.05.2007 ob 15:52

Skorajda za medije neopazno je minila [javna tribuna](#) o položaju primorskega novinarstva v organizaciji Sindikata novinarjev Primorske v sodelovanju s Sindikatom novinarjev Slovenije, Društvom novinarjev Slovenije, novinarskimi aktivisti severne Primorske, RTV centra Koper-Capodistria in Primorskih novic, ki je potekala v torek, 24. aprila 2007, v centru Kopra. Poročil nismo zasledili.

Objavljamo razmislek moderatorja mize, Franca Jurija, ki je dosegljiv na [tem blogu](#). Za pokušino:

»Štirinajst let kasneje je nekaj zelo podobnega ter operativno bolj uporabnega napovedal zunanji minister Dimitrij Rupel; uredništva naj bi dobro premislila ali se jim splača pisati nenaklonjeno o politični opciji, ki je ravnokar zmagala na volitvah. Ruplova grožnja naperjena urednikom in novinarjem je v nadaljevanju postala norma in vsakdanji bič novinarskega dela v večini časopisnih hiš; minister pa je postal eden najboljših plačanih kolumnistov osrednjega slovenskega dnevnika (če držijo objavljene navedbe, da za kolumno v Delu dobiva 400 evrov!). V zadnjih 3 letih se je medijska geografija Slovenije korenito spremenila in dokazala, da ob običajnem prizadevanju vsakršne oblasti po obvladovanju medijev obstajajo med različnimi oblastmi ključne tehnološke in metodološke razlike pri doseganju tega cilja. Sedanja oblast se je obvladovanja medijskega prostora lotila tako rekoč znanstveno. Prek parlamentarne večine je preoblikovala in svojim težnjam prilagodila pravno infrastrukturo; prek obvladovanja velikih gospodarskih subjektov (nadzornih in upravnih svetov) ali v klientelističnem odnosu z zasebnim kapitalom, si je zagotovila strateške premike v medijskem prostoru. S političnim blitzom v Državnem zboru je oblast sprejela (naknadno pa potrdila na referendumu, kjer je bila neodvisnost novinarstva poražena tudi spričo neenotnosti in oportunitizma v samih novinarskih vrstah) nov zakon o RTV in podredila ta javni medij neposrednemu vplivu vladajoče politike ter ga dodatno centralizirala. Rezultati so žalostno občutni. Nato je izumila zakon o medijih, kjer je pod postavkama »uravnoveženosti« uporabnikov finančnih sredstev za »pluralizacijo medijev« ter s 27. členom o pravici do popravka, bistveno zožila prostor za kritiko vladajoče opcije. A nedvomno najuspešnejši prevzem medijskega prostora se je zgodil prek neposrednega obvladovanja gospodarstva v tistem, večinskem segmentu, kjer je struktura kapitala in lastništva medijev izrazito tranzicijske narave; politični prevzem se je -tudi po mnenju mednarodnih medijskih opazovalcev- najbolj občutno dogodil v RTVSLO, Delu, Večeru in Primorskih novicah. Močnim gospodarskim in posredno političnim pritiskom, kjer vlada delno pogojuje oglaševanje, so podvrženi tudi še razmeroma neodvisni mediji; Dnevnik, Mladina in POP TV.«

Freedom House: mediji v Sloveniji v primežu politike

1.05.2007 ob 15:57

Svoboda tiska v svetu se je lani zmanjšala, v zadnjem poročilu ugotavlja vodilna mednarodna nevladna organizacija na področju svobode medijev Freedom House. Trendi so še posebej zaskrbljujoči v Aziji, državah nekdanje Sovjetske zveze in v Latinski Ameriki, ugotavlja poročilo, ki ob tem opozarja, da bo zaradi tega verjetno trpel tudi demokratični razvoj na teh območjih. Poročilo, ki ga Freedom House izdaja že od leta 1980, točkuje svobodo medijev v državah na lestvici od 1 do 100. Ocenjuje pravno, politično in gospodarsko okolje, v katerem delujejo mediji, in manj točk, kot jih zbere država, boljše je. Slovenija je v danes objavljenem poročilu z naslovom Svoboda tiska 2007 zbrala skupno 21 točk; 5 na pravni osnovi, 9 na politični in 7 na gospodarski. Kot opozarja poročilo, je svoboda tiska v Sloveniji zagotovljena z ustavo in oblasti jo v praksi načeloma izvajajo, vendar pa so vse glasnejša tudi opozorila o pritiskih oblasti na medije in vmešavanju v njihovo delo. Poročilo v tej luči še posebej izpostavlja novi zakon o RTV in ga označuje za »kontroverznega«, ker skrbi za večji vpliv oblasti na delo in programske vsebine javne televizije in radia.

Prav tako poročilo opozarja, da so mediji v Sloveniji izpostavljeni posrednemu pritisku politike in gospodarstva. V nekaj primerih so predstavniki vlade odkrito kritizirali predstavnike medijev kot politično opozicijo, prav tako pa so problematični lastniški deleži, ki jih imajo v večjih slovenskih medijskih hišah podjetja v lasti države. Poročilo je kritično tudi do slovenske delovne zakonodaje, ki ne vključuje svobodnih novinarjev, zaradi česar so bolj izpostavljeni pritiskom lastnikov medijev. Ti pa so sami pod velikim vplivom investitorjev in predstavnikov oblasti, poudarja poročilo, ki je bilo objavljeno dva dni pred svetovnim dnevom svobode tiska v četrtek. Poročilo povzemamo po [Dnevniku](#), sicer je dostopno na naslovu Freedom House [tule](#). Spodaj navajamo odlomek, posvečen Sloveniji:

Slovenia Status: Free Legal Environment: 5 Political Environment: 9 Economic Environment: 7 Total Score: 21

The Slovenian constitution and legal system guarantee freedom of the press, and the government typically upholds it in practice. However, reports of government pressure and interference in the media are a growing cause for concern. Although libel is not punishable with prison terms, it remains a criminal offense. A controversial law that took effect in late 2005 served to increase government influence on public media outlets, establishing a programming council and a supervisory board to oversee the public television and radio network. Of the 29 members of the programming council, the parliament appoints 21 members; 3 members are elected by national radio and television employees; 2 members are appointed by the president based on nominations from religious groups; the Italian and Hungarian minorities each appoint one member; and the Slovenian Academy of Arts and Sciences also appoints a member. Parliament appoints five members of the 11-member supervisory board, the government appoints four members, and employees appoint two members. Media are able to freely report on government activities and express a diversity of viewpoints. However, there were several reports of police using unnecessary force

against journalists in 2006, and news outlets faced indirect political and economic pressure from the government and business interests. On occasion, government officials have openly criticized members of the media, treating them as a political opposition. Major print outlets are adequately financed through advertising sales and private investment, but the government owns stakes in companies that hold shares in major media firms. The public broadcaster's television and radio channels compete with a handful of commercial stations. Freelance journalists do not fall under the current labor legislation, leaving them vulnerable to pressure from media owners, who are themselves strongly influenced by investors and public officials. Internet access is unrestricted and widely available with more than 50 percent of the population reportedly using the internet in 2006.

[Kako sta o poročilu Freedom House poročala Delo in Večer](#)

3.05.2007 ob 07:31

Današnje elektronske vesti poudarjajo, da je po UNESCO 3. maj svetovni dan svobode tiska in prinašajo informacijo o skupni poslanici Slovenskega društva novinarjev in Slovenskega sindikata novinarjev, ki ugotavljata, da je od svobode novinarskega izražanja odvisna demokracija in da sta takrat, ko je kaznovano novinarsko izražanje mnenj in stališč, v težavah obe: javnost in demokracija. Odgovornost novinarja do javnosti je nad katero koli drugo odgovornostjo. Primerjaj [Delo.si](#) in [24.ur](#). Žal poslanica zaenkrat ni dosegljiva na spletni strani obeh novinarskih združenj. Čeprav so elektronske verzije časopisov korektno povzele poročilo Freedom House, današnje tiskano Delo in Večer poročata le na kratko. V Delu [tukaj](#) so poročilo v rubriki »Na kratko« v manjšem fontu objavili na tale način:

Načelna svoboda tiska v Sloveniji

New York – Slovenski mediji načeloma uživajo svobodo tiska, a so vse glasnejša tudi opozorila o pritiskih oblasti na medije in vmešavanju v njihovo delo, ugotavlja poročilo vodilne mednarodne nevladne organizacije na področju svobode medijev Freedom House. Slovenija se sicer na lestvici 195 držav uvršča na 39. do 45. mesto. Poročilo opozarja, da so mediji v Sloveniji izpostavljeni posrednemu pritisku politike in gospodarstva. STA

Pod naslovom »Nevarno je biti novinar« povzema poročilo STA današnji Večer [tukaj](#). Slovenskim razmeram nameni sicer več stavkov, vendar podobno kot pri Delu pozabi omenitii svetovni dan svobode tiska in pozornost pretežno preusmeri na stanje v svetu. Izbira naslova pri Delu je usmerjena v zakrivanje stanja, pri Večerju pa se dotika stanja v svetu. Komentarjev in avtorskih novinarskih zapisov nismo zasledili.

Mnenji IO sindikata novinarjev Dela o odpoklicu novinarjev Matije Graha in Roka Kajzerja iz razloga nesposobnosti

4.05.2007 ob 10:36

Objavljamo mnenji IO Sindikata novinarjev Dela o predčasnem odpoklicu in začetku postopka redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz razloga nesposobnosti za novinarja Matijo Graha (dopisnika iz Dunaja) in Roka Kajzerja (dopisnika iz Zagreba).

Iz mnenja o Matiji Grah:

»Omenjena negativna ocena je konstrukt, saj je Stojan Žitko na sestanku zunanjepolitične redakcije priznal, da sta skupaj z odgovorim urednikom Dela Petrom Jančičem od predsednika uprave Dela dobila naročilo, da napišeta negativno oceno dela za dopisnika Graha (in tudi za Delovega dopisnika iz Zagreba, Roka Kajzerja), da bi se ju lahko predčasno odpoklicalo. Kot je na omenjenem sestanku dejal Stojan Žitko, je Graha (in tudi Kajzerja) sprva ocenil s povprečnimi ocenami. Ker pa ju v skladu z internimi akti družbe Delo podlagi takšnih ocen ne bi bilo mogoče odpoklicati, je na zahtevo uprave Dela povprečne ocene spremenil v negativne.

IO SND zato meni, da sta negativni oceni zunanjepolitičnega urednika Dela in odgovornega urednika Dela prirejani cilju, ki je bil določen vnaprej, to je predčasnemu odpoklicu dopisnika Graha. Nadalje meni, da je bil postopek ugotavljanja delovne uspešnosti, ki je predpisan z internimi akti družbe Delo, v primeru dopisnika Graha zlorabljen, da bi se upravičil njegov predčasni odpoklic.

Nenazadnje IO SND meni, da postopek redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz razloga nesposobnosti, ki je bil uveden zoper dopisnika Graha, ki je za svoje dopisovanje iz Avstrije pravkar prejel nagrado Društva novinarjev Slovenije, zaradi svoje očitne absurdnosti škoduje ugledu časopisne hiše Delo.«

Iz mnenja o Roku Kajzerju:

*»Sindikat posebej opozarja na 3. odst. 21. člena Zakona o medijih, ki pravi:
»Novinarju se ne sme odpovedati delovnega razmerja ali prekiniti sklenjene pogodbe z njim, zmanjšati plače, spremeniti statusa v uredništvu ali kako drugače poslabšati njegovega položaja zaradi izražanja mnenj in stališč, ki so v skladu s programsko zasnovo ter s profesionalnimi pravili, merili in standardi.«*

Izvršni odbor sindikata zato meni, da ne obstajajo resni in utemeljeni razlogi za uvedbo postopka o redni odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz razloga nesposobnosti. Enako meni za predlog odgovornega urednika Dela glede predčasnega odpoklica z dopisniškega mesta za Roka Kajzerja resni in utemeljeni.«

Mnenje o Matiji Grah je v celoti dostopno na [tem naslovu](#).

Mnenje o Roku Kajzerju je v celoti dostopno na [tem naslovu](#).

[Freedom House: tako pomembno poročilo, da je deležno vseh možnih manipulacij, od Delove do kolosalne Grimsove](#)

4.05.2007 ob 17:03

Današnje Delo znova tendenciozno poroča o poročilu Freedom House in svetovnem dnevu tiska pod naslovom «Delimo si mesto z Avstrijo, Francijo ...» Naslov se nanaša na domnevno odlično 39-45. mesto, ki si ga delimo s tema imenitnima (se želi povedati) državama, v naslovu pa povsem zamolči sicer prevladujoče kritične točke poročila. [Tukaj](#).

Korak dlje v bizarno manipulacijo si je privoščil Branko Grims skupaj z ministrstvom za kulturo. Oba sta, tako rekoč v tandemu, zdaj že v drugo (po poročilu State Departmenta) označila stanje slovenskih medijev za ugodno in takšno, da ga lahko ob dnevu svobode tiska »praznujemo z velikim ponosom«. Primerjaj še [poročilo v Večeru](#).

O odurni Grimsovi manipulaciji glede izjave State Departmenta je poročalo že več avtorjev in tudi na tem blogu, npr. [tule](#), [tule](#), [tule](#) in [tule](#). V svoji včerajšnji [izjavi za javnost](#) se Grims ujame v lastno past. Najprej hvalisavo ponovi laž z letošnjo izjavo State Departmenta, predpostavi oz. hlina, da je poročilo ugodno, kar ne drži, nato ponovi laž z letošnjo izjavo Freedom House in predpostavi oz. hlina, da je poročilo ugodno, kar tudi ne drži. Vse skupaj ga navdaja »s ponosom«. Po hlinjenem zadovoljstvu se potem dvakrat zaplete: namesto ocene kritičnega pasusa v poročilu izkoristi priložnost za frontalni napad na predsednika DNS Gregorja Repovža, kar je zadnje čase priljubljena strategija oblastnikov in dvornih analitikov (očitka sta dva: njegova srednješolska izobrazba in po novem še strategija »primite tatu«: zamenjava na mestu odgovornega urednika Mladine, ki ima za namen zamegliti situacijo s tistim »saj tudi vi niste nič boljši od nas, medijskih klavcev«). Če bi ravnokar prejemal rožice, ne bi rabil loviti tatu.

Potem pa se zaplete do konca: tisto, kar ga je navdajalo s ponosom, ga nenadoma navda z jezo, ko pravi: »Gre za ene in iste ljudi, ki potem tudi v tujini s pošiljanjem enostranskih informacij blatijo lastno državo v obrambi svojih osebnih interesov ter političnih botrov. Kako lahko poslanca blatenje navdaja s ponosom? Imaginacija politične mimikrije in blefa pri prevzemanju medijev je videti brezkončna!

[Štrajn na Drugem domu o medijskih resnicah poslanca Grimsa](#)

4.05.2007 ob 21:43

Objavljamo povezavo na zapis filozofa Darka Štrajna in njegovo analizo Grimsove metodologije pri obravnavi medijskih resnic. Prispevek je objavljen na blogu Drugi dom [tukaj](#) in se lepo navezuje na naš [prejšnji zapis](#).

Odlomek za pokušino:

»Seveda za razliko od Sokratovih nasprotnikov Grims ni več kakih bolj duhovitih retoričnih obratov ali paradoksnih jukstapozicij, ampak se zateka k najnižjemu govorniškemu sredstvu: ponavljanju. Grims namreč v vsej svojih javnih nastopih NE ODGOVARJA na navedbe dejstev, ne zavrača argumentov in ne izpodbija dokazov. Namesto tega nenehno ponavlja že očitno zanikane, ovržene in relativizirane trditve. Taka govorica je, mimogrede povedano, edino mogoča s pozicije moči in s pozicije, ki jo našemu govorniku dajejo cenzurirani ali zastrašeni mediji. Kar pa je pri tem še posebno depresivno, je to, da se po številnih blogih pojavlja vse več Grimsovih retoričnih klonov, ki v neskončnost ponavljajo iste izmišljotine.«

[Nova medijska zakonodaja legitimira odpuščanje neposlušnih](#)

8.05.2007 ob 18:34

Objavljamo povezavo na razmislek Iztoka Jurančiča, predsednika Sindikata novinarjev Slovenije (SNS), o eliminaciji javnega interesa iz uredniških politik slovenskih medijev, objavljen na spletni strani [Index prohibitorum](#). Poudarek:

»Tudi svoboda izražanja, pravica javnosti in človeka do obveščenosti so kot črne luknje. Znotraj so votle, okoli njih se vse vrti. Zato pa forma začne razpadati na točki, ko peščica medijskih lastnikov ali kar oblast začne deklarirati spremembo splošne forme, ker je njena vsebina samo videz, ki da jo bodo nadomestili z neko drugačno vsebino. Lanskega junija je bil dopolnjen Zakon o medijih v imenu javnega interesa in svobode izražanja z dodatnimi republiški nalogami »zagotavljanja pluralnosti in raznolikosti medijev« in še s proračunskim podpiranjem »zagotavljanja pluralnosti in demokratičnosti medijev.« Do te točke je forma še vzdržala demokratični videz. V naslednjem koraku je videz izginil z demontažo in izbrisom formalne varnosti v individualnih postopkih discipliniranja novinarskega izražanja mnenj in stališč.«

Novinarja Dela, Grah in Kajzer, tudi "uradno" nesposobna

9.05.2007 ob 17:09

Sindikata novinarjev Dela in Aktiv novinarjev Dela obveščata širšo javnost, da sta njihova novinarja zdaj po DHL pošti prejela redno odpoved o zaposlitvi. Uradno iz »razloga nesposobnosti«, neuradno pa zaradi politične neprimernosti in menda po nikoli demantirani zahtevi in volji zunanjega ministra Rupla. Objavljamo celotno pismo:

OBVESTILO O REDNI ODPOVEDI POGODB O ZAPOSLOTVI IZ RAZLOGA NESPOSOBNOSTI DOPISNIKOMA MATIJI GRAHU IN ROKU KAJZERJU

Novinarja Matija Grah in Rok Kajzer sta 4. 5. 2007 po DHL pošti prejela redno odpoved pogodbe o zaposlitvi iz razloga nesposobnosti za dopisniško delo na Dunaju in v Zagrebu. Z naslednjim dnem sta začela teči tudi odpovedna roka (45 dni za Graha, 30 dni za Kajzerja). Ponujena jima je bila sicer pogodba o zaposlitvi za enako delo (komentatorsko, poročevalsko), vendar slabša in taka, da ju pušča v popolni negotovosti, pri katerem časopisu znotraj Dela d.d. in kaj naj bi sploh delala.

Odpovedi sta bili spisani in poslani obema dopisnikoma še isti dan, ko je bil z njima opravljen zagovor, tj. 3. 5. 2007. Potek zagovora in vsebina odpovedi kažeta, da predsednik uprave Dela d.d. Danilo Slivnik kot podpisnik odpovedi pogodb o zaposlitvi ni v ničemer prisluhnil argumentom Graha in Kajzerja, ki sta po mnenju mnogih urednikov in novinarjev kvalitetna, uveljavljena novinarja. Oba sta ugovarjala kvalifikaciji o domnevni nesposobnosti in dokazovala, da sta bili negativni oceni o kakovosti njunega dela izsiljeni in skonstruirani (s pritiskom na urednika zunanjepolitične redakcije Stojana Žitka in sodelovanjem odgovornega urednika Dela Petra Jančiča) ter da gre pri vsem skupaj za kaznovanje zaradi zapisanih mnenj oziroma poročanja.

Vsebina odpovedi kaže, da je bilo povsem spregledano tudi negativno mnenje, ki ga je o predčasnem odpoklicu z dopisniških mest prek redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz razloga nesposobnosti oblikoval izvršni odbor Sindikata novinarjev Dela in ga posredoval upravi Dela d.d. Izvršni odbor je v mnenju navedel dejstva, ki kažejo, da za odpoved omenjenih pogodb ni utemeljenih razlogov, in upravo pozval, naj postopek odpovedi za oba novinarja umakne in tako omogoči, da v skladu s svojo pogodbo končata predvideni mandat.

Pri odpoklicu oziroma odpovedi pogodbe iz razloga domnevne nesposobnosti Grahu in Kajzerju gre, enako kot pri bivši dopisnici z Bližnjega vzhoda Barbari Šurk, po mnenju izvršnih odborov Aktiva novinarjev Dela in Sindikata novinarjev Dela za ustvarjanje nevarne in nesprejemljive precedenčne prakse. Ker njihovo delo zaradi njihovih mnenj in stališč ni všečno zunanjemu ministrstvu, vladi, upravi in odgovornemu uredniku Dela, so, kot sledi iz obrazložitve obeh odpovedi, izpostavljeni negativnim kvalifikacijam in arbitrarnim ocenam o svojem delu, hkrati pa discipliniranju prek instrumentov delovne zakonodaje.

Tako ravnanje uprave je v globokem nasprotju s programsko zasnovo dnevnika Delo. Programska zasnova je po 17. členu Zakona o medijih sestavni del vsake pogodbe o zaposlitvi med izdajateljem in urednikom ter med izdajateljem in novinarjem.

Uvajana praksa je tudi v grobem nasprotju s 3. odstavkom 21. člena Zakona o medijih, ki pravi: »Novinarju se ne sme odpovedati delovnega razmerja ali prekiniti sklenjene pogodbe z njim, zmanjšati plače, spremeniti statusa v uredništvu ali kako drugače poslabšati njegovega položaja zaradi izražanja mnenj in stališč, ki so v skladu s programsko zasnovo ter s profesionalnimi pravili, merili in standardi.« V nasprotju pa je tudi z 39. členom ustave RS, ki zagotavlja svobodo tiska in drugih oblik javnega obveščanja in izražanja.

Taka praksa potencialno postavlja v enako negotov položaj vse novinarje dnevnika Delo, ne glede na to, da je bila dopisnikoma ponujena nova pogodba o zaposlitvi. Če je ne sprejmeta, izgubita službo. Za izpodbijanje nezakonitega početja uprave jima preostane samo sodna pot.

Delovi novinarji smo hkrati zaskrbljeni zaradi trganja in morda tudi postopnega ukinjanja Delove zunanje dopisniške mreže. Brez nje, ki je naša velika primerjalna prednost med tiskanimi mediji v državi, se bomo sami potisnili med provincialne in neambiciozne časopisne hiše. Izvršna odbora Sindikata in Aktiva novinarjev Dela ugotavljata, da so dejstva in načini, povezani z odpoklicem zdaj že treh tujih dopisnikov, močno umajali ugled naše medijske hiše, med nami pa so povzročili zaskrbljenost, nemir in jezo. Stopnjevano omejevanje novinarske avtonomije se je prevesilo v delovnopravno nasilje z izjemno slabimi posledicami za obveščeno javnost in poslovanje Dela d.d. Sindikat novinarjev Dela in Aktiv novinarjev Dela bosta takemu početju nasprotovala z vsemi zakonitimi sredstvi.

Ljubljana, 8. 5. 2007

IO Aktiva novinarjev Dela - predsednik Peter Kolšek

IO Sindikata novinarjev Dela - predsednica Mija Repovž

[SDS in Popovič proti novinarjem s šikaniranjem in obtožbami, ker poročajo in ker zavijajo z očmi](#)

11.05.2007 ob 20:53

Dva udarca danes za novinarje. Najprej je koprski župan Boris Popovič potegnil potezo na po njegovem mnenju neprimerno in žaljivo ravnanje novinarke RTV-ja Eugenije Carl. Na programski svet RTV Slovenija je naslovil dopis, v katerem koprška občina izraža ogorčenje nad novinarkinim poročanjem na nedavni tiskovni konferenci v zvezi z nameravanim plinskim terminalom.

Novinarkin greh naj bi bil naslednji: *»Zavijala naj bi z očmi in krilila z rokami, ob sleherni omembi predsednika vlade Janeza Janše in županovih besed pa naj bi posmehljivo zapihala.«*

Na občini so sporočili, da je pismo predstavnikom programskega sveta nastalo še pred objavo televizijskega prispevka Carlove, zato njegova vsebina naj ne bi bila sporna. S takim stališčem je koprška občina v čisti kontradikciji, saj naj bi protestirala prav proti prispevku novinarke. Kot kaže, je ta potemtakem kriva »pihanja« in »zavijanja z očmi«, kar je res videti kot odprt lov na čarovnice. Ravnanje župana Popoviča so ostro obsodili številni slovenski novinarji, aktiv novinarjev RTV Centra Koper in sindikat novinarjev Primorske pa sta pismo ocenila kot nesprejemljivo metodo oblastne diskreditacije novinarske integritete Eugenije Carl, je poročala TV Slovenija. Več [tukaj](#).

Dogodek je v svojem pismu programskemu svetu demantiral novinar Dnevnika in karikaturist Franco Juri, ki je bil navzoč na tiskovki in je po njegovem povsem izmišljen. Njegovo pismo je [tule](#).

Prav danes je sklicala tiskovno konferenco tudi SDS, ki informativni oddaji Svet na Kanalu A [očita](#), da je v kombinaciji z nekaterimi opozicijskimi poslanci pripravila prispevek, ki menda razkriva sum korupcije pri gradnji pediatrije. V obeh primerih so torej oblastniki poskušali novinarje nastaviti pod giljotino z izmišljenim očitkom, da so politično pristranski.

Tak očitek, kot smo poročali v spodnjih zapisih, je evidentno nova moda spuščanja megle, ki naj zakrije vedno hujše cenzurne posege in manjšanje avtonomije novinarjev, hkrati pa samoumevnost političnega škornja nad njimi. Reakcije, kot je Popovičeva, dokazujejo, da smo prišli v fazo, ko so novinarji deležnih javnih, nič več skritih pritiskov, tudi iz najbolj bizarnih razlogov na način sprevrženega mobbinga.

Steinbuch razmišlja o tem, da bi uvedel (samo)cenzuro na pisanje o medijih

13.05.2007 ob 16:54

Odgovorni urednik [žurnala](#) Dejan Steinbuch, sicer desno usmerjenega brezplačnika z 253.000 izvodi naklade, v zadnji številki in svojem zadnjem uvodniku (»Desne strižejo bolj na kratko«, 11. 5. 2007) odkrito napada javno problematizacijo pritiskov na medije. Društvo novinarjev Slovenije (DNS), ki je seveda »monopolno«, primerja z učinki radia Erevan, sarkastično denimo s: »So naši časnikarji prestrašeni? Strah je subjektivna kategorija, oblast pa upogiba samo tiste brez hrbtenice!«

Čeprav Steinbuch v kolumni celo nekaj besediči o tem, kako so mediji vselej podvrženi oceni svojih bralcev, ga to ne moti, da postreže z izvorno idejo o uredniški samocenzuri, s katero se poigrava:

»Naša medijska enolončnica je zato v globalnem smislu tako obskurno lokalna, da resno razmišljam, da bi v svojih komentarjih uvedel cenzuro na pisanje o medijih, medijski svobodi, pritiskih in podobnih fenomenih.«

Odgovorni urednik ima seveda močno prav. Če bo uresničil svojo željo, bo s tem zelo pomagal svojim političnim desnim botrom, ki mesarijo po slovenskih medijih, zraven pa še kršil osnovna načela novinarskega dela. Obstaja pač več zvrsti samocenzure in ta je, kot bi rekel Aristotel, bahava glede na resnico. Če pa ima s »svojimi komentarji« Steinbuch v mislih tudi komentarje drugih v »njegovem« žurnalu, potem bi to bila klasična cenzura.

Novinarska avtonomija, vredna metka v njene možgane

14.05.2007 ob 19:10

Četita slovenskih novoekonomistov, blizu Janezu Janši, ko je bilo to potrebno njim in njemu, ima svoje izdelano slabo mnenje o slovenskih novinarjih, zato z velikim veselje zacepeta vsakič, ko jih kdo masakrira. Skupni zlobni moto Mića Mrkaića, Jožeta P. Damijana in Rada Pezdirja je: »Novinarji, sami ste si krivi, zato ker ste X«. No, X je karkoli.

V [današnji kolumni Financ](#) (14. 5. 2007), ki perpetuira gonjo proti novinarjem, podaja Rado Pezdir pod naslovom »Novinarji Dela in Mladine, še premalo vas nategujejo« neverjetno abotne razloge, s katerimi bi želel upravičiti številne menjave, ustrahovanja in cenzuro urednikov, da ne govorimo o malenkostih, kot so pogoji dela in delavska zakonodaja. Argumenta sta stara in prototipsko sadistično kapitalistična: »Kaj pa, če ste v resnici zanič in ima prav vaš delodajalec?« in »Zakaj pa ne odidete drugam, če vam ni všeč?« Krvoločne in malevolentne komentarje, ki vzpodbujajo domišljijo nekaterih, najdete že v prejšnjem zapisu spodaj.

Dokaz, da je misel poenotena, prinaša nova [Mladina](#) s citatom Mića Mrkaića, v katerem ta pledira za to, da bi Janša dokončno stisnil časopis Mladina in ga z odtegnitvijo oglaševalcev pokončal. Levičarski časopis si pač ne zasluži, da bi (pre)živel. Vrhunsko misel, vzeto iz njegove knjige »To so bile svete krave«, str. 280 in 281, velja navesti v celoti:

»Janša je nedosleden tudi v odnosu do Mladine, tovarne levičarske propagande. Kolikor vem, je dosegel, da skoraj nihče več ne oglašuje v Mladini, noče pa je do konca uničiti, kar je seveda velika napaka. Sovražnika je treba pokončati, ranjena zver je namreč najnevarnejša. Janša bi moral ravnati v skladu z maksimo, ki jo je v filmu Miller's Crossing izrekel šef italijanske tolpe v mestu, Johnny Caspar, ki ga igra Jon Polito: »Something I try and teach all my boys. Always put me one inna brain!« Ta »one« je seveda krogla – Caspar govori o tem, da je treba nasprotnika pokončati s kroglo v možgane, sicer se te bo lotil z dvojno vnemo, in Mladina se Janše loteva z dvojno vnemo, levičarji ne poznajo milosti in razumejo zgolj jezik sile!«

Ko se bo čez nekaj let delalo bolj objektivne rezimeje današnjih brezskrupuloznih prevzemov medijev, vključno z zlobo in malevolenco nekaterih podžigalcev, bomo lahko dogodke jasno evidentirali in rekli: slovenska garda novoekonomistov je v svojih izjavah nesporno podpirala medijske prevzeme, legitimirala janšistično »uravnoveženje« in brila norca iz dela novinarjev. Bila je rezervno kolo Janševe nove medijske krajine, iz katere je, po njenem, treba nekatere tako rekoč iztrebsti tudi s kroglo v možgane. Ali kot bi rekel Jože P. Damijan: vse kar pravi moj kolega, je brutalno resnično. Kako res: kako brutalno in kako resnično.

Uredništvo STA: direktorica Pavlovčičeva jemlje avtonomijo uredništvu in škodi našemu ugledu

18.05.2007 ob 12:01

Objavljamo izjavo uredništva STA o pritiskih na njihovo uredniško politiko:

Zastopstvo uredništva STA se je na izredni seji dne 15. maja 2007 seznanilo z nedopustnim pritiskom na uredniško politiko STA, do katerega je prišlo v četrtek, 10. maja 2007, ko je direktorica STA Lidija Pavlovčič zahtevala objavo integralnega besedila Drugega vmesnega poročila delovne skupine za oceno dela Slovenske obveščevalno varnostne agencije na področju financ.

Po zastopstvu dostopnih informacijah je direktorica STA Lidija Pavlovčič objavo omenjenega poročila zahtevala kljub nasprotovanju resorne urednice notranjepolitičnega uredništva in urednice evropskega uredništva, ki je v času dopusta nadomeščala v.d. odgovorne urednice Evo Horvat.

Direktorica je zahtevala – in na koncu dosegla –, da se poročilo objavi v integrirani obliki in to kljub temu, da je STA takrat že objavila krajšo in daljšo vest z novinarske konference po seji vlade, na kateri je vsebino omenjenega poročila predstavil minister za pravosodje Lovro Šturm. Na to dejstvo sta direktorico opozorili obe urednic, vendar je kljub temu vztrajala pri objavi.

Kakršnikoli so že bili motivi direktorice za objave vesti, je tovrsten način dela povsem neprimeren, kontraproduktiven in škodljiv. Zastopstvo je prepričano, da bi bilo treba v primeru, če morda novinarsko poročanje z novinarske konference po seji vlade ni bilo popolno, kar naj bi se naknadno navajalo kot razlog za objavo omenjenega poročila, uveljaviti standardne ukrepe, v tem primeru dopolnjeno vest.

Zastopstvo zato ostro obsoja takšen nedopusten poseg v avtonomijo uredništva STA. Kot še posebej zaskrbljujoče pa zastopstvo sprejema dejstvo, da je prišlo do posega v avtonomijo s strani osebe, ki predstavlja institucijo pred zaposlenimi in navzven, in to ne z močjo argumentov temveč z argumentom moči.

STA se že vse od svoje ustanovitve trudi nepristransko, objektivno in uravnoteženo v skladu z v svetu uveljavljenimi agencijskimi standardi poročati o dogodkih v Sloveniji in po svetu, čemur so zavezani tako uredniki kot tudi novinarji. Objava navedenega besedila predstavlja presedan v zgodovini STA, saj je bilo besedilo objavljeno brez kakršnekoli novinarske obdelave, kar je popolnoma v nasprotju z s splošno sprejeto in ustaljeno uredniško prakso, pa tudi novinarsko etiko.

Direktorica STA Lidija Pavlovčič je po prepričanju zastopstva s takšnim dejanjem škodovala tako ugledu in kredibilnosti STA kot tudi ugledu in kredibilnosti novinarjev STA. Upali smo, da do tovrstnih destruktivnih dejanj s strani uprave, ki so znana tudi iz drugih slovenskih medijev, na STA ne bo prišlo. Upamo, da je bil to osamljen primer in da se takšno nedopustno dejanje ne bo več ponovilo.

Ljubljana, 15. maja 2007

Sebastijan Maček, vodja zastopstva uredništva STA, Ksenija Brišar, Tina Ferle, Gregor Mlakar, Katja Svenšek, Mihael Šuštaršič

[Slivnik grozi predsedniku IO aktiva novinarjev Dela in predsednici IO sindikata novinarjev, da ju bo odpustil](#)

18.05.2007 ob 12:08

Predsednik izvršnega odbora Aktiva novinarjev Dela Peter Kolšek in predsednica izvršnega odbora Sindikata novinarjev Dela Mija Repovž sta prejela pisno opozorilo pred redno odpovedjo pogodbe o zaposlitvi iz krivdnega razloga, piše [današnji Dnevnik](#).

Razlog za to je menda izjava, ki smo jo objavili tudi mi [tukaj](#), ker naj bi ta neupravičeno metala slabo luč na upravo in odgovornega urednika dnevnika Delo, moralno škodovala ugledu izdajateljske hiše in dnevnika in družbo oškodovala tudi materialno.

Oglasila sta se predsednik sindikata slovenskih novinarjev in podpredsednica društva novinarjev Slovenije: »Ne moremo si predstavljati delovanja krovnih stanovskih organizacij, tudi slovenskih sindikatov ne, če bi se Delova praksa omejevanja delovanja in javnega nastopanja zastopnikov delavskih in poklicnih interesov splošno razširila. Predsednika uprave in izdajatelja pozivamo, naj postopke kaznovanja Petra Kolška in Mije Repovž prekinejo, hkrati pa vzpostavijo socialni dialog s hišnima stanovskima organizacijama, ki bo zadostil osnovnim domačim in mednarodnim normam,« je še zapisano v sporočilu pod katerim sta podpisana Iztok Jurančič in Nevenka Dobljekar. S pravno in dokazno slabo utemeljeno grožnjo zastopnikoma poklicnih organizacij Dela je predsednik uprave Dela Danilo Slivnik prekršil ustavo, ki zagotavlja svobodo delovanja sindikatov, določila zakona o delovnih razmerjih, ki ščitijo zastopnike delavskih interesov, zakona o medijih, ki varuje avtonomnost in pravico do samoorganizacije novinarjev znotraj uredništev, tudi ratificirane konvencije in priporočila Mednarodne organizacije dela, skratka pravila, ki so uveljavljena v domačem in evropskem prostoru. Nenazadnje moramo opozoriti, da je preprečevanje in onemogočanje delovanja sindikata tudi kaznivo dejanje, so še zapisali v sporočilu. Izjava žal ni dostopna na njihovi spletni strani.

Alenka Paulin po pisanju medijev iz Janševega kabineta naravnost na čelo STA

19.05.2007 ob 09:41

Kot vse kaže, poskusi uravnoteženja STA, ki si jih je privoščila njihova direktorica Pavlovčičeva, o katerih smo [pravkar poročali](#), niso bili naključni. Slovensko tiskovno agencijo bo treba dokončno uravnotežiti in za te namene pripeljati novega človeka. Ravnanje Pavlovčičeve lahko razumemo kot še zadnji poskus, da ohrani svoj stolček, toda po pisanju številnih časopisov bo že v prihajajočem tednu ministrski zbor za novo direktorico imenoval Alenko Paulin, ki je trenutno zaposlena v uradu predsednika vlade Janeza Janše kot svetovalka za stike z javnostmi. Funkcijo naj bi prevzela 1. junija.

Paulinova ima nesporno strankarsko preteklost in po nekaterih podatkih se je v zadnjih mesecih znova včlanila v SDS. Leta 2000 je bila v času Bajukove vlade direktorica vladnega urada za informiranje, nato tiskovna predstavnica takrat še opozicijske SDS in članica izvršilnega odbora SDS, po razhodu z SDS je bila nosilka liste Stranke mladih Slovenije in Zelenih Slovenije za evropske volitve, nazadnje pa tiskovna predstavnica KD Group Matjaža Gantarja. Konec 2006 je prišla znova v službo k Janezu Janši.

Spomnimo, da so STA pomemben servis in vir za informacije celotne medijske mreže, ker z njimi oskrbujejo druge medije in ti velikokrat po njej zgolj povzamejo novico. Kar poročajo STA, velja za primarni vir. S svojimi informacijami servisirajo tudi tujino, kar bo pomemben element pri predsedovanju EU, pri katerem goji oblast vse upe, da bo napravila močan pečat in hkrati prikrila vse nečednosti, ki jih je storila in jih še počne. V trenutni situaciji politične strahovlade v slovenskih medijih je lahko razlaga za odločitve za zamenjavo na čelu agencije le ena sama.

Primerjaj še poročila [Dnevnika](#), [SIOLa](#) in [Dela.si](#).

Berlec: šele z nastopom Janševe vlade se je začel medijski prostor odpirati

19.05.2007 ob 19:29

Odgovorni urednik Demokracije, Metod Berlec, v [svojem časopisu 26. 4. 2007](#):

»Vsi drugi naj ne bi bili sposobni avtonomnega razmišljanja, delali naj bi po diktatu sedanje vlade in podobno. Resnica je prav obratna. Šele z nastopom Janševe vlade se je začel slovenski medijski prostor odpirati. Če je bil prej z redkimi izjemami, kot je naša revija, zelo enoglasen, je danes večglasen. Medijski pogromi in umori praktično niso več mogoči. In to apologete nekdanje avantgarde moti ...»

Odповed pogodbe direktorici Primorskih novic je bila nezakonita

19.05.2007 ob 19:34

Delovno sodišče v Kopru je prejšnji teden razsodilo, da je bila odpoved pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov svetovalki direktorja Primorskih novic Barbari Verdnik nezakonita in se razveljavi. Tožena stranka, torej Primorske novice, morajo zato Barbaro Verdnik pozvati nazaj na delo. Zoper sodbo je mogoča pritožba v 15 dneh na Višje delovno in socialno sodišče. Nadzorni svet družbe Primorske novice je Barbaro Verdnik razrešil z mesta direktorice družbe 6. junija 2006 iz nekrivdnih razlogov. Dan pred tem so našli kandidata za novega direktorja Sergeja Škrlja in na Luki Koper so pripravili vse potrebne dokumente za sejo nadzornega sveta: sporazum o ureditvi razmerij iz delovnega razmerja zaradi razrešitve, pogodbo o zaposlitvi Barbare Verdnik kot svetovalke, pogodbo o zaposlitvi direktorja, izjavo novega direktorja, da bo za čas svojega mandata za svetovalko direktorja izbral dosedanjo direktorico in z njo sklenil pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas. Sergej Škrlj se je v pogodbi s svetovalko in na nadzornem svetu zavezal, da bo oblikoval novo delovno mesto svetovalke in ga sistemiziral v aktu družbe. Tega ni nikoli storil. Kljub temu, da so se v družbi s prenovo akta ukvarjali nekaj mesec, je direktor hišnima sindikatoma in nadzornemu svetu jeseni poslal tako slabo gradivo, da sta sindikata zavrnila oblikovanje mnenja, saj je bil akt nepopoln, brez tarifnega dela in drugih prilog. Takrat je Sergej Škrlj Barbari Verdnik povedal, da je za nekatere lastnike postala moteč element in bi bilo najbolje, da odide. Odvetnika Primorskih novic in Barbare Verdnik sta se dogovarjala o sporazumni prekinitvi delovnega razmerja v skladu z njeno pogodbo, kar je Sergej Škrlj nenehno zavlačeval, novembra lani pa je do dogovora končno prišlo. Vendar ni bil nikoli podpisan. Namesto tega je direktor v začetku decembra Barbaro Verdnik obvestil, da je ukinil delovno mesto svetovalke, tri dni zatem, da ji odpoveduje pogodbo, čez deset dni pa, da ponovno uvaja delovno mesto svetovalke. Zaradi več mesečne kršitve aktov družbe in tudi zakonodaje ter nazadnje nezakonitega postopka odpovedi delovnega razmerja, se je Barbara Verdnik odločila za tožbo Primorskih novic. Sergej Škrlj pa je odstopil »iz osebnih razlogov«. Predsednica senata Martina Andrejašič Zazula je tako ugotovila, da delovno mesto svetovalke nikoli ni bilo sistemizirano, zato ga direktor seveda ni mogel ukiniti. Sodišče je odpoved iz poslovnih razlogov presoјalo po 88. členu zakona o delovnih razmerjih, ki dopušča odpoved le v primeru, da je odpovedni razlog resen in utemeljen. Vendar dokumenti in pričanje nekdanjega direktorja sodišča nista prepričala. Iz zapisnika nadzornega sveta 8.12.2006 namreč izhaja, da naj bi se za odpoved odločil zato, ker se naj ne bi uspel dogovoriti o sporazumni prekinitvi in ker mu je to pot svetoval predsednik uprave Luke Koper Robert Časar. Čeprav aktiv novinarjev in sindikat novinarjev Primorskih novic že nekaj mesecev opozarjata na neurejene razmere, ki onemogočajo normalno delo, prekinitve sodelovanj z nekaterimi novinarji, zlasti pa, da je položaj nekaterih posameznikov v uredništvu v očitnem neskladju z njihovim formalno-pravnim statusom, je bila Barbara Verdnik doslej edina, ki se je zaradi zahteve po zakonitem delovanju vodstva Primorskih novic obrnila na sodišče. Nekaj zapisov za primerjavo: 24ur.com, Delo.si, in [LJ novice](http://novice).

Janša v vlogi novinarskega urednika obtožil časopis Dnevnik dvojnih meril

19.05.2007 ob 19:48

Predsednik vlade je danes (19. 5. 2007) [komentiral](#) zlorabo proračunskih sredstev in tajnega fonda Sove, obtožil predsednika države laganja, ob tem pa se obregnil, kot to naredi večkrat, ob enega od časopisov, očitno Dnevnik, ki menda ob tem ščiti Drnovška in uporablja dvojna merila. Zakaj je zanj zanimiva tarča prav ta časopis in ali so v zraku že kakšna znamenja po uravnovežitvi, je težko reči:

»Kar se tiče enakosti pred zakonom bi rad spomnil še na dvojne kriterije. Časopis, ki je dva meseca pisal o tem, da se je žena enega od ministrov peljala s službenim avtomobilom in to dajal na prvo stran in ni našel nobenega opravičila za takšno ravnanje, zdaj uporablja povsem druge kriterije pri zlorabi proračunskih sredstev oz. sredstev, s katerimi razpolaga neka državna institucija, pa s tem niti ne bi smela. Tukaj gre za velikanska dvojna merila.«

[IO sindikata in aktiva novinarjev Dnevnika: gre za nevzdržno sankcioniranje izražanja mnenj in stališč](#)

22.05.2007 ob 10:13

Objavljamo integralni verziji izjav IO sindikata in aktiva novinarjev Dnevnika in Sindikata novinarjev Slovenije ter Društva novinarjev Slovenije, ki obsojata protiustavne in nedemokratske obtožbe na račun predsednikov aktiva in sindikata novinarjev Dela in so bile v velikem delu medijev cenzurirane. O drugi smo poročali [tukaj](#). Pisne (!) grožnje z odpovedjo zaposlitve predsednikom aktivov in sindikatov novinarjev neke medijske hiše so nevaren precedens, ki jasno razkrivajo, da je njihovo ravnanje v primeru neupravičenega in politično diktiranega odpoklica novinarjev Matije Graha in Roka Kajzerja bilo upravičeno. Svinčeni časi, strahovlada in ponižnost novinarjev so s tem postali otipljivo prepoznavni, njihov protagonist pa ima znano ime: Danilo Slivnik.

Sporočilo za javnost

Izvršilna odbora Aktiva novinarjev Dnevnika in Sindikata novinarjev Dnevnika se pridružujeva protestom domačih in tujih novinarskih organizacij ter sindikatov, ki so upravičeno opozorili na nevzdržno sankcioniranje izražanja mnenj in stališč novinarjev Dela. Predsednici IO Sindikata novinarjev Dela Miji Repovž in predsedniku IO Aktiva novinarjev Dela Petru Kolšku izrekamo vso podporo v njunem prizadevanju za obrambo novinarske svobode pred pritiski Delove uprave. Obenem pozivamo odgovorne na Delu in v drugih medijih, kjer so novinarju prav tako izpostavljeni šikaniranju, grožnjam z odpovedjo delovnega razmerja, sramotno nizkim honorarjem in drugim oblikam pritiskov, da spoštujejo ustavo, zakone, domače in mednarodne dokumente, ki govorijo o pravicah in dolžnostih novinarjev.

»Pravica do informacije, svobode izražanja in kritike je ena od temeljnih človekovih pravic. Iz te pravice javnosti, da je seznanjena z dejstvi in mnenji, izhaja tudi celota obveznosti in pravic novinarja. Odgovornost novinarja do javnosti je nad katero koli drugo odgovornostjo, zlasti nad odgovornostjo do delodajalca ali oblasti,« je zapisano v Münchenski deklaraciji, ki govori o pravicah in dolžnostih novinarjev in katere podpisnica je tudi Slovenija.

Ljubljana, 18. maja 2007

IO Sindikat novinarjev Dnevnika IO Aktiv novinarjev Dnevnika

Sporočilo za javnost

PROTIUSTAVNO OGROŽANJE DELOVANJA NOVINARSKIH ORGANIZACIJ Predsednik izvršnega odbora Aktiva novinarjev Dela Peter Kolšek in predsednica izvršnega odbora Sindikata novinarjev Dela Mija Repovž sta prejela pisno opozorilo pred redno odpovedjo pogodbe o zaposlitvi iz krivdnega razloga. Predsednik uprave Dela d.d. Danilo Slivnik kot razlog navaja protestno izjavo, ki sta jo vodstvu stanovskih organizacij sprejeli 20. aprila, ker je uprava sprožila postopka redne odpovedi

pogodbe o zaposlitvi dopisnikoma Matiji Grah in Roku Kajzerju. Po trditvah Danila Slivnika, naj bi protestna izjava, ki sta jo novinarski organizaciji Dela posredovali medijem in pred tem tudi upravi in odgovornemu uredniku, neupravičeno metala slabo luč na upravo in odgovornega urednika dnevnika Delo, moralno škodovala ugledu izdajateljske hiše in dnevnika in družbo oškodovala tudi materialno.

Podpisnika protestne izjave naj bi namerno prekršila 35. člen Zakona o delovnih razmerjih, po katerem bi se morala delavca vzdržati vseh ravnanj, ki materialno ali moralno škodujejo družbi Delo ali bi lahko škodovali njenim poslovnim interesom. V pismem opozorilu Danilo Slivnik opozarja, da sta se Mija Repovž in Peter Kolšek v prihodnje dolžna vzdržati vseh ravnanj, ki bi lahko škodovala poslovnim interesom družbe, sicer jima uprava lahko odpove pogodbo o zaposlitvi iz krivdnega razloga. Hkrati je predsednik uprave Dela obvestil člane izvršnega odbora Sindikata novinarjev Dela, da uprava prekinja pogajanja za sklenitev Podjetniške kolektivne pogodbe družbe Delo d.d. za novinarske poklice. Danilo Slivnik navaja, da bo pogajanja možno nadaljevati, ko bosta uprava in sindikat sprejela dogovor, na kakšen način njegova predsednica lahko »javno izraža bolj ali manj osebna, predvsem pa zmotna stališča o delu uprave te družbe.«

Po skrbni preučitvi omenjenih dogodkov v obeh stanovskih organizacijah ugotavljamo, da ravnanje predsednika uprave Dela d.d. prestopa mejo že doslej izvajanih postopkov družbe zoper izražanja mnenj in stališč posameznih novinarjev in novinark Dela. Nanje smo večkrat javno opozorili ne samo v obeh krovnih novinarskih organizacijah. Konkretno je v primerih dopisnikov Kajzerja in Graha na nesprejemljivo lomljenje novinarskih hrbtenic v aprilu opozorilo omizje Tehnologija obvladovanje medijev, organizirano v Cankarjevem domu. V času protesta izvršnih odborov obeh hišnih stanovskih organizacij so prav v primerih postopkov zoper oba omenjena dopisnika v skupnem sporočilu na nevzdržno sankcioniranje izražanja mnenj in stališč opozorili Evropska zveza novinarjev, sindikati slovenskih, hrvaških in avstrijskih novinarjev, slovensko in hrvaško društvo novinarjev in Klub tujih dopisnikov na Hrvaškem. Lahko je videti, da uprava zoper Mijo Repovž in Petra Kolška uporablja natančno iste institute sankcioniranja iz zakona o delovnih razmerjih, kakor jih je že v svojih disciplinskih postopkih proti neposlušnim novinarjem. Vendar pa gre tokrat še za nevaren precedens poskusa razbijanja hišnih novinarskih organizacij, saj jima, sicer s protiustavnim in protizakoniti omejevanjem, onemogoča opravljanje osnovnih nalog. S pravno in dokazno slabo utemeljeno grožnjo zastopnikoma poklicnih organizacij Dela je predsednik uprave Dela Danilo Slivnik prekršil ustavo, ki zagotavlja svobodo delovanja sindikatov, določila zakona o delovnih razmerjih, ki ščitijo zastopnike delavskih interesov, zakona o medijih, ki varuje avtonomnost in pravico do samoorganizacije novinarjev znotraj uredništev, tudi ratificirane konvencije in priporočila Mednarodne organizacije dela, skratka pravila, ki so uveljavljena v domačem in evropskem prostoru. Nenazadnje moramo opozoriti, da je preprečevanje in onemogočanje delovanja sindikata tudi kaznivo dejanje.

Ne moremo si predstavljati delovanja krovnih stanovskih organizacij, tudi slovenskih sindikatov ne, če bi se Delova praksa omejevanja delovanja in javnega nastopanja zastopnikov delavskih in poklicnih interesov splošno razširila. Predsednika uprave in izdajatelja pozivamo, naj postopke kaznovanja Petra Kolška in Mije Repovž prekinejo,

hkrati pa vzpostavijo socialni dialog s hišnima stanovskima organizacijama, ki bo zadostil osnovnim domačim in mednarodnim normam.

V Ljubljani, 18. maja 2007

Iztok Jurančič predsednik Sindikata novinarjev Slovenije

Nevenka Dobljekar podpredsednica Društva novinarjev Slovenije

Zveza slovenskih društev na Hrvaškem v podporo dopisniku Dela

24.05.2007 ob 13:53

Zveza slovenskih društev na Hrvaškem je med drugim tudi na ta blog naslovila sporočilo za javnost, v katerem izraža protest in zaskrbljenost zaradi dogajanja, povezanega z dopisnikom Dela v Zagrebu.

SPOROČILO ZA JAVNOST

Zveza slovenskih društev na Hrvaškem, ki združuje enajst slovenskih društev s področja celotne Hrvaške, je z velikim presenečenjem in ogorčenjem sprejela novico, da se je uprava in uredništvo časopisa Delo odločilo za predčasni odpoklic dopisnika Roka Kajzerja ter za odpoved delovnega razmerja. Po prepričanju podpisanih slovenskih društev je dopisnik Dela Rok Kajzer s svojim delom, predvsem pa nepristransko obdelavo slovensko-hrvaških tem prispeval tudi k boljšemu položaju slovenske manjšine in Slovencev na Hrvaškem, saj se slovensko-hrvaški odnosi zrcalijo tudi na položaju manjšine.

Dopisnik Dela Rok Kajzer je tvorno sodeloval pri obveščanju manjšine, saj je poleg člankov, analiz in komentarjev v Delu, ki so zelo cenjeni med članstvom društev, skrbel tudi za obveščanje Slovencev na Hrvaškem preko svojih člankov v časniku Slovencev na Hrvaškem Novi Odmev, kar je še posebej pomembno za nas, ki živimo zunaj matične domovine. Objektivno, nepristransko in profesionalno pisanje dopisnika Dela je prispevalo tudi k zmanjševanju napetosti med državama, kar smo občutili tudi Slovenci na Hrvaškem, ki se ne moremo strinjati z ocenami vodstva Dela, da je svoje delo opravljal slabo.

S tem sporočilom dajemo vsa slovenska društva na Hrvaškem trdno podporo dopisniku Dela in pozivamo odgovorne v časniku Delo, da prekličejo vse ukrepe, ki so jih po našem mnenju povsem neupravičeno sprožili zoper dopisnika.

Temu protestu se pridružuje tudi Koordinacija slovenske nacionalne manjšine za področje Republike Hrvaške.

V Zagrebu, 24. maja 2007

Predsedniki članic Zveze slovenskih društev na Hrvaškem: Darko Šonc, Vitomir Vitas, Boštjan Matjaž Kordiš, Mira Knežević, Barbara Njirić, Klaudija Velimirović, Vasja Simonič, Darja Jusup, Silvin Jerman, Kristijan Reisman, Sabina Koželj-Horvat

Paulinova imenovana za v.d. direktorico STA

24.05.2007 ob 20:28

Kot so napovedali številni mediji, je danes (24. 5. 2007) vlada za v.d. direktorico Slovenske tiskovne agencije [imenovala Alenko Paulin](#). O tem smo poročali [tukaj](#). Provladni mediji niti z besedico niso problematizirali imenovanja, celo obratno, pri Paulinovi je RTV SLO zapela slavospev, češ kako odločno je znala tudi izstopiti iz SDS in kakšne mirovniške ambicije ima.

Ker je Paulinova dolgoletna piarovka SDS in ker prihaja na čelo STA naravnost iz kabineta predsednika Janeza Janše (po nekaterih podatkih je že nekaj mesecev tudi članica SDS), ne more biti dvoma, da gre za politično kadriranje in da je velika verjetnost, da bo STA po tem imenovanju imela politične prišepetovalce.

Prav danes, ko je bila imenovana Paulinova, je sicer SDS [odločno nastopila](#) proti novemu papirnemu kandidatu za guvernerja Banke Slovenije, dr. Dušanu Mramorju, češ da je bil nekoč minister v vladi LDS in da zatorej ni politično neodvisen kandidat. Kakšna je razlika med Mramorjem in Paulinovo? Mramor nikoli ni bil član LDS, Paulinova je. Mramor je bil na politični funkciji nekoč, Paulinova je to danes.

Dvojna merila, o katerih je nedavno tega govoril Janša, ne bi mogla biti bolj očitna!

V DSP proti zastraševanju in kaznovanju novinarjev

25.05.2007 ob 16:48

Ljubljana, 25. maja (STA) - Skupina 62 članov Društva slovenskih pisateljev je danes objavila javen protest proti metodi zastraševanja in kaznovanja novinarjev Petra Kolška, predsednika aktiva novinarjev Dela, in Mije Repovž, predsednice sindikata novinarjev Dela. Predsednik uprave Dela Danilo Slivnik jima je izrekel ukor pred odpovedjo delovnega razmerja iz krivdnih razlogov, zaradi javnega zastopanja stališč aktiva novinarjev Dela. "Ne želimo živeti v družbi, kjer vlada strah," so zapisali.

"Prepričani smo, da imajo novinarji Dela pravico do javnega izrekanja svojih stališč. Temeljna demokratična pravica vsakega državljana je svoboda do javne besede, brez strahu pred kaznovanjem," so pisatelji še zapisali v javnem protestu, ki se mu je moč pridružiti na elektronskem naslovu: dsp@drustvo-dsp.si ali z navadno pošto na naslov: Društvo slovenskih pisateljev, Tomšičeva 12, 1000 Ljubljana. Med podpisniki je vrsta uglednih pisateljskih, publicističnih in prevajalskih imen, dobitnikov najvišjih državnih in stanovskih priznanj, kot so Boris Pahor, Tone Pavček, Kajetan Kovič, Tomaž Šalamun, Ciril Zlobec, Spomenka Hribar, Aleš Berger, Andrej Blatnik, Veno Taufer, Vasja Predan, Kristina Brenk, Pavel Lužan, Dušan Jovanovič, Andrej Brvar, Andrej E. Skubic, Miklavž Komelj in drugi.

Zaenkrat je o protestu poročala le [RTV SLO](#).

V Večeru so Pisma bralcev spodrinile reklame

26.05.2007 ob 13:19

Že dober teden Pisma bralcev v Večeru [izgledajo takole](#). Namesto rubrike so se vodilni odločili, da bodo na njihovem mestu objavljali reklame. Odslej spustijo v časopis, vsak dan v tednu, zgolj po eno pisemce. Kaj jih je zmotilo pri pismih, lahko zgolj ugibamo. Možnost glasu demosa je vedno lakmusov papir za demokracijo. Tako skopo odmerjenega prostora zdaj nima nihče od slovenskih dnevnikov. Na Večeru so iz nekega zaenkrat neznanega razloga prav to rubriko odločili žrtvovati in jo podarili oglaševalcem.

Starina Kosem na čelu nadzornikov Dela za politično neodvisen časopis, Jančič na odstrelu

28.05.2007 ob 19:21

Lastniki Dela so na današnji skupščini (28. 5. 2007) razrešili dosedanje člane nadzornega sveta, predstavnike kapitala, Borisa Zupančiča, Dejana Jelovaca, Žana Jana Oplotnika in Andrejo Pihler ter imenovali tri nove člane: Andrijano Starino Kosem, Stojana Zdolška in Rebeko Lah. Stojan Zdolšek se je že izkazal kot lojalen Janši pri rezanju Zorana Jankovića, medtem ko je Rebeka Lah družinska prijateljica Starine Kosem in Lahovi, med drugim, tudi poročna priča. Novi nadzorniki so se že sestali na ustanovni seji in za svojo predsednico imenovali Starino Kosmovo. Ta je sicer danes podala odstopno izjavo z mesta državne sekretarke na ministrstvu za gospodarstvo.

Kot je na novinarski konferenci po seji skupščine - sklicana je bila na zahtevo največjega, 94-odstotnega lastnika Dela, Pivovarne Laško - dejal predsednik uprave Dela Danilo Slivnik, bo uprava pod novimi nadzorniki nadaljevala svoje delo v okviru z letnim načrtom in programskimi izhodišči. "Cilj uprave, nadzornega sveta in lastnikov je uspešno podjetje v vseh pogledih," je zatrdil.

Po besedah Starine Kosmova nadzorni svet upravo Dela podpira v vseh njenih načrtih. "Strinjamo se z oceno uprave, da bodo potrebne nekatere uredniške spremembe. Potrebni pa bodo tudi določeni ekonomski ukrepi, da Delo kot osrednji slovenski časnik pridobi na kakovosti, poveča branost, ohrani vodilni položaj na domačem trgu in morda širi svoje poslovanje na tuje trge," je poudarila nova predsednica Delovih nadzornikov.

Zaposlene na Delu nadzorni svet, v katerem sedita še predstavnika zaposlenih Veso Stojanov in Tomaž Prpič, po besedah Starine Kosmove vidi kot ogromen intelektualni potencial, s katerimi je mogoče zastavljene cilje doseči. "Predstavniki kapitala v nadzornem svetu želimo, da Delo postane neodvisen od kakršnihkoli političnih in gospodarskih lobijev ter uspešno nadaljuje svojo strategijo in razvoj tudi v prihodnje," je zatrdila.

Več [tukaj](#). Da bosta Slivnik in Kosmova, sicer članica in privržanka Janeza Janše, nenadoma poskrbela za politično neodvisnost Dela, zveni kot slaba šala. V zadnjem letu je namreč to postalo sinonim za politično trobilo vladajoče koalicije in predvsem SDS.

Kot vse kaže, pa bosta Slivnik in Kosmova na koncu iznašla žrtveno jagnje, s katerim naj bi utišala vse glasnejše očitke o totalitarnih vzorcih obnašanja in pritiskov na novinarje. V roku enega meseca se bodo po Slivnikovih besedah [odločili tudi o usodi](#) odgovornega urednika Dela Petra Jančiča, ob tem pa ne bodo zanemarili mnenja kolektiva Dela. Težili bodo k temu, da ima odgovorni urednik ustrezno podporo. To pomeni, da se bo Slivnik skoraj zanesljivo elegantno znebil Jančiča, da bi sebe in Kosmovo opral jasnih grehov. Cinično pri tem računa na podporo kolektiva, ki je

Jančič ob prihodu seveda ni imel niti 20 odstotkov. Zdaj bo Slivniku taista nepodpora, ki je takrat ni spoštoval, prišla še kako prav.

Janša znova kot medijski urednik: mediji preveč povzemajo izjave nekdanjega predsednika

28.05.2007 ob 19:31

Predsednik vlade Janez Janša je po koncu poslanskih vprašanj v okviru majskega zasedanja DZ danes (28. 5. 2007) [zavrnil izjave](#) nekdanjega predsednika države Milana Kučana, da si pravice misliti in svobode govoriti ne da vzeti. Premier je trdil, da je Kučan vedno lahko govoril, da pa se čudi medijem, ki toliko povzemajo njegove izjave:

»Janša meni, da je Slovenija edina država, kjer so izjave nekdanjega predsednika, kadar kritizira vlado, objavljene kot prva vest na nacionalnih dnevnikih in na prvih straneh časopisov.«

[Tukaj.](#)

Skratka: naj Kučan kar govori, ampak bolj bo treba uravnovežiti medije, da ne bodo več toliko poročali, kaj govori.

Minister Vizjak na Valu 202 kot anonimnež problematiziral kandidatko opozicijske stranke

29.05.2007 ob 09:10

Tole je bolj kot ne zanimivost: kot vse kaže, je včeraj zjutraj, tj. 28. maja 2007, (kot prvi med klicočimi?) minister za gospodarstvo Andrej Vizjak osebno poklical v oddajo Ime tedna na Valu 202, se trudil zveneti kot navaden občan in zilil gnojnico po Katarini Kresal, kandidatki za predsednico stranke LDS:

»Za našo Katarino... negativno... in predvsem zaradi tega, ker se je v odvetniški pisarni Senica zlo negativno odrezala v sporu za Western Wireless, namreč kolk vem je zastopala to družbo, ki je povsem pogorela v zahtevku do države. Zlo negativna strokovna referenca.«

Vizjak [je priznal](#) svoj klic. Posnetek izjave lahko poslušate na www.rtvsllo.si/val202 v meniju izberete 'Arhiv' v oknu 'Informativni program' (avdio) izberete 'Ime tedna' in kliknete na 'Ime tedna: Katarina Kresal 28.05.2007'. Vizjakova izjava se začne na 02:23.

Mediji v Sloveniji niso avtonomni. Ampak to že vemo.

29.05.2007 ob 22:23

V Sloveniji je zelo težko govoriti o primerih medijske avtonomije, je bila osrednja ugotovitev udeležencev javne tribune o slovenskih medijih. Nič novega, torej. Tribuno je pod geslom Slovenski mediji med novinarsko avtonomijo, lastniškim razpolaganjem in oblastniškim podrejanjem priredilo Slovensko komunikološko društvo. Avtonomnost pa je odvisna tudi od lastništva medijev, v katerem je država vedno bolj prisotna, so ugotovili sodelujoči.

Več o tem [tukaj](#).

Sporočilo okrogle mize je bilo dovolj priročno tudi za vse provladne medije. Nekako takole: ker ni medijske avtonomije, ker je ne more biti, tudi grehi te vlade niso kaj posebnega. In se ji pol oprostite. Dr. Jože Vogrinc je to povedal naravnost: ta vlada je zgolj izkoristila tisto, kar ji je bilo ponujeno. Seveda drži. Ampak zakaj tega niso izkoristile prejšnje? Ker kritiki prejšnje oblasti trdijo, da so. In kje je razlika? Kje so fineše?

Gesta univerzalizacije problema, narediti-ga-za-nerušljivega, vsaj zaenkrat, je bila uspešna. Večen očitek, ki se ga lahko nenehno ponavlja, da se zagotovi mir tistih, ki ga ponavljajo. Vsi so isti, eni so v rokovanju z mediji hujši, drugi manj. Torej abstrakten sklep lepe duše: ekvidistanca. Seveda mediji nikoli niso dovolj avtonomni, toda zdaj se v to avtonomijo direktno posega. S premikom poudarka debate se lahko naredi čudeže. Povsem neproduktivno.

Repovž: zaradi dogajanj na področju medijev v Sloveniji nismo več zgled

31.05.2007 ob 07:51

Predsednik Društva novinarjev Slovenije Grega Repovž [je povedal](#), da je bila Slovenija na področju medijev dolga leta model, po katerem so se zgledovale številne države, predvsem iz južne Evrope. Zaradi zadnjih dogajanj na tem področju pa ni več zgled, je dejal. Repovž se udeležuje svetovnega kongresa Mednarodne zveze novinarjev (IFJ), ki se je začel v ponedeljek v Moskvi. Na kongresu so sprožili svetovno kampanjo proti nekaznovanju umorov novinarjev.

Izjave predsednika DNS slovenski mediji pretežno niso povzeli; tu je denimo [poročilo Dela](#).

[Kako so poročali: Delo o okrogli mizi Slovenskega komunikološkega društva](#)

31.05.2007 ob 08:19

V Delu so se znova odločili za običajno taktiko pri obravnavi žgočih medijskih dilem: v tiskani verziji o odmevnih dogodkih in stališčih, povezanih z novinarsko avtonomijo, cenzuri in pritiski na novinarje, ne najdete nič ali najdete to na kratko. Dobesedno: v majhnem tisku rubrike »Na kratko«.

Tu je [vestička o okrogli mizi](#), o kateri smo [že poročali](#):

Paradoks umestitve med trg in civilno družbo Ljubljana – Slovensko komunikološko društvo je včeraj pripravilo tribuno z naslovom Slovenski mediji med novinarsko avtonomijo, lastniškim razpolaganjem in oblastniškim podrejanjem. Dr. Marko Milosavljević je novinarsko avtonomijo označil kot prazno frazo in poudaril, da se strinja z izjavo Janeza Janše izpred nekaj let, da država še nima ustreznih predpisov glede vpliva kapitala na novinarstvo. Odgovorni urednik Dela Peter Jančič je opozoril, da je razprava o avtonomiji posameznih novinarjev ob tej priložnosti nekoliko zavajajoča, in se vprašal, ali gre za cenzuro ali za normalen uredniški pregled besedila. Dr. Sandra Bašič Hrvatina je spomnila na privatizacijo evropskih novinarskih hiš (Reuters), kjer so lastniki zagotovili, da se ne bodo vključevali v urednikovanje, dr. Frane Adam pa na to, da so vsi mediji v paradoksu, kar je posledica umeščenosti medijev med trg in civilno družbo. D. K.

Zanimiva je konstrukcija naslova, ki pobere najbolj abotno med trditvami (kakšen paradoks neki, z njimi se ubadajo logiki!; Adam napačno ekstenzira pojem civilne družbe), ostale trditve so predstavljene benigno in pomankljivo: Milosavljević se strinja z Janšo (in pika), Hrvatina govori o evropski praksi brez artikulacije problema (lastniki so pač nekaj zagotovili in to zadošča), Jančičeva karakterizacija misli z okrogle mize pa je klasičen izgovor urednika, obtoženega cenzure, ki mu ne moremo verjeti, ker je dokazov o njej preveč.

Še bolj škandalozna je [njegova trditev](#) z istega dogodka, češ da v Sloveniji »politika izgublja neposreden vpliv na medije«. Prava mala vaja v zatajevanju. Če kdo, potem Jančič ve, da to ne drži niti malo.

Okrogla miza sprenevedanj: Simoniti o ovaduštvu (sikofantstvu) tujim medijskim inštitucijam

31.05.2007 ob 21:16

Ljerka Bizilj je v Omizje RTV (30. 5. 2007) povabila preverjeno klapo: ministra Vaska Simonitija, poslanca vladajoče stranke Mira Petka, predsednika uprave Danila Slivnika, odgovornega urednika informativnega programa RTV Rajka Geriča, odgovornega urednika Tomaža Ranca, odgovornega urednika Dnevnika Mirana Lesjaka in komunikologinjo Sandro Hrvatin. Povedano drugače: dva človeka iz oblastniške garde, tri ljudi iz medijev, ki jih je nastavila Janševa oblast, enega urednika »opozicijskega« medija in eno strokovnjakinjo. Rezultat minutaže in vsebinskih poudarkov je bil jasen: pet ljudi na dva. Sprenevedanj, zanikanj, mimikrije, sprevačanj kontekstov ni manjkalo, med temi je verjetno izstopal aroganten nastop ministra, ki je, inter alia, obveščanje tujih medijskih institucij označil za ovaduštvo (sikofantstvo). Nekaj citatov za pokušino:

Lesjak:

Preden smo prišli v tale studio, je Sova objavila, da sumi, da so bila storjena kazniva dejanja izdaje državne skrivnosti in da je o tem obvestila pristojne organe: policijo in tožilstvo. Glede na to, ker da so to objavili določeni mediji, bi morala Sova zapreti v neko zelo mračno temnico pa tam se zelo dolgo z mano pogovarjati, preden bi jaz bil pripravljen verjeti, da to niso pritiski na novinarje. In to storijo na predvečer devetnajste obletnice JBTZ. Jutri bo devetnajst let, kar so zaprli štiri ljudi pod sumom, da so izdali državno skrivnost, med drugim tudi sedanjega predsednika vlade.

Simoniti:

In te denunciacije, ki sem jih tudi sam doživljal ob zakonu o RTV pa o medijih v tujini, vam povem, ne uspevajo več. Ostalo je samo še domače sikofantstvo in nič drugega.

Ranc:

Skratka, mislim, da bi morali dejansko novinarji, naš novinarski ceh narediti več za kvaliteto, za dvig kvalitete, za višjo raven našega dela. Mislim, da tu še vedno precej šepamo, to moramo samokritično priznati. Preveč je površnosti in pa velikokrat se skriva za to cenzuro, o kateri je veliko govora, tudi neznanje in pa slabo delo, tako da marsikdaj je ta cenzura res samo izgovor za slabo delo in potem nekako na ta način skušajo tudi nekateri novinarji onemogočati normalno uredniško delo?

Gerič:

Jaz mislim, da je uredniška politika informativnega programa Televizije Slovenija, kot nacionalnega medija, seveda v tej meri uravnotežena, da pri nas tabu teme ni, in to dokazujemo vsak dan, v vseh naših oddajah.

Slivnik:

Najprej vseeno ena pripomba k tem uvodnim razmišljanjem o neki cenzuri, o tem, da se ne da pisati. Jaz mislim, da je slovenska javnost v celoti absolutno obveščena o vsem, kar se dogaja. Medijev je več, torej tudi če bi v enem od medijev mogoče kdo kako stvar zamolčal ali pa poskušal zamolčati, skupek informacij v Sloveniji je absoluten, pluralen in popoln, torej ni je teme, ker kar pogledjmo nekatere zadnje dogodke, kako se piše o aferi Sova, torej, je na področju afere Sova kaj zamolčano?

Mednarodna zveza novinarjev: razmere v Sloveniji se slabšajo

2.06.2007 ob 08:18

Ljubljana, 02. junija (STA) - Zadnji odmevni pritisk predsednika uprave Dela Danila Slivnika na novinarje Dela kaže na to, da se razmere v Sloveniji slabšajo, ne izboljšujejo, ta problem pa je dokaz naraščajoče nestrpnosti do raznolikih in drugačnih mnenj, je v pogovoru za današnjo izdajo tednika Mladina dejal generalni sekretar Mednarodne zveze novinarjev Aidan White. Po njegovih besedah je ukrepanje proti novinarjem brez ustrezne preiskave vseh podrobnosti in brez možnosti, da se branijo, v nasprotju z naravnim zakonom.

Izvajanje pritiskov na novinarje, kakršno je bilo pisno opozorilo pred redno odpovedjo pogodbe o zaposlitvi iz krivdnega razloga predsednikoma novinarskega aktiva in sindikata pri časniku Delo Petru Kolšku in Miji Repovž, po Whiteovem mnenju ni sprejemljivo, "še zlasti, ko gre za predstavnike novinarjev, ki govorijo z demokratično avtoriteto svojih organizacij". Argument, da sta omenjena novinarja s podpisom protestne izjave ogrozila ugled medijske hiše Delo, po Whiteovem mnenju ni opravičljiv.

"Če ima gospod Slivnik pritožbo, bi morali sprožiti postopek, s katerim bi njegovo pritožbo raziskali," razlaga White in dodaja, da je v nasprotju z naravnim pravom, "da se ukrepa proti novinarskim predstavnikom brez ustrezne preiskave vseh podrobnosti iz pritožbe in ne da bi novinarja imela možnost, da se brani obtožbe". Po Whiteovem mnenju je pomembno tudi, da so izvoljeni predstavniki novinarjev svobodni, ko govorijo v imenu članov svojih organizacij, tudi če pri tem nagovarjajo delodajalca.

Novinarske organizacije morajo namreč zagotavljati neodvisen glas medijskih profesionalcev, ki ni pod nadzorom lastnikov in uprave medijev. "Lastniki in uprave namreč pogosto predstavljajo druge interese, zato je pomembno, da novinarji govorijo o etičnih in profesionalnih vprašanjih, ki jih zadevajo," razlaga White, in dodaja: "Da to lahko počnejo, morajo biti neodvisni."

Kljub opozorilom Evropske zveze novinarjev na naraščajoče pritiske novinarjev v Sloveniji, se razmere slabšajo, ne izboljšujejo, meni White. Zadnji incident je po njegovih besedah dokaz naraščajoče nestrpnosti do raznolikih in drugačnih mnenj. "Ko ljudje, ki imajo moč - znotraj medijske industrije ali zunaj nje - uporabljajo mišice za to, da skušajo zadušiti neodvisne in kritične glasove, trpi svobodno izražanje, in to v demokraciji ne more biti nikoli sprejemljivo," še dodaja White.

[Vir.](#)

Policija preverja novinarje: policijski obisk na radiu zaradi protestirajoče skupine študentov z imenom Avtonomna tribuna

4.06.2007 ob 15:29

Po poročanju Avtonomne tribune študentov je policija obiskala radio RGL, kjer naj bi preverjala poročila o aktivnostih Avtonomne tribune. Kot se je izkazalo kasneje, naj bi policija dejansko obiskala Radio Salomon z namenom, da si ogleda domnevno sporno poročanje novinarja o delovanju Avtonomne tribune. Mediji, z izjemo Radia Študent, o dogodku niso poročali, čeprav so bili obveščeni strani skupine študentov in jih je o tem obvestila [vestička STA](#); vsi po vrsti so torej prejeli informacijo. Spomnimo, da gre za nevaren precedens, ko organi pregona inšpicirajo nek medij in delo novinarja, ki je poročal o nekem dogodku. Takšne policijske oblike pritiska nismo bili deležni že nekaj desetletij. [Informacija o dogodku](#), dostopna na portalu Dostje, je tule:

Avtonomna tribuna študentov je po včerajšnjem posvetu ki so se ga udeležili študentje in študentke fakultete za družbene vede, filozofske fakultete, fakultete za socialno delo, teološke fakultete, pravne fakultete in fakultete za računalništvo in informatiko, sklenila, da javno pozove vlado republike Slovenije in ministra Zupana k umiku osnutka predloga Zakona o visokem šolstvu in raziskovalno razvojni dejavnosti (ZVŠRRD). Prav tako so študentje obsodili policijski nadzor in pritisk nad poročanjem Radia Glas Ljubljane (RGL), ki je v prejšnjem tednu poročal o aktivnostih Avtonomne tribune.

Avtonomna tribuna študentk in študentov od Vlade Republike Slovenije zahteva, da nemudoma javno zagotovi, da je osnutek predloga Zakona o visokem šolstvu in raziskovalno razvojni dejavnosti (ZVŠRRD) v celoti umaknjen. Dejstvo, da je bil osnutek v vmesnem času zaradi ostre opozicije prekvalificiran v „interno delovno gradivo,“ je pri tem za nas povsem nepomembno. V skladu s podpisano deklaracijo Rektorske konference RS in visokošolskih ter raziskovalnih partnerjev v visokem šolstvu v petek, dne 25. maja 2007, zahtevamo od Vlade Republike Slovenije in ministra Zupana, da mora vsako nadaljnje zakonsko urejanje področja visokega šolstva potekati na povsem novih izhodiščih. Že od samega začetka naj delavke in delavci na univerzah ter študentke in študentje aktivno sodelujejo pri pripravi tako osnutka predloga kot končnega predloga zakona. Predlagamo in pričakujemo, da se usklajevalni postopki začnejo po koncu poletnih počitnic in septembrskem izpitnem obdobju. Na ta način bo Vlada pokazala konstruktivno držo in resnično dokazala, da verjame v partnerstvo vseh akterjev na področju visokega šolstva ter si ponovno pridobila zaupanje, ki je zaradi dosedanjega poteka priprave zakonskih rešitev močno načeto.

Avtonomna tribuna hkrati izraža zaskrbljenost nad vestjo, da je policija obiskala RGL, ker je v okviru svojega informativnega programa poročal o naših aktivnostih in stališčih. Takšni pritiski na svobodo novinarskega dela poročanja so za Avtonomno Tribuno povsem nesprejemljivi in menimo, da bi to morale veljati tudi za demokratično družbo, kakršna si Slovenija želi biti. Zahteva po umiku osnutka predloga zakona je bila poslana po elektronski pošti Vladi Republike Slovenije in Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo.

Kako so poročali: O akciji Mladega Foruma SD s simbolično predajo ure poročali le STA, SIOL in POP TV

6.06.2007 ob 19:57

»Mladi forum SD je danes (6. 6. 2007) v Ljubljani vladi simbolično predal uro ter s tem, kot je poudaril predsednik podmladka Socialnih demokratov Dejan Levanič, opozoril, da se vladi izteka čas. Na uri je tudi seznam 32 največjih napak, ki jih je po njihovem mnenju naredila vlada, med njimi privatizacija zdravstva ter povečevanje in spodbujanje nestrpnosti. Današnja gesta je sicer tudi odziv na besede vodje poslanske skupine SDS Jožeta Tanka, ki je dejal, da SDS ne dela napak, je dejal Levanič. Osredotočili smo se na 32 največjih napak vlade v 32 mesecih vladanja, je pojasnil Levanič in dodal, da je do parlamentarnih volitev še 16 mesecev, »torej lahko pričakujemo še 16 velikih napak«.

Ker gre za potencialno vladi in vladajoči stranki SDS neprijetno manifestacijo, smo si ogledali, kakšna so bila spletna poročila do 20.00 ure zvečer in preverili pri organizatorjih, ali naša opažanja držijo. Tako kot oni smo tudi mi zasledili objave na STA, [SIOLu](#) in [POP TV](#).

O dogodku na svojih spletnih straneh niso poročali: RTV Slovenija, Delo, Večer in Primorske novice. Natanko tisti mediji, ki veljajo za provladne.

Borut Mekina z Večera na Mladino

8.06.2007 ob 13:25

Borut Mekina, sicer magister politologije, eden bolj perspektivnih mladih novinarjev v Sloveniji in eden redkih s še ohranjeno žilico po raziskovalnem delu in do nedavnega novinar Večera, je s 1.junijem 2007 odšel na Mladino. O razlogih ni treba ugibati: pritiski in omejevanje delovnega področja. Spomnimo, da je trenutno fluktuacija novinarjev zaradi političnih in drugih pritiskov bila največja na relaciji Delo – Dnevnik: iz prvega je na Dnevnik prestopilo skoraj 10 novinarjev. Iz različnih razlogov, predvsem specifičnosti štajerske in še zlasti mariborske situacije, takšne fluktuacije iz Večera, največjega monopolista med časopisnimi hišami, ni, ker novinarji preprosto nimajo kam oditi ali pa so vezani na svoj okoliš in družine. V tem smislu je situacija s cenzuro in pritiski na Večeru trenutno ena težjih.

Komentarji na Delo.si o preimenovanju letališča Brnik: enkrat cenzura, potem anticenzura?

8.06.2007 ob 13:39

Včerajšnja (7. 6. 2007) novička o sklepu o ekspresnem in enostranskem vladnem preimenovanju letališča Brnik v letališče Jožeta Pučnika je vznemirila slovensko javnost in tudi bralce spletnega Dela. Ob približno 12.30 je Delo na svojem portalu izbrisalo vse komentarje na temo preimenovanja brniškega letališča, ob 13. uri pa jih je vrnilo. V nadaljevanju so tudi pripeti. Kako to razumeti? Cenzura in anticenzura? Očitno na Delu zmaguje protijanševska struja oziroma razum.

[Povezava](#), na kateri so bili objavljeni komentarji (do približno 12.30h).

[Povezava](#) za predogled na najdi.si.

Za vsak primer imamo shranjeno tudi besedilo spodnje povezave.

Komentarji na Delo.si po novem brez datuma in ure

10.06.2007 ob 21:14

Kot smo poročali v prejšnjem zapisu, so [komentarji](#) na portalu Dela bili deležni določenih sprememb. Od tega, da so izginjali in prihajali nazaj, do najnovejše inačice, po kateri so vsi komentarji, vključno z arhivskimi, poslej brez datuma in ure. Ali je ta sprememba začasna ali za njo stoji tehnična težava ali kaj drugega, ne vemo.

Zakaj so komentarji brez datuma in ure lahko zanimiva nova praksa, če jo je nekdo uvedel namenoma? Zgolj ugibamo: zato, ker zakrivajo sledi za večjim brisanjem posameznih komentarjev – brisanje večjega števila bi jasno pričalo o »časovnem gapu«, kot se je zgodilo prav v primeru, o katerem poročamo v prejšnjem zapisu.

Seveda drugi dnevniki, npr. [Večer](#) in [Dnevnik](#), datume in ure ohranjajo, kar je sicer praksa povsod, na Večeru so jim priključili še IP naslov.

Starina Kosem: S Slivnikom želiva obvarovati avtonomijo medijev pred Janšo

11.06.2007 ob 23:44

Današnje »pismo leta«, kot so mu rekli, predstavlja prvi jasen »coming-out« tistih, ki so se šli medijske in gospodarske čistke. Pozabili so, da je Janša zadnje čase slabe volje in da lahko počisti tudi z njimi. S tistimi, ki čistijo. In tudi on je pozabil, da se mu lahko zgodi Brut. Sledila je »izpoved« in imidž pobegle žrtve. Da je to storila odpuščena državna sekretarka, novopečena predsednica nadzornega sveta Dela, v navezi s predsednikom uprave Dela, Danilom Slivnikom, ni toliko nepričakovano, kot je nenavadno, da je ta videz demokracije medijev, ki so ga gojili, uspeval tako dolgo. Veriga je popustila, resnica prihaja na plano. Za kakšno ceno? Tega, da si Starina Kosem in Slivnik rešita svoje zadnjice. In iz enakega motiva. Spregovorila sta zdaj, ko ju menda želi veliki Janša odstaviti. Ko se z njima več ne pogovarja.

Slivnik in Starina Kosem torej zdaj menita, da bosta varovala Delo in Večer, kot pravita, pred Janšo in branila njuno avtonomijo. Namesto logike rablja torej zdaj imidž heroja! Naslednja žrtev bo verjetno Peter Jančič, ki bo namočil naslednjega in čez dve leti bo ta nočna mora nekaj, glede katere se bodo vsi izdajali za žrtve.

Celotno pismo o kadriranju, pritiskih na Delu in Večeru, boljševističnih manirah Janše in avstrijskih silah komunistične kontinuitete ter podobnem najdete [tukaj](#). Objavljamo odlomek:

Naloženo mi je bilo, da naj potem, ko bo Pivovarna Laško pridobila pomemben kapitalski delež v časopisni hiši Delo, uredim tako, da bomo imeli zagotovljen več letni vpliv na imenovanje nadzornega sveta Dela in s tem na uredniško politiko. Ne bom razlagala podrobnosti, kako je potekalo urednikovanje časopisa in kdo vse se je neposredno in posredno vtikal v Delo Danila Slivnika. Lahko pa mi verjamete, da je to preseglo vse meje dobrega okusa in psihološkega dostojanstva. Nenazadnje nismo boljševiki, ampak stranka, ki temelji na demokratičnih vrednotah.

Sodu pa je izbila dno zahteva predsednika, da naj se Večer proda Avstrijcem. Menila sem, da je takšna nekritična prodaja tujcem nesprejemljiva. Zato sem se temu uprla, končno pa tudi Avstrijci, ki so pod vplivom avstrijskih socialistov, niso bili garant, da Večer v prihodnje ne bi propagiral komunistične kontinuitete.

Predsednik mi je to zameril in je prekinil komunikacijo z mano. Še nekaj mesecev prej jo je prekinil tudi z Danilom Slivnikom. Od strani smo dobivali informacije, da je Delo slabo, pa tudi namige, da bo Slivnik zamenjan. Tudi sama sem dobila občutek, da me utegnejo odstaviti kot državno sekretarko in kot predsednico nadzornega sveta KAD-a.

Da so bili moji občutki pravi, se je izkazalo, ko me je konec maja poklical minister Vizjak k sebi in mi dejal, da se je pogovarjal s predsednikom in da želi, da odstopim kot državna sekretarka in kot predsednica NS KAD-a. Odgovorila sem, da sem s predsednikom dogovorjena, da v skladu z vladno uredbo o nezdržljivosti funkcij odstopim do roka, tj. do 31.8.2007, da pa za odstop iz NS KAD-a ni razlogov, saj ne bo več obstajala kolizija interesov. Vizjak je odgovoril, da ministrstvo mora imeti neposredni vpliv na KAD-u, kar je bilo v osnovnem nasprotju z intencijo vladne

uredbe o nezdržljivosti funkcij, oziroma je to samo idejo uredbe v osnovi negiralo. S Slivnikom nama je postalo kristalno jasno, da gre za maščevanje in da je samo še vprašanje časa, kdaj bova odstavljena. Da bi preprečila, da bi se Delo in Večer zlorabljal za politične in človeške diskreditacije in kadrovske čistke med starimi kadri, ki jih čedalje bolj izpodrivajo novi, do včeraj stranki povsem neznani obrazi, sva se odločila, da bova kljub tveganju, da bova očrnjena kot izdajalca, te namere prehitela in da bova obvarovala avtonomijo teh tiskanih medijev.

Neverjetni odlomek v stilu »to catch a thief« iz odgovora Janše najdete [tukaj](#).

In še poročili [Dela](#) in [Večera](#), vsaj Delovo neverjetno razkošno (po Slivnikovem navodilu?)

Karikaturist Juri ob pogodbo na PN

15.06.2007 ob 06:41

SPOROČILO JAVNOST Po petnajstih letih sodelovanja s Primorskimi novicami (kot zunanji sodelavec-samostojni novinar, s članki in risbami, zadnjih 6 let prek honorarne pogodbe in s stalno rubriko, satiričnim stripom »Jadranske zgodbe«), me je direktorica Suzana Zornada -Vrabec 13. in 14. junija pisno in ustno obvestila, da se s tednom, ki zaključí 17.6.2007, sodelovanju z menoj »žal morajo odpovedati« zaradi hudega finančnega stanja Primorskih novic.

V vednost; za satirični strip v barvah, ki je tedensko objavljen v Soboti, sem dobival približno 80 evrov bruto. Za 4 stripe na mesec je znašal honorar 316 evro bruto. Cena, ki je bila dogovorjena z urednikom Sobote že leta 2001, se v šestih letih ni spremenila .

Obvestilo o odpovedi sodelovanju sem dobil neposredno od direktorice, ker se odgovorna urednica Primorskih novic, po besedah direktorice, s tako odločitvijo ni strinjala. Tudi novinarji so izrazili začudenje in so protestirali zaradi posega poslovnega organa v uredniško odločanje. Kolegom novinarjem in odgovorni urednici Primorskih novic se za solidarno držo in za dosedanje sodelovanje, ki mi je v zadnjih petnajstih letih omogočalo ohraniti stik s primorskimi bralci, iskreno zahvaljujem . Vsem njim in Primorskimi novicam, ki ostaja osrednji tiskani medij primorskega prostora, želim ustvarjalno delo in čim hitrejšo premostitev vseh sedanjih težav, vključno s finančnimi, ki so, po razlagi direktorice, botrovali mojemu odhodu.

Franco Juri

Svobodni novinar in karikaturist

V Kopru, 14. 6. 2007

Freedom House: vmešavanje vlade v medije in vpliv RKC na TV programe

16.06.2007 ob 00:29

V [tem poročilu](#) Freedom House poroča o vmešavanju vlade in sodišča (?) v svobodo medijev, koalicijskem sprejemu novega zakona o najvplivnejši medijski organizaciji v državi (RTV), vmešavanju vlade in zasebnih lastnikov v medije, nadzoru RKC nad vplivno radijsko postajo in tednikom in vplivu cerkve na TV programe. Zaključek Freedom House: stanje demokracije se je poslabšalo.

[Del poročila](#), objavljenega v Delu (medtem ko je npr. poročilo Večera [tule](#)):

»O Sloveniji poročilo pravi, da se je stanje demokracije lani poslabšalo. Sodišča in vlada se vmešavajo v svobodo medijev, varstvo manjšin se ni izboljšalo, vpliv vladajočih strank na medije, sodišča in gospodarstvo je še vedno prevelik. Na splošno so se demokratične institucije v državi sicer utrdile, vendar je še vedno precejšen vpliv države in vladajoče koalicije na gospodarstvo – zlasti v finančnem sektorju, infrastrukturi, komunikacijah in energetiki. Vlada je po volilni zmagi leta 2004 porabila dve leti za zamenjavo ključnih ljudi v državnih podjetjih in v tistih, kjer ima svoj delež, koalicija pa je sprejela tudi novi zakon o najvplivnejši medijski organizaciji v državi (RTV). Poročilo med drugim omenja odstop ministra za delo, družino in socialne zadeve zaradi njegovega nesprejemljivega predloga zakona o plačevanju abortusov, navaja pogoste institucionalne spore med predsednikoma vlade in države, hvali Slovenijo, ker je delno uredila problem registracije istospolnih partnerjev, in jo graja, ker še vedno ni dokončno rešila problema z »izbrisanimi«. Freedom House, ki spoštovanje demokratičnih standardov ocenjuje po sedmih kategorijah, na področju medijske neodvisnosti navaja, da mediji še vedno niso povsem brez vmešavanja vlade in zasebnih lastnikov. RKC nadzoruje vplivno radijsko postajo in tednik, po spremembah na RTV pa se je povečal tudi vpliv cerkve na televizijske programe. V sodstvu so še vedno največji problem sodni zaostanki in čedalje več sodb pred strasbourškim sodiščem, medtem ko pri napovedi za leto 2007 poročilo omenja, da bo v Sloveniji pri utrjevanju demokracije v prihodnje veliko odvisno tudi od imenovanja novih ustavnih sodnikov in od tega, kakšna bo po letošnjih predsedniških volitvah institucionalna vloga predsednika države.«

Delo in Večer sta povzela informacijo STA in je nista izkoristila za novinarsko »povpraševanje«. Zanimivo dejstvo je, da je kulturni minister Vasko Simoniti slab teden nazaj [v intervjuju](#) za Večer hvalil poročila Freedom House:

»V zvezi s Freedom Housom, na katerega so se veliko sklicevali, češ, kako je grozen za nas, je treba pogledati po horizontalni in vertikalni ravni. Mislim na časovnico in na to, kakšne ocene je Freedom House dajal od leta 1994 naprej. Zelo boste presenečeni. V letu 1994/95 smo bili delno svobodna država tiska, od leta 2001 pa smo bili v okviru svobodnih dežel, a zelo blizu tistemu delu, ki ga označuje ta hiša za delno svobodne dežele. Ovrednoteni smo z okoli 21 točkami, kar je čisto v redu. V tem ratingu se gibljemo zadnjih šest let.«

[Majda Širca: sklad za pluralizacijo medijev daje svojim](#)

20.06.2007 ob 08:28

Sklad za medije je [letos znova](#) delil tistim, ki že imajo, svojim torej. Koncizen povzetek poslanke Majde Širca:

"Kako je možno, da država financira medije, ki pri svojem poslovanju izkazujejo dobičke?

Je razumno da dobi strankarska Demokracija izjemno velike subvencije, kljub temu, da se hvali, kako ji gre dobro – kar je tudi res, sicer ne bi onesnaževala Slovenije z dragimi političnimi jumbo plakati. A je smiselno, da imajo pri Novi reviji denar za republikansko sproščanje in Ruplovo letalsko vozovnico, Možinovo edicijo Ampak pa mora plačati Simoniti?!

Je kaj zdrave pameti v tem, da gre 50 tisoč evrov Delu za »konsolidacijo« Maga, če pa je bil s škodljivo prodajo državnega deleža v Mercatorju že davno konsolidiran. In, da se Delo nagradi s še eno bajno vsoto, hkrati pa nam rinejo v nabiralnike zastojkarski tabliod, ne pa kakšne kulturne priloge."

Celotna izjava [tukaj](#).

Janša znova urednikoval

20.06.2007 ob 08:29

V pogovoru za TV Slovenija (18. 6. 2007) je premier Janez Janša znova delil lekcije o medijih. Kot da njegovi mediji še niso dovolj njegovi. In tudi omemba časopisa Dnevnik v praktično vsakem javnem nastopu zadnjih tednov kot glavnega sovraga ni naključna. Nazaj k oddaji: ob nenadkriljivo operativnem Rajku Geriču mu je uspelo pojasniti, da mediji ne pišejo dovolj o gospodarski rasti (in se zlagati, da POP TV o tem ni poročala, [pa je](#)), preštovati vesti, se že v naslednjem stavku sprenevedati, da ne prešteje vsako vest (menda ni prebral vesti o protestu slovenskih pisateljev), pokarati preveč zapisov o Andrijani Starina Kosem, katere pismo je menda ušlo medijem, njegov odgovor, čisto interne narave, pa menda ni (čeprav so ga citirali vsi mediji!) in seveda razložiti afero Sova kot ultimativni medijski komplot proti sebi.

O medijih, ki ne pišejo dovolj o gospodarski rasti:

»In ob tem, ko je bil letos objavljen podatek o rekordni gospodarski rasti, mimogrede pri vas ste ga objavili kot 13. vest v nacionalnem Dnevniku oziroma na Dnevniku nacionalne televizije?

(Gerič: »In o tem naredili še Odmeve, in o tem naredili še kak prispevek, seveda, ja.)

Prešteje vsako vest:

»Skratka, dejstvo je, da v Sloveniji načrtno, odkar je jasno, da bo ta vlada spravila državo v dobro kondicijo, nekdo stalno lansira stranske teme, zapolnjuje medijski prostor, sproža afere samo za to, da bi nastal vtis, kot da je vse s slabo, kot da se samo prepiramo, kot da nihče nič ne dela, kot da se, kot je nekdo rekel, strah plazi po Sloveniji.«

O protestnem pismu slovenskih pisateljev glede sankcij do medijev:

»Jaz je recimo nisem bral, ne. Nihče mi je ni poslal. Nimam časa iskati teh stvari po, po časopisih.«

O ASK:

»Saj ne citiram vas, ampak veliko teh zapisov je bilo ali pa, da je bila moja najtesnejša sodelavka, da je bila ključni del ekipe, je milo rečeno sprenevedanje.«

»Jaz ga tudi nisem dobil. Tudi njej nikoli nisem odgovarjal. Jaz sem od kolegov dobil elektronsko pošto, ki naj bi jo baje ona napisala in sem nekaterim kolegom odgovoril.«

O medijski kampanji proti meni:

»Potem se je skušalo z neko medijsko kampanjo, ki so jo v glavnem vodili tisti, ki imajo slabo vest zaradi nezakonitih ravnanj v tej službi ali pa so jo vsaj posredno usmerjali, vso zadevo zreducirati na nek spor med dvema predsednikoma ali pa med Uradom predsednika države in mojim kabinetom, za kar, za kar seveda ni šlo.«

ŠKUC-LL: v oddaji Piramida je prišlo do širjenja homofobnih stališč

22.06.2007 ob 15:15

Objavljamo pritožbo ŠKUC-LL, naslovljeno na Programski svet RTV, zaradi širjenja homofobnih in žaljivih stališč do istospolno usmerjenih v oddaji Piramida dne 29. maja 2007.

Ljubljana, 20. 6. 2007

Spoštovani, na Vas se obračamo po priporočilu varuhinje za človekove pravice dr. Zdenke Čebašek Travnik, glede na njeno stališče, izraženo v dopisu z dne 11. 6. 2007. Pišemo Vam v zvezi s TV oddajo »Piramida«, predvajano 29. 5. 2007 na RTV Slovenija. Oddajo je vodila novinarka Erika Žnidaršič, nastopili pa so Marjan Podobnik, Vili Resnik in Saša Einsiedler.

V zvezi z oddajo smo na našo nevladno organizacijo dobili številne prijave in proteste ljudi, ki se čutijo zaradi tega prizadeti in užaljeni (telefonski klici, E-pošta). Prosimo Vas, da v skladu s 16. členom ZRTVS-1 obravnavate našo pritožbo in se do nje opredelite. V oddaji so bila izražena žaljiva in homofobična stališča do istospolno usmerjenih. Razprava je nihala na skrajnem robu sovražnega govora in eksplicitnega izražanja nestrpnosti do istospolno usmerjenih, in sicer v imenu tako imenovane svobode govora.

Zakon o medijih (ZMed) v 8. členu določa, da je z razširjanjem programskih vsebin prepovedano vzpodbujati k narodni, verski, spolni ali drugi nestrpnosti ter izzivati narodno, rasno, versko, spolno ali drugo sovraštvo ali nestrpnost. Po 6. členu ZMed, dejavnost medijev temelji na nedotakljivosti in varstvu človekove osebnosti in dostojanstva, ob tem pa določa tudi, da mora biti ustvarjanje programskih vsebin v skladu s profesionalnimi kodeksi. Izražanje nestrpnosti na osnovi spolne usmerjenosti je kaznivo dejanje tudi po 300. členu Kazenskega zakona RS. Eksplicitno to področje regulira tudi poklicna novinarska etika, npr. Poklicna merila RTV Slovenija pod točko 12.3. določajo: »12.3. Odnos do spolnih manjšin - Istospolni odnosi so še vedno povezani z močnimi predsodki in so velikokrat predmet nepremišljenega in žaljivega poenostavljanja. Z napačnim pristopom lahko te predsodke še utrdimo, z ustreznim pristopom pa jih pomagamo spreminjati. Zato se je pri obravnavanju te problematike treba izogibati poenostavljanju, stereotipom in osebnim sodbam.

Istospolne odnose skušajmo korektno in nepristransko prikazovati tudi v primerjavi z različnospolnimi odnosi. Pozorni moramo biti pri izrazih. Ne smemo zamenjevati pojmov homoseksualnost, pedofilija, transvestija in transseksualnost.« Tudi nova, dopolnjena 23. točka Kodeksa Častnega novinarskega razsodišča, izrecno prepoveduje spodbujanje k (vsakemu) nasilju in nestrpnosti. Voditeljica bi bila dolžna v skladu s poklicnimi merili vzdrževati kulturni in civiliziran nivo razprave in posredovati v primeru širjenja vsakršne nestrpnosti. Menimo, da novinarka Erika Žnidaršič ni opravila svoje poklicne dolžnosti, t.j. korektnega vodenja oddaje; kot voditeljica ima v takšnem primeru možnost zastaviti dodatna vprašanja, česar pa ni storila. RTV Slovenija je kot javni zavod zavezana spoštovati zakonodajo RS, določila

Zakona o medijih ter druge zakonske predpise, ki prepovedujejo in sankcionirajo diskriminatorno obravnavo manjšinskih vprašanj. Menimo, da v primeru sporne oddaje javni zavod RTV Slovenija ni zagotavljal enake obravnave in spoštljivega odnosa do raznolikosti. Lep pozdrav,

dr. Tatjana Greif, koordinatorica ŠKUC-LL

Jančič odhaja, Markeš prihaja, politično uravnoteženje ostaja

23.06.2007 ob 09:34

Po [pisanju današnjega Dnevnika](#) bo v torek odgovorni urednik Dela Peter Jančič odstopil s svojega položaja. S tem naj bi prehitel Slivnika, ki bi zahteval njegov odstop. Kot so se v upravi menda že dogovorili, bo Slivnik od aktiva novinarjev Dela zahteval mnenje o svojem novem kandidatu za to mesto, Janezu Markešu. Aktiv bo imel po prejemu zahteve 14 dni časa, da glasuje o Markešu. Izid glasovanja sicer ne bo odločujoč, saj uprave mnenje aktiva ne zavezuje.

Peter Jančič, rojen 1966 v Mariboru, je diplomiral iz novinarstva pri profesorju dr. Slavku Splichalu na FDV (takratnem FSPN-ju) leta 1991 iz teme »Novinarska etika in kodeksi časti« in za nalogo prejel nagrado Prešernovega sklada. Na Večerju je preživel zadnje desetletje in pol, najprej kot novinar, po prihodu glavne in odgovorne urednice Darje Verbič v to časopisno hišo leta 2004 pa kot urednik notranjepolitične redakcije. Jančič je ves čas aktiven v svojem stanovskem novinarskem društvu, do izteka mandata 2006 je bil predstavnik Društva novinarjev Slovenije v programskem svetu RTV. Hkrati agilno nastopa kot član Novinarskega častnega razsodišča. V zadnjih treh letih postane pogost in opazen gost obeh televizijskih dnevnikov (RTV in POP TV), kjer priložnostno komentira notranjepolitično dogajanje. Na obeh omenjenih televizijah se v isti vlogi začne pojavljati v soočenjih ali okroglih mizah, predvsem kot komentator desne provenience. Je dobitnik Jurčičeve novinarske nagrade za leto 1997, ki jo podeljuje leta 1993 ustanovljeni sklad Josipa Jurčiča za novinarske in publicistične dosežke leta. Jančič je mesto odgovornega urednika Dela nastopil 2. marca 2006. Njegovo imenovanje je sicer podprlo le 17 izmed 170 zaposlenih novinarjev Dela, 115 pa mu je nasprotovalo. Praktično mu je nasprotovalo vse do današnjega dne in medtem ko njegovo vrste zapustilo okoli 20 novinarjev. Po naših podatkih je Jančič žrtveno jagnje, kolateralna škoda, s čigar odhodom se bo poskušalo pomiriti razvnete strasti in imidž Dela kot Janšinega trobila. Spomnimo, da je Jančič na Delo pripeljal »komentatorja« Dimitrija Rupla in mu za njegove pisarije s poti zunanjega ministra plačeval debelih 400 evrov, s čimer je Rupel postal najbolje plačani kolumnist v državi. V navezi s Slivnikom je sprožil odpoklic dveh dopisnikov Dela, Matije Graha in Roka Kajzerja. S svojimi pisarijami in uredniškimi intervencijami je pokončno branil oblastnike in prispeval k temu, da je naveza Jančič-Slivnik postala sinonim in težko dosegljivi ideal za klasični brezskrupulozni politični prevzem neke medijske hiše.

S prihodom domnevno bolj umirjenega in umerjenega Markeša za odgovornega urednika bo tednik Mag končno kadrovsko in ideološko povsem prevzel časopisno hišo Delo. Vprašanje za milijon dolarjev je le, v kakšni meri se bo naveza ASK-Slivnik-Markeš poslej poskušala oddaljiti od Janše in približati drugim političnim linijam, predvsem tisti iz SLS. Razen nekaj več taktnosti bo Markeš v razliki do Jančiča pač težko pokazal.

[Novinar Dela odkril ti. »Konfucijev argument« v prid Janši](#)

25.06.2007 ob 22:46

[Tale današnji komentar](#) na prvi strani Dela izpod peresa Petra Raka (»Janez ni država«, 25. 6. 2007) je vzorčen primer slabega in pristranskega zapisa, ki v marsičem spominja na zapise odhajajočega urednika Petra Jančiča.

Prvič: naslov članka je posmehljiv. »Janez ni država« očitno referira na predsednika države in le delno na premierja. Abotno je, da avtor na tak način smeši predsednika v isti sapi, ko ga poučuje in moralizira, ker se ni udeležil državne proslave. Kdor moralizira, mora pokazati vsaj nekaj dostojanstva.

Drugič: Rak globokoumno ocenjuje, da je Drnovšku verjetno »malo mar« za številne kritike, nato pa nadaljuje z ugotovitvijo, češ »ali ima sploh še smisel komentirati njegove nenavadne poteze, saj se bo od predsedniške funkcije poslovil že čez nekaj mesecev.« Najprej: kaj ima iztek funkcije opraviti s smiselnostjo komentiranja? Čemu takšno omalovaževanje? V katerem trenutku več ni treba komentirati dejanj predsednika države: en, dva, tri ali deset mesecev pred iztekom? Ter nenazadnje: mar Rak ravnokar ne komentira predsednika?

Tretjič: avtor v naslednjem koraku uporabi klasični napad »ad hominem«. Ugotavlja tole: »Omalovaževanje vlade glede ekonomskih uspehov, za katere naj bi bila zaslužna zgolj evropska konjunktura in delo prejšnjih (torej njegovih) vlad, kaže na vse večji ego, ki paradoksalno narašča skladno z njegovo domnevno duhovno transformacijo.« To je seveda več kot posmehljivo: če se predsednik Drnovšek izrazi kritično do Janše, je treba aludirati na njegove duhovne preobrazbe in »težave z egom«, ga osebno diskreditirati in osmešiti. Diskreditacija je tu v jasni funkciji politične provladne propagande.

Četrtič: Rak je postal nič manj konfucijanec, saj pravi: »Kot je izjavil, sedanja vladna garnitura menda sploh nima nobenega ekonomskega programa; vendar se to – skladno s konfucijanskim izrekom, da se voda v mlaki najhitreje zbistri, če jo pustiš pri miru – očitno bolje obnese kot njegovi stalni gospodarski eksperimenti.« Neverjetno, ampak če nekdo kritizira Janšo, da nima nobenega ekonomskega programa (in je to po čistem naključju nek nepomembni tip, ki je po istem naključju predsednik države), potem bo novinar celo cinično pritrnil tezi s tem, da bo ekonomsko delo premierja pohvalil skozi konfucijansko modrost. Ker se dobro odnese, da mlakužo pustiš pri miru in ker to pač daje učinke. Drnovšek torej nima pojma, ker tako rekoč za razliko od Janše ne pozna Konfucija! Res nenavadno obramba vladinega gospodarskega programa. (Če bi kdo trdil, da se novinar preprosto zafrkava in omenja Konfucijev izrek vnemar in cinično, potem pač nismo na ravni resnega komentarja; s ciničnim posmehom lahko poljubno grajaš karkoli.)

Petič: stavek »še bolj nenavadne so bile njegove trditve o domnevnem sedanjem totalitarnem režimu; to kaže, da si tudi predsednik lahko privošči najbolj groteskna pretiravanja, kar teži njegovih besed znižuje na minimum« pač nima podlage v nobenem argumentu proti, tako da lahko verjamete bodisi njemu bodisi

predsedniku. Jasno je le, da za Raka obstajajo pretiravanja v oceni. Ampak ali to pomeni, da je tudi sam zaznal trohico totalitarizma? Je kdaj o tem pisal? Tisti, ki so, vključno s predsednikom države, so bili v svojih demonstracijah karseda konkretni.

Šestič: nedosegljivi šlager predstavlja novinarjevo odkritje, da je bila proslava odlična in da je lahko Drnovšku žal, da jo je bojkotiral. Še zadnji poskus torej, da bi za nesmiseln napravil njegov bojkot. Pravi tole: »In če zaradi kapric in trme ni prišel na proslavo, mu je lahko samo žal, saj ne nazadnje tako domiselnega in radoživega programa doslej še nismo videli.« Skratka: zaradi nekih bednih načel je zamudil odlično zadevo, zato se lahko zdaj doma tepe po glavi, ker nekaj trmoglavi. Mizerno!

Sedmič: za šlagrom še en. In če si sledijo, so lahko ali celo morajo biti le večji in večji. Novinar Rak pokroviteljsko dvigne prst in pove: »Kritika torej predsedniku države, vse pohvale pa avtorjem programa in protagonistom; ti so dokazali, da stanje duha v državi še zdaleč ni tako porazno, kot bi ga radi prikazali tisti, ki menijo, da je politika edini relevantni arbiter vseh vprašanj.« Neverjetno, toda kar želi povedati, je nič manj kot to, da odlični program proslave dokazuje, da stanje duha ni tako zelo porazno. V kakšni korelaciji pa sta lahko kvaliteta nekega dogodka in stanje duha v državi? Odlična predstava naj bi dokazovala odličnost tega drugega? In kaj bi se zgodilo, če predstava ne bi bila uspešna? Bi to dajalo prav Drnovšku? In kaj bi se zgodilo, če večini predstava ne bi bila všeč? Bi to spet dajalo prav njemu? Iz Rakove kavzalne pogruntavščine sledijo sami nesmisli.

Če sklenemo: Jančič je očitno na Delu uspel vzgojiti celo plejado pametnih in nadvse uravnoteženih komentatorjev. Si po njegovem odhodu lahko obetamo še veliko tovrstnih provladnih presežkov?

[Mekina o medijski situaciji na »Transitions online«](#)

26.06.2007 ob 19:11

[Današnji članek](#) novinarja Boruta Mekine na spletni strani »Transitions online«, ki spremlja družbene in politične spremembe v postkomunističnih državah, o medijski situaciji v Sloveniji. Kratak odlomek za pokušino:

»A certain long-distance courier service has become an unwelcome sight among some Slovenian journalists, who have taken to joking at the end of the work day that they "survived it without DHL."

That's because it was through a DHL delivery that the Vienna and Zagreb correspondents for the country's largest daily discovered in mid-April that they would likely lose their jobs.

The firings of two reporters, called "bad journalists" by their editor, would not raise many eyebrows in a country with a mature media market. But in Slovenia, where for two years the government has worked to tighten its grip on journalists, it looks like only the latest and most blatant example of political bullying.«

Minister Simoniti namenil Slovenski Matici 110.000 evrov podpore, a ne v Delu in Večeru

30.06.2007 ob 16:50

Škandal je prvovrsten: Simoniti je Slovenski Matici, ki se iz šlomprije njenega glavnega tajnika, Draga Jančarja, sploh ni prijavila na javni razpis ministrstva za kulturo za knjižne subvencije, kasneje pa se je na programskega prijavila napačno, podelil nič manj kot 110.000 evrov podpore (18 odstotkov vseh sredstev razpisa), ki jih je najprej zadržal v »rezervnem skladu«, potem pa nakazal Matici. Zadržal je skorajda enako vsoto, kot jo je potem namenil, s čimer je oškodoval vse druge kandidate. Ob tem je zelo verjetno postopal »prijateljsko«: kot bivši član UO Slovenske Matice in del njenega predsedstva, hkrati pa je celo pohitel uporabiti interventna sredstva, ki so mu po Zakonu o uresničevanju javnega interesa za kulturo na voljo v izjemnih primerih. Toliko bolj pomenljivo pa je, da je minister iz omenjene postavke denar namenil prav Slovenski matici, založbi, ki se sicer ne more ravno potožiti nad pomanjkanjem državnih subvencij in ki se je te dni pohvalila z dobrimi prodajnimi rezultati. Hkrati obstaja velika verjetnost, da je za ta namen priredil zakonodajo. Sprememba zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo prinaša nekaj pomembnih posegov, predvsem je sporen 6. člen novele oziroma spremembe veljavnega 62. člena zakona. Simoniti je na majski seji odbora DZ RS za kulturo, šolstvo in šport te spremembe opredelil kot redakcijske popravke, ob tem pa zanikal, da bo s takšnimi spremembami omogočeno financiranje določene založbe mimo razpisa. Njegova dejanja potrjujejo omenjene sume.

Več o škandalu dodeljevanja denarja mimo razpisa [tukaj](#) in [tukaj](#). O primeru na široko pišeta Dnevnik in Mladina. Medijski škandal ob njem je naslednji: do danes nismo zasledili niti vrstice na straneh Dela in Večera, še manj seveda na straneh Maga in Demokracije.

Jančič zanikal sebe, Delovim bralcem pa ni ponudil razlage

1.07.2007 ob 19:12

23. junija 2007 smo v Dnevniku prebrali, da bo čez nekaj dni odgovorni urednik Dela Peter Jančič odstopil s svoje uredniške funkcije. A potem je tisti dan sledil demanti:

»Peter Jančič je za 24ur.com povedal, da take odločitve sploh ni sprejel. "Če bi nameraval odstopiti, bi o tem najprej obvestil bralce Dela in ne časopis Dnevnik, ki je naš konkurenčni časopis," nam je povedal Jančič.«

Tukaj. Ni minilo nekaj dni, ko smo v Delu 27. junija lahko prebrali, da Jančič odstopa. Ker je obljubil, da bo o tem obvestil svoje bralce, smo vneto čakali na pojasnilo. A na njegovem mestu smo lahko prebrali zgolj suhoparno »Uredniško obvestilo«:

»Odgovorni urednik Dela Peter Jančič je včeraj po dogovoru z upravo nepreklicno odstopil, ker imajo lastniki, ki so si pridobili večinski delež v podjetju, pravico, da z izbiro odgovornega urednika določijo uredniško politiko. Kljub odstopu bo dosedanji odgovorni urednik funkcijo opravljal, dokler ne bodo izvedeni vsi po zakonu in statutu predvideni postopki za imenovanje novega odgovornega urednika. Za odgovornega urednika Dela je uprava podjetja Delo, d. d., predlagala dosedanjega odgovornega urednika tednika Mag Janeza Markeša.«

Tukaj. Kot vidimo, ne Jančič ne kdorkoli drug ni pojasnil razlogov za odstop oziroma za zamenjavo. Najprej ga je celo zanikal. Kar vsebuje uredniško obvestilo, je zgolj obvestilo o tem, da imajo lastniki pravico do izbire odgovornega urednika. Pretvarjanje Jančiča je zato maksimalno, kajti »pravica do izbire«, ki jo imajo lastniki, pač očitno v tem primeru implicira, da lastniki za to ne rabijo ničesar pojasnjevati javno.

Pa to še ni vse. Dva dni zatem, 29. junija, se je Jančič za vest.si takole branil pred dodatnim povpraševanjem:

»Zakaj ste odstopili z mesta odgovornega urednika«

»To je zapisano v izjavi, ki je objavljena v Delu.«

»Lahko na kratko rezimirate?«

»Ne bi rezimiral, kupite Delo.«

»Kam odhajate?«

»Trenutno se peljemo po Ljubljani navzdol.«

»Vas lahko...«

»Če hočeš več zvedeti, kupi Delo.«

[Tukaj](#). Ultimativni primer arogance, prenarejanja in igranja. Žal bralci Dela ne bodo dobili tega, kar jim je Jančič obljubil, pri tem se je celo zlagal (»bi najprej obvestil bralce Dela«) in poskusil potunkati kredibilnost konkurenčnega Dnevnika. Pa mu ni uspelo: ta je vedel več, kot je bil sam pripravljen priznati. Njegovi suhi pozivi »Kupite delo, če želite kaj zvedeti«, so slaba šala. Kot dokazuje ta primer, kdor želi kaj zvedeti, pač mora nujno kupiti Dnevnik.

In kaj naj bi prinesel novi kandidat za odgovornega urednika, Janez Markeš? Predvsem veliko mimikrije. Tudi on ni pojasnil, v čem bo drugačen od predhodnika. Je pa nasadil [veliko rožic](#), recimo da bo poskrbel za »ločenost od centrov politike moči«, »politika se v uredniško delo časopisa ne more in ne sme vtikati« in obljubil »zavezo javnosti proti centrom moči«. Imenovanje Markeša te dni utegne biti prava mala šola političnega sprenevedanja. Medtem ko predsednik uprave Dela Danilo Slivnik (te dni pričakuje podaljšanje mandata) nastopa po medijih kot prvovrstni politični analitik, njegov novi odgovorni znova zatrjuje, da se politika v Delo ne bo vpletala. A to pomeni priznanje, da se pod Jančičem je? Kaj pomeni napoved Markeša, da se bo znebil ministra Rupla kot večnega in najbolj plačanega kolumnista? Kaj pomeni napoved, da bo »opravil z uravnoveženjem«? Napovedujejo se zgolj bolj perfidni politični prijemi. Paradoksalno bo ob tem gledati aktiv in sindikat novinarjev Dela, ki se bosta novemu šefu globoko priklonila. Da o priklonu novostaremu Slivniku sploh ne govorimo.

Honorarni novinarji na Primorskih novicah protestirajo

3.07.2007 ob 20:06

Na Primorskih novicah 12 honorarnih novinarjev že od 26. junija ne sodeluje v rednem delovnem procesu uredništva Primorskih novic. Kot je pojasnil predstavnik honorarnih novinarjev na Primorskih novicah Jaka Elikan, gre za obliko protesta zaradi nezadovoljstva z vlogo oziroma vrednotenjem njihovega dela na Primorskih novicah. Več [tule](#).

DNS protestira ob napovedi imenovanja Meška za odgovornega urednika STA

5.07.2007 ob 17:40

Upravni odbor Društva novinarjev Slovenije (DNS) protestira ob napovedanem imenovanju odgovornega urednika STA, saj je v.d. direktorice STA Alenka Paulin novinarje agencije obvestila, da bo s ponedeljkom z delom začel novi odgovorni urednik STA Borut Meško. Uredništvo pa njemu in kandidatki za namestnico Nadji Podobnik ni izkazalo podpore, saj jima je s 44 glasovi za in štirimi proti v ponedeljek izglasovalo nezaupnico. Ta je predvsem posledica tega, da kandidata nista predstavila podrobnejšega programa in vizije dela.

Več [tule](#).

Vasle odpovedal pogodbo novinarki, odgovorni urednik odstopil. Razlogi več kot groteskni.

5.07.2007 ob 23:02

»Urednik 2. programa Radia Slovenija Mirko Štular je včeraj odstopil, saj se ni strinjal z odločitvijo direktorja Radia Vinka Vasleta, ki je ravno včeraj odpustil honorarno sodelavko Vala 202 Natašo Štefe. Štular je v odstopni izjavi pojasnil, da je Vasle dejal, da je bila intervencija voditeljice Štefe v sredinem jutranjem programu nesprejemljiva, ker da je povedala, da je premier Janša pes. »Po natančnem poslušanju jutranjega programa, še posebej omenjene intervencije jutranje voditeljice, sem ugotovil, da je bila dikcija povsem drugačna, saj se je voditeljica spraševala, zakaj je iskalni pojem Janša na portalu You Tube iz pasjega sveta,« je obrazložil Štular. Na omenjenem portalu se namreč prikaže videoposnetek psa novinarja Denisa Sarkiča, ki ga je poimenoval Janša. Vasle včeraj ni hotel komentirati Štularjevega odstopa. Dejal je, da bo na tem mestu v skladu s pogodbo še tri mesece, po njenem izteku pa je Štular zaposlen na radiu. Slednji pa ni hotel povedati, ali bo še naprej delal na radiu.«

Tako se glasi [vestička](#) v tiskani izdaji Dela 6.7.2007 v rubriki »Na kratko«. Obeta se prvovrstni škandal, zato bomo na tem blogu spremljali, kako o njem poročajo provladni mediji. Zgodbo je prvi razvil portal vest.si: na [tem](#) in [tem mestu](#) najdete vse podrobnosti, intervjuje z Natašo Štefe in Mirkom Štularjem ter korespondenco.

Če kaj, je zaenkrat jasno, da utemeljitev, bizarna in groteskna po sebi in ki jo navaja direktor radia Vinko Vasle, ni točna. Novinarka niti slučajno ni trdila, da »je premier Janša pes«. S tem pa tudi ni pravih razlogov za odpoved pogodbe, čeprav glede na določila v njej lahko direktor stori, kar ga je volja.

Vasle dan kasneje preklical odpoved pogodbe novinarki, usoda odstopne izjave odgovornega urednika Vala 200 pa še ni jasna

6.07.2007 ob 17:06

Direktor Radia Slovenija Vinko Vasle se je po današnjem (6. 7. 2007) sestanku z uredništvom Vala 202 odločil, da prekine ukrep odpovedi honorarne pogodbe novinarki, tako da lahko Štefeta od ponedeljka naprej sodeluje z Valom 202 kot do zdaj, sta povedala tako Štular kot Vasle. Štular je dejal, da glede svoje odstopne izjave še čaka na Vasletovo odločitev. Upa, da jo bo prejel v najkrajšem času. Vasle pa je dejal, da je Štular tisti, ki se mora "odločiti, kaj bo naredil". Več na [SIOLu](#), [24ur](#) in [Delo.si](#).

Glede spremenjene odločitve seveda pogrešamo dodatna pojasnila, zakaj je do odpovedi sploh prišlo in po čigavem nareku. Danes sta se s protestnimi pismi sicer oglasili tudi društvi Zares in Liberalna akademija. Objavljamo pismo slednje.

Pritiski na novinarje RTV Slovenija postajajo tragikomični in absurdni

V Liberalni akademiji smo zgroženi nad odpovedjo pogodbe novinarki Radia Slovenija Nataši Štefe in posledičnim odstopom odgovornega urednika Vala 202, g. Mirka Štularja. Menimo, da je direktor radia Vinko Vasle s takšno odločitvijo storil hudo profesionalno napako in le še potrdil v javnosti dovolj široko navzoče mnenje, da se po Vidi Petrovčič in Robertu Škrjancu v RTV hiši dogajajo nezaslišani pritiski in discipliniranje novinarjev, zelo verjetno po nareku iz političnega vrha. V našem društvu smo prvi opozarjali na strahotne posledice politizacije, ki jo prinaša novi zakon o RTV. Žal se naše bojzani uresničujejo. Zakaj je morala oditi odlična novinarka Nataša Štefe? Zato ker je v jutranjem programu Vala 202 izrekla trditev, da je »prvi zadetek na iskalni pojem Janša na portalu You Tube iz pasjega sveta.« Izjava je nedolžna in hkrati preverljivo resnična: video posnetek govori o psu po imenu Janša. Interpretacija vodstva RTV, češ da je s tem premierja Janšo imenovala za psa, je bizarna in skregana s pametjo, kaže pa na paranoične razsežnosti tistih, ki bdijo nad »pravovernostjo« vsebin programa. Najave, ki zadnje čase prihajajo iz vodstva javnega servisa, češ da bo omejila ali celo ukinila oddaje, kot so Hri-bar in Studio City, nas delajo za dodatno zaskrbljene. Ne želimo si živeti v državi enoumja, kjer vas omemba imena nekega psa, ki je po naključju enako tistemu predsedniku vlade, lahko stane takojšnje izgube službe. Spomnimo, da je ena od značilnosti totalitarnih sistemov prav neracionalnost zapovedi in prepovedi, ki se jim moramo spontano pokoravati, ali sankcij, včasih tudi ne da bi vedeli, kaj smo storili narobe. Kot vse kaže, živimo v takšnem sistemu.

Za Liberalno akademijo dr. Darko Štrajn

6. 7. 2007

Markeš dobil 38 glasov podpore uredništva, 55 proti

6.07.2007 ob 17:47

S 55 glasovi proti 38 uredništvo časnika Delo ni podprlo imenovanja Janeza Markeša za novega odgovornega urednika. Od 168 članov uredništva z glasovalno pravico se jih je danes in v četrtek opredeljevanja udeležilo 95, od tega sta bili dve glasovnici neveljavni. Več na [RTV SLO](#), [24ur](#) in [Delo.si](#).

Slivnik in Kosmova sta takoj pohitela z javno izraženim zadovoljstvom nad tako visoko podporo in jo razumela kot zeleno luč. Narobe svet: razmerje je skorajda ena proti dvema tretjinama proti Markešu. A v danih razmerah, ko očitno političnih nastavitev nihče ne bo podprl, je tudi enotretjinski rezultat lahko razlog za domnevni uspeh. Kot smo že napovedali, pomeni prihod Markeša verjetno blažje kriterije za provladno pisanje in politično pripadnost drugim elitam.

Cenzurirano: pismo Barbare Verdnik o zakulisju medijskih iger

7.07.2007 ob 07:41

Objavljamo v Primorskih novicah neobjavljeno pismo bivše direktorice PN Barbare Verdnik o medijski situaciji okoli tega časopisa. Za pokušino:

Pa vendar v medijih še vedno ne zasledim vprašanja, zakaj na primer Vojko Čok dopušča razkroj Primorskih novic, ko si je vendar prizadeval za njihov razvoj in si uradno menda še vedno želi, da bi ga PN še dolgo seznanjale z dogodki doma in po svetu. Zakaj Banka Koper, Luka Koper in Intereuropa, članice Sveta zaupnikov Primorske univerze, ne reagirajo ob blatenju rektorice in univerze. Kako to, da civilna in strokovna združenja, javnost ne skočijo v zrak ob nikoli zanikani informaciji, da je Popovičeva piarovka bivši direktorici povedala, kdo mora postati novi urednik Primorskih novic? In seveda ob vseh drugih vse bolj grobih pritiskih na novinarje. Kdo bo zastavljal ta vprašanja, če ne novinarji? [Celotno pismo.](#)

Meško odgovorni urednik STA

9.07.2007 ob 12:15

Odgovorni urednik Slovenske tiskovne agencije je od danes (8. 7. 2007) Borut Meško. Na tem mestu je nasledil Nadjo Podobnik, ki pa bo zdaj njegova namestnica. V.d. direktorice STA Alenka Paulin je Meška imenovala za štiriletni mandat. V.d. odgovorne urednice Eva Horvat, ki je Podobnikovo nadomeščala med porodniškim dopustom, pa se je vrnila na mesto urednice angleškega servisa.

Meško je dobil vsega štiri glasove podpore uredništva STA, 44 glasov je bilo proti. Kot kaže, se »nasilne« menjave in nastavitve v medijskih hišah, izvedene proti mnenju novinarjev, nadaljujejo. Meško je bil očitna izbira v.d. direktorice Alenke Paulin, Paulinova pa izbira tistega, ki jo je iz vladnega kabineta nastavil.

Več na Delo.si.

SNS in DNS: protestna izjava zaradi ravnanja direktorja Radia Slovenija

9.07.2007 ob 14:16

V Sindikatu in Društvu novinarjev Slovenije protestiramo zaradi zadnjih dogodkov na Radiu Slovenija, ki kažejo zaskrbljujoče nizko raven spoštovanja uredniške avtonomije in drugih osnovnih standardov delovanja medijev v demokraciji. Direktor Radia Slovenija Vinko Vasle je kljub nasprotovanju odgovornega urednika prekinil sodelovanje z Natašo Štefe, ki je bila štiri leta kot novinarka in voditeljica redna članica uredništva Vala 202. Neposredni povod za takoj veljavno odpoved pogodbe je bila njena izjava med vodenjem jutranjega programa Vala 202, ki je bila po mnenju direktorja "nesprejemljiva".

Odgovorni urednik Vala 202 Mirko Štular je zaradi nestrinjanja s tako odločitvijo in argumenti zanjo podal odstopno izjavo in se s tem zavzel za temeljne vrednote in standarde profesionalnega novinarstva. Po sestanku z uredništvom, ki je podprlo Štefetovo in odgovornega urednika, je Vasle odpoved pogodbe sicer preklical, vendar to ne spremeni dejstva, da je direktor uporabil svoje upraviteljske pristojnosti za sankcioniranje zaradi izražanja mnenj in stališč, kar zakon o medijih posebej prepoveduje. Primer potrjuje nujnost uvedbe arbitražnih postopkov, za katere se obe organizaciji že dolgo zavzemata in s katerimi bi v medijih vzpostavili mehanizme za razreševanje konfliktov zaradi različnih meril za objavo novinarskih vsebin. Situacija, v kateri mora odgovorni urednik ponuditi odstop, da se o določeni uredniški odločitvi, ki jo je mimo njega sprejel direktor, sploh začne razprava, je nevzdržna za normalno funkcioniranje medijev.

Ob tem posebej opozarjamo, da ta poteza direktorja Radia Slovenija ni prvi ukrep, namenjen discipliniranju novinarjev, med drugim pa kaže na širše razsežnosti težav s kadrovsko politiko javnega RTV-servisa. Vse večji delež novinarjev in novinark kljub stalnemu in rednemu delu za javni zavod ni redno zaposlenih, ampak soustvarjajo programske vsebine kot prisilni »svobodni novinarji«, na podlagi pogodb, ki ne zagotavljajo niti najbolj osnovne profesionalne in socialne varnosti. Negotovost zaradi stalne možnosti prekinitve pogodbe in s tem nenadne izgube pogosto edinega vira prihodka je velika grožnja svobodnemu in odgovornemu opravljanju novinarskega dela. Da je mogoče sodelovanje odpovedati iz razlogov in na način, kot je bilo (začasno) odpovedano Nataši Štefe, je za novinarski poklic nesprejemljivo. Strinjamo se z ocenami izvršnih odborov aktiva in sindikata na Radiu Slovenija, da tovrstni pritiski in napovedi sankcij povzročajo apatijo in samocenzuro in da ima to le malo opraviti z neodvisnim, profesionalnim in samostojnim novinarstvom. Vodstvo RTV Slovenija pozivamo, naj kadrovsko politiko uskladi z veljavnimi pravnimi okviri, spoštuje avtonomijo uredništev in svobodo izražanja ter vsem novinarjem in novinarkam, ki delajo za javni RTV servis, zagotovi razmere za profesionalno opravljanje novinarskega dela.

Poziv k takojšnji vzpostavitvi socialnega dialoga ter ureditvi pravnega in socialnega statusa pogodbenih in honorarnih sodelavcev naslavljamo tudi na upravo Primorskih novic in na vse druge uprave medijev, v katerih novinarji in novinarke delajo v podobno negotovih in neurejenih razmerah.

V Ljubljani, 9. julija 2007

Izvršni odbor Sindikata novinarjev Slovenije

Upravni odbor Društva novinarjev Slovenije

Meško komaj dobro nastavljen, a že cenzurira

11.07.2007 ob 08:02

Odgovorni urednik Borut Meško je dobro začel svoj mandat odgovornega urednika STA. Komaj je bil imenovan proti volji uredništva, že je pokazal, kako je treba cenzurati članke, ki niso prijazni do Janeza Janše. Ob tem si je sposodil zadnjo utemeljitev Vinka Vasleta, ki bo zdaj očitno postala hit in se glasi: »Novinar je bil žaljiv«. Kaj je žaljivo, je seveda stvar osebnega okusa:

»Meško, ki je prevzel položaj dan pred tem, je povedal, da je besedilo umaknil, ker ni ustrezalo novim kriterijem. "Določeni kriteriji bodo poslej postavljeni drugače," je dejal. Pravi, da kot tiskovna agencija ne bodo posredovali komentarjev, ki so "mnenje nekoga tretjega", temveč bodo objavljali izključno relevantne informacije. Če to pomeni konec ustaljenih vsakodnevnih povzemanj komentarjev Dela, Dnevnika, Večera in Financ, Meško še ni vedel odgovoriti, češ da kriterije še pripravlja. Sindikat in aktiv novinarjev STA sta se medtem že sestala in se odločata o ukrepanju zoper kršenje novinarske avtonomije. To je bil po četrtekovem suspenzu novinarke vala 202 že drugi poseg v avtonomijo novinarskega dela, ki se je dotikalo Janeza Janše.«

Več na Dnevnik.si.

Upravni in izvršni odbor društva in sindikata novinarjev Slovenije proti posegom direktorice STA v uredniške odločitve

11.07.2007 ob 15:37

Objavljamo današnjo izjavo SNS in DNS:

Upravni in izvršni odbor obeh novinarskih organizacij direktorico in odgovornega urednika Slovenske tiskovne agencije (STA) pozivata, da prekineta morebitne postopke proti novinarjem, ki so bili vpleteni v objavo povzetka komentarja, objavljenega v Financah, ki je bil kasneje odstranjen iz ponudbe novic, ker naj ne bi ustrezal novim kriterijem za objavo. Da morebitne spremembe programske zasnove STA, na podlagi katerih je bila sprejeta omenjena uredniška odločitev, transparentno predstavita uredništvu in pred njihovo uvedbo pridobita mnenje uredništva. Obe novinarski organizaciji hkrati ostro protestirata proti vmešavanju direktorice v uredniške odločitve STA in jih označujeta za nesprejemljive ter v nasprotju z medijsko zakonodajo in ustanovnim aktom STA.

Upravni odbor Društva novinarjev Slovenije je 5. julija letos protestiral zaradi napovedi imenovanja Boruta Meška za odgovornega urednika Slovenske tiskovne agencije kljub jasno izraženi nezaupnici s strani novinarskega kolektiva. Opozoril je tudi na s stališča zagotavljanja uredniške avtonomije dela STA sporno odločitev vlade Republike Slovenije, da za vršilko dolžnosti direktorice STA imenuje Alenko Pavlin, ki je do takrat opravljala funkcijo svetovalke za odnose z javnostmi v uradu predsednika vlade. Zadnji dogodki na STA, ko je bil na zahtevo direktorice STA s servisa umaknjen povzetek komentarja objavljenega v Financah, ki je bil kritičen do predsednika vlade, kažejo, da so bila opozorila in protesti utemeljeni. Novinarka je komentar povzela in objavila v skladu z dolgoletno uredniško politiko STA, ki vsak večer objavi povzetke komentarjev vodilnih časopisov, ki izzidejo naslednji dan.

Ustanoviteljica STA je država Slovenija, ki je v Akt o ustanovitvi STA med temeljne razloge, zakaj je bil tiskovna agencija ustanovljena, zapisala "za pripravo dnevnega pregleda pomembnejših objav slovenskega in tujega tiska o Sloveniji". Novinarka je torej opravljala le delo, ki ji ga je po temeljnem pravnem aktu naložila lastnica in ustanoviteljica STA. Če je direktorica preko imenovanja novega odgovornega urednika želela vzpostaviti tudi novo uredniško politiko in programsko zasnovo STA, pa je po zakonu o medijih in tudi Aktu o ustanovitvi STA o tem dolžna obvestiti uredništvo in pred sprejemom odločitev, ki se nanašajo na spremembo programske zasnove, predhodno pridobiti mnenje uredništva. Novinarji STA o morebitnih spremembah uredniške politike ali programskih zasnov niso bili obveščeni.

Ob tem je treba opozoriti tudi na očitno nespoštovanje ločenosti pristojnosti glede vsebin medija med direktorjem družbe in uredništvom, ki ga vodi odgovorni urednik. Zakon o medijih izrecno zahteva, da so odgovorni urednik in novinarji pri svojem delu, ki ga opravljajo v skladu s programsko zasnovo in profesionalnimi standardi, avtonomni. Avtonomijo uredništva zagotavlja tudi družbena pogodba STA, ki pravi, da so uredništvo, torej odgovorni urednik, uredniki, novinarji in drugi avtorji

prispevkov, v okviru programske zasnove in določil družbene pogodbe pri svojem delu neodvisni in samostojni. Upravni odbor Društva novinarjev Slovenije in izvršni odbor Sindikata novinarjev Slovenije opozarjata, da direktorica STA v skladu s slovensko zakonodajo nima pristojnosti za sprejemanje uredniških odločitev in da mora biti meja, ki loči upravljalske od uredniških funkcij, jasna.

STA si je v letih delovanja pridobila visok ugled kot zanesljiv servis, ki je ažurno in temeljito opisoval dogajanje v republiki Sloveniji. Aktualno ravnanje vodstva STA pa krni ta ugled agencije, predvsem pa lahko omaja zaupanje, ki ga imajo do njenega servisa naročniki.

V Ljubljani, 11. julija 2007

Upravni odbor Društva novinarjev Slovenije

Izvršni odbor Sindikata novinarjev Slovenije

Cenzura v cenzuri: o STA drugi ne poročajo, ne poroča pa niti STA o protestni izjavi DNS in SNS

12.07.2007 ob 16:19

O cenzuri na STA po naročilu direktorice agencije Alenke Paulin in v izvedbi odgovornega urednika Boruta Meška smo [že poročali](#). Objava o neobjavi domnevno spornega besedila o premierju Janezu Janši je odmevala v enem delu medijev, v drugem pa je bila cenzurirana. Tako o njej niso poročali Delo, Večer in RTV SLO (nismo preverili POP TV). Prav tako isti mediji niso poročali o [protestni izjavi](#) DNS in SNS in prav tako o tej izjavi ni poročala STA, kar je nov hud precedens in kršitev akta o STA ter medijske zakonodaje. Opraviti imamo torej s cenzuro v cenzuri oziroma cenzuro o cenzuri.

Izjava SNS in DNS o šikaniranju novinarja Dela Matije Graha

12.07.2007 ob 16:21

Delova uprava kroji pravico mimo sodišča

Dunajski dopisnik dnevnika Delo Matija Graha je 9. julija izvedel, da zanj velja prepoved pisanja člankov o Avstriji. Na njegovo izrecno zahtevo, ga je 10. julija s prepovedjo tudi formalno seznanil odgovorni urednik v odstopanju Peter Jančič, češ da se je že prej odločil, da novinarjevih člankov s področja Avstrije po 1. juliju ne bodo objavljali. Jančič se je za absurdno in nezakonito prepoved dela dopisnika odločil, ker naj bi bilo njegovo informiranje o dogajanju v neskladju s temeljnimi načeli uredniške politike Dela, temeljna načela- točno, pošteno in vsestransko (ali uravnoteženo) informiranje. Prvi človek uredništva dnevnika Delo je z utemeljitvijo nezakonite prepovedi dela dunajskega dopisnika jasno pokazal, da si sprti izmišljuje načela mimo veljavne programske zasnove časopisne družbe Delo, ki velja za zaposlene novinarje in novinarke kot del njihovih pogodbenih obveznosti. Četudi bi postopal zakonito, zoper Matija Graha nikoli ni bil uveden niti postopek ugotavljanja spoštovanja po Jančičevo opredeljenih načel uredniške politike Dela, niti uprava Dela nikoli ni izpeljala predpisanega postopka spremembe veljavnih programskih zasnov.

V krovnih novinarskih organizacijah zato ugotavljamo, da uprava družbe dokončuje popolno demontažo pravne varnosti novinarjev in novinark Dela, tokrat tudi z jasno derogacijo pogodbenih določil in z izrecnim priznanjem odgovornega urednika izvaja z zakonom o medijih in z zakonom o delovnih razmerjih prepovedane postopke kaznovanja izražanja novinarskih mnenj in stališč. Še več. S svojim protipravnim ravnanjem se odgovorni urednik in uprava družbe postavljata tudi nad odločitve sodišča oziroma jih kar prejudicirata. V sodnem postopku je namreč tožba Matije Graha zoper časopisno družbo Delo, ki je bila vložena 29. maja zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi in predlog za zadržanje odpoklica z Dunaja, dokler se postopek pred sodiščem ne zaključi. Na to dejstvo je upravo Dela v začetku julija opozorila tudi delovna inšpekcija, vendar zadnji protizakoniti postopki zoper Graha dodatno potrjujejo ignoranco uprave Dela do veljavnega pravnega reda. V novinarskih organizacijah smo zgroženi nad psihičnim nasiljem, izkoriščanjem in ustvarjanjem eksistencialne stiske novinarja, nad blatenjem njegovega dobrega imena, ki ga izvaja uprava že od lanskega poletja in stopnjuje v zadnjih tednih. Ugotavljamo, da nepooblaščno poseganje v uredniško avtonomijo, v preteklosti montirane in zrežirane ocene novinarskega dela, premeščanje in odvzemanje področij informiranja in sedaj kar prepoved opravljanja dela dunajskemu dopisniku, zelo škodijo ugledu in nakladi dnevnika. Zaradi tega pozivamo Pivovarno Laško, da od uprave zahteva prekinitve neformalnih pritiskov in spoštovanje zakonitosti. Takojšnje ukrepanje pričakujemo tudi od pristojnih ustanov, zadolženih za preprečevanje nezakonitega ravnanja, inšpekcije za delo in inšpekcije za medije, o ravnanju uprave bomo seveda podrobno seznanili tudi varuhinjo človekovih pravic, pristojne v parlamentu in kulturno ministrstvo ter obvestili mednarodne in tuje novinarske organizacije.

Iztok Jurančič, predsednik Sindikata novinarjev Slovenije

Grega Repovž, predsednik Društva novinarjev Slovenije

Komedija zmešnjav: Štular umaknil odstopno izjavo, a zdaj proti svoji voljni razrešen

13.07.2007 ob 09:09

Poročali smo že ([tukaj](#) in [tukaj](#)) in groteskni epizodah prekinitve pogodbe honorararni novinarki Nataši Štefe in ponujenem odstopu odgovornega urednika Vala 202. Toda zdaj je generalni direktor RTV Slovenija Anton Guzej s položaja odgovornega urednika 2. programa Radia Slovenija razrešil Mirka Štularja. Čeprav je Štular odmaknil odstopno izjavo, ga je Guzej razrešil (Foto: POP TV) Odgovorni urednik Vala 202 Mirko Štular je po odločitvi direktorja Radia Slovenija Vinka Vasleta, da nepreklicno prekinja pogodbo o honorarnem sodelovanju z novinarko Vala 202 Natašo Štefe, tudi sam podal odstopno izjavo s položaja odgovornega urednika. Vendar pa se je Vasle po sestanku z uredništvom Vala 202 odločil, da prekine ukrep odpovedi honorarne pogodbe, tako da se je Štefetova vrnila na svoje delovno mesto.

Štular je po rešitvi problema s Štefetovo dejal, da glede svoje odstopne izjave še čaka na Vasletovo odločitev. Upal je, da jo bo prejel v najkrajšem času. Vasle pa je dejal, da je Štular tisti, ki se mora "odločiti, kaj bo naredil". Umaknil odstopno izjavo Štular je svojo odstopno izjavo umaknil, a se je Guzej kljub temu odločil za razrešitev.

Več na 24ur.com.

Protest Liberalne akademije in Zares glede medijske cenzure, Meško in Vasle jo zanikata

14.07.2007 ob 21:25

Izvršni odbor Liberalne akademije v izjavi za javnost meni, da je razrešitev odgovornega urednika Vala 202 Mirka Štularja protizakonita in dokaz nadaljnje politizacije medijskih hiš. Poslanka Združenja Zares pa se med drugim čudi "novim kriterijem novinarskega poročanja" na Slovenski tiskovni agenciji (STA).

O protestih je poročal zgolj [SIOL](#).

[Izjava Liberalne akademije.](#)

[Izjava društva Zares.](#)

[Na portalu RTV SLO in na teletekstu priredili novico o razrešitvi odgovornega urednika Mirka Štularja](#)

14.07.2007 ob 21:30

Kot vse kaže je včeraj, 13. julija 2007, prišlo do naknadne spremembe besedila o razrešitvi odgovornega urednika Vala 2002 Mirka Štularja, verjetno pa tudi vseh ostalih s tem povezanih novic na RTV SLO. Prvotna vestička je poročala o tem, da je »generalni direktor RTV Slovenija Anton Guzej s položaja odgovornega urednika 2. programa Radia Slovenija razrešil Mirka Štularja.« V tej obliki [posredovano vest](#) najdete na portalu 24.com.

Toda kasneje so vestičko na portalu RTV SLO in na teletekstu RTV SLO smiselno spremenili tako, da pomeni nekaj drugega. Priredili so naslov. V [tej vestički](#) je naslov »Sprejet odstop urednika Vala 202«, podobno tudi na zapisu v teletekstu. Bistven je postal drugačen poudarek: Štular je namreč svojo odstopno izjavo umaknil, a se je Guzej kljub temu odločil za razrešitev na ta način, da se je pretvarjal, kako »sprejema odstopno izjavo«. V isti vestički so zato ponovili manipulacijo še v podnaslovu: »Generalni direktor RTV Slovenija Anton Guzej je sprejel odstopno izjavo odgovornega urednika Vala 202 Mirka Štularja.«

Torej na podoben način, kot se je moral Guzej pretvarjati, da je gluh in da mora sprejeti Štularjev odstop, čeprav ga je ta umaknil, so se morali ukloniti tudi pisci vestičke: pretvarjati so se morali, da ne poročajo o Štularjevi razrešitvi, temveč o ponujenem odstopu.

Pa to še ni vse. Kot je opozoril(a) NN v [komentarju](#), je [tale naslov](#) na portalu RTV SLO postal nedostopen. Lahko kdo preveri, kaj se je nahajalo na njem? Naslov "razrešen urednik vala 2002" se je ohranil, kot se vidi na [posnetku](#).

Nova izjava DNS in SNS: razrešitev in imenovanje Štularja nezakonita

18.07.2007 ob 17:07

Razrešitev in imenovanje odgovornega urednika drugega programa Radia Slovenija Mirka Štularja sta nezakoniti, so odprtem pismu zapisali v Društvu novinarjev Slovenije (DNS) in Sindikatu novinarjev Slovenije. Odločitev generalnega direktorja RTV Slovenija Antona Guzeja, da Štularja z mesta urednika razreši in ponovno imenuje za tri mesece, v društvu označujejo kot nevaren precedens, ker uveljavlja neformalne postopke zoper odgovornega urednika, s čimer mu je preprečena možnost ugovora in obrambe.

Več na 24ur.com, tu sta še vesti na Delo.si in na RTV.SLO. Celotna izjava DNS in SNS je dostopna tule.

[Aktiv in sindikat novinarjev Dela: Jančič krši ustavo, zakon o medijih, zakon o delovnih razmerjih in pravilnike](#)

19.07.2007 ob 22:27

Obljavljamo protestno pismo aktiva in sindikata novinarjev Dela ob (ustni) prepovedi in omejevanju dela dopisniku Dela Matiji Grah.

Protest zaradi ravnanja z novinarjem Dela Matijo Grahom

Izvršna odbora Aktiva novinarjev Dela in Sindikata novinarjev Dela protestirata proti prepovedi pisanja o Avstriji, ki jo je za dopisnika Dela na Dunaju Matijo Graha uveljavil Peter Jančič, opravljajoč posle odgovornega urednika dnevnika Delo. Upravo Dela d.d., Pivovarno Laško, lastnico Dela d.d., in pristojne državne institucije pa pozivata, da nemudoma ukrepajo in poskrbijo za zakonitost in spoštovanje Grahovih pravic.

Izvršna odbora sta na podlagi dokumentov ugotovila, da je Jančič dopisniku Dela na Dunaju prepovedal poročati o dogajanjih v Avstriji, čeprav je Grahov pravni zastopnik zaradi nezakonite odpovedi pogodbe o zaposlitvi za dopisniško mesto na Dunaju iz aprila letos vložil tožbo in hkrati sodišču predlagal izdajo začasne odredbe, s katero bi bil odpoklic z dopisniškega mesta zadržan, dokler sodišče ne bi odločilo glede zakonitosti odpovedi pogodbe. Ker sodišče o tem še ni pravnomočno odločilo, odpoved pogodbe o zaposlitvi za dopisniško mesto na Dunaju ne učinkuje oziroma je zadržana. S prepovedjo pisanja Matiji Grah o dogajanjih v Avstriji je Peter Jančič kršil zakon o delovnih razmerjih in se postavil nad odločitev sodišča.

Pismo, v katerem Grah ob prepovedi pisanja povzema kronologijo svojega preganjanja s strani Delove uprave in odgovornega urednika, je po mnenju izvršnih odborov najbolj strašljivo pričevanje, ki jih premore slovensko poosamosvojitveno novinarstvo. V enoletnem poskušanju onemogočiti njegovo profesionalno delo se kršijo ustava, zakon o medijih, zakon o delovnih razmerjih in interni pravilniki. Namesto kakršnegakoli razumnega argumenta, ki bi kazal na Grahovo pomanjkljivo opravljanje delovnih obveznosti, se ponuja iracionalnost. Namesto običajne komunikacije z zaposlenim delavcem, tudi če bi ta v resnici zagrešil kakšno nepravilnost, pa je tu enostransko zavračanje in tudi cinizem.

IO Aktiva in Sindikata novinarjev Dela sta na nenavadno eskalacijo delovno-pravnega in psihološkega nasilja nad Matijo Grahom večkrat opozorila, nazadnje aprila letos v javnem protestu proti posegom v novinarsko avtonomijo in negativnim poslovnim posledicam takega ravnanja z novinarji. Tokrat sta se znova obrnila na Jančiča in upravo, a odločitev o prepovedi pisanja ostaja.

Ob novem stopnjevanju profesionalnega in človeškega razvrednotenja našega kolega, ki je letos prejel tudi nagrado Društva novinarjev Slovenije, izvršna odbora zaskrbljeno ugotavljata, da Peter Jančič in uprava s takšno agresivno držo izdatno skrbita za negativno javno podobo podjetja in časopisa, v katerem se z novinarji lahko ravna tudi nečloveško.

Ljubljana, 17. julija 2007

IO Aktiva novinarjev Dela

predsednik

Peter Kolšek

IO Sindikata novinarjev Dela

predsednica

Mija Repovž

Matija Grah za Mladino o pritiskih nanj in tem, da ne sme opravljati svojega dela

22.07.2007 ob 08:30

Dopisnik dela Matija Grah, sicer na odstrelu kot uradno nesposoben, je v obširnem pismu, zdaj objavljenem tudi v Mladini (21. 7. 2007), spregovoril o pritiskih nase, o tem, da mu odgovorni urednik Peter Jančič ne dovoli poročati o Avstriji (čeprav je stacioniran na Dunaju kot dopisnik iz Avstrij), o šikaniranju njega in družine, o tem, kako je Jančič falsificiral dokument, ki dokazuje opravljene pogovore z njim, o zahtevah ministra Dimitrija Rupla, da se njegovih člankov ne sme objaviti. Glede pritiskov nanj sta se [že opredelila](#) DNS in SNS. Nekaj fragmentov povzemamo po blogu Drugi dom [tukaj](#):

V ponedeljek, 9.junija 2007, sem namestniku urednika zunanjepolitične redakcije Dela Titu Doberšku predlagal, da napišem dva članka: prvega o dogajanju na avstrijskem Koroškem (šlo je za problematiko slovenske manjšine), drugega o zasedanju sveta guvernerjev IAEA na Dunaju. Drugi članek sem smel napisati, moj prvi predlog pa je Tit doberšek zavrnil, in sicer z utemeljitvijo, da mu je odgovorni urednik Dela Peter Jančič sredi prejšnjega tedna sporočil, da "imam prepoved pisanja o Avstriji". Na Doberškovo nadaljnje vprašanje Jančiču, češ, o čem bom pa potem z Dunaja sploh pisal, naj bi Jančič odgovoril "da je to vseeno".

Zakaj vodstvo Dela ravna tako, ne vem. Toda ravnanje, ki sem ga bil deležen zadnja dva tedna s strani vodstva Dela, z menoj pa tudi moja družina, po mojem mnenju povsem ustreza termin "psihično nasilje na delovnem mestu".

Moje težave so se začele 28.junija 2006, ko sem na 5., mnenjski strani Dela objavil mnenjski članek oziroma analitični komentar z naslovom Ali slovenski parlament kaj ve? /.../ Istega dne je zunanji minister dr. Dimitrij Rupel ostro telefonsko posredoval pri odgovornem uredniku Dela Petru Jančiču. Po ministrovem mnenju mnenjski članek ne bi smel biti objavljen.

Vsa grotesknost tega, kar zadnje leto vodstvo počnenja z menoj (in tudi mojo družino - ženo in dvema šolajočima se otrokoma, ki zdaj že drugič v letu dni ne vesta, ali bosta šolanje nadaljevala na avstrijskih ali slovenskih šolah), postane vidna v drastični obliki, če si zastavimo vprašanje, kaj je bila listinska podlaga mojega prvega in drugega predčasnega odpoklica, s tem pa tudi odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz razloga nesposobnosti.

Listinska podlaga prvega predčasnega odpoklica je bil Zapisnik o letnem intervjuju, ki naj bi ga odgovorni urednik Dela z menoj opravil 30. avgusta 2006 in v katerem je moje delo zaradi "neizpolnjevanja kriterijev objektivnosti pri obveščanju javnosti"

ocenil z negativno oceno. Toda odgovorni urednik Dela Peter Jančič letnega intervjuja z menoj sploh ni opravil. Dne 30. avgusta 2006, ko naj bi se zgodil omenjeni letni intervju, sem bil z družino na Dunaju. Podlaga prvega predčasnega odpoklica je bila kratko malo zapisnik o neobstoječem pogovoru oziroma falsificirana listina.

Kot vse kaže, prva zmaga nad pritiski nad novinarji: Štular ostaja

23.07.2007 ob 17:20

Generalni direktor RTV Slovenija Anton Guzej je umaknil razrešitev odgovornega urednika 2. programa Radia Slovenija Mirka Štularja.

Guzej je po navedbah službe za odnose z javnostjo na RTV Slovenija razrešitev umaknil na predlog direktorja Radia Slovenija Vinka Vasleta. Štular bo tako svojo funkcijo opravljal do konca mandata, ki izhaja iz pogodbe o zaposlitvi.

To je že drugi preklic odločitve v » aferi Štefe«. Pri prvem je Vasle preklical prekinitev pogodbe z novinarko Vala 202 Natašo Štefe. Pri drugem je zdaj Guzej preklical »ponujeni odstop« Štularja. Prvič po letu 2005 in kulminaciji političnih prevzemov medijev se je v kakšnem od javnosti znanih primerov zgodilo, da so v vodstvu kakšnega medija odgovorni spremenili svoje bolj ali manj jasno politično motivirane korake.

Več na [RTV SLO](#) in [DELO.SI](#).

Markeš imenovan za odgovornega urednika za pet let

25.07.2007 ob 22:20

Uprava družbe Delo je na današnji seji sprejela sklep o imenovanju Janeza Markeša na mesto odgovornega urednika časnika Delo, so zapisali v sporočilu za javnost in dodali, da bo novi odgovorni urednik svoj petletni mandat nastopil 1. avgusta.

Markeš, dosedanji urednik tednika Mag, bo na mestu odgovornega urednika Dela zamenjal Petra Jančiča, ki je upravi pred časom podal odstopno izjavo s tega položaja ([glej zgodbo](#)). Kot še pišejo v sporočilu, predsednik uprave Danilo Slivnik meni, da je Markeš primeren za mesto odgovornega urednika, saj ima dolgoletne izkušnje na medijskem področju, s svojim dosedanjim delom kot urednik tednika Mag pa je dokazal, da je sposoben uspešno voditi tiskani medij. Spomnimo, da Markeš [ni dobil](#) večinske podpore novinarjev Dela.

Več na [SIOL](#), [DELO.SI](#) in [RTV SLO](#).

[Delo in Slovenske novice o aferi razpisa za promocijo znanosti raje molčita](#)

27.07.2007 ob 09:35

O tem, kako je komisija ministra za znanost, dr. Jureta Zupana, po domače delila denar za promocijo znanosti cerkvenim in svojim krogom, je obilno [poročal Dnevnik](#) in kasneje Mladina. Minister je potem spoznal svojo zmoto in razveljavil razpis, a to je bilo po tistem, ko so nekatere stranke napovedale interpelacijo in ko je v javnosti zabobnelo. Pogledali smo, kako sta o aferi poročala Delo in Slovenske novice.

Najprej k Delu. O aferi sploh niso spregovorili. Prvič so poročali v sredo (25. 7. 2007), ko so očitno morali poročati o možni interpelaciji nekaterih strank ([tule](#)). Potem pa včeraj (26. 7. 2007), ko je minister razveljavil sporni razpis ([tule](#)). Obakrat zgolj na spletni strani DELO.SI. Nadaljevanje zgodbe jih je prisililo v to, da danes (27. 7. 2007), sploh prvič v tiskanem Delu, podajo informacijo o razveljavitvi spornega razpisa ([tule](#) in [tule](#)).

Slovenske novice so ponovile zgodbo. Prvič poročajo danes ([tule](#)), novinar Jadran Vatovec pa, kot ponavadi, piarovsko odigra svojo vlogo z obrambo ministra, teorijo zarote in pozivom k večji solidarnosti z njim v vrstah koalicije. V članku torej ne le poroča, temveč tudi pristransko komentira:

Več kot »naključna« (zelo zgovorna!) usklajenost opozicije, bi lahko rekli. Nad ministrom za znanost so se v zadnjem času namreč začeli pospešeno zgrinjati črni (opozicijski) oblaki. Snovalci napadov na zdajšnjo vlado so, tako vse kaže, ocenili, da je dr. Zupan eden od šibkejših členov Janševe ekipe, tako zelo šibek, da ga je smiselno iz vseh topov napadati sočasno z brizantnimi napadi na ministra za šolstvo dr. Milana Zvera in ministra za zdravje mag. Andreja Bručana. Pa še član druge vladne stranke je – Bajukovega NSi. Edina politična stranka, ki je doslej že – povsem pričakovano – vzela v bran ministra Zupana, je prav NSi. Druge vladne stranke za zdaj raje ... modro molčijo?

[Predsednik DNS: vlada prek SPEMa skrbi, da stiska medije](#)

27.07.2007 ob 13:25

O tem, kako si je Božidar Novak s svojo skupino SPEM zgradil medijski, piarovski in oglaševalski imperij po meri Janeza Janše, sta poročala Dnevnik in [Mladina](#). Kratek povzetek je na [Drugem domu](#).

V današnjem (27. 7. 2000) intervjuju v Žurnalu predsednik DNS Gregor Repovž ponovi očitke:

»Pritiski so vedno kombinacija vsega. Res je, da postaja oglaševanje vse bolj relevantno v deležu prihodkov medijev in je vse bolj skoncentrirano. Vlada je denimo vso oglaševanje prenesla na SPEM. Tukaj se zastavlja vprašanje zakonitosti koncentracije, ki ga izvaja država na področju oglaševanja. Ne vem, če sploh lahko govorimo o tržnem vedenju, saj vlada določa, katera agencija bo tržila vladne oglase in v katerih medijih bo ta agencija, ki se imenuje Mediapolis, ali če se pošalim, »mediapolice«, objavljala oglase. V tem vidim načrt, kako nekatere medije spraviti v stisko.«

V Dialogih blok o medijski cenzuri v Sloveniji

31.07.2007 ob 09:45

V novi sveži številki mariborskih Dialogov, revije za kulturo in družbo (7-8/2007), najdemo tematski blok, dolg okoli 150 strani, izključno posvečen stanju medijske cenzure v Sloveniji.

Svoje poglede so napisali Primož Cirman, Janko Lorenci, Borut Mekina, Jože Poglajen in Simona Rakuša. Drugi sklop, ki ga je pripravila Lana Zdravkovič, prinaša primerjalne intervjuje z nekdanji in aktualnimi odgovornimi uredniki na Delu, Večeru, Dnevniku, RTV Slovenija in Mladini. Govorili smo z Miranom Lesjakom, Darijanom Koširjem, Petrom Jančičem, Rajkom Geričem, Tanjo Starič, Gregorjem Repovžem, Janijem Severjem, Darjo Verbič in Tomažem Rancem. V tretjem sklopu so strokovne in analitične prispevke napisali Zoran Medved, Alma M. Sedlar, Boris Vezjak, Ksenija H. Vidmar in Jože Vogrinc.

Za pokušino iz zapisa novinarja in urednika Janka Lorencija:

Cenzuriranje ad hoc je za cenzorja naporno. Zato je veliko bolj racionalno in učinkovito, da novinarje spremeniš. Ustrahuješ, natančneje rečeno. Naloga je zahtevna, a vloženi trud se že srednjeročno splača, pravi cenzorska pamet. Izkušnje kažejo, da je strahovanje povsod teklo postopoma in se zaostrovalo polagoma, da ne bi povzročilo prevelikega šoka in odpora. To je stara zgodba o žabi in počasnem segrevanju vode. Pritisk je usmerjen predvsem proti posameznikom, ki so nadpovprečno avtonomni, praviloma pa tudi kvalitetni novinarji. Ko so ti enkrat potisnjeni v kot, je veliko večja tudi možnost za dokončno vdajo večine. Strahovanje je kombinirano s postavljanjem novih ljudi na odločilna uredniška mesta, v manjši meri pa tudi z uvozom "naših" novinarjev in urednikov iz drugih medijev ali iz vrst svobodnjakov (omamljene čestitke Možini za nakup Voduška, Vasletu za privedbo Erznožnika, Slivniku za dostavo Jančiča in Predanu za transport Ranca v Maribor). Istemu namenu služi podkupovanje z nezasluženo visokimi plačami in stimulacijami, povzdigovanjem na položaje, ki se jim povzdignjene osebe ne bi smele niti približati, itd. Količina novih peres in obrazov na udarnih točkah časopisov in RTV je osupljiva in zgovorna.

O argumentih tistih, ki mislijo, da je z mediji vse v najlepšem redu

1.08.2007 ob 09:58

[Analiza »desetih božjih zapovedi«](#) tistih, ki menijo, kako je z mediji v Sloveniji vse v najlepšem redu. Avtor Boris Vezjak secira stališča, ki prihajajo iz ust »sproščenih« urednikov, predsednikov uprav, intelektualcev... Za razliko od objave v Mladini (28. 7. 2007) objavljamo neznatno spremenjeno verzijo. Za pokušino:

Z mediji ni nič narobe, zgodbe o strahovih vzpodbujajo intelektualci in mnenjski voditelji, pravi ta argument, ki želi raztopiti problem s preusmeritvijo pozornosti k »neuravnoteženim« strokovnjakom. Težave si zgolj umišljamo, ustvarja jih iluzija, ki je rezultat njihove grenkobe: »V bistvu je to, kar moti večino kritikov »nesvobode javne besede«, izguba lastnega privilegiranega položaja. Levičarsko usmerjeni mnenjski voditelji so namreč izgubili ekskluzivno pravico do javne interpretacije družbenih in političnih pojavov. (M. Tomšič) S tovrstno zmoto sklicevanja na užaljeno pristranost seveda nismo pojasnili ničesar in smo pritiske na novinarje dobesedno razglasili za fantazmatske.

Anonimni video, ki bruha jezo nad slovenskimi mediji, namesto nad lastno podobo

3.08.2007 ob 16:13

Objava [tega »videa«](#) ni reklama za anonimnega avtorja, je pa lep primerek paranoičnega agitpropa, ki izhaja iz predpostavke, da slovenski mediji še niso dovolj pokorjeni in pokorni. Mimogrede, takšna gesta naravnost izdaja (psihološko) motivacijo prevzemov medijev in je zdaj izraz besa, ker vse ni šlo po načrtu. Skratka: izdaja, da si je in zakaj si je Janša medije želel pokoriti skozi pripoznanje, da so slovenski mediji še preveč »avtonomni«.

Tudi bonitetna hiša o svobodi tiska v Sloveniji

6.08.2007 ob 15:26

[Dun&Bradstreet](#) (D&B), največja bonitetna hiša na svetu, v avgustovskem poročilu ohranja rating Slovenije pri DB2b. S tem je država na regionalni lestvici še vedno prav na vrhu, rating pa ima še naprej oznako za rast. V regiji ni napredovala nobena država, so danes sporočili iz partnerske družbe Dun&Bradstreeta, [bonitetne hiše I.](#)

Analitike skrbi svoboda tiska. Tokratno poročilo za Slovenijo ni tako ugodno kot doslej, kar je po mnenju hiše I po dolgi vrsti ugodnih poročil kar nekoliko presenetljivo. Analitiki Dun&Bradstreeta so tokrat izpostavili rigidnost trga dela, daleč najnižje pokritje uvoza z državnimi rezervami v tujih valutah v regiji, predvsem pa jih skrbi svoboda tiska. Pri tem je njihovo skrb, kot so med drugim navedli, vzbudilo dogajanje okoli časnika [Delo](#) in ob odstopu državne sekretarke na gospodarskem ministrstvu [Andrijane Starina Kosem](#).

[Več.](#)

[Kolumnist Matevž Tomšič znova relativiziral poročilo Freedom House](#)

11.08.2007 ob 10:08

Med redkimi provladnimi intelektualci, ki poskušajo relativizirati dosežke zunanjih institucij, ki merijo stanje demokracije in svobode medijev v Sloveniji, je sociolog dr. Matevž Tomšič, sicer od leta 2005 vsenavzroči komentator in kolumnist Dela, Večera, Demokracije...

Takole zveni pasus iz [njegove zadnje kolumne](#) v Večeru:

Nedavno sta vzbudili veliko pozornost raziskavi ameriške organizacije Freedom House (o stanju demokracije v vzhodni Evropi in o svobodi medijev v svetu). Gre za pomembno in koristno podporo pri ugotavljanju stopnje razvitosti demokracije v posameznih deželah in regijah in pri izvajanju primerjav med njimi. V slovenskem primeru pa sta v glavnem služili za podporo kritikom stanja demokracije v Sloveniji, ki naj bi bilo problematično, kar da se odraža tudi v rezultatih omenjenih raziskav. Res je, da sta se oceni tako splošne demokracije kot medijske svobode nekoliko poslabšali, vendar je bila v obeh primerih sprememba navzdol minimalna. Ocene so kljub temu boljše, kot so bile denimo ob koncu minulega in v začetku tega desetletja. Takrat Slovenije tudi ni bilo pred vsemi ostalimi nekdanjimi komunističnimi državami - kjer je danes. Zanimivo je, da so poročila Freedom House dobila tolikšen medijski odmev prav sedaj, ko je na oblasti tako imenovana desnica. V obdobju prejšnjih vlad, ko so bile marsikatero ocene slabše kot so danes, je le malokdo poročal o tem.

Čeprav je metodologija, ki jo uporablja Freedom House, z leti vedno bolj dodelana, pa so še vedno določene pomanjkljivosti. Pri stanju na področju medijev obravnavajo zgolj medijsko svobodo v smislu odsotnosti takšnih ali drugačnih omejitev in pritiskov; medtem ko se z nekaterimi drugimi, za stanje demokracije tudi zelo pomembnimi vidiki, kot sta denimo mnenjska pluralnost medijskega prostora in profesionalizem medijskih akterjev, ne ukvarjajo. Samo dejstvo, da obstaja možnost izražanja različnih pogledov, namreč o stanju kaj dosti ne pove. Ni pomembno zgolj, ali ima nekdo možnost izražati svoja stališča, ampak tudi, kje jih lahko izraža. Ni vseeno, ali v največjih in najbolj spremljanih (branih, poslušanih, gledanih) medijih ali v majhnih nizkonakladnih glasilih.

To seveda ne pomeni, da raziskav Freedom House in drugih relevantnih organizacij ne gre jemati resno. Vendar je pri interpretaciji njihovih rezultatov vselej potrebna določena previdnost.

O poročilih Freedom House smo pisali že šestkrat (vpišite ime v iskalnik na tem blogu). Opozorimo na tri geste iz Tomšičevega zapisa. Prva je splošna in pričakovana: poročila zunanjih opazovalcev je treba relativizirati, saj so slaba in kažejo na cenzorske in dedemokratične procese v Sloveniji. Vlado je pač treba braniti. Druga je tipična manipulacija: namesto da bi primerjali oblast Janeza Janše (2004-2008) s prejšnjo, jo raje primerjajo z letom pred 2000. Seveda je vse v primerjavi s komunizmom (domnevno) bleščeče, torej se primerjajmo z najslabšim članom! Tretja gesta je notranje protislovje: Tomšič v tekstu zgoraj trdi, da indeksi

ne merijo pluralizma izražanja pogledov (torej pluralizma medijev), torej pomembno ni »da lahko objavljamo«, temveč tudi »kje lahko objavljamo«, potem pa ta novi kriterij sam zanika, saj trdi, da so pomembne objave v »pomembnih« medijih, ki niso enakovredne objavam v nepomembnih in majhnih. Pluralizem pač delno suspendira majhnost in nemajhnost. Kot kažejo dogodki, bi namreč ta novi kriterij objav v pomembnih medijih verjetno pokazal še slabšo sliko, zato ni jasno, zakaj se Tomšič nanj sklicuje.

Ad 2: Tomšič mora zanikati gibanje indeksov, saj želi prodati spoznanje »poprej so bili bistveno slabši.« Na [temle seznamu](#) Freedom House je jasno razvidno gibanje indeksa (večja točka pomeni manjšo vrednost). Stanje demokracije se je gibalo takole: 2004 = 1.75, 2005 = 1.68, 2006 = 1.75, 2007 = 1.82, pri čemer je treba vedeti, da indeks opisuje stanje za prejšnje leto. Kot vidimo, se je indeks poslabšal za 0.07 točke, drži pa, da je bil slabši pred letom 2002. Indeks avtonomije medijev je bil konstanten do leta 2004, tj. 1.75 točke, a se je drastično znižal kasneje. Sledila je ocena 1.50 za leto 2005 (torej stanje 2004), leto kasneje je zrasla na isto vrednost (1.75) in v letu 2007 na 2.0 točke. Ne le ta, vsi indeksi od korupcije do civilne družbe kažejo na poslabšanje, edina izjema je delovanje sodstva.

Zanimivo je, da skoraj nihče doslej ni problematiziral podpisanega pisca poročila, pravnika mag. Andriža Terška s Pravne fakultete v Ljubljani. Ne zato, ker bi to moral, temveč ker so v naravi oblastnikov osebne diskreditacije običajen način funkcioniranja.

Ekonomist Kovač o kraji medijskih hlapcev

16.08.2007 ob 16:53

Časopis Finance, ki je s svojo politiko predrznih in nesramnih zunanjih kolumnistov poskrbel za nižanje novinarskih, predvsem pa racionalističnih in moralnih standardov v zadnjih nekaj letih, danes (16. 8. 2007) objavlja članek svojega kolumnista ekonomista Stanislava Kovača pod naslovom »Public enemy: Medijski hlapci oligarhov«, kjer piše o kraji (svoje) avtorske ideje in ideološki cenzuri tednika Mladine. Povod za pisanje je članek Boruta Mekine z naslovom Slovenski oligarhi. Kovač Mladini, predvsem pa odgovornemu uredniku Gregi Repovžu, očita kopico grehov in pristranosti, vse skupaj pa začini s svojimi znanimi tezami o Forumu 21, ki seveda v ozadju in oligarhično (verjetno bi trdil tudi, da po mafijsko) vodi številna slovenska podjetja. Če pustimo hude in v ničemer potrjene teorije zarote ob strani, je zanimiva predvsem neverjetna presoja, po kateri naj bi novinar Mekina ukradel »avtorsko idejo, koncept in analizo« Kovaču.

Teza o kraji (»brez navedbe vira«) ni v ničemer potrjena in izzveni v prepričanje, da se je Mekina pregrešil zgolj zato, ker je pisal o nečem, o čemer je Kovač že pisal, in to pod naslovi, ki vsebujejo označbo »oligarhi«. Veliko premalo za tako radikalno obtožbo in še zlasti premalo za pavšalne napade na Mladino. Takšne ocene predvsem največ povejo o avtorju samem. Za večjo kredibilnost bi Kovač moral navesti jasne dokaze plagiatorstva, ne pa pavšalno označiti zanj neko področje pisanja, za katerega se zdi, da si ga lasti.

Članek Kovača je dostopen [tule](#).

DNS in SNS: novinarja Roka Kajzerja šikanirajo vodilni na Delu

16.08.2007 ob 20:14

Kot poročajo nekateri mediji danes, sta Društvo novinarjev Slovenije in Sindikat novinarjev Slovenije v pisni izjavi protestirala proti ravnanju vodstva časopisne hiše Delo zoper njenega zagrebškega dopisnika Roka Kajzerja. Novinarski organizaciji opozarjata, da je bil novinar junija prisiljen podpisati novo pogodbo o zaposlitvi, ki pa mu je delodajalec noče izročiti.

Prepričani so, da so zadnja dogajanja v časopisni hiši, povezana s tem primerom, le »nadaljevanje šikaniranja«. Novoimenovani odgovorni urednik časnika Janez Markeš, ki je s funkcijo prevzel tudi reševanje tega primera, poudarja, da se zavzema predvsem za umiritev zadeve v zadovoljstvo vseh vpletenih.

Novinarski organizaciji opozarjata, da je bil novinar junija prisiljen podpisati novo pogodbo o zaposlitvi, ki pa mu je delodajalec noče izročiti. Poleg tega naj bi mu zagrozili tudi z opozorilom pred odpovedjo pogodbe iz krivdnega razloga, ker se brez svojega pravnega zastopnika ni želel udeležiti neformalnega pogovora s predsednikom uprave Dela Danilom Slivnikom. V organizacijah so prepričani, da "se želi na tovrstnih neformalnih srečanjih od Kajzerja izsiliti odstop od tožbe, ki jo je zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi sprožil zoper družbo.

"Kot urednik sem prejel pismo Roka Kajzerja in odmeve nanj zgolj posredno oz. v vednost," je v izjavi pojasnil Markeš. Ker je torej z zadevo seznanjen le posredno, je ne namerava komentirati, vse dokler se z vpletenimi v spor ne bo pogovoril osebno. "Načeloma pa se zavzemam za umiritev zadeve," pravi odgovorni urednik Dela, ki je prepričan, da je to mogoče storiti v zadovoljstvo vseh vpletenih v nesporazum.

Zgodba je povzeta po Dnevniku [tule](#).

Odgovorni urednik Financ končno prevzel odgovornost za žaljivo pisanje v svojem časopisu

26.08.2007 ob 10:30

Kakšni naj bodo profesionalni standardi pisanja, ki jim sledijo uredništva časopisov in njihovi novinarji in zunanji sodelavci? Odgovorni urednik in direktor časopisa Finance se zaveda problema, a mu je malo mar. Njegova [zadnja reakcija](#) (Finance, 24. 8. 2007) na številne proteste glede nižanja vseh možnih standardov v zapisih njegovih kolumnistov, predvsem ekonomistov Mića Mrkaića in Rada Pezdirja, zamahne z roko. Trik je cenen in neprepričljiv: razpravo obrniti v druge vode. Takole začne:

Velikokrat me znanci na cesti ustavijo in želijo razpravljati o vsem živem; ta teden me je izjemno prijazni gospod pobaral, češ, kako lahko časopis, ki mu mora biti mar za njegov ugled, objavlja kolumne Mića Mrkaića. To, kar je v torek objavil o lipicancih, naj bi resnično, ampak resnično bilo preveč.

O tem, kako bi moral paziti na ugled, mi radi govorijo ugledni ljudje, ki se ukvarjajo s kulturo. Hvaležen sem jim za vsako besedo, čisto zares, kajti v sodobnem poslovnem svetu je pritožba darilo. Po drugi strani pa je ugled povezan z odgovornostjo. In kako je z njo v naši državi, predvsem med tistimi, ki se nikakor ne morejo odtrgati od proračunskih seskov?

Konča pa seveda pri problemih slovenske družbe in gospodarstva. Namesto da bi urednik pripoznal in začel razpravo o tem, za kar je odgovoren, se izmuzne in zagovarja svoje kolumniste s tem, da pokaže s prstom na pereče teme iz slovenskega vsakdana. Nihče ni zanikal in odrekal reševanja teh problemov. Ampak na ta način Frankl ni želel niti z besedico prispevati k debati o tem, zakaj v svojem časopisu dopušča grobe osebne diskvalifikacije, insinucije, zmerjanja in žalitve, za nameček pa še največkrat slaboumne provokacije, katerih edini cilj je razburkati javnost z veliko dozo neumnosti. Razen če misli, da situacija per se zahteva ali legitimira žaljivo in degutantno pisanje. Kar stori, je abstraktna, patetična, cinična in v ničemer utemeljena obramba:

Ja, edini neugleden je Mićo Mrkaić.

In ta stavek je vse, kar vsebinskega pove o temi. Zdaj končno vemo, kdo prevzema odgovornost ne le de iure, temveč tudi deklarativno.

[So novinarju Toniju Periću sledili po nareku generalnega direktorja davčne uprave?](#)

28.08.2007 ob 06:45

Zgodbo pod naslovom »Je Ivan Simič naročil sledenje Direktovega novinarja?« dne 25. 8. 2007 objavlja Rok Praprotnik v [Dnevniku](#):

V torkovem Dnevniku smo objavili pismo davčnega inšpektorja Đorđa Perića, ki je v zadnjem odstavku zapisal, da naj generalni direktor davčne uprave Ivan Simič pojasni, zakaj, kdaj, kako in komu je naročil sledenje novinarja enega od slovenskih tiskanih medijev. Ker je obtožba huda, smo Perića prosili za dodatna pojasnila.

Povedal je, da ga je februarja poklical prijatelj, ki mu je povedal, da ga je poklical Ivan Simič in ga prosil, da se še isti dan zgleda v bifeju Barjanka v Ljubljani v bližini generalnega davčnega urada. Tam ga je pričakal Simičev predstavnik za stike z javnostjo Iztok Verdnik, ki mu je dal fotografijo novinarja časopisa Direkt Tonija Perića in mu naročil, naj sledi tega novinarja, ker ima Simič informacijo, da bo novinarju nekdo, ki se piše Kalan, dostavil listine, ki naj bi bremenile Simiča. Đorđa Perića smo vprašali tudi, ali je s Tonijem Perićem v sorodu in odgovoril je, da nista, sta tudi različnih narodnosti.

Na Ivana Simiča in Iztoka Verdnika smo glede navedb davčnega inšpektorja Perića naslovili več vprašanj. Dobili smo odgovor, da ne Simič ne Verdnik nista naročila sledenja novinarja. "Informativni pogovor o možnostih zakonitih načinov zbiranja informacij je bil opravljen z zasebnim detektivom Juretom Glavinovičem," je zapisal Verdnik in nadaljeval: "Davčna uprava je bila pred dobrimi petimi meseci namreč soočena z razkrivanjem podatkov, ki so opredeljeni kot davčna tajnost, razkrivanje teh podatkov pa obravnava tudi kazenska zakonodaja." Verdnika smo vprašali še, zakaj je zasebnemu detektivu kazal fotografijo novinarja, in pojasnil je, da je želel samo razčistiti, za katerega Perića gre.

Vendar, kot se je izkazalo zdaj, Simičev zasebni detektiv sploh ni zasebni detektiv, saj po registru detektivske zbornice Glavinovič že od leta 2005 nima ustrezne licence. To pomeni, da detektivskega dela za Simiča v nobenem primeru ne bi mogel opravljati zakonito.

Predsednik društva novinarjev Grega Repovž meni, da je nenavadno že to, da je Simič sploh pomislil na zasebnega detektiva, saj ima na voljo tožilstvo in policijo, če gre za nezakonita ravnanja. "Kot že v nekaterih redkih primerih, je tudi tokrat nevdržno že samo dejstvo, da se poskuša pri novinarju izslediti vir informacij, namesto da bi sam državni organ zagotovil primeren način varovanja podatkov. Zagotovo je to poseg v svobodo novinarstva in poseg v zasebnost tega novinarja. Tudi to, da tiskovni predstavnik hodi okoli s sliko novinarja in jo kaže zasebnemu detektivu, ne sodi v resno državo. Gre za način, ki terja posledice tako na osebni kot institucionalni ravni. Hkrati pa tudi zagotovo, da gre za osamljen primer. Pričakujem, da bodo okoliščine tega ravnanja razjasnjene v celoti in da bo v skladu z zakonom predstavljena celotna dokumentacija o tem primeru," pravi Repovž.

Novinar Perić pa meni: "Že od časov afere Depala vas oziroma zaradi izkušenj, ki so jih pred tem imeli novinarji, ter zaradi svojevrstnega nadaljevanja sorodnih zgodb na ravni Slovenija-Hrvaška se mi zdijo dognanja docela resnična. Vendar sploh ne pričakujem, da bi se moja osebna zgodba, če se bo docela potrdila, utegnila razplesti tako, da bo v ponos sedanji pravni državi."

[Novinar Večera Blaž Zgaga pisal evropskim politikom glede cenzure v Sloveniji in jih pozval, da pomagajo ustaviti Janšo](#)

29.08.2007 ob 17:00

Slovenski novinar Večera, Blaž Zgaga, se je pred kratkim obrnil na predsednike vlad, predsednike držav, na predsedujoče parlamentom vseh evropskih držav ter na nevladne organizacije ter tiskovne agencije s prošnjo za pomoč slovenskim novinarjem, nad katerimi se izvajajo hudi pritiski. Naslov njegovega prispevka je »Cenzura v Sloveniji« in v njem pledira za to, da bi omenjeni pozvali predsednika vlade, Janeza Janšo, da preneha z intervencijami v medije, še zlasti v situaciji, ko bo Slovenija naslednje leto predsedovala EU. Pismo omenjenim in evropski javnosti sploh objavljamo spodaj; navedimo že nekaj odmevov v tujini ([tule](#), [tule](#) in [tule](#)). Spomnimo, da je poteza Zgaga prva tovrstna pogumna poteza kakšnega slovenskega novinarja.

Public letter to the leaders and citizens of European Union

Censorship in Slovenia

Your excellency, dear citizen of the European union!

As a journalist of the Slovenian daily newspaper Večer with a lot of experience I would like to inform you about some worrying developments in Slovenian media. My articles, for example, are often censored. Mostly these are articles which convey some unfavourable information toward the governmental policy or which are critical of the government and its president Janez Janša.

After the elections in 2004 all editors and chief executive officers in almost all major media in Slovenia have been removed from their positions. These changes have been conducted by the government, which has used state shares in some Slovenian companies with shares in media as a tool for these replacements. In addition, there were also some other pressures on owners of media shares.

The Slovenian government established an informal and influential pyramid of decision-making in a vast majority of Slovenia's media. The consequences are daily pressures on journalists and censorship implemented by editors with a positive attitude towards Janša's government. This situation, unfortunately, also exist at newspaper Večer.

According to the research presented by the Peace Institute from Ljubljana in May 2007, three different types of censorship exist in Slovenian media. Besides experiencing censorship, many journalists have lost their jobs in the last years, and a lot of journalists have been removed from covering certain specialised themes. Also I, for example, have been removed from covering intelligence and security affairs in my newspaper despite my indisputable references in this field. This sensitive area is now covered by a journalist inclined to the government.

Interference of the main government party SDS (Slovenian Democratic Party) and its president Janez Janša in the media was confirmed on 12 June 2007 in a letter of Adrijana Starina Kosem, the then secretary general at the Ministry of Economy and a former close associate of the head of the government.

Interventions in the media are not the only sign of less democratic rule of the current government. Almost all institutions assuring checks and balances and which are a prerequisite for working democracy are under pressure in Slovenia.

These are the reasons why I am asking you, the leaders and citizens of the European Union, for assistance. I am appealing to you to carefully monitor the developments in Slovenia. I am also asking you to call on the head of the government Janez Janša to stop the pressures and interferences in the media, either through your diplomatic communication with the Slovenian government or by your personal letters sent to the Slovenian embassies in your countries.

On 1st January 2008 Slovenia will begin its semi-annual presidency of the European Union. It would be a worrying message for all citizens of the European Union and the rest of the world that in the 21st century European Union is led by a country where censorship and pressures on journalists are so widespread. And where an authoritarian type of governing is developing, while the democracy and media freedom are declining. Unfortunately, such is the situation in Slovenia at the moment. The forthcoming presidency by such a country could be a worrying signal for the present, but even more disturbing for the future of the European Union.

Blaž Zgaga, journalist, Večer

Author's references:

- more than 2000 articles published in newspapers Delo in Večer since 1993*
- The Observer, >British deal fuelled Balkan War<, May 28 2000, with Antony Barnett, London*
- Jane's Intelligence Review, >Slovenia's missing intelligence reforms<, November 2000, London*
- Committee to Protect Journalists, >Attacks on the press<, 2001 and 2002, New York;*

listed after being prosecuted in 2000 by the Slovenian General State Attorney for maximum five years in prison for revealing a military secret. He was accused of disclosing intelligence cooperation between Slovenian and US intelligence services (Defence Intelligence Agency) in Yugoslavia. He won the legal case at the court in 2003.

Kako poročajo o pismu novinarja Zgaga

30.08.2007 ob 09:28

Včeraj smo že poročali o pismu novinarja Večera Blaža Zgaga vsem evropskih voditeljem in evropski javnosti glede stanja medijev v Sloveniji. Novinar se je sicer že naslovil tudi na slovensko javnost, vendar je bil – v skladu z naravo zapisa o cenzuri in njeno potrditvijo – deležen cenzure.

Ker gre za dogodek, ki je takšnega formata, da bi o njem upravičeno smeli pričakovati vsaj majhno poročilo, bomo beležili objave v slovenskih medijih. Zaenkrat sta novico pribeležila MMC RTV, na svojem teletekstu in na portalu RTV ([tule](#)). Zapis je dodal Bojan Požar na Pozareport ([tule](#)). Bralce tega bloga prosimo, da nam javijo, če so zasledili še kakšnega.

Od tujih objav napotujemo še na slovaško ([tule](#)) in makedonsko ([tule](#)). Včeraj smo naštevi dve avstrijski in madžarsko ([tule](#), [tule](#) in [tule](#)). Preostale sledijo.

[Uredništvo Večera in vlada neusmiljeno proti Zgagi, DNS in SNS mu dajeta prav](#)

30.08.2007 ob 16:02

Uredniki na Večeru, po pričakovanju, zavračajo obtožbe novinarja Blaža Zgaga. Celo več: proti njegovi izjavi o stanju v Sloveniji in cenzuri v Večeru (obojem torej!) se je izreklo vseh 13 urednikov. Nekaj podobnega je storila vlada v izjavi predstavnika za javnost Valentina Hajdinjaka, kjer se ta smeši, ko pravi, da samo dejstvo, da je Zgaga lahko pisal evropskih državnikov, priča o svobodi tiska. Figo, priča kvečjemu o svobodni odpremi pošte.

Nekaj drugega pa pravita predstavnika DNS in SNS. Oba se bolj ali manj strinjata z navedbami Zgaga in pozdravljata pobudo. Več o tem v poročilu portala RTV [tule](#).

Objavljamo še komentar Zgaga za Vest.si, v katerem govori tudi o cenzuri svojega lastnega pisma na STA. Komentar najdete [tukaj](#) in je od tam povzet spodaj:

Evropske voditelje in državljane sem o cenzuri in političnih pritiskih obvestil predvsem zato, ker mi je tako velevalo moje poklicno poslanstvo. To je bila moja profesionalna dolžnost! Kajti razkorak med dejanskimi procesi, ki potekajo v slovenski družbi, in tem, o čem še lahko pišemo in predvsem kaj je sploh objavljeno, je že tako velik, da slovenska javnost ni več informirana v zadostni meri. S tem je okrnjen tudi eden temeljev vsake demokratične ureditve, torej obveščенost državljanov o javnih zadevah.

Cenzuri in političnim pritiskom pa so podvrženi tudi številni moji novinarski kolegi iz drugih medijskih hiš. Čakam, da se še oni pridružijo temu protestu, še posebej zaradi določb Muenchenske deklaracije.

"Odgovornost novinarja do javnosti je nad katero koli drugo odgovornostjo, zlasti nad odgovornostjo do delodajalca ali oblasti." Tako določa Muenchenska deklaracija o pravicah in dolžnostih novinarjev. Tudi sam čutim največjo odgovornost zlasti do javnosti, predvsem do bralcev mojega časnika Večer.

Ob mojem protestu pa se je znova pripetil primer cenzure. Čeprav je že 24. avgusta Slovenska tiskovna agencija prejela članek o mojem pismu od avstrijske tiskovne agencije, o njem ni poročala slovenski javnosti. Informacija je obtičala skrita v pregledu poročanja tujih agencij, kar bi bilo še leto ali dve nazaj nepredstavljivo. To je še en očiten primer, kako državno nadzirani mediji filtrirajo ali pravilno rečeno – cenzurirajo informacije slovenski javnosti.

V Sloveniji se v zadnjih letih vsak dan izvajajo tri vrste cenzure. Zato tudi vas, slovenske državljane, pozivam, da napišete protestno pismo in ga pošljete slovenski vladi ali kar neposredno v Janšev kabinet.

Blaž Zgaga

Zgaga za Prague Post opisuje primere svoje cenzure, medtem kot Večerovi uredniki cenzuro zanikajo

30.08.2007 ob 17:41

Nadaljujemo zgodbo z apelom novinarja. Objavljamo zapis Zgaga za češki časopis Prague Post, ki ga najdete [tule](#). Spodaj je odlomek za pokušino:

For example, my newspaper, Večer, scrapped an opinion piece I wrote about how the new chief of the Slovenian Army was selected. Editors had previously planned for my column to run at the top of the editorial page.

The next day, I wrote about a change in policy that allows our secret services to eavesdrop on citizens. That column wasn't published, either. These types of opinion columns were always assigned by editors and run in the past. Since January, however, I have not been called on to write any opinion columns.

According to research by the Peace Institute, an international nonprofit group with offices in Ljubljana, there are three types of press censorship in Slovenia. The first type of censorship is when sentences or whole paragraphs of text are deleted or changed without the consent of the author. Second on the list is when a newspaper refuses to publish articles or opinions after they have been assigned by editors. The third kind is people and topics that are verboten to writers if editors believe writing about them could disturb the government.

All three types of censorship exist at my newspaper and, unfortunately, also at a majority of other major Slovenian publications.

At newspapers, top editors and the chief executive officer make these decisions. That means the distinction between editorial and management is practically dissolved in most Slovenian media.

Worse, most of these managers are informally or personally connected with the government or the ruling SDS political party, which gave them their positions.

Editors removed me from my beat covering intelligence matters five months ago, when the government established a special commission to investigate a Slovenian intelligence-security agency. This investigation and dismantling of the secret service has become a big scandal this year in Slovenia and it still is not finished.

Editors have also threatened to remove me from covering defense and military issues, despite my background in this field.

So now I cover press conferences and write some other stories where there is a need. But I don't do investigative journalism anymore, because I can't get the stories published in my newspaper.

Izjava za javnost Mednarodnega inštituta za tisk (IPI): zaskrbljenost nad situacijo v medijih in pobuda, da vlada ustanovi neodvisno komisijo

31.08.2007 ob 16:31

Kot smo preverili, je ena od reakcij na nedavni apel novinarja Blaža Zgaga evropski javnosti prišla danes (31. 8. 2007) v obliki javne izjave IPI in SEEMO. Izjavo smo prevedli in jo objavljamo spodaj, v originalu je dostopna na [tej strani](#). Spomnimo, da so večji slovenski mediji, z izjemo redkih (RTV portala, ne pa tudi radia in TV!), zamolčali Zgagov poziv. Nov lakmusov papir nas čaka ob poročilih glede spodnje izjave.

IPI in SEEMO izražata zaskrbljenost glede slovenske medijske situacije in zahtevata neodvisno preiskavo, ki bo preučila, če vlada poskuša vplivati na medije

31 avgust 2007

Mednarodni inštitut za tisk (IPI) in njegova podružnica Jugovzhodna evropska medijska organizacija (SEEMO) izražata vedno večjo zaskrbljenost glede možnih političnih pritiskov na slovenske medije.

Ena od obtožb se glasi, da slovenska vlada neposredno vpliva na medije skozi zlorabe gospodarskih vplivov na podjetja, ki imajo svoje finančne deleže v številnih medijskih hišah.

Direktor IPI, Johann P. Fritz, komentira situacijo takole: »Zelo sem zaskrbljen glede slovenske medijske situacije v tem trenutku. Gospodarski in finančni vplivi skozi deleže v podjetjih ne bi nikoli smeli bili zlorabljeni s strani vlade kot vzvod za pritisk na neodvisne medijske hiše v smeri, da objavljajo njej naklonjene vesti.«

»Prakticiranje uredniške neodvisnosti je bistveno za kredibilnost vsake medijske hiše in če vlade iščejo načine, da bi to načelo prekršile, je to povsem nedopustno za državo, ki je članica Evropske unije.«

»Rad bi pozval slovensko vlado, da izpelje neodvisno preiskavo o nedavnih dogodkih in ustvari nov sistem, ki bo zagotavljal, da so mediji zunaj dosega roke izvršne veje oblasti. Če je takšno načelo prelomljeno v Sloveniji, potem je to zastrašujoče ne le za medije, ampak tudi za javnost, ki spremlja informacije,« dodaja Fritz.

»SEEMO je seznanjena s podobnimi primeri pritiskov v drugih državah v regiji, toda če bi se izkazalo, da ti držijo, so dogodki v Sloveniji še posebej škodljivi, saj bo Slovenija predsedovala Evropski uniji v letu 2008. Države, ki prevzamejo vodenje EU, morajo biti za zgled in zato sem zaskrbljen, da bo takšna situacija slabo sporočilo drugim državam, kako lahko vplivajo na pisanje medijev,« je izjavil generalni sekretar SEEMO Oliver Vujovic.

Podatki, ki sta jih prejela IPI in SEEMO, govorijo o številnih primerih političnih pritiskov na novinarje, ki so napisali kritične prispevke o aktualni desnosredinski vladi in njenem predsedniku Janezu Janši.

Poročila govorijo o tem, da so številni ugledni novinarji zapustili najvplivnejši slovenski časnik Delo. Med tistimi, ki so odšli, je novinarka Barbara Šurk, specializirana za poročanje o Bližnjem vzhodu. Šurkova trdi, da so jo prisilili v odhod s tem, da so ji ponudili mizerno plačo.

Matija Grah, Delov dopisnik z Dunaja, pravi, da je njegovo poročanje o žgoči debati o dvojezičnih napisih na avstrijskem Koroškem, kjer živi slovenska manjšina, pripeljalo do njegovega umika z mesta dopisnika po pritožbah slovenske vlade. Delov dopisnik iz Zagreba, Rok Kajzer, se je prav tako znašel v težavah po tistem, ko je napisal poročilo o problematičnem delu meje s Hrvaško.

Ob Delu se pojavljajo težave tudi pri časniku Večer. Konec maja so nekateri člani Slovenskega društva pisateljev izrazili svojo zaskrbljenost v pismu z naslovom »Proti ustrahovanju in kaznovanju«.

[O Zgagi in izjavi IPI glede medijskih pritiskov pri nas poročal Večernji list](#)

3.09.2007 ob 15:39

Poziv Blaža Zgaga in Mednarodnega inštituta za tisk (IPI) še dalje odmeva v tujini, doma pa je deležen popolnega bojkota. Naštejmo medije, ki so zamolčali oboje: RTV Slovenija (razen MMCja), Delo, Večer, Primorske novice, POP TV, Dnevnik.

V današnji izdaji informacijo o obojem prinaša Večernji list. Avtor zapisa je Vlado Zagorac, naslov prispevka je »Slovenija: Međunarodni institut za tisak napada slovensku vladu« in podnaslov »Janez Janša narušio neovisnost medija«.

Poudarek:

Mariborski slučaj

U javno objavljenom pozivu tvrdi se da podaci kojima raspolažu IPI i njegova filijala Jugoistočna europska medijska organizacija govore o mnogobrojnim slučajevima političkih pritisaka na novinare koji su pisali kritičke tekstove o vlasti desnog centra i njezinu predsjedniku Janši.

Kao najnoviji primjer navodi se javni poziv novinara mariborskog lista Večer Blaža Zgaga u kojem govori o pritiscima na sebe osobno.

Nedopustivo za EU

Komentirajući stanje medijskih sloboda u Sloveniji direktor IPI-a Johann P. Fritz izrazio je zabrinutost kazavši kako vlada svoje gospodarske i financijske utjecaje nikada ne bi smjela koristiti kao polugu za pritisak na neovisne medijske kuće i postavljati zahtjeve da objavljuju za vladu povoljne informacije.

»Ako je to načelo u Sloveniji prekršeno, onda to nije zastrašujuće samo za medije nego i za javnost koja informacije prati«, kaže Fritz. Kršenje ovih načela i za svaku članicu EU, kaže on, nedopustivo je, osobito s obzirom na to da će Slovenija 2008. godine predsjedati EU-om.

Celoten članek najdete [tukaj](#).

[»Inkriminirani« nastop Moje Pašek na Vest.si](#)

10.09.2007 ob 13:34

Kot poroča Mladina, je novinarka RTV, Mojca Pašek, zaradi [tegale komentarja](#) odšla na zagovor k svojemu šefu, uredniku informativnega programa TV Slovenija, Rajku Geriču. Na Vest.si je kot gostujoča komentatorka pokomentirala afero Sova in nekoliko preveč ošvrknila premierja Janšo. Seveda je čisto mogoče, da vsebina njenega komentarja ni povezana z opozorilom, ki si ga je prislužila skupaj z vsemi zaposlenimi, češ naj spoštujejo konkurenčno klavzulo. Vprašanje je seveda, kaj šteje za nastop v drugem mediju in predvsem, kot opozarja Mladinin novinar Gregor Cerar, za koga to šteje. Za Rajka Geriča menda ne: v razvidu medijev je naveden kot odgovorni urednik (!) Domžalsko-kamniških novic. Za Jožeta Možino, direktorja TV Slovenija, menda tudi ne: še vedno je odgovorni urednik (!) prestižnega desnousmerjenega mesečnika Ampak.

Kdo torej spoštuje konkurenčno klavzulo in kdo ne? Velja le za »vaše« in ne za »naše«? Velja le za šefe, ne pa za podrejene? Quod licet Jovi non licet bovi?

Odgovorna urednica Direkta angažirana v procesu proti Popoviču?

11.09.2007 ob 10:17

Zgodba, ki bi jo veljalo raziskati: koprskemu županu Borisu Popoviču na sojenju proti njemu zaradi davčne utaje gre nepričakovano odlično, Požarreport pa poroča o nenavadni navzočnosti in gestikulaciji odgovorne urednice Direkta Ksenije Gerovac na samem sojenju. [Tukaj](#).

Današnja [naslovnica Direkta](#) in glavna zgodba je zato nekam predvidljiva: »Popovič zmagovalec v skonstruiranem procesu«. Župan seveda še ni zmagovalec, oprostilne sodbe še ni. Namigovanjem Bojana Požarja o morebitnem dogovorjenem medijskem pokritju se bo težko izogniti, še zlasti pa bi veljalo raziskati, katera področja je doslej pokrivala odgovorna urednica, kolikokrat je bila na terenu in še kakšno malenkost, ki jo omenja Požar.

[O medijih v Sloveniji, pobudi Zgaga in izjavi IPI piše tudi hrvaški Feral Tribune](#)

15.09.2007 ob 08:04

Medtem ko slovenski mediji še dalje pretežno molčijo o obojem, je bistvo »samorazkrivajoče« reakcije pojasnil sam novinar Zgaga za Feral Tribune:

*"Nakon reakcije IPI-ja nije se dogodilo više ništa", rekao nam je **Zgaga**, "pa tako nije u glavnim slovenskim medijima to pismo niti preneseno, s izuzetkom web i teletekst stranica RTV Slovenije, ali ne i televizijskog programa... Strani mediji u Sloveniji poput američkog Pop TV-a ionako izbjegavaju vijesti o drugim medijima. Istovremeno o tome pišu brojne poznate europske adrese, pa je došlo do simptomatične situacije u kojoj slovenski mediji ne obavještavaju domaću javnost ni o tome da međunarodni krugovi pišu kako joj se uskraćuju važne informacije. Ne znam što bi bio bolji dokaz o politički diktiranoj cenzuri. Mene osobno zvali su samo iz Mladine, ne računajući kolege koji me privatno podržavaju. Razgovarao sam nakon svega i sa svojim odgovornim urednikom **Tomažom Rancom**, koji niječe da sam bio cenzuriran u Večeru. Nije važno, o tome ionako posjedujem već puno dokaza".*

Celoten, relativno obširen članek je [tukaj](#).

Vodušek stopil čez rob novinarskih načel?

17.09.2007 ob 07:00

Afera Sova je narodila več vprašanj o ravnanju novinarjev, eno pa se v zadnjem času venomer ponavlja. Dogodki zadnje epizode o domnevno dogovorjenih incidentih med Janšo in Sanaderjem so nastali na podlagi neavtoriziranega posnetka, ki ga je novinar RTV Slovenija Vladimir Vodušek prenesel svojemu mediju, četudi mu avtor izjave, poslanec in bivši premier Anton Rop, tega ni izrecno dovolil. Celó več, bil je trdno prepričan, da novinar o tem ne bo poročal:

»Novinar je žal zlorabil moje zaupanje in pojasnjevanje v neuradnem delu najinega razgovora o tem, zakaj mu uradno situacije ne morem in ne bom podrobno razlagal. Na njegovo vprašanje, ali se je pred volitvami 2004 prisluškovalo Janezu Janši, sem mu uradno pojasnil, da se mu ni, sem mu pa pred tem neuradno pojasnil, zakaj mu ne morem uradno pojasniti vseh detajlov... Vendar očitno ostaja dejstvo, da je novinar najin razgovor nepooblaščno snemal in ta posnetek, kljub drugačnim določbam iz novinarskega kodeska in tudi kazenske zakonodaje, objavil. Novinar je z objavjo na skrivaj posnetega posnetka storil kaznivo dejanje, a hkrati zavaroval Janeza Janšo in njegove, da jih je objavljeni posnetek na neki način opozoril, da tako da so se lahko pripravili in začeli pospešeno skrivati morebitne dokaze.«

Spomnimo, omenjeni posnetek je nastal 17. junija. Nekaj mesecev kasneje, 10. septembra 2007, pa je v oddaji Vroči stol isti novinar prvič objavil še del posnetka, o katerem je, četudi se je v teh mesecih razvijala burna debata, molčal. V njem je bilo slišati Ropa, ki je 17. junija dejal še:

»Sova sledila tistemu, kar se je dogajalo v Piranskem zalivu, tujim obveščevalnim službam in vsem, ki so škodovali slovenskim interesom«. »Znotraj tega so očitno ujeli še tega fanta (sklepati je, da je mislil Janšo, op. p.), ki se je zahvaljeval za incident. Samo tega prisluha ni in ga ni bilo nikjer. In ga tudi nimajo. Če so ga kdaj imeli, so ga takoj uničili in iz tega nikoli niso delali zgodbe... In zdaj bo Sova napadala Janšo, ali kaj, da je desetkrat izdal Slovenijo? To je res noro. Bistvo te zgodbe je, da so bili vsi incidenti, ki so se dogajali pred volitvami, aranžirani in dogovorjeni med Sanaderjem in Janšo. Samo teh dokazov ni, to so govorice.«

Poudarek iz Ropovega pojasnila, ki naj bi spremenil politični razvoj dogodkov, je bil predvsem tisti »ni dokazov«, kar časovno več kot ustreza in se ujema s trenutnim razvojem dogodkov. Vprašanje se glasi, kakšno zakonsko ali novinarsko mejo je prestopi avtor oddaje Vladimir Vodušek s tem, ko je ta del pogovora objavil šele zdaj?

»V oddajo smo poleg vseh članov parlamentarne komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb povabili tudi Antona Ropa, a ni želel sodelovati, zato smo se odločili, da bomo objavili nekatere še neobjavljene dele. To je bila prva oddaja, ki je poskušala celovito pojasniti vse ozadje afere Sova. Želeli smo pripomoči k razjasnitvi nekaterih vprašanj, ki se nenehno ponavljajo.«

Rop se je odzval z besedami, da so bile prikrito snemane izjave vzete iz konteksta. Vztraja, da ga je Iztok Podbregar informiral o incidentih v Piranskem zalivu, česar nekdanji direktor Sove ni zanikal, in ponovil, da govori resnico.

Voduškovo ravnanje je sporno v dveh točkah: neodvisna institucija, verjetno Novinarsko častno razsodišče, bi moralo raziskati, ali je postopal korektno in v skladu z novinarskimi načeli. Prav tako bi moralo presoditi, ali primer njegovega ravnanja zaradi izrazitega sovpadanja s političnimi željami neke politične opcije ni primer politično instrumentaliziranega novinarstva.

Poziv novinarjev informativnega programa RTV Slovenija

17.09.2007 ob 15:03

V RTV hiši že nekaj časa tli. Novinarji so prisiljeni v komercializacijo programov, njihovo število se redči, pritiski so dnevni. O svojih delovnih razmerah in kršitvah osnovnih pravil novinarskega dela v javnem servisu, ki so določena v statutu RTV in Kodeksu novinarjev RTV Slovenija, pišejo v spodnjem pismu vodstvu in programskemu svetu RTV.

Programski svet RTV Slovenija

Anton Guzej

Generalni direktor RTV Slovenija

Jože Možina

Direktor TV Slovenija

Pozdravljeni!

Novinarji in novinarke Informativnega programa TV Slovenija smo zaskrbljeni zaradi programskih, vsebinskih in kadrovskih razmer, s katerimi se soočamo pri našem novinarskem delu.

V le nekaj mesecih je v notranjepolitičnem uredništvu delovno razmerje prekinilo šest novinark, dve sta odšli na porodniški dopust. Zunanjepolitično uredništvo sta zapustila dva novinarja, ena novinarka je na porodniškem dopustu, dve sta odšli na dopisništvi v tujino.

Tako številčni, predvsem pa nenadni in nepričakovani odhodi prepoznavnih in izkušenih novinarjev, ki so si novinarsko ime ustvarili prav v Informativnem programu javne televizije, bi morali biti znak za alarm. So posledica ozračja negotovosti in nezadovoljstva, ki vlada v našem programu in ki so ga po našem mnenju povzročili predvsem naslednji razlogi:

- Pri pokrivanju najpomembnejših notranjepolitičnih tem v informativnih oddajah so bila v zadnjih mesecih pogosto kršena osnovna pravila novinarskega dela v javnem servisu, ki so določena v statutu RTV in Kodeksu novinarjev RTV Slovenija, na katera pa velikokrat kljub našim opozorilom nihče od odgovornih ni reagiral. Ob tem je v zadnjem času postalo pravilo, da ključne notranjepolitične teme in dogodke pokrivajo novi sodelavci brez zadostnih izkušenj na tem področju.

- Zunanjepolitične vsebine, ki smo jih v skladu s poslanstvom javne televizije dolžni spremljati, imajo v dnevnoinformativnih oddajah vse manj veljave in programskega časa. In to kljub temu, da ima RTV Slovenija široko, uveljavljeno in dobro

organizirano mrežo dopisništev v tujini, ki je naša komparativna prednost pred drugimi televizijami.

- Na javni televiziji nastaja nov parlamentarni kanal z ločenim uredništvom, katerega sestava je še neznanka. Glede na to, da vodstvo zavoda doslej še ni pojasnilo, kakšni bodo programska struktura, vsebine, predvsem pa vloga novega programa, se sprašujemo, ali se bo njegovo delovanje zajedalo v finančno in programsko zasnovo Informativnega programa in ali bo ta zato osiromašen.

- Čeprav je odgovorni urednik za zdaj preklical načrtovano odpuščanje honorarnih sodelavcev, ki v IP delajo že dalj časa, njegovega zagotovila, da tega ne bo storil v prihodnje, nimamo.

Informativni program bo v naslednjih mesecih spremljal tri velike projekte, predsedniške volitve 2007, predsedovanje Slovenije EU in parlamentarne volitve 2008. Ob vsem navedenem se zato postavlja vprašanje, ali bo naše delo sploh lahko potekalo v skladu s profesionalnimi standardi, ki veljajo za javno televizijo in ki smo jim vsi zavezani.

Vse te dileme smo na sestanku, ki se je na našo pobudo odvijal 5.9.2007, predstavili odgovornemu uredniku Informativnega programa Rajku Geriču. Na tem sestanku smo sklenili, da jih posredujemo tudi vam. Pozivamo vas, da o njih razpravljate in se v skladu s svojimi pooblastili tudi vi zavzamete za to, da Informativni program javne televizije ne bo izgubil položaja in vloge, ki ju je vedno imel v slovenskem medijskem prostoru.

V Ljubljani, 13.9.2007

Novinarji in novinarke

Informativnega programa TV Slovenija

V vednost:

- Rajko Gerič, odgovorni urednik Informativnega programa TV Slovenija*
- Društvo novinarjev Slovenije*
- Sindikat novinarjev Slovenije*

O Janševih pritiskih na slovenske medije in cenzuri tudi Der Spiegel

17.09.2007 ob 19:22

Današnji (17. 9. 2007) nemški Der Spiegel prinaša kratko poročilo o stanju medijev v Sloveniji, opozarja na pritiske, cenzuro, Zgagov poziv in odmeve v tujini. Objavljeno je na [tem mestu](#), zgoraj je njegov posnetek.

Spomnimo, da so to pot slovenski mediji in njihovi novinarji prekosili samega sebe: skorajda brez izjeme niso poročali ne o Zgagovem pozivu (izjema Mladina, kasneje Večer), prav tako ne o pozivu IPI (International Press Institute), kot tudi ne o odzivih iz tujine. Na ta način so na najboljši možni način dokazali, kakšno je dejansko stanje. Zanimivo bo videti, ali bo Spiegel deležen enake usode.

[Še nekaj odmevov na poziv novinarja Zgaga, pa tudi objava v Delu](#)

18.09.2007 ob 20:16

V preteklih zapisih smo že poročali o odmevih na Zgagov poziv v avstrijskih, nemških, madžarskih, čeških, makedonskih, hrvaških in drugih medijih, opozorili pa bi še na [komentar urednikov](#) v Prague Post, [zapis](#) v Barkunu, [zapis](#) na tujem blogu.

Opravičilo dolgujemo Delu, ki vendarle je poročalo o Zgagi in izjavi IPI: tako vsaj sklepamo po [zapisu](#) v spletnem arhivu. Pričakovano ga najdemo v rubriki »Na kratko«. Čeprav gre za nekomentatorsko rubriko, so po svoje želeli zmanjšati verodostojnost izjave IPI-ja. Pomenljiv je zadnji stavek, pa tudi inicialki in oseba, ki se skriva zanjo. Omenimo še, da znova spregleda in ne poroča o pozivu inštituta, ki Janši predlaga, da uvede neodvisno preiskavo glede medijev.

Na kratko

Pon 03.09.2007

Mednarodni inštitut za tisk zaskrbljen

Ljubljana– Po nedavnem apelu novinarja Blaža Zgaga sta Mednarodni inštitut za tisk (IPI) in njegova Jugovzhodna evropska medijska organizacija (SEEMO) v petek dala izjavo za javnost, v kateri izražata skrb zaradi razmer v slovenskih medijih. Sledila sta obtožbam, da slovenska vlada »neposredno vpliva na medije skozi zlorabe gospodarskih vplivov na podjetja«. Direktor Johann P. Friz v sporočilu meni, da je uredniška neodvisnost »bistvena za kredibilnost vsake medijske hiše«. Poročilo obravnava tudi razmere na Delu in v Večeru, izogne pa se tovrstnim opisom v drugih dnevnikih in tednikih. Pred tem inštitut na uredništvo Dela, ki ima v IPI tudi člana odbora, uradno ni naslovil nobenega poziva za komentar ali pojasnilo, kakor je v skladu z novinarsko prakso. J. M.

Več kot bizaren predlog: kodeks za zaposlene na RTV Slovenija

21.09.2007 ob 19:28

Kot poročata Vest.si ([tukaj](#)) in Drugi dom ([tukaj](#)), je generalni direktor RTV Slovenija spisal osnutek kodeksa ravnanja zaposlenih v javnem zavodu RTV Slovenija, ki zveni bizarno, neverjetno in neuresničljivo. Odlikujejo ga neverjetna rigidnost in zategnjenost, ultrakonservativni svetovnonazorski pogled na komunikacijo, oblačenje in delovne navade. Še huje, napisan je v maniri naivnega idealizma, ki je v praksi neuresničljiv in zato zmes nepraktičnosti, nerealizabilnosti in predvsem konceptualne bizarnosti. Dokaz torej, kako ni nevarna le politizacija medijev, temveč tudi svetovnonazorski babilon njegovih protagonistov.

Le nekaj najbolj neverjetnih zahtev iz menuja:

»Naša programska odličnost temelji na spoznanju, da so še tako kakovostne oddaje komaj dovolj dobre za (naše) poslušalce in gledalce.«

(Če najbolj kakovostne oddaje niso dovolj dobre, katere so?)

»Vizija je vabljava podoba zelene prihodnosti, ki jo lahko organizacija doseže, če se zanjo zavestno, načrtno odloči in dovolj potrudi.«

(Retrogradni romantični blablaizem, s katerim si nihče ne more pomagati).

»Več kot prijateljstvo na delovnem mestu ni primerno. Medsebojni odnosi naj bodo poslovni in ne preveč osebni.«

(Nedopustna kontrola čustev. Mar to pomeni, da moraš prekiniti delovno razmerje, če se zaljubiš?)

»Prijaznost in strpnost se v osebni stiku s strankami, gosti ali sodelavci vedno obrestuje. Prijazna beseda in nasmeh ublaži še tako nestrpen odnos.«

(To ni kodeksna zahteva, temveč nezavezujoča duhovna misel. Nezavezujočih misli pa ni mogoče kršiti ali slediti).

»Lepo je, če se ob vsakokratnem srečanju med seboj prijazno pozdravimo, tako v poslovnih stavbi kot izven nje.«

(Formulacija prinaša zgolj dobronamerno sugestijo in nič ne določa ali zapoveduje. Lepo je marsikaj, tudi to, da nam ne težijo z nelepimi kodeksi).

»Ne dovolimo, da bi neurejen videz, neugoden telesni vonj ali neprimerna obleka pri delu prevladali nad našo strokovnostjo.«

(Velja isto kot zgoraj. Določila so ohlapna in relativna, konservativna in ozka. Kaj pa, če ima kdo telesno okvaro in kaj, če nima denarja za primerno obleko? Ali še huje:

ima eno primerno obleko, ker nima denarja, in ta oddaja vonj, ker ne more biti dnevno oprana?).

»Če bomo videli, da ima sodelavec veliko dela, mi pa imamo trenutno čas, mu bomo pomagali in s tem bo delo prej končano. V primeru, da sami ne bomo zmogli ugodno rešiti določenih zadev, za pomoč prosimo sodelavca.«

(Nesmiselna zahteva, ki terja solidarnost, katere izkazovanje je povsem ohlapno in arbitrarno opredeljeno in zato zlahka predmet relativizacij, iskanja izgovorov, itd.)

Danilo Türk pase krave v Posavskem obzorniku

22.09.2007 ob 10:22

Dr. Danilo Türk pasel krave na Bregah

KRŠKO - Na povabilo Posavskega društva seniorjev, menedžerjev in strokovnjakov je v petek, 7. septembra, v krškem kulturnem domu predaval dr. Danilo Türk. V Krško ni prišel v vlo-

gledih na položaj Slovenije tako v Evropi kot v svetu.

Pri tem je med drugim izpostavil, da mora krojenje slovenske politike in medsebojskih odnosov temeljiti na že doseženih in sklenjenih pogodbenih odnosih, kar velja tudi za sosednjo Hrvaško, za katero meni, da bi bilo kompleksnost medsebojnih razmerij v preteklosti še možno reševati preko t. i. pravnih postopkov, medtem ko za sedanje stanje in predvsem za določitev meje na morju ocenjuje, da bi bila ustrežnejša arbitražna. Sicer pa naši kraji dr. Danilu Türku niso neznanka, saj je v krškopoljski vasi Brege preživel pri starih starših veliko otroških in mladostnih dni: „Ob petih zjutraj sem gnal krave na pašo in ravnino tu sem prebral prvo knjigo,“ se je spominjal. Glede na to, da sedaj tu nima več bližnjih sorodnikov, ga pot več ne zanese pogosto v naše kraje, kljub temu pa ga lahko pričakujemo že kmalu. Tokrat v vlogi kandidata za predsednika države, saj je 10. septembra tudi uradno vložil kandidaturo.

Bojana Mavsar

Dr. Danilo Türk

gi predsedniškega kandidata, saj so ga posavski seniorji kot predavatelja povabili že v spomladanskih mesecih letos, ko je moral zaradi obveznosti že dogovorjeno srečanje preložiti. Zato se v svojem predavanju tudi ni navezal na kandidaturo, pač pa je zbranim iz bogatih izkušenj, ki si jih je med drugim pridobil kot prvi veleposlanik Slovenije pri Organizaciji združenih narodov in kot pomočnik generalnega sekretarja OZN Kofija Annana, spregovoril o svojih po-

POSAVSKI
Obzornik
NAJBOLJ BRAN ČASOPIS V POSAVJU!

Je v naslovu zgornje slike manipulacija in zasmehovanje pred skorajšnjimi volitvami? Navidezno ne. Pogrošno novinarstvo nam danes servira pikantnosti in jih daje v naslov, če le imajo vsaj malo povezave z resničnostjo. Ali tudi ne. In predsedniški kandidat je nekoč res pasel krave in to tudi [ponosno povedal](#). Toda v kakšni meri domnevati in dokazovati, da je kakšen lokalni časopisni obzornik v svoji navidezni rumenosti vendarle motiviran politično in je navidezna rumenost v resnici načrtovana kamuflaža? Glavni financer časopisa [Posavski obzornik](#) je občina, zdajšnji župan (SLS) je v številki omenjen zgolj 8-krat (v enem članku kar 4, z imenom in priimkom). Si je novinarka privoščila preveč posmehovanja z udarnim naslovom na lastno pest ali ob spremstvu političnega duha?

Ne želimo soditi, le opozoriti na možno prakso novinarske ustrežljivosti lokalni politiki.

Milosavljevič ob drugi obletnici RTV zakona

23.09.2007 ob 05:39

Dr. Marko Milosavljevič v zadnji sobotni prilogi Dela piše o rušilnih učinkih novega zakona o RTV. Presenečenje, da je očitno otopljeno Delo, ki zadnje čase zapiše tudi kaj kritičnega o vladi in stanju demokracije, sploh objavilo. Med drugim ugotavlja:

»Predlagatelji in pisci novega zakona o RTVS so obljubljali marsikaj, a od tega dve leti pozneje ni več veliko ostalo. In še tisto, kar je – nespremenjena pristojbina –, bolj škodi, kot pa koristi novemu vodstvu in generalnemu direktorju, ki poskuša najti način, kako izvleči hišo iz finančnega kota, v katerega jo je stisnila politika. Zaradi političnih obljub, kadrovanj, računov in računov RTV Slovenija v čas digitalizacije, novih tehnoloških in programskih izzivov ter novih tržnih težav in konkurentov vstopa z zmanjšano gledanostjo, okrnjeno verodostojnostjo, spuščanjem kriterijev, zastarelo estetiko, programskim komercializiranjem in naraščajočim banaliziranjem. RTV Slovenija je dve leti po sprejetju novega zakona vedno večja zmešnjava, vedno manj gledana. Danes bolj kot kdaj prej.«

[Celoten članek](#) (za naročnike).

Kako STA harmonizira vladi neprijetne izjave: primer ob drugi obletnici zakona o RTV

27.09.2007 ob 15:14

V Liberalni akademiji so v ponedeljek, 24. 9. 2007, medijem posredovali [svoje stališče](#) ob drugi obletnici referendumu o novem zakonu o RTV, ki je nesporno prinesel politizacijo tega zavoda in slabše razmere za novinarje. Poročila provladnih medijev (STA, RTV SLO, Večer, Delo, Primorske novice) so bila pretežno dozirana, naslanjala pa so se na [zapis STA](#). In kakšen je videti njihov zapis? Struktura je naslednja: prvi stavek uvede problem, drugi uvede zapis Liberalne akademije. Pisec vesti se nato že v naslednjem stavku obrne po mnenje k edinemu avtorju zakona, poslancu Branku Grimsu. Njegovim stališčem nameni 13 stavkov! Čisto na koncu, verjetno kot neobvezen dodatek, se novinar vendarle odloči in o izjavi Liberalne akademije zapiše tri stavke. S tem je zadostil vsem pogojem »uravnoveženega« novinarstva: ne poročaj o stališčih proti vladi, če lahko o stališčih vlade. Ne poročaj o kritiki vlade, temveč o obrambi vlade. In še: pazi, da bosta naslov in količina stavkov uravnovežena vsaj v razmerju 1:4 v korist vlade. Aja, naslov vestičke pove vse. Vest na teletekstu RTV SLO se je glasila »O zakonu o RTV mnenja deljena«: na eni strani je avtor navedel stališča Liberalne akademije, Zares in LDS, na drugi strani, enega in edinega, Branka Grimsa. Toliko o tem, kaj šteje za javnost. Celotna izjava STA je spodaj.

Grims: RTV je popolnoma neodvisna od sedanje oblasti

V torek bosta minili dve leti od referendumu o Radioteleviziji Slovenije. Liberalna akademije je ob tem izrazila zaskrbljenost nad položajem na omenjeni televiziji, saj je po njihovem RTV postala sinonim za politične pritiske in šikaniranja novinarjev, zakonska določila pa so ostala neizpolnjena.

Prav v nasprotno pa je prepričan poslanec SDS Branko Grims. Po njegovih besedah je RTV popolnoma neodvisna od oblasti, prav tako so po njegovem opazni številni učinki nove zakonodaje.

Grims sicer obžaluje, da zakon še ni v celoti izpolnjen; še vedno namreč ni parlamentarnega programa. Kljub temu naj bi RTV z njegovim oddajanjem začela v začetku prihodnjega leta. Odprte po besedah Grimsa ostajajo tudi možnosti nadaljnjih izboljšav na področju informativnega programa. Po njegovem mnenju so namreč "vsi, ki si prizadevajo za bolj objektivno informiranje, v tem trenutku podvrženi napadom s strani skupine novinarjev". Ob tem je izrazil upanje, da bo zakon v celoti zaživel, s tam pa tudi boljša kvaliteta informiranosti.

Kar se tiče obvladovanja "nacionalke" s strani sedanje oblasti, je Grims prepričan, da do tega ne prihaja. Je pa bila po njegovih besedah RTV pred uveljavitvijo zakona v naročju "matere partije", kar po njegovem dokazujeta tudi pismi "Dragi Borut in Dragi Tone".

Prav tako se Grims ne strinja z očitki, da naročnina za RTV ni bila znižana. "Naročnina je bila znižana, morda pa so si ljudje to predstavljali drugače," je dejal. Zakon je po njegovih besedah tudi izrazito socialno naravnano, saj so socialno najbolj šibki plačala naročnine opravičeni. Kot je še povedal, bi bila v primeru neuveljavitve novega zakona o RTV, naročnina danes višja za dober evro.

Člani Liberalne akademije so sicer v današnjem sporočilu za javnost zapisali, da je položaj na RTV "katastrofalen". "Nacionalka" je po njihovem mnenju postala sinonim za politično pristranskost, širitev cerkvenih vsebin in množične odhode novinarjev. O položaju na RTV nameravajo obvestiti mednarodno javnost, saj so po njihovem ocene domačih strokovnjakov o stanju na RTV, s strani domačih politikov nemudoma pohojene.

Spletna stran s peticijo proti cenzuri medijev

27.09.2007 ob 15:23

Novinarja Matej Šurc in Blaž Zgaga sta se odločila zbirati podpise slovenskih novinark in novinarjev proti političnim pritiskom in cenzuri v slovenskih medijih. Zaenkrat sta zbrala okoli 438 podpisov. Spletni naslov peticije (mišljena za podpis novinarjev) s poimenskimi seznamami je tule:

<http://www.peticijazopercenzuro.com>

Beseda ob peticiji:

Od 10. do 22. septembra je 438 slovenskih novinark in novinarjev podpisalo peticijo zoper cenzuro in politične pritiske na novinarje v Sloveniji.

Poglavitni vzrok za podpisovanje peticije je dejstvo, da je sedanja slovenska vlada zlorabila pomanjkljivosti medijske zakonodaje, ki je bila sprejeta v času prejšnjih vlad. Hkrati je že na začetku mandata spremenila oba medijska zakona.

Želja politike po obvladovanju medijev v Sloveniji ni nova, razmere v številnih medijih pa kažejo, da se v zadnjih nekaj letih pritiski na novinarsko svobodo krepijo. Čeprav je sporočilo peticije kritično predvsem do vlade, njeno opozorilo velja vsem političnim silam in lastnikom medijev v državi.

Peticijo smo poslali na več kot 320 naslovov v tujini. Med drugim voditeljem držav članic Evropske unije, mednarodnim organizacijam in številnim tujim medijem.

Podpisi se od srede, 26. septembra 2007 dalje, v času uradnih ur zbirajo na sedežu Društva novinarjev Slovenije in Sindikata novinarjev Slovenije na Wolfovi 8 v Ljubljani. Kot pobudnika sva se po uspešnem začetku podpisovanja peticije odločila, da za nadaljnje zbiranje podpisov pooblastiva novinarsko društvo in sindikat.

[Odmevi na peticijo proti cenzuri: Standard, EFJ in domači zapisi](#)

27.09.2007 ob 16:15

Peticija proti cenzuri, o kateri [smo poročali](#), odmeva doma in v tujini, trenutno pa se podpisi novinarjev zbirajo na tajništvu Društva novinarjev Slovenije. Kot zanimivost omenimo, da je ni podpisal praktično noben novinar Večerove centrale, torej časopisa, iz katerega prihaja soavtor peticije Blaž Zgaga. V vsakem primeru bo končni seznam podpisnikov zanimivo čtivo.

Preverili smo zapise na teh straneh: [Delo.si](#), [24ur.com](#) in [RTV SLO](#). Peticijo je podprl in na svoji uradni strani [objavil](#) tudi predsednik države, dr. Janez Drnovšek.

V tujini poroča o peticiji avstrijski [Standard](#), danes pa se je oglasila z izjavo oglasila tudi Evropska zveza novinarjev (EFJ). [Tukaj](#). Celotna izjava je spodaj.

EFJ Supports Petition Against Censorship and Political Pressures on Journalists in Slovenia

27/09/2007

Today the European Federation of Journalists, the European group of the International Federation of Journalists, brought its full backing to over 400 journalists in Slovenia who signed a petition to denounce intolerable pressure in the newsrooms.

"We are appalled that after months of protests and appeals by national and international media organisations the Slovenian authorities keep putting pressure on journalists in a grotesque manner" said EFJ General Secretary Aidan White. "Almost one fifth of the professional journalists in Slovenia signed the petition and we now expect things to change rapidly in view of the Slovenian presidency of the EU in January 2008".

The text of the petition claims that the Prime Minister Janez Janša "restricts media freedom" in the country in various ways. For example the state owns shares in large Slovenian companies which are also co-owners of the media, thus allowing changes among chief executive officers, members of supervisory boards and editors-in-chief in most of the major Slovenian media. "The government has established an informal and influential decision-making pyramid" says the petition, and as a consequence, managers and editors-in-chief are "not able to respect the autonomy of journalists and they censor journalists' texts which are critical of the authorities".

Even assigned articles are often left unpublished, usually without any proper justification. The journalists also point out that opinion makers unfavorable to the government are refused access to certain media. Journalists are being given notice, they are degraded, removed from the working areas they have covered previously, transferred, discriminated against and obstructed.

During the EFJ General Meeting in Zagreb in March 2007, members of the EFJ jointly adopted a strong statement to condemn the situation in Slovenia, where the government had "drastically increased pressures on the media and journalists and its possibilities to affect editorial decisions".

Slovene journalists sent a letter about censorship and governmental pressures on journalists to the presidents, the heads of parliaments and the prime ministers of all European Union member states, as well as to a number of international organisations. The EFJ fully backs them and calls its members to support them.

Težko delo za Janeza Janšo: ob prihodu domov bo moral pojasniti nekaj, kar odmeva tudi v tujini

28.09.2007 ob 14:13

V prejšnjih zapisih smo že poročali o odmevih na Peticijo proti medijski cenzuri, ki sta jo na domačo in tujo javnost naslovila novinarja Blaž Zgaga in Matej Šurc. Zanimivo je spremljati, kako se odzivajo potencialni podpisniki njune peticije. Kot smo že omenili, peticijo skoraj v celoti bojkotira centralna redakcija Večera v Mariboru.

Zbrali smo nekaj prvih tujejezičnih zapisov oz. zapisov v tujih medijih, v naslednjih zapisih sledijo novi:

[SloveniaTimes](#)

[Der Standard](#)

[DPA & EUX TV](#)

Podpora nizozemske kraljice ([blog](#) in [blog](#))

[MRT](#) (makedonska RTV)

[Wiener Zeitung](#)

[El Mundo](#)

[JOJ](#) (Slovaška)

[Salzburg.com](#)

[Tyden](#)

[Sme.sk](#)

[HNonline](#)

Igor E. Bergant na svojem blogu kritično o oddaji Piramida

28.09.2007 ob 21:01

Športni urednik in komentator RTV Slovenija, Igor E. Bergant, sicer po še eni kadrovski farski vodstva RTV neuspeh kandidat za mesto športnega urednika navzlic podpori sodelavcev, je [na svojem blogu](#) kritično povzel nekatere stare dileme glede oddaje Piramida. O njej smo že velikokrat pisali (glej [objave](#)). Prispevek si velja prebrati v celoti, spodaj izsek za pokušino:

Ena izmed takih je oddaja TV Slovenija »Piramida«, licenčni proizvod, ki ima za samooklicani cilj izbor najboljšega retorika (je to v Sloveniji res Marjan Podobnik?!), v resnici pa naj bi bila pomembnejša pot, zabava namreč. Res je sicer, da so jo njeni slovenski snovalci pred letom dni, se pravi na začetku, predstavljali kot »informativno oddajo, ki je lahko tudi zabavna.« Potem, ko so vanjo sredi »vstaje« v Ambrusu povabili poslanca Jelinčiča (in jih je le-ta tako zelo presenetil s svojim vedenjem) in romskega svetnika, je sicer tudi uradno postala (samo) razvedrilna. A kolikor spremljam izjave voditeljice oddaje v tisku, se tudi ona v enem letu še ni povsem sprijaznila s tem, da pravzaprav nastopa v oddaji, ki bi po definiciji (in tudi zaradi tega, ker je sponzorirana) morala biti izključno zabavnega značaja.

Priznam, da sem na »Piramido« alergičen, in to od njenega začetka, dokončno pa se mi zdi njeno predvajanje na nacionalni televiziji v udarnem terminu zdi nesprejemljivo po lanskem nastopu Jelinčiča. Če nič drugega, je bil njen najbolj razvpit dosedanji gost kronski dokaz, zakaj taka oddaja s takšno zasnovo na programu javne nacionalne televizije, ki nekaj da na ohranitev svoje verodostojnosti in vsaj približka kakovosti, pač ne more imeti mesta.

Zagotovo so torki na prvem sporedu TV Slovenija po zaslugi »Piramide« bolj gledani, kot so bili prej. A za kakšno ceno? Pri tem tudi ni nezanemarljivo vprašanje, ali je bil dosežen domnevni cilj, da po gledanosti prekaša konkurenčno oddajo na POP TV (»Preverjeno«)? Že v tem je svojevrsten paradoks, ki je lahko tudi zelo zgovoren: »Preverjeno« je, navkljub občasnim populističnim zdrsom, pravzaprav format oddaje, ki bi ga pričakovali na javni nacionalni televiziji, »Piramida« pa pristop, ki bi bil logičen na komercialni.

Izgovarjanje na to, da je piramidalni vzornik nastal na Hrvaškem (in ga na sestrski HTV prav tako predvajajo v t.i. prime-timu), se mi zdi popolno sprenevedanje. Na eni strani se ves čas trudimo dokazati, da je naša RTV nacionalna kulturna institucija, ki naj bi zadovoljevala predvsem (kulturne) potrebe lastnega okolja (ter uveljavljala kakovostno zahtevnost tudi na tem področju), po drugi strani pa, na primer s »Piramido«, vanj uvažamo vzorce drugega okolja, ki ima ne glede na skupno zgodovino v zadnjem poldrugem desetletju popolnoma drugačne izkušnje z razvojem demokracije, prevladujočo politično kulturo in – predvsem – procesom družbenega soočanja s posledicami vojne. Moja primerjava med Slovenijo in Hrvaško ni vrednostna, saj iz navedenih razlogov Slovenija in Hrvaška v mnogočem nista primerljivi. Če je »Piramida« na Hrvaškem ter v Bosni in Hercegovini ali Srbiji še

morda primeren medijski način utirjanja javne polemike na kolikor toliko znosne poti, jo v Sloveniji – to je pač moje mnenje – dejansko iztirja.

Z nizozemske spletne strani kraljeve družine umaknjena zapisa o peticiji zoper cenzuro

30.09.2007 ob 09:27

[Poročali smo](#) že o tem, da so na blogu nizozemske kraljeve družine objavili podporni zapis o peticiji novinarjev Blaža Zgaga in Mateja Šurca in v angleščini tudi samo vsebino peticije.

Besedili sta bili dostopni na [tej](#) in [tej](#) strani. K sreči smo jih našli v cache-ju googlove spletne strani, shranili in si ju lahko ogledate [tule](#) in [tule](#).

Strani sta bili očitno umaknjeni, nadomeščeni pa so [novi zapisi](#). Denimo tale današnji, ki govori o tem, da bosta od 2. do 4. oktobra 2007 na uradnem obisku v Sloveniji Njegova Kraljeva Visokost Princ Oranski R.H. Willem Alexander in Princesa Maxima Kraljevine Nizozemske. Več [tule](#), o urniku obiska pa [tule](#).

Markeš ocenil peticijo proti cenzuri za škodljivo delo protioblastnih aktivistov

30.09.2007 ob 11:28

Odgovorni urednik Dela, Janez Markeš, v svoji redni [sobotni kolumni](#) (Delo, »Na svidenje, časopisi?«, 29. 9. 2007) takole zavrne peticijo novinarjev zoper cenzuro, ki jo je doslej podpisalo že skoraj 500 novinarjev, med njimi okoli 40 tudi iz časopisne hiše Delo:

Sam sem nedavno v podpis dobil omenjeno peticijo zoper cenzuro. Nisem je podpisal. Lahko razumem motive nekaterih novinarjev, da so jo podpisali, navsezadnje je to stvar intelektualnih prioritet in osebne odločitve, čeprav je napisana na ravni, ki ne prenese intelektualnega preizkusa. Zelo težko pa profesionalno razumem motive dveh avtorjev, Mateja Šurca in Blaža Zgaga, ki sta jo napisala. V javnost sta jo namreč lansirala politično oportuno, na obletnico zakona o RTV. Spregovorila sta pavšalno, o katastrofalni situaciji v večini medijev in v vsej Sloveniji. V tem segmentu bom kot urednik Dela njun ostri kritik. Bilo je 1. avgusta, ko sem prevzel uredništvo Dela in v svojem programu sem se javno zavezal, da bom v tem časopisu zagotavljal avtonomijo in profesionalizem. Mislim, da Delo s svojo kakovostno novinarsko ekipo in z vsebino to tudi dokazuje. V peticiji pa dva novinarja Delo 25. septembra implicitno uvrščata v tekst kot del novinarskega problema in ne kot del rešitve. Poanta je preprosta: ker drugače ne zmoreta niti v drugih primerih, se z listo podpisnikov ne pomikata k rešitvi, temveč proč od nje.

Mislim, da so novinarji, ki razumejo, kaj je od vsakokratne oblasti odvezano profesionalno novinarstvo. Tudi taki, ki znajo ločiti med aktivizmom in profesionalno častjo in avtonomijo. Pravzaprav nas ni malo, ki mislimo, da je treba slovensko novinarstvo iz razvalin poslanstev in tranzicij postaviti na lastne noge in temu poklicu vrniti dostojanstvo, ki mu pripada. Naj je to vseč oblasti in protioblastnim aktivistom ali ne.

Argumentacija je zanimiva in jaha na klasičnem triku podtikanja političnih motivov in »aktivizma«, torej argumentu oblastnikov in Janeza Janše: novinarjev ne vodijo profesionalni motivi (očita jima protioblastni aktivizem in politikanstvo), ocene so pavšalne, novinarja ne vidita, da je Delo del rešitve, ne problema (sic!), pobuda je korak proč od rešitve, aktivizem pomeni klofuto avtonomiji novinarjev.

Odgovorni urednik Dela pa žal ni pojasnil, zakaj v svojem časopisu ne piše o odmevih na peticije iz tujine. O njih Delo ni poročalo, čeprav je denimo Evropska zveza novinarjev (EFJ) [jasno podprla](#) omenjeno peticijo. Kako se takšno postopanje ujema z njegovim zaklinjanjem iz kolumne, češ v Delu gojimo profesionalnost? So evropske mednarodne institucije tudi politični aktivisti, so morda zaslepljene in zavedene?

Namestnik odgovornega urednika Dela blesti z nenavadnimi predstavami, kaj mora in česa ne sme podpreti njegov časopis

30.09.2007 ob 15:11

Darijan Košir, Delov urednik za gospodarstvo in namestnik odgovornega urednika, ima zanimive predstave o tem, kako mora biti »njegov« časopis poenoten v politični in ekonomski viziji. Takoj pod novico na prvi strani (Delo, 27. 9. 2007) s pomenljivim in arogantnim naslovom »Težka bo, gospodje«, ki govori o zahtevah sindikatov po zvišanju t. i. »delavskih plač« in napovedanih protestih, je priobčil nekaj, kar je videti bolj kot [uredniški komentar](#):

Da, drži: toda zahtev sindikatov po linearnem zvišanju plač, še posebno ob spektakularni napovedi stavkovne paralize, kot časopis ne moremo podpreti. Ravno nasprotno. Ta časopis že vsaj dva meseca analitično opozarja na naraščajočo inflacijo in z njo povezane nevarnosti, povezava pa je silno preprosta: če se višje cene prelijejo v višje plače, se te nove plače vgradijo v stroške podjetij in potem se ti stroški nazaj prelijejo v (znova) še višje cene, in smo sredi zelo nevarne spirale. Ne le konkurenčnost gospodarstva, porušila se bodo vsa makroekonomska ravnovesja. In smo pri portugalskem scenariju, o katerem smo napisali že romane: pri scenariju, ko bo padlo gospodarstvo potrebovalo dolga leta, da se bo sploh pobralo...

Vladi smo na tem mestu pred dnevi priporočili, naj zaradi grozeče inflacije, najvišje med državami evrskega območja, dvakrat višje od evropovprečja in višje od zloglasnega maastrichtskega merila »znosnosti«, takoj ukrepa.

Vprašanje se glasi: kdo od Dela sploh pričakuje, da bo podprl zahteve sindikatov in njihov protest? Kdo od njega pričakuje, da piše priporočila vladi? Čemu takšen uredniški signal in komu je namenjen? Od dobrega časopisa pričakujemo korektne novice in dobre komentarje, ne pa uredniško-političnih odločitev o tem ali drugem politično ali gospodarstvo pomembnem dogodku. Mar to pomeni, da bodo v Delu selektivno zavračali komentarje, ki niso pogodu g. Koširju in vodstvu časopisa? Mar to pomeni, da bodo temu ustrezno priredili informacije in poročila?

Zdi se, da je Košir s komentarjem kar sam razkril, kako zelo je časopis interpeliran v politiko in kako niha med tem, kaj podpreti in kaj ne. Kot kakšen ekonomski forum ali strateški svet pri vladi. Pa je žal ali k sreči zgolj časopis.

[Tuji odmevi na peticijo Zgage in Šurca s podpisniki \(drugi, kompletirani del\)](#)

1.10.2007 ob 17:58

Obljavljamo kompletiranje [tujih odmevov](#) na peticijo proti političnim pritiskom in cenzuri v slovenskih medijih. Poudarimo, da slovenski mediji o teh odzivih pretežno molčijo. Spomnimo, da gre zgolj za odmeve na peticijo in ne na prvo pismo Zgage Evropi.

[Standard](#)

[EFJ](#)

[SloveniaTimes](#)

[Der Standard](#)

[DPA & EUX TV](#)

Podpora nizozemske kraljice ([blog](#) in [blog](#))

[MRT](#) (makedonska RTV)

[Wiener Zeitung](#)

[El Mundo](#)

[JOJ](#) (Slovaška)

[Salzburg.com](#)

[Tyden](#)

[Sme.sk](#)

[HNonline](#)

[Newswatch India](#)

[EarthTimes](#)

[Beograd B-92](#)

[Hospodarske Noviny](#) (Češka)

[Hospodarske Noviny](#) (Slovaška)

[Sarajevo X](#)

O izjavi glede Janševih pritiskov na medije in cenzuri bo razpravljaj litovski parlament, slovenski molči

1.10.2007 ob 17:59

[Na tem mestu](#) smo se že spraševali, kdaj bo g. Janša končno spregovoril o peticiji novinarjev proti cenzuri in obtožbah o političnih pritiskih. Primerno mesto za to bi bilo državni zbor. Kot kaže, je slovenskega prehitel litovski. Litovski parlamentarci bodo v svojem parlamentu, imenovanem »Seimas«, o dopisu novinarja Večera Blaža Zgaga zahtevali razpravo ta teden, v sredo, 3. oktobra. [Tukaj](#). Vprašanje se glasi, kdaj bodo o pozivih novinarjev razpravljali v slovenskem? Mar vprašanja, ki so dovolj dobra za Litvo, niso dovolj dobra za Slovenijo? Je politični pritisk na medije v Sloveniji nekaj nezaslišanega za Litvance, ne pa za Slovence?

[Epifanija bunkerja: Studio City posnel Večerov bunker, Ranc to označil za prikazen](#)

2.10.2007 ob 08:11

Včerajšnji (1. 10. 2007) [Studio City](#) je postregel s prispevkom Siniše Gačiča o medijski cenzuri in peticiji Zgaga in Šurca. Nekaj zanimivejših poudarkov:

1. Kot vse kaže, zaenkrat reakcije predsednika vlade ne bo. Na povpraševanju v njegovem kabinetu so tam dejali, da peticije ne komentirajo. Še dobro, da jo v [litovskem parlamentu](#).
2. Prispevek je v sliki in besedi predstavil »Bunker 2« iz ljubljanske redakcije Večera. Tule [slika za pokušino](#). (Pridobili smo jo pri novinarju, ki več ne dela na Večeru, imamo jih še bistveno več.)
3. Odgovorni urednik Večera Tomaž Ranc je gladko zanikal epifanijo bunkerja in njegov obstoj & nastanek označil za posledico »normalnega uredniškega dela«. Torej: teksti niso cenzurirani, le spremenjeni po navodilih urednikov.
4. Ranc je degradiral podpisnike s tezo, da so (politično) novačili pri novinarjih. Za primer je navedel »pritiske« predsednika DNS, Grege Repovža, ki je menda takšen podpis zahteval od Dragice Korade, znane Večerove novinarke. Trditev seveda predpostavlja, da je DNS političen organ (če bi že držalo, da je podpis res bil zahtevan), kar je po sebi politična izjava, kakršne denimo ponavlja Branko Grims.

Protipeticija s Steinbuchom in Judovo obtožuje 500 novinarjev, da zavajajo oziroma da so zavedeni

2.10.2007 ob 15:48

V Butaliji živijo peticije in [protipeticije](#), novinarji in protinovinarji. Spodaj je poziv 10 podpisnikov iz vrst Maga, Žurnala in publicistov, ki imajo z Ano Jud in Dejanom Steinbuchom na čelu željo obvestiti domačo in tujo javnost. Upamo, da bodo odprli svojo spletno stran, da bo njihovo podpisovanje lažje steklo. Medijski watch dog bo z velikim veseljem objavil vse odzive doma in v tujini, še zlasti pa odzive mednarodnih novinarskih organizacij. Upajmo, da Dejan Steinbuch, Ana Jud in magovci pri tem ne razočarajo. Spomnimo na nekaj poudarkov iz pisma: zanje je 500 podpisanih novinarjev neuspeh, ker predstavlja številka le tretjino vseh slovenskih novinarjev. Implicitno iz tega sklepamo, da bo protipeticija uspešna, če bo zbrala bistveno več podpisov, sicer bo sebe zanikala. Ne drži, kot trdijo, da gre za peticijo DNS, to je manipulacija. In s cicibansko logiko je skregano tudi, da bi premalo podpisov odgovornih urednikov dokazovalo njen neuspeh. To dejstvo namreč dokazuje prav pravilnost teze o političnih nastavitvah urednikov in pritiskih. Več o protipeticiji v nadaljevanju.

Etični poziv k profesionalizmu

Društvo novinarjev Slovenije (DNS) je pripravilo kolektivno peticijo »Proti cenzuri«, v kateri obsojajo domnevno cenzuro in poskuse omejevanje svobode izražanja v naši državi. V nekaj dneh se je podpisala skoraj polovica članov DNS, o peticiji pa je bilo obveščeno tudi mednarodno združenje novinarjev. Ker v Sloveniji kljub svobodi združevanja in pluralizmu na vseh področjih obstaja zgolj eno društvo novinarjev – Društvo novinarjev Slovenije (DNS) – in ker je vanj včlanjena manj kot polovica novinarjev v državi, menimo, da je zaradi poštenosti in korektnosti potrebno javnosti predstaviti tudi tista dejstva, ki so nesporna, konkretna, nezavajajoča in jih je Društvo novinarjev Slovenije v svoji peticiji spregledalo.

Prvič, peticije nismo podpisali vsi novinarji v Sloveniji, pač pa približno tretjina naših kolegov.

Med pomembnejšimi podpisniki najdemo le dva odgovorna urednika medijev, ki ju lahko štejemo za relevantna.

Eden med njiju je tudi predsednik Društva novinarjev Slovenije.

Drugič, številnih kolegov k podpisu niso povabili, četudi gre za ugledne novinarje, urednike in publiciste, ki pa imajo eno skupno lastnost: niso člani Društva novinarjev Slovenije. Posredno to pritrjuje ugibanjem, da je peticija proti cenzuri projekt DNS.

Večina novinarjev peticije ni podpisala, ker se z njo ne strinja povsem, ker se jim zdi preveč nenatančna ali pa celo zavajajoča.

Tretjič, kot etično zelo sporno velja izpostaviti dejstvo, da so peticijo podpisali tudi upokojenci (nekdanji novinarji), fotografi, lektorji in druge osebe, za katere niti v najbolj ohlapnem smislu ne moremo reči, da se z novinarstvom neposredno ukvarjajo in da so teoretično sploh lahko izpostavljeni cenzuri in pritiskom, o čemer peticija govori.

Skratka, legitimnost te peticije je relativna, saj zajema le manjšino slovenskih novinarjev.

V vsebinskem smislu je izraz trenutne politične polarizacije in ne more skriti interesov, ki nimajo zveze s profesionalizmom in poklicno etiko novinarjev. Peticija proti cenzuri je dokument, ki ne govori toliko o političnih pritiskih na novinarje (ali urednike), temveč je politični očitek trenutni vladni koaliciji. Logično bi zato sklepali, da bi takšen dokument lahko nastal tudi pred petimi ali desetimi leti, ko pritiski na medije niso bili nič večji ali manjši od današnjih. Vendar se Društvo novinarjev Slovenije pred petimi ali desetimi leti skoraj ni oglašalo. O političnih pritiskih niso govorili, niso se podpisovali pod peticije, pa čeprav je prihajalo do zelo očitnih primerov omejevanja novinarske svobode, nekateri novinarji so zaradi svojega prepričanja celo izgubili službo, bili podvrženi absurdnim sodnim postopkom ali nenavadnim kazenskim ovadbam.

Podpisniki etičnega poziva k profesionalizmu nočemo oporekati legitimnosti Društva novinarjev Slovenije, pa četudi je to edino takšno društvo v državi. Prav tako ne želimo zanikati, da v Sloveniji ne prihaja do poskusov omejevanja svobode tiska in izražanja. Vendar odgovornosti za to ne nosi le ena politična stranka ali politik, temveč celotna politična elita, vplivni gospodarstveniki in pomembni posamezniki, zlasti pa odgovorni uredniki medijev; ravno oni bi se morali pritiskom prvi upreti in zlasti nanje opozarjati javnost.

A ravno odgovornih urednikov v peticiji proti cenzuri ne najdemo veliko, kar nas prepričuje, da stanje stvari v Sloveniji le ni tako črno in brezizhodno kot v Burmi ali Belorusiji, na kar peticija Društva novinarjev Slovenije posredno namiguje.

Podpisniki tega poziva smo prepričani, da bi morali vsi tisti, ki se v tej državi poklicno ukvarjamo z žurnalizmom, najprej dosledno spoštovati profesionalne novinarske standarde, ki naj veljajo za vse medije brez izjeme. Takšnega profesionalizma, ki ga imamo v mislih, se ne meri s peticijami, izjavami ali obsodbam, temveč s privrženostjo najvišjim etičnim standardom in strogi kritični distanci do nekdanje sprevržene novinarske logike, značilne za totalitarne države - logike strahopetnega prilizovanja politiki, gospodarstvu in drugim centrom moči.

Dokler se slovenski novinarji in predvsem njihovi uredniki ne bodo distancirali od trenutnih političnih, ekonomskih ali ideoloških prišepetavanj z ene, druge ali tretje strani, bodo ostajali na strani poražencev, saj se bodo politiki in vsi ostali centri moči veselo poigravali s fenomenom, ki mu pravimo medijska svoboda.

Dejan Steinbuch, odgovorni urednik tednika Žurnal

Ana Jud, publicistka

Rado Pezdir, ekonomist in kolumnist časnika Finance

Silvester Šurla, v. d. odgovornega urednika tednika Mag

Igor Kršinar, novinar Maga

Biserka Karneža Cerjak, novinarka Maga

Nenad Glücks, novinar Maga

Brigite Ferlič Žgajnar, novinarka Maga

Luka Jakše, novinar Maga

Tino Mamić, novinar Primorskih novic

[Janševa vlada priznava politične pritiske - ne odziva se na pozive IPI, da ustanovi komisijo](#)

2.10.2007 ob 21:22

Slovenska vlada se ne odziva na pozive IPI (International Press Institute). Celo več, tuja poročila o političnih pritiskih zanjo ne obstajajo. Tako nihče ni reagiral na prvi poziv IPI ([tule](#)), ki je pozval vlado, da ustanovi komisijo, ki bo preiskala medijsko situacijo in obtožbe o pritiskih. Danes se je IPI oglasil in [jo poziva znova](#), hkrati pa »obljublja«, da bo na začetku leta 2008 sama, skupaj s SEEMO, v Slovenijo poslala svojo skupino visoko usposobljenih strokovnjakov, da raziščejo medijsko situacijo.

Omenimo še današnje [odgovore](#) o slovenski medijski situaciji, o kateri je bila povprašanja Viviane Reding, evropska komisarka za informacijsko družbo in medije.

IPI calls on Slovenian government to hold an independent inquiry into allegations of political pressure on the media, expresses support for petition by Slovenian journalists

02 October 2007

PRESS RELEASE

The International Press Institute (IPI), the global network of editors, media executives and leading journalists in over 120 countries, and its affiliate, the South East Europe Media Organisation (SEEMO), have expressed their support for the "Petition Against Censorship and Political Pressures on Journalists in Slovenia", signed by 438 journalists from the major media outlets in Slovenia and sent to the heads of state, prime ministers and parliamentary speakers of all EU member states.

The concerns outlined in the Petition correspond to the issues brought up in an IPI/SEEMO press release of 31 August.

One of the allegations mentioned in the press release was that the Slovenian government is indirectly influencing the media through its exploitation of business relationships with companies that have financial holdings in a range of media organisations. "Business relationships and share holdings should never be used by the government as leverage to induce independent media organisations to publish favourable news stories," IPI Director Johann P. Fritz said at the time.

IPI also shares the concerns expressed in the Petition over the number of instances of censorship exercised on individual journalists who have written articles critical of the government of President Janez Janša.

Slovenia will take over the presidency of the European Union (EU) during the first half of 2008 as the first of the new member states that joined the EU on 1 May 2004. Countries that assume the EU presidency must lead by example. If the principle of editorial independence is breached, it is not only of serious concern for the media,

but also for the public who rely on their information. IPI therefore calls on the Slovenian government to hold an independent inquiry into the allegations of political pressure on the media.

Three months remain until Slovenia will assume the presidency of the EU on 1 January 2008. This allows the Slovenian government enough time to set up an independent inquiry and to ensure that the executive branch of government is always held at arm's length from the media.

If no progress is made in this direction, IPI/SEEMO will be obliged to send a high-level mission of international media representatives to Slovenia at the beginning of 2008 to investigate the situation of the media environment and put pressure on the key decision makers to ensure editorial independence.

Sindikata in društvo hrvaških novinarjev podprla slovenske novinarje

3.10.2007 ob 10:14

02.10.2007

HRVAŠKI SINDIKAT IN DRUŠTVO NOVINARJEV PODPIRATA SLOVENSKE KOLEGE

Poštovani kolege i kolegice iz Sindikata novinarjev Slovenije i Društva novinarjev Slovenije,

U ime Sindikata novinara Hrvatske (SNH) i Hrvatskog novinarskog društva (HND) izražavamo punu solidarnost s vama i svim novinarima u Sloveniji koji opravdano protestiraju protiv cenzure i političkih pritisaka na rad novinara i medija.

Vjerujemo da ćete odlučno i solidarno ustrajati u vašem protestu kojim branite i prava ostalih novinara u regiji.

Također vjerujemo da će medijski poslodavci i vlasti u Sloveniji shvatiti da Republika Slovenija - kao dio Europske unije - treba davati pozitivan primjer odnosa prema medijima ostalim zemljama u regiji, umjesto da vrši politički pritisak na medije kao da je još jako daleko od Europe.

U solidarnosti s vama,

*Gabrijela Galić, predsjednica SNH
Dragutin Lučić Luce, predsjednik HND*

*Sindikata novinara Hrvatske
Trade Union of Croatian Journalists*

[Tukaj.](#)

Tuji odmevi na peticijo Zgage in Šurca s podpisniki (tretji, kompletirani del)

3.10.2007 ob 10:45

Objavljamo kompletiranje [tujih odmevov](#) na peticijo proti političnim pritiskom in cenzuri v slovenskih medijih. Poudarimo, da slovenski mediji o teh odzivih pretežno molčijo in da objavljamo odmeve na peticijo.

[IPI](#) (prvo pismo)

[IPI](#) (drugo pismo)

[EFJ](#)

[Standard](#)

[EFJ](#)

[SloveniaTimes](#)

[Der Standard](#)

[DPA & EUX TV](#)

Podpora nizozemske kraljice ([blog](#) in [blog](#))

[MRT](#) (makedonska RTV)

[Wiener Zeitung](#)

[El Mundo](#)

[JOJ](#) (Slovaška)

[Salzburg.com](#)

[Tyden](#)

[Sme.sk](#)

[HNonline](#)

[Newswatch India](#)

[EarthTimes](#)

[Beograd B-92](#)

[Hospodarske Noviny \(Češka\)](#)

[Hospodarske Noviny \(Slovaška\)](#)

[Sarajevo X](#)

[SEEUROPE](#)

[Politika](#)

[Wikio](#)

[Le Courrier des Balkans](#)

[Onasa](#)

[NDN Vojvodine](#)

[Danas](#)

[Makfax](#)

[Bndestem](#)

[Steinbuch na blogu pojasnjuje, da je avtor protipeticije](#)

3.10.2007 ob 12:47

Dejanu Steinbuchu, odgovornemu uredniku tednika Žurnal (ni več jasno, kakšen status ima znotraj Žurnal24), se dogaja. Na njegovo sporno ravnanje in bizarne uvodnike smo že večkrat opozorili ([tukaj](#) in [tukaj](#)), [zadnji uvodnik](#) (Žurnal, 28. 9. 2007) pa je sploh aktivistično neobičajen. Najprej zato, ker ga je Steinbuch poprej že objavil kot svoj blogovski zapis, ki nosi datum 24. 9. 2007. Potem zato, ker pozive in peticije novinarjev označi za »levičarsko« delo, ki nima stika z realnostjo:

Morda se res, vendar je tudi pisanje o Sloveniji kot napol totalitarni državi z represivnim aparatom, ki zatira svobodo tiska, norčevanje iz resničnosti. Vsekakor pa je deplasirano, saj prihaja kot samorefleksija nekdanje totalitarne države, ki po vzoru Bushovih republikancev soli pamet (novi) Evropi.

Reakcija je predvidljiva: Steinbuch se je nemudoma odločil, da napiše protipeticijo. Kot jo pojasnjuje v zapisu 2. oktobra ([tule](#)), iz varne in sproščene razdalje v dunajski kavarni, od koder se počuti kot kakšen izgnani Ovid (sic!):

Zato je Etični poziv k profesionalizmu v prvi vrsti insajderska kritika tistih stanovskih kolegov, ki so izgubili racionalni kompas in postali (prosto po Montesquieju) »usta, ki trobijo politiko«. Etični poziv sem spisal zaradi lastne vesti, zato mi je prav vseeno, če ga bo podpisalo petsto kolegov ali pa nihče. Ko sem v ponedeljek zvečer sedel v eni izmed prijetno pomirjajočih dunajskih kavarn, sem se po dolgem času počutil zares sproščeno.

Nekaj vprašanj, ki ne bi smela ostati neodgovorjena: kako se lahko Steinbuch, ki etike in profesionalizma zaenkrat ni dokazal, kvečjemu nasprotno, poziva prav nanju? Kaj misliti o novinarju, ki ga novinarske »vstaje« domnevno politično motiviranih novinarjev motijo že ves čas? Mar ni politično motiviran prav on in mar tega ne dokazujejo njegovi podpisniki? Objavljamo povezavo na zapis filozofa Gorana Forbicija, ki je na to opozoril še februarja letos, zdaj tudi na Steinbuchovem blogu. Le kratek odlomek iz [njegove reakcije](#):

Dejan Steinbuch že desetletje bije svoj (donkihotski) boj s tistimi, ki v imenu novinarske neodvisnosti izvajajo cenzuro in javnosti kratijo ustavno pravico do objektivnih informacij. Z njim nam ni bilo prihranjeno niti v zadnji številki Žurnala (24. 2., str. 7), brezplačnika, ki ga Steinbuch ureja od takrat, ko ga je Janša »nagnal« iz Ampak-a. V njem je objavljen članek Potnikova vrnitev, v katerem se Steinbuch, kot nam sugerira naslov, ukvarja s prihodom Danila Slivnika na mesto predsednika uprave časopisne hiše Delo.

Tudi tokrat Steinbuch ni skoparil s hvalami na račun Slivnika in podobno pišočih, niti ni pozabil udrihati po Delovih novinarjih, s poudarkom na članih notranjepolitične redakcije. Danilo Slivnik, piše Steinbuch, bo imel na Delu težko delo. Ob negotovih lastniških razmerjih, se bo moral namreč spopasti tudi – in predvsem – s tiho stavko,

ki so mu jo zakuhali v redakciji časopisa, stavko, ki je, kot pravi, naravnost »norost, saj njeni akterji s tem zavestno in naklepno uničujejo lasten časopis.

Kdo podpisuje protipeticijo

4.10.2007 ob 09:22

Za razliko od »heterogenosti« podpisnikov Zgagove in Šurčeve peticije izkazujejo podpisniki protipeticije določeno enotnost: prihajajo iz krogov Maga, Demokracije in Žurnala, širše iz kroga Nove revije (Dejan Steinbuch, Viktor Blažič, itd.) Ideološko pripadajo desnici in bolj ali manj političnemu krogu Janeza Janše.

Seznam razkriva tudi zanimivo selitev novinarjev Demokracije, ki množično prihajajo na STA po tistem, ko je tja za direktorico naravnost iz kabineta predsednika vlade prispela Alenka Paulin. Tu so [naša poročila](#) o tem političnem prevzemu Slovenske tiskovne agencije. Proti volji sodelavcev (44:4) in ob protestu DNS je bil tjakaj kot odgovorni urednik nastavljen Borut Meško, od nedavnega pa se kot sodelavca in urednika pojavljata stara novinarja Demokracije, Aleš Kocjan in Mitja Volčanšek. Kot vse kaže, je bilo treba ekipo okrepiti z izkazano provladnimi in lojalnimi delavci.

Tretjo skupino tvorijo »spletni publicisti«, kar je evfemizem za blogerje, ali priložnostni kolumnisti, ki se odlikujejo po svojih neoliberalno konservativnih stališčih. Vanjo smemo uvrstiti ljudi, kot so Rado Pezdir, Tomaž Štih in podobni. Spomnimo, da v peticiji podpisani protestirajo proti temu, ker so se pod prvo podpisali upokojeni novinarji in fotografi. Dvojna merila: za blogerje očitno ni problema, da so le naši.

Skupna značilnost vseh je, da ne priznavajo političnih pritiskov in cenzure, z novinarji pa silno radi obračunavajo na osebni ravni, s pomočjo diskvalifikacij, žalitev in namigovanj, kot so to storili v zadnji številki Maga in Demokracije. Ko ni argumentov, pomaga le »ad personam«. Temu podpisani v pismu sicer pravijo poziv k etiki in profesionalizmu, kar je skrajno komično po sebi.

Peticija ima zaenkrat 21 podpisnikov, med katerimi so znana in neznana blogerska imena in »publicisti«, kar o njeni kredibilnosti pove dovolj. Z veseljem pričakujemo najmanj 500 podpisnikov, saj so avtorji izrekli zgražanje na prvo, ki jo nekredibilno podpisuje skromnih 490 novinarjev. Prav tako nestrpnost čakamo na podporniška pisma mednarodnih novinarskih združenj iz tujine. Seznam: Dejan Steinbuch, odgovorni urednik tednika Žurnal, Ana Jud, publicistka, Rado Pezdir, ekonomist in kolumnist časnika Finance, Silvester Šurla, v. d. odgovornega urednika tednika Mag, Igor Kršinar, novinar Maga, Biserka Karneža Cerjak, novinarka Maga, Nenad Glücks, novinar Maga, Brigitte Ferlič Žgajnar, novinarka Maga, Luka Jakše, novinar Maga, Tino Mamić, novinar Primorskih novic, Alja Tasi, novinarka Primorskih novic, Rok Spruk, študent ekonomije in spletni publicist, Capitalism & Freedom, Aleš Kocjan, novinar notranjepolitične redakcije STA, Gašper Blažič, novinar Demokracije, Vida Kocjan, novinarka Demokracije, Tomaž Štih, spletni publicist, Libertarec, Borut Meško, odgovorni urednik STA, Mitja Volčanšek, novinar STA, Bogo Sajovic, publicist, Viktor Blažič, publicist, Mitja Podgajski, spletni publicist, Sobotainfo.

Medijski sklad za pluralizacijo, STA in svetovni nazor

4.10.2007 ob 17:47

Poslanka Majda Širca je na današnji novinarski konferenci komentirala [raziskave](#) medijskega pluralizma v Sloveniji, ki so zakonsko določena podlaga za financiranje programskih vsebin medijev, za izvedbo t. im. pluralizacije medijev.

(...) Po mnenju poslanke niti prva niti druga raziskava ne odgovarja na temeljno vprašanje, ali je državno sofinanciranje medijev sploh smiselno in koristno. Sprašuje se, kakšen vpliv ima financiranje na avtonomijo medijev. "Osebno menim, da bi raziskave morale povedati, ali je denar, ki ga država namenja medijem, upravičen, smiseln in koristen ter ali je bil denar razdeljen in porabljen učinkovito," je dodala poslanka.

»Po podatkih, ki so mi dostopni, je bilo kar 85 odstotkov denarja podeljenega dnevno-informativnim vsebinam. Na drugi strani je bilo izobraževalnim oddajam namenjenih samo 20 odstotkov denarja, kulturnim in otroškim oddajam pa še manj,« je pojasnila poslanka. Po njenih besedah je bilo napačno tudi to, da so se vsebine na razpisu financirale glede na politično ustreznost oziroma to, da se je po njenem mnenju medije skušalo uravnotežiti glede na svetovnonazorsko usmerjenost.

Več na strani [Zares](#).

Kot kaže, je na tiskovni konferenci Širca komentirala tudi subvencijo STA. Žal o tem nismo zasledili poročil, pač pa je STA pohitela z demantijem:

Po mnenju odgovornega urednika STA Boruta Meška je trditev Majde Širca, da naj bi bilo financiranje vsebin tiskovne agencije iz sredstev medijskega sklada povezano tudi s svetovnonazorsko usmerjenostjo STA, neargumentirana in nesmiselna.

Več v [Dnevniku](#) in [STA](#). Dopusčamo možnost, da Širca sploh ni omenila STA.

Zgodba Barbare Verdnik za Nedeljski dnevnik

4.10.2007 ob 20:03

Zamenjaj urednika ali pa greš!

sreda, 03.10.2007 09:00

Tekst: Barbara Verdnik

LJUBLJANA - V preteklih tednih ste brali zgodbe o majhnih ljudeh, ki nam odkrivajo velike nečednosti oblasti, prepletenost osebnih in političnih interesov, kjer so

Zakaj o tem niste brali že prej, zakaj šele sedaj prihajajo na dan podrobnosti in hobotnice javnih uslužbencev, ki segajo preko županov in sodišč do direktorjev javnih ustanov, ministrov in predsednika vlade? Ker se je po volitvah leta 2004 zgodil tudi desant na medije in novinarje, ki šele v zadnjem obdobju zbirajo moči za protiofenzivo.

Oblast je z novim zakonom o RTV prevzela javni zavod, z mahinacijami okrog Mercatorja in odstavitvijo Zorana Jankovića obvladala Delo, preko NKBM zamenjala vodstvo mariborskega Večera, z odtegnitvijo oglasov državnih podjetij oslabila Mladino in enako poskušala z Dnevnikom...

Kosilo zapečatilo usodo Primorskih novic

Zgodba Primorskih novic, prvega medija Primorske in edinega regionalnega dnevnika v državi, je prototip medijskih zlorab slovenske oblasti, model plena neke gospodarske družbe zaradi političnih in ekonomskih interesov. Je ena od konkretnih dokazov sprenevedanja in laži, najbolj primitivne forme manipulacije, ki se jo gre Janševa vlada. In kot so Primorske novice prototip na medijskem področju, je dogajanje v koprski občini zrcalna podoba početja na državni ravni.

Boris Popovič bi s Primorskimi novicami obračunal že takoj po prvi zmagi na volitvah leta 2002, vendar za to takrat ni imel podpore ne lastnikov ne politike. Po letu 2004 pa je njegov cilj postal uresničljiv. Vlada Janeza Janše je najprej v treh, od države obvladanih podjetjih (solastnikov Primorskih novic) zamenjala vodstva in postavila sebi lojalne, "naše" ljudi. V Luki Koper je moral zaradi pritiskov odstopiti Bruno Korelič, ki ga je zamenjal Robert Časar; v Intereuropo je prišel Andrej Lovšin, ki je na dan imenovanja prisegel zvestobo Janši, s katerim je bil tesno povezan tudi med orožarsko afero. V novogoriškem Hitu so spremembo v nadzornem svetu dosegli celo na nezakonit način, da so lahko odstranili Branka Tomažiča in nastavili Nika Trošta, s katerim naj bi lažje uresničili idejo o megazabavišču z Američani in še kaj.

Ko si je koprski župan pred dobrim letom in pol zaželel, da postane Obala na lanskih lokalnih volitvah "naša" in ga je Janša pri tem podprl, sta se morala tako močnim interesom podrediti še največja lastnika, Banka Koper in Primorje Ajdovščina. Veliki menedžerji, dobitniki različnih nagrad in visokih priznanj, so se konec januarja lani dobili v odlični restavraciji Za gradom in ob kosilu s Popovičem zapečatili usodo

Primorskih novic. Dva velika direktorja so določili za kurirja, ki sta mi na razgovoru na šest oči dala še eno možnost. "Tako j zamenjaj odgovornega urednika ali pa bomo zamenjali tebe. Kdo bo novi urednik, ti bo sporočila Mojca Beljan, Popovičeva piarovka," sta dejala pomembna gospoda Vojko Čok in Dušan Črnigoj.

Odpovedi kar dežujejo

Postavila sta me pred zid in v nezavidljivo stisko. Naj ravnam proti svojim strokovnim in poklicnim načelom, zatajim novinarstvo in svojo verodostojnost, kolektiv, Primorsko? In če se podredim, koliko ukazov in vpletanja v poslovanje družbe in uredniške politike lahko še pričakujem? Morala bom lagati sebi, okolju, najbližjim. Komu bom sploh še lahko pogledala v oči? Ohranila sem obraz in čisto vest, dobila pa nešteto neprespanih noči in drugih posledic.

Gospodje so bili neomajni. Nič niso pomagali argumenti o krhkosti gospodarske družbe, ki je šele leto in pol izdajala dnevnik. Na javnost so se požvižgali. Na seji nadzornega sveta 6. junija lani so me nekrivdno razrešili in za direktorja postavili človeka, ki za to delo ni imel ne znanja ne izkušenj, bil pa je seveda kolega Borisa Popoviča. Tako se je začel razpad kolektiva, podjetja in prvega medija Primorske, ki mu še danes ni videti konca.

Novi direktor Sergej Škrlj se je takoj lotil domače naloge. V nekaj dneh je moral odstopiti odgovorni urednik (štiri mesece pred potekom mandata), za njegovega naslednika so imenovali Tina Mamića, vse po navodilih Roberta Časarja in Andreja Lovšina, kot je razlagal Škrlj. Ta je odstranil komaj pridobljen in najbolj izkušen kader: urednico deska Darjo Verbič, zamenjal urednika za politiko in gospodarstvo in tako naprej v smeri negativne kadrovske selekcije. Začelo se je - cenzura in še bolj avtocenzura, negotovost, strah. Odnosi med Mamićem in Škrljem so se kmalu začeli krhati, novinarski kolektiv pa je kljub spreobrnjencem v svojih vrstah zbral moč in Mamiću izglasoval nezaupnico. Škrlj ga je "nekrivdno" odstabil in mu obljubil celo odpravnino. Ker je v sedmih mesecih direktorovanja povzročil finančno in kadrovsko krizo podjetja (pred njegovim prihodom je bilo poslovanje pozitivno), ker je kot po tekočem traku kršil notranje akte družbe in zakonodajo in ker je bila Obala po volitvah "naša", se je iztekel tudi njegov čas. Nadzorniki so zahtevali, da odstopi in imenovali novo direktorico, piarovko Luke Koper Suzano Zornada Vrabec.

Po devetih mesecih njenega vodenja je poslovanje zdaj sicer pozitivno, stiska novinarskega kolektiva in primorskega časopisa pa iz dneva v dan večja. Prejšnji teden sta dokončno odstopili odgovorna urednica Vesna Humar in urednica Sobote Cveta Guzej Sabadin, odpoved je dobil pogodbeni novinar iz Ljubljane, karikaturlst Franco Juri, ki je ponudil celo brezplačno sodelovanje, vendar so ga zavrnili. Časopis Primorske novice bo novembra obeležil 60 let izhajanja, lastniki, politika in nastavljeno vodstvo pa je v zadnjem letu poskrbelo, da je imela družba tri direktorje, štiri odgovorne urednike, številne kadrovske rošade, tožbe na sodišču, veliko medijsko pozornost zaradi kršitev zakonodaje lastnikov, vodstva in novinarske avtonomije... Le kdaj se bodo lastniki usmilili svojega podjetja, primorskega časopisa in javnosti?

Glavna vloga v detektivki

Ko sem pred dnevi razlagala sestri, kaj vse se mi dogaja, me je mirila s humorjem: "Ko si bila majhna, si želela postati igralka. No, predstavljaš si, da zdaj igraš vlogo v zelo napetem filmu." In res je tako videti in čutiti. Bolje seznanjeni o temnih straneh našega vsakdana me celo opozarjajo, naj pazim, kako vozim, saj se mi lahko zgodi kakšen nenaključen "zdrs" s ceste. Pravijo, naj pazim, ker vrtam tam, kjer nekaterim sploh ni všeč. Za preganjavico je kar nekaj razlogov.

Ko sem lani dobila ukaz, naj zamenjam odgovornega urednika, se mi je kmalu zgodil "dobri duh", za katerega še danes točno ne vem, ali so bile njegove informacije dobronamerne ali morda dodaten pritisk. Obveščal me je, da o meni zbirajo obremenilno gradivo, da so nekateri zadolženi, da odkrijejo moje grehe, da so mediji, ki bodo to z veseljem pograbili, že izbrani. Naj pazim, kaj govorim po telefonu, pregledati naj dam informacijski sistem v podjetju. Po zamenjavi sem postala svetovalka direktorja, ki pa si kmalu ni več pustil svetovati. V poslovnih prostorih je bilo vse večkrat videti Francija Matoza, začela so se šikaniranja, odtegotovanje informacij, preprečevanje dela. Septembra mi je Škrlič neposredno povedal, da sem za nekatere postala moteč element in bi bilo zame bolj zdravo, če bi odšla. Dobro. Matoz in moj odvetnik sta pripravila sporazum o prekinitvi delovnega razmerja, poslali so me na prisilni dopust (med volitvami), potem pa sem dobila odpoved pogodbe o zaposlitvi, saj je bil sporazum, kot kaže, le pesek v oči. Sodišče je aprila letos ugotovilo, da je bila odpoved nezakonita.

Tudi nova direktorica ni želela moje prisotnosti na delovnem mestu, čeprav bi ji kakšen strokovni nasvet zagotovo koristil glede na sedanje dogajanje v podjetju. Poslala me je domov do odločitve sodišča. Pri tem je kršila določila moje pogodbe o zaposlitvi, odvzela mi je elektronski naslov in ga prenesla na svoj računalnik, zaradi česar je urad informacijske pooblaščenke že uvedel postopek o prekršku. Po sklepu sodišča me je konec maja pozvala nazaj na delo, kjer me je že čakala nova odpoved, spet na zelo sporen način. Kar sama (zakon o delovnih razmerjih določa postopek sprememb akta o sistemizaciji) je sprejela sklep o uvedbi delovnega mesta svetovalca direktorja in sklep o ukinitvi le-tega, oba hkrati dala v obravnavo sindikatu in kljub negativnemu mnenju na prvi sklep (na sindikatu so predložitev dveh nasprotujočih si sklepov v hkratno obravnavo ocenili za precedens brez primere) izpeljala odpoved. A to še ni bilo dovolj. Koriščenja lanskega dopusta mi ni odobrila, na posredovanje v sporu zaradi kršitev moje pogodbe s strani inšpekcije za delo ni pristala in ko sem bila zaradi zdravstvenih težav prisiljena iti na bolniški dopust, je za mano poslala detektiva. Čeprav sem imela po navodilih osebnega zdravnika med bolniško neomejeno gibanje, je najeti detektiv preverjal, če sem v tem času doma ali ne in me celo zasledoval. Ker sem upoštevala zdravnikova navodila in se gibala, sem dobila še izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi zaradi domnevne kršitve. Kdo je direktoričin svetovalac in pravni zastopnik? Ja, Franci Matoz, seveda!

Pravna država, ljudje pa pri psihiatrih

V sedmih mesecih sem tako dobila tri odpovedi (dve sta na sodišču), doživela vsa mogoča šikaniranja, zasledovanje, poskuse diskreditiranja in odvzem pravice do dela.

Vse to le zato, ker sem prispevala k temu, da so se Primorske novice razvijale v profesionalni medij, od skoraj neznanega regionalnega tednika so postale dnevnik, od podjetja brez premoženja je nastala družba z lastnimi poslovnimi prostori (obnovljena palača Tarsia) in sodobno infrastrukturo. Žal Mirjana Čakardič, Etbin Tavčar, Đorđe Perić in jaz sploh nismo osamljeni primeri, vendar zaradi njihovih zgodb lažje razumete, zakaj vse več Slovencev išče pomoč psihoterapevtov, sodišč, javnosti.

Naše zgodbe pripovedujejo tudi o utemeljenem sumu, da bi obstajal pri nekaterih pristojnih organih resničen interes po odkrivanju in ustreznem pregonu družbeno škodljivih, deviantnih in korupcijskih dejanj. Obstaja sum, če je sedanja oblast res podpisala koalicijsko pogodbo in vsi ministri etični kodeks, katerih besedila so vse bolj mrtve črke na papirju. Prihaja do kršitev volilnega molka, prijav zaradi tega na policijo in volilno komisijo, vendar se ne zgodi nič. Kosova komisija ugotavlja korupcijo pri nekaterih dejanjih, zadeve predaja policiji in tožilstvu, prosi za presojo pravne strokovnjake, vendar vrhovna državna tožilka Barbara Brezigar izjavi, da Kos s tem prekoračuje svoja pooblastila. Halo! Kdo nas bo še prepričal, da živimo v demokraciji in pravni državi?

Naše zgodbe in vprašanja smo poslali na različne naslove in v prihodnji številki boste lahko prebrali, kaj so pristojni odgovorili. Če bodo!

[Vir.](#)

[Courrier International in EFJ: slab žurnalizem je nevarnost za demokracijo](#)

4.10.2007 ob 20:35

Tako ugotavlja [EFJ](#), mednarodna zveza novinarjev. Boljše ugotovitve in kritike za vstajo protipetitionašev in njihovo novinarsko delo ne bi mogli najti. Povzetek, ki začinja s slovenskim primerom, je spodaj, celoten članek [tukaj](#). Zadnja novica na EFJ strani je še zmerom podpora slovenskim novinarjem.

Un journalisme malade, c'est la démocratie en danger, rappelle la FEJ.

Les exemples ne manquent pas : en Slovénie, plus de 400 journalistes ont signé une pétition et protestent contre un gouvernement qui porte atteinte à la liberté de la presse et pratique la censure politique. Au Portugal, le gouvernement vient d'adopter une loi qui limite la protection des sources et les droits d'auteur des journalistes. En Allemagne, aux Pays-Bas et au Danemark, des journalistes ont été traduits en justice et même parfois emprisonnés pour avoir refusé de révéler leurs sources. En Italie, les journalistes de la presse écrite sont dans l'impasse pour le renouvellement de la négociation collective depuis deux ans ; en Suisse alémanique les journalistes travaillent depuis bientôt trois ans sans convention collective. Dans la plupart des nouveaux pays membres de l'Union européenne une majorité de journalistes sont contraints d'accepter des contrats de travail précaires ou faussement « indépendants » dans un marché des médias dominé par une poignée de sociétés d'Europe de l'Ouest.

[Dnevnik: glas o peticiji segel do Indije](#)

5.10.2007 ob 07:56

Glas o težavah slovenskih novinarjev segel do Indije

petek, 05.10.2007

Tekst: (urš)

LJUBLJANA - Podpisnikom novinarske peticije zoper cenzuro, ki slovenskega premiera Janeza Janšo obtožuje poseganja v medije, se vsak dan pridružujejo novi podpisi

O peticiji, ki sta jo pobudnika Blaž Zgaga in Matej Šurc pred tednom dni poslala na naslove vlad evropskih držav in medijskih organizacij, so doslej poročali v približno dvajsetih tujih časopisih, na televizijskih postajah in tiskovnih agencijah. Avstrijski časopis Der Standard je tako povzel vsebino pisma, ki opisuje različne oblike cenzuriranja, dodal pa zgodbo o letošnjem sporu med Janezom Janšo in Andrijano Starina Kosem, o kateri so zapisali, da je sodelovala v "kompleksnih transakcijah delnic, s katerimi sta pod vpliv vlade prišla časopisa Delo in Večer". Orisali so tudi primer šikaniranja Delovega dopisnika z Dunaja Matije Graha.

Španska tiskovna agencija EFE je med drugim opozorila, da se ob poročilih o pritiskih na novinarje Slovenija bliža predsedovanju EU. Med drugimi so o peticiji pisali tudi nemška tiskovna agencija DPA, dunajski Wiener Zeitung, francoski Courier International, beograjska Politika, češki, makedonski in indijski mediji. V več občilih so poudarili, da slovenski novinarji ne obtožujejo le oblasti, temveč vse politične sile in medijske lastnike. Peticijo sta solidarno podprli novinarski organizaciji iz Švice in Nizozemske, Evropska zveza novinarjev in dunajski International Press Institute.

Na izrecno povpraševanje po odzivu prvoobtoženega Janeza Janše so nam iz njegovega kabineta včeraj odgovorili, da se je na peticijo odzvalo že ministrstvo za kulturo. O peticiji za Dnevnik ni hotel govoriti nekdanji novinar in poslanec SDS Miro Petek, drugih medijskih strokovnjakov iz SDS ni bilo mogoče priklicati. Časopis Demokracija pa je vendarle uspel objaviti pogovor z Mirom Petkom, ki je v komentarju medijskega dogajanja in peticije dejal: "Ne gre za to, da bi morala imeti oblast svoje medije, ampak mora imeti možnost, da pove, kaj dela." Po njegovem sta medijski zakon in zakon o RTV stanje izboljšala.

Medtem se po naših podatkih daljša seznam podpisnikov Etičnega poziva k profesionalizmu, ki ga je sestavil urednik Žurnala Dejan Steinbuch, sprva pa ga je podpisalo enajst novinarjev Maga, Primorskih novic, Financ in publicistka Ana Jud. V njem kolege opozarjajo, naj se namesto podpisovanju peticije raje posvetijo zasledovanju etičnih standardov. Steinbuch nas je tudi opozoril, da bodo s kolegi prisiljeni ustanoviti še eno društvo novinarjev, saj se s politiko Društva novinarjev Slovenije, ki je podprlo peticijo, ne strinjajo.

[Vir.](#)

Miro Petek: »Oblast mora imeti možnost povedati«

5.10.2007 ob 07:57

Novinarji z zanimanjem spremljajo izjave Mira Petka, bivšega novinarja in poslanca SDS, specializiranega za pokrivanje medijske problematike. Tudi zato, ker se je novinarska srenja skoraj enotno postavila njemu v bran leta 2001 in kasneje, ko je bil kot novinar fizično brutalno napaden. Žal obtožb o političnih pritiskih in cenzuri [ne želi komentirati](#), vključno s stranko SDS in vključno s kabinetom predsednika vlade. Pričakovali bi, da bo Petek pokazal nekaj solidarnosti do novinarjev v zameno. Ali celo skrajni minimum: da bo povedal svoje mnenje. Kakšna zмотa, zanj je stanje v najboljšem možnem redu, lojalnost do Janše je na prvem mestu.

V Demokraciji – kako simptomalno, zgolj v njej, tem Janševem glasilu - [komentira](#) peticijo novinarjev z besedami:

»Ne gre za to, da bi morala imeti oblast svoje medije, ampak mora imeti možnost, da pove, kaj dela.«

Po njegovem sta medijski zakon in zakon o RTV stanje, mimogrede, izboljšala. Kaj pove Petkova izjava? Je tisti tip cenene opravičila, ki ne le legitimira politične pritiske na novinarje v dani situaciji, temveč celo po tihem priznava, da slovenski mediji so provladni. Kaj namreč naj bi bila ta »možnost, da pove, kaj dela«? Lahko je le posebna možnost.

Nepodpisniki ali kdo so novinarske riti?

5.10.2007 ob 11:51

Bi se novinarji morali podpisati pod eno izmed peticij? Avtor [tega zapisa](#) meni, da bi se morali. Celo več, preostanek imenuje za »novinarske riti«. Saj res, kakšne argumente sploh imajo tisti, ki se ne podpišejo? Da se gredo prvi in drugi nekakšen politični aktivizem? Ne, to je že analni argument!

Danes poteka že deseti dan od inavguracije peticije. Za protipeticijo ne vemo, svoj podpis pod peticijo proti cenzuri pa od srede, 26. septembra 2007 dalje, zbirajo v času uradnih ur na sedežu Društva novinarjev Slovenije in Sindikata novinarjev Slovenije na Wolfovi 8 v Ljubljani. Matej Šurc in Blaž Zgaga sta namreč svojo peticijo predala cehovskemu združenju. Ponovimo spletno stran peticije, ki jo je te dni podpisalo 500 novinarjev:

<http://www.peticijazopercenzuro.com/>

»10 minut pavze« ali kako je snemalec RTV SLO suspendiral tiskovko

5.10.2007 ob 12:50

[Tale posnetek](#) na Dnevniku sodi pod rubriko neverjetno in je vreden večkratnega gledanja. Snemalec RTV je tiskovno konferenco predstavnikov Karitasa »suspendiral« in zahteval ponovitev, češ da nastopajoči niso bili dovolj razumljivi. Ob tem je podal jasna navodila v zborni slovenščini in večkrat zahteval 10 minut pavze in ponovitev.

Kaže, da so na RTV ne le novinarji, temveč tudi že tehnični sodelavci preparirani za oblikovanje posnetkov, ki so »ustrezni« na tak ali drugačen način.

[Poslanka Majda Širca meni, da je sklad za pluralizacijo medijev neučinkovit](#)

5.10.2007 ob 19:02

[Kritika](#) poslanke Majde Širca glede »sklada za pluralizacijo medijev« je naletela na nenavadno hud odpor, ki časovno sovпада z vojno med novinarji. Poslanka je očitke [zavrnila](#):

V zvezi z Magom sem se tako vprašala, ali je smiselno, da se davkoplačevalski denar na javnem razpisu podeli dnevniku, v okviru katerega izhaja tudi Mag, ki je bil že finančno 'konsolidiran' z netransparentno prodajo državnega deleža v družbi Mercator. V zvezi z Demokracijo sem se vprašala, ali je smiselno porabljeni davkoplačevalski denar za tednik, ki bojda dosega dobre poslovne rezultate in se med drugim oglašuje tudi na dragih jumbo plakatih. V zvezi z STA pa sem izpostavila vprašljivost in smiselnost dodatnega financiranja delovanja nacionalne tiskovne agencije, saj je STA v 100-odstotni lasti države in se torej že tako ali tako financira iz državnega proračuna.

In kaj je narobe s skladom? [Tale posnetek](#) s tiskovne konference na Vest.si je dolg več kot 40 minut in predstavlja sežetek vseh razlogov proti, ki so se nabirali že od njegove ustanovitve. Kdor se bo resno ukvarjal z argumenti, zanj je SINE QUA NON poslušanja in premisleka. Ker preprosto ne vzdrži na nobeni točki. Sklad je pogrnil na celi črti: idejno, ideološko, strokovno, politično, izvedbeno. Ali kot med številnimi očitki pravi Širčeva:

Sama ne verjamem v tak način in tak namen tega sklada. Predpostavke o uravnoteženosti so napačne in lahko deformirajo uredniško politiko... Osebno menim, da bi raziskave morale povedati, ali je denar, ki ga država namenja medijem, upravičen, smiseln in koristen ter ali je bil denar razdeljen in porabljen učinkovito.

Za Geriča cenzure na TV Slovenija ni, pravzaprav cenzure sploh ni

5.10.2007 ob 20:54

»The L Files« [opozarjajo](#) na današnji intervju z Rajkom Geričem v Žurnalu (5. 10. 2007). Odgovorni urednik informativnega programa pravi, da na TV Slovenija cenzure ni. Dodaja, da se bo zamislil, ko ga bodo politične opcije začele hvaliti, a pri tem pozabi, da ga Grims in vlada hvalita že ves čas. Njegov čas zamislitve zamuja.

Kaj pomeni zanikanje cenzure? Seveda nič ne pomeni. Vsi odgovorni urednik zanikajo cenzuro, vse ostalo označijo za [prikazen](#). Drugič o tem, zakaj jo zanikajo. Danes o tem, kako jo zanikajo. Kar sledi, je vzeto iz tematskega bloka o medijski cenzuri (150 strani branja) v reviji Dialogi 7/8, 2007, kjer najde bralec tudi intervjuje z odgovornimi uredniki, ki jih je opravila Lana Zdravković.

(1)

Zadnje čase se zelo dosti govori o vse večjih problemih s katerimi se srečujejo novinarji, posebej se izpostavljajo problemi na Delu. Govori se tudi o cenzuri. Kako bi se vi do tega opredelili?

Vsi izobraženi ljudje v tej državi vedo, da instituta cenzure, ki je v tej regiji bil znan v 19. stoletju in ki je morebiti obstajal tudi kdaj še v tem stoletju, danes v Sloveniji ni. Država takšnih zakonskih in ustavnih pristojnosti in pooblastil nima, tisti, ki to besedo zlorabljajo, ravnajo intelektualno zelo šepavo in to mi osebno ni všeč, je pa res, da je postal ta zmerjaški način razprave dokaj običajen tudi zaradi razgrete politične situacije in zamenjave oblasti, ki se je zgodila. Opozicija in tudi vlada uporabljata dosti ostre besede in to potem tudi novinarje zanese. S tega vidika v tej klasični obliki o cenzuri v Sloveniji absolutno ni mogoče govoriti. Seveda pa v medijih obstaja in je vedno obstajalo to, da so uredniki tekste zavračali.

(Peter Jančič, junij 2007)

(2)

Kako doživljate besedo cenzura in ali se z njo pri svojem delu srečujete, ali je opažate?

Vprašanje je zelo na mestu, mislim, da je to bistveno vprašanje in je prav, da ga razčistimo. Jaz besede cenzura ne bi uporabljal, ker ta v resnici ne obstaja. Če kdo govori o cenzuri ima v mislih neke druge čase, ko se je to dogajalo in je ta izraz absolutno pretežek, da bi ga kakor koli v zvezi z časopisom Delo uporabljali. Je pa res, da ima zdaj časopis mogoče za odtenek bolj prepoznavno uredniško politiko v skladu s katero se k določenim zadevam pristopa.

(Darijan Košir, junij 2007)

(3)

Ali je na vašem mediju prisotna cenzura, ali se je vi kot urednik (ali kdo drug od urednikov) poslužujete?

Cenzure ni. Gre za vsiljeno terminologijo, s katero skušajo relativizirati uredniške pristojnosti.... Ponavljam, da cenzure ni.

(Tomaž Ranc, junij 2007)

(4)

Ali je na Večeru bila prisotna cenzura, ali ste se je vi kot urednica (ali kdo drug od urednikov) posluževali? Ali mislite, da je sedaj prisotna kakršna koli oblika cenzure na Večeru? Kako ocenjujete sedanje delovanje Večera?

Besedo cenzura poznam iz literature, sicer mi je tuja. Kot novinarka v dveh desetletjih – pa sem tudi pisala o politiki in politikih – nisem bila deležna nikakršnih posegov v tekste, bodisi članke bodisi komentarje. Tako lahko zatrdim, da cenzura na Večeru v času, ko sem bila odgovorna urednica, ni bila prisotna, zdaj pa o njej – seveda ne le v Večeru – veliko slišim in berem.

Darja Verbič (junij 2007)

[Tuji odmevi na oba poziva slovenskih novinarjev proti političnim pritiskom \(kompletirano\)](#)

6.10.2007 ob 11:46

Obljavljamo kompletiranje tujejezičnih odzivov na oba dopisa, dopis Blaža Zgaga v Evropo in peticije Zgaga in Mateja Šurca proti političnim pritiskom in cenzuri v slovenskih medijih. Poudarimo, da slovenski mediji o teh odzivih pretežno molčijo, kot to počne tudi vlada, in da objavljamo izključno tiste odmeve, ki so dostopni oziroma izsledljivi na spletnih straneh. Zapisi sicer niso urejeni po nobenem ključu, izločili smo bloge, nekatere strani seveda prenašajo vesti z drugih. Zaenkrat smo naštetili 74 objav.

[IPI](#) (prvo pismo), [IPI](#) (drugo pismo), [EFJ](#), [Feral Tribune](#), [Prague Post](#),

[Prague Post](#) (komentar), [Barkun](#), [Der Spiegel](#), [Vest.com](#), [Večernji list](#),

[Tyzden](#), [Volksgruppen](#), [Der Standard](#), [Magyarhirlap](#), [SloveniaTimes](#),

[Der Standard \(2\)](#), [DPA & EUX TV](#), podpora nizozemske kraljice ([blog](#) in [blog](#)),

[MRT](#) (makedonska RTV), [Wiener Zeitung](#), [El Mundo](#), [JOJ](#) (Slovaška),

[Salzburg.com](#), [Tyden](#), [Sme.sk](#), [HNonline](#), [Newswatch India](#),

[EarthTimes](#), [Beograd B-92](#), [Hospodarske Noviny](#) (Češka),

[Hospodarske Noviny](#) (Slovaška), [Sarajevo X](#), [Sarajevo X \(2\)](#), [SEEUROPE](#),

[Politika](#), [Wikio](#), [Le Courier des Balkans](#), [Onasa](#), [NDN Vojvodine](#),

[Danas](#), [Makfax](#), [Bndestem](#), [Netnovinar](#), [Radio Corax](#), [VillaMedia](#),

[Terra](#), [Aol \(EFE\)](#), [DPA](#), [Elwatan](#), [MarcFievet](#), [Frankfurter Rundschau](#),

[Il Piccolo](#), [Diggita](#), [Isfreedom](#), [Newstin](#), [Journalistes CFDT](#),

[Novi list](#), [Novi list \(2\)](#), [Odisej](#), [Palestine Solidarite](#), [T-Portal](#),

[H-Alter](#), [Javno](#), [VillaMedia \(2\)](#), [Osservatorio Balcani](#), [Corank](#),

[Newsroom](#) (Avstrija), [Newsroom](#) (Nemčija), [Newsroom \(2\)](#) (Nemčija),

[Medien Monitor](#), [ProtectionOnline](#), [Wikio](#) (Francija), [Javno \(2\)](#).

»Zabavni« naslovi RTV portala: Janet Jackson kot Vida Petrovčič

8.10.2007 ob 09:11

Ni nam znano, da je Vida Petrovčič splošno navzoč sinonim za avtorja knjig o shujševalnih dietah. Še manj nam je znano, da se pri njej inspirira pevka Janet Jackson.

Ampak prav to trdi [tale vestička](#) na spletnem portalu RTV. Kaj naj bi povedal njen naslov »Janet Jackson po poti Vide Petrovčič«? Da se prva avtorica uči pri drugi? Mogoče to, da je v rubriki Zabava dovoljeno dajati tudi zabavne naslove? Gre za prikrito oglaševanje pod krinko navidezno nezainteresiranega rumenega tiska? Na javnem RTV servisu nič od tega ne bo šlo.

Marko Crnkovič o Medijskem watch dogu

8.10.2007 ob 10:38

Objavljamo odgovor Borisa Vezjaka na zapis, ki ga je Marko Crnkovič, Dnevnikov kolumnist in Siolov urednik (kateri vrstni red je pravi?), objavil [v Dnevniku](#) in [na svojem blogu](#). Ker Crnkovič napada zapise na Siolovem blogu Medijski watch dog, pričakujemo zanimivo debato, nedvomno polno argumentov.

Marko Crnkovič pravi, da ga ni strah Janeza Janše, strah ga je Borisa Vezjaka. To je seveda, četudi nadvse bizarna, laskava novica zame. Manj godi potvorjena argumentacija: po njegovem sem nič manj kot denunciator in ideološki policaj za novinarske prekrškarje, zato bi me skozi takšno izmaličeno podobo rad naredil za bavbava.

Neustrašnosti Dnevnikovega kolumnista pred Janšo in implikacij take trditve tu ne bom komentiral, kaj bi veljalo navreči o dobri plati novice. Crnkovič je namreč spletni urednik Siolovih blogov, na katerih, če ponovim njegove grde izraze, hote ali ne hote igra vlogo ideološkega policaja. Ker je Medijski watch dog (MWD, hvala za iznajdbo super kratice, Marko!) le skromen blog, ki mora upoštevati pravila igre, s hvaležnostjo poslušam, da se me šef boji. Glede na nekatere reakcije je pač prej videti, da sem nezaželen. In prav zato sem vesel nedvomno naključno izvedene poteze prikritega oglaševanja. Da bi se le poznalo na obisku!

Tole čisto mimogrede, zdaj pa k obtožbam. Avtor jih žal ne eksplicira, zelo posredno se dotakne le nekaterih primerov moje domnevne zaplankanosti. Zapiše takole: »Tako kot je že povedal za komentar Janeza Markeša na to temo, za uvodnik in protipeticijo Dejana Steinbucha, za komentar Darijana Koširja na temo sindikalnih demonstracij in že prej za kolumnista Mateja Makaroviča in Matevža Tomšiča.« Pri teh zapisih o njih naj bi pogrešil, kajti »ljudje kot MWD ne polemizirajo, temveč se v imenu svobode tiska zgražajo nad dejstvom, da določen medij kolumnista sploh angažira.«

Crnkovič si debelo izmišljuje, za nameček pa osebno žali in omalovažuje. Nikoli in nikjer nisem zapisal, da je sporen angažma katerega izmed naštetih ali sploh kogar. Pri omenjenih sem problematiziral zelo različne sporne točke: bodisi dejstvo, da Markeš novinarski peticiji podtika politične motive (in s tem z njo na lahkoten način opravi); bodisi dejstvo, da se Steinbuchova protipeticija sklicuje na etiko in profesionalizem, da bi zakrila resnično proticehovsko motiviranost; bodisi dejstvo, da namestnik odgovornega urednika na prvi strani Dela napoveduje, kako časopis ne bo podprl sindikalnih demonstracij; bodisi dejstvo, da sta Makarovič in Tomšič privilegirana kolumnista, ki za nameček tajita svojo provladno usmerjenost, kar je nekorektno od njiju, medtem ko njuna privilegirana govori zase. Prav nikjer nisem trdil, da kdo ne bi smel pisati ali povedati svojega mnenja - takšno stališče podtaknemo komu, ki ga želimo narediti za bebca. Kritiziral sem zgolj nenavadne uredniške odločitve, pristranost in predvidljivost, nesolidarnost in dokazoval provladno skrivaštvo posameznikov.

Crnkovič ima prav, ko se boji novinarjev in njihove peticije, ki menda diskriminira drugače misleče, ni ga pa strah Janeza Janše. Na straneh MDW opozarjam na to, da Zgagova in Šurčeva pobuda še dalje odmeva po tujini in naštevam odmeve. Za razliko od preštevilnih slovenskih medijev, ki se jim ne ljubi poročati niti o tem, da International Press Institute od premierja zahteva ustanovitev posebne komisije, sicer bo sam poslal svojo. Vlada pa še dalje molči, kot molčijo njeni na ta način samorazgaljeni mediji. Nič jih ni strah komisije, nič jih ni strah cenzure! To je resnično dober razlog za zaskrbljenost med tistimi, ki bi za bedaka ob meni radi razglasili še 500 njenih podpisnikov.

Uredništvo Financ postavlja zahteve svojim kolumnistom

8.10.2007 ob 19:55

Drugi dom nas [je opozoril](#) na zanimivo [uredniško zahtevo](#) nad kolumnistom:

Bralce bi rad opozoril, da bom na željo uredništva Financ odslej pisal bolj »ekonomske« članke oziroma članke, ki bodo po strokovni presoji uredništva Financ manj podobni, kot so bili vsi prejšnji, kot trdijo na uredništvu, Mrkaičevim člankom. Hkrati vas obveščam, da bom podobne članke, kot ste jih bili vajeni v preteklosti, objavjal v drugih medijih.

Rado Pezdir torej trdi, da so njegovi članki po mnenju uredništva Financ preveč podobni nekim drugim. Je takšna zahteva relevantna? Nikakor. Problem podobnosti je, kot je zastavljen, bolj ali manj filozofski. In nihče ne more pričakovati, da ga bo Pezdir rešil. Kaj naj bi namreč pomenilo, da so njegovi članki podobni Mrkaičevim? Pri Financah vendar vsak teden ugotavljajo, da je slednji najbolj brani avtor! Razen tega se odgovorni urednik Financ jasno [postavlja v bran](#) svojemu najbolj branemu kolumnistu! Biti podoben Mrkaiču bi torej lahko bilo le pohvalno! In kot da bi se tega Pezdir bodisi zavedal bodisi verjel v svoj slog protestno najavlja, da bo »podobnost« (ali podobnost) zganjal drugje.

Je težava v tem, da v Financah ne želijo dveh tako dobrih kolumnistov? Nesmisel. So članki premalo strokovni? Še manj, trditi kaj takega za Mrkaiča je za Frankla bogokletno. V čem je potem sploh težava fenomena podobnosti? Le v gesti imitacije, ki je lahko po sebi zoprna KOT imitacija? O kateri kvaliteti sploh govorimo? Je morebiti težava v tem, da so se uredniki odločili dopustiti žaljivost le pri enem kolumnistu, ker bi sicer izgledalo, da so žaljivi vobče? Preveč vprašanj za naš namen zgolj opozoriti na zanimivo uredniško odločitev, sicer povsem legitimno. Če bi jo kot inštrukcijo le razumeli.

V petek konec podpisovanja peticije novinarjev proti pritiskom in cenzuri; protagonisti o peticiji na Radiu Študent

9.10.2007 ob 20:24

[Kot sporočajo](#) iz DNS, bodo v petek končali z zbiranjem podpisov pod peticijo. Doslej so peticijo podpisale 504 osebe.

Radio Študent [je predvajal](#) kratke intervjuje s posameznimi akterji zgodbe oziroma novinarji: Blažem Zgago, Dejanom Steinbuchom, Grego Repovžem, Petrom Jančičem in Denisom Latinom. Nenavaden je ob klasičnem izmišljenem izgovoru, češ da je peticija politično motivirana, zdaj še dodaten očitek Jančiča, češ da bi takšno akcijo moralo izvesti Društvo novinarjev Slovenije. Po njegovem društvo naredi premalo za novinarsko svobodo.

Očitek je škandalozno nesramen. DNS je, kot je mogoče razbrati iz [številnih zapisov](#) tule, v zadnjih letih ves čas opozarjalo na kratenje novinarske avtonomije in primere pritiskov na novinarjev. Celo več, večkrat je, med drugimi stvarmi, obsodilo tudi primere suspenzov na Delu, prav v času mandata Petra Jančiča. Tako je DNS protestiral proti suspenzu Roka Kajzerja in Matije Graha, med drugim. Čeprav so bili v Delu številni neobjavljeni oz. cenzurirani, so nekatere novice vendarle objavili: [tule](#), [tule](#) in [tule](#). Če očitek priženemo do kraja, lahko ugotovimo, da je potemtakem Jančič od DNS pričakoval, da bo še večkrat intervenirala v njegove politične uredniške odločitve, njeno premajhno aktivnost pa ji zdaj zameri!

[Predsednik Društva katoliških novinarjev Slovenije udaril po Mateju Šurcu](#)

10.10.2007 ob 16:21

Nič kriv, toda Matej Šurc je soiniciator peticije, ki jo na tem blogu intenzivno spremljamo. Prvič se je namreč zgodilo, da so se novinarji kolektivno in cehovsko odločili protestirati proti političnim pritiskom in cenzuri.

Zato je zanimivo videti, kakšni so argumenti tistih, ki je ne podpirajo. O skupini podpisnikov protipeticije smo že poročali. Kdo še podpira peticijo novinarjev in kdo je ne? V prvi vrsti bi pričakovali glas civilne družbe. Pričakovali bi glas Društva pisateljev Slovenije, recimo. In kdo je ne podpira? Verjetno marsikdo, ki molči. V zadnji številki Družine se je oglasil predsednik Društva katoliških novinarjev Slovenije, Bogomir Štefanič mlajši, in udaril po novinarju Šurcu. Česa je ta kriv? Njegov najbolj skoncentriran argument, ki ga premore v svojem nedvomnem »character assassination« scenariju, je naslednji:

Kolega nočemo izpostavljati po nemarnem, čeprav tvegamo, da bomo tako razumljeni, temveč kot simbolno figuro, ki ponazarja zagato, v kateri se je znašel omembe velik del novinarske srenje. Dolga leta jih je »krasila« opazna mera neprofesionalne pristranosti, politično-ideološke nagnjenosti k levičarskemu naprednjaštvu in ignoranca do problemov, ki jih je to v tranzicijski dobi ustvarjalo. Nenehno so se tudi z njihove strani dogajale zlorabe medijskega prostora, ki so imele številne žrtve (med njimi nedvomno Cerkev), zdaj pa branijo takšno (?) medijsko svobodo.

Tule. Biblični moralizem je odveč. Štefanič se ga očitno zaveda, kot tudi tega, da si mora izprašati vest. Toplo priporočamo! Šurca napade povsem ad hominem, celo perverzno zatrdi, da si ga je »sposodil« kot simbolno figuro, nato pa naprti podpornikom peticije, pravzaprav kar vsem novinarjem, nekakšno »historično levičarstvo«, če uporabimo Slivnikov izraz. Aja, v Družini sicer nismo zasledili poročil o suspenzu Vide Petrovčič, Roberta Škrjanca ali Nataše Štefe. Ter o drugih primerih političnih pritiskov. Pač pa so v Družini, mimogrede, že večkrat zavrnilo objavo replik na njihove sestavke. Cenzurirali so, po domače.

[Na RTV Slovenija ne vedo, kaj bi z vsebino »Jelinčičeve« Piramide](#)

11.10.2007 ob 08:53

Želeli smo že zapisati, a je to zdaj odlično storila dr. Alja Brglez - Jelinčiča so na RTV Slovenija tako rekoč dali v bunker, potem pa so se posuli s pepelom in inkriminirane odlomke s hujskaštvom proti Romom še enkrat predvajali v skoncentrirani obliki. Ni kaj dodati:

Zmago Jelinčič je nepredvidljiv le za ljudi, ki se z njim še nikdar niso srečali. Kdor ga je že kdaj videl nastopati v parlamentu ali v javnosti sploh, pa lahko njegove vragolije precej natanko predvidi. Zato razen vodstva [RTV Slovenija](#) in njenega sveta nihče ni bil presenečen, ko je pred časom Zmago Jelinčič oddajo Piramida uporabil za to, da je v njej po svoje nagovoril eno od ciljnih skupin, ki se jim tudi sicer rad posveča. Presenetljiva, v resnici pa škandalozna je bila tedaj le reakcija RTV Slovenija, ki se je nad Jelinčičevimi eskapadami v njenem studiu najprej zgražala, nato se je odločila, da mu ne bo dovolila nastopa v naslednji oddaji, v katero se je sicer uvrstil kot zmagovalec, naposled sklenila, da oddaje v predvidenem terminu ne bo ponovila in nazadnje še, da je celo v spletnem medijskem arhivu ne bo shranila. V jeziku kontinuitete bi rekli, da je TV Slovenija Jelinčiča dala v bunker.

V torkovem nastopu na isti televiziji (TVS, Predsednik za Slovenijo 2007, 9. oktober 2007) je Jelinčič nastopil suvereno in v slogu, ki ga sam pojmuje kot predsedniškega. Voditelj mu je dajal možnost, da se skoraj uro hvali in veliča, pa še se je našel čas, da je v oddajo vključil dolg izbor najbolj udarnih delov Jelinčičevega nastopa iz Piramide. Naj povemo tako, da bo res razumljivo: TVS je v svoji oddaji B ponovila prav tiste dele svoje oddaje A, zaradi katere je oddajo A po tehtnem premisleku pred kratkim umaknila v bunker.

[Celotna kolumna](#) komentatorke Financ.

Steinbuch, deviška ministrica za znanost in speča grmada profesionalnega novinarstva

12.10.2007 ob 15:51

Poročali smo že o ciljih, namenih, avtorjih in podpisnikih novinarske protipeticije (med drugim [tule](#) in [tule](#)). Zanimalo nas je, kakšne članke piše njen avtor, Dejan Steinbuch, le dober teden ali dva po objavi teksta, ki revolucionarno poziva k novinarski etiki in profesionalizmu.

Na strani 12 današnjega (12. 10. 2007) žurnala (www.zurnal24.si), beremo kolumno v rubriki Politika, katere podpisani urednik je Steinbuch, sicer odgovorni urednik žurnala. Komentar je skorajda odveč: kot kaže, je avtor postavil nova merila astrološko-kozmetičnega žurnalizma. Opozorimo, da je Kuclerjeva rojena 26. avgusta 1972, a majhna tipkarska napaka je še najmanj moteča.

Rubrika: Osebnost

Naslov: Ministrica

Podnaslov: Mojci K. Dolinar lahko opozicija očita, da je prelepa.

Dolinarjevi, ki je prevzela resor visokega šolstva in znanosti, po pričakovanjih niso prizanašali, češ da je premlada, da nima izkušenj in dovolj strokovnega znanja. Pa je bil pred leti, če smo čisto natančni, za ministra imenovan Lahovnik, ki je bil mlajši, toda zdaj to sploh ni bilo pomembno. Morda v moško šovinistični slovenski družbi to za ženske ne velja. Dolinarjeva (35) je po horoskopu devica, kar bi si lahko njeni politični nasprotniki tudi napačno razlagali. Nekatere device so v mračnem srednjem veku – in naša politika včasih ni dosti boljša – sežigali na grmadah, če so jih sumili čarovništva. To pa pomeni, da se novi ministrici ne obetajo prav nič rožnati časi, saj je visoko šolstvo, ki ga je potrebno modernizirati, predvsem pa liberalizirati (razbiti stare, dušeče ideološke monopole), trenutno speča grmada. In gospa ministrica morajo paziti, da z leve ne prileti kakšna vžigalica, kajti to, da je v aktualni vladi najmlajša ministrica, bo v krvi željni opoziciji vzbudilo le še toliko večji libido.

D.S. (Dejan Steinbuch)

Podpis: Mojca Kucler Dolinar (na sliki)

Rojena: 26. 6. 1972 v Ljubljani

Funkcije: Ob demokratki Irglovi in nacionalistki Žgajnerjevi najlepša poslanka 2. oktobra postane ministrica za visoko šolstvo in znanost.

Urad vlade za komuniciranje končno spisal vladin demanti peticije

12.10.2007 ob 17:48

Urad vlade za komuniciranje je danes po nekaj tednih končno izdal obvestilo, ki ga »prodajajo« kot reakcijo premierja Janeza Janše na novinarsko peticijo o političnih pritiskih in cenzuri v novinarskih vrstah.

Izjava je spodaj in dostopna [tule](#). Primerjaj poročila [Dela](#), [RTV SLO](#), [24ur.com](#). Spomnimo, da sestavljalci odgovora manipulirajo. O manipulacijah glede poročil Freedom House smo poročali [tule](#). O manipulaciji poročila Mirovnega inštituta smo poročali [tule](#). O postopanju inštituta IRSA smo poročali [tule](#). Spomnimo, da Janša osebno še ni komentiral peticije in da so na uradu pozabili povedati, kaj bodo storili z [zahtevo IPI](#) po ustanovitvi komisije.

Izjava o svobodi medijev v Sloveniji

Datum: 12.10.2007

Vir: Urad vlade za komuniciranje

Rubrika: Sporočilo za javnost

Vlada Republike Slovenije se zaveda pomena medijske svobode in pluralnosti za razvoj demokracije in politične kulture. V tem smislu je potrebno resno pretresti vsa opozorila o pojavih, ki vzbujajo dvom v avtonomijo novinarjev in urednikov. Po drugi strani pa je na dlani, da ima vlada zelo omejen vpliv na ta dogajanja, saj je večina medijev – zlasti tiskanih – v zasebni lasti. Sedanja vlada nima omembe vrednih lastniških deležev v medijskih organizacijah.

Peticija dela slovenskih novinarjev je akt, ki ima v demokraciji popolno legitimnost. Upoštevati pa velja, da v pluralni družbi obstajajo različna mnenja, s katerimi se je potrebno seznaniti, preden se oblikuje dokončna presoja. Prepričani smo, da so navedbe v peticiji neutemeljene. Menimo, da v primeru Slovenije ne moremo govoriti o ogrožanju medijske svobode ali o tem, da vlada posega v medije ali na kakršenkoli način zavira izražanja kritičnosti do vlade in drugih ustanov. Pri tem se opiramo na ocene mednarodnih organizacij, ki ocenjujejo stanje na področju medijske svobode, kot tudi na domače analize in raziskave tega področja.

Mednarodno primerljive analize in raziskave ugotavljajo, da Slovenija sodi v skupino držav z najvišjimi ocenami iz medijske svobode in stanja demokracije. Gre za naslednje analize in ocene:

1) »Nations in Transit 2007«, ki ga pripravlja neodvisna organizacija Freedom House in se nanaša na tranzicijske dežele, uvršča Slovenijo v skupino držav z neodvisnimi mediji. Slovenija je tu - kljub za malenkost slabšemu rezultatu, poslabšanje pa je v l. 2007 ugotovljeno v večini proučevanih dežel - še vedno prva, kar zadeva splošno raven demokracije v regiji.

2) »Freedom of the Press«, ki ga izvaja ista organizacija in v katerem so ocenjene tudi druge države, kaže na podobno situacijo - Slovenija je uvrščena v prvo skupino držav z dobrim stanjem na področju medijske svobode.

3) »Reporters without borders – for the freedom of press« v svojem poročilu za leto 2006 Slovenijo uvršča v skupino držav z najbolje urejeno medijsko sfero. Iz poročila za leto 2007 je moč razbrati, da je Slovenija v skupini držav, kjer je stanje na področju medijske svobode označeno kot »good situation«.

V Sloveniji je bila v septembru 2007 izvedena javnomnenjska raziskava Politbarometer, ki jo izvaja Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani. Dve vprašanji sta namenjeni medijski avtonomiji. Podatki kažejo, da večina vprašanih meni, da je objektivnost poročanja zdaj (op. za časa sedanje vlade) večja kot pred leti. Iz vprašanja o zaupanju je moč razbrati, da mediji uživajo visoko stopnjo zaupanja.

Prav tako je bila v aprilu 2006 izvedena analiza slovenskih medijev glede na odnos do gospodarskih in socialnih reform, predsednika vlade in vlade kot celote, ki jo je izvedel »Inštitut IRSA – inštitut za razvojne in strateške študije« iz Ljubljane. Le ta med drugim ugotavlja, da negativna medijska prezentacija vlade kot celote oziroma predsednika vlade izrazito prevladuje v odnosu do pozitivne. Analiza nadalje ugotavlja, da ni niti najmanjših pokazateljev v prid tezi, da bi mediji v zadnjem času zaradi domnevnih pritiskov ali drugih razlogov postali »pro-vladni«, temveč bi prej lahko domnevali o morebitnem nasprotnem trendu.

Obstajajo tudi druge različne raziskave, ki so dostopne širši publiki. Neprofitni raziskovalni zavod »Mirovni inštitut – inštitut za sodobne družbene in politične študije« je opravil raziskavo o nacionalni televiziji, katere ugotovitve kažejo, da se programske usmeritve in način poročanja v zadnjih dveh letih niso spremenili. Na spletni strani [Ministrstva za kulturo](#) je dosegljiva raziskava o internem in eksternem medijskem pluralizmu iz leta 2006, ki kaže na to, da tiskani mediji kritično vrednotijo delo vlade in vladajoče koalicije.

Različne analize namreč prihajajo do precej enotnega rezultata, da je stopnja medijske demokracije in svobode v Sloveniji na zadovoljivi in mednarodno primerljivi ravni. Kritična mnenja zato razumemo kot izhodišče za nadaljnja prizadevanja Vlade Republike Slovenije za še večji kvalitativni nivo in pluralizacijo medijskega prostora v Sloveniji.

Na podlagi zapisanih ugotovitev lahko trdimo, da pritiskov na medijsko svobodo po nobeni meri ni mogoče razglasiti za alarmantnega, kritičnega ali celo hujšega kot je kdaj bil. Resničnost medijske svobode je ravno obratna peticiji novinarjev, pa če jo pogledamo po notranjih ali mednarodnih merilih.

Urad Vlade RS za komuniciranje

Nezastavljena vprašanja za gospoda premierja

12.10.2007 ob 22:21

Slovenskim novinarjem iz neznanih razlogov zaenkrat ni uspelo zastaviti naslednjih vprašanj g. Janši, povezanih z novinarsko peticijo:

1. Kako to, gospod Janša, da se na peticijo niste odzvali debelih nekaj tednov in je osebno komentirali niti do tega trenutka, če jo boste blagovolili zdaj? Mar to ne pomeni hudega podcenjevanja novinarskega ceha?
2. Kako bi pojasnili dejstvo, da je peticijo podpisalo 550 novinarjev, kar je verjetno ena četrtnina vseh, ki so na tem področju aktivni? So po vašem njihove obtožbe na vaš račun izmišljene? Kaj je pripomoglo k njihovi zaslepljenosti ali zmoti?
3. Kdaj boste odgovorili na zahtevo International Press Institute, da ustanovite posebno komisijo, ki bo raziskala medijske razmere pri nas? Boste sprejeli njihovo skupino članov, ki bo prišla v Slovenijo l. 2008, če komisije ne boste ustanovili?

Predsednika vlade socialna netenkočutnost vaja za novinarje

12.10.2007 ob 22:33

V sredo, 10. oktobra 2007, je premier Janša v Mežici tenkočutno komentiral rast inflacije in podražitve:

In če zaenkrat to vpliva na letni ravni na nekih razmerah nekaj škatlic cigaret, potem to ni tako drastično in če iz vseh smetnjakov po mestih gledajo štruce kruha, tudi ne pomeni, da je zadeva zelo alarmantna.

Izjavo so, kot kaže, opazili le novinarji RA Slovenija. Poslušalci so jo komentirali v [Izjavi tedna](#) na Valu 202 (glej arhiv za 12. 20. 2007). Pretežno so jo ocenili kot arogantno in cinično. Zadeva je alarmantna, ko gre za njegovo stališče.

Pričakovali bi, da bo za premierja neprijeten zdrs (tako upamo), skorajda flop meseca ali leta, deležen večje pozornosti in dodatnih vprašanj novinarjev. Nagradno vprašanje se glasi: kako razložiti njihovo odsotnost?

O škandaloznih izjavah premiera se raje ne poroča

15.10.2007 ob 09:37

Kaj ponujajo današnji časopisi? O tem [se sprašuje in ponudbo preverja](#) portal RTV Slovenija. Mogoče danes poročajo o Janševi izjavi minulo sredo (no, vmes je minilo pet dni)? [Pisali smo že](#), da se je gospodu premierju zareklo:

»Inflacija v letošnjem letu zagotovo ne bo drastična in tudi življenje se ne bo drastično podražilo,« je predsednik vlade Janez Janša (desno) med srečanjem s koroškimi politiki in gospodarstveniki komentiral opozorila tistih, ki pravijo, da je inflacija pri nas previsoka in življenje čedalje dražje. Da stanje ni alarmantno, je ocenil tudi na podlagi tega, da »iz smetnjakov gledajo štruca kruha«. Minister Andrej Vizjak (levo) je že pred tem v pogovoru za Dnevnik dejal, naj nam ne bo odveč kdaj pojesti tudi en dan star kruh. S tem sta dodatno razburila tiste, ki so jih v zadnjem času prizadele visoke podražitve osnovnih življenjskih potrebščin.«

[Tukaj](#). Poskušali smo preveriti v Delu, Slovenskih novicah in Večeru, ali so Janševo alarmantno oceno o nealarmantnem stanju zapisali. Pa niso. (Štruca v smetnjakih mimogrede omenja majhno Delovo poročilo s prireditve ob obletnici kongresa Slovenske protifašistične ženske zveze, kjer se je ob izjavo obregnil Janez Stanovnik, [tule](#)). Lahko je biti premier, če te pred hibami ščitijo mediji in uredništva. Medtem ko je Dnevnik o izjavi poročal v sobotnem Dnevniku na prvi strani (13. 10. 2007) in v naslovu, drugi molčijo. Kot da se ne spodobi. Dnevnik objavlja [reakcije sindikalistov](#) na to izjavo, hkrati pa Delo [na prvi strani razglaša](#), da njihov časopis sindikatov ne bo podprl. Makes sense. Brez tega stališča bi pač nekdo lahko trdil, da nekdo zahteva, kaj časopis sme napisati in kaj ne. Čisto smiselno torej, da o spodrseljajih gospoda Janše raje ne pišejo.

Neokusnost novinarjev STA: namesto poročila reklamirajo protipetico

16.10.2007 ob 07:09

Podpisovanje peticije novinarjev Mateja Šurca in Blaža Zgaga je končano. Toda kot so se [spomnili novinarji STA](#), ki so pridno podpisovali protipetico, lahko istočasno pozovejo k [podpisovanju Steinbuchove izjave](#), ki jo je doslej podpisalo okoli 30 novinarjev. [Brezplačna reklama](#)! Spomnimo, da je protipetico podpisalo kar nekaj novinarjev STA, med njimi tudi odgovorni urednik Borut Meško!

Kratka vestička je klasičen vzorec manipulacije. Namesto da bi poročala o 571 (!) podpisnikih, jih diskreditira z očitkom iz protipetice z besedami »Petico je do ponedeljka zvečer podpisalo 547 novinarjev, urednikov, upokojenih novinarjev in fotografov.« Ne poroča pa o tem, da protipetico podpisujejo npr. spletni blogerji, v zapisu pa celo diskretno poziva k podpisovanju slednje in citira njihovega avtorja. Uravnoveženje, ki je preveč prozorno, da bi uspelo.

Izjava za javnost ob zaključku zbiranja podpisov - 571 novinarjev proti političnim pritiskom

16.10.2007 ob 18:19

Čeprav so današnji mediji, na čelu s STA, iz neznanih razlogov napačno poročali o končnem številu podpisnikov (npr. STA [tule](#)) in jo [poskušali uravnotežiti](#), objavljamo današnjo izjavo obeh novinarjev, ki je žal v taki obliki ni povzel skoraj noben medij.

Izjava za javnost

16. 10. 2007

V imenu 571 podpisnikov Peticije zoper cenzuro in politične pritiske na novinarje v Sloveniji sva pobudnika - novinar Večera Blaž Zgaga in novinar Radia Slovenija Matej Šurc - peticijo danes uradno predala Državnemu zboru. Sprejel jo je predsednik Državnega zbora g. France Cukjati. Peticijo s celotnim seznamom podpisnikov sva poslala tudi Evropskemu parlamentu.

Podpise smo zbirali od 10. septembra do 12. oktobra 2007, njihovo število v je preseglo vsa pričakovanja. Molk slovenskih novinarjev o cenzuri in političnih pritiskih nanje je s to peticijo presežen, prizadevanja za večjo medijsko svobodo pa se bodo nadaljevala.

Peticija zelo odmeva v tujini. Med drugim je Mednarodni tiskovni inštitut (IPI) od slovenske vlade zahteval, naj še letos ustanovi posebno neodvisno komisijo, ki bi raziskala stanje medijske svobode v Sloveniji. Če vlada tega ne bo storila, bo med predsedovanjem Evropski uniji Slovenijo obiskala delegacija inštituta na visoki ravni, so napovedali v največjem svetovnem združenju založnikov.

Peticija je bila že med zbiranjem podpisov poslana na več kot 320 naslovov v tujini.

Cukjatijev škandalozni sprejem peticije v državnem zboru

16.10.2007 ob 18:34

Sprejem novinarjev Zgage in Šurca pri predsedniku državnega zbora je minil v znamenju škandaloznega »branja« peticije v samopašni maniri g. Cukjatija. Ta [je napadel](#) časopisa Dnevnik in Mladino in cinično zatrdil:

Število podpisov ima svojo težo, vendar je presenetljivo, da je največji proporcionalni delež podpisov iz Dnevnika in Mladine. Za ti dve uredništvi je pomemben čas, da premislijo o svojem ravnanju z novinarji.

Cukjatijev manever temelji na varanju: najprej spregleda, da se pod peticijo novinarji podpisujejo iz solidarnosti do svojih kolegov, tudi iz drugih medijskih hiš. Potem se osredotoči na dva časopisa, ki sta mu politično zoprna in s tem kar naravnost prizna vsebino peticije, ki poziva k temu, da stranka SDS in njen predsednik, g. Janša, končata s pritiski. In tretjič: ob tem za nameček navaja zlagane podatke. Seveda ne drži, tudi proporcionalno ne, da so najbolj množični prav podpisi novinarjev Mladine in Dnevnika. Iz RTV hiše se je pod peticijo podpisalo bistveno več kot 100 novinarjev!

Oglasil se je že aktiv novinarjev Dnevnika in [protestiral](#) proti taki manipulaciji. Namesto razumevanja in solidarnosti še en udarec s kladivom po novinarski svobodi! Posebnega sprejema je bilo deležno tudi poročilo o predaji peticije v dnevniku RTV Slovenija ob 19. uri. Novinar Boštjan Veselič se je potrudil in polovico minutaže porabil za predstavitev protipeticije, izjave Dejana Steinbucha in ceneno norčevanje iz podpisnikov prve peticije, ki so menda fotografi, lektorji in novinarji Cicibana. Ob tem je »pozabil« omeniti dvoje: da so vsi podpisi legitimni izrazi solidarnosti in da se pod Steinbuchovo peticijo podpisujejo blogerji. Kakorkoli, »uravnoteženje« je nacionalki uspelo.

O politični cenzuri in pritiskih tudi Le Monde

16.10.2007 ob 22:42

Les signataires s'inquiètent notamment de la mauvaise image de marque ainsi véhiculée par le gouvernement qui s'apprête à assumer à partir du 1er janvier prochain la présidence semestrielle de l'Union européenne.

"Quel effet cela fera sur les citoyens de l'Union européenne si cette Union est présidée par un Etat où la pression sur les journalistes est une chose courante et où une façon autoritaire de gouverner est imposée au détriment de la démocratie", s'interrogent encore les journalistes signataires.

[Celoten članek](#) v Le Mondu, v kratkem še nov update vseh odmevov tujini.

Pričakovano: V Delu s peticijo opravili v rubriki Na kratko in z Matejem Makarovičem

17.10.2007 ob 08:49

Današnje (17. 10. 2007) tiskano Delo po pričakovanju ni posvetilo nobene pozornosti predaji Zgagove in Šurčeve peticije. S 1200 znaki jo je vrglo v rubriko Na kratko, pravzaprav je le povzelo poročilo STA. Četudi odmevi drugje niso bili kaj dosti boljši, je selektiven celo [sam prispevek](#) :

Cukjati: Z novinarsko svobodo se ne sme igrati

Ljubljana– Predsednik državnega zbora France Cukjati je včeraj sprejel novinarja Mateja Šurca in Blaža Zgago, ki sta mu predala peticijo zoper cenzuro in politične pritiske na novinarje. Novinarja od predsednika DZ pričakujeta, da bo peticijo predsednik DZ posredoval ustreznemu delovnemu telesu v državnem zboru. Oba avtorja obžalujeta, da ju nekateri novinarji obtožujejo levičarskega aktivizma, medtem ko se borita zoper cenzuro in politične pritiske. Cukjati je pri tem poudaril, da je novinarska svoboda resna zadeva v demokratični družbi in je vrednota, s katero se ne sme igrati. Predsednik državnega zbora je še povedal, da je peticijo že septembra poslal poslancem in pristojnim delovnim telesom v parlamentu. »Državni zbor bo, če bo peticijo obravnaval, pozval uredništva, naj omogočijo svojim novinarjem, da pišejo morda bolj korektno, uravnoteženo in objektivno.« Pri tem dodaja, da je predvsem za uredništva Mladine in Dnevnika (največji proporcionalni delež podpisov prihaja od tam) primeren čas, da premislijo o svojem ravnanju z novinarji ter spoštujejo njihovo pravico in željo po svobodi obveščanja. »Verjetno je tudi uredniška politika teh medijev kriva, da so nekateri njihovi sestavki zelo pristranski in nekorektni,« je še dodal. STA

Kot vidimo, Delu ni uspelo zgolj minimalistično poročati, temveč predstaviti že zmanipulirano poročilo. Tako svojih bralcev sploh ni informiralo, kakšno je končno število podpisnikov, tj. 571, kar je zanesljivo osnovna informacija in velik novinarski kiks. Prav tako se z besedo ni dotaknilo izjav obeh novinarjev. Osredotočilo se je na Cukjatijevo pristransko kritiko Mladine in Dnevnika. Ki sta – tako je videti - moteča, ker še nista dovolj ali sploh ne provladna. O vsem tem, kot tudi peticiji, smo [intenzivno poročali](#) že doslej.

Pač pa so uspeli v današnji številki Dela objaviti samoobrambni esej dr. Mateja Makaroviča, ki mora braniti svoje študije, ki dokazujejo kritičnost medijev do aktualne vlade. Teza, ki ne vzdrži resne presoje. Visoko mnenje o sebi in slabo o drugih – vsi po vrsti so spolitizirani, on pa je akademik, seveda - pove denimo takole:

Najprej se je na znanstveno raziskavo spravila kar poslanka ene od političnih strank Majda Širca, nato pa, kot da bi se zvesto ravnal po političnem diktatu, še v novinarstvu zaposleni gimnazijski maturant Grega Repovž. Razmerja politika proti znanosti in srednješolska izobrazba proti vrhunskim mednarodnim znanstvenim referencam za prave aktiviste očitno niso ovire, zaradi katerih bi jim bilo vsaj malo nerodno.

[Zapis](#) je sicer poln manipulacij, zato se mu posvetimo ločeno.

Čudežni profesionalizem STA in Delo.si, ki je iz A-ja uspel narediti ne-A

17.10.2007 ob 10:17

V [teje](#) včerajšnji dnevno-večerni vestički so na Delo.si ob asistenci STA uspeli hkrati povedati, da danes sije sonce in zanikati da danes sije sonce:

Steinbuch še zbira podpise proti politično motiviranim peticijam

Sicer pa lahko vsi, ki to želijo, še vedno podpišejo Etični poziv k profesionalnosti, ki je neke vrste poziv proti takšnim, po mnenju avtorjev, politično motiviranim peticijam, kot je to peticija zoper cenzuro. Avtor poziva, odgovorni urednik tednika Žurnal Dejan Steinbuch pravi, da podatka o tem, koliko novinarjev in urednikov je do zdaj podpisalo poziv nima, ker jih niti ne zbira. Po njegovih besedah je šlo namreč pri pozivu predvsem za njegovo osebno razmišljanje, ki so ga spontano podpisali nekateri novinarji in uredniki.

Steinbuch zanika, da zbira podpise, »ker jih niti ne zbira«. Toda pomembno je bilo narediti reklamo zanj in zatrditi, da jih zbira: »Steinbuch še zbira podpise«. Zgolj dva stavka vsaksebi. In ja, »še vedno lahko podpišejo« protipeticijo, kajti peticija je zaključena. Sicer logično, kajti tako zelo si želijo zbirati podpise, da jim Steinbuchova izjava ni ustrezala.

Boljše od agitacije je agitacija na Radiu Erevan...

[Peterle za Der Standard » priznal«, da potekajo pritiski na medije](#)

17.10.2007 ob 15:32

Predvolilno priznanje: g. Lojze Peterle, predsedniški kandidat, za Der Standard (15. 10. 2007) meni, da politični pritiski na medije so. Celo več, implicite priznava, da so smiselni. Razlog je aboten: po njegovem pri nas pogrešamo [Neue Zürcher Zeitung](#) ali Frankfurter Allgemeine. Konservativni časopis, ker ga menda nimamo. Zato so, implicite, pritiski logični.

Ko ga novinar opozori, da bi bilo bolje ustanoviti nov časopis, ne pa zaradi tega spreobračati obstoječih, je njegov odgovor: smo že poskušali. Implicitno: pa ni šlo, torej so nam preostali le politični pritiski!

[Celoten članek](#), odlomek spodaj:

DER STANDARD: Journalisten beschwerten sich über Eingriffe der konservativen Regierung in die Pressefreiheit. Zu Recht?

Peterle: Solche Fragen von Journalisten hat es seit der Unabhängigkeit schon viele gegeben. Wir sind noch immer ein Übergangsland, auch Eigentum an Verlagen ist noch nicht privatisiert. Da wird natürlich um Einfluss gekämpft.

DER STANDARD: Hier geht es aber um politischen Druck auf Redaktionen.

Peterle: Schauen Sie, wir haben in Slowenien nicht so etwas wie die [Neue Zürcher Zeitung](#) oder die Frankfurter Allgemeine. Es gibt keine konservative Tageszeitung! Das ist nicht gut, weil die Landschaft nicht ausgewogen ist.

DER STANDARD: Wäre es nicht besser, eine neue Zeitung zu gründen, als eine alte umzupolen?

Peterle: Haben wir ja versucht. Drei neue Zeitungen gab es, aber keine hat überlebt. Jetzt haben wir immerhin das Gratisblatt Journal24. Ich glaube, die Grazer Styria-Gruppe steht dahinter. (DER STANDARD, Printausgabe, 15.10.2007)

DNS in SNS sta se z zahtevami naslovila na DZ in vlado Republike Slovenije

17.10.2007 ob 15:50

JAVNI POZIV DRŽAVNEMU ZBORU IN VLADI REPUBLIKE SLOVENIJE

Društvo novinarjev Slovenije in Sindikat novinarjev Slovenije vlado in državni zbor pozivata, da se resno soočita s problematiko, na katero opozarja Peticija zoper cenzuro, ki jo je podpisala skoraj četrtnina poklicno dejavnih novinark in novinarjev v Sloveniji. Nesprejemljivi način dosedanjega dojemanja uredniške avtonomije in novinarske peticije poleg nastopov najvišjih predstavnikov odraža tudi Izjava o svobodi medijev v Sloveniji, ki jo je pretekli teden objavil vladni urad za informiranje.

Številna opozorila novinarskih organizacij doma in v tujini, različnih mednarodnih institucij ob spreminjanju medijske zakonodaje, mnogi protesti novinarjev ob posameznih primerih premeščanj, šikaniranja, posegov v novinarske prispevke, groženj z odpuščanjem ali prekinitvami pogodb o sodelovanju, kadrovanju urednikov kljub jasno izraženemu nasprotovanju uredništev, ki smo jim priča v zadnjih treh letih, po mnenju Društva novinarjev Slovenije in Sindikata novinarjev Slovenije jasno kažejo na krizo in sistematičen pritisk na novinarsko avtonomijo v slovenskih medijih. Vlada in državni zbor v urejeni demokratični državi ne morete in ne smeta spregledati 571 novinarjev, podpisnikov Peticije zoper cenzuro, ki ocenjujejo, da je stanje skrajno resno.

Društvo novinarjev Slovenije in Sindikat novinarjev Slovenije vlado in pristojna ministrstva pozivata, da obnovijo dialog z reprezentativnima novinarskima organizacijama in tako odpreta razpravo o medijski krizi v Sloveniji in izhodih iz nje. Na podlagi opravljenih analiz in dialoga, ki bo vključil reprezentativne novinarske organizacije in tiste, ki ustvarjajo medijske vsebine, torej novinarje, naj se začnejo priprave na spremembe medijske, delovnopravne in avtorske zakonodaje, ki se je v zadnjih letih izkazala za pomanjkljivo. Obstoječa medijska zakonodaja namreč urejanje notranjih razmerij znotraj uredništva, operativno izvajanje arbitražnih postopkov med novinarjem in urednikom ter urednikom in lastnikom, prepušča notranjim pravnim aktom medijskih hiš. To v praksi pomeni, da so razmerja neurejena in da se mora novinar po pravno varstvo zatekati v delovnopravno zakonodajo, saj mu ga medijska ne nudi.

Tretja zahteva, ki jo na vlado naslavljata novinarski organizaciji, se nanaša na izvajanje inšpekcijskega nadzora v slovenskih medijih. Ocenjujemo, da inšpektor za medije ne opravlja svojega dela, saj že pogled na nekatere od kršitev, na katere smo opozarjali, na primer neurejene in z zakonodajo neusklajene temeljne pravne akte medijev, nepridobivanje potrebnih mnenj uredništev ob spremembah programskih zasnov medijev, popolnoma netransparentne in pol legalne postopke sprejemanja statuta in ostalih notranjih aktov na RTVS, kaže na popolno neodzivnost medijskega inšpektorata. Podobno neučinkovit je inšpekcijski nadzor na področju delovnega prava, saj tretjina slovenskih novinarjev z mediji redno sodeluje na podlagi avtorskih pogodb, kar pomeni, da se jih brezobzirno izkorišča in neposredno izigrava določila

Zakona o delovnih razmerjih, ki za takšno sodelovanje zahteva sklenitev delovnega razmerja.

Vlada in pristojno ministrstvo naj se zavzameta za obnovitev socialnega dialoga med delodajalci in novinarji v pogajanjih za kolektivno pogodbo za poklicne novinarje, ki naj vsebuje tudi minimalne pravice za novinarje, ki niso v rednem delovnem razmerju in primerna nadomestila za uporabo avtorskih pravic, čemur delodajalci vztrajno nasprotujejo. Poklicna kolektivna pogodba naj vsebuje tudi minimalna pravila razreševanja konfliktov znotraj uredništev in z izdajateljem.

Vlada naj v medijih, ki so v javni lasti, javnem zavodu RTV Slovenija in tiskovni agenciji STA, kjer so bile izvedene obširne kadrovske menjave in s katerih novinarji poročajo o številnih posegih v novinarsko avtonomijo, zagotovi spoštovanje standardov svobode govora in odpravi posege v uredniško politiko. Številne konkretne primere o navedenih neprimernih ravnanjih imamo dokumentirane na Društvu novinarjev Slovenije.

Novinarski organizaciji opozarjata tudi na vztrajno zapiranje komunikacijskih kanalov med državnimi organi in javnostjo, zato vlado pozivamo, da se zavzame za učinkovitejši dialog z novinarji in z javnostjo.

Od vlade zahtevamo, da na medije ne izvaja ekonomskih pritiskov preko distribucije oglasov oziroma pritiskov na agencije ali podjetja, v katerem mediju oglaševati. Prepričani smo, da si slovenska javnost zasluži informiranje in medije, ki ne bodo podvrženi ozračju socialne in pravne negotovosti novinark in novinarjev ob vsakokratnem volilnem ciklu, zlasti v medijih, ki jih poslovno ali lastniško obvladuje država.

Državni zbor, ki v državi postavlja ločnice med interesom lastnika in interesom javnosti, ne sme dopustiti njihovega pomankljivega urejanja. Poskrbeti mora za jasno in izvedljivo zakonodajo, saj je ta ključna za vlogo medijev pri odločanju v demokraciji.

Ljubljana, 17. oktobra 2007

Izvršni odbor Sindikata novinarjev Slovenije

Upravni odbor Društva novinarjev Slovenije

[Delo o DNS ultrakratko, Le Monde normalno](#)

17.10.2007 ob 21:02

Tale jutrišnja [Delova vestička](#) o izjavi DNS in SNS je seveda znova v rubriki »Na kratko«. In je krajša od [današnjega zapisa](#) v pariškem Le Monde. Pomislite, Le Monde je skorajda prehitel slovenske medije, predvsem pa je daljši. Obe poročili govorita o izjavi DNS!

Še malo, pa bomo brali tuje časopise, da bomo vedeli, kaj se dogaja (z mediji) pri nas.

Slovénie: le gouvernement mis en cause sur la liberté de la presse

La principale organisation de journalistes slovènes a pris le relais mercredi d'une pétition signée par environ 570 journalistes slovènes accusant le gouvernement de centre-droit du Premier ministre Janez Jansa de censure et de pression politique sur les médias.

Dans un communiqué adressé à l'AFP, l'Association des journalistes slovènes (DNS), qui déclare rassembler plus de 1.400 professionnels sur les près de 2.500 que compte cette petite république alpine de deux millions d'habitants, "presse le gouvernement d'ouvrir un débat sur la crise des médias slovènes et les moyens d'en sortir", qualifiant "la situation de très critique". Mardi, une pétition signée par environ 570 journalistes avait été remise au président du Parlement à Ljubljana: "Nous, journalistes slovènes, accusons le Premier ministre Janez Jansa de restreindre la liberté de la presse", dénoncent les signataires.

La pétition avait été lancée en septembre par un journaliste de la radio publique slovène, Matej Surc, et son collègue du quotidien Vecer, Blaz Zgaga. Tous deux dénoncent une modification de la loi sur les médias et accusent le gouvernement de se servir des parts détenues par l'Etat dans les groupes de presse pour renforcer son contrôle sur les journaux, radios et télévisions.

La semaine dernière, le gouvernement avait rejeté ces accusations affirmant qu'il "n'y a pas de restriction de la liberté de la presse en Slovénie ni aucune sorte de pression de la part du gouvernement sur les médias".

Le 2 octobre, l'Institut international de la presse (IPI), basé à Vienne, avait demandé au gouvernement slovène d'ouvrir une enquête sur ces accusations et envisagé l'envoi "d'une mission internationale de haut niveau" en Slovénie au début de 2008 si "aucun progrès" n'avait été enregistré.

[Večer danes o izjavi DNS in SNS ultraultrakratko, a namesto njega Die Presse](#)

18.10.2007 ob 08:43

Dnevnik Večer je izpopolnil Delovo tehniko ultrakratkih sporočil, tudi o včerajšnji [izjavi](#) Društva novinarjev Slovenije in Sindikata novinarjev Slovenije. Danes o njej sploh ne poroča (!), pač pa objavlja [kolumno dr. Mateja Tomšiča](#), nekakšen obračun s peticijo in predvsem predsednikom društva. Spomnimo, da DNS združuje okoli 1400 novinarjev, zato je vsaka neobjava (cenzura) s takšno težo in takšno vsebino v tako dramatični situaciji zgovorna po sebi.

Če Delo [piše pomanjkljivo](#) (že itak objavi le vest STA) in to popravlja Le Monde, potem Večerovo nepisanje z vestjo o situaciji popravlja današnji dunajski [Die Presse](#).

Domači odmevi, ki smo ji zasledili na pisanje o izjavi DNS: [Dnevnik](#) in [Dnevnik](#), [SIOL](#), [RTV SLO portal](#). Kot kaže, portal Delo.si ni poročal.

V zadnjem času smo zasledili okoli 35 novih objav v tujih medijih o cenzuri in pritiskih, že napovedani update sledi. Njihovo število se je povzpelo na številko okoli 120.

[Tudi »Novinarji brez meja« od Janše zahtevajo ustanovitev komisije](#)

18.10.2007 ob 12:05

Danes se je organizacija za svobodo medijev »[Novinarji brez meja](#)« (glej še [Wikipedia](#)) naslovila na slovensko vlado. Spomnimo, to je tista mednarodna organizacija, na katero se Ministrstvo za kulturo [rado sklicuje](#), ko nas tolaži, da je medijska situacija pri nas normalna.

»Reporters without borders« je [že drugo](#) mednarodno novinarsko združenje, ki od slovenske vlade zahteva neodvisno preiskavo glede medijev. Spomnimo, da se vlada zaenkrat glede te zahteve še ni opredelila. Pač pa so se do nje opredelili provladni mediji, ki o njej vdano molčijo.

Izjava je dostopna [tu](#) in spodaj.

Parliament asked to probe allegations of government pressure on news media

Reporters Without Borders today called on the Slovenian parliament to appoint a commission to investigate serious allegations that the government and Prime Minister Janez Jansa have been censoring and harassing the news media - allegations that are the subject of a petition signed by more than 500 journalists, a fifth of Slovenia's media professionals.

"The news media's editorial independence is crucial for a society's well-being," the organisation said. "If the government really has used financial and commercial pressure to influence media content, as it is alleged, this would be a serious press freedom violation."

Reporters Without Borders added: "An investigation into these claims is all the more urgent as Slovenia will take over the European Union's rotating presidency on 1 January."

The petition, launched by Matej Surc of Slovenian public radio and Blaz Zgaga of the daily Vecer and backed by the Association of Slovenian Journalists (DNS), was submitted with 570 signatures to parliamentary speaker France Cukjati in Ljubljana on 16 October. It has also been sent to the European Union.

The government denies the allegations and says it is aware of the importance of press freedom and media diversity for the development of democracy.

Odvečno pojasnilo novinark Cicibana, a po svoje vendarle nujno

19.10.2007 ob 14:49

Uredniški odbor revije Ciciban in Cicido je danes pojasnil svoje razloge za podpis peticije proti omejevanju medijske svobode v Sloveniji. »Ne vem, zakaj se do nas nasprotniki peticije obnašajo tako podcenjevalno!« se čudi urednica Slavica Remškar.

Kritikov tega bloga in peticije proti pritiskom in cenzuri običajno ne navdušujejo zapisi, kot so spodnji. Češ: Delo ne poroča, pač pa Le Monde, Večer ne poroča, pač pa Die Presse. Ne, eklatantni primeri cenzure jih mogoče celo navdušujejo in morebiti zato molčijo. Zgovorno po sebi.

Njihovi argumenti so običajno nizkotni. Kar jim ne ustreza, spregledajo. In kar jih domnevno zabava, napihnejo. In pokažejo na svoje mentalno razkošje. Dejan Steinbuch in skupina podpisnikov je [zelo poudarjala](#), da so med 571 podpisniki tudi tri novinarke Cicibana. To jih menda zabava. Rekli so celo: hec leta.

Zdaj so se novinarke Cicibana oglasile s pismom in pojasnile tisto, kar je sicer čisto odveč. Kajti prvič: kje pa piše, da otroška revija ne bi mogla biti deležna kapitalskih in zato tudi političnih pritiskov? In predvsem: zakaj se novinarji take revije ne bi mogli podpisati solidarnostno? Ali kot pravijo podpisnice: mar moraš za to, da bi podpisal peticijo proti nasilju, tudi sam biti žrtev nasilja? Intelektualno mizerno.

[Članek in intervju](#) sta iz Dnevnika.

Markeš umaknil članek o raziskovanih metodah dr. Igorja Lukšiča?

20.10.2007 ob 08:46

Bojan Požar na svoji spletni strani dokazuje, da odgovorni urednik Dela, Janez Markeš, cenzurira tekste. Po javnomnenjski anketi naj bi zdaj umaknil že napovedani članek o raziskovalnih metodah dr. Igorja Lukšiča – katerega domnevna spornost naj bi bila v tem, da uvaja študente v »prisluskovanje« verskim obredom - kar dokazuje najava na naslovnici časopisa Dela v petek, 19. oktobra 2007. Žal ni jasno, ali gre za lapsus ali namerno cenzuro, s pomočjo katere naj bi zaščitil bodisi interese stranke Socialnih demokratov ali Lukšiča samega.

[Celoten članek.](#)

[O peticiji španska EFE ja, slovenski mediji ne](#)

20.10.2007 ob 16:48

Španska tiskovna agencija EFE dela namesto slovenske. Španski mediji pišejo namesto slovenskih. Tako bi lahko nadaljevali [niz primerjav](#) med poročili slovenskih in tujih medijev. Namesto Dela Le Monde, namesto Večera die Presse. O zahtevi Reporters without borders ni poročil v slovenskih medijih. Pač pa so v španskih. [Tu](#) in spodaj je aktualni današnji zapis EFE, še kratek izbor ([tule](#), [tule](#), [tule](#), [tule](#)). Dopolnjen in že napovedan update sledi.

Más de 500 periodistas firman una 'petición contra la censura' en Eslovenia

Una 'Petición contra la censura y presiones políticas contra los periodistas en Eslovenia' ha sido firmada hasta ahora por 571 o casi una cuarta parte de los periodistas profesionales eslovenos, confirmaron a Efe hoy fuentes de la Asociación de periodistas eslovenos (DNS).

También informaron que la DNS y el Sindicato de periodistas (SNS) han llamado esta semana al Gobierno a 'reanudar el diálogo sobre la crisis de los medios en Eslovenia', después de que el Gobierno rechazara el 12 de octubre las acusaciones contenidas en la petición.

La petición fue redactada y divulgada en septiembre por los periodistas Blaz Zgaga, del diario 'Vecer' y Andrej Surc, de 'Radio Eslovenia'.

Fue respaldada plenamente, entre otros, por las dos principales asociaciones de periodistas eslovenas (DNS y UNS), el Instituto Internacional de Prensa (IPI) y la Federación Europea de Periodistas (FEP).

El IPI, con sede en Viena, demandó a comienzos de octubre, cuando la petición fue suscrita por algo más de 400 periodistas, que el Gobierno esloveno establezca una comisión independiente para investigar las denuncias sobre las presiones políticas a los periodistas y medios de comunicación.

Zgaga comentó el pasado 6 de octubre a Efe que el primer ministro, Janez Jansa, lo primero que debería hacer para mostrar su buena voluntad es facilitar la investigación pedida por el IPI.

Sin embargo, en la primera reacción oficial a la petición, la Oficina de Comunicación del Gobierno calificó el pasado día 12 las acusaciones de infundadas, alegando informes favorables sobre Eslovenia de 'Freedom House' y 'Reporteros sin fronteras' para 2006, sin mencionar la demanda de IPI.

Una agrupación de periodistas pro-gubernamentales rechazó la petición, calificándola de acción política y no profesional.

En la 'Petición contra la censura' se afirma que desde que llegó al poder en 2004, el Gobierno conservador de Jansa forzó cambios en la estructura de propiedad de los medios privatizados y adoptó cambios legislativos que le facilitaron el control de los medios privados y estatales.

Gracias a esos cambios, el Gobierno pudo sustituir a la mayoría de los jefes de administración, miembros de los consejos de control y directores en la mayoría de los principales medios.

En el documento se acusa a las nuevas direcciones y a los redactores jefes de no respetar la autonomía del periodismo y censurar los textos que critican a las autoridades, mientras que los periodistas 'desobedientes' son despedidos, degradados, presionados y discriminados.

EFJ: »Spremeniti bo treba tudi medijsko zakonodajo«

20.10.2007 ob 19:12

Slovenski mediji se morajo otresti odvisnosti od podjetij, ki so pod vplivom vlade, pravi Marc Gruber, direktor Evropske zveze novinarjev (EFJ). »Spremeniti bo treba tudi medijsko zakonodajo, na primer zakon o RTV, ki vladi omogoča, da vzpostavlja politični nadzor nad javnim servisom,« je ocenil v včerajšnjem pogovoru za Dnevnik. »Prihodnje leto bo Slovenija predsedovala Evropski uniji, zato bi morala spoštovati pravila.«

[Celoten članek iz Dnevnika.](#)

Premier napadel POP TV in ga obtožil pristranosti in navijaštva

21.10.2007 ob 20:29

Današnje predsedniške volitve niso minile brez Janševega obračunavanja z mediji. Ni jasno, kaj naj bi predsednik vlade imel s predsedniškimi volitvami, toda novinarki POP TV je uro po zaprtju volišč ob obisku volilnega štaba Lojzeta Peterleta zabrusil (citat je približen): *»Na vaši televiziji, kot sem lahko videl prej, se je drugi krog že začel, saj izrecno favorizirate in kažete svojega kandidata. Mislim, da bi se morali odvaditi pristranosti.«* Prav tako ni jasno, katerega kandidata je imel v mislih, domnevno pa Mitjo Gasparija. Citata na spletni strani 24.com nismo našli.

Spomnimo, da Janša izjemno rad urednikuje, o čemer smo že pisali (npr. [tukaj](#) in [tukaj](#)). Takšno navdušenje nad novinarskim delom postavlja v posebno luč nedavne zahteve 571 novinarjev, ki trdijo, da premier izvaja politične pritiske in cenzuro.

Pač pa je nenavadno, da je za isto medijsko hišo le kakšne pol ure po »zaušnici« njegova spremljevalka [napovedala poroko](#) z »mojim Janezom«. S tem je sploh prvič spregovorila za televizijske kamere.

Okoli 160 tujih odmevov na oba poziva slovenskih novinarjev proti političnim pritiskom (kompletirano)

22.10.2007 ob 06:40

Objavljamo kompletiranje tujejezičnih odzivov na oba dopisa, dopis novinarja Blaža Zgaga evropskim voditeljem in institucijam ter in peticije Zgaga in Mateja Šurca s [podpisanimi 571 novinarji](#) proti političnim pritiskom in cenzuri v slovenskih medijih. Objavljamo izključno tiste odmeve, ki so dostopni oziroma izsledljivi na spletnih straneh. Zapisi sicer niso urejeni po nobenem ključu, izločili smo bloge, nekatere strani seveda prenašajo vesti z drugih. Zaenkrat smo našli okoli 160 objav.

[IPI](#) (prvo pismo), [IPI](#) (drugo pismo), [EFJ](#), [RSF](#), [Le Monde](#), [Le Figaro](#), [Die Presse](#), [Frankfurter Rundschau](#), [Il Piccolo](#), [Der Standard](#), [Feral Tribune](#), [Prague Post](#), [Prague Post](#) (komentar), [Barkun](#), [Der Spiegel](#), [Vest.com](#), [Večernji list](#), [Tyzden](#), [Volksgruppen](#) (ORF), [Magyarhirlap](#), [SloveniaTimes](#), [Der Standard \(2\)](#), [DPA & EUX TV](#), podpora nizozemske kraljice ([tu](#) in [tu](#)), [MRT](#) (makedonska RTV), [Wiener Zeitung](#), [El Mundo](#), [JOJ](#) (Slovaška), [Salzburg.com](#), [Tyden](#), [Sme.sk](#), [HNonline](#), [Newswatch India](#), [EarthTimes](#), [Beograd B-92](#), [Hospodarske Noviny](#) (Češka), [Hospodarske Noviny](#) (Slovaška), [Sarajevo X](#), [Sarajevo X \(2\)](#), [SEEUROPE](#), [Politika](#), [Wikio](#), [Le Courier des Balkans](#), [Onasa](#), [NDN Vojvodine](#), [Danas](#), [Makfax](#), [Bndestem](#), [Netnovinar](#), [Radio Corax](#), [VillaMedia](#), [Terra](#), [Aol \(EFE\)](#), [DPA](#), [Elwatan](#), [MarcFievet](#), [Diggita](#), [Isfreedom](#), [Newstin](#), [Journalistes CFDT](#), [Novi list](#), [Novi list \(2\)](#), [Odisej](#), [Palestine Solidarite](#), [T-Portal](#), [H-Alter](#), [Javno](#), [VillaMedia \(2\)](#), [Osservatorio Balcani](#), [Corank](#), [Newsroom](#) (Avstrija), [Newsroom](#) (Nemčija), [Newsroom \(2\)](#) (Nemčija), [Medien Monitor](#), [ProtectionOnline](#), [Wikio](#) (Francija), [Javno \(2\)](#), [Ifex](#), [Media For Freedom](#), [Media For Freedom \(2\)](#), [Neurope \(2\)](#), [Protectiononline](#), [Estrelladigital](#), [Estrelladigital \(2\)](#), [AOL](#), [Galicia](#), [Vjesnik \(2\)](#), [Jasa](#), [EZadar](#), [HND](#), [Barcelona Radical](#), [EPL](#) (Estonija), [El Periodico](#), [Terra \(2\)](#), [Večernji list \(2\)](#), [Romandie](#), [7sur7](#), [NewsWatch](#), [Der Standard \(2\)](#), [Cuba Nuestra](#), [Fresh FM](#), [Pescurt](#), [Medien Monitor \(2\)](#), [Večernji](#), [24sata](#), [TDG](#), [Edicom](#), [Arihelt](#), [EPL \(2\)](#), [Minuvana](#), [El Periodico \(2\)](#), [Articolo 21](#), [Le Monde \(2\)](#), [TV5](#), [Romandie](#), [Actu](#), [AvMaroc](#), [AOL](#) (Francija), [Actu](#) (Maroko), [Algerie](#), [Ifex](#) (Kanada), [ORF](#), [Sarajevo X \(3\)](#), [Javno \(2\)](#), [MojPortal](#), [EPL \(2\)](#), [Barkun \(2\)](#), [AvMaroc \(2\)](#), [Metro France](#), [Nordnet](#), [AufaitMaroc](#), [24heures \(1\)](#), [24heures \(2\)](#), [Edicom \(2\)](#), [Voila](#), [Terra \(3\)](#), [Fortbildung24](#), [El Mundo \(2\)](#), [Terra \(4\)](#), [UnionRadio](#), [Latino](#), [El Mercurio Digital](#), [AOL \(3\)](#), [ORF \(3\)](#), [Terra \(5\)](#), [ORF \(4\)](#), [Der Standard](#), [ANSA](#), [GiornalistaOnline](#), [FNSI](#), [Portalino](#), [Digita](#), [Jamespot](#), [Une](#), [La Croix](#), [NDNV](#), [Lavoz](#), [Diario Digital](#), [Prensa](#).

»Fašist« in »radikalni desničar« Jelinčič, a le v tujih medijih

22.10.2007 ob 09:20

Kot vse kaže, tuji mediji nimajo težav z ocenjevanjem včerajšnjih predsedniških volitev v Sloveniji. Opozarjajo na zmagovit pohod »fašista« in »radikalnega desničarja« Zmaga Jelinčiča:

»Čak 20 posto glasalo za fašista Jelinčiča«. [Tukaj](#).

Na četrtem mestu pa je radikalni desničar s ksenofobnimi težnjami Zmago Jelinčič. Zmagovalec, še piše Corriere della Sera, se bo na predsedniško mesto umestil nekaj dni pred začetkom slovenskega predsedovanja Evropski uniji. [Tukaj](#) in [tukaj](#).

Vprašanje je, zakaj takšne etikete niso dovolj dobre za slovenske medije in novinarje oziroma ali so nedopustne za tuje?

[Slivnik ponudil odstopil, namesto njega »železničar« Puhan](#)

22.10.2007 ob 16:40

Slivnik je ponudil odstop kot predsednik uprave Dela, [tako kot](#) pri »njegovem« bivšem odgovornem uredniku Dela Petru Jančiču tudi zdaj pojasnil zaenkrat ni. Kot kaže, Delo dobiva nove politične gospodarje, Janševi so out, prihajajo Šrotovi. Tandem Slivnik-Jančič zamenjuje Puhan-Markeš. Politični monopoli pač, ki ga poskušajo preglasiti z vzkliki o profesionalizmu.

Ljubljana, 22. oktobra (STA) - Predsednik uprave časopisno založniškega podjetja Delo je danes nadzornemu svetu družbe zaradi različnih pogledov na vodenje podjetja podal odstopno izjavo, so sporočili z Dela. Slivnik je bil na čelu Dela od 21. januarja 2006. Po dostopnih informacijah ga bo na položaju nasledil Peter Puhan, sicer generalni direktor Slovenskih železnic.

Slivnik je na položaju predsednika uprave Dela januarja lani zamenjal Tomaža Peroviča, ki je s tega mesta odstopil. Slivnik je bil na Delu sicer od oktobra 2005 član uprave za tehnične zadeve, pred tem pa je bil glavni in odgovorni urednik tednika Mag.

Nadzorni svet Dela se je sicer na današnji seji seznanil tudi z notranjo organizacijo podjetja. Poleg tega je bila danes sklicana tudi skupščina delničarjev, ki je obravnavala spremembe statuta družbe. V skladu z novim statutom bo odgovorne urednike odslej imenoval nadzorni svet, so v sporočilu za javnost še zapisali na Delu.

[Vest STA.](#)

»Komunist« Danilo Türk na STA

23.10.2007 ob 20:19

Kako diskreditirati predsedniškega kandidata, ki ni po volji vaši opciji. Preprosto. Praktični primer:

STA - povzetek (lead) novice tik pred objavo - še nepregledana in še neuravnotežena:

Danilo Türk - z mednarodnimi izkušnjami in znanjem na vrh slovenske politike

Ljubljana, 21. oktobra (STA) - Danilo Türk, odlični poznavalec mednarodne problematike in prvi veleposlanik Slovenije pri Organizaciji združenih narodov, se je v predsedniško tekmo podal, ker bi bil rad "združevalni predsednik". Türk, ki so ga v preteklosti omenjali kot kandidata za generalnega sekretarja ZN, ima zelo veliko spoštovanja do prvega predsednika države Milana Kučana. O njem misli, da je bil zelo dober predsednik Slovenije.

Povzetek iste novice po uredniškem pregledu, uravnotežitvi in objavi:

Danilo Türk - z mednarodnimi izkušnjami v vrh politike

Ljubljana, 21. oktobra (STA) - Danilo Türk, odlični poznavalec mednarodne problematike in prvi veleposlanik Slovenije pri Organizaciji združenih narodov, se je v predsedniško tekmo podal, ker bi bil rad "združevalni predsednik". Türk, ki so ga v preteklosti omenjali kot kandidata za generalnega sekretarja ZN, zelo spoštuje nekdanjega predsednika Zveze komunistov Slovenije in prvega predsednika države Milana Kučana. O njem je prepričan, da je bil zelo dober predsednik.

Zadnji »popravek« novice je sicer naredil Borut Meško.

[Celoten članek STA.](#)

[Novinarji so zarotniki in se grede volilno kampanjo, meni Janša](#)

23.10.2007 ob 21:25

Premier je včeraj (22. 10. 2007) končno, po dveh mesecih apelov v tujino, spregovoril o novinarski peticiji, a le posredno - novinarji so del vplivnih centrov iz ozadij, ki želijo nagajati v predsedniški kampanji.

Teorije zarote vladajo, a žal niti o tem mediji ne poročajo, zato ne moremo ponuditi povezave. Novinarska peticija je del konstruktov, del volilne kampanje, meni Janša. In je zgolj majhen del konstruktov. Premier našteje še dva, ki sta mu bila podtaknjena: [škofa Rožmana](#) in štruca kruha. Vsi so pridonesli ne k slabemu imidžu njega, temveč Lojzeta Peterleta (!). Lep dokaz, da je biti žrtev zarote prenosljiva lastnost...

Janša dodaja, da je bila zarota že bojkot oz. stavka novinarjev ob državnozborskih volitvah 3. oktobra 2004, ko je zmagal on. Pravi, da do danes ni slišal prepričljivega razloga, zakaj so takrat stavkali (le ugibamo, kaj želi s tem povedati, mogoče to, da se niso želeli veseliti zmage z njim). Povzetek vesti STA:

Premier bi si želel, da bi bila kampanja pred drugim krogom bolj korektna. Pojasnjuje namreč, da so v zadnjih nekaj tednih različni vplivni centri iz ozadij sprožili v slovenski politični prostor nekaj tem, ki so "zagotovo oblikovale ozračje v času kampanje in vplivale na rezultat". Med njimi je premier omenil novinarsko peticijo, razveljavitev obsodbe škofu Rožmanu in "manipulativno in žaljivo sprevračanje moje izjave in izjave gospodarskega ministra Andreja Vizjaka o vzrokih za inflacijo".

Pojasnil je, da se je novinarska peticija zgodila ravno v času volilne kampanje, čeprav ni bilo za to nobenega konkretnega povoda. Tisto, kar je naštetu v peticiji, "tudi če bi to res bil problem, se je zgodilo že zdavnaj", je dejal premier. Tudi o razveljavitvi sodbe škofu Rožmanu se je govorilo vse od leta 1990, je dejal Janša, in prav v času predsedniške volilne kampanje je prišla ta odločitev v javnost. "Vsa ta manipulacija je ustvarila neko ozračje, ki je koristilo določenim kandidatom, nekaterim pač ni," je prepričan premier, ki opozarja, da presenetljivo ni bilo nobene teme, "ki bi šla v bistvo".

[Celoten zvočni posnetek](#), vreden večkratnega preposlušanja.

Stojan Zdolšek o urednikovanju Maga iz kabineta ministrstev

24.10.2007 ob 07:02

Član nadzornega sveta Dela, Stojan Zdolšek, o novi uredniški avtonomiji na Magu:

»Vsekakor pa bodo za Mag veljali enaki standardi, kot jih je odgovorni urednik postavil na Delu. To pomeni, da bo uredništvo na Dunajski 5 in ne po kabinetih raznih ministrstev ali drugih vplivnih struktur.«

Spomnimo, da je isto izjavo predvajala že POP dva dni nazaj, vendar je bilo tedaj videti, da z njo Zdolšek opravičuje menjavo g. Slivnika na čelu Dela.

Izjava je iz [današnjega Večera](#).

Kako diskreditirati novinarje in njihove šefe: lezbijke in tajkuni

25.10.2007 ob 08:32

Barbara Verdnik v zadnji številki (24. 10. 2007) Nedeljskega dnevnika piše zgodbe okoli Primorskih novic in spomni na načine diskreditiranja novinarjev, ki jih izvaja koprski župan Boris Popovič:

Kako groteskno je vse skupaj, lahko podkrepi še zgodba novinarko Primorskih novic Petre Vidrih. Ker je Popoviču po njegovem mnenju zastavila neprimerno vprašanje, jo je najprej verbalno napadel, kar je potem nadaljeval še na tiskovni konferenci, v oddaji Trenja in v drugih medijih. Govoril je, da je neprimerna za novinarko, da je lezbijka, ljubica in piarovka bivše izolske županje, da rada popiva in da tako ves Koper ve, kakšna je. In po vsem tem je vložil kazensko ovadbo, ker naj bi Petra ravnala zoper njegovo čast in dobro ime. Petra Vidrih je pravno pomoč poiskala v odvetniški pisarni Čeferin. Na koprsko sodišče so naslovili prošnjo, da bi zadevo zaradi nepristranskosti prenesli v drug kraj, vendar jih je sodišče zavrnilo oziroma je zadevo iz okrožnega preneslo na okrajno sodišče v Kopru. Predsednik koprskega sodišča je Bogomir Horvat, ki so ga novinarji opazili v zasebnih stikih s Popovičem. Potem je vložila tožbo tudi Petra in sicer v Ljubljani, po letu dni pa se ni začela še nobena obravnava. Od takrat ni več zadolžena za poročanje iz koprške občine, kar je prav tako zelo zgovorno.

O šikaniranju novinarko Vidrihove [smo že poročali](#). Kot [poročala današnji Drugi dom](#) (via Dnevnik), pa za koprskim županom ne zaostaja niti premier. Janša raje uporabi moden izraz »tajkun« in se maščuje za medijsko povzemanje svojega lapsusa o štrucih kruha v smetnjaku, kar naj bi menda bila iz konteksta iztrgana manipulacija. ([Kot smo napisali](#), so provladni mediji o spodrsrljaju solidarnostno molčali). Pa ni manipulacija, kajti [pregled konteksta](#) pokaže, da gre za njegovo, Janševo manipulacijo. Medklic: kje ste, novinarji, da ne raziščete te manipulacije v manipulaciji – Janša vendar nikjer ni govoril o presežkih zavrženega kruha! Osebna diskreditacija je videti taka:

Premier je na seji ESS opozoril, naj ne nasedajo provokacijam z »zlonamernimi interpretacijami izjav o kruhu v smetnjakih v medijih, ki so v lasti tajkunov«. Udeležencem je pokazal včerajšnjo izdajo Dnevnika (ta je v lasti DZS, ki jo vodi Bojan Petan, op. p.) in opozoril »na komercialno televizijo, ki je v lasti tajkuna, ki si vsako leto kupi novo letalo ali jahto« (mislil je na Pop TV in Marjana Jurenca, op. p.).

(Za tiste, ki imajo težave z razumevanjem in argumentacijo: tudi če bi Vidrihova res bila lezbijka, to ni relevantno za njeno razpravo o novinarskem delu oz. njenem ravnanju. Tudi če bi Jurenec res bil tajkun, to ni relevantno za razpravo o domnevni zlonamerni interpretaciji o kruhu v smetnjakih).

DNS: STA naj poroča profesionalno in naj ne krši zakonodaje

25.10.2007 ob 10:59

Objavljamo [današnje pismo](#) Društva novinarjev Slovenije, v katerem vlado poziva, da kot ustanoviteljica in lastnica Slovenske tiskovne agencije zagotovi, da bo ta delovala v skladu z zakonodajo, da bodo novinarji uživali ustrezno avtonomijo pri svojem delu ter da bo slovenska javnost obveščena o vseh zanjo relevantnih informacijah in dogodkih. Kot smo na blogu [že večkrat pisali](#), je STA po nastopu nove direktorice in novega odgovornega urednika navzlic podpisovanju peticije o Etičnem profesionalizmu novinarjev zakorakala v smer politizacije in cenzure.

JAVNI POZIV DRUŠTVA NOVINARJEV SLOVENIJE VLADI RS

Upravni odbor Društva novinarjev Slovenije Vlado RS poziva, da kot ustanoviteljica in lastnica STA, ki z davkopljučevskim denarjem opravlja javni servis, zagotovi, da bo slovenska javnost obveščena o vseh zanjo relevantnih dogodkih, da STA selekcijo novic in napovedi izvaja le na osnovi profesionalnih kriterijev in da odgovorni urednik STA ne posega v novinarske prispevke brez avtorjeve privolitve in vednosti, saj je to v nasprotju z Zakonom o medijih. Zagotovi naj tudi pošteno zaposlovanje novinarjev, kar pomeni, da naj imajo pri zaposlovanju prednost dolgoletni honorarni sodelavci STA, ki so s svojim delom prispevali k visokemu ugledu tiskovne agencije, ki je kot zanesljiv servis ažurno in temeljito opisovala dogajanje v Sloveniji.

Društvo novinarjev Slovenije je že julija 2007 protestiralo ob imenovanju Alenke Pavlin, ki je do takrat opravljala funkcijo svetovalke za odnose z javnostmi v uradu predsednika vlade, za direktorico STA in imenovanju Boruta Meška za odgovornega urednika STA, saj je bil na to mesto imenovan kljub nasprotovanju uredništva. V društvu novinarjev opazamo, da novo vodstvo STA, ki ga je imenovala vlada, sprejema sporne uredniške, kadrovske in upravljalne odločitve, kar vpliva na ponudbo informacij, napovedi in povzemanje tiska agencijskega servisa, od katerega so odvisni mediji in slovenska javnost.

V zadnjih mesecih je STA opustila nekatere dosedanje standarde pri poročanju, saj je opaziti drugačne vsebinske poudarke predvsem pri novicah iz notranje politike. Zelo opazna je sprememba pri povzemanju poročanja slovenskega tiska, ki jo je uvedla odstranitev že objavljenega povzetka komentarja iz Financ, ki je bil kritičen do vlade, z obrazložitvijo, da ne ustreza novim kriterijem za objavo, ki pa jih vodstvo ni predstavilo uredništvu. Osrednja tiskovna agencija, od katere so slovenski mediji odvisni, o nekaterih temah ne poroča več. Med njimi so stanje v ostalih medijih ter opozorila novinarskih organizacij, o čemer bi morala STA poročati tudi v skladu s svojim statutom. V napovednikih dogodkov v zadnjem času občasno manjkajo dogodki do vlade kritičnih akterjev. Opaziti je tudi vsebinske popravke že objavljenih vesti na spletni strani STA, po naših informacijah brez vednosti avtorja in brez obvestila naročnikov, kar je bila doslej praksa agencije. Gre za grob poseg v novinarsko avtonomijo, ki jo štiti tako Zakon o medijih, Kodeks novinarjev Slovenije, ki v 25. členu zahteva, da novinarju nihče "brez soglasja ne sme pomensko spremeniti ali predelati prispevka", kot tudi statut uredništva STA, ki pravi, da

"uredništvo varuje poklicno avtonomijo novinarstva tako, da ščiti svoje člane pred pritiski delodajalcev, urednikov in drugih, da objavijo ali da opustijo objavo informacije, ki je v nasprotju s poklicno vestjo in odgovornostjo novinarja".

Konec avgusta je odgovorni urednik brez vednosti področnih urednikov prekinil sodelovanje z mnogimi honorarnimi sodelavci STA, kot razlog je navedel finančno stanje agencije. Nekaj honorarnih sodelavcev je STA v tem času sicer zaposlila, a večinoma pod pogojem, da zamenjajo uredništvo, od drugih je zahtevala, da si uredijo status samostojnega novinarja. V septembru in oktobru pa je STA zaposlila ali sklenila pogodbo o sodelovanju z, po naših podatkih, petnajstimi novimi novinarji, ki so nadomestili dolgoletne sodelavce STA predvsem v notranjepolitičnem uredništvu.

Kot poročajo novinarji STA se je znatno poslabšala tudi komunikacija med uredništvii, saj so odgovorni skoraj ukinili sestanke med uredništvii, ki so bili doslej dvakrat dnevno in so se izkazali kot dobra praksa, ker se je na njih usklajevalo delo agencije za posamezen dan. Vse redkejši so tudi sestanki področnih urednikov, ki so bili doslej enkrat tedensko in na katerih so uredniki skupaj odločali o pomembnejših spremembah na agenciji, kar kaže na centralizacijo vodenja in poskus prekinitve komunikacije med uredništvii.

Slovenska tiskovna agencija je bila "ustanovljena kot medijska agencija, ki pripravlja sistematičen in celovit pregled in obdelavo informacij in drugih vesti" in je v slovenskem medijskem prostoru uživala velik ugled in zaupanje, zato vlado pozivamo, da novinarjem tiskovne agencije zagotovi delovne pogoje, v katerih bodo lahko še naprej pripravljali verodostojne in nepristranske informacije za svoje naročnike.

Upravni odbor Društva novinarjev Slovenije

v Ljubljani, 25. oktobra 2007

[Vodstvo STA bo sodno preganjalo DNS, če ne predloži dokazov](#)

25.10.2007 ob 14:29

Vodstvo STA (karkoli že ta pojem pomeni) se je nemudoma oglasilo na obtožbe DNS Slovenije, o [katerih smo poročali](#). Podpisani pod vestičko spodaj je očitno Borut Meško, ki je hkrati tudi pregledal samega sebe. Vest je opremljena z uro in podpisom: [bom/bom, 25.10.2007 15:37](#). Kot zanimivost povejmo, da je STA objavila originalno vest o zahtevi DNS le tri minute pred tem in jo opremila z: [ako/tz, 25.10.2007 15:34](#). To pomeni, da je izvorno vest zadržalo in najprej spisal odgovor.

Vodstvo STA ugotavlja, da DNS izvaja pritisk nanjo v okviru »političnega aktivizma« in da bo sprožilo ustrezni sodni postopek, če v društvu novinarjev ne predložijo dokaze za svoje trditve. Celotna vest:

Vodstvo STA: DNS naj preneha izrabljati STA za politični aktivizem

Ljubljana, 25. oktobra (STA) - Na javni poziv, v katerem Upravni odbor Društva novinarjev Slovenije (UO DNS) poziva vlado, naj poseže v delovanje Slovenske tiskovne agencije (STA), se je odzvalo vodstvo STA. Pri tem zavrača trditve, ki jih je navedlo DNS v svojem pozivu: "Trditve DNS so neresnične in zavajajoče." Ob tem vodstvo STA opozarja na absurdnost poziva vladi, češ da naj poseže v uredniško politiko in novinarsko avtonomijo tiskovne agencije. "Društvo novinarjev Slovenije je s tem razkrilo svoja dvojna merila, saj se v javnosti domnevno zavzema za spoštovanje novinarske avtonomije, obenem pa vlado poziva, naj v to avtonomijo poseže. STA ni vladna, temveč nacionalna tiskovna agencija, česar Društvo novinarjev Slovenije očitno ne razume," odgovarja vodstvo STA. Vodstvo STA poziva Upravni odbor DNS, da preneha izvajati pritisk na STA in predloži dokazila za vse svoje obtožbe. V nasprotnem primeru bo STA prisiljena zoper DNS sprožiti ustrezen sodni postopek zaradi kaznivega dejanja obrekovanja, še pojasnjuje vodstvo STA.

Vodstvo STA zavrača trditve UO DNS, da naj bi STA "v zadnjih mesecih opustila nekatere dosedanje standarde pri poročanju" in da naj bi bili uvedeni "drugačni vsebinski poudarki pri novicah iz notranje politike". Zavrača tudi navedbe DNS, da STA ne poroča o stanju v drugih medijih ter o opozorilih novinarskih organizacij. Trditve, da v napovednikih dogodkov v zadnjem času "manjkajo dogodki do vlade kritičnih akterjev", so neutemeljene. Kot je razvidno iz servisa, STA objavlja informacije o vseh dogodkih, o katerih je obveščena, ne glede na to, ali so do kogar koli kritični ali prijazni in to v skladu z visokimi profesionalnimi standardi.

UO DNS med drugim izraža zaskrbljenost zaradi imenovanja Alenke Paulin na položaj direktorice STA, glavni očitek pa se nanaša na to, da je bila pred tem zaposlena v kabinetu predsednika vlade. Pri tem pa vodstvu STA ni znano, da bi se UO DNS v preteklosti kadar koli odzval na imenovanja direktorjev STA, niti takrat ne, ko je bil na ta položaj imenovan nekdanji visoki uslužbenec tajne Službe državne varnosti oziroma nekdanje Udbe. Takšen odnos OU DNS odraža dvojna merila pri ocenjevanju domnevne primernosti za opravljanje vodstvenih funkcij na STA, ki so, kot kaže, politično in ne strokovno motivirana.

Vodstvo STA zavrača tudi trditve, češ da naj na STA ne bi bilo "poštenega zaposlovanja novinarjev" in da naj ne bi imeli prednosti pri zaposlovanju dolgoletni honorarni sodelavci.

Kot pojasnjuje, je STA v drugi polovici letošnjega leta poskrbela za pravno ureditev statusa enajstih dolgoletnih honorarnih sodelavcev, ki so izpolnjevali pogoje za redno zaposlitev. Preostalih pet dolgoletnih honorarnih sodelavcev ni izpolnjevalo pogojev za zaposlitev, kot jih določa Kolektivna pogodba za novinarje, torej nimajo univerzitetne izobrazbe ali pet let delovnih izkušenj v novinarstvu. Tem je STA predlagala ureditev statusa samostojnega novinarja. Zaradi odhoda štirih redno zaposlenih novinarjev na nova delovna mesta in pomanjkanja kadrov v posameznih redakcijah je bilo v letu 2007 na novo zaposlenih 8 novinarjev, in to na podlagi javnega razpisa, ki je opredeljeval pogoje, kot jih določa Kolektivna pogodba za novinarje.

DNS tudi omenja umaknitev povzetka komentarja Financ. Komentar iz rubrike Pregled tiska ni bil umaknjen zaradi kritičnosti do vlade, temveč zato, kerje bistveno odstopal od celovite vsebine izvirnika. Številni povzetki komentarjev medijskih hiš, ki jih STA dnevno objavlja, morajo namreč biti pripravljeni v skladu z novinarskimi standardi in uredniško politiko.

Cilj STA je, da profesionalno in v skladu z novinarsko etiko spremlja kar največje število dogodkov v Sloveniji in drugje. V skladu s tem je STA poročala tudi o peticijah, izjavah in drugih aktivnostih DNS in Sindikata novinarjev Slovenije ter drugih posameznikov, četudi so bili do STA kritični, neutemeljeni in celo žaljivi. Uredniška politika STA še naprej ostaja usmerjena v objektivno poročanje, ki nikogar ne favorizira.

Glede očitkov o uredniškem poseganju v avtonomijo novinarjev STA vodstvo ugotavlja, da so tovrstni posegi utemeljeni takrat, kadar novinarska besedila ne dosegajo profesionalnih standardov poročanja, so jezikovno šibka oziroma ne vsebujejo informacij, ki so bistvene za obveščanje javnosti. Tovrstni posegi nikakor ne predstavljajo kršitev pravic novinarjev, saj so sestavni del uredniškega dela v vseh medijih. Uredniki so namreč odgovorni za kvaliteto objavljenih informacij, zato vodstvo STA izraža presenečenje, da DNS zgolj urednikom STA jemlje pristojnosti za opravljanje svojega dela.

Vodstvo STA poziva Upravni odbor DNS, naj preneha izvajati pritisk na Slovensko tiskovno agencijo ter jo izrabljati v svojem političnem aktivizmu. Na koncu vodstvo STA še poziva Upravni odbor DNS, da predloži dokazila za vse svoje obtožbe, ki jih je v preteklih mesecih izreklo o STA. V nasprotnem primeru bo po besedah vodstva agencije STA prisiljena sprožiti ustrezen sodni postopek zaradi kaznivega dejanja obrekovanja.

bom/bom

25.10.2007 15:37

[STA priznala svojo politično pristrano in neprofesionalno ravnanje, objavlja popravek](#)

26.10.2007 ob 06:43

Kot vse kaže, je znameniti vrinek »zelo spoštuje nekdanjega predsednika Zveze komunistov Slovenije« doživel popravek, ki ga je, očitno po uradni poti, terjala prizadeta stran. O uredniškem prenašanju smo, verjetno ekskluzivno, [že poročali](#). Popravek uredništva STA prihaja natanko v času in še isti dan, ko se mora braniti pred [hudimi obtožbami](#), tudi Društva novinarjev Slovenije, da politično pristransko opravlja svoje delo. S tem takšno ravnanje po svoje priznava. Podpisani je znova bom/bom (Borut Meško), objavili so v poznih nočnih urah (nedvomno zaradi večje branosti). [Celotna vest](#), tudi spodaj:

POPRAVEK: Danilo Türk - z mednarodnimi izkušnjami v vrh politike
25.10.2007

Ljubljana, 25. oktobra (STA) - V vesti z naslovom Danilo Türk - z mednarodnimi izkušnjami v vrh politike se drugi stavek prvega odstavka pravilno glasi: Türk, ki so ga v preteklosti omenjali kot kandidata za generalnega sekretarja ZN, zelo spoštuje prvega predsednika države Milana Kučana, in ne: Türk, ki so ga v preteklosti omenjali kot kandidata za generalnega sekretarja ZN, zelo spoštuje nekdanjega predsednika Zveze komunistov Slovenije in prvega predsednika države Milana Kučana. Popravljen vest objavljamo v celoti. Danilo Türk – z mednarodnimi izkušnjami v vrh politike

Danilo Türk, odlični poznavalec mednarodne problematike in prvi veleposlanik Slovenije pri Organizaciji združenih narodov, se je v predsedniško tekmo podal, ker bi bil rad "združevalni predsednik". Türk, ki so ga v preteklosti omenjali kot kandidata za generalnega sekretarja ZN, zelo spoštuje prvega predsednika države Milana Kučana. O njem je prepričan, da je bil zelo dober predsednik.

Slovenski veleposlanik pri ZN je bil od leta 1992 do leta 2000, ko je za pet let postal pomočnik generalnega sekretarja ZN Kofija Annana in najvišje uvrščeni Slovenec na hierarhični lestvici svetovne organizacije. Potem ko ga Annan ni imenoval na položaj podsekretarja za politične zadeve, je odstopil. V New Yorku je prebil 13 let, večinoma kot predstavnik nove države, po

koncu dela

v ZN se je vrnil v akademsko sfero na Pravni fakulteti v Ljubljani. Danes je prodekan Pravne fakultete v Ljubljani ter redni profesor mednarodnega prava.

V času, ko je bil diplomat v ZN, je požel kritiko, ne le hvale. Predsednik SNS

in predsedniški kandidat na letošnjih volitvah Zmago Jelinčič je namreč v tistih letih, ko je bila Slovenija med nestalnimi članicami Varnostnega sveta

od 1. januarja 1998 do 31. decembra 1999, menil, da se je naša država v ZN

obnašala kot 55. država ZDA, da se je popolnoma podredila ameriškim interesom,

zanemarila pa je sodelovanje z drugimi, na primer Rusi. Türk je takšne očitke

takrat zavrnil.

Na nedavno vprašanje STA, ali se vidi kot pravi kandidat za voditelja države,

je odgovoril, da se absolutno vidi v vlogi predsednika države, saj ve, kaj predstavlja. Kot svojo prednost tako izpostavi, da se je med delom v svetovni

organizaciji srečal s številnimi, kakšnimi 100, šefi držav in šefi vlad. Vtis sta nanj naredila denimo finska predsednica Tarja Halonen, ki jo ceni po njeni

toplini in socialnem čutu, ki ga izkazuje s svojim delom, ter nekdanji češki predsednik Vaclav Havel. Med zgodovinskimi osebnostmi pa mu je izredno, tudi po

značaju, vseč Charles de Gaule, ki je bil predsednik Francije.

Türk poudarja, da se bo v primeru izvolitve zavzemal za dobro koordinirano in

usklajeno politiko v državi. Predsednik države po njegovem mnenju "mora dajati zgled sposobnosti za komunikacijo z vsemi". "Mislim, da solistične akcije predsednika države ne morejo biti dobre, ampak da je treba

delovati usklajeno," je poudaril Türk in kritično ost usmeril tudi v iztekajoči se mandat sedanjega predsednika Janeza Drnovška. "Lahko so razlike v mnenjih, ko se politika formira, ampak te razlike je treba zgladiti v

dialogu med ljudmi, ki tvorijo vodstvo države, in potem delovati navzven

enotno," še doda.

Meni, da bi v Sloveniji morali gojiti večjo kulturo dialoga in konsenza. Opaža, da se pri nas že nekaj časa - ne samo v času sedanje vladne koalicije - posega po preglasovanju precej hitro, brez pravega prizadevanja, da bi se doseglo čim širše soglasje o pomembnem zakonu in rešitvi pomembnega vprašanja. Türk pogrēša tudi bolj dejavno zunanjo politiko, saj ni znana po kakšnih dobrih predlogih niti na Balkanu niti kje drugje.

Dobro pozna predsedniške pristojnosti, zato ne podpira zamisli, ki bi šle v smer predsedniškega sistema, čeprav ne bi nasprotoval možnim dodatnim pristojnostim. Ne bi se zavzemal za gradnjo predsedniške rezidence. "Živimo v času, ko je treba javno porabo zmanjševati in predsednik mora dajati zgled."

Še pred začetkom predvolilne kampanje, ki je bila zelo umirjena, brez nizkih udarcev med kandidati, je v javnosti zelo odmeval spor s predsednikom borčevske organizacije (Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije) Janezom Stanovnikom, ko mu je zameril njegovo izjavo, češ da je komunistična partija izrabila partizanstvo za osvojitve oblasti. Türk pravi, da sta se s Stanovnikom srečala 8. septembra v Novi Gorici in si segla v roke in se se pogovorila o tem, da bosta komunikacijo nadaljevala čez nekaj časa. Po tem so Stanovnikove kritike na račun Türka sicer minile. A Türka, katerega volilna baza so tudi borci in njihovi svojci, Stanovnik ni podprl. Stanovnik je javno podprl protikandidata Mitja Gasparija ter se udeležil Gasparijevega sklepnega predvolilnega shoda v Ljubljani.

Türk na očitke, da med nastopi predsedniških kandidatov ni bistvene razlike, odgovarja, da je razlika opazna tako glede osebnega stila, vsebine

različnih vprašanj, nastopa. Sicer si, ob izvolitvi, ne bi želel, da bi ga ljudstvo pojmovalo kot "očeta naroda". "Mislim, da ljudem na Slovenskem ni treba vsiljevati avtoritete, ampak je treba pokazati jasnost v razmišljanju, odločnost in zlasti veliko preišljenosti." Zato ni za zaletavo nastopanje, bi pa skušal bolj izkoristiti možnost, ki jo daje 224. člen poslovnika državnega zbora, ko predsednik lahko v DZ obrazloži mnenja do posameznih vprašanj.

Danilo Türk se je rodil 19. februarja 1952. Mladost je preživel v Mariboru kot prvorojenec učitelja Štefana in šivilje Marije. Stanuje v Ljubljani. Poročen je z Barbaro, s katero se je spoznal v knjižnici, ko je iskal gradivo o mednarodnih organizacijah. Je tudi oče Helene, ki se jima je rodila leta 1980. V 80-ih je sodeloval z Amnesty International pri reševanju različnih primerov kršitev v tedanji Jugoslaviji. Med dosežke šteje, da je bil njegov osnutek poglavja o človekovih pravicah vključen v ustavo Slovenije. Ob imenovanju za veleposlanika v ZN ga je tednik Mladina upodobil na naslovnici kot Supermana. To naslovnico ima še danes shranjeno v okvirju.

Spremembe na Mladini

26.10.2007 ob 12:16

Velika zgodba, ki so jo zaupali Bojanu Požarju – ta na [svojem spletnem portalu](#) poroča o nakupu deleža v Mladini s strani odgovornega urednika Gregorja Repovža in odstopu predsednika nadzornega sveta Mladine Mihe Štamcarja. Po pričakovanju zgodbo povzemajo drugi mediji. A so pozabili povedati, v čem naj bi bila spornost nakupa. Mar ni naravnost idealno, če so lastniki medija njegovi novinarji? Kje so dokazi, da za nakupom stoji nekdo drug?

Dosedanji predsednik nadzornega sveta Mladine Miha Štamcar je v tem tednu odstopil s svoje funkcije zaradi osebnih razlogov. Pri tem je zavrnil namige, da je odstopil zaradi lastniškega vstopa goriške finančne družbe KB1909 v Mladino. Obenem je povedal, da je odgovorni urednik Mladine in predsednik Društva novinarjev Slovenije Grega Repovž vstopil v lastniško strukturo Mladine, pri čemer pa ne ve, kolikšen delež naj bi kupil.

Več na [Delo.si](#).

5. novembra akcija »Postavi se za novinarstvo!«

26.10.2007 ob 12:16

SPOROČILO ZA JAVNOST

Evropski dan akcije: »Postavi se za novinarstvo!«

V ponedeljek, 5. novembra, bodo novinarske organizacije po vsej Evropi pod geslom »Postavi se za novinarstvo!« (Stand up for Journalism!) izvedle različne dejavnosti za zagovorništvo pravic novinarjev. Največji tovrstni mednarodni akciji doslej se pridružujemo tudi v Sloveniji. Sindikat novinarjev Slovenije je v sodelovanju z novinarskimi sindikati v posameznih medijih novinarjem posredoval poziv, naj ob 12. uri za dve minuti prekinejo delo, vstanejo in tako izkažejo solidarnost ter podporo zahtevam po socialni, pravni in profesionalni varnosti novinarjev, ki je osnovni pogoj za kakovostno in verodostojno novinarstvo.

Ob napovedani prekinitvi dela ne gre za obliko stavke. Novinarje, ki bodo ob omenjenem času prisotni v redakcijah, sindikat poziva k simbolni gesti, ne želi pa povsem ohromiti medijske produkcije in posegati v potek programov radiodifuznih medijev. Predstavniki sindikata in drugi aktivni zagovorniki pravic novinarjev v večjih medijih se bodo s kolegi dogovorili o načinu izvedbe akcije, prilagojenem razmeram v posameznih medijih. Kot v drugih državah naj bi novinarji dogodek dokumentirali in sindikatu posredovali fotografije, da bodo vključene v spletno zbirko evropske akcije. Novinarjem, ki bodo v času te akcije ustvarjali program v živo, pa sindikat predlaga, naj glede na možnosti vanj uvrstijo tudi informacije o siceršnji prekinitvi dela in evropskem dnevu akcije »Postavi se za novinarstvo!«.

Sindikat novinarjev Slovenije bo 5. novembra na več načinov posebej opozoril na nujnost osnovne ureditve socialnega in profesionalnega položaja novinarjev z nacionalno kolektivno pogodbo za poklicne novinarje, na množične kršitve avtorskih pravic novinarjev in novinark ter zlorabe avtorskih pogodb, na ogrožanje profesionalnega novinarstva z nezakonitim odrekanjem redne zaposlitve stalnim članom in članicam uredništev ter na potrebo po ustreznejši zakonski regulaciji statusa samostojnega novinarja in učinkovitejšem nadzoru nad izvajanjem zakonodaje v medijskih družbah. Pristojne državne organe bomo pozvali h koordiniranemu ukrepanju, delodajalce pa k prekinitvi škodljive kadrovske politike, spoštovanju novinarske avtonomije in odgovornemu socialnemu dialogu za opredelitev osnovnih standardov opravljanja novinarskega poklica.

V predlogu prenovljene kolektivne pogodbe med drugim zahtevamo celovito in pregledno ureditev avtorskih pravic, jasno opredeljene pravice svobodnih novinarjev in minimalna pravila za zagotavljanje uredniške avtonomije, za kar predstavniki delodajalcev doslej niso izkazali razumevanja. Zahtevamo tudi, da se obseg pravic novinarjev in novinark, pridobljen s prvo poklicno kolektivno pogodbo, ne zmanjša, delodajalci pa izvajajo močan pritisk k njihovemu krčenju.

Ob evropskem dnevu akcije za pravice novinarjev in novinark bomo izpostavili žgoč problem izrazito restriktivne kadrovske politike medijskih izdajateljev. Ta je v zadnjih letih prinesla izrazit porast deleža tistih, ki opravljajo novinarski poklic, pa niso redno zaposleni. Domnevni »svobodnjaki« so v pretežni meri stalni člani in članice uredništev, opravljajo primerljiv obseg dela kot redno zaposleni (praviloma za mnogo nižje plačilo) in imajo v pogodbah pogosto celo zapisane prepovedi opravljanja dela za druge medije. Izdajatelji zlorabljajo avtorske in druge pogodbe civilnega prava, da bi se tako izognili davčnim obremenitvam, drastično nižali ceno novinarskega dela in si zagotovili možnosti za hitre prekinitve sodelovanja, kar je velika grožnja novinarski neodvisnosti.

Kot je povzela Evropska zveza novinarjev, ki povezuje okoli 280 tisoč novinarjev v več kot 30 državah, bo akcija »Postavi se za novinarstvo!« potekala v času »pretirane komercializacije, političnih pritiskov, upadanja standardov in slabih delovnih razmer po vsej Evropi.«

Glavni pobudnik kampanje je novinarski sindikat Velike Britanije, ki bo tudi pripravil največ dogodkov. Podrobne informacije so na voljo na posebni spletni strani: <http://www.standupforjournalism.org.uk>. Pojasnila Evropske zveze novinarjev in kratek povzetek dejavnosti v posameznih državah pa so dostopni [tukaj](#).

Meško za profesionalne standarde, a hkrati proti njim

26.10.2007 ob 14:33

Današnja Mladina (26. 10. 2007) prinaša članek z naslovom »Komunisti na STA«, ki predstavlja zgodbo z vrinkom odgovornega urednika STA Boruta Meška v vestičko o predsedniškem kandidatu Danilu Türku, ki smo jo objavili na tem blogu. [Kot smo poročali](#), je urednik v besedilo svojega novinarja vrinil zapis, češ da kandidat zelo spoštuje nekdanjega predsednika Zveze komunistov Slovenije, s čimer ga je očitno želel kompromitirati.

Meško pa se je za Mladino branil:

»Zavračam trditve iz članka spletne strani Medijski Watch Dog z naslovom »Komunist Danilo Turk na STA« o domnevni diskreditaciji predsedniškega kandidata Danila Turka, saj je prvotna informacija redakcijsko dopolnjena z nespornim zgodovinskih dejstvom, STA pa je v skladu s svojimi profesionalnimi standardi zavezana posredovati celovite informacije o dogodkih in posameznikih, ki dogodka ustvarjajo.«

Meško je včeraj, 25. 10. 2007, demantiral samega sebe in »redakcijsko dopolnitev« umaknil, [o čemer smo tudi poročali](#). To pomeni, da je nemudoma zanikal »nesporno zgodovinsko dejstvo«, zanikal pa je tudi »svoje profesionalne standarde« in »celovito informacijo«, saj je pristal na popravek in navedel prvotno besedilo.

Izjava je lepa ilustracija tega, kakšni kamuflaži in besedičenju je podvrženo sklicevanje na profesionalnost. Namreč natanko prikriivanju tega, da ravnamo neprofesionalno in pristrano.

Pričakujemo, da bo odgovorni urednik STA popravek spisal tudi za Mladino in v tem primeru popravil samega sebe še v tem delu ali pa pojasnil, kdaj je bil bolj profesionalen: z vrinkom nekdanji predsednik Zveze komunistov Slovenije ali po tistem, ko je vrinek umaknil. Zaenkrat trdi oboje.

Vasle reševal čast SDS na Radiu Slovenija

27.10.2007 ob 07:10

Povzemamo [današnjo zgodbo iz Dnevnika](#) (27. 10. 2007):

V četrtkovem Studiu ob sedemnajstih na Radiu Slovenija, v katerem so govorili o financiranju šolstva, je kot eden od sogovornikov nastopil poslanec SDS Branko Grims, četudi ga ustvarjalci oddaje niso povabil k sodelovanju.

Povabil ga je namreč direktor radia Vinko Vasle. "Ko sem izvedel, da v oddaji ne bo nastopil minister za šolstvo Milan Zver, saj naj bi odšel na službeno pot, se mi je zdelo čudno, da na njegovem mestu ni nikogar, ki bi korektno predstavil poglede s te strani. Zato sem osebno poklical Grimsa," je pojasnil Vasle.

Zakon o RTV Slovenija direktorju sicer daje tudi programska pooblastila. Grims se je tako uvrstil med šesterico že povabljenih: Slavka Gabra, Branimirja Štruklja (SVIZ), Majdo Potrata (SD), Marjetico Uhan (NSi), Mojco Škrinjar (ministrstvo za šolstvo) ter Iva Keržeta (gimnazija A. M. Slomška).

Urednik oddaje Sandi Frelih je za Grimsov prihod izvedel nekaj minut pred oddajo, ko ga je o tem obvestil Vinko Vasle. "Četudi bi bila izbira sogovornikov napačna, je skrajno neobičajno, da eden od gostov pride v studio na povabilo direktorja brez vednosti avtorja oddaje in urednika," je povedal. Odgovorni urednik informativnih programov Matjaž Erznožnik je ocenil, da je Frelih naredil napako, ker ga ni povabil, saj da je ta predsednik odbora DZ za šolstvo. Grims je včeraj potrdil, da ga je v oddajo povabil Vasle, ko je ugotovil, da ni vabljen nihče iz SDS. Tudi sam je na začetku oddaje poudaril, da predstavlja SDS.

Najprej, pravi, je okleval, saj ni želel ustvariti vtisa, da vladajoča koalicija obvladuje vse medije, a se je le odločil za sodelovanje v oddaji, saj je lahko jasno povedal vse, kar je glede sprememb šolske zakonodaje treba povedati. Društvo novinarjev Slovenije je bilo o tem že obveščeno, predsednik društva Gregor Repovž pa pravi, da za zdaj čakajo na odziv aktiva novinarjev radia. Sešel naj bi se v začetku prihodnjega tedna.

Še ena bizarnost: španska tiskovna agencija EFE o pismu DNS glede STA, Delo molči

27.10.2007 ob 17:50

Se mogoče komu zdi, da ne portal Delo.si in ne tiskano Delo nista poročala o [pismu Društva novinarjev Slovenije](#) o spolitiziranosti STA? Drži, imel bi prav. Do dneva današnjega Delo, denimo, molči! Pač pa o tem poročajo drugi mediji. Denimo španska tiskovna agencija EFE na, med drugim, portalu Terra. Del članka spodaj, celoten [tukaj](#). Kot smo že opozorili, bo treba vesti o Sloveniji prebirati v drugih jezikih...

26-10-2007

Asociación de prensa denuncia las presiones del Gobierno a la agencia STA

La Asociación de Periodistas de Eslovenia (DNS) acusó al Gobierno esloveno de ejercer presión política sobre la agencia de noticias nacional STA e instó a que como propietario de este servicio público posibilite su trabajo profesional.

Fuentes de la agrupación confirmaron hoy a Efe esta petición y agregaron que el Gobierno debe asegurar que STA 'informe al público sobre todos los acontecimientos de importancia y seleccione noticias y agendas a partir de criterios profesionales'.

La DNS también destacó que 'su director' está obligado a 'intervenir en los artículos sin aprobación o conocimiento del autor para no infringir la ley sobre los medios de comunicación'.

Recordó que ya había protestado en julio de este año por el nombramiento como directora de STA de Alenka Pavlin, hasta entonces asesora de relaciones públicas de la oficina del primer ministro, Janez Jansa, y el nombramiento de Borut Mesko como redactor jefe, contrariamente a la voluntad de la redacción.

La nueva dirección toma decisiones que reducen los criterios profesionales de trabajo de STA, considera DNS en un comunicado publicado en su página web.

[Peticijska do Mehike in Brazilijske, doma nas pitajo s teorijami novinarske zarote](#)

28.10.2007 ob 17:15

Medtem ko se slovenska javnost mora zadovoljiti s [teorijami zarote](#), ki jih proizvaja premier (peticija je zgolj dejanje centrov moči v ozadju, da bi škodovali predsedniškemu kandidatu Peterletu, pravi), novinarske zahteve v tujini odmevajo.

Tu sta povezavi na [mehiško](#) in [brazilsko](#) stran o zahtevah 571 novinarjev.

Spomnimo, da refleks teorije novinarske zarote na dan 3. oktober 2004, ki ga je proizvedel Janša in bi ga kot prvi moral demantirati tedanji sindikalist Rajko Gerič (a iz tega ne bo nič, vmes je postal uslužen izpolnjevalec nalog) in zdaj še novinarske peticije ni tako neumen in neuporaben v luči predsedovanja Slovenije Evropski uniji. Na očitke pred evropskimi državniki in javnostjo bo verjetno Janša lahko lagodno porekel, da niso veljali njemu, temveč nekomu drugemu. Namreč Lojzetu Peterletu, med drugim evropskemu poslancu, ki ga vsaj del Evrope celo pozna. Prozorna taktika utegne torej biti naslednja: peticija ni namenjena meni, veljala je predsedniškemu kandidatu, zato ste lahko pomirjeni.

Večje orodje turbonovinarstva

29.10.2007 ob 07:27

Ponedeljek, 29. 10. 2007 ob 7.43 uri. Glede na dejstvo, da je vest »VIDEO: Damjan Murko - Z večjim »orodjem« do poroke?« prva tema na [Večerovi spletni strani](#) ne glede na uro nastanka novic (v danem trenutku nima samostojne povezave!), smo si ogledali, kaj prinaša. Besedilo je spodaj, videi pa so vredni pregleda vsake sekunde. Že mogoče, da so zabavljашke in lahkotne oblike vestičk prodrle na strani resnega dnevnega časopisa, toda ponavadi so neenakovredno postavljene na ustrezno mesto. Turbonovinarstvo? Uvod:

V petek 26. oktobra je samooklicani "štajerski slavček" v mariborskem hotelu Piramida sklical tiskovno konferenco ob izidu svojega novega albuma Eden in edini. Poleg pevčeve zaročenke Maje je nekaj besed o novem projektu spregovorila tudi ptujska pevka Mili, tokrat v vlogi avtorice skladb.

Damjana in Majo smo, med drugim, povprašali tudi o pripravah na napovedano majsko poroko, morebitni karieri v tujini ter govoricah, da bo "usodni da" posledica izjemno uspešne Damjanove masažne tehnike, s katero naj bi si domnevno povečal določen del telesa...

Vasle šikaniral svojega urednika

29.10.2007 ob 10:22

O tem, da je direktor RA Slovenija na lastno pest uravnatežil sestavo oddaje Studio ob 17 in vanjo povabil poslanca SDS Branka Grimsa, [smo že poročali](#). To je storil, ker se menda minister Zver ni mogel udeležiti oddaje. Urednik Sandi Frelih je za Grimsov prihod izvedel nekaj minut pred oddajo, ko ga je o tem obvestil Vinko Vasle. »Četudi bi bila izbira sogovornikov napačna, je skrajno neobičajno, da eden od gostov pride v studio na povabilo direktorja brez vednosti avtorja oddaje in urednika.« Sestava razprave o financiranju (privatnega) šolstva je bila sicer tudi brez Zvera že »uravnatežena«: Slavko Gaber, Branimir Štrukelj (SVIZ), Majda Potrata (SD) so sedeli proti Marjetici Uhan (NSi), Mojci Škrinjar (ministrstvo za šolstvo) ter Ivu Keržetu (gimnazija A. M. Slomška).

Vasletova pobuda je zato neosnovana. Ne more se sklicevati na neuravnateženost, ne more se sklicevati na to, da tam ni bilo predstavnika ministrstva. Vendarle današnji Dnevnik [objavlja Vasletov »popravek«](#) in šikaniranje svojega urednika glede na dejstvo, da Frelih ni storil prav nobene napake:

Grim v radijsko oddajo kar na Vasletovo povabilo – mimo ustvarjalcev

ponedeljek, 29.10.2007

Tekst: Vinko Vasle

Že naslov tega članka v sobotnem Dnevniku (27. oktobra 2007) je pristransko okužen, zlasti s poudarkom »mimo ustvarjalcev«. Ustvarjalci oddaje so bili o tem mojem programskem – in upam si trditi profesionalnem – posegu obveščeni.

No, obveščen je bil urednik oddaje Studio ob sedemnajstih Sandi Frelih, ki je ob tako pomembni tematiki (šolska zakonodaja, financiranje), ki jo krasijo ideološki, politični spopadi in kajpada kulturni boj, namerno ali ne spregledal, da je prav in pravično ter profesionalno, da v oddaji sodelujejo zastopniki vseh strani, različnih pogledov, strankarskih pripadnosti in podobnega. Res je, da tak poseg, ki sem ga opravil, ni običajen, ker radijski uredniki in ustvarjalci običajno svoje delo opravljajo korektno, nepristransko in profesionalno, kar za ta primer žal ne morem trditi. Šlo je celo tako daleč, da me je naslednjega dne o Grimsovi prisotnosti v oddaji izpraševal bivši minister za šolstvo gospod Slavko Gaber, kar pa tudi ni čisto običajno. Pa sem mu vse prijazno pojasnil.

Na Radiu Slovenija ne morem in ne bom pristajal na nobene politikantske igrice v škodo ali korist kogar koli iz slovenskega političnega »vesolja«. In če urednik oddaje S. Frelih pravi, da je bil moj poseg skrajno neobičajen, naj dodam, da je bilo njegovo urednikovanje skrajno neprofesionalno – javni radio pač ne more delati selekcije sogovornikov glede na politično pripadnost ali svetovni nadzor urednika! In tega dejstva ne bo spreminjal ne on, ne aktiv radijskih novinarjev in ne Društvo novinarjev s predsednikom Repovžem na čelu.

Aktiv RA Slovenija zaskrbljen nad posegi svojega direktorja

30.10.2007 ob 08:06

Povzemamo [celoten članek](#) Dnevnika o odzivu Aktiva novinarjev Radia Slovenija na Vasletov poseg. O zapletu smo nazadnje poročali [tukaj](#).

Vasletovi vsebinski posegi na radiu Slovenija: Obveščen tik pred 17. uro

torek, 30.10.2007

Tekst: (vb)

LJUBLJANA - Aktiv novinarjev Radia Slovenija je včeraj izrazil načelno zaskrbljenost zaradi načina poseganja direktorja nacionalne radijske hiše Vinka Vasleta v četrtkovo oddajo Studio ob sedemnajstih o financiranju šolstva. V oddaji je namreč na povabilo Vasleta nastopil tudi poslanec SDS Branko Grims, ustvarjalci oddaje pa so za to izvedeli tik pred zdajci.

"Če je kdor koli menil, da je izbor gostov nekorekten, pristranski in neprofesionalen, bi moral na to opozoriti prej, ne pa nekaj minut pred začetkom oddaje," je v sporočilu zapisal aktiv, ki poudarja, da se sicer zaveda, da ima Vasle po zakonu programske pristojnosti. Radijski aktiv DNS vodi urednik oddaje Sandi Frelih, ki pa se je v tem primeru izločil.

Vinko Vasle je v odzivu na sporočilo aktiva DNS poudaril, da mu ne dovoljuje poseganja v njegove legitimne pristojnosti, "še zlasti v primerih, ko gre očitno za politikantsko pristransko in neprofesionalno manipulacijo" urednika oddaje Sandija Freliha. Kot je zapisal, je zaskrbljen v tolikšni meri, da bo v prihodnje prisiljen tudi ustrezno ukrepati. Na naše vprašanje, ali bo Freliha zamenjal, je odgovoril, da ta hip zamenjave ne napoveduje, a je pristavil, da je z njegovim delom "skrajno nezadovoljen".

V "sporni" oddaji so sicer sodelovali Slavko Gaber, Branimir Štrukelj (SVIZ), Majda Potrata (SD), Marjetica Uhan (NSi), Ivo Kerže (gimnazija A. M. Slomška) in Mojca Škrinjar z ministrstva za šolstvo. Kot nam je včeraj povedal Frelih, oddaja ni bila strankarsko zasnovana, so pa ustvarjalci zagotovili enakopravno zastopnost vseh strani. V izhodišču je bil v oddajo povabljen minister Milan Zver, ki pa ga je zaradi zadržanosti nadomestila Škrinjarjeva; torej je bilo zastopano tudi ministrstvo.

Vasle pa pravi, da je tik pred zdajci dobil informacijo, da zastopnika SDS, torej ministra Zvera, v oddajo ne bo, zato je poklical predsednika odbora za šolstvo Branka Grimsa in ga povabil v oddajo. Vasle je še zapisal, da je zaskrbljen zaradi nenačelnosti aktiva novinarjev, ki svojega novinarskega kolega zelo nenačelno podpira, saj se ukvarja s posledicami (Vasletovo ukrepanje), ne pa z vzrokom (neprofesionalnostjo urednika). Frelih pa opozarja, da vse te navedbe služijo le odvratanju pozornosti od dejstva, da je bil o Grimsovem prihodu obveščen tik pred 17. uro.

Izjava podpore dr. Lukšiču v koš za smeti

2.11.2007 ob 13:30

Vročna tema domnevnega »špioniranja« profesorja politologije dr. Igorja Lukšiča odmeva, a le selektivno. Nekateri zapisi v znak podpore niso objavljeni. Spodaj je [izjava Liberalne akademije](#) z dne 30. 10. 2007. Izbrani mediji sicer poročajo o pismu podpore študentov, podpori Politološkega društva in reakciji Slovenske škofovske konference, npr. [Delo.si](#).

Akadska sfera naj se ogradi od napadov na dr. Igorja Lukšiča

V Liberalni akademiji želimo izreči solidarnost do podpredsednika stranke Socialnih demokratov in profesorja politologije, dr. Igorja Lukšiča, ki je zaradi svojega dela s študenti deležen številnih očitkov in diskreditacij o politični zlorabi in vohunstvu. Prepričani smo, da njegove raziskovalne aktivnosti na fakulteti niso imele za namen spremljanje cerkvenih maš z razlogom poročanj o morebitni politični dejavnosti duhovnikov z idejo »ovaduštva«, ki se mu želi podtakniti, temveč iz raziskovalnih razlogov. Takšno intenco dokazuje več posrednih indicev: da so študenti spremljali vse verske skupnosti, da se anketno dela izvaja že več let in da doslej niso bili za nikogar moteči. Tisti, ki želijo slovensko javnost prestrašiti s popačenimi branji njegovih namer, se bodo morali za svojo kredibilnost bolj potruditi. Opozorimo, da se s pomočjo argumentov, ki jih navajajo tisti, ki želijo dr. Lukšiča kompromitirati, ne bi moglo izvajati nobeno praktično delo na področju politologije oziroma bi se moralo od njegovih nosilcev zahtevati osebno strankarsko in politično neopredeljenost, kar bi vodilo do kršitev ustavnih pravic posameznika.

Politični odmevi in pritiski predstavljajo globok poseg v avtonomijo akademskega in univerzitetnega dela ter poskus njegove politizacije. V tem oziru so nevaren precedens in zato velja nanj jasno opozoriti, kar bi predvsem morali storiti univerzitetna in akademska sfera. Videti so motivirani za potrebe dela vladajoče politike in verjetno tudi za potrebe predsedniške kampanje. Zahteve po odstopu so po sebi škandalozne in dokazujejo nedopusten javni linč. Časi izrekanja take imenovane prepovedi poklica »Berufsverbot« - ki jo omenja sam Lukšič -, so nepreklicno minili in bi jih morali pustiti pri miru in tam, od koder prihajajo, namreč v nacistični Nemčiji.

Za [Izvršni odbor](#) Liberalne akademije
dr. Darko Štrajn
predsednik

30.10.2007

Deutschlandradio o slovenskih novinarjih

2.11.2007 ob 13:31

Slowenische Journalisten protestieren gegen massive Einschränkung der Pressefreiheit

EU-Mitglied Slowenien muss sich Kritik gefallen lassen. Über 500 Journalisten machen gegen die Zensur in ihrem Land mobil. Sie wehren sich gegen Eingriffe in die Pressefreiheit von Seiten der konservativen Regierung. Diese wolle öffentliche Kritik unterbinden, hieß es in einer Petition. Artikel würden ohne Einverständnis der Autoren in ihrem Wesenskern verändert. Zudem gebe es eine Beschränkung für die Berichterstattung über politisch sensible Themen, und regierungskritische Kommentare suche man in slowenischen Blättern vergebens.

Vir.

[Postavi se za \(slovensko\) novinarstvo](#)

2.11.2007 ob 13:41

V ponedeljek bodo novinarske organizacije po Evropi pod geslom »Postavi se za novinarstvo!« (Stand up for Journalism!) izvedle različne dejavnosti za zagovorništvo pravic novinarjev in novinark, o čemer smo [že poročali](#).

Tudi Sindikat novinarjev Slovenije je novinarje in novinarko pozval, da ob 12. uri za dve minuti prekinejo delo, vstanejo in s to simbolno gesto izkažejo »solidarnost ter podporo zahtevam po socialni, pravni in profesionalni varnosti novinarjev in novinark, ki je osnovni pogoj za kakovostno in verodostojno novinarstvo.«

Na nezavidljivi situaciji političnih pritiskov in cenzure bo omenjeni dogodek imel še dodatno težo. Na spletni strani DNS in SNS [pravijo](#):

5. november bo tudi preizkus, ali ima javnost po mnenju urednikov in novinarjev pravico biti obveščena o razmerah v medijih in novinarstvu. Upamo, da bo tudi zaradi vašega angažiranja odgovor pritrdilen.

Brankica Petković: Oddaja je ustrezna, če izraža stališče stranke, ki je zmagala

3.11.2007 ob 06:47

Današnji (3. 11. 2007) Dnevnikov Objektiv prinaša [intervju z Brankico Petković](#), »tako imenovano medijsko strokovnjakinjo« z Mirovnega inštituta. Pogovor teče o »uravnoveževanju« medijev, o novinarski peticiji, Janši, RKC in zamujenih priložnostih za novinarje v preteklosti. Zgolj dva odlomka za pokušino:

O Vasletu in Grimsu v oddaji Studio ob 17:

Držo, ki jo je zavzel direktor radia, opazujem od začetkov spreminjanja zakona o RTV Slovenija. Bistvo te drže je popolno nezaupanje do novinarjev in njihove neodvisnosti. Ljudje iz politične elite, ki so zagovarjali spremembo zakona, so izhajali iz predpostavke, da so novinarji, uredniki in celoten sistem, ki je tedaj veljal na RTV SLO, protežirali določeno politično opcijo in da v tem sistemu ni bilo mogoče predstavljati vseh glasov.

Spomnim se argumenta, ki ga je v bran spremembam zakona izrekel gospod Janez Jerovšek. Rekel je, da imajo ljudje, ki so izvolili določeno politično opcijo, pravico odločati o tem mediju. Ta argument je na delu tudi danes. Oddaja je ustrezna, če izraža stališče stranke, ki je zmagala na volitvah, novinarji in uredniki pa so dovolj profesionalni, če ustvarijo oddajo, ki bo po volji te stranke.

Ob tem je najhuje, da ljudje iz politične elite novinarjem in urednikom ne verjamejo, da so lahko neodvisni in da bodo znali poskrbeti za uravnoveženost mnenj. Zato se jih kar naprej nadzira in sumniči. Vinko Vasle je podobno ravnal v primeru novinarke Nataše Štefe. Toda Štefetova je bila mlada honorarna sodelavka, urednik omenjene oddaje Sandi Frelih pa je urednik z dolgoletnimi izkušnjami. Te Vasletove poteze prav zato ne gre jemati kot nepomemben drobiž. Razkriva namreč bistvo načina, na kakršnega se politično obvladujejo mediji.

Če k temu dodamo, da je direktor radia poslanca Grimsa kar sam pripeljal v oddajo, Grims pa je nato povedal, da je prišel kot predstavnik vladajoče stranke, ne pa kot predsednik za šolstvo pristojnega parlamentarnega odbora, potem je jasno, da nad tovrstnimi postopki res ne smemo kar zamahniti z roko.

O novinarski peticiji:

Najprej naj rečem, da ta peticija kaže, da so pritiski na novinarje dosegli mejo. Novinarji so se končno postavili zase, ne čakajo več, da nekdo drug izbojuje njihov boj. Naj tu poudarim, da smo na Mirovnem inštitutu izvedeli za peticijo, ko je bila že napisana in podpisana, ni šlo torej za usklajeno akcijo, kot nam očitajo. To dejanje kolegov Šurca in Zgaga globoko spoštujem. Ne strinjam pa se z vami, ko pravite, da je ta peticija sramotni pečat za vladajočo koalicio. Ta peticija je krik novinarjev na pomoč.

Živimo v globaliziranem medijskem svetu in nič ni narobe, če se s kakšno našo težavo seznanijo tudi ugledne mednarodne institucije, če o tem poročajo tuji mediji. Državljanom in družbi škoduje, če o problemih samozagledano molčimo, če živimo izolirano in v napačni veri, da je pri nas vse v redu. Ni sramotno o problemih govoriti, sramotno je, če te kulturni minister zaradi opozarjanja mednarodne skupnosti na določene težave - to sem doživela na lastni koži ob sprejemanju zakona o RTV SLO - razglasi za denuncianta.

Postavi se za novinarstvo - izjava izvršnega odbora Sindikata novinarjev Slovenije

5.11.2007 ob 21:25

Ob evropskem dnevu akcije »Postavi se za novinarstvo!« v Sindikatu novinarjev Slovenije protestiramo zaradi poslabševanja razmer za kakovostno in verodostojno opravljanje novinarskega poklica.

Veliko medijev se ohranja na trgu z drastičnim zniževanjem cene novinarskega dela. Celo izdajatelji, ki izkazujejo dobre poslovne rezultate, vztrajno zmanjšujejo proračune za novinarski del medijskih vsebin. Čas za pripravo novinarskih prispevkov in s tem za preverjanje informacij je vse bolj omejen, delovne norme se povišujejo, količina je pomembnejša od kakovosti in spoštovanja profesionalnih standardov. Novinarji imajo vse manj moči nad končno različico objave njihovih avtorskih del, avtorske pogodbe pa izkazujejo zaskrbljujoče nizko pravno kulturo. Dodatno jo potrjujejo nezakonite rabe novinarskih avtorskih del s strani kliping agencij in uporabnikov njihovih storitev, med katerimi so največji državne institucije.

Kršitve veljavne novinarske kolektivne pogodbe so množične, vse več izdajateljev medijev pa novinarjem vsiljuje panožno kolektivno pogodbo, ki ne ureja posebnosti novinarskega poklica in znižuje materialne standarde. Pogajanja o prenovi Kolektivne pogodbe za poklicne novinarje, ki so se začela šele po splošni novinarski stavki, so lani povsem zastala zaradi preoblikovanja Gospodarske zbornice Slovenije. Prav v tem času se vnovič začenjajo, vendar je pogajalski partner na strani delodajalcev zaradi osipa članstva zdaj bistveno šibkejši. Poleg tega še vedno ni pripravljenosti za celovito ureditev standardov opravljanja novinarskega poklica, ki mora vsebovati tudi ureditev področja avtorskih pravic in plačila za rabo avtorskih del, osnovna pravila uredniške avtonomije in ureditev pravic svobodnih novinarjev.

Posebej opozarjamo na škodljivo in nezakonito kadrovsko politiko v medijskih družbah. Odslikava jo podatek, da kar 29 od skupaj 127 radijskih in televizijskih postaj, leta 2004 vpisanih v razvid medijev, ni imelo niti enega samega redno zaposlenega, približno polovica pa jih je zaposlovala izključno menedžerje.

Izdajatelji množično zlorablajo avtorske pogodbe za prikrivanje rednih delovnih razmerij in izogibanje davčnim obremenitvam, večinoma ignorirajo tudi pravice svobodnih novinarjev, ki izhajajo iz Kolektivne pogodbe za poklicne novinarje. Domnevni »svobodnjaki« so v pretežni meri stalni člani in članice uredništev, opravljajo primerljiv obseg dela kot redno zaposleni (praviloma za mnogo nižje plačilo) in imajo v pogodbah pogosto celo zapisane prepovedi opravljanja dela za druge medije, ob tem pa so ves čas soočeni z možnostjo nenadne prekinitve pogodbe in s tem izgube edinega vira zaslužka. Tako je velik delež novinarjev prisiljen opravljati svoje delo brez osnovne pogodbene in socialne varnosti, kar je velika grožnja novinarski neodvisnosti. Tisti, ki se registrirajo kot samostojni novinarji, se soočajo s pomanjkljivo in mestoma diskriminatorno ureditvijo samostojnih poklicev. Drugi, ki v novinarskem poklicu vztrajajo brez registriranega statusa, pa so večinoma tudi brez vsakega socialnega zavarovanja.

Sindikata novinarjev Slovenije poziva:

vse pristojne državne institucije h koordiniranemu ukrepanju za izboljšanje pravnih okvirov in zagotovitev spoštovanja veljavne zakonodaje;

vse sindikate, naj se s skupnim nastopom zavzamejo za prekinitev trenda vse večje negotovosti zaposlitve in zagotovitev osnovnih pravic vsem, ki delajo;

vse izdajatelje medijev – delodajalce novinarjev, naj prekinejo škodljivo kadrovsko politiko, spoštujejo veljavno kolektivno pogodbo in z odgovornim socialnim dialogom zagotovijo njeno posodobitev ter opredelitev osnovnih standardov opravljanja novinarskega poklica;

vse založnike, kliping agencije in uporabnike njihovih storitev k prenehanju nezakonitih uporab novinarskih avtorskih del in sklenitvi sporazumov, ki bodo zagotavljali ustrezna materialna nadomestila za avtorje;

vse novinarje, naj informirajo javnost o razmerah v medijih, se povezujejo, izkazujejo medsebojno solidarnost, osebno zavzemajo za izboljšanje razmer in poslužujejo vseh pravnih sredstev, kadar pride do kršitev njihovih pravic;

celotno javnost in posebej civilnodružbene organizacije, naj pozorno spremljajo razmere v medijih in podprejo zahteve novinarjev po socialni, pravni in profesionalni varnosti, ki je osnovni pogoj za kakovostno in verodostojno novinarstvo.

Postavimo se za novinarstvo!

Izvršni odbor Sindikata novinarjev Slovenije

5. 11. 2007

Skupinska tožba honorarnih novinarjev proti RTV Slovenija?

6.11.2007 ob 21:52

Tako Iztok Jurančič, predsednik SNS, kot predsednik sekcije pogodbenih novinarjev RTV Slovenije Matjaž Frangež sta znotraj včerajšnjega protesta »Postavi se za novinarstvo!« opozorila, da javni zavod RTV krši sklepe računskega sodišča iz leta 2004. Kot je ugotavljal Frangež, gre v več kot 50 odstotkih primerov honorarnih zaposlitev za izogibanje sklepanju delovnih razmerij. Stvar je po njegovem toliko bolj kritična, ker gre za javni zavod, katerega ustanoviteljica je država. Poleg tega neurejene razmere zadevajo kar 600 pogodbenikov, ki na RTV opravljajo večino turnusov v desku ter ustvarijo največji delež govornega dela rednega programa. Prav zato je Jurančič povedal, da razmišljajo o organizaciji skupinske tožbe honorarnih novinarjev javnega zavoda. Sicer so po podatkih sindikata med najhujšimi kršitelji medijske hiše kot RTV Slovenija, Delo in STA.

[Vir SIOL.](#)

Janša je pes, francoski predsednik pa tudi

7.11.2007 ob 08:10

Še pred kratkim je veljalo, da te na RTV Slovenija lahko stane službe, [če omeniš](#), da je Janša pes. No, izkazalo se je, da Janša je pes in da je novinarka Nataša Štefe omenila zgolj, da je pasji prvi zadetek na zahtevo »Janša« na spletni strani YouTube.

Direktor Radia Slovenija se ni dal motiti, spregledal je, da se tisti pes imenuje po Antonu Janši, ki rad liže med, in ne po predsedniku vlade Janezu Janši. In da drži vse, kar je rekla novinarka. Po prekinitvi pogodbe si je [sicer premislil](#).

Je dandanes na RTV Slovenija kaj bolje? Spletni portal RTVS danes [prinaša vestičko](#) z naslovom »Bo Sarkozy Bushev novi pudelj?«. Halo, mar ni nekdo ravnokar rekel, da je pes francoski predsednik? Quod licet Iovi, non licet bovi? Se tujim predsednikom lahko posmehujemo, domačim ne?

Vestičko podpisuje K.T., očitno novinar portala RTVS, sklicuje se tudi na STA. Olajševalna okoliščina: ameriški karikaturisti menda Sarkozyja prikazujejo kot pudlja, na kar vestičar mimogrede res opozori. Oteževalna okoliščina: vestička se nahaja v rubriki »Svet«, posvečeni zunanji politiki, kjer bi pričakoval informacijo, ne subjektivnega komentarja. Zaradi neločevanja obojega – so nam mrmrali - je že »letel« novinar RA Slovenija Robert Škrjanc. Ampak šlo je seveda za afero Sova in spet domačega predsednika.

Za premiera vse javnomnenjske raziskave manipulacija

7.11.2007 ob 19:39

Javnomnenje ankete, vse po vrsti, nesporno napovedujejo jasno prednost in zmago Danila Türka na predsedniških volitvah.

Uporabniki in večkrat tudi naročniki javnomnenjskih raziskah so slovenske medijske hiše, prvi in drugi pa so danes prejeli klofuto. Javnomnenjske raziskave so manipulacija, vse je zrežirano, tako kot že leta 2004. In tako kot novinarska peticija. Vsi želijo škoditi interesom Lojzeta Peterleta in verjetno tudi slovenske desnice. Janša je znova urednikoval in glede očitka o vmešavanju MZZ v kampanjo zatrdil, da »ni opazil kakšnega vmešavanja, razen v časopisnih naslovih«. Teorija zarote, vplivni [centri moči v ozadju](#), vsi delujejo proti Peterletu, ki pa mu v resnici ne kaže tako slabo (se želi povedati).

Tako premier v današnji video izjavi tik pred odhodom v Peking. Še [besedilo s portala RTV Slovenija](#):

Javnomnenjske raziskave kot manipulacija

Janša je prepričan, da izid volitev ne bo takšen, kot ga napovedujejo javnomnenjske raziskave. To je podkrepil z izjavo, da so te v prvem krogu napovedovale zanesljivo zmago Peterleta, zdaj pa kar naenkrat, da bo zanesljivo izgubil. Dodaja še, da je to posebna manipulacija slovenskega prostora, ki pa se je dogajala že pred zadnjimi državnozborskimi volitvami.

Centri moči sprožali teme

Janša je že po prvem krogu tudi dejal, da so v zadnjih nekaj tednih različni vplivni centri iz ozadij sprožili teme, ki naj bi vplivale na izid. Med temi naj bi bile novinarska peticija, razveljavitev obsodbe škofu Rožmanu ter sprevračanje njegove izjave in izjave ministra Vizjaka o vzrokih za inflacijo.

Kako diskreditirati skozi očitek o jezi: Türk in Repovž

8.11.2007 ob 12:34

V Sloveniji zadnje čase ni dobro biti jezen. To vam provladni mediji in novinarji ponujajo kot očitek.

V [tejele vestički](#) je Danilo Türk nečesa kriv, ker je menda leta 2005 jezno zapustil Združene narode, ker ni postal namestnik Kofija Annana. Krivi ste, če ste jezni.

Na portalu RTVS so se isti dan poslužili iste prakse diskreditacije še ob primeru odgovornega urednika Mladine. Postopek si velja ogledati v celoti in njegov problem očitno ni zgolj porumenelost (ki je za javni zavod že po sebi sporna). Repovž je pač kriv, ker je jezen. Nerodno že po sebi, ker je »biti jezen« lahko subjektivna kategorija, kot takšna pa odlična podlaga za manipulacijo. Nepodpisani novinar izhaja iz poizvedbe o nečem, kar naj ne bi bilo res, toda ker je nezadovoljen z demantijem, sogovorncu »naprti« tovrstno krivdo. Članek [tule](#) in spodaj:

Na Mladini ne odpuščajo novinarjev

Repovž neprijazno odgovarja na novinarska vprašanja

*Slovenija, 8. november 2007 12:37
Ljubljana - RTV SLO*

Pojavile so se navedbe, da naj bi na tedniku Mladina začeli odpuščati novinarje. Urednika Gregorja Repovža je to očitno razburilo.

V telefonskem pogovoru nam je namreč v zelo neprijaznem tonu povedal, da so informacije čista izmišljotina in da ni nobenega odpuščanja.

Hoteli smo ga povprašati tudi o njegovem nedavnem nakupu delnic Mladine, a je odgovoril, da je o tej temi povedal že vse.

Nekateri so mu očitali, da je nekoč izjavil, da urednik ne sme biti delničar svojega medija, vendar nam je ostro povedal, da kaj takega ni nikoli rekel.

[Nova Ruplova diagnoza stanja duha in medijev, zmeda imenovana](#)

8.11.2007 ob 17:50

Zunanji minister [odkriva zmedo](#). Ne pri sebi, okoli sebe in predvsem seveda spet pri medijih. No, mediji delajo zmedo. V tekstu z naslovom »Končati zmedo« pravi, da »nastaja vtis zmede. Priporočljivo bi jo bilo končati čim prej, po možnosti pred prevzemom predsedstva EU.« Članek je antološki in bo odmeval, zato le kratek pregled neskritih sicer že [znanih in starih misli Rupla](#) o temi, kako si je treba medije pokoriti po svoji podobi in narediti priročno kimajoče. V čem je namreč zmeda? Tu je nekaj odlomkov, ki medejo glede medijev.

O izkrivljanju realnosti:

Danes v Sloveniji ni preprosto priti do realnih spoznanj oz. do »velike slike« našega zgodovinskega položaja. Posebno težko si takšno sliko ustvarijo državljani, ki spremljajo množične medije. Ti proizvajajo razpoloženje oz. pritisk v tem smislu, da je s Slovenijo vse narobe, da je vedno manj svobode in demokracije, da je gospodarstvo tako rekoč pred razsulom; da so bogati vse bogatejši in revni vse revnejši; državne in vladne ustanove naj ne bi bile zanesljive, oblast naj bi sejala strah med ljudmi itn.

Zmeda, pomedena v medije direktno:

K zmedi hote ali nehote prispevajo javni govorci in avtorji besedil v množičnih medijih, tudi profesorji in učitelji. Sistem, ki je utemeljen na zmedi, kot je bil nekoč jugoslovanski oz. slovenski, mora za preživetje izpolnjevati nekaj pogojev, med katerimi so fizična omejenost oz. težavna dostopnost sistema, ideološko impregnirani mediji in šole.

Nezmedeni medijski pluralizem:

Če izhajamo iz tako zmedene podlage, se seveda ni mogoče čuditi glasilom in besedilom, ki poleg vsakdanje praktične realnosti ustvarjajo vzporedno virtualno realnost negativnih sporočil in zmede. Zoper to ni drugega zdravila kot ustanavljanje novih šol in medijski pluralizem.

O očitku preprečevanja svobode medijev:

Od takšnih zmedenih trditev je seveda le korak do trditve, da pomladne stranke (ki jih sistematično imenujejo desničarske) zatirajo človekove pravice, preprečujejo svobodo medijev in izražanja sploh, zatirajo umetnost, film in literaturo; zaničujejo intelektualno delo, ki ga - kot se ve - opravljajo levičarji...

O zmedenem očitku, da vlada nadzira medije:

Vrhunska manifestacija aktualne zmede je opozicijski očitek (iz vrst časnikarskih urednikov in upraviteljev), da slovenska (desničarska, nazadnjaška...) vlada nadzira

medije. To floskulo so celo izvozili, nakar so jo uvozili z dodano vrednostjo domnevno vznemirjenih inozemskih avtoritet. Na slovenskem medijskem prizorišču dejansko vlada enoumje, ki je na las podobno tistemu v osemdesetih letih, če ni slabše. Seveda je bistveno slabše, kot je bilo pred drugo svetovno vojno. Takrat sta obstajala vsaj liberalno Jutro in klerikalni Slovenec. Ne poznam nobene demokratične evropske države, v kateri bi vsi časniki oz. televizijski kanali vedno navijali za isto politično opcijo in ki bi napadali vlado le takrat, kadar ni v rokah te opcije. Takšno ravnanje jim prepoveduje že poklicna etika, ki spodbuja spoštovanje dejstev in nepristransko poročanje.

O naivnosti tujine:

Opisana zmeda postavlja vlado in koalicijo v nenavaden položaj, ki spominja na oblegano mesto. V demokraciji protesti ali lekcije iz vladnih ravni niso niti popularni niti prepričljivi. V tujini - vsaj če ne poznajo razmer v postkomunističnih državah - hitro verjamejo, da "vlada nadzira medije", ali da odpušča iz služb svoje nasprotnike. Takšnega ravnanja je veliko, predvsem zunaj Evrope. V Evropi je bilo značilno le za nekdanje socialistične oz. komunistične režime. Kdor je imel politično oblast, je obvladoval tudi gospodarstvo, kulturo, šolstvo, medije itn.

O tem, da morajo mediji pomagati na evropski poti:

Uspeh navedenih nalog, dejavnosti, pozornosti in obzirnosti je odvisen od primerne notranje organizacije, sproščenosti in ustvarjalnosti slovenskih ustanov, ki morajo uživati podporo javnosti, vendar ne le slovenske. Pri tem bodo imeli pomembno vlogo slovenski in tuji mediji. Slovenski mediji imajo odlično priložnost za evropsko uveljavitev.

Odprto pismo novinarjev Primorskih novic

9.11.2007 ob 10:23

(Pismo objavljamo z nekajdnevno zamudo zato, ker nam ga nihče ni posredoval, v medijih pa so dogodki na Primorskih novicah bolj kot ne prezrti).

Odprto pismo direktorici Primorskih novic

Spoštovana gospa Suzana Zornada Vrabc!

Podpisani novinarji, soustvarjalci Primorskih novic, se ne strinjamo z vašim odnosom do novinarjev in uredništva Primorskih novic ter ga odklanjamo. Z odslavljanjem novinarjev in z osebnim poseganjem v delo uredništva zmanjšujete njegovo avtonomnost in verodostojnost, časniku pa jemljete vsebinsko pestrost in kakovost. Iz osrednjega primorskega medija ga tako spreminjate v obroben, bled časopis. Ob tem ne sprejemate predlogov in opozoril sindikata glede reševanja za nas zelo pomembnih vprašanj.

Za Primorsko, deželo tolminskih puntarjev, marežganskih upornikov, tigrovcev, čedermacev in Vojkovih partizanov; za Primorsko Simona Gregorčiča, Srečka Kosovela, Franceta Bevka in Borisa Pahorja; za Primorsko idrijskih korenin narodnega šolstva in rastočih univerz; za Primorsko mojstric čipke in mojstrov žlahtne kapljice; za Primorsko naravnih lepot in zakladov duha; za Primorsko, deželo pesmi, pokončnih, nepokorjenih ljudi, hočemo delati takšen časopis, ki bo verodostojno odražal vso njeno ponosno tradicijo in bogastvo, ki bo načelen, kritičen in neizprosen do vsega, kar kazi njeno podobo, ki bo spodbujal tisto, kar je najbolj dragoceno v njenih razvojnih potencialih.

Želimo in hočemo nadaljevati 60-letno tradicijo Primorskih novic, spremljevalca primorskega človeka v dobrem in v slabem. Želimo delati strokovno, odgovorno in po svojih najboljših močeh - to pa ni mogoče v neurejenih razmerah.

Pozivamo vas, da zagotovite takšno delovno okolje, v katerem bosta znanje in strokovnost cenjena bolj kot pokornost in všečnost; kjer mladi novinarji ne bodo izkoriščani in ustrahovani, temveč bodo dobili priložnost, da zrastejo v pokončne osebnosti, da pokažejo svoj talent; kjer bodo zakonske norme in pogodbe spoštovane; kjer bomo novinarji lahko razmišljali in raziskovali, preden bomo začeli pisati članke, in ne površno begali od dogodka do dogodka, obremenjeni z neizprosnimi zahtevami po učinkovitosti, hitrosti in količini, med katerimi se kakovost in verodostojnost razblinita.

Takrat bomo lahko v polni meri prevzemali odgovornost za svoje delo in bralcem dajali tisto, kar od nas pričakujejo: dober časopis.

Dokler v družbi Primorske novice, v njenem poslovodstvu, med njenimi nadzorniki in lastniki ne bo zmagalo prepričanje, da so poštenost, pokončnost in strokovnost vrednote, ki bi jih morali varovati in negovati nad vsem in pred vsem, se začarani

krog, v katerem se vrtimo, ne bo prekinil. Nič ne bo pomagalo, da so nam podatki o objavljenih oglasih naklonjeni ter da nas močni in mogočni zadovoljno trepljajo po ramenih, če se nam bodo odrekli Primorke in Primorci.

Naš časopis je v zadnjih letih že veliko izgubil. Prišel je skrajni, morda zadnji čas za razmislek in za spremembe. Ko bomo enkrat izgnani iz primorskih domov, se vanje ne bomo več vrnili.

Koper, 5. novembra 2007

[Barbara Verdnik, nova kolumnistka Razgledov, ob 60. obletnici Primorskih novic](#)

9.11.2007 ob 10:24

Nekdanja direktorica Primorskih novic s svojo [odkrito kritiko na Razgledih](#):

Žal danes slovenski mediji, ne samo Primorske novice, pač nimajo pravih razlogov za praznovanje in razvojni pogled v prihodnost. Španovija politike in lastnikov je zaradi svojih interesov okupirala kar nekaj najpomembnejših medijev, zaustavila njihov razvoj, povzročila negativno kadrovske selekcijo v kolektivih in - zgodba še ni končana. Na Delu je v treh letih že tretja garnitura direktorjev in odgovornih urednikov, ki menavajo kader tudi po hierarhiji navzdol. Tako je na Primorskih novicah, ki imajo v enem letu tretjo direktorico in že četrto vršilko dolžnosti odgovornega urednika. Ponovno se nekaj dogaja na Večeru, čeprav Milan Predan, na slovesnosti edini predstavnik nacionalnega medija, uradno še vedno nič ne ve o tem. Ampak tudi to so že udomačene oblike pritiska na vodstva slovenskih medijev. Obvladana je Slovenska tiskovna agencija (STA), obvladana javna RTV...

Zdi se, da so slovenski mediji za oblast in lastnike kot belo blago. Zadovoljijo svojo trenutno potrebo in ga zavržejo ali zamenjajo. Koga brigajo bralci in gledalci, javnost, človeški viri, razvoj, dobiček...

A kdaj piše pesnik najbolj pretresljive stihe? Ko krvavi njegovo srce. Kdaj je umetnik najbolj ustvarjalen, kdaj človek v sebi začne odkrivati neslutene moči? Ko je prizadet, preganjan, trpinčen, ko bi moral potlačiti svoje vrednote in načela. Novinarji pišejo peticije, pisma vodstvu, omrtvičenost jih počasi zapušča. In hvala bogu, imamo splet.

Predsednik sindikata očita direktorici Primorskih novic, da posega v uredniško delo in vsebino časopisa

11.11.2007 ob 10:15

Nadaljujemo zgodbo iz prejšnjih zapisov in objavljamo pismo direktorice Primorskih novic Suzane Zornada-Vrabec (6. 11. 2007) in odgovor na to pismo, ki ga je napisal Venčeslav Japelj, sicer predsednik sindikata tega časopisa (10. 11. 2007).

Odprt odgovor na pismo direktorici Primorskih novic

Spoštovani, vsi zainteresirani!

Včeraj dopoldan je predsednik sindikata novinarjev Primorskih novic, direktorici družbe prinesel odprto pismo. Pisma ni pojasnil, seznanil jo je le, da se nameravajo podpisani novinarji ob 12. uri pridružiti vsesplošni akciji »Postavi se za novinarstvo«.

Zavzemanje sindikata za pravice zaposlenih je legitimno in poslovodstvo družbe Primorske novice je vse utemeljene pobude sindikata, v okviru zmožnostih družbe vedno spoštovalo.

Navedbe v pismu pa so pavšalne, neresnične in zavajajoče. Skrb vzbujajoče je, da podpisani novinarji ne ločijo skrbi za ustvarjanje časopisa in skrbi za poslovno dobrobit družbe. To sta dva različna procesa v naši hiši. Časopis delajo in ustvarjajo novinarji, za vsebinska pestrost, pokritost, verodostojnost, strokovno uravnoteženost je odgovorno uredništvo in njegovi vodje, torej tudi uredniki, ki so se pod pismo podpisali. To poslovodstvo se ni nikoli vmešavalo v vsebino časopisa. Žal je res, da so danes konkurenčne zahteve trga, do družbe, do časopisa in do vseh zaposlenih v družbi neizprosne. Tako se morajo tudi zaposleni v uredništvu izkazovati kot učinkoviti, hitri in kakovostni če naj bo celotna družba uspešna.

Direktorica Suzana Zornada-Vrabec je družbo prevzela konec lanskega leta v nezavidljivem položaju. Skoraj štiri mesece ni bilo denarja niti za izplačilo plač, pa kljub temu so zaposleni vsak mesec plačo redno prejeli in jo prejemajo, prejeli so regres, omogočeno je bilo normalno delo za tiste, ki so seveda želeli delati in prispevati svoj delež za uspešnost družbe, ki bo prav ta teden obeležila svoj 60.jubilej.

S sprejetimi odločitvami je to poslovodstvo preprečilo, da bi se družba pogreznila v še bolj rdeče številke kot jih je izkazovala ob koncu lanskega leta. Nasprotno, že v šestih mesecih so se kazalci obrnili v pravo smer in ob zaključku letošnjega tretjega kvartala Primorske novice izkazujejo pozitivne rezultate . V devetih mesecih je družba ustvarila za 4.725.506 € čistih prihodkov, kar je za sedem odstotkov več kot v enakem obdobju preteklega leta. Družba ocenjuje, da bo glede na dinamiko preteklih let, planirane prihodke ob koncu leta dosegla. V preteklem obdobju je uspešno obvladovala stroške in tako so ti za deset odstotkov nižji od planiranih. Tako poslovni izid iz poslovanja kot čisti poslovni izid obračunskega obdobja sta pozitivna. Med tem,

ko je v enakem obdobju lanskega leta družba ustvarila izgubo v višini 267.434 €, je v devetih mesecih letošnjega leta dosegla čisti poslovni izidi, v višini 232.624 €.

Devetmesečni rezultati Primorskih novic so dobro izhodišče za načrte družbe v prihodnje. Sistematično umirjanje delovanja in spremembe, ki so nujne za ureditev poslovanja družbe so stalnica tega leta, ki se kaže v rezultatih. Žal pa tega nekateri ne želijo ali nočejo razumeti.

Res je prišel že skrajni čas za razmislek, razmislek in spremembe tistih, ki si še želijo ustvarjati in delati v tej družbi. Bralci časopisa in drugih izdaj si zaslužijo le najboljše, strokovne odgovorne, pokončne in poštene novinarje, take, ki ne bodo blatili ugleda in dobrega imena Primorski novic.

Suzana Zornada-Vrabec

Direktorica

Primorske novice ČZD, d.o.o.

Odgovor na trditve direktorice Primorskih novic

Kot prvopodpisani pod odprto pismo direktorici PN 5. novembra 2007, na dan vseevropske novinarske pobude Postavi se za novinarstvo!, se čutim dolžnega, da reagiram na trditve, zapisane v odgovoru direktorice z dne 6. novembra 2007.

Direktorici se zdi primerno, da odgovor na dostojno napisano pismo 29 novinarjev - več kot polovice novinarskih moči, ki soustvarjajo PN - zaključijo na način, ki v zadnjem odstavku ne pušča veliko dvomov o namerah pisca. V slabem letu dni, kar vodi PN, tako že drugič zavrača ponudbo novinarskega sindikata in večine novinarjev PN za reševanje odprtih vprašanj, v prid kakovosti časnika in uspešnosti poslovanja.

Direktorica navaja podatke o uspešnosti poslovanja v devetih mesecih, ne navaja pa podatkov o tem, kako bralci časnik sprejemajo, o čemer pričajo prodajni podatki. V času njenega vodenja PN je odslovila devet novinarjev, od tega sedem pogodbenikov, ki so svoje novinarsko delo opravljali enako kot zaposleni novinarji. Kakovost pokrivanja dogajanja na terenu, kar bi morala biti glavna odlika regionalnega časnika, je upadla, zahteva po polnjenju strani časnika je onemogočila sistematično pripravljane tehtnejših besedil, novinarsko raziskovanje in spoštovanje pravil novinarske stroke, na straneh PN se pojavljajo enostranske in pomanjkljive informacije, nekatere teme so iz PN izginile.

Trditev direktorice, da se „poslovodstvo ni nikoli vmešavalo v vsebino časopisa“, se mora soočiti (tudi) z naslednjimi dejstvi. Direktorica je ne samo brez soglasja, temveč tudi ob izrecnem nasprotovanju urednice izdaje in odgovorne urednice odslovila dva novinarska zunanja sodelavca in s tem v časniku izbrisala dve stalni rubriki. Odslovila je urednico kulture in to uredništvo štiri mesece pustila brez urednika. Če to ni poseganje v vsebino časopisa, potem sam ne vem več, kaj je novinarstvo!

Kljub direktoričinemu očitnemu nerazumevanju novinarstva ter bežanju pred ustvarjalnim dialogom z novinarji ostajam optimist. Prepričan sem, da se bo moral tudi ta konflikt končati za pogajalsko mizo - kjer bosta obe strani trezne glave in odgovorno iskali znosen kompromis.

Venčeslav Japelj

[180 objav o pritiskih na novinarje v tujih medijih, slovenski parlament še zmerom sramotno molči](#)

12.11.2007 ob 07:46

Objavljamo kompletiranje tujejezičnih odzivov na oba dopisa, dopis novinarja Blaža Zgaga evropskim voditeljem in institucijam ter in peticije Zgaga in Mateja Šurca s [podpisanimi 571 novinarji](#) proti političnim pritiskom in cenzuri v slovenskih medijih. Objavljamo izključno tiste odmeve, ki so dostopni oziroma izsledljivi na spletnih straneh. Zapisi sicer niso urejeni po nobenem ključu, izločili smo bloge, nekatere strani seveda prenašajo vesti z drugih. Zaenkrat smo našli okoli 180 objav. Spomnimo, da do dneva današnjega, tj. 12. 11. 2007, o novinarski peticiji še zmerom ni spregovoril slovenski parlament (ne koalicija in ne opozicija!), prav tako pa pred novinarji peticije ni komentiral Janez Janša – razen z mimobežnim očitkom, da gre za volilno protikampanjo proti Lojzetu Peterletu. Spodaj so povezave:

[IPI](#) (prvo pismo), [IPI](#) (drugo pismo), [EFJ](#), [RSF](#), [Le Monde](#), [Le Figaro](#), [Die Presse](#), [Frankfurter Rundschau](#), [Il Piccolo](#), [Der Standard](#), [Feral Tribune](#), [Prague Post](#), [Prague Post](#) (komentar), [Barkun](#), [Der Spiegel](#), [Vest.com](#), [Večernji list](#), [Tyzden](#), [Volksgruppen](#) (ORF), [Magyarhirlap](#), [SloveniaTimes](#), [Der Standard \(2\)](#), [DPA & EUX TV](#), podpora nizozemske kraljice ([tu](#) in [tu](#)), [MRT](#) (makedonska RTV), [Wiener Zeitung](#), [El Mundo](#), [JOJ](#) (Slovaška), [Salzburg.com](#), [Tyden](#), [Sme.sk](#), [HNonline](#), [Newswatch India](#), [EarthTimes](#), [Beograd B-92](#), [Hospodarske Noviny](#) (Češka), [Hospodarske Noviny](#) (Slovaška), [Sarajevo X](#), [Sarajevo X \(2\)](#), [SEEUROPE](#), [Politika](#), [Wikio](#), [Le Courier des Balkans](#), [Onasa](#), [NDN Vojvodine](#), [Danas](#), [Makfax](#), [Bndestem](#), [Netnovinar](#), [Radio Corax](#), [VillaMedia](#), [Terra](#), [Aol \(EFE\)](#), [DPA](#), [Elwatan](#), [MarcFievet](#), [Diggita](#), [Isfreedom](#), [Newstin](#), [Journalistes CFDT](#), [Novi list](#), [Novi list \(2\)](#), [Odisej](#), [Palestine Solidarite](#), [T-Portal](#), [H-Alter](#), [Javno](#), [VillaMedia \(2\)](#), [Osservatorio Balcani](#), [Corank](#), [Newsroom](#) (Avstrija), [Newsroom](#) (Nemčija), [Newsroom \(2\)](#) (Nemčija), [Medien Monitor](#), [ProtectionOnline](#), [Wikio](#) (Francija), [Javno \(2\)](#), [Ifex](#), [Media For Freedom](#), [Media For Freedom \(2\)](#), [Neurope \(2\)](#), [Protectiononline](#), [Estrelladigital](#), [Estrelladigital \(2\)](#), [AOL](#), [Galicia](#), [Vjesnik \(2\)](#), [Jasa](#), [EZadar](#), [HND](#), [Barcelona Radical](#), [EPL](#) (Estonija), [El Periodico](#), [Terra \(2\)](#), [Večernji list \(2\)](#), [Romandie](#), [7sur7](#), [NewsWatch](#), [Der Standard \(2\)](#), [Cuba Nuestra](#), [Fresh FM](#), [Pescurt](#), [Medien Monitor \(2\)](#), [Večernji](#), [24sata](#), [TDG](#), [Edicom](#), [Ariht](#), [EPL \(2\)](#), [Minuvana](#), [El Periodico \(2\)](#), [Articolo 21](#), [Le Monde \(2\)](#), [TV5](#), [Romandie](#), [Actu](#), [AvMaroc](#), [AOL](#) (Francija), [Actu](#) (Maroko), [Algerie](#), [Ifex](#) (Kanada), [ORE](#), [Sarajevo X \(3\)](#), [Javno \(2\)](#), [MojPortal](#), [EPL \(2\)](#), [Barkun \(2\)](#), [AvMaroc \(2\)](#), [Metro France](#), [Nordnet](#), [AufaitMaroc](#), [24heures \(1\)](#), [24heures \(2\)](#), [Edicom \(2\)](#), [Voila](#), [Terra \(3\)](#), [Fortbildung24](#), [El Mundo \(2\)](#), [Terra \(4\)](#), [UnionRadio](#), [Latino](#), [El Mercurio Digital](#), [AOL \(3\)](#), [ORF \(3\)](#), [Terra \(5\)](#), [ORF \(4\)](#), [Der Standard](#), [ANSA](#), [GiornalistaOnline](#), [FNSI](#), [Portalino](#), [Digita](#), [Jamespot](#), [Une](#), [La Croix](#), [NDNV](#), [Lavoz](#), [Diario Digital](#), [Prensa](#), [UnionRadio](#) (Venezuela), [Correiomanha](#), [Lavoz \(2\)](#), [Comunicacio21](#), [Vanguardia](#), [BrasilNotiemail](#), [HND](#), [Diariodigital](#), [Dinheirodigital](#), [Estoriasdacomunicacao](#), [Periodismoinves](#), [ORF \(5\)](#), [Deutschlandradio](#), [Caplazinforma](#), [Terra \(4\)](#), [Haaba](#), [Correiodamanha](#), [Podster](#), [ORF \(6\)](#), [El Mundo \(3\)](#). [BR-online](#).

Janša končno komentiral peticijo v kontekstu možnega odstopa vlade

13.11.2007 ob 17:19

Danes, 13. novembra 2007, je premier Janez Janša [za Radio Ptuj končno komentiral](#) odmeve na slovensko novinarsko peticijo, o katerih pišemo tudi v prejšnjem zapisu, in jih navedel kot primer nemogočih razmer, zaradi katerih vlada razmišlja o odstopu. (!) Navzlic političnemu molku koalicije in opozicije glede peticije so ga zbolele neupravičene primerjave z Belorusijo (ki jo omenja on, ne kdo drug):

Tisto, kar je bilo najbolj kritično, je bilo nerealno, pa seveda tudi neobjektivno obveščanje tujine o dogajanjih v Sloveniji. V evropske medije so posamezniki slovenske politike in novinarstva lansirali sliko Slovenije, ki, da je podobna kot v Belorusiji - z represijo nad mediji in z zatiranjem človekovih pravic. Preko evropske novinarske mreže se je ta slika razširila v številne evropske medije. V času, ko bi vlada potrebovala neko podporo doma, zaradi predsedovanja Evropski uniji, je potrebno pojasnjevati absurdne obtožbe.

Omenimo, da Janša doslej pač ni pojasnjeval »absurdnih obtožb«, temveč jih je ignoriral. Novinarje je obtožil paktiranja s predsedniškim kandidatom in nagajanja poraženemu Peterletu, Hanžka pa leto nazaj »blatenja Slovenije v tujini«. Novinarska peticija in kršitve pravic družini Strojani sta očitno primera, na katera aludira.

Po kontra-peticiji še kontra-novinarsko združenje

14.11.2007 ob 08:02

Kot [poroča STA](#), se nam obeta alternativno novinarsko združenje. Kot takšno bi ga morali pozdraviti, če se ne bi zgodilo na čelu s protagonisti, ki smo jih v zadnjih letih spremljali kot provladne (ali projanšistične) in če se ne bi pripetilo v nenavadnem sozvočju z zahtevami 571 podpisnikov pod novinarsko peticijo in v času hudih pritiskov na DNS v zameno za obtožbe, da si politika podjarmlja medije. Spomnimo, da je prav včeraj premier [hudo napadel tudi novinarje](#), ko jim je pripisal »negativno kampanjo« v tujih medijih. Glede razmerij moči spomnimo, da DNS združuje okoli 1400 novinarjev od okoli 2500 aktivnih. O »kakovosti« in neodvisnosti novinarja Petra Jančiča smo pisali ne [teh mestih](#). Očitno ima novo združenje za namen nevtralizirati učinke (upravičenih) obtožb o politizaciji medijev v delikatnem času predsedovanja EU.

Novo združenje novinarjev naj bi prispevalo k dvigu kakovosti

Ljubljana, 14. novembra (STA) - Nekdanji odgovorni urednik Dela Peter Jančič je za STA potrdil, da naj bi bilo zaradi nezadovoljstva nad sedanjo organiziranostjo novinarjev danes ustanovljeno novo združenje novinarjev in publicistov. Glavni cilji organizacije so po Jančičevih besedah skupni vsem, in sicer boljše novinarstvo, profesionalno ravnanje, urejenost in boljši servis javnosti.

Pri novem združenju naj bi šlo v prvi vrsti za prispevek k ohranitvi svobode govora in medijev kot enih od temeljev za delovanje demokratičnih družb. V ustanovni izjavi je združenje zapisalo, da so glavne težave novinarstva neurejenost statusa novinarjev ter slaba kakovost slovenskih medijev. Med ovire po njihovem mnenju sodi tudi prepletenost kapitalskih in političnih interesov, kar bi lahko bilo nevarno za prihodnost medijskega pluralizma. Združenje sicer ne bo izključevalno, saj medse vabi vse novinarje in publiciste ne glede na politično prepričanje ali svetovni nazor.

Kot je za STA pojasnil Jančič, se je z organiziranostjo novinarstva v smislu ureditve statusa novinarjev in kakovosti novinarstva "v zadnjih desetih letih zelo malo premaknilo". Prav zato Jančič meni, da je "modro razmišljati še o drugačnem načinu združevanja novinarjev". Za naprej razmišljajo, da bi v svoja prizadevanja vključili tudi institucije in posameznike, ki jim je kaj mar za boljše novinarstvo. Po njegovem namreč tako pomembne stvari za vsako moderno družbo ni mogoče "kar tako prepustiti naključjem".

Jančič še pojasnjuje, da je do odločitve za ustanovitev združenja prišlo v "trenutku, ko so stvari zaradi notranjih spopadov v novinarski skupnosti in pa vloge, ki so jo pri tem imele sedanje novinarske organizacije, šle predaleč".

Po Jančičevem mnenju je pobudnikom jasno, da formalno ustanovno srečanje združenja pomeni šele začetek. Prav tako si pobudniki zavedajo, da bo uresničitev dolgoročnih ciljev organizacije odvisna predvsem "od truda v naslednjih mesecih in letih".

[Za Cukjatija je peticija brezskrbno širjenje laži, tudi zaradi nje lahko vlada odstopi](#)

14.11.2007 ob 12:24

[Po premierju](#) je danes še predsednik državnega zbora France Cukjati kot enega izmed razlogov za morebiten odstop vlade navedel novinarsko peticijo. Spomnimo, da si je prav on privoščil [neverjetno podcenjevanje](#) te peticije ob njeni izročitvi. Zanj je peticija rezultat produkcije laži, podpisniki pa so lažnivci:

Če na primer nekdo v Sloveniji trdi, da Janez Janša v celoti obvladuje medijski prostor, se v Sloveniji temu nasmehnemo, če pa taka izjava, podprta s 570 podpisi novinarjev, pride v tujino, pa ni več smešno. Tujina si namreč ne more predstavljati, da bi 570 novinarjev podpisalo očitno laž in si tudi ne znajo predstavljati, kdo v Sloveniji je lastnik medijev niti ne vedo, kateri so tranzicijski tajkuni in iz katerih političnih opcij prihajajo.

[Celotna vest.](#)

[Ustanovna izjava Združenja novinarjev in publicistov; obeta se Zbor za novinarsko republiko](#)

14.11.2007 ob 17:43

Kot vse kaže, v skladu z desetletno tradicijo Nova revija znova skrbi za politično povsem neodvisne in nevtralne akcije, kakršnih smo že navajeni. Kot je razbrati spodaj, je alternativno novinarsko združenje nastalo pod njenim okvirjem in v njenih prostorih, prav od tam pa tudi obveščajo javnost. Da ne bo dileme, kam ga politično uvrstiti – se mar danes v Zboru za republiko še sploh pretvarjajo, da so ves čar podpirali slovensko desnico? - in da bo poslej javne diskurze o neodvisnosti združenja mogoče pač takoj postaviti v jasen kontekst.

»Novinarski Zbor za republiko« ima predvidljive akterje, ki so se izkazali v preteklem obdobju ali se še vedno dokazujejo, presenetljivo pa bi radi novinarje varovali pred vplivi kapitala in spolitiziranih urednikov, skrbeli za svobodo izražanja, profesionalnost in položaj novinarjev. Nekateri imajo še čisto sveže izkušnje, kako se to počne, ali pa so pravkar na vaji. Omenimo dve zanimivosti: združenje se očitno želi širiti na podlagi nedoločenega razreda »publicistov«. Zanimivo bo videti, koga uvrščajo vanj. Še bolj zanimivo bi bilo videti, kako utemeljujejo takšno širitev. Žalostno je, da ustanovitelji ne znajo niti pravilno zapisati imen svojih članic, ki sedijo v njihovih odborih. Ime Vanesse Čokl je dvakrat napisano narobe, prav tako ime Damijane Žišt.

Disclaimer: tale zapis je povsem pristranski, ker takšne pristranske akcije, kot je Združenje novinarjev in publicistov v sozvočju z Janševim obračunom z novinarji, pač ne želi prikazovati na domnevno nevtralen način. O profesionalnosti novinarjev nas pač ne morejo poučevati tisti, ki so nam še včeraj demonstrirali, kako se jo za majhen denar politično proda oblasti. Alternativno združenje novinarjev je lahko smiselno, a ne s tako nekredibilnimi protagonisti. Objavljamo dopis in ustanovno izjavo:

From: Tajništvo Nove revije [mailto:tajnistvo@nova-revija.si]

Sent: Wednesday, November 14, 2007 4:07 PM

To: info@novinarji.si

Subject: Združenje novinarjev in publicistov

Sporočilo za javnost

V prostorih Nove revije je bilo danes ustanovljeno Združenje novinarjev in publicistov (ZNP), ki bo združevalo novinarje, publiciste, urednike in druge, ki se ukvarjajo z novinarsko in uredniško dejavnostjo. Na ustanovni seji je iniciativni odbor sprejel statut društva in izvolil začasno vodstvo za obdobje šest mesecev. Za predsednika upravnega sveta je bil izvoljen Peter Jančič (Delo), za člane upravnega sveta pa Vladimir Vodušek (RTVS), Damjana Žist (Večer), Matej Makarovič (publicist) in Igor Kršinar (Mag). Člani nadzornega odbora pa so Silvester Šurla (Mag), Tino Mamić (Primorske novice) in Vanesa Čokl (Večer). Prilagamo ustanovno izjavo združenja.

Ustanovna izjava

Združenje novinarjev in publicistov ustanovljamo, da bi prispevali k okrepitvi svobode govora in medijev kot temeljnih pravic posameznikov in družbenih skupin v Sloveniji.

Obveščенost javnosti in svoboda javnega izražanja sta temelj moderne slovenske družbe, brez katerega si ni mogoče predstavljati delovanja demokratičnih ustanov in tudi ne razumne presoje glede vseh zadev, ki so predmet javne razprave, ter kritične in hkrati etične presoje o ravnanju vplivnih posameznikov in interesnih skupin pri upravljanju države, lokalnih skupnosti, v javnem sektorju in v poslovnem svetu.

Med tranzicijo je večina medijskih podjetij dobila lastnike, ni pa bil v tem času urejen status novinarjev in drugih zaposlenih v medijih, kar ovira boljšo kakovost slovenskih medijev in novinarstva.

Namesto večje profesionalnosti in zagotavljanja višje kakovosti novinarskega dela se soočamo s problemom političnih pritiskov in interesov kapitala, ki niso v skladu z ustavno pravico do svobode izražanja in vlogo medijev v modernih družbah.

Pogosto se interesi kapitala prepletajo s političnimi interesi in pritiski. Za demokracijo v Sloveniji bi bilo nevarno, če bi ob tem prišlo do hegemonizacije zgolj ene politične opcije, kar bi lahko vodilo v odpravo medijskega pluralizma v državi.

Lastniki in upravljavci medijev morajo prevzeti soodgovornost za vlogo, ki jo mediji opravljajo v moderni družbi, za izobraženost novinarjev in vzdrževanje visokih standardov ravnanja v medijih. Odgovornosti za zastoj na tem področju od osamosvojitve naprej se otepajo politiki, lastniki in stanovske organizacije.

Visoki profesionalni standardi ravnanja v medijih, dvig izobrazbene ravni in dosledno zavzemanje za svobodo tiska so nujni, če želimo, da bi slovensko novinarstvo lahko v prihodnosti ohranilo ugled in tako ostalo izziv za nadarjene mlade, ki se odločajo, čemu posvetiti svojo prihodnost.

Namen združenja je zagotavljati pogoje in možnosti za delo in profesionalni razvoj članov in celotnega slovenskega novinarstva v sodelovanju z izobraževalnimi in raziskovalnimi ustanovami in vsemi, ki delijo vrednote odprte in demokratične družbe.

Z ustanovitvijo združenja želimo povezovati novinarje in skupnost ne glede na politično prepričanje, svetovni nazor ali kakršno koli drugo osebno okoliščino.

Vabimo vse novinarje in publiciste, da se nam pridružijo. Vse, ki verjamejo v pomen novinarstva in obveščene javnosti pa, da združenje podprejo.

Ime Priimek zaposlen pri

Peter Jančič (Delo)

Slavko Vizovišek (Večer)

Bojan Budja (Slovenske novice)

Brane Senegačnik (Nova revija)

Silvester Šurla (Mag)

Matej Makarovič (publicist)

Zlata Kraševac (Kmečki glas)

Igor Kršinar (Mag)

Jure Sešek (Radio Ognjišče)

Tino Mamić (Primorske novice)

Damjana Žist (Večer)

Vanesa Čokl (Večer)

Vlado Vodušek (RTV Slovenije)

Aleš Kocjan (Sta)

Borut Meško (Sta)

Združenje novinarjev in publicistov ima priložnost pojasniti ravnanje svojega člana upravnega sveta, Vladimirja Voduška

15.11.2007 ob 07:03

Komaj so se ustanovili, že imajo možnost, da dokažejo, ali mislijo resno. Združenje novinarjev in publicistov (ZNP) ima priložnost pojasniti, kako je postopal član njihovega upravnega sveta, Vladimir Vodušek. Novinar Vesti sprašuje predsednika sveta, Petra Jančiča, kako profesionalno je bilo ravnanje Voduška v aferi Sova, ko je javno prezentiral vsebino izjave Toneta Ropa, čeprav je bila ta povedana off-the-record. Še huje, vsebino je po nekaj mesecih predstavil še v enem nadaljevanju, ki ga je v prvi predstavitvi zamolčal. Odgovori Jančiča so malodane pitijiski, ob nenehnem sklicevanju na interes javnosti. O primeru Vodušek smo že poročali tule.

A zdaj že o novem primeru Voduškovega ravnanja poroča kolumnist Vlado Miheljak. Novinar se je menda naslovil na predsednika državnega zbora, Franceta Cukjatija, z besedami:

V ponedeljek, 12. novembra 2007, bomo povabili v oddajo Vroči stol predsednike političnih strank, ki bodo analizirali rezultate predsedniških volitev v drugem krogu. Glede na to, da je status poslanske skupine dobila tudi nova stranka Zares - nova politika, vas prosim za uradno stališče, ali lahko v RTV-oddajo povabimo tudi predsednika Zares Gregorja Golobiča?

Več o tem tudi na Drugem domu. Po Miheljakovem zatrjevanju naj bi bil odgovor Cukjatija negativen in zaradi tega naj predstavnikov stranke Zares ne bi bilo na soočenju. Ravnanje je sporno na več strani: prvič zato, ker Vodušek ne razlikuje med pojmom »parlamentarna stranka« in »politična stranka« - bizarno, da ustanovna izjava Združenja novinarjev in publicistov govori o potrebi po znanju in izobraževanju. (Mimogrede, nenavadno je tudi, da tega ne razlikuje Cukjati.) Drugič: za kvalifikacijo v oddajo verjetno pač ni potrebno imeti statusa »parlamentarne stranke«, če ga že po nekogaršnjem mnenju Zares nima. In tretjič: obscurno je, da mora o tem, kdo se kvalificira v oddajo, odločati predsednik parlamenta. Ter še čisto za konec: bizarno neprofesionalno je, če Vodušek predstavnika Zares ni povabil v oddajo **le zato**, ker se je tako odločil taisti predsednik parlamenta. To je pač primer hotenega vmešavanja politike v novinarsko delo.

ZNP ima prvi izziv že pred sabo.

[Vladajoča koalicija z zakasnelo manipulacijo nad peticijo](#)

15.11.2007 ob 12:37

Trenutna infantilna kalimerovska igra ustvarjanja vladne krize, za katero ni jasno, ali je zaigrana ali ne, skozi svoje protagoniste (Janša, Cukjati, Bajuk itd.) izjemno vehementno sporoča, da je [peticija novinarjev](#) lažna, neresnična in opisuje »virtualno resničnost«, kot so se izrazili. Novinarska peticija in pristranost novinarjev naj bi bili krivi, da vlada ne more več delati normalno, bodisi zaradi okrnjenega ugleda bodisi zaradi pristranskih zapisov. Takšna pretirana reakcija je pač slepilni manever.

(Proti)napad na novinarje in medije, ki smo ga deležni te dni, se v ničemer ne razlikuje od prejšnjih, razen po tej izrazito defenzivno-užaljeni konotaciji. Novinarji lažejo, vlada sploh ne obvladuje medijev, želijo nam škodovati, predvsem ugledu v tujini, so glavni motivi sporočil. Kot smo na tem blogu zapisali večkrat, vlada na čelu s premierjem novinarske peticije sploh ni resno komentirala, komentarjem se je raje umikala. Čemu, če ni res, kar trdijo podpisniki? Prav tako ni vzela resno opozoril tujih institucij, da ustanovi neodvisno komisijo. Bila je nevljudna, tem institucijam (IPI, RSF) zaenkrat sploh ni odgovorila! Doslej je vse ignorirala. In zdaj takšen coming-out! Za nameček so se provladni in drugi mediji (RTVS, Delo, Večer, Primorske novice) zelo trudili, da bi o peticiji in njenem odmevu poročali selektivno in skopo. S tem so pritrdili tezi iz peticije o novinarski cenzuri.

Eden od pobudnikov peticije, novinar Blaž Zgaga, je v današnjem Dnevniku [takole komentiral](#) odzive:

Vsi podpisniki so besedilo pozorno prebrali. Medtem ko Cukjati peticijo navaja kot enega od razlogov za sedanje politične pretrese v vladi, večina slovenskih državljanov še vedno ne pozna njene vsebine, saj je le redki naši mediji niso ignorirali - tako več o tem izvemo iz tujih medijev.

Drnovšek o Janši in medijski svobodi za današnji londonski Times

15.11.2007 ob 18:48

Janša je princ teme, ki zganja totalitarni sistem s podrejanjem neodvisnih medijev. Tako pravi aktualni predsednik države za londonski Times. Spomnimo, da je Drnovšek eden redkih politikov, ki je takoj podprl novinarsko peticijo. Izbor in [povezava](#):

Drnovsek has described Janez Jansa, the Prime Minister, as the »Prince of Darkness«. He disagrees with nearly all of what the Government does, and accuses it of moving towards a "kind of totalitarian system" by curbing the independence of the media. He stops only marginally short of saying that it was unfit to assume the EU's rotating six-month presidency on January 1. "I will say nothing. I'm still President of this country," he replied when pressed.

Združenje novinarjev in publicistov (ZNP) se otepa z očitkom »članov«, da jih je Jančič vpisal na lastno pest

16.11.2007 ob 07:00

Kot vse kaže, težavno črkovanje članov ustanovnega sveta pri ZNP, o čemer [smo pisali](#), ni bilo tako zelo naključno. Nekateri mediji zdaj [tudi javno pišejo](#), da Bojan Budja in Damijana Žišt sploh nista dala soglasje k članstvu v ZNP, kaj šele v članstvu sveta.

Nenavadno bo videti, če se je ZNP zares tako zelo zataknilo s profesionalnostjo že pri odnosu do svojih kolegic in kolegov, kar bo verjetno znano v naslednjih dneh. Kot izhaja iz njihove ustanovne izjave, je namreč zavzemanje za profesionalizem nekaj, v čemer razumejo svojo prednost pred Društvom novinarjev Slovenije.

Janša: »V tujini ne znajo slovensko in zato verjamejo, da vlada nadzira medije«

16.11.2007 ob 20:32

Objavljamo izseke iz včerajšnjega pogovora s predsednikom vlade za RTVS (15. 11. 2007 ob 20.00, pogovor je vodil Jože Možina), v katerem je na koncu napovedal, da bo predlagal glasovanje o nezaupnici vladi. Posebna značilnost nastopa je bila izjemna količina stališč, posvečenih medijem. Kot smo že napisali, jih Janša krivi za nič manj kot vladno krizo. Te nič manj kot antološke izjave smo pretipkali in zbrali spodaj.

Janša:

V tem času večina evropskih medijev in tudi institucij pripravlja neke prispevke, članek, analize o Sloveniji, že zato, ker bo Slovenija predsedujoča evropski uniji naslednje leto, pa tudi za to, ker bo prvič predsedujoča in tudi zato ker bo prva izmed novih držav članic v tej vlogi. Vse zanima kdo bo to, kakšno je stanje v tej državi. In v ta čas iskanja podatkov v Slovenij, so na praktično vse medijske hiše v EU, na vse predsednike vlad, vse predsednike držav, vse predsednike parlamentov EU prišle obtožbe, da je v Sloveniji malodane diktatura, da se krši medijska svoboda, da je cenzura in takšna država pravzaprav ne bi smela predsedovati EU. To se je zgodilo namerno, ravno tem času in ni vlade, ki bi bila lahko uspešna v spopadu na dveh frontah, še posebej če je prvič pred takšnim izzivom in še posebej če takšne situacije ni pričakoval in mi takšne situacije nismo pričakovali.

Možina:

Zdaj če sva bolj konkretna. Vsi ste govorili seveda o napadih opozicije in pač nekako, ki so se potem odražale tudi v tujini. V mislih ste imeli pravzaprav peticijo novinarjev, med drugi, to je peticija več kot 500 slovenskih novinarjev, ki je bila poslana na te evropske naslove v evropske institucije. Ta peticija nosi naslov »Slovenske novinarke in novinarji obtožujemo predsednika vlade Janeza Janšo, omejevanja medijske svobode.« Ali vi na tej točki pravzaprav povezujete to peticiji neposredno z opozicijo, imate kakšne dokaze za to?

Janša:

Torej, formulacija tej peticiji, ki uporablja isti besednjak za Slovenijo, kot se uporablja za Belorusijo in pa kakšno podobno državo, je skoraj natančno povzeta po oceni stanja, ki je bila sprejeta v stranki SD. Torej zelo dvomim da gre za slučaj in tudi reakcije ki so bile sočasne, nastopi da, navaja na to, da gre za koordinirano akcijo.

Možina:

Predsednik SD, Borut Pahor, je danes zavrnil te očitke. Hkrati je rekel, da verjetno pričakuje, da se bo kaj podobnega tudi še govorilo... kakšne so bile posledice te

izjave v evropskih medijih? Čutite vi to, to negativnost in na kakšen način bi jo lahko opisali?

Janša:

Torej, berite članke ki izhajajo te dni torej v evropskih časopisih, kjer se Slovenija marsikje ocenjuje negativno, neupravičeno, neka slika, ki bi morala biti v tem času še posebej slika neke enotnosti, slika neke Slovenije, ki je stopila skupaj, da bo odgovorila na ta zgodovinski izziv, je zdaj porušena, porajajo se dvomi. Mislim namesto da bi se pogovarjali o realnih vsebinah, moramo pojasnjevati v tujini, da ta vlada ni postavila recimo spomenika pred vladno palačo, kar nam je včeraj očital nek nemški časopis. Moramo odgovarjati, da ne kontroliramo medijev, da vlada nima lastniških deležev ne v Delu, ne v Dnevniku, ne v Večeru, ne v Pop tv, ne v Kanalu A, da nismo zaznamovali nobenega urednika, da noben novinar s strani vlade ni šel na cesto. Ustvarjeno je prepričanje, kot da je Slovenija država cenzure, kjer se tepta človekove pravice, kjer zapiramo romske družine, kjer imamo taborišča za Rome in kjer so novinarji, ki o tem poročajo, deležni sankcij. Vse to je možno prebrati od septembra, ko je šlo tole ven v časopisih, tudi najbolj uglednih. Prej sem gledal spletno stran, na kateri se podpisniki peticije hvalijo, kje vse so bile te žalitve objavljene in kakšno škodo je to naredilo.

Možina:

Menite, še enkrat pravim, da je ta peticija neposredno povezana z ambicijo opozicije, da diskreditira vlado pred predsedovanjem. Je potemtakem po vaše kršen dogovor in pakt o nenapadanju sprejet spomladi?

Janša:

Torej, če bi zelo verjetnega bodočega predsednika SLS sodil po teh povezavah, potem bi bil zelo skeptičen. Vendar jaz vsakega gledam kot samostojno osebnost in vsakega sodim po dejanjih. Te kapitalske povezave v ozadju nekaterih medijev, pa so zanimivi iz nekega drugega vidika. Recimo, pivovarna Laško je lastnik velike trgovske reže, ki dviga cene, v svojih medijih pa inflacijo krivi vlado. To je nekaj, kar bi bilo v redu preučiti.

Možina:

Prej sva omenjala novinarsko peticijo in vsebinski del te novinarske peticije se je nanašal prav na pismo bivše državne sekretarke Adriane Starina Kosem, vam je to pač znano pismo, sedaj je ona v nadzornem svetu Dela. Ali lahko v povezavi s tem komentirate razmere na Delu, na Magu, morda na Večeru?

Janša:

Torej, razmere so več ali manj takšne kot so bile. Daleč od tega da bi, vsaj oba dnevna časopisa, ki ste jih omenili, se pravi Delo ali Večer, bila pod vlado. To je nekaj, kar je možno napisat samo v neko pismo, ki ga pošlješ v tujino, v državo kjer

ne znajo slovensko in teh časopisov ne berejo, tam morda kdo to verjame. Če kdo Sloveniji verjame, da so ti dnevni časopisi vladni, da odkrito podpirajo vlado, potem jih enostavno ne bere. Urednik, novi urednik Dela je odkrito zapisal, da podpira SD in g. Pahorja. Takšna je tudi usmeritev tega časopisa.

Možina:

Kdo torej po vaše obvladuje medije oziroma če drugače vprašam, kakšna je vloga pivovarne Laško v sedanjih političnih razmerah, tudi glede vpliva na medije. Delno ste to tudi že prej že nakazali.

Janša:

Mislím da je predvsem v tem, da štíti po eni strani svoj kapitalski interes. Tudi v smer o kateri sem prej govoril, ki je negativna za slovensko blaginjo. Po drugo strani pa seveda je naklonjena tistim, katerih članske izkaznice pač imajo. Ni skrivnost, da je prvi mož pivovarne laško član SD, vsaj tako je pisalo.

Možina:

Vsi koalicijski partnerji ste enotni v oceni, da so vam mediji izrazito nenaklonjeni, da gre za proti vladno histerijo, kot je včeraj dejal minister Podobnik, predsednik SLS sedanji. Seveda morajo biti mediji kritični posebej do vlade, ampak s čim dokazujete te vaše ocene, vaše trditve, da so šli preko mej?

Janša:

S tem kar sem povedal prej. Si predstavljate da bi 570 britanskih ali pa nemških novinarjev dva meseca prej, preden bi Velika Britanija ali pa Nemčija prevzeli predsedovanje EU, napisalo peticijo, v kateri bi vsem ostalim državam, predsednikom vlad, držav, parlamentov in vsem medijskim hišam in civilno družbenim organizacijam svoje lastne države zatožili, da uvaja diktaturo. Tega ne boste doživeli niti v Čadu.

Janša:

Torej, kapital je močan povsod. Pred kakšnimi par meseci so slovenski mediji objavljali lestvico najbogatejših, najvplivnejših Slovencev. Med temi stotimi ni bilo nobenega člana SDS, mislim da tudi nobenega člana kakšne od znanih koalicijskih strank. Pač pa mnogo tistih, ki so pač na te položaje, ki so jim v glavnem omogočili, da so prišli do tega premoženja, prišli v času prejšnjih vlad. Zdaj pa je ta vlada obtožena da je, ne vem, sama sebi razprodaja državno premoženje. S tem da, seveda, niso vsi, ki so v Sloveniji bogati, do tega prišli na sporen način. So ljudje, ki so začeli iz nič iz obrtništva, družinskega podjetja, so bili uspešni in takim vsaka čast in tudi poganjajo slovensko gospodarstvo. So pa takšni, ki so bili 15 let nazaj mladinski funkcionarji, potem pa so preko političnih povezav postali to kar so danes. Recimo lastniki Dnevnika, Nedeljskega Dnevnika, Pop TV.

Janša:

Na načelni ravni smo v Sloveniji zelo visoko v evropskem povprečju in jaz sem vesel, da smo po dveh letih pogajanj uskladili tudi socialni sporazum, ki nekako določa te okvire socialnega dialoga in medsebojnih obveznosti do konca leta 2009. Seveda pa je bila to za večino slovenskih medijev obskurna novica, o kateri skoraj niso poročali.

Izjava novinarjev Mateja Šurca in Blaža Zgaga ob stališčih vlade do peticije

16.11.2007 ob 20:37

IZJAVA ZA JAVNOST OB VLADNI KRIZI V SLOVENIJI

16. november 2007

„Zagotovljena je svoboda izražanja misli, govora in javnega nastopanja, tiska in drugih oblik javnega obveščanja in izražanja. Vsakdo lahko svobodno zbira, sprejema in širi vesti in mnenja,“ v 39. členu določa Ustava Republike Slovenije. Zato naju preseneča, da predsednik državnega zbora, predsednik vlade in številni ministri obtožujejo podpisnike Peticije zoper cenzuro in politične pritiske na novinarje v Sloveniji blatenja države v tujini.

Tudi navedbe, da naj bi za novinarsko peticijo stali nekakšni „centri moči iz ozadja“, so neosnovane in neresnične. Peticija, ki jo je podpisalo 571 novinark in novinarjev, je nastala izključno v novinarskih vrstah, pri tem pa ni sodelovala nobena politična stranka.

Nekatere izjave premiera in številnih ministrov na račun peticije, so dokaz več, da se pritiski na novinarje nadaljujejo. To potrjujejo novi primeri cenzure, pritiskov in odpuščanj v največjih slovenskih medijih.

Peticijo zoper cenzuro smo poslali na več kot 320 naslovov v tujini. Doslej je o njej poročalo več kot 180 tujih medijev, kljub temu pa večina slovenskih državljanov o peticiji še vedno ni obveščena v zadostni meri.

Hkrati opozarjava, da se vlada doslej ni odzvala na poziv Mednarodnega tiskovnega inštituta (IPI) in Novinarjev brez meja (RSF) k ustanovitvi neodvisne komisije, ki bi temeljito preučila stanje medijske svobode v Sloveniji.

Matej Šurc

Blaž Zgaga

Podpisnikom peticije na RTV Slovenija naj bi ukinili stimulacijo, Vasle to zanika

16.11.2007 ob 22:47

Kot vse kaže, naj bi novinarjem Radia Slovenija (po nekaterih podatkih tudi Televizije Slovenija), ki so podpisali novinarsko peticijo (teh je 160), ukinili stimulacijo za delo. Spremembo na plačilnih listkih so zaznali številni novinarji, na to pa je opozoril Blaž Zgaga v današnjih nastopih:

Poudarila sta, da je bila peticija spontan in neodvisen odziv dela slovenskih novinarjev na nekatere dogodke v medijih. Zgaga meni, da se pritiski še dogajajo in podal primer na Radiu Slovenija, kjer naj bi podpisnikom ukinili stimulacijo.

Na slednje sta se odzvala direktor Radia Vinko Vasle in odgovorni urednik informativnih programov Matjaž Erznožnik in zanikala te obtožbe. Obtožbo Zgaga sta označila za manipulacijo.

[Vir.](#)

Rupel postavljen na laž glede domnevne cenzure, zmeda popolna in nekončana

16.11.2007 ob 23:57

Odgovorni urednik Dela je danes postavil na laž zunanjega ministra, Dimitrija Rupla. Na spletnem Delu so se odločili za izjemno neobičajno prakso in [objavili celotno korespondenco](#) med obema, ki kronološko dokazuje, da se je Rupel zlagal, ko je na svojem blogu [javno zatrdil](#), da mu Markeš ni želel objaviti članka z naslovom »Končati zmedo« in s tem storil cenzuro. O tem antološkem besedilu [smo že pisali](#). Res je prav nasprotno:

Na spletni strani Ministrstva za zunanje zadeve je zunanji minister Dimitrij Rupel v svojem blogu (<http://dimitrijrupel.blog.siol.net/>), ki ga je objavil 4. 11. zapisal, da je za Delo napisal članek o zmedi, ki vlada v Sloveniji v zvezi s pojmi, kot so »levica«, »desnica«, »napredno« in »konservativno«. V svojem blogu se Rupel sprašuje, ali mu bo Delo članek hotelo objaviti, čeprav mu je odgovorni urednik Dela Janez Markeš že odgovoril, da bo članek vsekakor objavljen. V svojem pismu (objavljeno v nadaljevanju) ga je opozoril, da je edini problem obseg članka, saj vsebuje le nekaj manj kot 20.000 znakov in je najmanj enkrat predolg, če bi ga želeli objaviti na komentatorski strani časnika Delo in najmanj eno tretjino predolg, če bi ga želeli objaviti v Sobotni prilogi. Markeš je Rupla še pozval, naj se odloči, kje bi želel, da mu objavimo članek in naj temu primerno prilagodi obseg besedila. Minister Rupel je namesto tega v svoji zadnji objavi na blogu, 15. novembra med drugim napisal: » Medtem ko me je prejšnji urednik Dela Jančič spodbujal, naj dvakrat na mesec napišem prispevek za Gostujoče pero, se mi je novi urednik Markeš takoj po prevzemu uredništva za sodelovanje »zahvalil«. Pred odhodom na Kitajsko (4. novembra) sem Delu poslal za objavo tekst Končati zmedo, vendar ga – kot sem domneval že v začetku – niso objavili. Prijatelju, ki ima izkušnje z novinarstvom v drugih evropskih državah, se zdi ravnanje Dela nenavadno. V evropskih uredništvih praviloma ne zavračajo člankov svojih zunanjih ministrov...

Jančič kršil novinarski kodeks, a ne v naslovu poročila STA; Združenje novinarjev in publicistov (ZNP) očitno privilegirano

17.11.2007 ob 08:54

Novinarsko častno razsodišče, skupni organ Društva novinarjev Slovenije in Sindikata novinarjev Slovenije (v nadaljevanju NČR), v sestavi Vili Einspieler (predsednik), Gojko Bervar (podpredsednik), Ranka Ivelja, Alma M. Sedlar, Davorin Koron, Brigita Mohorič, Mojca Pašek in Nada Ravter (člani) je na seji 25. oktobra 2007 v primeru Iztok Jurančič proti Petru Jančiču razsodilo, da je novinar kršil Kodeks novinarjev Slovenije. Za razsodbo je glasovalo 6 prisotnih članov, proti pa Davorin Koron in Vili Einspieler.

Iztok Jurančič, predsednik Sindikata novinarjev Slovenije, je na NČR vložil pritožbo zoper Petra Jančiča, odgovornega urednika Dela, kateremu očita, da je v komentarju Bedna tekma, objavljenem na 5. strani Dela 18. novembra 2006, kršil 1., 3., 11., 12. in 19. člen Kodeksa novinarjev Slovenije.

1. člen naj bi bil Jančič prekršil z neresnično trditvijo, da »poskušajo nekateri na vrhu društva in sindikata novinarjev javnost prepričati, da so uredniki, ki so v zadnjem letu prevzeli pomembne položaje v tisku, nazorsko desni, da je to velik problem in da so zato neverodostojni mediji, ki jih vodijo«.

Jurančič pravi, da Jančič svoje trditve ni preveril, saj se vrh sindikata ali katerikoli član »vrha« ni nikoli in kakorkoli opredeljeval do nazorske oziroma politične usmeritve urednikov ali novinarjev. [Več](#).

Toda STA je poročilo o Jančičevi kršitvi kodeksa [uravnotežila z naslovom](#) »Jančič: Predstavniki sindikata so govorili neresnico o Delu«, kar se nanaša na njegov komentar razsodbe. Dala je torej prednost razlagi kršitelja in ne poudarek informaciji, da gre za razsodbo NČR. Nekoliko bolj korektna je [oprema naslova na Delo.si](#).

Prav tako nenavadno je protežiranje mnenja ZNP v odmevih na obtožbe premierja o pritiskih novinarjev na vlado in njen ugled. Na RTVS so za mnenje najprej povprašali in ga predvajali pri g. Jančiču, katerega združenje šteje nekaj deset članov, nato pa šele pri g. Repovžu, ki je na čelu društva DNS s 1400 člani. S tem so očitno želeli uravnotežiti njuni mnenji, kar kaže tudi [mednaslov zapisa](#): »Dve društvu, dve mnenji«.

Janša za Odmeve ponovil stališče, da za peticijo stoji Socialna demokracija

17.11.2007 ob 09:23

Premier je v včerajšnjih (16. 11. 2007) Odmevih, v katere je bil povabljen uro po nastopu štirih opozicijskih liderjev z namenom, da ji komentira (!), [izpostavil sporočilo](#) poziva novinarjev, ki so ga poslali v tujino: da slovenski novinarji vlado obtožujejo omejevanja medijske svobode.

»Slovenijo se je začelo od septembra naprej v tujini blatiti,« je poudaril premier. Ob tem je izpostavil oceno stanja, ki jo je spisala največja opozicijska stranka. Izpostavil je opozicijski očitek o pritiskih na medije, samocenzuri in sankcioniranju novinarjev, ki po njegovih besedah ni resničen.

»Zadnja cenzura, ki se je spomnim, je bil umik članka, da je podpredsednik SD Igor Lukšič naročil svojim študentom, naj vohunijo za ljudmi, ko gredo od maše. V večerni izdaji Dela je bil, v jutranji ga ni bilo. In to je edina cenzura, do katere je prišlo v zadnjem času,« je dejal premier.

Janša je ponovil, da besedilo peticije po njegovem spominja na »Oceno stanja« v osnutku alternativnega programa SD in da v Evropi prav iz krogov socialistov poslušarja, da se ga načrtno blati. Spomnimo, da Janši še vedno ni uspelo pojasniti, zakaj je tri mesece novinarsko peticijo ignoriral in zakaj še vedno ignorira pozive IPI in RSF, da ustanovi posebno komisijo. Kot kaže, je sklicevanje na peticijo prozoren alibi za discipliniranje vseh: koalicije, opozicije in medijev.

Vasle zaradi Zgagove izjave o odvzetih stimulacijah na NČR

17.11.2007 ob 19:38

Direktor Radia Slovenija Vinko Vasle je danes na novinarsko častno razsodišče naslovil prošnjo, da obravnava novinarja časnika Večer in člana Društva novinarjev Slovenije Blaža Zgago, ker je po njegovem prepričanju kršil 1. in 2. člen novinarskega kodeksa. Vasle Zgagi očita, da ni preveril točnosti informacije oz. trditve, da so podpisniki peticije na radiu izgubili mesečno stimulacijo, kar je v petek izjavil za Dnevnik na Televiziji Slovenija. Trditev pa je po Vasletovih besedah popolna neresnica.

Blaž Zgaga je v Dnevniku na Televiziji Slovenija 16. novembra med komentiranjem izjave predsednika vlade Janeza Janše o novinarski peticiji med drugim po Vasletovih navedbah dejal: "Kljub temu, da smo sestavili peticijo in jo razposlali na mnogo naslovov doma in v tujini, se pritiski na novinarje nadaljujejo. Naj kot primer navedem samo to, da so podpisniki peticije na radiu izgubili mesečno stimulacijo."

V obrazložitvi je Vasle pojasnil, da je Zgaga kot eden od soavtorjev peticije in eden od dveh prvopodpisanih izjavil nekaj, kar je popolna neresnica. Gre za hudo obtožbo, ki naj bi dokazovala, da novinarji Radia Slovenija, podpisniki peticije, doživljajo šikaniranje v obliki odvzema mesečne stimulacije, kar naj bi potemtakem bila nekakšna kazen vodstva za to njihovo podpisovanje. To naj bi bil tudi eden od neposrednih dokazov, da je bila vsebina peticije upravičena in še več: kljub temu, da je bila peticija spisana in poslana na številne naslove doma in v tujini, se pritiski na novinarje nadaljujejo in eden od teh pritiskov je tudi odvzem mesečne stimulacije vsem tistim novinarjem in novinarkam na Radiu Slovenija, ki so peticijo podpisali, je zapisal Vasle.

[Celoten članek STA](#), naš prvi zapis izjavi je [tule](#).

Spomnimo, da bo Vasle verjetno s svojim pismom na NČR zavrjen, ker Zgaga svoje informacije ni podal v novinarskem žanru, zato njegova izjava ne more biti predmet presojanja tega organa. Zanimivo je tudi, da v primeru, da so novinarjem RA Slovenija (bodisi podpisnikom peticije bodisi širšemu krogu) res odzveli stimulacijo, toda iz nekega drugega razloga, Vasle tega javno sploh ni pojasnil.

Uprava Pivovarne Laško o (ne)političnem nadzoru Dela in sprenevedanju vlade

18.11.2007 ob 16:50

"Pivovarna Laško je večinska lastnica družbe Delo. Naloga nadzornega sveta te družbe in urednikov je, da Delo ostane osrednji slovenski časnik. To lahko doseže le strokovno in vsebinsko neodvisno uredništvo, zato se lastnik Pivovarna Laško v uredništvo Dela ne vtika. Klicanje urednikov in novinarjev iz raznih kabinetov in pisarn ter pritiskanje na njih je v interesu drugih, morda prejšnjih lastnikov," pa so v Pivovarni Laško komentirali drugi Janšev očitek na njihov račun.

"Delo je danes povsem neodvisen medij in kot nepoznavalci ocenjujemo, da je objektivno poročal o vseh temah v zvezi s podražitvami in neukročeno inflacijo. Izgovarjanje na poročanje enega izmed več sto slovenskih medijev je navadno sprenevedanje, ki si ga privošči slovenska vlada," je zapisano v sporočilu za javnost.

V upravi Pivovarne Laško poudarjajo, da sicer razumejo, da sta predsednik vlade in njegov kabinet pod izjemnim pritiskom domače in evropske strokovne javnosti in nenazadnje tudi slovenskih volivcev. Razumejo tudi, da se vlada otepa odgovornosti za nastale razmere, čeprav so jo na morebitne negativne posledice že dalj časa opozarjali strokovnjaki, Banka Slovenije in nenazadnje organi EU. "Čas je, da slovenska vlada začne iskati vzroke za krizo vladanja pri sebi. Zanje zagotovo niso krivi en pivovar, trgovec in medij," menijo v Pivovarni Laško.

[Vir STA.](#)

Janša nadaljuje z disciplinizacijo novinarjev

19.11.2007 ob 16:53

Današnji nastop premierja v državnem zboru zaenkrat dokazuje, da se ne misli spoprijeti z resnico trditev novinarjev, podpisnikov peticije, temveč jih načrtno in sistematično blati dalje, da bi med njih vnesel nemir in nered, da bi jih razdelil, predvsem pa odvrigel pozornost od svojih posegov v medijev. Žal pa s tem manevrom le dokazuje, kako prav so novinarji imeli.

Nekaj poudarkov s popoldanskih nastopov:

1. Novinarji so krivi za nastale razmere, saj načrtno blatijo Slovenijo v tujini.
2. Njihovi nastopi so uglaseni s Socialno demokracijo, ki je lansirala idejo o novinarski peticiji.
3. Podpisniki pod peticijo so bili v to prisiljeni (to se je izsililo od njih z grožnjami).
4. Podpisniki pod peticijo niso vedeli, da bo ta odmevala v tujini (in je ne bi podpisali, če bi to vedeli).

»Z nami so manipulirali. In drugič. Morali smo podpisati, ker nismo v rednem delovnem razmerju. Bili so pritiski na novinarke in novinarje, vendar ne z vladne strani.«

S temi poudarki naj bi se novinarji osebno naslavljali na g. Janšo. Vedno bolj postaja očitno, da je vsa kriza, ki se dogaja v zadnjem tednu, v prvi vrsti namenjena strnitvi vrst v koaliciji, smešenju opozicije in disciplinizaciji novinarjev. Slepilni zarotniški manever s paranoičnimi vložki, ki stavi na večkratne učinke, in ki ga nemočna opozicija, ki sicer pozna zarotniške strategije g. Janše na pamet, ne zna obvladati.

P.S. V kratkem bomo objavili nov update odmevov v tujini, ker mahanje z njimi v parlamentu dosega vsaj nekoliko razprave v njem. Spomnimo, da je to sploh prva razprava o novinarski peticiji.

Šurc in Zgaga zavračata premierove trditve o peticiji

19.11.2007 ob 22:45

Po današnjih konstruktih z razprave o zaupnici vladi v državnem zboru, ki bodo terjali še kar nekaj analiz, se je kot hiša iz kart sesula tudi z grafičnimi pripomočki izražena paranoična domneva, da za novinarsko peticijo stoji stranka Socialnih demokratov. Premier in poslanci njegove stranke so to dokazovali z odlomkom zapisa iz Ocene stanja stranke, vsebino pa povezovali s stališči iz peticije. Toda kot je jasno povedal poslanec SD Miran Potrč, je Ocena stanja bila objavljena šele en mesec po javnih objavi peticije! Janševa manipulacija s tezo o tem, da za novinarji stoji politična opozicija in da je prva »plonkala« od druge, je bila v enem samem zamahu zavržena.

Demantijev na izjave današnjega dne bo verjetno še več, tu je prvi odziv za STA.

Ljubljana, 19. novembra (STA) - Pobudnika novinarske peticije zoper cenzuro in politične pritiske na novinarje v Sloveniji, Blaž Zgaga in Matej Šurc, sta se odzvala na nastop premiera Janeza Janše v državnem zboru ob glasovanju o zaupnici vladi. Zanimala sta, da bi bila tujina o peticiji obveščena pred predsednikom vlade, pa tudi, da bi za novinarsko peticijo stala opozicija. Izrazila sta zaskrbljenost, ker predsednik vlade s peticijo "manipulira ter jo izkrivljeno in napačno predstavlja slovenski javnosti".

Kot sta zapisala v izjavi za javnost, je bila peticija napisana 6. septembra zvečer. Zgaga in Šurc sta poudarila, da nimata vpliva na to, če so jo kasneje povzemale politične stranke pri svojih ocenah stanja. Po njunih besedah tudi ne drži, da je bila tujina o peticiji obveščena pred predsednikom vlade. Poslana je bila najprej njemu, predsedniku parlamenta in države hkrati. Podpisovati se je začela 10. septembra, domačim in tujim naslovnikom pa je bila poslana 26. septembra, sta navedla.

Zavračata tudi Janševe trditve, da so bili nekateri novinarji prisiljeni podpisati peticijo: "Podpisali so jo prostovoljno. Novinarji so se imeli možnost seznaniti tudi s tem, da bo peticija poslana na domače in tuje naslove." Prav tako poudarjata, da ni res, da bi novinarji kjerkoli zapisali, da bi predsedovanje Slovenije pomenilo grožnjo ali nevarnost EU.

Ob koncu novinarja ugotavljata, da vlada in državni zbor do danes nista uresničila pozivov Mednarodnega tiskovnega inštituta (IPI) in Novinarjev brez meja (RSF), naj ustanovita neodvisno komisijo, ki bo preučila stanje novinarske svobode v Sloveniji. Najbolj pa sta zaskrbljena, ker se "postavlja vprašanje, ali poziv predsednika vlade k enotnosti pred predsedovanjem EU pomeni začasni suspenz 39. člena ustave - pravice do svobodnega izražanja".

Po besedah predsednika vlade je profesionalen le vsak 19. slovenski novinar

20.11.2007 ob 11:02

Janšev [obračun z mediji](#) (rekel je celo »vojna z mediji«) ima tisoč obrazov, tu je še en poudarek iz njegovega včerajšnjega nastopa ob fingiranem iskanju zaupnice vladi:

»Na to peticijo, ki je šla v tujino in ki je Slovenijo obtožila, da predstavlja grožnjo za sedanost in prihodnost Evropske unije, se je odzvalo kakšnih 30 stanovskih kolegov teh podpisnikov in so se zavzeli za profesionalnost. Razmerje je približno takšno, 570 proti 30. Ne delam si iluzij, da se bo čez noč spremenilo. Tukaj ni možno zmagati, vsaj ne kratkoročno. Sedaj bodo (nerazumljivo) obrnjene. Vendar sem se kljub temu odločil, da o teh stvareh spregovorim. Na eni točki je naša dolžnost, da ne popustimo.«

Janša je povedal preveč. Kot prvo je priznal, da podpira 30 novinarjev pod Steinbuchovo peticijo in da jih ima za profesionalce, medtem ko 570 novinarjev pod peticijo predstavlja nasprotje tega epiteta. Kot drugo je to po njegovem izraz trenutnih proporcev glede novinarske profesionalnosti v Sloveniji. Povedano po domače: pošten je vsak 19. novinar, oziroma 5 odstotkov vseh novinarjev.

SNS: »Delodajalci zavestno kršijo zakonske določbe«

20.11.2007 ob 18:18

Sindikat novinarjev Slovenije (SNS) je v začetku novembra od glavnega inšpektorja za delo Boruta Brezovarja zahteval, naj opravi inšpekcijski nadzor zaradi določb zakona o delovnih razmerjih in kolektivne pogodbe za poklicne novinarje v zvezi s pogodbenimi razmerji svobodnih novinarjev. SNS namreč upravičeno domneva, da pri delodajalcih, ki izdajajo medije, prihaja do množičnih kršitev delovne zakonodaje in kršenja pravic svobodnih novinarjev.

Več na Delo.si.

Rimokatoliška cerkev o medijskih priložnostih

20.11.2007 ob 18:29

Bizarna spreobrnitev stališč glede sprejema šolskega zakona, za katero je bil dovolj le namig predsednika vlade, je najprej prinesla salto mortale v stališču ministra Zvera in koalicije, skoraj istočasno in le dan po glasovanju o zaupnici vladi pa še strani RKC v Sloveniji. Zdaj se vsi v čudovitem časovnem in miselnem sozvočju strinjajo, da pri zakonu nima smisla vztrajati (za vsako ceno). Še včeraj tega niso mislili!

»Podpredsednik Škofovske konference Anton Stres je dejal, da je v okviru nasprotovanja predlogu zakona prišlo do "netenja kulturnega boja", saj so nasprotniki trdili, da povečuje vpliv RKC-ja pri izobraževanju. Dejal je, da obžaluje, da bodo starši, ki otroke pošiljajo v zasebne, tudi katoliške šole, diskriminirani.«

Čeprav izjave še nismo uspeli pridobiti, pa bode v očih napoved ([glej novico na portalu RTVS](#)), ki pravi:

»Tajnik Slovenske škofovske konference Andrej Saje je dejal, da Cerkev ugotavlja, da so mediji priložnost za oznanjanje evangelija, ki jih bodo izkoristili in tako pojasnili tudi resničnost Cerkve.«

Kaj pomeni ta izjava, na kaj se nanaša »ki jih bodo izkoristili« (ne le v slovničnem smislu) in kako se ujema z osnovnim sporočilom o umiku podpore zakonu, ostaja uganka.

Vasle: Zgaga je politikant, piše neresnice in je v sramoto novinarski profesiji

20.11.2007 ob 20:50

Še ena žalostna, toda predvidljiva zgodba diskreditacije današnjega burnega dneva:

Vasle je še zapisal, da "profesionalno pa gre s strani poklicnega novinarja, ki je zavezan temeljni resnicoljubnosti ne glede na svojo politično, ideološko ali svetovnonazorsko usmeritev, za popolnoma nesprejemljivo ravnanje, na podlagi katerega upravičeno sklepam, da tudi kot soavtor besedila novinarske peticije ni zapisal resnice." Blaž Zgaga naj bi se tako utemeljil kot "politikant" in v sramoto novinarski profesiji.

Več [portal RTVS](#).

O komisiji, ki je ne bo in prevodu, ki mogoče bo

21.11.2007 ob 00:51

Iz današnjega (21. 11. 2007) Dnevnika

[Vlado Mihelj](#) o »novinarski zaroti« in samodokazovanju:

A če iz te »klinične« dimenzije ponedeljkove seanse v državnem zboru preidemo na politično, se je treba vprašati, kaj je Janša hotel in kaj dosegel. Najprej v oceni o vsesplošni novinarski zaroti. Če je kdo še dvomil o opisu stanja, ki so ga posredovali novinarji v svoji peticiji, je vsak dvom odpadel po skoraj dveurnem napadanju novinarjev. Zelo se strinjam s Školčevim predlogom, da bi bilo treba premierjev govor prevesti v angleščino in poslati na vse tiste naslove, ki so dobili peticijo 571 novinarjev. A ker tega Cukjati in državni zbor ne bosta naredila, naj to naredi novinarsko stanovsko društvo. Prepričan sem, da potem ne bo nobenega dvoma več, da je opisana situacija svobode in položaja medijev v Sloveniji resnična.

[Marc Gruber](#) o neodvisni komisiji, ki pa je ne bo, ker je Janša ne želi:

Direktor Mednarodne zveze novinarjev (IFJ), pristojen za Evropo, Marc Gruber je v pogovoru za Dnevnik dejal, da se mu zdi "zelo nenavadno med razlogi za morebiten odstop navajati peticijo novinarjev". Sicer meni, da bi bilo najbolje uvesti preiskavo, ki bi preverila očitke novinarske in vladne strani. "Prepričan sem, da imate v Sloveniji dovolj neodvisnih pravnikov in medijskih strokovnjakov, ki bi lahko to storili," pravi.

Magnetogram premierjevega strokovnega ekspozija o medijih

21.11.2007 ob 07:59

Želeli smo narediti izbor iz nastopa g. Janše ob glasovanju o zaupnici vladi (v resnici o nezaupnici novinarjem), vendar imajo njegovi ekskurzi v medije več kot 10 strani. Objavljamo povezavo na celoten govor, ki mora ostati v integralni obliki, ker ima kot takšen zgodovinsko vrednost: [tukaj](#).

Na isti strani je tudi povezava na grafične prikaze, ki jih je pridno prezentirala in servisirala RTVS (z nekaj manjšimi spodrsljaji).

Jančič v Odmevih brez zagat glede svoje politične podpore

21.11.2007 ob 08:01

Včerajšnji Odmevi niso odgovorili na naslovno vprašanje, ki je bilo dobro in se je glasilo: »So novinarji res krivi za slabo podobo Slovenije v tujini?« Novinar jim ga sploh ni zastavil, pa bi moral.

Namesto da bi se v studiu razpravljalo o stališčih politike in vlade do medijev, se je poskušalo razdeliti novinarje in prenesti poudarek drugam. V studiu so sedeli Grega Repovž (DNS), Miran Lesjak (Dnevnik), Dejan Steinbuch (Žurnal) in Peter Jančič (Delo), razdeljeni po ključu peticija vs. kontrapeticija, društvo novinarjev vs. društvo novinarjev.

Povzetek Odmevov v [STA poročilu](#), v spominu bo ostal del dialoga:

Vprašanje Bobovnika: *»Gospod Jančič, vi ste na mesto odgovornega urednika na Delu prišli, po mnenju mnogih, kot oblasti všečen človek.«*

Odgovor Jančiča: *»V čem je zagata?«*

Pojasnilo Bobovnika: *»Ne, samo sprašujem, ali to drži.«*

Če ni zagate, je pač ni.

Handelsblatt: Ruske razmere v Sloveniji, ne ravno beloruske

21.11.2007 ob 08:10

Handelsblatt je najvplivnejši nemški finančni časopis. Prav na dan predsedniških volitev (11. 11. 2007) je objavil reportažo o Sloveniji z naslovom »Ruske razmere« in se dotaknil vpliva vlade na medije. O Janši kot domnevni žrtvi medijev in ne rablju, o medijski cenzuri, o dogovoru za prevlado nad Delom med vlado in Pivovarno Laško in še čem v spodnjem odlomku in celotnem članku. Spomnimo, da je v torek Janša ponudil možnost odstopa.

Für Brankica Petkovic vom Mirovni-Forschungsinstitut Ljubljana bilden sich „nun Oligarchen in Slowenien aus den bisherigen CEOs von Firmen heraus. Dabei stellt sich die Frage, woher die so viel Geld für die Aktienkäufe haben.“ Manchen erinnert das schon an Zustände in Russland: Oligarchen paktieren mit Amtsträgern, um Journalisten und Medien zu kontrollieren und so missliebige Kritik zu unterdrücken. Das hat Folgen: „Substanzielle Rückschritte im Wirtschaftsklima“ sieht Jernej Smajdek, Wirtschaftschef der Zeitung „Slovenia Times“. Er beobachtet einen „schmutzigen Kampf zwischen einheimischen Kapitalgruppen um die Dominanz über die slowenische Ökonomie“.

Ein Kampfplatz sind die Medien der slawischen Alpenrepublik. Sie würden von der Regierung drangsaliert, nicht genehme Chefredakteure und Manager von Fernsehsendern, Zeitungen und Zeitschriften würden von der Regierung ausgetauscht. Berichte über mehrere Geheimdienstaffären, in die die Regierung des rechtskonservativen Premiers Jansa verwickelt sei, seien zensiert worden, beklagen slowenische Journalisten. Auch seien unliebsame Publikationen wie „Delo“, die größte Zeitung Ljubljanas, Getreuen des Premierministers übergeben worden. Andere Blätter werden von staatlich kontrollierten Banken, Versicherungen und Pensionsfonds an die Leine gelegt. Besuch bei Premier Jansa. Durchs Fenster seines Empfangszimmers sieht man die zwischen Tirana und Wladiwostok typischen sozialistischen Beton-Prunkbauten emporragen und stählerne Statuen, die ihre starren Blicke aus dem ex-jugoslawischen Nichts in den Himmel richten, während der Fluss Ljubljanica seinen Weg durch die Altstadt zieht.

Zensur? Abschaffung der unabhängigen Presse? Janez Jansa weist so etwas empört zurück: „Das stimmt nicht. 99 von 100 Artikeln in der slowenischen Presse sind regierungskritisch“, ereifert er sich. Noch aus „sozialistischen Zeiten rührt die Vermischung von Medien und Politik her“, sagt Jansa. Was heißen soll: Er sei eher Opfer als Täter. Denn „die größten Medien sind mit der Opposition verbunden, die ja zuvor faktisch seit der Unabhängigkeit regiert hat.“ Und die Rufe der Journalisten nach mehr Pressefreiheit „sind Teil des Wahlkampfs – das ist Politik“. Doch selbst EU-Vertreter in der Hauptstadt Sloweniens sind irritiert über „das harte Vorgehen der Regierung gegen die Medien“. Zudem sind Jansas Argumente leicht zu widerlegen: Wichtigster Aktionär bei der Zeitung „Delo“ etwa, deren 15-stöckiges Verlagshaus wegen seiner Farbe den Spitznamen „Schwarze Witwe“ trägt, ist die Lasko-Brauerei. Und Bojan Srot, der Bruder des Brauerei-Chefs, soll nun Parteichef von Premier Jansas Koalitionspartner, der Slowenischen Volkspartei, werden. Dahinter stehe,

berichten Kenner in Ljubljana, ein Deal zwischen der Brauerei und der Regierung: Als Gegenleistung für die Übernahme der Mercator-Handelskette vom Staat habe Lasko der Regierung die Kontrolle der Zeitung überlassen. „Wir sind der Kollateralschaden in einer Privatisierung, die noch undurchsichtiger verlief als die dubiose Zerschlagung des russischen Ölkonzerns Yukos“, sagt „Delo“-Ressortleiter Boris Cibej. Dadurch habe „Delo“ so massiv an Auflage verloren, dass Lasko inzwischen die Reißleine gezogen und den Topmanager des Verlags ausgetauscht hat. Mittlerweile habe sich Lasko-Chef Bosko Srot angesichts der Zerstrittenheit des Kabinetts von der Regierung freigeschwommen und nutze seine Medienmacht zunehmend für sich.

[Celoten članek.](#)

Imenitno, a tudi težko je biti večkraten kolumnist

21.11.2007 ob 14:50

Dr. Matej Makarovič piše kolumne za Delo, Večer, Demokracijo. In še kam. Takšna multiplicirana pozornost ga je ob vseh drugih komentatorskih pozicijah doletela kot provladnega kolumnista v provladnih medijih; o tem [smo že pisali](#) in želeli povedati, da takšna izbira dokazuje provladnost omenjenih medijev. (Če Delo ni več provladno, to ne spremeni teze.) Ne preseneča torej, da je tudi član novega [Združenja novinarjev in publicistov](#), a seveda tudi Zbora za republiko.

Danes (21. 11. 2007) Makarovič hkrati objavlja kolumno v Delu in Večeru. Delova nosi naslov »[Pred zaupnico vladi in po njej](#)«, Večerova »[Motivi ob zaupnici](#)«. Obakrat analizira glasovanje ob zaupnici.

Drži, avtorjeva legitimna pravica je, da piše o isti stvari dvakrat in morebiti je takšna celo zahteva časopisov. Kot je legitimna pravica urednikov, da ga angažirajo v več časopisih hkrati in da so zadovoljni, če nastopa na isti dan z isto temo. Nekateri bralci in naročniki Dela in Večera, denimo, so manj, ker je naporno brati podobne ideje dvakrat in dvakrat zanje plačati. Še zlasti, ker tudi njegov kolega dr. Matevž Tomšič nastopa na enak način, z istimi tezami in v obeh časopisih. In kot da to ni dovolj, sta oba analitika uporabljena še vsakodnevnih notranjepolitičnih komentarjih kot intervjuvanca oziroma sta udeležena s svojimi izjavami. Najmanj, kar lahko tu rečemo, je, da vsenavočnost obeh avtorjev ne more biti naključna in od politike neodvisna.

Omenimo dve podrobnosti. Prva je, kako Makarovič rešuje izziv »dvojnih misli« na isto temo. Druga je, kako se zaplete glede stališča o Janševih napadih na medije, o katerih sicer, bo že vedel zakaj, ne spregovori.

1. Poglejmo najprej, kako bistro je danes Makarovič rešil izziv dvojnih misli na isto temo.

V Večeru zaključí takole:

Kakorkoli je Janša začel to igro na precej nenavaden način, je zdaj - najmanj etapni - zmagovalec. Opozicija je potisnjena v defenzivo, ko mora namesto običajne kritike vlade dokazovati svojo domoljubnost, vladajoča koalicija je trdnejša in ima možnost vladanja z več avtoritete, kar ji bo lahko pomagalo tudi pri predsedovanju EU. Po daljšem času se tako zdi, da imata vlada in njen predsednik politično pobudo spet v svojih rokah.

V Delu zaključí takole:

V danih razmerah je predsednik vlade z zaupnico pravzaprav dosegel največ, kar je sploh mogel doseči. Opozicijo je – po daljšem času spet – potisnil v precej defenzivno in nekoliko shizofreno situacijo, ko je trdila, da je vlada slaba in mora ostati; ko je bila za to, da vlada ostane in je hkrati glasovala za njen padec. Vlada se ne more in

ne sme spopadati s civilno družbo, lahko pa si poskuša utrditi svojo pozicijo znotraj politike. In to ji je včeraj v veliki meri tudi uspelo.

2. Poglejmo drugič, kako reši izziv izoginitve glavni temi Janševega nastopa, tj. napadu na medije, v Delu.

Predsednik vlade to očitno razume, zato glavna tarča njegovih kritik v resnici ni bila in ni smela biti novinarska peticija, pa kakor koli so v njej navedene trditve skregane z empiričnimi dejstvi, zdravo pametjo pa tudi interesi Slovenije pred predsedovanjem EU, temveč povezava med delom civilne družbe in delom (opozicijske) politike.

Stavek je praktično edina omemba v to smer, tj. razprave o medijih in novinarjih, ki je poglobitni poudarek vseh komentarjev. Kaj je Makarovič želel povedati, ne vemo. Kar je povedal, je nesmisel. Sintagma »glavna tarča njegovih kritik v resnici ni bila in ni smela biti novinarska peticija« je dvoumen in semantično protisloven. Če trdi, da Janševa tarča »ni bila novinarska peticija«, potem je gledal nek drug prenos in živi v drugem svetu. Če trdi, da »ni smela biti novinarska peticija«, potem je to gramatikalno napačno in semantično bizarno. Oboje skupaj pa duplicira bizarne učinke in je v medsebojnem protislovju. Če kdo poda smiselno razlago odlomka, smo pripravljeni trditev umakniti.

[Novinar Frelih ob pogodbo, Vasle nadaljuje veličastno tradicijo](#)

21.11.2007 ob 16:54

Zaposleni in uredniki na RA Slovenija še naprej mahajo s svojim odpovedmi, ki jih izstavlja direktor Vinko Vasle. Kot v sliki in besedi [poročča Vest](#), je Sandi Frelih, sicer že deset let urednik radijske oddaje Studio ob 17-ih, prejel odpoved pogodbe s 1. decembrom letos in bo premeščen na drugo delovno mesto.

Ker javno razlogi niso bili navedeni (in domnevno tudi ne bodo), lahko zgolj ugibamo, a je odpoved zelo verjetno povezana z dogodkom, o katerem smo že pisali na [teh mestih](#) in zaradi katerega Frelih ne nosi prav nobene krivde.

O tem, da je direktor RA Slovenija na lastno pest uravnotežil sestavo oddaje Studio ob 17 in vanjo povabil poslanca SDS Branka Grimsa, [smo že poročali](#). To je storil, ker se menda minister Zver ni mogel udeležiti oddaje. Urednik Sandi Frelih je za Grimsov prihod izvedel nekaj minut pred oddajo, ko ga je o tem obvestil Vinko Vasle. »Četudi bi bila izbira sogovornikov napačna, je skrajno neobičajno, da eden od gostov pride v studio na povabilo direktorja brez vednosti avtorja oddaje in urednika.« Sestava razprave o financiranju (privatnega) šolstva je bila sicer tudi brez Zvera že »uravnotežena«: Slavko Gaber, Branimir Štrukelj (SVIZ), Majda Potrata (SD) so sedeli proti Marjetici Uhan (NSi), Mojci Škrinjar (ministrstvo za šolstvo) ter Ivu Keržetu (gimnazija A. M. Slomška).

Vasletova pobuda je zato bila neosnovana. Ne more se sklicevati na neuravnoteženost, ne more se sklicevati na to, da tam ni bilo predstavnika ministrstva.

Zaenkrat čakamo na uradna pojasnila za odpoved, ki se je zgodila le dva dneva po Janševem kalimerovskem dokazovanju, da ne nadzira medije.

Very decent proposal: odgovorni urednik Dela naj počisti tudi doma, enako pa tudi ostali

21.11.2007 ob 17:36

Odgovorni urednik Dela Janez Markeš se je včeraj v javnem nastopu na RTVS zavzel za to, da javni zavod v svoje oddaje povabi novinarje, ki bodo spregovorili o svojem stanju. Da je to odlična priložnost za zavrnitev trditev g. Janše, češ da so zgodbe o nadzoru medijev manipulacija in laž, da bi bilo to korektno.

Pobudo velja močno podpreti. Naj se sliši resnica, naj se razčisti ta hudobija, ki se je zgodila predsedniku vlade in celi oblateni Sloveniji. Isto poanto je zapisal tudi v [današnje Delovo kolumno](#):

Za začetek bo novinarski korektnosti zadoščeno, če bo nacionalna TV omogočila medijem, da enakovredno odgovorijo na premierove diskvalifikacije, ki jih je izrekel v ekskluzivnem intervjuju prejšnji teden.

G. Markeš pa lahko stori še nekaj. Ker je v zadnjih dveh letih bilo prav Delo deležno neverjetne pozornosti zaradi ocene, da ga nadzoruje vlada, se lahko podvrže istemu principu. Preprosto ponudi možnost, da za Delo spregovorijo (domnevne) politične žrtve. Če se ne more spomniti imen, mu lahko pomagamo ([omembe Dela na tem blogu](#) bodo v majhno pomoč).

Povabi lahko Ervina Hladnika Milharčiča, Matijo Graha, Roka Kajzerja, Mijo Repovž, Petra Kolška.... kot šlager pa lahko v časopisu dajo besedo tudi Andrijani Starina Kosem.

Kar jasno zaznavamo v teh dneh je prav navedeno dejstvo: novinarjem in urednikom pod pritiski in cenzuro ni dana možnost, da spregovorijo, oziroma se mediji sami ne spomnijo, da bi na ta način pomagali ovreči vse lahkotne obtožbe, ki se valijo na njihov račun.

Združenje novinarjev in publicistov pozdravlja sodbo o zadevi Ranc

21.11.2007 ob 20:01

Upravni svet novoustanovljenega Združenja novinarjev in publicistov (ZNP) pozdravlja sodbo vrhovnega sodišča v zadevi novinarja Tomaža Ranca proti državi.

Dodajajo, da sodba "kot nezakonito razveljavlja zlorabljanje policije za nadzor novinarjev in medijskih hiš in ki od sodnikov, ki dajejo dovoljenja za posege v temeljne človekove pravice in svoboščine, zahteva, da takšno ravnanje onemogočijo". Ob tem združenje opozarja na pogumno ravnanje posameznih novinarjev, ki so se pred leti običajni in rutinski praksi zlorab oblasti uprli.

Združenje je bilo ustanovljeno 14. novembra letos. Po besedah nekdanjega odgovornega urednik Dela Petra Jančiča je bilo ZNP ustanovljeno zaradi nezadovoljstva nad sedanjo organiziranostjo novinarjev. Pri novem združenju naj bi šlo v prvi vrsti za prispevek k ohranitvi svobode govora in medijev kot enih od temeljev za delovanje demokratičnih družb.

[STA vest](#) na Večerovi spletni strani.

Predan zapušča Večer, prihaja Skuhala

22.11.2007 ob 09:16

Kot [poroča današnji Dnevnik](#) (povzemamo del besedila), je direktor Milan Predan svoje sodelavce v poslovodstvu in uredništvu te dni seznanil, da s 1. decembrom zapušča časopisno hišo Večer, na njegov položaj pa bo prišel Uroš Skuhala iz Zavarovalnice Maribor.

Nadzorni svet se bo z napovedanim in že nekaj časa pričakovanim odstopom direktorja uradno seznanil na ponedeljkovi seji. Predan, glede katerega krožijo informacije, da si prizadeva najti novo službo v diplomaciji, po možnosti na položaju veleposlanika, informacije o svojem odstopu ni hotel komentirati.

Po zdaj dostopnih neuradnih informacijah naj bi Tomaž Ranc ostal na položaju odgovornega urednika Večera.

Predan je bil [imenovan na funkcijo 17. februarja 2006](#), kasneje je bila na mesto urednice notranje politike imenovana njegova žena. Najbolj je v njegovem mandatu v povezavi z njegovim imenom odmeval [škandal z umikom bloga](#) na Večerovih spletnih straneh, kjer v fotostripu ob Janši in svoji ženi nastopa v glavni vlogi. Z Večera so v zadnjem letu prihajali številni indici, da se politično nadzira besedila, drugi mediji so javno pisali o bunkerju ([1](#), [2](#)) neobjavljenih besedil novinarjev. Spomnimo še, da je novinar Večera Blaž Zgaga s primerom cenzure nad sabo seznanil tuje državnike in inštitucije, kasneje pa je pomagal pri pisanju [novinarske peticije](#).

Premier zamolčal STA

22.11.2007 ob 18:46

Premier je v svoji [famozni filipiki](#) proti novinarjem rekel naslednje:

Vlada ne kontrolira medijev, nima lastniških deležev, ki bi lahko kakorkoli vplivali v medijskih hišah in ne izvaja cenzure. Lastniško stanje oziroma o tem kdo je lastnik medijev v Sloveniji je, če se človek malo potrudi na internetu, več ali manj dostopno.

Malce smo se potrudili po internetu, najprej našli njegov prispevek (magnetogram) na [strani SDS](#), kasneje pa tudi podatek, da je v letu 2005 Republika Slovenija, tj. vlada gospoda Janše, odkupila lastniški delež od družbenika v Slovenski tiskovni agenciji, d.o.o. v višini 3.907 tisoč SIT in s tem postala edini lastnik agencije. Stoodstotni lastnik STA d.o.o. je torej država in taka odločitev je verjetno bila preiščljena ter z namenom političnega prevzema. Janša se je torej zlagal, ko je rekel:

Ampak, da najprej pometemo pred lastnim pragom. Republika Slovenija ima posredno, preko Slovenske odškodninske družbe manjšinske deleže v Večerju - 10%, preko Mobitela, ki je v večinski državni lasti oziroma lasti Telekomu - 2% v Dnevniku, preko Luke Koper, HIT-a in Intereurope - skupaj 30% v Primorskih novicah. Tiskanih medijev je v Sloveniji 918... Republika Slovenija, z izjemo nacionalnega radia in televizije, nima nobenih lastniških deležev v digitalnih medijih.

Zgodbe z nastavitvijo Alenke Paulin (naravnost iz Janševega kabineta), Boruta Meška in drugih najdete v starih zapisih tega bloga.

Markeš zahteva opravičilo Cukjatija

23.11.2007 ob 08:54

Spoštovani g. France Cukjati, predsednik državnega zbora Republike Slovenije,

v ponedeljek, 19. novembra letos, je na zahtevo predsednika vlade Janeza Janše v DZ potekala seja in glasovanje o zaupnici vladi. Ob natančno opredeljeni temi razprave sta bili predsedniku vlade dodeljeni dve uri televizijsko neposredno predvajanega nastopnega govora. V njem je namesto problematike, ki bi zadevala zaupnico vladi, v največjem delu obravnaval medije, med njimi časopis Delo, katerega odgovorni urednik sem.

Kot predsednik najvišjega zakonodajnega telesa države ste dopustili, da je premier Janez Janša svoj nagovor pred zaupnico in mimo dnevnega reda zlorabil za politično problematizacijo in ocenjevanje slovenskih medijev, tudi Dela. V osrednjem hramu slovenske demokracije je predsednik izvršne veje oblasti obtožil novinarje in urednike Dela, da pišejo po nareku lastnikov in da so zavezani njihovemu političnemu prepričanju in strankarski pripadnosti SD.

Predsednik vlade je v parlamentu novinarjem vzel besedo, problematiziral temeljno ustavno in liberalno vrednoto svobode govora in pretoka idej. Novinarjem osrednjega slovenskega dnevnika je odrekel poklicno etiko, osebno integriteto in profesionalnost. Dopustili ste, da je urednikom Dela v osrednjem prostoru demokracije na primeru podpredsednika SD Igorja Lukšiča pripisal cenzuro. Kot že nekaj dni poprej na nacionalni TV je premier izrekal trditve, ki so dokazano neresnične. Utemeljeno je verjeti, da je to storil zavestno in z namenom škodovati dobremu imenu časopisa in ljudi, ki v njem delajo. Niste ga opozorili na neprimernost besed, niste ga ustavili, kot sicer storite pri poslancih, kadar navajajo neresnične ali žaljive trditve.

Janez Janša pa kot predsednik vlade dostojanstva ni vzel samo novinarjem Dela in drugim novinarjem, vzel ga je tudi najvišji instituciji slovenske države, torej instituciji, katere predsednik ste. Sklicujoč se na demokratične vrednote ustave Republike Slovenije in zato, ker menim, da DZ ni prostor za jemanje profesionalnega in osebnega dostojanstva ljudem za zavestno izrekanje lažnivih trditev ali za uzurpacijo politične moči, na vas kot odgovorni urednik Dela naslavljam protest. Menim, da se kaj takega v demokratični državi nikoli ne bi smelo zgoditi, hkrati pa menim, da to tudi ne bi bilo mogoče, če vi kot predsednik parlamenta tega ne bi zavestno dopustili.

V svojem imenu in v imenu novinarjev, ki profesionalno opravljajo svoje delo, pričakujem, da kot predsednik take zlorabe DZ ne boste več dopustili. Pričakujem tudi vaše javno opravičilo novinarjem časnika Delo.

Z dolžnim spoštovanjem,
dr. Janez Markeš,
odgovorni urednik Dela

[Povzeto po Delo.si.](http://Delo.si)

Kabinet vlade o opravičevanju nekaterih zavedenih novinarjev

23.11.2007 ob 09:36

Kako razumeti vsebino spodnje [vesti STA](#)? Kot vse kaže, kabinet predsednika vlade vlaga precej napora, da bi diskreditiral smisel in pomen novinarske peticije. Hajdinjak trdi, da je bilo besedilo peticije naknadno spremenjeno in da so zaradi tega nekateri novinarji oglasili predsedniku vlade. Nadalje trdi, da so nekateri podpisniki zaprosili za umik podpisov, kar pa jim ni bilo omogočeno. Kot tretje trdi, da so se ti podpisniki opravičevali gospodu premierju. Kaj manjka? Seveda imena teh ljudi in dokazi za trditve.

V spodnji vestički se je zgodila še ena, verjetno nenaključna operacija. Stavak »Soavtor peticije Blaž Zgaga za STA v torek ni želel dajati pojasnil, v četrtek pa nam sprva na klice ni odgovarjal, pozneje pa ni bil dosegljiv« se ponovi dvakrat. Stara preverjena metoda osebnih diskvalifikacij, kjer je treba prikazati nekoga kot neodgovornega in izmikljivega, se nadaljuje.

Hajdinjak: Nekateri novinarji so nas obvestili, da so bili zavedeni
23.11.2007

Ljubljana, 23. novembra (STA) - Tiskovni predstavnik vlade Valentin Hajdinjak je za STA pojasnil, da so po javni objavi peticije proti medijski cenzuri s strani nekaterih novinarjev, ki so podpisali peticijo, prejeli sporočilo, da se končno in javnosti znano besedilo peticije precej razlikuje od besedila, ki jim je bilo prvotno dano v podpis in pod katerega so se podpisali. Soavtor peticije Blaž Zgaga za STA v torek ni želel dajati pojasnil, v četrtek nam na klice sprva ni odgovarjal, pozneje pa ni bil dosegljiv.

Kot navajajo v kabinetu predsednika vlade, so jim novinarji sporočili, da so takoj po objavi spremenjenega besedila peticije zaprosili za umik podpisov, saj so ocenili, "da so bili zbrani na lažen in zavajajoč način, pa jim to, "kot je razvidno iz javno dostopnega seznama podpisnikov, ni bilo omogočeno". Ob tem naj bi, kot navajajo v kabinetu, izrazili tudi obžalovanje, da je prišlo do omenjene manipulacije.

Koliko je bilo tovrstnih primerov, jim v kabinetu ni znano. Prav tako jim ni znano, kakšno je bilo prvotno besedilo peticije: "Po naši oceni pa to postavlja še dodatno pod vprašaj verodostojnost omenjene peticije." V kabinetu pojasnjujejo, da so iz sporočil novinarjev, ki so se obrnili na kabinet predsednika vlade, razbrali, da naj bi bila peticija mišljena "le kot podpora tistim kolegom, ki se jim dela cenzura, pri čemer noben stavak, beseda ni dal misliti, da gre za proti-vladno kampanjo."

Soavtor peticije Blaž Zgaga za STA v torek ni želel dajati pojasnil, v četrtek pa nam sprva na klice ni odgovarjal, pozneje pa ni bil dosegljiv.

Predsednik vlade Janez Janša je sicer v ponedeljek med razpravo o zaupnici vladi v državnem zboru opozoril na to, da naj bi nekateri novinarji podpisali drugačno besedilo, kot je bilo pozneje objavljeno v javnosti. Tedaj je dejal, da so se nekateri

novinarji obrnili na njegov kabinet in mu sporočili, da so bili pri podpisu peticije zavedeni.

Zgaga: spremenjena ni bila niti vejica, nihče ni umaknil podpisa

23.11.2007 ob 10:51

Po poročanju 24ur.com (ki je edini poklical nasprotno stran in preveril informacijo), je novinar Zgaga že zanikal tezo o »zavedenih novinarjih«, očitno prozoren manever vlade:

»Poklicali smo tudi enega od pobudnikov peticije, novinarja Večera Blaža Zgago. Obtožbe je odločno zavrnil. Po njegovih besedah od 6. septembra, ko so objavili končno verzijo peticije, do danes "ni spremenjena niti črka niti vejica". "Šokiran sem nad navedbami vladnega tiskovnega predstavnika, ki so popolnoma neresnične," je dejal. "To, da so nekateri zavedeni, je neresnično, vsi so imeli možnost prebrati peticijo," je pojasnil in dodal, da je tak argument žaljiv do podpisnikov peticije in do novinarjev na splošno. Ponazoril je s slikovitim primerom. Vsi smo opravilno sposobne osebe. Če bo nekdo podpisal pogodbo o prodaji hiše, ali bo potem rekel, da je ni razumel? Poudaril je tudi, da se nanj in na soavtorja peticije Mateja Šurca ni obrnil nihče, ki bi dejal, da bi umaknil podpis. Zato pa, kot trdi, pozna več primerov, ko imajo podpisniki probleme v svojih medijih. O podrobnosti ni želel govoriti. Sicer pa sta Zgaga in Šurc premierjeve obtožbe, med njimi je tudi ta, da za peticijo stoji opozicija, že zavrnila. O novinarjih pa pravita: "Podpisali so jo prostovoljno. Novinarji so se imeli možnost seznaniti tudi s tem, da bo peticija poslana na domače in tuje naslove." Prav tako poudarjata, da ni res, da bi novinarji kjer koli zapisali, da bi predsedovanje Slovenije pomenilo grožnjo ali nevarnost EU.«

[Celotna vest.](#)

Zgaga zanika, Hajdinjak trdi, da se novinarji še kar naprej oglašajo, da so zavedeni, a ne navaja imen

23.11.2007 ob 12:40

Kot [poročajo na portalu RTVS](#) in kot smo [že zapisali](#), Zgaga zavrača navedbe Hajdinjaka:

Blaž Zgaga je za MMC izjavil, da zavrača navedbe, da so nekateri novinarji želeli umakniti svoj podpis iz peticije in poudarja, da ga glede tega nihče izmed novinarjev ni obvestil. Zgaga pravi, da se besedilo od 6. septembra, ko je bilo objavljeno, ni spremenilo niti za vejico. Zbiranje podpisov pod peticijo se je nato začelo 10. septembra. Dejal, da je šokiran nad tem, kako se z javnostjo lahko manipulira.

Nenavadno pa je tudi pojasnilo Hajdinjaka, koliko novinarjev se je obrnilo na vlado, češ da so zavedeni, a ob tem ne navede niti enega novinarskega imena:

Koliko je bilo tovrstnih primerov, jim v kabinetu ni znano. Prav tako jim ni znano, kakšno je bilo prvotno besedilo peticije. V kabinetu pojasnjujejo, da so iz sporočil novinarjev, ki so se obrnili na kabinet predsednika vlade, razbrali, da naj bi bila peticija mišljena "le kot podpora tistim kolegom, ki se jim dela cenzura, pri čemer noben stavek ni dal misliti, da gre za protivladno kampanjo". Sporočil novinarjev, da so bili zavedeni, je bilo tako kar nekaj, tudi še po današnji objavi vesti v javnosti. Novinarji, podpisniki peticije, so se nam namreč oglasili tako pisno kot tudi po telefonu, je za MMC pojasnil Hajdinjak.

Javni zavod gre v tožbo poslanca in novinarja

23.11.2007 ob 13:55

RTV Slovenija bo tožila Kumra in Zgago

Ljubljana, 23. novembra (STA) - RTV Slovenija se je odločila tožiti poslanca SD Dušana Kumra in novinarja Večera Blaža Zgago, so sporočili z RTVS. S tem se je nacionalna televizija odzvala na četrtekovo Kumrovo izjavo, da je bil urednik radijske oddaje Studio ob sedemnajstih Sandi Frelih "odstavljen na pritisk in grožnjo poslanca SDS Branka Grimsa", in na Zgagovo izjavo, da "so podpisniki peticije na radiu izgubili mesečno stimulacijo". Po besedah Vasleta naj bi bil Frelih odstavljen zato, ker ni izpolnil niti ene točke načrta prenove oddaje.

Direktor Radia Slovenija Vinko Vasle je sicer v dopisu predsedniku državnega zbora Francetu Cukjatiju in predsedniku SD Borutu Pahorju zapisal, da je trditev poslanca SD Dušana Kumra o političnih vzrokih zamenjave urednika Studia ob sedemnajstih Sandija Freliha nesprejemljiv politični pritisk na vodstvo Radia Slovenija in na avtonomijo njegovega odločanja.

V posebnem dopisu Kumru pa je Vasle omenjenega poslanca SD pozval, naj predloži dokaze za svoje trditve. Obenem je pojasnil, da kadrovske in programske politike na Radiu Slovenija ne ureja ne Branko Grims in ne kdo drug. "Zatorej je popolna neresnica in izmišljotina poslančeva trditev, da je bil Frelih odstavljen z mesta urednika na pritisk in grožnjo poslanca SDS Branka Grimsa," je poudaril. Prav tako je zatrdil, da je pripravljen takoj odstopiti z mesta direktorja Radia Slovenija, če bo Kumer dokazal svoje trditve.

Dodal je tudi, da se je Frelih "pred skoraj pol leta zavezal, da bo uresničil načrt prenove Studia ob sedemnajstih, katerega urednik je bil. Prenovljeni programski načrt oddaje je bil sprejet s soglasjem prisotnih urednikov prvega radijskega programa in urednikov informativnega radijskega programa". Sandi Frelih pa po njegovih besedah programa ni uresničil niti v eni točki.

Po Vasletovih besedah je bil urednik Studia ob sedemnajstih seznanjen s tem, da je njegov nadaljnji uredniški položaj odvisen od uresničitve tega programskega načrta. Obenem je še poudaril, da je Frelih neprofesionalno in nekorektno pripravil Studio ob sedemnajstih, ki naj bi govoril o sporni noveli zakona o šolstvu.

"Zato sem namesto ministra Zvera, za katerega je Frelih zagotavljal, da bo sodeloval v oddaji, na lastno pobudo v oddajo povabil poslanca Branka Grimsa," je še dejal in dodal, da "je Frelih z informacijo o sodelovanju ministra Zvera zavajal odgovornega urednika informativnega programa".

Vasle je na koncu še zatrdil, da je Freliha na uredniško mesto postavil kot programski direktor radia in ga zaradi omenjenih razlogov s tega mesta tudi odpoklical. "Na to mojo odločitev nista in ne moreta vplivati ne gospod Grims in ne gospod Kumer," je sklenil pismo poslancu SD.

V pismu Cukjatiju in Pahorju pa je Vasle zatrdil, da je Radio Slovenija tudi v obdobju njegovega direktorstva ohranil visoko stopnjo zaupanja javnosti. "Na Radiu Slovenija v tem obdobju ne najdete niti enega samega primera cenzure, našli pa boste naša velika skupna prizadevanja po zviševanju profesionalnih in etičnih novinarskih standardov," je pojasnil in dodal, da ne dajejo prednosti nobeni politični stranki ali politiku.

"V tej luči je izjava poslanca Dušana Kumra zelo slabo znamenje, ki govori o tem, da se bo v razgretih političnih časih skušalo obračunavati tudi z našim medijem, čeprav za takšne politične intervence in podtikanja ni nobenega razloga," je še zapisal predsednikoma parlamenta in SD.

Glede morebitnih dokazov o vpletenosti Grimsa v zamenjavo Freliha je Kumer za STA navedel Grimsovo izjavo v parlamentu po oddaji Studia ob sedemnajstih. Po Kumrovih besedah naj bi poslanec SDS oddajo komentiral z naslednjo izjavo: "Šlo je za soočenje, na katerem je bilo splanirano tako, da se tam nihče od takih, ki znajo kaj povedati, ne bi pojavil, ampak je bilo za presenečenje poskrbljeno, smo jim pokvarili igro". Ob tem se je Kumer še vprašal, "kdo so tisti mi, ki so pokvarili igro". Poslanec SD je še dejal, da je njegova izjava na seji državnega zbora "daleč od tega, da bi bila pritisk na svobodo medijev".

Kumer je namreč v četrtek na seji državnega zbora dejal: "Na pritisk in grožnjo poslanca največje poslanske stranke - SDS, gospoda Grimsa, je bil včeraj odstavljen z mesta urednika Studia ob sedemnajstih novinar Sandi Frelih. To so konkretni primeri, ki se zdaj dogajajo, tako, da ni treba nazaj govoriti o primerih. Lahko, ker so evidentirani."

Zgaga pa je 16. novembra izjavil, da "so podpisniki peticije na radiu izgubili mesečno stimulacijo", v torek pa naj bi v dopisu za radio svojo izjavo spremenil in zapisal, da so samo "nekateri podpisniki peticije na Radiu Slovenija izgubili mesečno stimulacijo".

[Tudi EFJ predlaga vladi preiskavo o medijih](#)

23.11.2007 ob 15:31

V današnjem poročilu za javnost se EFJ (European Federation of Journalists) naslavlja na premierja Janšo z željo, da vzpostavi »dialog z novinarji o medijskih problemih« in predlaga preiskavo (doslej sta to storili že IPI in RSF) o vse oblikah političnega vmešavanja v slovenske medije. Spomnimo, da je Janša zavrnil možnost ustanovitve komisije z argumentom, da ne obstajajo nobena dokazila o pritiskih in cenzuri. Kot kaže, se je to sredo vlada naslovila na EFJ in jo obvestila, da ima v Sloveniji moč obvladovanja medijev opozicija, ne vlada!

Poročilo je dostopno [na tej strani](#) in spodaj.

EFJ Calls on Slovenian Leaders to Work with Journalists to Face Media Crisis

23/11/2007

The European Federation of Journalists (EFJ), the European regional group of the International Federation of Journalists, today called on Slovenian Prime Minister Janez Janša to enter into dialogue with journalists over media problems and to use the upcoming European Union presidency to send a message the Slovenia is willing to fight for media freedom.

Journalists are concerned that his administration is avoiding serious questions over policy by claiming that widespread media protests are an effort to make his government look bad and undermine the country's capacity to hold the EU presidency which it takes over on January 1.

"The upcoming EU presidency offers the Prime Minister a great opportunity to deal with the serious accusations launched by the Slovenian journalists' community," said EFJ General Secretary Aidan White. "By engaging in a serious investigation and discussion with media he can work toward resolution of the crisis in Slovenian media."

On Monday Janša won a vote of confidence in the Slovenian Parliament and, according to reports, in an address that lasted nearly two hours he made numerous criticisms of the press saying that questions from abroad about interference in the media would make it "virtually impossible" for Slovenia to preside over the EU.

He was responding to a petition signed by 571 journalists – about 20 percent of all those working in Slovenia — which denounced intolerable pressure in the newsrooms. The journalists who initiated the protest said it had no political motivation and originated from journalists themselves.

The petition accuses Prime Minister Janša of "restricting media freedom" in the country. The state owns shares in large Slovenian companies which are also co-

owners of media, and there have been major changes to boards of administration and management in major Slovenian media. The journalists also say daily editorial decisions are subject to political considerations.

In a letter addressed to the EFJ on Wednesday, the Slovenian government protested that it is opposition parties that are in a position to exercise undue control over media - not the government.

"We welcome this response and the concerns expressed and urge the government to launch a public inquiry into all forms of political interference in Slovenian journalism," added White.

The EFJ and IFJ believe that an inquiry into the allegations would send an extremely positive signal to the European Union that the Slovenian government is prepared to take a stand for media freedom and quality journalism not just in Slovenia but throughout Europe.

Frelih: »Vsak izgovor za zamenjavo je dober«

23.11.2007 ob 16:58

O [zadevi Frelih](#) do danes razen Dnevnika in Mladine niso poročali ne RTVS, ne Delo in ne Večer, če omenimo nekatere. Čeprav se je zgodila le nekaj dni po Janševem obračunu z mediji v parlamentu, kjer je poskušal ustvariti vtis, da so pred njim mediji povsem varni. Toliko o cenzuri! Danes o Frelihu nekateri pač bodo poročali. A zaradi izjave poslanca SD Dušana Kumra, ki ga bo vodstvo RTVS tožilo, danes pa se je javil tudi Frelih in odgovoril na očitke direktorja RA SLO, Vinka Vasleta. Spodaj je [vest STA](#).

Frelih: Očitki o neizpolnitvi načrta prenove so le izgovor

23.11.2007

Ljubljana, 23. novembra (STA) - Odstavljeni urednik oddaje Studio ob sedemnajstih na Radio Slovenija Sandi Frelih je za STA povedal, da ni bil nikoli seznanjen z nikakršnim sklepom o tem, da bi bil njegov uredniški položaj odvisen od načrta prenove oddaje. Po njegovih zagotovilih na sestanku, kjer so razpravljali o prenovi oddaje, niso sprejeli nobenih pisnih sklepov in usmeritev. "Je pa izgovor za zamenjavo dober," je dodal.

Frelih je pojasnil, da je bil 13. aprila letos na Radio Slovenija poldrugo uro trajajoči sestanek o prenovi oddaje. Na njem je predstavil svoje načrte na petih straneh, je dejal in dodal, da je svoje načrte za prenavo predstavil tudi novinar Tomaž Celestina. "Ni bilo nobenih pisnih sklepov in usmeritev, niti sklepa, da je njegova usoda odvisna od tega," je zatrdil odstavljeno urednik.

Na sestanku naj bi med drugim sodelovala tudi direktor radia Vinko Vasle in odgovorni urednik informativnega programa na nacionalnem radiu Matjaž Erznožnik.

Glede sporne oddaje o novi šolski zakonodaji je povedal, da "so bili vabljeni vsi relevantni sogovorniki". Prepričan je tudi, da je bila oddaja uravnotežena. "Po oddaji sem dejal, da lahko odstopim, če je moja napaka, da ni bil povabljen v oddajo poslanec SDS Branko Grims," je dejal. Po njegovih besedah pa mu je Vasle odgovoril, naj ne odstopi, ker bi postal žrtev.

O Vasletovih očitkih, da naj bi z informacijo o sodelovanju ministra za šolstvo in šport Milana Zvera v omenjeni oddaji zavajal odgovornega urednika informativnega programa, pa je Frelih odgovoril, da to ni res. "To je moja beseda proti njegovi," je še dodal.

Direktor nacionalnega radia je v dopisu poslancu SD Dušanu Kumru zapisal, da je odstavil Freliha zato, ker ni uresničil načrta prenove oddaje. Dodal je tudi, da se je Frelih "pred skoraj pol leta zavezal, da bo uresničil načrt prenove Studia ob sedemnajstih, katerega urednik je bil. Prenovljeni programski načrt oddaje je bil sprejet s soglasjem prisotnih urednikov prvega radijskega programa in urednikov

informativnega radijskega programa". Sandi Frelj pa po njegovih besedah programa ni uresničil niti v eni točki.

Po Vasletovih besedah je bil urednik Studia ob sedemnajstih seznanjen s tem, da je njegov nadaljnji uredniški položaj odvisen od uresničitve tega programskega načrta. Obenem je še poudaril, da je Frelj neprofesionalno in nekorektno pripravil Studio ob sedemnajstih, ki naj bi govoril o sporni noveli zakona o šolstvu.

"Zato sem namesto ministra Zvera, za katerega je Frelj zagotavljal, da bo sodeloval v oddaji, na lastno pobudo v oddajo povabil poslanca Branka Grimsa," je še dejal in dodal, da "je Frelj z informacijo o sodelovanju ministra Zvera zavajal odgovornega urednika informativnega programa".

Frelihovo pisno pojasnilo

23.11.2007 ob 20:09

[Vestička STA](#), ki smo jo objavili, je pozatrjevanju Sandija Freliha nastala brez njegove privolitve po objavi v zasebnem pogovoru in ob jasni naznanitvi, da bo svoje stališče danes podal pisno. Objavljamo ga spodaj.

V svojem pojasnilu ima moj direktor Vinko Vasle prav. V tem namreč, da me lahko odpokliče kadarkoli hoče. Res je, da sem pred letom dni, kmalu po uveljavitvi novega statuta RTV na njegovo zahtevo predal posle urednika 1. programa in Studia ob 17 sedanjemu odgovornemu uredniku in na njegov predlog ohranil položaj urednika oddaje.

Sam svojih stališč in pogledov na več kot 30 let staro oddajo, nisem spreminjal. Prepričan sem, da uspešno opravljam svoje delo. Oddaja po kvaliteti raste, je raznovrstna po obliki, vsebini in zvrsteh novinarske obdelave. Številne še naprej prejemajo vrsto pohval, tudi od nadrejenih. Predvsem po zaslugi avtorjev in gostov.

Drugih direktorjevih navedb o konkretnem Studiu ob 17ih ne bom komentiral. Obširno so bile pojasnjene v dnevnem tisku. Za nadaljnja razčiščevanja obstojajo druge poti. Dogajanje pred samo oddajo lahko popišejo, kolikor so mu sledili tudi gostje, ki so bili v tem času v preddverju radia in nato na programu. Nekateri so to storili.

In kot sem rekel dan po oddaji: če je res takšna napaka, da kljub prvotno enakopravno zastopani udeležbi zagovornikov in nasprotnikov nove šolske zakonodaje ni bil povabljen poslanec SDS, me lahko direktor kadarkoli zamenja. Ima vse pristojnosti. In to bo zdaj očitno tudi storil.

Sandi Frelih

DNS: Pravica podpisati peticijo je demokratični inštitut

23.11.2007 ob 20:11

[Povzeto po STA](#) via Matkurja:

DNS poziva vlado k prenehanju diskreditacij novinarjev

23.11.2007

Ljubljana, 23. novembra (STA) - Upravni odbor Društva novinarjev Slovenije je v današnji izjavi za javnost pozval vlado, naj preneha z diskreditacijami novinarjev in podpisnikov peticije zoper cenzuro, so sporočili iz DNS. Menijo, da to, kar zadnje dni doživljajo novinarji Blaž Zgaga, Matej Šurc in Sandi Frelih, ruši dosežke novinarstva v demokratični družbi.

Pravica do izražanja mnenja je temeljna ustavna pravica v Sloveniji in temeljna pravica, ki jo v Evropski uniji zagotavlja Deklaracija o človekovih pravicah, so še zapisali.

Upravni odbor Društva novinarjev Slovenije poziva vlado, naj preneha tudi s "preštevanjem" novinarjev, ki so podpisali omenjeno peticijo. Z ustvarjanjem vtisa o domnevni neverodostojnosti podpisnikov peticije, kot to počne vladni tiskovni predstavnik, se po njihovem mnenju izvaja pritisk na podpisnike in obrača pozornost stran od vsebine peticije, so še zapisali v izjavi za javnost pri DNS.

"Pravica podpisovati peticije je temeljni demokratični inštrument in je bila v Sloveniji dokončno izbojevana leta 1988, ko se je pod peticijo Odbora za zaščito človekovih pravic podpisalo ogromno ljudi," so še zapisali in pozvali vlado, naj te tradicije ne prekine.

Šrot o medijih, ki so v Janševih krempljih in tistih, ki niso

23.11.2007 ob 22:37

Citata iz pisma Pivovarne Laške in predsednika njene uprave, Boška Šrota, dostopna na [RTVS](#) in [Siol.net](#):

O Janševih krempljih nad mediji:

Kritičen je bil še do dejstva, da je Janša Pivovarno Laško omenjal kot medijski konglomerat, in zatrdil, da se Pivovarna za razliko od vseh dosedanjih vlad, tudi Janševe, ni nikoli vtikala v kadrovanje v Delu, katerega lastnik je: "Želimo biti neodvisen in verodostojen medij, na katerega ne bo vplivala aktualna politika. Seveda ta medij ni kriv za slabo podobo Slovenije v svetu, saj korektno poroča kot mnogi, ki niso v vaših krempljih".

O neodvisnosti golfa in članske izkaznice na sposobnost v nadzornem svetu medija:

Poudaril je tudi, da v celotni skupini Pivovarna Laško zaposluje sposobne ljudi, ne glede na njihove hobije, politično opredeljenost ali znanje igranja golfa. Dokaz za to je po Šrotovih besedah predsednica nadzornega sveta osrednjega slovenska časnika Andrijana Starem Kosina, ki je dolgoletna članica SDS. Na podlagi teh dejstev, tako Šrot, bi lahko napačno sklepali, da Delo vodi SDS. "Vendar v naših vrstah ni prostora za klientelizem in nepotizem. Štejejo le rezultati. Naši so odlični, kakšni pa so vaši, bomo volivci povedali na skorajšnjih volitvah," je še v odprtem pismu zapisal prvi mož Pivovarne Laško.

Jančar skoraj polil kavo, ko je slišal za cenzuro v Sloveniji

23.11.2007 ob 23:27

Že razumemo, da pisatelj Drago Jančar politično favorizira stranko SDS in Janeza Janšo, toda [tale jutrišnja Delova kolumna](#) je res akademski cinizem:

Prejšnji teden sem v neki dunajski kavarni skoraj polil jutranjo kavo, ko sem prebral, da v Sloveniji vlada cenzura, da vlada nadzira vse medije prek lastniških deležev v njih in da je to slabo znamenje za slovensko predsedovanje Evropski uniji. Članek se je skliceval na peticijo slovenskih novinarjev. Nikakor ne bi skoraj polil jutranje kave, če bi šlo samo za vprašanje patriotizma. Patriot se zna hitro potolažiti: ah, ti Avstrijci, reče, ne privoščijo nam, da bomo vodili Evropo, mi včerajšnji podložniki. Pa še na prvi strani časopisa pišejo o hudem povišanju življenjskih stroškov v Avstriji, slabe novice iz sosedstva jim to pomagajo prebaviti. Nisem skoraj polil kave zaradi domovinskih čustev, ampak zaradi začudenja: da je v teh dveh mesecih, ko sem veliko na tujem in samo občasno in površno berem slovenske časopise, doma zavladala cenzura? Ki naj bi bila slabo znamenje za slovensko predsedovanje EU? In katere medije ima v posesti vlada, ko pa niti za en sam časopis ne moremo reči, da je, kakor je to običajno skoraj v vseh evropskih državah, provladen?

»Zelo me je sram pred vami, Slovenijo in svetom«

24.11.2007 ob 12:20

[Elektronsko pismo](#) skesane in razočarane novinark, objavljeno v samostojnem prispevku Vesti in ki trenutno služi kot kronski dokaz vladini dobro premišljeni strategiji odvzeti kredibilnost novinarski peticiji, novinarjem in njenim učinkom, vsebuje nekaj zanimivih posebnosti. [O njem smo že pisali](#), zdaj opozorimo na naslednje elemente:

1. Pismo vsebuje tri zaglavja, od katerih je eno prilepljeno »samostojno«, tj. brez vsebine.
2. Podpisa (signaturi) obeh novinark sta enaki; po zatrjevanju nekaterih le redki novinarji na RTVS uporabljajo takšno šablono.
3. Vsebina pisma prve novinark (ki je edino »vsebinsko«) se nenavadno ujema z nekaterimi željami vlade in predvsem izjavami premierja v ponedeljek ali pred tem, da peticiji odvzame kredibilnost: omenja zavedenost, omenja obžalovanje, omenja tezo o dveh različnih vsebinah peticije, omenja sram(oto).
4. Pobudniki in podpisniki bi lahko zlahka zavrnil trditve, a je nenavadno, da tega ne storijo; omenja se zahteva po umiku podpisa (če je ta resnično obstajala, bi jo morala anonimizirana novinarka dokumentirati); omenja se ponarejenost peticije, češ obstajala sta dva teksta (če je to res, se to da dokazati, dokazati pa se da tudi obratno, da ni res).
5. Nenavadno je, da novinarka ne spregovori javno, saj je predmet njenega protesta prav dejstvo, da ni umaknjen njen podpis; v danih razmerah pa ga ni mogoče umakniti, če se ne razkrije – tu bi pobudniki morali podpisnico k temu pozvati.
6. Izjemno nenavaden, tako rekoč podrepniški je ton opravičevanja (»Zelo mi je žal« se ponovi dvakrat, občutena sramota dokazuje izjemno psihično stisko novinark), ki jo lahko pričakujemo le od izjemno lojalnega avtorja.

Splošen vtis je, da je takšna gesta prišla vladi kot naročena (in je morebiti tudi bila) in z njo za vsaj domačo javnost uspešno nevtralizira učinkovanja peticije. Javnost zdaj dvomi, kaj je res in nima več tako dobrih razlogov verjeti avtorjem peticije. Pričakovali bi, da bodo podpisniki na te obtožbe odgovorili bolj ofenzivno.

Handelsblatt drugič: o praskah na slovenski demokraciji

24.11.2007 ob 20:15

[Handelsblatt smo že citirali](#) in veseli nas, da so nas opazili tudi [nekateri kolumnisti](#). Glede na uspeh nadaljujemo – članek »Sloweniens Lack zeigt erste Kratzer« je sicer objavljen že 29. 10. 2007, a ni nič manj aktualen. O tem, kako slovenski lak kaže prve praske, o nekoč zgledni učenki, ki se pred predsedovanjem EU zapleta v protislovja, o novinarski peticiji, o pritiskih na medije in upanju na več demokracije pred predsedovanjem.

[Celoten članek.](#)

Demanti Hajdinjaka: neresnične obtožbe o spreminjanju besedila peticije in umiku podpisov

24.11.2007 ob 21:01

O včerajšnjem (23. 11. 2007) demantiju novinarjev Zgaga in Šurca smo že pisali, vendar smo šele danes prejeli integralno verzijo besedila. Primerjaj še npr. [zapis Dela](#).

Navedbe tiskovnega predstavnika vlade so neresnične

Navedbe tiskovnega predstavnika vlade g. Valentina Hajdinjaka o Peticiji zoper cenzuro in politične pritiske na novinarje v Sloveniji, ki jih je danes posredovala Slovenska tiskovna agencija, so neresnične, zavajajoče in jih odločno zavračava. Ni res, da se je besedilo peticije kakorkoli spreminjalo med zbiranjem podpisov ali kasneje. Od 6. septembra zvečer, ko je bilo oblikovanje peticije zaključeno, se besedilo peticije ni spremenilo. Podpisi so se uradno pričeli zbirati 10. septembra, po objavi peticije, 26. septembra, pa je besedilo javno dostopno na spletni strani www.peticijazopercenzuro.com. Tudi navedbe, da naj bi naju po objavi peticije katerikoli podpisnik zaprosil za umik podpisa, niso resnične. Prav tako so neutemeljene trditve, da so se podpisi zbirali na lažen in zavajajoč način.

Matej Šurc

Blaž Zgaga

O primeru Frelih Delo ni poročalo, Večer tudi ne

24.11.2007 ob 21:02

Pričakovali bi, da bo časopis Delo po tistem, ko poskuša biti »uravnotežen« še v drugo (v prvo mu je v režiji Petra Jančiča in Danila Slivnika pač spodletelo), nekoliko bolj dovzeten za primere političnih pritiskov. Še zlasti po aktualnem napadu predsednika vlade, ki ga obtožuje cenzure zdaj, ko mu je ušel izpod nadzora.

A tiskano Delo do današnjega dne o [primeru Frelih](#) ni poročalo, tudi o tožbi vodstva RTVS zoper poslanca Dušana Kumra ne. Nekaj podobnega je storila tudi RTV SLO, namreč molčala, enako velja za Večer, ki [še danes poroča](#) o zadevi skozi sporočilo, da bo vodstvo RTVS tožilo poslanca in novinarja Blaža Zgago. Zakaj, bralec Večera ne more vedeti.

Takšno ravnanje je nenavadno v času nekaj dni po glasovanju o zaupnici in splošnem zatrjevanju premierja, da pritiskov na novinarje ni. Spomnimo, da je Frelih moral oditi, ker je menda preslabo uravnotežil zasedbo v svoji oddaji Studio ob 17. Šlo je za politični pritisk in jasen poskus vplivanja na zasedbo nastopajočih. Zapis o tem v splošnem konglomeratu dogodkov [prinaša zgolj spletno Delo](#).

Miro Petek ima raje Janšo kot resnico

25.11.2007 ob 14:35

Rok Praprotnik [v Dnevnikovem Objektivu](#) (24. 11. 2007) našteva nekatere primere političnih pritiskov in cenzure, ki jih je Janša v svojem govoru zanikal. Izpostavi pa tudi premierjev argument »Kje ste bili pa takrat?«, s katerim novinarje obtoži, da se niso solidarizirali z »njegovim« poslancem Mirom Petkom in pisali peticije njemu v bran.

Trditev je karseda daleč od resnice, slovenski novinarji še nikoli niso izkazali takšne solidarnosti. Spodaj je del iz govora Janše in »popravek« novinarja Praprotnika. Več o primeru Petek [na spletni strani o tem](#).

Janša: Med nami sedi kolega Miro Petek, preden je kandidiral za poslanca novinar Večera, ki so ga grobo napadli, pretepli zaradi njegovega pisanja in skoraj ubili. Takrat ni šla v svet nobena peticija, da je bila v Sloveniji ogrožena medijska svoboda.

Popravek: Mira Petka, novinarja Večera, so napadli 28. februarja 2001. Razbili so mu glavo in povzročili trajne poškodbe. Novinarska skupnost se je nemudoma zganila. Izšlo je ogromno člankov novinarjev, ki so se ukvarjali z vprašanjem ozadja napada na novinarja. Zaradi pisanja je koroški podjetnik Janko Zakeršnik tožil pet novinarjev, vendar je kasneje od tožb odstopil. Društvo novinarjev Slovenije je sprožilo mednarodno akcijo v zadevi Petek, predstavniki slovenskih novinarjev so odšli v Bruselj, obveščali tuje stanovske organizacije... Mednarodna zveza novinarjev je v Sloveniji glede napada na Petka na pobudo slovenskih novinarjev izvedla preiskavo. Ta je ugotovila številne pomanjkljivosti v postopkih policije in tožilstva.

Epilog: Tožilstvo storilcev ni našlo, Miro Petek pa je svojo novo prepoznavnost unovčil na volitvah leta 2004 - zdaj je poslanec SDS. Ko je premier Janša zanikal angažiranje novinarjev primeru Petek, se Miro Petek ni oglasil in pojasnil, da je resnica povsem drugačna.

[Peticija je predmet diskusij in zaupnice vladi, doslej pa je skoraj nihče ni objavil](#)

25.11.2007 ob 20:34

Novinar Vesti si verjetno ni mislil, da bo [njegova ugotovitev](#), datirana na 26. september 2007, veljala še danes. Komentirala, manipulirana, ovajana, zanikana in sploh popljuvana novinarska peticija še danes ni bila objavljena v nobenem izmed večjih slovenskih medijev, z [izjemo Mladine](#). Ne le, da je bila deležna cenzure tedaj, ko je nastala, o čemer smo pisali, na čuden način se poznavanje njene vsebine predpostavlja še danes. [Tu je](#) denimo njen kratek »povzetek« iz spletnega in tiskanega Dela, [tu je](#) povzetek iz Večera.

Tako kot je o njej debela dva meseca molčal g. Janša, »molčijo« tudi mediji. Peticijo zato in zaradi nenehnih manipulacij predvsem v njenem zadnjem stavku znova objavljamo v celoti spodaj, dodajamo še povezavo na spletno stran www.peticijazopercenzuro.com. O njej smo pisali na [teh mestih](#).

Celotna peticija:

PETICIJA ZOPER CENZURO IN POLITIČNE PRITISKE NA NOVINARJE V SLOVENIJI

Slovenske novinarke in novinarji obtožujemo predsednika vlade Janeza Janšo omejevanja medijske svobode.

Po volitvah 2004 je začela desnosredinska vlada trgovati z državnimi deleži v večjih slovenskih podjetjih, ki so bila solastniki medijev. S spremembami kapitalne sestave je omogočila zamenjavo večine predsednikov uprav, članov nadzornih svetov in urednikov večine osrednjih slovenskih medijev. S tem je v njih vzpostavila neformalno in vplivno piramido odločanja. Novi direktorji in uredniki ne spoštujejo novinarske avtonomije in cenzurirajo novinarske vsebine, ki so kritične do oblasti.

Vmešavanje vlade in vladajoče stranke SDS v medije je 12. junija 2007 v pismu priznala nekdanja državna sekretarka na ministrstvu za gospodarstvo Andrijana Starina Kosem.

Vladajoča koalicija je s pomočjo parlamentarne večine sprejela tudi novi zakon o RTV Slovenija, ki je v praksi okrepil nadzor vladajočih struktur nad javnim radiem in televizijo.

Cenzura v slovenskih medijih ima več pojavnih oblik. Prva se nanaša na vsebinske popravke člankov brez avtorjevega soglasja. Drugič, tudi naročeni članki pogosto niso objavljeni, običajno brez tehtnega pojasnila. Tretja oblika je omejevanje poročanja o nekaterih politično občutljivih temah in prepoved dostopa vladi nevšečnim mnenjskim voditeljem do določenih medijev. Novinarjem odpovedujejo delovna razmerja, jih degradirajo, jim odvzemajo delovna področja, jih premeščajo, diskriminirajo in šikanirajo.

Protestu se pridružujemo tudi novinarji v medijih, ki niso pod vplivom vlade, novinarji, ki pišemo za tuje medije, in tisti, ki smo zaradi nevzdržnih pritiskov zapustili novinarski poklic, se upokojili ali si poiskali službo v drugih medijih.

Pismo z vsebino, ki se nanaša na cenzuro in vladne pritiske zoper novinarje, so že prejeli predsedniki držav, parlamentov in vlad vseh članic Evropske unije, številne nevladne organizacije in medijske ustanove po svetu.

Prvega januarja 2008 bo Slovenija prevzela predsedovanje Evropski uniji. Kakšno bo sporočilo državljanom Evropske unije, če ji predseduje država, v kateri so pritiski na novinarje vse bolj samoumevni in v kateri se krepi avtoritarni način vladanja na račun demokracije in medijske svobode? Predsedovanje take države utegne biti skrb vzbujujoč znak za sedanost, še bolj pa za prihodnost Evropske unije.

V Ljubljani, 10. septembra 2007

China Economic: za novinarji opozicija, za Janšo zarota

25.11.2007 ob 20:53

He accused the opposition of being behind a petition signed in September and October by 571 journalists — over a fifth of all journalists working in Slovenia — and sent to every EU government, accusing Jansa's government of censorship and political pressure against the media.

The opposition dismissed Jansa's accusations of an opposition "conspiracy," saying it was their duty to keep the government in check.

[Celoten članek.](#)

Makarovič znova s tezo, da so mediji nazorsko bližje opoziciji

25.11.2007 ob 21:36

[Današnji TV klub](#) na POP TV je bil neuravnotežen z gosti po razmerju 2:1. Povabili so Janija Severja, [komentatorja Vesti](#), dr. Mateja Makaroviča kot [dežurnega provladnega komentatorja](#) in Branka Grimsa, znanega kot [edinega avtorja zakona o RTV](#).

Problematično se nam zdi [papagajsko ponavljanje zlaganega argumenta](#) o »historičnem levičarstvu novinarjev«, tj. njihovi politični pristranskosti, ki ga je znova sprožil Makarovič:

»Glavnina medijev je nazorsko bližje tej opoziciji... Od dosedanjih vlad, ki so vladale, je tale še najmanj uspešna pri morebitnih pritiskih na medije...in zanimivo je, da prej takih pritiskov ni bilo zaradi nazorske usklajenosti novinarjev s prejšnjimi vladami.«

Nič od tega ni dokazano in ne drži. Huda insinuacija, ki bi jo lahko demantiral le kakšen kolektiven novinarski organ, ko bi to kaj pomagalo, če že povprečna pamet ne zaleže. Funkcija teze je jasna in ima vlogo dokazovanja, da so novinarji nekredibilni in vse počnejo le zato, ker ne marajo Janše. Dodatna funkcija je ta, da se diskreditira avtorje in podpisnike peticije. S tem se želi zanikati dejstvo, da želijo novinarji preprosto delati normalno, profesionalno, brez pritiskov in cenzure, česar jim vladajoča politika ne omogoča in ne priznava. Spomnimo na Grimsovo nedavno izjavo, da je »problem te vlade v tem, da nima vpliva na medije«. Kot da ga mora imeti in kot da ga res nima.

[Nevarna lastniško-politična razmerja na Delu](#)

26.11.2007 ob 10:33

Vojko Flegar, bivši Delov novinar, na blogu Razgledi o tem, kako je Delo neodvisno od svojega lastnika Pivovarne Laško. O ozadjih in grožnjah leta 2005. Za pokušino:

Do letošnje pomladi, ko se je s prevzemom in imenovanjem novega nadzornega sveta laški lastnik Dela vrnil skozi glavna vrata na Dunajsko 5. Z Andrijano Starina Kosem, ki je zamenjala stran, na čelu nadzornega sveta. Zdaj je Slivnika čakala usoda Peroviča, naročili so mu, da spet zamenja odgovornega urednika; mimogrede, malce ironično, kakor je od zunaj zgledalo, da je strašno pomemben in se je najbrž tudi sam sebi zdel takšen, Slivnik ni po svoji volji imenoval niti enega odgovornega urednika Dela. Zamenjava se mu je posrečila sicer bolje kot Peroviču, a tudi odslužil je še hitreje od njega. Odstopiti je smel že dobra dva meseca kasneje.

[Celoten članek.](#)

[Nadzorniki Večera o razlogih za zamenjavo direktorja](#)

26.11.2007 ob 14:13

Nadzorni svet Večera je med razlogi za [zamenjavo direktorja](#) te časopisne hiše Milana Predana posredno kritiziral politično odvisnost. Posredni dokaz za kritiko je pač zamenjava direktorja in odgovornega urednika, ki bo sledila v 42. dnevih:

Večerovi nadzorniki so sprejeli tudi stališče, da so organi vodenja in nadzora dolžni zagotavljati vse pogoje za popolno samostojnost in neodvisnost urednikov in novinarjev. Kaj in kako smejo pisati novinarji, lahko narekuje zgolj novinarski profesionalizem, novinarska etika ter zavezanost javnosti, ne pa politika niti lastniki kapitala. Ta načela zagovarja in jih bo spoštoval nadzorni svet družbe in uprava Večera, so še zapisali v sporočilu za javnost.

[Celoten članek](#) v Delu.

Zdolšek: Janša je nastavil nadzornike, direktorja in odgovornega urednika Dela

26.11.2007 ob 22:33

[Današnja oddaja Vroči stol](#) naj bi bila vroča, ker so vanjo povabili g. premierja. A ga ni bilo, v njej so se, brez odpovedi ali pojasnila in zelo neobičajno za koncept oddaje, znašli ekonomisti in poslanci, celo 7 gostov. Zato ni jasno, kdo je bil na vročem stolu, a očitno je v svoji odsotnosti to ostal g. Janša. Novinar Vladimir Vodušek je poskrbel, da je zasedbo uravnotežil s kar dvema poslancema SDS, da bi bila obramba zagotovljena. Da jima ni preveč uspela, je poskrbel Stojan Zdolšek, član nadzornega sveta Dela. Skliceval se je na besede Andrijane Starina Kosem, sedanje predsednice NS in pred tem državne komisarke na ministrstvu za gospodarstvo ter tesne Janševe sodelavke. Besede so bile jasne:

»Gospod Janša je povedal, kdo bo sedel v nadzornem svetu Dela, povedal je, kdo bo direktor, povedal je, kdo bo odgovorni urednik.«

Zdolšek je trditev ponovil dvakrat. Celo več, dodal je še, da so novinarji Dela Matija Grah, Rok Kajzer in Veso Stojanov bili deležni političnih odpoklicev in sankcij zaradi Janševe vlade. Ne le, da ni bilo pritiskov, resnica je obratna in bolj ostra: bili so neposredni ukazi, osebna licitiranja, koga je treba izbrati. Zdolšek je s tem ponovil ugotovitve iz [znanega pisma Kosmove](#), v katerem ta priznava, da je bila neposredna eksekutorka osebnih navodil kontrole nad mediji po diktatu g. Janše. Njegova zaklinjanja, da ne on ne vlada nista nadzirala Dela (in medijev), so pred hudo preizkušnjo.

O oddaji je [ažurno poročal](#) portal RTVS, a zelo selektivno in z napačnim poudarkom o »medsebojnem obtoževanju«, ki v ničemer ni preseglo običajnih praks v sorodnih oddajah in bi ga zato težko okvalificirali za takšnega.

Zgaga znova zavrnil neresnične trditve o spreminjanju vsebine peticije

27.11.2007 ob 20:24

Novinarja Blaž Zgaga in Matej Šurc sta [že zanikala](#) neresnične navedbe iz kabineta predsednika vlade, v [tem posnetku Vesti](#) pa je prvoimenovani še ponovil svoje stališče: peticija je bila ves čas ista, nihče ni zahteval umika svojih podpisov, nenavadno dejstvo pa je tudi, da se je glede umika novinarka obrnila na kabinet predsednika vlade in ne pobudnike peticije.

O pismu dveh novinark, ki sta pisali v kabinet in o čemer je govoril njen predstavnik za stike z javnostjo, g. Hajdinjak, smo [že pisali](#).

Zgaga je za Vest še ponovil, da je nastop Janeza Janše izredno velik pritisk na pobudnike peticije, na podpisnike peticije in na novinarstvo v celoti.

Janša si je premislil in zdaj nenadoma podpira komisijo za medije

28.11.2007 ob 10:05

Po tistem, ko si do dneva današnjega skorajda en samcat novinar ni upal g. Janšo vprašati, zakaj ne ustanovi medijske komisije, kot jo zahtevajo in predlagajo IPI, RSF in IFJ, prav tako pa tudi skoraj noben medij komentirati škandaloznost takega postopanja, je to kot edini storil poslanec LDS Jožef Školč na famozni seji parlamenta z glasovanjem o zaupnici vladi 19. novembra letos. O izmikanju in predlogih za ustanovitvev smo že pisali ([1](#), [2](#), [3](#), [4](#), [5](#), [6](#), [7](#), [8](#)). Školč je tedaj vprašal naslednje:

In nenazadnje, da rečem. Mednarodni inštitut za tisk je Vlado pozval, da ustanovi posebno preiskovalno komisijo, neodvisno, ki bi vse te stvari okoli svobode medijev, pritiske na novinarje, kapitalske in druge pritiske raziskali, Vlada tega predloga ni sprejela. Zato je, bom rekel, tukaj neko sprenevedanje, češ, ni bilo poslano nam, poslano je bilo po svetu. Vlada je imela možnost, da določene stvari razčisti, to možnost je zavrnila in to možnost mislim, da še danes zavrača. Lepo je, da se umika iz zgubljenih bitk. Prihranila bo veliko denarja.

In Janša je cinično odgovoril:

Z veseljem bi ustanovili komisijo, ki so jo nekateri predlagali, če mi poveste en konkreten očitek iz te peticije na katerega se da odgovoriti. Kaj naj dela komisija s to obtožbo?... Rabimo komisijo za to, da raziščemo, ali je Slovenija kot bodoča predsedujoča država Evropski uniji nevarnost za sedanost in prihodnost Evropske unije. Kako naj komisija to razišče? To so pavšalne obtožbe. Če je v peticiji pisalo, v tem in tem časopisu je dne tega in tega vlada izvedla to in to cenzuro. Bi raziskali ta primer. Niti enega tega primera v tej peticiji ni. Kaj naj raziščemo?

Danes, 28. novembra, pa [v Dnevniku beremo](#):

Vlada bo na današnji seji obravnavala predlog za ustanovitev komisije, ki naj bi raziskala obtožbe, da vladajoča politika omejuje medijsko svobodo. Pobudo za preiskavo sta po prejemu peticije, ki jo je podpisalo 571 novinarjev, na Janeza Janšo naslovili tudi dve mednarodni novinarski in medijski organizaciji, IFJ ter IPI.

Vlada se torej končno odločila raziskati nekaj, za kar je Janša vzklikal »Kaj naj raziščemo?« in »Kaj naj dela komisija s tako obtožbo?« Z zanimanjem bomo spremljali, kateri bodo člani komisije.

[Nacional o vojni Janše z mediji](#)

28.11.2007 ob 21:21

U nezapamćenoj kritici optužio je novinare da blate vlastitu državu i uspoređuju Sloveniju s Bjelorusijom, govorio o lažima u peticiji, te nekoliko puta otvarao vodeći nacionalni dnevnik Delo i čitao citate svojih izjava za koje je tvrdio da su krivotvorene. Upozorio je da zbog novinarske peticije mora odgovarati na brojne upite stranih državnika koje zanima krše li se u Sloveniji prava novinara, a to ga sprečava u pripremama koje treba obaviti do 1. siječnja 2008., kada Slovenija preuzima predsjedavanje Europskom unijom.

Janšin napad bio je kulminacija trogodišnjeg sukoba njegove vlade s medijima nad kojima je pokušao uspostaviti kontrolu, međutim, čak i najžešći kritičari sadašnje državne administracije ovih se dana slažu da nitko nije očekivao takav premijerov napad.

[Celoten članek.](#)

[NS Dela sklenil, da razpiše mesto za odgovornega urednika Maga](#)

28.11.2007 ob 21:36

Po tistem, ko je izgubil Delo, bo Janša verjetno izgubil še dolgoletnega zaveznika v mediju, ki je dolga leta skrbel za izgradnjo žanra paranoidnega žurnalizma. Tedniku Mag so namreč po prisilni priključitvi k Delu zaradi lastniških permutacij šteti dnevi, kar zadeva uredniško politiko provladnosti in projanšizma. Zaradi nasilne priključitve po zaslugi Slivnika utegne Janša torej namesto pridobljenega enega gigantskega medija izgubiti uredniški vpliv nad dvema:

Poskusi predsednice in podpredsednika nadzornega sveta časopisne hiše Delo, da se vmešata v uredniško politiko tednika Mag, je v.d. odgovornega urednika revije Silvester Šurla "čutil kot grob pritisk na avtonomnost in neodvisnost uredništva".

To je Šurla povedal po koncu današnje seje nadzornega sveta (NS), na kateri so sprejeli sklep o objavi razpisa za mesto odgovornega urednika Maga. Delov in Magov kolumnist Danilo Slivnik je opozoril, da je Mag uspešna in za časopisno hišo pomembna edicija, ki jo je treba varovati.

Šurla je potrdil, da se bo na razpis prijavil, saj meni, da ima velike možnosti, da bo imenovan. Kot je pojasnil v.d. odgovornega urednika, je imel na to temo že dva pogovora z obema nadzornikoma. "Oba sta me pozvala, da pripravim uredniški program, kar sem tudi storil. Prva verzija uredniškega programa ni bila sprejeta, ker sem zahteval popolno avtonomijo od lastnikov, kar mi nista hotela zagotoviti," je dejal Šurla, ki je pojasnil, da so zatem dosegli kompromis in se o zadevi do sklica današnje seje ni več govorilo.

Na vprašanje STA, ali utegne biti poteza nadzornikov povezana z objavo intervjuja s premierom Janezom Janšo v današnji izdaji Maga, je Šurla odgovoril, da je pač dejstvo, da je do seje NS prišlo na dan, ko je Janša v intervjuju priznal, da je bila prodaja Mercatorja napaka ter pri tem "kot eno od najbolj odgovornih oseb navedel nekdanjo predsednico nadzornega sveta Kada".

[Celoten članek STA na Siolovi strani.](#)

V vladi zgroženi nad izjavami v Handelsblattu, ki »nikomur ne koristijo«

29.11.2007 ob 09:33

Spomnimo, da smo verjetno med zelo redkimi sploh [poročali o zapisu](#) v časopisu Handelsblatt, posvečenem »ruskim razmeram« pri nas.

[Današnji zapis na RTV portalu](#) (MMC) pod naslovom »Čistiti bo treba tudi domnevno omadeževani ugled« prinaša intervju z v.d. direktorjem urada vlade za komuniciranje, gospodom Anžejem Logarjem.

Ob razpravi, kakšna bo podoba Slovenije ob predsedovanju EU, smo zasledili tudi stališče, ki se nanaša na omenjeni članek v nemškem časopisu Handelsblatt (sicer v celoti dostopnem in [objavljenem na tej strani](#)).

Logar danes odgovarja takole:

Zdaj smo v izdaji uglednega nemškega finančnega časopisa opisani le še kot ruski in ne več kot beloruski ...

Če ste pozorno prebrali ta članek, ste lahko videli, da so izjave tistih Slovencev, ki jih potem takšne, ki kažejo Slovenijo v zelo slabi luči in jaz ne vem, komu je v interesu, da v tako uglednem časopisu podajajo izjave, ki nikomur ne koristijo.

Očitek jasno leti na glavne protagoniste »blatenja Slovenije«; v njem nastopajo Brankica Petković in Boris Čibej (ocena stanja duha in medijev), Jernej Šmajdek in Janez Škrabec. Morala zgodbe: kritika ni dovoljena, ne blatite Slovenije v tujini, Avgijev hlev naj ostane zaprt!

Tomšič ponovil teorije zarote o novinarski peticiji

29.11.2007 ob 17:42

Dr. Matevž Tomšič, provladni komentator v Delu, Večeru, Demokraciji..., ki največkrat težko skriva svoje predvidljivo ponovljivost stališč za Janšo (brez dodane vrednosti in argumentov), v [današnji Večerovi kolumni](#) (nekaj podobnega je [že storil v tejle](#)) takole obračuna z novinarsko peticijo:

Tako danes v Sloveniji ni nobenega časopisa, ki bi bil v političnem smislu provladno in v nazorskem smislu konzervativno (ali vsaj antilevičarsko) usmerjen. Če vpliv vlade na delovanje medijev obstaja, potem je očitno zelo skrit; tako zelo, da ga "odjemalec" medijskih vsebin nikakor ne more opaziti. Najbolj sprenevedav pa je očitek iz peticije, da naj bi bil sedaj vladi nevšečnim mnenjskim voditeljem onemogočen dostop do določenih medijev. Morda katerega od takšnih res manj vabijo v različne oddaje ali na strani časopisov. Vendar je zdaj nabor osebnosti, ki najdejo svoj prostor v množičnih občilih, bistveno bolj pluralen, kot je bil v času prejšnje oblasti, ko je bilo treba v osrednjih glasilih "z lučjo pri belem dnevu" iskati poglede ljudi, ki niso spadali v dominantni levičarski idejni tok. Pripadnikov slednjega pa tudi danes nikakor ne primanjkuje v vrstah komentatorjev aktualnega dogajanja. Vendar je za nekatere očitno nesprejemljivo vse razen popolnega ideološkega monopola.

Poleg tega so te obtožbe lansirali v evropski prostor tik pred začetkom slovenskega predsedovanja Evropski uniji, čeprav so se, če bi verjeli pobudnikom peticije, nečednosti glede poseganja vlade v medije začele dogajati že precej prej. Tako da teze o načrtnem delovanju nekaterih, da bi mednarodno diskreditirali in s tem oslabili vlado, očitno niso čisto iz trte izvite. In pri tem ni šlo le za očrnjevanje vlade, ampak države kot celote. Govori se namreč o problematičnosti Slovenije kot države, ki bi predsedovala uniji. Si predstavljate, da bi denimo intelektualci iz kroga Nove revije v času približevanja Slovenije Evropski uniji pošiljali naokoli pisma, v katerih bi svarili pred vstopom države, v kateri levičarska oblast obvladuje ves javni prostor? Kaj takšnega je seveda nepredstavljivo (kljub temu da bi bilo tovrstno stališče mnogo bližje resnici, kot je to, kar je zapisano v aktualni peticiji). Očitno se nekateri izmed naših levičarjev ne ustavijo niti pred "sesuvanjem" države, če ocenijo, da bi lahko na ta način škodovali svojim političnim in ideološkim nasprotnikom.

Kot [je zapisal aprila letos](#), je eden od razlogov za kritiko medijske scene po njegovem izguba privilegiranega položaja medijskih ustvarjalcev mnenja:

V bistvu je to, kar moti večino kritikov "nesvobode javne besede", izguba lastnega privilegiranega položaja. Levičarsko usmerjeni mnenjski voditelji so namreč izgubili ekskluzivno pravico do javne interpretacije družbenih in političnih pojavov. Ne drži, da se ne morejo več pojavljati v medijih, ampak sedaj se lahko v večji meri pojavljajo tudi zastopniki drugačnih pogledov. To pa nekateri občutijo kot izjemno krivico, saj očitno menijo, da morajo biti javna občila prostor, namenjen samo "pravilno usmerjenim".

Takrat se je torej strinjal, da teh levičarjev pretežno ni v medijih in da so jezni zaradi deprivilegiranosti, danes se mu ta očitek zdi pretiran in veliko pretiravanje v peticiji. Predlagamo torej, da začnejo v razprave o medijih namesto Danila Slivnika, Petra Jančiča in Mateja Makaroviča vabiti naslednje strokovnjake za medije: Slavka Splichala, Marka Milosavljeviča, Sandro Hrvatin, Brankico Petković...

Mag pod udarom, a ni jasno česa: politizacije ali depolitizacije

29.11.2007 ob 18:34

Dogodki okoli razpisa za novega odgovornega urednika Maga sprožajo upor njegovih novinarjev. Vprašanje je torej, kako interpretirati zahtevo NS Dela, kot depolitizacijo ali kot drugačno politizacijo?

Po pričakovanju se je v pokrivanju dogodkov na Magu izjemno aktivno vključila »sorodniška« STA:

"Medtem sta predsednica in podpredsednik nadzornega sveta skušala vplivati na vsebino tednika Mag ter izražala pripombe glede nekaterih intervjuvancev in posameznih člankov," kar je Šurla odločno zavrnil, so zapisali novinarji.

V izjavi še piše, da je moral Šurla na zahtevo Starina Kosmove in Zdolška o sestanku obvestiti uredništvo in prenesti njuno sporočilo novinarjem, "naj nikar ne mislimo, da bomo popolnoma avtonomni ter da smo dolžni spoštovati upravo, nadzornike in lastnike". Zato odločitev nadzornega sveta, da novega urednika izbere prek razpisa, novinarji Maga razumejo "kot potezo, ki je v nasprotju z javnim zavzemanjem za novinarsko avtonomijo". To bo po njihovem prepričanju zlasti veljalo, če na razpisu ne bo izbran Šurla, ki se je uprl poskusom pritiskov nadzornega sveta.

Po mnenju podpisnikov izjave je pomenljivo tudi dejstvo, da je nadzorni svet o usodi tednika Mag odločal prav na dan, ko je v njem izšel intervju s predsednikom vlade, v katerem je ta kot najbolj odgovorno osebo za sporno prodajo Mercatorja omenil takratno predsednico nadzornega sveta Kapitalske družbe Andrijano Starina Kosem. "Glede na dejstvo, da se je prodaja Maga v zadnjih mesecih izjemno povečala in da se pozitivni trend prodaje nadaljuje, smo prepričani, da za spremembo uredniške politike ni upravičene ekonomske podlage. Vsaka sprememba v vodstvu uredništva bi zato imela zgolj politično motivirane razloge," so še zapisali novinarji.

[Celoten članek.](#)

Svojevrsten »de te fabula narratur« pa je prispeval bivši odgovorni urednik Dela Peter Jančič, ki zdaj s pomočjo Združenja novinarjev in publicistov kot še zelo sveži, a že bivši eksekutor deli resnico in poštenost v boju proti politizaciji. Spomnimo, da je član NS Dela prav te dni [javno povedal](#), da je Jančiča neposredno nastavil g. Janša:

Jančič, ki je bil nekaj časa tudi odgovorni urednik Dela, meni, da so nadzorniki s spremembami statuta v zadnjega pol leta dobili dosti večji vpliv nad uredniki posameznih edicij Dela. Poleg tega "urednik Maga ves ta čas ni bil imenovan in to dvoje skupaj seveda pomeni, da je bilo mogoče pritiskati na gospoda Šurlo, da bi ravnal na način, ki bi ustrezal komu za to, da bi bil izvoljen," je dejal Jančič.

Predsednik združenja sicer verjame, da je Šurla "pokončen novinar in se tu pač ni pustil". O nadaljnjih potezah nadzornikov Dela pa je Jančič izrazil upanje, "da bodo lastniki ravnali modro in da bodo sposobnega urednika, ki se je dokazal kot tak,

vendarle imenovali za urednika”.

Združenje novinarjev in publicistov bo v zvezi z dogajanjem na Magu sicer pripravilo tudi izjavo za javnost, je še pojasnil Jančič.

Predsednik Društva novinarjev Slovenije ter glavni in odgovorni urednik tednika Mladina Grega Repovž je pojasnil, da na društvu še niso dobili nobenega signala s strani aktiva novinarjev Dela ali z Maga. Repovž zato zadeve še ne more komentirati, se bo pa o njej pozanimal.

[Celoten članek.](#)

Neue Zürcher Zeitung o koncu slovenske (medijske) idile

30.11.2007 ob 10:05

[Neue Zürcher Zeitung](#) je 18. novembra objavil članek o Sloveniji pod naslovom »Bedrohte Idylle in Slowenien« (Ogrožena idila v Sloveniji), ki za enega od razlogov »de-idilizacije« omenja zgodbo z omejevanjem medijske svobode in novinarsko peticijo z 570 podpisniki.

Spomnimo, da je trenutno pri nas popularno stališče vlade, da takšni zapisi blatijo ugled domovine in da »[nikomur ne koristijo](#)«.

[Posnetek članka.](#)

NČR: Jančič ni kriv, ker se je zanikal

30.11.2007 ob 15:59

Novinarsko častno razsodišče, skupni organ Društva novinarjev Slovenije in Sindikata novinarjev Slovenije, sprejelo razsodbo v primeru Blaža Zgaga proti tedanjemu odgovornemu uredniku Dela Petru Jančiču. Novinarsko častno razsodišče je presodilo, da Peter Jančič ni kršil preambule, 1., 2. in 27. Člena Kodeksa novinarjev Slovenije.

Celotna razsodba in njen del:

»Drugega člena kodeksa Jančič ni kršil, ker je v prvem stavku objavljeno neresnično trditev, da je zaradi objave pritožnikovega članka prišlo do smrti tretjih oseb, v istem komentarju zanikal. Torej pritožnika ni obtožil, da je ta s svojim novinarskim delom zakrivil smrt tretjih oseb. Jančičeva ocena, da pritožnik imen obveščevalcev ne bi smel objaviti in da je bila »to čista norost«, pa izraža stališče komentatorja, ki ni v nasprotju s kodeksom.«

Jančič torej ni kriv, ker je svojo objavljeno neresnično trditev v istem komentarju zanikal. Povedano drugače: ni kriv, ker je v istem komentarju trdil A in hkrati ne A. Konkretno: trdil je, da je Zgaga kriv smrti ameriških obveščevalcev, a je potem v nadaljevanju besedila to zanikal. Bizarna odločitev, ker je bizaren komentar.

(Dopisano)

Zgaga je nadalje Jančiču očital, da je objavil neresnično informacijo A (da je objavil imena agentov v Srbiji). Jančič je priznal, da je objavil netočno informacijo A, vendar je dodal, da jo je Zgaga tako ali tako že sam demantiral (naslednji dan v odmevu v Pismih bralcev na zapis Jančiča); če je ne bi on, bi jo pa sam, pojasnjuje. Jančič je torej v pojasnilu NČR priznal napako, to pa je odločilo, da kodeksa ni kršil. Odločitev NČR je v tem smislu nenavadna: samo mali popravek na napačno informacijo in malce kesa, pa kršitve kodeksa ni več! Pri čemer v tej zadevi ni šlo le za novinarja, temveč za odgovornega urednika časopisa Delo in morda še člana NČR (je bil Jančič 31. maja letos še član NČR?).

Opozorimo še na [pristranski poudarek v naslovu vesti na RTVS](#), objavljamo še [vest na Delo.si](#).

IO aktiva novinarjev Dela proti poskusom vplivanja in za razpis na Magu

30.11.2007 ob 16:05

Izvršni odbor aktiva novinarjev Dela proti vmešavanju v uredniško politiko Maga.
[Povzemamo po blogu Drugi dom:](#)

Izvršilni odbor Aktiva novinarjev Dela obsoja poskuse vplivanja na vsebino in uredniško politiko tednika Mag s strani predsednice in podpredsednika nadzornega sveta Dela, Adrijane Starine Kosem in Stojana Zdoška, na katere so v javnem protestnem pismu opozorili zaposleni na Magu.

Hkrati pozdravljamo odločitev nadzornega sveta Dela, da za prosto mesto odgovornega urednika tednika Mag objavi razpis. Pričakujemo, da bo iskanje odgovornih urednikov prek razpisov postalo stalna praksa pri imenovanju odgovornih urednikov vseh medijev, ki jih izdaja časopisna družba Delo.

Od nadzornega sveta Dela pričakujemo, da bo za odgovornega urednika tednika Mag imenoval osebo, ki bo – po predhodnem ugotavljanju mnenja – uživala večinsko podporo uredništva Maga.

*IO Aktiva novinarjev Dela
Peter Kolšek, predsednik
Ljubljana, 30. novembra 2007*

Šurla ima vse druge, razen sebe, za politične kandidate

30.11.2007 ob 20:59

STA, ki zelo pozorno spremlja dogodke okoli Maga, danes poroča o objavljenem razpisu za odgovornega urednika in izjavi dosedanjega vršilca dolžnosti:

Pozno popoldne se je na novico o objavi razpisa za STA odzval tudi Silvester Šurla. Kot je povedal, razpisa ni pričakoval, ga pa ne moti. Po njegovih besedah namreč Mag v zadnjih mesecih posluje najbolje v zadnjih osmih letih, zato ni nobenega poslovnega razloga, da ga nadzorni odbor potem, ko se bo na razpis prijavil, ne bi imenoval na mesto odgovornega urednika. "Glede na to bi bil lahko razlog za moje neimenovanje samo politični," je sklenil Šurla.

Stališče, po katerem za g. Šurlo vsakršno imenovanje, ki se ne rima na njegov priimek, nujno šteje za politično, zveni kot čisto pretiravanje ali celo izsiljevanje.

[Celoten članek.](#)

[Janša v intervjuju za Večer: laž je ustavljena, stampedo peticije je ustavljen](#)

1.12.2007 ob 09:36

Izsek iz intervjuja s premierjem za današnji Večer:

Novoizvoljeni predsednik Danilo Türk, dober poznavalec mednarodnega dogajanja, je v intervjuju za Večer prejšnji teden ocenil, da novinarska peticija in dogajanje okrog nje nista škodila ugledu Slovenije v tujini.

"Verjamem, da novoizvoljeni predsednik države v tem času ni komuniciral s tujino, saj je doma prepričeval volivce. Srečeval je prej tiste, ki so peticijo v tujino poslali, in ne tistih, ki so jo tam brali, objavljali in komentirali. Sam pa sem imel v tem času od septembra, odkar so pošiljali to laž po svetu, na stotine kontaktov z različnimi ravni politične in civilnodružbene javnosti v EU in širše, zato vem, da je širjenje te laži postajalo neobvladljiv problem, in zato je bilo treba nekaj narediti. Sedaj smo stampedo ustavili. Prejemniki peticije se lahko sami prepričajo, kakšne so dejanske politično-kapitalske povezave v lastniških strukturah slovenskih medijskih hiš. Laž je razgaljena in na dolgi rok bo vse skupaj ostalo v spominu kot še en nesrečen poskus dela slovenske politike, ki se za prevzem oblasti ne ustavi pred ničemer. Če presodijo, da jim blatenje slovenske vlade v tujini koristi, potem to naredijo. Ne glede na stransko škodo, ki se v tem primeru imenuje ugled Slovenije tik pred največjim zgodovinskim izzivom po osamosvojitvi. "

...

Kaj pravite na ocene, da ste z napadom na novinarsko peticijo naredili politični samomor?

"Takšno smrt so mi že velikokrat napovedali. Celo eni in isti preroki. Ponovil bom še enkrat. Vsega skupaj ne počnem zaradi koristi. Vsi, ki druge ocenjujejo samo skozi prizmo koristi in dobičkov, naletijo na problem, kadar ocenjevani ne ravna po njihovih vzorcih razmišljanja. Sicer pa, zakaj ni nihče ponatisnil izjav g. Šurca, enega prvopodpisanih, ki jih je dal za Primorske novice? Tam je celo on dejal, da je bilo v času prejšnjih vlad več pritiskov, kot jih je zdaj, da on pod to vlado ni doživel nobenega pritiska, da je vse skupaj napisal iz solidarnosti, menda do g. Zgaga, ki ga očitno pritiskate v vašem časopisu. Na vprašanje, zakaj niso, če je bilo po njegovem včasih več pritiskov, poslali takšne peticije v tujino takrat, pa je odvrnil, da tega pravzaprav ne ve. In poglejte, kaj danes počnejo nadzorniki Dela oz. Maga, iste osebe, ki so še pred nekaj meseci obtoževale vlado, da si skuša podrediti medije."

[Celoten članek Večera.](#)

[Več kot 200 odmevov na peticijo in stanje glede medijske svobode v Sloveniji](#)

3.12.2007 ob 10:10

Objavljamo kompletiranje tujejezičnih odzivov na oba dopisa, dopis novinarja Blaža Zgaga evropskim voditeljem in institucijam ter in peticije Zgaga in Mateja Šurca s [podpisanimi 571 novinarji](#) proti političnim pritiskom in cenzuri v slovenskih medijih. Objavljamo izključno tiste odmeve, ki so dostopni oziroma izsledljivi na spletnih straneh. Zapisi sicer niso urejeni po nobenem ključu, izločili smo bloge, nekatere strani seveda prenašajo vesti z drugih. Zaenkrat smo našli okoli 200 objav, zadnje med njimi prinašajo tudi reakcijo premierja nanje. Naš moto pri zbiranju odmevov je bila tudi njegova izjava: »Vse to je domača folklor in lahko z njo opravimo doma.«

Spodaj so povezave:

[IPI](#) (prvo pismo), [IPI](#) (drugo pismo), [IFJ](#), [IFJ](#) (2), [RSF](#), [Le Monde](#), [Le Figaro](#), [Die Presse](#), [Frankfurter Rundschau](#), [Il Piccolo](#), [Der Standard](#), [Feral Tribune](#), [Prague Post](#), [Prague Post](#) (komentar), [Barkun](#), [Der Spiegel](#), [Vest.com](#), [Večernji list](#), [Tyzden](#), [Volkgruppen](#) (ORF), [Magyarhirlap](#), [SloveniaTimes](#), [Der Standard](#) (2), [DPA & EUX TV](#), podpora nizozemske kraljice ([tu](#) in [tu](#)), [MRT](#) (makedonska RTV), [Wiener Zeitung](#), [El Mundo](#), [JOJ](#) (Slovaška), [Salzburg.com](#), [Tyden](#), [Sme.sk](#), [HNonline](#), [Newswatch India](#), [EarthTimes](#), [Beograd B-92](#), [Hospodarske Noviny](#) (Češka), [Hospodarske Noviny](#) (Slovaška), [Sarajevo X](#), [Sarajevo X](#) (2), [SEEUROPE](#), [Politika](#), [Wikio](#), [Le Courier des Balkans](#), [Onasa](#), [NDN Vojvodine](#), [Danas](#), [Makfax](#), [Bndestem](#), [Netnovinar](#), [Radio Corax](#), [VillaMedia](#), [Terra](#), [Aol \(EFE\)](#), [DPA](#), [Elwatan](#), [MarcFievet](#), [Diggita](#), [Isfreedom](#), [Newstin](#), [Journalistes CFTD](#), [Novi list](#), [Novi list](#) (2), [Odisej](#), [Palestine Solidarite](#), [T-Portal](#), [H-Alter](#), [Javno](#), [VillaMedia](#) (2), [Osservatorio Balcani](#), [Corank](#), [Newsroom](#) (Avstrija), [Newsroom](#) (Nemčija), [Newsroom](#) (2) (Nemčija), [Medien Monitor](#), [ProtectionOnline](#), [Wikio](#) (Francija), [Javno](#) (2), [Ifex](#), [Media For Freedom](#), [Media For Freedom](#) (2), [Neurope](#) (2), [Protectiononline](#), [Estrelladigital](#), [Estrelladigital](#) (2), [AOL](#), [Galicia](#), [Vjesnik](#) (2), [Jasa](#), [EZadar](#), [HND](#), [Barcelona Radical](#), [EPL](#) (Estonija), [El Periodico](#), [Terra](#) (2), [Večernji list](#) (2), [Romandie](#), [7sur7](#), [NewsWatch](#), [Der Standard](#) (2), [Cuba Nuestra](#), [Fresh FM](#), [Pescurt](#), [Medien Monitor](#) (2), [Večernji](#), [24sata](#), [TDG](#), [Edicom](#), [Ariht](#), [EPL](#) (2), [Minuvana](#), [El Periodico](#) (2), [Articolo 21](#), [Le Monde](#) (2), [TV5](#), [Romandie](#), [Actu](#), [AvMaroc](#), [AOL](#) (Francija), [Actu](#) (Maroko), [Algerie](#), [Ifex](#) (Kanada), [ORF](#), [Sarajevo X](#) (3), [Javno](#) (2), [MojPortal](#), [EPL](#) (2), [Barkun](#) (2), [AvMaroc](#) (2), [Metro France](#), [Nordnet](#), [AufaitMaroc](#), [24heures](#) (1), [24heures](#) (2), [Edicom](#) (2), [Voila](#), [Terra](#) (3), [Fortbildung24](#), [El Mundo](#) (2), [Terra](#) (4), [UnionRadio](#), [Latino](#), [El Mercurio Digital](#), [AOL](#) (3), [ORF](#) (3), [Terra](#) (4), [ORF](#) (4), [Der Standard](#), [ANSA](#), [GiornalistaOnline](#), [FNSI](#), [Portalino](#), [Digita](#), [Jamespot](#), [Une](#), [La Croix](#), [NDNV](#), [Lavoz](#), [Diario Digital](#), [Prensa](#), [UnionRadio](#) (Venezuela), [CorreioManha](#), [Lavoz](#) (2), [Comunicacio21](#), [Vanguardia](#), [BrasilNotiemail](#), [HND](#), [Diariodigital](#), [Dinheirodigital](#), [Estoriasdacomunicacao](#), [Periodismoinves](#), [ORF](#) (5), [Deutschlandradio](#), [Caplazinforma](#), [Terra](#) (4), [Haaba](#), [Correiodamanha](#), [Podster](#), [ORF](#) (6), [El Mundo](#) (3), [BR-online](#), [Verdi](#), [Wan-Press](#), [Nacional](#), [China Economic](#), [RomaniaLibera](#), [Standard](#) (3), [Heraldodesoria](#), [Univision](#), [ElComercioDigital](#), [DiarioVasco](#), [EuropaPress](#), [Lavoz](#) (3), [Lukor](#), [Eubusiness](#), [Ziare](#), [Journale](#), [Easybourse](#), [ORF](#) (7), [ORF](#) (8), [ORF](#) (9), [Terra](#) (5), [MedienHilfe](#), [Ifex](#) (2).

Blog me bejbi in Aljoša Peršak kot novi urednik Večera

3.12.2007 ob 15:11

Na Večeru so poskrbeli za novega in svežega urednika, kot je razbrati iz kolofona. Dobro obveščeni znajo povedati, da je za svoje zasluge bil nagrajen Aljoša Peršak, tik pred odhodom Milana Predana z mesta direktorja. Za kakšne zasluge in komu v čast, ni težko uganiti.

Bolj kot dejstvo nagrajevanja bi nas lahko skrbel miselni domet urednika. Današnji zapis v Večeru pod naslovo »[Blog me bejbi](#)« želi obračunati z bloggersko skupnostjo in »medijsko revolucijo«, kakršno [dogaja Blogorola](#). Težave je v tem, da za projektom Blogorole stoji Večer. Toda ker je (samo)kritičnost vrlina, tega ne bi preveč grajali. Bolj se nam zdita nenavadna ton in argumentacija pisca v časopisu, ki menda še ni postal rumen.

Jančič enkrat za lastnike, drugič ne

3.12.2007 ob 15:13

Petru Jančiču, bivšemu odgovornemu uredniku Dela, ki ga provladni mediji (še zlasti RTVS in STA) izjemno forsirajo v imenu Združenja novinarjev in publicistov, čeprav še zdaj ni jasno, kdo so njegovi člani, je imel ob svojem lastnem imenovanju veliko povedati o spoštovanju lastnikov (Dela).

Ko ga februarja 2006 aktiv novinarjev dnevnika Delo ni podprl -predlog uprave je podprlo 17 upravičencev podpore (12,8 odstotka), 115 članov aktiva je bilo proti (86,5 odstotka), ena glasovnica pa je bila neveljavna -, je bil [njegov komentar](#) naslednji:

Zdaj mora presoditi, kaj je v dobro te hiše, kakšna je rešitev položaja, ki je zelo težak,« je dejal Peter Jančič in dodal, da je imenovanje novega odgovornega urednika tudi stvar lastnikov, ki so v podjetje vložili denar.

Lastniki imajo prvo in zadnjo besedo, je bilo njegovo stališče. Imajo pravico nastaviti odgovornega urednika in določiti uredniško politiko. Ta princip je s stisnjenimi zobmi moral [požreti tudi](#), ko so ga lastniki odstavljali:

»Odgovorni urednik Dela Peter Jančič je včeraj po dogovoru z upravo nepreklicno odstopil, ker imajo lastniki, ki so si pridobili večinski delež v podjetju, pravico, da z izbiro odgovornega urednika določijo uredniško politiko. Kljub odstopu bo dosedanji odgovorni urednik funkcijo opravljal, dokler ne bodo izvedeni vsi po zakonu in statutu predvideni postopki za imenovanje novega odgovornega urednika. Za odgovornega urednika Dela je uprava podjetja Delo, d. d., predlagala dosedanjega odgovornega urednika tednika Mag Janeza Markeša.«

V aktualnem zapletu imenovanja Silvestra Šurle na mesto odgovornega urednika Maga (ja, še vedno smo v isti hiši) pa Jančič ni več tako prepričan v geslo »lastniki imajo pravico«. Andrijani Starina Kosem in Stojanu Zdolšku se očita, da se vmešavata v uredniško politiko Maga, kar Šurla «čuti kot grob pritisk na avtonomnost in neodvisnost uredništva». Celo več, [vsakega drugega kandidata razen sebe](#) ima za političnega. Ker gre za politično isti bazen se [Jančič zdaj bori](#) v imenu profesionalnosti tam, kjer se je pozabil boriti v svojem primeru:

Predsednik združenja sicer verjame, da je Šurla »pokončen novinar in se tu pač ni pustil«... O nadaljnjih potezah nadzornikov Dela pa je Jančič izrazil upanje, »da bodo lastniki ravnali modro in da bodo sposobnega urednika, ki se je dokazal kot tak, vendarle imenovali za urednika«.

Naš namen ni podpreti odločitev lastnikov, zgolj pokazati na dvoličnost nekoga, ki za isto hišo v roku enega leta spremeni stališče iz »lastniki imajo pravico« v pridigarja novinarske avtonomije. Obsojamo ravnanje lastnikov Dela, toda še bolj želimo obsoditi ravnanje Jančiča, ki v duhu moralista prodaja dvojna načela.

Stampedo medijev, Janša kravar

3.12.2007 ob 19:47

Na koga je letel izraz »stampedo« v jeziku gospoda premierja [iz Večerovega intervjuja](#)? Nedvomno na podpisnike novinarske peticije in učinke le-te v tujini. Vojko Flegar zato danes na Razgledih [primerja Janšo s kavbojem](#):

Janša kot kavboj, tako rekoč prvi kravar, ki neustrašno ustavlja medijska in opozicijska goveda v brezglavem diru? OK, saj vem, stampedo je lahko v 'prenesenem pomenu' še vse kaj drugega, a Janševa uporaba tega pojma ne dopušča dvoma: misli na 'tisti' stampedo, podivjano čredo lažnivcev, ki vidijo samo oblast, na poti do nje brezobzirno mendrajo in se ne ustavijo pred ničemer. Če ne bi šlo za brez dvoma avtoriziran intervju, bi nemara uporabo pojma smeli razumeti tudi kot spodrseljaj, spodletelo 'slikovitost', v tem kontekstu pa gre lahko le za zavestno izbiro najbolj grobega političnega besednjaka.

Koga z njo 'drami', 'osvešča' premier? Glede na to, da se v Janševih odgovorih devetkrat pojavi koren 'laž' (lažni, lažnivci, laži, lažjo, laž ...), verjetno vse, ki so ali bi še lahko nasedli lažem lažnivcem iz stampeda. Lažem o medijski ne-svobodi, trgovskim ne-kartelom, ne-tajkunom, ne-soglasjem med Borutom Pahorjem in Boškom Šrotom (v tej točki so Janševe besede do zadnjega pridevnika podobne dan prej objavljene izjavi vodje poslanskega kluba SDS Jožeta Tanko), ne-priljubljenosti vlade, ne-spoštovanju dogovorov, ne-sebičnosti Ljubljane ...

[Makarovič predlaga Jančiča in Tomšiča v PS RTV](#)

4.12.2007 ob 08:25

Kot smo pričakovali, se na izpraznjena mesta v programskem svetu RTV potegujejo tisti, ki prispevajo k odličnosti novinarskega profesionalizma in o katerim smo na veliko poročali na tem blogu. O kom že? Gospodu Jančiču, dr. Mateju Makaroviču in dr. Matevžu Tomšiču.

Vse smo jasno označili za provladne novinarje in to izdatno komentirali in dokazovali. Medtem sta dr. Makarovič in Jančič ustanovila Združenje novinarjev in publicistov, tule pa je že prva manj prikrita bratska udarna akcija pri kandidaturi v svet RTV:

Med drugimi predlogi je tudi tokrat nekaj takih, ki predlagajo sami sebe, kakega drugega bližnjega sorodnika ali znanca. Med njimi nekdanji prvi šef podmladka SDS in danes veliko objavljani politični analitik Matej Makarovič predlaga kar dva kandidata za predstavnika poslušalcev in gledalcev nacionalne televizije: svojega kolego profesorja Matevža Tomšiča in bivšega odgovornega urednika Dela Petra Jančiča.

Glede na situacijo v parlamentu in provladnost so možnosti neizmerne.

[Celoten članek Dnevnika.](#)

Ne boj, mesarsko novinarsko klanje na Vročem stolu

4.12.2007 ob 08:26

Včerajšnji Voduškov Vroči stol bo verjetno šel v anale RTV žurnalizma po tistem, ko se je moderator oddaje prebil v prime-time nacionalke (ob protestih preostalih novinarjev informativnega programa, zaradi »neprofesionalnosti« in njegove vseh količnikov osvobodene posebne plače). Primer novinarskega diletantizma, spolitiziranosti RTV, protežiranja »naših«, pomoči g. Janši, da pokaže, kako ima čisto roke on, drugi umazane, licitiranja in osebnih diskreditacij po naročilu? Današnji pogovor o medijsko-politično-kapitalskih dilemah pa se je že na začetku razvil v osebno intoniran spopad med posameznimi udeleženci, med katerimi sta izrazito izstopala odgovorni urednik Dela in sam moderator. Glede na ubrani ton bi težko našli nekoga, ki je med njima manj kriv za nastalo situacijo, ki je v nadaljevanju povsem ušla iz vajeti in kjer je Vodušek Markešu celo obljubljal, da ga bo poslal iz studia, drugi pa bi obljubo z veseljem sprejel.

O oddaji bomo še poročali, tu je nekaj hitrih poudarkov:

Nenavadna sestava: Vodušek je najprej poskrbel za silno nenavadno sestavo gostov (Peter Frankl, Rajko Gerič, Janez Markeš, Silvester Šurla, Gregor Repovž, Peter Jančič). Med gosti, sedanjimi in bivšimi odgovornimi uredniki, bi po vladajoči politiki tako vsečnem ključu lahko uravnotežno preštevali takole: prvi nevtralen, drugi desni, tretji desno-po sili levi, četrti desni, peti levi, šesti desni. Moderator je imel nadalje pripravljena negativna vprašanja za Markeša in Repovža, do preostalih je bil bolj kot ne nevtralen.

Viktimizacija lastnikov Dela: očitni poudarek Vročega stola je bil (tudi ali predvsem?) dati priložnost za moralistično zgražanje nad dogodki v Magu, kjer lastniki preko nadzornikov očitno brutalno skrbijo za vmešavanje v uredniško politiko (kolikor smo razumeli, v prvi vrsti kapitalsko, ne politično). Problem je nenadoma Mag, kjer so vsi postali veliki borci za medijsko svobodo, in Vroči stol je bil nenadoma zastavljen kot prispevek k tej svobodi. Kje so bile na RTV oddaje, ko so se dogajali enaki pritiski na Delo, Večeru itd.? Je problem zgolj tem, ker so to naši fantje?

Iskanje konflikta Markeš-Mag in »osredotočenost na Delo: moderatorju se je večkrat očitalo, da je na pranger postavil hišo Delo, namesto širše zastavitve, oziroma da je iskal konflikt med Markešem, ki se ni dovolj postavil na stran Šurle in preveč na stran lastnikov. Zato je odgovorni urednik to zaznal kot »namještajko«, kot je dejal, oziroma »worst case scenario«, ki ga je v pogovoru speljal Markeš s svojo tezo, po kateri so »prijatelji postali nasprotniki« in zdaj Janša obračunava s tistimi, ki so ga zapustili (in posledično z Delom). Na tezo o »menjavi strani« je Vodušek navrgel Markešu, da je tudi on zamenjal stran, ta pa je vzpostavil razliko: »Jaz sem vedno na strani tistih, ki oblast kontrolirajo«, je rekel zase, potem je Markeš »nesramnost«, kot jih je rekel, vrnil Vodušku še s protiočitkom.

Markeševa osebna obramba: odgovorni urednik Dela se je pred nekaterimi izzivi voditelja branil vzkipljivo preko meje: »Sem bil zelo dobro pripravljen na to, kar se bo

tukaj zgodilo«; »Tukaj gre za zelo osebno atakiranje in jaz sem to pričakoval«; »A ste dobili naročilo, da morate mene diskreditirati, jaz sem prepričan v to, da ste spet na mission impossible!«;»Ta oddaja je dobesedno politično voden projektil.«

Janša izzvet: nihče med govorniki ni jasno izpostavil zadrege, da je politično-lastniško godljo, ki jo zdaj vsi solidarnostno rešujejo na primeru Maga, zakuhal Janša osebno in da zaradi nje nekateri novinarji doživljajo Tantalove muke. Jančič zato, ker je kot eksekutor čez noč pristal v vlogi branilca novinarske svobode, Šurla zato, ker je še nedavno tega podpisoval kontrapeticije proti pritiskom na novinarje, kot je v peticijo zapisala četrtnina vseh novinarjev, Markeš zato, ker je iz janšista postal antijanšist, Gerič zato, ker ne zna pojasniti, zakaj mu protestira 60 novinarjev informativnega programa. Nihče se noče izdati, ker bi s tem razkril, da igra dvojno igro.

Še nekaj zanimivosti: slišali smo, da imajo dopisniki Dela »dosti večjo plačo« kot predsednik vlade, razrešeni pa takšno kot ministri. Slabo citiranje: Vodušek je [citiral blog Drugi dom](#) in [tale zapis](#), na glas se je skliceval na Razglede. In še tri malenkosti: na portalu RTVS boste zaman iskali kakšen zapis o Vročem stolu, četudi so prejšnje oddaje bile deležne takšne obravnave. Sram? »Dobili smo v državi novinarsko peticijo, ki je obtoževala šefa vlade vpliva v času, ko ga sploh ni več imel,« je preveč povedal Jančič. Ni več imel. In še: Markeš načrtuje objavo članka v Delu z naslovom »Janša je lažnivec.«

Oddaja se je končala ob 20:47, torej zagotovo kakšno minuto prezgodaj. Napetost, ki je voditelj ni želel več tvegati z nadaljevanjem? In še [povzetek oddaje v režiji STA](#).

Janša se je izognil demantiju Zdolškovih trditvev o premierjevem fatalnem vplivu na Delo in Večer

4.12.2007 ob 14:08

Član NS Dela, Stojan Zdolšek, je v oddaji Vroči stol na RTV 26. 11. 2007 [izrekel nekaj jasnih obtožb](#) na račun g. Janše. Prvič je bil slednji jasno izzvan, da to komentira, v oddaji Odmevi na RTVS včeraj, 3. 12. 2007. V prvem poskusu se je premier povsem nonšalantno izognil vprašanju, na ponovljeno vprašanje novinarske Rosvite Pesek pa se ni več mogel. Njegov zelo posredni odgovor je bila nekakšna ponujena stava:

»Lahko preberete vse številke Dela od 3. decembra 2005 pa do danes in si boste sami odgovorili. Če boste našli kakšno številko Dela, v kateri je bilo več pozitivnega napisano o vladi kot negativnega, vam bom čestital in vam plačam, kar hočete.«

S tem pač seveda ni odgovoril na hude in jasne obtožbe. Namig: kdor bo preletel zapise na tem blogu, lahko zasluži širokogrudno neomejeno plačilo premierja.

Za osvežitev spomina navedimo takratne trditve Zdolška o kadriranju in urednikovanju v Delu:

ZDOLŠEK: Janša je osebno naročal takratni sekretarki na Ministrstvu za gospodarstvo, državni sekretarki, gospe Kosmovi, kdo bo sedel v Nadzornem svetu Dela. On je osebo povedal kdo bo direktor Dela, on je osebo dajal naloge in navodila, kdo bo v, na primer, Večeru.

ČERNAČ: Vi ste bili povsod zraven?

ZDOLŠEK: Ne, jaz, v bistvu, sem pa zelo seznanjen s tem.

ČERNAČ: Kako pa veste potem?

ZDOLŠEK: Ker mi je gospa Kosmova to povedala.

...

ZDOLŠEK: »Natančno vem, kako je potekalo, kot podpredsednik Nadzornega sveta v Delu, kako je potekalo vplivanje na te medije. Jaz natančno vem, da so trije novinarji, novinar Kajzer, novinar Grah in novinar Veso Stojanov, bili odstavljeni zaradi svojega pisanja, ki ni bilo všeč vladi in tako dalje. Ko je bil Janša, in ko je predsednik vlade in vlada, ki je imela vpliv na te medije. Ne se zdaj sprenevedat: vlada nima nobenega vpliva, zdaj je pa tu Boško Šrot ali pa celo SD in podobne neumnosti? Vlada je imela vse te medije pod svojim neposrednim vplivom, ne da bi, recimo, Janša plačal niti en tolar za to, ne. Medtem, ko je Pivovarna Laško dala za Delo 100 milijonov evrov.«

...

ZDOLŠEK: Povem, da je gospod Janša povedal, kdo bo v nadzornem svetu Dela in ti so v nadzornem svetu Dela bili. Povedal je kdo bo direktor Dela in ta človek je bil direktor Dela. Povedal je, kdo bo odgovorni urednik Dela in ta je bil odgovorni urednik Dela. In to je bil vpliv.

...

ZDOLŠEK: Glejte. Želel bi nekaj drugega povedati, kar zadeva medije, odkar Janša nima več vpliv na Delo, pa tudi ne na Večer, če tako vzamemo, je Delo postal neodvisen, avtonomen, osrednji slovenski častnik. O tem lahko potrdijo vsi novinarji. Tudi Pivovarna Laško ni s tem zagotovila popolnoma nič drugega kot to, kar medij mora bit, neodvisen in svoboden. Mi smo tudi uredili z gospodom Kajzerjem, bo šel nazaj na dopisništvo v Zagreb od kjer je bil odstranjen. Smo uredili z gospodom Stojanovom. Bomo uredili tudi z gospodom Grahom, ki ga ne moremo poslati nazaj na Dunaj kjer je bil odstranjen, ker je pač njegovo pisanje ni bilo všeč vladi. To so dejstva.

[Starina Kosem in Zdolšek: Šurla se je spomnil na pritiske, ko je ugotovil, da bo razpis](#)

4.12.2007 ob 16:10

Delo.si objavlja pismo članov NS Dela Andrijane Starina Kosem in Stojana Zdolška, ki odgovarjata na trditve Silvestra Širle v [včerajšnji oddaji Vroči stol](#) in na nekatere okoliščine te oddaje.

Del besedila:

Vse kaže, da so izrečene obtožbe del širšega načrta v totalni vojni med Janezom Janšo in Pivovarno Laško. Ne gre spregledati, da je Janez Janša svoj prvi osebni napad namenil prav dr. Janezu Markešu z namenom diskreditacije odgovornega urednika Dela oz. verodostojnosti samega medija. Zato je bil povsem pričakovan tudi medijski napad na člane nadzornega sveta, ki se z dneva v dan stopnjuje.

Očitno se je gospod Šurla "spomnil" zatrjevanih pritiskov šele po tem, ko je ugotovil, da bo objavljen javni razpis za odgovornega urednika revije MAG. Razlog, da se je postopek imenovanja odgovornega urednika zavlekel, je v tem, da je prejšnja uprava postavila gospoda Šurlo za vršilca dolžnosti, saj ni bila prepričana, da je to najboljša kadrovska rešitev. Zaradi tega je prejšnja uprava tudi zavlačevala z imenovanjem. Zato je javni razpis najbolj logična rešitev zatečenega stanja. Vse kaže, da gospod Šurla namerno poskuša v javnosti dajati vtis, da je dejansko odgovorni urednik, ki ga uprava in NS družbe želita zamenjati.

NS Dela ne bo podlegel tem pritiskom in bo postopek izpeljal do konca, ne glede na očitne poskuse, da bi odgovornega urednika MAGA izbirali določeni centri politične moči.

Sicer pa je bila včerajšnja oddaja Vroči stol sama po sebi zgovoren dokaz tega, kako si nekateri politiki predstavljajo ureditev medijskega prostora v Sloveniji.

[Celoten članek.](#)

[Posle okoli Dela Revije bo pregledala revizijska hiša](#)

5.12.2007 ob 13:17

Med prvimi je o prevzemu družbe Delo Revije obširneje [poročal Večer](#):

Pred nekaj tedni je novoustanovljeno podjetje Arsvita, v katerem so deleže združili Dnevnik, Delo Prodaja in Salomon 2000, postalo nekaj več kot 50-odstotni lastnik družbe Delo Revije. Slednja je največja revijalna družba, saj izdaja 19 revij (med drugimi Jano, Stop, Lady, Obrazi in Našo ženo) in je lani ob 14,94 milijona evrov prihodkov beležila 252 tisoč evrov čistega dobička. Uprava Dela Revij je prevzem označila za sovražen, saj o njem ni bila seznanjena, hkrati je po besedah Andreja Lesjaka, direktorja Dela Revij, njihovo podjetje za 11 odstotkov delnic Dela Revij v lasti Dela Prodaje pri morebitni prodaji imelo predkupno pravico, za 14 odstotkov delnic v lasti Dela TČR pa terminsko pogodbo, ko se jih bi smelo po Lesjakovih besedah prodati le ob izrecnem soglasju Dela Revij.

Danes [v Dnevniku beremo](#) o zahtevani reviziji poslov:

Revizijska hiša Ecum Revizija bo preverila vse posle, ki jih je Delo Revije sklenil v zadnjih petih letih s povezanimi osebami. Revizor bo opravil tudi skrben pregled vseh poslov, sklenjenih od septembra letos, so odločili delničarji družbe na včerajšnji skupščini. To je sklicala družba Arsvita, ki je 50,7-odstotna lastnica Dela Revije, v njej pa so združeni Delo Prodaja, Dnevnik in družba Salomon 2000, ki sodi v skupino Krater.

Revizor bo posebno pozornost namenil poslom, ki jih je Delo Revije, katerega predsednik uprave je Andrej Lesjak, sklenil z družbo Alpress, ki je v lasti vodilnih v Delu Revije, večino svojih poslov pa ustvari prek Dela Revije. Kakšni so poslovni odnosi med družbama, smo večkrat brez uspeha poskušali izvedeti od Lesjaka. Povedal je zgolj, da je "bilo poslovanje med podjetjema Alpress in Delo Revije povsem legitimno, zakonito in čisto".

Več o tem z nekaj dodatne dokumentacije še [v zapisu spletne strani Požareport](#).

Šurla odgovarja nadzornikom Dela

5.12.2007 ob 17:02

Dopisovanje med očitno nesojenim odgovornim urednikom Maga Silvestrom Šurlo in nadzorniki Dela se nadaljuje. Danes Šurla odgovarja na [včerajšnji zapis](#) Starine Kosem in Zdolška:

Vedenje obeh nadzornikov, ki vse bolj spominja na lomastenje slona v trgovini s porcelanom, kaže, da funkciji predsednice in podpredsednika nadzornega sveta Dela nista kos. Zaradi pritiskov, ki sta jih izvajala nad mano, ju še enkrat javno pozivam, da nemudoma odstopita s funkcij oziroma da ju, če tega nista zmožna storiti sama, razreši vodstvo Pivovarne Laško.

[Celotno pismo na Delo.si.](#)

Pismo podpore Šurli prispevala Nova revija

5.12.2007 ob 17:03

Nova revija se je po pričakovanju vključila v podporu Magu, Šurli in gospodu Janši:

"Če bo namera uspela, Mag gotovo ne bo več imel vloge, ki jo je uspešno igral v vseh letih od ustanovitve, ko je v izrazito neuravnoteženem slovenskem medijskem prostoru ohranjal pozicijo drugačnosti," so zapisali in dodali, da je prav "pozicija nasprotnega stališča oziroma drugačnega mnenja za nosilce moči vselej moteča".

"Delovima nadzornikoma se zdi potrebno zahtevati spremembo uredniške politike in vsebin revije, ki je v zadnjih nekaj mesecih prav v času urednikovanja Silvestra Šurle občutno povečala svojo prodajo, kar je za slovenske razmere rezultat, ob katerem bi si obliznil prste vsak lastnik," so navedli, saj "kontinuiteta čuti, da je čas, ko mora spet prevzeti popoln nadzor nad mediji. Da bo ironija večja, ji revije ni treba ukiniti, le urednika po svoji meri si mora izbrati."

"Medtem ko precejšen del slovenske novinarske srenje kaže s prstom na premiera, so v časopisni hiši Delo na delu nadzorniki. Medtem ko prvi vpijejo 'držite tatu', nam drugi praznijo blagajno oziroma brišejo zadnje sledi mnenjske različnosti.

Pismo je podpisala Zlata Krašovec, sopedpisali pa Andrej Aplenc, Viktor Blažič, Niko Grafenauer, Drago Jančar, Bogo Sajovic in Tomaž Zalaznik.

Več na Delo.si, od koder citiramo, ali na [portalu RTVS](http://portal.rtv.slo).

Makarovič z arzenalom argumentov Janše proti peticiji

6.12.2007 ob 09:57

Komajda smo (znova in ne prvič!) [pribeležili fenomen dvojnih kolumen](#) na isti dan, ki uspevajo le redkim izbrancem, že poročamo novem uspehu. Dr. Matej Makarovič je nazadnje uspel napisati kolumno za Večer in Delo 21. novembra, znova mu je uspelo (in obema časopisoma tudi objaviti) kolumni 5. decembra, torej včeraj. [Tu je njegova včerajšnja Večerova](#), [tu je njegova Delova](#).

Resentiment privilegiranosti, ki pritiče tistim najbližjim gospodu Janši, se odraža tudi v vsebini. V Večerovem zapisu namreč Makarovič ponovi vse teze gospoda premierja iz famoznega nastopa v parlamentu. Ponovimo: novinarji grdo blatijo Slovenijo v tujini, novinarji trdijo, da Slovenija kot taka ne more predsedovati EU (ni res!), včasih je bilo hujše, bodimo torej zadovoljni, včasih je bilo huje, saj so pretepali novinarje, denimo Mira Petka, politični pritiski so pač nekaj neizbežnega... V aktualni bitki Šrot-Janša lahko zato zdaj ugibamo, ali so dr. Makaroviču navzlic njegovemu renomeju (nekdanji predsednik podmladka SDS in njegov častni član, itd.), ki mu je pomagal do mnenjskega voditeljstva, v Delu in Večeru šteti dnevi in ali bodo pri tem pomagale peticije Nove revije.

Jagodni izbor iz Večera:

Začnimo s peticijo proti pritiskom in cenzuri, katere avtorji in podpisniki so Evropi dobesedno sporočili, da Slovenija, takšna kot je, ni primerna za predsedovanje EU. Novinarji naj bi bili poznavalci verbalnega sporočanja, zato naj bi vsaj približno vedeli, pod kaj se podpisujejo in kakšne učinke določena sporočila v določenem kontekstu imajo. Kaj je bil pravzaprav njihov cilj? Vzbuditi pozornost, dejansko preprečiti Sloveniji predsedovanje ali samo sporočiti Evropi in svetu, da je Slovenija skrajno problematična država?

Da pritiski na medije in elementi cenzure (še posebno pa seveda avtocenzure) v Sloveniji obstajajo, je že dolgo znano dejstvo in ni nikakršna novost. Prav tako je znano, da pritiski prihajajo z različnih strani in so se dogajali pod vsemi dosedanjimi vladami. Pravzaprav je bilo včasih celo huje. Pod eno od prejšnjih vlad so enega novinarja skoraj do smrti pretepli in ni bil za to nihče obsojen. Drugemu novinarju so - zdaj dokazano - nezakonito prisluškovali, tožilstvo pa je v bran takrat raje vzelo kriminalista kot pa novinarja. Tudi konkretnih mehanizmov za nadzor nad mediji ima sedanja vlada neprimerno manj kot prejšnje.

Seveda je mogoče razumeti, da znaten del novinarjev zaradi njihove nazorske usmerjenosti posebej moti ta vlada. Ob manjši nazorski skladnosti med znatnim delom novinarjev in ljudmi na čelu izvršilne oblasti je tudi možnost napetosti in konfliktov večja. Na "levo" usmerjenega novinarja pač "desna" oblast pritiska, "levo" pa mu prijazno sugerira, in obratno. Razumem tudi, da ima marsikdo težave s strogim ločevanjem med profesionalizmom in politično opredeljenostjo. Vendar pa je tudi v tem primeru težko razumeti, zakaj ni bila peticija usmerjena izrecno proti vladi, nekako s takšnim sporočilom: Slovenija mora predsedovati EU, vendar ne s takšno

("desno"), ampak z drugačno ("levo") vlado. Konfrontacija bi bila v tem primeru bolj notranjepolitična, mednarodni učinki na ugled Slovenije nepomembni, prizadevanja pa bi šla v smer, da bi vlado še pravočasno zamenjali. Tako pa je učinek prav obraten: Slovenija je dobila s pomočjo peticije marsikje v Evropi podobo problematične države, konkretna vlada pa se je z izglasovano zaupnico kvečjemu utrdila.

Tanko v današnji Demokraciji o pravih vladarjih medijev

6.12.2007 ob 10:23

Najbolj zaokrožena misel o obvladovanju medijev po tistem, ko zgodbo iz ust premierja poslušamo že nekaj časa. V današnji Demokraciji iz ust poslanca SDS Jožeta Tanko:

"Ne glede na to, da je novinarjem in medijem dobro znano, da jih popolnoma obvladujeta SD in LDS, poskušajo cenzuro naprtiti Janši in vladi. Nekomu, ki nima nanje nikakršnega vpliva. In kar je še hujše, to laž so poslali na številne naslove po svetu v občutljivem času pred prevzemom predsedovanja."

[Citat povzet po STA.](#)

Po pričakovanjih Makarovič uspešen s predlogoma Jančiča in Tomšiča za svet RTV

7.12.2007 ob 00:08

Mandatno-volilna komisija državnega zbora je na današnji seji oblikovala predlog osmih kandidatov za člane programskega sveta Radiotelevizije Slovenije (RTVS). To so Boris Grabrijan, Peter Jančič, Bine Matoh, Leon Oblak, Stanko Okoliš, Hubert Požarnik, Anton Šepetavc in Matevž Tomšič. Vse omenjene kandidate mora zdaj potrditi še državni zbor. Več Delo.si in [RTV SLO](http://RTV.SLO).

Po pričakovanju je SDS poslanska skupina forsirala dva »svoja« kandidata, Petra Jančiča in dr. Matevža Tomšiča, ki ju je predlagala »skupina gledalcev in poslušalcev« na čelu z dr. Matejem Makarovičem. Omenjeni trojici smo na tem blogu od njegovega nastanka namenili že precej prostora, saj so neutrudni sopotnik medijskega dogajanja: Tomšič in Makarovič kot nesporno provladna in vsenavzoča publicista in komentatorja, Jančič kot poglavitni »uravnoteževalec« Dela, ki je ob asistenci Danila Slivnika v beg pognal majhno četico novinarjev. Jančič in Makarovič sta sicer ustanovitelja Združenja novinarjev in publicistov, nastalega kot protiutež učinkom novinarske peticije in DNS.

Ker se po zakonu o RTV za kandidaturo zahtevajo ugledna imena, ki bodo pripomogla k ugledu javnega zavoda, je več kot nenavadna podpora kandidaturi Jančiča, katerega vloga pri politizaciji Dela in nižanja standardov novinarske avtonomije bo ostala zapisana z zlatimi črkami v knjigo slovenskega novinarstva kot opomin za zanamce.

Nenavadna je tudi kandidatura Požarnika, ki sicer že sedi v programskem svetu.

[V svet RTV ne moreš, če si manjšinski, pravi Tanko](#)

7.12.2007 ob 09:40

»Časi, ko je odločala manjšina, so minili,« zveni katastrofalna argumentacija vodje poslancev SDS Jožeta Tanko po tistem, ko je uspela v programski svet RTV sforsirati svoje, »večinske« predstavnike. Mandatno-volilna komisija državnega zbora je včeraj med 43 predlogi namreč izbrala ([o tem smo poročali](#)) pravoverne, večinsko SDS-ovske torej, kot so Peter Jančič, dr. Matevž Tomšič in drugi. Ponovimo zmagovito kombinacijo:

O naših se ne razpravlja in Tomšič je naš, kot je naš predlagatelj:

Od preostalih na listi so vse glasove navzočih koalicijskih poslancev (11) poleg omenjenega komentatorja Petra Jančiča brez ene same besede obrazložitve dobili profesor sociologije Matevž Tomšič - oba je predlagal Matej Makarovič.

Quod licet Iovi, non licet bovi, kjer je Zevs Jančič, pa še naš:

Protesti opozicije, da gre nepotrebne gole formalnosti, saj je podatek o registraciji te skoraj sto let stare organizacije mogoče dobiti na uradnih spletnih straneh e-uprave, so bili neuspešni. Enako tudi dokazovanje, da se izjava Petra Jančiča o tem, da se strinja s kandidaturo in izpolnjuje razpisne pogoje, v ničemer ne razlikuje od izjav tistih, ki so jih izločili. Med "izbranimi" je tudi profesorica novinarstva Manca Košir, ki jo je predlagal slovenski PEN.

Če nisi v pravi cerkvi, nisi naš, pa še manjšinski si

Opozicijski poslanci so glasove (8) namenili Tonetu Vogrincu, Igorju Vidmarju, Gezi Ernišu in še nekaterim. Kritike opozicije zaradi takšnega izbora koalicije, v katerem ni niti enega glasu vladnih strank dobil niti evangeličanski škof Erniša, koalicija je prezrla tudi vse kandidatke in trem kandidatom, ki jih je izbrala znova, v bistvu podaljšala mandat člana programskega sveta RTV na šest let, je vodja poslancev SDS Jože Tanko zavrnil, češ da je takšno glasovanje v skladu s pravili, ki veljajo v vseh demokratičnih družbah. Časi, ko je odločala manjšina, so minili, je še dodal.

[Vsi citati iz današnjega Dnevnika.](#)

Grims želi zmanipulirati sejo odbora v parlamentu, ki bo govorila o medijski situaciji

7.12.2007 ob 15:37

Kot vse, kaže, slovensko javnost čaka še ena v vrsti medijskih manipulacij - na sejo odbora DZ za kulturo, šolstvo in šport na temo položaja medijev v Sloveniji in predvsem stanja po oceni novinarske peticije, ki jo je predlagal Jožef Školč iz LDS, bi morali povabiti naslednje goste (iz predloga):

Želimo, da so k obravnavi te točke dnevnega reda vabljeni: predsednik Vlade RS, minister za kulturo RS, Urad predsednika RS, Državni svet RS, Društvo novinarjev Slovenije, Sindikat novinarjev Slovenije, prvopodpisana pod Peticijo zoper cenzuro, Katedra za medijske in komunikacijske študije pri FDV, predsednik Sveta RTV, Mirovni inštitut.

Toda predsedujoči Branko Grims iz SDS je nabor zavrnil in vztraja pri svojem izboru, v katerem ni prostora za Mateja Šurca in Blaža Zgago, pa še koga. Pač pa so na njem Tomaž Ranc (očitno z namenom govoriti o nezakonito pridobljenih izpiskih telefonskih klicev novinarju pred 9. leti!), Silvester Šurla (očitno z namenom govoriti o situaciji v Magu) in Peter Jančič (očitno z namenom uravnotežiti vabilo predsednika DNS). Kot vse kaže, je bila Jančičeva ustanovitev ZNP odlična politična poteza, ki se že pozna v njegovi omniprezenci in pospešenm brisanju imidža rablja, ki si ga je ustvaril na Delu. O peticiji pač ne bodo govorili. 600 novinarjev je premalo. Zgaga in Šurco pač ne bodo vabili. Raje bodo govorili o 9 let starem problemu. O Grimsovi argumentaciji [poročča POP TV](#).

Spodaj objavljamo besedilo zahteve za sklic nujne seje, iz katerega so jasno vidni poudarki.

Ljubljana, 26. november 2007

ZADEVA: ZAHTEVA ZA SKLIC NUJNE SEJE

Spoštovani g. Grims,

na podlagi drugega odstavka 48. člena Poslovnika Državnega zbora (Ur. l. RS, št. 35/2002 in 60/2004, 64/07) v Poslanskem klubu LDS zahtevamo sklic nujne seje Odbora DZ RS za kulturo, šolstvo in šport z naslednjo točko dnevnega reda:

"Položaj medijev v Sloveniji".

Na podlagi 32. člena poslovnika predlagamo, da za oblikovanje stališč do posameznih vprašanj Odbor na omenjeni nujni seji odloča o sprejetju naslednjih predlogov sklepov:

Odbor DZ RS za kulturo, šolstvo in šport se je seznanil s stanjem na področju medijske svobode. Odbor bo v okviru svojih pristojnosti še naprej spremljal stanje na tem področju.

Odbor predlaga Ministrstvu za kulturo, da pripravi analizo izvajanja medijske zakonodaje in na podlagi te analize predlaga ustrezne zakonske spremembe.

Odbor predlaga, da državni zbor ustanovi posebno neodvisno komisijo, sestavljeno iz neodvisnih strokovnjakov s področja medijev, ki bo proučevala posamezne pritiske in cenzuro v medijih.

Obrazložitev sklica nujne seje:

Kolektivno peticijo "Proti cenzuri", v kateri so podpisniki opozarjali na cenzuro in poskuse omejevanja svobode izražanja v naši državi, si je v državnem zboru premier Janez Janša ob glasovanju o zaupnici vzel kot primer obtoževanja opozicije in novinarjev, ki naj bi metali slabo luč na Slovenijo v tujini.

Stanje, ki ga povzema peticija novinarjev, kaže na željo politike po obvladovanju medijske svobode in medijev, pritiski na novinarsko svobodo pa se še krepijo. Omejevanje medijske svobode se izraža na več načinov - od vsebinskih popravkov člankov brez avtorjevega vedenja ali soglasja in neobjavljanja člankov, do omejevanja poročanja o nekaterih politično občutljivih temah in prepovedi dostopa vladi nevšečnim mnenjskim voditeljem do določenih medijev. Priča smo odpovedi delovnih razmerij posameznim novinarjem, premeščanju in degradiranju.

V sporočilu za javnost, 23. novembra 2007, EFJ (European Federation of Journalists) naslavlja na predsednika Vlade RS g. Janeza Janšo željo, da vzpostavi "dialog z novinarji o medijskih problemih" in predlaga preiskavo (doslej sta to storili že IPI in RSF) o vseh oblikah političnega vmešavanja v slovenske medije. Ravno predsedovanje EU bi lahko poslalo sporočilo, da se Slovenija bojuje za medijsko svobodo.

Zaradi vsega navedenega in vsega, čemur smo v zadnjem času priča, v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije zahtevamo sklic nujne seje, kjer se bo opravila temeljita razprava, kajti nedopustno je dejstvo, da pritiski na medije in peticija novinarjev ostajajo v središču političnega dogajanja in vladnega iskanja za vsesplošno nezadovoljstvo v državi.

Želimo, da so k obravnavi te točke dnevnega reda vabljeni: predsednik Vlade RS, minister za kulturo RS, Urad predsednika RS, Državni svet RS, Društvo novinarjev Slovenije, Sindikat novinarjev Slovenije, prvopodpisana pod Peticijo zoper cenzuro, Katedra za medijske in komunikacijske študije pri FDV, predsednik Sveta RTV, Mirovni inštitut.

S spoštovanjem,

Jožef Školč vodja Poslanskega Kluba LDS

[Hrvaško novinarsko društvo \(HND\) v bran slovenskim kolegom proti obtožbam premierja](#)

7.12.2007 ob 20:15

HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO

Solidarnost sa slovenskim kolegama

Hrvatsko novinarsko društvo izražava punu solidarnost s kolegama iz Društva novinara Slovenije koji su se zbog peticije protiv cenzure našli na udaru predsjednika slovenske Vlade koji ih je optužio da su se s političkom opozicijom urotili protiv slovenske države.

Naime, peticiju je potpisao 571 slovenski novinar, prosvjedujući protiv cenzure i višemjesečnih političkih pritisaka na rad medija u Sloveniji. U proteklom razdoblju smijenjeni su gotovo svi vodeći ljudi u uredništvima i upravama glavnih slovenskih medija, kako novinskih tako i elektroničkih. Glavnu ulogu u tome odigrala je vladajuća politika, koja je iskoristila svoje vlasničke udjele ili utjecaj na vlasnike medija.

Demokracija nekog društva mjeri se sposobnošću da prepozna i odupre se pritiscima vladajuće politike prema medijima, kao što se demokracija neke politike mjeri sposobnošću da podnese i prihvati kritiku medija.

Stoga bezrezervno podupiremo sve napore slovenskih novinara da se odupru političkim pritiscima i pokušajima cenzure u medijima.

ZA HND
Zdenko Duka, potpredsjednik

[Povezava na besedilo HND.](#)

Medijske strategije ZNP

7.12.2007 ob 23:37

Premier je znorel zaradi peticije in v parlamentu zahteval glasovanje o zaupnici vladi. V bistvu je izpeljal glasovanje o nezaupnici novinarjem. Odmev na peticijo 571 novinarjev je namreč v tujini šel preko mere, lahko bi ogrozil lep imidž predsedujoče EU in pojasnjevanj v tujini je imel končno dovolj. Nekaj je bilo treba storiti.

Dva koraka sta sledila po obračunu s peticijo. Prvi je bil medel odziv novinarjev, ki bi se morali braniti pred obtožbami g. Janše, pa se niso ravno pretirano. Splošen vtis je, da je doma premierju uspelo del javnosti prepričati v to, da so pobudniki nekredibilni, da je peticija ponarejena in zmanipulirana, da blati Slovenijo v tujini in podobno. Ob tem so mu zvesto pomagali številni. Kot zelo dragocena, tako rekoč kot naročena, je prišla pomoč Združenja novinarjev in publicistov. Nastalo je točno v dnevih, ko je g. Janša kahal maščevanje »peticionašem«, 14. novembra letos. Dan kasneje je premier nastopil na nacionalki s svojim Weltschmerzom, 19. novembra je sledila medijska ekspertiza v parlamentu.

Seveda obstajajo naključja, toda težko je reči, da je [zagon ZNP v režiji Jančič-Makarovič](#) eno izmed njih. Gotovo, ideja je lahko stara nekaj mesecev ali let, toda datum realizacije jo izdaja. ZNP, ki je enigmatična tvorba in glede katere ne vemo prav dobro, katere člane pokriva (nekateri naj bi se menda otepali funkcij v njem, ker sploh niso bili obveščeni) pospešeno deluje na več ravneh, ena od teh je, da bi Janši pomagalo nevtralizirati učinke peticije in očitne resnice glede njegovega zavojevanja medijev. Omniprezenca njenih članov je dovolj zgovorna, hektičnost ravnanj in multiplikacije dogodkov tudi. Makaroviču je praktično že uspelo v Programski svet RTV instalirati Jančiča in kolega Tomšiča. Tega ni storil kot član ZNP, temveč skozi skupino poslušalcev, kar je po svoje zanimivo. Vsi med njimi poskušajo na dnevni ravni brisati umazane sledi Janševih stopinj po medijski krajini in napadati peticijo in njene podpisnike.

[Današnji dogodek okrogle mize](#) v organizaciji ZNP je znova služil temu namenu. Prvi slepilni element je govoričenje o profesionalnosti in etiki (slaba vest?). Drugi element je prenos pozornosti na Mag, igranje žrtve. Tretji je usmerjanje problematičnosti v sfero lastništva nad mediji, ne politike. Četrti je sprotna alibizacija Janševega ravnanja. Peti je ustvarjanje in utrjevanje fronte Janši zvestih medijev in novinarjev, kar se lepo razbira v medijskih poročilih. Zvesti so pač: RTV, STA, Mag, delno Delo, delno Večer (v slednjih pač poteka vojna med dobrimi in zli novinarji, janšisti in novopečenimi protijanšisti). Šesti je seveda najsplošnejši, prepričevanje javnosti.

Lep primerek logike sprenevedanja je tale povzetek Makarovičevih »nevarnosti«:

"Prva, zelo verjetna nevarnost je želja lastnikov po hitrem zaslužku, zaradi česar lahko pride do pretirane komercializacije časopisa. Druga, manj verjetna nevarnost, je, da skuša lastnik svoj časopis izkoristiti za propagiranje politične opcije, ki mu je osebno blizu. Tretja, zelo verjetna, nevarnost pa je, da skuša lastnik medij zlorabiti

kot sredstvo pritiska na trenutno oblast, zato da bi si od države zagotovil ugodnejšo obravnavo," je dejal Makarovič.

Avtor seveda gladko spregleda tisto, kar žuli vse, saj želi podeliti alibi oblasti: največja verjetnost je pač, da skuša politika (in ne lastniki) izkoristiti medij za svoje trobilo. Simptomalno, da se te nevarnosti kot edine ni »spomnil«....

[Še povzetek dogodka v režiji STA](#) in [v sliki](#):

Okrogla miza: Pritiskom se lahko uprejo samo sami novinarji (daljše)
07.12.2007

Ljubljana, 07. decembra (STA) - Novoustanovljeno Združenje novinarjev in publicistov je danes v klubu Jazz Gajo v Ljubljani pripravilo okroglo mizo, na kateri so ljudje različnih profilov spregovorili o lastništvu medijev in profesionalizmu. Osnovna ugotovitev je bila, da so pritiski na medije bili, so in bodo, da pa se jim lahko novinarji uprejo le, če bodo gojili visoko profesionalnost in etično zavest.

Sociolog in publicist Matej Makarovič je pri tem ocenil, da v zadnjem času počasi v ozadju izginjajo razmerja med novinarji in politiki, namesto njih pa v ospredje prihajajo razmerja med novinarji in kapitalom. Pri tem Makarovič vidi tri nevarnosti.

"Prva, zelo verjetna nevarnost je želja lastnikov po hitrem zaslužku, zaradi česar lahko pride do pretirane komercializacije časopisa. Druga, manj verjetna nevarnost, je, da skuša lastnik svoj časopis izkoristiti za propagiranje politične opcije, ki mu je osebno blizu. Tretja, zelo verjetna, nevarnost pa je, da skuša lastnik medij zlorabiti kot sredstvo pritiska na trenutno oblast, zato da bi si od države zagotovil ugodnejšo obravnavo," je dejal Makarovič.

Rešitev, da se nič od naštetega ne bi dogajalo, Makarovič vidi v splošni regulaciji, ki bi preprečevala monopolna lastništva medijev, in v razvoju uredniškega in novinarskega profesionalizma, ki se bo znal upreti takšnim pritiskom.

Profesor na Fakulteti za družbene vede Igor Lukšič je ocenil, da so bitke, ki se bijejo med novinarji in lastniki, vedno iste, zato vprašanje ni, kdo so lastniki, ampak kam gre trend ravni kakovosti časopisov. "Trend ravni kakovosti je v upadanju. To pa zato, ker imamo opravka s padcem celotne civilizacijske ravni, ki si postavlja zgolj eno vrednoto, to je, naj se vsak uči zgolj iz tistega, kar potrebuje za trenutno življenje," je dejal.

Po Lukšičevih besedah vsa "prerivanja okoli medijev", ki smo jim priča, gojijo neko napačno iluzijo, da je s tem medijem mogoče narediti marsikaj, ki pa je, kot je dejal, "iluzija kratkega diha": "Gre za misel, da s tem, ko se nečesa polastiš, to obvladuješ in nato delaš... Kaj delaš? To kaj delaš, nam manjka," je ocenil Lukšič.

Proti temu je nastopil ekonomist Rado Pezdir, ki je menil, da pri medijskih zgodbah nikakor ne gre za iluzijo, ampak za problem "sistemske narave". "Ko smo želeli v okviru strateškega sveta izpeljati nekatere reforme, smo bili označeni za največje demone v zadnjih sto letih. Na enak način je bila medijsko umorjena Bajukova vlada. To niso tako nedolžne reči. Gre za sistemski problem," je menil Pezdir.

Nekdanji odgovorni urednik Mladine in zdajšnji urednik spletne strani Vest.si Jani Sever je ocenil, da razmerja med novinarji in lastniki niso tako kritična, kot se morda zdi: "Mediji imajo pač lastnike in nesmiselno bi bilo pričakovati, da jih ne bi imeli. Obstajajo pa neka polja avtonomije med lastniki in upravo ter upravo in novinarji, ki se jih ne sme preseči. To polje je bilo po mojem mnenju preseženo v nedavnem intervjuju, ki ga je s predsednikom vlade Janezom Janšo opravil direktor TV Slovenija Jože Možina. Direktor se tu ne bi smel postaviti v vlogo novinarja."

V.d. odgovornega urednika Maga Silvester Šurla je menil, da je položaj slabši, kot meni Sever. Menil je, da lastniki novinarjev ne bi smeli nikoli zlorabljati za svoje interese. Kot nesprejemljivo je ocenil dejstvo, da ima Pivovarna Laško po zadnji Nacionalni raziskavi branosti v lasti 60 odstotkov vseh tiskanih medijev v državi. "To je zelo velika moč za vplivanje in uveljavljanje svojih poslovnih interesov," je ocenil. Opozoril je tudi na problem Dnevnika, ki ga ima v lasti DZS: "Zelo zanimivo bi bilo analizirati, kako je Dnevnik pisal o prevzemu Term Čatež, ki jih želi prevzeti DZS." Dodal je še, da novinarji ne smejo dopustiti, da postanejo "piar bilten svojih lastnikov".

Šurla je tudi povedal, da se je danes prijavil na nedavno objavljeni razpis za odgovornega urednika Maga.

V nadaljevanju okrogle mize so organizatorji k razpravi povabili tudi poslušalce. Novinar Dela Peter Kolšek je v svojem razmišljanju tako ocenil, da je do zadnjih dogajanj na Delu prišlo zato, ker je politika dovolila kapitalu, da je na široko stopil vanjo. Menil je tudi, da so se večji pritiski na medije začeli šele v zadnjih letih.

Temu je ugovarjala novinarka Gorenjskega glasa Marjeta Smolnikar, ki je menila, da ni pošteno, da se navaja, da so se pritiski začeli šele leta 2004. Kot je dejala, je sama pritiske čutila veliko prej in to "v veliko večji meri".

Kolšek je nato ponovil, da pritiskov pred letom 2004 ni bilo, čemur so nato ugovarjali še drugi novinarji iz občinstva. Razpravo je še pravočasno pomiril Peter Jančič in dejal, da si ne želi "novega Vročega stola".

Tomaž Zalaznik iz Nove revije je med občinstvom pokazal na publicista Viktorja Blažiča in dejal, da je Blažič "slaba vest slovenskega novinarstva". "Ko so ga pred 20 leti kot novinarja vrgli z Dela, se zanj ni zavzel nihče. Oblast se mu je sredi devetdesetih na simbolni ravni sicer opravičila, novinarji Dela pa ne," je dejal.

Oglasil se je tudi nekdanji generalni direktor RTV Slovenija in aforist Žarko Petan. Dejaj, da v Sloveniji ni medija, ki bi ga lahko prebral, ker nobeden ni dovolj kakovosten.

Miha Kovač o prepozni peticiji, lastništvu medijev...

9.12.2007 ob 09:46

Iz včerajšnje Kovačeve kolumne v Delu (8. 12. 2007):

Peticija dve leti prepozno?

A zakaj je to treba ponavljati dve leti pozneje? Najmanj iz treh razlogov. Prvič, naslednjo vladno koalicijo bomo lahko merili tudi po tem, ali bo zmožna politiki odvzeti neposredni vpliv na vodenje javne RTV. Zato bi bilo koristno, če bi v prihajajočem predvolilnem času stranke povedale, kako nameravajo urediti ta problem; naravnost neverjetno se mi zdi, da jih o tem ni resno povprašalo še nobeno novinarsko združenje. Drugič, tisti novinarji in uredniki, ki zdaj vodijo predvsem dnevno-politični program javne RTV, so tja prišli z neposredno ali posredno privolitvijo sedanje oblasti; to ni natolcevanje ali ugibanje, ampak dejstvo, saj glede na veljavni zakon o RTV drugače tudi ni moglo biti. Zato se ti ljudje, kadar razglabljajo o neodvisnosti medijev od politike, ne morejo postavljati v vlogo nepristranskih arbitrov med mediji in njihovimi lastniki, kakor so denimo poskušali početi v oddaji Vroči stol prejšnji ponedeljek. In tretjič, slovenski novinarji so ob sprejetju zakona o RTV zamudili idealno priložnost, da s peticijo z nekaj sto novinarskimi podpisi opozorijo na problematiko pritiska na neodvisnost medijev. Če bi to dovolj odločno storili že takrat, bi jim bilo po mojem prihranjeno marsikaj od tega, kar se je zgodilo v zadnjih dveh letih.

Neprimerno bolj kompleksni, tako se zdi, so odnosi med novinarji in lastniki zasebnih medijev. Naj tu – vsaj na načelni ravni – tvegam nekoliko provokativno tezo: to, da lastnikov časopisov ne sme brigati njihova vsebina, se mi zdi skregano z osnovno naravo lastnine. Če sem namreč lastnik avtomobila, ga lahko v skladu s svojo svobodno voljo prodam, prebarvam z zelenega na rdeče, podarim svoji stari teti ali pa zgolj redno in sistematično vzdržujem – in vse to lahko svobodno počnem v okvirih, kot jih določa zakonodaja, to pa seveda pomeni, da moram ustrezno registrirati spremembo barve, da denimo troblje ne smem nadomestiti s kravjim mukanjem, ali pa iz avtomobila odstraniti zavor, saj bi s tem ogrožal sebe in druge.

Zasebni mediji in uredniški okviri

Nekaj podobnega mora po mojem veljati tudi za časopise v zasebni lasti: če lastnik želi izdajati časopis, ki ni odvisen od političnih centrov moči, njegov urednik pa ga sistematično spreminja denimo v levičarsko trobilo, ima lastnik legitimno pravico, da takega urednika zamenja. Enako velja tudi, če začne časopis resno izgubljati bralce in oglase, saj bi ga nadaljevanje takih trendov pripeljalo v bankrot. Vsakršno stokanje o pritisku kapitala na medije je v takih primerih sprenevedanje. Sprenevedanje je po mojem tudi, mimogrede bodi povedano, če lastnik neki medij v nekaj letih dvakrat proda, v njem zaposleni pa pričakujejo, da to ne bo prav nič vplivalo na njegovo vsebino: očitek o kapitalskih pritiskih bi morali zato v takem primeru najprej usmeriti na tistega, ki ga je prodal, ne pa na nove lastnike, ki imajo pravico, če povzamem po

Petru Franklu, določiti »neke osnovne uredniške parametre«, znotraj katerih mora potem uredništvo »delovati profesionalno in zavezano javnosti«.

Pri tem pa seveda velja, da se vsak lastnik, ki je racionalen in ki hkrati ve, kaj je tiskani medij, v uredniško politiko in v vsebino časopisa ne bo vmešaval, dokler bo ta dajala ustrezne finančne rezultate in bo potekala v dogovorjenih okvirih – in to ne iz ljubezni do poklicne avtonomije urednikov časopisa in novinarjev, ampak predvsem zato, ker se noben racionalen lastnik tudi sicer ne vmešava v delo menedžerjev, dokler je uspešno, saj ve, da s tem podira njihovo avtoriteto in spodjeda njihovo učinkovitost v podjetju in tako posredno zmanjšuje tudi vrednost svoje lastnine. V medijih pa so te reči še toliko bolj občutljive zato, ker lahko zainteresirano vmešavanje lastnikov v njihovo neposredno vsebino (denimo zahtevanje pristranske podpore nekaterim političnim opcijam zaradi morebitnih kapitalskih koristi) zmanjša verodostojnost medija in s tem načne njegovo vrednost.

Seveda pa se stvari v tržnem gospodarstvu lahko zapletejo tudi, kadar lastniki od medija zahtevajo višje donose, kot jih je s svojo vsebino sposoben generirati na trgu. Tovrstno pričakovanje lastnikov lahko resen časopis spremenijo v tabloid, saj je, tako se zdi, pri tiskanih medijih naklado najlažje povečati tako, da začnemo streči najnižjemu skupnem imenovalcu okusa vseh potencialnih bralcev v jezikovni skupnosti. Take zahteve so v zadnjih dvajsetih letih predvsem v knjižnem založništvu po svetu (in deloma tudi pri nas) povzročile katastrofalne posledice in odvzele verodostojnost tudi kateremu od resnih časopisov. Vendar imajo za take trende v tržnem gospodarstvu zdravilo, saj je v njem medij mogoče registrirati tudi kot neprofitno organizacijo, ki sicer deluje po tržnih načelih, a ji hkrati ni treba ustvarjati dobička in je zato oproščena plačila dela davkov.

[Celoten članek.](#)

Kako so se »borili« za avtonomijo: Slivnik in Jančič leto in pol nazaj

9.12.2007 ob 11:56

Tega bloga takrat še ni bilo, zato v duhu profesionalizma in novinarske etike kakšnega ZNP nekaj spomina ne bo škodilo. Novinarka Neva Nahtigal je v aprilu 2006 storila neverjetno dejanje: *in flagrante delicto* je spremljala odstavljanje zadnjega uvodnika odstavljenega urednika Sobotne priloge Dela Ervina Hladnika Milharčiča in se zapletla v več kot indikativne pogovore s Petrom Jančičem in Danilom Slivnikom. Nastala je tako rekoč reportaža v živo o nekem cenzorskem posegu, o grožnjah novinarjem, o atmosferi, o žuganjih, o varnostnikih v »črni vdovi«, o političnem urednikovanju, skratka o izrednih razmerah Janševega nadzora in njegovih »nadzornikov«, Jančiča in Slivnika, na Delu. Besedilo Neve Nahtigal je mogoče najti na več spletnih straneh, objavljeno je bilo tudi v Medijski preži. Za pokušino:

Drugo dejanje: »Jaz lahko prepovem, kar hočem.«

Jančič je sedel za računalnik in hotel spremeniti uvodnik Saše Vidmajer. Zupan Arsova je ugovarjala, ker je bil tekst že popravljen, in to po pogovoru, ki sta ga imela Jančič in Vidmajerjeva po telefonu. Prej da je v zaključku pisalo, da se sproščenost meri po številu ministrovih pojavljanj »na teh straneh«, zdaj namesto tega piše »na časopisnih straneh«. Zupan Arsova je vztrajala, da se teksta brez privoljenja avtorice ne sme spreminjati. Odgovorni urednik je klical Vidmajerjevo po mobilnem telefonu, izvršna urednica pa istočasno v zunanjo redakcijo, kjer je izvedela, da je novinarka na dopustu. Ta tekst je nazadnje ostal nespremenjen. Naslednja zahteva je bila, da se spremeni zapis Dejana Pušenjaka. Jančič se ni strinjal z zadnjim stavkom uvoda, v katerem se je Pušenjak poslovil od pisanja za SP. Še bolj ga je vznemiril zapis Cukjatijeve izjave, da ga »nihče z Dela leto in pol ni nič vprašal«. Jančič je zahteval, da gre »tudi ta del ven«.

Izvršna urednica je večkrat ponovila, da so zapisane Cukjatijeve besede, ki so tudi posnete. Jančič je poklical Pušenjaka in večkrat ponovil, da bo prekinil nastajanje SP in prestavil tisk na prihodnji teden, če tega dela uvoda novinar ne umakne. Pušenjak je skupaj z Zupan Arsovo presodil, da je treba zagotoviti izid SP in se odločil, da skrajša uvod. V tiskani izdaji tako omenjene izjave ni. Odgovorni urednik je nadaljeval pregled vsebine: »Rešiti moramo problem druge strani, ki ne bo objavljena. Poslovilnega članka ne bo.« Na vprašanje, kako lahko to prepove, je odvrnil: »Enostavno: jaz sem rekel, da to ne bo objavljeno. Jaz lahko prepovem objavo katerega koli članka, če to hočem.«

[Celoten članek.](#)

Jančič uredil jutrišnjo Grimsovo sejo

10.12.2007 ob 20:02

Poročali smo že o prvovrstni manipulaciji, ki se obeta jutri v parlamentu. Poslanec Branko Grims je na svoj odbor v razpravo o medijski svobodi in novinarski peticiji »pozabil« povabiti kateregakoli že podpisnika peticije z izjemo predsednika DNS, še zlasti pa je pozabil povabiti prvopodpisana Mateja Šurca in Blaža Zgago. O peticiji bodo torej govorili (in sodili) v odsotnosti njenih avtorjev.

Pač ga Grims ni pozabil povabiti tistih, ki mu politično ustrezajo: Jančiča, Ranca in Šurle. Da bi bila groteska še večja, se je danes javilo še hiperaktivno in v provladnih medijih (STA, RTVS, itd.) hiper pokrito Združenje novinarjev in publicistov, ki ga seveda vodi Jančič. Ker se podpisniki pod peticijo obnašajo izrazito defenzivno, je politično instrumentalizirana ofenziva ZNP, o kateri smo pisali, toliko bolj opazna in nenazadnje učinkovita. ZNP je pohitelo dati napotke o tem, o čem jutri sme in o čem ne sme teči beseda. Navodila so frapantna (že sama namera, da ZNP prejudicira potek razprave, je taka).

Ni jih težko uganiti: o političnih pritiskih na medije se ne sme govoriti. Točno o tistem, o čemer govori peticija in zaradi česar predlagatelj (Jožef Školč) zahteva izredno sejo, je treba molčati. Prav tako je treba molčati o delu urednikov (npr. o delu g. Jančiča sploh, verjetno!) in njihovih pritiskih na novinarje. Zloraba citata IFJ v nadaljevanju je neverjetna: v imenu reševanja konfliktov znotraj novinarske skupnosti namreč Jančič pledira za to, da vlada sploh ne bi smela spregovoriti ali presojsati teze o vmešavanju politike v medije. O tem bi morala politika molčati, kar je norost! Dva indikativna citata:

Razprava o monopolih in o pluralnosti na trgu tiska in medijev je zato koristna, menijo v združenju, kjer pa hkrati opozarjajo, da se v vprašanje medijskega profesionalizma politiki ne smejo vpletati. »Konflikti na tem področju bi se morali razreševati v okviru novinarske skupnosti (denimo na častnem razsodišču) in v medijih samih, a tega obstoječe novinarske organizacije in novinarji, ki z omenjeno peticijo zahtevajo posredovanje politike, niso niti poskusili,“ ocenjujejo v združenju. Zato je po njihovem mnenju nesprejemljivo, neprofesionalno in s stališča medijske svobode nevarno, če taiste organizacije poskušajo za kaj takega pooblastiti mednarodno ali domačo politiko.

...

V zvezi s sejo se je danes že oglasilo ZNP. Kot je v izjavi za javnost zapisal njegov predsednik Peter Jančič, bo razprava dobrodošla, če bo govorila o medijskih monopolih in medijskemu pluralizmu, ne bi pa smela govoriti o posameznih ravnanjih urednikov in novinarjev. Pri tem je Jančič navedel stališče mednarodne novinarske federacije IFJ, ki pravi: "Ko gre za profesijo, bo novinar - upošteva zakonodajo - spoštoval sodbe poklicnih kolegov in zavrnil vmešavanje vlade in drugih."

Članek STA v celoti in spodaj.

Polemična mnenja že pred torkovo razpravo o medijih (ozadje)

10.12.2007

Ljubljana, 10. decembra (STA) - Odbor državnega zbora za kulturo, šolstvo in šport bo na torkovi izredni seji opravil razpravo o položaju medijev v Sloveniji, ki jo je zahtevala poslanska skupina LDS. Predstavnik pobudnikov Jožef Školč od razprave pričakuje, da bo mogoče na njej povsem odkrito spregovoriti o pritiskih na medije. V Združenju novinarjev in publicistov (ZNP) pri tem opozarjajo, da bi morala razprava teči predvsem o medijskih monopolih in pluralizmu, ne bi pa o posameznih odločitvah urednikov in novinarjev. Te so po mnenju združenja v izključni domeni novinarskega poklica.

Kot so v zahtevi za sklic seje zapisali v LDS, izredno sejo odbora zahtevajo zaradi povečane želje politike po obvladovanju medijske svobode in medijev ter povečanih pritiskov na novinarsko svobodo. Oboje se po njihovih navedbah izraža na več načinov: "Od vsebinskih popravkov člankov brez avtorjevega vedenja ali soglasja in neobjavljanja člankov, do omejevanja poročanja o nekaterih politično občutljivih temah in prepovedi dostopa vladi nevšečnim mnenjskim voditeljem do določenih medijev".

Kot dokaz za pritiske novinarjev v poslanskem klubu LDS navajajo tudi septembrsko peticijo proti medijski cenzuri, ki jo je podpisalo 571 novinarjev. V peticiji podpisani novinarji predsednika vlade Janeza Janšo obtožujejo omejevanja medijske svobode. "Z nastopom sedanje vlade je od leta 2004 prišlo do sprememb kapitalne sestave, ki so omogočile zamenjavo večine predsednikov uprav, članov nadzornih svetov in urednikov večine osrednjih slovenskih medijev. Novi direktorji in uredniki ne spoštujejo novinarske avtonomije in cenzurirajo novinarske vsebine, ki so kritične do oblasti," so zapisali.

Nekaj dni po omenjeni peticiji se je v javnosti pojavil tudi Etični poziv k profesionalnosti avtorja nekdanjega urednika Žurnala Dejana Steinbucha, ki so ga podpisali tudi nekateri novinarji. V pozivu je Steinbuch zapisal, da je Zgagina in Šurčeva peticija dokument, ki ne govori toliko o političnih pritiskih na novinarje, temveč je politični očitek trenutni vladni koaliciji. "Logično bi zato sklepali, da bi takšen dokument lahko nastal tudi pred petimi ali desetimi leti, ko pritiski niso bili nič večji ali manjši od današnjih," je bilo zapisano v pozivu.

Poleg splošne razprave, ki naj jo opravi odbor za šolstvo, predlagatelji članom v sprejetje predlagajo tudi sprejetje treh sklepov. V prvem sklepu predlagajo naj člani odbora ugotovijo, da so se seznanili s stanjem na področju medijske svobode in odbor zavežejo, da bo v okviru svojih pristojnosti še naprej spremljal stanje na področju medijev. V drugem sklepu predlagajo, naj odbor državnemu zboru predlaga ustanovitev posebne neodvisne komisije, ki bi proučevala posamezne pritiske in cenzuro v medijih. Po tretjem pa bi odbor ministrstvu za kulturo predlagal, naj pripravi analizo izvajanja medijske zakonodaje in na podlagi tega predlaga tudi ustrezne zakonske spremembe.

V zvezi s sejo se je danes že oglasilo ZNP. Kot je v izjavi za javnost zapisal njegov predsednik Peter Jančič, bo razprava dobrodošla, če bo govorila o medijskih monopolih in medijskemu pluralizmu, ne bi pa smela govoriti o posameznih ravnanjih urednikov in novinarjev. Pri tem je Jančič navedel stališče mednarodne novinarske federacije IFJ, ki pravi: "Ko gre za profesijo, bo novinar - upošteva zakonodajo - spoštoval sodbe poklicnih kolegov in zavrnil vmešavanje vlade in drugih."

Jožef Školč je za STA povedal, da novinarjem ni mogoče preprečiti govoriti o posameznih odločitvah urednikov, če bodo želeli. "Če novinarji menijo, da je treba govoriti o posameznih zadevah, pač bodo. Tega jim ne moremo preprečiti," je dejal Školč.

Školč od jutrišnje razprave pričakuje predvsem to, da bo na njej mogoče odkrito spregovoriti o pritiskih na medije. Prav tako pričakuje, da bodo na odboru lahko govorili vsi, ki so bili povabljeni, da o tem govorijo: "Pomembno je predvsem, da spregovorijo zastopniki obeh novinarskih peticij. Strinjam se tudi, da na seji spregovorijo novinarji Maga. Upam, da z nami delijo mnenje, da je treba bolj natančno regulirati zakonodajo v smeri preprečevanja vmešavanja od zunaj, bodisi s strani politike bodisi s strani gospodarstva."

[Grims iz sebe naredil Juda, iz drugih pavlihe](#)

11.12.2007 ob 18:02

Člani odbora za kulturo, šolstvo in šport so na zahtevo poslanske skupine LDS na izredni seji odbora cel popoldan razpravljali o položaju medijev v Sloveniji.

[Kot smo napovedali](#), se je seja sprevrgla v politično farso zanikovanja, da bi vlada vršila kakršnekoli pritiske na medije, presenetljivo sta se sodelovanju odpovedala Tomaž Ranc in Silvester Šurla, ki sta očitno zaslutila, da bosta v rokah Grimsa več kot zlorabljena za interese vladajoče SDS. Seja je uspela, javnost je bilo treba prepričati, da se o novinarski peticiji ne sme govoriti, kot tudi ne povabili Šurca in Zgago, da pa je treba frontalno napasti nepokorne medije in sebe predstaviti kot žrtev, v vmesnem času pa zmanipulirati še kakšen rezultat evropskih institucij, ki domnevno dokazujejo neverjetno stopnjo svobode.

Poročilo STA (via Siol) [je tukaj](#), seanso si bomo zapomnili po grimsovski argumentaciji, pa kateri je zapis o sebi v Delu razumel in predstavil kot Juda, ki se mora opravičiti za svoj obstoj:

Kot eno dejanskih težav v slovenskem novinarstvu je Grims izpostavil predvsem stalne pritiske na ljudi, "ki ne trobijo v en in isti rog". Pri nas je praksa, da se ljudi, ki ne trobijo v isti rog, v medijih hitro diskvalificira, takoj ko se oglasijo, je dejal Grims. Glede na to strah, o katerem se govori, po njegovem ni strah pred vlado, ampak pred tistimi, ki ji stojijo nasproti. Opozoril je tudi, da se v medijih uporabljajo tudi nekatere "nacistične metode".

"V Delu so me obravnavali kot jude v nacističnih knjigah"

Majda Širca (Zares) je ob tem pozvala, naj pove konkreten primer nacistične metode. Grims ji je odgovoril, da se je primer pojavil v sicer satiričnem prispevku v Delu. "Tam je bilo poleg mojega imena zapisano, da se bo ta oseba za svoj obstoj morala še opravičiti. Pri tem gre za veliko podobnost s slike Juda v eni izmed nacističnih knjig. Na njej je narisana prst, ki kaže nanj, zraven pa piše: Ta Jud se bo moral za svoj obstoj še opravičiti."

Še nekaj povezav: [RTVS](#), [24ur.com](#), [Delo.si](#).

[Nadzorniki Dela predlagajo Stojanova za odgovornega urednika Maga](#)

11.12.2007 ob 20:41

Medtem ko je osrednji TV Dnevnik RTVS ravnokar zavrtel dramatični posnetek o imenovanju novega odgovornega urednika (Boštjan Veselič se je izjemno potrudil, da predstavi sebe kot žrtev, ki se jo meče iz prostorov Maga, urednikovanje nadzornikov v Magu pa kot ravnanje preko novinarskih trupel), večina medijev končno poroča, da je novi kandidat za odgovornega urednika v tem tedniku Veso Stojanov.

O zapletu na relaciji NS-Šurla [smo že večkrat pisali](#) in ravnanje nadzornikov obsodili. Vendarle pa je treba venomer ponavljati nianse: medtem ko provladni mediji izjemno potencirajo dogodke ob vsakem mediju, nad katerim so izgubili vpliv, medtem ko so molčali ob enakovrednih dogodkih drugje (denimo na istem Delu), se zdaj Janševi protagonisti predvsem trudijo v smeri ikonografije lastne žrtve po tistem, ko (Janševi) prijatelji niso več v prijateljskih odnosih. Postopanje Veseliča je bilo v duhu iskanja sovražnika: Stojanova so npr. uspeli v dnevniku RTVS diskvalificirati kot »sedmo podpisanega pod peticijo«.

O izbiri bo NS obvestil novinarje Maga, ki bodo lahko o kandidatu podali neobvezujoče mnenje, potem pa bo lahko Stojanov funkcijo prevzel od vršilca dolžnosti, Silvestra Šurle. Na razpis se je sicer prijavilo 6 kandidatov.

Šurla je sicer v preteklih dneh javnost opozarjal na poskuse vplivanja na uredniško politiko tednika ter posledično problematiziranje njegovega uredniškega statusa. Obtožena predsednica NS-ja Dela Andrijana Starina Kosem ter Stojan Zdošek sta navedbe zanikala in zatrdila, da nikomur ni "šel v nos" intervju s predsednico LDS-a Katarino Kresal in da niso zahtevali intervjuja z izolskim županom Tomislavom Klokočovnikom.

Menita, da Šurla namerno poskuša dajati vtis, da je odgovorni urednik, ki ga uprava in nadzorni svet družbe želita zamenjati. Po njunem mnenju se je Šurla očitno "spomnil" zatrjevanih pritiskov šele, ko je ugotovil, da bo objavljen javni razpis za odgovornega urednika revije Mag.

[Celoten članek RTVS.](#)

Jambrek o novinarski politični agitaciji

11.12.2007 ob 20:50

V oddaji Preverjeno na POP TV (11. 12. 2007) smo v prispevku o »špecanju« v tujino, ki ga je pripravil Gašper Lubej, slišali domisljico, ki jo velja arhivirati. Dr. Peter Jambrek je, povprašan o novinarski peticiji, povedal naslednjo globoko misel:

»Peticija je primer prenosa agitacije domače politične propagande na mednarodne forume.«

Igra je postala že dolgočasna. Recimo: povej mi, kaj si misliš o peticiji, in po tvojem pljunku ti povem, kako strasten janšist si.

Ministrov argument za pritiske: če govorite pritiskih, pritiskate

12.12.2007 ob 09:18

Včerajšnji Odmevi TVS (11. 12. 2007) so gostili poslanca SDS Branka Grimsa, ministra za kulturo dr. Vaska Simonitija, poslanko Majdo Potrata (SD) in poslanca Jožefa Školča (LDS). Tema: pojasnila glede šesturne razprave na odboru za kulturo, šolstvo in šport o medijski svobodi na včerajšnji izredni seji parlamentarnega odbora.

Grimsov in Simonitijev nastop si bomo zapomnili po večkratnem sprenevedanju, novost glede na dosedanje argumente je bila ministrova diskreditacija poslanca Školča, češ da izvaja pritisk na urednike.

Izpeljava sklepa je bila v svoji veličastnosti naslednja: minister je najprej večkrat zahteval dokaze o političnih pritiskih in cenzuri, sogovorec jih je potem navedel s konkretnimi priimki cenzuriranih novinarjev, nakar je minister njegovo navajanje štel kot primer odličnega dokaza za politične pritiske!

»Dialog« je tekel takole:

Simoniti: »Imenitno bi bilo poimenovati te novinarje in urednike...«

Školč: »V tej hiši so znani primeri cenzure gospe Vide Petrovčič, gospoda Roberta Škrjanca in recimo gospe Nataše Štefe.«

Simoniti: »Verjetno je s tem izvedel pritisk na urednike. To so hude in resne obtožbe. Sam se pa ne bi vtikal v to, to je stvar uredništva.«

Simoniti: »Sam se pa ne bi vmešaval, kot gospod Školč se vmešava, zelo direktno, ko izvaja pritisk v tej hiši in v tem trenutku na urednike.«

Simoniti: »Gospod Školč neposredno izvaja pritisk na urednike v tej hiši... govorili ste o določenih novinarjih, ki so bili odstranjeni ali zamenjani.«

Ministrova logika je perverzna na argumentativno-epistemološki in moralni ravni, in sicer na dveh nivojih. Prvi je tale: najprej zahtevate konkretne primere in dokaze pritiskov na novinarje (očitno pričakujete, da jih druga stran iz tega ali drugega razloga ne bo navedla), nakar samo dejanje konkretnega dokazovanja razumete kot pritisk. V tem smislu ste nepošteni in varate: dejansko sploh ne želite slišati navedb, vaša zahteva je bila neiskrena, domnevali ste, da vam sogovorec ne bo ugodil.

Drugi nivo je tale: ko slišite, da je sogovorec navedel konkretne primere pritiskov, imate to za vsebinsko nezaslišano ravnanje. Če bi namreč navajanje primerov političnih pritiskov na novinarje že po sebi, ipso facto, lahko štel za politični pritisk, potem že po sebi politiki (ali še kdo) o njih ne bi smeli govoriti. Ampak vi ste prav to zahtevali.

Ministrov očitek je zato argumentativno in moralno do kraja sprevržen.

P.S. Ker je Školč med dokazi za pritiske naštel tudi samopovabilo Branka Grimsa v oddajo Studio ob 17. uri, bi pričakovali, da ga bo minister obtožil, da pritiska na Grimsa samega, saj je bil ta v danem primeru tako rekoč sam svoj urednik. A ne minister in ne poslanec se tega domisleka nista spomnila, farsa bi bila s tem že prehuda.

Trik, imenovan politični prevzem in Mag kot njegova žrtev

12.12.2007 ob 18:27

Igra, kot smo jo napovedali: sicer nedopustno vmešavanje nadzornikov v uredniško delo Maga poskušajo v SDS prikazati kot vrhunsko igro, v kateri so rablji trenutni politični oponenti s SD na čelu, sami pa so nedolžne ovčke. Socialna demokracija je kriva za vse: za novinarsko peticijo, »politično sponzorirano«, pravi Grims, za prevzem Maga, za tajkunske navezave. Spor med Pahorjem in Boškom Šrotom je zaigran, opraviti imamo z vrhunsko igralsko zasedbo, političnim medijskih trilerjem in nemoralnimi tajkuni. Seveda za pogled ljubiteljem teorij zarote v vrstah SDS. Spomnimo: lastniške že, politične lovke vpliva pa tu niso dokazane.

Novinarji revije Mag so se sicer s protestnim pismom odzvali na torkovo odločitev nadzornega sveta Dela, da za odgovornega urednika Maga predlaga novinarja Dela Vesa Stojanova. Nadzorni svet Dela je na včerajšnji seji za urednika Maga predlagal komentatorja Dela Vesa Stojanova. Na objavljeni razpis se je sicer prijavilo šest kandidatov, med njimi poleg Stojanova tudi zdajšnji v. d. urednika Maga Silvester Šurla. Ta je napovedal, da bo vsakršno imenovanje razen svojega imel za politično. S tem je povedal vse. Člani nadzornega sveta so na podlagi razpisnih pogojev za urednika soglasno predlagali Vesa Stojanova.

Nadzorni svet bo v skladu s statutom Dela nadaljeval postopek imenovanja novega odgovornega urednika, in sicer se bodo o novem uredniku v prihodnjih dneh izrekli novinarji Maga, njihovo mnenje pa za nadzorni svet ni zavezujoče. "Vsiljena diametralno nasprotna uredniška politika bo uničila najpomembnejše, kar Mag predstavlja vse od svoje ustanovitve: drugačen pogled na razmere v družbi od prevladujočega v slovenskem medijskem prostoru," so zapisali novinarji Maga.

Jasno je, da gre pri uredniških spremembah na Magu predvsem za "politični prevzem revije oz. glede na že objavljena stališča bodočega odgovornega urednika celo za revolucionarni prevzem," menijo novinarji Maga. Zato so v javnem pismu pozvali slovensko javnost, da jih podpre.

Drži, slovenska javnost bi jih morala podpreti, a z dvema zadržkoma: vedeti je treba, da protestirajo proti gesti, katere nosilci so bili, ko so na prisiljen in izsiljen način z Magom prišli pod okrilje Dela pod taktirko in prek dogovora Slivnik-Janša. Takrat so njihovi kolegi z Dela protestirali na enak način, kot to danes terjajo od drugih. Takrat so bili del eksekucijskega voda, danes so postavljeni pred steno. Še včeraj in danes so novinarje, menda z druge strani, zbadali z levičarji in politikanti. Danes vpijejo, da so sami žrtev politične igre. So se iz tega kaj naučili? Zdi se, da ne!

Javni spor med predsednico in podpredsednikom nadzornega sveta Dela, Andrijano Starina Kosem in Stojanom Zdolškom, ter v. d. odgovornega urednika Maga Silvestrom Šurlo je po mnenju upravnega odbora Združenja članov nadzornih svetov neustrezna praksa korporativnega upravljanja pri zagotavljanju neodvisnega nadzora nad poslovanjem in upravo družbe. Upravni odbor združenja priporoča neodvisno delovanje celotnega nadzornega sveta v dobro družbe in ne posamičnih, lastnih ali

političnih interesov, nadzorni svet pa naj se pri zagotavljanju neodvisnega nadzora nad poslovanjem družbe in njeno upravo ne vmešava v vodenje družbe. Dodajajo še, da sta uprava in nadzorni svet dolžna izkoristiti vse notranje mehanizme, ki jih družba in zakonodaja omogočata za ureditev nastalih razmer v družbi, ne javno izpostavljati spora.

Peticija svinjarija, antijanšizem novinarjem vgrajen v gensko strukturo

12.12.2007 ob 18:44

Jože Poglajen [v današnjem Dnevniku](#) o včerajšnji seji odbora in vroči razpravi o stanju medijev:

Branko Grims je ocenil, da je peticija, s katero se blati lastno državo v tujini, "resnična svinjarija" in da lahko probleme v medijih uredijo le novinarji sami tako, da bodo drug drugemu gledali pod prste, kaj in kako pišejo. Po mnenju nekdanjega novinarja in zdaj poslanca SDS Mira Petka bi do bolj profesionalnega dela novinarjev prišli z ustanovitvijo zbornice in podelitvijo licence novinarjem, "ki si to zaslužijo". Po njegovem je upor zoper Janeza Janšo slovenskim novinarjem vgrajen v gene.

[Delo Revije beži pred sovražnim prevzemom](#)

12.12.2007 ob 21:02

Družba Monera je odkupila nekaj manj kot polovico vseh delnic založniške hiše Delo Revije, so sporočili iz družbe Delo Revije. Kot so zapisali, se je vodstvo Dela Revij za tak korak odločilo, da bi se skupaj z novim solastnikom laže ubranili pritiskov sovražnih prevzemnikov. Družbi namreč skušajo zagotoviti razvoj in ohranitev prevladujočega deleža na slovenskem revijalnem trgu.

Kot je znano, je sredi septembra prišlo do sovražnega prevzema družbe Delo Revije. Kot so zapisali v sporočilu za javnost, je družba Arsvita, ki se je pozneje preimenovala v Medije DS, v kateri so [Dnevnik](#), [Salomon 2000](#) in [Delo Prodaja](#), prišla do nekaj manj kot 51-odstotnega lastniškega deleža podjetja Delo Revije na sporen, če ne že povsem nezakonit način. V tem paketu sta namreč tudi 14-odstotni delež delnic družbe Delo Revije, ki so bile v Delo TČR zavarovane s terminsko pogodbo, in 11-odstotni delež Dela Prodaje, do katerega je imelo Delo Revije po pogodbi predkupno pravico, prodali oziroma vložili pa so ga v novo ustanovljeno Arsvito.

[Celoten članek Lane Dakić.](#)

Školč zahteva ustanovitev medijske komisije, vlada pozive ignorira

13.12.2007 ob 08:59

Bo Janša ustanovil neodvisno komisijo za medije, kot so to zahtevali pri IPI, RSF in IFJ? Najprej je rekel ne, češ ni nobenih dokazov, [potem si je premislil](#), zdaj spet kaže, da je ne bo, vsaj tako poslanec Grims. Včeraj se je s takšno zahtevo nanj naslovil vodja poslanskega kluba LDS, Jožef Školč. Danes o tem, z izjemo Dela, mediji ne poročajo. [Delov povzetek](#):

Ljubljana – Vodja poslanskega kluba LDS Jožef Školč je včeraj na predsednika vlade Janeza Janšo naslovil pobudo za ustanovitev posebne neodvisne komisije, ki naj bi proučila in raziskala vse oblike političnega vmešavanja v slovenske medije. Po Školčevem mnenju je zaradi medijskega položaja neodvisna preiskava nujna, Janši pa predlaga, naj jo ustanovi še pred predsedovanjem Slovenije EU. »V imenu predsednika vlade ne morem govoriti, lahko pa zatrdim, da v nekaterih primerih neodvisne komisije ne potrebujemo,« je na včerajšnji novinarski konferenci Školčev poziv komentiral predsednik sveta in poslanec SDS Branko Grims. Povedal je še, da torkov sklep nadzornega sveta Dela, ki sedanjemu vršilcu dolžnosti odgovornega urednika Maga Silvestru Šurli ne ponuja rednega uredniškega mesta, pomeni samo to, da si socialni demokrati pod taktirko Boruta Pahorja s tajkunskimi povezavami poskušajo pridobiti še Mag. De. K.

Pridobili smo tudi poziv LDS po ustanovitvi komisije, objavljen je spodaj.

g. Janez Janša

predsednik vlade republike Slovenije

Gregorčičeva 20

1000 Ljubljana

Ljubljana, 12. december 2007

ZADEVA: JAVNA POBUDA PREDSEDNIKU VLADE RS

Gospod predsednik Vlade Republike Slovenije,

včerajšnja razprava na Odboru Republike Slovenije za kulturo, šolstvo in šport je pokazala, da skorajda vse poslanke in poslanci poznajo primere tako političnih kot kapitalskih pritiskov na medije, v različnih časovnih obdobjih. To je še toliko bolj pokazalo, da se je s problematiko položaja medijev v Sloveniji, predvsem z vidika medijske svobode, potrebno soočiti. Še vedno ostaja nedopustno dejstvo, da pritiski na medije in peticija novinarjev ostajajo v središču političnega dogajanja in vladnega iskanja krivca za vsesplošno nezadovoljstvo v državi.

Kolektivno peticijo "Proti cenzuri", v kateri so podpisniki opozarjali na cenzuro in poskuse omejevanje svobode izražanja v naši državi, ste si ravno Vi, ob glasovanju o zaupnici v državnem zboru, vzeli kot primer obtoževanja opozicije in novinarjev, ki po vašem mnenju mečejo slabo luč na Slovenijo v tujini.

K vprašanjem, ki jih peticija odpira, ne smemo pristopiti s "forenzično preiskavo", kot je predlagal predsednik odbora mag. Branko Grims, saj s tem povemo, da je peticija zločin, ne pa ustavna pravica vsakega državljana.

Žal nam je, da ste, ob vseh aktualnih dogodkih, aktualna koalicija in Vi kot predsednik vlade spregledali, da številna opozorila novinarskih organizacij tako doma kot v tujini, o premeščanju in šikaniranju novinarjev, posegov v novinarske prispevke, odpuščanje, premeščanje, kažejo na resen pritisk in novinarsko avtonomijo v Sloveniji in posledično nujno po razčiščevanju teh obtožb.

Že na seji matičnega odbora smo v PK LDS predlagali, da se ustanovi posebna neodvisna komisija, ki bo proučevala posamezne pritiske in cenzuro v medijih. Vendar pa navedeni sklep ni dobil podpore. Kar nas preseneča je, da ste Vi v državnem zboru 19. 11. 2007 izjavili, "...da bi z veseljem ustanovili komisijo, če bi vedeli za en sam konkreten očitek iz te peticije..."

K ustanovitvi take komisije, ki bi raziskala vse oblike političnega vmešavanja v slovenske medije, so vas pred časom pozvale mednarodne novinarske organizacije EFJ, IPI in RSF.

Izražena zaskrbljenost glede slovenske medijske situacije nakazuje, da je potrebna neodvisna preiskava, ki bo preučila morebitne oblike političnega vmešavanja v slovenske medije.

Zato vas pozivamo, da tako neodvisno komisijo, ki bo sestavljena iz neodvisnih strokovnjakov ustanovite še pred prevzemom predsedovanja.

Verjamemo pa, da pri iskanju podpore za ustanovitev neodvisne komisije ne boste imeli težav ne znotraj koalicije niti v razširjeni skupini partnerstva ali podpisnikov "pakta o nenapadanju".

Lep pozdrav,

Jožef Školč

vodja Poslanskega kluba LDS

V vednost:

- Urad predsednika RS

- predsednik DZ RS France Cukjati

- *minister za kulturo dr. Vasko Simoniti*
- *Društvo novinarjev Slovenije, predsednik Grega Repovž*
- *Združenje novinarjev in publicistov, predsednik Peter Jančič*
- *Sindikat novinarjev Slovenije, predsednik Iztok Jurančič*
- *medijem*

Pivec iz sveta RTVS, a bolj na silo kot ne, razprava o osmih novih članih sveta

13.12.2007 ob 09:00

Poslanci in poslanske v državnem zboru se bodo danes kar dvakrat ukvarjali s člani programskega sveta Radiotelevizije Slovenija (RTVS). Najprej se bo mandatno-volilna komisija DZ na jutranji seji seznanila z odstopno izjavo člana programskega sveta Gregorja Pivca, popoldan pa bodo poslanci v okviru plenarnega zasedanja opravili razpravo o osmih članih programskega sveta, ki jim jih v imenovanje predlaga ista komisija.

Mandatno-volilna komisija se bo s Pivčevim odstopom seznanila zato, ker je Pivec predsednika programskega sveta RTVS Staneta Grando 27. novembra obvestil, da odstopa z mesta člana programskega sveta. Kot je v dopisu Grandi pojasnil Pivec, z mesta člana sveta odstopa zato, ker je bil izvoljen za predsednika izvršilnega odbora mestnega odbora SDS Maribor, kar pa je nezdržljivo s članstvom v programskem svetu RTVS. 17. člen zakona o RTVS namreč določa, da člani programskega sveta RTVS ne morejo biti člani organov političnih strank.

Predvidoma popoldan bodo poslanci na plenarnem zasedanju obravnavali tudi predlog mandatno-volilne komisije, da državni zbor v programski svet imenuje osem članov programskega sveta. Ti naj bi v svetu nadomestili člane, ki jim mandat poteče konec januarja. Komisija poslancem v imenovanje predlaga naslednje kandidate: predsednika Zveze društev rejcev drobnice Slovenije Borisa Grabrijana (predlagala ga je zveza sama), novinarja Dela Petra Jančiča (skupina gledalcev in poslušalcev), igralca Bineta Matoha (Združenje dramskih umetnikov Slovenije), profesorja na Biotehniški fakulteti v Ljubljani Leona Oblaka (skupina gledalcev in poslušalcev), direktorja Slovenskega šolskega muzeja Staneta Okoliša (Društvo Blaž Potočnikova čitalnica iz Šentvida nad Ljubljano), psihologa Huberta Požarnika (Društvo Pobuda za šolo po meri človeka), ravnatelja I. gimnazije Celje Antona Šepetavca (skupina gledalcev in poslušalcev) ter sociologa in predavatelja na Fakulteti za uporabne družbene študije v Novi Gorici Matevža Tomšiča (skupina gledalcev in poslušalcev).

Zapis povzet po Delo.si, primerjaj še veliko temo na STA ([via SIOL](http://via.SIOL)).

Problematičnost Pivca, ki nenadoma odstopa iz programskega sveta, je javno in na svetu načel svetnik Boris Vezjak, tako da je njegov odstop očitno posledica njegovega vprašanja in javnih problematizacij, ne pa suvereno moralno dejanje nekoga, ki je ugotovil, da je v konfliktu interesov. Pivec je namreč postal šef mariborske SDS že od junija 2007. Objavljamo Vezjakovo pismo, naslovljeno na vodstvo RTV:

Vprašanje programskemu svetu in vodstvu RTV Slovenija glede članstva dr. Gregorja Pivca

Na redni volilni konferenci MO SDS Maribor, 20. 6. 2007, je članstvo izreklo podporo dr. Gregorju Pivcu in ga potrdilo za predsednika mariborskega odbora stranke SDS.

G. Pivec je torej hkrati član programskega sveta RTV in predsednik mariborske SDS.

Zakonska podlaga za ravnanje javnega zavoda RTV Slovenija, tj. »Zakon o RTV«, v 17. členu in tretji točki veleva naslednje:

V Programski svet ne morejo biti izvoljene oziroma imenovane osebe, ki so ob imenovanju ali v obdobju petih let pred imenovanjem bile člani organov političnih strank.

Dikcija sicer pravi, da velja omejitev za trenutek imenovanja in za čas 5 let pred njim, toda z nastopom spremembe je očitno kršena implicitna zahteva zakonodajalca, ki ima za svoj namen in cilj preprečiti vpletanje politike v delo javnega zavoda.

Vodenje mariborskega odbora stranke ustreza opisu »član organa politične stranke«, zato predlagam programskemu svetu in pravni službi RTV Slovenija, da preveri, ali javni zavod RTV Slovenija s tem ne krši omenjenega določila zakona.

dr. Boris Vezjak

član programskega sveta RTV

19. 10. 2007

Kako poročajo o zapletih na Magu?

13.12.2007 ob 09:43

Kako so slovenski mediji poročali o peticiji? Izjemno selektivno, z izjemno zamudo, z diskreditacijo, nesolidarno. Noben medij, z izjemo Mladine, [je v celoti ni niti objavil](#).

Kako se denimo poročali o zahtevi in pismu DNS, v katerem se je to novinarsko združenje s 1400 člani obrnilo na parlament in vlado? Ultrakratko, če sploh ([1](#), [2](#)). Pač pa v zadnjih tednih nekateri že več poročajo o ZNP in Petru Jančiču kot DNS, še zlasti STA in RTVSLO.

Kako, za razliko od peticije in DNS, poročajo o včerajšnjih protestnih dogodkih na Magu? Takole:

[Večer: Politični prevzem tednika Mag?](#)

[Portal RTV SLO: Mag je žrtev političnega prevzema](#)

[Teletekst: Mag žrtev političnega prevzema \(12.12., 13.12.\)](#)

[24ur.com: Bralci Maga že odjavljajo naročnino?](#)

[Delo.si: Novinarji Maga protestirajo](#)

[STA \(SIOL\): Primer Mag označen kot neustrezna praksa](#)

[STA \(Demokracija\): Novinarji Maga protestirajo](#)

[STA \(Finance\): Grims: SD si s pomočjo tajkunov podreja revijo Mag](#)

Najprej opazimo, da današnje Delo o zadnjih protestih na Magu ne piše. Drugič: v naslovih nam nekateri ponujajo nedokazano tezo, da gre za politični prevzem tednika, ne lastniški. To je teza g. Grimsa in vlade, ki nedokazano govorita o SD in tajkunih, ki si prilaščajo Mag. Tretjič: poročil je veliko, zanimivo poroča tudi vselej molčeča POP TV.

Magov miselni krog in protest njegovih novinarjev

13.12.2007 ob 10:40

Šele zdaj smo prejeli včerajšnje protestno pismo novinarjev Maga in ga objavljamo v celoti ([več o odmevih tule](#)). Spomnimo na nekaj bizarnih nenavadnih trditev: Stojanov naj ne bi bil primeren kandidat, ker je nasprotoval članstvu Slovenije v NATU in ker izhaja iz »drugega miselnega kroga«. Prav tako ni dober kandidat, ker sedi v nadzornem svetu Dela (to naj bi dokazovalo njegovo usklajenost z lastniki oziroma nadzorniki). Šurla je menda dvignil naklado Maga, zato ni razloga za njegovo zamenjavo. Nadzorniki zlorablajo Mag za svoje politične in lastniške interese. Argumenti Petra Jančiča in oblastnikov, češ lastniki imajo pravico voditi časopis v smeri, ki so si jo zadali, saj gre vendar za njihovo lastnino, trenutno niso v modi. Naslavljanje na tuje medije in ustanove trenutno tudi ne šteje za blatenje v tujini, še včeraj je.

Javni protest novinarjev Maga

Novinarji Maga protestiramo zaradi nameravanega političnega prevzema tednika, pri katerem smo zaposleni. Revija Mag, ki izhaja od leta 1995, je nastala kot odgovor na medijsko enoumje, v njej so bila predstavljena stališča iz drugačnega miselnega spektra, ki v drugih medijih niso mogla biti izražena. V obdobju pridruževanja Slovenije evroatlantskim povezavam je Mag odločno zagovarjal članstvo tako v EU kot Natu. Kandidat za novega odgovornega urednika Veso Stojanov je denimo v svojih člankih Natu nasprotoval, poleg tega izhaja iz drugega miselnega kroga kot dosedanj bralci Maga. Čeprav je tednik Mag v času svojega izhajanja zamenjal tri lastnike oziroma izdajatelje, se njegova uredniška politika ni spreminjala. Časopisna hiša Salomon 2000, ki je Mag odkupila od podjetja Interdata, je bila celo ponosna na to, da lahko izdaja tednik s politično relevantnimi vsebinami in mnenji. Podobno stališče je ob nakupu revije imela tudi takratna uprava Dela pod vodstvom Tomaža Peroviča, ki Magu ni odrekala pravice do avtonomije in izražanja različnih političnih stališč. Pod sedanjim lastnikom se je prodaja Maga povečala za približno polovico. Največji porast smo zaznali prav v obdobju, odkar je njeno urejanje prevzel Silvester Šurla. Prodaja zadnjih števil je preseгла 14 tisoč izvodov, kar je glede na razmere na trgu političnih magazinov izjemen uspeh. Očitno pa to ni prepričalo članov nadzornega sveta Dela, da bi urednika, ki se je že izkazal za uspešnega, potrdili za odgovornega urednika Maga.

Pravzaprav so mu to mesto najprej ponudili, potem ko je predložil svoj program, pa so z imenovanjem odlašali. Medtem sta predsednica nadzornega sveta Andrijana Starina Kosem in podpredsednik Stojan Zdolšek nanj izvajala politično motivirane pritiske, izražala pripombe glede nekaterih prispevkov in intervjuvancev ter zahtevala drugačno politično vsebino. Zlasti so ju motili članki o spornih menedžerskih odkupih podjetij, o preobratu v aferi Sova, intervju s predsednico LDS Katarino Kresal in koprskim županom Borisom Popovičem ter vprašanja, ki jih je pred pogovorom novinarka postavila izolskemu županu Tomislavu Klokočovniku, in potem zahtevala, da z njim opravimo intervju. Starina Kosmova je Šurli dejala, da so tajkuni koristni za Slovenijo in da bi morali na Magu za inflacijo najbolj okriviti predsednika vlade Janeza

Janšo, ne pa trgovske verige Mercator. Zahtevala je celo, da pišemo članke proti Janševi vladi. Andrijana Starina Kosem in Stojan Zdolšek sta torej revijo Mag želela zlorabiti za svoje politične in poslovne interese, pa tudi za interese Pivovarne Laško, ki se želi polastiti največje trgovske verige Mercatorja. Septembra sta namreč od Šurla zahtevala, da v Magu napiše članek o tem, kako Pivovarna Laško ne zlorablja monopola na slovenskem trgu pijač, čeprav nekateri ugledni ekonomisti menijo drugače. Vse te pritiske je Šurla seveda zavrnil, saj je šlo za vmešavanje nadzornega sveta v uredniško avtonomijo Maga.

Sodu je izbil dno zelo odmeven intervju s predsednikom vlade Janezom Janšo v Magu, v katerem je za sporno prodajo Mercatorja obtožil predvsem predsednico nadzornega sveta Dela Andrijano Starina Kosem, ki je bila takrat njegova državna sekretarka in predsednica nadzornega sveta Kapitalske družbe. Prav na dan, ko je izšel omenjeni intervju, se je nadzorni svet sestal na izredni seji in objavil javni razpis za novega odgovornega urednika Maga. Razpis je bil farsa, saj je bilo že vnaprej znano, da gre za kaznovanje uredništva, ker se je uprlo pritiskom, in da bo izbran kandidat, ki bo izpolnjeval želje nadzornega sveta. Ko je Šurla javno opozoril na politično motivirane pritiske, ki sta jih nad njim izvajala Kosmova in Zdolšek, mu je bilo sporočeno, da on že ne bo izbran. Zanimivo je tudi to, da je izbrani kandidat za novega odgovornega urednika Maga Veso Stojanov celo sam član nadzornega sveta, saj v njem zastopa delavce. Zato ni nobenega dvoma, da ne bi vedel, kakšne vsebine v novem Magu si nadzornika želita in kakšne se v reviji ne bodo več smele pojavljati. Stojanov je v nekaterih medijih že napovedal spremembo uredniške politike, ki naj bi bila usklajena z lastnikom, prav tako kadrovske okrepitve, za katere Delova hiša doslej ni imela posluha.

Zato je jasno, da gre pri uredniških spremembah na Magu predvsem za politični prevzem revije oziroma glede na že objavljena stališča bodočega odgovornega urednika celo za revolucionarni prevzem. Novinarji Maga pozivamo slovensko javnost, predstavnike države in civilne družbe, naj nas podprejo v boju zoper politično-kapitalski izbris tednika. Vsiljena diametralno nasprotna uredniška politika bo uničila najpomembnejše, kar Mag predstavlja vse od svoje ustanovitve: drugačen pogled na razmere v družbi od prevladujočega v slovenskem medijskem prostoru. Tudi novinarji Maga imamo po zakonih, ustavi in mednarodnih konvencijah pravico do svobode izražanja, naši zvesti bralci pa do neodvisnega tednika.

*Igor Kršinar, predstavnik novinarjev Maga,
Brigite Ferlič Žgajnar, Nenad Glücks, Biserka Karneža Cerjak, Silvester Šurla*

Poslano v vednost:

- upravi Pivovarne Laško*
- predsedniku vlade*
- predsedniku države*
- predsedniku državnega zbora*
- predsednikom strank*
- varuhinji človekovih pravic*
- evropskim institucijam in predstavništvom EU v Sloveniji*
- domačim in tujim medijskim hišam*

-tujim predstavništvom v Sloveniji
-mednarodni zvezi novinarjev
-Združenju novinarjev in publicistov
-Društvu novinarjev Slovenije
-Združenju pisateljev, pesnikov in publicistov
in ostali zainteresirani javnosti

Novinarji proti Stojanovu in Prpiču

13.12.2007 ob 12:17

Novinarji Maga Stojanova in Prpiča pozivajo k odstopu

13.12.2007

Ljubljana, 13. decembra (STA) - Vesa Stojanova in Tomaža Prpiča, ki kot predstavnika zaposlenih zasedata mesti v nadzornem svetu Dela, novinarji Maga v današnjem sporočilu za javnost pozivajo k odstopu z omenjene funkcije. V Magu opozarjajo, da sta Stojanov in Prpič ob predlogu nadzornega sveta za novega odgovornega urednika "ravnala v nasprotju z interesom novinarjev Maga, katere bi v skladu s svojo funkcijo morala predstavljati". Kot je znano, so nadzorniki v torek za novega odgovornega urednika predlagali prav Stojanova, novinarji Maga pa so ta predlog pojmovali kot politični prevzem tednika.

V današnjem pozivu novinarji opozarjajo, da Stojanov ob svoji prijavi na razpis za urednika ni upošteval predhodne javno izražene podpore novinarjev Maga sedanjemu vršilcu dolžnosti odgovornega urednika Silvestru Šurli. S tem je Stojanov po mnenju novinarjev "deloval izključno za interes kapitala in zoper interes zaposlenih novinarjev Maga", enako pa naj bi ravnal tudi Prpič.

28. novembra je nadzorni svet časopisne hiše Delo sprejel odločitev o objavi razpisa za mesto odgovornega urednika tednika Mag. Ob tem je dosedanji v.d. odgovornega urednika Silvester Šurla opozoril, da sta predsednica in podpredsednik nadzornega sveta Andrijana Starina Kosem in Stojan Zdolšek poskušala izvajati politične pritiske nanj in na redakcijo Maga, objava razpisa pa naj bi bil prvi korak k Šurlini zamenjavi.

[Sta \(via Matkurja\).](#)

Dopisujemo:

Ko gre za 5 novinarjev Maga, je odziv izjemen in izjemno ažuren – takega bi pričakovali tudi v primeru 571 novinarjev. Zapisi [24ur.com](#), [RTV SLO](#), [Večer.si](#), [STA \(via SIOL\)](#).

Stojanov naj odstopi, proti temu aktiv novinarjev Dela

14.12.2007 ob 13:13

Kot vse kaže, se Magovi novinarji močno borijo za svojega kandidata, čemur potem pravijo novinarska avtonomija. Ob tem [napadajo in pritiskajo na drugega kandidata](#) Stojanova in mu očitajo naslednje:

1. Stojanov naj bi bil član nadzornega sveta Dela kot zastopnik novinarjev, s čimer je v konfliktu (nedokazano in tudi ob tem, da je Stojanov že napovedal konec svojega mandata v NS) in to naj bi dokazovalo, da je lastnikom všečen kandidat (s tem ni nič nujno narobe – razen če predpostavimo, da lastniki nimajo pravice imenovati odgovornega urednika).
2. Stojanov naj odstopi od kandidature v prid Šurli, ker ga menda ne podpira kolektiv novinarjev Maga, čeprav glasovanja še sploh ni bilo.

Iz zapisa v Večeru:

V pozivu, ki ga je podpisal predstavnik Magovih novinarjev Igor Kršinar, navajajo, da sta oba "ob predlogu nadzornega sveta za novega odgovornega urednika tednika Mag namreč ravnala v nasprotju z interesom novinarjev Maga, katere bi v skladu s svojo funkcijo morala predstavljati. Vesa Stojanov ob svoji prijavi na razpis za urednika Maga ni upošteval predhodne javno izražene podpore novinarjev Maga sedanjemu v. d. odgovornega urednika Silvestru Šurli. S tem je deloval izključno za interes kapitala in zoper interes zaposlenih novinarjev Maga."

Stojanov nam je včeraj pojasnil, da poziva Magovih novinarjev ne razume. Kot nam je pojasnil, je bil do srede v tujini in ga na seji nadzornega sveta, ko je ta podprl njegovo kandidaturo za urednika Maga, niti ni bilo. Zato vztraja pri kandidaturi za odgovornega urednika Maga in se bo Magovim novinarjem kot kandidat za to funkcijo skušal tudi predstaviti. "Proceduro bom spoštoval do konca," je še dodal Stojanov.

Ob zahtevah po odstopu se je (danes) oglasil še IO Aktiva novinarjev Dela, [povzemamo po Drugem domu](#):

IO Aktiva novinarjev Dela želi v tej fazi očitnega političnega preurejanja revije Mag najprej odgovoriti na ultimativno zahtevo novinarjev Maga, naj aktiv zahteva »odstop oziroma odpoklic obeh članov nadzornega sveta, ki zastopata delavce, Tomaža Prpiča, ker je glasoval v nasprotju z javno izraženo voljo novinarjev Maga, Vesa Stojanova pa, ker se je celo prijavil na razpis za odgovornega urednika«. Po mnenju IO Aktiva sta oba delovala v skladu z legitimnimi postopki, zato ni razlogov za zahtevo po njunem odpoklicu, toliko manj, ker ju na to mesto ni postavil aktiv, ampak svet delavcev. Poleg tega bi novinarji Maga po dveh letih sobivanja v isti časopisni hiši že lahko vedeli, da novinarji v njej nismo priskledniki političnih opcij. In tudi to: ko je bila naša profesionalna avtonomija brutalno kršena, z njihove strani nismo opazili nobene solidarnosti, kaj šele protesta.

Zadnji dve leti je aktiv večkrat obsodil nasilno spreminjanje uredniške politike časnika Delo, ki je mnogim novinarjem jemala osnovno človeško dostojanstvo. V podobnem smislu, kot poslovno-politično intervencijo, razumemo tudi pritisk na revijo Mag. Nasilno spreminjanje uredniške politike bomo obsojali tudi v prihodnje, ne glede na to, od kod bo prihajala.

Imenovanje odgovornega urednika Maga je zdaj v postopku, ki še ni zaključen. Od obeh predstavnikov zaposlenih pričakujemo, da bosta pri odločanju o imenovanju novega odgovornega urednika Maga na nadzornem svetu Dela glasovala v skladu z voljo novinarjev Maga, kakršna se bo pač izkazala ob izrekanju mnenja; da torej ne bosta podprla kandidata, ki ne bo prejel podpore uredništva. Še več: na podlagi slabih izkušenj, ki smo jih bili novinarji Dela deležni v zadnjih dveh letih, nadzornemu svetu Dela predlagamo ponoven razmislek o tem, ali je smiselno, da za novega odgovornega urednika imenuje kandidata, ki ga uredništvo v svojih izjavah tako odločno zavrača.

Ob tem postopku pa je treba povedati tudi naslednje. Nadzorni svet družbe Delo se ni odzval na poziv IO Aktiva, ki smo ga relevantnim naslovnikom poslali v ponedeljek, 10. decembra. V njem smo izrazili pričakovanje, da bosta nadzorni svet in predsednik uprave v postopku imenovanja novega urednika revije Mag spoštovala Statut Aktiva novinarjev Dela. To se ni zgodilo, saj IO Aktiva zahteve po ugotavljanju mnenja o kandidatu ni prejel, pač pa jo je prejelo uredništvo Maga. Očitno želijo tudi novi predstavniki lastnika profesionalna razmerja v podjetju urejati brez legitimnega sogovornika. In torej generirati nove konflikte.

*IO Aktiva novinarjev Dela
Peter Kolšek, predsednik*

[Zapisi o protestih Magovih novinarjev na Delo.si zaklenjeni za komentarje](#)

14.12.2007 ob 16:09

Izvršilni odbor (IO) Aktiva novinarjev Dela se je v današnji izjavi za javnost odzval na četrtkovo zahtevo novinarjev Maga, naj aktiv zahteva odstop oziroma odpoklic obeh članov nadzornega sveta, ki zastopata delavce - Tomaža Prpiča in Vesa Stojanova. [Izjavo smo že objavili](#), zdaj zapis portala Delo.si prinaša tudi že delno reakcijo novinarjev Maga nanjo.

[Toda zapis, o katerem govorimo](#), je na Delo.si zaklenjen za komentarje.

[Zaklenjen je tudi včerajšnji zapis](#) na isto temo protesta Magovih novinarjev.

[Zaklenjen je tudi predvčerajšnji zapis](#) na isto temo.

Vsi preostali zapisi komentarje dovoljujejo, zato naključij verjetno ni. Spomnimo, da v tiskani verziji Dela o protestu ne poročajo.

Za primerjavo, novica o prisilnem prevzemu Maga, ki ga je po navodilih političnih botrov Delo moralo kupiti, se je [dve leti nazaj smela komentirati](#).

Error!

Rupel: Peticija politična stvar spravljanja ob živce

15.12.2007 ob 19:58

Iz današnjega Večerovega intervjuja z zunanjim ministrom Dimitrijem Ruplom. Novinar je bil Boris Jaušovec, na zatožni klopi peticija in seveda njena »politizacija« kot zimzelena obrambna igra zavračanja očitkov.

Jaušovec: Nedavno je premier Janez Janša, 19. novembra, doživel glasovanje o zaupnici svoji vladi. To je spodbudilo ugibanja, ali se ta vlada zaveda velike odgovornosti pri predsedovanju EU. Namreč, še odmevajo premierove besede, da je vsak dan pripravljen tudi odstopiti. Ali vas o tej negotovosti vaši diplomatski kolegi ne povprašujejo celo bolj kakor o tem, o čemer je v parlamentu govoril premier, namreč o lažeh in blatenju Slovenije v tujini, pa naj gre za prispevke v tujih medijih o dogodkih v Ambrusu, o izbrisanih, o novinarski peticiji?

Rupel: "Odgovoril vam bom čim bolj preprosto. Včasih sem zelo žalosten zavoljo tega, ker se mi zdi, da imajo nekatere strankarske, politične razlike prednost ali pa so glasnejše od nekih naših skupnih nacionalnih interesov. Novinarjev ne želim ničesar obdolževati. Toda gre dejansko za politiko. Tudi ta novinarska peticija ni novinarska, ampak je politična stvar. Nekateri so skušali to vladno ekipo malo spraviti ob živce; morda so jo skušali celo spraviti stran in poiskati drugo varianto. To je nekoliko nenavadno - čeprav se je kje v Evropi tudi že dogajalo kaj podobnega - predvsem zato, ker bo Slovenija prvič predsedovala EU in bi res potrebovala zbranost ter vse razpoložljive energije, da to nalogo zmore. Slovencev ni petdeset milijonov, temveč nas je dva milijona. Število sposobnih ljudi za reševanje evropskih vprašanj je omejeno. Bil bi vesel, če bi se lahko glede nacionalnih interesov in zunanje politike obnašali previdneje in bi bili drug z drugim prizanesljivejši. Očitati vladi, kot je sedanja, da krši človekove pravice, je res nekoliko nenavadno. Politika, ki jo podpiram in predstavljam, je nastala na podlagi spoštovanja in boja za upoštevanje človekovih pravic. Prvi osnutek nove slovenske ustave smo napisali v Društvu slovenskih pisateljev. Ta "ustava", ki je bila navdih za kasnejšo uradno, je bila utemeljena na varovanju človekovih pravic. Nikomur v tej vladi niti od daleč ne pade na misel, da bi skrivil en sam las komurkoli. Da bi kršili človekove pravice, je neka absurдна domisljica, ki je povrh še žaljiva. Tudi sam sem bil prizadet in užaljen, ko se je začelo to natolčevanje, ko so se tudi v tujem tisku začele pojavljati obtožbe, češ da ta vlada krši človekove pravice, da prakticira cenzuro in tako naprej. To preprosto ni res."

Barbara Verdnik o politično-kapitalskih prevzemih Primorskih novic

16.12.2007 ob 11:18

Še en ABC dogajanj na Primorskih novicah izpod peresa [Barbare Verdnik](#) na Razgledih. [Celoten članek](#), spodaj odlomek:

Novi direktor je že 20. 6. 2006 dosegel odstop odgovornega urednika iz »osebnih razlogov«. Objavi razpis, na katerega se prijavijo Venčeslav Japelj (dolgoletni urednik in novinar PN), Aljoša Curavić (nesojeni odgovorni urednik in direktor), Danica Cmrečnjak (novinarka Dnevnika), Franco Juri (znani publicist, novinar in karikaturist), Tadej Labernik (izkušen novinar in urednik) in Tino Mamić (novinar PN). Izbere najmanj izkušenega, kar argumentira z njegovim poznavanjem Primorskih novic in ker bodo stroški, glede na to, da je Tino Mamić že zaposlen, manjši. Neuradno pa direktor razlaga, da Mamić ni po okusu koprskega župana, vendar sta mu izbor narekovala Robert Časar in Andrej Lovšin po naročilih iz Ljubljane.

V uredništvu je vladala negotovost, govorice o zamenjavah in političnih pritiskih so opravile svoje in ob glasovanju za mnenje Tinu Mamiću se slaba polovica udeležencev sestanka aktiva novinarjev odloči za podporo. Tino Mamić jim je zagotovil, da si želi delati dober časopis in ne bo delal kadrovske čistke. Že čez nekaj dni završi v desku, kjer zvečer končujejo časopis. Strani so postavljene, Tino pa zahteva umik celostranskega intervjuja iz priloge 7. val zaradi dveh spornih stavkov. Proti so izvršna urednica, urednik priloge, avtorica, predlagajo umik spornih stavkov, vendar intervju ni objavljen. Tako se začne.

Mamić avgusta poskuša ustno razrešiti izvršno urednico Darjo Verbič, vendar z direktorjem kmalu ugotovita, da obstajajo pogodbe, zakoni, akti in tako po domače ne gre. Verbičeva je tako razrešena 30. oktobra. Potem so zamenjani še pomočnik odgovornega urednika, namestnik odgovornega urednika v Novi Gorici, urednik za politiko in gospodarstvo.

Organizacijsko in kadrovske prihaja do zmede, uredništvo ne pozna urednikovega načrta dela in vizije, za mnenje o kadrovske zamenjavah ne vpraša aktiva, kolegija urednikov. Priprave na pokrivanje lokalnih volitev zamujajo, ustvarja se zmeda, v časopisu pa so prispevki o kandidatih in aktivnostih SD, LDS in nekaterih novih strank praviloma krajši in objavljeni na spodnjih straneh časopisa. Zato je več pozornosti namenjene SDS, NSi, SLS in zlasti Borisu Popoviču in njegovim strankam. Zgodi se tudi nikoli razčiščena zloraba volilnega molka, ko se v nekaterih koprskih območjih v nabiralnikih skupaj s časopisom pojavijo fotokopije iz časopisa Direkt, v katerem sta bila napadena dva Popovičeva protikandidata.

Boris Popovič v Kopru zmaga in naslednji dan novinarka Petra Vidrih z njim opravi intervju. Po njem se zgodi verbalni napad nanjo, ko jo župan zmerja s seksističnimi anatemami in jo odslovi s »spizdi in odjebi«. In kaj sledi? Tino Mamić se zaradi zahtev kolegov mlačno postavi novinarki v bran, občina odpove vse izvode časopisa, novinarka pa se znajde celo v primežu sodišča oziroma županove tožbe. Po volitvah je Obala osvojena, Sergej Škrlič 1. 12. 2006 odstavi Tina Mamića in imenuje v. d.

odgovorno urednico. Zaradi nakopičenih finančnih in kadrovskih težav, nemira v kolektivu, ki pošilja apele lastnikom in javnosti, po namigu nadzornega sveta »iz osebnih razlogov« samo tri tedne kasneje odstopi tudi Sergej Škrlič.

Nadzorni svet takoj imenuje novo direktorico, na enak način kot junija. Brez ugotavljanja njenega znanja, izkušenj, programa dela, ampak le zaradi predloga nekaterih lastnikov. Nova direktorica postane piarovka Luke Koper Suzana Zornada Vrabec.

RTV Slovenija oglašuje nakup pirotehnikе, kar je najmanj sporno

17.12.2007 ob 10:14

Več gledalcev RTVS, med njimi tudi [Marko Crnkovič na svojem blogu](#), je opozorilo na »neokusnost« oglaševanja nakupa pirotehnikе v času pred predvajanjem Dnevnika in Odmevov. In to v času, ko sta prodaja in nakup pirotehnikе po zakonu prepovedana. Spodaj objavljamo pismo programskega svetnika RTVS Borisa Vežjaka glede oglaševanja pirotehnikе.

Vprašanje vodstvu RTV Slovenija glede oglaševanja pirotehnikе v času pred Dnevnikom in Odmevi

Spoštovani,

RTV Slovenija je v času zadnjega tedna (10. 12. 2007 – 15. 12. 2007 – točnejših podatkov nisem mogel preveriti) večkrat predvajala oglas za nakup pirotehničnih sredstev v najavah Dnevnika in Odmevi (prikazanih v pasici ob uri, pripenjam fotografijo). Oglas vsebuje napis:

Pirotehnikа

Ognjemeti

HAMEX

www.piromarket.com

Oglaševanje nakupa pirotehnikе je sporno z več vidikov.

1. Čas oglaševanja, uporaba in prodaja: kot smo lahko prebrali tudi na spletni strani MMC RTVS (naslov je: http://www.rtv slo.si/modload.php?&c_mod=rnews&op=sections&func=read&c_menu=8&c_id=160207I), je uporaba pirotehničnih sredstev dovoljena od 26. decembra do 2. januarja, njihova prodaja pa od 19. do 31. decembra. Nenavadno je, da RTVS ponuja oglas za nakupi pirotehnikе v času, ko nista dovoljena ne uporaba ne prodaja!

2. Programski standardi RTVS pravijo naslednje: RTV oblikuje svojo podobo tudi s plačanimi oglasi, zato uvršča v program le sporočila, ki so v skladu z zakonom, etičnimi merili, ki jih določajo Kodeks oglaševanja, Poklicna merila in načela novinarske etike v programih RTV Slovenija ter meje dobre okusa, jezikovne kultiviranosti in programski kontekst.

Poklicna merila glede oglaševanja pravijo naslednje:

a. Posebna skrb velja oglasnim sporočilom, namenjenim otrokom, vsebovati ne smejo ničesar, kar bi lahko ogrožalo njihovo zdravje, varnosti in vzgojo (člen 19.1).

b. Služba za trženje programov RTVS mora zavrniti izvedbo naročila v teh primerih:

- če vsebina oglasnega sporočila ni v skladu z zakonskimi omejitvami;*
- če oglas ni v skladu s programskimi načeli RTVS;*
- če oglas ni v skladu z veljavno zakonodajo in Kodeksom oglaševanja v Sloveniji;*
- če oglas neposredno nagovarja otroke k nakupu (vse člen 19.2).*

Predlagam, da vodstvo RTVS presodi, ali je bila izbira in uvrstitev takšnega oglasa v reklamni prostor v navedenem času pravilna, skladna z internimi pravili in programskimi načeli. Oglas, ki v času, ko nista dovoljena ne prodaja ne uporaba pirotehničnih sredstev, v osrednjem času pred Dnevnikom nagovarja kupce, seveda tudi potencialno otroke, k nakupu petard, raket in drugih pirotehničnih pripomočkov, še zlasti v družbeni klimi, kjer je splošno sprejeto mnenje o njihovi nevarnosti in ko tečejo preventivne akcije policije in drugih institucij za zmanjševanje uporabe pirotehnik, po mnenju podpisanega ni primeren za oglaševanje na javnem zavodu, ki mora ščititi interese javnosti, nenazadnje tudi otrok, med drugim tudi njihovo zdravje.

Priloga: fotografija oglasa

Politbarometer dokazuje, da so ljudje pretežno za novinarje proti Janši in za POP TV proti RTVS

18.12.2007 ob 16:48

Iz zadnje ocene »Politbarometer« - besedilo so napisali ustvarjalci ankete -, izhaja, da 69 odstotkov vprašanih ne podpira tezo, da novinarski protesti prispevajo k slabi podobi Slovenije, le 22 odstotkov podpira Janšo. (Drži, da ta podatek ne pove veliko o tem, kaj ljudje menijo o Janševih političnih pritiskih na medije.)

Omenimo še gledanost informativnih programov RTV Slovenija – ta je bistveno slabša od gledanosti dnevnika na POP TV (24 ur), kazalci pa kažejo, da anketiranci ocenjujejo bistveno višlje objektivnost informativnega programa POP TV. Še besedilo:

Peticija 571 novinarjev se je v Politbarometer umestila z vprašanjema o seznanjenosti z njo in o soglasju z argumenti predsednika vlade na izrednem zasedanju Državnega zbora. Pokaže se, da je dve tretjini vseh vprašanih za peticijo slišala, na vprašanje "Predsednik vlade Janez Janša je na nedavnem Državnem zboru sprožil glasovanje o zaupnici svoji vladi in pri utemeljitvi izpostavil predvsem novinarje kot odgovorne za slabo sliko v Sloveniji... Pokaže se, da z argumenti predsednika vlade na tej seji ne soglaša dobri dve tretjini (69%) vseh respondentov, soglaš pa le dobra petina (22%) vseh.

Gledanost in ocena objektivnosti TV informativnih programov.

Po daljšem času smo ponovno postavili vprašanje o gledanosti TV informativnih programov. Med navedenimi na prvo mesto po gledanosti v času trajanja raziskave (10. do 13. 12. 2007) izstopa program 24 ur – POP TV (50%), sledijo mu TV Dnevnik TV Slovenije (31%), Svet na Kanalu A (21%) ter Odmevi TV Slovenije in 24 ur zvečer POP TV (vsak s 14% navedb). Informativni program POP TV očitno prednjači pred programi v povezavi z nacionalno televizijo. V nadaljevanju smo povpraševali še o objektivnosti poročanja treh osnovnih televizijskih informativnih programov. V okviru izbirnega vprašanja se dobri dve petini respondentov (42%) odločita za 24 ur POP TV, temu sledi TV Dnevnik TV Slovenije s slabo tretjino (29% navedb), temu pa sledi Svet na Kanalu A s šestino (16%) vseh navedb. Očitno je, da je umeščanje teh treh programov na lestvico objektivnosti skladno z obsegom njihovega gledanja. Sicer pa bodo ti podatki predmet naknadne analize.

Ko ni problema političnega pritiska na medije

18.12.2007 ob 17:12

Reciklaža paranoičnih razlag te oblasti, kar zadeva medije, gre nekako takole: krivo je lastništvo, krivi so medijski tajkuni in koncentracija, ne toliko politika. Poglejte nas: Šrot nam nagaja, njegova Andrijana tudi, Dnevnik in ostalo obvladuje Petan, skratka SD in LDS. Problemi so starejšega datuma in ne iz leta 2004 ali kasneje. Novinarji lažejo. Omenite še dragi Borut – dragi Tone, pa dobite odlično apologijo. Oziroma eks novinarja Mira Petka [v današnji Večerovi kolumni](#). Za pokušino:

Bolj kot politični pritisk pa je v Sloveniji nevarna koncentracija lastništva medijev v rokah nekaj posameznih podjetij in znotraj njih vplivnih posameznikov. V sosednji Italiji imamo šolski primer koncentracije medijev v rokah medijskega mogula Berlusconija, ki je hkrati še politik, in je grožnja demokratičnemu tisku tako dvojna. Slovenski medijski monopoli so lahko še nevarnejši, saj je Slovenija manjša in bolj občutljiva, lastništvo najvplivnejših tiskanih medijev pa je skoncentrirano v dveh družbah z jasno lastniško strukturo in jasnim političnim pedigrejem. Nadzorniki kot predstavniki kapitala že lomastijo v medijih v znani maniri dr. Jožeta Glogovška, ki je imel za demokratične standarde zelo izviren, predvsem pa neobičajen pogled na vlogo medijev in novinarstva (spomnimo se: ni stvar novinarjev, da raziskujejo sume pranja denarja v državni banki?!). Medijski monopoli seveda težijo k čim večjemu dobičku, vendar lastniki nameščajo v svojih medijih tudi "filtre", ki precejajo objavo novic. Tačas najbolj znani medijski nadzorniški par naroča, da je treba poudarjati slabe strani aktualne vlade in na drugi strani minimalizirati njene uspehe. Vemo pa, da mediji sooblikujejo javnost, določajo relevantnost posameznim družbenim temam, ustvarjajo množično kulturo, javno mnenje. Odgovornost novinarjev pa je, da razkrivajo resnico in ne lažejo. Poleg ustrezne izobrazbe so za iskanje resnice potrebne tudi ustrezne vrednote, žal je na tej poti tudi veliko popačenj, ideologije, interesov kapitala.

...problema ni, ker pritiska niti ne rabi biti

18.12.2007 ob 20:50

Malce kuloarsko, pa vendar: kot poroča spletni Dnevnik v video sliki in besedi, Vladimir Vodušek nabira nasvete za nove povablence v svojo oddajo (domnevno Vroči stol) kar na hodniku parlamenta. Njegov svetovalec je to pot poslanec SDS Miro Petek, gost v oddaji pa poslanec NSi Drobnič, ki je zmagal pred kolegom Bajcem. Problema političnih pritiskov ni, ker pritiska niti ne rabi biti.

[Zapis Dnevnika.](#)

Tragikomedija izsiljevanj, imenovana predstavitev Stojanova

19.12.2007 ob 17:14

Danes se je novinarjem Maga predstavil kandidat za odgovornega urednika Veselin Stojanov, ki ga na to mesto predlaga nadzorni svet Dela. Kot je bilo pričakovati, je doživel hladen tuš, v roku dveh dni pa bo tudi jasno, ali ima podporo kolektiva. Zelo verjetno je ne bo imel.

Kot je znano, poskušata predvsem Igor Kršinar in Silvester Šurla izsiliti svojo izbiro v kandidaturi, za nameček pa sta od Stojanova [že prej pričakovala](#), da bo odstopil od kandidature. Pravi kandidat je namreč le eden, Šurla. No, zdaj od njega, neuspešnega kandidata Stojanova pričakujeta, da bo Starino Kosem in Zdolška prepričal, da odstopita kot nadzornika....Temu se seveda pač več ne reče bitka za novinarsko avtonomijo!

[Zapis na portalu Dela](#) je danes znova kot edini zaklenjen za komentarje, [o čemer smo pisali](#).

[Zapis Siola](#), spodaj zanimiv izsek:

Kot je dejal Kršinar, od Stojanova pričakujejo, da bo spoštoval njihovo mnenje, in bo v primeru, da ne bo dobil podpore novinarjev (glasovalno pravico jih ima sedem) odstopil od kandidature za odgovornega urednika. Kršinarja Stojanova predstavitev, na kateri je bilo po njegovih besedah izmenjanih kar nekaj polemičnih mnenj, osebno ni prepričala. "Enako pa sem skoraj prepričan tudi za ostale," je dejal.

Za to, da bi si do petka premislil, po Kršinarjevih besedah skorajda ni možnosti: "Premislil bi si le, če bi Stojanov nadzornika Andrijano Starina Kosem in Stojana Zdolška prepričal, naj odstopita s svojih mest, ker sta pritiskala na novinarje."

Vasle izgubil proti Zgagi in dokazal nepoznavanje načel NČR

20.12.2007 ob 11:02

[Kot smo že poročali](#), je direktor RA Slovenija Vinko Vasle vložil tožbo (oziroma prošnjo za presojo) proti novinarju Blaži Zgagi pri NČR, ker je ta po njegovem prepričanju kršil 1. in 2. člen novinarskega kodeksa. Vasle Zgagi očita, da ni preveril točnosti informacije oz. trditve, da so podpisniki peticije na radiu izgubili mesečno stimulacijo, kar je izjavil za Dnevnik na Televiziji Slovenija. Trditev pa je po Vasletovih besedah popolna neresnica.

Po pričakovanjih je Vasle tožbo izgubil, saj je Zgaga, kot pravi NČR, nastopal kot zasebnik, razsodišče pa presoja zgolj novinarske izdelke, saj »ni pristojno za ocenjevanje etičnosti, resničnosti ali utemeljenosti izjav ljudi, ki nastopajo v novinarskih prispevkih, saj vsak, ki je dal izjavo, zanjo odgovarja pred javnostjo, včasih tudi pred pravosodnimi organi.«

S tem je Vasle dokazal, da ne razume osnovnih načel in da ne pozna ciljev delovanja NČR, s čimer se je po svoje osmešil. Spomnimo, da bi imel dobre razloge za tožbo, prav nasprotno, Zgaga, saj ga je [Vasle javno očrnil z opisi](#), češ da je politikant, da piše neresnice in da je v sramoto novinarski profesiji. Direktorju RA Slovenija oziroma javnemu zavodu zdaj ostane [le še napovedana tožba proti Zgagi](#) na sodišču, katere uspešnost pa utegne biti pod vprašajem, če bo uspel dokazati, da nekaterim novinarjem RA Slovenije resnično so odvzeli ali zmanjšali stimulacijo zaradi podpisa pod peticijo oziroma dokazati, da je upravičeno verjel, da so jo odvzeli ali zmanjšali, četudi je niso.

Omenimo, da zaenkrat nismo zasledili medijskih poročil o stališču NČR, po naših podatkih pa vesti ni bilo v nobeni vidnejši oddaji RA Slovenija.

[Še celotna sodba](#) v zadevi Vasle proti Zgagi:

Novinarsko častno razsodišče, skupni organ Društva novinarjev Slovenije in Sindikata novinarjev Slovenije (v nadaljevanju NČR), v sestavi Vili Einspieler (predsednik), Gojko Bervar (podpredsednik), Nada Ravter, Alma M. Sedlar, Mojca Pašek in Ranka Ivelja (člani) je na seji 13. decembra 2007 zavrglo vlogo Vinka Vasleta proti Blažu Zgagi.

Primer: Direktor Radia Slovenije Vinko Vasle se je na NČR obrnil z zahtevo, naj to obravnava novinarjevo trditev v TV Dnevniku RTV Slovenija, da so podpisniki novinarske peticije na Radiu Slovenija izgubili mesečno simulacijo. Po mnenju Vinka Vasleta je Blaž Zgaga s tem kršil 1. in 2. člen Kodeksa novinarjev Slovenije, ker gre za neresnično izjavo, saj da se vodstvo Radia Slovenija s podpisniki peticije nikoli ni ukvarjalo in njihovih podpisov nikoli ni komentiralo. Novinarjev tudi sicer ne stimulira vodstvo, ampak je stimulacija stvar resornih in odgovornih urednikov. Nikjer, pravi Vasle, tudi ni bil sprejet nikakršen uraden ali neuraden sklep o tem, da se novinarjem in novinarkam Radia Slovenija zato, ker so podpisali novinarsko peticijo, odvzame mesečna stimulacija. Kot meni pritožnik, je Blaž Zgaga »s to neresnično in lažno

informacijo skušal še dodatno utemeljiti verodostojnost novinarske peticije, kar je za novinarja, še posebej za člana Društva novinarjev Slovenije in soavtorja ter podpisnika peticije, zavržno in nemoralno dejanje in očitna kršitev novinarskega kodeksa.«

Blaž Zgaga se je potem sicer na Radio Slovenija obrnil s prošnjo za objavo odgovora, v kateri se opravičuje prizadetim, saj bi se njegova izjava morala glasiti, da so »NEKATERI podpisniki na Radiu Slovenija izgubili mesečno stimulacijo«, hkrati pa opozoril, da ni šlo za prispevek, ampak za izjavo na Televiziji Slovenija, ki ji je potem direktor Radia Slovenija v 2. jutranji kroniki namenil kar minuto in 20 sekund odgovora, čeprav izjava ni bila dana na radiu. Ob tem pa je bila tudi napačno povzeta, temu pa je namenil še en odgovor v začetku naslednjega tedna.

Vinko Vasle v Zgaginem odgovoru vidi zgolj dejstvo, da je novinar »lažno trditev malo oklestil«.

Sklep: Novinarsko častno razsodišče je zavrglo pobudo za začetek postopka zaradi kršitve 1. in 2. člena Kodeksa novinarjev Slovenije.

Obrazložitev: Pritožbo je Novinarsko častno razsodišče zavrglo, ker ne razsoja o izjavah, ki so jih novinarji dajali na javnih mestih, v medijih, na javnih tribunah ali kje drugje kot državljani, ampak zgolj presoja profesionalno etiko njihovih izdelkov. NČR ni pristojno za ocenjevanje etičnosti, resničnosti ali utemeljenosti izjav ljudi, ki nastopajo v novinarskih prispevkih, saj vsak, ki je dal izjavo, zanjo odgovarja pred javnostjo, včasih tudi pred pravosodnimi organi.

NČR ne posega v ustavno pravico državljanov do javnega izražanja stališč. Novinarji so sicer res v specifičnem položaju, saj jim tako izražanje olajša že njihov poklic – zato tudi vsi samoregulacijski modeli omejujejo to izražanje izključno na razmere, ko novinar ta poklic tudi opravlja – torej tedaj, ko mu je dostop do javnega izražanja mnenja omogočen zaradi opravljanja specifičnega poklica. Ne odloča pa o njegovih ravnanjih tedaj, ko novinar to počne kot zasebnik, saj bi se razsodišče s tem s spremenilo v disciplinski organ, kar pa vsaj v obdobju demokratičnih razmer v družbi nikoli ni bilo.

V Ljubljani, 13. decembra 2007

*Vili Einspieler,
predsednik Novinarskega častnega razsodišča*

Rupla in predsedovanje ogrožali ognjeni zublji

20.12.2007 ob 11:40

Decembrska številka revije SINFO, s katero Urad vlade za komuniciranje obvešča tujino, v angleščini kakopak, o čudovitih dogodkih doma, postreže na prvem mestu z razmislekom zunanjega ministra Dimitrija Rupla pod naslovom »Slovenian EU Presidency under Fire at Home«. Naslov ne razočara, Ruplov traktat se bere kot apoteoza ravnanja vlade, orisa medijskih teorij zarote, krivic, ki se dogajajo ministru in sploh konspirativnosti, ki jo je čutiti na vsakem koraku. Če ste del te vlade. Vodilna nit je obračun s peticijo, ponujanje prave resnice, ki jo je treba sporočiti svetu, seveda vse financirano iz našega, davkoplačevalskega žepa. [Celotna številka je tule](#), spodaj izbor Ruplovih analitičnih ocen:

O ognjenih zubljih tistih, ki streljajo po vladi in njenem predsedovanju:

Regardless of the fact that it was very busy preparing itself for the Presidency of the EU Council (in the first semester of 2008), the Government of the Republic of Slovenia has been under particularly strong fire since last summer. Routine operations turned into drama, and local conflicts (concerning for example one Roma family settling next to an unfriendly village) became national problems that were reported to the EU institutions and accompanied by severe accusations (of human rights violations and ethnic discrimination). On September 10, 2007, a group of Slovenian journalists sent out (to the EU Governments among others) a Petition "on censorship and political pressures against journalists in Slovenia". The Petition mentions the role Slovenia will play in the EU in 2008. The EU, say the petitioners, will thus be headed by a state where pressures against journalists have become commonplace and where an authoritarian way of government neglecting democracy and freedom of the media is being strengthened. Such accusations by definition raise eyebrows. In most societies, journalists enjoy equal confidence as, or even more confidence than, politicians. To me, it looked as if somebody else wanted to take over the EU Presidency instead of our Government or, maybe, offer the Presidency to another country.

O dobrih kapitalistih in nedolžnosti vlade glede obvladovanja medijev:

Slovenian "Social Democrats" proved to be good capitalists. Most of the CEO's or directors became private owners of the "socially owned" companies they used to administer. Most of these former administrators (in the name of the working class) have become quite prosperous by having access to generous credits from friendly banks and to cheap shares that recovered value after they have been properly distributed. Among the companies the members of the Slovenian new class privatized were also the media. The leading media (like Delo, Dnevnik, Večer) are controlled by companies with directors from the main opposition parties. The same is true of the TV stations. With the exception of the Radio and Television Slovenia, the public broadcasting organization, the Republic of Slovenia has no ownership share in any media station.

O krivičnih obsodbah, grdi peticiji in domnevnem povabilu opoziciji, da prevzame vodenje EU:

After the petition of the 570 journalists - denouncing the Government of Slovenia - had been sent to all EU leaders and media, the Prime Minister asked the Parliament for a vote of confidence. In his publicly broadcast speech in the Parliament, PM Janša deplored the fact that the journalists' false arguments had not been discussed in Slovenia, before they were exported to be later projected on the domestic scene. He argued that the Presidency of the EU would be complicated by domestic confrontation, and the real issues could become obscured by the partisan agendas. The PM even invited the Opposition to take over the Government and the Presidency of the EU. The invitation was rejected, whereby the Opposition admitted that it could not assume the responsibility. On November 19, 2007, the parliament voted in favor of the confidence to the Government (51: 33). Let me add that, when the journalists' petition became known to a wider public, some of its signatories declared that they had been misled by a text that was different from the text that was sent abroad. The main messages of the parliamentary and other recent debates have been that the exported petitions have been untrue and have abused the dignity of the journalistic profession. The PM also had a chance publicly to expose the actual financial and personal relations concerning the ownership of the Slovenian media. Also other false reports (about discrimination of the Roma people, about violations of the human rights of the "Erased") have been exposed and corrected. The main message, of course, was that Slovenia is prepared and proud to assume the Presidency of the Council of the EU.

O tem, zakaj minister ne sme več biti kolumnist:

It is interesting that last summer, in August 2007, the new responsible editor of the main Slovenian daily Delo sent to me an E-mail canceling a one and a half year old agreement between the paper and myself to contribute twice a month a column on topical foreign policy issues. So, my cooperation with Delo was ended with the explanation that such cooperation might be interpreted as governmental pressure on the paper.

O tem, da mediji streljajo na vlado z dveh strani:

Particularly the media enjoyed an unprecedented and unusual freedom: they could attack the formal Government not from the Opposition, but from the position of the "fourth branch of government". They are in power and in opposition at the same time.

Podpora Magovim novinarjem iz EFJ, sprejem pri varuhinji

20.12.2007 ob 20:30

Evropska zveza novinarjev je Delo pozvala, naj izbere novega odgovornega urednika revije Mag, ki bo imel podporo novinarjev.

Zveza poleg tega podpira dosedanje aktivnosti Društva novinarjev Slovenije in opozarja, da imajo enostranska imenovanja ali razrešitve urednikov brez predhodne odobritve novinarjev dokazano negativen vpliv na medije.

Novinarji Maga so izjavo predstavili varuhinji človekovih pravic Zdenki Čebašek Travnik. V.d. odgovornega urednika Maga Silvester Šurla je dejal, da so se z varuhinjo zavzeli za spremembo medijske zakonodaje, da ta ne bo več dopuščala pritiskov na novinarje. Varuhinja naj bi jim tudi svetovala, naj se v primeru, da bodo v novinarski hiši deležni kakršnih koli delovno-pravnih ukrepov, znova obrnejo nanjo, sama pa bo nato pri delovnih inšpekcijah posredovala, naj ukrepajo.

Tukaj. Spomnimo, da podporniki Maga in njegovi novinarji sicer označujejo dejanja, kot so pošiljanje peticij v tujino, za blatenje v tujini in za politično motivirano ravnanje. Tedaj ko jim ne ustreza, sicer so veseli.

Vasle ne razume procedure NČR, pa tudi svobode izražanja ne

20.12.2007 ob 20:43

[Kot smo danes že poročali](#), vloga proti Zgagi na NČR za Vasleta ni bila uspešna. Zdaj so nekateri mediji objavili tudi izjavi obeh, tožnika in toženega. Vasletov komentar ([celotna vest](#)) je neobičajen:

Vinko Vasle pa je za MMC dejal, da je očitno novinar lahko nekdo, ki govori neresnico takrat, ko ne piše za svoj medij. To se mu ne zdi sprejemljivo, saj mora po njegovem mnenju biti novinar zavezan resnicoljubnosti v vsakem trenutku in ne samo takrat, ko piše za svoj medij. To naj bi bilo tako, kot da bi politik lahko skočil iz svoje vloge.

Kar nalaga direktor RA Slovenija je torej nekakšna specialna vloga in poslanstvo, ki ju ima novinar tudi takrat, ko ne opravlja svojega dela. S takšno razlago je razkril, da se je na NČR obrnil zavestno z idejo, da bi novinarja Zgago sankcionirala za nekaj, kar ne zadeva njegov novinarski izdelek, temveč »zavezanost resnici v prostem času«. Ampak takrat ima novinar pravico in svobodo govoriti, kar želi, seveda pa s tem tudi sprejema nase kazensko odgovornost. A o tej ne razsoja NČR.

Ranc verjetno ostaja

21.12.2007 ob 12:10

Uroš Skuhala, ki je pred kratkim prevzel mesto glavnega direktorja ČZP Večer d.d., je v skladu z zakonom predlagal, da Tomaž Ranc še naprej opravlja naloge odgovornega urednika te časopisne hiše. V četrtek so se o direktorjevem predlogu, z zanj sicer z neobveznim mnenjem, opredeljevali člani Večerovega uredništva.

Od 79 volilnih upravičencev se je volitev za ali proti podpori Tomažu Rancu udeležilo 70 upravičencev. Za podporo jih je glasovalo 37, kar je 52,86 odstotka, proti pa 29 ali 41,43 odstotka. Neveljavne glasovnice so bile 4 oziroma 5,71 odstotka.

Članek.

Enotno proti Stojanovu in s kupom zahtev

21.12.2007 ob 12:57

Sedmim novinarjem Maga je treba priznati, da se bistveno bolje borijo kot denimo novinarji RTVS, Dela, Večera in Primorskih novic v vseh teh letih Janševe torture. Tudi če odštejemo togotnost in aroganco. Stojanov je [po pričakovanjih padel](#):

"Novinarji pričakujemo, da bo Stojanov sam odstopil od kandidature in spoštoval izraženo voljo novinarjev Maga, pozive aktiva novinarjev Dela, Društva novinarjev Slovenije, Združenja novinarjev in publicistov in navsezadnje Evropske novinarske federacije (EFJ), ki je v včerajšnjem pismu pozvala upravo Dela, naj izbere za odgovornega urednika Maga kandidata, ki bo užival ustrezno podporo novinarjev. Hkrati pa še enkrat pozivamo predsednico nadzornega sveta Andrijano Starina Kosem in podpredsednika Stojana Zdoška, naj zaradi politično in kapitalsko motiviranih pritiskov na uredništvo Maga takoj odstopita, postopek za izbiro odgovornega urednika Maga pa naj ponovi nadzorni svet v novi sestavi," so v sporočilu za javnost zapisali Magovi novinarji.

[Povzeto po 24ur.com.](#) [Poročilo RTVS.](#)

Slavnostna seja priložnost za posredno moraliziranje o novinarjih

21.12.2007 ob 22:00

Po tistem, ko je Cukjati označil peticijo 571 novinarjev [za brezskrbno širjenje laži](#) in jo smešil, po več kot mesecu mučnih obračunavanj vladajoče politike z novinarji smo danes slišali še moralizme o tem, kako so poslanci skupaj z novinarji zavezani resnici. Vojna z novinarji se torej nadaljuje s tihim žuganjem, celo državna slovesnost pride prav:

Državni zbor je s slavnostno sejo obeležil dan samostojnosti in enotnosti ter hkrati počastil svojo 15. obletnico. Slavnostni govornik, predsednik DZ France Cukjati, je v svojem nagovoru poudaril, da je osnovni pogoj za kakovostno delo tako kot v novinarskih tudi v parlamentarnih vrstah "svoboda povedati resnico".

O teži besede novinarja

Cukjati nadaljuje, da ima tako kot beseda novinarja tudi beseda poslanca veliko moč na javno mnenje. "In tako kot novinar mora tudi poslanec imeti svobodo govora. Ne svobodo kakršnega koli govora, ampak svobodo povedati ali napisati resnico, kakršno vidi v svoji iskreni resnicoljubnosti. Mišljena je svoboda do resnice in ne svoboda laži, zavajanja, poniževanja in diskreditacije."

Svoboda povedati resnico je tako kot v novinarskih tudi v parlamentarnih vrstah osnovni pogoj za kakovostno delo, še pravi Cukjati. "Če te svobode ni, ali če resnica kljub tej svobodi ne pride pravočasno na dan, potem negativne posledice končno čutijo najbolj tisti, ki naj bi jim bile na tej resnici temelječe odločitve namenjene, to pa je slovenski narod."

[Povzeto po Delo.si](#), podoben zapis [na SIOLu](#) (STA).

Vlada s pomočjo Urada za varstvo konkurence proti lastnikom Večera

21.12.2007 ob 22:09

Kot vse kaže, želi vlada (šele) po trpki izkušnji z Delom ustaviti po njeni percepciji sebi sovražno lastniško koncentracijo nad časopisno hišo Večer. V ta namen je poslala v ogenj novopečenega v.d. direktorja Urada za varstvo konkurence:

Urad za varstvo konkurence pa je proti lastnikom Večera uvedel postopek presoje koncentracije s pravili konkurence.

Družbe Infond Holding, Pivovarna Laško in Delo naj bi pridobile skupni nadzor nad družbo Večer, skladno z zakonom o preprečevanju omejevanja konkurence pa bi morale uradu priglasiti koncentracijo najpozneje teden dni po pridobitvi kontrolnega deleža. Iz Infond Holdinga so očitke odpravili kot neutemeljene.

Infond Holding je sicer z 58,82 odstotka največji lastnik Večera, drugi je z 20 odstotki Delo, ki je v lasti Pivovarne Laško, ki je v 24,18-odstotni lasti Infonda.

[Povzeto po RTVS.](#)

Boško Šrot o tem, kako si je Janša zamislil svojo berlusconizacijo medijev

22.12.2007 ob 12:09

[Današnje Delo objavlja daljši intervju](#) s predsednikom uprave Pivovarna Laško pod naslovom »Delo je bilo vseskozi Janšev cilj, Mercator pa je bil le sredstvo za izsiljevanje«. Zelo naravnost je spraševal novinar Vili Einspieler, prav takšni so tudi odgovori. Spodaj je odlomek, komentar ni potreben.

Se vam ne zdi, da je že čas, da končno razkrijete pred javnostjo, kaj se je v resnici dogajalo?

Celotna zgodba se je pričela zaradi ambicij predsednika vlade po obvladovanju časopisa Delo. Zanimivo je, kdo vse je pomagal premieru pri uresničitvi njegovega cilja in kako. Najprej moram povedati, da je Pivovarna Laško v tistem času zaključila prevzem Pivovarne Union in finančno nismo bili pripravljene na nakup Mercatorja, zato o tem nismo razmišljali. Prav tako pa nismo bili pripravljene prodati delnic Dela. Zaradi tega nas je bilo treba stisniti v kot. Prvi je kooperativnost Janši ponudil Zoran Janković. Janši je zagotovil, da nas lahko prisili v prodajo Dela, tako da vrže naše proizvode z Mercatorjevih polic. Glede tega smo dobili jasne namige. Takšno izsiljevanje je bilo za Pivovarno Laško resnično neprijetno, zaradi tega smo bili prisiljeni v pogajanja. Matjaž Gantar je bil določen za kupca Dela, o čemer je javnost že seznanjena.

Kakšno vlogo je pri tem poslu imela Andrijana Starina Kosem?

Zelo boste presenečeni. Andrijana Starina Kosem je nasprotovala takšnemu načinu sklepanja posla. Upirala se je temu, da bi se v posel vključevalo Delo. Bila je pod hudimi pritiski predsednika vlade. Nekega dne je prišla k meni v Laško in mi povedala, naj ne privolim v izsiljevanje z Delom, da Janša želi obvladati vse medije, tudi Večer in Dnevnik, in da ona ne želi, da bi njeni otroci živeli v takšnem »Berlusconijevem rajju«. Njeno stališče me je začudilo, vendar pa sem v kasnejših pogovorih spoznal, da je bila v teh izjavah poštena in da je v hudi stiski. Najhuje je bilo, ko je ugotovila, da namerava Janša uporabljati medije tudi za diskreditacijo svojih dolgoletnih strankarskih kolegov, ki se jim je po njegovem mnenju iztekel rok trajanja. Ker smo se obotavljali, smo bili deležni grožnje, da bo vojna, v kateri bo najprej padalo po generalih.

O čem ste se v vladni palači pogovarjali 12. avgusta 2005?

Na tem sestanku sem se z Janezom Janšo dogovoril za nakup delnic Mercatorja. Povedano drugače, Janez Janša je Pivovarni Laško in Istrabenzu takrat dejansko prodal delnice Mercatorja.

V skladu z dogovorom ste Delo prodali Gantarju, ki pa ga ni dolgo obdržal v svojih rokah.

Čeprav je bil posel z Delom izsiljen, smo se ga v celoti držali. Ko pa so stvari na Delu šle tako daleč, da niti Janševi izbranci niso mogli več funkcionirati, smo se odločili in Delo prevzeli nazaj v svoje roke.

Bržčas bi in najbrž tudi bomo od Janše slišali drugačno zgodbo?

O tem ne dvomim, sploh če upoštevam znano stališče Janeza Janše, da je stvar vedno v interpretaciji. Vendar je bilo v tej zgodbi udeleženih več ljudi, ki lahko potrdijo resničnost mojih navedb ... Delo je bilo vseskozi njegov cilj, Mercator pa je bil le Janševo sredstvo za izsiljevanje.

Kako se branite pred očitki, da boste Delo uporabljali v lastno korist?

Ti očitki prihajajo od tistih, ki so vpliv na Delo izgubili. Nikoli se nismo vmešavali v uredniško politiko. Dela ne potrebujemo za to, da bo o nas lepo pisalo. V nasprotju s politiko ne živimo od lepega videza, ampak od števila prodanih steklenic piva. Tako nas tudi pri Delu zanima zgolj poslovni rezultat.

S čim lahko to jamčite?

Dajem javno zavezo, da Dela ne bom zlorabljal za svoje zasebne potrebe ali za potrebe skupine Pivovarna Laško.

Premieru ste očitali, da v svojih medijih blati ugledna in uspešna podjetja. Ste imeli v mislih tudi javno televizijo?

Bolj skrb zbujač je pristop Demokracije, kjer po nekem naključju redno nastopamo od poletja naprej. Vprašanje, ali se nič ne bojimo, da nam bi UVK odvzel glasovalne pravice v Mercatorju, so nam iz Demokracije poslali tri tedne prej, kot nam je UVK izdal odločbo. V odgovoru smo jim pojasnili, da nam je prav ta vlada oz. njen predsednik prodal delež v Mercatorju. Pojasnili smo jim tudi, kaj se je dogajalo na sestanku v vladni palači 12. avgusta 2005. Ni ga urednika avtonomnega medija, ki tega odgovora ne bi objavil. Postala je praksa, da so bila vprašanja Demokracije najboljši napovednik, kaj se nam bo v prihodnje dogajalo.

Je postal tednik Mag res tarča političnih pritiskov?

Veliko je bilo prišepetavanj tako z leve kot tudi z desne politične sfere, da naj Mag prodamo ali ukinemo. Mag smo leta 2005 kupili in ga bomo še naprej izdajali, ne da bi kot lastniki menjali uredniško politiko. Razumem lahko tiste, ki so imeli Mag, da jih boli, ker so tudi njega prodali Delu.

...

Je še kaj, česar niste povedali prvaku SD, iz katere ste čez noč izstopili?

Bil sem član stranke SD od leta 1991, ko to ni bilo popularno in ni prinašalo nobenih koristi. Sedaj je stranka v vzponu in celo cilja na naslednji mandat. Od takšne stranke

pa bi pričakoval jasno nasprotovanje grobemu in brezkompromisnemu obračunavanju z mediji in podjetji ter uspešnimi gospodarstveniki. Bojim se, da bo naslednja tarča grobega diskreditiranja in pogroma prav Borut Pahor.

[Predsednik vlade domnevno izsiljeval in grozil, toda RTVS in drugi mediji o tem molčijo](#)

23.12.2007 ob 11:09

[V prejšnjem zapisu](#) smo poročali o tem, kako je po navedba Boška Šrota za včerajšnje Delo predsednik vlade izsiljeval in grozil, da bi si prilastil časopisno hišo Delo in vpliv na njeno uredniško politiko. Zdaj je že mogoče sestaviti oz. potrditi celotno zgodbo [okoli skrivnostnega sestanka 12. avgusta 2005](#) in navesti korake, ki so sledili. Ob tem je bila prodaja Mercatorja le sredstvo za izsiljevanje, pravi Šrot.

Prvovrstna zgodba o postopanju Janše, ki je ob vseh ugibanjih medijev in javnosti v zadnjih dveh letih dobila priznanja v ključnih protagonistih (pred Šrotom spomnimo [na priznanje Andrijane Starina Kosem](#), [na izjave Stojana Zdolška](#)), pa ne odmeva v medijih. Medtem ko je včerajšnji dnevnik 24ur na POP TV [postregel z vročo zgodbo](#), objavil intervju z Matjažem Gantarjem in si prizadeval za izjavami drugih, so jo na nacionalni RTVS zamolčali. O njej niso poročali niti v svojih poročilih, niti na svojem portalu niti na teletekstu. Za primerjavo navedimo še [zapis v Financah](#), [vestičko](#) je prispevala tudi STA.

[Ekspresna raziskava, ekspresni rezultati in ekspresni Večer – vse uravnoteženo, vse OK](#)

24.12.2007 ob 10:25

[Naprej je poročala Andreja Rednak v Financah](#): za Božička si je Simoniti zaželel novo raziskavo o medijski svobodi. Za 12.000 evrov. Novinarska peticija je storila svoje, domačo javnost je treba utišati. Pogodba je bila podpisana 13. decembra letos. Raziskava mora biti oddana 25. decembra, torej jutri. Premalo časa, ta dva tedna? Niti ne. Matevž Tomšič je navajal, da bo časa dovolj. A ker dobrih deset dni ni bogve kaj, je v soboto, 22. decembra, o rezultatih [že poročala Vanessa Čokl v Večeru](#). Časa je bilo torej še preveč. Spomnimo: vladi se mudi, rezultati bodo ugodni, Tomšič zanika povezavo med svojim »osebnim prepričanjem« in »znanstvenim delom«. Fakulteta za uporabne družbene študije (FUDŠ), katere soustanovitelj je Tomšič (jasno, prodekan je dr. Matej Makarovič, tudi med posrednimi ustanovitelji) je bila nekam predvidljiva izbira. Gre pač za družčino, ki je s svojimi raziskavami že branila vlado, prek [inštituta IRSA](#). In katere metodologijo [so številni kritizirali](#). Je vanjo znova vključen tudi Matej Makarovič? Spomnimo, da raziskava meri provladnost in protivladnost v komentarjih Večera, Dela, Primorskih novic in Dnevnika. V Večeru in Delu kot [dvojna komentatorja nastopata](#) – Tomšič in Makarovič. Spomnimo, da je urednica strani Pogledi, na kateri nastopata v Večeru – Vanessa Čokl. Spomnimo, da sta Makarovič in Čoklova med ustanovitelji in člani [Združenja novinarjev in publicistov](#). Spodaj v celoti objavljamo poročilo v Večeru in poročilo v Financah. Raziskava, o kateri se bo še razpravljalo, čeprav so nam jo mediji, z izjemo Financ, zaenkrat zamolčali. Ne spodobi se pisati o tem, da dobivamo ekspresno raziskavo. Se bo pa na veliko pisalo o tem, da je situacija uravnotežena. Da je vse OK. Počakajmo nekaj dni.

Zapis v Večeru:

Brali so za vlado

Okrog božiča morajo na Fakulteti za uporabne družbene študije v Novi Gorici zaključiti analizo medijske svobode in avtonomnosti medijskega prostora v Sloveniji, ki jim jo je naročilo ministrstvo za kulturo. V raziskavi (ne)pritiskov politike na medije so pod lupo družboslovnih teoretikov štirje dnevnik: Večer, Delo, Primorske novice in Dnevnik oziroma komentarji v teh časnikih.

V raziskavo so bili vzeti novinarski komentarji iz januarja, maja in novembra 2007. Zaključki se še pišejo, po naših neuradnih podatkih pa analiza, ki jo čakajo v kulturnem ministrstvu, za Večer ugotavlja, da je relativno uravnotežen in nazorsko nevtralen. Dokajšnjo uravnoteženost pogledov razbira v Primorskih novicah, iz Dnevnika odčitava konsistentno protivladnost. Delovi komentarji naj bi bili do sredine letošnjega leta uravnoteženi, po spremembi na stolu odgovornega urednika pa vse bolj protivladni. V Večeru, Primorskih novicah in Dnevniku analiza pisanja pokaže konstantno vztrajanje v isti smeri. Vsebina analiziranih časopisnih komentarjev in pogovori z novinarji, vključenimi v raziskavo, ne pritrjujejo očitkom, da vlada pritiska

na medije. Oziroma: če poskusi političnega vplivanja so (bili), se očitno niso mogli razviti dlje od poskusov.

Zapis v Financah:

Božiček Simonitiju: študija o medijski svobodi

Vlada z raziskavo, ki jo je na hitrico naročil minister za kulturo Vasko Simoniti, ugotavlja, kako svoboden in avtonomen je medijski prostor v Sloveniji. Na ministrstvu za kulturo so potrebovali deset dni, da so povedali, da so res sklenili pogodbo s fakulteto za uporabne družbene študije (FUDŠ) o izvedbi "Raziskave medijske svobode in avtonomnosti medijskega prostora v RS". Podrobnosti o prijavah in merilih za izbor niso navedli, pogodbeno vrednost študije je 11.868 evrov v letu 2008, pogodba pa podpisana 13. decembra.

Le trije tedni za raziskavo

Za izvedbo raziskave je zelo malo časa, saj njen vodja Matevž Tomšič s FUDŠ pravi, da so bili izbrani v začetku decembra, poročilo pa morajo oddati že do 25. decembra. O razlogih za naglico in ali je ta povezana s kritikami in vprašanji iz evropske komisije glede pritiskov na medije pri nas, potem ko je šla v svet novinarska peticija proti cenzuri, Tomšič ne želi ugibati. Sam bi si za izvedbo želel več časa, vendar meni, da bodo rezultati relevantni.

FUDŠ ni razkril, da dela za vlado

Pet raziskovalcev FUDŠ (Tomšič je tudi soustanovitelj fakultete) ugotavlja medijsko svobodo z metodo fokusnih skupin (polstrukturirani skupinski intervju med novinarji o avtonomiji in pritiskih) in analizo komentarjev v Delu, Večeru, Primorskih novicah in Dnevniku. K sodelovanju v fokusni skupini je Tomšič novinarje 5. decembra povabil z e-pismom (med njimi - neuspešno - tudi podpisano), v katerem pa ni razkril, da je naročnik študije vlada. Tomšič priznava, da je bilo zanimanja med novinarji malo, vendar po raziskovalnih merilih dovolj. Na vprašanje, kako bo presegel nezaupanje novinarjev, da mu razkrijejo pritiske, saj je o njem precej razširjeno mnenje, da je naklonjen sedanji vladi, pa Tomšič pravi: "Znamo na profesionalen način razlikovati med svojim osebnim prepričanjem in standardi znanstveno-raziskovalnega dela. To, kar nas dela primerne za opravljanje tovrstnih raziskav, so naše znanstvene reference, ki so nesporne."

Novinarji Maga še naprej napadajo peticijo, Zgago in Šurca

24.12.2007 ob 23:40

V zadnji številki Maga (24. 12. 2007) mrgoli političnih pristranosti, v aktualni bitki za novinarsko avtonomijo pa si velja ogledati, kako novinarji tednika podpisujejo svoje mnenje o novinarski peticiji in 571 podpisnikovih.

Po pričakovanju kot pretežni podpisniki [kontrapeticije](#) iz nje brijejo norce in duhovičijo. Izkušnja na lastni koži navzlic podpori DNS, EFJ, aktiva Dela in številnih posameznikov ni bila dovolj, da bi spremenili mnenje in ga razširili v občutek za podporo in solidarnost. Ne, peticija je politično motivirana, Zgaga in Šurco je treba pribiti na križ in braniti gospoda Janšo. Vse to po bridki izkušnji spora z nadzorniki Dela, ki njihovih nesolidarnostnih prepričanj ni premaknila niti za ped.

Le majhen odlomek ad hominem obračunavanj z Zgago in Šurcem med dogodki leta si lahko ogledate [tukaj](#).

Novinarji Maga nadaljujejo akcije, pisali Šrotu

24.12.2007 ob 23:46

Novinarji Maga od Pivovarne Laško in njenega vodstva pričakujemo, da bosta upoštevali poziv EFJ-ja in nadzornemu svetu preprečilomorebitno imenovanje Vesa Stojanova za novega odgovornega urednika Maga.

[Več na portalu RTVS.](#)

Dopisujemo. Takole povzema [Delo.si](#). Članek je znova zaklenjen za komentarje.

[Vodušek poročal o aferi, ki jo je zakuhal Vodušek](#)

24.12.2007 ob 23:51

Kot je znano, je Janša zaradi izjave o dogovarjanju o incidentih v Piranskem zalivu avgusta zoper Ropa vložil civilno tožbo. Njegov odvetnik Zakonjšek v odgovoru navaja, da je bila Ropova izjava neformalna, poleg tega pa je novinar Vladimir Vodušek telefonski pogovor snemal nezakonito in brez vednosti obtoženega. Tudi drugi mediji so se po tem sklicevali prav na omenjeno izjavo...

[Današnji dnevnik RTVS je zavrtel prispevek o tem](#). Urednikom ni bilo težko zaupati dela Vladimirju Vodušku, avtorju prispevka, ki je poročal o aferi, ki jo je zakuhal Vladimir Vodušek. Pač novinarski profesionalizem. [Več o tem](#).

200 novinarjev RTVS s pravico, da spregovori

26.12.2007 ob 14:14

Darko Koren je odgovorni urednik internega časopisa Kričač, ki ga izdaja javni zavod RTV Slovenija. V zadnji, decembrski številki podpisuje celostranski komentar z naslovom »Medijska cenzura???«.

Decidiranih ugotovitev ni, v kar nas prepričujejo že trije naslovni vprašaji, dočakamo jih kvečjemu v zadnjem odstavku:

Nedavno se je zgodilo, da je malo manj kot 200 novinarjev iz naše hiše podpisalo peticijo zoper cenzuro v državi. To priča, da se je tudi med ustvarjalci programov RTV Slovenija našlo veliko novinarjev, ki ali občutijo nesvobodo pri ustvarjanju programov ali izpričujejo solidarnost do kolegov, ki jih takšna nesvoboda omejuje, v drugih medijih. Vsak podpisnik peticije lahko sam oceni vzgib, ki ga je vodil k podpisu, zagotovo pa prav vsi novinarji v naši hiši upravičeno pričakujemo, da se bo o cenzuri in nasploh nesvobodi ustvarjanja programskih vsebin, v kolikor seveda ogroža normalno novinarsko delo, spregovorilo tudi v naši hiši. Odkrito in pošteno. Tudi o kadrovske politiki in nenazadnje uredniških zamenjavah. Vsak zakaj? ima namreč tudi svoj zato!

Spomnimo na nekaj dejstev: razen redkih izjem ne vemo prav dobro, kaj teh 200 novinarjev misli. So bili s podpisom kritični do svoje hiše ali zgolj solidarni do kolegov v drugih? Spomnimo na [skesani dopis dveh novinark RTV Slovenija](#), poslan in naslovljen na g. Janšo. Spomnimo, da celoten kolektiv o situaciji bolj ali manj molči že dve leti (odštejmo od tega pozive novinarjev informativnega programa TV Slovenija, naslovljene na vodstvo v septembru tega leta). Novinarji RTVS se niso prav pretirano oglašali niti ob sprejemanju zakona o RTV v javni razpravi in referendumu v letu 2005.

Torej: ker ne povedo, pač ne vemo, kaj se dogaja. Pa še tisti, ki so kaj povedali, so potem odšli. Voda na mlin tistih, ki pravijo, da je vse v najlepšem redu. Medijska cenzura že je: zadnji primer je nepokrivanje [nepotistične afere Šinkovec-Žvokelj](#) z ekspresnim napredovanjem, ki meče slabo luč na MZZ. Toda če pritiski so, bi si lahko ertevejevci vzeli za zgled sedem magičnih novinarjev, ki so uspeli v slabem mesecu pritegniti pozornost domače in tuje javnosti.

[International Herald Tribune in Washington Post: razpoke na lepi \(medijski\) podobi](#)

26.12.2007 ob 16:25

Nov zapis novinarja Reutersa se je znašel na nekaj mestih, med drugim tudi [v današnjem International Herald Tribune](#), v [Washington Post](#) ali [na strani Yahoo News](#). Objavljamo del, ki zadeva medije in peticijo.

CRACKS IN THE GLOSS

"After that, we saw the incompetence of its administration in fighting inflation, shameful conflicts with the president and central bank governor, attempts to control the media, slow privatization," Gjenero said.

Generous welfare, a rigid labour market, a high level of protectionism and state control of business helped push headline inflation to 5.8 percent in November, the highest in the euro zone.

"The latest figures, particularly inflation, show that Slovenia is losing some of the advantage it had over other EU newcomers," said political analyst Meta Roglic at daily Dnevnik.

Media freedom and human rights, issues that never undermined Slovenia's EU membership campaign, also came to the fore in the past year.

Almost 600 journalists signed a petition in October accusing conservative Prime Minister Janez Jansa, a leading anti-communist journalist in the last days of Yugoslavia, of stifling media freedom and imposing censorship.

"In 2006 this government replaced the editors of 80 percent of Slovenia's media through direct or indirect ownership. It changed media laws to gain control over most of the media," Blaz Zgaga, one of the two authors of the petition, told Reuters.

Jansa said journalists were tarnishing Slovenia's image abroad by hyping marginal issues.

He used the same words a year ago when media reported the plight of a large Roma family expelled from its home in central Slovenia after a spat with angry villagers which prompted the EU to condemn "racist behaviour".

Also last year, dozens of human rights campaigners made a bus trip to Brussels to plead the cause of some 18,000 non-Slovenes who could not obtain Slovene documents after independence. About 4,000 still have no passports.

Jansa's row with popular leftist President Janez Drnovsek left Slovenia without a central bank governor for two months earlier this year, tainting the smooth adoption of the euro.

Janša s petdnevno zamudo odgovarja Šrotu

27.12.2007 ob 10:50

[Današnji odgovor predsednika vlade](#) na [hude obtožbe predsednika uprave](#) Pivovarne Laško prihaja z veliko zamudo in je neverjetno kratek, prazen in obarvan značilno kalimerovsko:

Več neresnic kot dejstev

V pogovoru direktorja in solastnika Pivovarne Laško Boška Šrota za Sobotno prilogo Dela (22.12.2007) je vrsta neresnic, polresnic in zavajajočih namigovanj.

Niti Vlada RS niti predsednik Vlade RS si nikoli nista prizadevala, da bi dnevnik Delo na kakršenkoli način postal od vlade odvisen časopis. Še posebej pa so smešne trditve, da naj bi to dosegli s pomočjo Zorana Jankovića ali Matjaža Gantarja.

Zavedamo pa se, da bo v tem soočanju argumentov in trditev Boško Šrot vedno imel zadnjo besedo, saj preko kapitalsko in politično povezanih oseb obvladuje pretežni del slovenskega medijskega prostora. Vključno s časopisom, ki je objavil njegove neresnične navedbe.

Kabinet predsednika vlade

Spomnimo, da prav ta kalimerovščina ves čas pušča sledi premierove obsedenosti z medijsko podobo in njenim prikrajanjem. Seveda ne drži, da bi soočanje argumentov bilo kakorkoli odvisno od njihove objave, še zlasti če gre za premierja. Prvič zato, ker so številni mediji še zmerom provladni. Drugič zato, ker ima Janša kot premier neskončno številno možnosti, da javnosti zelo opazno predstavi svoje argumente, tudi če bi vsi zares bili protivladni, kot sam meni. V nadaljevanju še prikaz povzetkov objave zapisa g. Šrota, ki so bili bolj cenzurirani kot ne.

Šrot nemudoma, toda kratko odgovoril Janši: imam dokaze

27.12.2007 ob 20:29

[Na današnji demanti predsednika vlade](#) je sledil prompten antidemanti:

Šrot zagotavlja, da 'so njegove trditve podprte z dokazi', saj se je zavedal, da 'predsednik vlade svojo resnico rad uveljavlja na sodišču'.

[Več.](#)

[Kar je v New York Timesu o Sloveniji, ni dovolj dobro za STA, Delo in Večer](#)

27.12.2007 ob 20:30

[Poročali smo že](#) o članku »Reutersa« z naslovom »Debutante Slovenia Steps Into EU Spotlight«. Članek je včeraj objavljen v [New York Timesu](#), objavljen je bil v [International Herald Tribune](#), v [Washington Postu](#), v [Boston Globu](#), v [New Zealand Herald](#), [Portland Tribune](#), [Canada.com](#), [MSNBC](#), [RealTime](#), [UK News](#), [Asia News](#), [Au.News](#), [Netscape Webcenter](#), [Channels](#), [BeavertonValleyTimes](#), [EirCom](#), [Tiscali News](#), [Javno.com](#), [Entertainment Yahoo](#) in seveda [Reutersu](#).

In kakšen je izkupiček v Sloveniji? Ker je poročilo rahlo neprijetno, predvsem za gospoda Janšo, je takšen: STA = 0, zaenkrat Delo = 0, Večer = 0. Skratka: kar je v NYT in Washington Postu, ni dovolj dobro. STA ni poročala niti v svojih povzetkih tujih agencij o Sloveniji. Zasedili smo [objavo MMC na portalu RTVS](#), povzeto tudi na teletekstu. V dnevnikih RTVS je po naših podatkih ni bilo.

So mogoče slovenski novinarji nehote spregledali? Nak, s tega bloga smo o zapisih obvestili vse slovenske medije, vključno s STA.

[Nadzorniki Dela imenovali Stojanova, navzlic pritiskom novinarjev Maga in javnosti](#)

28.12.2007 ob 14:24

Nadzorni svet Dela je potegnil pričakovano, toda napačno potezo, s katero ni pokazal [nič posluha za mnenje kolektiva Maga](#). Samovoljno so za odgovornega urednika imenovali Vesa Stojanova. [Celoten članek Dela](#) (znova zaklenjen za komentarje!), spodaj odlomek:

Nadzorni svet Dela je na današnji seji soglasno sprejel sklep o imenovanju Vesa Stojanova na mesto odgovornega urednika Maga. Stojanov bo, kot je zapisano v sporočilu za medije, petletni mandat začel v sredo, 9. januarja 2008.

Nadzorni svet je odločitev sprejel na podlagi osebnih in profesionalnih referenc kandidata, je zapisno v sporočilu za medije. Po oceni nadzornega sveta je Veso Stojanov novinar z dolgoletnimi izkušnjami, z velikim ugledom v domači in tuji javnosti, znan po svoji tolerančnosti do različnih pogledov ter po svoji trdni zavezi javnosti. Člani nadzornega sveta so sprejeli svojo odločitev o imenovanju novega odgovornega urednika tudi na podlagi predloženega koncepta uredniške zasnove tednika Mag, v katerem je Stojanov definiral ključne usmeritve, ki jih je nadzorni svet od novega urednika pričakoval, še pravi sporočilo.

Povezava na zapis [SIOLa](#) in [24ur.com](#).

Novinarji Maga razočarani, ne želijo si druge Jane

28.12.2007 ob 15:46

Na imenovanje Vesa Stojanova za odgovornega urednika Maga so se odzvali tudi novinarji tednika, ki so, kot je danes sporočil predstavnik zastopstva novinarjev Maga Igor Kršinar, "razočarani, ker je nadzorni svet družbe Delo pri imenovanju odgovornega urednika tednika ignoriral mnenje novinarjev, saj so Vesa Stojanova zavrnili soglasno". Poleg tega je nadzorni svet obšel tudi poziv evropske novinarske zveze, ki je časopisno hišo Delo posebej pozvala, naj pri imenovanju odgovornega urednika upošteva mnenje novinarjev, je še opozoril Kršinar.

[Več v zapisu STA.](#)

DNS in ZNP proti imenovanju Stojanova in za avtonomijo in pluralnost

28.12.2007 ob 20:48

STA si očitno zelo želi pokriti [današnji dogodek imenovanja](#) odgovornega urednika Maga, zato bomo njihova poročila, danes smo jih našli vsaj štiri, razdelili. [Eden izmed njihovih današnjih prispevkov](#) (drugi sledi), spodaj odlomek:

Na drugi strani so nestrinjanje s Stojanovim imenovanjem izrazili novinarji Maga in v obe novinarski društvi. Kot je v izjavi za javnost zapisalo zastopstvo novinarjev Maga, so v uredništvu razočarani, ker je nadzorni svet pri imenovanju Stojanova ignoriral njihovo mnenje. Njihovo razočaranje je toliko večje, ker je nadzorni svet obšel tudi poziv evropske novinarske zveze, ki je nadzornike posebej pozvala, naj na mesto odgovornega urednika ne imenuje kandidata, ki ne bo imel soglasja novinarjev. "Ignoriranje poziva tako pomembnega mednarodnega novinarskega združenja kaže na slabe namene upravljalcev Dela," so zapisali.

Kot glavne argumente, zakaj so razočarani nad imenovanjem Stojanova, so novinarji navedli tudi dejstvo, da je Stojanov napovedal kadrovske okrepitve z novinarji iz drugačnega vrednotnega kroga, kot so dosedanji bralci Maga. To bi namreč po prepričanju novinarjev lahko pri bralcih povzročilo precejšnjo zmedo, saj bi tednik Mag ponujal nekoliko drugačno vsebino, kot so jo bili doslej navajeni.

V. d. odgovornega urednika Maga Silvester Šurla je v izjavi za javnost zavrnil navedbe Jureta Struca, da Mag služi negativno. Kot je zapisal, se je zdajšnja uredniška politika na Magu izkazala za poslovno uspešno, saj je Mag v zadnjem letu občutno povečal število prodanih izvodov. "Mag, ki je v okviru časopisne hiše Delo samostojni profitni center, je v prvih enajstih mesecih beležil boljši poslovni izid od načrtovanega. Planirano je bilo 27.139 evrov izgube, dejansko pa jo je bilo ustvarjeno 20.046 evrov. Če bi od stroškov odšteli amortizacijo (v prvih enajstih mesecih je znašala 76.095 evrov), s katero iz tekočih prihodkov pokrivamo Delov nakup blagovne znamke Mag od podjetja Salomon 2000, bi v enajstih mesecih tega leta ustvarili 56.049 evrov dobička," je zapisal Šurla.

Združenje novinarjev in publicistov je na novinarski konferenci odločitev nadzornega sveta označilo kot ukinjanje pluralnosti v slovenskem medijskem prostoru. Kot je povedal njegov predsednik Peter Jančič, bo Stojanov prvi urednik, ki je postal urednik, ne da bi ga podprl en sam novinar medija, na katerem je postal urednik. Dogajanje na Magu sicer po mnenju Jančiča sodi v širši kontekst politične uniformnosti tiskanih medijev, ki jo v letu parlamentarnih volitev prinašajo spremembe v največjih časopisih. "Takšna uniformnost ne more biti jamstvo za suvereno odločanje volivcev in pošteno izvedbo volitev. Verjamem namreč, da si ljudje želijo različnih medijev, ki bodo na trgu med seboj tekmovali in zaradi te tekme ljudem ponujali več. To, kar se zdaj dogaja, ni takšna usmeritev," je dejal.

Predsednik Društva novinarjev Slovenije Grega Repovž je v izjavi za javnost ocenil, da imenovanje odgovornih urednikov v nasprotju z mnenjem novinarjev praviloma vedno vodi v konfliktno in neproduktivno situacijo, zato njihovo društvo "zavrača

vsakršne politično ali kapitalsko motivirane posege v delo novinarjev". "Čeprav se uredništvo Maga doslej v teh situacijah praviloma ni postavilo na stran novinarske avtonomije, je dolžnost novinarske skupnosti, da tudi v njihovem primeru zagovarja enaka načela, ko gre za vprašanja novinarske avtonomije," je zapisal.

V izjavi za STA sta svoje poglede na imenovanje Stojanova predstavila tudi prvi glavni urednik in ustanovitelj revije Mag Danilo Slivnik in prvopodpisani pod novinarsko peticijo zoper cenzuro Blaž Zgaga. Slivnik je ocenil, da sprememba uredniške politike, ki se je zgodila, ne bo dobra za revijo, Zgaga pa je novinarje Maga podprl pri njihovem boju.

Šurla: velika zmaga slovenskega Berlusconija, za njim stojita Kučan in Golobič

28.12.2007 ob 20:50

Novinarja Maga Igor Kršinar in Silvester Šurla sta takole komentirala politične botre, ki menda obvladujejo Delo. Ob »slovenskem Berlusconiju« sta to Milan Kučan in Gregor Golobič (kot smo slišali v današnjem dnevniku RTVS) in kot je zatrdil Šurla. [Zapis STA](#), spodaj odlomek:

Po besedah tajnika ZNP in predstavnika zastopstva novinarjev Maga Igorja Kršinarja brez medijskega pluralizma ni svobode tiska, prav tako ne demokracije, zato po njegovem vsak, "ki si medijsko enoumje predstavlja kot sredstvo za doseg nekih političnih ciljev, ravna v nasprotju z normami demokratične Evrope". Ob tem se je Kršinar vprašal, kaj bi bilo, če bi v Italiji Silvio Berlusconi pokupil vse levosredinske dnevnike in tednike, nato pa spremenil njihovo uredniško politiko v skladu z novo lastniško politiko. "A bi bila to še demokracija? To, kar se zdaj dogaja na Magu, je ravno to. Imamo 12-letno uredniško politiko, ki je takšna, kot je, zdaj pa bomo dobili urednika, ki napoveduje spremembe, ki se ne zdijo sporne samo nam, ampak tudi našim bralcem, kar ni dobro," je dejal Kršinar.

Zadnji dogodki na Magu po Kršinarjevi oceni očitno pomenijo, da nekdo samo zato, ker je kupil nek medij, misli, da lahko po svoji izbiri spreminja ne samo uredniško politiko nekega medija, ampak "celo medijsko krajino": "S tem pa se medijski prostor v Sloveniji namesto, da bi se širil, zapira."

Ustanovni član ZNP in v.d. odgovornega urednika Maga Silvester Šurla je spomnil, da je oktobra od predsednice in podpredsednika nadzornega sveta Andrijane Starina Kosem in Stojana Zdolška dobil ponudbo, da pripravi uredniški program in zasede mesto odgovornega urednika, ko pa se je uprl nekaterim njunim pritiskom, pa sta našla drugega kandidata, "ki je očitno bolj dojemljiv za njune želje".

Šurla je nad samim imenovanjem Stojanova "negativno presenečen". Stojanov je po njegovih besedah podpisnik "razvpite peticije" o medijski cenzuri, prav tako pa prihaja iz povsem drugega vrednostnega okolja kot novinarji Maga in njegovi bralci, kar bo na "tedniku najverjetneje povzročilo velike težave". "V zadnjih tednih smo bili ravno na ta račun že deležni številnih odpovedih tednika, ki so jih skušali čimbolj preprečiti, zdaj pa se bojim, da to pomeni konec Maga," je dejal Šurla.

Po njegovih besedah so v časopis v zadnjih letih vložili veliko energije, zato se mu ne zdi nepošteno, da se bo zdaj nekdo na tako brutalen način znesel nad časopisom: "Imenovanje Stojanova dojemam kot veliki triumf slovenskega Berlusconija iz Laškega in njegovih oprod, ki sedijo v nadzornem svetu Dela." V.d. odgovornega urednika je opozoril tudi na politično ozadje celotne zgodbe. Pri tem je spomnil na sestanek, ki sta ga imela v drugi polovici leta na Peklenskih otokih predsednik uprave Pivovarne Laško Boško Šrot in nekdanji predsednik Milan Kučan.

Jančič obsodil nepodpore Stojanovu, svoja se mu ni zdela problematična

29.12.2007 ob 12:39

Jure na Drugem domu se je nedavno [spraševal, kaj bo o Magu porekel Peter Jančič](#). V mislih je ime njegovo stališče ob pričakovanem dejstvu, da Stojanov [ne bo dobil podpore](#) novinarskega aktiva, [dobil pa je ni niti Jančič](#) dobro leto nazaj:

Glasovanja se je udeležilo 133 od 170 upravičencev (78,2 odstotka). Predlog uprave je podprlo 17 upravičencev podpore (12,8 odstotka), 115 članov aktiva je bilo proti (86,5 odstotka), ena glasovnica pa je bila neveljavna.

Če je Jančič prejel 17 glasov podpore med 133 na mestu odgovornega urednika Dela, Stojanov ni dobil niti enega. Ker je že bil izzvan, je včeraj v imenu ZNP svoje Tantalove muke bivši odgovorni urednik [zvito izpeljal takole](#):

Kot je povedal njegov predsednik Peter Jančič, bo Stojanov prvi urednik, ki je postal urednik, ne da bi ga podprl en sam novinar medija, na katerem je postal urednik.

Kar pomeni, da je iskal razliko in jo tudi našel. Stojanova ni podprl nihče, njega je vsaj 17 novinarjev. Seveda številka ničesar ne spremeni: pričakuje se, da ima urednik večinsko podporo, sicer težko dela. Toda še ena razlika obstaja med primeroma: Jančič je napovedal, da se bo odpovedal kandidaturi, če ne dobi dovolj podpore (a je v roku 24 ur snedel besedo), Stojanov je ni.

O neki drugi težavi Jančiča smo že pisali: pri svojem nastopu in odstopu s svoje funkcije [se je skliceval na pravico lastnikov](#). V primeru Maga se več ne, tu postopanje lastnikov v imenu ZNP obsoja, medtem ko dokazov in celo indicev za politično vmešavanje ni. No, v primeru Jančiča so bili.

[Mag, domnevno veliki borec za človekove pravice in profesionalizem, a le če ga ne beremo](#)

30.12.2007 ob 10:09

Danilo Slivnik v [svoji kolumnistični obrambi Maga](#) pravi tole:

Drži le, da smo bili zmeraj na drugi strani glavnega medijskega toka (pogosto sami in edini) in da smo se vedno zavzemali za tiste, ki so jim bile kratene pravice, ki so bili v manjšini ali so jih institucije kakorkoli drugače pustile na cedilu. Bili smo tako rekoč zadnja pritožbena instanca.

Poskusili smo na kratko preveriti, kako so bili v Magu na strani tistih, ki so jim kršene pravice in se glede tega pritožujejo. Našli smo veliko dokazov o veliki »profesionalnosti« tednika, na katero sami radi opozarjajo, in »mnenjski pluralnosti«, za katero jih tako skrbi. Spodaj je naključen izbor.

Bogo Sajovic [o ministrski ekipi, ki skrbi za človekove pravice](#)

Kaj pa če Janša res odstopi?! No, na srečo ima levica kadre, ki bi nas in EU odlično predstavljali. Recimo Janković bi postal premier. Prevel bi še finančno ministrstvo, da bi zmanjšal stroške, če bi dobil Mercator za nagrado. Zunanji minister bi lahko bil izbrisani Aleksander Todorović. Pravosodno ministrstvo bi prevzela Neva Miklavčič Predan, notranje pa Elka Strojjan, ki odlično pozna kriminalce. Pomislek, da je morda nepismena, ni umesten, saj tudi nekdanji socialistični premier Miha Marinko ni bil najbolj vešč pisanja; no, Elka vsaj ne jeclja, kot je on.

Viktor Blažič [o blatenju v tujini in zavedenem evropskem komisarju](#)

Tako je bilo ob referendumu o »izbrisanih«: nekateri naši dopisniki so v tujih časnikih poskušati »izbrisane« prikazati kot preganjano avtohtono manjšino, med njimi tudi kakšen kot »najboljši pišejo Dnevnik«. Zadeva Strojjanovih se je evropskemu varuhu človekovih pravic, ki je prišel zadevo pogledat na sam kraj, prikazovala kot živ primer nedolžne žrtve slovenskega rasizma.

Viktor Blažič [še enkrat ob blatenju in sovražnikih](#)

Tako so netilci zdrah znova potegnili iz ropotarnice zadevo »izbrisanih« in uprizorili romanje pred evropsko sodišče za človekove pravice. A niti to ni prineslo pričakovanega učinka; evropsko sodišče je njihovo tožbo gladko zavrnilo in zadevo vrnilo na domačo, nacionalno raven. Vnovič je torej šlo za eno tistih bolešno škodoželjnih prizadevanj, s katerimi poskuša slovenska levica s svojim boleznim razdiralnim nagonom spodkopati ugled in veljavo naše države v širnem svetu, kakor bi ji bila ta sovražnik.

Igor Kršinar [o policijski obrambi človekovih pravic](#)

Toda v obrazložitvi za odstrel ministra je naštetih še veliko več nesmislov in neumnosti. Denimo, da so policisti kršili človekove pravice romski družini Strojan, ko so jo preselili z zemljišča pri Ambrusu, kjer ni dovoljeno bivanje, v urejene prostore za begunce v Postojno, od tam pa v še bolj urejene stanovanjske prostore v Rojah pri Ljubljani. Država je Strojanovim zagotovila razmere, o katerih marsikatera družina v Sloveniji, ki nima rešenega stanovanjskega problema, lahko zgolj sanja. Hkrati jih je zavarovala pred Ambrušani, ki so jih skoraj linčali zaradi dolgoletnega terorja, ker kljub več sto kazenskim ovadbam policija ni ukrepala. Ministru v LDS in Zares očitajo še nekatere stvari iz leta 2005 in 2006, zato se ne glede na upravičenost očitkov poraja vprašanje, zakaj so predlagatelji interpelacije čakali vse do konca tega leta, da bodo lahko prali umazano perilo pred vso evropsko javnostjo.

Viktor Blažič [o potrebnosti cenzure na Delu](#)

In koliko so se spremenili naši najbolj razširjeni mediji, odkar Janševa vlada po nekaterih spremembah lastništva tako grdo ravna z njimi? Na splošno kot bralec, gledalec in poslušalec lahko opazim, da na primer Delo ne objavlja več izrazito hujškaških prispevkov in da je v njem manj nestrpnosti in več boljšega pisanja kot v času eldeesovskega monopola. Morda je k temu prispevala »cenzura«, o kateri govori peticija; to pa pomeni več kvalitete in lahko bi bilo tega še več. Sicer pa je vlogo glavnega sedeža leve propagande po novem povsem prevzel Dnevnik.

Peter Jančič [o nespametni peticiji in »solidarnosti«](#) do njegove cehovske manjšine

Glavno besedo pri napačnem navajanju dejstev in lažnivih interpretacijah je imel medij, kjer so pred volitvami najbolj množično podpisovali peticijo Blaža Zgaga in Mateja Šurca. Peticija, ki je bila sicer usmerjena predvsem proti šefu vlade Janezu Janši, je imela pametno sporočilo kvečjemu v opozorilu, da politiki lahko zlorabijo medije in novinarje.

Pnocerkev, a ne v Večeru

30.12.2007 ob 11:05

Še pol leta nazaj je ravnatelj gospodarske uprave nadškofije Maribor Mirko Krašovec pojasnil, da T-2 pornografskega programa ne izdeluje, ampak ga le prenaša. Šur, pomembna razlika, za nameček zavita v skrb za demokratične pridobitve:

Vemo pa, da cerkev v svobodo posameznika z absolutno cenzuro ne more posegati.

Danes je vse drugače. Cerkev se je odločila poseči s cenzuro, če citiramo Krašovca. Slovenska škofovska konferenca in kardinal Franc Rode že dober teden na vse strani poročata o tem, da se je vodstvo RKC po dveh letih oklevanja odločilo temu narediti konec. Pomožni mariborski škof Peter Štumpf je ob predstavitvi pisma slovenskih škofov ob predsedovanju Slovenije EU na novinarsko vprašanje o prodaji deleža podjetja T-2, ki je v lasti mariborske nadškofije, dejal, da bo nadškofija svoj delež prodala, če T-2 iz svoje ponudbe ne bo umaknil pornografskih vsebin.

Toda kako so o tem poročali v Večeru? Skromno, sramežljivo, niso poročali. Prvi kratek zapis o moralni zadregi RKC so v pričo javnih diskusij in dogodkov [prispevali šele 28. decembra letos](#). Spomnimo, da se razprave odvijajo že vsaj eno leto. Zasluga procerkvene novinarke in urednice Vanesse Čokl? Verjetno, a o moralnosti takšnega postopanja doslej sploh niso pisali, kaj šele da bi ga problematizirali! No ja, z eno izjemo. V oktobru letos so v Pismih bralcev dopustili [spodnji zapis](#) bralca, ki je obveljal za edino objavljeno kritiko:

Pnocerkev

T-2 raznašalec pornografije

Nedavno sem lahko v tisku prebral naslov "Pnocerkev" in vsebino: "Tako se nam je zgodilo, da smo danes po logiki "normalnega" kapitalizma in v "skromnem" prizadevanju ustvariti nekaj več denarčkov za dobre namene prek "cerkvenega" podjetja T-2 eden največjih raznašalcev pornografije na Slovenskem. Sodelavec Družine pater Branko toži, da slovenska cerkev podpira razvrat."

Cerkev pa sicer druge uči: "Pornografija je velik greh. Civilne oblasti so dolžne preprečiti proizvodnjo in razpečevanje pornografskih materialov." Cerkvena družba T-2 pa že več kot dve leti v Sloveniji razpečuje največ poceni plačljivih pornografskih programov.

Ali je to "zdrava katoliška pomladna" javna morala? Mar ni to hipokrizija?

Spiegel znova o zgledni učenki in pritiskih

30.12.2007 ob 22:52

»SLOWENIEN: Europas Musterschüler unter Druck« je naslov na 102. strani najnovejšega Spiegla. Zaenkrat za pokušino nekaj citatov, povzetih iz [tegele zapisa na Drugem domu](#):

Zgaga sitzt mit dicker Wollmütze und wattierter Jacke vor seinem Stammlokalim Zentrum Ljubljanas. Er erzählt, wie er in der Zeitung „Večer“ jahrelang über die Aktivitäten der Geheimdienste und deren Skandale schrieb. Doch im vergangenen Jahr seien regierungskritische Passagen immer wieder aus seinen Texten entfernt worden, schließlich wurde er mit anderen, weniger heiklen Themen betraut. Investigativer Journalismus sei für ihn fast nicht mehr möglich, sagt er: „Man hat mich kaltgestellt.“

O Janševi reakciji na peticijo 571 novinarjev:

Während der Regierungschef von einer inszenierten Kampagne der Opposition spricht und den aufmüpfigen Journalisten Landesverrat vorwirft, halten viele den Protest für berechtigt.

O Janševem stilu vladanja:

Kritiker halten Janez Janša, 49, für das eigentliche Problem. Der frühere Journalist, der sich in den achtziger Jahren in der kommunistischen Jugend engagierte und nach der Wende zum autoritär agierenden Konservativen wurde, habe nur ein einziges Ziel, meint die angesehene slowenische Philosophin Spomenka Hribar: „alles dem Staat unterzuordnen“. Viele Slowenen erhofften sich deswegen von der EU-Ratspräsidentschaft vor allem eines: einen Schub für „mehr Demokratie“.

Journalist o medijskem cunamiju in bumerang efektu

30.12.2007 ob 22:53

Avstrijski novinarski časopis Journalist in novinar agencije APA Stefan Vosperek o medijski situaciji v Sloveniji. Pod naslovoma »Cunami, ki se je spremenil v bumerang« (Ein Tsunami, der zum Bumerang wurde) oziroma »Slovenski mediji v kleščnem prijemu politike«.

[Prva](#), [druga](#), [tretja stran](#).

Spiegel tudi o medijskih pritiskih

31.12.2007 ob 12:00

[Ob včerajšnjem zapisu](#) še posnetek dvostranskega članka o Sloveniji v zadnjem Spieglu. Nas je zanimala predvsem zadnja kolumna – izjave Blaža Zgaga (Robina Hooda slovenske medijske scene, pravi novinarka), Brankice Petković in Grege Repovža o novinarskih peticiji, cenzuri na Večeru in drugod, obtožbah o veleizdaji, postavljanju na hladno, subtilnih degradacijh, oglaševalskih pritiskih na Mladino. In Spomenka Hribar z željo po zagonu v več demokracije.

[Prva stran](#), [druga stran](#).

Lapisi v letu 2008

[Stojanov kriv, ker je podpisal peticijo, celo sedmi po vrsti](#)

1.01.2008 ob 18:04

Spodnja zgodba je lep primer tega, kako je del slovenskega novinarstva paranoičen in kako je to tisti del, ki paktira z desnico.

Na tem blogu smo sicer že obsodili imenovanje Stojanova na mesto odgovornega urednika Maga, toda navzlic temu moramo ostro »obsoditi« tudi enega izmed argumentov proti njegovemu imenovanju. Očitek, ki se je očitno dobro prijel v desničarsko-političnih krogih, zveni takole: Stojanov ne more biti urednik, ker je podpisal »razvpito peticijo« in je celo (pomislite!) na sedmem mestu med podpisniki. Hudičevo delo torej, kjer ni naključij in so cela podpisniki načrtovano rangirani.

[Prvi primer, izjava g. Šurle:](#)

Šurla je nad samim imenovanjem Stojanova "negativno presenečen". Stojanov je po njegovih besedah podpisnik "razvpite peticije" o medijski cenzuri, prav tako pa prihaja iz povsem drugega vrednostnega okolja kot novinarji Maga in njegovi bralci, kar bo na "tedniku najverjetneje povzročilo velike težave".

Drugi primer, izjava poslanca Mira Petka za Mag te dni:

»Če bi vlada imela tako politično moč in vpliv na medije, potem vodenja Maga najbrž ne bi prevzel urednik, ki je na visokem mestu med podpisniki protivladne novinarske peticije.«

[Tretji primer, novinarsko poročilo STA:](#)

Končalo pa decembra, ko je nadzorni svet Dela s predsednico Andrijano Starina Kosem imenoval kljub nasprotovanju vseh novinarjev novega urednika Maga Veselina Stojanova, sicer sedmega sopodpisnika peticije zoper cenzuro.

[Četrti, časovno pa verjetno prvi primer, zapis Vide Kocjan v Demokraciji:](#)

Veso Stojanov je na Delu namestnik urednika in 7. podpisani pod Peticijo zoper cenzuro, ki je v preteklih dneh dvignila precej prahu in v kateri je med drugim zapisano, »da se bodo prizadevanja za medijsko svobodo nadaljevala«.

Stojanov je kriv. Podpisal je peticijo. Nahaja se na visokem mestu. Nahaja se na sedmem mestu. Opozorimo še na dejstvo, da je citirano poročilo STA tudi sicer primer očitne manipulacije z dejstvi glede opisa »vojne z in za medije«.

Januarsko čiščenje na RTVS: s programa letijo Milijonar, Aritmija, Frekvenca, Modro, niti cent za parlamentarni kanal

1.01.2008 ob 20:52

Za spremembe je dovolj citirati že podnaslov obeh člankov Dela ([prvi je v spletni](#), [drugi v razširjeni tiskani izdaji](#)):

Novo leto bo odneslo nekaj televizijskih oddaj Milijonar, Aritmija, Frekvenca, Modro, Z vami, Športna scena, Navigator ... – Novost bo parlamentarni kanal

In kako je s tretjim parlamentarnim kanalom, ki ga predvideva Zakon o RTV, sprejet l. 2005? Nič hudega, zakone se krši. Podobno kot še vedno čakamo na program za romsko manjšino (na radiju je komajda štartal, na TV še kmalu ne – še ena kršitev zakona), se dogaja tudi s tem kanalom. Njena urednica pravi, da za leto 2008 ni predviden niti en cent:

V imenu uredništva posebnega nacionalnega programa, bolj znanega pod nazivom parlamentarni program, nam je Ljerka Bizilj povedala, da so spomladi 2007 v razvid medijev vpisali nov televizijski program nacionalne televizije z informativnimi vsebinami, ki se uradno imenuje TV Slovenija 3.

»Trenutno za leto 2008 za tretji program ni namenjenega niti centa. Oblast si je ta program omislila, vendar kaže, da zdaj ne ve, kaj hoče, in pod to oblastjo mislim tudi naš nadzorni svet, v katerem pet ljudi imenuje državni zbor, štiri pa vlada. Meni se zdi to čudno. Vse leto smo se pripravljali, pokrivali delovanje parlamenta ... Nadzorni svet pa, kot da ni več prepričan, da je to tisti program, ki bi moral biti. Vse je pripravljeno za oddajanje, tudi milijon evrov vredna naložba RTVS v režijo v državnem zboru, zdaj je treba zagotoviti le še denar za delo.«

Novinarji Maga s še enim pozivom proti Stojanovu

3.01.2008 ob 15:03

Novinarji tednika Mag v današnjem javnem pozivu novoimenovanega odgovornega urednika tednika Vesa Stojanova pozivajo k odstopu. Opozarjajo, da niso soglašali z njegovim imenovanjem. Hkrati pozivajo novinarje vseh Delovih edicij, naj prispevajo podpise za začetek postopka za odpoklic Stojanova in Tomaža Prpiča s položaja članov nadzornega sveta časopisne hiše Delo. Stojanov poziva ni želel komentirati.

[Celoten današnji članek na Delo.si.](#)

Za razliko od prejšnjih zapisov je tale, posvečen situaciji na Magu, na portalu Dela prvič odklenjen za komentarje.

Reuters doma ne odmeva, Spiegel tudi ne

3.01.2008 ob 15:18

Medtem ko z izjemo Večera, ki je zapis Reutersa kasneje le povzel (žal članka ni v arhivu!), noben viden slovenski časopis [ni poročal o temle](#) in zaenkrat isto ignoranco beležimo še [z zapisom v Spieglu](#). [Z izjemo današnjih Financ](#) se o Spieglu skoraj ni poročalo.

Glede zapisa Reutersa, ki sploh ne odmeva doma, navedimo nekatere tuje odmeve oziroma članke:

[New York Times](#), [International Herald Tribune](#), [Washington Post](#), [Boston Globe](#), [New Zealand Herald](#), [Portland Tribune](#), [Canada.com](#), [MSNBC](#), [RealTime](#), [UK News](#), [Asia News](#), [Au.News](#), [Netscape Webcenter](#), [Channels](#), [BeavertonValleyTimes](#), [EirCom](#), [Tiscali News](#), [Javno.com](#), [Entertainment Yahoo](#), [Reuters](#), [FrontNews](#), [Gazeta](#), [STNN](#), [US Daily](#), [MSN News](#), [Times of Malta](#), [Swiss Info](#), [Gateway](#), [LocalNewsDaily](#), [EastCounty](#), [SWCommConnection](#), [Outlookonline](#), [Sherwoodgazette](#), [Sandypost](#), [Estacadanews](#), [Oregon](#), [The Bee News](#), [Kuwait Times](#), [Gulf Times](#), [BT Com](#), [Lakeoswegor](#), [RegularCourier](#), [LifeStylesNorthWest](#), [Aktualne CZ](#), [Aktualne SK](#), [Terra](#).

Dopisujemo [novo domačo objavo v Direktu](#), ki govori o članku v Spieglu.

Dopisujemo današnji (petkov) zapis o Spieglovem članku [na spletni strani Večera](#), tu je [povezava na angleško verzijo članka](#).

Zgaga in Šurc z novim pismom za domačo in svetovno javnost

3.01.2008 ob 20:20

Za silvestrovo spisano novo pojasnilno pismo obeh novinarjev, Blaža Zgaga in Mateja Šurca, je bilo krvavo potrebno v prav takšni meri, kot je potreben odgovor predvsem tuji javnosti, da se na domači sceni z novinarji, podpisniki peticije, obračunava na najvišji politični ravni. Kot s spielverderberji, kot z izvozniki blata in laži, z igro sprevrčanja krivde in brisanja sledi za prsti pustošenja po medijih. [Spodaj objavljeno pismo povzemamo po spletni strani Vesti](#), zaenkrat z zanimanjem čakamo na druge odmeve in povzetke, ki bodo marsikaj že po sebi povedali o recepciji peticije, o »naših« in »vaših« medijih. Poudarki so pravi: vlada ni vzpostavila dialoga z novinarji, v parlamentarnih telesih se jim sodi v odsotnosti, vlada odklanja ustanovitev komisije, kar zahtevajo in pričakujejo tuje institucije.

Odprto pismo ob začetku predsedovanja Slovenije Evropski Uniji

Peticijo zoper cenzuro in politične pritiske na novinarje v Sloveniji je jeseni 2007 kot izraz protesta proti vmešavanju politike v medije podpisalo 571 novinark in novinarjev, vendar se medijska svoboda v Sloveniji še naprej omejuje.

Predsednik vlade Janez Janša je 19. novembra v parlamentarni razpravi ob glasovanju o nezaupnici vladi večino časa namenil ocenjevanju medijev. Peticijo je predstavil kot zaroto, podpisnikom pa očital, da „izvažamo laži“ in blatimo Slovenijo v svetu.

Na seji pristojnega odbora državnega zbora o novinarski peticiji in medijih 11. decembra so poslanci vladajoče koalicije zavrnilo zahtevo za ustanovitev neodvisne komisije, ki bi preiskala omejevanje medijske svobode. Pobudnika peticije na sejo nisva bila niti povabljeni.

Zakon o RTV Slovenija, ki je bil sprejet leta 2005, je medtem bistveno razvrednotil javni radio in televizijo. Vodilna mesta so zasedli vladi všečni in večinoma nekompetentni ljudje. Posledica so številni odhodi prepoznavnih novinarjev s televizije in vse pogostejše kršitve temeljnih pravil novinarskega dela.

Nekaj tednov po objavi peticije je izbruhnil spor med vlado in medijskim lastnikom, ki je vladi omogočil vpliv na dve časopisni hiši. Predstavniki lastnikov je javno priznal, da je predsednik vlade odločal o zasedbi nadzornega sveta in o tem, kdo bo direktor in odgovorni urednik največjega dnevnika v državi.

Čeprav je od objave peticije minilo že tri mesece, slovenska vlada in parlament nista uresničila zahtev mednarodnih novinarskih organizacij - Mednarodnega inštituta za tisk (IPI), Novinarjev brez meja (RSF) in Mednarodne zveza novinarjev (IFJ) - za ustanovitev neodvisne komisije, ki bi preiskala navedbe iz peticije. Tudi najnovejši poskusi vplivanja na eno od revij kažejo, da je ustanovitev komisije potrebna.

Zato vas pozivava, da tudi vi po svojih močeh prispevate k uresničitvi te zahteve, kajti neodvisna komisija z mednarodnimi strokovnjaki lahko bistveno pripomore k pregledu dejanskega stanja in izboljšanju medijske svobode v Sloveniji.

Evropski uniji je začela predsedovati država, v kateri 571 podpisnikov peticije opozarja na cenzuro in politične pritiske, njena vlada in parlament pa še naprej zavračata dialog z novinarji.

Pobudnika peticije

Blaž Zgaga

Matej Šurc

31 December, 2007

»In temu pravite medijski trg?« ali o knjižnem darilu za Janeza Janšo

4.01.2008 ob 09:41

Mirovni inštitut je v okviru zbirke Media Watch zadnje dni decembra izdal novo knjižico z naslovom In temu pravite medijski trg?, v kateri sta avtorici dr. Sandra Bašič Hrvat in Brankica Petković predstavili raziskavo o vlogi države v medijskem sektorju v Sloveniji. Tik pred novim letom ali takoj po praznikih so jo v dar dobili Janez Janša, Branko Grims, Vasko Simoniti in še 300 naslovnikov, ki so jih mediji in novinarji v letu 2007 še posebej zanimali. Nič manj pa ne bodo v središču njihove pozornosti letos, saj jesenske volitve že zdaj vznemirjajo.

[Recenzija Barbare Verdnik na Razgledih.](#)

O cerkveni zadregi glede »spornih programov« v Večeru raje ne bi

4.01.2008 ob 09:56

Medtem ko zadnje dneve prebiramo številne zapise o zadregi slovenske RKC, ki namerava prodati delež v podjetju T-2, ki ga ima mariborska nadškofija, če to ne bo umaknilo »spornih programov«, kot ji vztrajno evfemistično sramežljivo pravijo, v časopisu Večer ne kažejo navdušenja. [Na tem mestu smo že opozorili](#), zakaj in kako o moralni dilemi RKC vneto molčijo, zato pa, kot vemo, mariborski pomožni škof [raje prešteva medijske napade na RKC](#).

Zgolj za primerjavo [zapis na portalu RTVS](#) (tudi ta ni preveč navdušena nad objavami), [zapis Dnevnika](#), [zapis Financ](#) (jih je še več), in za relevantno primerjavo z Večerom zgolj štiri članki v Delu v zadnjem tednu (krajših sploh ne navajamo): [1](#), [2](#), [3](#), [4](#). Tudi komentarja v Večeru ni.

O pismu Zgage in Šurca nič, o pismu novinarjev Maga nadstandardno

4.01.2008 ob 11:32

[O pojasnilnem pismu Zgage in Šurce](#), naslovljenem na 300 naslovov v tujini in včeraj na prek 40 novinarskih naslovov doma, nihče ne poroča, z izjemo Vesti in Radia Študent ter pisem v Dnevniku. Danes in včeraj boste zapis o tem pismu zaman iskali med vestičkami STA, v Večeru, v Delu ali RTVS.

Pač pa so danes in včeraj na veliko poročali o novem X-tem pismu novinarjev Maga. Včeraj Odmevi in [portal RTVS](#), pa [danes Večer](#), pa [spletno Delo](#) in [tiskano Delo](#). Itd. Celo ob dejstvu, da je lastnikom Dela in Večera, Laščanom, takšno pismo, ki napada nadzornike Dela in zahteva odstop komaj nastavljenega odgovornega urednika, skrajno zoprno in neprijetno!

Aktiv novinarjev Dela ni za Stojanova, vendar s kritiko proti brezobzirnemu Jančiču in na račun novinarjev Maga

4.01.2008 ob 18:26

[Povzemamo po Financah.](#)

Izjava ob imenovanju Vesa Stojanova

IO Aktiva novinarjev Dela protestira proti imenovanju Vesa Stojanova za odgovornega urednika revije Mag. Imenovanje je namreč v popolnem nasprotju z mnenjem na Magu zaposlenih novinarjev. V zvezi s tem smo že dvakrat poudarili, da obsojamo nasilno spremembo uredniške politike, ne glede na to, zaradi česa do nje prihaja. Obenem z obžalovanjem ugotavljamo, da so dogodki v zvezi z revijo Mag razkrili nenačelnost tudi v novinarskih vrstah. Novinarji Maga, ki zdaj upravičeno pozivajo k spoštovanju novinarske avtonomije, so bili pred tem tihi opazovalci ali celo sodelavci pri njenem rušenju; Veso Stojanov, podpisnik vseslovenske peticije zoper ogrožanje novinarske svobode, je zdaj postal aktivni sodelavec takšnega ogrožanja; Peter Jančič, soustanovitelj novega Združenja novinarjev in publicistov, ki zdaj protestira proti vsiljenemu uredniku Maga, je bil še pred kratkim sam brezobziren akter takšnega nasilnega ravnanja.

Na takšne nenačelnosti opozarjamo zato, ker so najboljše »naravno okolje« za politične in kapitalske pritiske na medije. Očitno je vsiljeni urednik Maga izvršeno dejstvo. Kdo ali kaj bo naslednje?

K javnemu pozivu novinarjev Maga, naj člana Sveta delavcev in obenem člana Nadzornega sveta Dela d. d. Veso Stojanov in Tomaž Prpič odstopita iz obeh organov, Stojanov pa naj se odreče tudi urednikovanju Maga, dodajamo naslednje. Soupravljanje delniške družbe ni stvar Aktiva novinarjev Dela, temveč obeh sindikatov in Sveta delavcev. Odstop je lahko kvečjemu njuna osebna odločitev ali odločitev Sveta delavcev, da ju odpokliče iz Nadzornega sveta. Odpoklic iz Sveta delavcev je lahko odločitev njunih volilnih okolišev, v katerih sta bila izvoljena. Vendar je v zvezi s tem smiselno povedati, da Svetu delavcev v začetku februarja 2008 poteče mandat, dotlej pa je potrebno izvesti nove volitve. Svet delavcev v novi sestavi bo nato imenoval tudi oba predstavnika delavcev v Nadzornem svetu Dela d. d.

IO Aktiva novinarjev Dela Peter Kolšek, predsednik

Zgaga in Šurc diskreditirata in zavajata, meni vlada, a hkrati ignorira poziv po ustanovitvi komisije

4.01.2008 ob 18:43

Pisali smo že, da ni odmevov na (včerajšnje) pismo Zgaga in Šurce. To je bilo ob 11. uri, popoldne je vse drugače. Kot kaže, v Sloveniji vsi čakajo na objavo STA, brez nje se nič ne zgodi tudi v drugih medijih. [Objava STA](#) (via Siol), v katerem prednjačijo poudarki o situaciji na Magu (bratska pomoč STA svojim prijateljem?), [objava RTVS](#), [objava na spletnem Delu](#). Najpopolnejša in najbolj ažurna [znova Vest](#), edina z objavo odgovora vlade.

Še dva poudarka iz odzivov. V zgornjem posnetku novinar Vesti g. premierja sprašuje o pismu, a ga ta zavrne, da je ne pozna. Le tik pred tem je zavrnil drugo novinarko, češ da ne pozna niti tožbe Ninamedie proti njemu. Oboje zveni kot sprenevedanje, še zlasti ker takoj zatem beremo o odzivu vlade na pismo (povzeto po RTVS zgoraj):

Vlada Republike Slovenije z obžalovanjem ugotavlja, da novinarja Blaž Zgaga in Matej Šurc nadaljujeta širjenje neresnic, zavajanje domače in zlasti tuje javnosti o razmerah na področju svobode medijev v Sloveniji ter diskreditacijo Republike Slovenije med njenim predsedovanjem Evropski uniji, so zapisali v Uradu vlade za komuniciranje.

Tako kot v primeru tako imenovane novinarske peticije je bila vlada Republike Slovenije tudi tokrat postavljena pred izvršeno dejstvo, ko je bila z navedbami zoper njo seznanjena šele naknadno, potem ko so bile te že poslane mnogim naslovnikom doma in v tujini, še navajajo.

Kot vidimo, se je vlada odločila izpustiti pridevnike tipa »blatiti« in »črniti«, ohranila pa je »diskreditirati«, »zavajati«, »govoriti neresnice«. Izgovarja se na dejstvo, da ni prejela »vabila« za dialog (kot da bi to morala storiti novinarska stran!), hkrati pa novinarja sploh nista bila povabljeni pred parlamentarni odbor. Predvsem pa ni odgovorila na zahtevo iz pisma, zakaj ne ustanovi medijske komisije. Na odziv vladnega urada za komuniciranje se je odzval DNS:

V bran novinarjema tudi DNS

Oba novinarja je sicer v njunih prizadevanjih podprlo tudi Društvo novinarjev Slovenije, ki je hkrati tudi začudeno nad tem, da je vladni urad za komuniciranje v odzivu na pismo grobo napadel novinarja, ki imata pravico povedati svoje mnenje. "Dejstvo, da Slovenija v tem trenutku predseduje Svetu Evropske unije, ne more biti razlog, da bi zaradi tega morali kritični glasovi v tem času utihniti," menijo v društvu in dodajajo, da sta Šurc in Zgaga v pismu le predstavila dogodke, ki so sledili peticiji.

»EU Business« o pismu Zgaga in Šurca

4.01.2008 ob 20:55

[Ena prvih objav pisma Zgaga in Šurca v tujini](#), EU Business:

Slovenian journalists renew censorship claims

04 January 2008, 19:47 CET

(LJUBLJANA) - Slovenian journalists urged the government Friday to create an independent commission to investigate allegations of government censorship and political pressure on the media.

Journalists Blaz Zgaga and Matej Surc said international experts should be included in the commission "that could evaluate the situation and contribute to improving media freedom in Slovenia."

Zgaga, a journalist with the daily Vecer, and Surc, a state television reporter, last year initiated a petition signed by 570 journalists accusing the government of censorship. The petition was sent to all EU capitals.

But three months on and just days after Slovenia took over the six-month presidency of the EU, the pair said that no measures had been taken in response to their complaints.

"Since then, the only Slovenian official to have talked to us is the Human Rights Ombudsman Zdenka Cebasek Travnik," Zgaga told AFP.

Zgaga and Surc have accused Prime Minister Janez Jansa's centre-right government of weeding out the directors and chief editors such as Ljubljana's Delo, via state-owned investment funds with controlling stakes in the newspapers.

The government on Friday accused the two journalists of writing the petition and their new letter "for reasons that are far from being well-intentioned."

"Blaz Zgaga and Matej Surc continue to spread lies, misleading domestic and international public opinion concerning the situation with media in Slovenia and discrediting Slovenia while it is heading the EU presidency," it said in a statement.

The International Press Institute, the International Federation of Journalists and other media organisations have urged the government to investigate the allegations.

Teletekst o ofenzivi in razburjenju, ki ga izzivata novinarja

4.01.2008 ob 21:43

Ustvarjalci današnjega [teleteksta RTVS](#) so se odločili za zanimiva naslova vestičke o pismu Zgaga in Šurca. Prvi naslov na strani 110 je »[Šurc in Zgaga spet v ofenzivo](#)«, naslov prispevka na strani 118 pa je »[Novinarja razburila z novo pošto](#)«.

Vsi drugi naslovi prispevkov v drugih medijih na isto temo, ki smo jih zasledili danes, se nam zdijo nevtralni in neproblematični. Zgornja sta pristranska. Prvi naslov evocira nekakšno vojno, ki jo izvajata »dva špilferderberja« proti vladi, ali vsaj premišljeno taktično igro. Razlogov ali povodov za takšno izbiro naslova v tekstu ne zasledimo. Drugi naslov evocira nepotrebnost »pošte« skozi asociacijo na razburjenje. Čigavo, ne pove, zato lahko posredno sklepamo, da splošno. Težko se je izogniti vtisu, da naslova vrednotita dejanje obeh novinarjev in še bolj, da ga vrednotita negativno.

[Le Monde in drugi odmevi na pismo Zgaga in Šurca, to pot istočasno odmevi tudi doma](#)

5.01.2008 ob 15:45

Za razliko od prvega je pismo obeh novinarjev deležno nekaj pozornosti tudi doma, večinoma v obliki kratkih vestičk. Tu so današnji [Večer](#), [Delo](#), [Dnevnik](#) in [Dnevnik](#).

Odmevi v tujini, ki smo jih našli: [IPS Noticias](#), [IPS News](#), [Terra](#), [Netscape News](#), [Dradio](#), [Kleinreport](#), [Media.Slug](#), [Standard](#), [CampusRed](#), [EstrellaDigital](#), [MittelBayerische](#). [Koln.de](#), [FreiePresse](#).

[Še članek AFP-ja](#) v včerajšnjem Le Mondu:

Les journalistes slovènes repartent en guerre contre le gouvernement

Des journalistes slovènes, à l'origine d'une récente pétition pour dénoncer les tentatives de censure présumées du gouvernement, ont exigé vendredi la création d'une commission d'enquête indépendante pour examiner le respect de la liberté de la presse en Slovénie.

"Nous demandons (au gouvernement) la création d'urgence d'une commission indépendante avec des experts internationaux qui pourrait examiner la situation et contribuer à l'amélioration de la liberté de la presse en Slovénie", ont écrit vendredi Blaz Zgaga, journaliste du quotidien Vecer et Matej Surc de la télévision nationale, à l'origine d'une pétition signée l'automne dernier par 570 journalistes, un quart des journalistes du pays.

Trois mois après la remise des signatures au gouvernement slovène et ceux des Etats membres de l'Union européenne, dont la Slovénie assure depuis le 1er janvier la présidence semestrielle, rien n'a été fait, ont-t-ils dénoncé dans une lettre ouverte.

"Le seul responsable slovène qui nous ait parlé a été le médiateur pour les droits de l'Homme Zdenka Cebasek Travnik," a souligné M. Zgaga à l'AFP.

La pétition accusait le gouvernement d'avoir modifié la loi sur les médias et de se servir des parts détenues par l'Etat dans les groupes de presse pour renforcer son contrôle sur les journaux, radios et télévisions.

Le gouvernement de coalition de droite libérale du Premier ministre Janez Jansa a affirmé vendredi dans un communiqué que les deux journalistes "répandaient des mensonges sur la situation des médias qui discréditent la Slovénie alors qu'elle assume la présidence de l'UE".

Le 2 octobre, l'Institut international de la presse (IPI), basé à Vienne, avait demandé au gouvernement slovène d'ouvrir une enquête sur les accusations en matière de liberté de la presse et envisagé l'envoi "d'une mission internationale de haut niveau" en Slovénie au début de 2008 si "aucun progrès" n'avait été enregistré.

Kakšna je resnica o zgodovini lastništva Demokracije?

5.01.2008 ob 20:14

Današnja zgodba se je pojavila v dveh časopisih hkrati: Delu in Dnevniku. Vanju jo je s pismom bralcev odpremil dr. Ludvik Čanžek, sodelujoč pri finančni in lastniški konstrukciji časopisa Demokracija, dokler »ni bil izdan«:

Ker se to večkrat omenja v časopisih, toda brez dokazov, navajam spodaj dejstva, ki so povzeta po notarskem zapisu (Opr. št.: SV 409/00) in je bil podpisan 13. 7. 2000 pri notarki ga. Terčelj Verovšek Katji.

Iz zapisa sledi (kopijo hrani uredništvo Dela), da je bil do tega datuma edini lastnik družbe Nova obzorja, ki izdaja Demokracijo, stranka SDS. Na ta dan je prodala 54% delež družbe g. Dušanu Savi Lajovcu, avstralskemu Slovincu, ki je eden največjih podpornikov JJ. Pogodbo je podpisal Milan Zver, podpredsednik SDS in minister, ki je imel za to pooblastilo g. Sajovca. V lasti SDS je ostal še 46% delež.

To je formalna plat, dejansko pa je revija Demokracija v popolni lasti JJ oz. njegovih hobotničarjev, ki delajo po njegovih navodilih. Zadeve se niso od leta 1996, ko je izšla 1. številka Demokracije, prav nič spremenile. Takrat sem bil jaz »slamnati« lastnik firme Veda, ko sem dal SDS 100.000 nemških mark in nič slabega sluteč pristal na svojo slamnato vlogo. Takrat sem še verjel v poštenost osamosvojitelja JJ. Toda izigral me je. Veda je šla v konkurz zaradi ogromnih dolgov in so vse obesili na mene, ne da bi vedel za to.

Tako imamo časopise, ki so v lasti slov. »tajkunov«, in revijo Demokracijo, ki je v lasti JJ s slamnatim solastnikom avstralskim bogatašem. Škoda, da Demokracije ni možno brati, ker je veliko bolj grobo in lažnivo napisana kot nekdanji komunistični izdelki AGITPROP.

Na zgodbo opozarjamo iz dveh vidikov. Prvi je vsebinski, ker se avtor sklicuje na pri notarju overjena in torej preverjena dejstva. Drugi je medijski: takšno predsedniku vlade neprijetne zgodbe sam avtor postavlja v kontekst pritiskov na medije in novinarske peticije. Spodaj so trije članki: [današnji Dnevnik](#), [današnje Delo](#), na isto temo [sedem let staro Delo](#).

Dnevnik, 5. 1. 2008

Javno pismo Janezu Janši, predsedniku vlade

Tekst: dr. Ludvik Čanžek

Nekoč sem bil z razumom, srcem in denarnico Tvoj podpornik. Od tega je minilo že skoraj 10 let. Najini poti sta šli vsaka v svojo smer. Danes se obračam nate z javnim pismom, saj ne gre za najine odnose, temveč za dobrobit Slovenije, za katero moramo skrbeti tako posamezniki kot vlada.

S pismom Ti želim povedati, da odstopi kot predsednik vlade, in to takoj, brez vsakega pomišljanja, če Ti je res kaj do Slovenije. Zahtevo utemeljujem z nekaj primeri.

Ko berem knjigi "Kaj nam pa morete! Od trgovine do Depale vasi", ki jo je julija 2007 priobčil pravnik in novinar Matjaž Frangež, ter "Trgovci s smrtjo" z isto tematiko, ki jo je napisal vojaški varnostnik Brane Praznik (izšla je novembra 2007), ne morem verjeti, da je vse, ali vsaj večina, resnica. Čudim se slovenskemu pravosodju in političnim strankam, da so za to vedeli, pa niso ničesar ukrenili. Čudim se Tebi, da si upal postati predsednik vlade kljub tako težkim očitkom, ki govorijo tudi o Tvojem značaju, saj si dal prednost lastnemu dobičku pred skrbjo za ljudi, ki jih je preganjala srbska soldateska. Ne morem verjeti, da si imel pogum postati predsednik vlade (pred izidom obeh knjig) in s tem prevzeti vodstvo celotne EU v januarju 2008. Dobro veš, da je med njimi tudi dr. Angela Merkel, nemška kanclerka, ki je tudi živela v komunizmu kot Ti, a s to razliko, da ni bila nikoli v partiji, medtem ko si bil ti zadrt ekstremni levičar. Celo partija se Te je bala in te izključila in Te ni hotela znova sprejeti kljub Tvoji ponižni prošnji. Tako si se odločil, da boš poskušal isto v demokraciji!

Tudi sam sem postal žrtev Tvojega pohlepa po denarju in pozneje maščevanja. Ugotovil sem, da si me naklepno zavajal že na začetku najinega poznanstva, ko sem ponudil stranki 100.000 mark od svojih prihrankov v Švici, kjer sem živel 30 let. Po Tvojem nasvetu sem za SDS leta ustanovil družbo Veda, kjer sem bil le slamnati lastnik. Podjetje in Demokracijo, ki jo je izdajala Veda, si vodil Ti oziroma Milan Zver, Jože Zagožen in Vida Kocjan izključno po Tvojih ustnih navodilih. Pred kratkim sem na sodišču videl, da je le dva meseca pozneje Bojan Jovan (mož Tvoje sestre Anke, ki je tudi novinarjem nepoznana!) ustanovil firmo Nova Orbita z malo denarja, da bo lahko molzla vlado, to je SDS. Demokracija je ustvarila strašanske dolgove, se zadolžila, saj so vsi vedeli, da je z njo Janša. Ko ni šlo več, sem zahteval njeno likvidacijo, kar sta tudi Zver in Zagožen potrdila. Toda Vida Kocjan tega ni izvedla, Veda je bila brisana po službeni dolžnosti. Posledica je bila, da sem moral sam prevzeti vse dolgove. Plačeval jih bom še najmanj 100 let! To je maščevanje za moje delo in za darilo SDS! Mislim, da se kaj takega ne more zgoditi, razen če delaš tako, kot je včasih delal Matija Maček. Pripomba: Vida Kocjan in Jovan Bojan sta še vedno aktivna pri Demokraciji. Po vseh teh tragičnih dogodkih verjamem obema knjigama, saj sem Tvoje delo sam okusil.

Letos je 570 novinarjev s svojimi težavami (vdor JJ v novinarstvo, cenzura in izgon novinarjev itn.) seznanili s peticijo tudi predsednike vlad držav članic EU. Takoj si jih obesil na križ, češ da so blatili Slovenijo. Toda kdo jih je prisilil, da so šli prosit za pomoč naše prijateljske države? Odgovor je jasen! Kriv si Ti, ker si ustvaril take razmere, pa nihče drug. Ljudje so Te že spregledali, na zadnjih volitvah si dobil le okoli 30 odstotkov glasov tako tudi na referendumu. Vedi, Slovenija ni Janez Janša in tudi nikoli ne bo!

Zelo vesel sem, da smo članica EU. Tako upam, da ne bomo nikoli več boljševiski in da ne bomo nikoli postali janševiki. Pri nas ne sme nikoli biti takšnih razmer, kot so v Belorusiji.

P. S.: Z Janšo se tikava od leta 1997

Delo, 5. 1. 2008

Kako podaljšati vladavino Janeza Janše

je naslov pisma bralca g. Franca Planinca iz Velenja v Delu 31. 12. 2007. Ta med drugim piše, da je JJ »našel krivce, in sicer tajkune, ki so mu pred nosom prevzeli vse pomembnejše časopise ... zvesto mu je ostalo le še strankarsko glasilo Demokracija.« Ker se to večkrat omenja v časopisih, toda brez dokazov, navajam spodaj dejstva, ki so povzeta po notarskem zapisu (Opr. števil.: SV 409/00) in je bil podpisan 13. 7. 2000 pri notarki ga. Terčelj Verovšek Katji.

Iz zapisa sledi (kopijo hrani uredništvo Dela), da je bil do tega datuma edini lastnik družbe Nova obzorja, ki izdaja Demokracijo, stranka SDS. Na ta dan je prodala 54% delež družbe g. Dušanu Savi Lajovcu, avstralskemu Slovencu, ki je eden največjih podpornikov JJ. Pogodbo je podpisal Milan Zver, podpredsednik SDS in minister, ki je imel za to pooblastilo g. Sajovca. V lasti SDS je ostal še 46% delež.

To je formalna plat, dejansko pa je revija Demokracija v popolni lasti JJ oz. njegovih hobotničarjev, ki delajo po njegovih navodilih. Zadeve se niso od leta 1996, ko je izšla 1. števil. Demokracije, prav nič spremenile. Takrat sem bil jaz »slamnati« lastnik firme Veda, ko sem dal SDS 100.000 nemških mark in nič slabega sluteč pristal na svojo slamnato vlogo. Takrat sem še verjel v poštenost osamosvojitelja JJ. Toda izigral me je. Veda je šla v konkurz zaradi ogromnih dolgov in so vse obesili na mene, ne da bi vedel za to.

Tako imamo časopise, ki so v lasti slov. »tajkunov«, in revijo Demokracijo, ki je v lasti JJ s slamnatim solastnikom avstralskim bogatašem. Škoda, da Demokracije ni možno brati, ker je veliko bolj grobo in lažnivo napisana kot nekdanji komunistični izdelki AGITPROP. V Demokracijo še vedno piše o gospodarskem kriminalu oseba, ki nima znanega bivališča v Ljubljani, ampak le poštni predal nekje v Beli krajini, z gospodarskim kriminalom pa veliko izkušenj, saj je sodišča nikoli ne najdejo.

dr. Ludvik Čanžek

Delo, 3. 2. 2001

Pravdanje ne more biti politični obračun

Dnevni časopisi večkrat poročajo o izidih sodnih tožb, v katere so vpletene javnosti znane osebe ali časopisi. Novinarji pa pri tem nemalokrat pozabijo napisati, da sodbe še niso pravnomočne. Kako je taka informacija nepopolna, bomo videli na dveh primerih.

1. primer: Članka Pravdanje ne more biti politični obračun (Delo, 5. 12. 2000, str. 10) in Tožnika ostala brez milijonov (Dnevnik, 8. 12. 2000, str. 18) obravnavata isti primer: tožbo dr. Ludvika Toplaka in Danijela Malenška zaradi člankov v tedniku

Demokracija leta 1997. Toženi so bili: Veda d.o.o kot izdajateljica tednika, Vida Kocjan kot odgovorna urednica in pisec teh vrstic kot večinski lastnik Vede. Zanimiva je naslednja podrobnost. Dr. Toplak je tožil mene, čeprav nisem imel nobenega vpliva na vsebino tednika niti nisem bil o njej v naprej obveščen, ni pa tožil dr. Milana Zvera, ki je tudi solastnik Vede in je skupno z Janezom Janšo (prikrito) dejansko urejal Demokracijo. Dr. Zveru je celo omogočil habilitacijo in službo na mariborski univerzi! Sodišče me ni spoznalo za krivega, naložilo pa je tožnikoma, da mi povrneta sodne stroške v znesku 603.713 sit.

Na sklep sodišča sta tožnika vložila pritožbo, ki sta jo utemeljevala s tem, da se ga. Vida Kocjan nikoli ni udeležila sodnih razprav. Zaradi tega so te morale biti preložene, kar je povečalo sodne stroške. Ga. Kocjan res nikoli ni prišla na razprave, čeprav sem zahteval na seji družbenikov Vede 20.3.2000, da se razprav udeleži kot v. d. direktorja obtožene družbe Veda. Višje sodišče je pred kratkim odločilo, da »se izpodbijana sodba v odločbi o stroških postopka razveljavi« in vrne v nov postopek. Obstaja možnost, da bo prvostopenjsko sodišče spremenilo prvotni sklep, tako da bi poleg tožiteljev morala plačati del stroškov tudi ga. Kocjan in Veda.

Tu pa se bodo začele težave. Ga. Kocjan se izmika prejemanju sodnih pisem, zato mi verjetno nikoli ne bo poravnala zneska, ki ga bo določilo sodišče. Druga težava je z Vedo. V začetku leta 2000 je bil prijavljen stečaj podjetja – Veda je bankrotirala. Denarja ni, tudi ne za izvršitev sodnega naloga. Ostal bom praznih rok, čeprav me je sodišče spoznalo za nedolžnega in čeprav sem se udeležil vseh sodnih razprav.

Še nekaj besed o Vedi. Ustanovili smo jo leta 1995, potem ko sem vplačal 107.000 DEM (moji prihranki od poštenega zaslužka v času, ko sem delal v Švici), dva druga partnerja sta prispevala vsak po 4.300 DEM. Od začetka leta 1997 vodi Vedo kot v. d. direktorja ga. Vida Kocjan. V tem času je bil zapravljen ves osnovni kapital (115.600 DEM) in družba ima za okoli 18 milijonov neporavnanih obveznosti. Ga. Kocjanova je npr. podpisala bilanco za leto 1998, za katero sumim, da je ponarejena (verjetno nezakoniti odpisi terjatev) in je zato na moj predlog družbeniki nismo sprejeli.

Zaradi pomanjkanja denarja v jeseni 1998 Veda ni mogla več izdajati Demokracije. Zato sem ustanovil in sam brezplačno vodil novo podjetje Nova obzorja d.o.o., ki je prevzelo časopis (izhajal je dvakrat tedensko). Zaradi nesoglasij z g. Janezom Janšo sem se poleti 1999 umaknil, družbo je prevzela stranka SDS, lani poleti pa jo je prevzel avstralski Slovenec in veliki podjetnik g. Dušan Lajovic.

2. primer: Delo je priobčilo pod naslovom Odškodnina za zaporniške dni (28.12.2000, str. 14), da mi bo država plačala odškodnino v znesku 3.742.688 sit zaradi neupravičenega odvzema prostosti leta 1949. Resnično tako se je glasil sodni sklep. Toda državno pravobranilstvo se je pritožilo na višje sodišče in navedlo, da je pripravljeno plačati le 1.661.400 sit! Ugovarja tudi na višino sodnih stroškov, ki jih je sodišče določilo na 356.885 sit (naj omenim, da sem doslej dejansko plačal za sodne in advokatske stroške že 865.000 sit!; postopek se vleče že skoraj 5 let).

Marsikateremu bralcu, ki ne pozna mojih utemeljitev za odškodnino, se zdi v članku napisana vsota visoka. Že slišim nevoščljivce, na vrata pa trkajo tudi kandidati za

»nepovratna« posojila. Ker se v zadnjem času slišijo hudobne govorice o meni, ni izključeno, da bo kdo rekel, da sem podkupljen, ker sem bil predsednik Združenja žrtev komunističnega nasilja (lani sem odstopil).

Oba primera nazorno prikazujeta, da je nepopolno poročanje o sodnih sklepih lahko zelo zavajajoče, saj zadnja sklepa sodišč še visita v zraku.

dr. Ludvik Čanžek, Ljubljana

Varuhinja, Mag in težave z mnenjem

6.01.2008 ob 21:02

Če se je ravnanje varuhinje človekovih pravic Zdenke Čebašek Travnik že ves čas zdelo bizarno samoomejujoče, je to potrdila tudi [ob svojem odzivu](#) na obisk novinarjev Maga. Izrazila jim ni namreč nobene načelne podpore, svoje pozitivno dejanje je zreducirala na zgolj-dejstvo, da jih je sprejela v avdienco in ob tem poudarila – kot rada počne – svoje »omejitve v pristojnosti«:

Varuhinja je poudarila omejitve v pristojnosti varuha človekovih pravic v razmerju do zasebnega sektorja, med katere sodijo tudi zasebni mediji. Kljub temu je doslej sprejela vse novinarje, ki so želeli predstaviti probleme svobode izražanja in medijev ali konkretne delovno-pravne težave.

Te dni smo [na njenem blogu lahko prebrali](#), da je očitno v zakonih (zakon o VČR in drugod) nikjer razbirljiva samoomejevalna avtopercepcija pri varuhinji tako rekoč sistemska motnja, ki ji preprečuje nič manj kot izrekanje lastnega mnenja in resnice:

Zanimivo je bilo spremljati, kako so različni viri poročali o srečanju, ki sem ga imela z novinarji Maga. Sprejela sem jih kot pobudnike. Postopek pri varuhu človekovih pravic je zaupne narave, zato sama o tem ne morem in ne smem pisati, lahko pa pišejo o njem pobudniki. Z njihovo privolitvijo sem o tem srečanju pripravila tudi izjavo, ki smo jo objavili na naši spletni strani, ne morem pa komentirati drugih zapisov. Zato pri svojih izjavah (in pisanju) nisem svobodna, ne morem napisati tega, kar jaz vidim kot resnico. Sem torej omejena ... in v nekem čisto posebnem odnosu tako do pobudnikov, kot do javnosti. No, ker nisem novinarka in ker pisanje tega bloga ni moje poklicno delo, ta omejenost najbrž ni tako zelo pomembna, pa vendar od mene zahteva določeno prilagodljivost in strpnost.

Problem torej, ki obeta spoznanje, da varuhinja v svoji vlogi ni zmožna povedati mnenja o medijski svobodi v Sloveniji in tudi marsikaterega drugega ne. Le zato, ker ona tako (narobe) misli in ker očitno ne pozna preveč svojih ustavnih pravic.

»Zgaga in Šurc nadaljujeta s širjenjem neresnic« ali o izbiri naslova

7.01.2008 ob 09:35

Klasičen trik manipulacije v naslovu, ki žal ni boljše specificirana v kodeksu novinarjev in je (lahko) široko uporabljena. Vestički ne morete ničesar očitati, ker je zgolj vestička. Lahko pa v naslovu poudarite tisto, kar trdi neka stran in potem »univerzalno« obvelja trditev iz njega.

Tale naslov »Zgaga in Šurc nadaljujeta s širjenjem neresnic« zveni v Demokraciji pričakovano. Korekten naslov bi bil denimo »Vlada trdi, da Zgaga in Šurc nadaljujeta s širjenjem neresnic«.

[EU Observer o kritiki na račun omejevanja medijske svobode s strani slovenske vlade](#)

7.01.2008 ob 10:16

Članek tudi pri naših vladnikih in v Bruslju cenjenem EU Observerju izpod peresa Lucie Kubosove. [Na prvi strani](#), [podstrani](#) in spodaj.

EU presidency country faces criticism over press freedom

07.01.2008 - 09:22 CET | By Lucia Kubosova

The government of new EU presidency country Slovenia is facing mounting criticism over press freedom, with over 500 journalists in the two million-country accusing its political leaders of censorship.

Fresh protests by the Slovenian media came after alleged reluctance by the centre-right government led by prime minister Janez Jansa to tackle earlier complaints by journalists.

Two leading reporters, Blaz Zgaga and Matej Surc, initiated a petition last year signed by some 570 journalists - or one fifth of Slovenia's entire media sector.

The petition accused Ljubljana's leadership of taking measures against their critics in key newspapers and TVs.

The state owns shares in large Slovenian companies which are also co-owners of media, and there have been major changes to boards of administration and management in the country's main media.

Journalists suggest political pressure is influencing daily editorial decisions.

As no action followed after the petition, its two initiators decided to renew pressure, calling for independent experts to join the country's media commission to "evaluate the situation and contribute to improving media freedom in Slovenia," AFP reported.

The idea of a public inquiry into all forms of political interference in media was also supported by the European Federation of Journalists (EFJ) and its international umbrella organisation (IFJ).

The two groups argued in a joint statement that such a step would "send an extremely positive signal to the EU that the Slovenian government is prepared to take a stand for media freedom and quality journalism not just in Slovenia but throughout Europe."

But the Slovenian government has so far responded by accusing the media critics of "spreading lies, misleading domestic and international public opinion and discrediting Slovenia while it is heading the EU presidency."

Liberalna akademija v podporo Magu

7.01.2008 ob 21:41

[Celoten zapis](#), spodaj odlomek:

V LA menimo, da sedanji lastniki časopisnega podjetja DELO niso ravnali v duhu svobode javnega obveščanja s tem, ko so, kljub odklonilnemu mnenju uredništva revije Mag, imenovali gospoda Stojanova za odgovornega urednika revije. Upravljavci podjetja bi pripomogli k razvijanju svobode javnega obveščanja, če bi se z uredništvom Maga ustrezno dogovorili o najboljši rešitvi ali pa, če bi se, denimo, odločili za prodajo revije. S svojo odločitvijo pa so, žal po nepotrebnem, tudi zmanjšali legitimnost svojih – po našem mnenju sicer utemeljenih – posegov v uredništvo samega časopisa DELO.

Manipulacije v elektronskih medijih v nasprotju z medkulturnim dialogom

7.01.2008 ob 23:49

Vrhunska in vselej dialoška beseda ministra za kulturo dr. Vaska Simonitija na današnjem srečanju otvoritvenem dogodku Evropskega leta medkulturnega dialoga (2008) ni minila brez implicitne kritike medijev:

Tretja okrogla miza bo obravnavala medije. V zgodovini Evrope zaznamo hotenje, da bi informacije krožile med narodi in državami. Bili so trubadurski časi, ko so se obvestila prenašala s poezijo in z drugo literaturo. Če je bila v svojih začetkih literatura tista, ki si je želela komunikacij, pa so danes komunikacijska sredstva in vsi mediji tisti, ki potrebujejo kulturno razsežnost. Gre za kulturo komunikacije, kjer je spoštovano etično načelo resnicoljubnosti, korektnega poročanja in seveda spoštovanje vsake posamezne človeške osebe.

Izmenjava obvestil, poročanje o dogodkih iz vsake države in kulturne skupnosti je danes izjemnega pomena za prebujanje vseevropske solidarnosti, socialne pomoči, predvsem pa zavesti o istem kulturnem prostoru in seveda o skupni usodi evropske celine. Evropa se po elektronskih medijih združuje neverjetno hitro. Zaradi novosti novih elektronskih občil so možne tudi nove manipulacije, zato je nujno, da narodi v EU izdelajo nov etični kodeks uporabe elektronskih medijev.

Moralne dileme oprsij in T-2

8.01.2008 ob 00:28

Kakšna je likovna oprema [na temle zapisu Dela](#)? Na fotografiji je oprsje, bolje rečeno ženski dekolte, ki ga po sredini krasi verižica s križem in Jezusom Kristusom.

Pod sliko je neasocializabilen napis »Telekomunikacijsko podjetje bo ohranilo pornografske programe«. O zgodbi smo že pisali, zato le na kratko o moralnem problemu fotografije. Prvič drži, da ima slovenska RKC moralno dilemo zaradi svojega lastniškega deleža v podjetju, ki predvaja pornografski program. Drugič: želi se je znebiti s tem, da bi prodala svoj delež.

Je to asociacija, ki jo dobimo tudi na likovni opremi ob besedilu? Ne. Asociacija leti na žensko, ki domnevno vzbuja poželenje, in simbol pripadnosti RKC. Dotika se grešnosti RKC. Navedimo dve napaki glede na informacijski kontekst zgodbe, ki govorita o tem, da izbira ni posrečena. Prva je, da lahko fotografijo razumemo kot izraz seksizma. Druga je, da predstavlja dilemo nezdružljivosti spolne prakse in njenega javnega prikazovanja ter cerkvene dogme. Toda obe sta podtaknjeni. Novica zapisa namreč ni v tem, da bi RKC vztrajala v prekršku (če že drži, da doslej je), ampak v tem, da bi se tega s prodajo svojega dela rada znebila ali pokesala. Kar jo je namreč v zgodbi okoli T-2 neposredno bremenilo, ni bila moralna, temveč kapitalaska grešnost. (Protiugovor, da je zaradi kapitalске grešnosti vztrajala tudi pri moralni v spolnem smislu tu pač ni dokazan!) V tem smislu izzveni izbira slike v duhu proticerkvenega negativizma. (Primer ni najhujši, nekateri slovenski mediji so te dni v svojih likovnih opremah radi predstavljali inserte pornografskih izdelkov, v katerih so starlete oblečene v nune).

»Eu Business«: Po mnenju premierja imajo slovenski mediji vso svobodo

8.01.2008 ob 07:21

[Celoten članek](#), tudi spodaj, [prejšnji zapis](#).

Slovenian press has 'full freedom': PM Jansa

07 January 2008, 14:26 CET

(LJUBLJANA) - The press in Slovenia enjoys complete freedom, Slovenian Prime Minister Janez Jansa said on Monday, rejecting recent accusations of government censorship and political pressure on the media.

"If you measure freedom of the press by the capacity of the press to criticise the government, there is full freedom of the press," Jansa told a news conference here.

Slovenia currently holds the rotating EU presidency.

Slovenian journalists have drawn up a petition, with more than 500 signatures or around 25 percent of the total number of journalists in the country, accusing the government of censorship.

Last week, the journalists urged the government to set up an independent commission to investigate the allegations.

Jansa urged people not only to look at the petition, but also take into account what other people were saying.

"It's difficult to answer general accusations", he added, claiming that there had been no specific allegations made about his government in terms of pressure of the media.

The petition's authors accuse Jansa's centre-right government of weeding out the directors and chief editors such as Ljubljana's Delo, via state-owned investment funds with controlling stakes in the newspapers.

Slovenija in pravi medijski model

8.01.2008 ob 08:41

[Barbara Verdnik](#) na Razgledih [že z novim branjem](#) letošnjega darila premierju Janši:

Avtorici Sandra B. Hrvat in Brankica Petković v knjigi navajata delo Daniela C. Hallina in Paola Mancinija »Primerjanje medijskih sistemov« in razložita:

»Za mediteranski oziroma polarizirani pluralistični medijski sistem sta značilna poznejše uveljavljanje svobode tiska in poznejši razvoj komercialnih medijev; v njem sta izrazita politični paralelizem in politična instrumentalizacija medijev; lastniki uporabljajo medije za interveniranje v politiko, regulacija in upravljanje javnega rtv-servisa, ki sta pod nadzorom vlade ali večine v parlamentu, izražata razmere na političnem prizorišču. Za tovrstni medijski sistem je značilna slabše razvita profesionalizacija novinarstva, prevladujoči vzorec novinarske prakse pa je podoben praksam političnega aktivizma in zagovorniškega novinarstva. Obenem nenehno nastajajo spori med mediji in politiko zaradi uveljavljanja novinarske avtonomije oziroma političnega obvladovanja. V takšnem medijskem sistemu igra država zelo pomembno vlogo kot lastnik, regulator in ustanovitelj medijev, čeprav je učinkovitost regulacije skromna in pogostokrat škodljiva. Politični klientelizem deluje na mnogih področjih, tudi gospodarskem in medijskem.«

Hallin in Mancini sta v mediteranski model vključila Francijo, Italijo, Grčijo, Portugalsko in Španijo, v zahodnosrednjeevropski model pa Avstrijo, Belgijo, Dansko, Finsko, Nemčijo, Nizozemsko, Norveško, Švedsko in Švico. Glede na to, da v Sloveniji ugotavljamo še neobstoje medijske politike in paralelizem politične, ekonomske in medijske elite, tranzicija v medijih tako še ni končana. Prav zato bi se bilo proučiti položaja medijev v državi vendarle treba posvetiti in vzpostaviti strokovni in konstruktivni dialog. V nasprotnem primeru bo brezplodna vojna na tem področju še kar trajala, medijska podoba Slovenije bo zgolj slabša, javnost pa bo imela takšne medije, kakršni pač so.

Zdaj že Slivnikov in Voduškov »Vroči stol«

8.01.2008 ob 09:31

Včerajšnji Vroči stol TV Slovenija si bomo zapomnili po nekaterih novih dosežkih Vladimirja Voduška in njegove oddaje v smeri profanacije novinarstva in neprofesionalnega protežiranja gostov in komentatorjev. Naj jih nekaj naštejemo:

a. Novinar, kot smo izvedeli v Odmevih, kjer so (prav zato?) gostili Saša Pečeta, ni pojasnil, zakaj v studiu sedi zgolj Zmago Jelinčič, tik po razpadu poslanske skupine SNS in odhodu treh (in najprej štirih) poslancev iz nje. Že dolgo, če sploh, se ni primerilo, da bi v oddaji obsedel zgolj en gost, po zatrjevanju Pečeta zato, ker je šlo za dogovor med Jelinčičem in Voduškom ter zahtevo, da Jelinčič nastopi sam. Koncept »vročega stola« je zato padel v vodo in se sčasoma spremenil v koncept »hvalimo Gospoda«.

b. Z ekskluzivnim večkratnim vključevanjem iz studia (Dela?) so nam priskrbeli komentatorja v živo, ki je instantno interpretiral posamezne izseke pogovora. Danila Slivnika so predstavili in podpisali kot komentatorja Dela (v resnici je komentator Maga). S tem je oddaja zadobila neko komentatorsko novo dimenzijo, ki je prej ni imela, in razvoj pogovora je v neki meri diktiral prav ta element.

c. Slivnikove razlage so bile skoraj vse po vrsti hvalnica ravnanju Jelinčiča za nazaj in v dani situaciji: prvak SNS je nepremagljivo moder, v politiki bo še vsaj 10 let in več, saj je tako rekoč nesmrten, je avtokrat, kar je pozitivna vrлина, brez njega SNS ni, odpadniki ne bodo preživeli, spremenil je podobo iz radikalca v zmerneža, njegova stališča so sprejemljiva za vse, zato z njimi lahko paktira. V nekem trenutku je Slivnik celo uspel izreči »Zmago je« in se nato popravil. Prijateljstev ne kaže skrivati.... Zato ni presenetilo, da se mu je Jelinčič sproti zahvaljeval za »pronciljive analize«, enako pa je storil še Vodušek.

d. Splošen vtis je bil, da je provladna in projanševska naveza Vodušek-Slivnik uspela obraniti podobo pokončnega, zvitega in načelnega politika v situaciji, ko se sicer mora braniti prav pred očitkom, da pritiska na svoje poslance in neskončno paktira z g. Janšo. Jelinčič je izkoristil priložnost in odpadnike nekajkrat ožigosal za izdajalce in psihične bolnike (brez opozorila ali dodatnega vprašanja novinarja, da podkrepi svoje ostre trditve). Nenavadno, da za psihičnega bolnika v oddaji obvelja nekdo, ki sta ga novinar in gost oddaje prej izkjučila in nista povabila vanjo.

e. Oddaja je bila dolga vsaj deset minut več kot [famozna žerjavica z Markešem](#).

Janković o dogovoru z Janšo glede prodaje Dela

8.01.2008 ob 15:35

Ljubljanski župan in nekdanji predsednik uprave Mercatorja Zoran Janković je danes zanikal [trditve predsednika uprave Pivovarne Laško Boška Šrota](#) o tem, da naj bi premierju Janezu Janši prvi ponudil sodelovanje v zgodbi glede prodaji Dela. Šrot je namreč v pogovoru za Sobotno prilogo dejal, da je Janković predsedniku vlade ponudil, da lahko Laško v prodajo Dela prisili tako, da iz Mercatorjevih polic umakne vse njihove izdelke. Janković odločno zanika, da bi o tem kadarkoli govoril z Janšo ali kom drugim. Ostale navedbe, ki jih je Šrot izrekel v omenjenem pogovoru, po besedah Jankovića držijo.

[Celoten članek](#) v Financah.

Zdrahe na Fakulteti za management, dovolj velike, da so deležne cenzure

8.01.2008 ob 17:49

Na portalu Obala.net je danes čudežno izginil [tale zapis](#), na kar so opozorili nekateri pisci (in spet drugi naš blog). Zgodba ima več vrhuncev, med drugim [tudi v fizičnem pretepu](#), večinoma pa je o zanimivih poteh pridobivanja diplome in drugih nečednostih na FM poročal novinar Dnevnika Tomaž Klipšteter.

Čudežni izginuli članek, pridobljen in shranjen iz cache-ja:

Novice :: Nov visokošolski škandal na FM

Komaj se poleže ena afera na vedno bolj znani članici Univerze na Primorskem, že ji sledi druga, še večja. Tokrat si je Fakulteta za management, tik pred božičnimi prazniki, ko so po Obali še odmevale govorice o pretepu na sestanku vodij služb na FM, prisluzila članek v elitni Dnevnikovi sobotni prilogi Objektiv, ki na dveh straneh razgalja sumljive postopke diplomiranja brez potrebe do študija in izdelave diplome, o katerih je prvič pisal brezplačnik Žurnal 24, in vratolomne unikatne preskoke do podiplomskih programov znanstvenega magistrskega študija. »Vrhunec teh spornih visokošolskih metod pa je razkritje, da na FM študirajo bodoči slovenski majorji, in sicer po spremenjenem podiplomskem študijskem programu, ki ga nista potrdila niti senat Univerze na Primorskem niti svet za visoko šolstvo! Uslužbenci ministrstva za obrambo (MORS) že od 1. oktobra študirajo na Obali v nekakšni ilegali« pišeta Tomaž Klipšteter in Ana Kandare v članku z naslovom »Bližnjica do majorskega čina - Kitajski sindrom na koprski fakulteti za management«. Za izvedbo fantomskega programa naj bi bila odgovorna nesojena direktorica te ustanove, Nada Trunk Širca.

»Za boljše razumevanje spornih metod, ki jih udejanja vodstvo koprskе fakultete in ki vse prej kot dvigujejo ugled diplom te visokošolske ustanove, kaže najprej vključiti časovni stroj in se vrniti v leto 2000, ko sta bila Lesjak (eden od vodilnih na FM, še vedno član Senata Univerze na Primorskem in sekretar na Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, op.a.) in Žižmond (dekan FM, op.a.) še prodekana mariborske ekonomsko-poslovne fakultete (EPF), na kateri sta soorganizirala izobraževanje kitajskih študentov v okviru Mednarodne poslovne šole IBS. To unikatno izobraževanje je čez čas sprožilo eno izmed največjih afer slovenskega visokega šolstva« navajata avtorja članka. Afera je dosegla svoj vrhunec, ko se je izkazalo, da kitajski študenti ne obvladajo angleščine in so temu navkljub opravili prvi letnik študija, na kar je vodstvo IBS ekspresno dodalo študijskemu programu dva dodatna letnika in to brez odobritve senata univerze v Mariboru in brez zakonsko zahtevane akreditacije pri svetu za visoko šolstvo. Spomladi leta 2001 je rektorat javno priznal, da nesrečni kitajski študenti študirajo na Univerzi v Mariboru nelegalno. Ugibamo lahko ali je analogija z aktualnim primerom domnevno nelegalnega šolanja pripadnikov MORS-a na Fakulteti za management le naključje ali morda primer prenosa kreativne visokošolske prakse na drugo slovensko regijo. »Potem ko sta bila Lesjak in Žižmond v disciplinskih postopkih odpuščena (naj še spomnimo, da so Lesjaka odpustili nelegalno zaradi napak v postopku), sta novo zaposlitev dobila na mladi visokošolski ustanovi v Kopru. Žižmond je postal dekan FM, Lesjak pa njegov

prodekan za izobraževanje« dodajata avtorja. Dekan Fakultete za management trdi, da v »oficirskem« specialističnem programu za katerega je odgovorna Nada Trunk Širca ni nepravilnosti. Sveže izvoljeni rektor Univerze na Primorskem Rado Bohinc pa ne deli takega mnenja, saj pravi, da »gre dejansko za spremembo programa, ki bi jo morali akreditirati«. Svet za visoko šolstvo, ki je odgovorno za akreditacije in verificiranje takih sprememb pa gre dlje. Jožica Kramar iz sveta za visoko šolstvo trdi, da »ta študijski program se ne bi smel izvajati, naredili so napako. Gre za resno kršitev, saj bi nam morali poslati tovrstne spremembe in dopolnitve v preverjanje. Odkar sem na tem položaju, je to prvi primer, da o takšni spremembi študijskega programa niso obvestili sveta za visoko šolstvo«. Očitno se mladi Univerzi na Primorskem in njenim organom dvomljivo in pol legalne visokošolske prakse ne zdijo pomembne, saj doslej ni bilo videti prevelikega zanimanja za urejanje takih problemov. Spomnimo se poskusov predhodnice Bohinca, Lucije Čok, ki si je v želji do vzpostavitve reda na univerzi nakopala spore, tožbe, sovraštvo in diskreditacije po tekočem traku. Najbrž si v tem trenutku novi rektor ne želi zamer, saj je ključnega pomena lojalnost odnosov, ki jih goji do ministrstva za visoko šolstvo, kjer drži škarje in platno ravno sekretar Dušan Lesjak, še vedno eden od glavnih akterjev na Fakulteti za management.

O čarobnih preskokih med prvostopenjskimi programi vseh vrst in oblik, po katerih so na FM dobrodošli vsi, ki premorejo nekaj denarja in predhodno pridobljeno diplomu, smo na portalu Obala.net že pisali. Fakulteta za management je preko »alternativnega« tolmačenja zakona o visokem šolstvu vzpostavila malo tovarno diplomantov, ko diplomanti, ki dodatno diplomirajo brez študija in brez pisanja diplomske naloge, zgolj z opravljanjem nekaj diferencialnih izpitov in plačilom zneska od 528 do 1540 evrov, najverjetneje že presegajo tiste, ki opravijo redni študijski proces.

Avtorja članka opisujeta še eno izmed izvirnih prilagajanj novim zahtevam po čim višji stopnji izobrazbe. »Najbrž pa je koprsko prehodna plima posledica dejstva, da se v Kopru študenti ne morajo vpisati v 2. bolonjsko stopnjo, ker je FM ne izvaja. Kar pa ne pomeni, da se študij za diplomante 1. stopnje na FM s tem konča. Vodstvo fakultete je namreč našlo v Sloveniji »unikatno« rešitev: diplomantom prve bolonjske stopnje omogočajo, da 2. stopnjo preprosto preskočijo in se po opravljanju nekaj diferencialnih izpitov vpišejo neposredno v »predbolonjski« znanstveni magistrski študij Management, ki ustreza 3. bolonjski stopnji. Tak preskok je na ljubljanski in mariborski univerzi izrecno onemogočen, kar pa v koprskem rektoratu nikogar ne moti«. Prepletenost politike in vodstva FM pa gre tako daleč, da Lesjak v funkciji sekretarja na ministrstvu za visoko šolstvo želi zavesti javnost in novinarje z zavajajočimi izjavami. V članku je sekretar dobesedno osmešen, ko skuša prikriti sporne prakse na FM (ne gre prezreti dejstva, da je večino programov in prehodov na FM oblikoval sam Lesjak, kot prodekan za izobraževanje) in daje iste odgovore, kot jih daje njegov kolega Žižmond, in sicer da se znanstveni magisterij absolutno ne uvršča v 3. bolonjsko stopnjo, medtem pa jih novinar Dnevnika poduči o tem, kaj pravi zakon o visokem šolstvu in uredba o uvedbi in uporabi klasifikacijskega sistema izobraževanja in usposabljanja. »Stari« znanstveni magisterij se namreč uvršča ravno v 3. bolonjsko stopnjo in še sreča, da so to naposled spoznali tudi na Fakulteti za management in ministrstvu za visoko šolstvo. Možnost za vpis v tak

program zgolj z opravljeno prvo stopnjo študija oziroma visokošolskim programom pa je res edinstvena in morda zato tako množično zanimanje zanjo. Krajšnjica pač.

Da taki dogodki spustijo temno senco vredno ostre obsodbe na vsaki visokošolski ustanovi, je nesporno. Najbolj žalostna je usoda za vse vestne in strokovne sodelavce na univerzi in članicah, visokošolske učitelje in študente, ki vsakodnevno nosijo breme slabe prakse, ki jo postavljajo določeni posamezniki, ki vodijo izobraževalne institucije in celo visokošolsko politiko. Slednji morda obiskujejo druge, višje in plemenitejše kroge in se jih take »malenkosti« ne dotikajo.

»Z Delom ne upravljajo lastniki«

9.01.2008 ob 07:05

O Jankovičevi tožbi, tajni pogodbi, ki je Janši omogočila politični prevzem Dela in sporu Šrot-Janković.

[Celoten članek STA \(SIOL\)](#), odlomek:

Kot pravi Janković, se bo slej kot prej tudi razvedelo, da obstaja neka pogodba o upravljanju Dela, "s katero družbo upravljajo drugi, ne lastniki". "Menda obstaja tudi dokument, po katerem je Istrabenz isti dan, ko je kupil Mercator, že podpisal predkupno pogodbo za prodajo delnic Mercatorja Pivovarni Laško, medtem ko je Bavčar takrat govoril, da je nakup Mercatorja dolgoročna naložba," je razkril Janković. To mu je, kot je dejal, povedal Šrot še pred intervjujem za Delovo Sobotno prilogo z dne 22. decembra 2007.

»Kurier« o novem pismu novinarjev

9.01.2008 ob 07:05

[Celoten članek](#) in spodaj.

Dieser Hilferuf an die EU gleich zu Beginn ihrer Ratspräsidentschaft ist für Sloweniens Regierung zweifellos peinlich: Die Initiatoren der im Herbst von 571 slowenischen Journalisten unterschriebenen "Petition gegen Zensur und politischen Druck" erneuern zum Jahresbeginn die Zensur-Vorwürfe an die Regierung. Sie fordern die Einsetzung einer unabhängigen Kommission, die die Vorwürfe gegen die Regierung wegen Eingriffe in die Medienfreiheit untersuchen soll.

Schon seit Monaten klagen die slowenischen Journalisten über Zensur, Schikanen, Schreibverbote und Absetzungen. Betroffen sind der öffentlich-rechtliche Rundfunksender RTV , aber auch die großen Tageszeitungen Delo , Vecer und Primorske novice.

Die Mitte-rechts-Regierung weist die Vorwürfe zurück: Man habe den Dialog nie abgelehnt. Sie wirft den Initiatoren vor, sich von der linksgerichteten Opposition ausnützen zu lassen.

Der Medienstreit kommt zu einem unangenehmen Zeitpunkt: In Laibach wird offiziell das "Europäische Jahr der interkulturellen Dialogs" 2008 eröffnet.

STA in izbira sogovorcev: Jud, Kršinar, Milosavljevič

9.01.2008 ob 09:10

Takole je novinar STA Aleš Kocjan danes izbral goste za svojo temo o lastništvu medijev: Ana Jud, publicistka, Igor Kršinar, novinar Maga, Marko Milosavljevič, predstojnik Katedre za novinarstvo na FDV. V tem vrstnem redu jih tudi uvede. Nekje proti koncu omeni še Sandro Bašič Hrvatini, predavateljico na FDV.

Je v tej izbiri kaj spornega? Je, ker bi pričakovali besedo strokovnjakov, četudi izbranih po levo-desnem ključu. Tako pa so znova kolegialno dali prednost prijateljem v krogu novinarjev Maga (Jud, Kršinar), pa še to v trenutku, ko lahko zaradi menjave odgovornega urednika na tem tedniku že poznamo njihova stališča in ker nimajo potrebne distance. Zato tudi naslov in poudarek osebe ne presenetita: »Kršinar: Ustvarjanje monopolov zapira medijski prostor (tema)«

[Celoten članek](#) in spodaj.

Kršinar: Ustvarjanje monopolov zapira medijski prostor (tema)

09.01.2008

Ljubljana, 09. januarja (STA) - Po osamosvojitvi Slovenije so mediji, ki so bili prej v družbeni lasti, dobili zasebne lastnike. Po mnenju publicistke Ane Jud se je lastništvo na področju tiskanih medijev skoncentriralo okoli dveh družb - Pivovarne Laško in DZS. Ob tem novinar Maga Igor Kršinar opozarja, da se z ustvarjanjem monopolov zapira medijski prostor. Predstojnik katedre za novinarstvo na Fakulteti za družbene vede (FDV) Marko Milosavljevič pa je za STA pojasnil, da je trditev, da omenjeni družbi obvladujeta velik ali pa večji del tiskanih medijev, faktografsko problematična ter pravno pomanjkljiva in neustrezna.

Kršinar je za STA povedal, da se na področju tiskanih medijev pojavljajo monopoli, kar po njegovem mnenju ni dobro. Kot pravi, je težava tega, da Pivovarna Laško in DZS obvladujeta velik del tiskanih medijev v tem, da obe družbi izhajata iz podobnega levosredinskega političnega kroga - predsednik uprave Pivovarne Laško Boško Šrot je nekdanji član SD, predsednik uprave DZS Bojan Petan pa nekdanji funkcionar LDS. "To pa je po mojem mnenju nevarno," je poudaril.

Slovenija bi morala imeti podobno razmerje časopisov kot na zahodu, meni Kršinar. "Na zahodu je približno polovica medijev usmerjenih tako, druga polovica pa drugače, kar pomeni, da ima volivec možnost, da bere oboje časopise in si pridobi objektivno informacijo," je poudaril. Ob tem je dodal, da je v Sloveniji "hujše stanje, kakor je bilo v času stare Jugoslavije".

Po oceni novinarja Maga se medijski prostor pri nas zapira, namesto, da bi se odpiral. "Če za tem res stoji stranka Gregorja Golobiča, ki ga je filozof Slavoj Žižek nekoč označil za slovenskega Stalina, potem se bojim, da prihaja do stalinizacije slovenskega medijskega prostora," je še dodal.

Judova je za STA pojasnila, da so monopoli na medijskem področju škodljivi, saj so neposredna ovira za novinarsko avtonomijo in svobodo. Ocenjuje, da mediji ne bodo neodvisni, dokler se novinarji ne bodo zoperstavili konkretnim pritiskom. "Dokler bodo za vsakim vogalom videli samo bavbav v podobi Janeza Janše, se s temi ljudmi nima smisla konstruktivno pogovarjati, kajti z ideološko zmedenimi ljudmi se pač nima smisla zapletati v debate. Ko bodo uvideli resnične nevarnosti, ki so zapopadle slovensko novinarstvo, potem lahko poskušamo zadeve reševati," je dodala.

Javno zagotovilo, ki ga je v Sobotni prilogi Dela 22. decembra dal Boško Šrot, da Pivovarna Laško Dela ne bo izkoriščala za lastne interese, se ji zdi smešno, "še zlasti, če vzamemo v obzir dejstvo, kako je do objave intervjuja s Šrotom sploh prišlo". "Intervju s Šrotom je bil čisti piar, torej naročena zadeva, in to je tudi dokazljivo. Poleg tega Šrot že danes izrablja časnik Delo in njegove edicije v korist t.i. opozicijske levice in popolnoma enako počne Bojan Petan, predsednik uprave DZS. S Šrotom in Petanom imam dovolj izkušenj, da jima ne verjamem več niti besede," je še opozorila publicistka.

Milosavljević pravi, da je trditev, da dve omenjeni družbi obvladujeta večino tiskanih medijev faktografsko problematična, pravno pa pomanjkljiva in neustrezna. "Faktografsko je problematična zato, ker bi morali natančno ugotoviti, kakšen tržni delež omenjeni družbi zasedata s svojimi časopisi, pravno pa je neustrezna zato, ker se nanaša na celotni trg tiskanih medijev - zakon o medijih pa o tem sploh ne govori," je pojasnil.

Zakon po njegovih navedbah namreč omejuje tržni delež le pri splošnih informativnih dnevnikih in v njem ni nobene zakonske omejitve glede največjega tržnega deleža pri tisku kot celoti. To po njegovih besedah pomeni, da bi bilo zakonsko sporno le, če ti družbi s svojimi izdajami dnevnikov presegata zakonsko omejitev 40 odstotkov vseh prodanih časnikov na posamezno družbo.

"To pa mora ugotoviti ustrezeni državni organ," meni predstojnik katedre za novinarstvo. Ker tega do zdaj očitno ni ugotovil še noben organ, lahko po Milosavljevićevem mnenju o močnem položaju na trgu tiskanih medijev s strani pivovarne in DZS govorimo le s splošnega, načelnega stališča.

Predavateljica na FDV Sandra Bašić Hrvatinić je za STA dejala, da se zdi podatek nacionalne raziskave branosti, da trije dnevnikarji - Delo, Večer in Slovenske novice - dosegajo 64-odstotni delež branosti tiskanih medijev na trgu, pravilen le pogojno. Po njenem mnenju se namreč postavlja vprašanje, po katerih merilih je to ugotovljeno. "Najprej bi bilo treba določiti, kaj sestavlja trg dnevno-informativnih časopisov oz. ali v isto kategorijo denimo sodijo Slovenske novice in Dnevnik ali ne. Šele potem bi lahko ugotovili, kolikšen delež od tega skupnega trga predstavljajo omenjeni mediji," pravi.

V to bi se moralo po njenih besedah vključiti ministrstvo za kulturo, ki bi moralo določiti, kateri mediji spadajo v isto kategorijo, in potem ugotoviti, ali prihaja do nedovoljenih koncentracij lastništva. Po oceni Bašić Hrvatinićevinega ministrstva pri tem naredi premalo. "Zakon o medijih ima dovolj mehanizmov, da se, če obstaja interes,

zaščiti pluralnost medijev in prepreči koncentracija, vendar pa morata to narediti urad za varstvo konkurence in ministrstvo za kulturo," dodaja predavateljica.

Pivovarna Laško je z družbo Radenska, katere večinska lastnica je, skoraj 100-odstotna lastnica Dela. Po poročanju nekaterih medijev in ugotovitvah Urada za varstvo konkurence imajo Laščani skupaj s povezanimi družbami v lasti 78,82 odstotka časopisne hiše Večer. Od tega 19,99 odstotka preko družbe Delo, 58,82 odstotka pa preko podjetja Infond Holding, ki je tudi 24,91-odstotni lastnik Pivovarne Laško. Po podatkih nacionalne raziskave branosti pa imajo Delo, Slovenske novice in Večer 64 odstotno branost med dnevniki.

DZS je 51,05 odstotna lastnica časopisne hiše Dnevnik, ki izdaja istoimenski dnevnik, in je po ugotovitvah raziskave četrti najbolj brani dnevnik v državi. DZS poleg tega izdaja še plačniški tednik z največjo naklado Nedeljski tednik, dnevnik Direkt, tednik Hopla in nekatere druge manjše medije.

Jure Struc, ki je v Pivovarni Laško zadolžen za odnose z javnostmi, v ponedeljek za STA ni bil dosegljiv za pojasnila, je pa pivovarna že pred časom zanikala, da je Infond Holding s pivovarno povezana družba.

[Franco Juri in Jani Sever: paradoks kapitala in sprenevedanje »magovcev«](#)

9.01.2008 ob 11:13

Franco Juri [v današnjem Dnevniku](#):

Najbolj boleč za politično desnico, ki je še na oblasti, je bil prevzem tednika Mag, ki velja za desno usmerjeno revijo par excellence, saj je kot taka – pod taktirko Danila Slivnika – tudi nastala. A po ustaljeni praksi se je tudi desničarskemu Magu zgodil paradoks kapitala; lastniki in nadzorniki Delove hiše, kateri pripada tudi navedeni tednik, nekdanji zavezniki in sedanji nasprotniki Janeza Janše, so zamenjali Magovo vodstvo, vključno z odgovornim urednikom. To je sprožilo razumljiv upor Magovih novinarjev, ki so – tokrat oni – začutili neposredno vmešavanje in poskus lastnikov, da uredniško politiko revije prilagodijo novim razmerjem moči. Zgodba Maga je zrcalno podobna ali enaka prejšnjim zgodbam v Delu, Večer in Primorskih novicah.

Jani Sever danes na Vesti [o sprenevedanju magovcev](#):

Sedanje sprenevedanje, zakaj so molčali, je smešno. "Res je sicer, da nismo protestirali, ko je v letih 2005 in 2006 prišlo do kadrovske spremembe v časopisni hiši Delo, ker so ravno takrat potekali dogovori o nakupu revije Mag s strani Dela. V takih okoliščinah se nam ni zdelo prav vtikati v zadeve časopisne družbe, ki nas je kupovala," so zapisali v svojem protestu. Hm, le zakaj potem protestirajo zdaj, ko jih je že kupila? Ah – seveda, ker zdaj ne gre za avtonomijo levih, temveč desnih novinarjev.

»Veso, go home«

9.01.2008 ob 20:00

Protestne izjave novinarjev Maga so vedno bolj čustvene, zadnja številka tednika pa znova streže s teorijami zarote, diskreditira in na križ pribije domnevne politične zarotnike z Milanom Kučanom in Gregorjem Golobičem na čelu.

Vrednotenje je preseglo mero dobrega okusa – prav je, da novinarji opozarjajo na lastniške in druge pritiske (zaenkrat teh niso dokazali) in da se borijo, vendar so zdaj šli čez rob in pavšalno vrednotijo na vse strani:

Novinarji Maga so v sporočilu za javnost izrazili nov protest zoper, kot so zapisali, politično-kapitalski prevzem Maga. V protestu novinarje, ki se nameravajo pridružili novemu odgovornemu uredniku Vesu Stojanovu in priti na Mag, pozivajo, naj "ne sodelujejo v tej umazani igri", Stojanovu pa sporočajo: "Veso, go home!"

[Celoten zapis STA](#) via Siol.

Iz Direkta je nastal Indirekt

9.01.2008 ob 20:18

Zapis STA via Večer:

Dnevni časopis Direkt se bo odslej imenoval Indirekt. Prva številka oblikovno in vsebinsko prenovljenega časopisa bo izšla v ponedeljek. Novi odgovorni urednik bo Miha Štamcar, uredniki pa Mateja Hrastar, Gorazd Suhadolnik, Gregor Cerar in Iztok Klemenčič

Kot so sporočili iz Indirekta, so se novinarski ekipi pridružili nekateri mlajši novinarji, nekaj pa bo tudi novih dnevnih komentatorjev.

"Z Indirektom v slovenski medijski prostor prihaja sodoben urban dnevni časopis. S časopisom se želimo približati mladi, urbani, izobraženi publiki, ki zahteva kakovostne informacije o dogajanju v političnem, gospodarskem in družbenem življenju, hkrati pa išče tudi informacije o življenjskih stilih, ki jih drugi dnevni časopisi ne prinašajo," je zapisal Štamcar, ki je hkrati tudi direktor podjetja Media Projekt, ki Indirekt izdaja. Kot je dodal, želijo med bralce časopisa pridobiti "odprte, tolerantne in radovedne ljudi".

Indirekt, ki bo izhajal na 16 straneh, bo v prvi polovici časopisa prinašal pomembne novice dneva, drugi del pa bo osredotočen na informacije in novice, povezane z življenjskim stilom. Tako bodo uvedli tematske strani, namenjene potovanju, novim tehnologijam, modi, ekologiji, avtomobilizmu in gastronomiji, ter obsežen napovednik prireditev.

Kot so zapisali v sporočilu, je Direkt po rezultatih zadnje Nacionalne raziskave branosti povprečno dosegal 61.000 dnevnih bralcev in imel 3,6-odstotni doseg v populaciji od 10 do 75 let. Največ bralcev ima na področju osrednje Slovenije, sledita Štajerska s Koroško in savinjska regija.

[Makarovič in Tomšič predstavila svojo ekspresno raziskavo o medijski svobodi \(1\)](#)

9.01.2008 ob 21:23

[Kot smo napovedali že lani](#), je bizarna raziskava o medijski svobodi pokazala natanko tisto, kar smo od njenih avtorjev pričakovali. (Takrat smo pravilno ugibali, da za raziskavo ne stoji le dr. Matevž Tomšič, temveč tudi prodekan fakultete dr. Matej Makarovič.) V celoti je besedilo raziskave dosegljivo [tukaj](#), današnje poročilo STA z današnje tiskovne konference pa [tukaj](#). Dnevnik RTVS ji je posvetil pozornost, ker je novica prava. Rezultat: pričakovan in takšen, kot si ga želi naročnik, torej vlada. [Pritiskov na medije s strani vlade ni](#).

Raziskava, dolga čez 90 strani, je bila dokončana v pičlih 14 dnevih (ko je novinarka Večera neuradno [že vedela za rezultate](#)), merili so komentarje v januarju, maju in novembru v letu 2007 v štirih časopisih: Delo, Dnevnik, Večer, Primorske novice.

Ker v njej mrgoli netočnosti in manipulacij, ji bomo posvetili več nadaljevanj. Danes začnimo z naslednjo »personalno« dilemo: kako je mogoče, da sta njuna avtorja, Makarovič in Tomšič, analizirala komentarje v časopisju, ko pa veljata za najbolj eksponirana komentatorja v zadnjih letih v taistem časopisju? Recimo: Makarovič je bil v Delu omenjen oz. poprošen za besedo 49 krat. Tomšič 21 krat. Makarovič v Večeru 42 krat. Tomšič 44 krat. To znese 156 pojavitev le v letu 2007; drži, merili so zgolj tri izbrane mesece. Sta torej analizirala samega sebe in svoja stališča? Če se nista izvzela (na to ne opozarjata nikjer v raziskavi!), mar ni to metodološki kiks par excellence? Če sta se, kako sta se označila v svojih kriterijih, s katerimi merita zapise: sta provladna, protipozicijska? Sta leva, desna, nevtralna? Zakaj (domnevamo) na to nihče izmed novinarjev ni opozoril in jima zastavil vprašanja?

Makarovič in Tomšič kot poglobljena avtorja raziskave sta v časopisih Delo in Večer (torej dveh od štirih) ob vseh podanih pisnih in ustnih pretežno političnih komentarjih za oba časopisa lani, leta 2007, napisala skupno 48 avtorskih kolumn. V Večeru je Makarovič objavil 16 kolumn, Tomšič 13. V Delu je Makarovič lani objavil 26 kolumn, Tomšič 3. O tem in vsebini njunih zapisov smo že pisali: [1](#), [2](#), [3](#).

Izjemoma velja nekaj omeniti tudi o političnem profilu obeh. Nenavadno je, da oba avtorja skrivata svoja provladna politična stališča (nerodna lastnost, če prejmeš naročilo vlade, ki naj razišče vladno vmešavanje v medije, a smiselno, če veš, da ga naroča zato, da bi ga zavrnila), čeprav so ta jasno razvidna iz njunih zapisov. Makarovič je član SDS in nekoč predsednik podmladka SDS, zdaj njegov častni član. Oba zanesljivo pripadata krogu desničarjev, deloma Nove revije, pišeta ali sta pisala za Demokrancijo in Mag ter sodelujeta v raziskavah, ki jih naroča vlada (npr. inštitut IRSA). Vse raziskave imajo eno skupno lastnost: prihajajo v trenutkih, ko želi vlada s sebe oprati določeno krivdo. Spomnimo sicer, da imata oba navedena številne medijske ambicije. Makarovičeva politična pripadnost je znana in izpričana, zdaj je soustanovitelj Združenja novinarjev in publicistov, ki ga vodi Peter Jančič. Kot kaže, bo tudi uspel s svojim predlogom za novega svetnika RTV. Makarovič je namreč kandidiral nikogar drugega kot – Jančiča in Tomšiča, parlamentarni odbor z

nepremagljivo koalicijsko falango pa je z velikim veseljem sprejel oba predloga. Oba avtorja raziskave imata torej več kot le raziskovalne ambicije in aktivno podpirata tisto novinarsko-medijske kroge, ki bolj ali manj jasno stojijo za gospodom Janšo in stranko SDS.

V nadaljevanjih pa o posameznih zadregah raziskave.

Urad vlade za komuniciranje kot nočni portir: groteska, cinizem, manipulacija, vse v enem

10.01.2008 ob 00:52

Ena najbolj bizarnih epizod »so far«: v.d. direktorja Urada vlade za komuniciranje Anže Logar je ob začetku predsedovanja EU začutil potrebo in 60 tujim novinarjem v hotel dostavil ekspresno pošto s pojasnili, kako je treba razumeti medijsko situacijo v Sloveniji. Meni sestavljajo spretno izbrani iz kontekstov iztrgani citati posameznikov – menda iz tiste bolj rešpektabilne in kritične leve strani – ki domnevno dokazujejo, kako so mediji pri nas svobodni, kako to niso bili prej, kako s tem vlada nima nič...

Kot kaže se je končno razkrilo, čemu takšna ihta s pripravo [Makarovičeve in Tomšičeve medijske raziskave](#) – še ena poslastica iz menija.

[Članek Vesti](#) in Nejca Jemca, verjetno za anale in za dober začetek leta.

[Makarovič in Tomšič predstavila svojo ekspresno raziskavo o medijski svobodi \(2\)](#)

10.01.2008 ob 13:39

O paradoksu meritev pritiskov na medije

[Raziskava potrdila pritiske na medije](#) (spletno Delo, 9. 1. 2008, Ma.K in STA)

[Pritiski na medije so, vendar vladi ne koristijo](#) (tiskano Delo, 10. 1. 2008, Marko Jakopec)

[Pritiski na medije nedvomno obstajajo](#) (spletni Dnevnik, 9. 1. 2008, STA in Domen Savič)

[Medijska raziskava ne zaznava pritiskov vlade](#) (tiskani Dnevnik, 10. 1. 2008, Uroš Škerl)

[Četudi pritiska, ji ne uspe](#) (tiskane in spletne Primorske novice, 10. 1. 2008, Jana Krebelj)

[Večer najbolj uravnotežen](#) (tiskani Večer, 10. 1. 2008, Ksenija Koren)

Kako razumeti zgornje naslove zapisov o včerajšnji tiskovni konferenci »ene take poceni raziskave« (Matej Makarovič), [o kateri smo že pisali](#) in še bomo? Enkrat se trdi, da pritiski na medije obstajajo. Drugič da pritiske izvaja vlada, a ji ne koristi. Tretjič da pritiskov vlade na medije ni. In četrtič – tako kot drugič – vlada izvaja pritiske, a ni uspešna. Kdo je kriv za protislovje? Novinarji ne, temveč avtorji raziskave. Bodimo pozorni na naslednje trditve:

1.Obstaja razlika med poskusi pritiskov in učinkovitimi (uresničenimi) pritiski:

Po raziskavi fakultete za uporabne družbene študije (FUDŠ) pritiski na medije nedvomno obstajajo, vendar analiza komentarjev štirih slovenskih dnevnih časopisov ne kaže na obstoj učinkovitih pritiskov s strani aktualne vlade, je na današnji novinarski konferenci pojasnil Matej Makarovič.

2.Provladnost ne dokazuje nujno obstoja pritiska vlade na avtorja:

Vladi naklonjen komentar sam po sebi ni nujno odraz pritiska vlade in obratno.

3.Uravnoteženo pisanje dokazuje, da pritiska ni:

Težko bi namreč govorili o učinkovitem pritisku vlade na medij, če vlada ob tem (pred zamenjavo urednika, op. p.) ne bi bila sposobna doseči nič več kot le 'uravnoteženo' obravnavo.

To so trije problemi. Prvi se skriva pod prvo točko: je poskus vpliva kaj manjši greh kot realiziran pritisk? Očitno raziskava meri le realizirane pritiske, ne poskusov. Toda po začetnem razlikovanju se razkrije, v čem je moralizem: v hipotetičnost zakrita trditev »če že vlada poskuša vplivati«, ji to ne uspeva realizirati. Skratka kronski argument je tale: že, že, da je poskušal ukrasti, toda v resnici ni ukradel in zato ni prekrška.

Drugi problem je pod drugo točko in najhujši. Če vladi naklonjen komentar po sebi ni nujno odraz pritiska vlade, čemu sploh raziskava, ki meri provladne, proopozicijske itd. zapise? Kako se to izmeri? Če iz rezultata preštevanja provladnih zapisov ne sledi, da dokazujejo pritisk vlade, potem rezultati niso relevantni za našo tezo. In zakaj smo sploh šli v meritve ob hipotezi dokazati ali bodisi ovreči jo, saj smo s tem zanikali napor raziskave in obelodanili, da se ničnosti njenih rezultatov celo zavedamo!

Tretji problem pod tretjo točko je ciničen. Trdi se naslednje: učinkovitega pritiska vlade na medij ni, če ta medij ni nič več kot uravnotežen. Pritisk bi bil, menijo avtorji, če bi bil provladen in le takrat. To pa ni. Problem je »kvantitativna« razširitev prvega: če vlada ni pritiskala dovolj in je dosegla zgolj uravnoteženje, potem tega ne moremo šteti za pritisk. Znova redukcija na moralizem: če je že poskušala kaj ukrasti, je ukradla tako malo, da težko rečemo, da je kaj ukradla in da je to prekršek.

P.S. Ko smo že pri našem opozorilu iz prvega zapisa včeraj, kjer govorimo o konfliktu interesov, izhajajočem iz tega, da sta Makarovič in Tomšič udeležena v političnih komentarjih, ki jih ocenjujeta, že je tu lupus in fabula v Večeru: [današnje poročilo iz tiskovke](#) in le stran naprej hkrati [današnja Tomšičeva kolumna](#).

[Stojanov z novo ekipo, a s hudimi personalnimi očitki proti njej](#)

11.01.2008 ob 08:32

Nekdanji v.d. Maga Silvester Šurla je pojasnil, da "Mag pod novim urednikom Vesom Stojanovim in z Delovimi novinarji, ki jih je pripeljal s sabo, ne bo več to, kar je bil zadnjih dvanajst let". Prepričan je, da bo od tednika ostalo samo še ime, saj se bodo v njem začeli pojavljati novi avtorji, ki bodo pisali drugačne članke, kot so jih dosedanji novinarji Maga.

"V bodoče lahko pričakujemo večjo naklonjenost in promoviranje Slovenske ljudske stranke, katere vodenje je nedavno prevzel Bojan Šrot, brat pivovarskega tajkuna Boška Šrota, članov Pečetove poslanske skupine Lipa in stranke Gregorja Golobiča Zares, za kar bo poskrbela namestnica novega odgovornega urednika, dosedanja novinarka Dela, Mateja Babič," je poudaril.

[Celoten članek na Delo.si.](#)

Cukjati zavrnil možnost ustanovitve medijske komisije

11.01.2008 ob 08:33

Predsednik parlament očitno ne namerava ustanoviti »medijske komisije«, ki jo zahtevajo IPI, RSF in EFJ, pa tudi pobudnika peticije Blaž Zgaga in Matej Šurc. Vestička, ki so jo mediji včeraj pretežno skrili pod drugo (tu je sicer samostojen [zapis STA via SIOL](#)), tisto o manipulaciji s tujimi novinarji:

Državni zbor po besedah predsednika DZ Franceta Cukjatija ne more ustanoviti komisije, sestavljene iz mednarodnih strokovnjakov, ki naj bi preiskala navedbe iz Peticije zoper cenzuro in politične pritiske na novinarje. Takšno zahtevo sta v odprtem pismu, poslanem Cukjatiju in na številne naslove v tujini, izpostavila Blaž Zgaga in Matej Šurc.

Cukjati jima predlaga, da svojo pobudo oblikujeta v skladu s poslovníkom o parlamentarni preiskavi in jo naslovita neposredno na poslance državnega zbora ali na državni svet. Avtorjema peticije tudi pojasni, da v skladu z ustavo državni zbor lahko ustanovi komisijo na zahtevo tretjine poslancev državnega zbora ali na zahtevo državnega sveta.

"Podpisniki peticije vsekakor lahko zahtevano komisijo ustanovite sami," še nadaljuje predsednik DZ, "za preiskavo v smislu raziskovalnega pristopa o oceni splošnega stanja v Sloveniji pa državni zbor nima pristojnosti".

Podobne raziskave, kot je Raziskava medijske svobode in avtonomnosti medijskega prostora v Republiki Sloveniji v letu 2007, ki jo je izvedla Fakulteta za uporabne študije v Novi Gorici, pa državni zbor po besedah Cukjatija ne more opraviti.

[Celoten članek na Delo.si.](#)

[Kronologija izmikanje ustanovitvi.](#) Cukjati cinično predlaga, da podpisnike peticije komisijo ustanovijo sami, kar bi ji seveda že v štartu odvzelo kredibilnost. Če že trdijo argumenti, da je ustanovitev parlamentarne komisije nemogoča, pa takšno komisijo zanesljivo lahko ustanovi vlada. Spomnimo, da IPI napoveduje ustanovitev svoje komisije, če vlada RS ne bo storila tega koraka do 1. januarja 2008. S tem dejanjem se nam obeta mednarodna blamaža.

Tuji novinarji »začutili« vladno manipulacijo namesto Slovenije

11.01.2008 ob 15:11

Namesto, da bi čutili Slovenijo (I feel Slovenia), kot [piše na mapah, dostavljenih pod režo vrat ljubljanskega hotela](#), je 60 tujih novinarjev, bruseljskih dopisnikov največjih medijev, začutilo, kako vlada z njimi manipulira. Boljšega dokaza o njeni manipulabilnosti glede trditev o medijski svobodi si ne znamo predstavljati. Včeraj je predsednik DNS Gregor Repovž sklical konferenco, da predstavi dogodek pisne fabrikacije UKOMa (Urad vlade za komuniciranje, ki ga vodi Anže Logar) in zahteval opravičilo.

Sporna ni le dostava map v hotelske sobe, temveč predvsem vsebina. Dokument naj bi vlada pripravila, da bi »pomirila« nekatera vprašanja in radovednost teh novinarjev, toda ob spremnem dopisu vsebuje kopijo dveh strani, ki ponazarjata lastniško strukturo medijev, k čemur sta pripeta famozna dodatka v fusnoti, češ medijsko sceno obvladujeta (bivša) člana strank LDS in SD. Nato sledijo izključno komentarji nekaterih novinarjev in drugih. Po vrstnem redu nastopajo odgovorni urednik Dela Janez Markeš, odgovorni urednik Dnevnika Miran Lesjak, odgovorni urednik Vesti Jani Sever, nadzornik Dela Stojan Zdolšek, pobudnik peticije proti pritiskom in cenzuri Matej Šurc in odgovorni urednik Mladine ter predsednik Društva novinarjev Slovenije Grega Repovž.

Temu sledijo še tri strani z naslovom »Medijska situacija v Sloveniji« in so bolj ali manj povzete po pravkar objavljeni Makarovičevi in Tomšičevi analizi – tudi te so polne manipulacij.

Kaj je značilnost vladnega manipuliranja? Da so pretežno izbrali »kritike« sedanje oblasti in poskušali najti njihove izjave, ki dokazujejo, da v svoji kritiki lažejo, češ saj sami priznavajo, da pritiskov in cenzure s strani g. Janše ni. Razen citata Stojana Zdolška, ki ima drugo poanto (namreč v smislu: danes je Delo avtonomno, pod Janšo ni bilo), so vsi citati do konca sfabricirani na enak način: iztrgani so iz vsebinskega konteksta.

[Tu je prva stran](#), [tu je druga stran](#). Poglejmo si postopanje vlade (pretežno povzemamo [po tiskanem Delu, ki danes o tem poroča na prvi in drugi strani](#) in [portalu 24ur.com](#) z našim prepisom).

Gregor Repovž:

Izjava Repovža je bila izrečena v oddaji RTVS Vroči stol in se glasi: »Zdi se mi zanimivo, da se postavlja začetek teh dogodkov v začetek leta 2007. Začeli so se zdavnaj prej, gre za posledice neke povsem konfuzne situacije, ki je nastala znotraj hiše Delo.« Naslednji stavek, ki ga je Repovž v oddaji izrekel, pa ga vlada ni posredovala tujim novinarjem, pa je bil: »Drži, kar pravi gospod Frankl, da gre za lastnika Dela, ki je za neko obdobje posodil Delo vladi v zameno za spodoben paket delnic Mercatorja.« To je manipulacija, ki si jo je privoščil urad vlade za komuniciranje, da bi prikazal drugačen položaj, kot je v resnici, protestira Repovž.

Janez Markeš:

V kolumni, ki je bila objavljena septembra, je želel povedati, da je treba do vsake, tudi do te oblasti vzpostaviti razdaljo, merili pa sta interes javnosti in profesionalna etika. »Zato sem polemiziral z načinom peticije novinarjev, kar v ničemer ne pomeni, da sem glede medijske politike pritrjeval oblasti.« Pri tem dodaja, »da predsednik vlade niti osebno niti po uradu ne odgovori na pisno zahtevo, naj dokaže trditve, ki jih je novembra izrekel v parlamentu na račun Dela in odgovornega urednika ali pa naj se opraviči«.

Miran Lesjak:

»Kar si je privoščil vladni urad za komuniciranje, je nepojmljiva in zlahka dokazljiva manipulacija z izjavami novinarjev, tudi mojo,« je ogorčen odgovorni urednik Dnevnika Miran Lesjak. Vlada ima vso pravico, da tujim medijem pripoveduje svojo resnico o medijski situaciji v Sloveniji, toda pri tem naj uporablja argumente, namesto da se zateka k metodi iztrganih citatov. S tem je vlada sama sebi in Sloveniji naredila medvedjo uslugo, saj bodo v svet spet šle novice o njeni kratkovidni reklamni vojni. »Funkcionarja, ki je odgovoren za to manipulacijo, bi morali nemudoma odstaviti,« je prepričan Lesjak.

Jani Sever:

»Premier ima povsem prav, ko trdi, da vlada v tem trenutku ne kontrolira medijev.« To je izjavil v Nočnem klubu na 24ur.com, bilo je 25.11.2007.

»Jaz mislim, da si je ta vlada na začetku svojega mandata zadala zelo ambiciozen načrt, kako bi uredila svoj vpliv praktično na vse medije v Sloveniji, preko direktnih povezav, preko sprememb zakonov ali preko vplivanja z razdeljevanjem oglasov nekih paradržavnih sistemov. To ji ni uspelo. Predsednik vlade ima povsem prav, ko trdi, da vlada v tem trenutku ne kontrolira medijev.«

Matej Šurc:

»Petico sem podpisal iz solidarnosti. Sam nisem občutil neposrednega vladnega pritiska ali cenzure. Pravzaprav sem to bolj občutil pod prejšnjo vlado, kar je paradoksalno.« To je stavek, ki so ga vladniki servirali novinarjem. Novinarka POP TV je povprašala Šurca za komentar in povedal je naslednje: »Tukaj se je vlada ujela v past. Nadaljevanje sledi, da sem bil po pritiskih prejšnje vlade. To drži. Ampak jaz sem bil takrat v Ameriki. In takrat je bil zunanji minister Dimitrij Rupel.« Šurc torej v času mandata prejšnje vlade ni bil v Sloveniji, tisti, ki je pritiskal, pa je tudi sedanji minister Rupel, sicer član te in prejšnje vlade, danes član SDS. In v tem je bila poanta njegovega stavka!

Dodajmo še, da je enako izvzet iz konteksta citat Mirovnega inštituta o stanju sprememb v RTV hiši in nekatere druge trditve.

Medtem ko DNS pričakuje »opravičilo tujim novinarjem in nam«, sta se UKOM in Logar branila s cinizmom: »Citati so besede, ki so jih posamezniki izrekli in jaz verjamem, da stojijo za njimi,« pravi v.d. direktorja UKOMa.

Zapisi o dogodku: [Vest](#), [24ur.com](#), [RTVS](#), [Večer](#), [Dnevnik](#), [spletno Delo](#), [tiskano Delo](#).

EFJ blamirala vlado: Slovenija padla na testu vodenja EU

11.01.2008 ob 18:30

Izjava Mednarodne zveze novinarjev, najostrejša doslej in reakcija na manipulacijo z evropskimi novinarji ter hkrati zavrnitev možnosti uvedbe medijske komisije, že odmeva doma, [zaenkrat v originalu](#):

Journalists Say Slovenia Fails Test of Leadership in European Union over Press Freedom

11/01/2008

The European Federation of Journalists (EFJ), the European regional group of the International Federation of Journalists, today accused the Slovenian government of trying to spin its way out of trouble within the European Union over controversial claims that it is interfering in press freedom at home.

The EFJ says that political meddling with media in Slovenia casts a shadow over the country's Presidency of the European Union. It has criticised the government over a public relations blitz directed at foreign media to try to divert attention from its domestic troubles.

"The Government cannot spin its way out of the hard truth that government and politicians have been exercising undue influence on the way Slovenian media work," said Aidan White, IFJ General Secretary. "Slovenia has failed the first test of leadership in Europe by failing to show that it is prepared to deal openly and honestly with serious questions over its own record on dealing with media and journalism."

The Slovenian media crisis developed with the launch of a petition against censorship and political pressures on journalism which was signed by 571 journalists. The protest follows government attempts to replace leading editors in order to stifle media criticism. There is also widespread concern over legislative and management changes that have placed pro-government people in charge of the country's public broadcasting system.

The EFJ says the government's response has been intemperate and unacceptable.

"In November Prime Minister Janez Jansa dismissed the petition, which expresses genuine concern within Slovene journalism, as a conspiracy of lies," said Aidan White. "This week he has accused local media of damaging the country's international reputation, but the real failure is that of a government that will not take responsibility for its actions."

The EFJ said it was ready to support an independent inquiry over the crisis, but the deputies of the ruling coalition rejected a proposal on December 11 to set up an independent committee to investigate the allegations.

The failure of the government to confront the criticism was further exposed yesterday when local journalists angrily protested over highly contentious publicity material on the media crisis prepared by government press officers for foreign correspondents visiting Slovenia for events around the opening of its Presidency of the European Union.

"The government is distorting the facts, failing to tell Slovenians the truth and trying to pull the wool over the eyes of the European public about its attitude to media," said White. "It is a shameful start to what should be a proud moment in the history of democracy in Slovenia."

Fatalizem pritiskov na medije

11.01.2008 ob 23:05

Tole je [današnja vest na RTVS in teletekstu](#), naslovljena s »Pritiski na medije neizogibni«. Ne trdimo, da je naslov intendiran, pač pa opozarjamo na njegovo nevarno intenco.

Prvič, naslov se ne prilega preveč vsebini vesti. V njej beremo »pritiski na medije in novinarje so nekaj običajnega, so se strinjali gostje večera Medijski pluralizem in pritiski na medije v Sloveniji.« Med neizogibnostjo in običajnostjo je kar nekaj razlike.

Ker poanta v zapisih in javnih diskurzih nastopa večkrat, jo pojasnimo: s tem ko rečete, da so pritiski na medije neizogibni, da medije obvladuje vsaka oblast, da temu ni mogoče ubežati.... hote ali nehote protežirate trenutno stanje, saj ga vendar pravkar interpretirate kot usodnega. In taka izjava je potem v podporo temu stanju. Imenujemo to za »fatalistični argument« v prid pritiskom na medije. In ga, za šalo, avtorsko zaščitimo.

Rupel trdi, da so slovenski novinarji zlobirali mnenje EFJ

11.01.2008 ob 23:13

Današnji Odmevi z Dimitrijem Ruplom so bili jamstvo za presežek. Dočakali smo ga v njegovi oceni [ocene EFJ](#) glede tega, da je Slovenija padla na testu vodenja EU.

Prvi padec je doživela Rosvita Pesek, ki tega ni vprašala. Drugi padec je bil v bistvu presežek. Povzemamo [po STA](#):

Predsedujoči Svetu EU za splošne zadeve in zunanje odnose, zunanji minister Dimitrij Rupel, je nocoj v Odmevih med drugim spregovoril tudi o očitkih Evropske zveze novinarjev (EFJ) o vmešavanju politike v slovenske medije. Kot je dejal, "bi bil zelo srečen, če bi zunanja politika imela tako sposobne lobiste, kot jih imajo naši novinarji".

Novinarka ni zmogla profesionalnega koraka, da bi povprašala, ali ima za takšno trditev kakšne dokaze. In tako bo ostalo pri namigovanju, če tega ne bodo izkoristili drugi novinarji. Predsedujoči minister EU je generalnega sekretarja EFJ označil za nesamostojnega zlobiranega posameznika. Bo ostalo pri tem?

Crnkovič o žaljivem Janši in netočnem Türku na račun medijev

12.01.2008 ob 09:18

Nekoliko zunaj poslanstva tega bloga, pa vendar: v [današnji Objektivovi kolumni](#) Marko Crnkovič subtilno izpostavi svoji opažanji ob izjavah predsednika vlade in predsednika države na sprejemu za novinarje.

Najprej glede premierja in njegove zelo redke hvale na račun medijev:

Iz poročil je razbrati, da je Janša na sprejemu dvomno in predvsem za lase privlečeno naložil, da se bomo "dobrega spominjali, slabo pa pozabili" - pri tem pa medije eksplicitno pohvalil za ravnanje ob lanski naravni katastrofi. To je za medije precej žaljiva izjava. Priča namreč o Janševem pojmovanju vloge medijev, ki da so najboljši takrat, ko so konkretno, merljivo družbeno koristni - po možnosti z intenzivnostjo čustev, stopnjo enoglasnosti in višino zneska, nabranega v dobrodelne namene.

Nato glede predsednika države in njegovega argumenta o služenju isti javnosti:

Javni funkcionarji in novinarji opravljajo skupno delo," je rekel Türk, "saj oboji služijo javnosti." Za začetek se mi zdi netočno predsednikovo enačenje državljanov kot uporabnikov političnih storitev in posameznikov kot konzumentov informacijskih storitev. Nadalje ni res, da bi v tem smislu obstajala samo ena javnost. Javnost, kakršno nagovarjajo mediji, ni ne po naravi ne po obsegu ista kot javnost, kakršni služi država. Zato je tudi odgovornost politikov drugačna od odgovornosti medijev: četudi je pri enih in drugih (tako ali drugače) nagrajevana, je pri prvih nujna, pri drugih pa le poljubna. To so navidez majhne in nepomembne distinkcije, vendar spremenijo vse.

Predsednikova izjava pa je problematična predvsem zato, ker na račun možne - poudarjam: možne, torej kvečjemu eventualne, da ne rečem hipotetične! - konvergence ali celo sinergije med državo in v glavnem zasebno informacijsko infrastrukturo briše razliko med njunimi cilji in ambicijami, zraven pa še relativizira pomen kritičnosti medijev. Naloga države je, posplošeno rečeno, ustvarjanje pogojev za čim kvalitetnejše življenje in delo državljanov. Po drugi strani pa je naloga medijev (med drugim) opazovanje in ocenjevanje prizadevanja politikov. Mediji se v tem smislu ne morejo veseliti doseženih ciljev, temveč lahko tiste, ki so za to zaslužni, kvečjemu potrepljajo po ramenih.

[STA v strokovno bitko za pomoč UKOM-u glede pravil citiranja, ki se je že po sebi izkazala za katastrofo](#)

12.01.2008 ob 11:06

[V tem zapisu smo podrobno pojasnili](#), s kakšnimi vatli se je vlada lotila manipulacij s citati domačih avtorjev, da bi prepričala tuje novinarje. Degutantnemu ravnanju je, kot vse kaže, v bran stopila STA. Namenila se je dodatno preveriti, ali je manipulacija s citati sploh možna! Namesto da bi nekdo dokazoval, ali je do nje prišlo ali ne, so našli dva strokovnjaka, dr. Mirana Hladnika in dr. Igorja Grdino, ki sta bila pripravljena zatrditi nič manj kot to, da pravil glede citiranja ni in da dekontekstualizacija ni možna. Takšno brambno postopanje STA je bilo očitno uspešno, seveda ob pomoči obeh protagonistov, sicer zatrjujočih, da primerov ne poznata, potem pa sta jih veselo komentirala (ja, profesionalen novinar bi iskal mnenje nekoga, ki zadevo pozna!).

[Tu je celotna novica STA](#) (via Demokracija, z zanimivo likovno opremo), [tu je 24.com](#).

Spodaj so fragmentirani citati in naš komentar.

»Miran Hladnik je povedal, da pravega pravila glede citiranja ni ter dodal, da ne pozna Repovževega primera.«

Naš komentar: zakaj komentirati nekaj, kar ne poznamo? [Red herring](#): ne gre za pravilo glede citiranja, temveč dokazovanje, ali je prišlo do dekontekstualizacije.

Po njegovem mnenju je ustaljena praksa, da se pri očitkih, da je bila določena izjava iztrgana iz konteksta, skuša z dodatno informacijo poskrbeti za poln kontekst, iz katerega je razvidno sporočilo.

Naš komentar: Presojevalna banalnost! Če prodajalec trdi, da imate premalo denarja, mu ga pač pokažete.

Dodal je, da po pravni plati ni mogoče nič narediti.

Naš komentar: Takšnih sodb ne pričakujemo od slovenista!

Tudi zgodovinar in profesor na FF Igor Grdina poudarja, da ni nobenih pravil glede citiranja.

Naš komentar: [red herring](#), ne gre za pravilo glede citiranja (glej zgoraj).

»Nihče vam ne more predpisati konteksta citata, tega ni bilo in tudi nikoli ne bo.«

Naš komentar: že tretjič isti [red herring](#), to namreč sploh ni problem, da bi nekdo želel kaj predpisati.

Po njegovem mnenju ni bilo pri citiranju Repovževe izjave narejenega nič neobičajnega...

Naš komentar: naj gospodoma pomagamo, kajti primer Repovža je preprost. Kontekst začetnega stavka »Zdi se mi zanimivo, da se postavlja začetek teh dogodkov v leto 2007; začeli so se zdavnaj prej in danes, to kar poslušamo danes, je posledica neke popolnoma konfuzne situacije, ki je nastala znotraj, znotraj hiše Delo«, je bil uporabljen kot dokaz v prid temu, da so se medijski pritiski začeli znotraj le ene časopisne hiše in da so (potencialno) nanjo omejeni. Začetni del stavka ni relevanten, saj dejstvo, da so se pritiski na medije začeli pred letom 2007, za dokazovanje prisotnosti pritiskov ni zanimivo za nobeno stran: ne tisto, ki taji pritiske in ne tisto, ki jih dokazuje (sicer nekoliko odvisno od določitve tistega »pred« - denimo pred 2004 bi spet imelo jasen pomen). Nadaljevanje stavka pa pove, kdo je izvajal pritiske: »In drži, kar pravi gospod Frankl, v tem smislu, da je tukaj lastnik Dela, pač, za neko obdobje posodil Delo vladi, v zameno za nek spodoben paket delnic Mercatorja«. Pritiske in prisvajanje medije je torej izvajala Janševa vlada in to je jasno povedano! Dekontekstualizacija se je zgodila s pomočjo zamolčanja tega dejstva.

»Kakšno je okolje teksta, je odvisno od primera do primera, zato o tem ni mogoče načelno govoriti,« je poudaril. »Če je povzet stavek in so v stavku izvirna ločila ter je stavek v narekovajih, potem ne more nihče nič,« je razložil.

Naš komentar: katastrofa od izjave! Narekovaji in »povzemanje stavka« še ne jamčijo kontekstualne avtonomije, to smo jasno navedli tudi na primeru Šurca, Severja in drugih. Vzemimo le en primer dekontekstualizacije, tisti najbolj trivialen, s pomočjo zamolčanja negativne vsebine. Primer iz slovesnega govora dr. Paedagogusa:

»Igor Grdina je dvojni doktor, slovenščine in zgodovine. Na zgodovino se ne spozna, pojma nima. Na slovenščino in komentiranje citiranja zunaj konteksta se spozna kot krava na kotalke. Za izjemne zasluge na področju raziskovalnega dela v sferi slovenščine in zgodovine si ddr. Grdina zasluži in prejme nagrado častnega viteza g. Janeza Janše.«

Povzetek obrazložitve, kot jo preberemo v STA, bi bil lahko: »Dr. Paedagogus je povedal: /Za izjemne zasluge na področju raziskovalnega dela v sferi slovenščine in zgodovine si ddr. Grdina zasluži in prejme nagrado častnega viteza g. Janeza Janše./« Če je dr. Grdina zadovoljen, smo tudi mi! Izjava ni vzeta iz konteksta. Kot pravi ddr. Grdina sam, namreč »če je povzet stavek in so v stavku izvirna ločila ter je stavek v narekovajih, potem ne more nihče nič.«

Naj citirani sam dokazuje, da je to drugače oziroma, da je stavek iztrgan iz konteksta, še meni profesor na FF.

Naš komentar: katastrofa. Naj se obtoženi sam brani, če se mu je zgodila krivica! Kot da ni na nas, da bi krivice sistemsko preprečevali. Le zakaj bi apelirali na poštenost pri citiranju in obtoževanju, bo že sam poskrbel za svojo zaščito!

»Je recimo Mladina kdaj, ko je citirala govor predsednika vlade, njegov govor navajala v celoti,« se je še vprašal Grdina in dodal, da isto velja tudi za Mladino.

Naš komentar: če pustimo potencialno cinično ost ob strani, je tole [argumentacijski »tudi ti«](#). Katastrofa.

Poudaril je še, da se od tistega, ki citira, pričakuje tudi spoštovanje duha celotnega teksta; »torej da ni spremenjen smisel«. Če do tega pride, je po Grdinovem mnenju prav, da ima prizadeti možnost za pojasnilo.

Naš komentar: kanček upanja še obstaja! V obliki poziva k etiki citiranja. Imeti možnost za pojasnilo? Mar ni malo prej bilo rečeno »Naj citirani sam dokazuje«. Očitna je ta etika dopuščanja demantijev poljubna in stvar dobre volje tistih (medijev), ki bodo takšne lamentacije dekontekstualiziranih avtorjev voljni poslušati!

»Vsak politik sicer rad reče, da se je nerodno izrazil ali da ga je novinar slabo razumel,« je dodal.

Naš komentar: tole lahko zveni kot insinucija: tako kot politiki se tudi novinarji radi izvijajo iz primeža obtožb, pa vendarle so krivi.

Sklep: da ne bi ugotovili, da sta se gospoda profesorja po zapisu STA prijela za glavo zato, ker so bile njune izjave iztrgane iz konteksta! To bi bila prava in pravična lekcija zanju!

EFJ in Liberalna akademija deležna cenzure?

12.01.2008 ob 13:16

[Vest o hudih obtožbah EFJ na račun slovenske vlade](#) se ni uspela uvrstiti ne v današnje tiskano Delo in ne Večer. Če sta oba časopisa uravnotežena ali celo antivladna, kot govorijo v vladi in kot kažejo Makarovičeve raziskave, kako razložiti takšno najnovejšo tradicijo neprofesionalizma in prikrievanja vladnih ali lastnih napak in nedoslednosti? Ali gre (znova) le za šlamparijo? Prav tako današnji in včerajšnji mediji z izjemo STA niso objavili izjave IO Liberalne akademije, ki se je odzval na izjavo Whita in Repovža; objavili jo bomo v kratkem.

Še nekaj zapisov v včerajšnjih spletnih medijih (za končno citiranje smo čakali na današnji dan, a se je zgodilo zgornje): [24ur.com](#), [Delo.si](#), [RTVS](#), [STA/Siol](#). Tu je denimo današnja objava [v tiskanem Dnevniku](#).

Zanimivo je tudi včerajšnje dvajsetsekundno poročilo v dnevniku (19.00) RTVS. Tole so prebrali:

Evropska zveza novinarjev se je kritično odzvala na potezo UKOM, ta je tujim novinarjem posredoval citate slovenskih novinarjev o medijski svobodi. Zveza je slovensko vlado obtožila, da je s piarovskimi želela prikriti poskus vplivanja na medije. UKOM odgovarja, da so na željo tujih predstavili stališče vlade ter ga podkrepil z najnovejšo raziskavo o medijski svobodi, ki jo je pripravila Fakulteta za uporabne družbene študije. V njej je zapisano, da vlada v rokah nima vzvodov, ki bi omogočali učinkovit pritisk na medije.

Manjkajo poudarki o manipulaciji, o očitku glede zavračanja ustanovitve medijske komisije, o padcu na testu vodenja EU!

Še poudarki iz vesti STA, za primerjavo s poročilom RTVS in sicer:

Evropska zveza novinarjev (EFJ) je slovensko vlado obtožila, da se želi s piarovskimi prijemi izviti iz težav znotraj Evropske unije zaradi spornih trditev, da se doma vmešava v novinarsko svobodo.

Slovenska vlada naj bi s piarovsko kampanjo, usmerjeno na predstavnike tujih medijev, želela preusmeriti pozornost z domačih težav. EFJ tudi pravi, da vmešavanje politike v slovenske medije meče senco na slovensko predsedovanje EU.

"Slovenija je padla na prvem evropskem testu sposobnosti vodenja"

"Vlada se ne more izviti iz boleče resnice, da sta vlada in politika na neprimeren način vplivali na delovanje slovenskih medijev," je dejal generalni sekretar IFJ Aidan White. "Slovenija je padla na prvem evropskem testu sposobnosti vodenja, saj ni uspela pokazati, da se je pripravljena odkrito in iskreno soočiti z resnimi vprašanji o lastnem spričevalu na področju ravnanja z mediji in novinarji," je dodal White.

Pretiran in nesprejemljiv odziv na peticijo zoper cenzuro

EFJ obenem kot pretiranega in nesprejemljivega označuje odziv vlade na peticijo zoper cenzuro in politične pritiske na novinarje v Sloveniji, ki jo je podpisalo 571 novinarjev. "Novembra je premier Janez Janša kot zaroto laži zavrnil peticijo, ki izraža iskreno zaskrbljenost med slovenskimi novinarji. Ta teden pa je lokalne medije obtožil, da škodijo mednarodnemu ugledu Slovenije. Resničen neuspeh vlade pa je ta, da ne želi prevzeti odgovornosti za svoja dejanja," je še izjavil White.

Vlada zavrnila ustanovitev neodvisne preiskovalne komisije

EFJ zatrjuje, da je bila pripravljena podpreti neodvisno preiskavo o obtožbah novinarjev, a je vladajoča koalicija 11. decembra zavrnila ustanovitev neodvisne preiskovalne komisije. Po navedbah EFJ je dodaten prikaz neuspeha vlade, da se sooči s kritikami, četrtkov protest Društva novinarjev Slovenije (DNS), ker naj bi si urad vlade za komuniciranje (UKOM) v gradivu o medijih v Sloveniji, ki so ga dobili tuji novinarji, "privoščil" manipulacijo s citati.

EFJ: Vlada se izogiba Slovincem povedati resnico

"Vlada izkrivlja dejstva, se izogiba Slovincem povedati resnico in želi evropski javnosti zamegliti pogled na lasten odnos do medijev. Gre za sramoten začetek nečesa, kar naj bi bilo trenutek največjega ponosa v demokratični zgodovini Slovenije," izjavo EFJ zaključuje White.

Ukom zavrača očitke

Urad vlade za komuniciranje zavrača vse očitke, da bi s posredovanjem gradiv o medijski svobodi skupini tujih novinarjev, ki so bili v začetku tedna na obisku v Sloveniji, kakorkoli zavajal javnost. Novinarji so med svojim obiskom večkrat izrazili željo po dodatnih informacijah glede novinarske svobode v Sloveniji, predvsem pa jih je zanimalo stališče vlade na navedene očitke, pojasnjujejo na Ukomu.

Želeli so tudi vedeti, če je bila o tem že narejena kakšna strokovna analiza. Ukom je predstavil stališče vlade ter ga podkrepil z najnovejšo raziskavo o medijski svobodi, ki jo je pripravila Fakulteta za uporabne družbene študije. V tej raziskavi je jasno zapisano, da vlada v rokah nima instrumentov, ki bi omogočali učinkovit pritisk na medije, so pojasnili.

Slovenska laž za evropske novinarje, ki se je ne bi sramoval niti Goebbels

12.01.2008 ob 20:12

[Včerašnji zapis v Večernjem listu.](#)

Medijske slobode

Neobičan poklon novinarima akreditiranim u EU

Slovenska laž za evropske novinare

Slovenska je vlada gotovo 60 stranih novinara akreditiranih pri EU u Bruxellesu početkom tjedna pozvala u Ljubljano da ih upozna sa slovenskim predsjedanjem EU i u njihove hotelske sobe dostavila mapu s građom kojom dokazuje da u Sloveniji vlada potpuna medijska sloboda.

Zbunjujući papiri

Vrativši se iz Slovenije novinari su utvrdili da pred sobom imaju analitičke materijale i citate slovenskih kolega, koji o medijskim slobodama govore drukčije od već poznate novinarske peticije koju je potpisao 571 slovenski novinar, a govori o vladinim pritiscima na medije.

Predsjednik Društva slovenskih novinara i urednik Mladine Grega Repovž, objašnjava da je za tu građu doznao tek kad ga je nazvao kolega iz Bruxellesa i začuđeno pitao otkud toliko odstupanje u mapi navedenih njegovih stajališta od prethodno izrečenih stavova.

Potom se ispostavilo da je vladin ured za komuniciranje s novinarima iz Bruxellesa servirao istrgnute citate novinara i urednika listova Dnevnik i Delo.

Urednik Dnevnika Miran Lesjak tvrdi da je iz njegove izjave u jednoj televizijskoj emisiji o tome da "on osobno i urednici Dnevnika nisu bili izloženi političkim pritiscima kakvima su bili izloženi urednici drugih glasila", ali je istrgnut dio citata u kojem kaže da su "svi urednici u ostalim medijima, koji su nekoć bili autonomni, smijenjeni".

Dodatne informacije

Lesjak kaže kako je zgrožen takvom manipulacijom koje se ne bi posramio ni Göbbels. Glasnogovornik slovenske vlade Valentin Hajdinjak objašnjava da su novinari iz Bruxellesa postavljali pitanja vezana za medijske slobode u Sloveniji, pa su im oni pripremili nešto više informacija.

[Makarovič in Tomšič predstavila svojo ekspresno raziskavo o medijski svobodi \(3\)](#)

12.01.2008 ob 21:36

Na FUDŠu izumili uravnoveženost in njen koeficient

Nadaljujemo z našo predstavitevijo rezultatov famozne študije ([naš prvi](#), [naš drugi](#) zapis).

Uravnoveženost, ta razvpiti medijski slogan novih oblastnikov, v študiji nastopa izrazito ekvivokacijsko. Enkrat pomeni nekaj, drugič pomeni nekaj drugega. Kot prvi kriterij preštevanja uravnoveženih komentarjev navajajo politični (str. 13). Kot drugi idejno nazorski (str. 14). Žal obojega niti ne ločujejo zmeraj. V prvega spadajo rubrike provladnost, proopozicijskost, antivladnost, antiopozicijskost (v čem naj bi bile razlike med njimi, kdaj drugič). K njim je dodana uravnoveženost (na str. 31). Na isti strani beremo, da uravnovežen komentar pomeni tudi to, da se do vlade avtor zapisa ne opredeljuje! Uravnoveženost je torej hkrati ekvilibrij pozitivnih in negativnih vidikov, pa tudi odsotnost teh! Izjemno sporno izhodišče, ker s tako definicijo lahko kot uravnoveženo stališče izmerimo karkoli, kar ne vsebuje opredelitve, četudi se avtor sploh ni želel opredeljevati!

Kot drugi kriterij navajajo nazorski, torej levo, desno, nevtralnno. Kasneje v študiji postane jasno, da je nevtralnno bolj ali manj sinonim za uravnoveženost. Politična uravnoveženost je ista kvaliteta mere kot nazorska nevtralnno. Težava nastopi, ker se ta dva nivoja večkrat pomešata, zato tudi izraza nastopata izmenjujoče. Še večja je, ker je uravnoveženost velikokrat napisana pod narekovajem, zato ne vemo, kaj pomeni »uravnoveženost« in kaj uravnoveženost.

Če torej naštejemo po vrsti, ima uravnoveženost naslednje pomene: enkrat pomeni sinonim za nazorsko nevtralnno (verjetno v smislu: avtor ne izkazuje idejne pripadnosti neki nazorski opciji), drugič za politično (v smislu: komentator si prizadeva, da bi karal vlado, a hkrati tudi opozicijo), tretjič pa kvantiteto (v smislu: vesti so strukturirane uravnoveženo glede na podatke). Obstaja še četrti vidik, tudi kvantitativni, po katerem so takšni dnevnik: "»V tem smislu se dnevnik gibljejo od velike uravnoveženosti (Večer), do močne in konsistentne protivladne usmerjenosti (Dnevnik)«, so dejali na konferenci." No, teh štirih nivojev avtorji ne opredelijo in diferencirajo, to smo storili sami, da bi opozorili na potrebo ločevanja.

Ekvivokacija uravnoveženosti je sporna že po sebi, ker prinaša zmedo, ker se jo meri vsepovprek, namesto v vsaki kategoriji posebej. Posebno poglavje je seveda, kako jo sploh prepoznati in izolirati kot uravnoveženost. In še to. Avtorji se sklicujejo na Janis-Fadnerjev koeficient uravnoveženosti (str. 37, 38):

Za preglednejšo podobo medijskega odnosa do aktualne vlade v najširšem smislu, kot se ta odraža skozi uredniške komentarje si lahko pomagamo s klasično mero, kot je Janis-Fadnerjevim koeficient uravnoveženosti (o tem glej: Adam et al. 2006; Splichal 1990; Pollock et al. 2001, Bansal in Clelland 2004; Deephouse v Bansal in

Clelland 2004). Gre za mero, ki se giblje med -1 , kadar je odnos do določenega pojava popolnoma negativen in 1 , kadar je odnos do tega pojava popolnoma pozitiven. Vrednost 0 pomeni popolno uravnoteženost, kar lahko izhaja bodisi iz izrazite prevlade nevtralnih sporočil, bodisi iz zelo podobnega števila pozitivnih stališč na eni in negativnih stališč na drugi strani. Za potrebe izračuna Janis-Fadnerjevega koeficienta smo nekoliko poenostavili klasifikacijo prevladujočega odnosa do vlade, tako da smo poleg nevtralne ocene dobili dve nasprotujoči si kategoriji: v prvo od njiju smo šteli komentarje, ki so provladni ali antiopozicijski, v drugo pa komentarje, ki so antivladni ali proopozicijski. Ker je referenčna toka, glede na katero se stališča oblikujejo, v veji meri vlada kot pa opozicija (saj je tudi slednja primarno opozicija vladi), smo kot pojav glede na katerega opredeljujemo Janis-Fadnerjev koeficient izbrali vlado. To pomeni, da afirmativna stališča do vlade prispevajo k pozitivnim, odklonilna stališča do vlade pa k negativnim vrednostim Janis-Fadnerjevega koeficienta.

Toda žal v literaturi ne obstaja noben koeficient uravnoteženosti! Tega si kot svoj raziskovalni izum lahko pripiše FUDŠ, če se bosta izvorna avtorja strinjala. Oba sta znotraj psihometrike izumila namreč nekaj, kar se imenuje »Janis-Fadner coefficient of imbalance«.

Medtem ko so se [v Večeru ponosno razglasili za uravnotežene](#), se težave z njo vlečejo že ves čas od njenega nastanka. Enkrat je uravnoteženost horizontalna in notranja (znotraj istega časopisa), drugič vertikalna in zunanja (velja za medijsko krajino). Ker avtorji raziskave ne vedo, kaj bi z njo, jo na nekaj mestih imenujejo celo za uravnovešenost, ki je prej kot ne psihološki pojem.

[Nezaželena kritika – intervju za Deutschlandradio o svobodi medijev pri nas](#)

13.01.2008 ob 17:36

[Celoten prepis članka](#) (seveda tudi v avdio formatu) in spodaj:

Kritik unerwünscht

In Slowenien fürchten Journalisten um die Pressefreiheit

Von Felix Hügel

Entlassungen wegen unliebsamer Äußerungen und Kürzung der Anzeigengelder für regierungskritische Medien: In dem vermeintlichen Musterland der EU, Slowenien, scheint es um die Pressefreiheit nicht besonders gut bestellt. Deshalb haben Journalisten nun eine Kommission gefordert, die eine vermeintliche Medienzensur durch die Regierung genauer untersucht.

Seit 36 Jahren arbeitet Sandi Frelih als Redakteur für das nationale Radio Sloweniens. Seit einigen Wochen versteht er die Welt nicht mehr. Er wurde von seiner Position als Redakteur der Sendung "Studio um 17 Uhr" abberufen.

Frelih hatte sich geweigert, den Parlamentsabgeordneten Branko Grims von der Regierungspartei SDS kurzfristig in seine Sendung über die Änderung des slowenischen Schulgesetzes einzuladen. Dies habe sein Chefredakteur von ihm verlangt.

"Wir hatten alle Probleme und Aspekte dieses Gesetzes abgedeckt und ich werde nicht erlauben, dass er herkommt, und wenige Minuten vor dem Start der Sendung bekam ich eine Anordnung von meinem Direktor, dass ich diesen Abgeordneten in meine Sendung lassen muss, und das wurde zu einem Problem zwischen mir und meinem Direktor."

Sandi Frelih wurde nach dem Vorfall auf den Posten eines journalistischen Anfängers im Radio versetzt. Auch über die slowenische Präsidentenwahl habe er nun nicht mehr berichten dürfen.

Für die Medienexpertin Brankica Petkovič vom regierungsunabhängigen Mirovni-Institut in Ljubljana ist dies kein Einzelfall. Sie sieht dahinter eine Strategie der konservativen Regierung um Premierminister Janez Janša.

"Es gibt keine politische Gruppierung in Slowenien, die wirklich versteht, was Pressefreiheit bedeutet. Aber das Problem ist, dass vor allem die rechten Gruppierungen behaupten, und einige tun das sogar sehr offen, dass man, wenn man die Wahlen gewinnt, das Land führt, und das bedeutet, dass man alles anführt. Deshalb sollen auch die Medien darauf Rücksicht nehmen."

Kurz nach der Machtübernahme 2004 hatte die Regierung ein neues Rundfunkgesetz erlassen, das der Parlamentsmehrheit Einfluss über den Programmrat des nationalen Radios und Fernsehens gab, so Petkovič. Die Regierung habe daraufhin alle wichtigen Posten mit eigenen Leuten besetzt.

Aber auch durch andere Mittel beeinflusse die Regierung die slowenischen Medien, zum Beispiel durch die Verteilung der Werbegelder der Staatskonzerne. Kritischeren Medien wie der Tageszeitung Dnevnik oder dem Wochenblatt Mladina würden die Werbeeinnahmen entzogen.

Auch ein weiterer Vorwurf belastet die Regierung: Sie habe den staatseigenen Supermarktkonzern Mercator unter Wert an die Brauerei Pivovarna Laško verkauft. Laško ist Hauptanteilseigner der großen Tageszeitungen "DELO" und "Večer". Der Konzern habe der Regierung im Gegenzug Einfluss auf deren Redaktionspolitik zugestanden. Der Abgeordnete Milan Martin Cvikel saß für die oppositionellen Sozialdemokraten im Untersuchungsausschuss über den Mercator-Verkauf.

"Der Versuch war, nicht nur 'DELO' und 'Večer' zu übernehmen, sondern auch noch 'Dnevnik'. Nachdem Mercator verkauft wurde, gab es einen neuen Direktor bei 'DELO' und einen neuen Chefredakteur, der natürlich zwei Jahre lang einen schlechten Job getan hat. Darum haben die Leser auch 'DELO' den Rücken gekehrt. Und dann haben die Besitzer verstanden, dass sie damit ihr Geld verlieren werden. Also mussten sie einen Schritt zurück und die Politik aus der Redaktion von 'DELO' heraushalten. Und 'DELO' ist mit 'Dnevnik' zusammen wieder die wichtigste Zeitung."

Die Regierung steht unter dem Druck der Journalisten. Deshalb greift die Regierung jetzt die Journalisten an. Sprecher Anže Logar:

"Ich kann nur sagen, dass ich hoffe, dass die Journalisten bald damit aufhören, Politik zu betreiben. In einer besonderen Talkshow im Fernsehen sind die Journalisten zusammen gesessen und haben über die Pressefreiheit diskutiert. Was man dort gesehen hat, war ein Streit, den sich selbst Politiker nicht leisten können. So ein niedriges Diskussionsniveau habe ich noch nie in meinem Leben gesehen."

Besonders kritisch reagiert die slowenische Regierung auf die 571 Journalisten, die eine Petition unterzeichnet haben. Die Journalisten beschwerten sich damit über den starken Einfluss der Regierung auf die unabhängige Berichterstattung. Blaž Zgaga ist einer der Organisatoren dieser Petition. Zgaga schreibt für die Tageszeitung "Večer". Er ist nach eigenen Angaben selbst Opfer von Zensur geworden, als er die Regierung in Artikeln kritisiert hatte.

Zusammen mit dem Journalisten Matej Šurc hat er deshalb die Petition ins Leben gerufen. Doch bisher, so Zgaga, habe sich die Situation der slowenischen Journalisten nicht verbessert.

"Ich hoffe, dass die Petition zu Veränderungen beiträgt; dass die Regierung oder das Parlament eine unabhängige Untersuchung durchführen wird und dass diese unabhängige Untersuchung eventuell Empfehlungen zu Gesetzesänderungen gibt, so

dass jeder Journalist autonom sein wird und als professioneller Journalist schreiben kann, ohne von der Politik oder dem Kapital beeinflusst zu werden.“

Auch Radio-Redakteur Sandi Frelih hat die Journalisten-Petition unterschrieben. Doch um sich selbst macht sich Frelih wenig Sorgen. Er habe sowieso nur noch wenige Jahre bis zur Pensionierung. Er sorgt sich um die jungen Kolleginnen und Kollegen und deren Zukunft im slowenischen Mediensystem.

V Večeru kot vselej naklonjeno RKC

13.01.2008 ob 17:46

[Opozorili smo že na dejstvo](#), da časopis Večer izjemno previdno poroča in še bolj škrtro komentira dogodke okoli odprodaje cerkvenega deleža v T-2. Moralna dilema mora ostati čim manj javna, da bi se ljudstvo čim manj naslajalo. Zdaj nam je novinarsko odgovorna za RKC komunikeje pri Večeru navzlic svoji previdnosti to končno tudi povedala naravnost:

Koliko na cerkveni strani Tibere vedo o tedvajeovski zgodbi, od katere katoliške škofe zdaj boli glava, se ne ve natančno. Da bi bili neinformirani, pa ne gre misliti. In to ne le spričo zavračajočega posega kardinala v Rimu Franca Rodeta, prejšnjega nadškofa in metropolita v Ljubljani, v "ekonomijo greha". V kar je ta dežela privošljivo preimenovala pornografske teve programe, ki so ta trenutek še v (posredni) lasti mariborske nadškofije. In jih pridno gledala naprej. Karkoli v teh krajih že stori Katoliška cerkev, ni prav. Ko se gre podjetništvo, je v isti sapi satanizirana, češ, ali ji proračunska podpora ne zadošča, kje so zlati časi nerazkošne evangelizacije in - po drugi strani - kako da si drzne iz državne blagajne vzeti en sam evro. Ko se ujame v moralno past, da (posredno) služi s tistim, kar ima za hud greh in se proti njemu s prižnice goreče bori (takšna je aktualna zagata podjetne mariborske nadškofije), potem pa se poskuša rešiti vsaj približno cela, je spet narobe. Ta teden smo prestregli nič manj kot začudenost, da se lastniki, cerkveni lastniki, odzivajo na poslovanje podjetja, ki se ne ujema s cerkvenim moralnim naukom.

[Celoten včerajšnji članek Vanesse Čokl](#). Poanta: tudi če gledamo pornografijo, to ni moralni problem za nas, temveč za RKC. Slab argument. Preostala apologetika je dovolj prepoznavna. Težava seveda ni v stališču novinarke, ki ima procerkvena stališča, temveč v tem, da ne daje priložnosti tudi kritičnim pomislekom.

»Medijska cenzura v zgledni deželi EU«

14.01.2008 ob 09:33

Tages Anzeiger je eden največjih švicarskih dnevnikov s 120-letno tradicijo. [Današnji članek](#):

13. Januar 2008, 22:16 – Von Enver Robelli

Medienzensur im EU-Musterland

Journalisten, die entlassen, Artikel, die zensiert werden, dazu wirtschaftlicher Druck: Die Regierung in Slowenien knebelt die Medien.

Eigentlich leben die Slowenen in einer Demokratie. Die Verfassung des EU-Mitgliedslandes garantiert die Meinungsfreiheit und die Bürgerrechte. Der Zwergstaat zwischen den Alpen und der Adria führt seit zwei Wochen den EU-Vorsitz, die Slowenen werden nicht zu Unrecht als Musterschüler Osteuropas gelobt, die Wirtschaft blüht, auf dem Balkan sind slowenische Firmen gross im Geschäft.

Doch der Schein trügt. «Es ist etwas faul im Staate Slowenien», sagt der Journalist Blaz Zgaga. In Slowenien stehe nichts weniger als die Pressefreiheit auf dem Spiel. Seit die Mitte-rechts-Regierung von Premier Janez Jansa («slowenischer Putin») vor knapp vier Jahren mit dem Anspruch angetreten ist, das Land unter konservativen Vorzeichen zu erneuern, steigt der Druck der Staatsmacht auf die Medien. «Regierungskritische Artikel werden nicht mehr veröffentlicht oder von leitenden Redaktoren ohne Erlaubnis der Autoren verändert. Investigativer Journalismus ist nicht mehr möglich», beklagt sich Zgaga, der für die in Maribor erscheinende Zeitung «Vecer» schreibt.

Inszenierte Grenzzwischenfälle?

Der 34-Jährige gilt als einer der bestinformierten Journalisten Sloweniens und hat in der Vergangenheit über mehrere Geheimdienstaffären und Skandale berichtet, die Regierungschef Jansa in Verruf brachten. Vor den Wahlen im Herbst 2004 soll Jansa als Oppositionsführer in Absprache mit dem kroatischen Regierungschef Ivo Sanader Grenzzwischenfälle in der Bucht von Piran inszeniert haben.

Danach konnte sich Jansa als Patriot aufspielen, der für die Interessen seines Volkes kämpfe. Die Gespräche der beiden Politiker hatte der slowenische Auslandsgeheimdienst abgehört. Darüber dürfen Zgaga und seine Kollegen aber nicht mehr berichten. Kaum an die Macht gekommen, habe Jansa eine informelle und einflussreiche Entscheidungs pyramid in den Medienhäusern aufgebaut, sagt Zgaga. In der amtlichen Nachrichtenagentur STA wurde im vergangenen Frühling beispielsweise die Pressesprecherin Jansas als neue Direktorin eingesetzt, die für eine regierungsfreundliche Berichterstattung sorgt. Aus Protest gegen die Zensur haben mehrere Journalisten die Agentur verlassen.

Gegengeschäfte

Noch dramatischer wendete sich das Blatt bei der Tageszeitung «Delo». Wichtigster Aktionär der Zeitung ist die Brauerei Lasko, die dank guter Verbindungen zu Jansa auch die Staatsanteile der grössten slowenischen Handelskette kaufen konnte. Als Gegenleistung habe die Brauerei der Regierung die Kontrolle der Zeitung überlassen, lautet der Vorwurf. In den vergangenen Monaten wurden Dutzende regierungskritische «Delo»-Journalisten entlassen oder versetzt. Gleichzeitig stornierten staatlich kontrollierte Firmen ihre Anzeigen. Mehrere Zeitungen verloren daraufhin an Auflage und kämpfen jetzt ums Überleben. Im Herbst unterzeichneten 571 Journalisten eine Petition gegen die Einschränkung der Medienfreiheit. Jansa sprach von einer Kampagne linker Kreise. Doch inzwischen bestätigt selbst seine langjährige Vertraute Andrijana Starina Kosem die Eingriffe der Regierung. Die frühere Staatssekretärin im Wirtschaftsministerium wurde Vorsitzende des Aufsichtsrates bei «Delo» und hätte die Zeitung kontrollieren sollen. Kaum im Amt überwarf sie sich mit dem Regierungschef und deckte die Druckversuche Jansas in einem öffentlichen Brief auf. Nun darf «Delo» vorsichtig die Regierung kritisieren. «Wir sehen endlich Licht am Ende des Tunnels», erklärt Zgaga. Andere Kritiker hoffen, dass Jansa bei den Parlamentswahlen im Herbst endlich abgewählt wird.

Anže Logar postal ime tedna in zmagovalec brez enega klica v živo

14.01.2008 ob 14:00

Današnje ime tedna na Valu 202 je mag. Anže Logar. Gospoda v.d. direktorja Urada vlade za komuniciranje poznamo po tem, da se je angažiral v manipulaciji s tujimi novinarji. O njem in tem smo že pisali. Kaj je bilo presenetljivo v njegovi kontaktni predstavitvi okoli 12. ure? Veliko. Malo manj njegove ponovljene sprevržene besede, češ da morajo novinarji stati za svojimi besedami. Tistimi, katerih stavke je iztrgal iz konteksta in jih zapakirane dostavil v hotelske sobe bruseljskih dopisnikov.

Še bolj presenetljivi je bil sam izid. Javno za Logarja ni glasoval **nihče**. Klicev je bilo okoli 20. Ampak vseeno je zmagal s 56 odstotki. V SMS glasovanju, nekaj manj kot 90 glasov, je bil šele tretji, za Sašom Pečetom in Anžetom Kopitarjem. Na koncu je prejel 231 od 409 skupnih glasov. Dovolj za končno zmago!

Na novinarjevo sumnjičavo povpraševanje po tem, zakaj in od kod je nenadoma prejel več kot 200 glasov, Logar ni znal odgovoriti. Pač pa je povedal, da nima časa spremljati spletnih forumov.

[Več kot 100 tujih odmevov na drugo pismo slovenskih novinarjev](#)

15.01.2008 ob 16:31

Spodaj objavljamo povezave na več kot 100 zapisov, pretežno že o drugem pismu glede stanja medijske svobode pri nas, ki sta ga v svet poslal novinarja Blaž Zgaga in Matej Šurc konec lanskega leta ob začetku predsedovanja Slovenije Evropski uniji. Listo sproti ažuriramo, zajema le spletne objave in seveda ni dokončna: vse objave je mogoče najti na tem blogu v iskalniku.

[New York Times](#), [International Herald Tribune](#), [Washington Post](#) (dodatno), [Boston Globe](#), [New Zealand Herald](#), [Portland Tribune](#), [Canada.com](#), [MSNBC](#), [RealTime](#), [UK News](#), [Asia News](#), [Au.News](#), [Netscape Webcenter](#), [Channels](#), [BeavertonValleyTimes](#), [EirCom](#), [Tiscali News](#), [Javno.com](#), [Entertainment Yahoo](#), [Reuters](#), [FrontNews](#), [Gazeta](#), [STNN](#), [US Daily](#), [MSN News](#), [Times of Malta](#), [Swiss Info](#), [Gateway](#), [LocalNewsDaily](#), [EastCounty](#), [SWCommConnection](#), [Outlookonline](#), [Sherwoodgazette](#), [Sandypost](#), [Estacadanews](#), [Oregon](#), [The Bee News](#), [Kuwait Times](#), [Gulf Times](#), [BT Com](#), [Lakeoswegor](#), [RegularCourier](#), [LifeStylesNorthWest](#), [Aktualne CZ](#), [Aktualne SK](#), [Terra](#), [JydskeVestkysten](#) (Danska), [B.T.](#) (Danska), [Deutschlandfunk](#) (Nemčija), [New Europe](#), [The European Weekly](#), [ANSA v MatesMaster.com](#), [Politiken](#) (Danska), [Folketidende](#) (Danska), [Metroexpress](#) (Danska), [Seog Hoer](#) (Danska), [Sermitsiaq](#) (Grenlandija), [Bornholmstidende](#) (Danska), [Skivefolkeblad](#) (Danska), [Jyllands-Posten](#) (Danska), [Viborg-Folkeblad](#) (Danska), [Amagerbladet](#) (Danska), [Stiften](#) (Danska), [Berlingske-Tidende](#) (Danska), [TV2/Fyn](#) (Danska), [Nordjyske](#) (Danska), [Fyns Amts Avis](#) (Danska), [Kristeligt-Dagblad](#) (Danska), [Venstrebladet](#) (Danska), [Dagbladetonline](#) (Danska), [Midtjyllandssavis](#) (Danska), [Die Tageszeitung](#) (Nemčija), [Schattenblick](#) (Nemčija), [Evenimentul Zilei](#) (Romunija), [Muszakiforum](#) (Madžarska), [Brazda](#) (Bosna in Hercegovina), [Editia Speciala](#) (Romunija), [Die Presse](#) (Avstrija), [Asvet](#) (Slovaška), [RBTF Eurovision](#) (Belgija), [Ezilon.com](#), [AdnKronos](#) (Italija), [Danas](#) (Srbija), [Expres](#) (Romunija), [Deutsche Welle](#) (Nemčija), [Deutsche Welle 2](#) (Nemčija), [EU2004.hu](#) (Madžarska), [Courrier International](#) (Francija), [Novi list](#) (Hrvaška), [AFP](#) na Eubusiness (Francija), [IPS](#) na Terraviva, [Evz](#) (Romunija), [Cronica Romana](#) (Romunija), [Euvonal](#) (Madžarska), [Euractiv](#) (Slovaška), [Nol](#) (Madžarska), [European Journalism Center](#), [Ekathimerini](#) (Grčija), [EUobserver](#) (EU), [Croatianregions](#), [Europa-nu](#) (Nizozemska), [Plus1den](#) (Slovaška), [Lol](#) (Bosna in Hercegovina), [RadioQ](#) (Bosna in Hercegovina), [AFP/Newsroom.de](#) (Francija/Nemčija), [Business.rol](#) (Romunija), [Allpress](#) (Romunija), [Ziare](#) (Romunija), [Expres \(2\)](#) (Romunija), [Euvonal](#) (Madžarska).

Ocena medijske neodvisnosti po Freedom House znova padla

16.01.2008 ob 11:39

Kot vse kaže, bodo današnje vesti o [poročilu Freedom House](#) za prejšnje leto v slovenskih medijih deležne superlativov ([tule je v današnjem spletnem Večeru](#)), videli pa bomo, kako bodo omenjali del, ki govori o neodvisnih medijih:

Independent Media. The Slovenian Constitution protects freedom of the press and other media. The Law on Access to Information of a Public Nature enables access to all public information. The Slovenian Association of Journalists is an active element of the civil society. There are three major daily newspapers with a long history and two major television organizations. At the local level, there are numerous radio and television stations. RTS is a state-owned institution, while the commercial POP TV and local radio and television stations are privately owned. Print media are also privately owned. Media ownership is moderately interlocked, which may lead to excessive concentration. Slovenian media enjoy sound legal protections, and the penalties applied by courts for irresponsible journalism are not excessive. Journalists still face occasional victimization by powerful figures, mostly from the political and economic spheres. The media are not completely free of interference by the government and private owners. The Roman Catholic Church controls an influential radio station and a weekly newspaper, and changes at RTS indicate the influence of the Catholic Church on programming since the last elections. The Italian and Hungarian national minorities are assured special programming on RTS in their native languages. Owing to indications of increasing interference by political, private, and state actors in editorial independence and newsgathering functions, Slovenia's independent media rating worsens from 1.75 to 2.00.

Rejting neodvisnosti medijev torej pada že tretje leto zapored: iz 1.50 na 1.75 na zdajšnjih 2.00 (višja ocena je slabša).

O poročilu te ugledne hiše smo že velikokrat pisali, nazadnje po tistem, ko je z njenim zadnjim [manipuliral dr. Matevž Tomšič, glede poročanja o vmešavanju vlade, politični zlorabi poročila](#). [Vse omembe](#) na tem blogu.

Süddeutsche Zeitung o slovenskem Putinu in peticiji

16.01.2008 ob 18:50

[Süddeutsche Zeitung](#) ni treba posebej predstavljati. Današnji članek v njem z naslovom "Odpustiti ali premestiti" o medijski situaciji v Sloveniji: o Blažu Zgagi, peripetijah z Delom, slovenskem Putinu, nečem gnilem v deželi slovenski, novinarski peticiji in luči na koncu medijskega tunela.

[Slika.](#)

V evropskem parlamentu o peticiji in ravnanju predsedujoče EU

17.01.2008 ob 13:28

Takole o včerajšnji razpravi v evropskem parlamentu [poroča današnji Dnevnik](#):

Tako je poslanec iz Danske Jens-Peter Bonde (Neodvisnost/Demokracija) opozoril na stanje na področju svobode medijev v Sloveniji in novinarsko peticijo ter Janši očital, da ne spoštuje neodvisnosti medijev. Na peticijo je opozorila tudi Mojca Drčar Murko (ALDE/LDS). Diskreditacija podpisnikov peticije v evropski javnosti s pomočjo njihovih iz konteksta iztrganih izjav je neposrečeno dejanje, dolžnost predsedujoče države EU pa je, da se njeni predstavniki vsebinsko soočijo s trditvami in dokazi iz peticije, je poudarila. Poslanka Zelenih, Nizozemka Elly de Groen-Kouwenhoven, je izrazila zaskrbljenost, ker s strani slovenske vlade že dlje časa čaka odgovor na vprašanje, zakaj Slovenija ni gostovala mednarodne konference o Romih.

Še dva odlomka, [prvi](#) in [drugi](#), iz nastopov poslanke Mojce Drčar Murko, drugi iz nadvse kritičnega Jens Petra Bonda (poudarki so naši):

Mojca Drčar Murko (ALDE). – Gospod predsednik vlade, pozdravljam poudarke, ki ste jih danes namenili človekovim pravicam. Kot liberalna poslanka iz Slovenije in nekdanja novinarka menim, da sta svoboda izražanja in svoboda tiska najpomembnejši človekovi pravici. Prav zato bi želela ob tej priložnosti, svečani priložnosti, opozoriti, da je peticija, s katero zdaj kar četrtnina vseh slovenskih novinarjev protestira proti odkritim in prikritim pritiskom nanje, zelo resna stvar.

Diskreditiranje podpisnikov v javnosti s pomočjo njihovih, iz konteksta iztrganih izjav, s katerim se jih želi predstaviti kot neverodostojne osebe, pa je neposrečeno dejanje. Mislim, da je dolžnost predsedujoče države Evropski uniji, da se njeni predstavniki soočijo, vsebinsko, s trditvami in dokazi iz peticije.

Jens-Peter Bonde, on behalf of the IND/DEM Group. – Mr President, I should like to thank the President-in-Office for the nice visit we had to Slovenia before Christmas. President-in-Office, I hope you will lead the European Council better than you led the meeting group leaders had with you: you took most of the speaking time yourself and you said nothing we did not know in advance; you did not allow your ministers, whom I would expect to know their subjects, to answer most of our questions; and you did not send the answers in writing afterwards. A parliament also contains an opposition with certain rights.

Yesterday I received a petition from 571 Slovenian journalists criticising you for not respecting their press freedom. Will you allow an independent investigation?

Last week you were reported to have asked Portugal to cancel the possible referendum supported by most Portuguese voters. May I remind you of the existing Nice Treaty, which requires you to take all decisions as close to citizens as possible?

To cancel a referendum is a violation of this article. Member States can be criticised but not punished, because ratification is still a national competence. The behaviour of a presidency and the European Commission is a Community affair. You have to respect the national ratification procedures. If you say something, you should remind Member States of the joint legal obligation to legislate as close to the citizens as possible.

You violate the Treaty, and so does the European Commission when it does not behave as guardian of this Treaty article. You are part of a political agreement among prime ministers to avoid a referendum. This agreement is a violation of the Treaty. The Commission should have protested it instead of supporting the attempt to avoid the peoples of Europe. Read Article 1 of the Treaty on European Union once more: 'Decisions are taken as openly as possible and as closely as possible to the citizen'. What a wonderful sentence that would be, if it were implemented!

The Lisbon Treaty was decided in as closed a way as possible and as far away as possible from the voters. Now it seems that only Ireland can save our European democracy. But the Council could at least publish a consolidated version of the Lisbon Treaty, so that you would be able to read what you have signed. On 17 December 2007, Hungary signed a text it had not even received!

This is not a way to decide close to the citizens or the Members of Parliament.

[International Herald Tribune o ignoranci slovenske vlade do komisije in reakciji EFJ](#)

17.01.2008 ob 23:54

Današnja vest »The Associated Press« o stanju slovenske medijske svobode, zaenkrat smo zasledili objave [v International Herald Tribune](#), [MSNBC](#), [European Union News](#). Članek je spodaj.

As Slovenia proudly heads the EU, its journalists say the government stifling media

Published: January 17, 2008

Ljubljana, Slovenia: The tiny, ex-communist nation of Slovenia elbowed its way into the headlines worldwide this month as holder of the European Union presidency.

At home, however, hundreds of journalists claim Prime Minister Janez Jansa's government is curbing the freedom of the press, one of the pillars of Western democracy.

And the International Federation of Journalists has blasted Jansa's administration for trying to "spin its way" out of trouble instead of addressing the concerns.

"The government is ... trying to pull the wool over the eyes of the European public about its attitude to media," IFJ General Secretary Aidan White said in a statement last week. "It is a shameful start to what should be a proud moment in the history of democracy in Slovenia."

Jansa dismisses the accusations and has accused the journalists of "blemishing" the country's image abroad.

It is a surprising twist for the country whose swift shift from a communist to Western-style economy and democracy impressed the West and earned it EU and NATO membership in 2004. On Jan. 1, Slovenia took over the rotating, six-month presidency of the EU.

In October, 571 local journalists signed a petition accusing Jansa of restricting media freedom.

They said that since its election in 2004, Jansa's center-right coalition has established an "informal and influential decision-making pyramid" through media owners — companies run by his allies.

Chief executives, supervisory boards and editors in major media — including the leading daily Delo, the state radio and television and the national news agency — were replaced by those favoring Jansa, said Blaz Zgaga, one of the authors of the petition.

"Professionalism is not important — loyalty is," he told The Associated Press.

The petition, sent to the European parliament and Western governments, said the new editors exercise censorship and journalists critical of the government are being demoted or ignored.

It cited a 2006 internal letter by the deputy Economics Minister at the time, Andrijana Starina Kosem — later leaked to the media — in which she acknowledged having had a duty to "ensure a long-term influence over election of Delo's supervisory board, and therefore its editorial policy."

Ervin Hladnik Milharcic, a leading Slovenian journalist, was one of those affected: he quit Delo in 2006 after editors refused to publish his editorial claiming that political pressure raised self-censorship among reporters, and subsequently demoted him.

Jansa rejects influence over the media. In November, when seeking parliament's vote of confidence, he accused the signatories of the petition of acting without "due care" for the country's interests.

He charged that the opposition and media falsely portrayed Slovenia as similar to the oppressive regime in Belarus in an alleged anti-government campaign.

Parliament recently rejected journalists' request to have an international commission investigate the media situation.

Instead, the government commissioned a survey, which reported last week that there is "no effective government pressure" on the media. The results of the survey were delivered to foreign reporters visiting Slovenia over the weekend — triggering IFJ reaction.

"The government cannot spin its way out of the hard truth that government and politicians have been exercising undue influence on the way Slovenian media work," it said. "Slovenia has failed the first test of leadership in Europe."

FAZ zelo naklonjeno vladi, nenaklonjeno peticiji

18.01.2008 ob 14:34

Konservativni Frankfurter Allgemeine Zeitung (FAZ) [v današnjem zapisu](#) udriha po novinarski peticiji, hvali Janšo, izpostavlja »dve tretjini« nepodpisane večine (ki ima seveda prav), daje priložnost izbranim strokovnjakom za medije (Branetu Senegačniku, Petru Lahu, Urošu Urbasu) in njihovim grotesknim ocenam, novinarje diskreditira kot stare Titove kadre, skratka priložnost za zgodbe o medijski zaroti levice.

Tekst je videti, kot da bi nastal na vladi ali Novi reviji ali pri kakšnem znanem slovenskem pisatelju.

Čeprav STA običajno tuje zapise prezre, se je na FAZ odzvala izrazito ažurno in besedilo [povzela v prevodu, celo v besedi in sliki](#). Pozornega pregleda je vredna vsaka beseda, skupaj z likovno opremo – recimo Julijske Alpe ob sončnem zahodu – ki menda metonimično (metaforično) odraža misel, da je bila »pred letom 2004 medijska scena posuta "z rožnato-rdečim sladkorjem"«. Za anale medijske situacije 2007.

Makarovič uporabil kolumno v Večeru za polemiko

18.01.2008 ob 23:47

Doslej smo že pisali o Makarovičevi in Tomšičevi raziskavi ([1](#), [2](#), [3](#)), pa še bomo. Očitani smo jo, med drugim, tudi interesno konfliktnost. V raziskavi namreč ni mogoče preveriti, katere rubrike (denimo v Večeru) so njeni avtorji vzeli v precep. Dokler tega ne vemo lahko upravičeno sumimo, da sta oba avtorja v čistem konfliktu, saj preiskujeta samega sebe.

No, danes smo deležni še avansiranega problema. Makarovič [v svoji današnji Večerovi kolumni](#) namreč odgovarja kritikom iste raziskave. Svoj prostor v časopisu torej uporablja ali zlorablja za to, da ovrže nekatere ugovore, ki pa se niso pojavili v istem časopisu (tudi če bi se, ne bi bilo dostojno odgovarjati na to v kolumni). Domnevamo, da bo za svojo kritiko prejel celo plačilo v obliki honorarja. To je prvi problem. Drugi problem je vsebina:

Metodologije na tem mestu ne morem poučevati, po drugi strani pa se moram odzvati na konkretne "družbenopolitične" očitke, da ne bi kdo, ki izvira iz raziskave na internetu ne bo utegnil brati, pomislil, da je v teh očitkih karkoli utemeljenega. Prepričanje, da kompetenten bralec ne more razvrščati notranjepolitičnih komentarjev glede na njihov odnos do vlade in opozicije, lahko izrečejo le tisti, ki o raziskovanju medijev vedo res zelo malo. Gre namreč za eno od najbolj ustaljenih metod, na kateri temelji klasična mera, kot je Janis-Fadnerjev koeficient. Tudi raziskave drugih slovenskih raziskovalnih institucij, na primer Mirovnega inštituta, so večkrat temeljile na ugotavljanju (ne)naklonjenosti tega ali onega medijskega besedila, na primer do Romov, pa o tem ni bil nikoli izražen kakšen večji metodološki dvom, čeprav so bile tovrstne metodološko večinoma preprostejše. Še posebno tragikomično pa je protislovje, v katero se kakšen tak "kritik" zaplete: po eni strani odreka usposobljenim raziskovalcem sposobnost, da bi ocenili odnos nekega konkretnega posamičnega besedila do vlade, po drugi strani pa sam misli, da lahko razvršča kar cele ljudi, ki so menda neprimerno bolj kompleksni kot posamezni komentar, glede na to, kakšen odnos imajo do vlade. Kdorkoli lahko po tej "logiki" torej "razkrije" provladnega komentatorja, nihče pa ne more prepoznati provladnega komentatorja. To ni le problem z znanostjo, to je problem z zdravo pametjo.

Makarovič ima prav: »nekorelacija« med odkrivanjem provladnosti komentatorja in provladnosti komentarja je čudna. Ampak le zato, ker jo je podtaknil. Ni jasno, kdo bi trdil, da provladnih komentarjev ni mogoče meriti. No, nekoga smo le našli, ki to trdi: dr. Makaroviča samega. On pravi, da ni mogoče izmeriti korelacije med provladnostjo in pritiski, pa vendarle jih meri: »Vladi naklonjen komentar sam po sebi ni nujno odraz pritiska vlade in obratno.«

In kot smo že napisali: če vladi naklonjen komentar po sebi ni nujno odraz pritiska vlade, čemu sploh raziskava, ki meri provladne, proopozicijske itd. zapise? Kako se to izmeri? Če iz rezultata preštevanja provladnih zapisov ne sledi, da dokazujejo pritisk vlade, potem rezultati niso relevantni za našo tezo. In zakaj smo sploh šli v meritve ob hipotezi dokazati ali bodisi ovreči jo, saj smo s tem zanikali napor raziskave in

obelodanili, da se ničnosti njenih rezultatov celo zavedamo! Drži, da merjenje provladnosti komentarja ni isto kot merjenje korelacije med provladnostjo komentarja in pritiski, toda naloga raziskave je bila prav ta!

Makarovič in Tomšič predstavila svojo ekspresno raziskavo o medijski svobodi (4)

19.01.2008 ob 10:36

[V prejšnjem zapisu](#) smo se dotaknili Makarovičeve polemike s kritiki »njegove« raziskave. V temle na kratko predstavimo nekatere poudarke izbranih kritik. Delni citati so spodaj, celotni v povezavah.

PREMAJHNI VZOREC ANALIZIRANIH ČASOPISOV, NEUSTREZNE REFERENCE IN IZKUŠNJE RAZISKOVALCEV

Milosavljevič [po povzetku STA](#):

Prav rezultate raziskave je problematiziral predstojnik katedre za novinarstvo na Fakulteti za družbene vede (FDV) Milosavljevič. Po njegovih besedah je v Sloveniji okoli 1000 medijev, kar pomeni, da fizična pluralnost obstaja, zato se mu zdi proučevati pritiske zgolj na podlagi analize komentarjev štirih časopisov neustrezno. "Ugotavljati, ali obstaja svoboda in avtonomija na osnovi pisanja štirih časopisov, je bistveno preozko," pluralnosti pa ni mogoče poenostaviti le na politično pluralnost, je poudaril. Ob tem se je vprašal, kaj slovenski mediji sploh ponujajo, saj je vse več "lahkotne komercialnosti in zabavnosti". Milosavljevič je podvomil tudi o ustreznih referencah in izkušnjah pripravljavcev raziskave, za katero je kulturno ministrstvo odštelo slabih 12.000 evrov s proučevanjem medijev, a sta Matej Makarovič in Matevž Tomšič s FUDŠ njegove pomisleke zavrnila.

RAZISKAVA BREZ RAZPISA, MOŽNOST KORUPCIJE

Splichal [v Delu](#):

Raziskave o dnevnikih, ki so jo izvedli na Fakulteti za uporabne družbene študije, nisem videl. Torej lahko rečem le, kaj si mislim ob novici, ki sem jo prebral v časopisih. Če je res, da jo je naročilo ministrstvo za kulturo brez javnega razpisa in brez v takih primerih sicer običajnega sodelovanja ARRS ter zanjo plačalo skoraj 12 tisoč evrov, bi o tem najbrž kaj lahko rekla Kosova komisija. In če je bila res opravljena v treh tednih, najbrž ne zasluži imena »raziskava«. Posel pa ni bil slab in najbrž v obojestransko zadovoljstvo.

RAZISKAVA BREZ RAZPISA, IZKLJUČITEV FDV, RAZISKOVALCI BREZ IZKUŠENJ, NEKAKOVOSTEN IZDELEK

Milosavljevič [v Dnevniku](#):

"Če ministrstvo meni, da za izvedbo takšne raziskave ni potreben razpis, potem predvidevam, da so reference FUDŠ tako vrhunske, da so neprimerljive s katero koli drugo inštitucijo v Sloveniji," je povabilo komentiral dr. Marko Milosavljevič s Fakultete za družbene vede. "Tako vrhunska bi po pričakovanjih morala biti tudi raziskava." Opozoril je, da je ministrstvo FUDŠ izbralo brez objave javnega razpisa,

zato katedra za novinarstvo, katedra za medijske in komunikacijske študije ali center za raziskovanje družbenega komuniciranja s FDV niso imeli možnosti sodelovati, četudi imajo njihovi raziskovalci več izkušenj in mednarodnih objav s področja raziskovanja medijev. Pomanjkanje referenc FUDŠ se pozna tudi na tehtnosti in kakovosti raziskave, pravi Milosavljevič. "Zato razumem tovrsten poziv po nadaljnjem prostovoljnem raziskovanju drugih raziskovalnih centrov, vendar je ministrstvo za kulturo davkoplačevalski denar namenilo FUDŠ, zato naj za ustrezno kakovost poskrbijo sami."

RAZISKAVA JE LAHKO PRITISK NA LIBERALNE MEDIJE, ČE JO NAROČI VLADA, POENOSTAVITVE, METODOLOŠKA NEZADOSTNOST OSREDOTOČANJA NA KOMENTARJE

Splichal, Hrvatinova in Petkovičeva [v Večeru](#):

Ker je tokratna raziskava še sveža, nam tisti, ki se ne spoznajo samo na medije, marveč tudi na raziskovanje medijskega prostora, o njeni zasnovi in rezultatih niso mogli povedati veliko. Dr. Slavko Splichal, profesor komunikologije na FDV, meni, da je to raziskovalni projekt, ki je podvržen enakim kriterijem kot vse druge raziskave. Na vprašanje, ali je bil kot eden najuglednejših strokovnjakov na tem področju povabljen k temu zahtevnemu raziskovalnemu projektu, se je nasmehnil. "Ah, to je vendar delo za prave strokovnjake," je odgovoril profesor, ki so ga Janševi politiki razvrstili med tako imenovane strokovnjake. Tudi na vprašanje, ali je običajno, da vlade raziskujejo, kateri mediji so provladni in kateri protivladni, je odgovoril z nasmehom.

Sicer pa dr. Splichal opozarja, da to, da si vlade naročajo najrazličnejše raziskave ne samo o medijih, marveč tudi o odnosu posameznih novinarjev do npr. tuje države, "ni v svetu nič nenavadnega, čeprav so to običajno interna gradiva, pogosto tudi del delovanja obveščevalnih agencij. Ena od "stranskih posledic" takega raziskovanja pa je gotovo pritisk na liberalne medije, naj zmanjšajo stopnjo kritičnosti do oblasti, saj se praviloma izkaže, da so mediji mnogo bolj kritični do oblasti, kot bi si ta želela."

To, da vlada tudi po tej, torej raziskovalni poti spremlja medije, ni problem, pravi tudi Brankica Petkovič, ki na Mirovnem inštitutu medije sistematično spremlja in raziskuje že vrsto let. Prav narobe: od tovrstnih raziskav živijo mnogi raziskovalci. Kar pri tokratnih raziskovalcih medijskega prostora Petkovičevo moti, je poleg mnogih metodoloških poenostavitev zlasti dejstvo, da so avtorji te raziskave pojem medijskega pluralizma zreducirali izključno na politični pluralizem. Zgolj za primerjavo navaja Petkovičeva mednarodno raziskavo, s katero se poskuša Evropska unija dokopati do odgovora na vprašanje, kako sploh meriti medijski pluralizem. Raziskovalci, med katerimi sta tudi dr. Sandra Bašič Hrvatin in Brankica Petkovič iz Slovenije, imajo na voljo leto dni časa samo za to, da domislijo indikatorje medijskega pluralizma. Vmes morajo poročati komisarki, ki bo po letu dni dobila na mizo kakih 700 strani dolgo raziskavo. Tisti, ki mislijo, da za ugotavljanje medijskega pluralizma zadošča redno branje političnih komentarjev na komentatorski strani časopisa, preveč poenostavljajo tisto kompleksno materijo, ki ji pravimo medijski pluralizem.

RAZISKAVA DELO POLITIČNO PRISTRANSKIH RAZISKOVALCEV, MONOPOL KROGA RAZISKOVALCEV PRI VLADNIH RAZISKAVAH

Majda Širca [na svojem blogu](#):

"Raziskavo" je naredila fakulteta za uporabne družbene študije v Novi Gorici. Ali pritiski na medije obstajajo ali ne, je ugotavljala skozi analizo komentarjev štirih slovenskih dnevnih časopisov in nekaj intervjujev fokusnih skupin! Med drugim zaključijo, da pritiski sicer obstajajo, toda glede na to, da so številni komentarji protivladno nasatrogeni, vlada ni preveč uspešna pri poskusih vplivanja na medije.

Pisanje skratka zaključuje to, kar se je od avtorjev pričakovano - vzame iz ust tisto, kar na ustah vlade najde.

In kdo je dobil naročilo za izpis vladnih misli? V raziskavi namreč sodelujeta dr. matej Makarovič in dr. Matevž Tomšič, redna kolumnista večino analiziranih časopisov (zanimivo bi bilo vedeti, kako sta opredelila svoje pisanje - pro ali anti vladno, opozicijsko ali vladno, uravnoteženo ali ne...) in avtorja, ki ju najdemo podpisanega pod večino raziskav o medijih, ki jih naroča ministrstvo za kulturo.

Dr. Makarovič, častni član SDS in nekoč predsednik podmladka SDS, predlagatelj dveh novih članov v svetu RTV (Petra Jančiča in dr. Matevža Tomšiča), soustanovitelj Združenja novinarjev in publicistov itd., skupaj z dr. Matevžem Tomšičem sodeluje pri večini ocen medijskega pluralizma v Sloveniji. Ostale za to kompetentne institucije so itak takoimenovane.

Vlada namreč financira še eno (ciljno) raziskavo, v kateri sodelujeta omenjena specialista (vodi jo Inštitut za razvojne in strateške analize (IRSA), odgovorni nosilec je dr. Frane Adam). Tudi ta secira kolumne štirih dnevnikov (Delo, Dnevnik, Finance, Večer, ločeno tudi Primorske novice in Gorenjski glas) in sicer iz vidika odnosa vlade do reform. V posebnem poglavju pa študira primer Dnevnikovih kolumen (ali so levo ali desno usmerjeni, nazorsko nevtralni, ideološko profilirani, sredinsko usmerjeni...), zlasti pa idejni profil piscev. Vmesno poročilo raziskave o Stanju medijskega pluralizma v Sloveniji (celotna raziskava stane 62 593 evrov) je ministrstvo predstavilo kot material, s pomočjo katerega naj bi ugotavljali kako naj država sofinancira slovenske medije. Zanimivo je, da nam je ministrstvo za kulturo analize, ki jih zahteva medijski zakon, poslalo šele po intervenci pooblaščenke za dostop do javnih informacij.

Za evalvacijo o sofinanciranju programskih vsebin (izdelalo jo je podjetje Alianta) je država porabila 31.680 evrov. Ne ena ne druga raziskava pa ne jasno odgovori ali je denar, ki ga država namenja medijem znotraj t. im. sklada za pluralizacijo medijev, smiselno, upravičeno, smotrno, koristno razdeljen in porabljen ter kakšne učinke ima sploh državna podpora medijem.

Pobudi, da bi v okviru razprav o medskulturnem dialogu v času predsedovanja vključili tudi romsko problematiko v Evropi (za kar se je s peticijo zavzelo več kot 50 evropskih poslank in poslancev) in svobodo medijev (za kar je bila podlaga v peticiji

več kot 500 slovenskih medijskih delavcev), je slovenska oblast - tudi v državnem zboru - zavrnila. Romska problematika bo sicer dobila nek "kanal" v Bruslju - toda šele potem, ko je to predlagala evropska ljudska stranka (in s tem spravila v zadrego slovenske vladujoče stranke, ki so morale požret zavrnitev peticije evropskih poslancev in podtikanja, da je to zlonamera slovenskih poslancev v EU parlamentu).

Za drugo temo - temo o avtonomiji medijev, ki jo je večina v Državnem zboru zavrnila kot povsem nerelevanten problem, pa ni potrebno hoditi v Bruselj, saj so odgovori nanjo prišli kar v hotelske sobe.

METODOLOŠKA NEZADOSTNOST, NEUČINKOVITOST RAZISKAVE

Zapis [na Radiu Študent](#):

V Sloveniji da pritiski na medije namreč nedvomno obstajajo, vendar pa ta uporabna družbena študija oziroma analiza hkrati ne kaže na obstoj učinkovitih pritiskov s strani aktualne vlade. Kar pa nenazadnje povsem črno na belem tudi pomeni, da vlada na medije že pritiska, vendar pa jalovo, saj v tem ni učinkovita. To pa je tudi vse, kar je uporabnega tudi za naročnika in plačnika, torej Vlado Janeza Janše, v tej raziskavi Fakultete za uporabne družbene študije. Kajti njeni aktualni politiki na oblasti ideološko bližji modreci od stanovskih kolegov iz Fakultete za družbene vede so ugotovili, da so v določenih primerih določeni pritiski na medije pomembno vplivali na njihovo delovanje. Toda to je tudi vse, kar je kot že rečeno uporabnega prinesla ta raziskava.

Kajti, če pritiski na medije na Slovenskem so, potem nas seveda še kako zanima, od kod izvirajo. Tu pa strokovnjaki za kakor za koga uporabne družbene študije skopo ugotovijo zgolj to, da se ocene glede izvora teh pritiskov razlikujejo. Na eni strani naj bi bili namreč novinarji, ki vidijo glavnega krivca v aktualni vladi, in na drugi novinarji, ki vidijo glavnega krivca v krogu ljudi iz bivše vladajoče garniture. In ker je Matej Makarovič predstavitev te kakor za koga uporabne raziskave vehementno zaključil s tem, da za nobenega od obravnavanih dnevnikov ne moremo reči, da poroča na način, da bi favoriziral vlado in vladajočo koalicijo, je samo po sebi jasno, čemu jo je vlada sploh naročila.

[International Herald Tribune: po Janši je pri nas 200 odstotkov medijske svobode](#)

19.01.2008 ob 14:46

Kako se bo v slovenskih medijih odrezal kritičen [članek Dana Bilefskyja](#) o medijski cenzuri v Sloveniji iz International Herald Tribune? Novinar je preizprašal kopico vpletenih in med drugim izvedel, da je g. Janša dnevno pošiljal SMS sporočila svojim urednikom, da so uskladili naslove v časopisih. Članek, eden najdaljših doslej, s fotografijo Večerovega bunkerja in Blaža Zgaga je spodaj, povzemajo ga že drugi mediji.

Slovene leader accused of media censorship

By Dan Bilefsky

Published: January 18, 2008

Ljubljana, Slovenia: As a young journalist in the late 1980s, Janez Jansa, now prime minister, played a critical role in spurring Slovenia's pro-democracy movement after he was sentenced to 18 months in prison for opposing the communist regime and writing articles attacking the former Yugoslav Army.

In an extraordinary inversion of the past, his opponents now accuse him of trying to censor the media whose freedom he fought to uphold. A recent report by Freedom House, a pro-democracy watchdog group based in New York, said that the Slovene media "faced indirect political and economic pressure from the government and business interests" and that government officials sometimes treated journalists as if they were "the political opposition."

Such is the concern about press freedom in this formerly communist country that 571 journalists recently signed a petition delivered to Parliament and to European leaders that accused Jansa of censorship. The petition - supported by the European Federation of Journalists - questioned whether Slovenia, which took over the presidency of the European Union on Jan. 1, was sufficiently democratic to represent the bloc of nearly 500 million people.

The public attack is still reverberating in this Balkan nation of two million people.

"It is embarrassing for Slovenia and for the EU that it is now presided over by a country that does not uphold European values of press freedom," said Blaz Zgaga, one of two journalists who spearheaded the petition.

Media analysts say that concerns about press freedom in Slovenia reflect a trend across eastern and central Europe, in which former communist countries are struggling to shed the authoritarian political cultures of the past. In Slovenia, which was part of the former Yugoslavia ruled by Josip Broz Tito for 35 years, the Communist Party exerted strong control over the media and censored opponents.

Jansa, asked last week whether he was stifling the media, was emphatic: If the main measure of press freedom "is the possibility to criticize the government, then we have 200 percent freedom."

The government cited several independent studies, including a 2007 report by Reporters Without Borders, that ranked Slovenia above France, Spain, Italy, Australia and the United States in press freedom.

Yet journalists, media executives and analysts in the country allege that Slovenia's center-right government has used state-owned funds or companies with controlling stakes in leading newspapers to weed out editors and journalists critical of the government.

The former secretary of state for the economy, Andrijana Starina Kosem, said during an interview that in August 2005, she and the prime minister orchestrated a deal to gain editorial influence over Delo, the country's most influential newspaper. Delo, which is majority owned by Lasko, a beer company, was founded in 1959 and is the second-largest circulation daily in Slovenia, after the tabloid Slovenske Novice. Delo's influence on public life is comparable to that of the Times of London in Britain or Le Monde in France.

Starina Kosem, who is now head of the supervisory board of Delo and was once a golf partner of the prime minister's, said that Lasko was determined to buy part of Mercator, a large retailer partly owned by the state. In a private meeting in Jansa's office, she said, the government agreed to sell part of its stake in Mercator to Lasko in return for the brewer's promise to install editors and management sympathetic to the government.

"Jansa was determined to gain control of the media and he did a deal to make sure that would happen," said Starina Kosem, who resigned from her post as state secretary in May 2007 before revealing her allegations of state censorship in a letter leaked to the press.

Anze Logar, a government spokesman, denied that the government had tried to gain control of Delo. The share sale, he said, had been motivated to reduce government ownership of private industry.

Starina Kosem said that she had helped orchestrate the agreement because she was convinced that as a former dissident, Jansa, now 49, would use his influence to expand the country's media freedom.

Instead, she said, he would send a flurry of cellphone text messages each morning berating editors of papers with headlines critical of the government - an allegation his office denied.

Shortly after the alleged deal, she said, Delo's new management installed a new editor, Peter Jancic, whose mandate was to bring the paper into line with government thinking. Nearly a dozen Delo journalists resigned in protest.

Delo journalists allege that critical reporting of government policies became increasingly difficult. As evidence, they point to Jancic's decision to recall the *Delo* correspondent in Vienna to Ljubljana in April after he published stories critical of government policy toward the Slovene minority in Austria. The correspondent in Zagreb, Croatia, who had criticized the government for a police buildup at Slovenia's disputed border with Croatia, also was recalled.

Jancic, who has since been replaced as editor, said during an interview that the correspondents were recalled because they were injecting their opinions into stories. He said that, as editor, he never came under direct government pressure.

"My editorial policy was to be fair, accurate and unbiased," he said.

Sasa Vidmajer, *Delo*'s leading diplomatic columnist, said that shortly after Jancic was installed, her columns critical of the government were routinely rejected. She said interference reached a high point when she wrote a column about former President Janez Drnovsek, a well-known political rival of Jansa's. The next day, she said, her story appeared under the deputy foreign editor's name, with only the parts critical of Drnovsek remaining.

Jancic said he did not have detailed knowledge of the incident.

Media analysts say that the Slovene government also sought to tighten its grip on the media by passing legislation in early 2005 governing RTV Slovenija, the public broadcasting organization. Prior to the new bill, RTV's governing council was composed mainly of members of civil society, ranging from writers to representatives of farmers and trade unions. But Marko Milosavljevic, a media specialist at the University of Ljubljana, argues that the new law expanded government influence by requiring Parliament to appoint 21 of the 29 positions on the programming council.

Milosavljevic noted that such arrangements were not uncommon in Europe; in Britain, for instance, the members of the regulatory body governing the BBC are appointed by the Queen on advice from government ministers. The difference with Slovenia, he said, was that "Britain has experienced hundreds of years of democracy, while we have had only 17 years."

Media specialists say the slow pace of privatization in Slovenia has abetted government influence over the media since state-owned companies remain a principal source of advertising revenue for newspapers. Grega Repovz, editor of *Mladina*, an influential left-of-center political weekly whose covers feature mocking caricatures of the prime minister - including a recent one depicting him as a crying chicken - says that after Jansa came to power, such companies stopped advertising in the pages of *Mladina*, nearly putting the magazine out of business. "What we are seeing here with media freedom is the illness of a young state," he said.

Logar, the government spokesman, said the government did not interfere with advertising placed by state-owned companies; if *Mladina* has little advertising, he said, it was because of its small circulation.

Some Slovene writers counter that it is the journalists - rather than the government - who are abusing press freedom.

Writing in a recent issue of Delo, Drago Jancar, a leading Slovene rightist intellectual, noted that Jansa was a victim of unprecedented "media lynching" and that "sensationalism making mountains out of molehills is in full swing."

He lamented that when a minister's wife used an official car to go to the store to buy a broom, it was front-page news.

Markeš o Vročem stolu in neprofesionalizmu RTVS

20.01.2008 ob 10:08

Odgovorni urednik Dela Janez Markeš [v svoji včerajšnji kolumni o tem](#), kako nizko lahko še gresta oddaja Vroči stol in RTV hiša v celoti, kar se servilnosti do vlade tiče:

Naslednja točka opazovanja so nacionalni mediji, ki so pod nadzorom vlade, posebej nacionalna televizija. Bilo bi zelo krivično reči, da so vsi novinarji in uredniki nacionalne TV neavtonomni in neprofesionalni, zato pa od Možinovega intervjuja z Janšo naprej absolutno ni mogoče zanikati dejstva, da je vodstvo TV v orodnem odnosu do predsednika vlade. Še več, serija Vročih stolov Vladimirja Voduška sproža vprašanje, kako nizko in koliko pod minimalno profesionalno raven se nacionalna TV še lahko spusti in koliko novinarske servilnosti še prenese. Gledalec mora samo primerjati zadnji dve Voduškovi oddaji in postane mu jasno, da so direktor Jože Možina, glavni urednik Rajko Gerič in avtor oddaje podrli vse standarde profesionalizma in novinarske etike. Naveza z vlado je očitna. Gledalci smo povrh po ključu uporabništva električne energije (ta se bo podražila) prisiljeni plačevati naročnino za televizijo, ki ni zavezana javnosti, temveč interesom (predsednika) vlade.

Z intervjujem na TV in z napadom na medije v parlamentu je Janša pravzaprav odprl Pandorino skrinjico tegob, ki so se seštevale na različnih področjih, rezultirale pa v najavi stavke sto trideset tisoč nezadovoljnih državljanov, ki legitimno sledijo logiki izrednega stanja. Strinjati se je z ocenami, da ta logika lahko sproži samo inflacijsko spiralo, ne le denarno, temveč tudi politično. Zato je poziv h konstruktivnosti na mestu, žogica pa je na Janševi strani. Za rešitev ne bo dovolj le znižati TV naročnino, kar je svojevrsten premierov namig, koliko ceni najbolj servilne medijske sodelavce.

[New York Times o Janši in cenzuri](#)

21.01.2008 ob 09:36

[Isti članek iz International Herald Tribune](#) danes [objavlja še New York Times](#). Slovenskim medijem prvi ni dišal, zato se niso trudili povzeti ga. Bomo videli, če je NYT dovolj velik izziv ali vsaj takšen, [kot je bil FAZ](#), ki ga je STA pričakala že prevedenega. Seveda: FAZ je vladi naklonjen, IHT in NYT pač ne.

Slovenia Chief Is Accused of Censorship

By DAN BILEFSKY

Published: January 21, 2008

LJUBLJANA, Slovenia — As a young journalist in the late 1980s, Janez Jansa, now prime minister, played a critical role in spurring Slovenia's pro-democracy movement after he was sentenced to 18 months in prison for opposing the Communist government and writing articles attacking the former Yugoslav Army.

In an extraordinary inversion of the past, his opponents now accuse him of trying to censor the news media whose freedom he fought to uphold. A recent report by Freedom House, a pro-democracy watchdog group based in New York, said that the Slovene news media "faced indirect political and economic pressure from the government and business interests" and that government officials sometimes treated journalists as if they were "the political opposition."

Such is the concern about press freedom in this formerly Communist country that 571 journalists recently signed a petition delivered to Parliament and to European leaders that accused Mr. Jansa of censorship. The petition — supported by the European Federation of Journalists — questioned whether Slovenia, which took over the presidency of the European Union on Jan. 1, was sufficiently democratic to represent the bloc of nearly 500 million people.

The public attack is still reverberating in this Balkan nation of two million people.

"It is embarrassing for Slovenia and for the E.U. that it is now presided over by a country that does not uphold European values of press freedom," said Blaz Zgaga, one of two journalists who led the petition drive.

Media analysts say that concerns about press freedom in Slovenia reflect a trend across Eastern and Central Europe, where former Communist countries are struggling to shed the authoritarian political cultures of the past. In Slovenia, which was part of the former Yugoslavia ruled by Tito for 35 years, the Communist Party exerted control over the news media and censored opponents.

Mr. Jansa, asked last week whether he was stifling the media, was emphatic. If the main measure of press freedom "is the possibility to criticize the government, then we have 200 percent freedom," he said.

The government cited several independent studies, including a 2007 report by Reporters Without Borders that ranked Slovenia above France, Spain, Italy, Australia and the United States in press freedom.

Yet journalists, media executives and analysts in Slovenia say that its center-right government has used state-owned funds or companies with controlling stakes in leading newspapers to weed out editors and journalists critical of the government.

The former secretary of state for the economy, Andrijana Starina Kosem, said during an interview that in August 2005, she and the prime minister orchestrated a deal to gain editorial influence over Delo, the country's most influential newspaper. Delo, of which Lasko, a beer company, owns a majority of shares, was founded in 1959 and is the second largest daily newspaper in Slovenia, after the tabloid Slovenske novice. Delo's influence on Slovene public life is comparable to that of The Times of London or Le Monde in their countries.

Starina Kosem, who now runs the supervisory board of Delo and was once a golf partner of the prime minister's, said Lasko was determined to buy part of Mercator, a large retailer partly owned by the state. In a private meeting in Mr. Jansa's office, she said, the government agreed to sell part of its stake in Mercator to Lasko in return for the brewer's promise to install editors and management sympathetic to the government.

"Jansa was determined to gain control of the media, and he did a deal to make sure that would happen," said Ms. Kosem, who resigned from her post as state secretary in May 2007 before disclosing her allegations of state censorship in a letter leaked to the press.

Anze Logar, a government spokesman, denied that the government had tried to gain control of Delo. The share sale, he said, had been motivated to reduce government ownership of private industry.

Ms. Kosem said she had helped arrange the agreement because she was convinced that as a former dissident, Mr. Jansa, now 49, would still use his influence to expand media freedom.

Instead, she said, he would send a flurry of cellphone text messages each morning berating editors of papers with headlines critical of the government, an allegation his office denied.

Shortly after the purported deal, she said, Delo's new management installed a new editor, Peter Jancic, whose mandate was to bring the paper into line with government thinking. Nearly a dozen Delo journalists resigned in protest.

Delo journalists say critical reporting of government policies has become increasingly difficult. As evidence, they point to Mr. Jancic's decision to recall the *Delo* correspondent in Vienna to Ljubljana in April after he published stories critical of government policy toward the Slovene minority in Austria. The correspondent in Zagreb, Croatia, who had criticized the government for a police buildup at Slovenia's disputed border with Croatia, was also recalled.

Mr. Jancic, who has since been replaced as editor, said during an interview that the correspondents had been recalled because they were injecting their opinions into stories. He said that as editor, he never came under direct government pressure.

"My editorial policy was to be fair, accurate and unbiased," he said.

Writing in a recent issue of *Delo*, Drago Jancar, a leading Slovene rightist intellectual, said that Mr. Jansa was a victim of unprecedented "media lynching" and that "sensationalism making mountains out of molehills is in full swing."

He lamented that when a state minister's wife used an official car to go to the store to buy a broom, it was front-page news.

Silvester Šurla in njegov antimagovski blog

21.01.2008 ob 17:53

Ex v. d. odgovornega urednika tednika MAG, Silvester Šurla, je sicer na dopustu, toda vzel si je čas za zagon spletne strani <http://www.silvestersurla.com/>.

Razumemo razočaranje gospoda, toda njegova stran je res videti kot cenen in nekredibilen agitprop. Umor značaja, nedokazane teorije zarote, osebna diskreditacija in smešenje, nekako v stilu paranoidnega žurnalizma iz samega Maga.

Solidariziramo se proti lastniškemu prevzemu tednika in Šurli dajemo povsem prav, toda takšne in podobne sovražne strani magovcev v njihovem prizadevanju pač ne legitimirajo. Prej nasprotno.

Fantastičen rezultat Vročega stola, Janše in SDS v enem zamahu

22.01.2008 ob 12:07

Četudi smo si komajda opomogli od prejšnjega Vročega stola, v katerem so prebežniki iz SNS, Žgajner Tavš, Peče in Zagorac, uspešno kontrirali napadom Voduška in njegovemu protežiranju Jelinčiča, s čimer so s taktiko dekamuflaže povsem demolirali neodvisnost in dostojanstvo novinarja in oddaje, že se je zgodil nov izziv.

Včerajšnji Vroči stol z Janezom Janšo je dokazal, da na RTVS za intervjuje več ne potrebujejo Geriča ali Možine. In to dva dni [po katastrofalni kritiki urednika Dela](#). Oddaja je namreč izpadla za prijeten masažni, ne vroči stol. Bila je intervju z zgolj enim gostom, vprašanja benigna, odgovori zabavni.

Najboljše je prišlo šele na koncu. Fantastičen uspeh in gledanost je namreč (domnevno) potrdila anketa ([tu so rezultati z podrobnostmi s še enega bloga](#)), v katerih je, glej glej, premočno zmagal Janša proti Pahorju kot politični volilni izbiri. Rezultat 83 proti 17. A ne le, da je Pahor postal čisti luzer v nasprotju z vsemi javnomnenjskimi raziskavami, tudi število klicev (ali kontaktov) je bilo ganljivo: 20.418.

20.000 klicočih? Zgolj za primerjavo: uro kasneje se je podobna anketa Studia City končala z nekaj več kot 400 klici in kontakti. Oddaji sta enako dolgi.

V prejšnji Vroči stol je kontaktiralo 4700 ljudi, tema je bila verjetno bolj zanimiva: razpad SNS. Naslednji podatek, ki smo ga našli, velja za [Vroči stol z dne 3. decembra](#), kjer so novinarji razpravljali o vplivu politike ali kapitala na medijev, nedvomno žgoči temi. Kontaktov v anketi je bilo 886.

Od kod tako neverjeten porast kontaktov? Morebiti bi o tem kaj vedel Anže Logar, prvi piarovec g. premierja, ki se mu [nepričakovane podpore dogajajo na enako čudežen način](#). A dokazov nimamo, zato vabimo računalničarje na RTVS, da na glede verodostojnosti podatkov priskočijo na pomoč.

Janša ne bere Slovenskega tednika, a ve, da je pravi

22.01.2008 ob 12:20

Še ena iz Vročega stola, povzemamo po RTVS:

"Prebereš en časopis in veš, kaj piše v drugih"

Ponovno je beseda nanesa na medije. Tokrat ne na peticijo novinarjev, ampak na nov Slovenski tednik. Ta naj bi bil po besedah Saša Pečeta financiran posredno prek države - s pomočjo državnih podjetij, v njih pa naj bi blatili določene ljudi. Janša pravi, da tednika še ni videl, da pa podpira nove projekte, ki ljudem predstavijo tudi drugo plat zgodbe. Dejal je, da je v slovenskih tiskanih medijih "dovolj da prebereš en časopis in veš kaj piše v drugih". Omenil je tudi sovražni prevzem Maga in dejal, da se je to nazadnje dogajalo leta 1988.

STA se je domislila premierja zdela očitno dobra, zato so jo povzeli v naslovu svoje vesti. V resnici je katastrofalna, predvsem za predsednika samega. Če so namreč vsi časopisi enaki, potem bi npr. lahko svojo Demokracijo zamenjal za Mladino. In če Slovenskega tednika ni bral, kako sploh ve, da je drugačen od vseh drugih? Ja, on to pač mora vedeti, saj po vseh javnih indicijah njegov urednik dela po naročilu g. Janše. In to zelo umazano.

[STA zamolčal IHT in NYT, brez zapisov v Delu in Večeru](#)

22.01.2008 ob 13:07

STA ne le svojega poslanstva, tudi [našega »izziva«](#) ni sprejela: o IHT in NYT ni objavila niti besedice. S takšnimi ravnanji, to je treba povedati, agencija krši svoje akte delovanja in slovenske javnosti ne informira na način, kot to od nje pričakujemo.

Čeprav slovenski mediji povzamejo New York Times skoraj vselej (a izpade, da je to le takrat, ko je v njem poročilo o duhovnem guruju eks-predsednika Drnovška ali ko v njem nastopi Slavoj Žižek), nekemu dolg članek o obtožbah o medijski cenzuri na račun predsednika vlade evidentno ni prijal.

Zadrego glede neobjave sta izkoristila MMC RTVS s [tole vestičko](#), Finance [tule](#) in SIOL. SIOLova izbira je zanimiva, ker je prvoten članek na istem spletnem naslovu kasneje nadgradil z Janševim večernim nastopom v Vročem stolu, kjer pa se Vodušek seveda ni niti drznil vprašati česa o cenzuri, ali omeniti NYT ali kaj podobnega. Nastalo je [tole](#).

O IHT in NYT zaenkrat nista poročala ne Delo in ne Večer, tule je [Dnevnik](#).

Barbara Verdnik o svoji včerajšnji RTV izkušnji

22.01.2008 ob 14:06

[Na blogu Razgledi](#), tudi [o včerajšnjem Vročem stolu](#):

Ob vprašanju, koga bi podprli gledalci na volitvah, so doma padale stave o rezultatu. Če bodo na televiziji modri, bo Janša dobil 55% glasov in Pahor 45% ali pa bo izenačeno, smo menili. Končni izid 83% za Janšo in 17% za Pahorja se nam je zataknil v grlu. Zanima me, če na RTV pripravijo poročilo o glasovanju, na primer o prihodkih - glede na to, da je menda glasovalo 20.000 gledalcev - in od kod so klici. Če bi sedela v svetu RTV, bi vprašala zanj.

Ponedeljkovo dramaturgijo je nekoliko pokvaril Studio City in spet sem začela dvomiti, ali bi res rada bila kokoš. Kakšna dežela je »Janševina«, se je glasilo vprašanje Spomenki Hribar in odgovor je bil jasen: «Takšna, ki si jo po svoji meri kroji Janša.»

Idiotizmi letijo naravnost iz Financ

22.01.2008 ob 20:28

»Idiotizmi letijo v nebo« je naslov [današnje kolumne Mića Mrkaića v Financah](#). Treba je reči, da članek zaostaja za povprečjem pljuvanja (gre za trojno dozo), zato smo si drznili zastavek tega pisanja provokativno vrniti časopisu. Mrkaić v svojem znanem slogu švedranja po vseh pravi naslednje:

Namesto populističnega lajanja v nebo si oglejmo nekaj številčk. Lani je inflacija znašala 5,6 odstotka ali 0,46 odstotka na mesečni ravni. "Revežu", ki dobi na mesec 400 evrov neto plače, je inflacija ceteris paribus vsak mesec plačo "znižala" za 1,8 evra; požrla mu je eno pivo na mesec in glede na razširjen alkoholizem v Sloveniji je boljše, da pivo požre inflacija, kot da ga lokajo "obubožani" Slovenci, mar ne?

Drži, da pod komentarjem kot ponavadi piše »Komentarji izražajo stališča avtorjev in ne nujno tudi organizacij, v katerih so zaposleni, ali uredništva Financ«, s čimer si časopis opere svoje roke. Toda ob priložnosti se je direktor in odgovorni urednik Peter Frankl že postavil svojemu kolumnistu v bran in [s tem prevzel deklarativno odgovornost](#) za neverjetno hujskaško demagogijo:

Velikokrat me znanci na cesti ustavijo in želijo razpravljati o vsem živem; ta teden me je izjemno prijazni gospod pobaral, češ, kako lahko časopis, ki mu mora biti mar za njegov ugled, objavlja kolumne Mića Mrkaića. To, kar je v torek objavil o lipicancih, naj bi resnično, ampak resnično bilo preveč.

O tem, kako bi moral paziti na ugled, mi radi govorijo ugledni ljudje, ki se ukvarjajo s kulturo. Hvaležen sem jim za vsako besedo, čisto zares, kajti v sodobnem poslovnem svetu je pritožba darilo. Po drugi strani pa je ugled povezan z odgovornostjo. In kako je z njo v naši državi, predvsem med tistimi, ki se nikakor ne morejo odtrgati od proračunskih seskov?

Ja, edini neugleden je Mićo Mrkaić.

Problem torej ni Mrkaić, ker je preveč hujaškega demagoga. Ne, njega je treba braniti. Problem so vsi drugi, ki imajo takšno zaznavo. Ali celo dopustimo za trenutek, da Frankl vidi v Mrkaiću demagoga, ki pa ima v strokovnem smislu prav. Zato mu Finance tudi izdajajo knjige – zadnja nosi naslov »Kaj prinaša leto 2008: gospodarska predvidevanja«. In zdaj bistveno. Če dajejo prostor sovraštvu in demagogiji, je to mogoče za Finance (in skoraj samo zanje) res problem avtorja. Toda ali dajejo prostor tudi nestrokovnosti? Nekdo, ki naj bi slovenskim gospodarstvenikom svetoval, Finance pa njegove nasvete tržile, nas v isti kolumni zgoraj kar sam izziva, če smo se zmotili pri izračunu. Takole:

Grozljivo je tudi, da nihče od novinarjev ni izračunal, kolikšne so zares izgube zaradi inflacije in napisal kakega treznega, pomirjujočega članka. Cenjeni novinarji, je osnovnošolsko računanje z odstotki prezahtevno?

Ni bilo treba računati, izziv glede inflacije so sprejeli komentatorji pod člankom in gospodu ekonomistu razložili, da je on tisti, ki ne zna preštevanke iz vrtca. Kar je namreč spregledal v svoji famozni računici o enem prikrajšanem pivu na mesec, ki nas bo za nameček odrešilo alkoholizma, je učinek kumulacije inflacije, kar pozna že vsak nepismen komentator (verjetno najbolj blaga možna kvalifikacija po istem gospodu). Recimo:

*Če znaša inflacija 0,46% na mesec, potem to še zdaleč ni "eno pivo na mesec" oziroma 12 piv na leto, kot bi marsikdo razumel iz tako napisanega stavka. Eno pivo zgubiš samo prvi mesec, potem pa vsak naslednji mesec zgubiš za eno pivo več, torej na koncu leta si na slabšem za nič manj kot $1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12 = 78$ piv!
"So laži, velike laži in statistika," pravijo. Ampak čisto na vrhu lestvice pa je statistika v rokah Mićota s PMS.*

In kako se brani vrhunski strokovnjak iz Financ? Z manipulacijo; na koncu bo le priznal učinek kumulacije, napake seveda sploh ni zagrešil, le mi smo bedaki, ker ga nismo dobro razumeli:

Porocilo forumskim "matematikom", ki mislijo, da so v clanku nasli napako - naucite se brati: natančno in povsem primerno sem napisal, da zniza placo VSAK MESEC ZA ENO PIVO, torej vsak mesec eno pivo manj OD PREJSNJEGA meseca, a ne? Januarja eno, februarja dve,... Ce ste sele zdaj to dojali, to res ni kak velik dosezek, mar ne? (In ce kdo misli, da sem se zmotil, naj se raje nauci brati.) Ce ps kdo trdi, da je to zmanjsevanje popitega piva "Darfur", naj mu povem, da opisano v letnem povprecju opisano nanese 6 "pirov" na mesec ali priblizno 1,5 piva na teden. Res umiranje od lakote, oziroma zeje, ce smo natančni :))

No, Mrkaić je na koncu namesto 12 pirov priznal »manko« 72 pirov (da jih ni mogoče 78?), glede vsega ostalega se je zlagal, kar lepo pokaže branje njegovega teksta; jasno je zapisal »požrla mu je eno pivo na mesec«.

Gospodu Franklu, ki solidarnostno vzklika »edini neugleden je Mićo Mrkaić«, zato predlagamo, da se bolj odločno postavi v njegov bran. Recimo: v angleščino naj prevede omenjeno kolumno svojega vrhunskega strokovnjaka, pridoda njegovo knjigo in vse skupaj pošlje v pregled svojim švedskim lastnikom. Gotovo bo deležen pohval! Če imajo tam premalo znanja o ekonomiji, so na voljo še kakšni evropski in svetovni ekonomski centri! S tem bo končno zamašil usta vsem dvomljivcem v Sloveniji in dal jasno vedeti, kdo sodi po znanju ekonomije v osnovno šolo!

Slovenski tednik: umazan posel pod psevdonimi

23.01.2008 ob 12:33

Prebereš en časopis in veš, kaj piše v drugih. Na ta način je [premier na Vročem stolu](#) spregovoril o monolitnosti medijskega prostora pri nas. Vsi isto pišejo. Kar verjetno pomeni: vsi pišejo proti nam. [Ugotovitev je izjemno odmevala](#). Kontekst je bil jasan: treba je pozdraviti tednik Slovenski tednik, ki ga [g. Janša sicer še ni videl, a že ve](#), da je pravi.

How come? Seveda, njegov odgovorni je Andrej Lasbaher, še kakšno leto nazaj urednik Demokracije. No, Lasbaher je tudi direktor Progresija d.o.o, ki tednik izdaja. In Lasbaher je nekdo, ki je poln referenc (po Cobissu brez izobrazbe) dr. Gregorju Pivcu naredil volilno kampanjo za mariborskega župana. Ni zneslo, ampak Pivec je postal predsednik mariborske SDS.

Dobri razlogi torej, da Janša verjame kar na slepo, da je Slovenski tednik dobra roba. Ki te bo presenetila, ker tega, kar je v njej, ni nikjer drugje. In kakšna je ta roba? [Brezplačnik ima zdaj spletno stran](#), zato smo si ga ogledali.

Kot so opozorili že drugje, prevladuje senzacionalizem, cepljen na politično karakterno asasinacijo. Politični umor značaja, diskreditacija, večkrat specialnost Demokracije in Maga. Prve tri strani so v prvih dveh številkah (tretja pride to soboto, takole za preverbo hipotez) posvečene linču opozicijskih liderjev ali vsaj »jastrebov«, kot jim ljubkovalno javno pravijo v SDS. Cvikl ima ljubico in je nemoralen, Kresalova je pregrešno bogata in vzvišena, Peče je gej in mačo ali oboje hkrati. Preostanek prostora je namenjen kritiki ravnanja opozicije. Pahor se je zaletel s svojim mandatarstvom, Mercator odira Slovence in seveda Janša znižuje davke. Ni prostora za kamuflažo: vsi teksti tulijo v en rog.

To so resnično vsebine, ki morajo biti premierju všeč, tudi če časopisa ni niti odprl.

In zdaj najspornejše: vse omenjene tekste podpisujejo tri imena: Vid Videc, Anej Jalen, Jernej Novak. Nobeno med njimi ni navedeno v uredniškem kolofonu. In kot se da uganiti, gre verjetno za psevdonime. To je pravi, kvintesencialni žurnalizem: umazan posel brez pravih imen.

Podpisniki Etičnega poziva k profesionalizmu novinarjev, vsi po vrsti iz vrst blizu Janši, bi zdaj lahko kaj rekli. In kje je Peter Jančič s svojim cehovskim združenjem in ambicioznim projektom profesionalnega arbitriranja?

Delo: Janša znova ne govori resnice

23.01.2008 ob 15:48

V današnjem Delu se je D. K., domnevno Darijan Košir, odzval na očitke Janše v Vročem stolu glede tega, da njegovi (domnevni) politični nasprotniki, ki so lastniki Dela, vlado obtožujejo večanja inflacije. Janša ne govori resnice, pravi v odzivu D. K. na že standardne nenehne napade premierja na Delo po tistem, ko ga je izgubil iz rok. In to dokazuje s citati. Intervenca nosi naslov »Znova brez dokazov nad Delo« in je očitno postala del uredniškega kurikuluma: odgovoriti sproti na vsako novo Janševo manipulacijo. Članek [tukaj](#) in spodaj.

Znova brez dokazov nad Delo

Sre 23.01.2008

Ljubljana– Janez Janša je v oddaji Vroči stol znova (kolikič že) mimogrede ošvrknil tudi časopis Delo. Na lastno tezo, ki mu jo je serviral novinar, je namreč odgovoril takole: »Saj to se še vedno dogaja. Če berete časopise (Delo, op. a.), ki so v lasti istega podjetja (Pivovarne Laško, op. a.) ali pa istega konglomerata, tam še vedno obtožujejo vlado za to, da proizvaja inflacijo, čeprav je ravno nasprotno.«

Premieru bomo spet z navedki dokazali, da ne govori resnice. V Temi dneva, ki je uredniški komentar, smo 15. januarja na naslovnici Dela ponovili septembrsko tezo iz podobnega komentarja, da »ni več čas za razprave, čigava diagnoza je pravilna. Treba je sprejeti čim več čim odločnejših protiinflacijskih ukrepov na vseh ravneh. V nasprotnem primeru bo za državo kmalu zelo neprijetno.« Vseskozi skratka zagovarjamo enako uredniško stališče: razprava o domnevni »krivdi« za inflacijo je sicer dobrodošla, a ne prav produktivna; inflacija je namreč najhujša ekonomska bolezen, pri zdravljenju katere moramo sodelovati vsi, seveda najprej najbolj odgovorni. V teh navedbah pa ni mogoče nikjer prepoznati, da za inflacijo krivimo vlado.

Ta stališča smo še odločneje in bolj podrobno ponovili v Uvodniku v Sobotni prilogi Dela 19. januarja, kjer sicer znova navajamo glavne povzročitelje inflacije (nenavadno visoka gospodarska rast, proračunski primanjkljaj, podražitve surovin na svetovnih trgih, toga sestava trga, izguba monetarne suverenosti in pa zatiskanje oči pred problemom), vendar jih je med njimi večina zunanjih. Vladi lahko pripišemo samo proračunski primanjkljaj, katere revizijo v smer presežka je premier Janša napovedal pol dneva po tem, ko ga je v Delovi Temi dneva k temu pozval naš komentator Miha Jenko, in pa dolgotrajno zatiskanje oči pred problemom (ki ga lahko dokažemo s serijo ministrskih citatov, ki sicer sodijo v antologijo političnih neumnosti). Vlade torej ne obtožujemo ničesar – zanesljivo pa ne bomo iz kritike, če je upravičena, izvzeli izvršilne oblasti v državi, ki je pridelala dvakrat višjo inflacijo od povprečja v evrskem območju.

STA znova grdo manipulirala, tokrat s Splichalom

23.01.2008 ob 16:23

Naprej si je treba ogledati tale [zapis STA](#) (via SIOL). In biti pozoren na naslov prispevka, ki ga podpisuje Aleš Kocjan:

Splichal: Ne verjamem, da pritiske na medije izvaja premier

Da je kaj takšnega rekel kritični medijski strokovnjak? Ne bi verjeli. In ne bo držalo. Kajti če članek preberete, lahko vidite, da je pravi smisel naslednji:

Splichal: Ne verjamem, da pritiske na medije izvaja premier osebno

Da je spuščen »osebno«, nam je na poizvedovanje potrdil avtor sam. Razen tega je takšno branje implicirano v besedilu: »Komunikolog Slavko Splichal ne verjame, da bi premier ali kdo na podobnem položaju izvajal pritiske na novinarje, izpostavi pa pogajalce, ki to "lahko opravljajo v njihovem imenu".«

Še ena manipulacija v želji, da bi prikazala Splichalovo mnenje kot naklonjeno Janši in bila priročen izgovor v ustih kakšnega Branka Grimsa? Češ: celo znani medijski strokovnjak Slavko Splichal pravi, da Janša ne izvaja pritiskov na medije!

[Independent o Janševi taktiki proti medijem, povzeti iz komunističnih časov](#)

24.01.2008 ob 08:16

[Slovenia's debut EU presidency marred by by row over press freedom](#)

By Anne Penketh

Diplomatic Editor

Thursday, 24 January 2008

Taking over the revolving presidency of the European Union was meant to be a diplomatic passing-out parade for the tiny Balkan state of Slovenia. Instead it has become an embarrassment as it has been embroiled in a damaging dispute over press freedom.

Two journalists who launched a petition at the end of last year accusing the government of political meddling, which was signed by 571 Slovenian journalists, said yesterday that they still want an independent inquiry. Their campaign has been backed by the International Press Institute (IPI) and the European Federation of Journalists, which said in a statement: "Slovenia has failed the first test of leadership in Europe by failing to show that it is prepared to deal openly and honestly with serious questions over its own record on dealing with media and journalism."

"There is continuing pressure on journalists," said Matej Surc, a radio journalist who initiated the petition along with his newspaper colleague Blaz Zgaga.

In addition to direct censorship – the newspaper Vecer has pinned censored articles on an office wall known as the "bunker" – the government of the centre-right Prime Minister, Janez Jansa, is accused of indirectly influencing the media through exploiting business relationships with companies that have financial holdings in media interests.

"It all happened in 2006," said Mr Zgaga. "The editors fell like dominoes and editorial policies changed." The lawyer of Lasko Brewery, which owns the daily Delo, admitted on television, for example, that Mr Jansa decided on the appointments to the newspaper's supervisory board, its chief executive and its editor in chief.

It is not the first time that Slovenia, the first republic to break away from former Yugoslavia, has been accused of tactics reminiscent of the Communist era. An international controversy broke out before it joined the EU in May 2004 over the denial of rights to tens of thousands of non-Slovenes, who lost their permanent residence and citizenship in 1992 and became known as "the erased".

What further riles Slovenian journalists who signed the petition is that Mr Jansa is a former journalist. Mr Jansa has dismissed the petition as "a conspiracy of lies" and, according to Mr Zgaga and Mr Surc, is continuing to refuse dialogue.

Both journalists said that since the problems were raised, there has been a slight improvement, although political pressure is still being brought to bear on editors at the state-run television and radio station and the national news agency.

Mr Zgaga said: "I think this softening of the grip of the government is only during the EU presidency."

The Slovenian government has accused the two journalists of spreading "false statements" regarding media freedom in Slovenia, and denies that it is rejecting dialogue.

Damijan o verodostojnosti medija in nepreudarnosti lastnikov Maga

25.01.2008 ob 07:45

Ekonomist Jože P. Damijan [v današnjih Financah](#):

Časopis ni ožja ali širša površina potiskanega papirja, ki mora biti pravočasno v nabiralniku ali v kiosku, ampak občutljiv odnos med bralcem in novinarjem, ki temelji na predvidljivosti in ljubi samo drobna presenečenja. Vse, kar časopis ima - ali ne -, je blagovna znamka, ta pa v končni posledici ni nič drugega kot imena novinarjev, ki so - ali ne - verodostojna. Vse, kar ima - ali je imel - Mag, so (bila) imena njegovih ustvarjalcev, trdno prepričanih, da je svet razdeljen na dve brezupno sprti politični opciji, od katerih je ena pokvarjena, druga pa ne (ali vsaj občutno manj). Poenostavljeno rečeno, kajpak, ampak natančno zato ga je brala večina njegovih bralcev, in še več, natančno zato ga je brala tudi manjšina, ki je pač hotela vedeti, kako svet okoli nje zgleda z druge perspektive od njene lastne. In nič drugače ni (bilo) pri Delu: za dve tretjini bralcev je (bil) dobrodošel zaradi artikulacije njihovim podobnih stališč, za tretjino zato, ker ta stališča nikakor niso (bila) tudi njena.

Vznemiriti večino Magovih bralcev (čez palec najmanj osem tisoč) z napovedjo spremembe (četudi evfemistično imenovane zgolj "razširitve" in "popestritve") uredniško-novinarskega pogleda na svet je zato več kot tvegano početje. Predvsem poslovno: Mag je ob umetno vzdrževanih nizkih stroških in navzlic skoku naklade v zadnjem času še vedno nerentabilen, saj dobiček, ki bi ga menda ustvaril, če ne bi sam financiral svojega prevzema izpred dobrih dveh let, ne zadostuje niti za dvig plač njegovih - dosedanjih - novinarjev na spodobno raven; z osipom bralstva, kakršnega po izkušnji v zadnjih dveh letih "uravnoteževanega" Dela lahko pričakuje zaradi svojega približevanja "širokemu spektru bralcev", pa bo prag donosnosti zanj postal nedosegljiv. Preudaren medijski lastnik bi ravnal povsem drugače, kot je ravnal Magov: namesto v "razširitev" uredniške politike bi denar vložil v kakovostno nadgradnjo (in promocijo) kompetence, ki jo trg Magu priznava; zbral bi torej vso "desno" uredniško in novinarsko pamet, ki jo je mogoče dobiti (je pa ni veliko), in naredil res kakovosten in donosen konservativni tednik. Povedano naravnost, da bo laški lastnik Maga lažje razumel: iz istega razloga kot ni spremenil sestavin Unionovega piva ali Fructalovih sokov, tudi "sestavini" Maga ne bi smel.

[Eurotopics o zapovedanem šestmesečnem molku novinarjev](#)

25.01.2008 ob 07:46

Iz [naslovnega članka](#) bloka o Sloveniji na Eurotopics, celoten blok [tukaj](#).

Angry Workers and Journalists

But although Slovenia has achieved much in recent years and secured itself a good reputation, there are a number of other thorny issues. In November 2007 thousands of workers went on strike in a bid for higher wages, thus tarnishing Slovenia's image as an economic miracle. The border controversy with Croatia remains unresolved, and in October 2007, 571 Slovenian journalists protested against political influence over the media with a "[petition](#) against censorship and political pressure". In January 2008 they renewed their criticism. The Austrian daily [Kurier](#) commented on 8 January 2008: "This appeal for help to the EU right at the beginning of its EU presidency term is doubtless embarrassing for the Slovenian government."

Alice Bota had the following to say about the smouldering conflict between the government and the press on 3 January 2008: "It started with a pact concluded between the conservative Prime Minister Janez Janša and the parties... It contains passages such as this: 'In line with their role in the parliamentary system the signatories will not impede the work of the government regarding the EU Council presidency'. Put crudely that means: Keep your mouths shut for six months... Everyone should support this pact – including the journalists. But they are refusing to do so."

Šurla trdi, da je novinarka agencije APA manipulirala

25.01.2008 ob 20:59

[Najprej smo prebrali na blogu](#) Silvestra Šurle, danes pa je to vest STA in Aleša Kocjana. Nekdanji v.d. odgovornega urednika Maga namreč dopisnici avstrijske tiskovne agencije APA Nini Razboršek očita, da si je v prispevku, v katerem je za APA 4. januarja poročala o novinarski peticiji, privoščila »manipulacijo brez primere«. Po navedbah Šurle bralec dobi vtis, da je za primer Mag neposredno kriva Janševa vlada. [Celotna vest](#) (via Demokracija).

Sporen naj bi bil tale odlomek:

Die Petition wurde unter anderem vom Europäischen Journalistenverband (EFJ), dem Internationalen Presse Institut (IPI), der Südosteuropäischen Medienorganisation SEEMO und von "Reporter ohne Grenzen" (RSF) unterstützt, die die slowenischen Behörden zur Einsetzung einer unabhängigen Untersuchungskommission aufriefen. Ende November bestätigte der Regierungspressecorrespondent, dass die Regierung die Bildung einer solchen Kommission ernsthaft erwäge. Auf APA-Anfrage hieß es aus Jansas Kabinett am Freitag, dass es weiterhin dabei bleibe. Inzwischen klagen die Journalisten über neue Eingriffe in die Medien. Die jüngsten Vorfälle zeigen die Notwendigkeit der Kommission, betonen Zgaga und Surc. Sie beziehen sich dabei auf die Ereignisse beim rechtsgerichteten Wochenmagazin "Mag", das trotz des Widerstands der Belegschaft einen neuen Chefredakteur bekommen hat. Die Mitarbeiter des Magazins befürchten nun einen radikalen Schwenk in der Redaktionspolitik. Bereits seit Monaten klagen Journalisten über Zensur, Schikanen, Schreibverbote und Abberufungen. Betroffen sind vor allem der von der Mitte-Rechts-Regierung mit Gefolgsleuten besetzte öffentlich-rechtliche Rundfunksender RTV Slovenija sowie die mittelbar unter Regierungseinfluss geratenen großen Tageszeitungen "Delo", "Vecer" und "Primorske novice".

In v čem je spornost? V dejstvu, da je omemba sprememb na Magu postavljena v kontekst siceršnjih obtožb novinarjev na račun Janše. S tem je ustvarjen vtis, da Janša vrši vpliv tudi na tednik Mag.

Šurla ima prav v svoji opazki. Besedilo se res bere na ta način. Nima pa prav, ko hitro sodi, da novinarka ob tem manipulira. Omemba je lahko preprosto njen profesionalni kiks, ki ga ni opremila s kontekstom. »Tehnična« razlika med manipulacijo in kiksom je očitna.

RTVS zmanipulirala predstavitev tujih odmevov v Odmevih

26.01.2008 ob 09:22

Očitno so se na RTVS odločili gledalcem predstavniki nekaj recentnih odmevov o pritiskih na medije v tujini. Kako so to storili? So povzeli IHT? So povzeli NYT? So povzeli FAZ?

Nič od tega! In nič od tega niso storili takrat, ko so ti zapisi nastali: gledalcem so tuje odmeve zamolčali. Pač pa se je novinar Matej Hlebš odločil, da v včerajšnji Odmevih ([video zapis je tukaj](#)) povzame obtožbo Silvestra Šurle na račun dopisnice avstrijske agencije APA, kje ji očita manipulacijo v delu zapisa o Magu. [Kot smo poročali](#), je ta zapis z njegovega bloga prav včeraj priromal v vest STA.

Kako je zvenel 2 minuti in 32 sekund dolg prispevek v Odmevih? Prva minuta in 45 sekund je posvečena omenjeni novinarki agencije APA in njenemu »grehu«, predstavitvi Vesa Stojanova kot krivca za nastalo situacijo (in sedmega podpisnika pod peticijo – grafična oprema je dovolj zgovorna. Tudi novinarka agencije APA je, ne pozabi povedati, podpisnica peticije). Hlebš je storil kardinalno napako in gledalcev zamolčal, da je avtor očitka, o katerem govori, Silvester Šurle; to je storil verjetno zato, da jim ne bi signaliziral pravega razloga svojega prispevka in da bi zgodbo predstavil kot »univerzalno« - kot očitek, ki se pač pojavlja na vse strani.

(Zanimivo, da [današnji zapis MMC RTVS](#) Šurlo omenja, priredi pa naslov, podnaslov in sliko – »Medijski prepri se selijo v tujino«, v podnaslovu je vladi naklonjen FAZ in na fotografiji takisto.)

Preostanek prispevka, 42 sekund, je posvečen »preostalim« in »obrobnim« odzivom. O situaciji po Hlebšu mediji »precej različno« poročajo. Najprej omeni IHT (pri čemer NYT gladko izpusti in ne omenja) in zgolj en poudarek iz njega, lastniško-politične nastavitve urednikov na Delu in obtožbe proti vladi, nato pa še FAZ in dva poudarka iz njega, češ časopise vodi peščica oligarhov in teme medijske svobode se doslej ni odpiralo.

Če rezimiramo: RTVS je prispevek o tujih zapisih o pritiskih na medije zapakirala v problem manipulacije v zapisu agencije APA in temu namenila največ prostora. Preostanek odmevov je zreducirala na elemente, kjer se obtožbe proti g. Janši osebno ne omenjajo, pa še v tem delu je »uravnotežila« poročilo na 1:1 (IHT vs. FAZ). Nemogoče se je znebiti vtisa, da prispevka o tujih časopisnih poročilih ne bi bilo, če ne bi bilo včerajšnjega zapisa STA o g. Šurli in njegovem očitku – ta je potem izzvenel kot glavni poudarek vesti, ki je: tuji mediji napačno povzemajo in manipulirajo. Spomnimo še enkrat, da je STA, za razliko od zapisa, posvečenega Šurli in APA, [zamolčala zapise v IHT in NYT](#).

Šurla za Ampak: Vse sledi vodijo do Golobiča in Kučana

26.01.2008 ob 19:58

STA že na dnevni ravni »bratsko« pokriva Silvestra Šurlo in temo Mag. Danes Aleš Kocjan piše o intervjuju s Šurlo v Ampaku ([povzeto po SIOLu](#)). Besedilo se komentira po sebi:

Šurla za Ampak: Vse sledi vodijo h Golobiču in Kučanu

Ljubljana, 26. januarja (STA) - Nekdanji v.d. odgovornega urednika Maga Silvester Šurla je v pogovoru za Ampak spregovoril o razlogih, ki so vodili do kadrovskih zamenjav na Magu, interesih Pivovarne Laško in zamenjavi v vrhu SLS. Za pivovarno meni, da nima samo kapitalskih interesov, zamenjavo v vrhu SLS pa vidi kot poskus tranzicijske levice, da bi spodkopala Janševo vlado.

Po mnenju Šurle se vsak novinar ali urednik, ki trdi, da kapitalskih pritiskov na medije ni, spreneveda. Po njegovem mnenju zaradi "specifičnosti slovenskega medijskega trga, ki je majhen, noben tiskani medij ne more preživeti samo s prihodki od prodane naklade."

Te šibkosti so se v primeru Maga po njegovem zavedali tudi nekateri oglaševalci. "Tukaj bi lahko izpostavil Mobitel, ki je vseskozi velik oglaševalec in je v državni lasti. Znano je, da naj bi v času vladavine LDS Gregor Golobič, ki se zdaj z novo stranko Zares vrača na slovensko politično sceno, držal svojo roko nad razdeljevanje oglasov državnih podjetij. Magu, ki so ga pogosto uporabljali za dokazovanje obstoja medijskega pluralizma, so dali ravno toliko oglasov državnih podjetij, da je vseskozi živoril," je dejal Šurla.

Po besedah nekdanjega v.d. odgovornega urednika Maga je tedniku prodaja v zadnjem letu vseskozi rasla tako, da je nazadnje dosegla že 14.400 izvodov: "Ljudje so želeli prebrati še drugo mnenje, denimo o novi Golobičevi stranki Zares, katere ustanovitev je bila v večini medijev z Delom na čelu dokaj nekritično sprejeta in obravnavana. V Magu smo resno podvomili v to, da se lahko takšna politična osebnost, kot je Golobič, kar tako spremeni čez noč."

Na vprašanje, zakaj in za koga je Mag postal moteč faktor, Šurla odgovarja, da je na to vprašanje mogoče "razložiti samo v kontekstu poskusa popolne homogenizacije medijskega prostora pred jesenskimi parlamentarnimi volitvami, na katerih poskušajo za vsako ceno ponovno zmagati tisti, ki so Sloveniji vladali vrsto let pred nastopom sedanje vlade": "Ti očitno ne želijo nobenega medijskega presenečenja in jim celo mali Mag predstavlja grožnjo. Te stvari več niso normalne, to meji že na paranojo."

Šurla vidi Mag tudi kot žrtev spora med vlado in lastnico Dela Pivovarno Laško ter kapitalsko-političnimi interesi pivovarjev. Po njegovem se mnogim postavi vprašanje, zakaj so se v pivovarni obrnili proti Janši. "Odgovor je preprost - zato, ker jim je ogrozil dva najpomembnejša projekta - prevzem Mercatorja in menedžerski odkup

celotne poslovne skupine Pivovarne Laško, ki vključuje Pivovarno Union, Fructal, Radensko, Delo, Večer ..."

In kakšno vlogo v tem velikem tranzicijskem obračunu igra Mag? Šurla pravi, da mu je Andrijana Starina Kosem, ki je predsednica nadzornega sveta Dela, na enem od dveh daljših pogovorov, ki sta ju skupaj s Stojanom Zdolškom opravila z njim, ko sta mu ponujala mesto odgovornega urednika in "se nato premislila, ker se nisem uklonil njenim pritiskom, dejala, da ne bodo dopustili, da bi Janša dobil volitve zaradi Maga, kot naj bi jih leta 2004".

Nekdanji v.d. odgovornega urednika sicer meni, da ima Pivovarna Laško, ki je lastnica Dela, tako politične kot poslovne interese. "V Pivovarni Laško potrebujejo podporo politike za uresničitev svojih interesov. Njihova primarna cilja sta dva - prevzem Mercatorja in menedžerski odkup celotne skupine. Za doseg te svojih ciljev, kot se je izkazalo v primeru pritiskov na Mag, pa poskušajo zlorabljati medije, ki so v njihovi lasti."

Dodaja, da smo v Delu že lahko brali članke, v katerih je nastopal samo odvetnik Zdolšek in branil odstopljenega varuha konkurence Andreja Plahutnika oz. napadal novega v.d. direktorja urada Janija Sorška.

Menedžerske odkupe, o katerih je Šurla v Magu veliko pisal, nekdanji v.d. odgovornega urednika vidi kot zadnjo fazo lastninske tranzicije: "Menedžerski odkupi s sabo prinašajo velike socialne razlike in na način, kot so bili v številnih primerih izpeljani, niso prav nič drugega kot navadna kraja, žal bolj ali manj legalna, kar je posledica pomanjkljive zakonodaje," pravi. Dodaja: "Bil je že skrajni čas, da se jih je vlada odločila omejiti."

Šurla še meni, da je novinarska peticija zgolj in samo politični projekt, pri katerem vse sledi vodijo h Gregorju Golobiču in Milanu Kučanu. Zamenjavo v SLS pa vidi kot skupni prevzem bratov Šrot in tranzicijske levice, s katerim želi slednja spodkopati Janševno vlado in ponovno priti na oblast. "Bojan Šrot bi naredil največ za SLS, če bi takoj odstopil s funkcije predsednika. Poti nazaj zanj po mojem ni več, kaj šele, da bi se mu uresničile 'sanje', da bi leta 2012 postal predsednik vlade," dodaja.

Splichal o sprevrženem dejanju STA in zlorabi za višje namene

26.01.2008 ob 19:59

Dr. Slavko Splichal je [v današnji Delovi kolumni](#) takole opozoril na manipulacijo STA, ki je je bil deležen in [o kateri smo pisali](#):

Tudi v Sloveniji imamo sklad za medije, le da se ne ukvarja predvsem s spodbujanjem programskih primankljajev (kakršen je razpravljanje o evropskih temah s kompetentnimi sogovorniki iz drugih delov Evrope), ampak s političnim uravnoteževanjem medijev. In imamo učinkovito vladno službo za stike z javnostjo, ki za lepšanje podobe vlade v javnosti manipulira z izjavami novinarjev, to prakso pa očitno prevzema tudi Slovenska tiskovna agencija. Pred nekaj dnevi je moje mnenje, da pritiski na novinarje verjetno ne prihajajo osebno od predsednika vlade ali ministrov, temveč od njihovih pomočnikov, novinar STA A. Kocjan »objektivno« strnil v naslov: »Splichal: Ne verjamem, da pritiske na medije izvaja premier«, izpustil pa nadaljevanje: »... osebno, zagotovo pa obstajajo t. i. pogajalci, ki tovrstne posle lahko opravljajo v njegovem imenu«. Naj mu, teologu, bog ne odpusti greha! Če je še mogoče razumeti, da vladna pr-služba predvsem skrbi za loščenje lika in dela premiera in vlade, je za novinarstvo sprevrženo dejanje, če namesto verodostojne predstavitve sogovornikovih mnenj pogovor zlorabi za »višje cilje«.

Zgaga in Logar za BBC World Service

27.01.2008 ob 11:30

V petek je BBC World Service predvajal krajše javljanje novinarja Zgaga in direktorja UKOMa Logarja – voditelj ju je seveda spraševal o medijski svobodi v Sloveniji. Prepis pogovora je spodaj, posnetek je dostopen [na tem naslovu](#). Prednjačil je Logar z neverjetno abotnimi argumenti, med katerimi je celo implicitna grožnja (voditelju), češ »bodite previdni s takimi obtožbami, zdaj naša država predseduje EU«.

BLAŽ ZGAGA in ANŽE LOGAR na BBC WORLD SERVICE

(BBC World Service, petek, 25. januarja 2008, približno ob 11.10. Radijski posnetek je dostopen na news.bbc.co.uk, zavihek Radio, link »World update«, link »Listen«, pričujoči del se odvija 7:30 minut po začetku prispevka.)

VODITELJ DAN DAMON:

»UN secretary Ban Ki Moon is in a former Yugoslav republic of Slovenia today. Which is now a successfull and independent nation and is currently holding a presidency of the European Union. Surprisingly, perhaps you'll be faced with a petition by many of Slovenia's journalists who say they are repressed and censored. Blaž Zgaga is a journalist at Večer evening newspaper. He initiated the petition and joined us now. What are you complaining about, Blaž?«

BLAŽ ZGAGA:

»We are complaining about censorship and political pressures on Slovenian journalists. From September 10 to October 12 the petition against censorship and political pressures on journalists has been signed by 571 Slovenian journalist...«

VODITELJ:

»What doesn't mean they are right, of course? Journalists moaning doesn't amount to the truth, sadly...«

ZGAGA: »Yes... It's around quarter of all Slovenian journalists and in the first sentence we clearly state, 'We Slovenian journalists, accuse prime minister Janez Janša of restricting media freedom in our country.' It is the consequence of concentrated and orchestrated attempt to control public media and also some private media.«

VODITELJ:

»Give us some examples of the kind of stories which they have tried to manipulate in your view.«

ZGAGA:

»Well, correspondent of main slovenian newspaper Delo, Matija Grah, was writing about slovenian minority in Austria, and minister of foreign affairs was dissatisfied with his report and he was recalled back. And so he was also forbidden to write about Austria. For example, the similar fate happened to Delo's correspondent to Zagreb. Also he was recalled to Ljubljana. And then, moreover... For example, colleague from national radio, Robert Škrjanc, who is an expert in intelligence field, was removed from covering intelligence field because there was a huge scandal in Slovenia regarding fishermen's incidents where prime minister Janša was involved and prime minister of Croatia Ivo Sanader too. And he was not allowed to write about this scandal any more despite he had decades of experience in this field.«

VODITELJ:

»So your allegations then is that editors of this newspapers or radio stations are being pressured by the government and they are caving in, they are giving in?«

ZGAGA:

»Not only pressured, in reality it happened that around 80 % of editors in Slovenian media have been replaced in 2006. So, sometimes even editors are not working as autonomous professionals, but they are working in line with the government. So... Its clear that on national TV or radio all editorial staff has been replaced.«

VODITELJ:

»Well, thank you, that's Blaž Zgaga with those allegations and we are speaking with Anže Logar, who is speaking on behalf of prime minister Janez Janša. Thanks for beeing with us, well what is your response to allegations that journalist have been recalled because of the pressure on editors?«

ANŽE LOGAR:

»Yes, first of all, thank you for your call. I am the director of government communication office, let me just, at the begining, say that allegations are unfounded. Em, I am a bit surprised that the journalists say that the autonomy of the editors is pressed. For example, I think this interlocked... For the journalist in that case should be then the editors of this newspaper... em you have to simply check the structure of the ownership of the most important media...«

VODITELJ:

»An ownership, I am sorry to interrupt you, our time is limited, ownership is.....«

LOGAR:

»Well, it mean that government does not possess or directly own any shares of the printed or ...«

VODITELJ:

»But they don't need to, do they? If they can put enough pressure on the editors, that about the specifics that he gave about this report on Slovenian minority, those of minority of Slovenes living inside Austria sometimes they complain of discrimination, the report was written and that embarrassed relations with the country, the neighbouring country Austria, and so the reporter was called back home? Is that true?«

LOGAR:

»If he was called home than this is the case of the chief in editor that decided to call him home. As I said, the ownership structures are clear and just let me say, that the text of the petition is more or less the same as you can find it in the political manifesto of the one of the opposition party and the owner of the newspaper Delo... was since I mean... only few weeks ago... call up this membership in this opposition party. So you have to be very carefull when saying such a strong allegations. Slovenia is a presiding country and now is in the main light, so everything what is said now, have an echo effect on the other aspects of Slovenia as well...«

VODITELJ:

»...that's true, but what you're , may I sum up, what you're saying is that this is partly political and it has nothing to do with freedom of the press? That's very interesting, that is Anže Logar from the Prime minister of Slovenia communication department...«

Grah za Deutsche Welle o medijski svobodi

28.01.2008 ob 16:29

Slovenian Press Freedom Is Suffering, Journalists Say

Amid layoffs of controversial journalists and falling ad revenue for media that are critical of the government, there are growing complaints that Slovenia's once-enviable press freedom is suffering.

Matija Grah, the Vienna correspondent of Slovenia's biggest daily newspaper, Delo, said he was ordered back home and fired shortly after he wrote a commentary critical of his government's foreign policy.

"Formally, it was the editor-in-chief who did the job," Grah said. "But it was clearly a political move. The foreign minister had called the editor in chief."

Press freedom in Slovenia is increasingly threatened, said Grah, who together with a group of journalists has started an initiative for press freedom in the country. They accuse Slovenian Prime Minister Janez Jansa and his government of seriously violating the freedom of the press.

[Celoten članek.](#)

ARD (Das Erste) s televizijskim prispevkom o medijski cenzuri v Sloveniji

29.01.2008 ob 18:14

[Nekaj dni star televizijski prispevek](#) v oddaji »Europamagazin« na televiziji ARD o cenzuri v Sloveniji. Prispevek je dostopen na povezavi »Der Beitrag als Video« in je dolg dobrih šest minut, v njem nastopajo Blaž Zgaga (s prvim objavljenim komentarjem v Večeru nekaj dni nazaj po enem letu!), dr. Sandra Hrvatin, mag. Anže Logar in dr. Janez Markeš. O bunkerju, protibunkerju, Pivovarni Laško in Delu, slabih člankih o vladi, ki bi jih Logar prepovedal in kar nima nikakršne povezave s cenzuro, o izvozu laži, Janševi katedrali (RTVS)...

Logar za Indirekt: White je očitno navdušen nad Slovenijo

30.01.2008 ob 08:06

Intervju z direktorjem Urada vlade za komuniciranje v včerajšnjem Indirektu je previden, a dovolj nazoren. Anže Logar je ciničen in vzvišen, za Janšo in Valentinom Hajdinjakom pa že tretji, ki je uporabil zloglasni cinični argument oblike »Pri nas dovolimo vsakemu novinarju, da pove svoje mnenje – ali ni to popoln dokaz za popolno medijsko svobodo?« Odlomek:

Kako komentirate očitke, da ste tuje novinarje zavajali s citati slovenskih novinarjev glede medijske svobode pri nas?

Mislím, da tega ni treba posebej komentirati. Gre za precej napihnjeno zgodbo. Novinarjem smo zgolj posredovali informacije, ki jim omogočajo, da spoznajo tudi drugo plat. Novinarji kot profesionalci na svojem področju, ne glede na to, kaj dobijo, sami izberejo, o čem bodo pisali.

Se vam ni zdelo to zgrešena poteza, saj je sprožila burne odzive, glede na trenutno stanje simpatij in antipatij med novinarji in vlado?

Ravno ta oster odziv priča o tem, kakšna medijska svoboda je v Sloveniji. Vsak novinar lahko izrazi svoje mišljenje, vsak novinar lahko skliče novinarsko konferenco in potem vsakega predstavnika vlade obtoži za manipulacijo in tako naprej. Moja naloga in naloga Urada vlade za komuniciranje je, da daje v javnost informacije brez kakršnegakoli dodatnega balasta, novinar pa je tisti, ki med naborom informacij izbere tisto, za katero misli, da jo je vredno predstaviti bralcu, gledalcu ali poslušalcu.

Kaj pa očitek generalnega sekretarja Evropske zveze novinarjev Aidana Whitea, ki je zaradi te vaše poteze dejal, da je Slovenija padla na prvem evropskem testu sposobnosti vodenja?

Gospod White se je že večkrat vključil v notranjo razpravo v Sloveniji, očitno je posebej navdušen nad Slovenijo in rad komentira razvoj ter diskurz na področju medijev v Sloveniji. Bil je dejaven tudi v referendumski kampanji oziroma razpravi med sprejemanjem novega zakona o Radioteleviziji Slovenija.

Torej se na očitke gospoda Whitea ne ozirate?

Njegove besede kot besede predstavnika evropskega novinarskega društva seveda vzamemo na znanje. In še naprej izvajamo naloge, ki jih Urad vlade za komuniciranje mora izvajati, torej, da javnosti sporočamo informacije.

Lastniške prestrukturacije na Večeru

30.01.2008 ob 08:45

Družba Infond Holding je prodala 20-odstotni delež v Večeru, nam je včeraj potrdila Sabina Hobacher, zadolžena za odnose z javnostmi te mariborske finančne družbe, podrobnosti pa niso razkrili. Infond Holding je tako svoje lastništvo v mariborski časopisni družbi zmanjšal na 38,82 odstotka.

[Celoten članek v Večeru.](#)

Infond Holding prodal skoraj 59 odstotkov Večera

31.01.2008 ob 13:45

Finančna družba Infond Holding je včeraj prek spletnih strani Ljubljanske borze sporočila, da je prodala 150.515 delnic ali 58,81 odstotka Večera. Več o prodaji omenjenega deleža v Infond Holdingu niso navedli.

[Vest v Večeru \(via STA\).](#)

Wien International sumarično o medijski sceni; Makarovič out

31.01.2008 ob 13:46

[Celoten članek](#), spodaj odlomek:

The latest development has seen Prime Minister Janša commissioning a study on freedom of the media in Slovenia. This has given rise to renewed protests by journalists such as Darijan Košir in "Delo", who writes that the study would be carried out by loyal "commentators" and would be nothing more than a tally of allegedly positive or negative articles without providing any information about freedom of the press in Slovenia. Strong criticism has also been heard from foreign correspondents such as Enver Robelli in the Swiss "Tagesanzeiger": "Media censorship in model EU country: Slovenia gags the media". According to Hannelore Crolly, Brussels correspondent of the German newspaper "Die Welt", the struggle by Slovenian journalists for more press freedom once again appears to show that Prime Minister Janša is not up to the task of managing the EU Presidency.

Spomnimo, da omemba Koširja aludira na njegov zapis o raziskavi FUDŠa in Delovih in Večerovih komentatorjev, dr. Makaroviča in dr. Tomšiča.

Spomnimo nadalje, da je Košir [11. Januarja v Delu zapisal](#):

»Znanstvena« študija o medijski svobodi in avtonomiji v Sloveniji, ki jo je v sredo predstavila novogoriška raziskovalna skupina, zbrana okrog publicista dr. Mateja Makaroviča, ne samo da za takó kompleksno analizo uporablja skrajno sporen in simplificiran metodološki pristop, ampak v bistvu – glede na to, da jo je naročila vlada, izvedli pa vladi deklarirano naklonjeni »publicisti« – meji že na politično nehigieno. V vsakem primeru so si namreč raziskovalci dovolili, z dobrimi nameni ali brez njih, da jih je vlada zlorabila v zadnjem času za izjemno modni obračun z domnevno neprilagojeno slovensko medijsko srenjo.

Makarovič mu je v Pismih [v Delu 26. januarja odgovoril](#):

Ko gre za izrekanje sodb o znanstveni metodologiji, je Darijan Košir seveda popolnoma nerelevanten. Zato pa je omenjeni toliko bolj relevanten v institucionalnem smislu, saj gre za namestnika odgovornega urednika Dela. Njegov nivo razprave o »naših in njihovih« tako žal tudi jasno nakazuje nivo, na katerega se spušča ta časopis in ga sam ne nameravam sprejeti. Zato se mi tudi nadaljnje sodelovanje z Delom v vlogi kolumnista ne zdi več smiselno. Le zakaj bi moji komentarji kvarili nastajajočo idilično podobo časopisa ter vznemirjali »javnost in bralce«?

Avtor je torej naznanil, da več ne bo pisal za Delo, bo pa še pisal za Večer. Svoj odgovor Koširju je z neznatnimi modifikacijami namreč Makarovič že objavil v svoji Večerovi kolumni 18. januarja letos. [Za primerjavo](#).

O raziskavi FUDŠa in Makarovičevi avtorski vpletenosti smo sami [že obširno večkrat poročali](#).

Zastopstvo Maga proti Šurlovi premestitvi

31.01.2008 ob 14:15

Zastopstvo Maga je v izjavi za javnost izrazilo javni protest zoper premestitev nekdanjega v.d. odgovornega urednika tednika Silvestra Šurle iz uredništva Maga v uredništvo brezplačnika Total tedna. Člani zastopstva so prepričani, da gre za povračilni ukrep uprave Dela zoper Šurlo, ker se je uprl kapitalsko-političnim pritiskom nadzornikov Dela.

[Celoten članek na Delo.si](#). Dva dni nazaj, nekako v času pogovora g. Šurle s predsednikom uprave Dela, je [ugasnil tudi blog Silvestra Šurle](#).

Stojanov: »zastopstvo« ni večina Magovih novinarjev

31.01.2008 ob 18:36

Sporočilo javnosti

Odgovorni urednik Veso Stojanov in namestnica odgovornega urednika Mateja Babič sporočava, da v kolektivu tednika Mag ne bova dopustila, da manjšina očitno zaradi osebnih težav zlorablja večino novinarjev in vseh ostalih zaposlenih in honorarnih sodelavcev na tedniku Mag, s tem ko jih s svojim ravnanjem in z zlonamernim povzročanjem konfliktov zavestno vpleta v nedopustno manipuliranje. V zvezi z domnevnim protestom novinarjev Maga, ki ga je javnosti posredoval Igor Kršinar, sporočava, da večina v redakciji ni bila niti povprašana in še manj seznanjena z javno izraženimi stališči. V redakciji Maga vsakodnevno soustvarja tednik povprečno dvajset ljudi: poleg novinarjev (zaposlenih in honorarnih) fotografi, tehnični in likovni uredniki ter lektorji, ki si prizadevajo bralcem ponuditi profesionalno narejen izdelek, svojega dela za bralce pa ne dojemajo kot služenje lastnim interesom, še manj so pri tem odvetniki kakršne koli politike.

Veso Stojanov, odgovorni urednik tednika Mag

Mateja Babič, namestnica odgovornega urednika tednika Mag

[Za primerjavo zapis v Financah.](#)

Der Standard: namesto kritike o spolnih aferah

1.02.2008 ob 09:50

Standard o novinarski peticiji, cenzuri in preusmeritvi tem, o politični motivaciji peticije (Logar) in tem, da je ta prepisana iz političnega programa SD. [Celoten članek](#) in odlomek:

Kajzer durfte sich danach mit „touristischen“ Themen beschäftigen, über Sexskandale von kroatischen Schlagersängerinnen schreiben. Auf seine Fragen, warum er degradiert wurde, bekam er keine Antworten, bis er im Sommer 2007 in die Wirtschaftsredaktion nach Ljubljana versetzt wurde. Er wollte das nicht akzeptieren, kündigte Klage beim Gericht gegen Delo an, und nach einigem Hin und Her einigte er sich schließlich. Denn der neue Chefredakteur lasse sich von der Politik nicht mehr instrumentalisieren, sagt Kajzer. Er glaubt, dass die Zeiten der Zensur und des politischen Drucks der letzten drei Jahre im Delo vorbei sind.

Združenje novinarjev in publicistov proti Šurlovi premestitvi

1.02.2008 ob 19:59

Po novem brezimno Združenje novinarjev in publicistov, ki ga sicer vodi Peter Jančič, pravi naslednje:

V Združenju novinarjev in publicistov ocenjujejo, da gre pri odločitvi uprave Dela, da premesti izvršnega urednika Silvestra Šurlo, za kršitev novinarjevih pravic in delovno-pravne zakonodaje. Kot je znano so Šurlo premestili iz uredništva Maga v uredništvo tednika Total. V združenju menijo, da je ravnanje delodajalca evidentna kršitev zakona o medijih. V združenju menijo, da bi se moral delodajalec o tem posvetovati z uredništvom. Hkrati pa poudarjajo, da bi moral delodajalec ponuditi novo pogodbo o zaposlitvi. Pri tem pojasnjujejo, da ima drug tednik tudi drugačno programsko zasnovo.

[Celoten zapis STA \(via Siol\).](#)

Türk o neizmišljenih pritiskih na novinarje

2.02.2008 ob 20:03

Zavzemam se za avtonomijo medijev in za spoštovanje te avtonomije. Če se ljudje iz medijev čutijo pod pritiskom, to najbrž ni izmišljeno. V večini družb pritiski na medije obstajajo. Da bi dobili oceno, kakšni so ti pritiski, ali jih lahko označimo kot cenzuro, ali že dosegajo stopnjo, v kateri je medijska svoboda ogrožena, je treba imeti razpravo. Končnih ocen se ne da doseči brez razprave.

V tej razpravi pa ni dobro diskvalificirati nikogar od udeležencev. Sem proti diskvalifikacijam in mislim, da je treba zagotoviti strpno in resno pogovarjanje o tematiki. Nekaj tega je že nastalo in upam, da bo te razprave še več. V tej razpravi se bo tudi izkristaliziralo, ali so pritiski na medije takšni, da jih je treba ustaviti, od kod prihajajo, ali pretežni del tega prihaja iz vladne sfere ali so tu težava zasebna lastništva. Razprave o medijski svobodi so legitimne.

[Celoten članek STA \(via SIOL\).](#)

Košir bi medijsko raziskavo vrgel v peč, po Tomšiču gre za obračun

2.02.2008 ob 20:17

O polemiki okoli raziskave o medijski svobodi smo večkrat pisali, nazadnje smo omenili [spor na relaciji Darijan Košir – dr. Matej Makarovič](#). Tule je [današnji Darijan Košir](#) v svoji repliki na Makaroviča, odlomek:

In zdaj k vsebini odgovora. Makaroviču sem samo na kratko, kolikor je prostor pač dopuščal, očitil strokovno zgrešeno raziskovalno metodo. Ker me hoče na tej točki »ponižati«, mu bom odgovoril z navedbo prof. dr. Slavka Splichala iz predzadnje številke Maga, ki o zgrešenem pristopu k Makarovičevemu raziskovanju pove vse.

Takole Splichal po opisu novinarka Maga oceni Makarovičevo metodo: »Prav variabilnost ocen glede naklonjenosti medijev po Splichalovem mnenju kaže na ključno težavo poskusov 'objektivnega' ocenjevanja politične usmerjenosti medijev ali njihove (ne)naklonjenosti različnim družbenim akterjem. Če pojem naklonjenost v analizi besedil ni natančno opredeljen in uporabljen, potem se pri raziskovalcih 'zelo verjetno pojavi enak učinek kot pri običajnih uporabnikih medijev – tisti, ki podpirajo vladajočo koalicijo, bodo v besedilih videli več elementov naklonjenosti opoziciji kot tisti, ki so naklonjeni opoziciji'. Rešitvi sta dve. Besedila ob natančni definiciji merjenih spremenljivk posamično ali v parih analizira, denimo, deset izurjenih analitikov, nato pa se izmeri njihovo soglasnost. Zapletenejša in dražja metoda je izbor reprezentativnega vzorca analitikov, ki pregledajo vsa besedila, potem pa se uporabijo povprečne vrednosti. 'Če taki postopki zagotavljanja zanesljivosti niso uporabljeni, je analiza preprosto neveljavna'.« Ko prebereš takšno oceno Makarovičeve raziskave, vseh 90 strani pri priči vržeš v peč.

Včeraj pa se je v polemiko vključil še dr. Matevž Tomšič [v svoji Večerovi kolumni](#), s čimer se je pridružil Makaroviču, ki je Koširju v tem časopisu že odgovarjal. Odlomek:

Problem je, da so bile ocene kolegov lansirane praktično takoj po tem, ko je bila študija javno objavljena, pri čemer je bilo očitno, da se niso podrobneje seznanili z njeno vsebino in metodologijo. Zato so bile tudi njihove zavračajoče sodbe splošne in pavšalne. Razumeti jih je mogoče predvsem kot izraz njihovega nelagodja nad dejstvom, da je nekdo "nepooblaščen" posegel v "njihov" rajon. Tako je človek, ki velja za glavno avtoriteto na komunikološkem področju, celo "zažugal" s protikorupcijsko komisijo (češ da naj bi bili pridobili raziskavo na sopren način). Očitno je, da ugledni profesor ne samo da ni seznanjen z vsebino naše raziskave (a ga to ne ovira, da je ne bi zavrnil kot "neznanstvene"), ampak tudi ni seznanjen z vsebino zakonov, ki urejajo to področje (če bi bil, bi vedel, da je bil postopek naročila te raziskave nekaj povsem običajnega in nespornega).

Še hujše od kritik "pooblaščenih" strokovnjakov so bile kritike "pooblaščenih" medijskih protagonistov. Kmalu so začele krožiti floskule o "spornosti" študije in njenih rezultatih, seveda brez kakršnekoli utemeljitve. Popravek: "utemeljitev" je bila "spornost" avtorjev. Pri obračunu z avtorji raziskave je osrednjo vlogo odigral "osrednji slovenski dnevnik" oziroma konkretneje, namestnik odgovornega urednika,

ki se je v svojem komentarju lotil raziskovalcev na način, ki bi ga lahko šteli za šolski primer osebne diskreditacije. Raziskavo je označil za nekaj, kar ne samo da nima nobene vrednosti, ampak "meji že na politično higieno". Z vsebino raziskave se sploh ni kaj dosti ukvarjal, saj je verjetno sploh ni prebral (če bi jo bil, se ne bi spraševal, ali je "smisel novinarskega delovanja v tem, da se slehernega problema lotimo z osnovno premiso, da moramo vlado bodisi "nasaditi" bodisi pohvaliti"- česar raziskovalci sploh nismo trdili); za kompetentno razpravljanje o metodologiji pa tako ali tako ni usposobljen (a vseeno govori o "skrajno spornem in simplificiranim metodološkem pristopu"). Kljub temu je avtorjem odrekel ne samo znanstvenost, ampak tudi publicistično veljavo (oboje je namreč postavil v oklepaje).

[Novozgrajeni gulag za Zgago, Šurca in vseh 571 podpisnikov](#)

5.02.2008 ob 15:29

Kot vse kaže, se obeta prvovrstna farsa. Mag. Marjan Cerar, sicer blizu SDS in (nekoč) predsednik Socialdemokratskega narodnega foruma (glej [1](#), [2](#)), je »zaradi blatenja Slovenije« vložil tožbo proti podpisnikom peticije zoper cenzuro in politične pritiske na novinarje v Sloveniji.

Zaenkrat povzemamo reakcijo novinarja Financ, med podpisniki so namreč tudi Andreja Rednak, Ilinka Todorovski in Novica Mihajlovič. Slednji pravi: *"Nerazumno dolg reakcijski čas ovaditeljev mi daje misliti, da niti ovaditelji sami niso čisto prepričani, da je s peticijo kaj hudo narobe. Hudo agilni prvopodpisnik je v svoji ihtavosti spregledal, da so sodišča in zapori poli. Ovadbo pozdravljam, saj če bo uspešna, lahko odpre veliko poslovno priložnost za gradbena podjetja, ki bodo morala naglo postaviti kak nov gulag."*

[Celotna vest Financ.](#)

[Rusko Delo, peticija in žvižgači](#)

5.02.2008 ob 20:06

Ko smo [že pri gulagu](#), ostanimo še v Sovjetski zvezi. Dopisnik graškega Falterja Herwig Holler [piše za rusko »Delo«](#) (Sankt Petersburg). O medijski situaciji, novinarski peticiji, Sloveniji kot nekakšni Belorusiji, predsedovanju EU, odtekanju informacij iz ministrstva in aferi MZZ – Dnevnik, ter, nenazadnje, o novi inkriminirani osebi, ki je ti. »svistoduy«, žvižgač, ali *whistler-blower*. To je izraz za tiste uradnike, ki novinarjem prinesejo zaupne informacije o nepravilnostih v sistemu. Po politični opoziciji, posameznikih, tajkunih, novinarjih itd. ima slovenska oblast novo tarčo in novo ime za napad.

[Celoten članek](#) za tiste, večje cirilice.

Aktiv novinarjev Dnevnika proti MZZ

5.02.2008 ob 20:07

Ljubljana, 5. februarja (STA) - Aktiv novinarjev Dnevnika nasprotuje ravnanju ministrstva za zunanje zadeve, ki je s preverjanjem telefonskih klicev enega od svojih uslužbencev v svojo preiskavo hkrati zajelo tudi Dnevnikovo medijsko hišo in s tem poseglo v svobodo novinarskega delovanja, je v današnjem sporočilu za javnost zapisal Aktiv novinarjev Dnevnika.

V skladu z 21. členom zakona o medijih je novinar "oseba, ki se ukvarja z zbiranjem, obdelavo, oblikovanjem ali razvrščanjem informacij za objavo prek medijev ... Urednik, novinar ali avtor prispevka niso dolžni razkriti vira informacij, razen v primerih, ko to določa kazenska zakonodaja".

Glede na to, da se je Dnevnikova novinarka Meta Roglič, kot je bilo v javnosti že pojasnjeno, z uslužbencem zunanjega ministrstva Marjanom Šetincem pogovarjala (nazadnje pred približno mesecem dni) le kot s članom izvršnega odbora sindikata slovenskih diplomatov v povezavi s težavami diplomatov in nikakor ne v povezavi z diplomatsko pošto, so v Aktivu novinarjev Dnevnika, kot navajajo, prepričani, da ministrstvo za zunanje zadeve "s svojim počtetjem ustrahuje svoje zaposlene, tudi tiste, ki so zaradi svojega položaja pristojni za komuniciranje z javnostjo".

Tako komunikacija z mediji postaja inkriminirano delovanje, kar po mnenju aktiva močno otežuje novinarsko delo.

Novinarji Dnevnika poudarjajo, da se takšnemu počtetju vladnih institucij ne bodo uklonili, še naprej bodo delali profesionalno, v skladu z novinarskimi standardi in etičnimi načeli ter s ciljem objektivno obveščati slovensko javnost. Zato informacij za svoje delo tudi v prihodnje ne bodo pridobivali le na novinarskih konferencah in preko sporočil za javnost, temveč tudi po drugih, seveda zakonitih poteh, so še zapisali novinarji Dnevnika.

Kot je znano, sta odgovorni urednik in novinarka Dnevnika Miran Lesjak in Meta Roglič danes izrazila sum, da je prišlo med preiskavo v primeru Šetinc do protipravnega nadzorovanja telefonskih pogovorov Rogličeve oziroma katerega koli drugega novinarja Dnevnika. Od komisije DZ za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb zato pričakujeta, da zadevo preveri.

[Povzeto po STA.](#)

Nizozemski radio: »Svoboda tiska ostaja ranljiva tudi v EU«

6.02.2008 ob 09:51

Kritičen članek nizozemskega radia [Wereldomroep](#) o pritiskih slovenske vlade na medije, novinarski peticiji, o tem, da Janša ne misli ustanoviti komisije, o tem, da zavrača pogovor z Aidanom Whitom, sekretarjem EFJ, berluskonizaciji, sprevrnjeni vlogi novinarja Janše nekoč in danes, Bošku Šrotu, političnem vplivu na RTV Slovenija.

[Celoten članek.](#)

Kazenski ovadbi zoper novinarja in podpisnike peticije

6.02.2008 ob 17:57

[Kot smo že napovedali](#), je danes šest državljanov na čelu z Marjanom Cerarjem vložilo dve kazenski ovadbi zoper novinarja Zgaga in Šurca in vse podpisnike peticije.

Prva ovadba se sicer nanaša na peticijo proti cenzuri in pritiskom na novinarje, ki sta jo septembra lani napisala novinar Večera Blaž Zgaga in novinar RTV Slovenija Matej Šurc, podpisalo pa jo je 571 podpisnikov. Druga ovadba se nanaša na odprto pismo z naslovom Odprto pismo ob začetku predsedovanja Slovenije EU, ki sta ga konec lanskega leta prav tako napisala Šurc in Zgaga. To pismo sta poslala na okoli 300 naslovov v tujini. Zgaga je ovadbo komentiral takole:

Odločno zavračam možnost, da bi pobudniki novinarskih peticij ali katerikoli izmed podpisnikov storil kakršnokoli kaznivo dejanje. Vse naše navedbe iz peticij so resnične in dokazljive. Zadeva je zdaj v rokah tožilca in pričakujem, da bo ovadbo zavrnil. Če se to ne bo zgodilo, bo na mestu vprašanje ali se Slovenija ne vrača v čase zloglasnega 133. člena kazenskega zakonika nekdanje SFRJ.

[Članek 24ur.com](#). Komentar ni potreben, razen tistega: nekateri pač počnejo tisto, kar Janša misli. Kazenska ovadba je smiselno nadaljevanje vseh izjav premierja o izvozu laži, blatenju države Slovenije v tujini in zlaganosti peticije. Zanimivo bo videti, če se bo vlada odzvala na ovadbo in če jo bo zavrnila. Zanimivo bo spremljati groteskno situacijo, v kateri se bo o demokratičnih standardih odločalo na tožilstvu in sodišču. V glavah nekaterih demokracije že dolgo ni več, še manj zdrave pameti – slednjo vedno bolj nadomeščajo sodišča.

Še izjave Marjana Cerarja, Blaža Zgaga, Gregorja Repovža, Petra Jančiča, Roka Praprotnika in Primoža Cirmana [za video Dnevnik](#).

[Der Standard o ovadbi proti 571 podpisnikom peticije](#)

6.02.2008 ob 19:59

Avstrijski der Standard in APA med prvimi [pišeta o ovadbi proti podpisnikom peticije](#), med drugim tudi o petih od šestih tožnikov, ki so člani SDS:

Die Gruppe ist überzeugt, dass die Behauptungen aus der Petition "völlig unwahr" seien, erklärte deren Wortführer Marjan Cerar vor Journalisten. Die sechs Bürger - fünf davon sind laut Cerar Mitglieder der regierenden Slowenischen Demokratischen Partei (SDS) von Premier Janez Jansa - gaben an, sie seien "tiefbetroffen" gewesen, dass die Petition im Ausland bekannt geworden war.

"Verleumdung des slowenischen Staates"

"Mit dem Hinaustragen von unwahren Tatsachen haben die Journalisten die Republik Slowenien verleumdet, dem guten Ruf des Staates geschadet und ihm politischen und materiellen Schaden verursacht," betonte Cerar. Die Gruppe der "slowenischen Mediennutzer", wie sie sich selbst nennen, hat deshalb zwei Strafanzeigen erstattet. Mit einer wurden die Initiatoren des Journalistenprotests, Blaz Zgaga und Matej Surc, samt ihren 569 Kollegen, welche die Petition mitunterzeichnet haben, angezeigt. Die zweite richtet sich nur gegen Zgaga und Surc, die sich im Jänner erneut an die EU gewandt haben.

[Celoten članek.](#)

[IPI poziva vlado, da se opredeli proti ovadbi zoper novinarje](#)

7.02.2008 ob 12:07

Ostra ocena International Press Institute, katerega direktor David Dadge poziva vlado, da se opredeli proti dejanju skupine ljudi, ki je ovadila Blaža Zgago, Mateja Šurca in skupino 571 podpisnikov peticije. To bo vlada sicer težko naredila, saj je kar pet od šestih članov po zapisih v Večeru in drugih medijih članov vladajoče stranke SDS.

Spomnimo, da IPI [obeta svojo medijsko komisijo](#), ki jo bo poslala v Slovenijo po tistem, ko te ni ustanovila vlada. [Celoten članek](#) in spodaj.

IPI Urges Prosecutors to Drop Defamation Charges in Slovenia

07 February 2008 (PRESS RELEASE)

The International Press Institute (IPI), the global network of editors, media executives and leading journalists in over 120 countries, strongly criticises the defamation charges brought against the individuals who established and signed the "Petition Against Censorship and Political Pressures on Journalists in Slovenia" (the Petition).

According to information before IPI, on 6 February 2008, a group of six Slovenian citizens filed defamation charges with the Slovenian Public Prosecutor's Office against the initiators and signatories of the Petition. The group claims that the allegations made in the Petition are completely untrue, and that its distribution in international circles defames the Slovenian Republic, has damaged Slovenia's good reputation, and has inflicted political and material damage on the Slovenian state.

The Petition was initiated in September 2007 by journalists Blaz Zgaga and Matej Surc and signed by 571 journalists. It highlighted their concerns over political pressures exerted on the media in Slovenia.

"Although IPI makes no comment on the content of the original Petition, we strongly urge that all charges are dropped immediately, and I would encourage the government to speak out against groups who seek to protect the state's reputation in a democracy where free and open debate should not only be allowed but welcomed," said David Dadge, IPI Director. "I would also invite the government to consider removing the law under which the charges have been made, so that it cannot be applied again. Laws that protect the state's reputation serve no purpose in a modern society."

DNS proti diskvalifikacijam novinarjev v primeru diplomatske afere

8.02.2008 ob 10:49

Gregor Repovž [za STA](#) o spornosti ravnanja vladajoče politike do novinarjev:

Poudaril je tudi, da društvo novinarjev protestira tudi zaradi poskusov "diskvalifikacije novinarjev s strani predstavnikov vlade, državnega zbora in nekaterih medijev". Obenem je pojasnil, da ima vsakdo pravico, "da se odzove na poročanje tako domačih kot tujih medijev, vsakdo ima pravico predstaviti svoje mnenje o vsebini poročanja novinarjev". Dodal pa je, da je za DNS nedopustno, da se poskuša na vsebino, ki je bila objavljena v domačih ali tujih medijih, odgovoriti z diskreditacijo novinarjev.

Po Repovževem mnenju ni dopustno, da so dopisnica časnika Politika Svetlno Vasović Mekina in njeni družinski člani posredno izpostavljeni zaradi svoje nacionalne pripadnosti.

Po besedah predsednika novinarskega društva se je Slovenija v preteklosti "tudi sama soočila s tovrstnimi diskvalifikacijami ter s tovrstnimi obtožbami, da posamezniki iz Slovenije, takrat še republike v okviru Jugoslavije, delujejo protidržavno".

[O tem piše še RTVS](#). V primeru Dnevnikovih novinarjev ostaja odprto tudi [vprašanje nezakonitega nadzora](#) njihovim telefonskim pogovorom.

Kovač in STA o neprofesionalnih Dnevnikovih novinarjih

8.02.2008 ob 10:51

Dr. Edvard Kovač, še včeraj strokovnjak za kulturno antropologijo in medkulturni dialog, [v očitno insceniranem strokovnem mnenju v režiji STA](#) spregovori o neprofesionalnosti Dnevnikovih novinarjev. Ti so storili dve napaki: menda so zamenjali žanr informacije za žanr komentarja, hkrati pa se niso uspeli povzdigniti iz Webrove *Gesinnungsethik* do zaželenene *Verantwortungsethik*. Drugače povedano: v svoji nemoralnosti in škodoželjnosti niso imeli v mislih, da blatijo ugled svoje države. [V prejšnjem zapisu](#) je predsednik DNS na ta očitek, zamišljen kot podpora vladi, posredno že odgovoril: »Po besedah predsednika novinarskega društva se je Slovenija v preteklosti "tudi sama soočila s tovrstnimi diskvalifikacijami ter s tovrstnimi obtožbami, da posamezniki iz Slovenije, takrat še republike v okviru Jugoslavije, delujejo protidržavno«.

Celoten članek STA.

Kovač: Dnevnikov članek z vidika novinarske etike sporen

Ljubljana, 7. februarja (STA) - Nekdanji profesor novinarske etike na FDV Edvard Kovač je prepričan, da je bilo pri objavi diplomatskih zapiskov v časniku Dnevnik 25. januarja ignorirano načelo odgovornosti za posledice. Z vidika novinarske etike pa je sporno, da članek ni strogo ločil komentarja od same informacije, je še povedal in zatrdil, da je članek neprofesionalno napisan.

Kovač je za STA pojasnil, da pri praktičnih vprašanjih vsake profesionalne etike uporabljamo dvoje načel, ki jih je izdelal nemški sociolog Max Weber. "Gre za načelo prepričanja in drugič za načelo odgovornosti," je poudaril. Obenem je pojasnil, da etika prepričanja zahteva izpolnitev etične zahteve za vsako ceno, ne oziraje se na posledice.

"V našem primeru gre za temeljno zahtevo novinarske etike, ki je svoboda poročanja," je povedal in dodal, da v tem smislu samo poročanje o nekem dogodku ali dokumentu etično ni sporno. "Toda, kar bi lahko bilo sporno v našem konkretnem primeru poročanja o zapiskih nekega politika je, da je bila tokrat kršena neka druga profesionalna etika, to je etika diplomatskega govora, ki zagovarja striktno diskretnost za meddržavne pogovore," je opozoril.

Po Kovačevem mnenju smejo obvestila postati del javnosti le, ko obe strani soglašata. "V tem primeru lahko govorimo o koliziji dveh profesionalnih etik, če upoštevamo samo prvo načelo, načelo etičnega prepričanja," je dodal.

Toda drugo načelo, ki je načelo odgovornosti, upošteva tudi posledice nekega zapisa ali objave, še meni profesor Kovač. "Glede na to, da je bil z objavo prizadet ugled države Slovenije, novih držav Evropske skupnosti in seveda same EU, je takšna objava v luči načela odgovornosti etično seveda sporna," je prepričan.

V profesionalni etiki je po Kovačevih besedah potrebno upoštevati obe načeli. "Vidimo, da je bilo drugo načelo, načelo odgovornosti za posledice, ignorirano in to je etično sporno," je zatrdil. Hkrati pa je opozoril, "da je pri objavi teh zapiskov v luči novinarske profesionalne etike sporno še nekaj drugega". Etični kodeks novinarjev namreč jasno poudarja, da mora biti v članku strogo ločen komentar od same informacije, je pojasnil Kovač.

"Ker je šlo v omenjenem članku že v naslovu, potem pa tudi v samem poročanju za komentar, češ, da ZDA izvajajo preko Slovenije pritisk na EU, ali tudi, da se Slovenija uklanja ameriški volji, sama informacija pa bi smela le omeniti izražanje ameriških želja, kar je v diplomatskem svetu nekaj normalnega, je sam članek v vsakem primeru iz vidika novinarske etike neprofesionalno napisan," je poudaril.

Tudi če bi upošteval le prvo načelo, etiko prepričanja, bi smel bralce članek po mnenju Kovača samo obvestiti o ameriških željah in nič več. "Kaj pa pomeni izražanje teh želja, bi moral biti poseben članek in jasno povedati, da gre za osebni komentar nekega novinarja," je še dodal.

Slovenski časnik Dnevnik in beograjski časnik Politika sta 25. januarja objavila zapisnik pogovora političnega direktorja na ministrstvu za zunanje zadeve (MZZ) Mitje Drobniča z najvišjimi predstavniki ameriške administracije v Washingtonu 24. decembra lansko leto.

Politika pa je v torkovi izdaji objavila prispevek o več deset dokumentih, analizah in beležkah slovenskega zunanjega ministrstva, tudi iz leta 1996, ki po pisanju časnika razkrivajo odnos Ljubljane do Kosova, pa tudi pričakovanja Evropske unije do vloge Slovenije pri reševanju težav na Balkanu.

Splichal še o manipulaciji v intervjuju z njim

9.02.2008 ob 13:48

V današnji Delovi rubriki PP29 [dr. Slavko Splichal odgovarja](#) na »obrambo« [urednika STA Uroša Urbanija](#) glede okoliščin, ki so pripeljale do manipulacije z besedilom intervjuja z njim. Polemika se nam zdi pomembna, ker razkriva metode delovanja novinarjev STA. Splichalov odgovor je spodaj, [o kontekstu smo že pisali](#).

Evropsko-slovenski demokratični primanjkljaj

Urednik g. Urbanija v svojem zapisu svojo manipulacijo poimenuje »ločitev bistvenega od nebistvenega«. Skupaj z novinarjem g. Kocjanom sta imela z »ločevanjem bistvenega od nebistvenega« gotovo veliko dela, saj sta iz enournega pogovora z menoj – gotovo »v skladu s profesionalnimi standardi« – izbrala le nekaj vrstic. Njuni »profesionalni standardi« so v praksi videti takole:

Novinar STA g. Kocjan me je po elektronski pošti prosil za pogovor »o pluralizaciji medijev«, na kar sem pristal pod izrecnim pogojem, da bi »v vsakem primeru pred objavo želel videti, kaj boste napravili z mojimi odgovori«, na kar je novinar pristal. Pogovor je trajal skoraj eno uro; ker novinar ni kazal kaj prida poznavanja problematike, sem ga mimogrede vprašal, kakšno izobrazbo ima, da mu ne bi po nepotrebnem »solil pameti«. In dobil odgovor, da je teolog. Ob koncu enournega pogovora mi je postavil dve vprašanji: ali menim, da Janša izvaja pritiske na medije, kot trdijo novinarji v peticiji, in kaj menim o izjavi g. Gantarja, ki je na svojem blogu pisal o Magu in njegovih bralcih.

Bil sem nemalo presenečen, ko sem v avtorizacijo dobil besedilo, dolgo 470 besed. Novinarju sem napisal, da »žal ugotavljam, da ste iz skoraj enournega pogovora odbrali samo tiste drobce, ki zadevajo peticijo in Mag, o bolj temeljnih vprašanih raznovrstnosti ('pluralizacije') medijev, o katerih sem govoril in zaradi česar sem pristal na pogovor, pa niti besedice«. Kljub temu sem mu poslal avtorizirano besedilo in hkrati prosil, da mi pošlje tudi končno verzijo celotnega besedila, ko bo objavljeno. Novinarjev odgovor po e-pošti: »Res sem iz pogovora odbral bolj tiste dele, ki so se nanašali na peticijo in Mag, to pa zato, ker je urednik izrazil željo, da bi bila tema čimbolj konkretna in da ne bi govorila o pluralizaciji na splošno.«

Očitno je urednik »nenadoma« izrazil tako željo, še preden je novinar lahko sploh kaj napisal o »temi o pluralizaciji medijev«, zaradi katere je prišel k meni. Ali pa je novinar s tako urednikovo željo že prišel k meni in je bil ves pogovor o pluralizaciji medijev le pretveza za zadnji dve vprašanji. Kakorkoli, novinar mi ni poslal objavljenega besedila; do njega sem prišel po naključju. V objavljeno besedilo je bil vključen samo del besedila, ki sem ga dobil v avtorizacijo, in moji popravki niso bili v celoti upoštevani. Novinar ali urednik sta si privoščila debelo manipulacijo, ko sta v naslov napisala, da Splichal trdi, da Janša ne izvaja pritiskov na medije (in izpustila »osebno«), drugi, protivni del povedi (da namreč to drugi delajo zanj) pa izpustila v celoti. Ker je, kot pravi g. Urbanija, prvo »bistveno«, drugo pa ne. Seveda, zanj in za koga nad njim.

Urednik in novinar imata kajpak pravico verjeti, da ne Janša ne kdorkoli drug iz njegovega kroga sploh ne izvaja pritiskov na medije. In imata pravico javno povedati, kaj mislita. Perfidna manipulacija pa je tako mnenje podtikati drugemu in se pri tem še sklicevati na nekakšen »pregled magnetograma« (neavtoriziranega!), kot da bi šlo za zapisnik zaslišanja na policijski postaji. Očitno jima skladno z njunimi visokimi »profesionalnimi standardi« ni šlo za to, da bi verodostojno predstavila moje mnenje, zapisano v avtorizirani izjavi, kaj šele, da bi predstavila moje celovite poglede na raznovrstnost medijev, ki so zanju pač »nebistveni«. Zlorabila sta mojo pripravljenost na pogovor in pri vsem tem si urednik še upa negodovati, da sem si tak izrazit primer manipulacije drznil omeniti v članku v Delu, namesto da bi – »v najslabšem primeru«, kot pravi g. Urbanija; v najboljšem naj bi bil najbrž tiho – zahteval popravek od novinarja in urednika STA, ki sta z montiranim enournim pogovorom, neupoštevanjem avtorskih popravkov in zavajajočim naslovom besedila, ki mi ga kajpak nista niti poslala, manipulacijo izvedla. Res visoki »profesionalni standardi«, ki so očitni tudi v urednikovem pismu v Delu z insinuacijami o »pritiskih kolegov«, ki da so me pripravili do tega, da se »bojim lastnih besed«.

Slavko Splichal, Ljubljana

Tomšič: na Magu najhuje po koncu komunističnega režima, informativni program RTVS izstopa po nepristranskosti

10.02.2008 ob 21:18

V dvodelnem [včerajšnjem](#) in [današnjem](#) intervjuju z dr. Matevžem Tomšičem za MMC RTV Slovenija najdemo nekaj zanimivih podrobnosti. Prva je ta, da novinar(ka) opravičuje svojo izbiro sogovorca z omembo dveh strokovnjakinj (Petković, Hrvatin) iz domnevnega drugega ideološkega pola, ki pa nista bili dosegljivi. Kolikor vemo, je vikend intervju MMC RTVS vedno namenjen le enemu intervjuvancu. Druga je, da intervju ponuja povezavo ne [raziskavo o medijski svobodi](#), katere vodja je Tomšič (tako piše), čeprav novinar(ka) ne postavi prav nobenega vprašanja, povezanega z njo.

Tomšič je izrekel nekaj hudih obtožb na račun DNS:

»Kot sem omenil, se je društvo novinarjev do zdaj večkrat izkazalo z dvojnimi merili, ki so nakazovali politično pristranskost njegovega vodstva.«

»Motijo tudi dvojna merila osrednjih novinarskih združenj (npr. društva novinarjev), saj so v preteklosti ob nekaterih očitnih primerih poseganja v novinarsko delo (npr. primer Ranc) bolj ali manj molčale. Tudi njihovi odzivi ob sovražnem prevzemu Maga so bili dokaj mlačni.«

Priznava poskuse vpliva vlade na medije, a hkrati napada peticijo in njene podpisnike:

»Kot rečeno, teženj zdajšnje vlade, da bi si zagotovila vpliv v osrednjih medijih, ni mogoče zanikati. Vendar podpisnikom omenjene peticije ni uspelo prepričljivo pojasniti, v čem naj bi bilo stanje pod to vlado slabše kot v preteklosti.«

O RTV Slovenija ima dobro mnenje, predvsem o informativnem programu, program pa ni nič slabši:

»To glede kakovosti programa, so seveda čisto subjektivne ocene. Po mojem osebnem mnenju ni program ne bistveno boljši ne bistveno slabši kot prej. Je pa informativni del nacionalne televizije tisti, ki izstopa po svoji nepristranskosti – vsaj kar zadeva obravnavo domačih političnih akterjev.«

(Podnapis pod sliko Branka Grimsa: *»Zakon o RTV Slovenija, katerega "oče" je Branko Grims (SDS), se intervjuvancu ne zdi sporen. Foto: MMC RTV SLO«*)

O prevzemu Maga pravi naslednje:

To je primer najbolj brezobzirnega obračuna z neposlušnimi medijskimi ustvarjalci, kar se jih je zgodilo po koncu komunističnega režima. Za povrh sta novi urednik in njegova namestnica Maga, ki sta operativno izvedla njegov prevzem – ki dejansko

pomeni likvidacijo tednika – med podpisniki omenjene peticije, kar zbuja resen dvom o iskrenosti zavzemanja nekaterih za medijsko svobodo.

Kršinar poiskal zdravniško pomoč zaradi psihičnega nasilja, SDS zahteva izredno sejo komisije za peticije

11.02.2008 ob 18:28

Poslanci SDS, ki so člani komisije za peticije, so na komisijo naslovili zahtevo za sklic izredne seje, na kateri bi obravnavali psihično nasilje, trpinčenje in nadlegovanje, ki naj bi ga bila na delovnem mestu deležna novinarka Maga Igor Kršinar in Silvester Šurla. Po mnenju poslancev je bilo ravnanje odgovornih na Magu nedopustno.

Kot je v sporočilu za javnost zapisala poslanka SDS Eva Irgl, se je na člane komisije za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti iz vrst SDS 4. februarja 2008 obrnil novinar Maga Igor Kršinar in jih obvestil, da sta bila skupaj z novinarjem Silvestrom Šurlo na delovnem mestu deležna psihičnega nasilja in žaljivega ravnanja s strani odgovornih na tedniku Mag. Zaradi tega naj bi Kršinar moral poiskati tudi zdravniško pomoč, Šurla pa je bil premeščen na brezplačnik Total. Poslanka meni, da je s tem prišlo do grobega in nedopustnega posega v človekovo integriteto in dostojanstvo: "Način premestitve dolgoletnega izvrstnega raziskovalnega novinarja ter do nedavnega urednika Maga Silvestra Šurle na brezplačni tednik Total pa ponižujoče in žaljivo dejanje."

[Povzeto po STA \(via Večer\).](#)

Grah proti Delu zaradi odpovedi pogodbe, Jančič se brani z očitkom o Grahovem neobjektivnem poročanju

12.02.2008 ob 20:25

Na delovnem in socialnem sodišču [je bila danes prva obravnava](#) zoper časopisno hišo Delo. Tožbo je vložil novinar Matija Grah zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi na dopisništvu na Dunaju.

Spomnimo: v aprilu 2007 sta Delova dopisnika Matija Grah iz Avstrije in Rok Kajzer iz Zagreba [po hitri pošti prejela dopis](#), da je proti njima uveden postopek o »redni odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz razloga nesposobnosti«. Predsednik uprave Danilo Slivnik naj bi bil v dopisu sporočil, da je postopek uveden zaradi letnega razgovora z njima, ki ga je opravil odgovorni urednik Dela Peter Jančič. Slivnik za oba ugotavlja, da »obstaja utemeljen sum, da v letu 2006 kot komentator z Dunaja oziroma poročevalec iz Zagreba nista dosegla pričakovanih delovnih rezultatov« in da svojega dela nista opravila »pravočasno, strokovno in kvalitetno... Zato sem uvedel postopek redne odpovedi vaše pogodbe o zaposlitvi...«

Zaradi tega je [protestiralo več novinarskih združenj](#), med drugimi tudi EFJ, dogodki okoli Kajzerja in Graha pa so povzdignili politične pritiske na Delu v sinonim za Janšev prevzem medijev.

Na današnji sodni obravnavi se je Peter Jančič, tedanji odgovorni urednik Dela, ki je zahteval odpoklic obeh dopisnikov, zagovarjal takole:

"Ta odločitev je bila z uredniškega vidika pravilna in je ščitila interese javnosti po točni in pošteni informaciji", je dejal Jančič.

Med drugim je tudi pojasnil, da je spor nastal ob vprašanju o dvojezičnih tablah na avstrijskem Koroškem. Veleposlanik v Avstriji Ernest Petrič je takrat opozoril, da časnik Delo napačno in nepopolno obvešča javnost o dogajanju v Avstriji. Kot je opozoril Jančič, je Delo namreč poročalo, da je najpomembnejša dilema, ker parlament dilemo rešuje z ustavnim zakonom. Dejansko pa je bilo glavno vprašanje, kakšna bo vsebina ustavnega zakona ter ali bo zanj možno dobiti dvotretjinsko večino.

Jančič je poudaril, da je po preverjanju, ali ta opozorila držijo, Graha poklical na pogovor. Ta pa je vztrajal pri svojem načinu poročanja o avstrijskem dogajanju. S tem se Jančič, kot je sam povedal, ni strinjal, saj mora novinar po njegovem mnenju objektivno poročati, osebna politična stališča pa pri tem ne smejo vplivati. Jančič je ob tem dodal, da urednik vsako leto znova odloča o tem, ali so dopisniki dovolj dobri, da jim podaljšajo mandat. Tako se je - ne le zaradi tega konflikta - v tem primeru odločil, da Graha odpokličejo nazaj v Ljubljano. V skladu s pravili so Graha o odpoklicu obvestili tri mesece preden se je odpoklic dejansko zgodil, je še povedal Jančič.

Poglavitni večkrat izražen očitek novinarja Graha je, da je bil njegov odpoklic diktiran ali zapovedan s strani politike, konkretno ministra za zunanje zadeve.

[Celoten članek STA \(dostopen na SIOLu\).](#)

O raziskavi, za katero je vlada plačala, da bi izvedela, da ni preveč uspešna v pritiskih na medije

13.02.2008 ob 23:43

Članek Borisa Vežjaka o raziskavi o medijski svobodi [iz današnjega Dela](#).

Zakaj so merili nekaj, kar ničesar ne dokazuje?

Sre 13.02.2008

Večina medijskih odmevov na raziskavo Fakultete za uporabne družbene študije (FUDŠ) o »medijski svobodi in avtonomiji v Sloveniji v letu 2007« je bila negativnih. Takšno mnenje so podali dr. Slavko Splival, dr. Marko Milosavljevič, dr. Sandra Hrvat, Brankica Petković, če naštejemo le nekatere. Pozitivnih strokovnih mnenj tako rekoč ni bilo. Avtorji raziskave so se sicer, na trenutke upravičeno, otepali očitkov, češ da je nihče ni resno prelel, še bolj pa napadali druge ad hominem, češ da so očitki osebni in da jih izrekajo nepoznavalci. Poskusimo torej vsaj delno zadovoljiti njihovo pričakovanje in naštetih njene slabosti.

(a) Hipotetični mišmaš. Raziskovalci pravijo takole: »Predpostavka je, da se obstoj učinkovitih, t. j. udeležjenih pritiskov odraža v načinu in vsebini medijskega poročanja, v smislu da tisti, ki izvaja pritisk (npr. vlada), doseže ugodnejšo obravnavo s strani medijev.« Nato še dodajajo, da je bil namen raziskave »razložiti raven svobode v slovenskih tiskanih medijih v okviru prisotnosti/odsotnosti političnih, ekonomskih in drugih intervencij ter pritiskov na medijske akterje«, kar so storili z uporabo dveh metod, in sicer »analize vsebine (analiza komentarjev v štirih slovenskih dnevnih časopisih) in analize intervjujev in fokusnih skupin (izvedenih s predstavniki novinarjev z različnimi percepcijami trenutne situacije v slovenskem medijskem prostoru)«. Raziskovalni cilj je nenavaden, kajti sklep bo, da učinkovitih pritiskov vlade ni bilo zaznati. Je mogoče reči, da so do tega sklepa prišli na podlagi modus tollens, češ »če obstajajo pritiski, se to odraža v zapisih; toda odražanja pritiskov v zapisih ni, torej pritiski ne obstajajo«? Ne, kajti na koncu so celo univerzalno dopustili, da »pritiski nedvomno obstajajo«, le realizirali se niso.

(b) Konceptualni mišmaš. Kot rečeno, po mnenju avtorjev raziskava ne kaže na obstoj »učinkovitih pritiskov« sedanje vlade. Učinkoviti pritiski so namreč realizirani, drugo so poskusi pritiska, se glasi distinkcija. Pri tem so napačno predpostavili, da se obstoj pritiskov nujno kaže le v analiziranem pisanju. In tudi če bi se, je argument »münchhausenski«: Mar res poskusi pritiskov ne dokazujejo pritiska? To je približno tako, kakor če bi rekli, da poskus umora ne dokazuje kaznivnega dejanja (umora)! In da je raziskava pokazala, da je prišlo do prvega, do umora pa ne. Izsledok je neobičajen, ker je taka že sama uvedba distinkcije, kajti vaša naloga je izmeriti korelacijo do zapisov. Ker pisanje kaže na uravnoteženost ali protivladnost, iz tega sklepajo, da oblast ni uspešno pritiskala na medije. Toda kako sploh vedo, da je pritiskala? Trdijo namreč tudi, da »provladnost komentarjev ničesar ne dokazuje«, da torej vladi naklonjeni komentarji ne dokazujejo nujno pritiska vlade. S tem se lahko strinjamo. Ampak če ga ne, potem komentarji, ki jih raziskava meri, provladni ali

kateri drugi, ne dokazujejo ničesar. Potem noben predalček ne dokazuje ničesar. Smiseln očitek: Čemu potem raziskava, ki meri nekaj, kar ne dokazuje ničesar?

Stvar je še hujša, za avtorje je »uravnoteženost dokaz za odsotnost pritiskov«. Kajti »uravnoteženo pisanje« kaže na to, da pritiska vlade ni, ker vlada »ni bila sposobna doseči nič več kot le uravnoteženo obravnavo«. Tudi ta trditev je več kot sporna in spominja na zgornjo logiko: umora ni bilo, ker vlada ni bila zmožna storiti kaj več od poskusa umora. Uravnoteženo pisanje pač nujno ne dokazuje, da ni (efektivnih) pritiskov vlade, podobno kot preživela žrtev ne dokazuje, da ni bila žrtev. Kako so potem sploh prišli do ugotovitve o pritiskih? Očitno le iz drugega dela raziskave, ki temelji na intervjuju z devetimi novinarji. Grandiozni izum dihotomije med »efektivnostjo« in »neefektivnostjo« ima zato lahko le en namen: upravičiti jih. Ampak to ne bi smela biti vaša raziskovalna naloga.

(c) Levo-desni mišmaš. Avtorji na nekaterih mestih celo pojasnijo, kako so komentarje razvrščali po nazorskem in političnem ključu (provladnost, protivladnost, levost, desnost, uravnoteženost itd.) Tako denimo pravijo o komentarju Dela tole: »Orientacijo, ki bi jo lahko označili kot 'desno', pa najdemo v komentarju, ki kritizira predsednika republike zaradi zavrnitve kandidata za ustavnega sodnika zaradi njegove (strankarsko-desne) politične usmeritve, kar naj bi v očeh predsednika republike morda predstavljalo 'okuženost' (Delo, 13. januarja).« Pogledali smo si omenjeni komentar Majde Vukelić in ugotovili, kar je bilo jasno že iz zapisa: kritika zavrnitve predsednika republike po izbiri ustavnega sodnika, ki naj bi bil okužen z »desničarstvom«, pač po sebi ne more šteti za zadostno osnovo pri uvrstitvi takega komentarja za »desnega«. Zlahka si lahko predstavljamo, da neizbiro desnega ustavnega sodnika kritizira tudi levi komentator – zares ni jasno, zakaj bi za takšno kritiko po svojem prepričanju morali biti desničar oziroma bi moral tako zveneti vaš komentar.

Podobno je, recimo, v naslednjem primeru. »Provladno pa po drugi strani v novembru zveni edino komentar, ki hvali novega v. d. direktorja urada za varstvo konkurence kot 'perspektivnega pravnika', čeprav ob tej 'obetavnosti' izraža tudi skrb, da 'le ne bo zgolj lov na tajkune za nabiranje političnih točk (Delo, 24. novembra).« Komentatorica Dela Božena Križnik s tem, da je pohvalila (pravzaprav le omenila) izbiro perspektivnega pravnika, še ne more obveljati za provladno oziroma za takšnega ne moremo šteti njenega komentarja. Še zlasti ne, ker v isti sapi izraža skepso. Pokaže se, da nazorske in politične kvalitete, ki jih raziskovalci merijo v komentarjih, metodološko niso dovolj prepričljivo »ujemljive«, t. j. argumentirano identifikabilne ali identificirane, da bi jih lahko vzeli za podlago raziskave.

V raziskavi je sporno marsikaj: začetna hipoteza, metodologija, sklep, premajhen vzorec. Avtorji ne pojasnijo dobrih meril, s katerimi so določili leve, desne in nevtralne pisce, ne povedo, kaj je provladnost, proopozicijskost, antivladnost, antiopozicijskost. Po čem se, recimo, razlikujejo provladnost in antiopozicijskost ter proopozicijskost in antivladnost? Kako »sklepamo« na različen poudarek med njima? Ne povedo nam, kaj da je Janis-Fadnerjev koeficient uravnoteženosti – s celotnim imenom se omenja na straneh 37, 38 in 39, t. j. sploh na vseh mestih, toda v literaturi obstaja le koeficient neravnovesja istih avtorjev, t. j. Janis-Fadner

coefficient of imbalance. Nikjer ne pojasnijo, kako upravičujejo mali vzorec le devetih anket med novinarji, za njih sicer povsem zadosten. Nadalje nekatere pojme, denimo uravnoveženosti (včasih napišejo celo »uravnovešenost«, kar je psihološki termin), uporabljajo izrazito arbitrarno.

Na koncu je treba povedati, da je nenavadno, da skoraj vse medijske raziskave zadnjih let po naročilu (in večkrat brez razpisa) opravlja nekdo, ki sliši na ime dr. Matej Makarovič, dr. Matevž Tomšič ali skoraj vselej celo na obe hkrati. Metodološka in konceptualna spornost v zadnji je večplastna, skupna značilnost izsledkov pa je, da na deklarativni ravni branijo vlado pred očitki o pritiskih in cenzuri. Če upoštevamo, da je vlada mimo razpisa naročila raziskavo, se težko izognemo vtisu, kakšne ambicije je imela, kakšne so imeli raziskovalci in kako so se na pol poti srečno našli. Pogodba o izvedbi raziskave je bila podpisana 13. decembra 2007, toda 22. decembra smo v zapisu v Večeru (avtorica Vanessa Čokl) že prebirali neuradne izide. Raziskavo je bilo sicer treba dokončati do 25. decembra.

Njihov sklep, češ da bi vlada ob nadzoru medijev morala doseči »kaj več od neke relativno enakomerne zastopanosti njej naklonjenih in do nje kritičnih prispevkov«, ne dokazuje, da pritiska ni izvajala. In njihov nadaljnji sklep, da »če že poskuša vplivati nanje – in teh poskusov ni mogoče zanikati – pri tem očitno ni preveč uspešna«, je pač svojevrstna groteska. Vlada je plačala 12.000 evrov mimo razpisa, da so ji raziskovalci postregli z ugotovitvijo, da ni preveč uspešna in učinkovita pri svojem pritisku na medije. Si lahko predstavljamo še kaj bolj abotnega?

SDS proti šikaniranju Kršinarja in Šurle

13.02.2008 ob 23:50

[Vest](#) in [STA](#) poročata o tiskovni konferenci poslanke SDS Eve Irgl, ki je na novinarski konferenci pojasnila razloge, zaradi katerih s poslanskimi kolegi iz SDS zahteva nujno sejo komisije za peticije. Kot je dejala, so se za zahtevo odločili potem, ko je postalo jasno, da se predsednica Majda Potrata ne bo odzvala na dopis Igorja Kršinarja, s katerim je komisijo obvestil o šikaniranju na delovnem mestu.

Domnevno sta deležna šikaniranja oziroma mobinga, če prav razumemo, Kršinar in Silvester Šurla.

Zaradi tega je Irglova na koncu inšpektorat za delo in varuhinjo človekovih pravic javno pozvala, naj oba primera preučita in, če je potrebno, temu primerno tudi ukrepata. Kot smo že pisali, je zaradi psihičnega nasilja Kršinar poiskal zdravniško pomoč, podrobnosti pa doslej nihče ni pojasnil.

Farsa, imenovana šikaniranje: o vpitju, esesovcih in zdravniški stiski Šurle in Kršinarja

15.02.2008 ob 14:56

[Vest STA.](#)

Kršinar: Stojanov in Babičeva zaradi protestne izjave vpila na novinarja Maga

Ljubljana, 15. februarja (STA) - Komisija za peticije je začela z nujno sejo, ki na zahtevo poslancev SDS obravnava domnevno šikaniranje, ki naj bi ga nad novinarjema Maga Igorjem Kršinarjem in Silvestrom Šurlo izvajala odgovorni urednik Maga Veso Stojanov in njegova pomočnica Mateja Babič. Poslanka Eva Irgl (SDS) pa je poudarila, da gre pri tem "za pereč problem".

Kot je povedal Kršinar, se je vse skupaj začelo potem, ko se je Šurlo kot v. d. odgovornega urednika uprl pritiskom nadzornega sveta Dela. Zaradi tega ga nadzorni svet ni hotel imenovati na mesto odgovornega urednika, kamor so potem imenovali Stojanova.

Zadeva se je zaostрила, ko je bil Šurlo, ki je po Kršinarjevih besedah eden vrhunskih gospodarskih novinarjev, premeščen v brezplačnik Total tedna, "ki se ukvarja z misicami". Kot je dejal, je zaradi premestitve spisal protestno izjavo, s katero je protestiral proti takšnemu ravnanju. Isti dan naj bi k njemu po njegovih besedah pristopil Stojanov in začel pred celotno redakcijo nanj vpiti. "Pristopila je še namestnica in potem je vpila še ona. V bran se mi je postavil Šurlo, ki jima je dejal, da sta kot esesovca v koncentracijskem taborišču, zaradi česar sta začela kričati še na njega," je poudaril.

Kršinar je pojasnil, da takšnega vpitja ni vaje, zato si je moral naslednji dan poiskati zdravniško pomoč in dodal, da "nikomur ne želi nič žalega, temveč da si želi le, da ga pustijo v miru delati".

Glavni inšpektor RS za delo Borut Brezovar, ki je bil prav tako povabljen na sejo, je članom komisije povedal, da so prejeli Kršinarjevo prijavo zaradi šikaniranja na delovnem mestu in da bo postopek v zvezi s tem kmalu končan. Po njegovem Kršinarjeve navedbe, če so resnične, sodijo v sklop kršitev delovne zakonodaje.

Prvopodpisana pod zahtevo za sklic seje Eva Irgl (SDS) je v uvodu zavrnila včerajšnjo navedbo Stojanova in Babičeve, s katero sta njej in Kršinarju v izjavi za javnost očitala, da politizirata na to temo. Kot je dejala, "se sama ne gre politizacije". "Sklic seje smo se enostavno odločili zahtevati zato, ker menimo, da gre za pereč problem," je dodala.

Zavrnila je tudi očitek Stojanova in Babičeve, da bi se morala o zadevi, preden so zahtevali sklic nujne seje, pozanimati tudi pri drugi strani. Kot je dejala, se ji zdi takšna zahteva v primeru Stojanova nenavadna. Po njenih besedah se namreč tudi

Stojanov, ko je podpisal peticijo 571 novinarjev, pri nasprotni strani ni pozanimal ali očitki v njej držijo ali ne.

Že takoj na začetku seje je sicer poslanka Majda Širca (Zares) predlagala, da bi dnevni red seje razširili še z dodatno točko, v okviru katere bi na predlog njene stranke opravili razpravo o pritiskih na medijske ustvarjalce v različnih medijih, vendar člani komisije njenega predloga niso podprli.

Poslanci iz vladne koalicije so namreč menili, da so predlog z gradivom za to točko dobili na sami seji, zaradi česar se na točko niso mogli ustrezno pripraviti. Ob tem so tudi predlagali, da bi komisija razpravo o tej točki opravila na eni izmed naslednjih sej, vendar komisija o tem predlogu ni glasovala. Kot je pojasnila Potrata, to ni mogoče, saj Širca namreč takšnega predloga ni podala.

Zahtevo za sklic nujne seje komisije so vložili člani komisije iz vrst SDS, potem, ko jih je Kršinar z dopisom obvestil o psihičnem nasilju, trpinčenju in nadlegovanju, ki naj bi ga bila skupaj s Šurlo deležna s strani vodstva tednika.

Na sejo komisije sta bila sicer vabljeni tudi Stojanov in Babičeva, vendar se seje nista udeležila. Šurla pa po besedah Kršinarja vabila ni dobil.

Po mnenju Liberalne akademije jih je novinar RTVS poskušal kompromitirati

15.02.2008 ob 20:01

V društvu Liberalna akademija očitajo novinarju RTV Slovenija, da je zmanipuliral odgovore dr. Darka Štrajna le zato, da bi predstavil moralni greh društva, ki je v tem, da je zamolčalo prejeti odgovor Mednarodne zveze tožilcev. Prispevek je izzvenel v duhu kompromitacije društva in na pobudo nekoga, čigar motiva in imena ni težko uganiti, še pravijo. [Pismo na njihovi spletni strani](#), odlomek spodaj. [Še odmev STA \(na SIOLu\)](#).

Izjava za javnost: Poskus kompromitacije LA, ker je domnevno zamolčala prejeta pismo

V oddaji RTVS Odmevi z dne 13. 2. 2008 si je novinar Matej Hlebš privoščil prozorno kompromitacijo društva Liberalna akademija (LA) z nenavadno utemeljitvijo, češ da smo zamolčali prejeti odgovor na naš dopis Mednarodni zvezi tožilcev. To je menda naš moralni greh, dovolj velik za diskreditacijo in nekajminutni prispevek. Drži, da smo omenjeni zvezi pisali s prošnjo, da pojasni, ali je po našem mnenju politično kontaminirano ravnanje generalne državne tožilke Barbare Brezigar skladno z normami tožilskega dela. Naj povemo, da smo iz omenjene zveze prejeli le elektronsko pismo, njegovo vsebino pa je prejel še nekdo, ki ga je z veseljem odstopil novinarjem RTV hiše. Kdo je ta oseba in kakšen motiv je imela, ni težko uganiti.

Ker je novinar že vedel, kako mora izzveneti prispevek, je iz odgovorov predsednika društva, Darka Štrajna, izpustil vse, kar je bilo bistvenega za pojasnjevanje stališča LA v zvezi s politično motiviranostjo znanih ravnanj generalne državne tožilke, zlasti v primerih »Depala vas« in »nadzora družine Strojani«. Izrezal je vse odgovore, v katerih je ta pojasnil, da je LA šlo pri pismu Svetu Evrope in tožilski organizaciji predvsem za to, da te instance obvesti o določenih znakih ravno takega tožilskega ravnanja, na kakršnega je Svet Evrope, kot na splošno demokraciji nevaren pojav, opozoril v svojih Priporočilih št. 19. Poanta odgovora s strani mednarodne tožilske organizacije je pač bila, da se ta ne more vmešavati v politične spore v Sloveniji. Zato se niso želeli izreči niti o tem, da obstaja političen vpliv nad slovenskim sodstvom, niti da ne obstaja. Gledalci TV Slovenija so bili za vse Štrajnovе odgovore prikrajšani in novinar jim ni prepustil ničesar v njihovo lastno presojo. Hkrati je gospa Barbara Brezigar v istem prispevku lahko zmagovito nastopila s tezo o »blatenju ugleda države«, ki ne potrebuje komentarja.

Očitek, da je LA »zamolčala« odgovor Mednarodne tožilske organizacije v mediju, ki pretežno ignorira naša javna sporočila, ni ravno legitim. Še zlasti ne, ker smo po preverbi ugotovili, da 2. oktobra 2007, ko smo o tem obvestili slovenske medije, RTV tega ni posredoval svojim gledalcem. Povedano drugače: na RTV so zamolčali naše pismo, zdaj pa nam v nekajminutnem prispevku očitajo, da jih nismo obvestili o odgovoru na pismo, ki so ga zamolčali. Če pa upoštevamo, kako predstavniki sedanje oblasti in njihovi »uravnoteženi« novinarji omalovažujejo, zamolčujejo in

preinterpretirajo vsa kritična evropska stališča (npr. sporočila Evropske novinarske organizacije, stališča Sveta Evrope o ravnanjih sedanje vlade z Romi in ne nazadnje jasna opozorila z več instanc o vladnem odnosu do problema izbrisanih), je to njihovo propagiranje sicer distanciranega in za njih manj neugodnega stališča samo še en primer dvojnih meril »uravnoteženosti«.

Šurla o uničevanju Maga

15.02.2008 ob 20:01

Novinar Silvester Šurla je danes ponovil očitke o načrtnem uničevanju tednika Mag in znova zahteval odstop odgovornega urednika Maga Vesa Stojanova:

Nekdanji v. d. odgovornega urednika Maga Šurla je nadzorni svet Dela spet pozval, naj takoj odpokliče novega urednika Stojanova. Silvester Šurla meni, da je novinarska ekipa, ki je skupaj z Vesom Stojanovom prišla v začetku januarja z Dela prevzet Mag, s korenito spremembo uredniške politike v enem mesecu povzročila velik padec prodane naklade.

Šurla je še dodal da se bo, če nadzorni svet ne bo prisluhnil pozivu, še enkrat okreplil sum, da naj bi njegovi člani ob podpori lastnika Dela Pivovarne Laško poskušali načrtno likvidirati Mag.

[Celoten članek na portalu RTVS.](#)

[Ekvador, El Universo in slovenska medijska cenzura](#)

17.02.2008 ob 10:16

Kaj berejo v Ekvadorju? Članek New York Timesa o cenzuri v slovenskih medijih. [Tukaj](#) in odlomek spodaj.

Spomnimo, da novinar Bilefsky [v svojem zapisu v NYT](#) dela za odvečno dilemo, ali je Janez Janša osebno ali ne urejal časopise. Po zagotovilih Starine Kosem je namreč Janša vsako jutro s SMS sporočili urednike opozarjal, da naslovi v časopisih niso pravi: »*Starina Kosem said that she had helped orchestrate the agreement because she was convinced that as a former dissident, Jansa, now 49, would use his influence to expand the country's media freedom. Instead, she said, he would send a flurry of cellphone text messages each morning berating editors of papers with headlines critical of the government - an allegation his office denied. Shortly after the alleged deal, she said, Delo's new management installed a new editor, Peter Jancic, whose mandate was to bring the paper into line with government thinking. Nearly a dozen Delo journalists resigned in protest.*«

[Članek v El Universo](#) (odlomek):

Acusan a ex disidente de censurar a medios

Febrero 10, 2008

Por DAN BILEFSKY | LIUBLIANA, Eslovenia

Cuando era un joven periodista, a finales de los 80, Janez Jansa, actual Primer Ministro esloveno, desempeñó un papel crucial en incitar el movimiento pro democracia de su país.

Había sido condenado a 18 meses de prisión por oponerse al gobierno comunista y escribir artículos en los cuales criticaba al Ejército de la ex Yugoslavia.

En un extraordinario giro de 180 grados con el pasado, sus oponentes lo acusan ahora de intentar censurar a los medios noticiosos, cuya libertad buscó defender.

Un reciente reporte de Freedom House, grupo pro democracia con sede en Nueva York, indicó que los medios noticiosos eslovenos "enfrentan una presión política y económica indirecta del gobierno y de intereses del mundo de los negocios" y que los funcionarios gubernamentales trataban a veces a los periodistas como si fueran "la oposición política".

Šurla, SINFO in smeri uravnoveževanja

17.02.2008 ob 12:40

V februarški publikaciji SINFO, ki jo izdaja UKOM, da bi z njo informiral »tujce«, [zasledimo preveden intervju s Silvestrom Šurlo](#), ki je izšel v januarški številki Ampaka.

Šurlo so predstavili takole:

Silvester Šurla is among the most renowned and at the same time rare investigative journalists in Slovenia. He has received the Jurčič award as a courageous correspondent working independently from power centres and capital. In recent months he was the centre of attention of the critical public as acting managing of the Mag weekly magazine, when he publicly exposed political and capital related pressures and related pressures and related staff changes at the publication.

Če vlada kakšnega novinarja posebej pohvali, potem bi to lahko novinarja skrbelo. Nas pa tudi. Še bolj nas mora skrbeti, ker v publikaciji skrbijo za nekakšno uravnoveženo provladno medijsko sliko.

Tako so v decembrski številki [objavili medijske teorije zarote](#) izpod peresa zunanjega ministra Dimitrija Rupla. V prvi januarški [so prevedli famozno razlivanje kave](#) akademika Draga Jančarja, ki ga je zmotila novina o političnih pritiskih na medije do te mere, da je obračunal z Blažem Zgago in Mateje Šurcem. V drugi januarški so [predstavili razmišljanje Matevža Tomšiča](#) in raziskavo o medijski svobodi, ki dokazuje, da vlada ne vrši (efektivnih) pritiskov na medije. V februarški [so izbrali Silvestra Šurlo](#).

Kot je videti, nas bo v vsaki številki SINFO pričakala nova medijska uravnovežitev, spisana kot uradna razlaga vlade.

Novinar STA Aleš Kocjan odgovarja Splichalu

17.02.2008 ob 14:25

Novinar STA Aleš Kocjan v svojem odgovoru Slavku Splichalu [v polemiki, ki smo jo objavili](#) oziroma povzeli. Odgovor [je objavljen v včerajšnjih Pismih bralcev](#) v Sobotni prilogi Dela.

Evropsko-slovenski demokratični primanjkljaj

Ker je profesor Slavko Splichal v vašem mediju že dvakrat zaporedoma navedel vrsto neresnic, ki se nanašajo na najin pogovor na temo o medijih, naj mi bo dovoljeno, da mu na kratko odgovorim.

Najprej ne drži Splichalova navedba, da je pogovor, ki sva ga imela, trajal skoraj eno uro. Ne vem sicer, zakaj se mu to zdi pomembno, ker pa to posebej poudarja, naj pojasnim, da je pogovor v resnici trajal manj kot pol ure. Natančneje, 29 minut in 48 sekund. Toliko je namreč dolg posnetek na diktafonu.

Prav tako ne drži Splichalova trditev, da sem iz pogovora povzel samo nekaj vrstic. V skladu s prostorom, ki sem ga imel na voljo za objavo, sem iz pogovora povzel 470 besed, kar ustreza približno desetim minutam prostega pogovora. Dejstvo je pač, da agencijski novinarji pogovor s sogovornikom praviloma vedno strnemo.

V nadaljevanju Splichala moti, da sem v pogovoru v preveliki meri povzel njegove odgovore, ki so se nanašali na novinarsko peticijo in revijo Mag, medtem ko naj bi sam mislil, da bo pogovor potekal predvsem o pluralizaciji medijev. Res je, da sem mu v prošnji za pogovor navedel, da bo pogovor potekal predvsem o pluralnosti medijev, vendar sta obe temi zelo tesno povezani. Tudi sicer bi lahko Splichal že takoj med samim pogovorom povedal, da na bolj konkretna vprašanja ne želi odgovarjati, če so ga že tako motila. Končno bi lahko tudi takrat, ko je tekst dobil v avtorizacijo, zavrnil objavo.

Ne vem, na podlagi česa je Splichal sklepal, da ne poznam tematike. Kot novinar delam že 13 let, zato si domišljam, da o medijih nekaj vem. Hkrati so intervjuji namenjeni prav temu, da v njih strokovnjaki pojasnijo določena vprašanja. To je sploh njihov smisel.

Glede Splichalovih navedb, da mu besedila, potem ko je bilo že objavljeno, nisem poslal, naj pojasnim, da tega kot novinar nisem dolžan storiti. Prav tako tudi besedila nisem dolžan poslati v avtorizacijo. To, da sem mu ga, je bila zgolj moja dobra volja in obljuba. Kot mu je znano, smo novinarji v avtorizacijo dolžni poslati le (pa še to je praksa, ki je v tujini večinoma ne poznajo), če gre za klasični intervju, kar pa v tem primeru ni šlo. Šlo je za prispevek, v katerem sem za osvetlitev medijske problematike poprosil dva strokovnjaka, njuno mnenje pa objavil kot tematski prispevek. Trditev, da bi mu moral v avtorizacijo poslati končno verzijo celotnega prispevka in tudi naslov, pa je nasploh miselnost, ki bolj sodi v neke druge čase. Moram priznati, da sem ob teh njegovih navedbah za trenutek celo podvomil, ali

Splichal res predava študentom novinarstva na Fakulteti za družbene vede. Profesor bodočih novinarjev bi takšne osnovne zakonitosti novinarskega dela enostavno moral poznati.

Povsem neresnična je tudi njegova navedba, da v prispevku nisem upošteval vseh popravkov, ki jih je vnesel v času avtorizacije. Vsebinsko smiselno sem jih upošteval pri vseh izjavah, ki so bile objavljene. Če Splichal trdi drugače, bo to moral dokazati. Tudi stavek, ki se mu zdi najbolj sporen, sem v tekstu navedel v celoti in popolnoma tako, kot ga je zapisal v avtorizaciji. Da ne bi bilo nobenega dvoma, sem ga v skrajšani različici posebej povzel tudi v prvem stavku prispevka. Končno tudi ni resnična njegova sicer nepomembna navedba, da sem mu vprašanje, ali meni, da Janša pritiska na medije, postavil na koncu pogovora. Postavil sem mu ga kot drugo vprašanje.

Na raven Splichalovega osebnega zasmehovanja, povezanega z vrsto moje visokošolske izobrazbe, pa se ne bi spuščal. Končno, takšno zasmehovanje še največ pove predvsem o tistih, ki se ga poslužujejo. To daje le dodatno dimenzijo dejstvu, kakšni novinarski kadri, sicer z redkimi izjemami, prihajajo s FDV, kar pa je tako ali tako dovolj dobro znano.

Aleš Kocjan, novinar STA

Barbara Verdnik o dvojnih merilih glede Maga in Primorskih novic

18.02.2008 ob 10:46

Barbara Verdnik o dvojnih merilih pri obravnavi nepravilnosti in šikaniranj na Magu in Primorskih novicah, o dvojnih merilih inšpektorata za delo, o dvojnih merilih medijske obravnave (avtorica trdi, da je s svojimi primerom te dni seznanila medije, a je nihče ni kontaktiral), o direktorju Primorja Dušan Črnigoj, ki je v opravičilo za pomoč pri njeni odstavitvi dejal, da je to moral storiti, saj drugače v Kopru ne bi več gradil, o ustnem odstavljanju in nastavljanju tete poslanke Eve Irgl, o najemu detektiva proti njej in naslovitvi na poslance.

[Celoten članek na Razgledih](#), spodaj odlomek:

Mene je seveda najbolj prizadelo ravnanje 'mojih' lastnikov (direktor Primorja Dušan Črnigoj je v opravičilo za pomoč pri moji odstavitvi dejal, da je to moral storiti, saj drugače v Kopru ne bi več gradil) in vodstva časopisne hiše, ki so ga nastavili. In navsezadnje države, ki v mojem primeru s svojimi inšpektorati in sodišči bolj kot za 'pravico v razumnem roku' skrbi za to, da molči, kadar bi morala govoriti. Da zna govoriti in da je tudi sposobna ukrepati še bistveno hitreje kot zgolj »v razumnem roku«, tako rekoč bliskovito, je razvidno iz primera kolegov z Maga; v pičlem mesecu se je njunega primera lotila parlamentarna komisija za peticije in celo inšpektorat za delo. Ja, prav tisti inšpektorat, na katerega se sama brez pravega odziva obračam že dobro leto.

Inšpektorat za delo bi imel s Primorskimi novicami delo že takoj, ko je julija 2006 po posredovanju Roberta Časarja in Andreja Lovšina (tako je razlagal takratni direktor Sergej Škrli) funkcijo prevzel novi odgovorni urednik Tino Mamić. Urednico deska Darjo Verbič je hotel razrešiti kar ustno in na njeno mesto postaviti teto poslanke Eve Irgl. Ker so mi takrat še pustili delati, se je vse skupaj vendarle končalo zakonito, a tako, da je Verbičeva ostala brez službe. Kmalu potem sem prišla na vrsto sama in se nato zaradi kršenja zakona o delovnih razmerjih in aktov decembra obrnila na inšpekcijo za delo v Kopru in na sodišče.

Medijsko-tajkunska vojna proti SLS, meni Šrot

20.02.2008 ob 09:55

Ob medijski vojni smo dobili tajkunske. Ob tajkunski pa so nekatere tudi medijsko-tajkunske.

Prvak SLS Bojan Šrot meni, da premier Janša vodi tako tajkunske kot medijsko vojno proti SLS. Aretacije gradbenih velikanov sodijo v prvo sfero. V drugo sodijo napadi na SLS, denimo [v brezplačniku Slovenski tednik](#). Na njegovo spornost [smo že opozorili](#), Šrot pa je prepričan, da ve, kdo stoji za njim:

Šrot je omenil Slovenski tednik, brezplačnik, ki se ga v urbanih centrih ne dobi, ampak le na podeželju. Šrot se je vprašal, kdo stoji za tednikom (časopis sicer povezujejo z SDS) in kako se financira, glede na to, da ga tedensko pošiljajo po pošti, kar da predstavlja precejšen strošek. "Bi v tem primeru lahko šlo za korupcijo?" se je retorično vprašal Šrot.

Šrot zanika navedbe Slovenskega tednika

Odzval se je na zapis v omenjenem tedniku, v katerem mu očitajo, da je dejanski lastnik Cestnega podjetja Maribor (CPM) - naslov članka je bil Slamnati mož Bojna Šrota -, ki je pred kratkim postalo eden od lastnikov Pivovarne Laško. To navedbo je Šrot včeraj odločno zavrnil, časopis pa obsodil, da zanj pišejo slamnati novinarji. "Zanimivo je, da strankin časopis posveča meni in SLS zelo veliko prostora. Ti napadi se vrstijo že mesece, kar kaže na to, da ima marsikateri dogodek tudi politično ozadje in politični cilj," je dejal Šrot.

Povzeto po [Večeru](#), za primerjavo [še poročilo 24ur.com](#). Uradnega demantija iz kabineta predsednika vlade sicer na njihovi spletni strani nismo našli.

Čista lopata dreka ali o razkritju vsebine prisluškovanja

21.02.2008 ob 13:48

»Ona Vegradova bo drekala«, zveni eden zadnjih zapisov na 24ur.com [glede razkritja vsebine prisluhov](#) (prisluškovanj) v gradbeni aferi »Čista lopata«. Toda zaenkrat še noben medij ni niti problematiziral razkritja prisluhov. Prav tako se ni oglasilo niti [Vrhovno državno tožilstvo](#), katerega logotip je na dokumentih jasno viden.

Kako so dokumenti prišli v javnost in zakaj to, da so prišli, ni sporno za nikogar? Zakaj tega nihče izmed novinarjev ne razišče? Kdo je imel interes po takem razkritju?

P.S. [Dopisujemo reakcijo tožilstva](#), ki se je po našem zapisu zgodila. Vendarle ostaja dejstvo, da med novinarji tega pred tožilstvom ni nihče problematiziral.

[STA o Drnovšku uravnoreženo, Drnovšek o medijih niti najmanj takšen](#)

23.02.2008 ob 14:37

Medtem ko je ob današnji vesti o smrti dr. Janeza Drnovška STA poskrbela za novo uravnoreženje v komentarjih (dr. Matej Makarovič in Peter Jančič proti Gregorju Repovžu [v temle STA zapisu via SIOL](#)), se velja spomniti ne nekatere izjave Drnovška v zadnjem letu, povezane z mediji.

Preminuli predsednik države se je v letih 2006 in 2007 silno pogosto skliceval na to, da mu novinarji osebno povedo, kakšne pritiske doživljajo. Nenazadnje je sam, vpleten v grobe diskreditacije strani provladnih novinarjev in urednikov, velikokrat občutil »uravnorežene« medije tudi na svoji koži.

V intervjuju za Mladino februarja lani je Drnovšek o slovenski medijski sceni [povedal naslednje](#):

»Tudi to je kazalec stanja. V medijih prihaja do veliko večjega samocenzuriranja, stanje se zdi slabše kot ob koncu 80. let. Mediji so si še takrat veliko več upali in bili bolj samostojni, kot so danes, 20 let pozneje. To zbuja veliko skrbi. Omenjeno ravnanje, vdiranje politike v vse pore, generira poslušne ljudi vsepovsod, na vseh pozicijah, v uradniškem aparatu, v gospodarstvu, v medijih. Bomo na koncu imeli povsod le poslušne ljudi, ki bodo razmišljali le, kaj želijo tisti, ki so nad njimi? To je nekaj, kar nas spominja na bolj svinčene čase.«

Drnovšek je bil med prvimi politikami, ki so podprli novinarski peticijo, hkrati jo je kot predsednik države [objavil tudi na svoji uradni predsedniški spletni strani](#). Žal so ta dogodek slovenski mediji pretežno zamolčali.

Na tem blogu smo komentirali [kolumno novinarja Dela Petra Raka](#), ki obračunava z Drnovškom (»Janez ni država«) in kjer odkrije tako imenovani »Konfucijev argument«.

[Nenazadnje pa je NYT poročal o tem](#), kako je Jančič spremenil tekst novinarki Dela Saši Vidmajer, ko je ta pisala o Drnovšku:

Sasa Vidmajer, Delo's leading diplomatic columnist, said that shortly after Jancic was installed, her columns critical of the government were routinely rejected. She said interference reached a high point when she wrote a column about former President Janez Drnovsek, a well-known political rival of Jansa's. The next day, she said, her story appeared under the deputy foreign editor's name, with only the parts critical of Drnovsek remaining.

Jancic said he did not have detailed knowledge of the incident.

Pred meseci je odmevala Drnovškova [izjava za londonski Times](#), kjer je Janšo označil za princa teme. Razlog za takšno označbo je bil »medijski«:

He disagrees with nearly all of what the Government does, and accuses it of moving towards a "kind of totalitarian system" by curbing the independence of the media.

O medijskem spektaklu lova na tajkune in odtekanju informacij, ki nikogar ne moti

26.02.2008 ob 21:21

Poslanec SD Marko Pavliha je na pravosodnega ministra Šturma [naslovil pisno poslansko vprašanje](#), v katerem izraža skrb nad tem, da se v medijih pojavljajo informacije in podatki, povezani z predkazenskimi in kazenskimi postopki. Poslanec posebej izpostavlja dogodke v povezavi z gradbeniško afero, ko se je v javnosti pojavila vsebina pogovorov med nekaterimi ključnimi akterji afere. Po mnenju Pavlihe gre za nesprejemljiva dejanja, ki so sporna tudi z vidika varstva človekovih pravic. Šturma v poslanskem vprašanju tako sprašuje, kakšen je njegov odnos do odtekanja tovrstnih informacij v javnost ter ali bi tovrstna dejanja po mnenju ministra zahtevala preiskavo pristojnih organov o morebitnih zlorabah in posredovanjih zaupnih podatkov nepooblaščenim osebam. Tako beremo v Financah.

Populistična igra vojne proti tajkunom, ki je danes doživela svoje nadaljevanje v Mariboru, vsebuje še več nepojasnjenih momentov. Vrhovno državno tožilstvo je zatrdilo, da so dokumenti, ki so prišli v javnost, drugačni od tistih, ki jih imajo oni. Torej so prvi falsificirani. Zakaj tega dejstva nihče ne razišče?

Podpredsednik stranke Zares dr. Branko Lobnikar [opozarja na nekatere elemente](#), ki kažejo na to, da je lov proti tajkunom zasnovan kot resničnostni šov, kot spektakel za medije, ki se odvija v sodelovanju z nekaterimi novinarji:

Če se ne bi zgodilo nekaj zelo nenavadnega: iz običajnega predkazenskega [postopka](#), ki temelji na utemeljenih razlogih za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, smo dobili medijski dogodek po uradni dolžnosti.

Spektakel je bil po Lobnikarju zamišljen takole:

Najprej smo to samo slutili; kamere so bile zraven že takrat, ko so začeli s preiskavo. Kamere so bile tako zelo blizu, tako da se je hišna preiskava spremenila v nov slovenski reality show. Nenavadno, ker običajno policisti z rumenimi trakovi poskrbijo, da se novinarji ne približajo kraju preiskave. Potem eden glavnih osumljencev v policijski marici. Nekaj novega v postopku slovenskih policistov, ki po navadi tako stare osumljence gospodarskega kriminala vozijo naokoli v neoznačenih službenih vozilih. Ampak posnetki in fotografije so bili dobri, mar ne? Za modrimi rešetkami policijskega intervencijskega vozila nemočen mogočnik, še pred kratkim blagoslovljen od slovenskega kardinala in bogat zaradi dobrih poslov z državo.

Zato domnevajmo, da je medijski spektakel morebiti prostovoljna sprejeta prva naloga dogodkov ob aretacij, s pomočjo katere se prejudicira epilog kazenskega postopka. S tem je delo organov pregona sicer oteženo, a to ni niti najbolj pomembno, saj je primarna funkcija dogodkov v spektaklu in končnem iskanju političnih točk za naročnika (domnevno Janševo SDS). Kot kažejo zadnji dogodki, se od tožilcev iz posebne skupine zahteva tudi nemogoče (Boštjan Penko v aferi Orion,

ki je menda izključen), sicer se jih zamenja. Da bi bili aretirani obsojeni, se torej ni bati.

Ekonomist Kovač s tezo o povezavi Zares in Pivovarne Laško

27.02.2008 ob 07:35

Ekonomist Stanislav Kovač [v svoji današnji kolumni v Financah](#), naslovljeni »Zares politični servis Pivovarne Laško« ponuja staro magovsko tezo, da za lastniki velikega dela medijev stoji politična stranka Zares. Kakšne razloge v dokaz tej tezi navaja? Poglejmo:

Golobič zares z Delom

Drugi pomemben dogodek, povezan z Golobičevo politično vrnitvijo, je njegov vnovičen medijski prodor v časopisno hišo Delo. Lani septembra ga je zaznamoval odmeven politični portret v Sobotni prilogi Dela z naslovom Gregor Golobič (Delo, 29. september 2007). Od takrat so se na Delu, ki ga lastniško obvladuje Šrotova Pivovarna Laško, odprla vrata številnim pomembnim političnim igralcem Golobičeve Zares. Omenimo le velik intervju s filozofom Slavojem Žižkom v Sobotni prilogi Dela (To, za kar v življenju zares gre, ničemur ne služi, 29. december 2007). Žižek velja za enega najtesnejših Golobičevih političnih sopotnikov.

Pri Golobičevem političnem vstopu v Delo ne gre spregledati tudi lobistične vloge pomembnega politika Zaresa Mateja Lahovnika, ki ga je Pivovarna Laško že marca 2004 predlagala za svojega predstavnika v nadzornem svetu istega Dela. Ker je bil Lahovnik pozneje "kadriran" za Ropovega ministra za gospodarstvo, je Pivovarna Laško preklicala predlog o Lahovnikovem nadzorovanju Dela.

Zares politični servis Pivovarne Laško

Današnji pravni zastopnik kapitalskih interesov Pivovarne Laško in podpredsednik nadzornega sveta Dela Stojan Zdošek je februarja 2004 glede prepletenosti kapitala in politike napovedal: "Čez nekaj let bo politika postala servis kapitala."

Če Zdoškove besede izpred štirih let prevedemo v aktualni politično-kapitalski jezik letošnjega volilnega leta, dobimo sporočilo, da vstop Golobičeve Zares v časopisno hišo Delo ne bi bil možen, če med Šrotovo Pivovarno Laško in Golobičevo stranko ne bi bil dosežen dogovor, da bo Zares postala politični servis kapitala Pivovarne Laško. Tu je še Kučanovo odkrito politično simpatiziranje z Zares, ki Golobičevo stranko dodatno oddaljuje od Drnovškove politične dediščine. Prav Pivovarna Laško in Kučanov Forum 21 utelešata ideologijo ekstremnega ekonomskega nacionalizma, ki je skozi pivovarsko vojno in privatizacijo bank najbolj porazila Drnovškov razvojni koncept o večji odprtosti Slovenije do tujega kapitala.

Razlogi so torej natančno trije: intervju z Golobičem in Žižkom v Delu, Lahovnikovo skorajda članstvo v nadzornem svetu Dela leta 2004 (ko stranke še ni bilo), Kučanovo domnevno simpatiziranje z Zares (zanikano s strani simpatizerja). Namesto velikih pričakovanj in obljub naslova, se je »public enemy«, kar verjetno cilja na avtodeskripcijo pisca, sprevrgel v natolcevanje, obarvano s paranoidnim novinarstvom (in ekonomizmom). Verjetno je odveč omenjati, da intervju s

predsednikom stranke v Delu ne dokazuje ničesar, z Žižkom še manj. Ostalo je v svoji neargumentiranosti odveč komentirati.

Ali izbrisa sploh ni bilo?

28.02.2008 ob 10:02

Približno tako bi se lahko vprašali ob letošnjih protestih tujih in domačih institucij glede izigravanja ustavnih odločb in vladne odločitve, da poprave krivice glede izbrisanih ne razreši in ga skrije pod (ne)sprejem (protizakonitega) ustavnega zakona.

Že lani smo ugotavljali, da se ob 15. obletnici izbrisa časopisi ne lotevajo komentiranja. Pravnih stališč ni, novinarske ocene tudi ne. Letos ni nič bolje. Zapisov z osnovnimi informacijami načeloma nismo pogrešali, toda obveljalo je stališče, izrečeno v naslovnem članku iz Večera, ki nakazuje dvom: Ali »izbrisa« 18.305 prebivalcev sploh ni bilo?«

Kakšne pravne ocene, kakšni komentarji neki, kakšne objave demantijev Branka Grimsa, ki ponavlja že zavržene nevzdržne politično vsečne trditve.

Tam, kjer v časopisnih naslovi obvelja dvom o izbrisu, pa še ta je postavljen v narekovaj, tam verjetno tudi pravnih in drugih komentarjev ne gre pričakovati. Velja za vse dnevne časopise.

Miro Petek o jeznih, spolitiziranih in slabih novinarjih

1.03.2008 ob 11:35

[Današnji intervju](#) v sobotni prilogi Večera s poslancem SDS Mirom Petkom, nekdanjim novinarjem, predvsem o razmerju na relaciji politika, mediji in kapital. O njegovi stigmatizaciji, o razmerju mediji in inflacija, mediji vs. kapital in mediji vs. politika, o nemoči in vplivu vladajoče politike, o odsotnosti cenzure in odvečnosti ter spolitiziranosti peticije, o zmedenem pisanju Andrijane Starina Kosem, pa še in še. Vredno mnemičnih celic. Odlomek:

Odkar gledate na novinarstvo od zunaj, kažete zelo malo razumevanja za težave svojih bivših kolegov. Zdi se, da ste najbolj jezni prav na novinarje. Zakaj?

"Ne, sploh nisem jezen. Veste, mene je večina novinarjev stigmatizirala, ko sem odšel v politiko, in me ne mara, ker sem odšel v politiko. Ne vem zakaj, ampak tako je in s tem se najmanj obremenjujem. Kot da sem novinarstvo dvakrat izdal: najprej zato, ker sem vstopil v politiko, potem pa zaradi tega, ker sem stopil na stran SDS. To je bila glavna stigma. Vi pravite, da sem jaz jezen. Ampak sam opažam na tiskovnih konferencah, da so jezni novinarji. Večina novinarjev v slovenskem medijskem prostoru kritike ne prenese. Novinarski ceh toliko poznam, da vem, da večina novinarjev zase misli, da so najboljši in nedotakljivi, in ko jim nastaviš ogledalo, se vsi združijo in udarijo po tebi. Prepričan pa sem, da bi novinarska samorefleksija znotraj samega ceha morala biti bolj prisotna. Prej sva govorila o politični moči. Obstaja tudi novinarska moč, toda vprašati se moramo, ali pri nas obstaja tudi novinarska odgovornost."

Kot bivši novinar ste minulo jesen pokazali zelo malo razumevanja za novinarsko peticijo proti cenzuri. Se vam cenzura ne zdi problem, o katerem bi morali resno spregovoriti?

"Cenzura seveda je problem. Odkar obstaja novinarstvo, obstaja tudi vprašanje cenzure in samocenzure. O cenzuri je seveda treba govoriti in jo obsoditi, ampak cenzuro moramo ločiti od tistih tekstov, ki so po uredniški presoji tako zanič, da jih ni mogoče objaviti. Avtorji, ki pišejo slabe tekste, ne morejo teh tekstov in sami sebe promovirati pod zastavo cenzure. Ne morejo se hvaliti, da jim tekstov, ki so slabo narejeni in ne dosegajo minimalnih novinarskih norm, ne objavljajo zaradi cenzure. "

Ampak peticijo, o kateri govorim, je podpisalo 570 novinarjev. Med njimi so bili najboljši med nami.

"Ta peticija je tipičen primer politizacije. Mnogo slovenskih novinarjev vidi svoje poslanstvo v tem, da hočejo delati politiko, jo ustvarjati, ne pa o politiki in politikih poročati in oboje komentirati. Če hočejo delati politiko, potem so temu namenjene volitve. Kolikor prej se bo slovenski novinar znebil relikta družbenopolitičnega delavca, tem boljše bo. Po moji oceni ta vlada ni bolj pritiskala na novinarje kot prejšnja. O prejšnji je več javnih dokazov. Spomnite se samo korespondence med Ropom in Pahorjem. Treba pa se je zavedati, da bo vsaka vlada poskušala vplivati na

medije. Vprašanje je samo, koliko so se uredniki temu sposobni upreti, koliko so sposobni delovati avtonomno in profesionalno. To je zame osrednje vprašanje."

Vprašanje je, kako sposobne urednike nastavlja vlada.

"Ne vem, od kod ta fama, da urednike nastavljata vlada in Janez Janša osebno. Če pogledamo Dnevnik, vidimo zadaj DZS, če pogledamo Delo, vidimo zadaj SLS. Lastniki oziroma uprave teh družb pa so jasno politično opredeljene. Nihče ni iz vrst SDS."

Vaša strankarska kolegica Andriana Starina Kosem je lani še zadnjim nejevernežem pokazala, da je zadaj Janez Janša.

"Najbolj vidni rezultat tistega zmedenega pisma je v tem, da nekateri zdaj brezobzirno lomastijo po nadzornih svetih in medijskih hišah."

Grims in vedno znova Grims o izbrisanih

3.03.2008 ob 23:08

[Jara kača zgodbe glede izbrisanih](#) se nadaljuje. Čeprav o tem svojevrstnem, zdaj že kulturno-mazohističnem fenomenu – vsaj kar zadeva nerešenost pravnega problema in še manj popravljene krivice izbrisanim – v strokovni javnosti obstaja jasen konsenz, se slovenski mediji [še dalje sprenevedajo](#). [Nove publikacije](#) utrjujejo stara prepričanja in dodajajo nova, toda novinarji vztrajajo pri svoji prezentaciji problema. Današnji (3. 3. 2008) Odmevi na nacionalki so znova povabili v goste dva protagonista: Branka Grimsa in Mirana Potrča. Čemu vabijo dva poslanca, če se ta že leta prepirata o strokovnem vprašanju, pa še to na enak način? Čemu ne povabijo dveh pravnikov, ki imata nasprotna stališča? Morebiti zato, ker ju ni, ker so si vsi složni glede tega, da je zgodba o izbrisanih velik madež za slovensko demokracijo in Janševo vladavino še posebej? Čemu ne povabijo Matevža Krivica ali Matjaža Hanžka? Čemu ne vprašajo za mnenje nekaterih strokovnih avtorjev, ki so o izbrisanih napisali knjige, denimo dr. Jelko Zorn ali Jasminko Dedić?

Zakaj nam mora pravne okoliščine izbrisanih vsako leto znova v medijih razlagati Branko Grims? Aja, da mediji niso provladni in da ne želijo politizirati?

[Nevladne organizacije protestirajo proti predstavitvi izbranih v Odmevih](#)

4.03.2008 ob 13:21

Na včerajšnje Odmeve, katerih izbiro govorcev [smo v našem zapisu že problematizirali](#), so se danes odzvali Amnesty International, Mirovni inštitut in Pravno-informacijski center nevladnih organizacij – PIC s protestnim pismom, naslovljenim na odgovornega urednika IP na RTVS. Ob vsebinskem protestu zaradi pristranega prikazovanja izbranih zahtevajo še en prispevek, v katerem bodo nastopili izbrisani sami in nevladne organizacije, ki se s tem problemom ukvarjajo. Celotno pismo:

Spoštovani g. urednik Rajko Gerič,

Spodaj podpisane nevladne organizacije ostro protestiramo zaradi včerajšnjega prispevka ter soočenja poslancev Mirana Potrča in Branka Grimsa v Odmevih na temo izbranih.

V prej pripravljenem uvodu v soočenje so nekateri deli prispevka izbrisane prikazali kot ljudi, ki so sodelovali v agresiji na Slovenijo. Takšno poročanje je zavajajoče in nesprejemljivo. Razpolagamo z raziskavami in vrsto podatkov, ki kažejo, da je med izbranimi mnogo starih oseb, otrok in mladoletnikov, delavskih družin in mamic samohranilk, ki niso bili nikoli zaposleni v vojski, česar pa gledalec na osnovi vašega poročanja ne more izvedeti. Poleg tega poudarjamo, da je po zdaj znanih podatkih med vsemi 18.305 izbranimi največ 2,5 % oseb, ki so bile pred osamosvojitvijo Slovenije na kakršenkoli način povezane z JLA, ta odstotek pa zajema tako osebe, ki so imele čin kot tudi tiste, ki so v vojski opravljale druga dela (kuharji, čistilci ipd). Zoper nobeno od teh oseb ni bil sprožen kazenski postopek zaradi kaznivega dejanja zoper ustavno ureditev Slovenije ali mednarodno pravo. Zato je neutemeljeno in zavajajoče prikazovati katerekoli posnetke, ki bi lahko namigovali na takšno početje izbranih.

Kot javno televizijo vseh prebivalcev in prebivalk v Sloveniji vas pozivamo, da se vzdržite takšnega ravnanja v prihodnje in takoj prenehate širite stereotipe, zaradi katerih je reševanje problema oteženo ali celo onemogočeno. V skladu s pravico do popravka in odgovora zahtevamo, da v Odmevih organizirate še en prispevek o izbrisu ter v to oddajo povabite izbrisane same in nevladne organizacije, ki izbris raziskujejo. Obstajajo namreč številne raziskave in podatki, o katerih ima javnost pravico izvedeti in v interesu javnosti je, da o tem spregovori še kdo drug kot politiki, ki jim reševanje izbrisa nikoli ni bilo v interesu.

Amnesty International Slovenije

Mirovni inštitut

Pravno-informacijski center nevladnih organizacij - PIC

Solidarnostna Jurčičeva nagrada kolektivu »bivšega« Maga

4.03.2008 ob 20:38

Nobena skrivnost ni, da Združenje novinarjev in publicistov združuje novinarje in publiciste desne politične orientacije. Ampak to še ne pomeni, da je Društvo novinarjev Slovenije levičarsko. Le v njihovem pogledu se to razbira. Nobena skrivnost ni, da je Jurčičeva nagrada za novinarske dosežke desničarska nagrada. Ampak to še ne pomeni, da so alternativne levičarske. Pravzaprav so prve desničarske morebiti le zato, ker njeni akterji mislijo, da so druge levičarske. In zato zase mislijo, da so nelevičarji, mi pa za njimi.

Letošnja je solidarnostna, posredno skozi to gesto diskriminatorna in protestna, kar je nova dimenzija pri selekciji. Pri Novi reviji so se odločili nagrado izročiti kolektivu »bivših« Magovih novinarjev. Ti so pravi, novi niso. Ali kot beremo:

Novinarji Silvester Šurla, Igor Kršinar, Nenad Glücks, Biserka Karneža Cerjak, Brigitte Ferlič Žgajnar "so se temu početju pogumno, odločno in javno zoperstavili". "Posledica tega je bila, da so novopečeni kapitalisti mogotci in njihova tovarišija pripeljali v Mag bolj prilagodljivo novinarsko ekipo, ki je nemudoma močno spremenila njegovo vsebino, hkrati pa skuša ohraniti groteskni videz, kot da se s tednikom ni nič bistvenega zgodilo, čeprav vsi vemo, da imamo opraviti s posegom v neodvisnost novinarstva, ki se je tukaj pripetila v vsej svoji nedemokratski temeljitosti," so še zapisali organizatorji. In dodali: "Včasih je o tovrstnih zadevah odločala partija, danes pa odloča kapital."

[Več v novici STA via SIOL.](#)

Dosedanji Jurčičevi nagrajenci so Viktor Blažič, Danilo Slivnik, Lidija Hren, Stanislav Kovač, Alenka Zor Simoniti, Lado Ambrožič, Alenka Puhar (nagrajena dvakrat), Janez Markeš, Bernard Nežmah, Rosvita Pesek, Aleksander Čolnik, Peter Jančič, tretji program Radia Slovenija - program Ars, Jože Horvat, Uroš Slak, Darka Zvonar Predan, Dejan Steinbuch, Miro Petek, Jože Možina (nagrajen dvakrat), Ivan Puc, Radio dva/Agora, Helena Koder, Silvester Šurla, Ženja Leiler, Matej Makarovič, Jaroslav Skrušny, Horst Ogris in Edvard Žitnik.

Kovač znova o zaresnem medijskem veleposestniku Golobiču

6.03.2008 ob 00:23

O genezi konstrukcij zgodb o medijskih oligarhah [smo že pisali](#), dodatno [pisanje](#) Stanislava Kovača pa je tudi [že analiziral Jure na blogu Drugi dom](#). Za pokušino o usodnosti srečanj med Petanom in Golobičem, ki je v paranoičnem žurnalizmu in paranoičnem ekonomskem žurnalizmu očitno največji možni greh:

Nobena skrivnost ni, da je Golobič eden tistih redkih politikov, ki so malodane nedotakljivi na časopisu Dnevnik, nad katerim bedi dolgoletni Golobičev prijatelj in član LDS Bojan Petan. Petan je svoj medijski imperij DZS-Dnevnik v tranziciji zgradil tudi ob Golobičevi politični podpori, ki je kot generalni sekretar LDS v zakulisju odločal o pomembnih transakcijah. Da je Petan velik Golobičev dolžnik, se je pokazalo zlasti decembra 2006, ko se je Golobič z odmevnim intervjujem za Dnevnik znova vrnil na politično prizorišče (le dva dni pred objavo intervjuja, 14. decembra, je Golobič pompozno izstopil iz LDS). O Petanovih stikih z Golobičem priča tudi nedavni Petanov intervju iz decembra lani, kjer je Petan za svoj časopis Dnevnik o Golobiču dejal: "Danes sva v različnih strankah, se pa občasno srečava." (1. 12. 2007)

Jurčičeva nagrada in zadrega intaktnosti poslovne politike časopisa, spisana na plečih tragičnih figur

6.03.2008 ob 00:37

[Jurčičeva nagrada znova](#) z nekaj zgodovinskega antispomina [izpod peresa Vojka na Razgledih](#), uperjenega proti utemeljitvi razlogov za podelitev nagrade »bivšemu« kolektivu Maga in njihovim lastnim besedam ob Magovem prevzemu Dela, ki mu je sledil tako rekoč Delov odvzem Maga. Ali kot se glasi tri leta stari paradoks po Danilu Slivniku:

Tako je spet prišel v ospredje paradoks, da se je uredništvo Dela postavilo zoper svoje lastnike, kar je za sodoben poslovni svet povsem nerazumljivo.

Če paradoksijo prevedemo taistim tragičnim figuram, ki so zagrešilo fatalno hamartijo, oziroma tistim, ki nujno potrebujejo spregled:

Tako je spet prišel v ospredje paradoks, da se je uredništvo Maga postavilo zoper svoje lastnike, kar je za sodoben poslovni svet povsem nerazumljivo.

In še disclaimer za trdibučne: ne, nič od tega ne odobravamo.

[Starina Kosem o medijskem boju proti tajkunom s pomočjo državnih oglaševalcev](#)

7.03.2008 ob 12:22

V včerajšnjih POPovih Trenjih je predsednica nadzornega sveta Dela Andrijana Starina Kosem povedala kar nekaj krepkih na račun klientelizma v vrstah SDS. Očitno z olajšanjem, saj so jo pravkar [izključili iz vrst SDS](#), zato lahko govori resnico (ali laži, kot pravijo v SDS).

Glede tajkunizacije se medijska diskreditacija zdaj vrši tudi [s pomočjo Slovenskega tednika](#), pravi:

Ob tem je omenila nov slovenski tednik, ki ga ima "vlada za diskreditacijo teh tajkunov". "Če pogledamo vsebino, je problematična. Tednik pa je financiran s strani največjih podjetij, ki so v lasti države. Ko je bilo v parlamentu na to opozorjeno, so takoj spremenili način financiranja. Sedaj vidimo le še oglase mariborske televizije, ki ji sedaj plačujejo družbe v lasti države."

[Celoten članek in video.](#)

In kako naj bi se financiral Slovenski tednik? Če gre verjeti komentarju Marka Crnkoviča na tem blogu, takole:

Lasbaher je na Pop TV povedal, da Slovenski tednik izdajajo s tujim partnerjem, "ki se zaenkrat ne želi razkriti". Ta tuji partner je seveda v tujini ustanovljeno podjetje, kamor se je preko SPEM-a (oz. Božidarja Novaka) stekel del oglaševalskega denarja, preusmerjenega iz paradržavnih podjetij, ko se je vlada odločila, da bo kaznovala njej neljube medije. Da je pa to že vsebinsko, profesionalno, neglede na politične ambicije, zadnji poden, pa je najbrž jasno vsakomur - razen podeželanom, ki jih ST targetira (in ki ne konzumirajo drugih medijev).

[Gerič na vlado glede domnevega prisluškovanja novinarjem](#)

9.03.2008 ob 10:58

Odgovorni urednik informativnega programa TVS-ja od vlade zahteva podatke o domnevnem prisluškovanju novinarjem TVS-ja od 2000 do 2004.

Rajko Gerič je v dopisu obveščevalno-varnostni službi Sovi in vladi zapisal, da so novinarji TV Slovenija v omenjenem obdobju pogosto poročali o obmejnih incidentih na meji s Hrvaško. Glede na to, da je po javno znanih podatkih Sova prisluškovala tako mednarodnim zvezam kot tudi priključkom iz Slovenije, ga zanima, ali so nezakonito prisluškovali tudi novinarjem TVS-ja in katerim.

Dodal je, da so mu prisluhe novinarjem potrdili njegovi viri, kot tudi da taki posnetki obstajajo.

"Dejstvo je tudi, da omara z disketami, na katerih so shranjeni posnetki prisluhov, obstaja. In glede na moje vire in moje podatke utemeljeno sumim, da so na disketah tudi posnetki novinarjev TVS-ja, ki se npr. pogovarjajo s hrvaškimi ribiči," pojasnjuje Gerič in dodaja, da bi morala v primeru, da bi Sova imela tako pooblastilo, posnetke zbrisati po treh letih.

[Celoten članek na portalu RTVS.](#)

Predsednik države Danilo Türk za Spiegel o cenzuri

9.03.2008 ob 10:59

[V novi številki nemškega Spiegela](#) (8. 3. 2008) je predsednik republike moral odgovoriti tudi na vprašanje o cenzuri. Navzlic notorični diplomatskosti (ki se razbira že v naslovu Naša demokracija še ni popolna - no ja, v bistvu gremo proč od nje, kajne) je bil odgovor jasen: pritiski so, skozi lastnike in skozi politiko. Glede korekcije novinarjevih vprašanj, češ pritiske izvaja vlada, ki novinarje vleče celo na sodišče zaradi škodovanja dobremu imenu, Türk odgovarja, da je diskusija o svobodi medijev pač potrebna in da je ta pomembna za demokracijo. Da ima drugačno mnenje kot vlada. Odlomek:

SPIEGEL ONLINE: Viele slowenische Journalisten klagen über Zensur.

Türk: Wir holen nach, was sich in Westeuropa seit Jahrzehnten entwickelt hat. Wir diskutieren, welche Rolle die Medien in einer pluralistischen Demokratie spielen. Es ist richtig, dass Journalisten bei uns enormem Druck ausgesetzt sind - durch die Eigentümer der Medienhäuser, durch die Politik ...

SPIEGEL ONLINE: ... vor allem durch die Regierung, die kritische Journalisten wegen Rufschädigung vor Gericht zerren will.

Türk: Ich bin anderer Meinung als die Regierung. Wir brauchen diese Diskussionen, um Standards für den Umgang mit einer freien Presse zu entwickeln. Das ist wichtig für unsere Demokratie, die noch nicht perfekt ist. Wir stehen erst am Anfang.

Spiegel o ogromnih ali določenih pritiskih na slovenske novinarje?

9.03.2008 ob 21:47

[Zjutraj smo objavili odlomek iz intervjuja](#) z Danilom Türkom za nemški Spiegel. Bili smo prvi, toda kasneje so čez dan o novici poročali praktično vsi slovenski mediji (za primerjavo [SIOL](#), [24ur](#), [RTVS](#), [Delo.si](#)). Takale je [bila vest STA](#) (ob 15.06), ki je pozabila povedati, da je vlada vzpodbudila napade na novinarje zaradi škodovanja dobremu imenu.

Toda STA [je ob 19.13 objavila popravek](#), v katerem se sklicuje na to, da je spletna izdaja Spiegla sama popravila sobotni pogovor:

POPRAVEK: Türk za Spiegel: Naša demokracija še ni popolna (8. 3.)

Ljubljana, 9. marca (STA) - Popravek: Spletna izdaja nemškega časnika Spiegel je danes popravila sobotni pogovor s slovenskim predsednikom Danilom Türkom. Türk je v pogovoru za Spiegel namreč ocenil, da so novinarji v Sloveniji izpostavljeni DOLOČENEMU (IN NE ogromnemu) pritisku s strani lastnikov medijskih hiš in politike. STA objavlja ustrezno popravljeni povzetek pogovora.

V DANAŠNJI VESTI SE TRETJI STAVEK DRUGEGA ODSTAVKA PRAVILNO GLASI: "Res je, da so novinarji izpostavljeni DOLOČENEMU (IN NE ogromnemu) pritisku - s strani lastnikov medijskih hiš, s strani politike," je glede očitkov o medijski cenzuri v Sloveniji še dejal Türk.

Stvar je enigmatična. Drži, da [angleška verzija izdaje Spiegla](#) zdaj vsebuje »It is true that our journalists are placed under a certain pressure«, pri čemer žal nismo mogli preveriti, ali je bila tak pridevnik uporabljen v njej že od začetka. [Nemški original](#) (še vedno) v hipu, ko to pišemo (21.45) vsebuje nespremenjeno besedico »enormen«.

Zaenkrat ni jasno, ali je Spiegel res popravil omenjeno besedo in zakaj jo je. Je to zahtevala vlada, je šlo za lapsus novinarja? Je morebiti razlaga STA samosvoja, ker so si narobe razložili odstopanje v obeh jezikovanih inačicah? Skratka: zaenkrat je sintagma »ogromen pritisk« v nemški spletni izdaji Spiegla ohranjena. V tem smislu ne drži to, kar pravi popravek STA.

Novinarji RTVS kršili novinarski kodeks v primeru družine Strojan

11.03.2008 ob 13:12

[Novinarsko častno razsodišče \(NČR\)](#) je 6. marca ugotovilo, da so novinarji in odgovorni na TV Slovenija Rajko Gerič, Mojca Širok, Vanja Vardjan in Eva Kobe v primeru poročanja o romski družini Strojan kršili kodeks novinarjev Slovenije. Tako naj bi neupravičeno objavili osebne podatke mladoletnih oseb, čeprav za to ni bilo javnega interesa.

Postopek je proti omenjenim novinarjem vložil urad varuha človekovih pravic proti novinarki Evi Kobe, voditeljici Dnevnika na TV Slovenija Mojci Širok, odgovornemu uredniku informativnega programa TV Slovenija Rajku Geriču in odgovornemu uredniku multimedijskega spletnega portala RTV Slovenija Vanji Vardjanu zaradi objave prispevka v TV Dnevniku 27. julija lani 7. 2007 ob 19.30 in zaradi ravnanja Vanje Vardjana ob objavi prispevka na multimedijem spletnem portalu 27. julija lani ob 19.46, so sporočili z NČR.

[Celotna novica na Delo.si](#). Novico objavljamo (tudi) zato, ker zaenkrat ni dosegljiva na portalu RTVS.

[Letošnje poročilo State Departmenta o stanju svobode govora in medijev v Sloveniji](#)

11.03.2008 ob 23:02

[Lansko poročilo State Departmenta za Slovenijo](#) (2006) je bilo deležno [zanimive recepcije](#). Za primerjavo [svež zapis na portalu Dela](#). Zdaj je izšlo [letošnje za leto 2007](#). Ob stalnicah o vplivu vlade na medije, o privilegiranosti RKC pri razdeljevanju medijskega sklada ipd. v oči bode že večkrat poudarjen podatek, da se vlada ni odzvala na zahteve IPI, RSF in EFJ po ustanovitvi neodvisne medijske preiskave. Odlomek:

Freedom of Speech and Press

The constitution and law provide for freedom of speech and of the press, and the government generally respected these rights in practice; however, there were reports of indirect government influence on the media.

The penal code criminalizes the promotion of "national, race, or religious discord or intolerance or the promotion of superiority of one race over others." There were no reports that criminal charges were brought against individuals or publications under this provision during the year.

Individuals could criticize the government publicly or privately without reprisal, and the government did not attempt to impede criticism.

The independent media were active and expressed a variety of views, and international media operated freely. The major print media were supported through private investment and advertising; however, the government owned substantial stock in many companies that were shareholders in the major media houses. There were reports that indirect political and economic pressures and partial government ownership of media companies influenced journalists and the media, and that self-censorship was practiced in some media outlets.

On August 31, the International Press Institute (IPI) issued a statement expressing concern that the government used business relationships and share holdings as leverage to induce independent media organizations to publish favorable news reports. Managers reportedly protected their own interests and the interests of those in government with whom they were affiliated.

In late September, hundreds of Slovenian journalists signed a petition that was distributed to international organizations, embassies, and international media houses. The petition accused the government of restricting media freedom through direct and indirect political and economic pressures and partial government ownership of media companies. On October 1, several editors and journalists published a letter that contradicted the petition. The letter asserted that the level of government influence in the media had not changed in recent years, but rather that journalists no longer found themselves in political agreement with the governing coalition. On

October 12, the government issued a statement denying any undue influence over the media. The government stated that it does not have a significant ownership share in media institutions and has no means to leverage editorial decisions. On November 22, the European Federation of Journalists, Journalists Without Borders, and the IPI called on the government to establish an independent commission to investigate charges of government influence on the media. As of year's end, the government had not established a commission.

The 2006 Act on Media created a "media pluralization" fund to ensure that media reflected a greater diversity of viewpoints. Some media watchdog groups reported that a disproportionate level of pluralization funds have gone to Catholic Church media and media outlets favorably disposed towards the government.

In July 2006 several journalists covering a demonstration reported that police used excessive force against them, including pushing and shoving. In October 2006 a government investigatory panel found the subsequent complaint filed by the journalists to be justified but did not conclude that the journalists had been prevented from carrying out their work. The government did not reprimand the officers involved or take other corrective action.

The law provides criminal penalties for defamation that harms a person's honor or name, and one person was given a three-month prison sentence during the year. In 2006 the International Helsinki Federation called on the country to abolish "criminal defamation laws establishing prison sentences for those who have harmed a person's honor or name." The Constitutional Court ruled in 1999 that the law is consistent with the constitution and the European Convention on Human Rights.

Aidan White o upanju, da bo slovenska vlada storila korak v smeri priznanja svojih napak

12.03.2008 ob 07:57

Generalni sekretar Mednarodnega združenja novinarjev (IFJ) Aidan White med obiskom v Ljubljani te dni:

Menim, da je napočil čas, da se s tem preseka in se ustvari nov dialog o odnosih med mediji in politiko. To, kar se je dogajalo po novinarski peticiji konec lanskega in v začetku tega leta, je namreč razkrilo veliko zaskrbljenost novinarjev zaradi odnosa vlade, ti problemi pa se v zadnjih dveh, treh letih stopnjujejo. Politika bi morala stopiti korak nazaj, se zazreti v svoje ravnanje ter popraviti škodo, ki jo je delala zadnja štiri leta. Med tokratnim obiskom v Sloveniji sem želel izkoristiti priložnost za izmenjavo mnenj z vlado o tem, ali pripravljenost za dialog z mediji obstaja.

[Celoten članek v Dnevniku.](#)

[BBC o peticiji, pritiskih na medije in odtegotanju oglaševalcev v Mladini](#)

12.03.2008 ob 17:06

Britanski BBC World [je danes predvajal prispevek](#) o novinarski peticiji in z njo povezanimi vladnimi pritiski na novinarje nekaterih medijev – spodaj povzemamo po [portalu Delo.si](#), ki je zaenkrat edini objavil novico, medtem ko npr. STA trdovratno molči. Zanimivo, da Delo govori o razvpitosti peticije in domnevnosti pritiskov. Prispevek:

Novinar BBC-ja uvodoma predstavi Slovenijo kot državo, v kateri svoboda tiska načeloma ne bi smela biti vprašljiva, kot je to bilo za časa Jugoslavije. Vseeno pa nekateri o tem po mnenju novinarja niso povsem prepričani.

V dve in pol minutnem prispevku spregovori tudi Blaž Zgaga, eden od pobudnikov peticije, ki jo je podpisalo 571 novinarjev. »Menim, da skuša premier Janez Janša in njegova stranka nadzorovati praktično vse v državi. Zaupanje ljudi v medije je mnogo večje kot zaupanje v pravni sistem, policijo in sodišča. Nadzor nad mediji torej pomeni nadzor nad vsem,« pove Zgaga.

Novinar poleg obtožb o pritiskih na novinarje, odpuščanju in cenzuri izpostavi tudi bolj subtilne oblike pritiska, s katerimi se po besedah novinarja sooča tednik Mladina, ki slovi po kritičnosti do vlade. O finančnih pritiskih spregovori odgovorni urednik Mladine, Grega Repovž. Kot pove, naj bi zaradi objav vladi nevšečnih člankov, nekatera podjetja, ki so v lasti države, nehala oglaševati v tedniku. Kot primer Repovž navede Telekom in Mobitel.

Novinar obtožbe označi kot izredno neprijetne tudi zaradi trenutnega predsedovanja Slovenije Evropski uniji.

Besedo dobi tudi vladni predstavnik, direktor urada vlade za komuniciranje, Anže Logar, ki pove, da so vse tiskovne konference vlade dostopne na spletu, kjer je mogoče slišati tudi vsa vprašanja novinarjev. »Vsakdo lahko vidi, da lahko novinarji sprašujejo, kar koli želijo,« zaključí Logar.

Verjetno je odveč povedati, da direktor UKOMA znova govori neumnosti. To, da lahko novinarji politike svobodno sprašujejo na tiskovnih konferencah, priča kvečjemu o tem, da imamo v Sloveniji boljšo demokracijo kot v kakšni vzhodnjaški totalitarni državi, ne dokazuje pa, da nimamo političnih pritiskov in cenzure.

NČR umaknil rzsodbo proti Vardjanu

13.03.2008 ob 13:52

Novinarsko častno rzsodišče Društva novinarjev Slovenije (DNS) je umaknilo rzsodbo, da je Vanja Vardjan v primeru varuhinje človekovih pravic proti RTV Slovenija kršil novinarski kodeks, so sporočili iz DNS. Častno rzsodišče je rzsodbo umaknilo, ker Vardjan ni bil urednik spletnega portala v času, ko je bil objavljen sporni prispevek.

Častno rzsodišče je namreč ugotovilo, da je bil sporni prispevek, zaradi katerega naj bi Vardjan kot v. d. odgovornega urednika kršil novinarski kodeks, objavljen 27. julija 2007, medtem ko je Vardjan to mesto prevzel 1. avgusta 2007. O tem je Vardjan po rzsodbi sam obvestil častno rzsodišče, to pa je zdaj rzsodbo preklicalo.

Zapis smo povzeli po [Delo.si](#). Kot [smo že omenili v izvorni vestički](#), RTVS o rzsodbi ni poročala, vsaj portal ne. Verjetno iz prav tega razloga ne poročajo (in zelo verjetno tudi ne bodo) niti o »oprostitvi« uredniku Vardjanu – problem ki nastane vselej, ko kakšno vest zamolčite in se morate s tem odpovedati vsem nadaljnjim vestem, ki so z njo povezane.

Predsednik države o nekorektnem Spiegelu

13.03.2008 ob 23:12

Kot vse kaže, so [naša ugibanja o tem](#), kaj je Danilo Türk zares rekel za nemški Spiegel, dobila svojevrsten epilog. Na spletni strani urada so, kot danes poročajo slovenski mediji, [objavili celotno besedilo intervjuja](#) za Spiegel, nemški tednik pa so obtožili »nekorektnosti«. Mimogrede, datum popravka urada je 10. marec, danes je 13. marec – kdo je kriv za zamudo, urad ali mediji?

Zgodba je enigmatična iz več razlogov. Prvi je ta, da je Türk pri Spiegelu zahteval popravek o tem, da so »slovenski novinarji deležni ogromnih pritiskov« v »slovenski novinarji so deležni določenih pritiskov«. Kasneje so to spremenili v spletni verziji angleške inačice Spiegel, veliko kasneje [pa še v nemški](#) (kot smo ugotovili danes).

Drugi je ta, da v integralni verziji, na katero se na uradu sklicujejo, sploh ni besedice »določen« in seveda tudi ne »ogromen«. Zakaj so torej nekaj, kar je napačno, popravljali z nečim, česar ni? Kakšen blef je to?

In tretjič: sploh ni jasno, kaj natanko želi predsednik države popraviti. Očitno je, da je za neko skrajno subtilno branje prva inačica za koga izzvenela kot izraz solidarnosti z novinarji in obsodba vlade, sedanja inačica pa bi verjetno želela biti bolj mehka, torej manj solidarnostna z novinarji in manj agresivna do vlade. Toda tekstovne razlike med prvo in drugo sploh ni.

Zato se zdi, da se je Türk distanciral od učinkov povzetka njegovega intervjuja in manj od svojih lastnih besed. Od teh se pač ne more. Del igre v slovenskih medijih pa lahko zdaj že predvidimo: v Spiegelu želijo blatiti Slovenijo, seveda po diktatu temnih sil.

Za primerjavo še zapis [na RTVS](#) in [Delo.si](#).

Zgaga za Kontakt o stanju medijev in demokracije

15.03.2008 ob 11:18

Odlomek [iz intervjuja](#) enega od pobudnikov peticije novinarjev Blaža Zgaga za Kontakt:

You complain about the pressure exerted by politics on Slovenia's media. What exactly has happened in the last few months in this sector?

Since 2004, that is since Prime Minister Janez Janša has been in power, almost all Slovene media have been under pressure. In 2005 the Slovene Parliament passed a law that increased state influence on the two public television and three radio stations. Of the 29 members of the programme commission, which is extremely influential, 21 are selected by parliament - and naturally only those who toe the party line were nominated. The result is a decline in the quality of the public media, a number of well-known journalists have left the broadcasters. They have been replaced by young journalists with little experience. In addition, the Slovene press agency is headed by Jansa's former press officer. Along with her journalists from the SDS party newspaper obtained important positions. The agency is very important for Slovenia's daily newspapers. Censorship, manipulation and professional mistakes are frequent. The private newspaper market is also strongly influenced by the government. In 2005 the government bought the daily newspapers "Delo" and "Večer" through the "Laško" beer company. In 2007 this cooperation was ended. And in "Primorske novice" the editor-in-chief was replaced, under pressure from three members of the board of directors who are shareholders in the paper and close to the government. The business manager refused to carry out the change of staff and was subsequently fired. Independent newspapers suffer due to the cancelling of advertisements by companies close to the state. The daily newspaper "Dnevnik" has lost about one million euro a year.

Zbornik Liberalne akademije medijsko ignoriran

15.03.2008 ob 12:53

Prvo vprašanje - kaj ima skupnega naslednjih 25 ljudi: mag. Mojca Drčar Murko, dr. Spomenka Hribar, dr. Jože Pirjevec, dr. Božo Repe, ddr. Rudi Rizman, dr. Niko Toš, dr. Darko Štrajn, dr. Bogomir Kovač, Katarina Kresal, dr. Jožef Kunič, Jelko Kacin, dr. Boris Vezjak, dr. Vlado Miheljak, Blaž Zgaga, dr. Marjan Šimenc, dr. Zdenko Kodelja, dr. Janez Kolenc, dr. Srečo Dragoš, dr. Dušan Plut, mag. Božidar Flajšman, dr. Boris Kryštufek, Majda Širca, dr. Roman Lavtar, dr. Bojan Potočnik in mag. Bećir Kečanović?

Odgovor: [sodelujejo in so avtorji v zborniku Pet minut demokracije](#).

Drugo vprašanje – kaj imajo skupnega mag. Mojca Drčar Murko, dr. Spomenka Hribar, dr. Božo Repe, dr. Niko Toš, dr. Darko Štrajn, Jelko Kacin, dr. Boris Vezjak, dr. Vlado Miheljak, dr. Zdenko Kodelja, dr. Janez Kolenc, dr. Srečo Dragoš, dr. Dušan Plut, mag. Božidar Flajšman, dr. Boris Kryštufek, Majda Širca in mag. Bećir Kečanović?

Odgovor: prišli so na [predstavitev slovenske in angleške knjige: Pet minut demokracije - Podoba Slovenije po letu 2004](#) (Five minutes of Democracy - The Image of Slovenia after 2004), ki je bila 14. marca 2008 ob 11. uri, v knjigarni Konzorcij v Ljubljani.

Čeprav je vsak med njimi strokovnjak na svojem področju, slovenskih novinarjev 16 strokovnih mnenj na enem mestu ni ganilo. Se manj seveda, kaj imajo povedati v zborniku. Kot smo se prepričali iz prve roke, so mediji obvestila o dogodku prejeli dvakrat in to pravočasno. Ampak medijsko pokritje tega včerajšnjega dogodka in hkrati informacija o izidu zbornika je zaenkrat takšnale: vsi mediji, vključno s STA, o dogodku niso poročali, ker jih tam ni bilo. Nekje na sredini je prišla ekipa RTVS in v včerajšnjih Odmevih spustila v eter »obveznih« 10 sekund posnetka. In to je zaenkrat edini medijski odmev.

In o čem govorijo v zborniku (slovenska verzija ima 403, angleška 441 strani)? O tem, iz uvodnika:

Če se avtorji v tem zborniku po večini zavzemamo za utrditev liberalnodemokratske države, ne želimo reči, da smo do vlade kritični zgolj zato, ker je konservativna. Moti nas, da je zdajšnja vlada s svojim avtoritarnim načinom vodenja, z zakonodajnimi in drugimi sistemskimi rešitvami ter predvsem s svojim posebnim razumevanjem demokracije omajala trdno zakoličene in nesporne pridobitve pravne države. Idiosinkratično razumevanje politične sfere, značilno za vladajočo koalicijo, se kaže v odpovedi vlogi upravljanja in igri prilaščanja, pa tudi v pričakovanju, da je opozicija ne bo več nadzorovala. Veje oblasti so pomešane med seboj, varnostne službe postajajo neučinkovite zaradi nenehnih posegov vanje, gospodarstvo je negospodarsko zlito s politiko, mediji so odvisni od politike in lastnikov, šolstvo od politike in od Katoliške cerkve. V normalnem političnem dialogu niso več pomembni

argumenti, temveč hlapčevstvo, »pakti o nenapadanju« in izključitev tistih, ki »niso z nami«.

Pričujoči zbornik so napisali poznavalci in strokovnjaki, ki se raziskovalno, znanstveno ali publicistično ukvarjajo z določenimi področji. V tem smislu so v knjigi objavljena besedila, ki se osredotočajo na teorijo liberalne in politične misli, teorijo demokracije, zgodovino, notranjo in zunanjo politiko, človekove pravice, javno mnenje, medije, šolstvo in univerzo, kulturo in religijo, ekologijo in javno upravo, varnostne in policijske dileme. Svoje zapise je prispevalo 25 avtoric in avtorjev.

Članek Blaža Zgaga v zborniku Pet minut demokracije o cenzuri na Večeru in ustanovitvi bunkerja

15.03.2008 ob 13:06

V [omenjenem zborniku](#) Liberalne akademije najdemo tudi prispevek, ki ga objavljamo z dovoljenjem založnika in avtorja Blaža Zgaga: »Dober Večer in lahko noč!« (članek je oddan oktobra 2007). Ker se velikokrat omenja, da politični pritiski in cenzura niso evidentirali, da zanje ni dokazov, je Zgaga ustrezljivo storil prav to – do potankosti je opisal svoje izkušnje in pritiske nanj ob svojem poklicnem delu, jih dokumentiral s korespondenco, intervencijami in opisi odnosov. Članek ima 23 strani in je dostopen na [temle mestu](#). Dodatno objavljamo še fotografiji, ki sta njegov, tj. člankov integralni del in tudi že javno dostopni, med drugim na našem blogu: [fotografijo bunkerja](#) in [fotografija pisma skoraj vseh urednikov Večera](#), ki so enotno nastopili proti novinarju po tistem, ko je ta Večer obtožil cenzure na začetku pobude z novinarsko peticijo. Pritiskov in cenzure v tem časopisu seveda ni. Spodaj odlomek za pokušino:

Začetek prave cenzure

Očitni primeri cenzure so se pričeli mesec dni po nastopu novega odgovornega urednika Tomaža Ranca. Prvega junija 2006 je namreč vlada za novega načelnika generalštaba Slovenske vojske imenovala generalpodpolkovnika Albina Gutmana. Tako kot vedno ob zamenjavi na čelu vojske, so uredniki naročili, naj napišem uvodnik. Z delovnim naslovom Unikatni general sem ga oddal v desk kot običajno, a šele naslednji dan sem presenečen opazil, da mojega uvodnika ni v časopisu. Pojasnila urednikov, zakaj ni bil objavljen, kljub zahtevi, nisem prejel. Sem pa neobjavljeni komentar dal v branje kolegom v ljubljanskem dopisništvu. Večina je menila, da se jim zdi komentar dober. Prav tako so se čudili, zakaj ni bil objavljen, saj vendarle deluje „uravnoteženo.“

Da, res je. Pri pisanju komentarja in praktično vseh člankov v zadnjem obdobju, je bil eden pomembnih dejavnikov tudi razmislek o „objavljivosti“. Kaj to pomeni? Da sem se kot novinar zavedal, da članek nima možnosti za objavo, če bodo v njem zapisane do oblasti preveč neprijetne informacije ali mnenja. Ali nasprotno, če so kritične informacije zamolčane ali kakorkoli omiljene, je verjetnost objave članka večja. Zato je (bilo) vedno treba iskati zadnjo – za urednike še sprejemljivo – mero kritičnosti, kar ob že tako zahtevnem novinarskem poklicu predstavlja še dodatni napor za avtorja. Tudi pisanje pravih sporočil „med vrsticami“ je vedno pogostejše, saj druge poti za objavo preprosto ni.

Razmišljanje o „objavljivosti“ pa ni nič drugega kot samocenzura. Priznam, vsak dan sem pred zahtevno nalogo, kako dejstva, ki jih kot novinar izvem in spoznam ter katera bi rad sporočil bralcem, zapišem tako, da bodo potem dejansko objavljena. Še težje je z mnenji. Kritična mnenja oziroma komentarji so namreč prepovedani. A tudi samocenzura, čeprav od urednikov spodbujena in pričakovana, je marsikdaj na prenizki ravni. In takrat uredniki posežejo po cenzuri.

Naj dodam, da sem cenzuro na enak način občutil že naslednji dan, 2. junija 2006. Uredniki so namreč naročili komentar o spremembah zakona o Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji, ki so podaljšale zakonski rok za prisluškovanje državljanom. Vendar komentar z naslovom Policijska država nikoli ni bil objavljen. Pojasnila seveda nisem dobil.

Mesec dni po inavguraciji novega vodstva je na Večeru zavel nov veter.

Ustanovitev bunkerja

Glede na to, da je bilo cenzuriranih člankov vedno več in ker smo v ljubljanskem dopisništvu izvedeli, da je kolega Boris Jaušovec na sedežu Večera v Mariboru v svoji pisarni ustanovil „Bunker“ cenzuriranih člankov, smo mu jih začeli pošiljati po elektronski pošti. Jaušovec je nato članke natisnil in prilepil na eno od omar v pisarni. Članki, ki so končali v temi Večerovega bunkerja, pa so se vse bolj množili.

Prav zaradi tega smo drugi Večerov bunker, poimenovan „Bunker II“, ustanovili tudi v ljubljanskem dopisništvu. Ob tem smo se precej nasmejali. Sprejeli smo celo interna pravila, ki so določala vloge pri vodenju in oskrbi bunkerja. Recimo, kdo je ustanovitelj, glavni tajnik, referent za ideološka vprašanja, ekspert za stike z javnostjo in korporativno komuniciranje, konzultant za svetovanje in pomoč žrtvam sistema in honorarec, ki mora ostalim kuhati kavo in menjati orumenel lepilni trak. Ta smeh in humor je bil način sprostitev in samoobrambe pred vse hujšo cenzuro in političnimi pritiski. Z njim smo si pomagali, da smo lahko ostali normalni. Kajti lepljenje rezultatov lastnega dela na steno bunkerja, zavedajoč se, da ne bo nikoli objavljeno zaradi cenzure, ni niti najmanj smešno.

V bunkerju pa niso nalepljeni vsi članki, ki so bili v Večeru cenzurirani ali spremenjeni brez soglasja avtorja. V njem so se znašli le tisti, pri katerih je novinarju naslednji dan, ko je opazil cenzuro, toliko prekipelo, da ga je protestno natisnil in nalepil na omaro. Bunker predstavlja le vrh ledene gore cenzure.

Crnkovičev politični filing (ne fajling!) oglobljen

17.03.2008 ob 07:43

S kolumno v Objektivu, objavljeno 16. februarja letos, sem povzročil za 1.168,42 evra škode. Ker sem tekstu dal naslov v angleščini - I feel politics - in ker ga je uredništvo pod tem naslovom tudi objavilo, je medijski inšpektor ministrstva za kulturo oglobil izdajatelja zaradi prekrška po 1. alineji 1. odstavka 132. člena Zakona o medijih z 834,59 evra, odgovornega urednika pa s 333,83 evra zaradi prekrška po 2. odstavku 132. člena istega zakona v povezavi s 1. alinejo 1. odstavka 132. člena.

Zadnja Crnkovičeva kolumna v Dnevniku nam pojasni celotno zgodbo, pove svoje stališče in s tem prihrani napor. Čemu se je medijski inšpektor spravil na naslov kolumne v Dnevniku, čemu na naslov kolumne in čemu na naslov, kakršen pač je? Kot da bi vedel, da gre za, kot pravi menda nespodoben avtor, hinavščino:

Naslov I feel politics je bil parafraza uradnega promocijskega slogana Slovenije I feel Slovenia. Parafraziranje znanih, ponarodelih sintagem je pogost in legitimen način naslavljanja novinarskih vsebin. Se strinjam, s pravnega vidika je to nepomembno. Toda pogledajte si no to hinavščino! Napol pismena država, ki brez priokusa žagovine ne zna napisati niti enega stavka v slovenščini, se lahko afna po angleško, jaz kot vrhunski stilist pa ne! Kako se lahko Slovenija oglašuje na plakatih, ekranih, straneh v tisku, v radijskem etru, na kapah in majicah, zastavah in še kje z angleškim sloganom? S sloganom, ki lahko doseže na milijone kontaktov? In to z butastim sloganom, če smo že pri tem? In predvsem tudi doma, ne le v tujini, ki ji je domnevno namenjen? Časopis pa za podobno zadevo faše kazen?! Od taiste države! Za naslov!

Odgovor ponuja medijski inšpektor, ki v obrazložitvi - ko zavrača Dnevnikov odgovor, ki se sklicuje na parafraziranje slogana - med drugim pravi: "Prevajanje tujejezičnih znamk v slovenščino bi pomenilo nezakonit poseg v izključne pravice imetnika do uporabe znamke. (...) Uporabe slogana I feel Slovenia brez slovenskega prevoda (zato) ni mogoče preganjati."

Razlika med imetnikom znamke in mano kot avtorjem članka in naslova - ali urednikom, če si je naslov izmislil on - je zgolj v tem, da naslova nisva registrirala pri Uradu za intelektualno lastnino. Tudi midva namreč ne počneva drugega, kot da z naslovom tržišva članek. Zato je to diskriminacija medijev, zaradi katere bi najraje vložil zahtevo za presojo ustavnosti 5. člena ZMed, kolikor se ta nanaša na naslove v tisku. Kaznovalna praksa ni proporcionalna s škodo, ki jo tujejezični naslovi nedokazano in nedokazljivo povzročajo, zato ogroža svobodo tiska.

Torej nam ustane ugibanje o tem, ali je bil poseg dirigiran ali obarvan politično. Neposrednih dokazov ni, seveda, in v takih primerih se bodo glede njihove odsotnosti še posebej potrudili. Pritisk politike na medije, pritisk politike na Dnevnik, le eden v nizu mnogih? V vsakem primeru gre vsaj za poseg v svobodo izražanja. Crnkovič dvoumno pove isto:

Svoboda se začne pri naslovih. Ko pride do političnih intervencij ter lastniških in oglaševalskih pritiskov, je je že konec.

[IPI na obisku v Sloveniji zaradi medijskih pritiskov](#)

17.03.2008 ob 18:32

[Najava dolgo pričakovanega prihoda](#) IPI v Slovenijo je zdaj tukaj – delegacija na najvišji ravni bo v Sloveniji ta teden v sredo in četrtek in bo na koncu javno predstavila svoj pogled:

IPI Sends High-Level Press Freedom Mission to Slovenia this Week

17 March 2008

PRESS RELEASE

The International Press Institute (IPI), the global network of editors, media executives and leading journalists in over 120 countries, announces the staging of a high-level mission to the Slovenian capital, Ljubljana, this week. The mission will be taking place on Wednesday 19 and Thursday 20 March, and follows a fact-finding mission conducted by IPI in November 2007.

The purpose of the mission is to meet with leading media workers and high-ranking politicians in order to discuss a protracted standoff regarding the level of State influence exerted on the Slovenian media. An IPI fact-finding mission to Ljubljana in November 2007 convinced IPI that an independent commission would be necessary to thoroughly investigate the issue. IPI will be lobbying for the establishment of such an independent commission, if deemed necessary by the mission's delegates.

The high-level mission will consist of a delegation headed by IPI Director David Dadge. The IPI delegation will meet with a variety of media workers, including respected journalists, editors and media experts, as well as with high-ranking politicians, including the Minister for Culture, Dr. Vasko Simoniti, the leader of the opposition LDS party, Ms. Katarina Kresal, the President of the Slovenian National Assembly, Mr. France Cukjati, and the President of the Republic of Slovenia, Mr. Danilo Türk.

The mission will end with a press conference to be held at the Grand Union Hotel, Miklošičeva 1, Ljubljana. The press conference will be held in the hotel's Rose Room, on Thursday 20 March starting at 15.30. Registration to attend the press conference is not required, although reservations are recommended.

[Der Standard o misiji IPI v Sloveniji](#)

18.03.2008 ob 16:34

Medtem ko slovenski mediji zaenkrat molčijo, [o delegaciji IPI](#) poroča avstrijski der Standard:

IPI schickt Pressefreiheit-Mission nach Slowenien

Gespräche mit Medien und Spitzenpolitikern über politischen Druck auf Medienfreiheit

Das Internationale Presse Institut (IPI) schickt angesichts der Berichte über politischen Druck auf slowenische Medien eine hochrangige Mission in die Hauptstadt Laibach (Ljubljana). Die Delegation unter der Leitung des IPI-Direktors David Dadge wird am Mittwoch und Donnerstag mit Medienvertretern und Politikern zusammentreffen, um über die "sich hinziehende, verfahrenere Situation bezüglich des Ausmaßes staatlichen Einflusses auf die slowenischen Medien" zu diskutieren, wie das in Wien ansässige IPI mitteilte.

[Celoten članek.](#)

Slovenski tednik pred komisijo za preprečevanje korupcije in pred novim izzivom za predsednika republike

18.03.2008 ob 18:16

Čeprav smo [na tem blogu trdili](#), da predsednik države Danilo Türk ni niti najmanj pojasnil, v čem naj bi bil nemški tednik Spiegel »nekorekten« v intervjuju z njim, kot so se izrazili v njegovem uradu, zdaj pričakujemo, da bo z enako vnemo taisti urad demantiral tudi zapis v zadnji številki Slovenskega tednika. [V članku o sporu na relaciji predsednik-Spiegel](#) se namreč trdi, da je Spiegel potvoril izjave o medijski svobodi in izbrisanih, da je peticija 571 novinarje del razprave (in ne protesta) ter sploh poskrbel za »toliko bolj mučen udarec iz nepričakovane strani. Od tam, kjer bi ga najmanj pričakovali – iz Nemčije.«

»Izkrivljena podoba v nemškem ogledalu«, kot se glasi članek v tedniku izpod peresa Jerneja Novaka ([ugibali smo že](#), če je to psevdonim, in ne edini), torej sploh ne pojasni, v čem naj bi Spiegel zlorabil predsednikove besede. Da je politično zlorabljen v Slovenskem tedniku, pa ga ne bo motilo?

Tu je še dodaten razlog za skrb nad tem, kakšne nivoje korektnosti do sebe bo urad predsednika dopustil. [Kot poroča Delo.si](#), je predsednik stranke Lipa Sašo Peče namreč na Komisijo za preprečevanje korupcije naslovil prošnjo za obravnavo domnevno spornega financiranja »politično kontaminiranega medija Slovenski tednik«.

[O IPI v Sloveniji tudi die Presse](#)

18.03.2008 ob 20:09

Ob [najavi IPI](#), zapisu [v Standardu](#) je spodaj še zapis [v die Presse](#). Slovenski mediji – nič. Spomnimo, da je IPI že lani jeseni zahtevala ustanovitev medijske komisije:

IPI schickt Pressefreiheit-Mission nach Slowenien

18.03.2008 | 16:11

Ministerpräsident Janez Jansa wird vorgeworfen, kritische Inhalte zu zensieren. Eine Delegation will mit Spitzenpolitikern über den politischen Druck auf die Medienfreiheit diskutieren.

[Celoten članek.](#)

Zgaga dal odpoved na Večeru

19.03.2008 ob 17:19

Ne le, da je Zgaga v svojem prispevku za zbornik »Pet minut demokracije« [Večeru dejal lahko noč](#), temveč je dal tudi dokončno slovo. Kot smo izvedeli, je namreč prejšni teden na Večeru podal odpoved.

Spomnimo, da je Zgaga eden izmed pobudnikov peticije in da je dokazoval primere cenzure v svoji hiši, njegove ocene stanja pa so citirali številni tuji mediji.

»I feel« paradoks

20.03.2008 ob 15:00

Takole zveni [današnji Delov članek](#), vsaj v odlomku:

Je I feel Slovenia lahko naslov članka?

Inšpektorat je torej v podobnih, če že ne enakih primerih ravnal drugače, v Delovem pa priznal, da za postopke ugotavljanja prekrška ni imel pravne osnove (pustimo ob strani, da se je s to ugotovitvijo tudi »izognil« nadaljnji vsebinski obravnavi domnevanega prekrška). Na inšpektorat smo seveda naslovili nekaj vprašanj, ki jih oba primera sprožata. Prav tako smo se z vprašanji obrnili na sektor za slovenski jezik, ki je bil v primeru Dela pobudnik sprožitve postopka. Med drugim smo zadnjega vprašali, ali bi šlo tudi v primeru, če bi bil naslov članka ali kolumne I feel Slovenia, za kršitev zakona o medijih. Inšpektorat obljublja odgovore v zakonskem roku.

Ženja Leiler postavlja dobro poanto: kaj storiti, ko vas predpisi neracionalno oglobijo, hkrati pa so nekonsistentni in protislovnji, bodisi [v primeru Marka Crnkoviča](#) ali pa v Delu, kjer so imeli podobno težavo?

Dve poanti na metanivoju. Prvo nam je zaupala novinarka: *Je »I feel Slovenia« lahko naslov članka?* Druga poanta: je podnaslov njenega članka lahko *Je I feel Slovenia lahko naslov članka?*

Janševa hobotnica z nekajletno zamudo

20.03.2008 ob 15:01

Zadnja izdaja Delovega tednika Mag, ki je razkril povezave med vplivno mariborsko družino Petek, vlado, gospodarstvom, mediji in trženjem, je včeraj že v dopoldanskih urah dvignila precej prahu. Izkazalo se je namreč, da šušljanja o štajerski politično-gospodarski navezi, ki so se v zadnjih treh letih občasno pojavljala v javnosti, kljub poskusom odvrčanja pozornosti držijo. Pri tem imajo precejšnjo vlogo podjetja, ki so v lasti članov družine, med katerimi prednjačita podjetje Klima Petek in igralniško podjetje Astraea.

Mag je izpostavil vlogo družine Petek, ki naj bi prek mlajšega sina Boruta Petka, donedavna svetovalca v kabinetu Janeza Janše, »pomagala« kadrovati. Pri tem je treba dodati, da je Petek ob imenovanju imel samo 21 let. Tednik je razkril številne povezave, ki po državnih in paradržavnih organih – kot so ministrstvo za gospodarstvo, Kad in Sod – segajo v številna podjetja, v katerih ima država pomembne deleže. Po pisanju Maga so ključne položaje v energetiki po družini Petek zasedli član uprave Petrola Boštjan Napast, direktor Geoplina Alojz Stana ter direktor Dravskih elektrarn Maribor in Holdinga slovenskih elektrarn Damijan Koletnik.

Članek iz Dela (tudi na [temle mestu](#)), ki najavlja daljši raziskovalni zapis [v Magu](#), je sicer hvalevredni podvig, ki ga na tem mestu ne želimo komentirati. Bolj zanimivo se nam zdi naslednje vprašanje: kako je mogoče, da slovenski mediji od leta 2004 niso opazili, da 21 letna desna roka Janeza Janše, ki je bila po vseh številnih indicijah vpeta v različna kadiriranja, počne tisto, kar razgrinja članek? Z redkimi izjemami, kakršna je Mladina (glej denimo [tale članek](#)) se je Janševa hobotnica medijsko razodele šele zdaj, nekako po aferah kontrolnega stolpa in čiste lopate. Četudi se na ravni dogodega nič ni spremenilo.

Samo dve brani sta možni: bodisi nič od napisanega ni res. Bodisi so mediji pač morali molčati.

[Novinarka je za koprskega župana psihič](#)

20.03.2008 ob 20:44

[Primorska verzija Žurnala24](#) je 13. marca na naslovnici citirala izjavo koprskega župana Borisa Popoviča:

Barbara Verdnik je obremenjena, glede na njeno zavajanje javnosti in na temelju vprašanj, ki nam jih postavlja, je psihič, in punca je očitno že tako zašla, da potrebuje pomoč strokovnjakov.

Slika izjave je [tukaj](#). Seveda ni prvič, da novinarka Žurnala24 piše o nečednostih pri prodaji zemljišč v koprski občini, kot denimo [na Razgledih](#). In tudi ni prvič, da Popovič brez zadržkov obračunava z novinarji in še zlasti z velikim veseljem z novinarkami ([1](#) in [2](#)).

Vendar je to pot šikaniranje novinarke ostalo nezapaženo. Če je logika politika in podpornika g. Janše jasna, namreč v žuganju in obračunavanju z novinarji, diskvalifikaciji in smešenju, je logika molka nevarna in zgovorna po sebi. Ob Petri Vidrih in Eugeniji Carl je Barbara Verdnik zdaj že tretja žrtev političnega ustrahovanja.

IPI v Ljubljani ugotavljal pomanjkanje medijskega dialoga

21.03.2008 ob 09:11

Delegacija Mednarodnega inštituta za tisk (IPI) je v Slovenijo prišla na pogovore s predstavniki medijev in politike. Razlog obiska je novinarska peticija o vplivu države na slovenske medije, pod katero se je podpisalo 571 slovenskih novinarjev. Direktor inštituta David Dadge je za največji problem označil predvsem pomanjkanje dialoga, ker "nihče ne govori z nikomer". "Vsak, s katerim smo govorili med našim obiskom, meni, da je nekaj narobe, vendar pa se nihče ne pogovarja preko te politične oz. medijske razdeljenosti". Vsi trije člani delegacije IPI so se sicer vztrajno izogibali mnenjskim sodbam, ali v Sloveniji obstajajo pritiski politike na novinarje, vendar pa je Pavol Mudry iz slovaške tiskovne agencije Sita posredno nakazal, kaj si misli. "Mediji in politiki ne morejo imeti prijateljskih odnosov, ampak morajo imeti poštene odnose. Moj občutek pa je, da v Sloveniji ti odnosi niso pošteni," je dejal Mudry. V IPI so zgroženi nad dejstvom, da podpisnikom peticije grozi kazenska ovadba zaradi sramotenja države. Izrazili so upanje, da tožilstvo postopka ne bo začelo.

Zgornje beremo na portalu [Vest](#), povzeto tudi v sliki. Večkrat [najavljani obisk](#) je pustil nekaj grenkobe, verjetno zaradi pretiranih pričakovanj. IPI je ves čas podpiral peticijo in njene podpisnike, zahteval ustanovitev medijske komisije in obljubljal svojo, zdaj pa se je zadovoljil z mehko in nekam abstraktno presojo, da pograša medijski dialog med slovenskimi akterji in ugotovitvijo, da so vsi med sabo skregani. Veliko premalo. Idejo o medijski komisiji sicer podpira, a se mu trenutek ne zdi pravi, pa tudi sam, kot kaže, nima prevelike želje pri tem sodelovati. Vprašanje je torej, kakšne učinke je njegov postanek pri nas sprožil. Jasno je bilo le sporočilo, znano že poprej, da je [vložena ovadba proti podpisnikom peticije](#), ki jo je vložila skupina državljanov, sicer pretežno članov SDS, nesmiselna oblika pritiska nanje.

Kako so poročali o obisku? Sicer brez komentarjev takole: [portal Delo.si](#), [portal Dnevnik.si](#), [današnji Dnevnik](#), [današnje Delo](#), [portal RTVS](#), pa tudi včerajšnji osrednji dnevnik RTVS. V glavnem brez posebnosti. Edinole Večer je danes ostal prazen.

Juri postavlja na laž vodstvo RTV Slovenija

21.03.2008 ob 10:20

LJUBLJANA - Liberalna akademija (LA) je v izjavi vodstvo RTV Slovenija (RTVS) opozorila, da deluje politično motivirano, ker aktivno preprečuje zaposlitev znanega karikaturista in uveljavljenega novinarja Franca Jurija na mesto urednika za kulturo na RTV Koper-Capodistria.

Z RTVS so sporočili, da politične pritiske predstavnikov LA ostro zavračajo. Generalni direktor Anton Guzej pa, kot navajajo, tudi ni dobil nobenega predloga za zaposlitev.

Franco Juri na to odgovarja, da je vodstvo RTVS, ko je izvedelo, da vodstvo RTV Koper-Capodistria za urednika predlaga njega, preprečilo, da bi bil razpis tudi uradno sprožen. V LA so zgroženi tudi nad tem, da je, kar nam je potrdil tudi Juri, Anton Guzej vodstvu RTV Koper-Capodistria "neformalno" odsvetoval, da bi se s Francom Jurijem pogovarjali o omenjeni zaposlitvi, saj naj bi bil 51-letni Juri "prestar".

Takšen je zapis [v današnjem Dnevniku](#).

Zgodba je naslednja. Po tistem, ko se je Liberalna akademija [naslovila na javnost](#) »ob verodostojnih navedbah (objavljenih v nekaterih časopisih), iz katerih je razvidno, da je generalni direktor RTV Slovenija »neformalno« odsvetoval vodstvu RTV Koper-Capodistria, da bi se s Francom Jurijem pogovarjalo o omenjeni zaposlitvi, češ da naj bi bil 51-letni Juri »prestar«, je STA poskrbela za nevtraliziran zapis: [tule v Siolovem povzetku](#). Navedbe LA je torej »preverila« pri vodstvu RTVS, ne pa tudi pri Francu Juriju.

Vodstvo RTVS je storilo dvoje: povsem nedopustno je kot javni zavod napadlo LA in ga obtožilo političnih pritiskov in »poskusa blatenja«, hkrati pa dajalo politične ocene o domnevni neprimernosti LA za presojo, ker je menda izpostava tiste politike, ki je desetletja kadrovske obvladovala RTVS.

Drugič: vodstvo RTVS trdi, da na naslov generalnega direktorja Antona Guzeja ni bil poslan noben predlog za zaposlitev in da se predvideva zaposlitev enega delavca za nedoločen čas v informativnem programu televizije. Na takšno stališče je včeraj medijem že odgovoril Franco Juri, ki pa ga do tega trenutka, z izjemo zgornjega Dnevnikarja, noben medij (tudi STA ne) ni povzel:

(20. 3. 2008) V zvezi z izjavo Liberalne Akademije in odzivom vodstva RTV o moji nesojeni (onemogočeni) zaposlitvi v italijanskem programu TV Koper-Capodistria oziroma kandidaturi na mesto kulturnega urednika (na pobudo in na predlog samega vodstva RTV Koper-Capodistria, ki sem ga, po dolgem in tehtnem premisleku, sprejel) želim pojasniti nekatera dejstva, ki so sicer vsem zaposlenim v navedeni ustanovi, v Kopru, dobro znana. O tem sem že spregovoril v intervjuju, ki ga je objavil časopis študentov Univerze na Primorskem Kažin.

Priloženo pismo (kjer je natančno navedeno, kar se je dogajalo v zvezi s predlogom o moji zaposlitvi), sem 19. januarja 2008 ob 11.46 priporočeno poslal generalnemu direktorju RTVSLO gospodu Antonu Guzeju. Ker na pismo g. Guzej ni odgovoril, sem mu dopis vnovič poslal teden kasneje po elektronski pošti. Pismo je zelo jasno, a na jasno (in mislim ne-žaljivo) zastavljena vprašanja niti tokrat nisem dobil odgovora. Faksimile pisma sem po elektronski pošti, v vednost, poslal tudi Antoniu Roccu (namestniku generalnega direktorja za italijanski program RTV Koper-Capodistria) in Robertu Apolloniu (odgovornemu uredniku italijanskega programa TV Koper-Capodistria).

Zaradi odziva vodstva RTV na korektno in utemeljeno izjavo LA sem primoran navedeno pismo posredovati javnosti. O "resničnosti" trditev vodstva RTV pa naj presodijo in -če si upajo - spregovorijo tisti, ki vedo kako so se stvari resnično odvijale.

V prilogi pošiljam tudi potrdilo Pošte Slovenije o oddaji pošiljke (pismo Antonu Guzeju).

Franco Juri

svobodni novinar, Koper

Priloge oziroma dokaza Jurija objavljamo ([1](#), [2](#)). Kot vse kaže, je vodstvo RTV Koper Jurija povabilo za urednika, česar Guzej ni odobril in je za ta namen celo umaknil razpis. Dokumentacija jasno dokazuje pogovore in pojasnjuje zgodbo ter postavlja na laž vodstvo RTVS v njenem pojasnilu, hkrati pa naredi za verodostojno Jurijevo zgodbo. Toda ne le, da STA ni objavila novinarjevega demantija, tudi mediji ne poročajo o zapletu (npr. današnje in včerajšnje Delo, Večer, RTVS), ki meče izjemno slabo luč na vodstvo RTVS in dokazuje njegovo manipulacijo in laganje. Presenetljivo pa smo danes zasledili [vestičko v današnjih Slovenskih novicah](#):

Politično delovanje RTV?

Ljubljana, 20. marca (STA) – Izvršni odbor Liberalne akademije obtožuje vodstvo RTV Slovenija politično motiviranega delovanja, ker po njihovem mnenju aktivno preprečuje zaposlitev Franca Jurija na RTV Koper-Capodistria. V RTV ostro zavračajo politične pritiske predstavnikov LA in dodajajo, da generalni direktor Anton Guzej ni dobil nobenega predloga za zaposlitev.

Repovž in Jančič o obisku IPI

22.03.2008 ob 09:22

Predsednik Društva novinarjev in publicistov Peter Jančič prve ugotovitve dvodnevne obiska Mednarodnega inštituta za tisk (IPI) vidi kot sporočilo, da je treba tisto, kar trdiš, dokazati. Predsednik Društva novinarjev Slovenije Gregor Repovž pa meni, da je IPI pritrnil vsem njihovim trditvam. Po mnenju Jančiča je ključno sporočilo prvih ugotovitev IPI ta, da je treba tisto, kar trdiš, preveriti in dokazati. "To je treba posebej narediti takrat, ko izrekaš ostre obsodbe," pravi Jančič. Kar je v teh dneh počel IPI v Sloveniji, bi lahko zato po Jančičevem mnenju "že zdavnaj naredili sami", in za to ne bi potrebovali "nobene pomoči iz tujine".

Jančič s tem, kot pravi, ne trdi, da pritiski na medije v Sloveniji ne obstajajo - ti so po njegovem vedno bili in bodo -, poudarja pa, da so tisti, ki govorijo o pritiskih, dolžni navesti konkretne primere zanje, drugače jih ni mogoče preveriti. "Kolikor je meni znano, v zadnjih dveh letih pred častnim razsodiščem Društva novinarjev Slovenije ni bilo niti enega tovrstnega postopka," je povedal Jančič.

"Da nekdo trdi, da se pritiski dogajajo, istočasno pa ne predloži niti enega dokaza ali ne sproži nobenega postopka, je neodgovorno oziroma celo sramotno za novinarsko skupnost," pravi Jančič. Splošna ugotovitev, da pritiski obstajajo, po njegovem novinarjev še ne opravičuje, da govorijo na splošno o pritiskih. "Navedbe je treba utemeljiti z dejstvi," dodaja.

Predsednik Društva novinarjev Gregor Repovž je ocenil, da se ugotovitve IPI v veliki meri "pokrivajo z njihovimi stališči". Ugotovitve po njegovem namreč poudarjajo odsotnost dialoga, na kar v društvu opozarjajo že od leta 2005. "Takrat so bila prekinjena vsakršna pogajanja in predstavitve stališč. Upam, da bo do tega dialoga zopet prišlo, če ne s to, pa s katero drugo vlado," je dejal Repovž.

Drugo pomembno opozorilo, ki ga je dala IPI, je po Repovževih navedbah ugotovitev, da se skuša pri nas vseskozi prikazovati, da gre pri opozorilih na pritiske, za neke ideološke spopade, in da se skuša s tem novinarje diskreditirati.

Na vprašanje, ali je IPI po njegovem pritrnila navedbam, da prihaja do pritiskov na novinarje, je Repovž odgovoril, da takšne potrditve niti ne potrebuje. Po njegovem so namreč ti pritiski že tako ali tako dovolj transparentni. Prepričan pa je tudi, da pri obisku nasploh ni šlo za to. "Namen obiska IPI v Sloveniji je bil predvsem, da ugotovijo, kaj je mogoče narediti, da bi se stvari začele izboljševati," je dejal Repovž.

Repovž se na koncu pridružuje pozivom, naj politika vzpostavi normalne odnose in okolje, da bodo lahko novinarji nemoteno delali. "Seveda pa je tudi na nas novinarjih, da poskrbimo za kakovostno novinarstvo," dodaja.

Kot je znano, je IPI v četrtek ob koncu obiska v Sloveniji predstavil prve ugotovitve pogovorov, ki jih je imel s predstavniki medijev in politike. Med svojim nastopom so se njegovi predstavniki izogibali mnenjskim sodbam, ali v Sloveniji obstajajo pritiski

politike na novinarje ali ne, so pa opozorili, da v Sloveniji med novinarji samimi ter med novinarji in politiko primanjkuje dialoga.

Takšna je [vestička STA, povzeta po Delo.si](#) v za STA pomenljivem vrstnem redu. Drugi mediji ne povzemajo.

Za Guzeja ima Juri politični pedigre in je jasno neprimeren kandidat

22.03.2008 ob 09:28

STA je včeraj zvečer vendarle povzela [pismo Franca Jurija](#) in za mnenje takoj povprašala Antona Guzeja. Rezultat? O lastni manipulaciji nič, pač pa je Juri zanjo oseba s političnim pedigrejem, njegovo ravnanja in ravnanje Liberalne akademije pa politizacija. [Celotna vest STA](#), ki se zaenkrat ni uspela prebiti v vidnejše medije:

21. 3. (STA) - Franco Juri je na medije naslovil pismo, ki naj bi dokazovalo, da je generalni direktor RTVS Anton Guzej dobil predlog za njegovo zaposlitev. Z RTVS pa so sporočili, da izpostavljanje enega primera nezaposlitve, "v tem primeru Jurija kot osebe s političnim pedigrejem, pomeni nov poskus politizacije javnega zavoda za potrebe dnevne politike".

V pismu, ki naj bi ga samostojni novinar Juri Guzeju poslal 19. januarja, so navedeni pogovori, ki naj bi jih imel Juri z vodstvom RTV Koper-Capodistria in naj bi med drugim dokazovali, da je Guzej dobil predlog za njegovo zaposlitev.

Tako je Juri v pismu med drugim zapisal, da sta mu odgovorni urednik in namestnik generalnega direktorja po pogovoru, ki sta ga imela z Guzejem o novih delovnih mestih v italijanskem programu RTV Koper-Capodistria, razložila, da so njegove možnosti zaposlitve, o kateri so se pogovarjali, izredno majhne oziroma nične, ker njegova starost menda ne ustreza kadrovsko-generacijskim smernicam RTV Slovenija.

Generalni direktor Anton Guzej je v odgovoru na Jurijevo pismo zapisal, da se z Jurijem ni nikoli pogovarjal o zaposlitvi, predloga koprskega regionalnega centra za njegovo zaposlitev pa tudi ni nikoli prejel. Kot je zapisal, je vso komunikacijo z njim imel regionalni center Koper-Capodistria.

Guzej pojasnjuje, da na RTV vsak mesec prihajajo številne prošnje za zaposlitev. Zaposlitve si po njegovih besedah želi več sto honorarnih sodelavcev, dejansko pa se jih zaposli izredno malo, saj se RTV Slovenija ubada s prevelikim številom zaposlenih.

Izpostavljanje enega domnevnega primera zaposlitve, "v tem primeru Jurija kot osebe s političnim pedigrejem, ob tem, da čaka na zaposlitev na RTV več kot sto sodelavcev", vidi Guzej kot "nov poskus politizacije javnega zavoda za potrebe dnevne politike". Slednje pa, kot navaja, ostro zavrača.

Markeš o premierjevi stimulaciji medijev, da diskvalificirajo ljudi

22.03.2008 ob 15:58

Današnji sočni zapis odgovornega urednika Dela Janeza Markeša o kruti ofenzivi vladajoče politike proti medijem, njeni oglaševalski »politiki« in morebitnih ambicijah Petra Jambreka:

Protitajkunska revolucija predsednika vlade je imela namen dokazati nasprotno, da medije obvladuje sumljivi kapital, in ne vlada, pri tem pa je v nekaj (za arhiv zgodovine slovenske demokracije kar antoloških) govorih omenil tudi Delo. Žrtve vojne, ki jo je začel, so bili spet novinarji, saj jim je, verjetno izhajajoč iz lastne prakse, odrekel temeljno pravico do nepristranosti in profesionalne poštenosti. Za prihodnost avtonomnega novinarstva in za debatni poligon je ustvaril razmere, ki so v redu demokracije komaj še vzdržne, saj je svojim nasprotnikom nastavljal sladko vabo, da medije tako kakor on razumejo kot orožje.

V nižanju standardov in pri diskvalifikacijah se je, kot je videti, vodila aktivna dejavnost. Kakor je ta teden razkril tednik Mag, je član vladnega kabineta koordiniral oglaševalsko politiko, in postavljen je sum, da je tako stimuliral medije, ki so diskvalificirali ljudi, ki vladi niso bili povšeči.

Izsledki teh povezav pojasnjujejo razmerje med oglaševanjem in diskvalifikacijo na primer pri Demokraciji ali pri portalu Bojana Požarja. Na drugi, intelektualni strani te vladne palice, je luč javnosti ugledala posebna številka revije Dignitas, s kritičnim naslovom Medijska in človekova (ne)svoboda. Na koncu številnih, tudi kakovostnih tekstov, je v obliki povzetka tezo postavil Peter Jambrek.

Ob branju se ni mogoče znebiti vtisa, da je avtorje nategnil na kopito svojih zasebnih interesov, vendar to ni najpomembnejše. Utrjeval pa je vladno-protivladno tezo o Sloveniji kot »medijski provinci«, ki je »pristala na dnu« in ki posledično potrebuje politične ali kapitalske skrbnike javnosti. Njegov predlog je, da je treba ustanoviti nov časopis, potem ko »osrednji« dnevnik svoje bralce prepričuje, »da pregon gospodarskega kriminala nima smisla«.

Da Jambrek rad manipulira, ve vsakdo, ki spremlja njegove javne nastope. Toda, mar ni ravno on tisti, ki ga je opozicija ta teden ob njegovem ravnanju v zvezi z ustanavljanjem zasebne univerze označila za tipičnega tajkuna na področju visokega šolstva, takšnega, ki s pomočjo oblasti ruši standarde odličnosti v visokem šolstvu. Bo on glavni urednik novega dnevnika, tako kot je bil leta 2000 notranji minister, ko je bil njegov glavni ministrski dosežek, da je v pozabljenem sefu našel in svetu razkril bižuterijo Ivana Mačka Matije?

[Celoten članek v Delu.](#)

Der Standard o »zaprepadenosti« IPI delegacije

24.03.2008 ob 08:20

[O obisku IPI v Ljubljani](#), o zaprepadenosti zaradi kazenske ovadbe s strani podpornikov Janeza Janše in politični razklanosti medijskega sektorja [piše avstrijski der Standard](#):

21. 03. 2008

Druck auf Sloweniens Medien

"Bestürzung" bei IPI-Delegation in Ljubljana

Eine Delegation des Internationalen Presse-Instituts (IPI) hat bei einem Informationsbesuch in Ljubljana Probleme in der slowenischen Medienlandschaft festgestellt. Das größte davon sei die politische Gespaltenheit des slowenischen Mediensektors, sagte IPI-Direktor David Dadge. "Bestürzt" zeigte sich Dadge über die von Anhängern des konservativen Ministerpräsidenten Janez Jansa eingebrachte Strafanzeige gegen die 571 Unterzeichner einer Journalistenpetition gegen Zensur.

Ein offener Brief des Zeitungsjournalisten Blaz Zgaga an 300 Adressen im In- und EU-Ausland hatte im Herbst einen Journalistenprotest gegen die Einschränkung der Medienfreiheit ausgelöst. Rund ein Viertel der slowenischen Journalisten unterzeichnete den Brief, in dem der Ministerpräsident persönlich der Einschränkung der Medienfreiheit beschuldigt wird.

Tatsächlich gab es seit dem Amtsantritt der Mitte-Rechts-Regierung Jansas im Jahr 2004 zahlreiche Fälle von Journalisten, die abgesetzt, mit Schreibverboten belegt oder deren regierungskritische Artikel von Vorgesetzten zensuriert wurden. (APA/DER STANDARD; Printausgabe, 22:723:724.3.2008)

Majda Širca o pomanjkanju medijskega dialoga

25.03.2008 ob 09:10

Delo.si objavlja [še nekaj mnenj](#) o [obisku IPI](#) v Sloveniji. Za pokušino mnenje Majde Širca iz stranke Zares:

Če bi obstajal konstruktiven in odprt dialog med politiko, stroko in državljani, potem ne bi imeli referendumov o RTVS, poznavalce ne bi diskvalificirali v t. i. stroko, tujim novinarjem ne bi polagali zmanipuliranih informacij pred prag njihovih hotelskih sob, detektivi ne bi zasledovali odpuščenih novinark, State Department nas bi hvalil, predsednik vlade medijev ne bi obtoževal in jih razumel kot orožje, minister jih ne bi strašil z vojno in novinarji bi svobodno podpisovali svoje tekste, ne pa peticije.

[Zbornik »Medijska in človekova \(ne\)svoboda« kot lakmusov papir](#)

25.03.2008 ob 09:33

Kaj imata skupnega ediciji [Dialogov s 150 stranmi teme](#) o medijski cenzuri (7-8, 2007) in [knjiga »In temu pravite medijski trg?«](#) Tole: obe sta bili medijsko prezrti (ali prezirani). O Dialogih je poročal [le Večer](#), o knjigi Brankice Petković in Sandre B. Hrvatini je poročala [le Vest](#) (no, zasledili smo še poročilo RTVS, ki so ga namesto v napovedane Odmeve vtaknili naslednji dan med poročila ob 13.uri). Čeprav je slednja knjiga gostovala na treh tiskovnih konferencah v zadnjem mesecu, v Mariboru, Kopru in Ljubljani, je molk ob njej več kot značilen! In temu pravite medijski trg?

Kaj imata skupnega [zbornik Liberalne akademije](#) »Pet minut demokracije« in [zbornik Nove revije](#) »Medijska in človekova (ne)svoboda«? Tole: oba vsebujeta več kot 400 strani, oba sta zbrala okoli 25 in več avtorjev in oba se dotikata ocene stanja demokracije in medijev v Sloveniji. Razlika med njima? Tale: zbornik Liberalne akademije podaja generalno oceno aktualne oblasti in situacije, hkrati je izšel še v angleškem jeziku, zbornik Nove revije podaja predvsem oceno medijev.

Napovedujemo pa še eno morebitno razliko: če je bil zbornik Liberalne akademije navzlic odličnim referencam avtorjev [medijsko totalno zignoriran](#), vključno s tiskovno konferenco, na kateri ni bilo ne STA, Dela, Večera, Primorskih novic (...), medtem ko je RTVS svoj 10 sekundni prispevek video posnetek stlačila v Odmeve, bomo z zanimanjem prešteli medijske odmeve na konferenci Nove revije, ki se [bo zgodila jutri](#). Novinarski in medijski zapisi nam bodo nekaj povedali o stanju medijske svobode v Sloveniji glede na dejstvo, da velja Nova revija za intelektualni krog aktualne oblasti in deluje z njo v sožitju. Nekaj nam bo povedala tudi o generalni tezi iz zbornika, ki govori o medijski svobodi.

Šurla v tožbo proti Delu

25.03.2008 ob 11:57

Nekdanji v. d. odgovornega urednika Maga Silvester Šurla toži upravo Dela zaradi po njegovem nezakonite premestitve v Total tedna.

Šurla sodišču tako predlaga, da delodajalcu naroči razporeditev na prejšnje delovno mesto. Meni namreč, da je bil namen premestitve njegovo discipliniranje, ker se ni hotel podrediti željam novih lastnikov Dela.

V tožbi je Šurla še zapisal, da je po vrnitvi z dopusta 30. januarja od predsednika uprave Dela dobil obvestilo o kršenju obveznosti iz pogodbe o zaposlitvi, ki se je nanašalo na njegove interne zapise o stanju na Magu, ki jih je objavil med dopustom.

[Povzeto po MMC RTVS.](#)

Politična neprimernost novinarja Jurija

25.03.2008 ob 11:57

[Poročali smo že o razlogih](#) vodstva RTV, zaradi katerih je Franco Juri neprimeren kandidat – to je njegov »politični pedigre«. Danes se je Juri naslovil na medije z odgovorom:

Spet politična (ne)oporečnost posameznikov?

O IZJAVI GENERALNEGA DIREKTORJA RTVSLO ANTONA GUZEJA

Odgovor generalnega direktorja Antona Guzeja na moje javno objavljeno pismo, ki sem ga njemu januarja letos osebno naslovil dvakrat, prvič po priporočeni pošiljki, - ne da bi od generalnega direktorja dobil odgovora- dokazuje, da se je vodstvo RTVSLO, v primeru moje (meni s strani koprskega vodstva vztrajno predlagane in, po zagotovilih le-tega , predlagane tudi generalnemu direktorju) zaposlitve na mesto kulturnega urednika italijanskega programa TV Koper-Capodistria, (objavljen na STA 21.marca) odločilo in ravnalo politično. Guzejeve besede so jasne: za njega sem oseba »s političnim pedigrejem«. To pove vse o pravih motivih zavrnitve neformalnega predloga, s katerim sta ga pred njegovim prihodom v Koper, 17. januarja, obvestila namestnik generalnega direktorja za italijanski program RTV Koper in odgovorni urednik. Gospod Guzej se očitno zaveda spornosti njegove prve domnevne motivacije zavrnitve, to je moja starost. Zato se je tokrat odločil za razgrnitev pravega razloga zavrnitve koprskega predloga, ki je političen. In to kljub dejstvu, da že 12 let ne pripadam nobeni stranki. V izjavi o mojem »političnem pedigrejem« gre torej za klasičen namig o politično-moralni (ne)oporečnosti potencialnega kandidata za določeno delovno mesto na podlagi njegovega prepričanja .

Če kdo torej politizira vprašanje moje zaposlitve oziroma njene zavrnitve, je to generalni direktor RTVSLO ali tisti, ki so mu to nehvaležno odločitev morebiti svetovali.

Franco Juri, samostojni novinar

Koper, 25.03.2008

Anketna manipulacija SDS ne obstaja za STA in RTVS

25.03.2008 ob 21:52

Danes je [Žurnal24 razgrnil manipulacijo](#) s svojo spletno anketo:

Devetega marca smo na naši spletni strani zurnal24.si objavili anketo z vprašanjem: "Spor Janša–Starina Kosem: Kdo ima v medsebojnem sporu prav?" Pri pregledu rezultatov ankete smo naslednji dan ugotovili, da je Janez Janša dobil kar 115.850 glasov. Sum, da je nekdo anketo zlorabil, so nam potrdili skrbniki naše spletne strani, avstrijsko podjetje Netconomy, ki je tudi odkrilo krivca – za manipulacijo je kriv računalnik, v omrežje prijavljen prek domene v lasti Slovenske demokratske stranke (SDS).

Medtem ko je o tem poročala [24ur.com](#), pa tudi [SIOL](#) in [Delo.si](#), so se prvopoklicani novinarji na STA odločili, da o tem ne napišejo niti stavka. Četudi so iz SDS priznali svoje postopanje. Nekaj podobnega se je zgodilo v današnjem dnevniku RTV Slovenija: konkurenčni dnevnik POP TV je o novici poročal, medtem ko je nacionalka raje v zameno naredila prispevek o tem, kako je Starina Kosem – taista oseba, ki je tako grdo izgubila v režirani anketi - domnevno koruptivno sebi kupila luksuzno stanovanje na Obali. Namesto zgodbe o (s strani povzročitelja priznani) manipulaciji v škodo Kosmovi torej neka druga (morebitna) manipulacija njej v škodo.

Ko smo že pri prispevku Mateja Hlebša v dnevniku RTVS: novinar je pozabil povedati, kdo je avtor [zgodbe v Slovenskem tedniku](#), na katerega se sklicuje. Novo ime [med psevdonimi](#) je to: Boris Krajnc. Bosta obe novinarski združenji, DNS in ZNP, varuha novinarskih načel, ukrepali? Psevdonimi in Slovenski tednik sicer že po sebi izjemno dvigujeta kredibilnost RTVS...

Miheljak o stalinističnem besednjaku vodstva RTV SLO in Berufsverbotu

26.03.2008 ob 17:11

O tem, da Franco Juri ni primeren za kulturnega urednika na TV Koper – Capodistria smo že pisali ([1](#), [2](#), [3](#)). Argumenta sta dva: prvi je bil, da je prestar, drugi je bil, da je politične pasme. V današnji kolumni Vlado Miheljak izpelje tovrstno stališče *ad absurdum*.

[Celoten članek v Dnevniku](#) in odlomek:

Seveda se je Juri takoj pritožil v uradnem dopisu generalnemu direktorju, saj "starostna" diskvalifikacija pomeni kršenje delovne zakonodaje. Na uradni dopis do današnjega dne ni dobil odgovora. A ker so zmerno (politično) bistremu direktorju najbrž svetovali, da se bo s starostno diskvalifikacijo zapletel, je spremenil argumentacijo in začel Jurija politično diskvalificirati. Čisto direktno, brez diplomatskih okraskov, je povedal, da je problem Jurija njegov "politični pedigre". Tu pa se seveda spušča na spolzek teren. Juri ni član nobene politične stranke. Če pa je problem njegov nazor, je to najbolj eklatanten dokaz, da javna televizija pod sedanjo oblastjo uveljavlja prastari inštitut "berufsverbota". Saj si nihče ne dela iluzij, da ni tako. Le da tega nihče ni tako neinteligentno priznal. In zato bo moral nositi posledice. Kot tudi za vse bolj vulgarne politikantske izjave. Denimo, da je Liberalna akademija, ki je protestirala proti takšnim diskvalifikacijam, "med zadnjimi, ki bi jim lahko očitala politično kadrovanje", ker da je "izpostava tiste politike, ki je več kot desetletje, pa tudi prej, kreirala in politično usmerjala kadrovske politiko na RTV Slovenija". Pa saj to je čisto stalinistični besednjak! Javna inštitucija uporablja diskvalifikatorski jezik o civilnodružbenih organizacijah in društvih kot "izpostavah". Kaj če bi neko drugo vodstvo izjavilo, da je Nova revija "izpostava" politike, ki je čistila javno televizijo?

Grah kriv, ker je bil nekooperativen

26.03.2008 ob 17:17

Sodna obravnava pred ljubljanskim delovnim sodiščem v sporu med novinarjem Matijem Grahom in časopisno hišo Delo se je včeraj nadaljevala z zaslišanjem prič. Urednik zunanje redakcije Stojan Žitko, nekdanji odgovorni urednik Peter Jančič in nekdanji predsednik uprave Dela Danilo Slivnik so v več ur trajajoči razpravi predstavili razloge, zaradi katerih je bilo Grahovo delo ocenjeno negativno in je bil Grah posledično odpoklican z mesta dopisnika iz Avstrije.

[Celoten članek v Dnevniku](#). In česa je kriv Grah? Nekooperativnosti:

Poglavitni očitek je, da ni navezal stikov z veleposlanikom Republike Slovenije na Dunaju Ernestom Petričem in da je bil "nekooperativen". Kot je bilo razumeti, bi moral po njihovem prepričanju dopisnik Dela za pridobitev pozitivne ocene "kooperirati" s predstavnikom izvršne oblasti v tujini.

Na kaj spominja nekooperativnost? Na državotvornost. Na sproščenost. Na prepuščenost biti-orodje. Na uravnoveženost. Ja, le eden izmed lebdečih in neujemljivih označevalcev slovenske medijske pomladi.

»Medijska svoboda« prestala lakmusov papir več kot dobro

28.03.2008 ob 15:47

Izšla je posebna izdaja revije Dignitas, Medijska in človekova (ne)svoboda, v kateri večina avtorjev obravnava vprašanje medijske pluralnosti v Sloveniji. [Napovedali smo](#), da bo deležna bistveno več pozornosti, kot denimo zbornik Liberalne akademije, ki je bil medijsko bojkotiran. [Govorili smo o lakmusovem papirju](#). In zgodilo se je. Seveda, Peter Jambreč, Janez Jerovšek in Andrej Aplenc, če omenimo le nekatere, so pač iz prave stranke in politične linije.

Čeprav smo pričakovali nekoliko večjo bero, tudi omenjena ni zanemarljiva. Za razliko od zbornika LA smo bili deležni [poročila STA](#). Še isti dan, 26. marca 2008, smo slišali (vsaj) napoved in dve izseka izjav v radijskih poročilih na RA Slovenija ob 15.30. Prireditev je bila zvečer, tako da ni izostala napoved v sliki, intervjuju in besedi niti v osrednjem dnevniku RTVS, še daljši prispevek pa je bil v Odmevih istega dne. Jasno, dogodek si zasluži dvakratno pozornost znotraj treh ur.

Delo je o dogodku poročalo [takole](#), še pred tem se je branja dotaknil odgovorni urednik [v svoji kolumni](#). Večer je isti dan [poročal po STA](#), danes pa je objavil [še daljše poročilo](#). Dva najmanj enakovredna dogodka (zbornik LA in zbornik Zavoda za oživitve civilne družbe, za katerim operativno stoji Nova revija) sta bila povsem različno medijsko obravnavana. Bizarno pri tem je, da je slednji nastal očitno po neuspelem projektu medijskega prevzema v režiji Janeza Janše (kar je na okrogli mizi skoraj s temi besedami obžalovala Darka Z. Predan). Posebna številka revije Dignitas pred letom ali dvema pač ne bi imela razloga iziti. Pred tem Nova revija in Zavod več kot tri leta nista čutila kake potrebe izrekati se o tem, da potrebujemo nov časopis in dnevnik (P. Jambreč), saj so skoraj vsi bili »njihovi«. In tudi zdaj ni slabo, zelo težko bi govorili o bojkotu, prej nasprotno!

Za pokušino še povezava na [članek iz zbornika](#) izpod peresa Igorja Kršinarja.

[Nekaj prebliskov s posveta o stanju medijev ob izidu posebne številke Dignitas](#)

28.03.2008 ob 16:36

Povzemamo po [današnjem zapisu v Večeru](#).

Janez Jerovšek o dialoškem razlogu, zakaj je izšla številka Dignitas:

»Dialog je potreben, ker smo bili soočeni z neko peticijo 570 novinarjev, ki so trdili, da so cenzurirani in da za tem stoji celo sam predsednik vlade. To je odgovor na to peticijo.«

Janez Jerovšek o 90 odstotkih levih novinarjih, ki zgolj hlinijo dopuščanje drugačnosti:

Janez Jerovšek je dejal, da večina izmed 27 avtorjev, ki so prispevali članke za publikacijo, navedbe peticije zavrača kot neresnične. "Ne da bi se dogovorili, so njihovi zaključki podobni: da v Sloveniji ni pluralnosti medijev že 68 let in da zato večina državljanov niti ne ve, kakšen naj bi sploh bil medijski prostor. Kapital je privatiziral medije tako, da je sedaj ustvarjen monopol, saj kar 91 odstotkov medijev obvladujeta dva lastnika. Ta monopol je levega porekla in preprečuje nastanek medijske pluralnosti." Jerovšek je dodal, da je večina urednikov slovenskih medijev levo usmerjena in da vzdržujejo vtis pluralnosti z navideznim upoštevanjem mnenj avtorjev nasprotne politične usmeritve. "A če boste natančneje pogledali, boste videli, da so ta mnenja zastopana morda v desetih odstotkih."

Vinko Vasle o nekredibilnosti peticije, naivnih podpisnikov in Pahorjevem BBCju:

Kot "zadnji udarec" pa je označil dejstvo, da se je "80 odstotkov zaposlenih in urednikov podpisalo pod peticijo, ki sta jo sestavila dva človeka, ki sta vedela, zakaj jo sestavljata in kdo ju pri tem spodbuja". Vasle je vrgel rokavico tudi predsedniku stranke socialdemokratov (SD) Borutu Pahorju, ki "je v intervjuju za Playboy dejal, da bo iz javne televizije naredil BBC. Zakaj pa se ni potrudil že v času pisem "Dragi Borut, dragi Tone"?"

Vinko Vasle o trajnem prividu cenzure:

"Krajšanje naslovov, popravljanje slovničnih napak, opozarjanje na točnost podatkov in konec koncev tudi opozorila k večji prizadevnosti pri delu..., vse je že cenzura."

Darka Zvonar Predan o istem prividu:

"Vse, kar se je dogajalo pri Delu in Večeru, tudi povsem običajne odločitve, kakršne uredniki vsak dan sprejemajo v vseh časopisih po svetu, so dobivale prizvok afere, poskusov cenzure, strahovlade nad zaposlenimi..." Zvonar Predanova je zavrnila očitke o uredniških vplivih na Večerove novinarje in dodala, da tudi med avtorji

novinarskih besedil dostikrat primanjkuje samokritičnosti: "Prava razprava bi morala teči o tem, ali je v naših medijih dovolj poštenosti v ocenah, profesionalnosti pri navajanju dejstev, zdravorazumskega presojanja."

O pravem izhodu iz stiske:

"Edini izhod je nov desno ali konservativno usmerjeni dnevnik, ki bo pokril ljudi, ki nimajo svojega medija," je dejal Jerovšek.

Kosmova o Janševih agencijah za nadzor medijskega prostora

30.03.2008 ob 10:31

V [včerajšnjem intervjuju za Večer](#) je Starina Kosem povedala nekaj krepkih o lovkah premierja, korupciji in klientelizmu v SDS vrstah, pa tudi vlogi Spema in Mediapolisa pri oglaševalskih poslih in Slovenskem tedniku:

Starina Kosmova sicer ne ve, ali se je ustvarjalo podjetja za poliranje javnega mnenja in agencije za zakup medijskega prostora, ki so monopolno razpolagale z oglasi državnih podjetij. "Sem pa od mnogih direktorjev slišala, da jim je bilo naročeno, naj delajo prek Spema in Mediapolisa. Vsa največja državna podjetja oglašujejo v Slovenskem tedniku, in to že v prvi številki, čeprav pred izidom še noben direktor nima popolnoma nobenega zagotovila, za kakšen projekt gre, kakšno branost ima. Vidite, takega projekta, kot je Slovenski tednik, se lahko loti samo prvovrsten politični tajkun, ki ima vsa zagotovila, da bo dobil oglasov za par sto tisoč evrov, kolikor je stroškov s produkcijo in distribucijo tedenskega brezplačnika. Mislim, da v Sloveniji ni tako bogatega gospodarskega tajkuna, ki bi si to lahko privoščil," je poudarila.

Janša je zavrnil nekatere namige iz intervjuja, ne pa tudi zgornjega. Kot je [poročala STA](#) (in kasneje V. Vodušek v osrednjem dnevniku na RTVS), se »v vseh mandatih se dogaja tudi nekaj, kar je v nasprotju z zakonodajo«. Kot so povedali v dnevniku RTVS, je »sodelovanje v komisiji zanimal tudi minister Andrej Bajuk«. Kot povsem neodgovorjena in novinarsko nepokrita so ostale naslednje trditve Kosmove, če ob številnih trditvah o avtokraciji in korupciji v SDS in zlorabi Jožeta Pučnika omenimo le nekatere:

V Slovenskem tedniku, tem krasnem novem medijskem projektu, berem, da kritiziram, napadam nekdanje prijatelje. Pri čemer to leti na famozno mariborsko družino. Z družino Petek nisem nikoli niti prijateljevala niti poslovno sodelovala. Uprla sem se komuniciranju s Petki, Domnom Zavrlom, Darkom Njavrom, raznimi generali in drugimi lobisti, ki so takoj po sestavi vlade začeli krožiti po Sloveniji. To sem Janezu Janši osebno povedala in mu s to temo poslala kar nekaj elektronske pošte.

Lahko pa rečem, da so se pritiski, kaj in komu je treba prodati, od prvega dne naprej stopnjevali. In vedno je bilo, po njihovih besedah, vse usklajeno z vrhom. Ali je to teklo po prijateljskih poteh ali so bili v ozadju tudi premoženjski motivi, težko govorim. Ne želim pa nastopati kot diskvalifikacijsko medijsko sodišče, imenovano Slovenski tednik.

Po direktivi iz političnih vrhov je bila formirana neformalna komisija, ki se je sestajala ob četrtek pred sejo vlade v vladni palači. To je bila komisija za prodajo deležev Kada in Soda v podjetjih. V njej so sedeli predsednika uprav skladov Tomaž Toplak in Marko Pogačnik, ministra Bajuk in Vizjak, Zvonko Ivanušič in Borut Petek. V takšni sestavi se je potem debatiralo o prodajah deležev Kada in Soda. Povedano mi je bilo, da se na teh srečanjih ne piše zapisnika. Tajnik s kabineta Petek torej ni bil tam, da bi si kaj vestno beležil.

To, da je nekdo star 24 let, ne pomeni nič. Oziroma ustvari še večji problem. Popolnoma neodgovorno je dati takšno moč v roke gospodiču, ki dela vse z sklicevanjem na avtoritete za svojim hrbtom. Odgovornost za izbiro je v rokah predsednika vlade. Stranka, ki je volitve dobila na točki boja proti klientelizmu, si ne more privoščiti, da njen mandatar zaposli v ožjo ekipo sina svojega prijatelja.

V SDS je bila kadrovska komisija, kjer so bili Borut Petek, Dušan Strnad, Tomaž Toplak. Tam se je kadrovalo v nadzorne svete in uprave velike večine podjetij v državni lasti."

Kosmova o stanju na Delu, Magu in Šurli

30.03.2008 ob 10:32

Iz [Večerovega intervjuja](#) s Starino Kosem o stanju na Delu, Magu, Šurlovih očitkih, padcu naklade pri Magu in verodostojnosti Dela:

Zakaj trdite, da je Delo danes bolj neodvisen časopis, kot je bilo leto nazaj?

"Veliko bolj neodvisen je. Lastniki želijo poslovno uspešen, verodostojen, objektivni, nenavijaški osrednji slovenski časopisni medij, ki ima uredništvo na Dunajski 5 in ne na sedežih strank in ministrstev. Zasluga odgovornega urednika pa je, da Delo danes ni ne rdeče ne črno ne belo ne oranžno."

Ampak časopis je lahko pomemben adut za kapitalske in politične interese. In to je skušnjava vsakega medijskega lastnika.

"Naš interes je dolgoročna poslovna uspešnost medija, ki se lahko zagotovi le pod pogoji, o katerih govorim zgoraj. Lastniki so javno povedali, da želijo rezultate, da pa je osnovna zaveza njihovih časopisov zaveza javnosti. To je tudi osnova uredniška smernica, za katero ima vsak lastnik legitimno in legalno pravico, da jo začrta."

Vršilec dolžnosti odgovornega urednika Maga Silvester Šurla in njegova novinarska ekipa vam je očitala hude pritiske na uredniško politiko in neposredne zahteve po spremembi vsebin. In v ozadje se postavlja Golobiča.

"To je bil nov udarec, voden iz političnih krogov. Prvo dejstvo je, da mag. Šurla nikoli ni bil urednik Maga. Danilo Slivnik ga je postavil za vršilca dolžnosti, pri čemer je nadzornemu svetu jasno povedal, da ga ne bo imenoval za urednika, ker ne ocenjuje, da lahko uspešno vodi Mag. Drugo dejstvo pa je, da so kasnejši dogodki pokazali, da je imel prav. Zavračam podtikanja o pritiskih. Če je v. d. urednika zahtevo po neodvisni uredniški politiki vzel kot pritisk, se bo verjetno večkrat srečal z enakimi problemi."

Šurla pravi, da je Magu pod njim rasla naklada.

"Seveda. Vse smo naredili, da Mag spravimo iz rdečih števil v črne. Revijo Več smo opustili in naročnike z vrsto ugodnosti povabili k naročnini na Mag. Tako je Mag dobil tri tisoč naročnikov. Omenjeni je te številke posvojil kot rezultat svojega dela. Kar je čista manipulacija in laž. Želeli smo, da je Mag resen, pluralen časopis, odprt za vse poglede. Ne pa sredstvo za enostranske medijske umore. Pa tudi sicer se mi postavlja vprašanje, ali ni to korupcija, če katerikoli kapital financira časopis za promocijo ene same stranke in za diskvalifikacijo drugih."

Je Mag s spremembo uredniške ekipe in politike izgubil polovico bralcev?

"Ne. Šurlova ekipa je javno pozivala naročnike, naj Mag odjavijo. Nikjer na svetu si ni mogoče predstavljati, da bi si kdo privoščil kaj takega proti hiši, ki mu daje plačo. In proti kolegom oziroma sodelavcem. Magu naklada spet raste."

Juri o novinarskih psihičih

2.04.2008 ob 20:32

Franco Juri [še enkrat](#) o psihičih in ne posebej subtilnih, a še kako nevarnih pritiskih na novinarje:

Verdnikova je v Žurnalu24 pisala o domnevno spornih nepremičninskih kupčijah v občini, kupčijah, o katerih se v Kopru na veliko govori. A ker je profesionalna novinarka, je želela preveriti dejstva pri pristojnih na občini, kjer pa je vsakič naletela na zid sprenevedanja. Namesto preverjenih odgovorov si je od župana zaslužila najbolj banalno in stereotipno stalinistično psovko: postala je "psihič", ki "potrebuje pomoč strokovnjakov", drugače rečeno, Barbara Verdnik naj bi bila po Popovičevi sočni govorici psihično motena oseba, ker ne piše tako, da bi bilo po godu prvemu meščanu. Ve se, psihično motene ljudi oziroma drugače misleče so v Sovjetski zvezi zapirali v psihiatrične bolnišnice ali gulage.

Pri nas razmere za zdaj niso tako kritične in prerekanje oblastnika običajno učinkuje tako, da prestrašeni novinarji, brez zaledja in podpore stanovskih kolegov, ustanov in urednikov, raje utihnejo, se umaknejo in se začnejo ukvarjati z drugimi vprašanji. V Kopru sicer obstaja še eno pravilo: župan zelo rad toži someščane in novinarje, ki ga spravljajo ob živce, zaradi razžalitve oziroma obrekovanja.

Tako se je zgodilo z novinarko Petro Vidrih, potem ko jo je grobo odslovil (zaradi nepravlega vprašanja) z besedami "spizdi in odjebi!" ter jo nato povrh zmerjal še z lezbištvom. Popovič jo je tožil, Vidrihova je udarila nazaj in tožila njega. Zdaj se pravdata. Župan je tožil tudi Mirjano Čakardič, ker je napisala osebno elektronsko pošto z "žaljivo" vsebino, ki je zašla tudi do nepravlega naslova. V tisti pošti župan sploh ni omenjen, vendar se je videl v njej, zato je avtorico besedila takoj tožil. Sam pa ljudi, ki nimajo denarja, odvetnikov in časa za pravdanje, javno žali že od samega začetka svojega mandata. Smo se tega že tako navadili, da najraje vsi, vključno z društvoma novinarjev, molčimo?

[Celoten članek v Dnevniku.](#)

V Vročem stolu vedo o aretacijah tajkunov več

3.04.2008 ob 09:15

V oddaji Vroči stol 18. februarja smo slišali, da je bil denimo aretirani Ivan Zidar (domnevni »tajkun«) označen za sodelavca Udbe in ljubljenca Tita, ki ga je menda klical »Mali«. Postopanje v iskanju tovrstnih »asociacij« je za del slovenskega novinarstva tako zelo značilen »ad hominem« - dejstvo, da je Tito aretiraneza klical z nekim imenom, pač nima nobene neposredne smiselne povezave s pripornimi razlogi in nastalo afero, služi pa kompromitaciji. S tem je tudi odgovor na anketno vprašanje »Kdo bo zmagal?« nekaj, k čemur je jasno pristransko prispeval sam novinar.

Da ustvarjalci oddaje vedo veliko o zaprtih in aretacijah, nedostojno preveč, smo zasledili še enkrat. Zadnji Vroči stol (31. 3.) je postregel z zagotovo nehotenim lapsusom moderatorja:

Gospod Podobnik, in kaj bi vi storili, če bi vlada, recimo, zaprla Boška Šrota?

Toda v tajkunski vojni in psihozi aretacij je zdaj vprašanje, ali je Voduškov lapsus le lapsus, ki želi povedati nekaj, kar večina javno ugiba, on pa ve, ali pa tudi on le ugiba? Glede na provladno usmerjenost novinarja tem bolj delikatno vprašanje. Vedeli bomo, ko in če bo vlada kdaj res zaprla Boška Šrota. Do takrat pa bo tretja veja oblasti, prosto po Barbari Brezigar, pri nas avtonomna.

[IPI za verodostojne medije in za oblikovanje neodvisnega organa, slovenski mediji pretežno v bojkot](#)

4.04.2008 ob 12:34

Mednarodni inštitut za tisk (IPI) je po obisku v Sloveniji v sredini marca včeraj objavil poročilo, v katerem opozarja, da bo v primeru, če njegova priporočila ne bodo upoštevana, ogrožena verodostojnost medijev, kar grozi tudi civilni družbi in demokraciji v Sloveniji.

Poročilo je zapisano na [njihovi spletni strani](#), priporočila so [tukaj](#). Slovenski mediji so zapis bojkotirali: RTVS ga ni povzela, Delo tudi ne, 24ur.com tudi ne, zasledili smo STA zapis [v Večeru](#) in [Indirektu](#). Dnevnika nismo mogli preveriti. Iz [zapisa STA](#) (via Telemach):

Po mnenju delegatov IPI, ki so se 19. in 20. marca mudili v Ljubljani, je neodvisnost medijev bistvenega pomena ne samo za verodostojnost medijev, temveč tudi kot potrebnega sredstva za pojasnjevanje, razpravljanje in kritiko vladne politike.

Domnevno vmešavanje vlade v medije ogroža to neodvisnost, obstaja pa tudi nevarnost naraščajočega razočaranja javnosti tako nad mediji kot vlado. Če bi se to zgodilo, bi bila politična razprava v Sloveniji prizadeta, vlada pa bi izgubila bistven kanal za razpravo o politiki, piše v poročilu, objavljenem na spletni strani IPI.

Po mnenju IPI je najboljši odnos med vlado in mediji tisti, ki je jasen. Pri tem pozivajo slovensko vlado, naj sproži potreben dialog ter ustanovi neodvisno komisijo, ki bi prisluhnila vsem vpletenim stranem in predlagala konkretne predloge za izboljšanje slovenskega medijskega prostora.

V priporočilih, ki jih je zapisal v poročilu po obisku, IPI med drugim predlaga oblikovanje foruma ali določenega telesa, v okviru katerega bi mediji in vlada lahko razpravljali o problematiki in prišli do skupnih rešitev.

Meni še, da bi morale vse politične stranke v svojih programih pred prihajajočimi parlamentarnimi volitvami jasno izraziti svojo zavezanost reševanju morebitnih problemov v slovenskih medijih. Meni tudi, da bi morala biti državna sklada pri odločitvah glede deležev v medijskih hišah neodvisna.

Zavzema se tudi za odpravo kazenskih sankcij za žalitev in obrekovanje. Kot navaja IPI, gre pri tem za člena 170 in 174 slovenskega kazenskega zakonika.

Delegacija IPI je že med marčevskim obiskom v Ljubljani pozvala k dialogu v slovenskem medijskem prostoru. Kot so dejali, niso prišli, da bi podajali sodbe o pritiskih na medije v Sloveniji, a so po drugi strani opozorili, da če bodo politiki načeli kredibilnost medijev, potem bodo sami težko kredibilno podali svoje sporočilo.

Misija IPI je bila v Sloveniji na pogovorih s predstavniki medijev in politike glede novinarske peticije o vplivu države na slovenske medije, pod katero se je podpisalo

571 slovenskih novinarjev. Pri tem so izrazili zgroženost, da se podpisniki peticije soočajo s kazensko ovadbo zaradi sramotenja države, in izrazili upanje, da tožilstvo postopka ne bo začelo, vendar so tudi poudarili, da namen njihovega obiska ni bil podajati sodb, ampak predloge, kako bi situacijo v slovenskem medijskem prostoru izboljšali.

ZNP v obrambo Mekini in proti Šaškovi

4.04.2008 ob 13:26

Združenje novinarjev in publicistov je začelo z novo prakso, pisnimi izjavami za javnost. V prvi tovrstni so se oglasili s podporo novinarju Igorju Mekini in problematizirali imenovanje Patricije Šašek na mesto namestnice odgovornega urednika v Slovenskih novicah. Spomnimo, da prva izjava prihaja z zamudo in meri na desnici sovražen Dnevnik, druga pa na desnici enako sovražno Delo. Objavo so povzeli [STA](#) in [RTVS](#), [Delo](#) in nekateri drugi.

Celotna izjava [na spletni strani ZNP](#):

Upravni svet združenja novinarjev in publicistov opozarja na sporno prakso naglih odpuščanj in imenovanj urednikov mimo profesionalnih meril v največjih slovenskih časopisnih hišah Dnevnik in Delo, kar škoduje ugledu in prihodnosti slovenskega novinarstva.

Urednika zunanje politike in novinarja Dnevnika Igorja Mekino je časopisna hiša Dnevnik naglo odpustila, ker naj bi izdajal poslovne skrivnosti in v svojem komentarju zavajal javnost. Združenje novinarjev in publicistov opozarja, da je bil ukrep proti Mekini nenavadno nagel in oster. Nagla odpoved je demonstracija moči in ne znak dobrega vodenja uredništva, saj je imel odgovorni urednik Dnevnika Miran Lesjak na voljo druge načine za ustrezno vodenje uredništva.

Združenje novinarjev in publicistov (ZNP) opozarja tudi na sporno imenovanje nekdanje predstavnice za stike z javnostjo Patricije Šašek na položaj namestnice odgovornega urednika za področji notranje politike in gospodarstva v dnevniku Slovenske novice. Nekdanja tiskovna predstavnica SDS in kasnejša predstavnica za stike z javnostjo na ministrstvu za gospodarstvo je bila za namestnico odgovornega urednika najbolj branega tabloida v državi imenovana brez resnih novinarskih ali uredniških izkušenj.

SPOROČILO ZA JAVNOST

Ljubljana, 3. 4. 2008

Odpustitev urednika zunanje politike Dnevnika Igorja Mekine in imenovanje namestnice odgovornega urednika Slovenskih novic Patricije Šašek

Urednika zunanje politike in novinarja Dnevnika Igorja Mekino je časopisna hiša Dnevnik naglo odpustila, ker naj bi izdajal poslovne skrivnosti in v svojem komentarju zavajal javnost.

Združenje novinarjev in publicistov opozarja, da je bil ukrep proti Mekini nenavadno nagel in oster. Nagla odpoved je demonstracija moči in ne znak dobrega vodenja uredništva, saj je imel odgovorni urednik Dnevnika Miran Lesjak na voljo druge načine za ustrezno vodenje uredništva.

Argumentacija za naglo odpoved urednika in novinarja, kakršnih zadnja leta v medijih ni bilo, je nelogična. Mekina bi naj izdal poslovno skrivnost časopisa, ki je bila interni dokument zunanjega ministrstva, za katerega na zunanjem ministrstvu niso uporabili uradnih oznak zaupnosti. Z objavo v časopisu Dnevnik bi za vsebino dokumenta novinarji v Srbiji izvedeli v vsakem primeru, zato tudi o hudih posledicah ravnanja urednika in novinarja ni mogoče govoriti.

Objava, za katero se je odločil odgovorni urednik Dnevnika, bi imela povsem enake posledice, ne glede na to, če bi za dejstva javnost v Srbiji izvedela prej ali kasneje.

Trditev o Mekinovem zavajanju v časopisu je kot razlog za odpoved delovnega razmerja neutemeljena. Primer kaže predvsem na uredniško neskrbnost: objavo zapisa, ki ni v skladu z uredniškimi ali profesionalnimi standardi, bi odgovorni urednik lahko zavrnil. Če se za to ni odločil, je s tem sam prevzel odgovornost za objavo.

Če je do zavajanja z objavo komentarja Igorja Mekine res prišlo, bi bil pravilen odziv uredništva Dnevnika opravičilo bralcem za objavljene netočne in neresnične podatke, česar v mediju ni bilo opaziti.

V meduredniški komunikaciji se je Mekina, kot zagotavlja, zavzemal za drugačen, profesionalen način obdelave podatkov in objavo, zato mu tudi ni mogoče očitati, da je odgovoren za amatersko pripravljene članek o diplomatski depeši zunanjega ministrstva.

Sporno imenovanje namestnice odgovornega urednika Slovenskih novic Patricije Šašek

Združenje novinarjev in publicistov (ZNP) opozarja tudi na sporno imenovanje nekdanje predstavnice za stike z javnostjo Patricije Šašek na položaj namestnice odgovornega urednika za področji notranje politike in gospodarstva v dnevniku Slovenske novice.

Nekdanja tiskovna predstavnica SDS in kasnejša predstavnica za stike z javnostjo na ministrstvu za gospodarstvo je bila za namestnico odgovornega urednika najbolj branega tabloida v državi imenovana brez resnih novinarskih ali uredniških izkušenj.

Združenje poudarja, da Patricija Šašek ne izpolnjuje pogojev za vodenje novinarskih ekip, zato na javnem razpisu za urednico Slovenskih novic niti ne bi mogla uspešno kandidirati. ZNP pri njenem imenovanju kot pomembno dejstvo navaja podatek, da je bila Šaškova tiskovna predstavnica na ministrstvu za gospodarstvo v obdobju, ko je posle državne sekretarke vodila Andrijana Starina Kosem, ki od junija 2007 vodi nadzorni svet družbe Delo.

Združenje opozarja, da imenovanje urednikov mimo strokovnih kriterijev, ni v skladu z izjavami o upoštevanju strokovnosti pri upravljanju časopisnega podjetja, ki jih v javnosti dajejo predstavniki Pivovarne Laško kot lastnice časopisne hiše Delo. Ob tem

ZNP poudarja, da je strokovnost in usposobljenost za opravljanje novinarskega in uredniškega dela osnova poklicne avtonomije.

Upravni svet ZNP

Slovenski veleposlanik v Avstriji demantiral IPI v Standardu

4.04.2008 ob 17:45

Dr. Ernest Petrič, že novopečeni ustavni sodnik po predlogu predsednika republike dr. Danila Türka, je ob svojem skorajšnjem odhodu s svoje funkcije veleposlanika RS v Avstriji včeraj v avstrijskem der Standardu [demantiral zapis časopisa](#), ko ta povzema [izjavo IPI](#).

Njegova izjava je zanimiva dvakrat. Prvič zato, ker se je Petrič začutil dolžnega opozoriti, da se kazenska ovadba zoper 571 podpisnikov peticije, na kar je kot nedopusten pritisk opozoril IPI, ne nanaša na vlado, temveč na 6 državljanov, s čimer je očitno želel zaščititi vlado pred očitki (ki jih v izjavi IPI ni). (Zanimivo je, da je IPI to stališče izrekel že v Ljubljani, a se noben vladin organ ni oglasil.) A je veleposlanik pozabil povedati, da je pretežna večina teh državljanov članov SDS ([1](#), [2](#)), ki je vladajoča stranka.

Drugič in še bolj frapantno je zanimivo njegovo postopanje v tem, ker je poskušal jasno zanikati politične pritiske Janševe vlade na slovenske medije, češ da glede tega ne obstajajo nobeni konkretni primeri. To je očitek, ki ga nenehno poslušamo iz UKOMa in drugih vladnih ustanov. V Standardu so še isti dan hkrati [objavili zapis Davida Dadgea](#).

Kot kaže, so demantiji z vrha politike nova modna muha. Spomnimo [na nedavni demanti](#) s strani Danila Türka v Spieglu, ki si ga nihče ni niti drznil obsoditi. Očitno je, da isti vplivni krog (predsednik države očitno zadnje čase kaže veliko naporov, da bi branil vlado) poskuša nevtralizirati mnenje ugledne medijske ustanove, kakršna je IPI.

Izjava Petriča je [tukaj](#) in spodaj:

03.04.2008 20:45

"Kein Druck auf Unterzeichner der Petition"

Sloweniens Regierung weist Vorwürfe zurück

DER STANDARD veröffentlichte in dem Artikel "Druck auf Sloweniens Medien" (erschiene am Mittwoch, 19. März, Seite 29) einige Unwahrheiten, die einer Richtigstellung bedürfen. Darin findet man unter anderen folgende Angabe: "Bestürzt zeigte sich David Dadge über die von Anhängern des konservativen Ministerpräsidenten Janez Janša eingebrachte Strafanzeige gegen die 571 Unterzeichner einer Journalistenpetition gegen Zensur."

Das benannte Zitat stellt eine grobe Verfälschung der Wahrheit dar, die mit Sicherheit einer offenen Diskussion über die Medienlage in Slowenien nicht zu Nutzen kommt. Die Pressefreiheit ist in allen Ländern ein sehr heikles und wichtiges Thema. Um einige Vorwürfe auf Kosten der Pressefreiheit aufzuklären, wurden vor kurzem auch zahlreiche Vertreter des International Press Institutes zu uns eingeladen.

Weder die slowenische Regierung noch ihr Präsident haben eine Strafanzeige gegen die Petitionsunterzeichner gestellt oder darüber nachgedacht. Wie dem Kommunikationsamt der Regierung der Republik Slowenien aus Berichten der slowenischen Medien bekannt ist, taten dies sechs slowenische Staatsbürger völlig unabhängig und ohne jegliche Absprache mit der Regierung oder ihrem Präsidenten.

Bürgerinitiative

Dass es dabei um eine Initiative allein von Seite der Bürger geht, bestätigte bei der Pressekonferenz am Ende des Besuches der Delegation des IPI auch Direktor Dudge. Deshalb überrascht die Angabe des STANDARD-Journalisten, der in einer privaten Initiative von sechs Bürgern anscheinend eine derartige Verbindung sieht.

Des Weiteren entspricht es auch nicht der Wahrheit, dass man seit dem Mandatsantritt von Janez Janša im Jahr 2004 zahlreiche Journalisten abgesetzt hat und dass Artikel mit regierungskritisierendem Inhalt zensuriert wurden. Dies sind oberflächliche Bewertungen ohne konkrete Beispiele. Es wurde von Seite der slowenischen Regierung keinerlei Druck gegenüber den Petitionsunterzeichnern ausgeübt. Dies liegt auch nicht in ihrer Macht, denn die Regierung besitzt keine wichtigeren Eigentumsteile in keinem der Zeitungs-Verlagshäuser.

Univ.-Prof. Dr. Ernest Petric Botschafter der Republik Slowenien in Wien

V ZNP proti psevdonimom, a zaenkrat ne v Slovenskem tedniku

8.04.2008 ob 18:30

Že nekajkrat smo [načeli problem sporne uporabe psevdonimov](#) v tedniku Slovenski tednik. Za naslednje domnevamo, da so psevdonimi: Vid Videc, Anej Jalen, Jernej Novak, Boris Krajnc.

V ZNP, ki ga vodi Peter Jančič, so se [od rabe psevdonimov distancirali](#), ne pa tudi do rabe psevdonimov v Slovenskem tedniku:

Načina rabe psevdonimov kodeks etike ne določa, bi pa morala praksa uporabe lažnih imen biti izjema, ki je dopustna, kadar so za to tehtni razlogi, denimo varovanja novinarja. V nekaterih dnevnikih (Delo, Večer) namesto lažnih imen, ki so lahko sporna, ker zavajajo bralce, v takšnih primerih uporabljajo kar podpis redakcije (NR, DR, ZR...)

Občasno je razlog za uporabo inicialk izogibanje pravilom, ki jih določajo pogodbe novinarjev o konkurenčni klavzuli, ko novinar dela za medij, za katerega sicer ne bi smel. Takšno ravnanje je za novinarja etično sporno, ker se moramo sami pravil - katerih spoštovanje zahtevamo od drugih - držati. Včasih je za sporno ravnanje lahko tudi tehten razlog, če denimo v lastni medijski hiši določenega izdelka ne more objaviti, a to so dileme, ki zahtevajo posebne premisleke urednikov, ki v vsakem od teh primerov (podpis redakcije, psevdonim, brez podpisa) odgovarjajo za vsebino.

Podpisovanje z neresničnim imenom brez kakršnihkoli razlogov je neetično do bralcev.

Vprašanje se glasi: kaj bosta obe novinarski združenji storili v primeru, ko je raba psevdonima sistematizirana (sistematična?) odločitev nekega časopisa, da z njimi zakrije vse svoje udarne članke in hkrati očitno instrumentalizirana le za politično obračunavanje z neko politično stranjo?

Kdo piše v Slovenski tednik pod psevdonimi?

8.04.2008 ob 18:31

V [11. številki Slovenskega tednika](#) je naslovni članek posvečen domnevno koruptivnemu nakupu stanovanja v Izoli, ki ga je domnevno izpeljala Delova nadzornica Andrijana Starina Kosem. Podpisani avtor pod članek je Boris Krajnc, med drugim pa zapiše tudi naslednje:

Da se bo kmalu na terasi s pogledom na morje sončila tudi Andrijana Starina Kosem, nam je med obiskom v Izoli potrdila uslužbenka podjetja TPC Livade – na vprašanje, kje lahko pustimo pošiljko za zdajšnjo prvo nadzornico časopisne hiše Delo, nam je odgovorila, da omenjena »gospa še ni prevzela stanovanja« in da »se bo to zgodilo predvidoma v maju«.

Časopis je izšel 22. marca 2008. [Isti dan zjutraj smo na blogu Ane Jud](#) lahko prebrali:

Da bo gospa kmalu uživala v luksuznem apartmaju v Izoli, je potrdila tudi uslužbenka v upravi TPC Livade, ki je nasedla vprašanju, kje ima Starina Kosmova poštni kaselc, ker bi ji nekaj radi pustili tam in tako je hitro povedala vse, kar je pač vedela: da Starina Kosmova kaselca še nima, ker stanovanja še ni prevzela, a da ga bo pa kmalu.

Vsekakor pa naj vam bo, dragi obiskovalci moje skromne spletne strani, nekaj jasno: se vam zdi, da je zgodba, ki sem jo tukaj opisala nekoliko zabavno, ker si na blogu to pač lahko privoščim, zgodba za bloge ali za gverilski časnik kot je Slovenski tednik?

Ana Jud nam hkrati ponuja številne fotografije stavbe z omenjenim luksuznim stanovanjem, med katerimi je ena identična tisti v Slovenskem tedniku. Trditve v članku se delno ujemajo že z njenim zapisom z dne 6. marec 2008 [na njenem blogu](#), medtem ko njen naslednji zapis (28. marec 2008) [komentira demanti](#) Starine Kosem, ki ga je prejelo uredništvo Slovenskega tednika (!), hkrati pa avtorica prizna naslednje:

V TPC Livade pravijo, da Starina Kosmova stanovanje tam ima, in da ga bo nekje maja tudi prevzela. Vem. Iz prve roke. Hudiček, ki je undercover stopil v upravo TPC Livade z vprašanjem, kje je tukaj stanovanje Starina Kosmove, sem bila jaz. S svojimi malimi in luštnimi aparaturnami v rokah. Včasih kolegom pač naredim kakšno uslugo. Če imam slučajno kaj viška časa.

Zaradi istočasnosti objav, fotografij, opisov in dogodkov ter nenazadnje priznanja lahko upravičeno domnevamo, da je Boris Krajnc dejansko Ana Jud in da je avtorica napisala najmanj en članek za Slovenski tednik. Pod psevdonimom.

Kako se do tega opredeljujejo novinarska združenja, pa sprašujemo [na temle mestu](#).

Politika, ki se do novinarjev obnaša kot policist

10.04.2008 ob 06:52

Peter Jančič, Grega Repovž in Marko Milosavljević o poročilu IPI:

Najpomembnejše vprašanje o verodostojnosti medijev je vezano na njihovo lastništvo, ne na politiko, je prepričan Peter Jančič, predsednik Združenja novinarjev in publicistov. V poročilu pa naj bi bila prav tukaj nastala velika napaka, ki mu jemlje kredibilnost. "Prebral sem, da bi morala Kad in Sod sodelovati v tovrstnih razpravah. Pri tem imam veliko zadrego, saj je Kad svoj delež, recimo v Delu, prodal. To se je zgodilo pred osmimi leti, kar pomeni, da je bil IPI zelo slabo informiran," opozarja Jančič. Hkrati se sprašuje, kje so bili inštitut, društvo novinarjev in novinarji, ki danes protestirajo, takrat, ko se je odločalo, kdo bo lastnik. "Tukaj se v zadnjih štirih letih ni čisto nič zgodilo. Znano je, kdo so lastniki. In to ni oblast," dodaja.

Pogovor s politiki o razreševanju dilem se mu zdi slab koncept. Ne nazadnje, ali so lastniki res zainteresirani, da bi politika sprejela dogovor z novinarsko skupnostjo o spremembi lastništva največjih medijev? Bi bilo to v interesu vlade, opozicije? "Ne vem, saj bi tudi oni izgubili nekatere stvari, ki jih imajo. To je težka zgodba. A ta sistem ni nastal v času sedanje vlade, temveč prejšnje. Če kdo trdi drugače, se spreneveda. Takšnih sprenevedanj pa ne more rešiti nihče od zunaj. Sami mnogo boljše poznamo razmere," je še prepričan Jančič.

Na vprašanje o smiselnosti ustanavljanja neodvisne komisije odgovarja, da nobena komisija, v kateri so politiki, ne sme in nima pravice preverjati, ali v medijih nastajajo neprofesionalne kršitve kodeksa novinarske etike. "In tisti, ki k temu poziva, krši vse profesionalne standarde naše skupnosti. Imamo častno razsodišče in društvo novinarjev, ki naj sodita. Če nekdo zadnja leta ni sprožil postopka, naj zato ne kliče na pomoč politikov. Sem proti temu. Kdaj za vruga so časopise dobro urejali politiki?" je kritičen Jančič.

Da si je Društvo novinarjev Slovenije ves čas prizadevalo vzpostaviti dialog in urediti razmere, meni Grega Repovž, predsednik društva. O napaki pri navajanju lastništva pa meni, da jo lahko razumemo tudi kot dokaz, da poročilo ni bilo napisano "od znotraj".

Osnovno sporočilo, trdi, s katerim se je treba globoko strinjati, je, da razmere trenutno niso dobre: "Mislim, da morata država in politika vzeti nase breme te kritike, medtem ko moramo mediji ves čas skrbeti za dvig profesionalnosti. V tem času je raven medijske kvalitete in profesionalnosti definitivno padla. Mediji so svojo ceno plačali. Dejstvo je, da je bilo tisto, kar je v zadnjem času najbolj uničujoče delovalo na medije, politika. Tisti, ki govorijo drugače, to počnejo zato, da bi opravičili današnje politične pritiske na medije. Politika je izvoljena in je varuh demokracije, ki pa se je obnašal kot policist. Kot tisti, ki bo novinarje ustrojaval po svojem vzorcu."

Repovž poudarja, da nikakor ne brani lastnikov. Misli namreč, da je njihova odgovornost, posebno tistih, ki so trgovali z vlado, ogromna. Tisti, ki pa je v tem trgovanju lahko ponujal bombone in darila, je bila politika.

Vsak razmislek o stanju v slovenskem medijskem prostoru pa se zdi dobrodošel dr. Marku Milosavljeviću, predstojniku katedre za novinarstvo na FDV. Milosavljević med drugim meni, da je iskanje izvirnega greha med politiko in mediji nesmiselno, saj je največji problem Slovenije prav v tem, da je vse prepleteno. Med mediji in lastniki tako poteka le navidezna ločnica, saj je država v medijih neposredno prisotna ali pa je v njih prisotna prek organov odločanja. "Težava je, da se poskušajo množični mediji izkoriščati na tako zelo očiten in vulgaren način, običajno za povsem drugačne interese, bodisi za strankarsko ali kakšno drugo zasebno propagando, zakoni, ki urejajo medijsko politiko, pa se sprejemajo na nepregleden način. Vse to kaže na nek preddemokratski način razmišljanja, po katerem zmagovalec volitev pobere vse," meni Milosavljević.

[Celoten članek v včeršnjem Večeru.](#)

Po Simonitiju lažirana večina medijskih pritiskov

10.04.2008 ob 11:02

Teorije zarote in politični motivi, evergrin vseh Janševih opravičevalnih razlag pritiskov na medije – minister za kulturo kaj drugega ne ve. Spet stara pesem: potemtakem so režirani tudi pritiski na Mag, Slovenski tednik in vse »naše« medije, ne le na Filmskem skladu RS. Ampak niso, ker »mi« ne pritiskamo, pritiskate »vi«! In smo na začetku te večne cirkularne zgodbe, ki jo generira ena stran. Odlomek:

Ljubljana, 10. aprila (STA) - Minister za kulturo Vasko Simoniti je v pogovoru za Demokracijo med drugim govoril o medijski pluralizaciji, obisku predstavnikov mednarodnega inštituta za tisk (IPI), razmerah v slovenskem filmskem skladu in tudi o privatizaciji Blejskega otoka.

Glede poziva predstavnikov IPI k dialogu v slovenskem medijskem prostoru je Simoniti pojasnil, da je v demokratični družbi dialog vedno dobrodošel. Po njegovem je bilo "ugotovljeno, da je dialog potreben predvsem med lastniki medijev, uredniki in novinarji", najboljši dialog pa je omogočen z resničnim in popolnim medijskim pluralizmom. In taka je bila tudi ugotovitev sestanka s predstavniki IPI na ministrstvu, je povedal.

Predstavniki IPI so mu izpostavili tudi svojo zgroženost glede ovadbe podpisnikov peticije zoper cenzuro. Kot so mu na sestanku še dejali, bi bilo treba zakon, ki tako ovadbo omogoča, spremeniti. Simoniti jim je pojasnil, da je glede na neodvisnost tožilstva v naši državi zadeva v rokah pristojnega tožilca, ki bo odločil v skladu z zakonom in da "vlada niti ne more niti ne želi na kakršen koli način posegati v konkretne odločitve neodvisnih organov". Seveda pa se po besedah ministra v ustreznih institucijah lahko znova premisli, ali je tak zakon ustrezen.

[Celotna vest STA \(via SIOL\).](#)

»Politika in lastniki medijev si želijo skreganih novinarjev«

12.04.2008 ob 09:41

Špela Stare, generalna sekretarka v Društvu novinarjev Slovenije, v [današnjem Večeru](#) o delitvah v novinarskih vrstah, in o »uravnoteženih« novinarskih društvih:

Vprašal si me tudi po mnenju o nedavnih delitvah v novinarskih vrstah in ustanovitvi novinarskega združenja. Načeloma menim, da vsak lahko ustanovi svoje društvo in da več, ko je organizacij, ki se ukvarjajo s promocijo profesionalizma, kakovosti in etike v novinarstvu, boljše je. Politika in vodilni na RTVS so nad razvojem dogodkov nedvomno navdušeni. RTVS lahko prispevke o novinarstvu, politika pa novinarske peticije, zdaj primerno uravnoteži. Kljub temu pa mi je osebno žal, da je prišlo do tega. Nedvomno drži, da smo združeni močnejši. Politika in lastniki medijev si želijo skreganih novinarjev, ki ne znajo solidarno podpreti svojih kolegov, ki en drugemu ne zaupajo številk iz svojih pogodb, ki se ne znajo dvigniti nad osebne zamere. Zdi se mi, da so se tisti, ki niso več zmogli dialoga znotraj skupnosti, skozi katerega bi lahko naredili kaj pametnega za novinarstvo, raje odločili za delitev po nekakšni svetovnonazorski liniji.

Mislim, da je novinarstvo le eno, zavezano profesionalnim standardom in etiki, resnicoljubnosti, ki opravlja svojo zavezo do javnosti. Kadar je takšno, je popolnoma nepomembno, ali je levo ali desno, rdeče ali zeleno (no, zeleno v smislu ekološko mi je všeč), naše ali vaše. Kot vidiš, me idealizem še ni zapustil.

Po eni strani gledanost kot prevladujoč kriterij vodstva RTVS, po drugi strani programski svetniki televizije sploh ne gledajo

12.04.2008 ob 10:39

Dr. Marko Prpič, danes svetovalec generalnega direktorja RTV Slovenija za programske zadeve, v svoji analizi (doktoratu) pretresa in analizira osrednje televizijske informativne oddaje 24 ur in dnevnik na RTV Slovenija. Rezultati so poučni, za RTVS sploh. Odlomek iz [intervjuja za časopis Dnevnik](#) spodaj:

Naš razvedrilni program bi moral biti bolj kakovosten. Standarde smo povsem znižali. V Lombergarjevem času sploh ni bilo dovoljeno omeniti gledanosti kot enega možnih parametrov za merjenje uspešnosti nacionalne TV. Mito Trefalt je prvi vpeljal gledanost kot enega izmed kriterijev, sprva za razvedrilne oddaje, pozneje za šport. Sčasoma smo začeli meriti gledanost vseh oddaj, daleč pred vsemi v tem prostoru. Vendar smo iz ene skrajnosti zašli v drugo: gledanost postaja prevladujoči dejavnik, kar je celo zaveza novega vodstva. Povečati se jo sicer da, toda vprašanje je, kje in na kakšen način. Z opolzkimi namigovanji v razvedrilnih oddajah verjetno ne. Priča smo vulgarizaciji razvedrilnega programa in nekdo bi se moral na to odzvati. Vendar kar nekaj članov programskega sveta zatrjuje, da televizije sploh ne gleda, kar je absurd. Tisti, ki odloča o programu, ga sploh ne spremlja. O programski celoti se običajno sklepa na osnovi spornih oddaj, ki so vznemirile javnost, kar je zelo narobe.

Damjanić: Jančič zlorablja časopis, ki mu daje kruh

13.04.2008 ob 09:25

Direktor Ninamedie, Nikola Damjanić, se je odzval na [zapis Petra Jančiča](#) in v včerajšnjem Delu ([celoten članek](#)). Ugotovitve se nam zdijo zanimive, ker je Jančič predsednik ZNP in ker nenehno poziva k profesionalnosti novinarstva. Damjanić za Jančiča ugotavlja (in dokazuje), da se želi v svojem zapisu o polomu volilnih anket leta 2004 prikupiti aktualnim oblastnikom, ki jim trenutno ne kaže najbolje, da želi razvrednotiti pomen anket, da ne pozna metodologije in da zlorablja časopis, ki mu daje kruh ter da favorizira ene ankete pred drugimi:

Peter Jančič je, ko se je lotil dokazovanja zgrešenosti volilnih anket pred štirimi leti, ugriznil hud zalogaj, ki mu očitno ni kos. Edini argumenti za to so njegove bombastične ugotovitve, kot so »polom predvolilnih napovedi« (najbrž je mislil volilnih napovedi), »leto 2004, ko so bile zadnje parlamentarne volitve, je bilo nočna mora za javnomnenjske raziskovalce« itd. Iz zapsanega je sicer težko ugotoviti, kaj je Jančič želel sporočiti bralcem, težko pa se je izogniti vtisu, da je predvsem skušal razvrednotiti pomen javnomnenjskega raziskovanja in se tako morda prikupiti aktualnim oblastnikom, ki jim v večini javnomnenjskih raziskav ta čas ne kaže najbolje. Da pa Jančič ne ve najbolje, o čem piše, je možno hitro razbrati iz njegovih ugotovitev, češ da je čast »napovedovanja prihodnosti« vsaj nekoliko rešila zadnja raziskava Dela, ki je bila delno tudi terenska ... »V njej je SDS presenetljivo prehitela LDS (SDS 21,5, LDS 21,3 %). V vseh drugih raziskavah (Dnevnik, Večer, TV SLO, POP TV) je bila LDS spredaj. Dnevnik je napovedal zmago LDS za odstotek, pri vseh preostalih pa je bila zmagovalna prednost LDS celo zajetnejša«.

In česa Jančič ne razume? Kar se javnomnenjskega raziskovanja tiče, marsičesa. Med drugim, da je napaka ocene razdalja med napovedanim in dejanskim izidom. Na tem mestu ne bi razgrinjal celotne palete napovedi, ki so jih objavljali mediji teden pred volitvami, ampak bi se omejil zgolj na primerjavo Delove in Dnevnikove napovedi. Na volitvah 2004 je LDS dobila 22,80 %, SDS pa 29,08 % volilnih glasov. Delova napoved je LDS podcenila za 1,5 odstotne točke, Dnevnika jo je precenila za 1,5 odstotne točke. SDS je Dnevnikova napoved podcenila za precejšnjih 5,88 odstotne točke (kar je edino statistično pomembno odstopanje v napovedi). Tudi z Delovo je bilo podobno, SDS je še nekoliko bolj podcenila, in sicer za 7,58 odstotne točke. A kvaliteta napovedi se ne ocenjuje po »zadetku« izolirane stranke ali dveh, ampak kot celota. In tu se pokažejo še večje razlike v kvaliteti takratnih napovedi. Medtem ko je Dnevnik pravilno in pri večini v dopustnih intervalih odstopanj napovedal uvrstitev vseh sedem strank v parlament, je bila pri tem napoved Dela manj natančna. Napačno so napovedali, da se Deusus ne bo uvrstil v parlament, ter prav tako napačno, da se bosta uvrstila Popovičeva SJN in SMS. Slednji so napovedali kar 6,1 % (dejansko jih je dobila le 2,85).

Sicer pa je Mićo Mrkaić takoj po volitvah (7. 10. 2004) v Financah primerjal napovedi po uveljavljeni metodi vsote kvadratov odstopanj napovedi od dejanskega izida v odstotnih točkah ter še po nekaterih drugih metodah in vselej se je Dnevnikova napoved izkazala kot najboljša, vključno z Jančičevo »Delovo terensko«.

A pustimo Jančičevo »matematiko«. V njegovem zapisu so veliko bolj sporne pavšalne ocene, kot je npr. sklepna, da raziskave ne kažejo, »kako bodo volilci odločili čez pol leta«. Ne razumem čisto, kaj hoče povedati. Večina agencij preverja aktualno volilno razpoloženje s standardnim vprašanjem, koga bi respondenti volili, če bi bile volitve prihodnjo nedeljo. Za analizo so zanimivi trendi, spremembe, strukture in iz njih se dela določene analitične zaključke in tudi projekcije na bodoče volitve. Povsod po svetu in, kolikor vem, je tako tudi pri Delu. Tako je Ninamedia že marca 2004 zaznala, da sta LDS in SDS praktično izenačeni, ter napovedala, da lahko pride do obrata.

Zadeve je treba poznati ali pa preveriti, ne pa v vsakem dejanju iskati zle namene in podtikanja. In navsezadnje, na podlagi česa lahko Jančič sklene, da se bo letos »mora za javnomnenjske raziskovalce« ponovila? Lani smo, denimo, skoraj vsi dokaj točno napovedali izid predsedniških volitev in ni nobenega resnega razloga, da bi sedaj bilo drugače. Jančič očitno deli mnenje o javnomnenjskih raziskavah s svojim političnim favoritom. Kaj pa njemu pomenijo ankete, je najbolj razvidno iz vdora njegovih pribočnikov v spletno anketo Žurnala24, ko so z manipulacijo priskrbeli Janši več kot 100.000 (sto tisoč!) glasov ... Ponarejanje je zanje pač legitimno početje, saj jim tehnika to omogoča!

Zdi se, da so bili motivi Jančičevega zapisa bolj aktivistični kot metodološko analitični in mi delujejo kot svojevrstna zloraba časopisa, v katerem si služi kruh.

ZNP vs. peticija na MMC RTVS = 30 : 22(14)

15.04.2008 ob 17:22

Programski svetnik RTVS Tino Mamič sprašuje MMC RTVS oziroma teletekst, zakaj 14. novembra 2007 ni bila objavljena novica o ustanovitvi Združenja novinarjev in publicistov ([ZNP](#)). Odgovor Vanje Vardjana, v.d. odgovornega urednika MMC RTVS, podan dne 26. 3. 2008, ki smo ga pridobili danes, je bil naslednji:

Spoštovani g. Mamič,

V zvezi z vašim vprašanjem:

»Zakaj na teletekstu v torek, 14. novembra 2007, ni bila objavljena novica o ustanovitvi ZNP? Naj v izogib odgovoru, da so bile druge novice pomembnejše, navedem, da je bilo na strani 110 ta dan prostora za vsaj še pet novic. To namreč pomeni, da je novica o ustanovitvi druge novinarske krovne organizacije v državi manj pomembna kot prazna stran teleteksta.«

Lahko odgovorim, da ta dan omenjena novica res ni bila objavljena, kar je verjetno posledica premajhne pozornosti turnusnega urednika, kar pa vsekakor ne pomeni, da informacijam o tej tematiki posvečamo premalo pozornosti ali pa da smo celo pri tem »neuravnoteženi«, ravno nasprotno.

V obdobju od oktobra 2007 do marca 2008 smo namreč na multimedijem portalu RTVS in na teletekstu objavili 30 novic o težavah, ki jih imajo novinarji Združenja novinarjev in publicistov, torej člani druge novinarske krovne organizacije, ki jo omenjate v vašem vprašanju. Medtem smo v istem obdobju objavili 22 novic povezanih z novinarsko peticijo, ki sta jo prva podpisala novinarja Blaž Zgaga in Matej Šurc, torej člana Društva novinarjev Slovenije (od tega je bilo 8 novic povezanih s kritiko te pobude). Menim, da so številke dovolj zgovorne.

Če je potrebno, vam lahko naslove vseh zgoraj omenjenih novic in povezave na njihovo celotno besedilo posredujemo v posebni priponki.

Za vaše pozorno spremljanje multimedijskega portala RTVS in teleteksta TVS se vam zahvaljujem in vas lepo pozdravljam.

Vanja Vardjan

v.d. odgovornega urednika MMC RTVS

Poizvedovanje in pritožba svetnika Tina Mamiča, ki je seveda član ZNP, je torej kot stranski učinek proizvedla zanimivo statistiko, ki so jo naredili na samem MMC RTVS. V času največje odmevnosti peticije, bolj v tujini kot doma (na tem blogu smo ji posvetili [vsaj 200 zapisov oziroma omemb](#)) so na njej v navedeni periodi torej zmogli bistveno manj zapisov kot o ZNP, 22 (in ali 14, če odštejemo kritike peticije), medtem ko je bilo ZNP deležno 30 zapisov le ob ustanovitvi ali kakšni izjavi. To pove

vse o političnih razmerjih, korektnosti in naklonjenosti. Nad katero se nekateri celo pritožujejo, češ da je premalo nagnjena v eno smer.

Iz »Črne vdove« pet novinarjev naravnost v nov tednik Reporter

18.04.2008 ob 11:16

Kot [piše ex-Magov novinar Igor Kršinar](#), so [domneve Vesti](#), češ da bivša skupina Magovih novinarjev zapušča »Črno vdovo« in ustanavlja tednik Reporter, resnične.

Biserka Karneža Cerjak, Nenad Glücks, Igor Kršinar, Silvester Šurla in Ivan Puc (slednji naravnost iz mesta urednika notranje politike Dela) so v tajništvo predsednika uprave Dela Petra Puhana prinesli svoje odpovedi. Novinarji predlagajo sporazumno prekinitev delovnega razmerja s 30. aprilom letos in obljublajo: »Presenečenje vas čaka sredi maja!«

O Magu, nesojenem uredniku Šurli in pritiskih na novinarje v njem smo obširno pisali ([tu je vsaj 35 zapisov](#)). Kršinar s tem izrecno potrjuje [navedbe Vesti](#), o desno usmerjenem tedniku pa zaenkrat ni znanega še nič, še najmanj o njegovih zagonskih sredstvih in financah.

Kako (ni)so poročali o Kinu Otok

18.04.2008 ob 11:42

Festival »Kino Otok« je ostal brez sredstev ministrstva za kulturo pod izjemno čudnimi in bizarnimi pogoji in okoliščinami. Zaradi tega je ogrožen njegov obstoj. [Organizatorji so se naslovili na medije](#). Zanimalo nas je, kako so o zadevi, ki je potencialno zelo neprijetna za vladajočo koalicijo, pisali nekateri poglobljeni mediji v Sloveniji.

Preverjali smo, ali so povzeli izjavo organizatorjev Kina Otok in kako so povzemali druge odzive, politikov in civilne družbe.

Rezultat je takšen: portal RTVS (MMC in STA) je poročal [tule](#) (ali je bil kakšen prispevek predvajan tudi na radiu ali TV, nismo uspeli preveriti). Dnevnik je poročal v teh dveh zapisih: [1](#), [2](#). Delo je poročalo v teh zapisih in prispevkih: [1](#), [2](#), [3](#), [4](#), [5](#), [6](#).

Delo je torej prispevalo relativno veliko število zapisov, upoštevalo je tudi politične in civilnodružbene odzive. RTVS je poročala špartansko (ali je v eter spustila kakšen prispevek, ne vemo. Dnevnik je poročal povprečno, toda brez političnih in drugih odzivov.

Večer ni poročal o ničemer, ne o zgodbi ne o odzivih.

Navedimo [še izjavo Liberalne akademije](#), cenzurirano povsod, razen v današnjem Delu.

Filmski sklad ovadil »izvajalce« medijskega pritiska

18.04.2008 ob 11:59

Še bizarnost tedna, ki po svoje pojasni, zakaj nekateri slovenski časopisi in mediji ne poročajo o odzivih na odtegnjena sredstva festivalu Kino Otok, [o čemer smo pisali pravkar](#).

Filmski sklad, za katerim kot ustanovitelj stoji Ministrstvo za Kulturo, izvaja pritisk na svobodo izražanja v Sloveniji. Vest je nenavadna, butalsko sveža in zaenkrat [dostopna na STA](#). Proti vsem, ki so izvajali »medijski pritisk in poskus vpliva na neodvisno strokovno komisijo«, so v Filmskem skladu vložili kazenske ovadbe. Celotna vest:

Filmski sklad RS vložil kazenske ovadbe zaradi Kina Otok

Ljubljana, 18. aprila (STA) - Filmski sklad se je odzval na pritiske tuje in domače javnosti ter nekaterih politikov in poslancev glede prijave Kina Otok na javni razpis za sofinanciranje akcij.

"Na Filmskem skladu smo mnenja, da je takšen medijski pritisk in poskus vpliva na neodvisno strokovno komisijo ter na izid še nedokončanih upravnih postopkov nedopusten in nezakonit. Predvsem s strani posameznih funkcionarjev in uradnih oseb, ki so s tem prekoračile svoja pooblastila," so zapisali v izjavi za javnost.

Filmski sklad je v četrtek, 17. aprila, podal prijave na Komisijo za preprečevanje korupcije in vložil kazensko ovadbo zoper nekatere vpletene osebe, so še sporočili s sklada.

Makarovič o Reporterju in odhodih novinarjev

19.04.2008 ob 11:25

Matej Makarovič o svojih kolegih iz ZNP, ki so ravnokar zapustil Delo in odšli v Reporter. STA je k temu uravnoteženo dodala še mnenje Mihe Kovača:

Odpovedi rednega delovnega razmerja, ki so jo podali trije zdajšnji in dva nekdanja novinarja Maga, so bile po mnenju sociologa Mateja Makaroviča pričakovane. Po njegovem so le posledica tistega, kar se je na tedniku zgodilo pred meseci. Po mnenju analitika Mihe Kovača bodo posledice odhodov odvisne predvsem od kakovosti novega tednika.

Po mnenju Makaroviča odpovedi rednih delovnih razmerij, ki so jih Delovi upravi v torek podali Igor Kršinar, Biserka Karneža Curjak, Nenad Glucks, Silvester Šurla in Ivan Puc, ne bodo imele bistvenega vpliva na tednik. Omenjeni novinarji so bili po njegovem po januarskih zamenjavah na vrhu Maga že tako ali tako postavljeni na obrobje in niso imeli kakšnega večjega vpliva na njegovo vsebino. Tudi sicer je Makarovič odhode pričakoval. Kot pravi, so namreč le posledica tistega, kar se je na tedniku zgodilo že pred meseci.

Na vprašanje STA, ali se bo padanje prodaje Maga nadaljevalo - slednja naj bi po navedbah Kršinarja s 13.000 do 14.000 v januarju padla na 7000 v aprilu -, sociolog odgovarja, da bo naklada verjetno še padala. Po njegovem bo namreč "odhod za nekatere še dodatno sporočilo, da je Mag dejansko postal nek drug medij z drugim imenom". "Kot tak je sicer lahko načeloma čisto ustrezen medij, vendar pa je medij, ki je vseeno drugačen in ki ne more ciljati na tiste bralce, ki jih je imel Mag v času, ko ga je še vodil Silvester Šurla. V tem smislu pričakujem še določeno nadaljnje padanje," pravi Makarovič.

[Celoten članek STA](#) (via Matkurja & Telemach).

Kršinar in ZNP demantirata Staretovo

19.04.2008 ob 11:26

Današnja izjava Igorja Kršinarja o zapisu generalne sekretarke DNS, [objavljena v Večeru](#):

Prejeli smo

Odziv na izjave Špela Stare, generalne sekretarke DNS, v Večeru, 12. aprila 2008

Generalna sekretarka Društva novinarjev Slovenije Špela Stare je v zvezi s pred kratkim ustanovljenim Združenjem novinarjev in publicistov izjavila, "da so se tisti, ki niso več zmogli dialoga znotraj skupnosti, skozi katerega bi lahko naredili kaj pametnega za novinarstvo, raje odločili za delitev po nekakšni svetovnonazorski liniji". Ker nikogar med člani nismo spraševali po svetovnonazorski pripadnosti, tega podatka nimamo, če ga morda Staretova pozna, pa naj sporoči, kako je prišla do njega. Kot smo zapisali v ustanovni izjavi Združenja novinarjev in publicistov, smo odprti za novinarje in publiciste ne glede na svetovnonazorsko in politično pripadnost.

Igor Kršinar, tajnik Združenja novinarjev in publicistov

Na tem blogu si štejemo v čast, da so pri ZNP izjavo Staretove [zaznali, navedli in mogoče tudi prebrali, vključno z uvodom](#), na našem blogu in ne v Večeru. To dokazuje njihova navedba vsebine našega zapisa in povezava na naš blog. [Na isti strani](#) ZNP objavljajo še širši odgovor Staretovi:

Generalna sekretarka Društva novinarjev Slovenije Špela Stare si je v sobotni prilogi Večera privoščila manipulacijo glede pred kratkim ustanovljenega Združenja novinarjev in publicistov. Med drugim je zapisala, "da so se tisti, ki niso več zmogli dialogaznotraj skupnosti, skozi katerega bi lahko naredili kajpametnega za novinarstvo, raje odločili za delitev po nekakšni svetovnonazorski liniji." Resnici na ljubo nikogar med ustanovnimi člani niti tistimi, ki se nam pridružujejo, nismo spraševali po svetovnonazorski pripadnosti, zato tega podatka nimamo. Če ga morda Staretova pozna, naj sporoči, kako je prišla do njega. Kot smo zapisali v ustanovni izjavi Združenja novinarjev in publicistov, smo odprti za novinarje in publiciste ne glede na svetovnonazorsko in politično pripadnost. Novo združenje smo ustanovili med drugim tudi zato, ker ne želimo predalčkanja in etiketiranja novinarjev po svetovnonazorski pripadnosti. Ker smo večkrat opozarjali, da se društvonovinarjev namesto izključno z novinarstvom ukvarja tudi spolitiko in pri tem zastopa zgolj stališča ene politične opcije, smo se odločili za ustanovitev novega združenja novinarjev, v katerem so tudi publicisti. Podobno kot Staretova tudi mi prisegamo na solidarnost med novinarji, zato nas je presenetilo, ker Društvo novinarjev Slovenije še vedno ni podprlo novinarskega kolega Igorja Mekine, ki je bil zaradi spora v zvezi z objavo članka v Dnevniku odpuščen, in da se društvo še vedno ni odzvalo na sporno imenovanje nekdanje piarovke Patricije Šašek za namestnico odgovornega urednika Slovenskih novic. Težko verjamemo, da je novinarskemu društvu vseeno, če je za drugega človeka najbolj branega dnevnika imenovana oseba brez ustreznih

novinarskih in uredniških izkušenj, brez javnega razpisa in izključno po politično-kapitalski navezi. Društvo novinarjev prav tako ni protestiralo, ko je uprava družbe Delo nezakonito premestila nekdanjega vršilca dolžnosti odgovornega urednika Maga Silvestra Šurle na brezplačnik Total tedna, potem ko se ni uklonil kapitalsko-političnim pritiskom predstavnikov lastnika časopisne hiše na uredniško politiko Maga. Za razliko od novinarskega društva je združenje protestiralo proti ukinjanju medijskega pluralizma z uredniškimi spremembami v medijskih hišah, zlasti pa z menjavo uredniške politike na Magu. Razumljivo je, da se nekateri novinarji ne moremo identificirati z dejanji društva novinarjev pod vodstvom Grega Repovža. Za razliko od društva novinarjev bomo na občnih zborih vse organe združenja volili neposredno. Zato je vsekakor dobrodošla tudi izbira med novinarskimi organizacijami.

Igor Kršinar, tajnik Združenja novinarjev in publicistov

Dopisujemo na dan 3. maj 2008; kot smo opazili, so pri ZNP spremenili stran na način, da več ne vsebuje povezavo na to stran in elementov, o katerih smo govorili zgoraj. Navedli so vir, torej Večer, povezavo na ta blog in spremni dopis pa zbrisali. Ne bomo si domišljali, da na podlagi branja zgornjega zapisa, a vseeno pohvalno.

[Vroči stol znova razburil zaradi domnevnih računalniških manipulacij](#)

21.04.2008 ob 21:35

Današnji [Vroči stol](#) si bomo znova zapomnili po nenavadnem anketnem vprašanju in še bolj po rezultatu. Vprašanje za klicatelje se je tradicionalno dihotomično in provladno zainteresirano glasilo »Koga bi podprli na volitvah, Janševu desnosredinsko opcijo ali Pahorjevo levosredinsko?«. Odgovor pa je bil presenetljivo enostranski in prav nič skladen z javnomnenjskimi raziskavami. 84,5 odstotkov bi izbralo Janšo, 15,5 bi izbralo Pahorja. Za primerjavo je [tu rezultat in zgodba](#) s premierjem.

Glasovalo je znova nadpovprečnih več kot 10.000 klicateljev. Takoj po prvi objavi rezultata na zaslonu v ozadju smo slišali vzklike gostov, češ da je ta severnokorejski, še pred nekaterimi burnimi odzivi (recimo s strani Gregorja Golobiča, ki je očital »računalniško manipulacijo« in dodal, da se to dogaja menda že četrtič) pa je voditelj Vlado Vodušek, očitno v želji, da sebe zaščiti pred vnovničnimi očitki, zavzdihnil nekaj presenetljivega: »Očitno so se v SDS zelo potrudili«. Tudi zaradi takšnega priznanja je Milan Zver situacijo še poskušal braniti, kako do končnih rezultatov, vselej v prid Janševi strani, v resnici prihaja, pa bi veljalo sistematično raziskati.

Evropski parlament bo obravnaval novinarsko peticijo

22.04.2008 ob 11:37

Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve Evropskega parlamenta bo kmalu obravnaval Peticijo zoper cenzuro in politične pritiske na novinarje v Sloveniji, ki jo je lani podpisalo 571 slovenskih novinark in novinarjev.

Kot je navedel pobudnik peticije Blaž Zgaga, je pred dnevi prejel uradni dopis predsednika odbora za peticije Evropskega parlamenta, v katerem ga je slednji obvestil, da so peticijo sprejeli kot primerno za obravnavo in jo posredovali pristojnemu odboru.

Ob tem je Zgaga opozoril, da čeprav so peticijo osebno predali predsedniku Državnega zbora Francetu Cukjatiju 16. oktobra 2007, podpisniki novinarske peticije do današnjega dne niso prejeli nobenega uradnega odgovora Državnega zbora ali njegovih delovnih teles v zvezi z obravnavo peticije. Naj spomnimo, da je peticijo decembra lani obravnaval Grimsov odbor za kulturo, šolstvo in šport, vendar Zgaga in Matej Šurc kot pobudnika peticije na sejo sploh [nista bila povabljena](#). So pa namesto podpisnikov peticije v parlamentu zelo pogosto nastopali novinarji Maga in ZNP.

Nauk je jasn. Ko vas ignorira slovenski parlament, se raje obrnite na evropskega. Vašo državljansko pobudo bodo tam resneje obravnavali. Če ne drugega, boste prejeli vsaj odgovor na dopis ali peticijo.

Po Zgagi na Večeru še naprej cenzura

22.04.2008 ob 11:45

Pobudnik in avtor novinarske peticije Blaž Zgaga, ki je pred časom dal odpoved na Večeru in je zdaj na odpovednem roku, hkrati je številne primere šikaniranja in cenzure na Večeru opisal že v svojem prispevku za zbornik »Pet minut demokracije« ([tukaj](#)), se je obrnil na nas, ker se po njegovem mnenju cenzura na Večeru nadaljuje.

Kot nam je povedal, mu je bilo pretekli teden, 17. aprila, naročeno, naj napiše prispevek o zadnjih ugotovitvah protikorupcijske komisije. Zgaga je svoje delo opravil, a bralcem Večera tega prispevka do danes ni bilo dano prebrati. Omenjeni posredovani nam članek je spodaj.

Častniki brez izobrazbe, a s kompetencami

Priznavanje »kompetenc« Antonu Krkoviču ni korupcija. Novi zakon daje pravno podlago.

BLAŽ ZGAGA

Do avgusta 2007 je bilo zakonsko določeno, da morajo častniki Slovenske vojske imeti najmanj visokošolsko izobrazbo. Po sprejetju zakona o službi v Slovenski vojski, to ne velja več. Tudi po mnenju komisije za preprečevanje korupcije lahko posebna komisija, ki jo imenuje obrambni minister, na podlagi 49. člena tega zakona na predlog načelnika generalštaba podeli »vojaške kompetence« posameznikom, čeprav nimajo izobrazbe, ki jo zahteva zakon o obrambi. Gre za razvpit primer nekdanjega generalnega sekretarja SDS in brigadirja Antona Krkoviča, ki ima le srednješolsko izobrazbo. Ker nima zahtevane izobrazbe za mesto pomočnika načelnika generalštaba, so si postopek priznavanja njegove »visokošolske« izobrazbe na podlagi tečajev v tujini, dlje časa podajali kot vroč kostanj med ministrstvom za obrambo in ministrstvom za visoko šolstvo, s sprejetjem zakona o službi v slovenski vojski, pa je za to poskrbljeno. Poleg Krkoviča imajo, čeprav so brez izobrazbe, odslej potrebne »kompetence« še trije častniki Slovenske vojske. Med njimi tudi tisti, ki so bili med glavnimi pogajalci za nakup dragih finskih oklepnikov Patria 8x8. S podeljevanjem »kompetenc« se je ukvarjala tudi komisija za preprečevanje korupcije, ki pa v tem ni odkrila znakov koruptivnih dejanj.

»Komisija je v postopku preverjanja suma korupcije ugotovila, da do uveljavitve zakona o službi v Slovenski vojski (do dne 14. 8. 2007), posebej njegovega 49. člena, ministrstvo za obrambo ni imelo pravne podlage za ugotavljanje kompetenc kandidatov, ki niso izpolnjevali pogojev strokovne izobrazbe, za zasedbo posameznih formacijskih dolžnosti v častniškem činu,« je včeraj v načelnem mnenju zapisala komisija za preprečevanje korupcije. V obravnavnem primeru, ko je komisija, imenovana s sklepom ministra, pri določenih vojaških osebah ugotovila izpolnjevanje vojaških kompetenc, kakršne so dosegljive tudi mimo nacionalnih izobraževalnih sistemov, za zasedbo formacijskih dolžnosti, komisija ni ugotovila kršitve predpisov.

Zato je komisija zaključila, da dolžno ravnanje ministra in članov komisije ne ustreza definiciji korupcije, so sklenili.

Komisija obrambnega ministrstva sicer »kompetence« priznava na podlagi udeležbe posameznikov v vojnih aktivnosti, pridobljenih ocen na različnih oblikah vojaškega usposabljanja doma in v tujini, delovnih izkušenj na primerljivih dolžnostih, udeležbe v operacijah kriznega odzivanja, funkcionalnih znanj, pridobljenih z vodenjem strateških projektov na ravni države, z uspešnim vodenjem in poveljevanjem vojaškim vajam mednarodnega in državnega značaja ter pridobljenega osebnega čina.

S tem je v Slovenski vojski formalno uveden vzporedni sistem priznavanja izpolnjenih pogojev za zasedbo formacijskih mest. Medtem ko mora velika večina častnikov imeti najmanj visoko šolo, imajo nekateri možnost pridobitve kompetenc prek posebne komisije obrambnega ministrstva na predlog načelnika generalštaba Albina Gutmana. Sicer ima tudi on formalno le VI. stopnjo izobrazbe.

Dopisujemo 30. aprila 2008:

Kot smo opazili, je Večer, kljub temu, da je dnevnik, zgornji Zgagov članek [objavil 29. aprila 2008](#), torej po dvanajstih dneh od oddaje članka v uredništvo in šele po objavi na medijskem blogu. Zgaga nas je opozoril, da je tovrstna praksa - da se za nekatere posameznike neprijetne članke objavlja z večjo časovno zamudo, s čimer izgubijo na aktualnosti - pogosta. Dvanajstdnevne zamude si sicer praviloma ne bi smel privoščiti niti tednik, kaj šele dnevnik.

[IPI poziva slovenski parlament, da zavrne predlagane sporne spremembe Kazenskega zakonika](#)

23.04.2008 ob 16:58

Osvežimo spomin, da je Mednarodni institut za tisk (IPI) [že pozval](#) k takojšnji opustitvi kazenskih ovadb zoper podpisnike peticije proti medijski cenzuri. Po mnenju tega organa ovadbe temeljijo na 174. členu [kazenskega zakonika](#), ki prepoveduje sramotitev države Slovenije in na 170. členu, ki kot kaznivo dejanje opredeljuje tisto dejanje, ko nekdo o nekom trdi neresnico, ki lahko škoduje njegovemu ugledu.

Zapisi o IPI na tem blogu [so zbrani tule](#). Včeraj se je IPI znova oglasil, svoja svarila Sloveniji pa je razširil še na predvidene spremembe, povezane z uredniškim delom. Najprej spomnimo na [predstavitev novinarja Mladine](#), ki zadeva novinarsko delo:

Novo je kaznivo dejanje "Kaznivost odgovornega urednika", ki v nasprotju z veljavno ureditvijo ne temelji več na t. i. kaskadni odgovornosti, po kateri je v primeru, da se ne da najti glavni krivec (če je uporabil psevdonim), kriv naslednji, ki ga je bilo možno identificirati (recimo področni urednik ali odgovorni urednik). Sedaj pa bo za vsako objavo glede kaznivih dejanj iz poglavja "Kazniva dejanja zoper čast in dobro ime" kriv odgovorni urednik ali tisti, ki ga je nadomeščal. Poleg tega je po novem opuščena tudi možnost milejšega kaznovanja, ki je bila prej predvidena prav za odgovornega urednika ali tistega, ki ga je nadomeščal. Vlada je vsaj novinarjem in urednikom s to spremembo kar skrčila pravice in dvignila stopnjo represije.

Celotna včerajšnja izjava IPI je [na tej strani](#) in spodaj. Zaenkrat noben slovenski medij o njej (še) ni poročal.

IPI Calls on Slovenian Parliament to Reject Proposed Extension of Criminal Defamation Laws

22 April 2008

PRESS RELEASE

The International Press Institute (IPI), the global network of editors, media executives and leading journalists in over 120 countries, calls on the Slovenian parliament to reject the proposed extension of the country's criminal defamation laws.

According to information before IPI, a package of draft amendments to the Slovenian Criminal Code is currently pending before the Slovenian parliament. Among the proposed changes is an amendment to Article 166 of the Criminal Code, which lays out criminal liability where published material is found to have harmed someone's reputation, disgraced the Republic of Slovenia, disgraced a foreign country or international organisation, or disgraced the Slovenian people or the national minorities. Punishments range from a fine to up to two years in prison.

According to existing legislation, individual journalists are liable for their published material. However, if the draft amendment is enacted, liability will lie with the journalist and, when the publishing medium is a periodical, with the responsible editor, or, when the medium is not a regular publication, with the publisher or the printer.

"IPI has been calling on the Slovenian government to abolish its criminal defamation laws, and to engage in dialogue with the Slovenian media. Instead, the government appears to be heading in the opposite direction at a time when other European countries such as Ireland are removing such laws," said David Dudge, IPI Director. "We strongly urge the Slovenian parliament to reject the proposed amendments and to carry out a wide-ranging discussion about its criminal defamation laws."

Ocena stanja Sveta za radiodifuzijo politični zmazek?

25.04.2008 ob 10:03

Kot [piše današnji Dnevnik](#), Svet za radiodifuzijo, ki ga vodi dr. Dejan Jelovac, v oceni radijskih in TV-programov predlaga ukinitvev programov posebnega pomena in nova merila za podeljevanje frekvenc. Povzemamo:

Sandra Bašić - Hrvatini s FDV pravi, da ne gre za strokovno analizo, ampak za politično oceno, ki naj je svet za radiodifuzijo ne bi delal. Član tega sveta Darko Brlek dokumenta ni podprl, saj je prepričan, da gre za politično oceno, problematična pa je tudi strategija razvoja radiodifuzije na Slovenskem, ki temelji na tej oceni.

Po njenem se dokument ukvarja s preteklostjo in ideološkimi ocenami, najbolj pa bode v oči prav ocena položaja v medijih in o medijskih delavcih, s katerimi svet bistveno posega v medijsko politiko. Prav tako ni razvidno, na kakšnih raziskavah in analizah temelji tako obsežna ocena, opozarja Bašić-Hrvatini.

Od sedmih članov sveta sta proti dokumentu glasovala dva, nam je včeraj povedal eden od njiju, Darko Brlek (sicer predsednik odbora za kulturo pri LDS), ki je predložil ločeno mnenje. Dokument je po njegovem prepričanju "politični zmazek", ki ne temelji na strokovnih analizah. Vlada pa prek sveta za radiodifuzijo steguje lovke po medijih in išče načine, kako bi vplivala nanje in jih uklonila političnim željam.

Svet za radiodifuzijo v skladu z zakonom o medijih pripravlja oceno stanja enkrat na leto in jo predloži v obravnavo pristojnemu odboru državnega zbora za kulturo, šolstvo in šport, ki ga vodi poslanec SDS Branko Grims. Toda pri prebiranju dokumenta se zastavlja vprašanje, ali gre res le za oceno, saj vsebuje priporočila za spremembe zakonodaje.

Svet tako predlaga ukinitvev medijev posebnega pomena (to so lokalni, regionalni ter študentski radijski in televizijski programi, ki se financirajo tudi iz proračuna) ter ustanovitev takšnega števila pokrajinskih radijskih in TV-postaj, ki se bo skladalo s prihodnjimi pokrajinami. Do nameravanega ukinjanja programov posebnega pomena je bil včeraj kritičen tudi predsednik gospodarsko-interesnega združenja lokalnih in regionalnih radijskih postaj Marjan Potočnik. Kot zatrjujejo naši sogovorniki, je tudi v interesu lokalnih radijskih in TV-postaj, da se sprejme ustrezna strategija razvoja radijskih in televizijskih programov. To je že pred skoraj letom dni pripravila Agencija za pošto in elektronske komunikacije (APEK), vendar pa svet o njej sploh še ni odločal, nam je povedal namestnik direktorja te agencije Miha Krišelj.

Dokument je dostopen [na tem mestu](#).

[Reporter bo izdajala »Prava smer d.o.o.«](#)

25.04.2008 ob 13:56

Reklamiranje novega tednika Reporter, ki prihaja iz RTVS in še kje, se nadaljuje, zgodba z magovci pa je [že prehitela pozornost](#), ki jo posvečajo npr. novinarski peticiji. Šurla iz kazenske kolonije, kot ji pravi, odhaja na svoje v Reporter, ki ga bo izdajala enigmatična Prava smer d.o.o.:

Reporter ne bo samo politični tednik, saj je njegova programska zasnova zastavljena širše. Šlo bo za splošno-informativni tednik, ki bo objavljaj zanimive zgodbe z različnih področij. Poseben poudarek bomo dali tistim temam, ki so v drugih medijih zapostavljene. K sodelovanju bomo povabili znane in ugledne kolumniste, jedro novinarske ekipe pa bomo sestavljali zdaj že bivši novinarji Maga. S konkurenco se ne bomo obremenjevali. Verjamemo pa, da se bo konkurenca obremenjevala z nami in da nam bodo poskušali, kar nekateri očitno v strahu že počno, metati poletna pod noge. Reporter bo avtonomen, neodvisen in profesionalen medij ter zavezan izključno javnosti. Izdajalo ga bo podjetje Prava smer d. o. o., izhajal bo ob ponedeljkih na 100 straneh revijalnega formata, prva številka pa bo zagledala luč sveta 19. maja 2008.

[Celoten članek na MMC RTVS.](#)

Na MMC RTVS znova anketni zmagovalec Janša in SDS

27.04.2008 ob 10:56

MMC RTVS naj bi [po pisanju Dnevnika](#) bil tarča še enega organiziranega prirejanja rezultatov ankete o priljubljenosti politikov. Novinarja Blaž Mazi in Meta Roglič predvidevata, da je glede na kratek čas in predvsem imena, ki so nenadoma postala zmagovita, avtorje priredbe glasovanja treba iskati v vrstah SDS. Navzlic temu, da vladajoči koaliciji ne gre slabo in da so volitve še zelo daleč. Na tem blogu smo že nekajkrat pisali o manipuliranju (ali vsaj vnemi klicateljev) anket [v oddaji Vroči stol](#), ali [v oddaji Ime tedna](#) na Valu 202 ali [na portalu Žurnal24](#). Dnevnikova novinarja o zadnji manipulaciji pišeta takole:

Rezultati mesečne ankete na spletnem portalu MMC RTV Slovenija, v kateri so bralci izbirali najboljšo vlado, so se v ponedeljek, 21. aprila, ob 20. uri glasili: najboljši premier doslej Janez Drnovšek, najboljši obrambni minister Karl Erjavec, najboljši minister za gospodarstvo Matej Lahovnik, najboljši minister za zdravje Dušan Keber in najboljši minister za znanost Rado Bohinc. Rezultati iste ankete 21. aprila ob 23. uri, ko se je glasovanje končalo (trajalo je od 1. aprila): najboljši predsednik vlade Janez Janša, najboljši obrambni minister Janez Janša, najboljši minister za gospodarstvo Andrej Vizjak, najboljša ministrica za zdravje Zofija Mazej Kukovič, najboljša ministrica za znanost Mojca Kucler Dolinar. Tik pred zaključkom je namreč nastal pri glasovanju pravi naval.

Rezultati tritedenske ankete na spletnem portalu MMC RTV Slovenija, v kateri so izbirali najboljšo vlado, so se v zadnjih treh urah korenito spremenili, in sicer so sedanji premier in nekateri ministri prehiteli do tedaj vodilno bivšo garnituro.

Medtem ko je v treh tednih v anketi sodelovalo okoli 1100 obiskovalcev (glasovanje je bilo mogoče le z registracijo uporabnika), je v zadnjih nekaj urah razmeroma obsežno anketo reševalo 50 oseb. In tako je predsednik vlade Janez Janša za 12 glasov premagal nekdanjega premierja Janeza Drnovška, nekdanji obrambni minister Janez Janša za 19 glasov sedanjega obrambnega ministra Karla Erjavca, minister za gospodarstvo Andrej Vizjak za 17 glasov svojega predhodnika Mateja Lahovnika, ministrica za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Mojca Kucler Dolinar za 24 glasov ministra za znanost v drugi Drnovškovi vladi Rada Bohinca, ministrica za zdravje Zofija Mazej Kukovič pa svojega predhodnika Dušana Kebra za en sam glas. Pri drugih resorjih so imeli sedanji ministri bodisi že tolikšno prednost ali pa so za nekdanjimi ministri toliko zaostajali, da zadnje glasovanje ni moglo več vplivati na njihovo uvrstitev. Tako so iz sedanje vladne garniture zmagali še Dragutin Mate (notranje zadeve), Marjeta Cotman (delo), Vasko Simoniti (kultura), Milan Zver (šolstvo), vsi trije ministri SLS, Janez Podobnik (okolje), Radovan Žerjav (promet) in Ivan Žagar (regionalni razvoj), ter Gregor Virant (javna uprava) med ministrstvi, ki so oziroma delujejo le en mandat. Med bivšimi ministri pa je Mitja Gaspari (finance) premagal Andreja Bajuka, Ivu Vajglu (zunanje zadeve) je sledil Lojze Peterle in šele nato Dimitrij Rupel, minister iz vrst SLS Franci But je bil po tej anketi uspešnejši kmetijski minister kot sedanji minister Iztok Jarc, sedanjega pravosodnega ministra

Lovra Šturma pa je premagala ministrica za pravosodje v Bajukovi vladi Barbara Brezigar (druga je bila Zdenka Cerar).

To glasovanje je očitno še en kazalec organiziranega vplivanja na rezultate spletnih anket in telefonskega glasovanja. Spomnimo na vrsto dvomljivih rezultatov telefonskih glasovanj v oddaji Vroči stol, po katerih bi na primer Janševa koalicija premagala morebitno Pahorjevo vlado kar za sedemdeset odstotnih točk. Javna skrivnost je tudi, da vplivni gostje oddaje Piramida organizirajo skupine ljudi, ki zanje med oddajo vneto pošiljajo glasove (ob tem pa se lahko zgodi, da je kateri od njih celo izžreban kot dobitnik nagrade, kar se je ob nastopu Boruta Pahorja primerilo njegovemu predstavniku za stike z javnostmi). Najbolj pa je odmevala afera s spletno anketo na portalu dnevnika Žurnal24, ko je na vprašanje, kdo ima prav v sporu med Janezom Janšo in Andrijano Starina - Kosem, Janša dobil kar 115.850 glasov (Starina-Kosmova nekaj več kot 6000), in sicer je z računalnika na sedežu SDS za Janšo prispelo kar 10 glasov na sekundo. V največji vladni stranki so to glasovanje pojasnili z besedami, da so pač "uporabili sistem, ki ga spletna anketa Žurnal24 omogoča".

Po Freedom House svoboda medijev v Sloveniji krepko nazadovala

29.04.2008 ob 21:50

Zadnje [poročilo](#) »Svoboda tiska 2008«, ki jo je Freedom House izdal včeraj:

Slovenia

Status: Free

Legal Environment: 6

Political Environment: 10

Economic Environment: 7

Total Score: 23

The Slovenian constitutional and legal system guarantee freedom of the press and these rights are largely protected in practice. That said, the relationship between the media and the government grew tense throughout the year and journalists accused the government of indirect and direct political and economic pressure on the media. Libel remains a criminal offense in Slovenia, although not punishable with jail, but no charges were filed against journalists. The media in Slovenia is diverse and expressed a wide variety of views. The acrimonious relationship between the government and media began in 2005 when the government passed a controversial law that increased government influence on public media outlets. The legislation established a programming council and supervisory board to oversee television and radio networks. The parliament appoints 21 of the 29 council members. Only 2 members of the Supervisory Board are non-government controlled; the parliament appoints 5 members and the cabinet 4 members. As a result of the legislation, several heads of TV and radio broadcasters were replaced. Concerns were raised by media organizations that a 2006 law intended to increase media plurality through the allocation of government funding has led to disproportionate funding going to government-friendly media houses.

While most print media were privately owned, the government owned shares in some companies that were themselves shareholders of large media houses. According to a petition signed by 517 journalists in September – and backed by the European Federation of Journalists – the government used its partial ownership of media houses, business relationships and share holdings to exerted influence over the media. The petition also alleged that the government used its position to weed out editors and journalists critical of the government. There are concerns that the increased government influence led to an increase in self-censorship. The problem is compounded by the fact that freelance journalists do not fit under the current labor legislation, leaving them vulnerable to pressure from media owners. Internet access is unrestricted, with an estimated 62% of Slovenians receiving information online.

Freedom House o svobodi tiska pretežno zamolčan

30.04.2008 ob 08:05

Lani avgusta [smo pisali o relativizaciji poročila](#) Freedom House izpod peresa dr. Matevža Tomšiča:

Stanje demokracije se je gibalo takole: 2004 = 1.75, 2005 = 1.68, 2006 = 1.75, 2007 = 1.82, pri čemer je treba vedeti, da indeks opisuje stanje za prejšnje leto. Kot vidimo, se je indeks poslabšal za 0.07 točke, drži pa, da je bil slabši pred letom 2002. Indeks avtonomije medijev je bil konstanten do leta 2004, tj. 1.75 točke, a se je drastično znižal kasneje. Sledila je ocena 1.50 za leto 2005 (torej stanje 2004), leto kasneje je zrasla na isto vrednost (1.75) in v letu 2007 na 2.0 točke.

O Freedom House in njihovem poročilu smo pribeležili kar nekaj zapisov (vsi dostopni v iskalniku na tej strani), pisali smo o [manipuliranju dr. Matevža Tomšiča, o poročanju o vmešavanju vlade, politični zlorabi poročila](#), in podobno.

Letošnji skupni indeks svobode tiska je nesporno padel, na tem blogu že objavljeno [poročilo za Slovenijo o svobodi tiska](#) ni prav nič vzpodbudno, 46. mesto še manj. Zanimalo nas je, kakšni so odmevi na poročilo v slovenskih medijih. Zaenkrat smo zasledili le [zapis STA](#) (Matkurja), za primerjavo [sicer pretežno povzeto poročilo na MMC RTVS](#), in še nekaj manjših elektronskih povzetkov. Druge novice nismo zasledili.

Novica STA je spodaj, opozoriti velja njeno tendenco, da stanje v Sloveniji prikaže v kontekstu globalnega nazadovanja svobode medijev, da politične ambicije oblasti prikaže kot »zajedljiv« odnos med mediji in njo (skratka kot nekakšen privatni spor), da skratka minimizira objektivno vrednost nazadovanja:

*Freedom House: Svoboda medijev nazaduje; Slovenija na 46. mestu
29.04.2008*

Washington, 29. aprila (STA) - Ameriška nevladna organizacija Freedom House v letošnjem poročilu o svobodi medijev po svetu, ki ga tradicionalno objavijo pred svetovnim dnevom svobode medijev 3. maja, ugotavlja, da je svoboda medijev po svetu v letu 2007 nazadovala. Slovenija se je letos kot svobodna država z 23 točkami uvrstila na 46. mesto.

Na prvem mestu sta v letošnjem poročilu z devetimi točki Finska in Islandija, tretje mesto pa si z desetimi točkami delita Danska in Norveška. Zadnje tri države na seznamu so z zbranimi 96, 97 in 98 točkami Turkmenistan, Mjanmar in Severna Koreja.

Poročilo Freedom Housea hkrati opozarja na izboljšanje stanja v regijah, kjer je svobode doslej bilo še najmanj: na Bližnjem vzhodu in severni Afriki. Na splošno poročilo ugotavlja, da se morajo novinarji v skoraj v vseh regijah sveta boriti za svoje delo v okoljih, ki postajajo vedno bolj sovražno nastrojena. Nazadovanje svobode

medijev, tako v državah z avtokratskim režimom in v državah z uveljavljeno demokracijo, pa je trend, ki ga je moč opaziti zadnjih šest let, še opozarja Freedom House.

"Pri vsakem koraku naprej glede svobode medijev sta bila storjena dva koraka nazaj," opozarja izvršna direktorica Freedom Housea Jennifer Windsor in dodaja, da "če je svoboda medijev v zatonu, je to zlovešče znamenje, da bodo kmalu sledile omejitve tudi pri drugih svoboščinah".

"Kljub temu novinarji v mnogih državah premikajo in prestopajo meje, izražajo zavezanost in pogum proti velikim neenakostim in priča smo velikemu globalnemu toku informacij, kot ga še ni bilo," je še dejala.

Med 195 državami je 72 držav ali 37 odstotkov dobilo oceno kot svobodne, delno svobodnih je 59 držav (30 odstotkov), nesvobodnih pa 64 držav ali 33 odstotkov. Slovenija je v letošnjem poročilu zbrala 23 točk in se kot država, kjer so mediji svobodni, uvrstila na 46. mesto, skupaj s Španijo, Surinamom, Trinidadom in Tobagom ter Vanuatujem. Lani je Slovenija zbrala 21 točk in pristala na 39. mestu. Pred Slovenijo so se letos na 40. mesto z zbranimi 22. točkami uvrstili Belize, Ciper, Dominika, Francija, Latvija in Slovaška. Točko več kot Slovenija (24 točk) pa sta zbrali Grenada in Poljska in pristali na 51. mestu.

Glede Slovenije Freedom House v svojem poročilu ugotavlja, da "slovenski ustavni in pravni sistem zagotavljata svobodo medijev, čigar pravice so dejansko v veliki meri zaščitene". "Odnosi med mediji in vlado so med letom postali napeti in novinarji so obtožili vlado neposrednega in posrednega političnega in gospodarskega pritiska na medije." "Zajedljiv" odnos med vlado in mediji pa se je po navedbah Freedom Housea začel leta 2005, ko je vlada sprejela "sporni zakon", ki je omogočil večji vladni vpliv na javne medije, je zapisano v poročilu, ki tudi omenja peticijo slovenskih novinarjev proti cenzuri, ki jo je podpisalo 517 novinarjev. "Obstajajo bojazni, da je povečan vladni vpliv vodil do večje samocenzure. Temu je potrebno dodati dejstvo, da svobodni novinarji niso del sedanje delavske zakonodaje, kar jih dela ranljive za pritiske lastnikov medijev. Dostop do svetovnega spleta je brez omejitev. Ocenjuje se, da 62 odstotkov Slovencev informacije dobi prek svetovnega spleta, je še zapisano v poročilu.

V ZNP ob svetovnem dnevu svobode tiska o nevarni izgubi spomina

3.05.2008 ob 09:47

V ZNP ob svetovnem dnevu svobode tiska opozarjajo na nevarno izgubo spomina, o obvladovanju praktično celotnega dnevnega tiska s strani dveh domačih družb, o tem, da so tri časopisne hiše (Delo, Dnevnik, Večer) povezane z eno politično opcijo, o enakosti ravnanja tistih v prejšnjem »političnem bloku«, ki je tak sistem tudi ustvaril, in trenutnih vladarjev, o tem da je novinarska peticija bila izdelek takšnega sistema, »saj so njeni avtorji zameglili dejansko nevarnost, ki grozi svobodi tiska«.

[Celotno besedilo](#) spodaj:

Ob svetovnem dnevu svobode tiska

3. maj 2008

Ob svetovnem dnevu svobode tiska Združenje novinarjev in publicistov (ZNP) opozarja, da v zgodovini slovenske države sicer še nikoli ni bilo toliko različnih medijev, prostor javne razprave prav tako še ni bil tako odprt, a kombinacija medijev, ki so v državni lasti (javna rtv, tiskovna agencija) in številnih komercialnih medijev v zasebni lasti, ne pomeni nujno, da bodo tisk in mediji opravljalji vlogo, h kakršni so v demokratičnih družbah poklicani, in ne pomeni nujno, da bodo odsevali pluralno strukturo družbe.

Na področju lastništva tiskanih medijev se država sicer ni znašla v položaju, v kakršnem so nekatere nekdanje vzhodnoevropske države, kjer posamične tuje korporacije lastniško obvladujejo vse največje medije. Položaj v Sloveniji, ko praktično ves dnevni tisk (z izjemo brezplačnikov) obvladujeta dve domači družbi, je kvečjemu podoben italijanskemu in kaže, da cilj politikov v tranziciji ni bil zagotoviti pluralne medije, ampak predvsem politično nadzorovane monopole, ki oblasti ne bodo povzročali težav. Poseben problem je tudi v tem, da sta domači gospodarski družbi, ki imata v lasti največje tri časopisne hiše (Delo, Dnevnik, Večer), lastniško povezani z eno politično opcijo, kar predstavlja veliko oviro za svobodo tiska v Sloveniji. Brez pluralnega tiska namreč ne moremo govoriti o svobodi tiska. Tak sistem se je vzpostavil novinarski peticiji navkljub, oziroma - kar je še huje - novinarska peticija je sama izdelek takega sistema, saj so njeni avtorji zameglili dejansko nevarnost, ki grozi svobodi tiska. Združenje novinarjev in publicistov nasprotno, ne vidi večjih razlik pri ravnanju političnega bloka, ki je vladal v preteklosti in je tak sistem tudi ustvaril, in tistih, ki nam vladajo v zadnjih letih in razmer niso hoteli ali zmogli spremeniti. Podobno je pri medijih, ki so v javni lasti, kjer je tudi prišlo le do spremembe vpliva (ker se je zamenjala oblast), sistem pa je ostal enak. Spodbudno je vsaj, da oblast na najvišje upravne ali nadzorne službe v medijih ali v podjetjih, ki jih obvladuje, v zadnjih letih ne imenuje več ljudi iz obveščevalnih služb, ki po poreklu izhajajo iz obdobja vladavine nedemokratičnega enopartijskega sistema, ali pa nekdanjih predsednikov političnih strank.

Združenje opozarja, da že več kot desetletje novinarska skupnost ni uspešna pri kolektivnem dogovarjanju o svojem položaju, za povsem neuspešno se je izkazala

novinarska stavka ob zadnjih volitvah. Slabšanje izobrazbenega, ekonomskega in socialnega položaja novinarjev in urednikov je tveganje za prihodnost slovenskega tiska. Le z znanjem in dobro organiziranostjo lahko mediji opravijo vlogo, ki jo imajo v demokratični družbi.

V tem letu bodo za novinarje in medije preizkušnja parlamentarne volitve, ob katerih se bo pokazalo, ali so servis, ki javnosti s poštenim informiranjem omogoča odločanje ali pa zgolj navijaški soakerji, na kar kažejo nekatere domneve, kako naj bi se položaj medijev v državi po zadnjih parlamentarnih volitvah drastično poslabšal. Takšne ocene so mogoče le ob hudi in za vso novinarsko skupnost nevarni izgubi spomina, kako je bilo s slovenskimi mediji v ne tako davni preteklosti.

*Predsednik ZNP
Peter Jančič*

[DNS ob svetovnem dnevu svobode tiska o posrednem občutku odgovornosti te oblasti](#)

3.05.2008 ob 09:48

DNS ob svetovnem dnevu svobode tiska o oddaljevanju od demokratičnih načel obveščanja, slabših pogojih in delovnih razmerah v medijih, h katerim je pomembno prispevala oblast s svojimi zakonskimi akti, opozorilih mednarodnih institucij, občutku odgovornosti te oblasti, ki se prvič ni posvetila promociji svobode tiska. [Celotno besedilo](#) spodaj.

IZJAVA DRUŠTVA NOVINARJEV SLOVENIJE OB DNEVU SVOBODE TISKA

Leta 1991 je generalna konferenca UNESCO predlagala generalni skupščini OZN, naj 3. maj razglasi za Svetovni dan svobode tiska (resolucija 48/432), za dan, ki vsako leto znova opozarja na temelje svobode tiska oziroma medijev. Generalna konferenca UNESCO je istega leta sprejela resolucijo o "Promociji in razširjanju svobode tiska na svetu", v kateri je poudarjeno, da so svobodni, pluralni in neodvisni mediji osnovna sestavina vsake demokratične družbe. Na ta dan novinarske organizacije po vsem svetu opozarjamo oblasti, naj spoštujejo svojo zavezo svobodi tiska, pa tudi javnost, naj se zave, kakšno vlogo ima svoboda tiska za razvoj in ohranjanje demokracije.

Ob svetovnem dnevu svobode tiska Društvo novinarjev Slovenije, največja novinarska organizacija v Sloveniji z več kot 1400 člani, ponovno opozarja, da se je Slovenija v precejšnjem deležu medijske produkcije in trga informacij oddaljila od demokratičnih načel obveščanja, ki so zapisana v mednarodnih dokumentih, slovenski ustavi in medijski zakonodaji.

Društvo novinarjev Slovenije je v preteklih letih opozarjalo, da bo zaradi slabših pogojev in delovnih razmer v medijih, h katerim je pomembno prispevala oblast s svojimi zakonskimi spremembami ter posrednim in neposrednim posredovanjem v medijskih hišah, slabših ocen postopoma deležna tudi republika Slovenija. Žal se danes to dogaja: mednarodne institucije dajejo Sloveniji vsako leto slabše ocene glede svobode medijev, te ocene pa negativno vplivajo tudi na druge ocene, med drugim na ocene gospodarskega in deželnega tveganja.

S posegi in dopuščanjem posegov ni bila storjena škoda le slovenskim medijev, novinarkam in novinarjev, temveč republiki Sloveniji v celoti. Da se oblast danes čuti odgovorno za svoja dejanja, nam kaže dejstvo, da Slovenija predsedovanja Evropski uniji ni izkoristila za promocijo svobode tiska, pa čeprav so se njene predhodnice prav promociji tega demokratičnega načela vedno posvetile.

Kadar neodvisni medijski nadzor ne deluje, se povečajo možnosti za zlorabo oblasti, korupcijo ter kršitve pravic posameznikov in posameznic.

Neodvisni in samostojni mediji so eden izmed temeljev demokratičnega političnega sistema. Društvo novinarjev Slovenije ob tokratnem prazniku svobode medijev naslavlja na slovensko javnost prošnjo, naj pozorno opazuje dogajanje - ter pomni

zagotovila, ki jih bodo v prihajajoči volilni kampanji dajale politične stranke. Ko so vrata v novinarski prostor namreč tako odprta, kot so v Sloveniji zdaj, se politične stranke - ne glede na to, iz katerega dela političnega spektra prihajajo - temu vplivu težko odrečejo.

Ljubljana, 3. maja 2008

*Društvo novinarjev Slovenije,
Grega Repovž*

Primerjava izjav DNS in ZNP pokaže na manjšo ali večjo kritičnost do oblasti

3.05.2008 ob 10:18

Kratek sežetek značilnosti [izjave ZNP](#) in [izjave DNS](#):

Kritičnost od oblasti. DNS je kritična do aktualne oblasti in vladajočih, ZNP praktično ni kritična. DNS oblast obtožuje poslabšanja, ZNP na nekem mestu ohlapno referira na »enakost« sedanjih in bivših vladarjev.

Zakonodaja in vpliv. DNS jasno govori o zakonodaji, ki jo je sprejela ta oblast, in je pripeljala do slabšanja razmer, ZNP govori kvečjemu o »spremembi vpliva«, sistem je po njihovem ostal enak.

Peticija. DNS presenetljivo ne omenja peticije, ki je s svojo jasno obtožbo 571 novinarjev na račun oblasti in predsednika vlade Janeza Janše s prstom pokazala na krivce za pritiske in cenzuro, ZNP jo omenja, toda v izrazito negativnem tonu. Po njihovem je četrtnina aktivnih novinarjev v Sloveniji podpisala »izdelek (prejšnjega) sistema« in prispevala k zamegljevanju situacije.

Mednarodne institucije. DNS omenja mednarodne institucije (RSF, IPI, EFJ, Freedom House) in njihove ocene o slabšanju razmer pri nas, ZNP tujih odzivov in ocen sploh ne omenja.

Partikularna kritika in hvala. DNS partikularno kritizira oblast, ker se je ta letos odrekla promociji svobode medijev, ZNP partikularno hvali oblast, ker menda več ne nastavlja obveščevalcev:

Spodbudno je vsaj, da oblast na najvišje upravne ali nadzorne službe v medijih ali v podjetjih, ki jih obvladuje, v zadnjih letih ne imenuje več ljudi iz obveščevalnih služb, ki po poreklu izhajajo iz obdobja vladavine nedemokratskega enopartijskega sistema, ali pa nekdanjih predsednikov političnih strank.

Na kratko torej velja, da je DNS kritična od oblasti, ZNP praktično ne, DNS omenja tuje ocene stanja, za ZNP ne obstajajo, ZNP zanika vsebino in pomen novinarske peticije, DNS govori o slabšanju razmer, za ZNP je stanje enako glede na prejšnji sistem.

Spomnimo, da ima šteje DNS čez 1400 članov, za ZNP pa je predsednik združenja za javni medij odkrito priznal, da ne ve, koliko je članov, ustanovnih je 13, za junij 2008 pa obetajo občni zbor. Združenje sicer obstaja od novembra 2007.

O stanju slovenskih medijev ob svetovnem dnevu svobode tiska bolj mimogrede

4.05.2008 ob 17:12

Domači mediji so ob svetovnem dnevu svobode tiska večinoma [povzemali izjavi predsednikov DNS in ZNP](#).

Tu je [poročilo 24ur.com](#), tu je [RTVS](#), tu je [zapis STA](#), tu je [zapis na Delo.si](#) in v Delu (2. stran), tu je [zapis v Večeru](#), ki pa se ukvarja z oceno Freedom House, podano za Črno goro. Spletni Veče je sicer objavil delno poročilo po STA. Drugih objav v pomembnejših medijih nismo zasledili.

Nekaj ugotovitev: noben medij ni, z izjemo izjave dr. Marka Milosavljevića, postregel z nobenim analitičnim ali komentatorskim mnenjem ob svetovnem dnevu svobode tiska ali ob (istočasnem) poročilu Freedom House. Navzlic temu, da se Slovenija uvršča vedno slabše in navzlic alarmantnim ocenam iz tujine, ki bi terjale javno refleksijo.

V dnevniku RTVS so se včeraj izognili zgodbi o tem, da politika in lastniki posegajo v medije in dali raje priložnost sindikalni plati zgodbe, kar je po svoje pohvalno, ne pa nujno. Tiskano Delo je objavilo zgodbo na 2. strani, kar štejemo za ustrezno, tiskani Večer sploh ni objavil vesti [ne o Freedom House](#) ne o svetovnem dnevu, kar štejemo za neustrezno. Edina vestička se nanaša na situacijo s Črno goro na strani Svet.

STA je že v naslovu (povezava zgoraj) dala prednost izjavi Petra Jančiča iz ZNP, deloma pa tudi po obsegu. O značilnostih izjav ZNP in DNS smo sicer pisali [tukaj](#).

Splošen vtis je torej, da dogodka nista bila deležna primerne pozornosti.

[Bivši Magovi novinarji iz suženjstva na inšpektorat za delo, RTVS postaja inšpektorat za Delo](#)

8.05.2008 ob 07:33

Po tistem, ko pet eks Magovih novinarjih napoveduje nov tednik Reporter za 19. maj, so včeraj oddali prijavo inšpektoratu za delo zoper časopisno hišo Delo. Ta jim po njihovih besedah noče zaključiti delovnega razmerja in izročiti delovnih knjižic ([STA via Demokracija](#)):

Kršinar je pojasnil, da se zaradi nezaključenega delovnega razmerja na Delu ne morejo na novo zaposliti pri informativnem tedniku Reporter. Ob tem je dodal, da so jim na Delu povedali, da jim delovnega razmerja ne bodo zaključili, ker to razmerje še ni končano. Kršinar je tudi dejal, da so jim na delovni inšpekciji pojasnili, da enostranska prekinitve delovnega razmerja s strani novinarjev ne predstavlja prekrška, zato jim Delo ne bi smelo zadrževati delovnih knjižic in zavrni prekinitve delovnega razmerja. »Če pa smo Delu naredili kakršno koli škodo, nam morajo to dokazati in podati odškodninsko tožbo,« je poudaril Kršinar. Vendar jim po njegovem prepričanju Delo želi le nagajati. Na časopisni hiši Delo zadeve ne želijo komentirati.

Včerajšnji Odmevi so v sliki in besedi pospremili prihod dobro razpoloženih novinarjev na inšpektorat, o čemer je novinar Boštjan Veselič naredil [tale prispevek](#), poln veselja in inšpiciranja Dela. Na RTVS sicer [zvesto beležijo](#) vse korake ([tale](#) je predzadnji) pred ustanovitvijo Reporterja, v včerajšnjem pa smo izvedeli, da so se novinarji na Delu počutili v suženjskem razmerju in da so skorajda na tem, da za pomoč zaprosijo društvo [Beli obroč](#).

Vmes o enigmatičnem finančnem in [izdajateljskem ozadju Reporterja](#) nismo izvedeli ničesar novega, Igor Kršinar pa [obljublja](#) naslednjo vsebino:

Takega časopisa, kot bo izšel 19. maja, v Sloveniji še ni bilo.

Letno poročilo IPI za Slovenijo ignorirano

9.05.2008 ob 08:44

Zadnje poročilo IPI in SEEMO za Slovenijo za leto 2007 v naših medijih pričakovano ne odmeva in je zamolčano.

Tu je [povezava](#), besedilo, ki omenja vse najbolj odmevne primere pritiskov v časopisnih hišah in novinarsko peticijo, je spodaj.

By the [South East Europe Media Organisation \(SEEMO\)](#)

On 5 March, the editorial independence and existence of Primorske novice was seriously threatened. According to the Slovene Association of Journalists, the appointment of Vesna Humar as acting editor-in-chief, who then went on to carry out some disputed changes to the newspapers personnel, was a violation of internal procedure. Humar was apparently appointed without the approval of the editorial board, a standard step at the publication. In addition, journalists' livelihood's had been threatened for some time through cost-cuts: The Primorske novice management (as at many other media outlets) had been avoiding the stipulations of labour legislation, and, even though they should have offered regular employment, had been directing many journalists into registering as freelancers. Furthermore, even these freelance agreements had come under threat. A series of contract terminations followed, in spite of the fact that the affected journalists had been working for Primorske novice for many years.

On 20 April, the European Federation of Journalists, the Austrian Trade Union of Journalists, the Croatian Journalists' Association, the Trade Union of Croatian Journalists, the Slovene Association of Journalists, the Slovenian Union of Journalists and the Foreign Correspondents Club of Croatia expressed serious concern over the premature recall of two foreign correspondents of the Slovene daily Delo, namely Matija Grah, the Vienna correspondent, and Rok Kajzer, their correspondent in Zagreb. The management also began procedures to cancel the journalists' contracts, citing "incapacity" as the reason.

In their commentaries and opinion articles, both correspondents represented opinions that were frequently different from the official viewpoints of the Slovene foreign ministry. Although arguments for the recall of the journalists centred on negative evaluations of their work, just a day before the recall the public received information that the foreign news editor had been pushed into giving the reporters bad evaluations by the management of Delo.

On 18 May, Peter Kolšek, president of the Executive Committee of Journalists' Working Group at Delo, and Mija Repovž, president of the Executive Committee of Delo's Union of Journalists, received a written warning. A termination of their working contracts was not ruled out.

Danilo Slivnik, president of Delo's management board, claimed that a protest statement that the journalists' organisations issued on April 20 criticising the management's stance towards Grah and Kajzer was to blame for the difficulties the two reporters were now facing.

According to Slivnik, the protest reflected unfavourably on Delo's management and editor-in-chief, damaged the moral reputation of the publishing house and the newspaper, and harmed the company financially. The signatories of the protest had therefore allegedly violated Article 35 of the Employment Relations Act, which states that employees should restrain themselves from all actions that damage the company either financially or morally, or that could harm its business interests.

On 9 June, the director of Radio Slovenija, Vinko Vasle, dismissed Nataša Štefe, a regular member of the editorial board of Val 202 radio station who had been working as a journalist and presenter for four years. Her contract was ended due to a statement she had made on the morning programme of Val 202 that referred to a "Youtube" clip depicting the Prime Minister, Janez Jansa, as a dog. Vasle deemed the reference "unacceptable." However, editor-in-chief of Val 202, Mirko Štular, did not agree with the directors' assessment, and offered his resignation. Following a meeting with the editorial board, who supported Štefe and their editor-in-chief, Vasle withdrew the decision to terminate Štefe's contract.

The Executive Committee of the Slovene Association of Journalists protested in July at the appointment of Borut Meško as editor-in-chief of the Slovene Press Agency, regardless of a vote of no-confidence by the journalists' collective. The Committee also drew attention to the questionable decision by the Government of the Republic of Slovenia to appoint Alenka Pavlin as the Acting General Manager, who until then had worked as a PR consultant in the prime minister's office.

In August, IPI and its affiliate SEEMO expressed concern at possible political pressure on the Slovenian media. One of these concerns centred on rumoured government exploitation of business relationships with companies that have financial holdings in a range of media organisations.

According to information provided to IPI and SEEMO, there appeared to be a growing number of instances where journalists critical of the current government claimed to be experiencing pressures that they had not faced before, ranging from the non-publication of commissioned articles to unexpected dismissals. To quote one example, respected Middle East correspondent for the Delo, Barbara Surk, felt forced to leave the newspaper after having her salary reviewed and reduced to a level that was unrealistically low. Problems were also experienced at other periodicals, such as the daily Vecer, where journalists began to keep what they termed a "bunker" of government critical articles that their editor's declined to publish, and at the weekly news magazine Mladina, reports surfaced of sudden cuts in advertising from state-run companies.

The growing problems in the Slovenian media environment came to international attention with the publicising of the so-called "Petition Against Censorship and

Political Pressures on Journalists in Slovenia". Signed by over 430 domestic journalists, the petition was sent to the heads of state, prime ministers and parliamentary speakers of all EU member states. Following the petition, IPI sent a fact-finding mission to the Slovenian capital, Ljubljana, in November, to discuss the claims made in the petition with members of the Slovenian media. The contents of the mission's report remain confidential, although IPI publicly called for (as it had before) the establishment of an independent commission to investigate the claims made. IPI stated that, should no progress have been made in the establishment of such a commission by the end of year, a high-level mission would be sent to Slovenia in 2008 to meet with high-ranking politicians.

Markeš o pritiskih nase in časopis Delo

12.05.2008 ob 07:22

[Celoten komentar](#) odgovornega urednika Janeza Markeša v sobotnem Delu, spodaj odlomek:

Ta teden sem kot urednik premieru poslal deseto pismo (priporočeno s povratnico) in ga pozval, naj dokaže trditve, da je urednik Dela »odkrito zapisal, da podpira SD in g. Pahorja. Takšna je tudi usmeritev tega časopisa.« Te trditve je izrekel 15. novembra lani v pogovoru na nacionalni televiziji, naslednjega dne na istem mestu je nadaljeval tezo o cenzuri na Delu, hkrati pa začel agresivno vojno s tistimi, ki imajo Delo v lasti. Predsedniku do danes ni uspelo predložiti dokazov, tudi opravičiti se ni zmoget, februarja pa mi je tiskovni predstavnik vlade Valentin Hajdinjak poslal kopijo članka Zlovešče pasti tretjih poti, s pripisom: »Predlagam, da si ga ponovno skrbno preberete in videli boste, da so besede, ki jih je izrekel premier, utemeljene.« Prebral sem torej spet članek, ki sem ga sicer sam napisal, in pri najboljši volji v njem nisem mogel najti dokaza, da je urednik »odkrito zapisal, da podpira SD in g. Pahorja« in da je »takšna tudi usmeritev tega časopisa«.

Z zelo podobnim primerom sem se srečal 18. aprila 2007, ko me je nekdanji predsednik vlade Anton Rop obtožil korupcije pri »Janševem prevzemu Dela«, uporabljal je celo najnižje izraze kot »dvoličnež« in »ceneno trobilo vladajoče politike«. Tudi njega sem pozval, naj dokaže, kar je zatrdil, in tudi on se je po javni predstavi zavil v črn molk. Petindvajsetega julija lani sem mu javno napisal, da je politik, ki laže, in ga pozval, naj me zaradi te ugotovitve toži. Poanta dogodka je bila bizarna: človek, ki je obračal in odločal o milijardah evrov javnega denarja, je finančne korupcije obtožil človeka, ki nikoli ni odločal čem podobnem in je živel od novinarskega dela. Toda pri Ropu se je stvar s tem končala, z Janšo pa se je šele začela.

Prav ta teden sem od »Janševega« Slovenskega tednika (podpisal se je Jernej Novak) prejel kup vprašanj o svojih stanovanjskih problemih, namigujoč na nepravilnosti in na lažno visoko plačo (19.500 evrov!!!), ki jo je poprej lažno objavila (tudi »Janševa«) Demokracija. Če skrajšam misel, brezplačnik Andreja Lasbaherja, ki vsak teden izide v 375.000 izvodih, ki se napaja iz davkoplachevskega denarja, ki obrača milijone evrov nezasluzenega denarja, bi rad diskvalificiral nekoga zaradi plače in stanovanja. Politik, ki nikoli ni dokončno in argumentirano pojasnil trgovine z orožjem in skozi katerega roke so šli milijoni evrov javnega denarja, si upa zlahka izrekati laži, zato me ne bi začudilo, da si upa naročati tudi diskvalifikacije.

Toda poanta je še drugje. Vojno stanje in logika sovražnosti, ki jo je predsednik vlade in Evropske unije vzpostavil v enem mandatu, imata svoje posledice. Janša se seveda ne moti v vseh argumentih, ki jih postavlja proti svojim tekmečem ali nasprotnikom, čeprav je skrajno nepošteno, da pri tem zamolči svojo vlogo, brez katere takšno stanje ne bi bilo mogoče. Toda vzpostavil je razmere, ki ga bodo zelo verjetno pokopale, tudi če na volitvah ne bo poraženec. Z lažjo je iz steklenice izpustil duha laži, podtikanja, manipulacij in maščevanja.

V prvem valu demokratizacije je Sloveniji vzelo deset let, da ga je umirila. Mediji so bili lakmusov papir te demokratizacije, tako kot so zdaj lakmusov papir manipulacije.

Nova revija bi izdajala dnevnik in tednik

12.05.2008 ob 23:30

Sodeč po zapisih novinarjev Maga in Mladine je Založba Nova revija že februarja letos v razvid medijev vpisala štiri nove medije:

Dnevnik Slovenski telegram

Spletni dnevnik Slovenski telegram

Tednik Telegram

Spletni tednik Telegram

Glede na »telegramsko« naravo naslovov in nekatere druge okoliščine ni jasno, ali bodo omenjeni mediji res zaživel, od vpisa v razvid do dejanskega začetka opravljanja dejavnosti namreč sme miniti le pol leta. Vpisani lastniki medijev z več kot 5 odstotnim deležem so protagonisti iz Nove revije, ki so pretežno bili kritični in nezadovoljni z medijsko situacijo: Drago Jančar, Peter Jambrek, Niko Grafenauer, Janez Bernik, Jaroslav Skrušny, Drago Bajt, vsak z več kot 10 odstotki deleža. Glavna pobudnika sta, glede na javno izrečene misli o slovenski medijski krajini in njene zatonu, Jančar in Jambrek.

Očitno je ideja po prijavi v razvid medijev nastala v času pisma podpore Silvestru Šurli in dogodkov na Magu, stališča nekaterih avtorjev smo že pribeležili ([zapisi o Jančarju](#) na tem blogu, [zapisi o Jambreku](#)).

»Medijska pobuda« novorevijašev je indikativna iz več razlogov. Prvi je ta, da gre za intelektualni krog podpornikov trenutne oblasti in njegovo ideološko jedro. Drugi je ta, da se je njihova akcija začela natanko v trenutku poloma političnega nadzora nad Delom, pred tem ne. Tretji je ta, da je velik del ideoloških fantazmagorij, ki jih gojijo o politični realnosti, vezan na domnevno kronično izkrivljene medijske podobe, o čemer so, prav tako po izgubi nadzora nad Delom, mesec nazaj pisali v [posebni izdaji revije Dignitas](#).

Glede na ustanovitev [Reporterja](#) ni jasno, kako daleč je projekt, kako je povezan z bližajočimi volitvami in s kakšnim denarjem bodo pri Novi reviji v pogon spravili svoje napovedane načrte.

[V Vročem stolu znova evforično za »vojnega junaka«](#)

12.05.2008 ob 23:48

Navzlic [preštevlnim kritikam](#) o anketnih manipulacijah v oddaji Vroči stol, ne le s strani klicočih, v njej očitno ne morejo brez Janeza Janše. Tudi današnja oddaja, posvečena koncentraciji lastništva v Pivovarni Laško in [nedavnemu nakupu družbe Kolonel](#), je minila v duhu povelečevanja heroizma predsednika vlade.

Ne le, da je neizbežna asociacija nanj, ta mora biti pozitivna. Na piedestal so ga postavljali že z vprašanjem za gledalce:

Ali je Janez Janša izgubil vojno proti tajkunom?

Rezultati junaka vojne so bili predvidljivi in nekako v pričakovanih odstotkih:

Ne 78,8 %

Da 21,2 %

N=1996

Povedano drugače: znova je Janšo podprlo vsaj (okoli) 80 odstotkov klicateljev. Tudi če ne gre za [režijo](#), je retorika vprašanja jasna: vojn se pač ne spodobi izgubljati, še zlasti ne, če so heroji pravi.

Nekaj izjav gostov iz oddaje [v zapisu Financ](#).

Na Voduška očitki o pristranosti iz krogov SLS

15.05.2008 ob 16:11

Že v Odmevih 11. maja 2008 smo slišali očitke RTVS na račun pristranosti glede poročanja o stranki SLS, ki jih je Franc Zagožen omenil novinarki Rosviti Pesek (ta se mu je za kritiko celo zahvalila!). Danes pa se je dr. Aleš Primc, urednik zbornika Slovenska kmečka zveza, ob njeni 20. obletnici, očitno z žegnjem stranke obrnil na javnost s [temle](#) pismom (povzemamo po Vesti), kjer novinarju Vladimirju Vodušku očita zmanjšano pozornost ob poročanju iz akademije ob 20 obletnici ustanovitve SKZ in pretirano pozornost prispevku o lastniških razmerjih Pivovarne Laško in Bošku Šrotu. Spodaj je odlomek.

Slovenska nacionalna radio in televizija sta temu dogodku posvetila sicer primerno pozornost, vrhunec prav gotovo predstavlja odličen dokumentarni film Rosvite Pesek o Ivanu Omanu, kmetu iz Zminca, prvemu predsedniku Slovenske kmečke zveze, ki je bil prikazan v nedeljo zvečer in je izjemno dobro povzel čas in vlogo Ivana Omana v njem. Zato toliko bolj čudi to, kar si je njen sodelavec Vladimir Vodušek privoščil ob poročanju iz akademije ob 20. obletnici ustanovitve Slovenske kmečke zveze v Unionski dvorani 11. maja 2008. Vodušek očitno ni razumel, o kakšni obletnici naj bi poročal ali pa je, kar bi bilo še slabše, namerno želel omalovaževati pomen dogodka.

O skladnosti prispevka Vladimirja Voduška s temeljnimi novinarskimi načeli naj presojuje njegovi poklicni kolegi. Sam želim opozoriti na njegovo nekorektnost in žaljivost do ustanoviteljev Slovenske kmečke zveze, tako tistih, ki so bili navzoči na obeležitvi, kakor tistih, ki zaradi starosti, bolezni ali drugih razlogov niso mogli biti navzoči. Vladimir Vodušek je namreč namesto poročila s te prireditve pripravil prispevek o vplivu lastniških razmerij v Pivovarni Laško na Slovensko ljudsko stranko. Vprašam se le eno – ali je res moral zlorabiti to častivredno obletnico in prireditvev oz. ali res ni mogel najti časa za poročanje o tej zadevi na mestih kamor take teme pašejo.

[Delo bi tudi Reporter](#)

15.05.2008 ob 16:12

Novinarji novega tednika Reporter, ki bo izšel v ponedeljek, opozarjajo, da jih skuša lastnik Pivovarne Laško Boško Šrot zaustaviti. Časopisna hiša Delo je namreč nekaj dni za tem, ko so omenjeni novinarji javnost obvestili, da ustanavljajo Reporter, na urad za intelektualno lastnino vložila vlogo za registracijo blagovne znamke Reporter.

Kot je sporočil novinar novega tednika Nenad Glucks, jih skuša Boško Šrot, "razkriti lastnik skupine Pivovarne Laško" in s tem tudi njihovega prejšnjega delodajalca Dela zaustaviti pri izhajanju Reporterja. "Potem, ko smo še kot novinarji tednika Mag v okviru Dela doživeli grobe posege v novinarsko avtonomijo in poskuse vmešavanja v uredniško politiko od predstavnikov Šrota v nadzornem svetu Dela Andrijane Starine Kosem in Stojana Zdolška, smo se odločili zapustiti to časopisno hišo," so zapisali v sporočilu za javnost.

[Celotno poročilo STA](#) (via Matkurja).

[Varuhinja proti delodajalcem in v bran Magovim novinarjem](#)

16.05.2008 ob 06:39

Varuhinja človekovih pravic Zdenka Čebašek-Travnik je v dopisu nekdanjim novinarjem Maga, ki menijo, da jim uprava časopisne družbe Delo onemogoča novo zaposlitev, zapisala, da so ravnali pravilno, da so o zadevi obvestili inšpektorat za delo. "Pričakujemo, da bo to zadevo obravnaval in ukrepal v skladu s svojimi pristojnostmi," je še dodala.

Čebašek-Travnikova je v dopisu še opozorila, da so pristojnosti varuha človekovih pravic omejene na posredovanje v primeru kršitev, storjenih s strani državnih organov, organov lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil. "Zoper delniške družbe tako ne moremo posredovati," je dodala.

Varuhinja je nekdanjim novinarjem Maga še odgovorila, da se s strinja z njimi, "da v pismu opisano ravnanje delodajalca ni pravilno". "Zato ste ravnali pravilno, da ste o zadevi obvestili Inšpektorat RS za delo," je poudarila.

[Celoten članek na Delo.si.](#)

Novinarji RTVS zaskrbljeni zaradi morebitnega političnega pritiska zaradi ministrovega soglasja k napredovanju

16.05.2008 ob 06:40

Z novelo zakona o plačnem sistemu so nezadovoljni tudi novinarji RTV Slovenija, saj naj bi ta omogočala politične pritiske.

12. člen novele zakona o sistemu plač predvideva, da mora za vse uslužbence v javnem sektorju, ki so premeščeni ali izredno napredujejo za pet plačnih razredov, soglasje podati pristojni minister. V primeru novinarjev je to minister za kulturo, to pa je sprožilo vprašanje, ali bo tako omogočen politični pritisk. To možnost je že zanikal minister za javno upravo Gregor Virant.

Predstavnica sindikata novinarjev Ida Kogej je zato že napovedala, da bo vložila amandma s predlogom, da za napredovanje dajeta soglasje programski ali nadzorni svet RTV-ja. "Gre za neodvisnost novinarskega dela in tisto neodvisnost, ki je ustavno posebej varovana zato, da zagotovi objektivno obveščenost državljanov," je dejala.

Glede amandmaja pričakuje, da bo sprejet. Zanj mora glasovati večina od 27 sindikatov javnega sektorja.

[Članek je objavil MMC RTVS.](#)

V Liberalni akademiji v podporo Reporterju in proti pobalinstvu v medijih

17.05.2008 ob 20:28

Društvo Liberalna akademija in dr. Darko Štrajn sta podala izjavo za javnost glede stanja medijskega pluralizma in težav, ki spremljajo izdajanje tednika Reporter:

Ljubljana, 17. maja (STA) - Izvršni odbor Liberalne akademije (LA) je v današnji izjavi za javnost podprl izdajanje novega tednika Reporter, ki ga ustanavljajo nekdanji Magovi novinarji, "saj res ne vidimo razloga, zakaj bi ga moral nekdo omejevati". "Pobalinsko ravnanje" okoli Reporterja LA označuje za še en korak nazaj v svobodi medijev.

"V Liberalni akademiji z ogorčenjem spremljamo zadnje dogodke okoli ustanovitve in zagona novega tednika Reporter, ki naj bi izšel te dni," je v izjavi za javnost zapisal predsednik LA Darko Štrajn. Kot opozarjajo nekdanji Magovi novinarji, jih želi lastnik Pivovarne Laško Boško Šrot zaustaviti s tem, ko je časopisna hiša Delo na urad za intelektualno lastnino vložila vlogo za registracijo blagovne znamke Reporter. Takšne igrice v peskovniku so po mnenju Liberalne akademije "logično in smiselno nadaljevanje kapitalsko-političnih ambicij po hegemonizaciji medijskega prostora, le da se je perspektiva zdaj obrnila v drugo smer".

"Če smo v Liberalni akademiji tri leta intenzivno opozarjali na nevzdržno nižanje standardov medijske avtonomije, na politične pritiske, primere cenzur, posameznih šikaniranj in suspenzov novinarjev, ki jih je operativno vodila novinarsko-politična klika bolj ali manj v skladu z željami gospoda Janeza Janše, smo zdaj, po nehoteni izgubi monopola v časopisni hiši Delo zaradi konflikta v prej prijateljski navezi Janša-Šrot, priča nekakšnim protiudarcem, ki pa se bo svoji vsebini in dimenzijah v ničemer ne razlikujejo od pustošenja po medijski krajini, ki ga je s svojim stampedom uprizorila in delno še uprizarja vladajoča oblastniška garnitura," je poudaril Štrajn.

"Četudi si nekateri Magovi novinarji v naših očeh ne zaslužijo posebne moralne dignitete, zaradi svojega političnega pedigreja in vloge, ki so jo nazadnje odigrali pri (tudi) Magovem političnem 'prevzemu' Dela, pa dogodki okoli reverznega proti-prevzema Maga, domnevno iz protijanšističnih političnih centrov moči, pričajo o istih metodah," meni Štrajn.

Predsednik LA tako poudarja, da želijo dosledno povedati, podobno kot so to storili v primeru izvolitve novega odgovornega urednika Maga že v izjavi z dne 7. januarja 2008, da so šikaniranja Magovih novinarjev nedopustna, da je ravnanje Dela, delodajalca, ki jim onemogoča novo zaposlitev, oblika pritiska in da je zadnji dogodek v tej smeri, "nagajanje" glede registracije blagovne znamke Reporter, že kar na ravni pobalinskega obračunavanja. Vse to so za Liberalno akademijo dokazi, da smo v Sloveniji še daleč od medijskega pluralizma, zato podpirajo izdajanje tednika Reporter, saj res ne vidimo razloga, zakaj bi ga moral nekdo omejevati.

"Največkrat se ne strinjamo s stališči omenjenih novinarjev, toda želimo imeti razmere, v katerih bo vsakomur dopustno izreči svoje mnenje in izdati svoj časopis. V

tem želimo biti drugačni od civilne družbe, ki se ji ni zdelo vredno oglasiti v primeru političnih pritiskov sedanjega premierja in so celo aktivno sodelovali pri napadih na denimo novinarsko peticijo. Oglašajo se le zdaj, ko so ogroženi nekateri 'naši mediji'. Zadnji dogodki, kot tudi razkritja okoli lastniških koncentracij v nekaterih slovenskih podjetjih, nam vlivajo strah in dokazujejo, da se iz številnih svaril domačih in tujih strokovnih organizacij nismo naučili ničesar. Avtonomija medijev je zdaj, le nekaj mesecev pred volitvami, na enaki preizkušnji, le politični in kapitalski botri ter njihovi apetiti so se razmnožili," sklene Štrajn.

[Celoten članek STA](#) (via Matkurja).

Namesto dve članov uprave Večera direktor in odgovorni urednik v eni osebi

19.05.2008 ob 18:43

V slovenskih medijih je po novem mogoče vse. Včeraj ste bili zavarovalničar, danes ste direktor medijske hiše, jutri ste odgovorni urednik. Ali še boljše: vse skupaj.

Finance:

Z nasprotnim predlogom 20-odstotnega delničarja TVM (ta velja za začasnega lastnika za družbe okoli Pivovarne Laško) lastniki Večera niso razširili uprave na dva člana, temveč direktorju Urošu Skuhali s spremembo statuta dodelili še uredniško funkcijo. Informatik Skuhala je v Večer sicer prišel 1. decembra lani z mesta izvršilnega direktorja za trženje pri Zavarovalnici Maribor, ko je bil odstopljen Milan Predan. V ozadju njegovega imenovanja naj bi bila prva nadzornica Dela Andrijana Starina Kosem, sošolka s študija MBA. Spremenjen statut pomeni tudi konec urednikovanja Tomaža Ranca, ki je na Večer iz RTV Slovenija prišel leta 2006.

STA (via Delo.si):

Skupščina mariborskega Večera je na današnji skupščini podprla predlog spremembe statuta, s katerim združuje funkciji direktorja in odgovornega urednika v eni osebi, uvaja pa tudi funkcijo namestnika direktorja. Tako bo, če bodo to potrdili nadzorniki, po novem direktor Večera Uroš Skuhala tudi odgovorni urednik mariborskega časopisa.

Lastniki družbe, največji je podjetje Delo s skoraj 20-odstotnim deležem, sledijo Fimes in TVM (s po 19,93 odstotka) in družba za investiranje Rig (19,38 odstotka), so tudi podelili razrešnico upravi in nadzornemu svetu za leto 2007. Poleg tega so potrdili tudi predlog sklepa, da se lanski bilančni dobiček v višini 425.503 evrov pusti nerazporejen.

Kot so po skupščini sporočili iz Večera, odločitev o združitvi funkcije direktorja in odgovornega urednika temelji na primerjalni ureditvi nekaterih zasebnih gospodarskih družb, ki izdajajo medije, kjer je direktor hkrati odgovorni urednik medija. Takšno ureditev poznajo nekatere družbe v Sloveniji in tudi v tujini, poudarjajo v Večeru.

Direktor ČZP Večer Uroš Skuhala je v sporočilu za javnost zapisal, da bo v primeru, da mu bo nadzorni svet ponudil mesto direktorja in odgovornega urednika Večerovih edicij, ta predlog sprejel, za svojega namestnika pa bo imenoval zdajšnjega odgovornega urednika Večera Tomaža Ranca, ki bo hkrati tudi namestnik direktorja.

»Vrnitev odpisanih« v Reporterju

20.05.2008 ob 09:36

Izšel je nov tednik Reporter (naši zapisi [tule](#)), že prva številka pa na naslovnici obeta novo-stare konture paranoičnega žurnalizma, ki ga gojijo njegovi protagonisti. Vsenavzoči boter Milan Kučan, ki obvladuje vse niti in seveda vso politično levico. Dokazov nobenih.

O izidu brez zadržkov [poročča Delo](#) (v spletni in tiskani izdaji), celo z delnim citatom zanje zelo »obremenilne« [izjave Liberalne akademije](#). V Večeru, recimo, zapisa nismo zaznali.

Revijo Reporter, ki bo izhajala vsak ponedeljek in bo po napovedih obsegala sto strani, izdaja doslej neznano podjetje Prava smer, ki ga vodi nekdanji poklicni nogometaš Boštjan Kreft. Ta ima v lasti tudi podjetje Kandela, ki je registrirano na istem naslovu kot več podjetij v lasti direktorja Dela Revij Mateja Raščana. ([Dnevnik.si](#))

Kreft [zagotavlja, da je stoprocentni lastnik](#), skupaj s Šurlo pa, da ju vodijo le tržni nameni in da za projektov ni političnih centrov moči, pa tudi skritih lastnikov ne.

Pri Reporterju [ne bo političnih pritiskov](#), deležni bomo [le profesionalizma](#) in spoštovanja muenchenske deklaracije. Kot pravi Šurla, odgovorni urednik Reporterja, v svojem uvodniku, se vračajo kot odpisani.

Novinarji Večera proti združevanju funkcij

20.05.2008 ob 15:40

Kot smo pisali, so se in se še vedno obetajo spremembe statuta, ki bi na Večeru združile funkciji direktorja in odgovornega urednika v eno osebo, uvedle pa bi tudi funkcijo namestnika direktorja.. Danes pa ([STA, via Dnevnik](#)) beremo, da se takemu predlogu ostro upri v zastopništvu uredništva in v aktivu novinarjev:

Izvršilna odbora zastopstva uredništva časnika Večer in Večerovega aktiva društva novinarjev Slovenije nasprotujeta združevanju funkciji direktorja in odgovornega urednika vseh Večerovih edicij. To je po njihovo "poskus neposrednega vpliva lastnikov na uredniško politiko in vsebino časopisa".

Skupščina družbe je v ponedeljek sprejela sklep o spremembi statuta, ki uvaja združeni funkciji direktorja in odgovornega urednika. "Potezo razumemo kot poskus neposrednega vpliva lastnikov na uredniško politiko in vsebino časopisa; krči se novinarska avtonomija, z njo pa tudi neodvisno novinarstvo," so v današnji izjavi za medije zapisali v zastopstvu uredništva časnika Večer in Večerovem aktivu društva novinarjev Slovenije.

"Odločitev skupščine sicer ni v nasprotju z veljavno medijsko zakonodajo, je pa moralno in etično sporna, saj je dosedanja ločitev poslovne in uredniške funkcije v veliko večji meri omogočala zaščito uredniške avtonomije in novinarskih standardov," so prepričani v Večerovem aktivu in zastopstvu.

Kot pišejo, združevanje poslovne in uredniške funkcije tudi v našem prostoru ni novo, je pa zelo neobičajno, da direktor prevzame ob poslovni še uredniško funkcijo in ne obratno.

"Pojasnila lastnikov, da gre zgolj za poslovno potezo, nas niso prepričala, saj gre vrednota neodvisnosti medijev daleč preko finančnih interesov medijskih podjetij. Zaskrbljeni smo, da gre pri vsem le za novo metodo obvladovanja medijev, in to v času, ko sta kapital in politika že tako načela integriteto novinarskega poklica," so zapisali.

V izjavi za javnost še poudarjajo, da ostajajo zavezani bralcem, interesom javnosti in standardom novinarskega poklica, zapisanim v mednarodnih dokumentih, slovenski ustavi in medijski zakonodaji. "Na vsak poskus onemogočanja profesionalnega dela se bomo javno odzvali," poudarjajo.

Zdolšek v podporo Reporterju in kritičen do Dela, a tudi do Večera

21.05.2008 ob 20:15

Kljub vsem konfliktom s Šurlo, ki se je do mene večkrat obnašal nekorektno, mislim, da imajo novinarji vso pravico izdajati svoj časopis, če so se tako odločili. Pri tem jih ne sme nihče ovirati. Ugled Dela bi lahko bil oškodovan, če bi se izkazalo, da se je spustilo na takšno raven.

Zgornji presenetljivi citat Stojana Zdolška, odvetnika Pivovarne Laško in nadzornika v Delu, je le uvod v njegovo napoved, da bo od uprave zahteval pojasnilo. O tem je med drugimi poročal [Dnevnik](#). Celo več, takšna nova principierna stališča na bi pripeljala do razdora med Stojano Zdolškom in Andrijano Starina Kosem ([zapis v Dnevniku](#)), v Laškem naj bi celo razmišljali, da Zdolška izključijo iz nadzornega sveta, kar pa je Kosmova danes zanikala.

Zdolšek pa je, [kot piše Delo](#), kritično komentiral tudi dogodke na Večeru:

Znano je moje stališče, da v časopisnem podjetju nasprotujem združitvi klasične menedžerske funkcije z uredniško funkcijo. Menim, da je takšna enotirnost bolj usmerjena v obvladovanje uredništva in da za kaj takega ne obstajajo tehtni ekonomski razlogi. Takšna združitev se mi zdi bolj nevarna za neodvisnost časopisov in novinarstva kot pa sama višina lastniških deležev, ki jih lahko ima posamezen lastnik v medijski hiši. V Sloveniji se je ta standard dualizma skozi leta uveljavil in tudi zelo dobro deluje. Obstajajo sicer izjeme, na primer časopis Finance, vendar gre tam za obratno logiko, ko je novinar oziroma urednik prevzel hkrati še menedžersko funkcijo. Takšna enotirnost je po moji oceni nevarna za medijsko svobodo v Sloveniji.

Izjava zastopstva uredništva Večera in Večerovega aktiva DNS

21.05.2008 ob 20:16

Izjavo smo [že citirali](#), zdaj jo objavljamo v celoti, kakršno je moč najti [v današnjem Večeru](#):

Izjava zastopstva uredništva Večera in Večerovega aktiva DNS

Izvršilna odbora (IO) zastopstva uredništva časnika Večer in Večerovega aktiva Društva novinarjev Slovenije (DNS) odločno nasprotujeta spremembi statuta, sprejeti na ponedeljkovi skupščini družbe ČZP Večer, ki združuje funkciji direktorja ČZP Večer in odgovornega urednika vseh Večerovih edicij. Potezo razumemo kot poskus neposrednega vpliva lastnikov na uredniško politiko in vsebino časopisa; krči se novinarska avtonomija, z njo pa tudi neodvisno novinarstvo.

Odločitev skupščine sicer ni v nasprotju z veljavno medijsko zakonodajo, je pa po našem prepričanju moralno in etično sporna, saj je dosedanja ločitev poslovne in uredniške funkcije veliko bolj omogočala zaščito uredniške avtonomije in novinarskih standardov.

Združevanje poslovne in uredniške funkcije tudi v našem prostoru ni novo, je pa zelo neobičajno, da direktor prevzame ob poslovni funkciji še uredniško in ne nasprotno.

Pojasnila lastnikov, da gre zgolj za poslovno potezo, nas niso prepričala, saj gre vrednota neodvisnosti medijev daleč preko finančnih interesov medijskih podjetij. Zaskrbljeni smo, da gre pri vsem le za novo metodo v obvladovanju medijev, in to v času, ko sta kapital in politika že tako načela integriteto novinarskega poklica.

Novinarji ČZP Večer ostajamo zavezani bralcem, interesom javnosti in standardom novinarskega poklica, zapisanim v mednarodnih dokumentih, slovenski ustavi in medijski zakonodaji. Na vsak poskus onemogočanja profesionalnega dela se bomo javno odzvali.

Za IO zastopstva uredništva Večera in Večerovega aktiva DNS

Matija Stepišnik in Aljoša Peršak

Milosavljevič in Hrvatina o nedopustnosti enotirne uprave na Večeru

21.05.2008 ob 20:18

Dr. Marko Milosavljevič, predstojnik katedre za novinarstvo na Fakulteti za družbene vede v Ljubljani, o [morebitni enotirni upravi na Večeru](#):

»Večina medijev si ravno zato prizadeva, da bi bile poslovne odločitve ločene od uredniških, kar pomeni, da se urednik mora zavedati poslovne, finančne, stvarnosti, toda ključne poslovne odločitve sprejema oseba, ki je ločena od urednika.«

»Po eni strani naj bi varovala poslovne interese, po drugi strani pa naj bi zagotavljala neodvisnost, novinarsko držo in integriteto, kar je lahko zelo težko, če imaš na telefonu kakšnega velikega oglaševalca, ki mu brskanje po privatizaciji, njegovih poslih, vpletenosti v različne škandale ni všeč.«

Dr. Sandra Bašić-Hrvatina iz katedre za medijske in komunikacijske študije na FDV:

»Gre za to, da urednik skrbi, da so vse informacije, ki so objavljene v mediju, v interesu bralcev, gledalcev in poslušalcev, s čimer se direktor podjetja ne ukvarja, saj skrbi za to, da podjetje, ki ga upravlja, prinaša čim večji dobiček svojemu lastniku. Ko imate ti dve funkciji na enem mestu združeni, imate takoj navzkrižje interesov,«

»Odgovorni urednik je prvi med novinarji, on je tisti, ki skrbi za uredniško oblikovane vsebine, s takšno združitvijo pa žal postaja zadnji v upravi.«

»Gre namreč za vprašanje, kako bo tista oseba, ki je na čelu obeh dejavnosti, poslovne in novinarske, razmišljala in odločala in v kolikšni meri se bo zavedala pomena novinarskega dela, novinarske samostojnosti znotraj hiše, ali bo gledala na medij kot na katero koli drugo podjetje z namenom ustvarjanja čim večjega dobička. V tem smislu je združevanje funkcij vedno neko tveganje,« pravi Milosavljevič, Sandra Bašić-Hrvatina pa še opozarja: »Zakon o medijih tega ne prepoveduje, kar pomeni, da je to še eno od področij, kjer niso jasni mehanizmi, ki bi to preprečili; zakon namreč brani avtonomijo novinarskega dela deklarativno, ko pa preidemo na to, kako jo zagotoviti, vidimo, da je zakon poln lukenj in brez sankcij ter ustreznih postopkov.«

Citati vzeti iz [današnjega članka v Delu](#).

ZNP o tem, želijo lastniki Večera uničiti ugled in zaupanje

21.05.2008 ob 20:53

Izjava ZNP ob spremembah statuta Večera

Odločitev lastnikov na skupščini časopisne hiše Večer o spremembi statuta, s katero združujejo funkcijo direktorja in odgovornega urednika, ki pomeni, da bo najpomembnejše uredniške odločitve poslej sprejemal dosedanji direktor Uroš Skuhala, ki nima novinarskih in uredniških izkušenj ali znanj, po oceni Združenja novinarjev in publicistov kaže na nerazumevanje pomena strokovnosti in profesionalnosti pri vodenju uredništev in tudi nerazumevanje odgovornosti do bralcev.

Združenje ne razume interesa lastnikov, da skušajo uničiti ugled in zaupanje, ki ga ekipa novinarjev in urednikov Večera uživa med bralci. Združenje opozarja, da je odločitev lastnikov, ki na ta način že drugič letos razrešujejo odgovornega urednika Tomaža Ranca, primer arbitrarnosti in nepremišljenosti pri odločanju o vodenju časopisa. ZNP poudarja, da je bil Ranc ob soglasju novinarjev nedavno predčasno ponovno imenovan na to funkcijo. Odločitev o odgovornem uredniku je še posebej pomembna, ker so na imenovanje in razrešitev vezane funkcije vseh urednikov, ki jih ta vodi.

Neutemeljene spremembe, za katere ni razumnih razlogov, destabilizirajo novinarske ekipe in škodijo ugledu medija in podjetja.

Ljubljana, 20. maj 2008

Upravni svet Združenja novinarjev in publicistov

Celotna izjava dostopna na [strani ZNP](#).

[IPI o kazenskem zakoniku in koraku nazaj v dialogu med slovensko vlado in mediji](#)

21.05.2008 ob 21:07

IPI v svoji [današnji izjavi](#), podani izjemno promptno, govori o razočaranju, ker je slovenski državni zbor včeraj sprejel sporni kazenski zakonik. Spomnimo, februarja letos je IPI [pozval](#) k takojšnji opustitvi kazenskih ovadb zoper podpisnike peticije proti medijski cenzuri:

Direktor IPI-ja (International Press Institute) David Dadge poziva slovensko vlado, da umakne zakon, ki je omogočil vlogo kazenske ovadbe. "Zakoni, ki varujejo ugled države, v moderni družbi nimajo kaj iskati," meni Dadge. Vlado tudi poziva, da se javno izreče zoper tiste, ki menijo, da je treba ugled države varovati tudi v demokraciji, kjer svobodna in odkrita javna debata ni le dovoljena, ampak celo dobrodošla. Ovdabe temeljijo na 174. členu [kazenskega zakonika](#), ki prepoveduje sramotitev države Slovenije in na 170. členu, ki kot kaznivo dejanje opredeljuje tisto dejanje, ko nekdo o nekom trdi neresnico, ki lahko škoduje njegovemu ugledu.

Spomnimo nadalje, poročilo o stanju medijev, ki ga je izdal IPI dobrih 10 dni nazaj, je bilo v Sloveniji [popolnoma medijsko ignorirano](#) (vključno s STA). Naš zaključek: če vlada vehementno ignorira tuja opozorila, je mačji kašelj za novinarje ignorirati poročila o tem, da vlada vehementno ignorira.

Današnja celotna izjava IPI je [tukaj](#) in spodaj.

IPI Disappointed at Changes to Slovene Criminal Code Extending Criminal Defamation Liability

21 May 2008

PRESS RELEASE

The International Press Institute (IPI), the global network of editors, media executives and leading journalists in over 120 countries, expresses its disappointment at the adoption of a package of reforms to the Slovene penal code, which includes amendments that expand liability for criminal defamation.

According to information before IPI, a government-backed bill containing sweeping reforms to the Slovene criminal code was introduced to the Slovene Parliament on 28 January 2008. The controversial proposal includes provisions expanding liability in cases of criminal defamation, holding both authors and either editors or publishers responsible for published material deemed defamatory.

The reform bill was accorded "urgent" status, and was thus fast-tracked through the Slovene National Assembly, where it passed its third reading on 24 April, despite being criticised by various political parties and experts in the legal and media spheres.

In a final effort to prevent the bill from becoming law, the Slovene National Council on 29 April returned the proposed package of amendments to the National Assembly for a revote, on the basis that the package was accepted "without the consensus of legal experts," that the "broader public opposes such drastic changes to criminal legislation," and that it was "accepted too fast, and without a real necessity for such changes." The Council also warned that the reforms signalled a swing to "authoritarian" and "repressive" ways. The National Council's decision obliged the National Assembly to vote one more time on the bill, and to back it with an absolute majority for it to become law.

At the revote on 20 May, the bill was approved by the National Assembly with a majority of 49 votes out of a possible 90. This effectively means that the new bill will become law as of 1 November 2008, as no further measures remain to halt its adoption.

"We are disappointed that the National Assembly failed to seize its second chance to exclude the bill's problematic provisions, which represent a step backwards for Slovenia and serve as a severe hindrance to the much needed open dialogue between the government and the media," commented David Dudge, IPI Director.

Večer in ambasadorska kolumnist(i)ka

22.05.2008 ob 07:22

V Večeru so objavili [kolumno](#) ameriške odpravnice poslov na veleposlaništvu v Sloveniji. Marko Jenšterle, novinar in avtor, podpredsednik Centra za Latinsko Ameriko, na [svojem blogu](#) ugovarja:

Saj ni res, pa je! Na dan, ko ravno v Večeru, pa tudi drugih medijih, beremo proteste Večerovih novinarjev zaradi sprememb statuta njihovega dnevnika, v istem časniku objavljajo stališče Maryruth Coleman, odpravnice poslov na ameriškem veleposlaništvu v Sloveniji, v zvezi s stanjem na Kubi.

Ali bomo zdaj namesto govorov naših politikov, kot smo to lahko doživljali v socializmu, v časopisih brali uradna mnenja najmočnejše države na svetu? Časopisni prostor velikodušno odstopamo uradni predstavnici države, ki v času našega predsedovanja EU na svojem veleposlaništvu sploh nima veleposlanika, ampak le odpravnico poslov.

Kaj, če bi nesrečne Kubance z njihovim odhajajočim diktatorjem že enkrat pustili, da sami rešujejo svojo nesrečno zgodovino. Tako pa se na plečih tega karibskega otoka odvijajo najrazličnejše svetovne politike - od desne do leve. Saj ni res, pa je! Na dan, ko ravno v Večeru, pa tudi drugih medijih, beremo proteste Večerovih novinarjev zaradi sprememb statuta njihovega dnevnika, v istem časniku objavljajo stališče Maryruth Coleman, odpravnice poslov na ameriškem veleposlaništvu v Sloveniji, v zvezi s stanjem na Kubi.

Ali bomo zdaj namesto govorov naših politikov, kot smo to lahko doživljali v socializmu, v časopisih brali uradna mnenja najmočnejše države na svetu? Časopisni prostor velikodušno odstopamo uradni predstavnici države, ki v času našega predsedovanja EU na svojem veleposlaništvu sploh nima veleposlanika, ampak le odpravnico poslov.

Kaj, če bi nesrečne Kubance z njihovim odhajajočim diktatorjem že enkrat pustili, da sami rešujejo svojo nesrečno zgodovino. Tako pa se na plečih tega karibskega otoka odvijajo najrazličnejše svetovne politike - od desne do leve.

V DNS za izredno sejo skupščine Večera

22.05.2008 ob 21:57

Poziv Društva novinarjev Slovenije

Društvo novinarjev Slovenije poziva delničarje družbe Večer, d.d., da skličejo izredno sejo skupščine družbe in prekličejo sklep, ki so ga sprejeli ta teden in s katerim so v družbi združili funkciji direktorja družbe in odgovornega urednika vseh edicij, ki jih izdaja družba.

Društvo novinarjev Slovenije se zaveda, da imajo delničarji družbe Večer vso pravico oblikovati statut družbe. Nobenega dvoma tudi ni, da obstajajo v medijskih hišah različne organizacijske oblike. Posebej poudarjamo, da je sicer redko, da imajo novinarji, ki opravljajo funkcijo odgovornih urednikov, hkrati tudi funkcijo direktorjev, nikakor pa to ni prevladujoč model. Še neprimerno bolj redki in ekscesni pa so primeri, ko funkcijo odgovornih urednikov opravljajo menedžerji, ki novinarskega poklica in njegovih zavez do javnosti sploh ne poznajo. To ravnanje je skrajno neresno in neodgovorno, izkazuje pa tudi nespoštovanje do novinarjev družbe, pa čeprav so njen največji kapital. Novinarji, od katerih se pričakuje profesionalno in avtonomno delo, imajo elementarno pravico, da imajo za odgovornega urednika novinarja profesionalca.

Poleg tega želimo izpostaviti, da se vse tovrstne spremembe v urejenih medijskih hišah uvajajo na podlagi konsenza in temeljite analize učinkov. V primeru družbe Večer pa je bila sprememba uvedena ad hoc, brez analize učinkov na družbo in medije, ki jih izdaja. Večer je preveč pomembna in ugledna družba – in od njenega ugleda je odvisna tudi verodostojnost medijev, ki jih izdaja -, da bi si lahko privoščila tako nedodelane in nepremišljene rešitve, ki globoko posegajo v avtonomijo njenih novinarjev in jim odvzemajo kredibilnost.

Delničarji Večera bodo s preklicem sprejetih sprememb popravili napako, s tem pa izkazali, da razumejo in spoštujejo družbo, katere lastniki so.

Grega Repovž, predsednik Društva novinarjev Slovenije

Ljubljana, 22. 5. 2008

SNS poziva, da na Večeru umaknejo sklep o združitvi obeh funkcij

22.05.2008 ob 21:58

Sindikata novinarjev Slovenije protestira zaradi združitve vodilnih funkcij na Večeru

Izvršni odbor Sindikata novinarjev Slovenije izreka polno podporo novinarjem in novinarkam Večera, ki nasprotujejo združitvi funkcij direktorja in odgovornega urednika vseh Večerovih edicij ter imenovanju Uroša Skuhala na združeno funkcijo. Sklep lastnikov odločno zavračamo in se strinjamo z oceno novinarskih izvršilnih odborov na Večeru, da gre za poskus neposrednega vpliva na uredniško politiko in vsebino časopisa.

Združitev funkcij je poleg vsega drugega problematična v luči določil zakona o medijih o obveznem pridobivanju mnenja uredništva ob imenovanju in razrešitvi odgovornega urednika. Po zakonu upravi mnenja uredništva ni treba upoštevati in glede na stanje na medijskem trgu je težko verjeti, da bi lastniki odstopili od imenovanja izbranega direktorja, ker uredništvo meni, da ne bi bil dober odgovorni urednik. Sklepamo torej, da so delničarji posredno napovedali vnaprejšnje ignoriranje mnenja uredništva, če bi to bilo negativno, in menimo, da je to v nasprotju z namenom medijske zakonodaje. Glede na nejasnost Večerovega temeljnega pravnega akta, ki je po zakonu o medijih eden od instrumentov za zagotavljanje uredniške avtonomije, se tudi sprašujemo, kdo bo sploh naslovil uredništvo z zahtevo po izreku mnenja o predlaganem kandidatu za odgovornega urednika, če bo ta obenem tudi direktor.

Aktualna situacija še enkrat več izkazuje malo da ne popolno neuporabnost medijske zakonodaje na področju uredniške avtonomije. Zakon je sklop deklaracij, v praksi se izkazuje kot nedomišljen, neoperativen in v nasprotju z lastnimi deklariranimi cilji.

Sindikata novinarjev Slovenije si v sodelovanju z Društvom novinarjev Slovenije že več let prizadeva za medijsko samoregulacijo na tem področju, ki bi jo lahko vzpostavili z vnosom določil o uredniški avtonomiji v novinarsko kolektivno pogodbo. V letu 2007 smo organizirali tudi javno razpravo o splošnem stanju avtonomije in konkretnem predlogu določil (objavljenem na spletni strani <http://sindikata.novinar.com>), ki jih v dani situaciji vnovič izpostavljamo in predlagamo v sprejem vsem založnikom medijev.

Glede na to, da so delničarji Večera imenovali Uroša Skuhala na mesto direktorja in odgovornega urednika Večera, čeprav nima nobenih novinarskih in uredniških izkušenj, so razmere še toliko bolj zaskrbljujoče. Kot človek iz gospodarstva je lahko v konkretnih okoliščinah prej zavezan drugim prioritetam in ciljem, kot tistim, ki jih novinarjem in urednikom nalagajo profesionalni in pravni standardi. Z združitvijo funkcije direktorja in odgovornega urednika bodo očitno v eni osebi združeni tudi navzkrižni interesi, obenem pa povsem zabrisana meja med poslovnim in novinarskim delom časopisne hiše. Ob upoštevanju sedanjih razmer na slovenskem

medijskem trgu obstaja velika verjetnost, da bodo znova prevladali interesi po dobičku pred interesom javnosti do obveščnosti.

Posebej protestiramo tudi zaradi popolnega ignoriranja uredništva oziroma novinarskega kolektiva. Odločitev o združitvi funkcij so lastniki sprejeli brez vsake razprave in posvetovanja, kar je med drugim v očitnem nasprotju z minimalnimi standardi uredniške neodvisnosti, ki sta jih v posebnih deklaracijah sprejeli Evropska in Mednarodna zveza novinarjev. Kot enega osnovnih pogojev za svoje profesionalno in avtonomno delovanje mednarodna novinarska skupnost izpostavlja posvetovanje s člani uredništva o odločitvah, ki zadevajo opredelitev uredniške politike in vsebine medija, kadrovske politiko ter premestitve in spremembe zadolžitve v uredništvih. Člani uredništva morajo imeti pravico, da se jim prisluhne v zvezi s spornimi vprašanji glede uredniške politike.

Radikalna sprememba vrha uredniških struktur je neposredno povezana z uredniško politiko, vprašanje je – kot izkazuje tudi protest Večerovega kolektiva – zelo sporno, člani uredništva pa ob tem nimajo sogovornikov in se njihovo mnenje ne upošteva.

Za minimum avtonomije je nujno tudi spoštovati pravico članov uredništev, da preprečijo ali zavrnejo vmešavanje uprave ali tretjih oseb v uredniške vsebine. V primeru Večera naj bi bil direktor vmešan v uredniške posle do skrajne mere, uredništvo pa bo lahko le spremljalo, kako se preplet gospodarskih in političnih interesov zajeda še globlje v medijske vsebine, ki naj bi sledile profesionalnim in etičnim standardom novinarstva.

Sindikata že več let spremlja in opozarja na primere cenzure in pritiskov na novinarje na Večeru, ki so se odrazili tudi v tako imenovanem „bunkerju“ neobjavljenih člankov. Pred dobrima dvema letoma je zaskrbljujoče razmere za novinarsko delo na Večeru zaradi političnih in drugih pritiskov, ki so vodili v cenzuro in samocenzuro, izpostavila tudi skupščina Evropske zveze novinarjev. Z obžalovanjem ugotavljamo, da se razmere še naprej vztrajno poslabšujejo.

Lastnike družbe Večer pozivamo, naj umaknejo sklep o združitvi funkcij, ker je v popolnem nasprotju s standardi uredniške avtonomije ter z vlogo dnevnika Večer in drugih medijskih edicij v demokratični družbi.

Izvršni odbor Sindikata novinarjev Slovenije

Ljubljana, 22. maja 2008

Observer: Slovenija kot razlog za alarm

22.05.2008 ob 22:14

[Peter Preston v Observerju](#) (Guardian) o novi kazenski zakonodaji v Sloveniji in omejevanju svobode:

Curbs on press freedom in the EU's backyard

From Maputo to Colombo, journalists gathered this weekend to celebrate Press Freedom Day - with steely glares at China, Zimbabwe, Burma and all freedom's basket cases. But stay closer to home as well. Slovakia used to be half of Czechoslovakia; Slovenia used to be a tiny part of Yugoslavia. Now both are big players on the European stage. Bratislava chairs the Committee of Ministers at the Council of Europe, Ljubljana is current president of the EU. They're bastions of democracy - except in their own press backyard.

Look at the new press bill going through Slovakia's parliament, with a right of reply clause to make editors' eyes water. It's a law that forces newspapers to print replies from people - including politicians - who think their reputations have been damaged, whether any facts were wrong or not. It's a law that not only prescribes the same length and prominence as the original, but prevents papers from commenting on the replies they print. That's not freedom.

As for amendments to the criminal code going through the Slovenian parliament, what about a new criminal liability where published material is found to have 'harmed someone's reputation, disgraced the Republic of Slovenia, disgraced a foreign country or international organisation, or disgraced the Slovenian people or the national minorities'? With up to two years in prison if you write something that entails such 'disgrace'?

What's really involved here? Two ex-Communist states have taken their full place in a new Europe. But getting into the union, passing all the relevant freedom tests, is no permanent passport to liberty. Democracy is always work in progress. And Slovenia, in particular, gives cause for alarm.

Dopisujemo. Izsek iz prevoda [na spletni strani Mladine](#):

Izpostavil je Slovaško in Slovenijo. »Slovaška je bila nekoč pol Češkoslovaške; Slovenija pa je bila le majhen del Jugoslavije. Zdaj pa sta obe državi na evropskem odru pomembni igralki. Bratislava predseduje Svetu Evrope, Ljubljana pa trenutno predseduje EU. Obe se zavzemata za demokracijo – razen na domačem pragu.« Preston opozarja, da je slovaški parlament sprejel nov zakon o tisku, ki predvideva, da morajo uredniki objaviti pisma bralcev – tudi politikov -, ki mislijo, da je časnik okrnil njihov ogled, ne glede na to, ali so napisana dejstva resnična ali napačna. Zakon ne predvideva le, da naj bo odgovor objavljen na enakem mestu in enaki dolžini kot sporen članek, ampak časnikom tudi prepoveduje komentar odgovora. »To pa ni svoboda tiska,« zatrjuje nekdanji urednik Guardian. »Kaj pa je z

amandmaji h kazenskemu zakoniku, ki jih je sprejel slovenski parlament, po katerih bodo kazensko preganjali časnike, ki bodo objavljali članke, v katerih bodo »nekomu okrnili ugled, sramotili Republiko Slovenijo, sramotili katerokoli drugo državo ali mednarodno organizacijo, ali sramotili Slovence oziroma pripadnike manjšin«? Si res zaslužiš do dveh let zapora, če tako 'sramotiš' s svojim pisanjem?» se sprašuje Preston. »Kaj se dogaja? Dve nekdanji komunistični državi sta našli svoje mesto v novi Evropi. Vendar pa vstop v unijo in spoštovanje osnovnih pravic še ne pomenita svobode. Demokracija je vedno na preizkušnji. Slovenija pa je vzrok za alarm,« konča eden od najbolj spoštovanih novinarjev v Veliki Britaniji.

Poslanka Zares očita Odmevom, da ne dovolijo različnih mnenj

23.05.2008 ob 13:14

Povzeto po [STA in Dnevniku](#):

Ljubljana - Poslanka Zaresa Cvetka Zalokar Oražem je na odgovornega urednika informativnega programa na TV Slovenija Rajka Geriča naslovila pismo, v katerem protestira zoper ravnanje televizije pri vabljenju gostov v četrtkovo oddajo Odmevi. Po mnenju poslanke je televizija s svojim ravnanjem pohodila ustavno pravico javnosti do obveščnosti.

Kot je na novinarski konferenci povedala Zalokar Oražmova, jo je v četrtek nacionalna televizija povabila v oddajo Odmevi, v kateri naj bi se kot edina predstavnica opozicije soočila z ministrom za lokalno samoupravo Ivanom Žagarjem na temo referendumov o pokrajinah.

Le nekaj ur pred začetkom oddaje so jo z uredništva obvestili, da je prišlo do spremembe koncepta oddaje in da bodo morali pogovor z gosti v živo nameniti drugi temi. To je sprejela z razumevanjem, "saj gre za legitimno odločitev uredništva". "Vendar pa me je ob gledanju Odmevov šokiralo dejstvo, da ste si premislili, izbrali temo pokrajin in v studio povabili zgolj pristojnega ministra," je v pismu Geriču, ki ga je tudi prebrala na novinarski konferenci, zapisala Zalokar Oražmova.

S takšnim dejanjem je po njenem mnenju TV Slovenija znova potrdila, da "ne služi prednostno interesu javnosti in ne deluje v službi zagotavljanja objektivnega obveščanja, ampak se očitno podreja interesom oblasti oziroma željam posameznih gostujočih predstavnikov vlade in vladajoče koalicije".

Kot navaja, je na nacionalni televiziji v preteklosti in pred uveljavitvijo novega zakona o RTV Slovenija veljalo pravilo, da ministri v informativnih oddajah nacionalne televizije niso nikoli nastopali sami, pač pa so jih vedno soočili s predstavniki opozicije. "Zdaj, v sproščeno uravnoveženih časih, pa je tisto, kar je takrat veljalo za redko izjemo, postalo vsakodnevno pravilo," je zapisala poslanka.

Ob tem dodaja, da je do gledalk in gledalcev naravnost ponižujoče, da se javni RTV ne zdi vredno truditi, "da bi se slišala različna mnenja".

S to četrtkovo, "ne prvič videno uredniško odločitvijo", je po mnenju poslanke RTV tudi nakazala, kako se bo lotila poročanja o referendumski kampanji pred izvedbo referendumov o pokrajinah: "Takšno ravnanje in uredniško politiko, ki očitno ni avtonomna, ocenjujem kot povsem zgrešeno in v nasprotju z interesom javnosti. Zato vas pozivam, da v imenu ustavne pravice javnosti do obveščnosti in v skladu s temeljnim poslanstvom javnega zavoda RTV temeljito preverite ustreznost vaših uredniških odločitev in usmeritev."

[IPI o samocenzuri, ki izhaja iz novega kazenskega zakonika](#)

24.05.2008 ob 07:33

[Članek o izjavi in poročilu IPI \(tule in tule\)](#) v današnjem Dnevniku:

Proti novemu kazenskemu zakoniku, ki bo začel veljati novembra, se je izrekel tudi dunajski Mednarodni inštitut za tisk (International Press Institute, IPI). V sporočilu za javnost so opozorili, da "kontroverzni" zakonik v delu, ki se nanaša na razžalitve v medijih, vsebuje določbe, ki odgovornost v primeru razžalitve razširjajo z avtorjev tudi na urednike ali založnike.

Po uveljavitvi novega kazenskega zakonika (KZ) bo kazenska odgovornost lahko doletela odgovorne urednike ali založnike, tudi kadar za objavo žaljive vsebine sploh niso vedeli, saj ob veliki dnevni produkciji niso mogli osebno preveriti vsebine vsakega prispevka.

Colin Peters, svetovalec IPI za svobodo tiska za Evropo, je povedal, da IPI nasploh nasprotuje vsakršnemu vključevanju razžalitev med kazniva dejanja. "Prepričani smo, da to spodbuja samocenzuro pri avtorjih."

Ocenjuje, da primere razžalitev lahko povsem ustrezno ureja tudi civilno pravo. Če že, pa ne razume, zakaj je bilo treba avtorjem, ki so bili kazensko odgovorni že po dosedanem kazenskem zakoniku, pristeti še dodatne potencialne krivce.

"V Evropi opažamo trend, da se razžalitve umikajo iz kazenskih zakonikov. Zadnji takšen primer je Irska. V Sloveniji pa se kazenska odgovornost celo razširja." Strokovnjaki z IPI, globalne mreže urednikov, medijskih strokovnjakov in vodilnih novinarjev, so obsodili tudi način sprejemanja novega KZ. Navajajo, da je bil "paket sprejet brez konsenza pravnih strokovnjakov", da je "širša javnost nasprotovala drastičnim spremembam" in da je bil zakonik sprejet "prehitro in brez prave potrebe po spremembah".

Direktor IPI David Dudge je ob tem povedal, da je razočaran, ker parlament ni uspel iz zakonika izključiti problematičnih določb. "Te določbe za Slovenijo pomenijo korak nazaj in predstavljajo močno oviro dialogu med vlado in mediji," je komentiral.

IPI je ravnanje slovenske vlade obsodil že lani novembra, ko je v javnosti zakrožila peticija zoper cenzuro, ki jo je podpisalo 571 slovenskih novinarjev. Vlado je pozval k ustanovitvi neodvisne komisije, ki bi raziskala ozadje spora med novinarji in oblastjo. Ker se to ni zgodilo, je marca letos Slovenijo obiskala komisija IPI (v njej je bil tudi naš sogovornik Colin Peters), ki je opravila pogovore s predstavniki medijev in politike.

V začetku letošnjega maja je inštitut objavil obsežno poročilo o medijski svobodi Sloveniji. V njem so podrobno opisani politični in kapitalski pritiski na novinarje Dela, Primorskih novic, Vala 202 in Slovenske tiskovne agencije.

[AEJ: Slovenija skozi zavračanje dialoga z novinarji zanemarija svoje dolžnosti kot predsedujoča EU](#)

24.05.2008 ob 10:12

[Association of European Journalists](#) (AEJ) vsako leto izda poročilo medijski svobodi. Slovenija v tej organizaciji še nima predstavnika, zato ni posebnega poročila.

Zato iz predstavitve Williama Horsleya, predstavnika the Media Freedom pri AEJ, navajamo nekaj mest iz dodatka k poročilu o medijski svobodi pred bruseljskim občinstvom, dostopnih na isti strani. Poudarki so naši:

Europe now presents many examples, both crude and indirect, of censorship and self-censorship – including interference in newsgathering and the output of news by direct orders, pressure or installing compliant editors in leading media. Slovenia now represents a troubling example.

It has taken over the European Union Presidency at a time when 571 of its journalists have signed a petition, complaining of government censorship and undue interference in the media, and demanding a serious dialogue and an independent panel of inquiry. The journalists' allegations centre on what they say is political bias in the editorial and programme policies of Slovenian national TV and Radio, and meddling through state-owned shareholders in the affairs of supposedly private newspaper companies, including the leading daily Delo, leading to the replacement of senior editorial figures and the blocking of the work of individual reporters. The Slovenian government argues that it has no share in the ownership of the newspapers concerned and it has alleged left-wing political motives in the journalists' complaints.

But the Slovenian Union of Journalists maintains that "journalists' independence and editorial autonomy, the credibility of information, media pluralism ... are all seriously threatened by the power of business interests in the media and the interests of political power-players."

*The AEJ supports the demand of our Slovenian journalist colleagues for a serious dialogue with the government about the complaints and an objective inquiry. We believe, like the European Federation of Journalists, that **as long as the Slovenian authorities fail to accept that proper dialogue they are in dereliction of their duty as the EU presidency.***

For reference, the media NGO Reporters Sans Frontières said in a report on Slovenia published late last year that Slovenian media enjoy sound legal protection; but it added: "Journalists still face occasional victimisation by powerful figures, mostly from the political and economic spheres. Media are not completely free of interference by government and private owners". RSF downgraded Slovenia's media freedom ranking from 1.75 to 2.0 (out of 7, on a scale where 7 represents the lowest ranking) and explained the move was prompted by "indications of increasing interference by

political, private and state actors in editorial independence and newsgathering functions.”

We believe the refusal of the Slovenian government to answer the serious allegations damages the country’s ability to represent the EU as the current presidency. If and when its ministers are called on to press other countries for media freedom, or other kinds of civil rights, they expose the EU to the response “Why should we listen to you when you don’t practise what you preach?”

Our Updated Survey shows that Slovenia is not alone in experiencing a bitter confrontation between government and national media, with sharp allegations of undue pressure on journalists. The same kind of standoff has appeared over different issues in Ireland, the UK, Slovakia and the Czech Republic, among others.

The Slovenian dispute raises wider questions about the record and stance of the European Union institutions when faced with accusations that media freedom is being damaged. *Those institutions must do much more to show they really respect freedom of media and freedom of expression. The Commission, Council and Parliament together represent a European-level quasi-government. As such they must expect to face media scrutiny and criticism in the same way as any national government in an open society.*

*The European Commission has a system of daily press conferences and information openness which makes it relatively very accessible to the media. **But it is worrying that the Slovenian journalists’ petition, backed by appeals from the Slovenian Journalists Association and its journalists’ union, have had no meaningful response to their complaints after more than half a year.** They have approached, in addition to the OSCE and the Council of Europe, the European Council, the Commission and European Parliament.*

The European Parliament has referred the complaint to its petitions committee but so far without any substantial consideration. The head of the parliament’s division for “correspondence with citizens,” Jean-Louis Cougnon, replied that for the parliament, involvement in internal matters of member states is totally excluded. The Commission’s director for Civil Justice and Rights replied that the Commission has “no general powers to intervene in cases of violations of fundamental rights.” And the Council forwarded the complaint ... to the EU’s Slovenian presidency.

This is absurd. It means that the EU’s institutions, despite much talk of setting democratic standards for the rest of the world, has refused to face up to serious claims of the corruption of information in the state that now represents the whole Union in the world and which is responsible for guiding its policy decisions.

[Gerič proti »rezerviranim« sedežem Zaresa](#)

24.05.2008 ob 20:08

Odgovorni urednik Rajko Gerič je poslanki Zares Cveti Zalokar Oražem odgovoril [na njene očitke](#) o, med drugim, preklicanem vabilu v Odmeve in zatrdil, da je informativni program TVS uredniško neodvisen od kakršnih koli političnih navodil. V prepoznavni politični govorici nediskretne diskreditacije, s katero je kar sam markiral bližino nekemu političnemu okvirju:

"V zvezi z v vašim protestom glede včerajšnje oddaje Odmevi vas moram opozoriti, da je informativni program TV Slovenija uredniško neodvisen od kakršnih koli političnih navodil, zato ne pristajam na vaše ocene, s katerimi žalite tako urednike tega programa kot tudi novinarje, ki vsak dan opravljajo svoje delo po najboljših močeh in v skladu s profesionalnimi in etičnimi standardi novinarstva," je zapisal Gerič v pismu Zalokar Oražmovi...

Poudaril je tudi, da kot odgovorni urednik ne pristaja na to, da bi imeli nekateri "rezerviran" sedež, tako kot je bilo morda kdaj v preteklosti. "To sem enkrat že odgovoril tudi vašemu predsedniku stranke gospodu Golobiču, ki je ne dolgo nazaj zahteval sedež v Odmevih," je še dodal Gerič.

[Celoten članek STA](#) (via Siol).

[Vzhodna Evropa na poti v ali proč od medijske svobode](#)

24.05.2008 ob 20:14

Članek (27. 1. 2008) v *Missourian* z nekaj mnenji o medijski svobodi v Vzhodni Evropi. [Celoten članek](#), spodaj odlomek o Sloveniji:

An interesting occurrence since the end of the Communist era in Eastern Europe has been the development of a free press in the former Warsaw Pact countries. In Estonia, Latvia and Lithuania, there is also a free, or partly free, press. But recently there have been complaints that dedication to freedom of expression has been slipping in some countries. The New York Times had a story from Slovenia, once a part of Yugoslavia (editor's note: a former socialist country but not a Warsaw Pact member), saying the prime minister, Janez Janša, is accused of trying to impose censorship there. That's ironic since Janša is a former journalist and was the leader of Slovenia's pro-democracy movement in the 1980s. He even served a prison sentence for his anti-government activities. Now he stands accused by 571 former colleagues of trying to impose censorship. They signed a petition against him that went to the Slovenian Parliament and to European leaders. Also interesting, this month Slovenia took over the presidency of the European Union, an organization that represents 500 million Europeans. There are two million Slovenes. The Slovenian newspaper Delo has had problems with Janša. Two of its correspondents were recalled — one from Vienna, Austria, and one from Zagreb, Croatia — because the government didn't like their coverage. The government also has been trying to arrange a government-friendly ownership for the paper. What is going on with press freedom in Slovenia?

Mitja Meršol, columnist, Delo newspaper, Ljubljana, Slovenia: When the new centralized government came into power with Prime Minister Janša, we experienced a deal between the government and the major shareholder of Delo newspaper. The deal was that the government would get influence in the paper by allowing the paper's owner, a beer brewery, to quietly and conveniently buy a large share in a Slovenian company that was partly state-owned. The prime minister had a say in nominating his people to the top positions within the paper — managerial and editorial. Consequently, the paper's editorial sphere was acting to please the government. Some correspondents were recalled because they weren't writing to the taste of the foreign ministry, and there was a biweekly column written by a foreign minister, which is very unusual for any newspaper. We protested against all of that. Since then, the brewery has come to own nearly 100 percent of the newspaper. Then, it got into a clash with the government and changed the manager and the editor. Now, they're doing this as real owners, so there is no more government influence. There is just the owner, the brewery, that is running the paper.

David Dudge, director, International Press Institute, Vienna, Austria: The International Press Institute carried out a fact-finding mission in Slovenia and is calling for an independent commission to examine the different elements. We're not accusing the government of acting, but we're saying the media should be independent and separate from government institutions. It can't be a wrapped-up

gift for successive governments to influence, and it can't espouse the government's views. We've also issued a statement about the right of reply in Slovakia. The right of reply can be used or abused by politicians to put their own names in the newspapers and disrupt the editorial independence and the business aspects of newspapers. A concern in Poland is that criminal defamation law is being applied. Virtually every country has that law, although it's not applied as much as it has been in Poland. The IPI calls for the removal of criminal defamation. Physical attacks on journalists have disappeared, but when governments apply pressure, they do it far more subtly; it's the ownership having media interests; it's a phone call to an editor-in-chief; it's control through state news agencies; and it's failure to cleanse broadcasting services of political influence. That's the full range of problems.

Tudi na Delu enotirna uprava po zgledu predloga na Večeru?

26.05.2008 ob 21:06

[STA \(via SIOL\)](#) poroča takole:

Nadzorni svet Dela se bo sestal naslednji teden, so STA potrdili v lastnici Dela, Pivovarni Laško, in v nadzornem svetu Dela, ni pa znano, kaj bo na dnevnem redu. V medijih se pojavljajo namigovanja o prehodu na enotirni sistem in prenosu pristojnosti imenovanja odgovornega urednika. Po neuradnih informacijah nadzorniki o tem naj ne bi govorili.

Časnik Žurnal 24 danes piše, da naj bi nadzorniki govorili o spremembi statuta, s katerimi bi uvedli enotirni sistem vodenja družbe, in da naj bi v Delu, podobno kot v Večeru, združili funkcijo direktorja in odgovornega urednika.

Radio Slovenija je danes navajal urednika novega tednika Reporter Silvestra Šurlo, da je predsednica nadzornega sveta Dela Andrijana Starina Kosem v uredništvu Reporterja napovedala zamenjavo odgovornega urednika Dela Janeza Markeša, ko bo skupščina prenesla pristojnost imenovanja in razrešitve odgovornega urednika z nadzornega sveta nazaj na upravo.

Da je seja nadzornega sveta Dela sklicana za začetek junija, je potrdil tudi član nadzornega sveta Dela Brane Piano, ki pa ni mogel povedati, kaj bo na dnevnem redu, saj za dajanje vsebinskih informacij glede seje nadzornikov ni pristojen.

Predsednik uprave Dela Peter Puhan za pojasnila danes ni bil dosegljiv. Po neuradnih informacijah naj nadzorniki na tej seji ne bi govorili ne o uvedbi enotirnega sistema upravljanja ne o prenosu pristojnosti imenovanja in razreševanja odgovornega urednika.

Žurnal 24 tudi piše, da naj bi ob združitvi direktorske in uredniške funkcije Markeš odstopil z mesta odgovornega urednika. Markeš "govoric in hipotetičnih situacij" za STA ni želel komentirati, bo pa to pripravljen storiti, če bo prišlo do uradne odločitve, je dejal.

"Svoj mandat sem sprejel pod določenimi pogoji - da bom imel uredniško avtonomijo, da bom lahko delal profesionalno. To sem tudi zapisal in predstavil uredništvu," je za STA povedal Markeš in dodal, da če odstopijo od teh profesionalnih standardov, "nima problema le naša hiša, ampak celotna slovenska scena". "Profesionalna shema in delovanje po kriterijih, kakršne smo si postavili, je za slovenski prostor zelo pomembna postavka. Od te postavke absolutno ne nameravam odstopiti pod vplivom nobenih političnih sil," je še poudaril Markeš.

Danes je bila sicer seja sveta delavcev Dela, na kateri je bil navzoč tudi Puhan, po Pianovih besedah pa niso govorili o morebitni spremembi načina upravljanja. Obravnavali so lansko poslovanje, načrt za letos, poslovanje v prvem letošnjem

četrtnetu in vzdrževanje računalniških zmogljivosti, s katerimi upravlja svet delavcev Dela, je povedal Piano.

Slovenski novinarji bi raje nov avto kot avtonomijo

27.05.2008 ob 08:31

Predsednik republike Danilo Türk se je na debatnem večeru Slovenskega centra Pen o pritisku kapitala in politike na medije zavzel za etičnost novinarstva. Solastnik KD Group Matjaž Gantar pa je dejal, da je razočaran nad novinarji. "Lahko bi imeli super neodvisne medije, pa so novinarje svoje delnice rajši prodali za nov avto," je pojasnil.

Türk je prepričan, da razprave o pritiskih kapitala in politike na novinarje ne more voditi država, temveč civilna družba. Po njegovem mnenju lahko razprava o medijih pokaže, ali bo na tem področju potreben nov angažma oblasti in ali so potrebna nova zakonska pravila. Predsednik republike meni, da je v novinarstvu "etična baza nenadomestljiva". Ni zamenjave za etiko v novinarstvo, je poudaril.

Gantar je povedal, da "so kapitalisti po definiciji nevarni ljudje, saj kapitalist izhaja iz egoizma posameznikov, ki tangira k monopolu". Po Gantarjevem mnenju je vloga države, da poskuša te monopole razbijati. Glavna težava novinarstva po njegovih besedah ni lastništvo, temveč novinarska etika in profesionalnost.

V slovenskem novinarstvu se "hitro žali, ne preverja se informacij, piše se površno," je pojasnil. Kot je dodal, je nad novinarji, glede na dejstvo, da so se slovenski mediji notranje lastninili, zelo razočaran.

Novinarka časnika Dnevnik Tanja Lesničar-Pučko je Gantarju odvrnila, da "novinarji nismo zaupali certifikatom in nismo imeli dovolj informacij". Nasprotuje tudi uveljavljanju enotirnega sistema upravljanja v medijih. Pri časniku Večer bo sedaj odgovorni urednik nekdo, ki je bil samo šest mesecev v časopisu kot direktor, prej pa je delal v zavarovalništvu, je pojasnila. Ob tem je podvomila, "če mu je že vse jasno". Dodala je, da lahko, če se bo to nadaljevalo, "fakulteto kar zapremo".

Komunikolog in profesor na Fakulteti za družbene vede (FDV) v Ljubljani Slavko Splichal je dejal, da je sicer problem etike ključen problem. Težava novinarstva pa je, da poleg univerzalne etike obstajata tudi podjetniška in politična etika, je poudaril. Ob tem je dodal, da rešitev niso kratkoročne spremembe s sprejemanjem novih zakonov. Prepričan je, da brez resnih posegov države ni možnosti za preživetje medijev kot temeljev demokratične družbe.

[Povzeto po Delo.si \(via STA\).](#)

Nadzorniki Večera strežejo s praznim verjetjem na besedo

27.05.2008 ob 18:08

Zakaj naj bi novinarji kar verjeli nadzornikom, da pritiskov ne bo? Seveda jim ne smejo, zahtevajo se sistemske varovalke. Povzeto [po Delo.si \(via STA\)](#):

Predsednik nadzornega sveta Večera Dušan Mohorko je Večerovim novinarjem po današnjem sestanku zatrdil, da tudi sam kot predsednik nadzornega sveta ne bo dovolil kakršnih koli pritiskov na uredništva edicij družbe Večer, so sporočili Večerovi novinarji.

Predstavniki zastopstev uredništva časnika Večer in Večerovega aktiva Društva novinarjev Slovenije so se danes namreč sestali s predsednikom nadzornega sveta družbe Večer Dušanom Mohorkom. Predstavili so mu svoja stališča in nasprotovanje sprejetemu sklepu na skupščini družbe o združitvi funkcij direktorja in odgovornega urednika Večerovih edicij.

Predsednik nadzornega sveta je ponovil stališče, da so razlogi za takšno odločitev izključno poslovni. Zagotovil je, da bo argumente, zakaj odločitev skupščine delničarjev ogroža uredniško avtonomijo in neodvisnost novinarskega dela, predstavil lastnikom še pred sejo nadzornega sveta, ki bo prihodnji teden.

Dodal je, da ima zagotovila lastnikov, da ne bodo posegali v uredniško politiko in da bodo še naprej zagotavljali avtonomnost novinarskega in uredniškega dela. Zatrdil je, da tudi sam kot predsednik nadzornega sveta ne bo dovolil kakršnih koli pritiskov na uredništva edicij družbe Večer.

Novinarji uredništev v ČZP Večer se ne strinjajo s pojasnili o ekonomskih razlogih za združitve funkcij in vztrajajo, da je združitve funkcij napačna odločitev, in zato lastnike znova pozivajo, da sprejeti sklep razveljavijo.

Markeš bo razrešen zaradi nekooperativnosti

29.05.2008 ob 23:56

Kot je potrdil tudi odgovorni urednik Dela Janez Markeš, bo naslednji teden verjetno razrešen s svojega mesta. RTV Slovenija je v današnjem Dnevniku poročala, da ga nameravajo razrešiti »zaradi nekooperativnosti«, po razlagi Silvestra Šurle, odgovornega urednika Reporterja (ki citira nadzornico Andrijano Starina Kosem na obisku v uredništvu Reporterja), pa zaradi tega, ker lastniki Dela nimajo več vpliva nad uredniško politiko, saj naj bi Markeš na svojo roko koncesijo dal stranki Zares. Še več, po njegovem Boško Šrot išče novega političnega zaveznika, kar naj bi bil Borut Pahor (to naj bi Šrot povedal Stojanu Zdolšku). Po tej razlagi torej nadzorniki izpolnjujejo želje lastnika in menjujejo političnega zaveznika.

[Še celoten zapis na MMC RTVS:](#)

Odgovorni urednik Dela Janez Markeš je potrdil, da je za prihodnji teden napovedana njegova odstavitev z mesta odgovornega urednika.

"Za zdaj pa še nisem odstavljen," je dodal Markeš, predtem odgovorni urednik tednika Mag, ki je zamenjal Petra Jančiča, petletni mandat pa je začel 1. avgusta 2007. Kot je dejal, naj bi bila pobudnica za njegovo odstavitev Andrijana Starina Kosem, predsednica nadzornega sveta Dela, za vzrok pa so mu navedli nekooperativnost.

Ob predstavitvi svojega programa uredništvu (ki je pozneje s 55 proti in z 38 glasovi za na za upravo nezavezujočem glasovanju zavrnilo njegovo kandidaturo) je Markeš poudaril, da si bo kot odgovorni urednik prizadeval, da časopisu omogoči suveren vstop v novo razvojno obdobje, v katerem mu bo uspelo ohraniti vse dosežene standarde odličnosti in profesionalizma ter obdržati mesto najpomembnejšega tiskanega medija v Sloveniji.

Ne predsednik Društva novinarjev Grega Repovž ne prejšnji Delov urednik Peter Jančič, zdaj tudi predsednik Združenja novinarjev in publicistov, nista nad napovedano odstavitvijo presenečena. Jančič je povedal, da je na Delu zaposlen, in ve, kaj se tam dogaja. "Gre za dogajanje v največji časopisni hiši tik pred volitvami, zato ga je treba pozorno spremljati. To je vse, kar lahko rečem," opozarja.

Da je Markešova odstavitev le nadaljevanje ravnanja z mediji, ki smo mu priča že od avgusta 2005, pa je prepričan Repovž, ki dodaja: "Takrat je postalo izrazito politično trgovanje z mediji, ki jih ima v lasti Pivovarna Laško, v to sodijo tudi vsa imenovanja v skupinah Delo in Večer." Po njegovem mnenju se bo to še nekaj časa dogajalo, in "da bo pri tem dosežena najnižja točka".

[Pahor o medijski situaciji, vplivu na Delo in Bošku Šrotu](#)

30.05.2008 ob 10:13

Medtem ko SD [praznuje 15. obletnico](#), so na [Vesti](#) vprašali predsednika, kaj meni o dogodkih na Delu in ali ima vpliv nanj ali na medije. Mediji imajo pravico povedati, če politika vpliva na medije, in pod njim, Borutom Pahorjem, bo takšno postopanje pričakovano, je odvrnil. (Medklic: jasno, da imajo pravico, vprašanje je, zakaj molčijo) To se bo od novinarjev bolj pričakovalo. Seveda, če bomo zmagali na volitvah, kot pripomni vsaj enkrat na dan.

Medijev nikoli ni ocenjeval, jih ne in jih tudi ne bo, ko bo predsednik vlade. Če bo izvoljen, seveda. Kot pripomni vsaj enkrat na dan.

[Celoten posnetek](#) pogovora za Vest.

[Puhanova anonimna analiza pisanja Dela, kriva za Markešev odhod](#)

30.05.2008 ob 10:44

Kot [poročča](#) Mladina v tiskani in spletni izdaji, Markeš domnevno odhaja zaradi zanj neprijetnih ugotovitev anonimno izvedene analize predstavitev politikov in političnih strank v časopisu. [Članek Mladine s povezavo](#) na raziskovo je spodaj.

Po navodilih vodstva in nadzornikov Dela so hišni analitiki naredili raziskavo, ki je obravnavala več kot 2200 komentarjev in člankov, objavljenih od letošnjega januarja do marca na prvih petih straneh Dela ter v Sobotni prilogi.

Raziskava naj bi ugotovila pogostnost pojavljanja posameznih politikov, političnih strank in naravnost prispevkov. Vodstvo Dela je z njo dobilo podatke o tem, kateri novinar in kako piše o posamezni stranki ali politiku.

[Raziskavo v celoti objavljamo na spletni strani](#) (pdf), članek Boruta Mekine, ki podrobno razkriva ozadje odstavitve Janeza Markeša z mesta odgovornega urednika Dela pa lahko preberete v jutrišnji Mladini.

Medtem pa se je na naše pisanje odzval Peter Puhan, predsednik uprave Dela. Kot trdi, je bilo Markeševo urednikovanje neuravnoteženo.

Puhan nam je pojasnil, da je raziskavo o vsebini časopisa Delo in uravnoteženosti novinarskih prispevkov, o kateri pišemo v tiskani izdaji Mladine in za katero Delovi novinarji in uredniki niso vedeli, naročil on. Zanimala naj bi ga namreč "uravnoteženost časopisa." Slika, ki naj bi jo predsednik uprave dobil iz analize po njegovem ni izgledala "nevtralno." Koga naj bi Markeš, sodeč po raziskavi preferiral, Puhan ni povedal. Po njegovem mnenju je "logično," če se v časopisu pogosteje pojavljajo stranke in politiki, ki so na oblasti, vse ostale politične sile, torej opozicija, pa bi morala biti predstavljena bolj "logično."

Puhan nam je še pojasnil, da z Markešem ni več mogel sodelovati in da z "njim v poslovnem smislu ne moremo zmagati." Do kratkega stika z njim naj bi prišlo pri vrsti razvojnih projektov, od projekta zoženega formata do integrirane redakcije," prav tako Markeš ni upošteval izsledkov raziskav o tem, kakšna naj bi bila struktura časopisa, kaj naj bi bilo na prvi strani in podobno, nam je povedal Peter Puhan.

Šrot zanika navedbo Markeša, naj Delo podpre Pahorja

30.05.2008 ob 14:31

Igra trditev in demantijev v primeru odstavitve Markeša se nadaljuje. Čigavo naj bo Delo? Golobičevo ali Pahorjevo, kot namigujejo nekateri? In zakaj lastniki sploh mislijo, da bi ga morali nekemu politično zastaviti? Je za Markešem bil skrit Golobič, kot namiguje del nadzornikov, in ali je zamenjava v duhu približevanja Pahorju in SD? Današnji zapis v Mladini namiguje, da se je na famoznem kosilu Šrot zameril Markešu, ker ne podpira Pahorja. Oziroma ker ne želi, da bi novinarji morali biti politična marioneta. In zdaj Šrot to zanika. Ampak le to, da bi to »zahteval« - izjavo lahko beremo na več načinov [Povzeto po STA](#) (via Matkurja):

Ljubljana, 30. maja (STA) - Tiskovni predstavnik Pivovarne Laško Jure Struc je za STA povedal, da predsednik uprave Pivovarne Laško Boško Šrot zanika pisanje tednika Mladina, da je na kosilu v Pivovarni Union od odgovornega urednika Dela Janeza Markeša zahteval, naj Delo podpre Boruta Pahorja in začne "rušiti" Janeza Janšo. Janez Markeš pa pravi, "da vse piše v časopisih".

Boško Šrot za STA ni bil dosegljiv, da bi potrdil ali zavrnil današnje pisanje Mladine, je pa tiskovni predstavnik pivovarne Jure Struc povedal, da Šrot vse navedbe zanika.

Tudi Janez Markeš zadeve ni želel podrobneje komentirati. Dejal je le, da je "vse, kar je bilo, zapisano v današnjih časopisih".

Vsi ostali udeleženci sestanka za STA niso bili nedosegljivi. Prav tako niti predsednik SD Borut Pahor.

Po pisanju tednika Mladina so 8. maja v prostorih Pivovarne Union skupaj obedovali Janez Markeš, odvetnik Pivovarne Laško Stojan Zdolšek, direktor uprave Dela Peter Puhan, predsednica nadzornega sveta Andrijana Starina Kosem in Boško Šrot. Med kosilom naj bi slednji "brez ovinkarjenja" Markešu dejal, "da je treba podpreti Pahorja in rušiti Janšo". Podobno naj bi po pisanju tednika zahtevala tudi Starina Kosmova.

Kot so še zapisali, naj bi tej zahtevi sledila reakcija Stojana Zdolška, ki naj bi dejal, da "je začuden, saj naj bi Markeša predlagal za odgovornega urednika z obljubo, da ne bo sprejemal političnih navodil". Po tej Zdolškovi reakciji naj bi se po pisanju Mladine Šrot umaknil rekoč, da besede "vzame nazaj".

Boško Šrot je sicer v intervjuju za Sobotno prilogo Dela 22. decembra 2007 na vprašanje novinarja, kako se brani pred očitki, da bo Delo uporabljal v lastno korist, odgovoril: "Ti očitki prihajajo od tistih, ki so vpliv na Delo izgubili. Nikoli se nismo vmešavali v uredniško politiko. Dela ne potrebujemo za to, da bo o nas lepo pisalo. V nasprotju s politiko ne živimo od lepega videza, ampak od števila prodanih steklenic piva. Tako nas tudi pri Delu zanima zgolj poslovni rezultat." V nadaljevanju je še zapisana Šrotova izjava: "Dajem javno zavezo, da Dela ne bom zlorabljal za svoje zasebne potrebe ali za potrebe skupine Pivovarna Laško."

O kritiki odziva MNZ se ne piše

31.05.2008 ob 08:16

Stališče Liberalne akademije glede odziva Ministrstva za notranje zadeve na očitke Amnesty International o kršitvah človekovih pravic. Cenzurirano (neobjavljeno) na STA, v Delu, v Večer, na RTVS, in tako dalje. Posredujemo [objavo v Dnevniku](#):

"Severnokorejski slog" zavračanja Amnesty International

V Liberalni akademiji smo zgroženi prebrali sporočila v medijih, ki navajajo naravnost sramotno posmehljivo nastopanje slovenskega Ministrstva za notranje zadeve v zvezi z ugotovitvami Amnesty International (AI) o kršitvah človekovih pravic v Sloveniji glede izbrisanih in glede segregacije romskih otrok.

Opozarjamo slovensko demokratično javnost, ki je še ni zapustil spomin in ji je preostal vsaj kanček vesti, da je takšen aroganten odziv proti AI primerljiv kvečjemu s totalitarnima državama, kakršni sta vsaka na svoj način Severna Koreja in Iran. AI je spoštovanja vredna ugledna organizacija (med drugim nagrajena z Nobelovo nagrado) in v svojih sporočilih govori o nedvomnih in z njene strani povsem preverjenih dejstvih. Pavšalno zavračanje njenih ugotovitev je podcenjujoče, še zlasti, ker AI govori o že dolgotrajnih in ponavljajočih se pojavih, prihaja pa iz države, ki trenutno predseduje EU!

Tako je glede izbrisanih letos ugotovila še primere uvajanja postopkov prisilne deportacije posameznikov. Ministrstvo bi se torej kvečjemu lahko opravičilo in morda navedlo resne podatke o morebitnem urejanju problemov, za nameček pa, kot pravijo v odzivu AI, na MNZ skrivajo podatke o izbrisanih pred njimi in jih ne želijo izročiti. Namesto tega je ponovilo znano birokratsko latovščino in v primeru izbrisanih spet izreklo stališča, ki so v popolnem nasprotju z odločbo Ustavnega sodišča, so pa alibizacija stališč vladajoče politike, ki se pred Evropo in svetom vsako leto bolj otepa očitkov o tem, da ne želi rešiti problema izbrisanih. Ni prvič, da se politični krog predsednika vlade norčuje iz tujih institucij.

V Liberalni akademiji nadalje opažamo ravnanje vladajoče koalicije v zadnjem času, predvsem v parlamentu, v obliki manipulacij, proceduralnih in drugih kršitev. To kaže na dodaten zalet pri razgradnji demokracije, ki se v predvolilnem času nadaljuje v pospešenem ritmu, kar pomeni, da bosta morali civilna sfera in javnost storiti več in biti bolj pozorni na ravnanje dela politike.

Kolšek napoveduje reakcijo aktiva Delovih novinarjev

31.05.2008 ob 08:20

Novinar in član aktiva novinarjev Dela Peter Kolšek je za Vest komentiral najavo nadzornice Dela Andrijane Starina Kosem in predsednika uprave Dela Petra Puhana, da naj bi nadzorni svet v torek odstavil odgovornega urednika Dela Janeza Markeša ter hkrati izrazil svoje mnenje o interni analizi, ki so jo po navodilih vodstva in nadzornikov Dela naredili hišni analitiki, katera obravnava več kot 2200 komentarjev in člankov, objavljenih od letošnjega januarja do marca na prvih petih straneh Dela ter v Sobotni prilogi.

[Povezava na Vest](#), kjer objavljajo še »inkriminirajoči« dokument in predstavitev izhodišč ob kandidaturi Janeza Markeša.

Kolšek napoveduje reakcijo aktiva Delovih novinarjev in se zgraža nad dejstvom, da je bila analiza narejena za hrbtom novinarjev in urednikov, zato je očitno, kot dodaja, z nekim drugim interesom.

Cenzura na Večeru in gradbeno-kartodromski biznis

31.05.2008 ob 08:59

Izjemoma (temu je bila namenjena stran [Index prohibitorum](#), ki pa ne obstaja več) posredujemo cenzurirani članek (za pisma) v Večeru. Avtor Tomaž Horvat v dopisu navaja, da ga je poslal v časnik Večer 23. aprila in nato še 15. maja 2008, vendar ga ne želijo objaviti, ker je, tako meni, to dosegla lokalna politična klika.

Kartodrom v vsako kuhinjo!

Odlično si je vso stvar zamislil Radoslav Simonič, župan občine Hajdina. Z izgovorom, da bodo širili kanal reke Drave in z izgovorom, da bodo sanirali veliko odlagališče nevarnih odpadkov, so se odločili radikalno poseči v obdravsko področje. Kaj z njim počnejo? Rezultat je neverjeten – približno 40 hektarjev veliko zemljišče, ki je v lasti Dravskih elektrarn Maribor, bodo štiri leta (ja, štiri leta!) prekopavali po dolgem in počez. Začeli so že lani. Postavili so veliko separacijo v Slovenji vasi in zdaj, dan za dnevom, noč za nočjo, iz obrežja in čez vozijo kamione gramoza vseh vrst in oblik. V dolžini nekaj kilometrov. Kdor ni videl tega čudā, naj si ga brž ogleda! Menda z nakopanim gramožom delajo novo avtocesto. Čisto razumem. Biznis, ki se ga ne bi branili niti največji!

In kot da to še ni dovolj, se je hajdinska gospoda spomnila, da bo 40 hektarjev sanirala še s tem, da bo na isto mesto postavila en takšen svetoven kartodrom. Ker tisti v Hajdošah ni najbolj nobel, v Slovenji vasi hrepenijo po večjem! Figo hrepenijo, cele dneve preklinjajo hrup, ki ga povzročajo trakovi v separaciji, bagri in kamioni. Na desetine njih. In to še štiri leta, vsak dan! Takole za poobedek si pa zdaj lahko obetajo še nekaj, glede česar učinke hrupa že poznajo. Kartodrom z vsem truščem motoristov, kartingašev (ali kako že sebi pravijo?) in drugih, ki jim je hrup že po naravi največja možna strast, jeza drugih ob njih pa spada k istemu užitku kot rit k srajci!

Odgovorni so za vse že poskrbeli. Nič hudega sluteči in ne prav protestniško razpoloženi prebivalci Slovenje vasi in okolice po tihem potrpežljivo prenašajo dnevno-nočno brnenje tistih, ki se s kopanjem gramoza gredo odlični biznis. In če bodo štiri leta požirali smog in hrup kamionov, čemu ne bi za kasnejše obdobje (ja, kartodrom bo menda stal tam že čez kakšno leto) uživali v nebeškem hrupu plemenitih motoristov in v kartingu. Iz lokalnega AMD društva se že zdaj hvalilo, da bo stvar super rentabilna. Kartodrom v Slovenji vasi ne bo obratoval na kvatre, kot tisti v Hajdošah. Ne, to bo v dnevnem pogonu, da se investicija poplača!

Kaj bi z zakoni, kaj bi z meritvami decibelov, kaj bi dvigovali svoj dragocen glas. Prebivalci Slovenje vasi in okoliša bodo to vse mirno prenesli. Gradbeno dovoljenje je že izdano, za to so skrivoma mojstri motoristike in avtomobilistike že zdavnaj poskrbeli. Zdaj bo, namesto kosilnice za travo, v okolišu pač pelo nekaj drugega, le požvižgavati v taktu bo bolj težko. In pelo bo tudi pozimi – že zdaj se v hajdoškem kartodromu, ki ga bodo porušili, hvalijo, da lahko tam kot na edini stezi vozijo čez celo leto. Slovenjevaščanom je zato treba čestitati. Do kartodroma ne bodo imeli

daleč. Narobe, imeli ga bodo v svojih kuhinjah, radijske nedeljske čestitke pa tudi niso nekaj, čemur se človek ne bi mogel izogniti. Glasba za glasbo! Čestitkam iz kartodroma se ogniti ne bo mogoče.

Tomaž Horvat

Prvi nadzornik pri Večeru o tem, da časopis ne bo podpiral političnih strank

2.06.2008 ob 22:16

Predsednik NS pri Večeru, Dušan Mohorko, [v današnjem Večeru](#) spregovori in se postavlja v bran napovedni uvedbi enotirne uprave ter našteva njegove domnevne prednosti. Izstopa nenavadna vloga namestnika odgovornega urednika. Spodaj je odlomek iz intervjuja z Mohorkom:

Združitev uredniške in direktorske funkcije prinaša pomembna zagotovila. Temeljni problem izhaja iz zakona o medijih. Ta zahteva od odgovornega urednika, ki naj bi skrbel za avtonomijo, le poslovno sposobnost in nič drugega. Po spremembi statuta Večera bo namestnik odgovornega urednika v celoti vodil delo uredništev in skrbel za avtonomijo novinarskega dela. Statut zdaj dviga kriterij, katere pogoje morata izpolnjevati odgovorni urednik Večera in njegov namestnik. Namestnik mora imeti univerzitetno izobrazbo, izkušnje z delom v medijih in obvladovati vsaj en svetovni jezik. Vsega tega zakon o medijih ne določa. Menim, da je to zagotovilo, da želijo lastniki ohraniti avtonomijo časopisa."

So lastniki prepričani, da bo direktor Večera, ki bo po novem odgovorni urednik, brez novinarskih, še manj uredniških izkušenj, kos odgovorni nalogi, ki mu jo nalagajo lastniki?

"Programske naloge in skrb za ohranjanje avtonomnega, neodvisnega novinarstva se prenašajo na namestnika odgovornega urednika, celotno odgovornost za poslovni del pa na direktorja, ki je obenem odgovorni urednik. Do zdaj je bilo precej nedorečenega, saj je dosedanji odgovorni urednik ne le pomagal skrbeti za izvajanje poslovnega načrta, temveč je tudi sooblikoval poslovni načrt. Še več, direktor je moral usklajevati poslovni načrt z urednikom. Poslej bo direktor in hkrati odgovorni urednik moral sprejeti vso odgovornost za poslovanje Večera. Namestniku pa je prepuščena vsebina.

Do zdaj je moral direktor nuditi podporo uredniku pri pripravi poslovnega načrta. In ko je nadzorni svet preverjal poslovne rezultate, smo se vprašali, kdo nosi večjo odgovornost za poslovni del. Nadzorniki smo soglasni z novinarji, da morata programski del in avtonomija novinarjev ostati enaka. Večer je znan kot objektivni časopis z obetavnimi novinarji, zato bi se vsi posegi poznali tudi pri poslovni uspešnosti."

Mediji poročajo, da je direktor Pivovarne Laško, pomembnega lastnika Dela, naročil uredniku, naj časopis podpira Pahorja in "sesuva" Janšo. Se to lahko zgodi Večeru?

"Ne verjamem, da se je to zgodilo, in se ne vtikam v zadeve Dela, ki je sicer eden od lastnikov Večera. Kot nadzornik Večera lahko zagotovim, da podpiranje političnih strank ali drugih akterjev ne pride v poštev. Lastniki in nadzorni svet se zavedamo, da mora medij delovati v interesu javnosti. Z razvojem demokracije smo tako daleč, da je vsak drug način razmišljanja neprimeren. Tudi nadzorni svet mora zagotavljati takšno okolje."

Kaj od Večera pričakujejo lastniki?

"Zgolj poslovno uspešnost. Programska zasnova se v ničemer ne spreminja. Vloženi kapital mora imeti razumno stopnjo donosnosti. Lastniki vedo, da ta ni enaka kot v drugih gospodarskih družbah in da časopis ne more prinašati visokih dobičkov. Ampak za konstantno uspešnost je treba ohraniti avtonomijo uredništva."

Od kod torej takšna želja lastnikov, da imajo v svojem portfelju časopis?

"To je stvar lastnikov. Kot član nadzornega sveta sem dolžan nadzirati upravo v poslovnem delu. Čeprav časopisno podjetje ni najbolj dobičkonosna panoga, je dolgoročno lahko dobra naložba."

Kako to, da se nadzorni svet po izstopu Infonda iz lastniške strukture Večera ni spremenil?

"Tudi to vam morajo pojasniti lastniki. Mene so vnovič predlagali novi lastniki. Zagotovil sem jim, da sem kot nadzornik profesionalec."

Na čelu angleškega Guardiania so se v 60 letih zvrstili trije odgovorni uredniki, v Večeru pa v minulih petih letih pet direktorjev in štirje uredniki. Večina je prejela visoke odpravnine. Se vam zdi takšno ravnanje lastnikov racionalno in skladno s pričakovanji o poslovni uspešnosti?

"Primerjava z Guardianom ni ustrezna. Zamenjave so pri nas pogostejše kot v najbolj razvitih demokracijah. Menim, da se tudi pri nas demokracija razvija v pozitivno smer. Lastniki in politika se morajo zavedati, da medijev ni mogoče zlorabljeni. Menim, da lastniki Večera to dobro vedo."

Kakšno vlogo igra v Večeru in njegovi lastniški strukturi Pivovarna Laško?

"Menim, da nikakršne. Pogovarjam se le z delničarji Večera in ne vem, da bi Laščani imeli kakšno vlogo."

Ali se lastniki nagibajo k preklicu sklepa, ki združuje funkciji direktorja in urednika - glede na ostre proteste novinarjev Večera in ker so se enako odzvali novinarske organizacije in aktivisti drugih časopisnih hiš?

"Če bi se izkazalo, da se namen ne izkazuje, kot je bil predstavljen, bodo lastniki razmislili o vnovični spremembi statuta. Ta možnost ni zaprta."

In če novinarji v torek na glasovanju ne podprejo novega odgovornega urednika in direktorja v eni osebi?

"Kako bo to vplivalo na odločitev nadzornikov, ne morem napovedati, v sredo bomo obravnavali mnenje novinarjev."

Sever o medijskih skrivalnicah

3.06.2008 ob 13:23

Skrivalnice so zanimive. So nekakšna slovenska posebnost. Samo za okus si zastavimo nekaj hitrih retoričnih vprašanj. Od kod denar za zagon nekega tednika in masivno oglaševanje, ki stane nekaj sto tisoč evrov? Od kod denar za nakup delnic nekega drugega tednika nekemu funkcionarju, ki vodi neko društvo? Kako lahko skupina ljudi kupi nek dnevnik za nekaj deset tisoč evrov, čeprav so ga samo nekaj mesecev prej lastniki prodajali za skoraj milijon? Ali kako je mogoče, da ima urednik nekaj ne zelo donosnih projektov premoženje vredno nekaj milijonov evrov in hkrati ugled, ki mu zagotavlja, da ga veliki mediji redno vabijo v goste kot neodvisnega analitika?

[Celotna kolumna](#) urednika Vesti, Janija Severja, o stanju lastništva medijev na njihovi spletni strani.

LA, cenzurirana, o slovenskih vzporednicah z Völkischer Beobachter

3.06.2008 ob 13:24

[Izjava Izvršnega odbora Liberalne akademije](#), pravijo, je bila deležna cenzure. O njej in sporočilu glede izredne seje o korupciji niso [znova](#) poročali ne STA, ne Delo, ne RTVS, ne Dnevnik... Našli smo izjemo v v obliki citata [v današnjem Večeru](#), od koder povzemamo primerjavo:

Na medijskem področju pa smo priča vse bolj zaskrbljujočim pojavom nadzora in kontra-nadzora, vse bolj pa izginjata novinarska profesionalnost in temeljna resnicoljubnost. Razdeljevanje brezplačnega zmerjevalnika Slovenski tednik ciljni skupini volivcev (samo po podeželju!), ki ga očitno financirajo državno nadzorovana podjetja, čeprav ne edino, je samo na sebi akt svojevrstne korupcije. Zadevna publikacija po svojem propagandnem slogu močno spominja na paradigmo, ki so jo svojčas razvili v časopisu Völkischer Beobachter."

Golobič: imam vpliv le na Reporter

3.06.2008 ob 19:37

»Obstaja le en medij, ki ga v celoti obvladujem, kjer diktiram njegovo vsebino od prve do zadnje strani, to je Reporter. Tam ni članka, ki ne bi bil posvečen meni. Reporter je medij, ki je moj, če lahko tako rečem.«

[Celoten intervju na Vesti](#) s predsednikom Zares, Gregorjem Golobičem.

Med novinarji je 70,5 odstotkov vprašanih čutilo pritiske

3.06.2008 ob 19:45

Komisija za preprečevanje korupcije je [danes predstavila poročilo](#) o svojem delu za leto 2007, pa tudi anketo o korupciji, ki je bila izvedena med novinarji. Anketa je pokazala, da 60 odstotkov anketiranih novinarjev meni, da je korupcija neizbežen del slovenske družbe. Večina anketiranih meni, da je razlog sprejemanja podkupnin predvsem v neprofesionalnosti nekaterih novinarjev. Skoraj polovica novinarjev sicer za pojav podkupovanja med novinarji še ni slišala.

Anketa je dostopna na [tejle strani](#), med zanimivimi statistikami omenimo (stran 70 in 71), da je 70,5% vprašanih slovenskih novinarjev (n=353) čutilo kakršnekole pritiske pri svojem delu, med razlogi, zakaj prejemo podkupnine, pa jih je čez 70 odstotkov navedlo, da je za to kriva neprofesionalnost.

[Nova perturbacija na Delu: Markeš »out«, Zdolšek »out«, Košir »in«](#)

3.06.2008 ob 19:54

Hit dneva, takoj za izredno sejo državnega zbora o korupciji. [Povzemamo po Dnevnik.si](#):

Nadzorni svet Dela je sprejel sklep o začetku postopka za razrešitev odgovornega urednika Dela Janeza Markeša, njegovo mesto pa ponudil Darijanu Koširju, ki ga je tudi sprejel. Funkcijo novega odgovornega urednika bo predvidoma nastopil v treh tednih.

Član nadzornega sveta Dela Stojan Zdolšek je po seji povedal, da je sam osebno nasprotoval razrešitvi Markeša. Ker je bil pri tem preglasovan, je podal odstopno izjavo in izstopil iz nadzornega sveta, je še dejal.

Markeš je že v četrtek napovedal svojo razrešitev in ob tem povedal, da je njena pobudnica predsednica nadzornega sveta Dela Andrijana Starina Kosem.

Kot so sporočili iz Dela, je skupščina danes podprla spremembe statuta družbe, na podlagi katerih se pristojnost imenovanja odgovornih urednikov prenese na upravo, kar je predlagal predsednik uprave Dela Peter Puhan in kar so na Delu poznali že v preteklosti.

Puhan je začetek postopka za razrešitev Markeša sprožil "zaradi zaviranja razvojnih projektov in nesprejemanja ekipnega sodelovanja", nadzorniki pa so njegov predlog z večino podprli, poudarjajo na Delu. Predsednica nadzornega sveta Andrijana Starina Kosem je, kot so zapisali v sporočilu za javnost, dejala, da "nadzorni svet podpira upravo pri vseh odločitvah, ki omogočajo doseganje načrtovanih poslovnih ciljev".

"Spremembe statuta predsedniku uprave zagotavljajo, da si lahko oblikuje vodstveno ekipo, ki zagotavlja sodelovanje vseh pri izvajanju poslovnega načrta. S tem bodo tudi zagotovljeni pogoji vodenja, s pomočjo katerih predsednik uprave ni le odgovoren za poslovne rezultate v podjetju, ampak ima tudi vzvode za njihovo zagotavljanje," je, kot so sporočili iz Dela, dejal Puhan.

Lastniki Dela so danes tudi izvolili novega člana nadzornega sveta, in sicer predsednika uprave Pivovarne Union Dušana Zorka. Ta je zasedel doslej pristo mesto v šestčlanskem nadzornem organu Dela, in sicer kot predstavnik kapitala.

Izjavi predsednikov DNS in ZNP o menjavi odgovornega urednika Dela

4.06.2008 ob 08:52

[Zapis STA](#) (via Matkurja), tradicionalno uravnotežen v naslovu in vsebini z vrstnim redom: najprej ZNP, potem DNS. Celoten zapis:

Za Jančiča zamenjava na Delu tvegana, za Repovža posledica nasilnega imenovanja urednikov

Ljubljana, 03. junija (STA) -Predsednik ZNP Peter Jančič meni, da je menjava odgovornega urednika Dela tik pred volitvami tvegana. Po njegovem se bodo nadzorniki in lastniki morali vprašati, kako sprejemajo odločitve. Predsednik DNS Grega Repovž pa ocenjuje, da je zdajšnje dogajanje na Delu tudi posledica dejstva, da se odgovorne urednike imenuje brez soglasja novinarjev.

Po oceni predsednika Združenja novinarjev in publicistov (ZNP), ki je tudi zaposlen na Delu, Petra Jančiča, je zamenjava Markeša tik pred volitvami tvegana. Po njegovem namreč vsaka takšna menjava povzroči pretres v uredniški in novinarski ekipi ter s tem oteži delo, "posebej če je izvedena v času pred volitvami, ko bi se morali vsi najbolj truditi. Tako pa se zdaj vsi ukvarjajo z Delom, namesto da bi se ukvarjali s tem, kaj se dogaja v državi," pravi Jančič.

Ko je nadzorni svet pred letom dni na mesto odgovornega urednika imenoval Markeša, se je po Jančičevih besedah pojasnilo za njegovo ravnanje glasilo, da je treba odgovornega urednika zamenjati zato, da bi izboljšali prodajo in poslovne rezultate Dela. "Javno objavljeni podatki leto pozneje kažejo, da tega cilja niso dosegli, kar poslovno gledano pomeni, da takratna odločitev ni bila dobra," pravi Jančič.

Glede na to bodo po njegovih besedah nadzorni svet in lastniki morali premisliti o svoji vlogi, ki jo imajo, in odločitvah, ki jih sprejemajo. Kot pravi, ima sam namreč občutek, da se lastniki pred svojimi odločitvami ne posvetujejo z nikomer, kar bodo morali v prihodnje izboljšati. "Njihov cilj namreč verjetno ni ta, da bi bilo podjetje v težavah," pravi Jančič.

Na vprašanje, ali gre pri vsem skupaj samo za napačne poteze vodenja, ali bi šlo lahko v ozadju tudi za osebni spor med Markešem in nadzorniki, pa prednik ZNP odgovarja, da si tega "ne upa soditi". "Ni pa bilo toliko nepričakovano vse skupaj," dodaja.

Po besedah predsednika Društva novinarjev Slovenije (DNS) Grega Repovža je zdajšnje dogajanje na Delu posledica dejstva, da je imelo Delo od leta 2003 dva odgovorna urednika - Petra Jančiča in Janeza Markeša -, ki sta bila na položaj urednika imenovana na silo, to je brez soglasja novinarjev. Tovrstna imenovanja namreč po njegovem mnenju praviloma vedno povzročajo konflikte situacije, ki so lahko na koncu tudi razlog za takšne zamenjave.

Hkrati po besedah DNS pri vsem skupaj ni mogoče mimo dejstva, da se celotna zadeva odvija v nekem nenavadnem trenutku, ko lastniki in nadzorniki dajejo "zelo čudne signale, iz katerih bi lahko sklepali, da to počno iz drugih razlogov". "Pri tem je vsaj zame najbolj zaskrbljujoča izjava predsednika uprave Dela Petra Puhana, da Delo ni bilo uravnoteženo in da je to razlog za Markeševu zamenjavo," pravi Repovž in dodaja, da Delo v tem trenutku najbolj potrebuje stabilnega urednika s podporo uredništva.

Predsednik DNS sicer ocenjuje, da bo Darijan Košir, ki bo na mestu odgovornega urednika nasledil Markeša, pri novinarskem kolektivu dobil podporo, "ker je v obrtnem smislu profesionalec. Ali ima dimenzijo urednika in ali ljudje mislijo, da jo ima, je pa drugo vprašanje," še pravi.

Novinarji Večera proti Skuhali kot tudi odgovornemu uredniku

4.06.2008 ob 18:44

Zdi se, da se zastopstvo uredništva Večera in aktiv novinarjev te hiše pri DNS suvereno [upirata pritiskom lastnikov](#). S te bi lahko bila lep zgled za novinarje časopisne hiše Delo:

Velika večina članov uredništva Večera nasprotuje imenovanju Uroša Skuhale za odgovornega urednika vseh Večerovih edicij, zato IO zastopstva uredništva časnika Večer in Večerovega aktiva DNS pričakujeta, da bo nadzorni svet Večera upošteval večinsko mnenje tistih, ki časopis ustvarjajo, so sporočili z IO zastopstva.

Izvršilni odbor (IO) zastopstva uredništva časnika Večer je namreč v torek in sredo izvedel glasovanje, na katerem so se člani uredništva izrekli o imenovanju Uroša Skuhale za odgovornega urednika vseh Večerovih edicij. Glasovalo je 76 članov uredništva. Štirje člani ali 5,4 odstotka uredništva so Skuhala podprli, 70 članov ali 94,6 odstotka uredništva pa ne.

Izvršilna odbora zastopstva uredništva časnika Večer in Večerovega aktiva Društva novinarjev Slovenije (DNS) glede na to, da velika večina članov uredništva nasprotuje imenovanju Uroša Skuhale za odgovornega urednika vseh Večerovih edicij, pričakujeta, da bo nadzorni svet upošteval večinsko mnenje tistih, ki časopis ustvarjajo.

Hkrati sta odbora tudi znova pozvala člane nadzornega sveta, naj lastnike pozovejo k sklicu skupščine delničarjev, na kateri naj razveljavijo spremembe statuta družbe, sprejete 19. maja, s katerimi uvajajo enotirni sistem vodenja časopisa.

Izvršilna odbora pri tem izrecno poudarjata, da niso glasovali proti direktorju Urošu Skuhali, pač pa proti odgovornemu uredniku vseh Večerovih edicij Urošu Skuhali oziroma proti sistemski ureditvi, ki jim jo s spremembo statuta družbe vsiljujejo lastniki. Ponavljajo, da odločno nasprotujejo spremembi statuta in da je bila ureditev, ki je veljala prej, edina sprejemljiva. "Pojasnila lastnikov, da gre zgolj za poslovno potezo, nas niso prepričala, saj gre vrednota neodvisnosti medijev daleč preko finančnih interesov medijskih podjetij," so še zapisali v izjavi za javnost.

[Članek je objavil Dnevnik.si.](#)

Zakaj je odstopil Zdolšek in kako so o tem pisali

4.06.2008 ob 20:01

[Poročilo 24ur.com](#) vsebuje tudi stališče, ki ga je navedel nadzornik Stojan Zdolšek v obrambo odstavljenemu odgovornemu uredniku Janezu Markešu:

Kot je po seji nadzornega sveta Dela povedal Zdolšek, ga razlogi, ki so jih predstavili za razrešitev Markeša, niso prepričali. "Mislim, da ti razlogi ne obstajajo in mislim, da gre za kakšne druge razloge," je dejal Zdolšek, ki je prepričan, da je Markeš zelo dobro opravljal svojo funkcijo in da je v desetih mesecih časopis Delo dvignil na visoko raven. "Zagotavljal je neodvisnost medija kot takega in njegovo politično nevtralnost," je prepričan Zdolšek.

Ko torej ugibamo o razlogih za njegov odstop, jih imamo jasno navedene: Zdolšek meni, da je bil »odpoklic« Markeša »zrežiran« iz nekih drugih razlogov, nadalje meni, da je Markeš dobro opravljal svoje delo in zagotavljal neodvisnost medija, nadalje meni, da je bil izdele politično nevtralen.

Kako pa so o Zdolškovih razlogih za odstop in stališču glede Markeša poročali mediji?

[STA \(via Matkurja\):](#)

Sedaj že nekdanji član nadzornega sveta Dela Stojan Zdolšek je ob tem dejal, da je Janez Markeš svoje delo opravljal zelo dobro, da je "v teh desetih mesecih časopis dvignil na visoko raven", da je v celoti izvrševal program, ki ga je predstavil in da je zagotavljal zavezo javnosti, avtonomijo časopisa ter neodvisnost in politično nevtralnost medija kot takega.

[RTVS takole:](#)

Odvetnik Stojan Zdolšek, eden izmed treh zunanjih članov nadzornega sveta, je povedal, da je razrešitvi Markeša nasprotoval, saj je Markeš svoje delo opravljal zelo dobro in je časopis dvignil na visoko raven. Razlogi nadzornega sveta za razrešitev Zdolška niso prepričali. Ker je bil na seji preglasovan, je podal odstopno izjavo ter izstopil iz nadzornega sveta.

[Delo.si takole:](#)

Sedaj že nekdanji član nadzornega sveta Dela Stojan Zdolšek je ob tem dejal, da je Janez Markeš svoje delo opravljal zelo dobro, da je "v teh desetih mesecih časopis dvignil na visoko raven", da je v celoti izvrševal program, ki ga je predstavil in da je zagotavljal zavezo javnosti, avtonomijo časopisa ter neodvisnost in politično nevtralnost medija kot takega.

[Večer takole:](#)

Markeševi razrešitvi je nasprotoval član nadzornega sveta, odvetnik Stojan Zdolšek, a je bil preglasovan. Po seji je zato iz nadzornega sveta izstopil, ostaja pa odvetnik časopisne hiše Delo.

Kaj je skupno tem zapisom? Da se, z izjemo prvega, 24ur.com, ne posvetijo temu, da Zdolšek namiguje na neke »prave razloge« za razrešitev Markeša, s katerimi je pogojeval tudi svoj odstop.

Markeš o tem, da se za Delo interesno preriva SD

4.06.2008 ob 20:07

[Povzemamo po Delo.si](#), kjer očitno nimajo težav z objavo takih (samokritičnih) zapisov:

"Svojo odstavitev jemljem kot poraz civilne države, ki bi v Sloveniji poskušala razvezati logiko blokov in politično instrumentalizacijo," je za STA poudaril odgovorni urednik Dela Janez Markeš. Glede trditve, da se za vpliv na Delu "prerivata" SD in Zares, je Markeš povedal, da "definitivno vidim interese SD".

"Kar se tiče konstrukta, da se prerivata na Delu SD in Zares, jaz definitivno vidim interese SD. To, da je zraven Zares, pa je popolna izmišljotina, saj tega ni nikdar nihče niti enkrat poskusil," je dejal Markeš in dodal, da so analize člankov časnika Dela pokazale, da je pojavljanje stranke Zares "v časopisu Delo na repu lestvice".

Nikomur na desnici, "v Janševem krogu", niti na levici, "pri Pahorjevih", ne ustreza uredniška politika, ki ne bi spodbujala blokov. Dodal je, da svojo odstavitev jemlje kot poraz civilne države, ki bi v Sloveniji poskušala razvezati logiko blokov in politično instrumentalizacijo.

Prepričan je, da gre "tukaj krivda na vse strani". "Tako na vlado, ki je s svojimi očitki iz lanskega 15. novembra in s svojimi obtožbami, da Delo služi SD, poskrbela za okoliščine, da so ljudje začeli izgubljati živce," je pojasnil.

Ni želel komentirati vprašanja, ali misli, da bo novi odgovorni urednik Darijan Košir favoriziral SD.

Markeš je za Radio Slovenija danes povedal, da njegova odstavitev nima nobene zveze z nekooperativnostjo v delovnem procesu, "potem, ko sem delal devet mesecev po 12 ur na dan, ko sem delal šest mesecev vse nedelje, ko smo časopis naredili, kot izredno lep in dober izdelek z lepimi rezultati".

Omenil je tudi pogovor s prvim možem Pivovarne Laško Boškom Šrotom, na kosilu v Pivovarni Union 8. maja, ko naj bi Boško Šrot poskusil politično vplivati na uredniško politiko. "Kot je rekel, moramo podpreti Boruta Pahorja, izrazil je pričakovanje, da rušimo Janšo. Stojan Zdošek je odločno protestiral, saj je rekel, da mi je obljubil avtonomijo," je še povedal Markeš za Radio Slovenija.

Dodal je še, da Boško Šrot ni postavil nobene nadaljnje zahteve, "je res da ni zahteval v končni fazi, ampak ni pa res, da ni izrazil pričakovanja in da ni izrazil besede moramo".

Navzlic 95 odstotkom novinarjev, ki so proti, bo Skuhala novi odgovorni urednik

5.06.2008 ob 08:26

Večerov stroj melje dalje, novinarska beseda ni več vredna počenega groša. Nadzorniki Večera so včeraj potrdili, da bo novi direktor in hkrati odgovorni urednik Večera Uroš Skuhala. Objavljamo [zapis Večera](#):

Uroš Skuhala bo odgovorni urednik

Kljub večinskemu nasprotovanju novinarjev Večera je nadzorni svet sinoči potrdil sklep skupščine, s katerim bo od 20. junija Večer imel urednika in direktorja v isti osebi

Včeraj pozno zvečer je nadzorni svet Večera sprejel pričakovano odločitev: potrdil je sklep skupščine, s katerim bo časopisno hišo od 20. junija kot odgovorni urednik in direktor vodil Uroš Skuhala. "V skladu s sprejetimi sklepi na skupščini družbe ter po predhodni pridobitvi mnenj uredništev se z 20. junijem 2008 direktorja družbe Uroša Skuhalo imenuje za odgovornega urednika Večerovih edicij," je v izjavi zapisal Dušan Mohorko, predsednik nadzornega sveta.

Člani zastopstva uredništva časnika Večer in Večerovega aktiva Društva novinarjev Slovenije (DNS) so ob tem pripravili naslednjo izjavo: "Razočarani smo, ker nadzorni svet ni upošteval večinske volje novinarjev, urednikov in fotoreporterjev Večera, saj se je skoraj 95 odstotkov tistih, ki so glasovali (70 proti, 2 za, 2 vzdržana), izreklo proti imenovanju Uroša Skuhale za odgovornega urednika vseh Večerovih edicij. Pri tem znova poudarjamo, da nismo glasovali proti direktorju Urošu Skuhali, pač pa proti združitvi funkcije direktorja in odgovornega urednika oziroma sistemski ureditvi, ki nam jo s spremembo statuta družbe vsiljujejo lastniki. Odločitev lastnikov razumemo kot poskus vpliva na uredniško politiko in novinarsko avtonomijo. Prepričani smo, da je neodvisnost medijev pomembnejša od finančnih interesov njihovih lastnikov.

Zaskrbljeni smo, ker je v tem trenutku Večer posebnost v slovenskem medijskem prostoru, še bolj pa, saj gre za potezo lastnikov, ki lahko dolgoročno usodno vpliva na prihodnost časnika Večer. Ponavljamo, da odločno nasprotujemo spremembi statuta in da je bila ureditev, ki je veljala do 19. maja 2008, edina sprejemljiva. Pojasnila lastnikov, da gre zgolj za poslovno potezo, nas niso prepričala. Kljub vsemu novinarji, uredniki in fotoreporterji Večera ostajamo zavezani bralcem, javnosti ter novinarskim standardom in poklicni etiki."

Vodstvo RTV hiše urednikovalo v Omizju

5.06.2008 ob 09:06

Kot vse kaže, so uspeli v RTV hiši vodilni zakuhati nov poseg v novinarsko delo. Ker mu ni bila všeč zasedba pogovorne oddaje, je določilo nova gosta. Nič manj kot direktorja RA Slovenija, Vinka Vasleta, torej člana iz svojega vodstva, in člana programskega sveta RTVS, Ivana Štuheca. Iz današnjega [zapisa v Dnevniku](#):

Pogovorna oddaja Omizje na TV Slovenija, ki bi včeraj zvečer morala gostiti člane Odbora za varstvo človekovih pravic izpred dvajsetih let, je bila tik pred zdajci odpovedana. Kot nam je povedala avtorica in voditeljica oddaje, novinarka Mojca Šetinc Pašek, se je oddaji odpovedala, ker je odgovorni urednik informativnega programa Rajko Gerič od nje zahteval, naj v studio povabi gosta, ki sprva nista bila predvidena, obenem pa ji je naročil, naj dva od že povabljenih odslovi.

Novinarka pravi, da se je za obisk v studiu dogovorila z nekaterimi člani najožjega vodstva Odbora in z vidnejšimi akterji gibanja, Igorjem Bavčarjem, Matevžem Krivicem, Francem Zagožnom, Dušanom Kebrom, Davidom Tasičem, Francijem Zavrlom, Pavlom Gantarjem in Alijem Žerdinom. Gerič ji je nato predlagal še Vinka Vasleta in Ivana Štuheca, ker pa bi to povečalo število gostov, naj bi odslovia Pavla Gantarja in Matevža Krivica. Paškova pravi, da se je strinjala s predlogom za dodatna gosta, četudi nista bila med vidnejšimi odborniki, in s tem, da sprejme "kompromis" in odslovi Pavla Gantarja, ki je med povabljenimi trenutno edini aktivni politik. Ni pa se strinjala s tem, da bi morala odsloviti Matevža Krivica, saj je bil ta, kot pravi, "ključni pravni zastopnik Odbora", ki je "dokazal nezakonnost izdanega vojaškega povelja" (tajni vojaški dokument, ki je bil razkrit v aferi JBTZ, op.p.), kar je bila po njenem mnenju ena od prelomnic v delovanju odbora. Kot pravi, obrazložitve, zakaj ne sme biti povabljen Krivic, ni dobila, vodenje oddaje pa je nato zavrnila.

Urednik Rajko Gerič je včeraj dejal, da s takšno zasedbo, kot jo je predlagala novinarka, oddaja "ne bi bila dobra". Prepričan je, da se morajo po dvajsetih letih o aferi JBTZ "slišati različna mnenja", saj po njegovem mnenju ta "afeta ni bila le stvar nekaterih članov Odbora, ampak je bilo na ulicah trideset tisoč ljudi, ki so imeli prav tako svoje predstavnike". Gerič pravi, da povabila Štuheca in Vasleta ni izključno zahteval, temveč da ju je le predlagal, ko je od novinarke zahteval izbiro "sedmih ali osmih gostov, ki bodo govorili z različnih vidikov in ne zgolj z ene strani". Ivan Štuhec je teolog, po navedbah zgodovinarjev pa ne šteje med osemtrideset članov vodstva Odbora. Med njimi pa je škof Anton Stres (Komisija Pravičnost in mir), ki ga je novinarka povabila v oddajo, vendar je bil že zaseden. Gerič je še povedal, da ga je direktor TV Slovenija Jože Možina v njegovi odločitvi podprl. Možina je včeraj dejal, da je od novinarke pričakoval, da bo "razprava uravnotežena". Mojca Šetinc Pašek je nasprotno dejala, da "dvajseta obletnica ustanovitve Odbora ni dnevna politika in se zgodovine ne da matematično prikrajati". Meni tudi, da Možinovo poseganje v program, ki je po njenih besedah pogosto in ga občuti veliko njenih kolegov, "presega vse meje dobrega okusa". Predsednica aktiva novinarjev televizije Ksenija Horvat je že napovedala, da se bo danes aktiv sestal in se opredelil do zapleta.

Igor Bavčar nam je včeraj sporočil, da se mu zdi "nerazumljivo in škandalozno, da kdo danes sploh upa odločati o 'politični primernosti' članov odbora" in da "tega ne [more] sprejeti". Pavel Gantar je ocenil, da urednikov poseg pomeni "cenzuro" in da na TV Slovenija "sistematično poskušajo izriniti določene ljudi". Vinko Vasle nam je povedal, da je tudi sam predlagal, da v oddaji ne bi nastopil, saj je na enako temo že nastopil v oddaji Odmevi. Eden od članov Odbora, ki ni želel biti naveden, pa je dejal, da je sestava in delovanje Odbora, ki naj bi ga oddaja predstavila, "zgodovinsko dejstvo".

Kučan v bran Markešu, proti enotirni upravi na Večeru, v bran Magovim novinarjev in novinarski peticiji

5.06.2008 ob 11:54

Bivši predsednik države Milan Kučan o tem, da ne razume, zakaj je treba odstavljati odgovornega urednika Janeza Markeša, o tem, da je pod njim postalo Delo profesionalno, o tem, da je pod Slivnikom in Jančičem skoraj odpovedal Delo, da ne razume, zakaj je bilo treba uvesti enotirno upravo na Večeru, da ne razume, zakaj se je bivšim Magovim urednikom preprečevalo, da odidejo iz Dela, in da ne razume, zakaj se je novinarsko peticijo označevalo za manipulacijo.

[Na Vesti.](#)

Liberalna akademija o dramatičnih dogodkih v Delu in Večeru

5.06.2008 ob 17:06

Izjava je spodaj in [na njihovi spletni strani](#), [na tem mestu](#) povzetek STA:

Obsodba dogodkov na Delu in Večeru

V Liberalni akademiji obsojamo neupravičene posege v uredniško avtonomijo časopisa Delo, kjer so iz povsem nedokazanih razlogov proti njemu pravkar znova pred zamenjavo odgovornega urednika. Kontekst prisilne zamenjave jasno kaže, da si želijo lastniki to medijsko hišo podrediti in preoblikovati po svoji meri tudi v sferi novinarske svobode. To se je že zgodilo na Večeru, kjer so včeraj proti 95 odstotni volji novinarjev uvedli enotirno upravo z direktorjem in odgovornim urednikom v eni osebi.

Dogajanje v obeh hišah ocenjujemo za dramatično. Povampirjena situacija samopašnega ravnanja lastnikov s časopisnima hišama Delo in Večer, ki se za nameček dogaja celo simultano in podvaja vtise javnosti, je povsem upravičeno deležna širše pozornosti in zgražanja, a je treba hkrati povedati, da trenuten razplet v njih ustreza pretežnemu delu vladajoče koalicije, ki zato v medijih, ki jih nesporno obvladuje (nedvomno v STA in RTV Slovenija, če naštejemo le največja, in seveda v svojih satelitskih brezplačnikih in tednikih), odmerja veliko pozornost tudi iz tovrstnega interesa. V prejšnjih primerih, najbolj izrazito v primeru novinarske peticije, so taisti viri obveščanja največkrat molčali ali sporočila celo, milo rečeno, relativizirali.

Medijsko močvirje, v katerega nas je v treh letih ekspresno potisnila Janševa oblast, je naplavilo nič več zakrite in povsem odkrite, arogantne poteze lastnikov medijev, ki na očeh javnosti koketirajo s političnimi botri in se jim ponujajo v španovijo. Licitiranje za najboljšega ponudnika med strankami poteka že v obliki javne avkcije. Nesporno dejstvo je, da je do karnevala norčevanja iz medijske avtonomije in novinarskega poklica prišlo z zakonodajo in političnimi zgledi, na katere g. Janša zdaj kaže s prstom, čeprav je njihov Mefisto.

Zato pozivamo vse stanovske organizacije, da storijo vse za zaščito svojega profesionalnega interesa in interesa javnosti. Pri tem bi še zlasti radi opozorili, da izjave Združenja novinarjev in publicistov zaradi aktivne vloge njihovega predsednika pri pustošenju na Delu ne morejo zveneti kredibilno, zato pričakujemo, da bo to vlogo v primeru tega časopisa opravil nekdo drug. V Liberalni akademiji smo zadnja štiri leta s številnimi izjavami opozarjali na senzibilno področje medijev in primere eklatantnega poseganja vanje, a smo žal pretežno bili deležni cenzure. Kdo je obvladoval medije, se je dalo prebrati v taistih izjavah.

Za IO Liberalne akademije
Predsednik LA Dr. Darko Štrajn

Aktiv in sindikat novinarjev Dela obtožujeta lastnike nedostojnega in neodgovornega ravnanja

5.06.2008 ob 17:24

Spodaj objavljamo izjavo aktiva in sindikata Delovih novinarjev, ki je nastala ob napovedani zamenjavi odgovornega urednika Dela. Povzemamo po Mladina.si:

Ob predlogu za zamenjavo odgovornega urednika časnika Delo, ki ga je podal Nadzorni svet Dela, d. d., na seji 3. junija 2008, sta IO aktiva novinarjev Dela in IO sindikata novinarjev Dela sklenila slovensko javnost obvestiti o svojem stališču do tega predloga. Oba organa namreč ocenjujeta, da ne gre za navadno poslovno potezo, ampak za obliko ravnanja, ki že pet let – odkar je večinski lastnik Dela Pivovarna Laško – negativno vpliva na uspešnost in podobo našega podjetja.

V tem času so bili zamenjani trije odgovorni uredniki in štirje predsedniki uprav. Naklada je drastično padla. Posledica političnega preurejanja časopisa v obdobju od jeseni 2005 do poletja 2007 je bila velika kadrovska pretočnost, nekateri so bili vanjo tudi prisiljeni, in omajana podoba prej ugledne časopisne hiše. Lastnica, Pivovarna Laško, ki je s svojimi poslovnimi in političnimi potezami takšno nestabilnost povzročala, tudi danes ne kaže znamenj, da si prizadeva razmere urediti. Pri tem je bistveno njeno nerazumevanje medijske lastnine. Kot da lastnica ne ve, da imajo mediji tudi družbeno razsežnost, torej odgovornost do javnosti, ki je ni mogoče zajeti v enostavno profitabilnost, še manj zlorabiti kot žeton političnega trgovanja.

Zato člani obeh izvršilnih odborov v predlogu za zamenjavo odgovornega urednika, ki ni utemeljen z vsebinskimi, profesionalnimi argumenti, ne vidimo drugega kot podaljševanje nestabilnega stanja. Argument o »nekooperativnosti« odgovornega urednika Janeza Markeša z upravo oziroma lastniki je za nas nesprejemljiv, saj ni Pivovarna Laško v petih letih nikoli obelodanila, kakšne so njene strateške usmeritve na področju medijev, ki jih poseduje. Pa tudi ne, kakšna so njena prednostna merila, s katerimi bosta nadzorni svet in uprava v prihodnje merila uspešnost ter medsebojno kompatibilnost ali kooperativnost uredništva. Ne vemo, skratka, v čem je neustreznost sedanjega odgovornega urednika in v čem predvidena primernost predlaganega Darijana Koširja. Prav tako nimamo s strani lastnice nobenih zagotovil, da se zaveda pomena novinarske avtonomije bolj, kot se jo je zavedala v omenjenem obdobju političnega preurejanja časopisa. Da je temu tako, kaže prav predlog o zamenjavi.

Člani obeh hišnih novinarskih institucij naposled menimo, da je nedostojnega in neodgovornega ravnanja tako z Delovim novinarskim kolektivom kot z moralnim in premoženjskim kapitalom še zmeraj najpomembnejšega časopisa v državi dovolj! Od Pivovarne Laško zahtevamo, da se do lastnine, ki je ni pridobila po naši volji, obnaša tej lastnini primerno, se pravi odgovorno, profesionalno in etično. Če lahko v spremembi statuta, ki pristojnosti imenovanja urednikov prenaša z nadzornega sveta na upravo, vidimo prvo znamenje boljšega ravnanja, ga pozdravljamo. Obenem pričakujemo, da bo Pivovarna Laško zaposlenim v kratkem predstavila kratkoročno in dolgoročno strategijo razvoja našega medijskega podjetja in v njej tudi natančno

opredelila mesto in pomen osrednjega dnevnega Časopisa – Dela. To je tudi edini način, s katerim je mogoče zaustaviti rastoče nezadovoljstvo. In zaradi njega še večjo notranjo nestabilnost in nazadovanje.

*IO aktiva novinarjev Dela
Peter Kolšek, predsednik*

*IO sindikata novinarjev Dela
Zdenko Matoz, predsednik*

Po mnenju Zgaga je STA z njim manipulirala

5.06.2008 ob 19:53

Na STA so se spomnili zanimive provokacije. Enega izmed avtorjev peticije, Blaža Zgago, so cinično povprašali o mnenju na dogodkih na Delu in seveda, če se bo lotil pisanja nove peticije. Spomnimo, da Zgaga sploh ni več novinar Večera ([dal je odpoved](#)) in da je bil deležen očitkov, da za njim stoji SD (to tezo je lansiral Janša na izredni seji o zaupnici vladi, kjer je dokazoval, da je besedilo peticije [povzeto po oceni stanja socialnih demokratov](#)), peticija in podpisniki pa so postali v očeh dela medijev in vladajoče politike politični plačanci. [Citat iz zapisa STA](#):

Na vprašanje, ali bi v primeru, če bi se izkazalo, da sta v ozadju spopadov za vpliv na Delo stranki Zares in SD, spodbudil novo zbiranje podpisov za peticijo, je novinar Večera Blaž Zgaga odgovoril, da "je to hipotetično vprašanje" in da ne ve, na podlagi katerih dokazov temeljijo trditve, da se za vpliv na Delu "spopadata" navedeni stranki.

V vednost pa nam je novinar poslal svoj demanti, naslovljen na STA, kjer opozarja, da so, z namenom, njegov odgovor zadržali za 30 ur in ga objavili, ko so se okoliščine spremenile. Demanti objavljamo v celoti:

Manipulacija ali popolna degradacija profesionalnih standardov na STA?

V sredo, 4. junija 2008, ob 10 uri in 30 minut me je na mobilni telefon poklical novinar Slovenske tiskovne agencije Aleš Žužek in mi zastavil nekaj vprašanj v zvezi z dogajanjem na Delu. Ker sem na dopustu in razmer ne spremljam podrobno, sem mu pojasnil, da se konkretno ne morem izjasniti o dogajanju na Delu, saj imam premalo informacij, da bi podal kakršnokoli resnejšo oceno. Iz vprašanj novinarja sem začutil, da želi predvsem potrditev lastnih tez, da naj bi šlo za nekakšen spopad med SD in Zares. Ker tega ne poznam, sem mu tako tudi odgovoril.

Zato me je še toliko bolj presenetilo, da Slovenska tiskovna agencija v nasprotju s pravili agencijskega poročanja mojega stališča ni objavila istega dne, temveč ga je zadržala za 30 ur in ga objavila šele naslednji dan, v četrtek 5. junija, ob 16.21 uri. Medtem so se razmere precej spremenile. Odgovorni urednik Dela v odstopu dr. Janez Markeš je na TV Slovenija podrobneje spregovoril o dogajanju na Delu, hkrati sta svoje stališče podala izvršilna odbora aktiva in sindikata novinarjev Dela.

Objavljeno vest so naslovili „Zgaga glede Dela: Imam premalo informacij, da bi podal svoje mnenje," a če bi me novinar STA zaprosil za mnenje v četrtek dopoldne ali popoldne, bi mu gotovo lažje povedal, kaj menim o dogajanju na Delu. Mimogrede, tega da se mi zdijo izjave Markeša „premalo utemeljene", nisem dejal.

Dejstva, da je Slovenska tiskovna agencija objavila vest s 30-urno zamudo, ne morem razumeti drugače kot namerno manipulacijo ali popolno degradacijo profesionalnih novinarskih standardov.

Blaž Zgaga, novinar

Aktiv podprl novinarko proti odločitvi Geriča, da po svoje ureja Omizje

6.06.2008 ob 09:42

Poročali smo že, da je odgovorni urednik RTVS Rajko Gerič »predlagal« novinarki Mojci Pašek, da spremeni sestavo oddaje Omizje, včeraj pa je aktiv novinarjev podprl novinarko. Povzemamo [po Delo.si](#):

Ljubljana - Aktiv Društva novinarjev TV Slovenija se je včeraj na sestanku seznanil z vsebinskimi pripravami na oddajo Omizje, ki bi morala biti na sporedu v sredo zvečer. Po argumentih, ki so jih predstavili novinarka Mojca Šetinc Pašek, urednica Nataša Rijavec in odgovorni urednik Rajko Gerič, je aktiv podprl stališče voditeljice, da mora biti končna odločitev o tem, koga lahko pogreša v oddaji, njena. V nasprotnem bi v tem in vseh podobnih primerih soglašali z okrnjeno vlogo voditelja pri avtorstvu oddaje. Omizje bi moralo gostiti člane odbora za varstvo človekovih pravic izpred dvajsetih let, vendar je bila tik pred zdajci oddaja odpovedana.

Kot nam je povedala avtorica in voditeljica oddaje, novinarka Mojca Šetinc Pašek, je oddajo odpovedala, ker je odgovorni urednik informativnega programa Rajko Gerič od nje zahteval, naj v studio povabi gosta, ki sprva nista bila predvidena. Hkrati pa ji je naročil, naj dva od že povabljenih odslovi. Paškova je dodala, da se je za obisk v studiu dogovorila z nekaterimi takratnimi člani najožjega vodstva odbora in z vidnejšimi akterji gibanja, Gerič ji je nato predlagal še Vinka Vasleta in Ivana Štuheca. Ker bi to povečalo število gostov, naj bi odslovila Pavla Gantarja in Matevža Krivica. Paškova je včeraj povedala, da se je sicer strinjala s predlogom za dodatna gosta in s tem, da sprejme »kompromis« in odslovi Pavla Gantarja kot edinega aktivnega politika, »nikakor pa se nisem strinjala s tem, da bi morala odsloviti Matevža Krivica, saj je bil prav on ključni pravni zastopnik odbora«. Obrazložitev, zakaj ne sme biti povabljen Krivic, ni dobila, vodenje oddaje pa je zavrnila, saj, kot je poudarila, »ne morem upoštevati navodil, da moram popravljati zgodovino za nazaj«.

Urednik Rajko Gerič je za medije dejal, da s takšno zasedbo, kot jo je predlagala novinarka, oddaja »ne bi bila dobra«. Poudaril je, da se morajo po dvajsetih letih o aferi JBTZ slišati različna stališča, saj po njegovem mnenju ta afera ni bila le stvar nekaterih članov odbora, ampak je bilo na ulicah trideset tisoč ljudi, ki so imeli prav tako svoje predstavnike. Gerič je zatrdil, da povabila Štuheca in Vasleta ni zahteval, temveč da ju je le predlagal.

Ivan Štuhec, profesor teologije, je povedal, da je bil prvotno v oddajo povabljen celjski škof Anton Stres (Komisija Pravičnost in mir), a je sporočil, da se je ne more udeležiti, in je prosil njega (Štuheca), da ga nadomesti. Povedal je še, da osebno ni bil vpleten v dogodke, povezane z JBTZ, jih je pa intenzivno spremljal. »V oddajo me je povabila novinarka Paškova, ki mi je tudi pozneje sporočila, da oddaje ne bo. To se mi ni zgodilo prvič, to se je že zgodilo tako na POP TV kot na nacionalni TV, torej, da so me povabili, a so mi naknadno sporočili, naj ne pridem. Kaj je bil glavni zaplet, ne vem, to naj vam pojasnijo na nacionalni televiziji,« je dodal Štuhec.

Pravnik Matevž Krivic pa je povedal: »Niti samega zapleta in še manj ozadja ne poznam. Novinarki Mojci Pašek sem pred nekaj dnevi dal privoljenje za sodelovanje. Dan pred oddajo pa mi je sporočila, da ta odpade zaradi nesporazumov glede udeležencev. Kakšnih, mi ni hotela povedati, je rekla, da mi bodo že drugi povedali. Nato mi je eden od povabljenih sporočil, da je sam odklonil udeležbo, ko je slišal, da Pavel Gantar in jaz nisva zaželeni. To je vse, kar vem. Komentirati ni kaj. Saj je vse jasno: hrabri uredniki na nacionalni TV hočejo biti bolj papeški od papeža - in svojemu 'papežu' s takimi bedastimi odločitvami delajo samo škodo. Kar mi je čisto všeč«.

Šrot: Janša je slovenski medijski tajkun vrste Berlusconi s poštnim nabiralnikom, v katerega je tlačil Delo

6.06.2008 ob 10:47

Včerajšnja izjava za javnost, ki prihaja iz Pivovarne Laško (PL), je oster odgovor premierju Janezu Janši. Nekaj poudarkov: zadnja seja DS je služila obračunu s stranko SLS na hrbtu PL; Janša je slovenski medijski tajkun tipa Berlusconi; menedžerski prikriti odkup, ki ga je vodil Janša, je služil temu, da si v svoj »poštni nabiralnik« (simbol za slamnato lastništvo) vtakne časopis Delo; ob tem so ga izigrali sodelavci, ne PL; napadi na PL imajo za namen prikrivanje afere Patria, ki bo škodovala Janši.

Na portalu RTVS in tudi sicer so dali večji poudarek Šrotovemu očitku, da želi Janša obračunati s PL, da bi obračunal s stranko SLS in prikriji posel s Patrio, ne pa recimo očitku o berlusconizaciji. Tukaj, za primerjavo [še prispevek 24ur.com](#). [Celotno izjavo za javnost](#) povzemamo po Delo.si:

V torek, 3. junija, so na seji DZ nekorektne politične obtožbe na račun Pivovarne Laško dosegle svoj vrhunec. V Pivovarni Laško ocenjujemo, da je bila seja DZ namenjena zgolj obračunavanju predsednika Vlade in največje stranke s stranko SLS, pri čemer je kot orodje uporabila sistem Pivovarne Laško. Slednja ni nikoli poslovala s stranko SLS. Je pa sodelovala s predsednikom Vlade, ki Pivovarno Laško krivi, da mu ni uspelo postati medijski tajkun tipa Berlusconi. Iz podpisanih opcjskih pogodb je razvidno, da je želel izpeljati prikriti MBO in tako v svoj poštni nabiralnik spraviti osrednji slovenski časopis Delo. Tega mu ni preprečila Pivovarna Laško, temveč njegovi sodelavci, ker jih je hotel izigrati. Neupravičeni napadi na Pivovarno Laško so brez dvoma namenjeni prikrivanju afere Patria. Kot kaže se bo ta afera dotaknila najvišjih vrhov in starih znancev orožarsko vojaških poslov, ki bodo kmalu prilezli iz kovčkov.

Namesto da bi se DZ ukvarjal s sumljivo porabljenim davkoplačevalskim denarjem in preiskavo, ki je že dobila mednarodne korupcijske razsežnosti, se ukvarja s privatnimi podjetji, ki poslujejo uspešno, zakonito in transparentno. Miljardne ocene premoženja Boška Šrota so popolnoma zlagane in služijo politiki za nabiranje poceni političnih točk in diskvalifikaciji političnih tekmecev. Navajamo nekaj dejstev, ki na laž postavljajo trditve o nemoralnem, nelegalnem in spornem početju, zlorabah notranjih informacij ter poslovnih goljufijah.

Fiduciarno razmerje pri nakupu družbe Kolonel je v skladu z veljavno zakonodajo. Prevzem Centra naložb je bil izveden z javno prevzemno ponudbo, po tržni ceni. Prav tako so bile objavljenje javne prevzemne ponudbe za ostale prevzeme, ki so bili izpeljani v okviru Centra naložb in Infond Holdinga. Vse delnice so bile plačane. Vsi, ki so delnice prodali, so dobili pošteno tržno ceno, tisti, ki so ostali v lastniški strukturi so svoje premoženje oplemenitili.

Boško Šrot delničarjev nikoli ni pozival k prodaji delnic. Nasprotno. Delničarje je seznanil, da sam delnic ne namerava prodati. Očitki o zlorabi notranjih informacij so

popolnoma nerealni in služijo kot izhod v sili UVK-ju in ATVP-ju, ki sta napovedala kazenske ovadbe, preden sta preučila dejstva. Očitno sta direktorja pod hudim političnim pritiskom. Glede na to, da se udeležujeta sestankov poslanske skupine SDS, je težko verjeti, da delo v obeh agencijah poteka neodvisno in strokovno.

V treh letih se je vrednost delnice Centra naložb potrojila, Infond Holdinga pa več kot podvojila. Z dobrim poslovanjem so te družbe koristile vsem delničarjem, ne samo večinskemu. Družba Center naložbe je lani izkazala 66 milijonov EUR dobička, Infond Holding 28 milijonov EUR, Skupina Pivovarna Laško 61 milijonov EUR.

Tako tisti, ki so vlagali certifikate v Pivovarno Laško, kot tisti, ki so delnice pivovarne kupovali, bi jih lahko Vlada označila za tajkune, saj so svojo naložbo odlično zaslužili. Državljanji, ki so vložili certifikate v gospodarske družbe pod vplivom države so v velikih primerih ostali brez vsega.

Ko je Boško Šrot v letu 2005 prevzel vodenje Pivovarne Laško je bila tržna vrednost delnica 30 EUR. Danes je vredna 80 EUR, prevzemna cena je bila 88 EUR. Tega dejstva ne more izkriviti nobena politika. Pivovarna Laško je eden izmed najboljših slovenskih poslovnih sistemov. Delničarji Pivovarne Laško so tako močno povečali svoje premoženje. Zato je laž in manipulacija govoriti o tem, da so bili delničarji okradeni ali oškodovani.

Predstavniki Vlade so na seji DZ šli tako daleč, da so hoteli destabilizirati zaposlene v sistemu Pivovarne Laško. Pri nas ima delavec za strojem primerljivo plačo s sodnikom začetnikom. To je absurd, kar ne more biti v ponos predsedniku Vlade. Ukvarjati bi se moral s plačami, za katere je odgovorna Vlada. To so poleg plač sodnikov še plače učiteljev, zdravnikov, zdravstvenih delavcev in novinarjev v javnih zavodih, ki so v primerjavi s plačami v sistemu Pivovarne Laško sramotno nizke, kar kaže predvsem na ignoranco Vlade do stroke.

Evidentno je, da sta največja nasprotnika Pivovarne Laško Janez Janša in Andrej Vizjak. Poleg politično vezane trgovine pri prodaji Mercatorja je treba pojasniti vlogo ministra Vizjaka pri Termah Čatež, kjer je tudi on želel postati tajkun. Sam osebno je izvajal pritisk, da je delnice treba prodati njemu, oziroma slamantim lastnikom, ki jih je določil, da odigrajo vlogo njegovega poštnega nabiralnika. Popolnoma nobenih skrbi si ni delal ali bosta UVK in ATVP s tem soglašala ali ne.

Namesto tega, da predsednik Vlade in minister obljubljata nacionalizacijo in neke vrste novih golih otokov, bi morala prevzeti odgovornost za vsa naštetá dejanja. Brez dvoma gre za nelegalna, nemoralna in neetična dejanja. Ob vsem te se čudimo, da ni videti intelektualcev in razumnikov, ki b nasprotovali vulgarnemu rušenju pravne države. Če priredimo misel znanega filozofa, bi Slovenija imela neomejene možnosti, če bi znala omejiti moč omejeencev."

Sindikati v podporo novinarjem Večera in Dela

6.06.2008 ob 13:36

Izjava podpore novinarkam in novinarjem Večera in Dela

Novinarski sindikati izražamo polno podporo novinarskim organizacijam, ki se zoperstavljajo grobim in enostranskim posegom lastnikov in uprav v avtonomijo uredništev.

Obsojamo postopke in ignoranco, ki izničujejo vlogo uredništev, kakršno imajo po medijski zakonodaji.

Lastnike in upravi pozivamo k enakopravnemu dialogu, ki naj omogoči stabilno okolje za delovanje uredništev v interesu javnosti, ker je neodvisnost in verodostojnost uredništev največji kapital, s katerim razpolagajo.

v Ljubljani, 6. junija 2008

Sindikat novinarjev Slovenije

Sindikat novinarjev STA

Koordinacija novinarskih sindikatov RTVS

Sindikat novinarjev Primorskih novic

Sindikat novinarjev Dnevnika

[Pahor se o tem, kaj se dogaja v medijskih hišah, ne izreka](#)

6.06.2008 ob 18:31

Večkrat ponovljeno stališče prvaka opozicije, Boruta Pahorja, zdaj za [Video.Dnevnik.si](#):

O tem, kar se dogaja v medijskih hišah, se ne izrekam. Mislim, da se mora politika takih izjav vzdržati. To je del njene odgovornosti.

Pahor pač ne razume, kaj s tako domnevno načelnostjo zares počne. Želi povedati, da ne ocenjuje dela novinarjev, da ne benti čez njih in čez medije, da ne prešteva pozitivnih in negativnih zapisov o sebi in svoji stranki. A v resnici se izreka bistveno širše. Ko je šlo za referendum o RTV, se Pahor tudi ni izrekal. Ni ga želel, pri njem je kasneje sodeloval skorajda prisilno. Toda danes, dobesedno danes, socialni demokrati predlagajo

tudi nov zakon o Radioteleviziji Slovenija. Pahor ob tem zagotavlja, da bodo zakon vložili v proceduro le v primeru, če bo prevladalo soglasje, da dejansko pomeni korak naprej v zagotavljanju avtonomije uredniške politike. V SD javno RTV vidijo kot največji kulturni javni zavod posebnega nacionalnega pomena, za zgled pa jemljejo britanski BBC. Po Pahorjevem mnenju imamo tudi v Sloveniji možnost, da bi se javna televizija brez velikih težav kosala s komercialnimi, ter zagotoviti, da je ta avtonomna in pod nadzorom civilne družbe. ([Delo.si](#))

Tri leta nazaj je o istem zakonu menil drugače: »Zdaj pa imamo zakon, ki so ga neposredno podprli tudi volilci. Tudi če se zamenja oblast, ta najbrž ne bo mogla spreminjati zakona mimo ljudske volje.« (Slovenske novice, 27.9.05)

Vodušek (posredno) svetuje Markešu, da postane politično pristranski

6.06.2008 ob 23:01

Tako preprosto nepozabno konfuzno, osebno maščevalno, z logiko odkritega koketiranja z lastniki in proti novinarski avtonomiji. Novinar RTV Slovenija Vladimir Vodušek v mnenju za Vest o svojih pogledih na odstavitev Janeza Markeša. [Povzeto po Vesti](#), vključno z vsemi stilskimi in slovničnimi napakami, poudarki so naši:

*Zamenjava Janeza Markeša je žalostna zgodba, **ker vem** kako se človek **počuti** in mu ni lahko. Po človeški plati ga torej razumem po profesionalni plati pa nikakor ne. Mislim, da bi moral Markeš odstopiti sam ne pa, da se je pustil zamenjati in je na položaju vztrajal do konca **pod firmo, da se bori za neke višje interese**. Morda bo delovalo bogokletno vendarle tu na nek način **razumem Laščane**. Laščani so kupili Delo za 100 milijonov evrov in so torej kupili medij zaradi katerega imajo velike probleme, še več Bošku Šrotu grozi celo zapor. Nekdo je očitno potisnil Boškota Šrota v konflikt z Janezom Janšo in s tem ogrozil njegove ekonomske interese in sedaj **mu hoče urejati** še uredniško politiko. Če tega spora med Janšo in Šrotom ne bi bilo, bi vsak uresničil svoje interese, eden ekonomske, drugi politične. Lastništvo Laščanom seveda ne daje pravice, da bi se vtikali v konkretno uredniško in novinarsko delo ampak lastnik vendarle **lahko določi** generalno linijo časopisa. **Laščanom pa seveda zamerim**, da Markeša niso zamenjali po že zgodovinskem Vročem stolu, kjer je grobo zlorabil gostoljubje nacionalne televizije in prišel v tujo hišo obračunavat s tistimi, ki mu je postavil ogledalo zato je pokazal veliko stopnjo netolerantnosti in nekulturnosti do gostitelja. Prav Darijanu Koširju naj bi dejal, da gre zdaj na TV uničiti Voduška. Ljubim izdajalce sovražim izdajo. Pa pustimo to ob strani, nenazadnje ima Markeš pravico, da spreminja svoja stališča. Sam nikoli nisem delal kompromisov. Če so se moje gledanja na probleme niso ujemala z ekipo v kateri sem delal sem poiskal okolje v katerem je bilo omogočeno profesionalno delo v skladu z mojimi lastnimi prepričanji in profesionalnimi kriteriji. Vendarle ne živimo v socializmu in vsak medij ima nekega lastnika, ki ima svoje poglede na zadeve in če se razumemo OK, **če ne se poslovimo kot prijatelji**, ki pač gledajo na zadeve različno, nič tragičnega. Na to se bomo morali navaditi in v demokratičnem svetu se ve, da so nekateri mediji **vsaj komentatorsko naklonjeni tej ali drugi politični liniji**. To pa ne pomeni, da niso kredibilni in da ne poročajo o dejstvih po obrtniških kriterijih. Gre za to, da je mogoče iz komentarjev razbrati takšno ali drugačno usmerjenost časopisa. To pa ne pomeni, da nek časopis ni kvaliteten ampak ga pač kupujejo bralci, ki hočejo prebrati določeno stališče in ki gledajo podobno na zadeve in želijo potrditev za svoja stališča. In **če nočeš za nekoga delati pač ne delaš** in poiščeš svojo priložnost. **Tako preprosto je to**.*

Vladimir Vodušek

Košir o razmerah na Delu

7.06.2008 ob 10:24

[Intervju z Darijanom Koširjem](#) na Vesti, sicer aktualnim namestnikom odgovornega urednika Dela Janeza Markeša, ki bo verjetno zamenjan prav z njim.

Koširju sicer očitajo odsotnost karizme, a njegov pragmatizem v pregreti situaciji ni brez šarma. Kot je povedal, zdaj pod Šrotom in Andrijano Starina Kosem ne čuti pritiskov na konkretni, operativni ravni. Spomnil se je prejšnje, Slivnik-Jančičeve ere, o kateri nima lepih spominov: Jančič je bil nastavljen »nominalno«, za njim je operativno stal Slivnik in se vmešaval v tekoče delo, prihod Markeša je zadeve popravil, dodaja.

Časopis spremlja predvsem z dnevno operativne plati, od 2004 se z Boškom Šrotom in ASK ni srečal, spregovori o tem, da je ob ponudbi za odgovornega urednika dobil zagotovila o novinarski avtonomiji, njegovo imenovanje je poskus umiriti razmere v hiši. Pravi še, da bi Markešu ponudil pisanje za Sobotno prilogo, če bo ostal v hiši, da je bilo čutiti politični pritisk na Petra Jančiča predvsem v segmentu notranje politike, da Ivan Puc ni bil primeren in kompetenten kot notranji urednik Dela (zdaj je odšel na Reporter), izreče se o umiku koncepta (zgolj) pokrivanja novinarskih konferenc. Kadrovske menjave? V notranjo redakcijo prihaja zanesljivo Tanja Starič (sredi avgusta), pravi, da naklada ne sme pasti pod 60.000 izvodov, da ne bo dopuščal rumenizacije časopisa in da je interna analiza pokazala, da je očitek o favoriziranju nekoga povsem neutemeljen. Pogrešal pa je napoved, saj jim niso povedali, da delajo analizo (za njihovim hrbtom). Pri Sobotni prilogi se je v zadnjih letih šlo v rahljanje vsebinske strukture, a jo je treba ustaviti, mnenje glede ASK še nima, o Šrotu meni, da je sposoben poslovnež.

[Celoten intervju na Vesti.](#)

Šrot zanika vmešavanje in ocenjuje, da je po analizi Delo favoriziralo Golobiča in Pahorja

8.06.2008 ob 22:12

Nekoliko nepričakovano zakasnelo zanikanje PL in Boška Šrota glede vmešavanja v urednikovanje pri časopisu Delo, kar izhaja [iz trditve odgovornega urednika](#). Markeš torej po njihovem zavaja. [Povzemamo po STA \(via Dnevnik\)](#):

Pivovarna Laško ali predsednik uprave Boško Šrot se nikoli nista vmešavala v uredniško politiko osrednjega slovenskega časnika Delo, so danes v sporočilu za javnost zapisali v pivovarni. Kot so pojasnili, so urednika Dela Janeza Markeša zamenjali zaradi nesoglasij z upravo.

"Pivovarna Laško je govorice, da naj bi Boško Šrot 8. maja 2008 uredniku Janezu Markešu naročil, da naj ruši Janšo in podpre Pahorja, večkrat zanikala. Izjave, ki prirejajo resnico, je udeleženec tega sestanka lansiral v javnost in so tako postale orodje političnih agitacij," so zapisali.

Ob tem so pojasnili, da je Pivovarna Laško že pred časom javno povedala, da želi poslovno uspešen osrednji slovenski časnik in da se z vsebino ne bo ukvarjala. Da to drži, je po njihovem mnenju potrdil tudi Janez Markeš, ki je pred dnevi javno povedal, da nikoli ni bil deležen lastniških pritiskov Pivovarne Laško na urednikovanje.

Sestanek med urednikom, upravo, nadzornim svetom in lastniki Dela je bil zaradi notranjih nesoglasij med upravo in urednikom sklican 8. maja, so pojasnili v pivovarni. "Vsebinske analize so ugotovile, da časopis favorizira nekatere opozicijske stranke, predvsem Gregorja Golobiča in Boruta Pahorja, manj pa je naklonjen Janezu Janši. Temu Boško Šrot ni nasprotoval. Nikoli pa tega ni naročil ali terjal," so zapisali.

"V kolikor bi imel kakršnekoli interese po vplivu na vsebino Dela, je jasno, da bi terjal, da časopis podpre stranko Bojana Šrota. Zelo verjetno je, da so omenjene izjave namenjene povzročanju politične škode Borutu Pahorju. Pivovarna Laško ne more podpirati urednika, ki hote ali nehote sodeluje v politično propagandnih akcijah," so dodali.

V današnjem sporočilu za javnost so še pojasnili, da se je nadzorni svet kasneje odločil, da zaradi vedno večjih razhajanj med urednikom in upravo družbe, podpre slednjo in je uvedel postopek zamenjave urednika. "Zato je prikazovanje urednika kot politične žrtve popolnoma nekorektno," menijo v pivovarni.

"Če bi res bili izvedeni lastniški pritiski nanj, bi lahko svojo načelnost dokazal že po sestanku 8. maja, ne pa nekaj tednov kasneje, ko je izvedel, da bo zamenjan zaradi nepremostljivih odnosov med njim in upravo, ki jih je povzročal tudi sam," so pojasnili. Z lansiranjem lažnih in prirejenih izjav, je Markeš po mnenju Pivovarne Laško storil škodo družbi, ki jo je uredniško vodil in lastnikom, ki so bili deležni neupravičenih političnih in medijskih pritiskov.

Nadzorni svet Dela je na seji 3. junija začel postopek za razrešitev odgovornega urednika Dela Janeza Markeša. Istočasno so nadzorniki njegovo mesto ponudili njegovemu zdajšnjemu pomočniku Darijanu Koširju, ki ga je tudi sprejel.

Novinarski aktivni TV Slovenija, Radio Slovenija, Dnevnika, pomurski in mariborski aktiv DNS v podporo novinarjem Večera in Dela

9.06.2008 ob 18:26

Podpore novinarskim kolegom na Delu in Večeru, protest zoper ravnanje lastnikov ter poziv k odgovornemu ravnanju so do danes izrekli novinarski aktivni TV Slovenija, Radio Slovenija, Dnevnik, pomurski in mariborski aktiv.

Izjave so spodaj.

Izjava aktiva DNS Maribor

Aktiv DNS Maribor z začudenjem spremlja akrobatske uredniške menjave na časopisih Delo in Večer. Poleg povsem nesprejemljivega poseganja v novinarsko in uredniško avtonomijo se namreč s takšnimi potezami radikalno manjša kredibilnost in verodostojnost dveh osrednjih slovenskih tiskanih medijev, kar lahko privede do nadaljnega padanja nklade ter ogrozi tudi socialni in ne zgolj profesionalni status tam zaposlenih. Odkrito izrabljanje medijev za favoriziranje enih in sesuvanje drugih političnih opcij s strani lastnikov je povsem kontraproduktivno in čeprav tovrstni pozivi in izrazi solidarnosti nimajo posebne teže, jo zaposlenim v Delu in Večeru izrekamo tudi mi.

*Peter Rak
predsednik Aktiva DNS Maribor*

Izjava Pomurskega aktiva DNS

Pomurski aktiv Društva novinarjev Slovenije podpira težnje kolegov iz aktivov Dela in Večera. Sestava našega aktiva je izjemno pestra, vključujemo tudi dopisnike obeh medijev našem območju. Vemo, da je vsak medij specifičen glede lastništva in pogojev delovanja in da povsod vodenje medijskih hiš ni ravno transparentno in pod nadzorov javnosti. PRAV BI BILO, DA SE POVŠOD LOČIJO FUNKCIJE: DIREKTORJI NAJ OPRAVLJAJO DIREKTORSKO DELO, ODGOVORNI UREDNIKI NAJ ORGANIZIRAJO DELO ZNOTRAJ UREDNIŠTVA IN POSKRBIJO, DA NE BO PRITISKOV NA NOVINARJE IN NAROČENEGA PISANJA, NOVINARJI PA NAJ SE UKVARJAJO Z OBJEKTIVNIM NOVINARSKIM DELOM IN SE PRI DELU ZANESEJO PREDVSEM NA SVOJO VEST.

*predsednica Pomurskega aktiva DNS
Bernarda Balazic Peček*

Izjava IO Aktiva novinarjev Radia Slovenija

IO Aktiva novinarjev Radia Slovenija izraža podporo kolegom v medijskih hišah Delo in Večer. Ob tem poudarja, da od vseh akterjev v omenjenih primerih pričakujemo odgovorno ravnanje, pri čemer pa izpostavljamo predvsem nujnost zagotavljanja novinarske avtonomije in profesionalnosti. Poudarjamo, da je zagotovljena distanca do vplivnih političnih in kapitalskih krogov ključna za odgovorno in avtonomno delo medijev v demokratični družbi.

*IO Aktiva novinarjev Radia Slovenija
9.6. 2008 Ljubljana*

Izjava podpore novinarkam in novinarjem Večera in Dela

Aktiv novinarjev Dnevnika v celoti podpira prizadevanja kolegov na Večeru in Delu v njihovem boju za neodvisno in avtonomno novinarstvo. Le medij, ki si ga ne podreja niti politika niti kapital, lahko uspešno, objektivno in kredibilno obvešča javnost. Zato pričakujemo, da bodo lastniki in upravi obeh medijskih hiš prisluhnili zahtevam novinarskih kolektivov in jih v celoti upoštevali.

*IO Aktiva novinarjev Dnevnika
Meta Roglič, predsednica*

Izjava aktiva TVS

Aktiv Društva Novinarjev TV Slovenija podpira novinarje Dela in Večera pri njihovih prizadevanjih za avtonomnost novinarskega poklica. Obsojamo vse poskuse vplivanja kapitala in politike na uredniške in novinarske odločitve. Takoj naj prenehajo s pustošenjem po slovenskem medijskem prostoru in omogočijo njegov dolgoročni razvoj v skladu z najboljšimi demokratičnimi normami.

*KSENIJA HORVAT PETROVČIČ
v.d. predsednika Aktiva TVS*

Markeš demantira izjava Laščanov, da sodeluje v politično propagandnih akcijah

9.06.2008 ob 18:32

Povzemamo po STA (via SIOL):

Urednik Dela Janez Markeš zavrača trditve Pivovarne Laško, da so sestanek 8. maja med upravo, urednikom, nadzorniki in lastniki Dela sklicali zaradi "notranjih nesoglasij". Srečali so se, tako Markeš, "po navedbah Boška Šrota zaradi nesoglasij glede časopisa med predsednico nadzornega sveta Andrijano Starina Kosem in urednikom". Markeš v odgovoru na [nedeljske navedbe Pivovarne Laško](#), da je z lansiranjem lažnih in prirejenih izjav storil škodo družbi, trdi, da tega ni nikoli storil. "Informacija o dogodkih na kosilu 8. maja 2008, ki sem jo posredoval kolegom na uredniškem kolegiju, je v celoti resnična in ji je javno v celoti pritrdil tudi član nadzornega sveta Dela," dodaja Markeš.

Po trditvah Pivovarne Laško so vsebinske analize "ugotovile, da časopis favorizira nekatere opozicijske stranke, predvsem Gregorja Golobiča in Boruta Pahorja, manj pa je naklonjen Janezu Janši". Markeš zanika, da bi vsebinske analize oz. anketa to pokazale, prav tako pa to ni bila načrtovana tema razprave na omenjenem kosilu. "Za anketo sem na kosilu izvedel naključno, potem ko je eden od članov nadzornega sveta očital, da se delajo raziskave za hrbtnom uredništva. Tudi podatki iz nje mi na sestanku niso bili predstavljeni," dodaja Markeš.

Na trditev, da Pivovarna Laško "ne more podpirati urednika, ki hote ali nehote sodeluje v politično propagandnih akcijah", je Markeš navedel besede predsednice NS Dela Andrijane Starina Kosem v marčevskem intervjuju za časopis Večer, v katerem je ta dejala, da je Delo bolj neodvisno kot pred letom dni ter da je zasluga odgovornega urednika, "da Delo danes ni ne rdeče ne črno ne belo in ne oranžno".

Markeš o protislovnosti Andrijane Starina Kosem glede neodvisnosti časopisa

10.06.2008 ob 13:31

Odgovor na sporočilo za javnost Pivovarne Laško z naslovom »Zamenjava urednika na Delu zaradi nesoglasij z upravo«

Odgovor na sporočilo za javnost Pivovarne Laško z naslovom »Zamenjava urednika na Delu zaradi nesoglasij z upravo«

Pivovarna Laško je po tiskovnem predstavniku včeraj (8. junija 2008) ponovno posegla v mojo osebnostno in profesionalno integriteto, zato odgovarjam na navedbe v sporočilu za javnost:

- 1. Nikoli nisem »lansiral lažnih ali prirejenih izjav«, s katerimi bi »storil škodo družbi«, ki sem jo uredniško vodil. Informacija o dogodkih na kosilu 8. maja 2008 v Pivovarni Union, ki sem jo posredoval kolegom na uredniškem kolegiju, je v celoti resnična in ji je javno v celoti pritrnil tudi član nadzornega sveta Dela.*
- 2. Sestanek 8. 5. 2008 ni bil sklican zaradi »notranjih nesoglasij med upravo in urednikom«, temveč po navedbah Boška Šrota zaradi nesoglasij glede časopisa med predsednico nadzornega sveta Andrijano Starina Kosem in urednikom.*
- 3. Ni res, da so vsebinske analize (anketa opravljena v aprilu) pokazale, »da časopis forsira nekatere opozicijske stranke« in da je bila to načrtovana tema razprave na omenjenem kosilu. Za anketo sem na kosilu izvedel naključno, potem ko je eden od članov NS očital, da se delajo raziskave za hrbtnom uredništva. Tudi njeni podatki mi na sestanku niso bili predstavljeni.*
- 4. Na trditev, da Pivovarna Laško ne more podpirati urednika, ki »hote ali nehote sodeluje v političnpropagandnih akcijah«, odgovarjam z besedami predsednice NS Dela Andrijane Starina Kosem v intervjuju za Večer (sobota, 29. marec 2008): Na vprašanje: »Zakaj trdite, da je Delo danes bolj neodvisen časopis, kot je bil pred letom dni?« je odgovorila: »Veliko bolj neodvisen je. Lastniki želijo poslovno uspešen, objektivni, nenavijaški osrednji časopisni medij, ki ima uredništvo na Dunajski 5, in ne na sedežih strank in ministrstev ... Zasluga odgovornega urednika pa je, da Delo danes ni ne rdeče ne črno ne belo in ne oranžno.«*
- 5. Bralci si lahko sami ustvarijo mnenje o poteku dogodkov na Delu in v zvezi z mojo zamenjavo skozi spreminjanje objavljenih stališč in pojasnil tako predsednice nadzornega sveta kot predsednika uprave Dela in Pivovarne Laško.*

Janez Markeš, Delo

Zgaga v kolumni za Guardian o domačih »washingtonskih voznikih limuzin«, slovenskem »majhnem Putinu« in servilnosti Slovenije ob obisku G. W. Busha

11.06.2008 ob 18:34

Prav včeraj in le včeraj smo na spletni strani STA prešteli 47 zapisov (omemb) te agencije ob bok obisku ameriškega predsednika v Sloveniji. Tu je nekaj protiuteži. Prav na [dan pred svojim slovesom od časopisa Večer](#) je Blaž Zgaga za londonski Guardian (si parva licet componere magnis), sicer z imenitnim bazenom spletnih bralcev po celem svetu, napisal komentar ob obisku G. W. Busha v Sloveniji. [Celoten članek v Guardianu](#), pretežen del spodaj.

Washington's new limo drivers?

It is a blessing Slovenia didn't win the Eurovision song contest. Why? Because if it had won, Eurovision 2009 would be in [Brdo pri Kranju](#).

This joke has been circulating around Slovenia for the last few weeks. In reality, it looks as if Slovenia and its capital Ljubljana have nothing to do with the Slovene presidency of the European Union, not even with [George W Bush's visit](#). Most [official events](#) and meetings are held at the eponymous mansion, where the former Yugoslav leader Josip Broz Tito hosted dictators from all around the world. Heile Selassie, Fidel Castro, Nicolae Ceausescu and Kim Il-sung are just a few who enjoyed the hospitality in Brdo. But in 2001, the first summit between George Bush and his Russian counterpart Vladimir Putin also took place there.

After 9/11, many Slovenes sympathised with American people. For the majority, Bush was only a president known to have problems with the pronunciation of longer words. On the one hand, he had mistaken Slovenia for Slovakia, but on the other was committed to peacefully completing his mandate. Nowadays it is just the opposite. It is very difficult to find a Slovene with a positive opinion of him. His decision to attack Iraq and the "war on terror" has changed Bush into one of the most negative people in this tiny country on the sunny side of the Alps. His opposition to the fight against global warming has made him deeply unpopular as well.

But this opinion is not shared inside the political elites. Foreign minister Dimitrij Rupel, for example, is still trying to promote American interests in the European Union. He also brought Slovenia to the "[Vilnius letter](#)" declaration and thus, despite opposition from the Slovene public, supported the coalition attack on Iraq. Moreover, by sending troops to Iraq, Afghanistan and Kosovo, Slovenia has become one of the active contributors of soldiers. In spring 2007, almost 11% of the Slovene army was on operations. The percentage is slightly lower now, but it's still a heavy burden for a tiny nation whose people are against sending the troops to those faraway lands.

Many Slovenes compare their prime minister, [Janez Jansa](#), to George Bush. They feel that both are arrogant, use similar methods and have deceived their own countries.

Thanks to the government's pressure on the Slovene media, one of Jansa's nicknames is even "Little Putin".

In common with many people in the world, the Slovenes are waiting for Bush's presidency to be over as soon as possible. The race for the US democratic presidential candidate has therefore been followed by the anticipation of change. After eight years of wars, terrorist attacks and the systematic violation of the human rights of terror suspects, there is surely time for more light. Many see Barack Obama as the best option. But in reality, the Slovenes are not as interested in the US elections as they are preoccupied with their own parliamentary elections in autumn.

It is not clear if the election will unseat "Local Bush" or 'Little Putin', as some call the unpopular Jansa, nor if the new elites will be more self-confident or will follow the same servility as shown a few days ago. Just before Bush's visit, the cabinets of the Slovene leaders publicly clashed on the subject of [who would](#) host the first lady Laura Bush – the president's wife, [Barbara Miklic Turk](#), or the prime minister's fiancée, [Urška Bacovnik](#)? They eventually decided that both would do the job, with the addition of the foreign minister's wife.

At the moment, a huge discrepancy is visible between the views of the Slovenes and the servility of the political elites. However, the Slovene's lackey manner has been derided for centuries – for decades the servile Slovene elites were mockingly called "Vienna fiakkers" (horse-drawn taxis) by other Yugoslav nations and in the 1990s there was a joke among Serbs that they had been promoted to railway conductors. Subsequently, the present level would be a promotion – to "Washington limo drivers".

Šurla o tem, da za novinarsko peticijo stoji Gregor Golobič

12.06.2008 ob 14:47

V uvodniku z naslovom Prosojnost novih oblačil v tretji številki [Reporterja](#) odgovorni urednik Silvester Šurla znova spregovori o fatalnosti Golobičeve persone v slovenski politiki, pa tudi o tem, da je predsednik Zares zaresni skriti iniciator novinarske peticije:

Za poznavalce medijskega zakulisja ni nobena skrivnost, da je ravno Golobič za razvpito peticijo 571 novinarjev, tudi tistih iz Cicibana, ki so se sklicevali na kontroverzno pismo Andrijane Starina Kosem, in ne da bi ponudili en sam konkreten dokaz, obtoževali vlado Janševo vlado podrejanja medijev po vsej Evropi.

Spomnimo, da je ta trditev v popolnem nasprotju z dosedanjimi trditvami, po katerih za novinarsko peticijo stoji SD ali LDS. Janša je denimo lanskega novembra [večkrat zatrdil](#), da je peticija nastala v krogu Socialnih demokratov, ker da besedilo spominja tekst Ocene stanja. Pahor je takšne namige takrat zavrnil, [podobno pa tudi](#) Zgaga in Šurc.

Kdo torej stoji za peticijo: SD, LDS ali Zares? Pravo vprašanje le za paranoične žurnaliste.

[Novinarjev Dela ni bilo dovolj, da bi se opredelili proti razrešitvi Markeša](#)

12.06.2008 ob 23:57

[Povzeto po STA \(Matkurja\):](#)

Glasovanje aktiva novinarjev Dela o Markeševi razrešitvi ni uspelo

Ljubljana, 12. junija (STA) - Glasovanje aktiva novinarjev Dela o razrešitvi odgovornega urednika Dela Janeza Markeša zaradi prenizke udeležbe ni uspelo, je danes sporočil predsednik aktiva Peter Kolšek. Kot je še pojasnil, to pomeni, da se uredništvo do predloga o imenovanju oziroma razrešitvi odgovornega urednika medija ni opredelilo.

Kolšek je poudaril, da statut aktiva novinarjev Dela v 40. členu pravi, da je "glasovanje veljavno, če se ga udeleži več kot polovica vseh upravičencev do glasovanja". Po navedbah volilne komisije se je glasovanja udeležila manj kot polovica upravičencev, saj je od 192 članov aktiva glasovalo 73 članov, kar je 38 odstotkov, še piše v sporočilu.

"Če se glasovanja udeleži premalo upravičencev, da bi bilo veljavno, pomeni, da se uredništvo do predloga o imenovanju oziroma razrešitvi odgovornega urednika medija ni opredelilo," je še pojasnil Kolšek.

Markeš za STA glasovanje aktiva ni želel komentirati.

Kot je znano, je nadzorni svet Dela na seji 3. junija začel postopek za razrešitev odgovornega urednika Dela Janeza Markeša. Istočasno so nadzorniki njegovo mesto ponudili njegovemu zdajšnjemu pomočniku Darijanu Koširju, ki ga je tudi sprejel.

Navzlic vsem protestom Markeš »out«, Skuhala dvakrat »in«

15.06.2008 ob 13:06

V petek kljub drugačnim napovedim Janez Markeš ni bil razrešen krivdno, pač pa v skladu s pogodbo. V petek naslednji teden naj bi uprava Dela na njegovo mesto imenovala Darijana Koširja, sedanjega namestnika odgovornega urednika. (vir: [žurnal24](#)).

Spomnimo, da se aktiv novinarjev ni v dovolj velikem številu odzval glasovanju o razrešitvi.

Čez nekaj dni pa bo »faktična« postala tudi enotirna uprava na Večeru. Kot [piše Delo.si](#), bo Uroš Skuhala z 20. junijem direktor in hkrati odgovorni urednik Večera, po napovedih pa naj bi njegov namestnik (na funkciji odgovornega urednika) postal Tomaž Ranc. Povzemamo:

Ne glede na odločno nasprotovanje novinarjev Večera, ki so bili na glasovanju s 95-odstotno večino proti spremembi statuta ter uvedbi enotirne uprave, je nadzorni svet potrdil sklepe majske skupščine mariborske časopisne hiše in Uroša Skuhalo imenoval za direktorja in hkrati odgovornega urednika vseh Večerovih edicij. Funkcijo bo nastopil 20. junija.

Seja nadzornega sveta, ki ga vodi Dušan Mohorko, je v sredo trajala do poznih večernih ur, kljub menda zelo razgreti razpravi pa nasprotovanje novinarjev in urednikov ni imelo dovolj velike teže, da bi se lastniki - to je Pivovarna Laško - odrekli novemu sistemu vodenja poslovne in uredniške politike. Novinarji so bili zaradi takšnega razpleta razočarani. Kot pravijo, obsojajo ignoranco, s katero je nadzorni svet z »glasovalnim valjarjem povozil« voljo Večerovih novinarjev, urednikov, fotoreporterjev in navsezadnje tudi dveh predstavnikov zaposlenih v nadzornem svetu, ki sta glasovala proti, kar kaže na nespoštovanje medijev, ki jih imajo v lasti, predvsem pa tistih, ki jih ustvarjajo. Po njihovem mnenju je to še en dokaz temeljnega nerazumevanja svobode tiska, novinarske avtonomije in specifične pomembnosti medijskih hiš za demokracijo, zaradi česar jih je nemogoče enačiti z drugimi gospodarskimi družbami.

Kot poudarjajo novinarji, njihov protest ni usmerjen proti direktorju Urošu Skuhali, ampak proti združitvi funkcije direktorja in odgovornega urednika oziroma proti sistemski ureditvi, ki jim jo vsiljujejo lastniki. To razumejo kot poskus vpliva na uredniško politiko in novinarsko avtonomijo, neodvisnost medijev pa je po njihovem mnenju pomembnejša od finančnih interesov njihovih lastnikov. Večer je zdaj posebnost v slovenskem medijskem prostoru, sprememba statuta in uvajanje enotirne uprave pa lahko dolgoročno usodno vpliva na prihodnost mariborske časopisne hiše. Pojasnila lastnikov oziroma predsednika nadzornega sveta družbe Dušana Mohorka, da gre zgolj za poslovno potezo, jih niso prepričala, saj ne morejo pristati na to, da je odslej njihova novinarska in uredniška avtonomija zaščitena le z »javnimi zavezami in izjavami« predstavnikov lastnikov, da ne bodo posegali v uredniško politiko in avtonomijo edicij Večera. Glede na medijsko odmevnost bi od

lastnikov namesto molka pričakovali, da bodo javno predstavili svojo strateško usmeritev glede načrtov s časopisom.

Uroš Skuhala na zadeve gleda drugače: odločitev o združitvi funkcij je zgolj poslovne narave, lastniki pa pričakujejo od Večera poslovno uspešnost. Zatrjuje, da bo avtonomija novinarjev zagotovljena enako kot doslej; garancija za to je menda dejstvo, da bo dosedanji odgovorni urednik Tomaž Ranc po združitvi funkcij postal namestnik odgovornega urednika z vsemi pooblastili odgovornega urednika, hkrati pa tudi namestnik direktorja, s čimer bodo novinarji v podjetju postali še bolj pomembni. Skuhala pravi, da je Večer odlično medijsko podjetje, saj časopis po zadnji raziskani branosti vsak dan prebere okoli sto petdeset tisoč ljudi, kar jih uvršča na visoko drugo mesto med slovenskimi resnimi dnevniki; od novinarjev pričakuje »zgolj profesionalizem, delo, skladno z novinarsko etiko, ter njihovo zavezanost javnosti, ne pa lastnikom kapitala ali politiki«.

Tomaž Ranc priznava, da ima tudi sam kot novinar pomisleke o novi sistemski ureditvi, saj lahko prinaša nekatere pasti, vendar ima zdaj v rokah pogodbo namestnika odgovornega urednika z vsemi pooblastili odgovornega urednika, hkrati pa je predlagan na funkcijo namestnika direktorja, kar tudi po njegovem mnenju še krepi vlogo novinarjev v Večeru. Ranc poudarja, da je dobil jasno zavezo predsednika nadzornega sveta Dušana Mohorka, da se lastniki ne bodo vmešavali v novinarsko delo in da bodo zagotavljali novinarsko avtonomijo, razumljivo pa je tudi, da jih zanima poslovna uspešnost podjetja.

Prenovljeno sredinski Mag

18.06.2008 ob 21:53

Mag bo poslej, v ostri konkurenci med [Mladino](#) in [Reporterjem](#), prenovljen. Kot pravijo sami, so se odločili za (zlato) sredino in tu iščejo svojo nišo – prvi konkurent je (po njihovem) očitno na levi, drugi očitno na desni. Povzemamo po [zapisu Delo.si](#):

Mag odslej sredinski tednik

Prenovljeni tednik Mag tudi za mlajše bralce

Re.M., sre, 18.06.2008 10:51

Ljubljana - Danes je prvič izšel prenovljeni tednik Mag, ki je po dolgih letih izhajanja doživel oblikovno in vsebinsko osvežitev. S prenovo Maga želi Delo zapolniti vrzel na trgu informativnih revij, saj bralci doslej niso imeli na voljo kakovostnega sredinskega tednika.

Izkušena ekipa pod uredniškim vodstvom Vesa Stojanova, ki smo jo okrepili še z novimi močmi, bo z upoštevanjem najvišjih novinarskih standardov ustvarjala nepristranski in objektivni časopis. Mag se bo poskušal oddaljiti od skrajnih in enostranskih pogledov, zato bodo vse teme obravnavane korektno in objektivno. Takšnega položaja na trgu tedenskih revij nima zaenkrat nobena časopisna izdaja, je dejal Veso Stojanov.

S široko paleto različnih vsebin bo Mag namenjen najširši skupini bralcev, z novimi rubrikami bo prilagojen zahtevam mlajših bralcev, predvsem pa bo ponujal dovolj zanimivega branja za ves teden.

Osrednje teme prenovljenega Maga bodo še vedno vključevale področji politike in gospodarstva, več poudarka pa bo na zgodbah in temah iz sociale, kulture, življenjskega sloga (life style) in zdravja. V skladu s sodobnimi oblikovalskimi smernicami smo opravili tudi oblikovno prenovo Maga, ki jo je zasnoval priznani oblikovalec Ermin Međedović.

Tiskano izdajo Maga bo nadgrajevala in dopolnjevala prenovljena spletna stran [www.mag.si](#), ki bo dnevno obnovljena s svežimi vsebinami, uredništvu pa bo med drugim omogočala večjo interaktivnost z bralci. Ker želimo pritegniti tudi bralce, ki do novic in informacij dostopajo predvsem prek spleta, bo Mag upošteval vse sodobne informacijske trende, s svojim profilom pa je že prisoten na priljubljenem portalu Facebook.

Prenovljen tednik Mag bo vključeval celovito komunikacijsko podporo. Z različnimi orodji in komunikacijskimi kanali bomo tako dosegli vse ciljne skupine, okrepili prepoznavnost Maga in utrdili njegov položaj na časopisnem trgu.

Razrešena odgovorna urednica 3. radijskega programa na RTVS

18.06.2008 ob 21:55

Kot je bilo obelodanjeno na torkovi (včerajšnji) seji programskega sveta RTVS, je direktor RA Slovenija pred tednom razrešil odgovorno urednico ARS programa (3. program RA Slovenija), Vilmo Štritof Čretnik. Razlog naj bi bil v finančni »nedisciplini« in preveliki porabi sredstev, vendar nekateri indici pričajo tudi o drugih vzpodbudah za razrešitev.

Danes je poslanka Zares, Majda Širca, na vodstvo RTVS naslovila vprašanje o tem. Povzemamo [po STA](#) (via Matkurja):

Širca pisala generalnemu direktorju RTV Slovenija

18.06.2008

Ljubljana, 18. junija (STA) - Poslanka Zaresa Majda Širca je na generalnega direktorja RTVS Antona Guzeja naslovila odprto pismo, v katerem izraža zaskrbljenost nad razlogi za odstavitev odgovorne urednice tretjega programa Radia Slovenija - programa ARS. Po mnenju poslanke se radio s tem "oddaljuje tistemu poslanstvu, ki RTV Slovenija definira kot servis javnega pomena".

Kot je v pismu generalnemu direktorju Radiotelevizije Slovenija (RTVS) zapisala poslanka, se ji zdi nesprejemljivo, da je tretji program nacionalnega radia v zadnjem obdobju utrpel "pomenljivo znižanje sredstev" in da je bila dosedanja urednica "zaradi prekoračitve sredstev - menda v višini 37.000 evrov - umaknjena oziroma odstavljena".

Odstavitev se ji zdi posebej problematična zato, ker je omenjena prekoračitev nastala "ob povečanih obveznostih uredništva programa ARS, ob zmanjšanih sredstvih in ob nemožnosti, da bi vodstvo sploh prisluhnilo sanacijskemu programu, ki ga je urednica pripravila".

"Zaskrbljenost je še toliko večja tudi zato, ker so na zadnji seji parlamentarnega odbora za kulturo, šolstvo in šport - ob obravnavi poročila nadzornega sveta RTV Slovenija - nadzorniki priznali, da se iz razvojnih sredstev, rezerviranih za nujni tehnološki razvoj, financirajo tudi zabavni programi TV Slovenija, pa tudi ostali projekti, ki popularizirajo programske vsebine in tudi sam javni zavod," je zapisala poslanka.

Ob tem se Širca tudi boji, da "bodo stiske uredništev kulturnih vsebin znotraj radijskih programov RTV Slovenija vsak dan večje". Po njenih navedbah znaša namreč izpad prihodkov zaradi nekoregiranja višine prispevka s stopnjo rasti cen skoraj 16.400.000 evrov.

"Vemo, da je ta izpad tudi davek na politične obljube vladajoče koalicije, dane ob sprejetju zakona o RTV Slovenija, da bomo dobili cenejši in boljši RTV program," je zapisala poslanka in zaključila, da lahko glede na vse, danes zgolj "potrdimo, da se

program oddaljuje tistemu poslanstvu, ki RTV Slovenija definira za servis javnega pomena”.

Direktor Radia Slovenija Vinko Vasle je sicer na torkovi seji programskega sveta RTVS povedal, da so urednico razrešili zato, ker ni upoštevala okvira sredstev, ki ga ima program na razpolago. Zaradi tega je po njegovih besedah program do njene razrešitve že porabil več kot 40 odstotkov sredstev, ki jih ima na razpolago na letni ravni. Ob tem je pojasnil, da bi, če bi se ta trend nadaljeval, program na koncu leta imel 250.000 evrov izgube.

Povedal je tudi, da je bila urednica večkrat opozorjena, da presega višino dodeljenih sredstev, vendar opozoril ni upoštevala.

Medijski denar znova v »prave« roke: Nova revija, Ampak, Demokracija, ZNP

19.06.2008 ob 13:17

Ministrstvo za kulturo je preko razpisa za programske vsebine tiskanih, radijskih, televizijskih programov ter elektronskih publikacij razdelilo 1,9 milijona evrov. Na ministrstvo je prišlo 289 vlog, Dnevnik in Delo pa ne bosta prejela sredstev. Podjetje Nova Revija je za tri prijavljene projekte v reviji Ampak prejelo 120.000 evrov, podjetje Nova obzorja, sicer izdajatelj tednika Demokracija, pa dobrih 200.000 evrov za štiri prijavljene projekte. Približno 57.000 evrov je za pet projektov prejelo tudi Ognjišče, njihov radio pa je v delu razpisa, ki je namenjen lokalnim in regionalnim programom, prejel še 115.000 evrov.

Iz [današnjega zapisa v Večeru](#) povzemamo nekoliko več podatkov. Nekaj značilnosti: znova ([1](#), [2](#)) so največ prejeli »naši«, torej vladi Janeza Janše naklonjeni intelektualni krogi, vključno z Jančičevim ZNP, ki ni zaenkrat formiral niti svojih organov, saj še zmerom ni sklical občnega zbora. Članek v Večeru:

Največ Novim obzorjem in Novi reviji

Kulturno ministrstvo je dodelilo medijski denar 77 projektom, ki po mnenju strokovne komisije bogatijo slovenski medijski prostor

Edini od treh vodilnih slovenskih dnevnikov, ki je po oceni strokovne komisije pri ministrstvu za kulturo upravičen do "sredstev za pluralizacijo medijev", je Večer. Naš časnik bo za vsebine, ki jih vsak dan zaokroža v rubriki V žarišču, prejel 60 tisoč evrov.

Večer je eden izmed mnogih medijev, ki so se tudi letos prijavili na redni letni razpis za sofinanciranje programskih vsebin medijev. Po poročilu pristojne komisije na ministrstvu za kulturo so letos obravnavali 289 vlog.

Petčlanska strokovna komisija, ki ji predseduje Suzana Žilič, njeni člani pa so Andrej Aplenc, Peter Lah, Danica Ozvaldič in Borut Rončević, je med njimi izbrala 77 projektov, ki jih bo ministrstvo financiralo letos. Kriteriji, po katerih je komisija ocenjevala kakovost in pomen projektov za "uresničevanje javnega interesa", so dokaj splošni. Med njimi zasledimo "objektivno in uravnoteženo predstavljanje političnih stališč", kakovost, izvirnost in aktualnost obravnavanih vsebin pa tudi "pravica do javnega obveščanja in objektivne obveščeniosti". Po zagotovilih komisije so pri izbiri programov v tiskanih in tudi v elektronskih medijih imele prednost vsebine, namenjene slepim in gluhonemim. Ne samo zaradi velikega števila prijavljenih projektov, marveč tudi zaradi želje, da bi dobilo denar čim več kakovostnih projektov, se je komisija odločila za omejitev financiranja pri tiskanih medijih na 60 tisoč evrov, pri radijskih programih in elektronskih publikacijah na 20 tisoč evrov, pri televizijskih programih pa na 50 tisoč evrov.

In katere medije bo ministrstvo za kulturo najbolj izdatno financiralo? Med največjimi

prejemniki denarja so ljubljanska Nova obzorja. Za svoje štiri projekte, ki jih zaokroža spletna Demokracija, bodo obzorja prejela 200 tisoč evrov. Okoli 120 tisoč evrov bo dobila Nova revija za družbene, humanistične, gospodarske, razvojne in spletne strani v Ampaku. Tednik Družina bo dobil dobrih 57 tisoč evrov za Mladi val, nekoliko manj pa za svojih pet projektov Ognjišče. Država bo financirala tudi reportažne in kmetijske strani v Dolenjskem listu, ki dobi 55 tisoč evrov. Dva tisoč evrov manj je komisija namenila murskosoboškemu Podjetju za informiranje za Izbrano. Gorenjski glas dobi za svoje Razglede 30 tisoč evrov, Primorske novice pa za svoje Valovanja dobrih 12 tisoč evrov.

Na sicer obsežnem seznamu medijev, ki so s svojimi vsebinami prepričali komisijo, sta tudi Radio Študent in Radio Marš: ljubljanskemu študentskemu radiu je komisija prisodila 20 tisoč, mariborskemu pa 16 tisoč evrov. S svojimi medijskimi projekti sta na razpisu uspeli še dve mariborski podjetji, Založba Kapital in Otip, d.o.o., Trgovina in inženiring, ki prejmeta vsaka po 30 tisoč evrov. Med množico tistih, ki so po oceni ministrstva za kulturo zaslužijo proračunski denar za svoje programe, je tudi novo Jančičevo Združenje novinarjev in publicistov, ki dobi za svoje medijske razprave in študije 20 tisoč evrov.

Dragica Korade

Milan Kučan in Spomenka Hribar o strahu novinarjev

20.06.2008 ob 21:54

Včeraj so na posvetu v organizaciji Foruma 21 opozicijske stranke predstavile svoje gospodarske programe in svoja stališča glede koncentracije kapitala ([glej Dnevnik.si](#)).

Ob tem so predsedniku Foruma 21, Milanu Kučanu, postavili vprašanje, zakaj ni na posvetu navzočih več gospodarstvenikov, ki so člani Foruma. Njegov odgovor (povzemamo po Dnevniku, 20. 6. 2008, str. 4) je razkril dvoje: da jih je strah in da je enako strah tudi novinarje. Zaradi strahu niso pisali o [zborniku Liberalne akademije](#) z naslovom Pet minut demokracije, in ob tem citira Spomenko Hribar:

Kučan: kazalo bi se zamisliti, zakaj se ljudje bojijo

Predsednik Foruma 21 Milan Kučan nam po koncu posveta ni hotel razkriti, kdo od včerajšnjih udeležencev se mu je zdel najbolj prepričljiv, oziroma je dejal, da se mu je s svojimi vprašanji zdel najbolj prepričljiv voditelj razprave Maks Tajnikar. »Tudi odgovori so bili v redu. Različni, in to je tudi prav,« je še dodal.

Na seji Foruma 21 pred štirimi leti se je pred dvorano Cankarjevega doma in za vpis med člane foruma drenjala vrsta direktorjev pomembnih slovenskih podjetij. Med včerajšnjo publiko posveta o gospodarskih temah nismo zasledili niti enega, čeprav - kot nam je dejal Milan Kučan - iz foruma ni izstopil nihče. »Pred štirimi leti se je forum ustanavljal in tedaj še ni bilo strahu. Zdaj pa se ljudje bojijo, še posebno tisti, ki so pri vodenju svojih podjetij odvisni od državnih ukrepov. Ljudje se bojijo tudi govoriti in namesto razpravljanj o tem, kdo kaj je v tej državi, bi si kazalo zamisliti, zakaj se ljudje bojijo.« Ob tem je Kučan dodal, da se bojijo tudi novinarji. Opozoril je na besede Spomenke Hribar v Studiu ob sedemnajstih, ki je dejala, da kljub novinarski konferenci o zborniku Liberalne akademija v medijih ni bilo ničesar napisanega in da so novinarji, ki so bili povabljeni, rekli »Razumite nas, razmere so takšne, da si o tem ne upamo pisati.« Dovolj razlogov je torej, da si človek zamisli,« je poudaril Kučan.

O medijskem bojkotu predstavitev (Ljubljana, kasneje Maribor), [smo pisali tule](#).

Janševo svetilništvo plagiat Blaira - kako o tem poročajo mediji

20.06.2008 ob 22:27

Premier Janša naj bi na proslavi 15. obletnice samostojnosti junija 2006 prebral govor, katerega deli so plagiat Blairovega govora iz leta 1997. Za to izjavo je premier dobil celo nagrado Bob leta. O tem poroča v današnji številki [tednik Mladina](#), za kratko analizo govora glej [tule](#).

Zanimalo nas je, kakšna bo medijska recepcija tega za vlado in premierja Janšo neprijetnega dogodka oziroma informacije danes in v naslednjih dneh ter ali lahko iz tega razberemo, kateri mediji bodo eventuelno poskušali informacijo »zadržati«. Ko to pišemo, je ura 22.25.

Med prvimi je o njem danes [poročal Dnevnik.si](#), nekaj pred 19. uro, ob enakem času tudi [Siol.net](#). O tem [poroča 24ur.com](#), tudi v svojem dnevniku ob 19. uri, a je verjetno o tem poročal prvi. Ob 19.13 poročajo [Finance](#). Ob približno 20.00 uri so se odločili, da [vestičko objavijo](#) na MMC RTVS (ki, mimogrede, velja, za ne preveč ubogljivi del RTV Slovenija). Na [Delo.si](#) so vest objavili nekaj pred 22. uro.

STA, ki bi morala o tem poročati med prvimi, zaenkrat molči, zapisa nismo zasledili niti na Večer.si ali kakšnem drugem elektronskem ali drugem mediju.

Omeniti velja še Janšev demanti (povzeto po Siolu):

»Uporabil sem stavke in besedne zveze, ki jih državniki ob takšnih priložnostih uporabljajo. Govorice o intelektualni kraji so skrajno pretirane,« pa naj bi se, po poročanju Pop tv, na očitke odzval premier Janez Janša.

Predsednik ZNP z žrebom Peter Jančič

21.06.2008 ob 22:10

Združenje novinarjev in publicistov (ZNP) je z neverjetno zamudo vendarle sklicalo občni zbor. Kot poročajo današnji mediji, je po tajnem glasovanju s pomočjo žreba predsednik postal Peter Jančič. Združenje se je hkrati opredelilo do statutarnih sprememb na Večeru in jih označilo za nezakonite. Povzemamo [po RTVS](#), za primerjavo še [zapis Dnevnika](#):

Na občnem zboru Združenja novinarjev in publicistov so za svojega novega predsednika določili Petra Jančiča.

Ta je na tajnih volitvah dobil enako število glasov kot Nenad Glücks, novega predsednika pa je določil žreb. Jančič bo tako združenje vodil prihodnja štiri leta. Njegovi člani so po razpravi o položaju v medijskem prostoru sprejeli izjavo, s katero opozarjajo na nesprejemljivo reorganizacijo v časopisnem podjetju Večer, kjer je funkcijo odgovornega urednika vseh uredništev prevzel predsednik uprave Uroš Skuhala.

"Zaradi pomislekov, ki jih je izrazila velika večina novinarjev in urednikov Večera, strokovnjakov z medijskega področja, ter zaradi očitnega nasprotja z namenom zakona o medijih, ki opredeljuje funkcijo odgovornega urednika medija, Združenje novinarjev in publicistov poziva lastnike, da sporne statutarne določbe v najkrajšem možnem času odpravijo," so zapisali v združenju. Nova ureditev po njihovem mnenju namreč v praksi pomeni, da urednike posameznih uredništev na Večeru zdaj imenujejo brez pridobivanja neobvezujočega mnenja novinarjev, kar je po presoji članov ZNP-ja nezakonito.

Izhodišča za prenovu medijske politike kot korak dalje od peticije

21.06.2008 ob 22:10

Sindikata novinarjev in Društvo novinarjev Slovenije sta za ponedeljek napovedali konferenco za novinarje, na kateri bodo predstavljena izhodišča za prenovu medijske politike, ki jih je pripravila skupina posameznikov in organizacij, dejavnih na medijskem področju, z namenom, da prispeva k razpravi v strokovni in politični javnosti o delovanju in vlogi medijev ter spodbudi k sprejemanju ukrepov, potrebnih za urejanje razmer. Celotno vabilo:

Spoštovani,

Društvo novinarjev Slovenije in Sindikat novinarjev Slovenije vabita na novinarsko konferenco v ponedeljek, 23. 6. 2008, ob 12. uri v sejni sobi novinarskih organizacij, Wolfova 8, Ljubljana.

Na novinarski konferenci bosta predsednik DNS Grega Repovž in predsednik SNS Iztok Jurančič predstavila Izhodišča za prenovu medijske politike, ki jih je pripravila skupina posameznikov in organizacij, dejavnih na medijskem področju z namenom, da prispeva k razpravi v strokovni in politični javnosti o delovanju in vlogi medijev ter spodbudi sprejemanje ukrepov, potrebnih za urejanje razmer.

Izhodišča za prenovu medijske politike smo pripravili kot zloženko in poslali številnim akterjem medijske politike in medijske industrije, novinarkam in novinarjem, nosilcem akademskih analiz in civilno-družbenih akcij, in tudi političnim strankam, ki jih v času priprav na parlamentarne volitve želimo spodbuditi k premisleku in javnemu opredeljevanju do pomembnih strateških vprašanj o prihodnosti razvoja in delovanja medijev v Sloveniji.

Izhodišča vam bomo v elektronski obliki poslali pred novinarsko konferenco v ponedeljek, na njej pa vam bodo na razpolago tudi v tiskani obliki.

Gradivo je nastalo na pobudo avtorjev peticije, ki jo je septembra 2007 podpisalo 571 novinark in novinarjev. Pri pisanju Izhodišč za spremembe na področju medijske politike smo izhajali iz priporočil, nastalih v okviru raziskovalnih projektov in študij Mirovnega inštituta, iz analiz in razprav v okviru Društva novinarjev Slovenije in Sindikata novinarjev Slovenije ter iz predlogov amandmajev na zakone, ki so jih omenjene organizacije neuspešno vlagale pri sprejemanju in spreminjanju medijske zakonodaje.

Vljudno vabljeni!

[Predstavljen dokument »Za prenavo medijske politike«](#)

23.06.2008 ob 21:37

Povzemamo [po Vesti](#), ki prinaša verjetno najpopolnejšo informacijo o dogodku:

Društvo novinarjev Slovenije (DNS) in Sindikat novinarjev Slovenije (SNS) sta na današnji novinarski konferenci predstavila izhodišča za prenavo medijske politike. Izhodišča za prenavo so pripravili v obliki zloženke, katero so poslali akterjem medijske politike in medijske industrije, novinarkam in novinarjem, nosilcem akademskih analiz in civilno-družbenih akcij. Zloženko so poslali tudi političnim strankam, ki jih v času priprav na parlamentarne volitve želijo spodbuditi k premisleku in javnemu opredeljevanju o prihodnosti razvoja in delovanja medijev v Sloveniji.

Gradivo je nastalo na pobudo avtorjev peticije, ki jo je septembra 2007 podpisalo 571 novinark in novinarjev. Avtorji - Sandra Bašič Hrvatina, Iztok Jurančič, Brankica Petković, Grega Repovž, Jernej Rovšek, Špela Stare, Matej Šurc in Blaž Zgaga - so pri pisanju Izhodišč za spremembe na področju medijske politike izhajali iz priporočil nastalih v okviru raziskovalnih študij in raziskav Mirovnega inštituta, iz analiz in razprav v okviru DNS in SNS ter iz predlogov amandmajev na zakone, ki so jih omenjene organizacije neuspešno vlagale pri sprejemanju in spreminjanju medijske zakonodaje.

[Dokument](#) je razdeljen na oceno stanja in priporočila za spremembo strukturnih, zakonodajnih in nadzornih mehanizmov na področju medijske politike. S slednjimi skuša preseči anomalije, ki se pojavljajo s kapitalskimi in političnimi pritiski na medije in tako pristopiti k razreševanju tega.

V analizi stanja njeni avtorji ugotavljajo, da so razmere v medijih in slovenskem medijskem trgu slabe. To se, kot so zapisali, izraža tako v večjem številu konfliktov v medijih kot med lastniki in uredništvi ter v razmerju do oblasti.

Po mnenju avtorjev ministrstvo za kulturo kljub svojim formalnim pristojnostim na področju oblikovanja medijske politike do danes ni oblikovalo strateških dokumentov razvoja medijskega sektorja. "Vsaka sprememba zakona o medijih prinese več členov, zapovedi in prepovedi, ki pa se v praksi ne uresničujejo dosledno," so še zapisali.

Še dokument, o katerem govorimo:

ZA PRENAVO MEDIJSKE POLITIKE

Spodaj podpisani, ki delujemo na medijskem področju, ponujamo strokovni in politični javnosti v razpravo in podporo Izhodišča za spremembe strukturnih, zakonodajnih in nadzornih mehanizmov na področju medijske politike, katerih uresničevanje bi po našem mnenju prispevalo k urejanju razmer na medijskem področju.

Gradivo je nastalo na pobudo Blaža Zgaga in Mateja Šurca, pobudnikov peticije, ki jo je septembra 2007 podpisalo več kot 500 novinark in novinarjev. Pri pisanju Izhodišč za spremembe na področju medijske politike smo izhajali iz priporočil, nastalih v okviru raziskovalnih projektov in študij Mirovnega inštituta, iz analiz in razprav v okviru Društva novinarjev Slovenije in Sindikata novinarjev Slovenije ter iz predlogov amandmajev na zakone, ki so jih omenjene organizacije neuspešno vlagale pri sprejemanju in spreminjanju medijske zakonodaje.

Izhodišča za spremembe na področju medijske politike pošiljamo na naslove organizacij in posameznikov, dejavnih na področju medijske politike, z njimi pa želimo spodbuditi razpravo o delovanju in vlogi medijev. Seznam naslovnikov vključuje akterje medijske industrije, novinark in novinarje, nosilce akademskih analiz in civilno-družbenih akcij, še zlasti pa politične stranke, ki jim v času priprav na parlamentarne volitve pošiljamo to gradivo z namenom, da jih spodbudimo k premisleku in javnemu opredeljevanju do pomembnih strateških vprašanj o prihodnosti razvoja in delovanja medijev v Sloveniji.

I. Ocena stanja

Razmere v medijih in na medijskem trgu v Sloveniji so slabe. To se izraža v večjem številu konfliktov v medijih, med lastniki in uredništvi in v razmerju do oblasti. Ministrstvo za kulturo, kljub svojim formalnim pristojnostim na področju oblikovanja medijske politike, do danes ni oblikovalo strateških dokumentov razvoja medijskega sektorja, ampak je svojo politiko izvajalo predvsem skozi prepogoste posege v medijsko zakonodajo.

Vsaka sprememba zakona o medijih prinese več členov, zapovedi in prepovedi, ki pa se v praksi ne uresničujejo dosledno. Leta 2001 sprejeti in leta 2006 dopolnjeni zakon o medijih se je v praksi pokazal kot nepopoln. Določbe, ki urejajo pravila razreševanja poklicnih konfliktov znotraj uredništev ter med uredništvi in izdajatelji, ki niso rešljivi samo z delovnopравниimi instituti, so preveč splošne in operativno neuresničljive. Zakon je varovanje javnega interesa prenesel na izdajatelje, ti pa ga v statutih ne urejajo s pravili in neodvisno arbitražo, zato zaščita in izvajanje javnega interesa v uredniških praviloma ni izvedljiva. Spori se urejajo zunaj, na sodiščih ali z zunanjimi pritiski stanovskih in drugih organizacij oziroma se ne urejajo, nerazrešeni konflikti pa vodijo v samocenzuro, strah in šikaniranje novinarjev, to pa je v nasprotju z interesi javnosti. Kriza sedanjega sistema avtonomije uredništev izhaja tudi iz tega, da zakon implicira naravno zavezništvo med izdajatelji, uredništvi in javnostjo, ki pa na trgu ne obstaja in tudi nikoli ne bo obstajalo.

Avtonomno vlogo izdajateljev medijev v zasebnem sektorju že vrsto let, najbolj nazorno pa v mandatu sedanje vlade, ogrožajo ciklični poskusi vplivanja političnih elit na oblasti na uredniško politiko medijev. Sporni so tudi mehanizmi varovanja avtonomije v javnem sektorju, kjer vlada kot lastnica Slovenske tiskovne agencije (STA) prek imenovanja direktorja in posrednega vpliva na izbor urednika izvaja pritisk na uredniško politiko. Prek spremembe zakonodaje, ki je omogočila kadrovske menjave na ključnih upravljalških in uredniških mestih, si je vladajoča politika posreden vpliv zagotovila tudi v organih upravljanja in nadzora na Radioteleviziji

Slovenija (RTVS). Političnim pritiskom se vse močnejše pridružuje vpliv (novih) lastnikov medijev, ki so konsolidirali svoje lastniške deleže na netransparenten način in ob pomoči ali vsaj pasivnosti države in njenih nadzornikov, ki bi morali preprečevati monopole, oškodovanja drugih lastnikov in druge zlorabe. Takšni lastniki pogosto ne razumejo medijev v njihovi ustavni vlogi zagotavljanja svobode izražanja v interesu javnosti, ampak kot glasnike svojih (ekonomskih ali političnih) interesov.

Splošni delovnopравни instituti (konkurenčna klavzula, varovanje poslovne skrivnosti, opozorilo pred odpovedjo delovnega razmerja, disciplinski postopek, odpoved pogodbe o zaposlitvi iz razloga nesposobnosti itn.) so postali instrument odkrite grožnje zoper novinarje in novinarko, ki so prišli v konflikt s spremenjenimi uredniškimi politikami od leta 2005 na novo imenovanih struktur upravljanja v obeh javnih medijih (RTVS in STA) in v nekaj večjih zasebnih medijih. Zamenjave vodilnih so bile izpeljane v medijih, ki pokrivajo več kot 70 odstotkov medijskega trga. Omogočila jih je visoka koncentracija lastništva in medijskega trga, v kateri prevladujejo kapitalsko močne družbe, čeprav njihova glavna dejavnost nima nobene povezave z mediji. Zanje mediji pomenijo dobro finančno naložbo in politični kapital.

Sindikata novinarjev Slovenije je od aprila 2006 obravnaval 26 primerov šikaniranja novinarjev zaradi izražanja mnenj in stališč. Nekateri od teh primerov čakajo sodni epilog. Kontinuirani pritiski na uredniško avtonomijo znotraj medijskih hiš in popolna nepripravljenost pristojnega ministrstva ter vlade, da bi priznala resnost problema, so jeseni 2007 dosegli vrhunec v Peticiji zoper cenzuro in politične pritiske na novinarje v Sloveniji, ki jo je podpisalo 571 novinarjev, in v vsebini razprave v Državnem zboru ob glasovanju o zaupnici vladi novembra istega leta.

Regulacija in samoregulacija avtonomije v interesu javnosti, ki ima na majhnem in koncentriranem trgu večjo specifično težo kot na večjih in konkurenčno razvitejših trgih, se je pokazala za pomanjkljivo oziroma podrejeno v razmerju do lastnikov in oblasti. Na podjetniški ravni se je okrepila moč uprav v odnosu do uredništev, saj so te mimo volje uredništev imenovalle svoje odgovorne urednike. Grožnje z odpovedjo zaposlitve in disciplinskimi postopki so postavile pod vprašaj pogodbeno določila, ki novinarja zavezujejo, da poslušnost delodajalcu podredi interesu javnosti. Ker so kljub de facto spremenjenim uredniškim politikam formalne programske zasnove, ki bi po zakonu morale biti del pogodb o zaposlitvi, ostale nespremenjene, je bilo praktično vsako izražanje mnenj in stališč izpostavljeno sankcioniranju delodajalcev. Pogodbena varnost novinarjev se je poslabšala, kljub določilom zakona o medijih, da novinarju zaradi izražanja mnenj in stališč, ki so v skladu s profesionalnimi standardi in programsko zasnovo, ne sme biti odpovedano delovno razmerje, zmanjšana plača, spremenjen status v uredništvu ali kako drugače poslabšan njegov položaj. Trenutno v Sloveniji nimamo delujoče zaščite novinarjev zaradi sprememb uredniške politike medija ter izražanja mnenj in stališč. Prav tako ni ustreznih finančnih nadomestil za uveljavljanje klavzule ugovora vesti v primerih, ko je novinar prisiljen izražati mnenja in stališča, ki nasprotujejo njegovi vesti, pravnim in profesionalnim standardom.

Zakon o medijih iz leta 2001 je zožil in v veliki meri onemogočil delovanje avtonomije uredništev. Spremembe in dopolnitve zakona o medijih iz junija 2006 so prek sistema subvencioniranja pluralnosti in raznolikosti medijev povečale sistemski in

institucionalni vpliv oblasti na medije. Sistem subvencioniranja je v pretirani meri zasnovan na vertikalnih in neposrednih subvencijah programskih vsebin posameznim izdajateljem; horizontalnih subvencij, ki bi vplivale na razvoj celotnega medijskega sektorja in trga, pa praktično ni. Merila so temu primerna. Podeljevanje subvencij je v celoti v pristojnosti vlade oziroma Ministrstva za kulturo, ki imenuje komisijo za subvencije. Celoten sistem je vprašljiv zaradi pretiranih diskrecijskih pravic vlade v odločanju o subvencijah in posledično vodi v pretirano finančno odvisnost lokalnih in regionalnih izdajateljev od vlade. Pri velikih medijih pa vodi v nepotrebno neposredno sofinanciranje projektov, za katere bi lahko sami nosili tveganje na trgu (ta del bi država lahko namenila izboljšanju nadzora in financiranju delovanja samoregulacije).

Za sporno se je pokazala tudi sedanja ureditev pravice do odgovora in popravka. Ta po eni strani neustrezno razširja to ustavno pravico do ekskluzivnega dostopa do medijev, ki ga uporabljajo in zlorabljajo zlasti službe za odnose z javnostmi v državnih organih in vplivnih gospodarskih družbah; po drugi strani pa je zaradi odsotnosti drugih mehanizmov za varstvo pravic posameznikov, ki bi bili lažje dostopni in prijaznejši do uporabnikov (npr. medijskega varuha/varuhov), uveljavljanje te pravice oteženo.

Državne ustanove (medijska inšpekcija in direktorat za medije pri MK) neučinkovito nadzirajo uresničevanje določb zakona o medijih (kot so neurejeni in neusklajeni temeljni pravni akti medijev, ki so podlaga za vpis v razvid medijev pri MK, nepridobivanje predpisanih mnenj uredništev ob spremembah programskih zasnov medijev, netransparentni in pol legalni postopki sprejemanja statuta in ostalih notranjih aktov na RTVS). MK nima kadrovskih in drugih pogojev za nadziranje spoštovanja regulative pri izdajateljih, prevelike diskrecijske pravice pa po drugi strani omogočajo neenakopravno obravnavo (prepoved izvajanja dejavnosti lahko izda kar medijski inšpektor), kar nakazuje, da gre za politično motivirano izvajanje vladnega nadzora nad izpolnjevanjem pogojev podeljevanja in odvzemanja licenc izdajateljem.

Pogajanja o kolektivni pogodbi za poklicne novinarje od leta 2004, ko so novinarji delodajalce k pogajalski mizi prisilili s stavko, do danes niso dala rezultatov. Pogajanja so zavrle spremembe zakona o kolektivnih pogodbah in zakona o gospodarskih zbornicah. Sprememba zakonodaje je namreč povzročila več kot leto dni trajajoče preoblikovanje Gospodarske zbornice Slovenije, katere Združenje za tisk in medije je na delodajalski strani podpisnik kolektivne pogodbe za novinarje. Ko se je pogajalec končno konsolidiral v Zbornici založniške, knjigotrške, grafične dejavnosti in radiodifuznih medijev, se je število medijskih podjetij, ki jih zastopa, zmanjšalo za toliko, da je medijska zbornica še komaj reprezentativna. Poleg tega bodo aprila 2009 prenehale veljati določbe tistih kolektivnih pogodb, ki so bile sklenjene z delodajalskimi združenji z obveznim članstvom. Sprejeti zakon o kolektivnih pogodbah kolektivno dogovarjanje reducira zgolj na zastopanje interesov delavcev z redno zaposlitvijo. Formalna ovira za pogajanja o statusu tretjine novinarjev v Sloveniji, ki niso redno zaposleni, bo postala nepremostljiva, če na delodajalski strani ne bo volje in interesa, da z novo kolektivno pogodbo regulira tudi položaj svobodnih novinarjev.

Po zadnjih podatkih je bilo v letu 2007 v novinarstvu redno zaposlenih 1697 oseb,

registriranih samostojnih novinarjev (po statusu samozaposlenih) je bilo 420. Po ocenah novinarskih organizacij dela v medijskih podjetjih še najmanj 400 svobodnih novinarjev brez statusa. Delež svobodnih in samostojnih novinarjev je tako že primerljiv z razvitimi večjimi medijskimi trgi, saj je presegel 30 odstotkov oseb, ki opravljajo novinarski poklic. Pravni položaj, varnost in pravice svobodnjakov so na neprimerno nižji ravni kot pravice redno zaposlenih. Analize so pokazale, da sta dve tretjini novinarjev v ta status prisiljeni ter da bi moralo biti z večino teh »prisilnih svobodnjakov« v skladu z določili zakona o delovnih razmerjih sklenjeno redno delovno razmerje. Zaradi pomanjkanja pravne in pogodbene varnosti ter ekonomske odvisnosti od enega izdajatelja, so svobodni novinarji še toliko bolj izpostavljeni sankcijam zaradi izražanja mnenj in stališč. Neurejena ali v nasprotju z zakonodajo (delovnopravno, avtorsko, medijsko, davčno) urejena pogodbeno razmerja medijev s svobodnimi novinarji predstavljajo veliko grožnjo izvajanju javnega interesa medijev.

Zakon o RTVS je že ob sprejemanju razdelil slovensko javnost. Glavni očitek zakonu je, da je strankarsko strukturo parlamenta preslikal v nadzorno in upravno strukturo javnega medija. Posledica spremembe zakona je bila sprememba statuta RTVS, ki je omogočila menjavo velike večine vodilnih kadrov javnega zavoda. V času od sprejema zakona je bila javnost priča številnim pritiskom na novinarje javnega zavoda zaradi izražanja mnenj in stališč oziroma zaradi izražanja nestrinjanja s spremenjeno uredniško politiko. Javnost je bila priča večkratnim in dokumentiranim posegom direktorja Radia Slovenija neposredno v program mimo urednikov, škandaloznemu izražanju nestrpnosti v televizijski oddaji Piramida ter odhodu številnih prepoznavnih in izkušenih novinarjev iz Informativnega programa javne televizije. Spremljali smo lahko tudi netransparentno in pol legalno sprejemanje notranjih aktov RTVS s strani Programskega sveta. Na ozračje negotovosti in nezadovoljstva so v javnem pozivu Programskemu svetu RTVS opozorili novinarji Informativnega programa. Med drugim so navedli: "Pri pokrivanju najpomembnejših notranjepolitičnih tem v informativnih oddajah so bila v zadnjih mesecih pogosto kršena osnovna pravila novinarskega dela v javnem servisu, ki so določena v statutu RTV in Kodeksu novinarjev RTV Slovenija, na katera pa velikokrat kljub našim opozorilom nihče od odgovornih ni reagiral". Programski svet je pritožbe novinarjev sicer obravnaval, vendar ni ukrepal.

Ključni pogoj za učinkovito izvajanje javne službe in uresničevanje vseh predpisanih nalog je stabilno financiranje javne radiotelevizije. Na to opozarjajo tudi priporočila Sveta Evrope. RTV prispevek je že štiri leta zamrznjen in se ne povišuje. Vlada je z referendumsko obljubo javnosti zagotovila, da se bo prispevek znižal, realno znižanje prispevka je dosegla z odklanjanjem prilagajanja prispevka stopnji inflacije. Realno zmanjševanje prihodkov iz RTV prispevka je zdaj kompenzirano s prispevki iz tržnih dejavnosti, zlasti iz prihodkov od reklam. Delež komercialnih prihodkov je presegel 30 odstotkov in je bistveno večji od drugih javnih servisov po Evropi.

S politično samovoljo, brez upoštevanja programskih, kadrovskih, tehničnih in finančnih dejavnikov, je javni radioteleviziji predpisana uvedba parlamentarnega programa. To je imelo za posledico, da so za zagon programa zaradi številnih zapletov potrebovali skoraj tri leta. Obstaja realna nevarnost, da bo zaradi uvedbe

parlamentarnega programa prišlo do podvajanja programov in do siromašenja že tako finančno in zlasti kadrovsko podhranjenega informativnega programa RTVS.

Z novimi tehnologijami se spreminjajo platforme za izdajanje klasičnih medijev in pojavljajo se novi mediji, ki korenito posegajo v tradicionalno uporabo in razumevanje medijev ter odnosov med njimi. Novela zakona o medijih iz leta 2006 se je na področju prilagajanja tehnološkemu razvoju dotaknila le pravil za izdajanje dovoljenj za razširjanje programov v digitalni tehniki. Z novo direktivo o avdiovizualnih medijskih storitvah (2007/65/ES) pa se model regulacije, izvorno razvit za televizijo, prenaša na širše področje avdiovizualnih medijskih storitev, kar zahteva prilagoditev nacionalne medijske zakonodaje.

II. Priporočila za spremembo strukturnih, zakonodajnih in nadzornih mehanizmov na področju medijske politike

1. Splošno

Potrebna je priprava strategije razvoja medijskega sektorja in o tem dokumentu tudi široka javna razprava. Medijsko področje v zadnjem desetletju zaznamujejo številne spremembe: od tehnoloških do uporabniških. Definicija medija, kot jo podaja zakon o medijih, je zastarela, nedorečena in tehnološko omejena. Medije določajo vsebine in storitve, ki so posredovane potencialnim uporabnikom, in ne komunikacijski kanali, po katerih so te vsebine dostopne. Nova regulacija medijev mora preseči tradicionalno in anahrono razumevanje medijske politike kot (predvsem) kulturne politike in jo umestiti na področje zagotavljanja različnih medijskih vsebin in storitev v interesu državljanov in državljanek.

Pred kakršno koli bodočo spremembo zakonodaje naj vlada pripravi ustrezno oceno dosedanjega izvajanja zakonov in jasne predloge sprememb, predvsem pa zagotovi široko javno razpravo, v katero bodo vključeni domači in tuji strokovnjaki.

Oblikovati je treba celovit pristop k reševanju in izboljšanju komunikacijskega položaja manjšin. V sistemu »porazdeljene odgovornosti in pristojnosti« ni jasno, kdo je neposredno zadolžen za oblikovanje konsistentne medijske politike, namenjene manjšinskim skupinam v družbi. Pri pripravi tega dokumenta naj sodelujejo predstavniki vseh reprezentativnih organizacij, ki zastopajo interese manjšin.

Zaradi uveljavljanja javnega interesa v medijih je treba poostri nadzor nad delovnimi in civilnopravnimi pogodbami v medijih.

Urediti je treba pravni položaj, socialno in pogodbeno varnost ter pravice svobodnih in samostojnih novinarjev, tako da bodo primerljivi s položajem redno zaposlenih. Delovnopravna zakonodaja naj se prilagodi tako, da bo zagotavljala minimalen nabor pravic za vse, ki delajo, ne glede na njihov status.

Vlada in pristojno ministrstvo naj se zavzameta za okrepitev socialnega dialoga med delodajalci in novinarji v pogajanjih za kolektivno pogodbo za poklicne novinarje, ta pa naj vsebuje tudi minimalne pravice za novinarje, ki niso v rednem delovnem

razmerju, in primerna nadomestila za uporabo avtorskih pravic, čemur delodajalci vztrajno nasprotujejo. Poklicna kolektivna pogodba naj vsebuje tudi minimalna pravila razreševanja konfliktov znotraj uredništev in z izdajatelji.

Za potrebe kolektivnega dogovarjanja in socialnega dialoga naj bo oblikovana reprezentativna skupina izdajateljev medijev.

Izdajatelji medijev naj se vzdržijo neupravičenega pritiska na novinarje pri sklepanju pogodb o prenosu avtorskih pravic in naj uvedejo pravico do pravičnega nadomestila za vse in vsako rabo avtorskih del. Vlada naj oblikuje pravni okvir, ki bo vsem novinarjem – zaposlenim in svobodnim – zavaroval pravico do kolektivnega pogajanja o pravicah avtorjev.

2. Etika in družbena odgovornost

Uvedeni naj bodo mehanizmi družbene odgovornosti medijev; v medijih gre v tem smislu predvsem za prostovoljno uvajanje institutov medijske samoregulacije, kot so reader's editor, medijski ombudsman, interne pritožne komisije, izdajatelji naj ustanovijo svoja združenja in oblikujejo kodeks izdajateljev medijev.

Akterji medijske industrije – novinarske organizacije in združenja izdajateljev (med njimi pa v prvi vrsti največji in najvplivnejši izdajatelji medijev) bi morali nujno začeti razpravo in sprejemanje prostovoljne odločitve o tem, ali bi lahko po zgledu številnih evropskih držav ustanovili skupno samoregulacijsko telo, ki bi delovalo na ravni celotnega medijskega sektorja in bi na osnovi kodeksa obravnavalo pritožbe državljanek in državljanov glede etičnega ravnanja medijev pri objavi vsebin in delovanju ter glede na zavezo izdajateljev in novinarjev zagotavljalo široko sprejemanje in spoštovanje odločitev. Pri tem bi se v razpravi moralo razjasniti, ali bi lahko v sestavo tega telesa njegovi ustanovitelji povabili tudi predstavnike javnosti.

Izdajatelji medijev ter novinarke in novinarji bi v okviru obstoječih in novih mehanizmov samoregulacije in samoomejevanja morali še posebej dejavno in samoiniciativno delovati na preprečevanju in sankcioniranju neprofesionalnega in neetičnega delovanja pri obravnavi ranljivih družbenih skupin v medijih, še posebej otrok in manjšin. Izdajatelji naj novinarje spodbujajo k etičnemu ravnanju in jim omogočajo izobraževalne in druge dejavnosti, ki bi prispevale k večji občutljivosti in kakovostnejšem delu pri obravnavi ranljivih družbenih skupin v medijih. Naj v sodelovanju z novinarskimi organizacijami opravljajo redne monitoringe glede prispevkov o ranljivih družbenih skupinah, poročajo o njih ter na podlagi rednega dialoga s službami in organizacijami, ki pomembno vplivajo na življenje ranljivih skupin, ustvarijo krog zaupanja in zavezanosti za delovanje v interesu javnosti.

3. Zakon o medijih

V zakon je treba vnesti pravila urejanja konfliktov med uredništvom in izdajateljem ter znotraj uredništva. Ponovno je treba uvesti arbitražne postopke, ki jih je slovenska medijska zakonodaja že vsebovala. Vlogo institutov notranje avtonomije uredništev naj zakon v razmerju do izdajateljev okrepi z uvedbo soglasja uredništva k

vsem za operativno zagotavljanje uredniške neodvisnosti pomembnim notranjim odločitvam.

Kot pogoj za vpis v razvid medijev naj zakon o medijih predpiše podpis sporazuma med uredništvom in izdajateljem, ki bo vseboval minimalne samoregulativne mehanizme, katerih najmanjši obseg naj bo določen v zakonu. Zakon naj predpiše tudi ustrezne sankcije.

Potrebno je zagotoviti učinkovito pravno varstvo za uveljavljanje ugovora vesti za novinarje, ki imajo v skladu z zakonodajo pravico izražanja mnenj in stališč, ki so v skladu s programsko zasnovo medija in profesionalnimi standardi.

Ministrstvo za kulturo naj pripravi analizo izvajanja zakonskih določb, ki se nanašajo na uveljavljanje pravice do odgovora in popravka ter zakon ustrezno popravi.

4. Zagotavljanje vsebinske pluralnosti in medijske raznolikosti

Za sofinanciranje javnega interesa na področju medijev je treba določiti merila, ki celovito upoštevajo različne razsežnosti medijskega pluralizma, na primer geografsko, kulturno, politično in druge. Da bi sofinanciranje temeljilo na upoštevanju sprejetih meril, je potrebno za vsako merilo izdelati indikatorje, s pomočjo katerih je možno ugotoviti, ali je državna pomoč potrebna.

Z ustrezno raziskavo je treba preveriti učinke že podeljenih državnih pomoči na medijskem področju ter na osnovi empiričnih dejstev pripraviti seznam prioritete (dolgoročnih in kratkoročnih) za nadaljnje subvencioniranje.

Sistem zaščite pluralnosti in raznovrstnosti medijev je treba predelati v posredno in horizontalno subvencioniranje, osnovano na ciljih jasno definirane nacionalne medijske politike (s participacijo javnosti in izdajateljev) in zagotoviti od vlade neodvisen nadzor nad porabo proračunskih sredstev za izvajanje javnega interesa. Vsi postopki morajo biti transparentni in njihov temeljni cilj mora biti usmerjen na zagotavljanje interesov državljanov in državljanek.

Sredstva, ki jih za uresničevanje pravic do javnega obveščanja in do obveščeniosti manjšinskih skupnosti v Sloveniji podeljujeta tako urad za narodnosti kot Ministrstvo za kulturo, naj se obravnavajo kot sestavni del medijske politike in v ta namen naj bo vzpostavljen mehanizem, ki bo zagotavljal usklajenost, celovitost in preglednost teh ukrepov.

V okviru sofinanciranja javnega interesa na področju medijev naj bo zagotovljeno večje sofinanciranje delovanja strokovnih novinarskih združenj (uvajanje rednega profesionalnega usposabljanja novinarjev), sofinanciranje raziskav z medijskega področja, sofinanciranje projektov, namenjenih različnim manjšinam in deprivilegiranim skupinam, sofinanciranje projektov medijske pismenosti, sofinanciranje projektov, ki bodo podpirali ustanavljanje samoregulacijskih mehanizmov in podpirali družbeno odgovornost na medijskem področju.

5. Status programov posebnega pomena

Ministrstvo za kulturo naj na osnovi opravljenih analiz medijskega trga ugotovi, koliko radijskih in televizijskih programov posebnega pomena Slovenija potrebuje in jasno določi njihove programske obveznosti. Pridobljeni status mora biti posebna »javna koncesija«, ki je podeljena za določen čas pod natančno definiranimi pogoji. Ministrstvo naj obstoječi sistem financiranja revidira glede na že izvedene analize, ki kažejo, v kolikšni meri so dosedanje državne pomoči vplivale na raznolikost programskih vsebin (analiza potreb poslušalcev/gledalcev) in zaposlovalno politiko. Ugotovi naj, ali gre v tem primeru za netransparentno uvajanje sistema »porazdeljenega javnega servisa«.

Vlada naj zagotovi, da bo delež radiofrekvenčnega spektra namenjen lokalnim skupnostim, civilnodružbenim skupinam in iniciativam, ki bodo ustvarjali nekomercialne programske vsebine.

6. Ministrstvo za kulturo

Glede na to, da je Ministrstvo za kulturo ključni oblikovalec in izvajalec medijske politike, je treba tudi na formalni ravni izpostaviti njegovo vlogo na medijskem področju. Predlagamo, da se MK preoblikuje, kar naj bo razvidno že iz njegovega naziva in sicer v »Ministrstvo za kulturo, medije in avdio-vizualne storitve« ali »Ministrstvo za kulturo, medije in informacijsko družbo«.

Direktorat za medije pri MK predstavlja steber medijske politike, zato mora biti takšen oddelek kadrovsko močan in strokovno usposobljen.

Kadrovsko in strokovno je potrebno okrepiti Inšpektorat za medije, da bo sposoben učinkovitega sankcioniranja kršitev medijske zakonodaje in nadzora nad delovanjem medijev. Delo od vlade neodvisnega inšpekcijskega nadzora mora biti predvideno s programom in sistematično načrtovano po posameznih elementih, ki jih morajo izpolnjevati izdajatelji.

Vse podatke, s katerimi so mediji vpisani v razvid medijev, je treba uskladiti z določbami zakona o medijih in jih na spletnih straneh MK javno objaviti. Potrebna je objava vseh programskih zasnov medijev in njihovih z določbami zakona o medijih usklajenih temeljnih pravnih aktov.

Na področju koncentracije lastništva naj Ministrstvo za kulturo dosledno izvaja določila zakona o medijih, ki se nanašajo na omejitve lastništva, določanje povezanih oseb in omejevanje nedovoljene koncentracije.

7. Radiotelevizija Slovenija

Radiotelevizija Slovenija (RTVS) mora dejavno in skrbno komunicirati z javnostjo, z državljanke in državljani, svojimi poslušalci in gledalci, poskrbeti, da so v največji možni meri obveščeni o poslovnih in programskih vidikih njenega delovanja ter jim dati možnost, da izrazijo svoja mnenja in predloge. Pritožbe gledalcev in poslušalcev

mora obravnavati od drugih organov RTVS neodvisen organ, čigav status in pristojnosti določi zakon in ne le statut RTVS.

Treba je zagotoviti, da višina prispevka za programe RTV Slovenija ni odvisna od dobre volje vsakokratne vlade, zato mora biti metoda rasti višine prispevka avtomatizirana in zapisana v zakonu. Javnemu zavodu je treba omogočiti poslovno načrtovanje ter kontinuiteto delovanja in zagotoviti, da so spremembe RTV prispevka, vezane na stopnjo rasti povprečne mesečne plače zaposlenih v RS, osnovane na statističnih podatkih za preteklo leto, objavljene do 1. septembra za naslednje leto.

Zaradi stabilnosti financiranja je treba z zakonom določiti obseg oziroma delež sofinanciranja iz državnega proračuna za programe za manjšine v Sloveniji, slovenske manjšine in izseljence ter za tujo javnost, in se s tem izogniti odvisnosti financiranja ter posledično obsega in kakovosti programskih vsebin od izida vsakoletnega pogajanja med vlado in vodstvom RTV Slovenija.

Oceniti je treba posledice uvedbe parlamentarnega programa v okviru javne radiotelevizije glede na programske, kadrovske, tehnične in finančne dejavnike. Na podlagi te ocene naj bo sprejeta odločitev, ali naj bo parlamentarni program po zgledu nekaterih drugih evropskih držav izvzet iz javnega RTV servisa in njegovo delovanje predano v neposredno upravljanje parlamentu, ali pa naj parlament zagotovi le financiranje vseh stroškov delovanja tega programa, program pa naj ostane v okviru javne radiotelevizije. Treba je najti rešitev, ki bo sprejeta v dialogu in bo zagotovila, da delovanja, neodvisnosti in finančne stabilnosti javne radiotelevizije ne ogroža politično samovoljna uvedba parlamentarnega programa.

Za učinkovito izvajanje javne službe RTVS je treba preučiti učinke sprememb zakona o RTVS predvsem v smislu zagotavljanja uredniške avtonomije ter vpliva in nadzora državljanov in državljanov nad uresničevanjem javnega interesa v programu javnega servisa. Skrbno je treba preučiti sestavo organov javnega upravljanja in nadzora programov RTVS ter najti rešitve, ki bodo tem organom zagotavljale najvišjo možno mero neodvisnosti, verodostojnosti in široko zastopanost različnih interesov javnosti. V zakonu o RTVS je zato treba postopke kandidiranja in imenovanja članov programskega sveta urediti tako, da bodo bolj pregledni, da bo v imenovanje vključenih več različnih in neodvisnih institucij ter s tem omejena sedaj odločilna vloga državnega zbora in vlade pri imenovanju organov javnega zavoda. Sprejemanje Statuta RTVS kot najpomembnejšega dokumenta, ki ureja delovanje javnega zavoda, naj sodi v pristojnost organa, ki v najširšem pomenu zastopa javnost, kateri je program namenjen.

8. STA

Slovenski tiskovni agenciji je treba zagotoviti ustrezno avtonomnost. Preoblikovana naj bo v javni zavod ali pa v kakršno koli drugo pravno-organizacijsko obliko, ki bo onemogočala vpliv politike oz. povečala vpliv javnega nadzora in javne odgovornosti.

9. Digitalizacija

Vlada naj predstavi ekonomske in finančne ocene stroškov digitalizacije radiodifuzije. Ugotovi naj, kdo bo nosil finančno breme digitalizacije. Vlada naj pripravi tudi jasno oceno stroškov in načinov odpravljanja »digitalne izključenosti« in aktivnih mehanizmov za vključevanje »deprivilegiranih« skupin v te spremembe. MK naj pripravi široko javno razpravo o Strategiji razvoja radijskih in televizijskih programov, ki jo je pripravila Agencija za pošto in elektronske komunikacije (APEK).

*Sindikata novinarjev Slovenije
Društvo novinarjev Slovenije*

*dr. Sandra Bašić Hrvatinić
Iztok Jurančič
Brankica Petković
Grega Repovž
Jernej Rovšek
Špela Stare
Matej Šurc
Blaž Zgaga*

Voduškov Vroči stol brez generalne državne tožilke in policije

24.06.2008 ob 21:50

Včerajšnji Vroči stol kot običajno ni minil brez zapletov. Očitno z voditeljem, Vladimirjem Voduškom, vedno bolj niso zadovoljni niti na desni strani, zato nanj naslavljajo posebne želje, koga mora spustiti v oddajo. To pot je bila nezadovoljna generalna državna tožilka. Povzemamo [po STA \(via Dnevnik\)](#):

V uradu generalne državne tožilke so se za nastop generalne državne tožilke Barbare Brezigar v ponedeljkovi oddaji, ki je bila organizirana na temo korupcije, dogovorili z novinarjem Voduškom, potem ko je predstavil temo in sestavo sodelujočih v oddaji. Kasneje je prišlo do spremembe gostov, v njej je nastopil tudi Boštjan Penko, generalna državna tožilka pa je zavrnila sodelovanje v oddaji.

Kot trdijo v uradu, je Vodušek izrecno zagotovil, da bodo v oddaji nastopili generalna državna tožilka, direktor Uprave kriminalistične policije Generalne policijske uprave Aleksander Jevšek, predsednik Komisije za preprečevanje korupcije Drago Kos in predavatelj Fakultete za varnostne vede in član Komisije za preprečevanje korupcije Bojan Dobovšek. Glede na to, da je prišlo do spremembe, pa je po mnenju urada generalne državne tožilke "posledično omenjena oddaja vsebinsko izzvenela povsem drugače, kot je bilo napovedano slovenski javnosti".

Voditelj oddaje Vroči stol Vladimir Vodušek obžaluje zaradi neljubega zapleta, ko se ponedeljkove oddaje nista udeležila niti Brezigarjeva niti Jevšek. Za njuno neudeležbo po njegovem mnenju ni bilo nobenega razloga, "glede na to, da sta bila vsekakor kvalificirana, da spregovorita o vprašanih, ki jih je odprla oddaja". Ob tem je še dejal, da gre za oddajo v živo, naravnano polemično, ko se lahko njena sestava hitro spremeni.

Oseбно ne "more pristati na to, da bi mu gostje oddaje določali, kdo bo sodeloval v oddaji, razen če gre za kompromis, da se dobi nekoga v studio, da je oddaja zanimiva za gledalce in da gre za soočenje različnih stališč". "Sicer pa moram reči, da se bodo morali politiki sprijazniti s tem, da ne more nihče določati, kdo bo gost v kakšni oddaji, in mislim da, da mi morajo dovoliti toliko novinarske avtonomije, da lahko sam sestavim oddajo," je še dejal Vodušek.

Ob tem je na novinarsko vprašanje dodal, da s protestom urada generalne državne tožilke še ni bil seznanjen in ga ni imel priložnost prebrati, zato se ni mogel odzvati na zapisane trditve.

Cukjati znova zlorabil svoj govor za napad na novinarsko peticijo

24.06.2008 ob 21:51

Na današnji slavnostni seji državnega zbora ob dnevu državnosti je predsednik državnega zbora France Cukjati poskušal javno mnenje izkoristiti tudi proti novinarskim protestom. Povzemamo [po Delo.si](#):

Proti koncu je slavnosti govornik na slavnostni seji DZ opozoril še na poskuse načrtnega oblikovanja ali usmerjanja javnega mnenja. Po njegovem mnenju "enostransko informiranje javnosti in vztrajno prikazovanje izkrivljene resnice ali celo laži vodi v izkrivljeno ljudsko voljo". "Če se temu pridruži še hujskaštvo, pa lahko dobimo množične negativne pojave, kot jih je Evropa doživela v prejšnjem stoletju," je dejal.

Opozoril je tudi, da v nasprotju z aretacijami novinarjev pred 20 leti lanski apel novinarjev za medijsko avtonomijo ni doživel posebnega odziva javnosti. "Pa ne zato, ker v Sloveniji - tako kot drugod po svetu - ne bi bila ogrožena svoboda pisanja resnice", ampak zato, "ker ta grožnja prihaja s povsem druge strani, kot pa so avtorji peticije kazali s prstom. Kdor spoštuje javnost, ne bo javnosti prikrival ali izkrivljal resnice".

O Janševem plagiatu praktično nič na STA, RTVS in Večeru

24.06.2008 ob 21:53

Tudi po petih dneh se [stanje poročil o Janševem plagiranju](#) Blaira ni spremenilo v kar nekaj medijih.

STA je novičko mimogrede stlačila [v zapis](#) o nedeljskem Janševem nastopu v oddaji Večerni gost s Sandijem Čolnikom. Tam je moderator zelo previdno začel tudi to temo, STA pa je objavila le odgovor na očitke:

Med slednjimi je bil, kot je pojasnil, tudi govor, za katerega mu tednik Mladina očita, da ga je prepisal od nekdanjega britanskega premiera Tonyja Blaira. V njem podobno kot Blair omenja svetilnik 21. stoletja in frazo, da naša država ne bo nikoli največja in najmočnejša, da pa je lahko najboljša. Kot je dejal, je bila prispodoba o svetilniku do zdaj objavljena tisočkrat v številnih govorih: "Nisem bil jaz prvi, niti ni bil Tony Blair."

"Tudi to, da ne moreš postati največji, ali najmočnejši, da pa si lahko najboljši, ni stvar, ki bi jo prvič izrekel Blair. O tem je denimo pisal že prvi češki predsednik, ki je v prvi svetovni vojni napisal knjigo Priložnosti malih narodov, v kateri je tisočkrat govoril o teh podobah," je dejal predsednik vlade in dodal, da bi se Blair smejal, če bi slišal te očitke.

Janša sicer ocenjuje, da je bila Mladina neodvisen tednik nekje do leta 1990, pozneje pa se je, kot je dejal, s spremembami lastništva marsikaj spremenilo. "Ostaja isti logotip in ime, vendar je velikanska razlika med Mladino pred 20 leti in zdaj. Takrat je imela naklado tudi do 100.000, zdaj jo ima le desetino tega. Tudi ko gre za kredibilnost, je primerjava podobna," je dejal.

Drugih poročil ni bilo. Na RTV Slovenija so se zgodbi s plagiatom izognili v velikem loku. Je pa temo, presenetljivo, novinar Boštjan Veselič uvrstil [v sobotni Utrip](#) (21. 6. 2008). Kjer je znova predstavil predvsem »obrambno« plat Janševe zgodbe in zavrtel odlomek »inkriminiranega« teksta pri premierju, toda brez primerjave.

Največji dolžnik ostaja Večer. Čeprav je eden izmed prepisanih citatov prejel nagrado Bob leta, se zgodbe niso dotaknili. Šele danes jo je prvič v komentarju [omenila](#) Darka Zvonar Predan. Intenca ni ostala skrita:

Letošnje priprave na slovesnost, na kateri bo spregovoril novi predsednik države, so tekle kljub predvolilnemu času naravnost idilično, je pa zato dvignilo nekaj prahu medijsko lansirano "sveže odkritje" o domnevnem plagiatu govora izpred dveh let, ko je slavnostni govornik, premier Janša, spregovoril o Sloveniji, ki nikoli ne bo največja, lahko pa je najboljša, in za to misel kasneje dobil tudi Večerov Bob leta. Kakšna velika zgodba iz dokazovanja, da je podobne stavke pred njim uporabil že nekdanji britanski premier Blair, kljub zapoznelemu trudu ni mogla nastati; končalo se je tako, da je premier predsinoči v TV- pogovoru s Sandijem Čolnikom pojasnil, in to ne prvič, da ga je pri pisanju takratnega govora navdihnil (torej bi lahko sklepali, da tudi Blaira) prvi češki predsednik Masaryk. Že res, da so proslave simbolno pomembne in

obproslavarske zdrahe zanimive, ker povedo marsikaj o spopadu med politiki, med "levico" in "desnico", vendar so vprašanja, ki so veliko pomembnejša od njih.

Svojevrsten disclaimer so si v Večeru privoščili tudi na strani 5. Naslednje leto bo namreč 10. nagrade Bob leta, vendar je očitno današnji motiv zapisa nekje drugje.
[Tule:](#)

ČZP Večer ob tem poudarja, da na avtorstvo izjave nima vpliva niti ne raziskuje njenega izvora. Javne osebnosti same odgovarjajo za svoje besede in nosijo zanje vse morebitne pozitivne in negativne posledice. Širšo selekcijo prodornih izjav vselej opravijo pri Večeru, končni izbor pa bralci, ki izberejo po svojem mnenju najboljšo. To je tudi smisel akcije: izjava mora biti prodorna, pronicljiva in udarna.

Seveda imajo glede tega povsem prav. Težava je le v tem, da ni jasno, zakaj so morali zgodbo o plagiatu zamolčati. Ista težava velja za STA in RTVS. Drugega razloga od tega, da novinarji pač ščitijo Janšo pred neprijetno afero, ni mogoče navesti.

Samozavesten ponaredek, samozavestna cenzura

27.06.2008 ob 13:03

Omenjali smo že ([1](#), [2](#)), da se [o Janševem plagiatu](#) ne sme pisati. Ne le, da o tem ne pišejo Janši in SDS naklonjeni mediji (Reporter, Demokracija, Slovenski tednik, itd.), temveč tudi nacionalni ne: STA, Večer, RTV Slovenija, in tako dalje.

Zato ne preseneča, da je tudi izjava Liberalne akademije po njihovem zatrjevanju bila deležna popolne medijske blokade. Boljšega orodja za pregled tega, kateri so Janši naklonjeni mediji in novinarji, si ne bi mogli želeli. [Tukaj](#) in spodaj:

Samozavestno ponarejena nebesa pod Triglavom

Nekateri prvi odmevi na razkritje Janševga plagiatorstva njegovega govora iz leta 2006 se zatekajo predvsem v moralni kontekst obsodbe prepisovanja in ga obravnavajo s »tehničnega« vidika, recimo prepovedanega prepisovanja študentov na fakulteti. O skrajno nerodnemu zanikanju kabineta predsednika vlade in obrambi, po kateri je ta uporabil splošno razširjene fraze in v sferi, kjer kraja »intelektualne lastnine« menda ni mogoča, tudi nima smisla razpravljati – Janša je nedvomno najbolj udarne dele govora »samozavestno« prepisal pri Tonyju Blairu in celo študentu težko pade na pamet, da bi se zatekel v tako plehek izgovor pred profesorjem.

Vprašanje, ki bi nas predvsem moralo zanimati, je vsebinsko: v kakšni meri lahko tvorba nacionalnih mitov, nacionalno-buditeljska retorika in domnevna ljubezen do naroda ali svoje države živijo kot zlagani, prepisani in ukradeni. Razkriti plagiat namreč dokazuje, da so taka dejanja v nekem posebnem smislu zaigrana že po sebi. Če povemo drugače: nismo pričakovali, da je Janšev svetilnik ukraden, opevana »nebesa pod Triglavom«, v katera priložnostno verjame le kakšen ameriški predsednik, ko laskavo vrača uslugo slovenskim oblastnikom, pa so nam odtujili že zdavnaj in v izmišljeni raj s trdo roko uvedli avtokratizem političnega, gospodarskega in sploh celotnega družbenega življenja. Majhni in veliki kosi »nebes pod Triglavom«, tega prostora svetilnika 21. stoletja s posebej kultiviranim narodovim značajem, so torej demagoška puhlica, ki je za nameček še izposojena, a vendar ne gre spregledati realnih učinkov, ko po svoje rekrutira velik del državljanov oziroma volivcev.

Po svoje bi nas moralo biti strah zlaganosti takšne posladkane nacionalistične retorike, ki jo uporablja premier, da bi povečal svoj narod. Toda po drugi plati je razkritje plagiata tudi dobrodošlo olajšanje. Za razliko od nacionalizma Jelinčičevega tipa, ki ga sicer po svoje komplementarno podpira - otipljivo tudi na rezultatu javnomnenjskih raziskav in v siceršnjem sodelovanju s stranko SNS -, nam razodeva, da z njo, razen v demagoškem smislu, ni mislil resno. Razkrita zlaganost političnega propagandizma pa na prvovrsten način ne dokazuje le ideološke izpraznjenosti vladajoče koalicije, temveč tudi njeno stihijskosti in manipulabilnosti.

*Za IO Liberalne akademije
Predsednik LA
dr. Darko Štrajn*

Po Geriču je Vodušek škodoval kredibilnosti RTVS

27.06.2008 ob 13:04

[Zgodba z zahtevo](#), pod katerimi pogoji bo generalna državna tožilka nastopila v Vročem stolu, se nadaljuje. Današnji Večer [poroča o tem](#), da se je proti svojemu novinarju Vladu Vodušku postavil še njegov nadrejeni, odgovorni urednik Rajko Gerič, spodaj odlomek:

Vodušek očitke zanika in trdi, da so Brezigarjevi povedali vse, kar je bilo v danem trenutku mogoče. "Nikakor ne gre za manipulacijo in prevaro. To je tip oddaje, za katero ni mogoče povsem natančno in dokončno vnaprej napovedati gostov. Naš namen je namreč soočiti čim bolj zanimive in zanesljive sogovornike, ki pa si lahko premislijo tudi zadnji hip." Zakaj je Brezigarjevo Penkovo sodelovanje tako razjezilo, Vodušku ni znano, trdi. "Ideja oddaje je bila, da povabimo ljudi, ki se po uradni dolžnosti ukvarjajo s korupcijo in nikakor ni imela političnih ozadij. Prav tako ni bila mišljena kot zarota proti kateremu koli gostu. Zanimala nas je le kvalitetna debata z različnimi mnenji," trdi Vodušek.

Predhodni dogovor z voditeljem naj bi bil nujno potreben, še trdijo v Uradu generalne državne tožilke, saj predstavnik državne institucije le tako oceni, ali v skladu s svojimi pristojnostmi in dolžnostmi lahko prispeva k objektivnemu soočanju dejstev in argumentov. S to trditvijo pa se strinja tudi odgovorni urednik informativnega programa Rajko Gerič, ki je prav tako poudaril, da je voditelj ni ravnal pravilno. "Vsak voditelj je dolžan goste seznaniti s sogovorniki in Vodušek dogovora ni spoštoval. Njegovo ravnanje je zato v škodo kredibilnosti javne televizije." Gerič tudi zanika trditve, da naj bi bila narava oddaje tista, ki bi natančno napoved gostov onemogočala. "Tega na nacionalni televiziji ne počnemo. Gostje pri nas vedno vedo, s kom bodo sedeli v studiu. To je osnovna etična novinarska norma in "slepih" gostov pri nas ni." Sankcije, h katerim javno poziva tudi Brezigarjeva, naj bi po Geričevih besedah nesporno sledile. Na vprašanje, kakšne, pa včeraj še ni želel odgovoriti. Po televizijskih hodnikih pa se že govori, da naj bi bil ponedeljkov Vroči stol Voduškovo slovo.

Ambrožič neprimeren novinar za premiera

29.06.2008 ob 21:33

Najprej so se spomnili Sandija Čolnika, bila je referendumska nedelja, 22. junij. Potem je ta [realiziral intervju z Janezom Janšo](#), ob 20. obletnici JBTZ. Dali so ga v oddajo Večerni gost, ki je na sporedu enkrat na mesec. Toda smola, zadnja je bila le teden pred tem, 15. junija, s Tomom Križnarjem. Od kod torej ideja, da Janša nastopi kot večerni gost pri Čolniku izvenserijsko? In to v oddaji, ki nima političnega predznaka?

O tem, kako se je dogajala sprememba in zakaj Janša ni pristal v oddaji Intervju, ki se odvija v nedeljo zvečer z velikokrat političnimi gosti, govori prispevek [v zadnji Mladini](#) (27. 6. 2008). Očitno je prvi gostitelj ustrezal, drugi ne. Čolnik je bil član Zbora za republiko, podprl je novi zakon o RTV, nedvomno goji simpatije do premiera, kar je bilo nekajkrat začititi tudi v intervjuju. Lado Ambrožič je brezkompromisen, generičen levičar, verjetno, zato sklep, ki ga je napisala novinarka: »Vse kaže, da je voditelja intervjuja določil kar predsednik vlade.«

Ambrožič ga je namreč sam, pred enim mesecem, povabil v svojo oddajo zaradi iste obletnice. Najprej je prejel dvoumen odgovor iz kabineta predsednika vlade, potem pa dvakrat nobenega. Potem je videl, da bo ta nastopil drugje, in za Mladino povedal:

»Ko se je izkazalo, da se bo s premierom v istem nedeljskem terminu, le v drugi oddaji pogovarjal Sandi Čolnik, mi je postalo jasno, da očitno nisem pravi sogovornik za Janšo.«

Politiki torej odločajo, kateri novinar je pravi in kateri ni.

Brezigarjeva odpihnila oddajo Vroči stol?

1.07.2008 ob 00:23

[Pisali smo že](#) o zapletu z gosti v zadnji oddaji Vroči stol. Zdaj nekateri namigujejo, da je to mogoče poslednja, ne le zadnja oddaja. Takšen razplet so sugerirali [v Večeru](#), takšen razplet se da razbrati iz zapisa [na Delo.si](#). Če bo do njega prišlo, bo zaplet Brezigar-Penko, torej v odnosu generalna državna tožilka in njej podrejeni tožilec, še pred nedeljsko aretacijo Pena in Ivana Zidarja (ki jo je znova enigmatično ekskluzivno pokrila RTV Slovenija in novinar s terena, taisti Vladimir Vodušek) dobil svojo predčasno različico teden poprej.

Spomnimo, da je tedaj na poti v studio Barbara Brezigar zavrnila nastop v oddaji, ko je izvedela, da jo v studiu čaka tudi Boštjan Penko. In z njo direktor kriminalistične policije Aleksander Jevšek. Spomnimo, da sta prav včeraj oba nastopila in komentirala aretacijo Penka. Od tod dalje je razplet tehničen: tožilka verjame, da mora vedeti, s kom bo nastopila v oddaji, in enako pritrjuje odgovorni urednik na TVS, Rajko Gerič. Vodušek tega ne misli oziroma verjame, da dinamika oddaje ne dovoljuje tega pravila. In ker je menda prekršil tako hišno pravilo, zdaj Vroči stol visi na nitki. Povzemamo Klaro Škrinjar po Delo.si (tudi v današnji tiskani izdaji):

Ljubljana - V Vročem stolu 23. junija, v katerem je beseda tekla o korupciji, je tik pred oddajo sodelovanje odpovedala generalna državna tožilka Barbara Brezigar, ko je izvedela, da bo v njej sodeloval tudi zdaj že nekdanji (in v nedeljo pridržani) višji državni tožilec Boštjan Penko. Voditelj Vladimir Vodušek verjame, da je bila oddaja kljub vsemu korektno izpeljana, sam pa da ni vedel za nekatere dogodke, ki po njegovih besedah »absolutno sovpadajo«. »Očitno je takrat že potekal postopek proti Boštjanu Penku in je bila generalna državna tožilka o tem obveščena ter se ni hotela z njim soočiti, jaz pa tega nisem vedel,« nam je včeraj dejal Vodušek.

Urad generalne državne tožilke je proti takšnemu, po njihovem neprofesionalnemu načinu dela protestiral, ker so se za nastop Barbare Brezigar dogovorili po Voduškovem zagotovitvi, kakšna bo udeležba v oddaji: poleg Brezigarjeve še direktor kriminalistične policije Aleksander Jevšek, predsednik protikorupcijske komisije Drago Kos in predavatelj na fakulteti za varnostne vede in član protikorupcijske komisije Bojan Dobovšek. A vse ni šlo po tem načrtu: tik pred oddajo je namreč Brezigarjeva izvedela, da bo v oddaji na predlog Draga Kosa nastopil tudi Penko. »Ker Vladimir Vodušek ponovno zavestno ni spoštoval dogovora in se je prilagodil zahtevam enega od gostov, je generalna državna tožilka zavrnila nastop v oddaji,« so v uradu pojasnili njeno ravnanje; po njihovem mnenju se na ta način ustvarja izkrivljena slika o problematiki.

Zadovoljen ni niti Voduškov nadrejeni, odgovorni urednik televizijskega informativnega programa Rajko Gerič, ki nam je potrdil, da namigi, da jeseni oddaje ne bo več vodil Vodušek, niso ravno »iz trte zviti«. »Te govorice imajo temelj, ker se je izkazal za voditelja, ki mu ne morem zaupati.« Vroči stol se po besedah Geriča čez poletje umika iz programa, a za to ni kriv protest generalne tožilke, temveč zgolj poletna televizijska shema. Vodušek pravi drugače, in sicer da je bilo odločeno, da bo

oddaja tudi čez poletje. »Ne verjamem, da bi javna TV na intervencijo kogar koli, pa naj bo to generalna državna tožilka, umaknila s programa katero koli oddajo na TV. Če se bo to zgodilo, bom ukrepal,« je dejal Vodušek. Kaj konkretno bo storil, včeraj ni hotel pojasnjevati.

Gerič sicer pravi, da ga očitki generalne državne tožilke niti ne zanimajo. »Glaven je moj očitek voditelju, da se ni držal dogovora in ni upošteval navodil.« Dogovor je bil, da voditelj goste obvesti o tem, kdo bo v studiu sedel. »Voditelj mi je zagotovil, da bo to naredil, a tega ni storil,« je nadaljeval Gerič ter dodal, da to velja za vse oddaje informativnega programa. »Gostje morajo vedeti, v kakšno omizje so vabljeni in se potem odločijo, ali bodo prišli ali ne,« je odločen Gerič. »Za jesen ostane temeljni premislek, na kakšen način z oddajo naprej in kdo jo bo vodil,« je še dejal.

Darijan Košir odgovorni urednik Dela s podporo novinarjev

1.07.2008 ob 12:32

Kot poroča današnje [tiskano Delo](#), je včeraj, 30. junija, uprava imenovala Darijana Koširja za odgovornega urednika. Ta je po Jančiču in Markešu, ki večinske nista imela, dobil kar lepo podporo v novinarskem kolektivu:

Ljubljana – Uprava Dela je z včerajšnjim dnem za odgovornega urednika časopisa Delo za dobo petih let imenovala dosedanjega namestnika odgovornega urednika Darijana Koširja. Na položaju odgovornega urednika bo zamenjal Janeza Markeša, ki ga je uprava na predlog nadzornega sveta razrešila 13. junija. Košir, ki je že bil odgovorni urednik Dela od leta 2003 do 1. marca 2006, je pred imenovanjem dobil tudi 72-odstotno podporo članov aktiva novinarjev Dela.

Blondinke in KGB, le neznatna indica »profesionalnega« blond novinarstva

5.07.2008 ob 23:16

Pahor ni papež, nam je rekel te dni, in Golobič ni Stalin, nam ni rekel Žižek. Vsaj dva tednika v Sloveniji ne skrivata, da sta bolj janšistična od Janše. Ad hominem, brskanje po privatnosti in lepljenje ideološko negativnih etiket na politične nasprotnike so v permanentnem pogonu. Izberimo dva primera iz zadnje številke.

[Demokracija ekskluzivno piše](#) o tipu žensk, ki jih preferira prvak opozicije. Skupaj z atako na tiste, ki jim odrekajo pošteno prigarani denar iz »medijskega sklada«. Takole se reklamirajo:

Pahor ima poleg črno laske še blondinko

Predsednik Socialnih demokratov Borut Pahor je znan po tem, da so mu všeč »blond ženske«, v zunajzakonski zvezi pa živi s črno laso pravnico Tanjo, s katero ima tudi sina. V intervjuju za februarski Playboy je tako priznal, da je bila večina njegovih ljubezni blond.

In potem je tu še vsake strani vredni [Slovenski tednik](#), ki je že s prvim dnem pravi revolver časopis (če uporabimo izraz, ki ga je nedavno tega uporabil eks odgovorni urednik Dela Janez Markeš za Reporter v njegovih Pismih bralcev). Streljanje po opoziciji, intimi njenih politikov in za intermezzo še kakšna superlativna hvala SDS in gospoda Janeza Janše ponujata takšno neskritno koncentracijo dokazov o svoji pristranosti in agitpropu, da je v hudi konkurenci zadnje številke (ali katerekoli druge) težko izbrati enega. Pa vendar je [tule](#):

Prestreženo, postreženo 2

Zanimiva domisljica se je porodila enemu naših bralcev. Iz imen predsednikov treh najmočnejših opozicijskih strank se je sama po sebi zapisala znana kratica: Katarina Kresal, Gregor Golobič, Borut Pahor. Kaj je že KGB?

Rupel od necenzuriranega blogerja do pisca dnevnikov

7.07.2008 ob 14:02

Zunanji minister Dimitrij Rupel v [pogovoru za zadnji Reporter](#) znova obuja refleks domnevne krivičnosti in pristranosti medijev, očitka, ki tako zelo zaznamuje janšistični sindrom pogleda nanje:

Domače poročanje medijev o predsedovanju Slovenije pa je bilo po mnenju Rupla večinoma slabo in večkrat v nasprotju z dejstvi. "V nekem ljubljanskem časniku sem prebral, da predsedovanje EU ni nič drugega kot tehnična koordinacija. Vesel bi bil, če bi bilo to res," je med drugim poudaril.

Kot je še menil, je "v naših čudaških medijskih razmerah blog - vsaj za ljudi mojega kova - očitno edina možnost za objavljanje necenzuriranih sporočil". "Žal med predsedovanjem nisem imel časa za blog." Namesto bloga sedaj piše dnevnik, ki pa za zdaj ni primeren za objavo. "V njem so zapiski zaupnih pogovorov, neposredna in bolj ali manj neizprosna stališča o ljudeh in dogodkih." (vir STA)

Ali [kot pravi](#): *Med predsedovanjem Evropski uniji je vodil svet EU za splošne zadeve in zunanje odnose in medtem pisal dnevnik, ki še ni primeren za objavo, saj so, pravi, "v njem zapiski zaupnih pogovorov, neposredna in bolj ali manj neizprosna stališča o ljudeh in dogodkih". Poročanje domačih medijev o predsedovanju je bilo po njegovem mnenju večinoma slabo in večkrat v nasprotju z dejstvi.*

Pogledali smo na Ruplov blog, ki res sameva od lanskega silvestra. S tem se je zunanji minister kar sam odpovedal »edini možnosti za objavljanje necenzuriranih sporočil«, hkrati pa je, ko ni imel časa za tako možnost, našel čas za svoje dnevniške zapise. (Mimogrede, blogi po definiciji veljajo za [dnevniške zapise](#).) Pač pa smo med komentarji zadnjega zapisa na njegovem blogu naleteli na še enega, ki je res deležen cenzure. Diplomata Peter Golob, avtor zapisa, namreč pravi, da ga je poslal vsem slovenskim medijem in v tujino, a zapisov o tem tudi po preverjanju nismo zaznali. Nekako torej izgleda, da Ruplova teza o poslanstvu blogov drži, a ne zanj, temveč za njemu neljubega diplomata, ki sicer piše tudi [svoj blog](#) s pomenljivim podnaslovom »Kako čistimo Avgijev hlep »ruplomacije«, posvečen nepravilnostim na MZZ. Še [Golobov komentar](#) oziroma pismo predsedniku vlade:

Odprto pismo predsedniku vlade (v vednost poslano vsem domačim medijem, tujim dopisnikom, predsedniku države, varuhinji ČP, poslancem DZ, ambasadam EU in OECD...)

Ljubljana, 3.6.2008

Spoštovani predsednik gospod Janez Janša,

te dni smo državljani Slovenije skupaj z Vami obeležili 20. obletnico afere JBTZ in se spominjali časov, ko ste Vaše disidentstvo oz. razkritje vsebine tajnih dokumentov takratne JLA plačali z zaporno kaznijo. To Vaše razkritje skritih namer JLA je ljudstvo

pozdravilo ter Vas tudi solidarno in javno podprlo, zato ste lahko predčasno zapustili zapor!

Zato me izjemno žalosti in predvsem čudi, da kot nekdanji disident, ki je tudi sam na lastni koži občutil grobost in krivičnost takratnega režima zaradi razkritih nepravilnosti, sedaj, ko ste sami na čelu izvršilne oblasti in ko celo predsedujete skupnosti najrazvitejših svetovnih demokracij, Evropski uniji, brezbrizno dovoljujete Vašemu zunanjemu ministru dr. Dimitriju Ruplu, da se do svojih zaposlenih, ki - tako kot nekoč Vi - razkrivajo nepravilnosti, poslužuje podobnih režimskih metod, kot se jih je do Vas posluževal bivši režim. Mar postajamo člani izvršilnega odbora Sindikata slovenskih diplomatov (SSD), ki javno razkrivamo in prijavljamo ministrove napake in nezakonitosti, pod Vašo vlado, pod vlado nekdanjega disidenta, novodobni disidenti?!

Prejšnji teden sem od dr. Dimitrija Rupla prejel presenetljiv dopis št. ZSE-102/08 z dne 12.5.2008, v katerem mi Vaš zunanji minister ponovno odkrito in neposredno grozi z odpovedjo delovnega razmerja. Očitno se ponavlja zgodba izpred šestih let, ko mi je dr. Rupel zaradi mojega razkritja protizakonitega vizumskega poslovanja MZZ odpovedal delovno razmerje, sodišče pa je to njegovo protizakonito odločitev po šestih letih pravnomočno razveljavilo. Tokrat mi minister grozi z odpovedjo, ker sem kot priložo k svoji zahtevi za posredovanje informacije javnega značaja z dne 5.5.2008 (v obravnavo sem jo posredoval tudi pristojnim nadzornim inštitucijam, v vednost pa še poslancem pristojnih delovnih teles DZ, članom izvršilnega odbora Sindikata slovenskih diplomatov, trem prvakom opozicije, varuhinji človekovih pravic, predsedniku države in tudi Vam osebno!) posredoval tudi opomnik za 1. sejo Kadrovske komisije MZZ z dne 21.1.2008. V tem opomniku, ki ne nosi nikakršne stopnje zaupnosti (!), so namreč navedeni nekateri sporni kadrovske predlogi, naslovnike pa sem opozoril predvsem na podatek, da je minister naklonil lokalni administrativni uslužbenki na Veleposlaništvu RS v Zagrebu realno več kot petdeset odstotkov višjo plačo kot profesionalnemu slovenskemu diplomatu na zunanjem ministrstvu! Slednje gotovo kaže na neenakopravno obravnavo zaposlenih na MZZ, kar predstavlja kršitev 6. člena Zakona o delovnih razmerjih, tovrstno ravnanje odgovorne osebe pa ima tudi elemente kaznivega dejanja kršitve enakopravnosti iz 141. člena Kazenskega zakonika.

Vaš prijatelj in član Vaše vlade dr. Dimitrij Rupel je že obravnavan v predkazenskem postopku zaradi suma storitve tovrstnega kaznivega dejanja, zato očitno poskuša z nadaljnjim ustrahovanjem članov izvršilnega odbora SSD preprečiti razkrivanje novo odkritih nepravilnosti. Gotovo se še spominjate podobnega poskusa ustrahovanja reprezentativnega sindikata s protipravnin zasegom službenega računalnika članu izvršilnega odbora SSD veleposlaniku g. Marjanu Šetincu, ko je bila zaradi hitre reakcije SSD, ki je o tem obvestil javnost, čisto po naključju razkrita še množična kršitev ustavne pravice do komunikacijske zasebnosti zaposlenih na MZZ in vseh tistih, s katerimi so ti telefonsko komunicirali. Vaš minister in v.d. generalnega sekretarja MZZ sta bila zaradi tega že kaznovana za prekršek, žal pa še vedno ni bil obravnavan kazenskoopravni vidik te zadeve z vidika eventualne zlorabe pooblastil, ki gredo zgolj preiskovalnim organom (tudi tem seveda le s predhodno odobritvijo sodišča).

Spoštovani predsednik, prepričan sem, da se, niti Vi, kot nekdanji disident, niti ostali slovenski državljani, nismo zavzemali za državo, v kateri bi vladale podobne režimske metode, kot so vladale v nekdanji SFRJ, z ustrahovanjem kritično razmišljujočih posameznikov in njihovim sankcioniranjem, če prijavijo nepravilnosti. Prepričan sem, da ste se pred dvajsetimi leti tudi sami borili za demokracijo, ki bo spoštovala vsakega posameznika, ki bo dovolila svobodo različnega mišljenja in ki bo svoje državljane ščitila pred arogantnimi in despotskimi oblastniki, ki svojo oblast izkoriščajo za nečedne posle, ki zavestno kršijo zakone in škodujejo lastni domovini. Nenazadnje je Republika Slovenija ratificirala dve mednarodni konvenciji Sveta Evrope o korupciji, ki Vam ndr. nalagata tudi »učinkovito« zaščito zaposlenih, ki prijavijo korupcijo in kazniva dejanja.

Zato Vas pozivam, da v skladu z Vašim Etičnim kodeksom vlade in Vašimi javnimi zagotovili, da bodo imeli Vaši ministri Vaše zaupanje le »dokler bodo ravnali zakonito«, nemudoma sprejmete ustrezne ukrepe. Če Vam ugotovitev pristojnega državnega organa in izrečena globa ne zadostujeta za ugotovitev ministrove subjektivne odgovornosti, Vam predlagam, da pri inšpektorici za sistem javnih uslužbencev ge. Duši Pokeržnik (MJU) preverite, kako Vaš zunanji minister pri razporejanju diplomatov v tujino spoštuje veljavno zakonodajo (37. člen ZZZ-1 in 6. člen ZDR), kot tudi, kakšne so pravne in dejanske posledice njegove neobjave splošnega akta o sistemizaciji in njenih sprememb, ki jo je nedavno ugotovila taista inšpektorica (enotna sodna praksa Vrhovnega sodišča tu ne pušča nikakršnega dvoma).

Spoštovani gospod Janša, pričakujem, da boste kot nekdanji disident in demokrat zaustavili despotizem Vašega zunanjega ministra, da bomo člani izvršilnega odbora reprezentativnega sindikata lahko nemoteno uživali sindikalno svobodo, ki nam jo jamči 76. člen Ustave in brez strahu pred povračilnimi ukrepi ministra opravljali svoje poslanstvo, vključno z opozarjanjem na njegove nezakovitosti. Pred dvajsetimi leti je bilo z Vami solidarno ljudstvo, bodite tokrat z nami solidarni Vi.

S spoštovanjem,

Peter Golob, univ. dipl. prav.

Član izvršilnega odbora Sindikata slovenskih diplomatov

Matej Raščan novi skoraj stoođtotni lastnik Dela Revij

8.07.2008 ob 07:42

Še nedavno anonimni igralec v igri slovenskega medijskolastniškega monopolija, Matej Raščan, je po novem 99, 2 odstotni lastnik Dela Revij. Spomnimo, Raščan [je povezan z nastankom desnega tednika Reporter](#), ki ga izdaja podjetje Prava smer, ki ga vodi nekdanji poklicni nogometaš Boštjan Kreft. Ta ima v lasti tudi podjetje Kandela, ki je registrirano na istem naslovu kot več podjetij v lasti direktorja Dela Revij Mateja Raščana. [Celoten članek v Financah](#), spodaj delni odlomek:

Nadzorni svet časopisne družbe Dnevnik je včeraj potrdil prodajo družbe Media DS, ki ima v lasti dobro polovico Dela Revij. Kupec je Matej Raščan, ki ima prek svoje finančne družbe Monera že 48,5-odstotni delež založniške družbe. Za polovični delež je plačal od osem do deset milijonov evrov.

Raščan je pogodbo o nakupu družbe Media DS, ki ima 50,72 odstotka založniške družbe Delo Revije, podpisal že pred časom, čakal pa je soglasje za prodajo nadzornikov družb, ki so lastniki družbe Media DS. Salomon 2000 in Delo Prodaja so prodajo že potrdili, Dnevnikovi nadzorniki so jo včeraj.

Spomnimo, septembra lani je 20 odstotkov družbe od Dela TČR kupil Dnevnik, po tem pa so se krepili tudi drugi lastniki, med njimi Salomon 2000. Konec septembra so deleži Dnevnika, Salomona 2000 in Dela Prodaje, skupaj polovica kapitala Dela Revij, romali na družbo Arsvita (pozneje se je preimenovala v Medio DS) v lasti Marka Odlazka, solastnika tiskarske skupine Krater.

Predsednik uprave Dela Revij Andrej Lesjak, tudi sam pomemben delničar družbe, je takrat premetavanje delnic označil za sovražni prevzem. Vodstvo je svoje deleže tako sredi decembra lani prodalo družbi Monera.

Je pa Raščan zavrnil govornice, da je njegov nakup Dela Revij povezan z nakupom Term Olimia, za katere je bila dražba državnih deležev prejšnji teden ustavljena. Med tistimi, ki naj bi se potegovali za nakup Term Olimia naj bi bil tudi Raščan, državni lastniki pa so se bali, da bi Raščan Olimio kupoval za Bojana Petana, ki prek svoje družbe DZS obvladuje Dnevnik. "Nikoli se nisem potegoval za nakup Olimie, sploh ne vem, od kje ta informacija.

V tem trenutku me to ne zanima. Če me bodo kdaj zanimale kake toplice, vam bom to sporočil," trdi Raščan, ki sicer velja za gospodarstvenika, ki mu je zdajšnja vlada naklonjena. Tudi Pavlin pravi, da v ozadju ni nobenega vezanega posla. Bo uredniška politika Dnevnika zdaj torej bolj naklonjena Janezu Janši? "To morate vprašati urednika. Prodaja Dela Revij s tem zagotovo ni povezana," odgovarja Pavlin.

Raščan je včeraj zavrnil tudi informacije, da naj bi se kmalu razkril kot lastnik novega tednika Reporter: "Nič nimam s tem." Bo kupil njegovega uradnega lastnika, družbo Prava smer? "Za zdaj ne," odgovarja Raščan, ki pa možnosti za to ni želel povsem izključiti.

Sicer pa Raščan pravi, da se bo šele zdaj lahko povsem posvetil krepitevi edicij Dela Revij na trgu. "Za zdaj nimamo namena nehati izdajati nobene, prav tako pa ne načrtujemo kakšne nove," nam je povedal.

Izjava Liberalne akademije o ločevanju vej oblasti cenzurirana

9.07.2008 ob 00:35

Izjava Liberalne akademije v vseh večjih medijih bojkotirana, glede na poslanstvo pa pri STA že tradicionalno znova cenzurirana:

SDS načrtno podira razmerja med vejami oblasti

Dogajanja zadnjih nekaj tednov ne dopuščajo nobenega dvoma več o tem, kaj je v resnici volilni program največje stranke vladne koalicije! V Liberalni akademiji menimo, da sedanja retorika in dejanja zlasti predstavnikov vodilne stranke trenutno vladajoče koalicije, jasno opozarjajo na to, da stranka pod vodstvom premiera Janeza Janše vodi politiko razdiranja ravnotežij med tremi vejami oblasti. Očitno je namreč, da je v svojem mandatu, poleg vsega drugega, vlada pod diktatom SDS zmanjšala demokratičnost dela parlamenta in se ves čas trudila diskreditirati sodno vejo oblasti, če ni sodila po njeni volji. Zdaj jasno signalizira volivcem, da bi želela še en mandat za to, da bi svoje delovanje v tej smeri dokončala tako, da bi od demokracije dejansko ostala samo še okrušena fasada. Kot da bi jo zanimala le brezmejna oblast, demokratični standardi so ji le v napoto!

V mandatu te vlade je bilo več pobud opozicije za ustanovitev parlamentarne preiskovalne komisije bodisi preprečenih bodisi izigranih z zlorabami parlamentarnih postopkov. Tako je opozicijski predlog za preiskavo prodaje Mercatorja koalicija »prehitela« s svojo pobudo o preiskavi prodaje državnega premoženja v prejšnjem mandatu. Zadnji zgled preprečevanja delovanja opozicije pa je evidentno onemogočenje dokončanja dela tako imenovani Cviklovi komisiji. Nenehno namigovanje na »odvečnost Državnega sveta« kaže na težnjo k odpravljanju vseh korektivov, ki so lahko vsaj včasih ovira za oblastno samovoljo. Lahko bi govorili še o vrsti drugih vladnih manipulacij s parlamentom kot zakonodajno vejo oblasti, nenazadnje tudi o nastopu premiera 19. novembra 2007, ko so opozicijskim skupinam dodelili pet minut demokracije za odgovarjanje na debeli dve uri premierjevih obtoževanj ter žalitev opozicije, nevladnih skupin in še zlasti hudih diskvalifikacij novinarjev. V takratnem govoru najavljeni »boj proti tajkunom« vse bolj očitno postaja podlaga in izgovor za boj proti pravni državi, za podreditev vseh vej oblasti.

Prikazi scen lova na »tajkune« v udarnih terminih in sočasne diskvalifikacije sodstva v osrednjem državnem mediju ponazarjajo pravi modus operandi največje vladne stranke, za katerega celo pravi, da je z njim »na pravi poti«. Obžalujemo lahko, da je vladnim govorcem uspelo v očeh slabše poučene javnosti očrniti sodnike s tem, ko zlasti probleme sodnih zaostankov poenostavljeno prikazujejo kot izključno krivdo samih sodnikov, problematiko ustavnega položaja sodstva pa zamegljujejo z nenehnim manipuliranjem dejstev v zvezi s plačami sodnikov. Nedopustna izjava ministra za notranje zadeve o delu preiskovalnega sodnika v primeru Penko, v katerem so objestno protipravno odvzeli prostost nekdanjemu tožilcu, kaže na to, da predstavniki izvršne oblasti že zelo sproščeno preizkušajo meje nadvlade izvršne nad drugimi vejami oblasti.

Hkrati bode v oči dejstvo, da so slovenski zapori prenapolnjeni, pri čemer je v podtonu vladnih govorcev mogoče jasno zaznati, da to dejstvo razlagajo kot znak uspešnosti delovanja represivnih organov. Naj opozorimo, da so prenapolnjeni zapori predvsem znak neuspešnosti delovanja socialne države in zaskrbljujoč simptom težnje k represivnosti, ki je vedno bila sestavina populistične politike. Glede na javno zavest, kakršna se je v Sloveniji razvila v osemdesetih letih, ko smo zavračali smrtno kazen in neomejena pooblastila represivnih organov, je to, vključno z novo kazensko zakonodajo, zastrašujoče nazadovanje. Hkrati s temi avtokratskimi prvinami, ki vodijo v erozijo pravne države, vlada v kontekstu prozornega obljubljanja blaginje državljanom skuša ponoviti še »vajo« izpred volitev l. 2004, ko vsiljuje svoje okvire razpravljanja o problematiki »izbrisanih«. V Liberalni akademiji v zvezi s tem pozdravljamo ravnanje treh opozicijskih strank in nevladnih organizacij, ki na to niso nasedle in so ustrezno spodbujanje nestrpnosti in njeno hujskaško predvolilno rabo ter s tem najširšo javnost opozorile na zaskrbljujočo avtoritarno logiko delovanja vladne koalicije in še zlasti vodilne vladne stranke.

Šrot razkril, da mu Janša obljublja aretacijo

9.07.2008 ob 00:36

Novinarka Maja Grgič [v današnjem Delu](#) o novih domnevnih grožnjah premiera Bošku Šrotu in njegovih apetitih po Delu. Na demanti Janše verjetno ne bo treba dolgo čakati. Objavljamo v celoti:

Šrot: Janša grozi, Delo ali aretacija

»Svetujejo nam tudi daljše počitnice v tujini v času pred volitvami«

Ljubljana - V zadnjih dneh so po Sloveniji zakrožile neuradne informacije, da Pivovarna Laško časopisno družbo Delo prodaja bodisi Nacionalni finančni družbi (NFD), ki jo vodi Stane Valant, oziroma družbam iz njegovega kroga, bodisi nemškemu koncernu Waz. Predsednik uprave Pivovarne Laško Boško Šrot (kot tudi Valant) je včeraj v pogovoru z nami takšne informacije zanikal. Še več, za Delo je celo potrdil, da predsednik vlade Janez Janša po kurirjih nanj pritiska, naj proda Delo, in da mu, če Dela ne bi hotel prodati, avgusta grozi celo z aretacijo.

Vendar Šrot, kot zatrjuje, pritiskom ne namerava popustiti: »Delo bo ostalo v lasti Pivovarne Laško in bo tudi v prihodnje osrednji slovenski časnik; neodvisen od politike in korekten do svojih bralcev,« je izjavil.

Predsednik uprave Pivovarne Laško, ki je lani poleti preprečila vladi, da bi lahko še naprej vplivala na uredniško politiko Dela, je pojasnil, da jih Janša po kurirjih še vedno poziva, naj se odrečejo Delu. »Če se ne odrečemo Delu, bodo konec avgusta na vrsti aretacije, nam sporočajo. Svetujejo nam tudi daljše počitnice v tujini v času pred volitvami. Vendar sporočamo, da se ne bomo nikamor umaknili. Proizvodnja in prodaja pijač je resen posel, ki ga je treba resno upravljati, zato nimamo časa naših aktivnosti prilagajati predvolilnim 'nebulozam' politikov. Za vsemi potezami stojimo in nimamo razloga, da bi se česa bali ali pred komer koli bežali,« je dejal Šrot.

Premier Janez Janša je v zadnjih mesecih v svojih javnih nastopih večkrat izpostavil problem domnevnih t. i. slovenskih medijskih tajkunov. Prav te dni je vladni urad za varstvo konkurence enemu od njih - Bojanu Petanu oziroma DZS - odvzel glasovalne pravice v Termah Čatež in poznavalci menijo, da je sočasna prodaja Dela Revij vladi naklonjeni Moneri dokaz, da je tudi Petan popustil pritiskom oblasti.

Šrot je prepričan, da je Janševo nenehno verbalno napadanje medijev in njihovih lastnikov posledica tega, da mu ni uspelo uresničiti ambicij po obvladovanju celotnega medijskega prostora v Sloveniji. »Pivovarna Laško ni lastnila Dela. Kupila ga je tako kot vse druge naložbe in svoj delež ji je prodala tudi vlada Janeza Janše. Janša Dela ni plačal, temveč je želel brezplačno razpolagati z njim.« In še: »Delo je eden redkih neodvisnih medijev, ki si jih Janša ni podredil. Njegove zadnje izjave jasno kažejo, da so njegovi apetiti po Delu še večji kot prej.« Šrot je še ponovil, da so v sistemu Pivovarne Laško v celoti in dosledno upoštevali

zakone, kar po njegovih besedah ugotavljajo tudi inšpekcije, ki v zadnjem času podrobno in zelo natančno pregledujejo njihovo poslovanje.

»Nič ne vem, da bi kupoval Delo. O tem se nisem z nikomer pogovarjal,« je zatrdil tudi Valant. Čeprav ne velja za človeka, ki bi bil v posebno prijateljskih odnosih s sedanjo oblastjo, je bilo neuradno slišati namige, da bi bil pripravljen kupiti Delo in ga dati v upravljanje vladi, če bi mu ta pomagala pri izpeljavi nekaterih poslov, denimo želeni združitvi Abanke in Gorenjske banke. »Jaz se s takimi posli ne ukvarjam, tako da ta informacija ne bo držala,« je takšne namige odločno zavrnil Valant.

Janša zanika Šrota, češ da nesramno laže, Šrot takšno reakcijo »razume«

9.07.2008 ob 16:39

Boško Šrot pravi, da mu Janez Janša grozi z aretacijami, če se ne odreče Delu. V premierjevem uradu so izjavo označili za "nesramno laž".

Časopis Delo je objavil trditve predsednika uprave Pivovarne Laško Boška Šrota, da ga premier Janša po kurirjih poziva, naj se odreče Delu, sicer mu avgusta grozi aretacija. Kurirji po Šrotovih besedah vodilnim v pivovarni "svetujejo daljše počitnice pred volitvami".

Iz urada predsednika vlade Janeza Janše so sporočili, da vse te trditve odločno zanikajo. "Boško Šrot si je namreč privoščil nesramno laž," so dodali.

Šrot pa poudarja, da pritiskom ne bo popustil. "Delo bo ostalo v lasti Pivovarne Laško in bo tudi v prihodnje osrednji slovenski časnik, neodvisen od politike in korekten do svojih bralcev," je dejal. Prepričan je tudi, da je Janševo nenehno verbalno napadanje medijev in njihovih lastnikov posledica tega, da mu ni uspelo uresničiti ambicij po obvladovanju celotnega medijskega prostora v Sloveniji.

Namesto zaenkrat silno [skopega demantija](#) na Šrotove trditve si velja ogledati, kako so slovenski mediji poročali o enem in drugem.

STA je o Šrotovih obtožbah poročala danes ob 9.58, o Janševem demantiju pa čez uro in pol, ob 11. 31. Spomnimo, da je Delo novico o Šrotovih obtožbah objavilo včeraj zvečer ob 19. uri.

RTVS o tem tudi ni poročala, pač pa je počakala na demanti in ga [objavila danes](#), nekako ob 12. uri, in oboje združila v eno vestičko, vse pod naslovom »Šrot obtožuje, Janša zanika«.

Večer je objavil le demanti pod naslovom »Kabinet premiera: Šrot govori neresnice«.

Delo [je ohranilo](#) prvoten naslov in demanti dodalo kot podnaslov: »Šrot: Janša grozi, Delo ali aretacija; V kabinetu predsednika vlade zanikajo Šrotove izjave«.

[24ur.com](#) je poročal o vseh fazah informacij sprti in zelo ažurno, med prvimi tudi o novem odgovoru iz Laškega, kjer se Šrot odziva na oceno iz kabineta, češ da nesramno laže:

Šrot je v odzivu na vladni odziv dejal, da je Janševa "reakcija popolnoma razumljiva". "Glede na avtorski (oblastni, samovoljni, op.a.) stil vodenja, ki ga prakticira Janez Janša, je težko verjeti, da ni seznanjen z ravnanjem njegovih podrejenih."

Zgaga dobil pritožbo na NČR proti Tomažu Rancu in Sonji Ploj Ratajci

10.07.2008 ob 16:25

Zdaj že bivši Večerov novinar in eden izmed pobudnikov novinarske peticije Blaž Zgaga je pred nekaj meseci dal odpoved. Podrobnejšo zgodbo o posegih v besedila na Večeru je novinar opisal v [temle članku](#).

Razsodba je dostopna spodaj in na [tem naslovu](#), na njem je moč najti tudi »inkriminirani« članek:

Novinarsko častno razsodišče, skupni organ Društva novinarjev Slovenije in Sindikata novinarjev Slovenije (v nadaljevanju NČR), v sestavi Vili Einspieler (predsednik), Gojko Bervar (podpredsednik), Ranka Ivelja, Nada Ravter, Špela Šipek, Davorin Koron (člani) je na seji 3. julija 2008 v primeru Blaž Zgaga proti urednici Sonji Ploj Ratajci in odgovornemu uredniku Tomažu Rancu (Večer) razsodilo, da sta urednika kršila Kodeks novinarjev Slovenije.

Primer: Blaž Zgaga proti Tomažu Rancu (Sonji Ploj Ratajci)

Blaž Zgaga je v pritožbi zoper odgovornega urednika Večera navedel primer nepooblaščenega posega v svoje besedilo. V komentarju objavljenem 16. aprila 2008 o nakupu oklepnikov Patria so stavek: "Vse bolj je videti, da je tako imenovani "posel stoletja" v resnici "prevara stoletja", ki jo bodo davkoplačevalci plačevali še desetletja", brez vprašanja, kaj šele soglasja spremenili v vprašalno obliko: "Se lahko izkaže, da je tako imenovani "posel stoletja" v resnici "prevara stoletja", ki jo bodo davkoplačevalci plačevali še desetletja? Poleg tega so mu spremenili tudi zadnji stavek besedila, ki je zdaj zapisan v obliki v kakršni ga sam nikoli ne bi zapisal. Ker kljub poizvedovanju ni izvedel, kdo je posegel v njegovo besedilo, se je na NČR pritožil zoper odgovornega urednika Večera zaradi kršitve 25. člena Kodeksa novinarjev Slovenije.

NČR je dobilo odgovor Večera, pod katerim je poleg urednikov Slavka Vizoviška in Tomaža Ranca podpisana tudi urednica v desku Sonja Ploj Ratajci, ki se je identificirala kot avtorica posega v komentar. V njem urednica pravi, da je po ponovnem branju besedila, ki je prispelo po elektronski pošti, ocenila, da avtor v prvem primeru ni upošteval določb tretje točke Kodeksa novinarjev Slovenije, da mora avtor, kadar objavlja nepotrjene informacije ali ugibanja na to opozoriti, po njenem mnenju v času objave članka še ni bilo dovolj elementov za tako trditev. S postavitvijo stavka v vprašalno obliko, so po njenem časnik obvarovali pred kršitvijo kodeksa. Popravek po mnenju vseh treh urednikov v ničemer ne spreminja smisla celotnega komentarja.

Blaž Zgaga opozarja, da to ni prvi primer posega v njegovo besedilo in da so tako uredniško politiko izkusili tudi drugi Večerovi novinarji.

Sklep: Urednica Večera Sonja Ploj Ratajci in odgovorni urednik Tomaž Ranc sta kršila 25. člen Kodeksa novinarjev Slovenije.

Obrazložitev:

25. člen kodeksa ne pušča nobenih dvomov. V celoti se glasi:

Nihče ne sme brez soglasja novinarja pomensko spremeniti ali predelati njegovega izdelka. Novinar ima pravico podpisovati svoje prispevke. Ni ga mogoče podpisovati brez njegove vednosti ali proti njegovi volji.

Z drugimi besedami - brez novinarjevega soglasja njegovega teksta ne mora spremeniti nihče, niti odgovorni urednik. Lahko ga zavrne, lahko od novinarja zahteva bistvene popravke, a brez njegovega soglasja besedila, v katerem je katerikoli od urednikov spremenil pomen, ne sme objaviti, še manj pod avtorjevim imenom. Gre za eno najpogostejših zlorab v urednikovanju današnjih medijev, ki jo uredniki pogosto opravičujejo s časovno stisko, a v dobi komunikacijske revolucije je vsak avtor sorazmerno preprosto dosegljiv. V tem primeru pa uredniki Večera niti ne navajajo, da bi se z avtorjem poskušali posvetovati. Zato NČR stoji na stališču, da je vsakršna taka praksa nedopustna. Ker pa gre v tem primeru povrh vsega še za komentar, v katerem avtor najprej navede dejstva, na podlagi katerih lahko bralec sam preceni, ali je trditev (še vedno ublažena z: "vse bolj je videti"...) verjetna, je poseg v besedilo, ki izraža avtorjevo mnenje, še toliko manj umesten, oziroma za uredniško prakso tudi nevaren. Ob tem pa uredniki celo zatrjujejo "da v času objave članka še ni bilo dovolj elementov za tako trditev", s čimer posredno priznavajo, da zdaj taki elementi obstajajo, torej so po tej logiki naredili tudi profesionalno napako, saj so omilili avtorjevo pravilno sklepanje.

NČR ugotavlja, da je Sonja Ploj Ratajč kršila 25. člen kodeksa, ker pa je za vse objave odgovoren tudi odgovorni urednik, je 25. člen kršil tudi Tomaž Ranc.

Obnova postopka:

Postopek, ki je bil zaključen, in sta bila po njem izdana razsodba ali stališče NČR, se lahko obnovi na temelju predloga kateregakoli udeleženca v postopku. Udeleženec v postopku lahko zahteva obnovo postopka najpozneje eno leto od dne, ko je izvedel nova dejstva in dokaze, ki lahko vplivajo na spremembo prvotno izrečene razsodbe ali stališča. O predlogu za obnovo postopka odloča NČR, ki mora ugotoviti, ali obstajajo utemeljeni razlogi za obnovo postopka. Ponovni postopek prav tako vodi NČR.

V Ljubljani, 3. julija 2008

Vili Einspieler

Predsednik Novinarskega častnega razsodišča

Na RTVS cenzurirajo zgodbo o sporu Janša-Šrot

10.07.2008 ob 16:26

[Zgodba z domnevnimi grožnjami po aretaciji](#) in Janševem vnovičnem hrepenenju po Delu, o kateri so se te dni dodobra razpisali mediji, je očitno prenevarna za RTV Slovenija. Tam so presodili, da informacija ne sodi v njihove informativne programe – zdi se, da je edini dober razlog ta, da bi lahko škodovali imidžu predsednika vlade in vladajoči stranki. O njej so sicer poročali [na svojem portalu](#), vendar je npr. včeraj niso niti z besedico omenili ne v Dnevniku in ne v Odmevih. Doslej o njej torej še niso poročali.

Zgolj za primerjavo: pri konkurenčnem POP TV je v njihovem včerajšnjem dnevniku to bila [prva novica](#).

V Odmevih v bran Barbari Brezigar in proti Penku

10.07.2008 ob 16:46

Včerajšnji Odmevi so po vseh, tako rekoč enotnih kritikah ravnanja tožilstva, prinesli skonstruirani prispevek, ki je imel zelo prozoren cilj - relativizirati »primer Penko«. Z združenimi močmi so voditelj Tomaž Bratož, avtor prispevka Matej Hlebš in dva izmed treh gostov v studiu (ekonomist Bernard Brščič in pravnik Klemen Jaklič) poskušali gledalce prepričati, da je del stroke in javnosti, ki se zgraža nad aretacijo Ivana Zidarja in Boštjana Penka, nadvse dvoličen, da uporablja dvojna merila, da je takšno postopanje edini način poti do »pravne države«, odprli so vprašanje preneglega komentiranja postopkov in se spraševali, »ali je normalno, da se bivši tožilec sestaja z obtoženim«. Menda se spreminjajo v družbo neenakih državljanov, privilegiranih »Penkotov in vseh ostalih«.

O katerem postopku govorimo, o kateri ovadbi? Saj vendar sploh ni vložena! Mar nista oba bila spuščena na prostost, mar sodnik ni zavrnil predloga policije?

Prispevek, ki bi terjal nemuden odziv pravne stroke zaradi navijaške pristranskosti. Dovolj pedagoški članek o argumentih zgoraj omenjenih zagovornikov je v polemiki proti Nežmahu včeraj objavil Vlado Mihelj.

***Dopisuje na 12. julij, ko smo v Dnevnikovi satirični obliki le naleteli na nekaj kritičnega odmeva izpod peresa T. Zgaga:

Kazenski strelji so nasploh zelo popularni. Zdaj jih izvajajo rezerve. Predvsem v informativnem programu. Tomaž Bratož že kar lep čas vodi Odmeve. Relativno nezanimivo in mlačno. Vendar, vsak dobi veliko priložnost. Vsak dobi nalogo, ki jo mora opraviti. Ta teden je bil Tomaž kralj tretje lige. Poševal je vse kolege in kolegice, ki se trudijo dokazati, da so vredni zaupanja. Če je bilo torkovo razpredanje o krivcih za katastrofo v šentviškem predoru še prijetno čebljanje, kjer sicer ne vem, kaj je v studiu počel Miha Jazbinšek, pa je bilo sredino soočenje vrhunec poletne sezone. Velika tema z velikim ulovom. Govorilo se je o vladavini prava in pravni državi. In v studiu zvezde tretje lige. Bernard BrščičKlemen Jaklič sta vestno in dosledno potrjevala vse, kar si je zamislil voditelj, osamljena Janja Roblek pa je bila tam le zato, da je slišala vse, kar si strokovnjaki mislijo o sodnikih. Vse čestitke, da ob vseh neumnostih, ki so jih trosili poklicani eksekutorji, ni zbežala iz studia. in

Lekcija te eksekucije je bila jasna in kratka: dovoljeno je prav vse, ko se lovi nepridiprave. Enako misli tudi avtor novinarskega prispevka Matej Hlebš, ki je takole počez in povprek rokohitrsko ugotovil, da stojimo pred dilemo: bomo spali ali pa bomo udarili po mizi? Hočemo živeti v speči ali pravni državi? Briljantno. Tako se postavljajo dileme. Vsi, ki bi radi spali, ste proti pravni državi. Vsi, ki ponoči spite, namesto da bi po parkih in parkiriščih oprezali za tistimi, ki nam najedajo pravno državo, se zamislite. Prav zaradi vas, ki niste na preži, se dogajajo svinjarije. Vi sanjate, pod oknom pa se ruši pravna država.

Voditelj Bratož je vsem nam postavil vprašanje: "Ali gre za dvoličnost javnosti?" Uf, priznam, da me je zadel naravnost v srce. Priznam, da sem bil dvoličen, ko sem gledal Boštjana Penka, kako se je zlomil pred kamerami. Priznam, da sem bil dvoličen, ko sem sledil zgodbam o spektakularnih aretacijah, lisicah in odvzemu prostosti. Priznam, da sem dvoličen takrat, ko ne verjamem tistemu, kar govori Barbara Brezigar. Priznam, da sem dvoličen vedno takrat, ko vidim, da nekdo nekomu tajno sledi, mu prisluškuje, mu brska po zasebnosti in zapečati računalnik ali avto. Če sem kriv, se bom jutri javil na policijski postaji. Bolje, da grem jaz k njim, kot da mi oni zapečatijo vse, kar jim pride pod roko in brez česar ne morem živeti. Z grozo si predstavljam, da mi zapečatijo vse moje ljube stvari: kolo, rolke, teniško opremo, golf palice, smučarsko opremo, sudoku igrice in omaro z začimbami. Ter potem to še posnamejo in na nacionalki zmagoslavno kažejo kot dokazno gradivo. Groza. Sem se že prijavil.

In potem me voditelj zadane še enkrat z direktnim vprašanjem: "Se spreminjamo v družbo neenakih državljanov, kjer so na eni strani Penkoti in podobni ter na drugi strani drugorazredni državljani?" Dragi Tomaž, predam se. Ne vem, kje je moje mesto. Kot tudi ne vem, kaj si hotel povedati z zaključno lucidno mislijo, retoričnim vprašanjem: "Smo na točki preloma, ko bo šlo na bolje, ali na točki poloma?"

Vem pa, da si ga strašno pihnil mimo, ko si napovedal poročilo z zasedanja Zbora za republiko in vneseno naznanil, da je vladajoča ekipa dobila za svoje delo pohvale občinstva. Morda je to celo res, še bolj pa je res, da se kamera ni mogla izogniti dejstvu, da je dvorana v Cankarjevem domu na tri četrta prazna. In to tista najmanjša. Še meni je bilo žalostno gledati tisto praznino, čeprav je vse skupaj logično. Kljub prvoligaški zasedbi govorcev so bili v publiki le tisti, ki sodimo v drugo ali tretjo ligo. Še sreča, da sem zjutraj gledal ponovitev osemnajst let starega Dnevnika. Tam je bila prva liga: Tone Hočevar, Lado Ambrožič, Vlado Krejač, Vida Petrovčič, Rosvita Pesek, Bojan Veselinovič...

[Policija nezakonito nadzirala Možino?](#)

11.07.2008 ob 22:56

Policija je leta 2005 nezakonito pridobila podatke, s kom se je novinar pogovarjal po mobilnem telefonu, je pokazala policijska ovadba, ki jo je na spletni strani včeraj razkril ljubljanski Dnevnik; v njej se namreč policija celo čudi, zakaj ji sodnik ni dovolil še pregleda pisarne tedaj novinarja, danes pa direktorja Televizije Slovenija Jožeta Možine, pri preiskovanju afere Socius, ko so poskušali ugotoviti, kdo mu je dal zaupne dokumente urada za preprečevanje pranja denarja.

O tem, ali je pri preiskovanju uhajanja zaupnosti dopusten nadzor prometa novinarjevega telefona, je vrhovno sodišče lani pravnomočno presodilo (primer Ranc proti državi). Rzsodba je bila, da je tak nadzor nezakonit in pomeni poseg v svobodo govora in tiska, nezakonita je po isti sodbi tudi odredba preiskovalnega sodnika, če bi kaj takega dovolil. »V obravnavanem primeru interes odkriti storilca izdaje uradne tajnosti ni opravičeval posega v novinarjevo pravico varovanja svojega informacijskega vira, ki je neločljiv del (novinarske) svobode izražanja,« je zapisano v omenjeni sodbi vrhovnega sodišča, s katero je mogoče preprosto pojasniti razloge, zakaj sodnik pred tremi leti ni dovolil preiskave pisarne Jožeta Možine.

[Celoten članek na Delo.si.](#)

Na RTVS ne pijejo Laškega

13.07.2008 ob 00:29

Včerajšnji Odmevi so se končali bizarno in prav takšna je zgodba s tajkuni. Zadnji prispevek v njih se je namreč dotaknil nenavadnega darila, ki so ga prijeli novinarji, ne le v tej medijski hiši, naravnost iz Pivovarne Laško, okoli 20 litrskega soda piva z napisom Zlatorog in pipico za lažje natakanje.

Medtem ko na festivalu Pivo in Cvetje v Laškem te dni točijo pivo Tajkun, kot se za tajkune spodobi (no, v tej posmehljivi gesti je zares nekaj tajkunskega) in očitno v ironičen posmeh vladajoči politiki, so se na RTV Slovenija odločili, da darilo po načelu »Timeo Danaos et dona ferentes« zavrnejo. Kot je v zadnjem eksotičnem prispevku (zadnji dve minuti oddaje) nekam ponosno povedala Rosvita Pesek, bodo pivski sodček te dni komisijsko uničili. Rešitev, ki jo je menda predvidel tudi zakonodajalec, čeprav ta verjetno ne bi imel nič proti, če bi piva v tej vročini nalili žejnimi mimoidočim na ulici.

Nagradno vprašanje: je RTVS prispevek nastal s političnim motivom in z željo po prav takšnem sporočilu?

[Samooomejevanje politike, toda ne tudi paranoičnega žurnalizma](#)

21.07.2008 ob 23:32

O dialektični napetosti med novinarjem Reporterja Nenadom Glücksom (zaradi nje z nekoliko drhtečim glasom) in predsednikom Zares Gregorjem Golobičem v [temle odlomku Vesti](#) (in pred tem že v [temle](#)).

Duel med obema na koncu tiskovne konference Zaresa je ilustrativen na več strani, predvsem pa eksemplaričen za žanr paranoičnega žurnalizma, kot ga gojijo pri Reporterju (pravzaprav najbolj prepoznavno vsi Janševi mediji). Tema je bila omejevanje kadrovanja, Golobič je postregel s strankino čarobno formulo samooomejevanja, Glücks pa je hitel iskati protiprimere iz ravnanj med domnevnimi (ne)člani LDS, ki ji je Golobič prej pripadal, in seveda Zaresa.

Novinarjevo nenasitnost (in hkratno nezadovoljstvo) je vsakič znova, v rafalnem nizu, ko je vsakič sledil demanti in izčrpna vsebinska razlaga, zakaj je trditev zmotna, zamenjal nov poskus najdbe tistega X, ki naj utemelji paranoidni, vnaprej zamišljeni konstrukt. Pravzaprav osebe X: Igorja Šoltesa, Marjane Kanduti, Zdenke Cerar, Aleša Zalarja, Mitje Gasparija. Češ: greste ste samooomejevanje, kritizirate kadriranje sedanje oblasti, v resnici pa ste počeli isto - v resnici ste torej pokvarjeni, le (eventuelno) bolj zviti ste. Vsi omenjeni so politični kader. Golobičev poduk o insinuiranju, blodnjah, odvečnosti iskanja nenaključij, faktični nepoučenosti, protiprimerih »samooomejevanja« še iz časa LDS, seveda novinarja niso ustavili. Dokaj ostra obramba prvaka Zares je prinesla odlično repliko nanj, ki seže v bistvo fenomena paranoidnega živca: »Vi pa, ki živite v svetu brez naključja, pa vam želim miren spanec!«

ZNP objavil mnenje o nadzoru Možine in varovanju virov

22.07.2008 ob 11:20

Mnenje Združenja novinarjev in publicistov o nezakoniti pridobitvi podatkov novinarja Jožeta Možine (o čemer smo pisali [tukaj](#)).

Je varovanje vira neločljiv del novinarske svobode izražanja?

Policija je leta 2005 nezakonito pridobila podatke, s kom se je novinar Jože Možina pogovarjal po mobilnem telefonu, je pokazala (zaupna) policijska ovadba, ki jo je na spletni strani razkril ljubljanski Dnevnik (<http://www.dnevnik.si/uploads/articles/fail1.pdf>). Policija – kot kaže dokument - se celo čudi, zakaj ji sodnik ni dovolil še pregleda pisarne tedaj novinarja, danes pa direktorja Televizije Slovenija Jožeta Možine, ko so poskušali ugotoviti, kdo je novinarju dal zaupne dokumente urada za preprečevanje pranja denarja, ki so kazali na sum pranja denarja.

Primer kaže, da se široka praksa policijskih zasliševanj novinarjev, nadzorov njihovih telefonov in preiskav stanovanj in službenih prostorov, ki je bila značilnost prejšnjega desetletja, ni končala z razpitim primerom Tomaž Ranc proti državi. Policisti, tožilci in sodniki so pač povečini še isti. Čisto mogoče je, da je novost le, da novinarje zdaj nadzorujejo bolj prikrito.

Vsi omenjeni primeri (tudi zadnji proti Možini) temeljijo na določbah v kazenskem zakoniku, ki prepovedujejo objavo zaupnosti v medijih „brez dovoljenja“. Določbe so večkratni logični nesmisel: dovoljenje za objavo zaupnosti je neumnost (potem ni zaupnost) in čisto nejasno je, kdo bi naj to dovoljenje dajal (a kak centralni komite?), predvsem pa novinarji niso in ne morejo varuhi uradnih zaupnosti (za to niso plačani). Kazenske sankcije, torej nekaj let zapor, ki jih zakon določa, novinarjem dejansko ne pretijo, težko si je namreč predstavljati, da bi kak sodnik izrekel kazen, predvsem ker je kaznovanje novinarjev za izdaje uradnih, vojaških in podobnih zaupnosti v zahodnem svetu nepredstavljivo in bi bil velik mednarodni škandal.

Zakaj so torej omenjene določbe iz socialističnih časov še v kazenskem zakoniku? Praksa kaže, da predvsem, ker imajo policisti s tem možnost za preiskovanje in prisluškovanje medijem in novinarjem, kar se je znova pokazalo pri nadzoru Možine. Podatki, ki jih pridobijo, pa so orožje predvsem v političnih spopadih, na kar kaže tudi zadnja objava v Dnevniku, ki jo je podpisal Rok Praprotnik.

Sodba vrhovnega sodišča (Ranc proti državi) iz katere izhaja, da za poseg v zasebnost (denimo nadzor s kom se novinar pogovarja po telefonu) določbe o izdaji uradne tajnosti ne morejo in niso mogle biti temelj, je zato izjemno pomembna. Ni pa jasno, koliko to normo policisti, tožilci in preiskovalni sodniki tudi spoštujejo. Pred tremi leti je niso, je kje jamstvo, da jo danes? Omenjen nadzor novinarjev poteka namreč zaupno in zanj praviloma ne izvemo. Da so nadzorovali Možino ne bi izvedeli, če Dnevnik ne bi objavil zaupnega dokumenta policije, s katerim je Rok Praprotnik skušal dokazati obratno teorijo, da tožilci in policija iz političnih razlogov (ker bi naj

bil cilj Andrej Bajuk) v tej preiskavi niso opravili dela kot bi morali. Dejansko so bili tako zelo radovedni, da so prekoračili pooblastila in najverjetneje ravnali nezakonito.

Pravno je pomembno, da je Brezigarjeva nekoč skušala sprožiti postopek za obrambo Tomaža Ranca pred zlorabo Draga Kosa in da je Dnevnik v zadnji zgodbi povsem zamočal, da je šlo tokrat za enak postopek proti novinarju Možini (in ne predvsem Bajuku), v njem se celo znova pojavi Kos, ki pomaga policiji proti novinarju. Čemu ta kolegialna slepota, si je težko predstavljati, gotovo pa je koristno, da smo o novem primeru nezakonitega nadzora novinarja (na predlog tožilca ga je dovolil preiskovalni sodnik, podatke o ugotovitvah pa zapisala policija) obveščeni.

(pj)

ZNP z očitki Medijskemu watch dogu

22.07.2008 ob 12:07

Na [spletnih straneh ZNP](#) so odreagirali na [zapis na našem blogu](#), podpisani Peter Jančič (pj) je objavil naslednjo repliko:

Medijski watch dog odkril zamudo

„Združenje novinarjev in publicistov (ZNP) je z neverjetno zamudo vendarle sklicalo občni zbor. Kot poročajo današnji mediji, je po tajnem glasovanju s pomočjo žreba predsednik postal Peter Jančič,“ je objavljeno na strani s pomenljivim imenom „medijski watch dog“. Na tem blogu, kjer po lastnih navedbah skušajo spremljati intervencije v slovenske medije, imajo očitno težave sami s sabo. „Neverjetno zamudo“ so si namreč preprosto izmislili. Datum zbora v Lukovici je bil dogovorjen konec lanskega leta in že več mesecev je bil junij napovedan tudi na tej spletni strani. Ker združenje obstaja šele pol leta, je "neverjetno zamudo" celo povsem nemogoče narediti. Tudi če bi jo hoteli. Takšne manipulacije (od kod jim ideja o tej zamudi nič ne pišejo) so lahko posledica šlamparije ali pa - če smo nekoliko zlobni - intervencije v ta blog, ki bi rad nadzoroval medije.

(pj)

Čeprav najprej nismo želeli odgovoriti, bomo to vendarle storili. Sklica občnega zbora nismo spregledali, ker redno spremljamo spletno stran ZNP. Pač pa smo večkrat opozorili na dejstvo, da ZNP celih 7 mesecev, od novembra 2007 do junija 2008, tega ni storil, kar je resnično neverjetna zamuda za nacionalno cehovsko organizacijo, če želi biti reprezentativna. Še zlasti če upoštevamo, da je v tem času ZNP v javnosti nastopal ne le polnopravno, temveč največkrat bolj izpostavljeno kot drugo novinarsko cehovsko združenje, tj. DNS. Ali rečeno točneje: v njenem imenu je ta čas nastopal Peter Jančič, ki na izrecno poizvedovanje medijev nikoli ni znal povedati, koliko članov ZNP dejansko združuje. Občni zbor pa je mesto, kjer bi se to moralo vedeti.

Tako zaenkrat vemo, da so ustanovni člani ZNP bili Peter Jančič, Slavko Vizovišek, Brane Senegačnik, Silvester Šurla, Matej Makarovič, Zlata Krašovec, Igor Kršinar, Jure Sešek, Tino Mamić, Vanessa Čokl, Vlado Vodušek, Aleš Kocjan in Borut Meško. Vemo, da so na občnem zboru v Lukovici pri Domžalah 21.6.2008 za predsednika izvolili Petra Jančiča (Delo), za člane upravnega sveta podpredsednika Nenada Glücksa (Reporter), Zlato Krašovec (Kmečki glas), Mateja Makaroviča (publicisti) in Boruta Meška (STA), nadzorni svet pa da je občni zbor potrdil v nespremenjeni sestavi: predsednik Silvester Šurla (Reporter), Tino Mamić (Primorske novice) in Vanessa Čokl (Večer).

Vsi podatki so vzeti iz njihove spletne strani, na kateri pa ni podatka, koliko članov to društvo združuje, da bi lažje ocenili njeno kredibilnost in legitimnost. Ta podatek je pač pomemben, ko presojamo njegovo delovanje in še zlasti, ko ga primerjajo z DNS.

Recimo, da bodo z objavo tega podatka pri ZNP zamujali na podoben način, kot so s sklicem občnega zbora.

Vse ostale diskvalifikacije Medijskega watch doga, narejene v prepoznavnem žanru smešenja »ad hominem«, niso vredne replike, so pa dragoceni dokaz smernic profesionalnega truda, ki ga v ZNP obetajo in s čigar sklicevanjem, na novinarski profesionalizem namreč, so se namreč šele želeli vzpostavili kot nekakšna opozicija ali alternativa DNS. Društvo DNS ima svoje napake, toda ZNP jih s svojimi ne bo odpravil. Da so jim skromne blogovske civilne pobude z ambicijo evidentiranja političnih in drugih pritiskov na medije v napoto, je prav tako nadvse povedno po sebi.

Milosavljević o komunistično obarvani medijski logiki oblasti

23.07.2008 ob 10:12

Marko Milosavljević v Sobotni prilogi Dela (12. 7. 2008) replicira na nekatere poduke ministra za zunanje zadeve Dimitrija Rupla – ta vedno znova ogroženo in zgroženo ugotavlja, da slovenski mediji napadajo »demokracižno izvoljeno oblast«, kar je zanj, kakopak, nedopustno. (Povezav ni, ker jih po novem Delov arhiv ne omogoča.) Spodaj je odlomek iz Milosavljevićevega članka, ki mu je teden kasneje v Pismih bralcev sledila Ruplova, prav tako spodaj dodana replika:

Težava predstavnikov slovenske oblasti ni v tem, da se z nekom ne strinjajo. Težava je v tem, da se v najvišjih palačah demokracije zgražajo, kako nekdo sploh sme izražati mnenje o nečem, »če pa za to ni poklican«. Težava je torej v tem, da bi radi omejili svobodo govora in dopustili izražanje samo tistim, ki so po njihovem mnenju »za to poklicani«. Težava je tudi v tem, da krivijo mnenjske in medijske voditelje, da »uporabljajo vsa mogoča sredstva«, da bi izpodkopali oblast, pri tem pa ne navedejo nobenega dokaza ali podatka, katera so ta – očitno to vključuje tudi nezakonita – »vsa mogoča« sredstva. Če pa so ta »sredstva« zgolj mnenja in medijske vsebine teh problematičnih posameznikov, potem se pojavi dodatna, hujša težava. Ta kaže na temeljno nerazumevanje demokracije. V demokraciji ni »pravilnih« mnenj. V demokraciji tudi ne obstajajo le »dovoljena« mnenja. Prav tako v demokraciji svoboda govora ni omejena zgolj na tiste, ki so za nekaj »poklicani«.

Zdelo se je, da je bila ta logika raznih ministrstev za resnico, ki so določala, kdo in kako sme o čem govoriti, premagana in poslana na smetišče zgodovine že pred dvajsetimi leti. Natanko takšna je namreč bila logika komunistične partije, ko je pred dvajsetimi in tridesetimi leti prepovedovala Mladino, Katedro in druge medije, avtorje nezaželenih mnenj pa preganjala in zapirala.

Nerazumevanje demokracije, ki buhti iz prej navedenih izjav, je zelo nevarno. Še dodatno je nevarno zato, ker nerazumevanja ali nepoznavanja principov demokratičnih družb ne izkazujejo navadni državljani, ki v rokah nimajo nobenih vzvodov moči, temveč oblastniki. In ti takšna drugačna, nezaželena mnenja dejansko lahko prepovedo, ljudi, ki jih izražajo, pa kaznujejo. Morda ne tako kakor nekoč s pošiljanjem na Goli otok ali v zapor, toda kaznovanje – ekonomsko, zasebno, družbeno – nezaželenih mnenj je lahko različno in manj očitno, vsekakor pa ostaja, tako kakor ostaja logika starih komunistov.

Iz Ruplovega odgovora, v katerem odkriva nedemokracižne mnenjske strukture:

Pričakoval sem, da bo predavatelj FDV in komentator Dela Marko Milosavljević pritrtil takšnemu spraševanju in da bo morda odgovoril na preprosto vprašanje, kam bi – poleg izvršne, zakonodajne in sodne oblasti – uvrstili »različne forume in mnenjske voditelje, ki uporabljajo vsa mogoča sredstva, da bi spodkopali demokratično izvoljeno oblast«. Gre za tiste forume in voditelje, ki nasprotujejo demokratični oblasti; ki delujejo kot oblast, kot nadrejena ali vsaj enakopravna instanca oblasti, vendar niso podvrženi enakim merilom kot demokratično izvoljene oblasti. Moje

vprašanje meri na ljudi in ustanove, ki hočejo vladati brez opore v demokratičnih procesih. Ugotavljam, da je bilo to vprašanje za gospoda Milosavljevića zelo moteče.

Zelo me torej čudi, ko gospod Milosavljević a priori zagovarja nedemokratične strukture, torej globoko državo, pri tem pa si pomaga s citatom Edwarda Murrowa, ki ga je videl vklesanega v veži ameriškega časnika Chicago Tribune in ki povzdiguje nestrinjanje. S tem citatom in z Murrowom seveda nimam nobenega problema, imam pa problem s podtikanjem, ki sledi Milosavljevićevemu citatu iz mojega govora v Cankarjevem domu. Milosavljević je namreč potvoril moje besede s tem, ko jih je povezal z »mnenji in članki« (čeprav nisem govoril niti o mnenjih niti o člankih), ki naj bi bili »po ministrovem mnenju očitno nevarni, zato bi bilo – po tej logiki – takšna mnenja in članke verjetno treba prepovedati«.

V svojem življenju nisem prepovedal nobenega mnenja in nobenega članka, vedno sem bil na strani tistih, ki so se bojevali zoper cenzuro, katere pogosta žrtev, ne nazadnje pri Delu, sem bil tudi sam. Torej je komentar gospoda Milosavljevića neutemeljen in izmišljen in bi se morala avtor in urednik zanj opravičiti.

Praprotnik o »aferi Možina« in nekorektnem ravnanju Jančiča

23.07.2008 ob 14:00

Na naš blog se je danes obrnil novinar Dnevnika Rok Praprotnik in komentiral objavi, ki smo ju povzeli ([1](#), [2](#)). Njegov komentar, ki v marsičem relativizira povzemanje novinarja Dela Petra Jančiča in združenja ZNP, z njegovim dovoljenjem objavljamo v celoti spodaj. Opozorimo še, da se delikatnosti povzemanja »afere Možina« dotakne tudi Vlado Miheljak v [današnjem kolumni](#). Praprotnikovo besedilo:

Opazil sem, da ste objavili pisanje Petra Jančiča na moj članek v Dnevniku. Po pričakovanju je Jančič že s prvim člankom v Delu popolnoma sprevergel poanto mojega članka in mi pripisal, da sem pozival h kazenskemu pregonu novinarja Jožeta Možine. Presenečen bi bil, če bi Jančič ravnal drugače. Ni se izneveril tradiciji. Seveda pa nikjer nisem napisal, ker je to povsem v nasprotju z mojimi prepričanji, da bi bilo treba preganjati novinarja zaradi neke objave. V članku sem se osredotočil, in to je lahko prebere vsakdo, zgolj in izključno na nesprejemljivo ravnanje organov odkrivanja in pregona, ki niso naredili vsega da bi preiskali, kako je zaupni dokument prišel iz pisarne ministra Bajuka. Poudarjam, pri tem Možina ni problem. Problem je, če ima policija pri obravnavi sumov dvojna merila, kadar gre za člana političnega esteblišmenta. In takšno ravnanje policije je danes največja težava. Vem, da so lani naredili vse, da bi našli moj vir v Sovi, pa jim ni uspelo. Prav bi bilo, če je zakon takšen, da bi enako ravnali tudi v primeru Možine. Kriminalisti so sicer poskušali, pa jim strokovno dokončanje dela ni bilo omogočeno. Pravna država je torej načeta pri temeljih, ker policija zaradi političnih interesov zakona ne uporablja za vse enako. In ne samo policija. Tudi tožilstvo.

Ko smo na to na primeru Bajuka opozorili v Dnevniku, se je takoj oglasila Nsi, češ ukvarjate se z Bajukom, med tem ko se ne ukvarjate s primerom Socius, kjer je pravi kriminal. Ni res! Prvič: S Sociusom smo se izdatno ukvarjali leta 2005, ko se je zadeva začela. In drugič: Razlika med Bajukom in Sociusom je očitna, kaže pa prav na omenjena dvojna merila uradnih institucij - Socius (Peklar) je zaradi sumov kaznivega dejanja na sodišču. Med tem pa sumov zoper ministra Bajuka ne policija ne tožilstvo ne procesirata že dve leti in pol. Kar je HUDO NAROBE!

In še o ravnanju Jožeta Možine kot novinarja. Zame ni problematična objava zaupnega dokumenta. Tisto, kar je Možina naredil narobe, sodi izključno v sfero obvladovanja osnov novinarske obrti. Če novinar naokoli po elektronski pošti pošiljanja scan zaupnega dokumenta, je to znak obrtniške nesposobnosti. Ne samo, da je to sporno, ampak je naravnost neumno, saj s tem narediš vse, da bi razkrinkal svoj vir, pa kdorkoli že je. Čisto novinarsko diletantstvo. Dobro je vedeti: policija je julija 2005 tavalala v temi, ni vedela, kdo bi lahko bil Možinin vir. In potem so avgusta 2005 ugotovili, da je Možina protikorupcijski komisiji poslal mail s scanom zaupnega dokumenta. Seveda so Dragu Kosu to elektronsko pošto kriminalisti nemudoma zasegli. Potem je bilo vse enostavno. Le primerjati so morali dokument in scan, ki ga je distribuiral novinar. Možina sam je bil tisti, ki je kriminaliste pripeljal na sled Bajuku. Če ne bi bilo Možininega obrtniškega flopa, se Bajukovo ime v kriminalističnih

beležkah in kasneje v ovadbi sploh ne bi pojavilo. O tem primeru bi morali predavati študentom novinarstva, kako se NE dela.

Zaradi tega je povsem odveč Jančičevo spraševanje (na strani ZNP) o varovanju vira kot delu novinarske svobode. Možina svojega vira pač ni varoval. Pri čemer ne trdim, da je bil minister Bajuk osebno njegov vir, čeprav je papir prišel iz njegove pisarne. Jože bo vedel, o čem govorim. In vedo tudi na policiji.

Nazaj k Jančiču. Na strani ZNP mi je Jančič pripisal kar politično motiviranost pri objavi članka - to je prvovrstno obrekovanje. A pustimo to. Moje mnenje o Jančičevem profesionalnem in človeškem ravnanju po tistem, ko je leta 2006 prišel na Delo, sem njemu samemu že povedal v obraz (primer Ervin H.M., Rok Kajzer, Matija Grah, angažiranje članice podmladka SDS kot novinarke v notranji redakciji...) Prav on je bil orodje politike (ali kapitala, sodelujočega s politiko) pri prevzemanju in preoblikovanju nekega uredništva. Njegovo današnje pridiganje o novinarstvu je zato naravnost degutantno.

Milosavljević znova o ruplovskem pogledu na medije

26.07.2008 ob 11:24

[Naš povzetek polemike](#) med Milosavljevićem in zunanjim ministrom nadaljujemo z današnjim odgovorom prvega, ki je logično metodološko tako koncizno jasen, da ga velja objaviti v celoti. Eden boljših prikazov tega, kje je težava »ruplovskega pogleda na medije«, ki je, kot pravi Tomaž Mastnak spodaj, pravzaprav tipičen za »demokrate noveevropske pasme«:

Res mi je žal, da nekdanji predavatelj na FDV, nekdanji komentator Dela in sedanji zunanji minister Dimitrij Rupel ne razume, v čem je težava njegove trditve, da različni forumi ter medijski in mnenjski voditelji »uporabljajo vsa mogoča sredstva, da bi spodkopali demokratično izvoljeno oblast«.

V svojem komentarju pred dvema tednoma sem se vprašal, katera so ta »vsaj mogoča sredstva«. Gospod Rupel na to v svojem pismu, objavljenem v soboto, 19. julija, ne odgovori. In prav v tem je ključna težava njegove trditve, ki jo je izrekel na Zboru za republiko, in glavna pomanjkljivost njegovega odziva. V demokraciji namreč velja, da je dovoljeno vse, kar ni eksplicitno prepovedano z zakonom. Problematiziranje obstoja civilnih forumov in mnenjskih voditeljev s stališča oblastnikov je primerno samo takrat, kadar ti forumi ali voditelji delujejo v nasprotju z zakonom.

Toda tudi v svojem pismu, s katerim se je oglasil prejšnji teden, nekdanji predavatelj na FDV in sedanji zunanji minister Dimitrij Rupel ni zapisal nobenega podatka ali indica o nezakonitem delovanju medijskih ali mnenjskih voditeljev. Še več. Na žalost v pismu potrjuje, da je po njegovem glavna težava v tem, da oblasti, katere del je on sam, nekdo nasprotuje. Ko govori o problematičnih forumih, medijskih in mnenjskih voditeljih, ki »uporabljajo vsa mogoča sredstva, da bi spodkopali demokratično izvoljeno oblast«, te forume in voditelje definira kot »tiste forume in voditelje, ki nasprotujejo demokratični oblasti«. Takšna izjava je v demokratični družbi – posebej ker prihaja iz ust oblastnika – povsem nesprejemljiva. Prav v bistvu demokracije namreč leži svoboda državljanov, da nasprotujejo oblasti. Če državljanji, vključno z medijskimi ali mnenjskimi voditelji, oblasti ne smejo nasprotovati, pridemo do topega strinjanja in brezumnega kimanja.

Kako absurdna je izjava, da so problematični tisti medijski ali mnenjski voditelji, »ki nasprotujejo demokratični oblasti«, je najbolj razvidno, če jo apliciramo na nekatere dogodke in akterje v nedavni slovenski zgodovini. Po takšni logiki med nevarne nedemokratske akterje, ki niso bili izvoljeni na volitvah in ki si vseeno drzno nasprotovati oblasti, sodijo prebivalci Posočja, ki so zahtevali odstop ministra Podobnika. Sodijo tudi državljanji, ki v kateremkoli kraju po Sloveniji nasprotujejo postavitvi sežigalnice odpadkov, deponije ali kakšnega drugega ekološko problematičnega obrata, ki ga je za tisti kraj določila demokratično izvoljena oblast. Med nedemokratske sodijo različne civilne iniciative. In navsezadnje so nedemokratske tudi kakršnekoli demonstracije, saj v osnovi nasprotujejo demokratični oblasti.

V času prejšnje vlade sta demokratični oblasti nasprotovala tudi Zbor za republiko ali krog Nove revije. In vendar ne more nihče reči, da sta bila zaradi tega nevarna za demokracijo. Prav nasprotno. Bila sta temeljna za obstoj demokratičnega sistema, v katerem nikoli vsi ne mislijo enako, v katerem na oblast pritiskajo tako politične stranke kot razvejana civilna družba, v katerem je dovoljeno nasprotovati demokratični oblasti in v katerem je dovoljeno še vse ostalo, kar ni prepovedano z zakonom.

V celoti gledano, težava ni v tem, da se gospod Rupel ne strinja z raznimi forumi ali mnenjskimi voditelji. To je njegova pravica. Težava je, da jim očita, da uporabljajo vsa mogoča sredstva, a pri tem ne postreže z nobenim podatkom ali dokazom, da pri tem počnejo karkoli nezakonitega. Še večja pa je težava, da jim očita, da so sporni zgolj zato, ker »nasprotujejo demokratični oblasti«.

Takšen očitek žal kaže na to, da gospod Rupel navkljub svojim zagotovilom vendarle ne razume temeljnega pomena nestrinjanja in pomena možnosti, da lahko nasprotujemo oblasti.

dr. Marko Milosavljević, Ljubljana

Dodajmo še, kaj pravi o zunanjem ministru Tomaž Mastnak v svoji prav tako [današnji kolumni](#):

Rupel je demokrat novoevropske pasme. Te vrste demokrati verjamejo, da morajo biti mediji pod vladnim nadzorom. Kako mora to biti videti, je pokazal Bush mlajši v ZDA. In ZDA so za te tipe še vedno Amerika. Ko se je zdajšnja vlada brž po prevzemu oblasti lotila medijev, se je kot na trofejni medij spravila nad Delo in njegovo Sobotno prilogo. Rupel je bil tako izpostavljen pri upravičevanju tiste operacije, da se je ustvarjal vtis, da jo orkestrira. Ne vem, kdo je bil v resnici dirigent takratnega prevzema Dela. Nisem pa pozabil, da je Rupel takrat razvil in razglasil posebno doktrino, po kateri je nedopustno, da bi, tako kot v časih "samoupravnega partijskega tiska", še vedno "vladali in urednikovali ne glede na volitve in demokracijo". In ker zdaj imamo volitve, ki jih upoštevamo, in demokracijo, moramo imeti tudi temu primerno uredniško politiko. Kdor zmaga na volitvah, bo tudi urednikoval. Tako se je tudi zgodilo, vladi v korist in, kot je Rupel še posebej pojasnil, zaveznikom v zadovoljstvo.

V Slovenskem tedniku dobesedno prepisujejo pri SDS

28.07.2008 ob 23:27

Primerov, kakršna sta spodaj, je brezmejno. Vsi dokazujejo, da je Slovenski tednik glasilo SDS, ki se lahko meri z Demokracijo, le da imajo v slednji nekoliko debelejšje rokavice. Na tem blogu smo že velikokrat opozorili na diskreditacijski in propagandni predznak omenjenega tednika, v katerega pišejo anonimni avtorji in ki so ga [nekateri](#) svojčas primerjali z [Völkischer Beobachter](#). Zdaj opozorjamo še, da se to velikokrat zgodi na ta način, da prepisejo kar iz spletne strani SDS ali iz Reporterja.

Dva primeraj. Kučan [na strani Slovenskega tednika](#) (rubrika »Prestreženo postreženo 2«):

Milan Kučan je pred dnevi na borčevski proslavi Rodiku dejal: »Aroganca in samopašnost, ki se je razširila pod to vladavino, in razvrednotenje vrednot, ki so negacija tega, kar smo želeli leta 1990, ko smo se odločili za svojo državo, je vendarle taka, da so potrebne spremembe.« Nekdanjemu predsedniku se je v navalu sovraštva do drugače mislečih zataknilo. Drži, da se zdajšnja vlada trudi, da tisto, kar je negiralo vrednote z začetka devetdesetih let prejšnjega stoletja (komunizem, jugoslovanski centralizem, partijski privilegiji), ne bi postalo vrednota današnjega časa. Takšno ravnanje je podprlo in še podpira vsaj 90 odstotkov Slovencev. Spomnimo, da je bilo Kučana treba leta 1990 zelo prepričevati, da ni nasprotoval osamosvojitvi. Ko je Demos novembra 1990 sprejel odločitev o razpisu plebiscita za samostojno Slovenijo, je Kučan ta predlog najprej močno napadel. V začetku leta 1991, ko smo se Slovenci na plebiscitu že odločili za samostojno pot, pa je skupaj z Ribičičem, Potrčem in številnimi drugimi levičarskimi politiki podpisal deklaracijo, v kateri je odločno nasprotoval oblikovanju Slovenske vojske. S tem je zavlačeval toliko časa, da je JLA pobrala večino slovenskega orožja. To dejstvo je letos nesporno ugotovila preiskovalna komisija slovenskega parlamenta. Pokojni Jože Pučnik je to sramotno dejanje že pred desetimi leti javno označil za veleizdajo. Na Prekmurčevem intervjuju za revijo Mag se je odzval tudi vodja poslanske skupine SDS Jože Tanko: »Kadar kdo prijavi kakšnega podeželskega župana Kosovi komisiji, je to za bivšega predsednika boj proti korupciji, če pa kdo prijavi bogatega tajkuna iz Foruma 21, pa je to ovaduštvo.«

Toda pred tem je Kučan že [na strani SDS](#):

"Drži, da se zdajšnja vlada trudi, da tisto, kar je negiralo vrednote z začetka devetdesetih let prejšnjega stoletja (komunizem, jugoslovanski centralizem, partijski privilegiji), ne bi postalo vrednota današnjega časa. Takšno ravnanje je podprlo in še podpira vsaj 90 odstotkov Slovencev. Spomnimo, da je bilo Kučana treba leta 1990 zelo prepričevati, da ni nasprotoval osamosvojitvi. Ko je Demos novembra 1990 sprejel odločitev o razpisu plebiscita za samostojno Slovenijo, je Kučan ta predlog najprej močno napadel. V začetku leta 1991, ko smo se Slovenci na plebiscitu že odločili za samostojno pot, pa je skupaj z Ribičičem, Potrčem in številnimi drugimi levičarskimi politiki podpisal deklaracijo, v kateri je odločno nasprotoval oblikovanju Slovenske vojske. S tem je zavlačeval toliko časa, da je JLA pobrala večino

slovenskega orožja. To dejstvo je letos nesporno ugotovila preiskovalna komisija slovenskega parlamenta. Pokojni Jože Pučnik je to sramotno dejanje že pred desetimi leti javno označil za veleizdajo.”

Tole je bilo objavljeno na strani SDS in zdaj še v Slovenskem tedniku brez, da bi citirali SDS, ampak je videti, kot da gre za uredniški prispevek Slovenskega tednika. Še ena enakost: Slovenski tednik in Reporter. Šurla je v Reporterju napadel Natašo Pirc Musar z besedami:

Avreola neodvisnosti, ki si jo je Pirc Musarjeva poveznila na glavo, je brezmejna. Če bi bila res to, za kar se poskuša prikazati, se ne bi, niti kot zasebnica, udeleževala strankarskih "maš", ki jih v Domžalah z Milanom Kučanom prireja poslanka Zares Cveta Zalokar Oražem.

Povzeto [po STA \(via SIOL\)](#), kjer citirajo Šurlo v Reporterju, v katerem najdemo še več. In tisto več je tudi v Slovenskem tedniku, ki že na naslovnici napada Musarjevo. V [članku piše](#) (brez citiranja Reporterja ali Šurle):

Odvisna neodvisnost

Avreola neodvisnosti, ki si jo je Pirc Musarjeva poveznila na glavo, je brezmejna. Toda če bi bila res to, za kar se poskuša kazati, se ne bi, niti kot zasebnica, udeleževala strankarskih »maš«, ki jih z Milanom Kučanom prireja poslanka Zaresa Cveta Zalokar Oražem v Domžalah. Pomnimo jo tudi kot tiskovno predstavnico enega največjih pidovskih baronov Darka Horvata v Aktivi Group, ki je bil veliki ljubljjenček nekdanjega predsednika Kučana.

Grims podelil Pulitzerja za fotografijo z dvignjenim prstom

28.07.2008 ob 23:46

No, za [tole sliko](#) je fotografu [Gregorju Katiču](#) poslanec Branko Grims obljubil Pulitzerjevo nagrado. Na Žurnalu24 so [seveda to ugotovili prvi](#). Ker je v veliki meri avtor medijske zakonodaje, bo že imel pristojnost. Isti fotograf je na isti prireditvi **lani** (kot nas je obvestil sam fotograf) ovekovečil tudi [dominantni nasmešek Katarine Kresal](#), namenjen Bošku Šrotu, ki zagotovo obeta. Kaj, je odvisne od vaše paranoje in trenutnega navdiha paranoičnega žurnalista (glej še ekspozice iste teme v Reporterju [na blogu Drugi dom](#)).

Ergo: slovenska groteska, imenovana paranoični žurnalizem in paranoična politika, se vrtoglavo nadaljuje. Da bi v vladajoči SDS dokazali skrite (medijske) povezave med Pivovarno Laško in SD, so se obesili na strogo bojkotirano prireditev, kamor je stopila napačna noga Boruta Pahorja. In ker drugih, seveda umišljenih indicev ni bilo, so našli fotografijo, na kateri Boško Šrot dviguje prst, poslanec SD, Matjaž Han, pa se zraven fino smehlja. Razlage za to nimajo.

Prst je bil dovolj, da so na izredni seji DZ mahali z naslovnico Demokracije in da so v SDS na čelu z Brankom Grimsom in Mirom Petkom uvideli grozljive scenarije – kot iz kristalne krogle so razbrali skrčeno Pahorjevo telo, ki je v izrazito podrejeni vlogi, medtem ko je Šrotovo »v izrazito dominantni poziciji«. Dvignjen je napačen prst – če bi bil sredinec, bi na to Petek še pristal. Toda bil je kazalec. In zato je vse narobe. Dvignjen kazalec namreč pomeni, da (medijsko) politiko v Sloveniji vodi Boško Šrot. Ki je nad Pahorjem. In Šrot je tajkun. Pika.

Kot kaže, se obeta novo pismo »dragi Borut, dragi Tone«. Tole bo zdaj ponovitev, da bo treba šteti do najmanj sto. Kot kronski dokaz nam bodo vrteli tole fotografijo novepečenega, nič hudega slutečega slovenskega dobitnika Pulitzerja.

Po Ruplu imamo pri nas levičarske medije, ki blatijo vlado

29.07.2008 ob 12:22

Četudi smo ravnokar [znova povzeli](#), v čem je težava ministrovega pogleda na medije, smo dobili novo zalogo. V novem Reporterju se je Dimitrij Rupel razpisal o pristranskosti medijev in znova pojamral, kako njega in te vlade ne marajo. Povzemamo po [zapisu novinarka Financ](#):

"V Sloveniji obstaja medijski monopol, novinarji, uredniki in lastniki pa so v glavnem proti zdajšnji vladi in simpatizirajo z levico," meni zunanji minister Dimitrij Rupel.

Kot je zapisal v tedniku Reporter, želi, da se nezdravi odnosi med slovenskimi oblastmi in mediji končajo. Rupel zato predlaga predvolilni eksperiment in postopno normalizacijo slovenskega medijskega prizorišča.

"Večina medijev navija za opozicijo in blati vlado"

Po njegovem imamo danes opraviti z medijsko situacijo, ko večina medijev navija za opozicijo in obtožuje, pogosto pa tudi blati vlado. "Vlada nima kontrole v nobeni medijski hiši, posredno bi lahko vplivala le na nacionalno RTV," meni Rupel.

Zunanji minister opozarja, da so vsi tiskani mediji v rokah opozicije ali ustanov oziroma gospodarskih sestavov, ki so povezani z opozicijo. Kot pravi, so slovenski mediji večinoma strankarsko opredeljeni.

"Prvi korak k normalnosti bi bil, ko bi si priznali, da imamo v Sloveniji strankarske medije in da nimamo neodvisnih, strokovno verodostojnih medijev," poudarja Rupel.

"Ne glede na lastništvo bi moralo Delo skrbeti za verodostojno in uravnovešeno poročanje"

"Državljanom in novinarstvu je vse bolj potrebno enakopravno, uravnovešeno poročanje," meni Rupel in opozarja, da je potrebno doseči, da bi imele vse strani, predvsem pa vladni in opozicijski dejavniki enak, neoviran dostop do medijskega prostora.

Rupel kritizira Delo, saj so po njegovem v zadnjem času objavili nesorazmerno veliko število neresničnih in žaljivih prispevkov na račun slovenske zunanje politike in tudi njega osebno. Po njegovem je to časopis, ki je nastal iz komunistične zaplembe predvojnega Jutra in iz povojnih prispevkov slovenskih davkoplachevalcev so se kasneje polastili "spretni ljudje".

Vendar ne glede na lastništvo bi moralo tudi Delo skrbeti za verodostojno in uravnovešeno poročanje in predstavljanje dosežkov. Pri zunanji politiki bi moralo biti čim manj notranjepolitičnih predsodkov.

"Mediji naj se v predvolilnem času odprejo za različne poglede in omogočijo dialog"

Rupel zato predlaga, da se v Sloveniji v predvolilnem času obstoječi mediji "odprejo za različne poglede in omogočijo dialog". Po njegovem bi bilo to mogoče storiti tako, da mediji, ki želijo veljati kot boljši, manj pristranski, ne zgolj partijski, uvedejo posebne strani in rubrike, v katerih ni mogoče objaviti političnih stališč brez nasprotnih komentarjev.

"Stališča »za« bi morala biti objavljena skupaj s stališči »proti«, prostor in oprema stališč morata biti enaka. Drugi korak k demokratičnosti slovenskega medijskega prostora bi bila uvedba enakih pogojev za vse, ki nastopajo v javni razpravi," meni Rupel.

Nov brezplačnik »ekspres« po stopinjah Slovenskega tednika

30.07.2008 ob 14:30

Ste se kdaj vprašali, zakaj v Slovenskem tedniku ne objavljata Drago Jančar in Matej Makarovič? Odgovor je prozaičen: ker ne dajajo prostora kolumnistiki. Za te potrebe smo dobili inačico tega tednika, ki je izšel prvič danes. Presenečenj, a hkrati tudi anticipacij, ne manjka. Pa po vrsti. Na tem mestu smo že nekajkrat ugotovili, da so brezplačniki, zdaj pred volitvami pa sploh, nova medijska formula Janeza Janše. Ti izpolnjujejo tri zelene kriterije: prvič, lastništvo in izdajateljstvo sta pri njih lažje zakrita in slamnata. Slovenski tednik je dober zgled za to, »Prava smer d.o.o.«, ki izdaja Reporter, pa po javni izjavi Silvestra Šurla tudi. Za sposojena imena se prav zlahka skrije neka politična opcija. Drugič, vsebine brezplačnikov so po definiciji nezahtevne ali celo rumene, takšna narava vsebin pa se zelo sklada z zadnje čase popularnim načinom »medijskega umora« in diskvalifikacijami. Ni namreč lažjega kot osebne diskreditacije prirediti v domnevno trač zgodbo, ob tem pa zamolčati, da osnovni motiv ni tračarjenje, temveč politični obračun. Tretjič, brezplačniki imajo praviloma visoko naklado in merijo na povprečnega, nezahtevnega bralca in potencialnega volivca, kar je pomemben element pri oblikovanju širokega mnenja in preparaciji najširše volilne baze, kar tako zelo zanima sleherno politiko.

Seveda morajo za poroko med politiko in brezplačniki biti izpolnjeni še nekateri drugi pogoji: prvi je ta, da ima politika svoje skrite finančne fonde ali vsaj zaslombo v kapitalu. Drugi je ta, da nima sramu glede zlorabe medijev in da želi preiščeno diskreditirati in manipulirati, najemno silo za svoje podle načrte pa vidi v novinarjih – to sicer ni nujno, saj primer vsaj enega brezplačnika kaže, da lahko pod psevdonimi najbolj udarna in poglobljena besedila napišejo kar v štabu kakšne stranke. Tretji je ta, da morajo državljani biti voljni in pripravljeni konzumirati opisane vsebine. Četrta in najsplošnejša je ta, da morate biti v principu politično in moralno pokvarjeni, demokratični standardi in medijska svoboda pa se vam morata zdeti najbolj postranski stvari na svetu. Zdi se, da nekatere politične sile v Sloveniji izpolnjujejo vse navedene pogoje.

In zdaj k »ekspresu«. Izdaja jo povsem neznana firma »Zame-tek d.o.o.«, čista enigma za Najdi.si so tudi direktor, odgovorna urednica in avtorica uvodnika. Po vrsti so to Robert Teršek, Barbara Smisl in Nika Albreht. Iskalniki se trudijo zaman, Cobiss tudi. Naklade imajo 340.000 izvodov, sedež v Radečah.

Kot je soditi po uvodniku, želijo tudi oni sami, tako kot Reporter, Demokracija in Slovenski tednik, omogočiti »svež novinarski pristop«, da bi z njim »kot neodvisni časnik predstavili ključne dogodke«, seveda pa nas bodo »seznanjali z vsem tistim, kar bi utegnili ostati prikrito«. Udarna piarovska gesla – neodvisnost, profesionalnost, odkrijemo, kar drugi zamolčijo -, so si kar naravnost sposodili pri prej omenjenih.

Pravo presenečenje pa šele prihaja. V prvi številki brezplačnika ni namreč niti ene reklame. Oglaševalcev torej sploh ni, kar pomeni, da nekdo razpolaga z veliko namenskega denarja za nekaj, kar je že od daleč videti kot politični bilten! Je pa zato

revija vsebinsko polnejša, a na las podobna Slovenskemu tedniku ali Reporterju: v glavni temi udrihajo po informacijski pooblaščenki v sporu Pirc-Soršak (strani 2 in 3), kajti njen poseg je bil menda neupravičen, na strani 4 se obregnejo ob novo SKD («kukavičje jajce», omenjajo Štrovsovo matildo in Duhovnikovo vpletenost v afero Litostroj), na strani 5 naredijo piar Aleksandru Zornu za državno proslavo v Kopru, na straneh 6 in 7 se zapodijo v župana Zorana Jankovića in preštevajo njegove grehe, na 8 strani je tajkun Boško Šrot in prodaja deleža Mercatorja.

Na strani 10 in 11 gostuje Drago Jančar s svojim esejem, na zadnji strani Matej Makarovič s svojim. Oba samoodstavljeni kolumnista Dela spregovorita o medijih – s tem pričakovano posredno razkrijeta, kaj ju žuli, da pišeta v brezplačnik in komu s tem pomagata. Več o tem v naslednjem zapisu.

Jančar in Makarovič za »ekspres« o medijski sceni

30.07.2008 ob 20:47

Kot smo [že napisali](#), so uspeli pri »ekspresu« za prvo številko pridobiti dva eminentna desničarska pisca, Draga Jančarja in Mateja Makaroviča. Njuna zapisa sicer nista presenetljivo odkritje, imata pa skupen imenovalec: kritiko (domnevno levih) slovenskih medijev. Tako Jančar na straneh 10 in 11 pod naslovom »Dva paradoksa« zgroženo pridiga o neodvisnosti od politične in kapitalske moči, pri čemer je pozabil preveriti, kateri neodvisnež izdaja in financira papir, na katerega je to napisal. Jutri se nam, pravi, slabo piše. Apokaliptična slika, z obvezno apoteozo Janeza Janše, je takale:

»In ko bodo imeli pod nadzorom vse, bodo vsake toliko časa sprožili še kakšno mednarodno kampanjo proti Janezu Janši in njegovemu »omejevanju medijske svobode«, pa če bo najbolj napadani slovenski politik v zgodovini nove države v vladi ali v opoziciji.«

Levičarji po njegovem niso dovolj levičarji (pa tudi če bi bili, levičarji niso vredni počenega groša, kot nas je še neštetokrat poučil):

»Če bi bila v glavah ljudi, deklariranih levičarjev, ki krojijo slovensko javno mnenje, pa tudi v tistih, ki ga analizirajo, recimo na slavni fakulteti za družbene vede, samo trohica levičarstva, potem bi morali vsak dan brati in poslušati njihove mogočne proteste zoper takšen razvoj. Toda ne bomo jih slišali, kajti edino njihovi kapitalski in politični gospodarji ail vsaj politični somišljeniki bi lahko bili tisti, zoper katere bi protestirali. To je prvi paradoks. Zaradi njega je mizerija slovenskega »levičarstva« in »naprednjaštva« epohalen pojav novejšje slovenske zgodovine.«

RTV hiši prognozira izgubljeno tekmo, a je pri tem razumevajoč (seveda, saj gre za hišo v pravih rokah):

»In namesto da bi naši sociologi, komunikologi in drugi strokovnjaki za medijsko področje svojo pozornost namenili vse hujšemu poplitvenju in nizki kulturni ravni komercialnih televizij, se iz svoje politične pristranosti zaganjajo v javno radijsko in televizijsko hišo, ki še zadnja vsak do neke mere vztraja pri umirjenem poročanju in komentiranju, predvsem pa kulturnih, izobraževalnih in dokumentiranih vsebinah. Sicer pa obstajajo znamenja, da bo tudi ta trdnjava kmalu padla, ker noče izgubiti tekme z agresivnostjo komercialnih tekmecev v boju za gledalce in poslušalce.«

O drugem paradoksu, ki zadeva blogerje, internetno čvekanje in tem, da časopisi in televizije z vabili blogerjem spodkopavajo svoj lasten obstoj, »saj se nivo vse bolj izenačuje z nivojem profesionalnih govorcev in piscev«, je prepričan:

»Drugi paradoks je torej ta, da se je novinarstvo odločilo počasi in zanesljivo sebe uničiti.«

Medijska apokalipsa bo torej popolna, rabimo seveda odrešitelja. No, Matej Makarovič v kolumni na zadnji, 24 strani z naslovom »Skrajni čas za nove medijske projekte«, najprej kurtoazno pozdravi izdajanje novega brezplačnika, ki nas po prevetrlu (*»Z veseljem sem se odločil za sodelovanje s pričujočim časopisom. Kolikor bolj namreč opazujem slovenski medijski prostor, toliko bolj mi je jasno, da so ambiciozni novi medijski projekti nadvse potrebni, saj lahko le vrsta novih projektov prevetri zatohli in vase zaverovani prostor dominantnih slovenskih medijev.«*), konča pa na prav enak način: *»Seveda bi bilo pretenciozno verjeti, da lahko pridemo do celovitega znanja o slovenskih medijih z nekaj raziskavami, ki se ne bojijo tabujev, ali da je časopis, ki ga držite v rokah, že pot do bolj kakovostnega medijskega prostora. Upam pa si verjeti, da gre za korake, ki so sicer majhni, a vsaj namenjeni v pravo smer.«*

No, Makarovič se je zmotil: »Prava smer« izdaja Reporter, ekspres pa »Zame-tek«. Verjetno pa drži, da sta oba zanj res obrnjena v pravo smer. Pa šalo na stran, raje si oglejmo vsebino. Kot običajno je Makarovič razmeroma umirjen in previden v svojih trditvah. Marsikatero zapisano misel takoj popravi in relativizira, da ga ne bi obtožili česa preveč. Njegovi osti pa so naslednje: problem slovenskih medijev ni v nepluralnosti ali političnih pritiskih, temveč v njihovi kakovosti. Nekakovost korenini v primanjkljaju formalne izobrazbe, pa tudi izobraževanja (na FDV), ki *»ni najbolj kakovostno in se večkrat prepleta z ideološko indoktrinacijo«*.

Takoj zatem Makarovič pojasni, da niso nekvalitetni novinarji (ja, malce se zanika), temveč mediji kot taki: *»V slovenskih medijih deluje cela vrsta izredno sposobnih, strokovnih in etičnih posameznikov. Tudi potenciali tistih, ki v medijski prostor kot profesionalci šele vstopajo, so več kot solidni. Toda problem je v relativni statičnosti slovenskega medijskega prostora.«*

S tem misli na trdoživost »starih projektov« in medijev ter dejstvo, da novi ne morejo zaživeti. Nastajanje novih pa bi pač dvignilo kvaliteto vseh – očitno so ambicije »ekspresa« in njegovih avtorjev velike.

Druga točka njegove kolumne je očitek »dogmatičnosti« medijskim strokovnjakom in znanstvenikom. Omenja dva primera. Prvi je novi zakon o RTV, ki da je *»veliko bolj podoben zgledom iz drugih evropskih demokracij kot stari sistem, ki so ga dogmatsko branili. Mednarodno primerjalne analize, ki bi bila kot znanstven pristop v takih primerih normalna, preprosto ni smelo biti, saj bi porušila varovane dogme.«*

Makarovič, ki je sicer pred kratkim v programski svet RTVS osebno (!) uspešno predlagal dva nova člana, sicer svoja sodelavca (Petra Jančiča in Matevža Tomšiča; večina predlagateljev seveda ni uspela niti z enim svojim predlogom), tu ne bi mogel bolj usekati mimo. Namenimo temu nekaj več vrstic. Kot vemo, je vsaj ena takšna ocena bila narejena v sektorju za medije pri Svetu Evrope, ki pa jo je kasneje Branko Grims, edini avtor zakona, [označil](#) za »pravno nekorektno in nepravilno«, »politološko zgrešeno« in »popolnoma ničvredno stvar«. Spomnimo, da je na pobudo ministra za kulturo Vaska Simonitija kasneje vlada dosegla, da se omenjena analiza zbriše (!) s spletnih strani Sveta Evrope. Seveda, bila je zoprna in preveč kritična. Za osvežitev spomina povzemimo [del iz poročila](#) Mirovnega inštituta:

Strokovno analizo zakona sta pripravila strokovnjaka Sigve Gramstad z Norveške in Eve Salomon iz Velike Britanije. Med številnimi pripombami, ki so med drugim zadevale tudi financiranje zavoda in razmejitev pristojnosti med upravnimi telesi RTV Slovenija, sta zapisala: »Kar zadeva neodvisnost RTV Slovenija, predlagani zakon slabo zagotavlja neodvisnost od vpliva in vmešavanja politike. Tako programski kot nadzorni svet imenuje parlament oziroma vlada, programski svet pa imenuje generalnega direktorja. V primeru, ko ima ena stranka v parlamentu večino in oblikuje vlado, je možnost močnega političnega vpliva.« Poleg tega sta dodala, da »je treba z namenom zagotovitve skladnosti s standardi Sveta Evrope zakon ponovno proučiti in spremeniti«. (Mladina, 20. 9. 2005) Analizo je poslanec SDS Branko Grims označil za popolnoma »ničvredno stvar«, ker je neznanstvena s politološkega in pravnega vidika. Podobno diskreditacijo je doživel tudi dr. Karol Jakubowicz, ki ga je predsednik Zbora za republiko dr. Peter Jambrek označil za tretjerazrednega uradnika. Za protitež strokovnim analizam uglednih mednarodnih organizacij in posameznikov je Grims predstavil mnenji vodje poslanske skupine Evropske ljudske stranke in Evropskih demokratov Hansa-Gerta Pöteringa in predsednika Evropske ljudske stranke Wilfrieda Martensa, ki sta zakon podprla. V demokratičnost novega modela imenovanja članov programskega in nadzornega sveta RTVS v državnem zboru so poskušali prepričati tudi v Zboru za republiko. Klemen Jaklič je v reviji Dignitas objavil članek, v katerem je skušal dokazati, da je nov sistem imenovanja zagotovilo neodvisnosti javnega RTV-servisa. Pri tem je navedel citat nemškega ustavnega sodnika prof. dr. Hoffman-Riema, ki naj bi dokazal, da se sveti RTV, v katere imenuje predstavnike civilna družba sama, v resnici prelevijo v posrednike političnega vpliva. (Dignitas, avgust-september, 2005). Pozneje se je izkazalo, da je Jaklič z besedami uglednega nemškega ustavnopravnega strokovnjaka grdo manipuliral, kar je potrdil Hoffman-Riem sam. Jakličeve navedbe je demantiral takole: »Nikoli nisem trdil, da je način izbire predstavnikov izvor ali vzrok za politično zlorabo. /.../ Nikoli nisem rekel, da je imenovanje članov iz sfere civilne družbe slaba izbira.« (Mladina, 24. 10. 2005)

Druga dogma, ki jo najde Makarovič, zadeva domnevno nevtralizacijo poročila o medijski svobodi, ki jo je skupaj s Tomšičem pripravil na svoji »matični« FUDŠ. Tu ponovi svoje očitke, češ da je bila pričakana na nož, medijsko negativno preparirana, da so bili ocenjevalci nekompetentni, in podobno. O njeni metodološki nesprejemljivosti in ocenah smo obširno pisali na [več mestih](#). Kot smo že zapisali, pozitivnega mnenja o tej raziskavi ni, razen sodelujočih in dela vladajoče politike, podal nihče.

Naš zaključek je torej, da gre pri brezplačniku »ekspres« za resen medijski projekt Janeza Janše po načelu »anonimni denar, anonimni izdajatelj in anonimni uredniki – pomemben je domet 350.000 gospodinjstev« ter da sta nam bila pri tovrstni dešifraciji Jančar in Makarovič v dobro oporo.

Odmevi z arhivi nad Kučana

31.07.2008 ob 09:57

Včerajšnji Odmevi so po svoji siceršnji navadi zadnje tedne izrazito predvolilno obarvani. V hiperdemonizacijo bivšega predsednika država Milana Kučana so zdaj vključili še would-be ekskluzivno razkritje o tem, kako nedavno odprti arhivi CK ZKS dokazujejo, da se je Milan Kučan kot član ZK aktivno vključeval v novinarsko problematiko, novinarje nadziral, skrbel za »stike« z njimi, naročal obveščanje v avstrijskih sredstvih obveščanja, itd.

V [temle prispevku](#) Boštjana Veseliča (iz udarne četice Vladimir Vodušek, Matej Hlebš, Irena Ulčar Cvelbar) so prebrali nekaj zapisnikov iz leta 1969 in kasneje, ko je »tedaj 28 letni Milan Kučan« kazal tovrstno vnemo, pozabili niso omeniti niti zapisnika, kjer ob njem nastopa Miran Potrč.

Veselič je zaključil s predvajanjem posnetka iz nedavne okrogle mize pri Mladem forumu Socialnih demokratov: »Prav ti dokumenti v čudno luč postavljajo nedavne izjave Milana Kučana – kot zgledno novinarstvo je navedel jugoslovansko novinarstvo, torej novinarstvo pred letom 1990,« pravi Veselič. Takrat so slovenski novinarji »bili vest politike«, je namreč izjavil Kučan.

Povedano drugače: prispevek Kučanu očita, da se je v sedemdesetih vmešaval v novinarstvo, hkrati pa zdaj takratno novinarstvo hvali. Torej je nekredibilen. No, težava seveda ni v tem, da kaj od tega ne bi bilo formalno res – dopustimo, da je. Problem nastane, ko se vprašamo, v kakšne namene je takšen prispevek narejen, za kaj je instrumentaliziran. Odgovor je na dlani: diskreditirati Kučana in njegove domnevne kroge, hkrati pa naslednico komunistov, SD, ki je pač glavni konkurent Janševi SDS za zmago na volitvah.

Dopisujemo še pravkar objavljeni [zapis na Delo.si](#), povzet po STA:

V nadaljevanju je Kučan predlagal, da bi bilo prav, če bi člani CK in sekretarji občinskih komitejev od časa do časa povabili novinarje in dopisnike ter jim poskušali iz svojega zornega kota odpreti pogled na probleme. Nekdanji predsednik republike je ob tem, tako TVS, izpostavil tudi dejstvo, da novinarji za vsako stvar, ki jo napišejo, hočejo imeti "žegen", ki pa jim ga nihče ne da, in opozoril, da bodo časopisi še krvavo potrebovali novinarje.

TVS je razkril še zapisnik iz leta 1974, pri katerem je sodeloval tudi sedanji vodja PS SD Miran Potrč. Zapisnik naj bi samo pričal, da se je nadzor z leti še povečeval. Na skupnem sestanku so namreč sprejeli stališča, da je treba intenzivirati idejno politično delo ne le med časnikarji, ampak s celotnim časnikarskim aktivom. V četrtem sklepu pa so zapisali, da kadrovska politika ni zgolj zadeva uredništev, temveč tudi vodstev, torej same zveze komunistov.

Hanžek o uredniški odgovornosti Financ

31.07.2008 ob 12:09

Na tem mestu smo večkrat opozorili, da v Financah, bolj kot kjerkoli drugje, skrbijo za zastrupljeno ozračje v razpravah o političnih, ekonomskih in socialnih temah, ki je bistveno prispevalo k vzponu sovražne komunikacije izključevanja drugače mislečih v vseh sferah družbe, tako tipične za Janševo oblast. Toliko gladiatorstva, osebnih žalitev in posmehovanj, diskvalifikacij, podtikanj, sumljive znanosti in rumenih naslovov ne boste našli nikjer drugje. Ne preseneča, da v taki praksi prednjači Mićo Mrkaić, kot tudi ne, da je bil predsednik Janševoga strateškega sveta. Z njim si običajno ne upa polemizirati nihče, pa vendar v današnjem odzivu v Financah nekdanji varuh človekovih pravic Matjaž Hanžek jasno izpostavi vprašanje odgovornosti urednikov Financ pri vzpostavljanju tovrstnega diskurza:

Obstaja mnogo načinov, da poveš tisto, kar bi rad, pa veš, da je bodisi strokovno vprašljivo, etično sporno, politično problematično ali kaj drugega. V mojih mladih letih, ko je puritanski duh na objavljanje nagic gledal precej postrani, če se izrazim ljubeznivo, so imeli nekateri mediji posebno taktiko. Objavili so sliko nagice in zraven pripisali, da take nemoralnosti objavljajo na gnilem zahodu. Danes pa za izogibanje odgovornosti za (strokovno) dvomljive prispevke uporabljajo drugačno metodo: pripisujejo, da besedilo izraža le avtorjevo mnenje. In potem si umijejo roke.

Nikakor ne zagovarjam tega, da bi se moralo katerokoli uredništvo strinjati z objavljenimi prispevki. Nasprotno: trdno sem prepričan, da je za svobodo medijev nujno, da objavljajo prispevke, s katerimi se uredništvo delno ali pa v celoti ne strinja. To daje reviji širino, urednikom kaže pogum, v družbi širi odprtost in jo dela demokratično. A neprestano objavljanje avtorja, čigar teksti pretežno niso nič drugega kot manipulacija, podkrepljena z množico žaljivk tistih, ki se z njim ne strinjajo, ne more pomeniti nič drugega kot to, da se, kljub pripisanemu distanciranju, uredništvo z načinom pisanja strinja.

Najbrž mi ni treba posebej poudarjati, na koga mislim. Seveda na najboljšega slovenskega kolumnista vseh časov – Mića Mrkaića; no, za takšnega se je sam razglasil. K njegovem zadnjim spisom bi rad dodal nekaj besed.

[Celoten Hanžkov članek.](#)

STA z mnenjem Jančiča in Repovža o zadevi Kučan

31.07.2008 ob 18:22

Po pričakovanju [STA veliko pozornosti posveča](#) »raziskovalnemu« [razkritju](#) novinarja Odmevov, saj jo nenazadnje vodi piarovka, ki je prišla naravnost iz kabineta predsednika vlade. Po samostojni informaciji so se zdaj odločili o domnevno kompromitirajoči Kučanovi preteklosti povprašati še oba novinarska prvaka cehov, Petra Jančiča (ZNP in z neznanim številom članov) in Grego Repovža (DNS in z znanim številom članov). Seveda v [pravem vrstnem redu](#) in s pravo opremo slike. O ganljivem veleodkritju Odmevov, da so bili mediji pod komunizmom del oblasti, sta na silo morala odgovarjati takole:

Ljubljana, 31. julija (STA) - V zvezi s sredinim poročanjem TV Slovenije, da je Milan Kučan leta 1969 sklical sestanek z novinarji, je predsednik Združenja novinarjev in publicistov Peter Jančič za STA dejal, da so bili mediji tedaj del totalitarne oblasti.

Predsedniku Društva novinarjev Slovenije Gregi Repovžu pa se zdi "hečno", da nekdo leta 2008 odkriva, da je CK obstajal. Kot je pojasnil Jančič, je "vsem, ki imajo kaj zgodovinskega spomina, znano, da mediji v prejšnjem sistemu niso bili nek nadzornik oblasti ali pa velik kritik oblasti, ampak da so bili pač del oblasti in da je oblast imela tudi vse pravice in moči, ki so jih totalitarne oblasti imele v Vzhodni Evropi".

Po njegovo je zgodovina velikih medijskih hiš v Sloveniji "pač taka, kot je". Pri tem Jančič opozarja, da je vendarle pri tem treba opravičiti novinarje in urednike, saj "v prejšnjem sistemu niso imeli nobene možnosti temu uiti".

Predsednik ZNP meni še, da ko "nekdanji partijski voditelji" začnejo "pridigati o svobodi tiska", to ne govori toliko o svobodi tiska, pač pa "več o tem, da skušajo nekateri ustvarjati nek vtis o sebi".

Predsednik Društva novinarjev Slovenije (DNS) Grega Repovž pa je za STA izrazil začudenje nad poročanjem TVS. Temeljno vprašanje je po njegovo to, da "odgovorni na RTVS so prespali del zgodovine, ko smo odpravili tisti režim", danes pa odkrivajo, kaj je bilo v prejšnjem režimu. Namen je po Repovževu "pač pokazati Kučana v določeni luči", pri čemer predsednik DNS spominja, da so leta 1991 vsi v Sloveniji vedeli, kaj je Kučan bil pred tem.

Glede sestankovanja politikov in novinarjev pa se to dogaja tudi danes. "Temu se reče tudi briefing," opozarja Repovž. Pri tem razlikuje med tem, ko nekdo skliče sestanek in tem, "ko se začne groziti".

STA je za komentar glede navedb TV Slovenije prosila tudi nekdanjega predsednika republike Milana Kučana, a odgovora še ni prejela. Prav tako je bil za izjave nedosegljiv vodja poslanske skupine SD Miran Potrč, kateremu je TVS prav tako pripisala vlogo v slovenskih medijih.

Kot je v sredo poročala Televizija Slovenija, dokumenti iz arhiva centralnega komiteja (CK) zveze komunistov kažejo, da je imel pri medijih ključno vlogo leta 1969 nekdanji predsednik Milan Kučan. Po podatkih iz arhiva naj bi Kučan tedaj sklical sestanek z "novinarji komunisti", na katerem so se dogovorili, da bodo ustanovili propagandni štab.

Poleg tega so na TVS odkrili zapisnik seje sekretariata medobčinskih svetov, na katerem je Kučan dejal, da je za vse, s čimer niso v partiji zadovoljni, hočeš nočeš nazadnje kriv tisk. V nadaljevanju je Kučan predlagal, da bi bilo prav, če bi člani CK in sekretarji občinskih komitejev od časa do časa povabili novinarje in dopisnike ter jim poskušali iz svojega zornega kota odpreti pogled na probleme.

V prispevku TVS so omenili tudi zapisnik iz leta 1974, pri katerem je sodeloval tudi sedanji vodja PS SD Miran Potrč. Zapisnik naj bi pričal, da se je nadzor z leti še povečeval.

[Mastnak o Ruplovih inovacijah »v zakladnici slovenskega totalitarnega demokratizma«](#)

2.08.2008 ob 09:13

Tomaža Mastnaka [zapis o Ruplovih manirah](#), objavljen v Dnevniku, smo že citirali. V njem je denimo zapisal [podobno kritiko](#) dojemanja medijev kot Marko Milosavljević:

Ko se je zdajšnja vlada brž po prevzemu oblasti lotila medijev, se je kot na trofejni medij spravila nad Delo in njegovo Sobotno prilogo. Rupel je bil tako izpostavljen pri upravičevanju tiste operacije, da se je ustvarjal vtis, da jo orkestrira. Ne vem, kdo je bil v resnici dirigent takratnega prevzema Dela. Nisem pa pozabil, da je Rupel takrat razvil in razglasil posebno doktrino, po kateri je nedopustno, da bi, tako kot v časih "samoupravnega partijskega tiska", še vedno "vladali in urednikovali ne glede na volitve in demokracijo". In ker zdaj imamo volitve, ki jih upoštevamo, in demokracijo, moramo imeti tudi temu primerno uredniško politiko. Kdor zmaga na volitvah, bo tudi urednikoval. Tako se je tudi zgodilo, vladi v korist in, kot je Rupel še posebej pojasnil, zaveznikom v zadovoljstvo.

Kot se za manire Dimitrija Rupla spodobi, mu je odgovoril (vpričo slabosti Dnevnikovega arhiva ne moremo objaviti [njegove replike](#)), nanj pa danes, nekam nedostojno kar v kolumni, [odgovarja](#) Mastnak:

Ruplova apologija samo sebe trpi predvsem zaradi enega. Rupel morebiti res verjame, da "niti aktualna vlada niti aktualni minister za zunanje zadeve" "nista prevzemala oziroma prevzela" "nobenega slovenskega časnika", torej niti Dela ne, in da "nista bila nikoli povezana s podrejanjem katere koli uredniške politike politiki vlade oziroma koalicije". Njegova težava je v tem, da tega ne verjame nihče, ki mu tega ni treba verjeti po službeni dolžnosti ali politični pripadnosti. Težava je v tem, da sta ta vlada in minister postala neverodostojna. Svojo vero in verjetja lahko delita s tistimi, ki pripadajo isti politični ločini, ne moreta pa prepričati tistih, ki so zunaj ločine.

Ruplova težava je tudi v tem, da pri vsem tem ne gre samo za to, kaj kdo verjame. Gre tudi za ugotovljiva in javno dostopna dejstva. In ta dejstva ne dajejo opore Ruplovim trditvam. Tu opozarjam le na Ruplovo stališče v zgodnjem letu 2005, ko je dal vedeti, da ni dopustno, da bi po zmagi sedanje koalicije še naprej "urednikovali ne glede na volitve". To Ruplovo doktrino sem citiral v kolumni, proti kateri je minister priobčil svoj Odgovor MZZ Mastnaku. Svoje doktrine o političnem urednikovanju v njem ni preklical.

Ruplova priložnostna razmišljanja o medijski politiki sodijo v zakladnico slovenskega totalitarnega demokratizma. Minister med drugim zapiše, da "vladne in opozicijske stranke nimajo enakih pogojev pri dostopu do javne besede". Govori celo o "vojni nekaterih slovenskih glasil zoper državo in vlado", v kateri "mediji, ki so navijali za prejšnjo vlado... brez premora pobijajo zgolj aktualno vlado".

Jeremijade sedanje vlade o sovražnosti medijev bi bile smešne, če bi ne bile tako zlovešče. Sprašujem se, ali izražajo sploh še kaj drugega razen izkrivljene zavesti o lastni intelektualni manjvrednosti. Ampak ostanimo pri Ruplu. Dve točki sta posebno vredni omembe. Prvič, minister enači "državo in vlado". Ni mi znano, da bi mediji napadali državo. Kar se najde v njih, je kritika vlade. Kritika vlade pa ni kritika države. Vlada in država nista identični. Predstavniki te vlade očitno mislijo, da sta. Prav vodilo Država, to smo mi nas je pripeljalo v sedanji skrb zbujujoči politični položaj. Drugič, Rupel vprašanje medijske politike avtomatično prevede v vprašanje strankarske politike in medstrankarskega dogovarjanja. V idealni politiki bi po njegovem mnenju vladne in opozicijske stranke morale imeti enak dostop do medijev. Nestrankarska javnost ministru še na pamet ne pride.

Crnkovič o Jančarju na »ekspresovem« toaletnem papirju

2.08.2008 ob 09:16

Včerajšnji Dnevnik posveča nekaj pozornosti tudi brezplačniku »ekspres« (več v naših [prejšnjih zapisih](#)). Med drugim [objavlja](#) nekatere podatke o izdajatelju in mnenje Marka Milosavljeviča:

Brezplačnik Ekspres izdaja povsem neznano podjetje Zame-tek d.o.o., njegov direktor je Robert Teršek, odgovorna urednica pa Barbara Smisl, ki naj bi bila po naših preverjanjih nekdanja članica najstniške skupine BBT in sodelavka oddaje o avtomobilih na eni od komercialnih televizij. V razvidu medijev je Smislova navedena tudi kot odgovorna urednica spletnega portala Usekaj.si, ki je v lasti podjetja Unimedis d.o.o., čigar soustanovitelj je sin glavnega tajnika SDS Dušana Strnada, Jernej Strnad. A nam je ta včeraj zatrdil, da je v razvidu medijev Smislova kot odgovorna urednica spletnega portala navedena pomotoma in bodo nesporazum popravili. Smislova včeraj za naša poizvedovanja o tem, ali je morda "slamnata urednica" Ekspresa, ni bila dosegljiva.

Postavlja se vprašanje, kako se tednik financira in ali (tudi) za njim morda stoji katera od političnih strank. "Brezplačnik v tako visoki nakladi najbrž nihče ne gre delati brez določenega ekonomskega izračuna. Če tega izračuna ni, pa je upravičen pomislek, ali gre za ekonomski interes, ali pa samo za by pass projekt političnih strank in poskus določanja agende v predvolilnem času v skladu z njihovimi prioritetami in željami," poudarja dr. Marko Milosavljevič s katedre za novinarstvo pri Fakulteti za družbene vede (FDV). Ključno je namreč vprašanje, zakaj in kako se brezplačniki pojavljajo. Zdi se, da se pojavljajo zelo na "horuk", čez noč, reference ljudi, ki jih ustvarjajo, pa so precej minorne in širši javnosti neznane. Vse to pa postavlja pod vprašaj trditve, da ti mediji prispevajo k večji kakovosti medijev.

Kdo torej stoji za podjetjem Zame-tek, d.o.o., ki izdaja brezplačni tednik, in ali gre torej še za en časnik z izrazito promocijsko vlogo določene politične opcije? Družbo Zame-tek trgovsko podjetje d.o.o. je ustanovila Nova Firma, ki se ukvarja z ustanavljanjem in prodajo gospodarskih družb. Tretjega julija letos je podjetje Zame-tek d.o.o. prodala Suzani Kundija, ta pa ga je 22. julija prodala direktorju Robertu Teršku, nekdanjemu metalcu kopja iz Radeč.

Povečanje števila medijev v predvolilnem letu je sicer pojav, ki ni omejen samo na Slovenijo, je pa pri nas razmeroma nov, pravi Milosavljevič. Bolj kot za spremljanje tržnih pojavov v zahodni Evropi gre v Sloveniji pri pojavljanju brezplačnikov za pristop, po katerem določeno vsebino zapakiraš kot brezplačnik, jo opredeliš kot medijsko vsebino in pošlješ v nabiralnike ter se s tem izogneš omejitvam politične propagande in dolžine predvolilne kampanje. Volilci pa bodo, kot poudarja, po tovrstnem materialu, ki je opredeljen kot medij, posegali v večji meri, kot bi posegli po strankarskih letakih.

Danes pa [v svoji kolumni](#) »ekspresu«, temu hvalevrednemu medijskemu projektu (po besedah Mateja Makaroviča) nekaj žolča namenja še Dnevnikov kolumnist Marko

Crnkovič, ki trdi, da z brezplačniki (med drugim) novinarske standarde zdaj že zavestno ugonablja politika. (Avtor je nadvse kritičen tudi do [Odmevovega prispevka](#) o Kučanovi partijski medijski preteklosti: »... Zelo verjetno je, da je tedanja televizija objavljala poročila s prav teh sestankov. Naj raje pobrska po svojih lastnih arhivih. Nobenega razloga nimajo, da bi vrteli arhivska poročila samo iz let 1990/91. Če bi kdaj prikazovali tudi starejše TV Dnevnik - seveda brez tega otročjega, revanšističnega, lustracijskega, podtikovalskega, antikomunistično senzacionalističnega spina -, bi na slovensko polpreteklo zgodovino upravičeno gledali spravljuje, ne pa da padajo na finte, češ, kaj se zdaj ta Kučan ali kdorkoli gre..«)

Še del Crnkovičevega zapisa o nevarnih toaletnih razmerjih:

Danes je vse dovoljeno. Nismo si še opomogli od šoka nad gnusobami tipa Slovenski tednik in V času, ko smo fasali še Ekspres. V tem zmazku lahko preberemo to, kar mislijo Janša, Rupel in Bajuk, pa jim te svinje od etabliranih medijev ne pustijo do besede. Povezave med vlado in iks-ipsilon izdajateljem so zabrisane. Vlada s tem nima nič. Njihova sredstva so neizsledljiva. Mogoče pa delajo za ideale? Naj. Upam pa, da Pošta Slovenije kot podjetje v državni lasti ne distribuira njihovih 340.000 izvodov po kakšni smešno ugodni ceni ali celo zastonj. Da novinarski standardi nezadržno padajo, so mnogi medijski profesionalci trdili že pred desetletjem in več. Takrat so nas zmerjali s tradicionalisti in nam svetovali, naj se prilagodimo situaciji - ki da jo diktira trg -, sicer nas bo povozil čas. Toda pogledimo na stvari drugače. Morda pa sploh ni bil trg tisti, ki je kaj diktiral? Trg, v Sloveniji? Dajte no, situacijo na slovenskem medijskem trgu diktira politika - pa naj sta njena eksponenta direktno absolutistični Janša ali pa Šrot. Slednji se tako ali tako le dela poslovneža, v resnici pa je politik.

...

Novinarskih standardov ne uničuje trg. Ne v Sloveniji. Uničuje jih politika. Saj trga sploh ni več! Namesto trga imamo le še primitiven ring najbolj iznajdljivih, ki poneumljenim množicam ponujajo v branje nove in nove zvitke toaletnega papirja.

Če bi trg obstajal, bi vedeli, da vsak toaletni papir še ni časopis. Po zaslugi politike - in to konkretno aktualne vlade, da ne bo pomote -, ki je trg dokončno ukinila, pa tega ne vemo več. Bedak iz sosednje vasi ne loči več toaletnega papirja od časopisa, meni je pa počasi že vseeno. In le zakaj mi ne bi bilo? Saj lahko tudi na toaletnem papirju berem Draga Jančarja! Kot v vseh stvareh je tudi v njegovih analizah medijske situacije zrno resnice. Toda da to objavlja na zvitku toaletnega papirja, je ultimativna bizarnost, ki govori o tem, da so nekateri ljudje za pravico pripravljeni žrtvovati tudi pamet.

Milan Kučan v Večeru o razrušeni medijski krajini

2.08.2008 ob 09:24

[Celoten intervju](#) v današnjem Večeru, spodaj odlomek:

Mediji so največja skušnjava vsake oblasti. Govorim tudi iz lastnih izkušenj. Vsak se želi v njihovem zrcalu videti v zaželeni luči. Medijska krajina je v Sloveniji razrušena. Ne le zaradi mešetarjenja okoli Dela, ampak tudi kot odraz filozofije, ki jo utemeljuje tudi zunanji minister. Po njej dajo volitve zmagovalcem mandat tudi za urejanje medijev, na primer za prevzem in popolni nadzor tiskovne agencije pa javnega radia in televizije in njihovega spreminjanja v servis za promocijo vladajočih in diskreditacijo drugače mislečih. To je suspenz demokratičnih pridobitev, katerih temelj je tudi pluralnost medijske krajine.

...

Možnost zlorabe vedno obstoji tudi pri lastnikih kapitala, čeprav kapital predvsem išče dobiček in ne političnih točk. A ključno je, koliko so novinarski kolektivi sami pripravljeni pristati na nekritično podrejanje tovrstnim interesom. Enako velja za marsikatero drugo družbeno skupino. Problem je, da dokler nisi neposredno ogrožen, ne vidiš ali pa nočeš videti, kam peljejo stvari. Ignoriranje problema in oportunistem krepita aroganco oblasti, ki kritično držo posameznikov in ustanov razume kot sovražno dejanje. Ko so novinarji s peticijo opozorili na dogajanje, je oblast to označila za izdajo nacionalnega interesa. Ko so sodniki opozorili na svoj položaj, so bili deležni očitkov, da izpodkopavajo demokratično oblast z vprašanjem, zakaj ravno zdaj, ko vlada preganja tajkune.

Zakaj Janša upravičeno ve, da je Slovenski tednik pravi

5.08.2008 ob 10:32

Predsednik vlade je svojčas [podprl Slovenski tednik](#). Podpira nove projekte na način, kot Jančar in Makarovič [podpirata in pozdravljata](#) nov projekt, imenovan [»ekspres«](#). No, med njima itak ni hude razlike.

O brezplačniku, ki zahteva redefinicijo pojma agitprop in ki po lastnih zatrjevanjih (v katera sploh ne dvomimo) doseže pol milijona Slovencev, v katerega objavljajo »novinarji« pod psevdonimi, ki članke velikokrat prepisujejo s strani Požareport ali spletne strani SDS, smo pisali [že nešteto](#)krat. Zadnja številka pa je naravnost eksemplarična, ob imenu ji manjka le zastavica SDS, kot brezplačnik pa bi bilo smiselno, če bi ob njej delili še spominsko značko Janeza Janše. A bi bilo po svoje odveč, kot bomo videli.

Vsebinska struktura Slovenskega tednika, prve med čudežnimi medijskimi formulami Janeza Janše in njegovih skritih fondov, je sila enostavna: kot glavno zgodbo je treba postaviti nekoga, ki potrebuje diskreditacijo, smešenje, ponižanje, afero le zato, ker preveč nasprotuje vladi ali stranki SDS. Kot pomožne zgodbe je treba postaviti »pomožne« diskreditacijske zgodbe, pomešane s slavospevi vladi in stranki SDS. Če je le mogoče, pa lahko v »nepolitične« koticke o zabavi in avtomobilih po potrebi vključimo takisto: stranko SDS in Janeza Janšo. Več kot preveč razlogov, zaradi katerih ima Janša lahko skrajno dobro mnenje o tem svojem projektu, zaradi katerega imajo prava cehovska združenja razlog, da molčijo in zaradi katerega slovenski intelektualci desnice po tihem ploskajo. Pa poglejmo podrobneje zadnjo, [29. številko](#).

Ker se bližajo volitve in ker je glavni konkurent za zmago stranka Socialnih demokratov, presenečenj ne bo. Pljuvanje bo potekalo predvsem v to smer: Pahor in njegovi. Naslovni članek je tako posvečen nakupu novega avtomobila poslanca SD Toneta Ropa. Nad fotomontažno sliko na prvi strani je naslov »Rop brez ropa do mercedesa«. Zgodba o ropu je banalna: poslanec si je kupil nov avto znamke mercedes v Nemčiji in zanj odštél 70.000 evrov (ali 17.000 evrov manj). Sledijo očitki o nedržavotvornosti, o tem, da je Pahorju storil »medvedjo uslugo«, namigovanja o tem, da si ga ni mogel privoščiti s svojo poslansko plačo, namigovanja o tem, da je lagal o dogovorih Janša-Sanader. Članek je kasneje v celoti objavljen na strani štiri z dvema fotografijama: Na prvi je Rop s podpisom »Od nekdanj si je želel zvezdo...«, pod drugo »in to drago kot žafran. Zdaj jo ima.« Saj res, kaj so želeli reči s tem, da si je želel zvezdo?

Druga stran prinaša dva članka, v celoti posvečena hvalnici vladi. V prvem minister Vizjak pojasnjuje vzroke za inflacijo, ji napoveduje vojno, omenja boljše delovanje pristojnih nadzornih institucij, skratka – vliva optimizem. V drugem članku se hvalijo, da je vlada namenila denar za sanacijo po nedavnem neurju – *»vlada se zaveda, da kdor hitro da, dvakrat da«* - skratka vse je pod kontrolo in Bog požegnaj takšno super vlado!

Tretja stran je v celoti znova posvečena Pahorju. Na vrhu se blešči naslov »Pahorjev rektor lagal senatu«, zavrti se zgodba o tem, da je rektor koprške univerze Rado Bohinc zadržal in skrnil poročilo o nepravilnostih na koprski fakulteti. Na eni izmed dveh slik je Pahor, pod njo napis »Rado Bohinc je bil zmeraj Pahorjev ljubljencek« in seveda podatek, kakšna je bila kariera sedanjega rektorja v stranki.

Na isti strani je še en članek, posvečen takisto univerzi in Pahorju. Naslov ima »Visoko šolstvo v rokah (ZL)SD«, glavna zvezda je rektorica UL Andrej Kocijančič, očita pa se ji, da je podaljšek SD, saj je vendar žena komunista Janeza Kocijančiča. Med drugim je poskrbela za Igorja Lukšiča in Ljubico Jelušič (oba prav tako ljubljencek Pahorja), pa seveda za »razvpitega dekana ljubljanske EPF Maksa Tajnikarja.« Eden izmed večjih grehov je prav tako nabava luksuznega audija A6. Drugače rečeno: tudi ljubljansko univerzo vodijo Pahorjevi pokvarjenčki.

Nekaj nadaljnjih strani je posvečenih črni kroniki in svetu slavnih, na strani 8 pa v Slovenskem tedniku pod naslovom »V znamenju matilde« udrihajo po novi stranki KDS, ki je seveda kukavičje jajce. Pod sliko Marka Štrovsca je podpis »Ubogal je Milana Kučana« - trditev se nanaša na paranoično oceno, po kateri je KDS ustanovil Kučan. S tem ko so KDS menda podtaknili desnici, da bi oslabila NSi (in seveda morebitno koalicijo z Janšo), je to pač stranka rdečkastih komunajarjev.

Pod tem člankom se bohota še en »koalicijski« z naslovom »Koalicijo prodal za košnjo«. V njem bičajo razrednega sovražnika št. 1 v Sloveniji, tajkune iz dinastije Šrot. Domnevno Bojan Šrot, prvak SLS, namreč ni prišel na sestanek koalicije, ampak je raje zavil na tekmovanje v košnji. A ne le, da je zatajil koalicijo, odšel je na idejno napačno mesto: »Mnogi pa so se spraševali, kaj je na prireditvi, ki še vedno nosi pridih nostalgije po komunizmu, Jugoslaviji in njenem voditelju Titu, iskal Bojan Šrot.«

Stran 8 vsebuje še famozno rubriko »Prestreženo, postreženo«. Na njej [običajno plonkajo](#) izpljunke »ad hominem«. Prvi med njimi je posvečen poslancu SD Samo Bevku, ki se menda preveč hvali s svojim delom v parlamentu, ki doslej še ni »povedal nič pametnega«. Ali kot zaključijo: »Ni kaj, samovšečnost po vzoru svojega predsednika.«

V drugem zapisu hvalijo svojega poslanca SDS Tomaža Štebeta, ker je odšel v asistenco hendikepiranim osebam oziroma invalidu. V tretji pljunejo po Pahorjevem in Golobičevem predsedniku države, ker si menda ni vzel čas za obisk krajev, ki jih je prizadelo neurje. Hkrati pljunejo po njim zoprnih svetovalcih: »Čas bi bil, da razmisli, kaj in kako mu svetujejo Mojca Seliškar Toš in njeni.« Četrty izpljunek je poletel proti poslancu LDS Jožetu Školču, ki si menda že išče novo službo, ker nima preveč možnosti za izvolitev v parlament: »Če bo na volitvah poražen, bo po neuradnih informacijah začel delati kot lobist za znanega poslovneža Janeza Škrabca v podjetju Riko, s katerim sta sicer dolgoletna prijatelja.«

Po naslednjih, kulinaričnih straneh, kamor jih začuda ni uspelo uvrstiti vestičke o čudežnem SDS koktejlu, sledi še stran 12, ki v sliki in besedi opeva lepoto Janeza Janše, ko z nebes pleže na Triglav. Po dveh fotografijah, ki že po sebi kipita od

navdušenja nad predsednikom, zremo še kaj ekskluzivnega. Slavospev predsedniku in kritiko medijev začinijo takole: *»Zaradi ljubezni do gora si je pred leti kupil manjšo počitniško hišo v Bovcu in od tam se ob koncu tedna skupaj z Urško podaja na plezalne podvige. Urška Bačovnik je skorajda že profesionalna plezalka. Je večkratna zmagovalka pokalov v lednem plezanju. Malo jih ve, da je premier zaljubljen tudi v deskanje na snegu. S tem športom se ukvarja že več kot desetletje, največkrat na Kaninu, pa tudi v avstrijskem smučarskem središču Bad Kleinkirchheim. Čeprav slovenska javnost tega skorajda ne ve, je to uspelo izbrskati ameriškemu protokolu. George Bush je namreč nedavno ob obisku v Sloveniji Janši poklonil novo snežno desko, a se noben medij ni vprašal, zakaj.«*

Janši in Urški Bačovnik je pretežno posvečena še stran 13, ki govori o neuspeli premieri filma o Narniji v Bovcu. Na sliki desno sta glavna protagonistata iz filma, na bistveno večji sliki levo pa sta Janša in njegova zaročenka, sedeča v prvi vrsti: *»Med njimi sta bila tudi predsednik vlade Janez Janša in njegova zaročenka Urška Bačovnik, ki sta v Bovec prišla iz bližnje Lepene, kjer je potekal tradicionalni letni tabor SDS.«*

Vsi članki, ki so vsebinsko namenjeni politiki, so brez izjeme panegirik SDS ali pljuvalnica po opoziciji, predvsem SD. Ta vrhunec novinarskega profesionalizma podpirajo, ne gre pozabiti, ob Janši kakopak še vsi vidni kritiki medijev in preganjalci medijskih tajkunov, kakršni so Milan Zver, Miro Petek in drugi: ti se vedno pozabijo vprašati, kateri medijski baroni vodijo omenjene brezplačnike, ker bi morali pokazati nase! Neskrto in neženirano piarovstvo z vsemi spornimi novinarskimi postulati, ki se jih spomnite iz predavanj o novinarski etiki, zazveni kot burleska, ko v brezplačnikih istega slovesa o medijih in novinarjih [moralizirata](#) oba tako zvesta privrženca Janeza Janše, kot sta Drago Jančar in Matej Makarovič (slednji tudi član SDS). Zares škoda, da ne pišeta tudi v Slovenski tednik.

Janšev Kolonel ne premore niti nabiralnika

6.08.2008 ob 13:39

Tako kot so pred časom [v Reporterju odšli na teren](#), da raziščejo, kdo je oseba, ki se skriva za »slamnatim podjetjem« Kolonel in njegovim nabiralnikom, so za [brezplačnik »ekspres«](#) storili v Žurnalu24. Slamnata bogatašinja Kolonela, za katero je stal Bojan Šrot, je Danijela Rakovič. Slamnata odgovorna urednica »ekspresa«, kot vse kaže, pa je Barbara Smisl. Če so za Kolonelom stali laški tajkuni, za »ekspresom« po vsej verjetnosti stojijo SDS baroni. Nov izziv za novinarje, tudi Reporterja, da zgodbo raziščejo!

Nabiralnik izdajatelja »ekspresa«, podjetja »Za-metek« je na naslovu Krakovo 13 v Radečah, njegov direktor pa si je, v času izida prve in druge številke, kratko malo vzel dopust. Razumljivo, če ti vse pripravijo v političnem štabu, moraš posoditi le ime in nabiralnik. Ali pa tudi ne:

Za razliko od Šrotovega Kolonela, ki je imel v stanovanjskem bloku vsaj nabiralnik, podjetje Zame-tek nima niti tega.

Časopis izdaja z dopusta

Metalca kopja, starega 38 let, ki je pred dnevi na veteranskem evropskem prvenstvu osvojil zlato medaljo, sicer pa je učitelj športne vzgoje na osnovni šoli Franca Rozmana Staneta v Ljubljani, na naslovu, kjer uradno ima podjetje, ni bilo. V torek popoldne nam je po dveh dneh klicanja sporočil, da je do ponedeljka na dopustu. Naj spomnimo, prejšnji teden je izšla prva številka novega časopisa, ki ga uradno izdaja Terškovo podjetje.

Vsaj četrta milijona evrov

Zanimalo nas je namreč, od kod denar za časopis. V prvi številki namreč ni bilo nobenega oglasa, samo stroški tiska in distribucije ene številke pa po ocenah poznavalcev znašajo med 29.000 in 48.000 evri. Če bi Ekspres izhajal do volitev to pomeni osem števil in najmanj četrta milijona evrov brez stroškov za avtorje, fotografe in prostore.

[Celoten članek v Žurnalu24](#) prinaša še intervju z odgovorno urednico z zanimivimi referencami.

No, vmes je danes izšla že druga številka, ki je na ravni prve in zmeščane variante Slovenskega tednika: na naslovnici in na drugi strani se bohoti znameniti Šrotov prst – zgodba o tajkuni in Pahorju, kjer avtor Igor Krajnc (ja, vsa glavna novinarska imena v Slovenskem tedniku in Ekspresu zvenijo zlizano) v glavnem ponavlja že slišano, očitki pa so jasno usmerjeni v Pivovarno Laško in Pahorjevo SD. Izpostaviti velja članek na strani 5, ki dokazuje, da pretežni del civilne družbe v Sloveniji obvladuje – uganili ste – Pahorjeva SD. Strani 6 in 7 sta posvečeni diskreditaciji Katarine Kresal in LDS (kapitalska stranka, razkošni življenjski slog), intervju je

namenjen SDS ministru za razvoj Žigi Turku, na zadnji strani pa znova kraljuje Matej Makarovič, ki bo očitno tedensko podprl medijski projekt, [ki ga je tako hvalil](#). Če dobro premislimo, iz Janševega nabiralnika v drugi številki skače predvsem njegovo ime. Vsa ostala so tako rekoč anonimizirana.

Odgovorni urednik Financ se očitkov o diskreditacijah otepa z - diskreditacijami

10.08.2008 ob 16:55

Pisali smo že o tem, da je bivši varuh človekovih pravi Matjaž Hanžek problematiziral kot-vselej-žaljiv zapis Mića Mrkaića (tudi na njegov račun) in se naslovil na odgovornega urednika Financ. V zameno je prejel kot-vselej-žaljivo repliko avtorja, odgovorni urednik Peter Frankl pa se je zadeve lotil šele, kot kaže, ko se je vrnil z dopusta. Toda v kakšni maniri!

Repliko na vsebinskega Hanžka si je Frankl privoščil kar v svoji kolumni, nekakšen letopisu z dopusta, bivšega varuha ni po imenu niti omenil, pač pa je, prepoznavno glede na prejšnje kontekste, o njem zapisal tole, ob tem pa opravil še z »nekakšnimi« očitki v Delu na »rumeni« račun Financ:

Eno takšnih hinavščin je pred nedavnim zapisal "osrednji slovenski časnik" Delo - Finance so na "robu rumenega tiska".

No, takšne opazke me ne zbodejo pretirano, vaje sem jih, zanimivo pa je, da jo zapiše najeminentnejša predstavница tako imenovanega vrečarskega novinarstva (novinarji, ki imajo radi darove), podjetja, ki izdaja uspešen in rumen tabloid Slovenske novice, in delavka časopisa, ki v svojih prilogah redno objavlja oglase s pornografsko vsebino. Gremo naprej.

Ne morem se načuditi, ko kak član nomenklature Finance očetovsko in v imenu "kulturnega javnega dialoga" pozove, naj discipliniramo oziroma kar odslovimo nekatere naše kolumniste, denimo Mića Mrkaića. S tem politikom dušebrižnikom sem pred leti diskutiral ob neki okrogli mizi o kulturi. Kritiziral je potrošniško družbo, zanj je avto samo sredstvo za prevoz od točke a do točke b in pri tem je povsem vseeno, kakšen je.

Po okrogli mizi je gospod, ki ima težave z razumevanjem demokracije, dvolično sedel v državno limuzino in šofer ga je odpeljal nazaj v nekaj sto metrov oddaljeno službo. A bolj kot take hinavske prigode me užalostijo nezavedne oziroma zavedne rasistične opazke.

O velikokrat rumeni kolumnistiki Financ se lahko vsak povprečen bralec prepriča dnevno, Franklova reakcija na očitek zapisa v Delu in njegov »obračun« s Hanžkom pa sta tako nizkotna, da si zaslužita omembo v kakšni izmed antologij sprevrženosti časopisnih urednikov v Sloveniji. Zmotni argumenti tipa »Finance niso rumene, zato ker je to napisala predstavница vrečarskega novinarstva« ali »Opozorila bivšega varuha človekovih pravic o žaljivosti zapisov v Financah so nerelevantna, ker je to osebo nekoč prevažal šofer v limuzini« pa med drugim spadajo v vsak učbenik logičnega mišljenja.

Namesto da bi Frankl pojasnil, kako pod geslom »svobode izražanja« razume nenehne osebne obračune, podtikanja, žalitve in diskreditacije, si je kar sam sposodil

metodo svojih kolumnistov. Svoj uredniški položaj razume kot mesto, s katerega diskreditira tiste, ki ga opozarjajo na njegove napake.

[Rupel v diskusiji proti Kučanu zanikal svojo »filozofijo« prevzemov medijev](#)

10.08.2008 ob 20:12

Bizarno, s prepoznavno vrnjeno žogico očitkov Milanu Kučanu (tj. komunistu in likvidatorju drugače mislečih, pravi) in predvsem neprepričljivo - v včerajšnjem Večeru Dimitrij Rupel odgovarja na [tale očitek](#), njegov [odgovor](#) in naš kratek komentar sta spodaj.

Pisma bralcev

"Razumem, zakaj se nekateri nočejo ukvarjati s politiko" (2) Odgovor Kučanu, Večer, 5. 8. 2008

Bivši predsednik republike Milan Kučan je v intervjuju za Večer (2. avgusta 2008) zunanjemu ministru pripisal filozofijo, po kateri "dajo volitve zmagovalcem mandat tudi za urejanje medijev, na primer za prevzem in popolni nadzor tiskovne agencije, javnega radia in televizije ter njihovega spreminjanja v servis za promocijo vladajočih in diskreditacijo drugače mislečih". Dopuščam, da je bivši predsednik mislil na kakšnega bivšega zunanjega ministra, morda celo na kakšnega prihodnjega zunanjega ministra, vendar so njegove izjave tako zavajajoče in vnebovpijoče, da se mora aktualni zunanji minister postaviti zoper njih, tudi v imenu prejšnjih in prihodnjih zunanjih ministrov.

Gre za diskreditacije (in celo likvidacije) drugače mislečih. Za nekdanji jugoslovanski režim je bilo, za bivšega slovenskega predsednika pa je menda še vedno značilno, da svoje lastnosti pripisuje drugim. Diskreditacije in likvidacije drugače mislečih so bile posebna odlika komunističnega sistema in njegovih funkcionarjev. Za ta namen so obvladovali vse državne aparate od kadrovskih služb, šol in medijev do represivnih organov. Milan Kučan je dolga leta obvladoval te aparate. To izročilo je prenesel na svoje somišljenike in naslednike, ki ga ohranjajo v čim večji meri in čim boljši maniri. Kučan, njegovi somišljeniki in nasledniki še vedno so in se imajo za varuhe pridobitev režima, ki je diskreditiral, po potrebi tudi likvidiral, drugače misleče. Za Kučana in njegovo družbo so drugače misleči še vedno vsi nekdanji oporečniki, pisci in uredniki Nove revije, aktivisti Demosa, teologi in drugi kritični intelektualci, predstavniki strank, ki so nastale po polomu socializma, neposlušni pisatelji in novinarji, uredniki ter tudi člani aktualne vlade. To dejstvo skuša Kučan potlačiti ob vsaki priložnosti, tudi na ta način, da drugače mislečim pripisuje svojo krivdo in slabosti.

Kučan računa, da so mnogi resnično izgubili spomin, mnogi pa dejstev preprosto ne poznajo. Iz takšnih ali drugačnih razlogov, med katerimi so tudi psihološki, Kučan danes nadaljuje z diskreditacijo nasprotnikov. Ob tem si je privoščil več potvorb. Najprej je izenačil nekdanjo totalitarno oblast, ki si je pri diskreditacijah in likvidacijah nabrala veliko trofej z današnjo demokratično oblastjo, za katero je vsakomur jasno, da ne more, ne sme in ne zna diskreditirati/likvidirati političnih nasprotnikov. Kadar Kučan ali kdo od njegovih privrženecv danes reče "oblast" ali "državni funkcionar", bralci ali poslušalci razumejo, kot da gre za aktualno vlado ali za aktualnega predsednika. Kdor posluša Kučana in njegove privrženecv, si ustvari vtis, kot da je aktualna državna administracija nasilna in nedotakljiva, kot je bila nekoč

jugoslovanska partijska in policijska oblast. Kadar in če Kučanu in njegovim privržencem uspe takšen ponaredek, je le še korak do sklepa, da so danes Kučan in njegovi privrženci drugače misleči, kot so bili nekoč oporečniki, pisatelji in tako dalje. Kučanu si prizadeva, da bi se iz nekdanj nedotakljivega in še vedno mogočnega oblastnika prelevil v kritičnega intelektualca; medtem ko kritičnim intelektualcem in demokratično izvoljenim predstavnikom pripisuje položaj zlonamernih in nedotakljivih oblastnikov. K takšni popačeni sliki realnosti spada tudi sugestija, da je bivši?/sedanji?/prihodnji? zunanji minister avtor filozofije o mandatih za prevzemanje, nadzor in spreminjanje medijev v "servis za promocijo vladajočih in diskreditacijo drugače mislečih".

Trditev, naj bi bil neki zunanji minister utemeljitelj filozofije o medijih kot servisu za diskreditacijo drugače mislečih, je ena najbolj vratolomnih, celo lucidnih in iskrih različic ene najbolj bedastih in najbolj ciničnih političnih manipulacij in diskreditacij iztekajočega se mandata. Za oceno dejanskih razmer ni treba biti niti filozof niti bivši niti aktualni zunanji minister niti bivši predsednik. Bivšemu predsedniku Kučanu sem že večkrat skušal dopovedati, da smo v demokraciji vsi "drugače misleči", in da bo takšno mišljenje še posebej težko izkoreniniti pri ljudeh, ki so si od nekdanj prizadevali za demokracijo, svobodno izražanje stališč, človekove pravice, odprto družbo in tako naprej.

Za konec nekaj dejstev. Za aktualnega zunanjega ministra lahko z gotovostjo izjavim, da nisem nikoli utemeljeval nobene filozofije o prevzemanju in kontroli medijev. Dejstvo je, da sem večkrat analiziral slovensko medijsko sceno in domneval, da je močno neuravnovešena, saj sedanja opozicija obvladuje skoraj celoten prostor tiskanih medijev in tudi največji del elektronskih medijev. Dejstvo je, da me je po volitvah leta 2004 presenetila medijska vojna zoper novo vlado in koalicijo. Postavil sem javno vprašanje, kako je to mogoče? O tem, da bi bili tiskovna agencija ter javni radio in televizija servis za promocijo vladajočih in diskreditacijo drugače mislečih, nikoli ni bilo govora niti z moje niti s katere druge strani, ki bi bila povezana z aktualno vlado. To je tudi groba žalitev za mnoge novinarje, ki delajo pri teh medijih. To vidi vsakdo, ki tem medijem sledi. Pač pa je res, da so nekateri veliki nacionalni dnevnik postali sredstvo za širjenje laži o vladi in o vladni politiki, in da so postali sredstvo za promocijo sedanje opozicije; ne z argumenti, kaj bi opozicija naredila za rešitev posameznih vprašanj, ampak zgolj z negativno propagando, nekako po načelu: kar dela vlada, je zgrešeno in prav nič ni pomembno, ali bi bila drugačna koalicijska sposobna narediti bolje.

Ob vsem tem je še posebej značilno, da Kučan napada zunanjega ministra, čeprav gre za zadeve, ki nimajo nič skupnega z zunanjo politiko. Pač, tisti ljudje iz aktualne vlade, ki imamo več stikov s tujci, moramo pogosto pojasnjevati, večinoma tudi braniti specifičnosti slovenske politike. Ena od njih je, da zunanji minister nima pravice predstavljati svojih stališč v dnevnem tisku pod enakimi pogoji, kot jih ima opozicija. To pravico mu odrekajo tisti mediji, ki so po Kučanovem mnenju svobodni, demokratični in nepristranski. Na tej točki mi zmanjka besed.

Naš komentar:

Čeprav je polastitev medijev želja marsikatere oblasti, še zlasti take, ki nima veliko afinitet z demokratičnimi standardi, vsaka pač ne izpričuje tovrstne motivacije. Toda v slovenskih razmerah je novo realnost dobesedno konstitutiral ta drugačen zorni kot;

v nekem oziru bi smeli celo govoriti o fazah njegove realizacije, ki se je spontano oblikovala v nekakšno vojno stanje z mediji. Spodaj smo jih našli zgolj paradigmatično na primeru nekaterih indikativnih izjav zunanjega ministra Dimitrija Rupla; le zato, ker se v svojem odgovoru Milanu Kučanu minister na vse pretege distancira od svojih lastnih pobud in izjav! Ruplova ideja je po svoje dometu namreč skromna in se glasi: mediji in novinarji so tisti, ki nam nasprotujejo, edini način je torej, da jih zamenjamo. Faze v dojemanju medijev so si pri ministru sledile, kot je opisano spodaj.

Faza številka 1 ali svarilo pred vojno in dojetje medijske realnosti kot vojnega stanja. Prevzem medijev s strani oblastnikov se je zgodil skorajda po militaristično, skratka najprej z napovedjo vojne. Vojaški žargon so uporabili politični zmagovalci, konkretno zunanji minister, takole: »Ponekod bi lastniki medijev temeljito razmislili, ali se jim splača vojna s politično opcijo, ki je doživela uspeh na volitvah in mnoge potrditve na mednarodni ravni.« (Mag, 22. 6. 2005)

Faza številka 2 ali spremljanje dejavnosti »sovražnika«. Sovražnika v medijski vojni je bilo treba videti in slikati kot hudobca, kot vraga ali so-vraga, ki nam dela zlo, kot pove že sama beseda: »Sam imam občutek, da zadnja leta v našem komuniciranju prevladuje grobost. Največ medijske proizvodnje je namenjene sprotnemu, takojšnjemu učinku. V naših medijih vidim veliko grobosti in hudobije. Tega je veliko tudi drugod, npr. v ZDA, v Veliki Britaniji... vendar je tam poleg nizkotnosti tudi veliko dobrega, odličnega, duhovitega, veliko skrbnega oblikovanja. Pri nas tega skoraj ni več.« (Prav tam)

Faza številka 3 ali prepričevanje, da naj mediji uvidijo svojo zmotnost upiranja oblasti. Po Ruplu so slovenski mediji drugačni do te mere, da potrebujejo sprostitev. Njihova posebnost je v tem, da se upirajo oblasti: »Ste kdaj videli katero državo, ki bi imela take medije kot Slovenija? Ne poznam nobene. Objavljal sem v vseh svetovnih časopisih, v vaši hiši pa so mi – svojemu zunanjemu ministru – zavračali besedila. Medijska politika je potrebna zelo resnega, sproščenega premisleka. Ne poznam države, kjer bi se mediji tako enotno postavili zoper demokratično izvoljeno vlado.« (Delo, 9. 7. 2005)

Faza številka 4 ali prepoznanje ogroženosti in vojnega stanja, ki nasprotuje programu sprostitev Slovenije: »V Sloveniji imamo medijsko vojno proti politiki, ki uresničuje program slovenskega sproščanja in evropskega povezovanja. Slovenski državljani so nadvse prepričljivo rekli 'ne' usmeritvi Ropove in Kučanove politike, vendar se ta v zaostreni obliki nadaljuje v slovenskih medijih.« (Mag, 22. 6. 2005)

Ruplove izjave ne potrebujejo veliko komentarja: po njegovem vstopu v SDS leta 2004 in predvsem po zmagi na volitvah je prišel čas, ko morajo mediji postati »naši«. Zgodovina je menda rekla »ne« Kučanovi politiki in tega se morajo zavedati tudi mediji. V skladu s tem so v vladajoči stranki tudi ravnali. Ruplova vojna z mediji je izpričana, njegovo izmikanje, ki ga vsebuje stavek »Za aktualnega zunanjega ministra lahko z gotovostjo izjavim, da nisem nikoli utemeljeval nobene filozofije o prevzemanju in kontroli medijev« pa je le – izmikanje. Glede na usodo medijev po njihovem zavojevanju, ki ga je izpeljal Janez Janša v skladu z iskrenimi priznanji

ministra, pa se je ta prelevila v zgodbo, ko nekateri na vse pretege blefirajo, da medijev nikoli niso osvajali, v resnici pa se je s tem izgubila najbolj dragocena stvar, namreč novinarska avtonomija.

Od kod denar za brezplačnike?

11.08.2008 ob 00:00

Luksuz številnih brezplačnikov, za katerimi dokaj [očitno stoji vladajoča SDS](#), bi nekako morali pojasniti s finančno zalogo zanje, še zlasti, če ne potrebujejo niti oglaševalcev. Blaž Zgaga [na spletni strani Mladine ponuja možno razlago](#):

Medtem v Sloveniji poganjajo brezplačni tedniki kot gobe po dežju. Nihče ne ve, od kod jim denar za oblikovanje, tiskanje in razpošiljanje propagandnih časopisov v vrtoglavih nakladah s 340.000 izvodi. Tisto, česar si ne morejo privoščiti niti največje medijske hiše v državi, si lahko privoščijo miniaturna podjetja z urednicami, ki so se šele pred nekaj leti poslovile od najstniških let. Kdo je zadaj in od kod prihajajo sto tisoči evrov za predvolilne medijske projekte, ni znano. Vprašanje, ki je povsem na mestu, pa je, ali se nemara brezplačniki ne financirajo tudi iz provizij in podkupnin iz orožarskih poslov. Če je temu res tako, lahko le ugibamo, ali se bo pred volitvami pojavil še kak nov brezplačni časopis. Kajti odlično bi mu pristajalo ime – „Patria.“

Slovenski tednik noče objaviti popravka, sledi tožba

11.08.2008 ob 16:19

Pisali smo že, da so Janševi Koloneli-brezplačniki oblika nove formule političnega medijskega prepariranja državljanov po tistem, ko na silo ni šlo na Delu, Večeru, Dnevniku. Novinarski standardi ne obstajajo več, pravzaprav v Janševih brezplačnikih ne obstajajo niti novinarji. Tisti, ki pišejo, se največkrat skrivajo pod psevdonimi, vsebine pa se ponavljajo in ciklizirajo: enkrat so vzete iz spletne strani SDS, drugič iz Požareport, tretjič iz Ekspresa (ali obratno), četrtič iz RTV Slovenija. V [zadnji številki Slovenskega tednika](#) je recimo skoraj identičen članek kot [v Ekspresu nekaj dni nazaj](#), govori pa o Pahorjevem obvladovanju civilne družbe.

Kaj se zgodi, ko vas oblati nek novinar po imenu Vid Videc in se pišete Aleš Musar? Najprej zahtevate popravek, ki ga pa Slovenski tednik ne objavi. Ker SDS novinarstvo ne pozna drugega kot manipulacije, diskvalifikacije in laži, neobstoječega novinarja ne morete niti tožiti ali poklicati na odgovornost. Torej lahko to storite le z odgovornim urednikom. To pa je Andrej Lasbaher, sicer podpornik mariborske SDS in vodja propagandnega štaba kandidata SDS Gregorja Pivca (takrat še neodvisnega, danes predsednika mestne SDS) na županskih volitvah v letu 2006, pred kratkim tudi člana odbora za kulturo, šolstvo in šport v Mestni občini Maribor (predlagan s strani SDS Maribor), in ki je v omenjenem časniku zasedel direktorsko mesto in mesto glavnega urednika.

Dnevnik prinaša [zgodbo o tem](#), kaj se vam lahko pripeti, če želite zaščititi svoje dobro ime:

Konec marca je časopis Slovenski tednik (gre za brezplačnik) objavil članek z naslovom "Musarja čaka 22 milijonov", podpisan pa je bil z imenom Vid Videc. V članku je bilo med drugim zapisano, da je Aleš Musar - sicer soproj informacijske pooblaščenke Nataše Pirc Musar - zastopnik skrivnostnega podjetja S. T. Hammer, ki je registrirano na britanskih Kanalskih otokih. Musar je od odgovornega urednika Slovenskega tednika Andreja Lasbaherja zahteval, da objavi popravek na omenjeni članek. Popravek pa je zahteval tudi direktor podjetja Strenia Rok Habinc, saj članek obravnava tudi omenjeno podjetje.

Lasbaher je oba popravka zavrnil in se pri tem skliceval na določila zakona o medijih. Zaradi zavrnitve objave sta tako direktor podjetja Strenia Rok Habinc kot tudi Aleš Musar sprožila tožbo zoper odgovornega urednika Lasbaherja. Okrožno sodišče v Mariboru je v zvezi s tem razsodilo, da so razlogi za neobjavo popravka neupravičeni, ob tem pa odgovornemu uredniku tudi naložilo, da mora popravek objaviti na 3. strani in na naslovnici časopisa. Po pritožbi Lasbaherja na to razsodbo je enako odločilo tudi višje sodišče.

Musar zahteva pojasnila inšpektorja

O sodnem postopku zoper Lasbaherja je sodišče obvestilo inšpektorat za kulturo in medije, kar sicer predpisuje zakon o medijih. Glavni inšpektor na inšpektoratu za

kulturo in medije Aleksander Vidmar nam je sporočil, da zoper odgovornega urednika zaradi neobjave popravka niso sprožili nobenega postopka. Kot je pojasnil, inšpektor postopek o prekršku uvede le, če ugotovi, da je prišlo do nepravilnosti v postopku obravnavanja zahteve za objavo popravka. "O obstoju ali neobstoju pravice do popravka pa odloča sodišče," je še dodal Vidmar.

Musarjev odvetnik Borut Zajc pa je že napovedal, da bo zaradi neobjave popravka kljub pravnomočnosti sodb, ki objavo popravkov nalagajo, pri medijskem inšpektorju zahteval pojasnila, kje se postopek nahaja. Prepričan je tudi, da bi moral inšpektor v tem primeru sprožiti inšpekcijski postopek po uradni dolžnosti.

Iz sodne dokumentacije je mogoče razbrati, da je v članku, na katerega se popravka nanašata, zapisano, da naj bi si Musar pridobil eno najbolj vročih zemljišč v Ljubljani, za katerega bi lahko po omenjenem podjetju iztržil tudi 22 milijonov evrov. V članku je med drugim navedeno, da naj bi bilo podjetje Strenia (nekdanja SCT Strojegradnja) že nekaj časa tarča finančnega izčrpavanja povezanih družb, cilj ljudi okoli Aleša Musarja pa naj bi bil že tako zadolženo podjetje gradbenih strojev potisniti še bolj v rdeče številke, prodati premoženje in se mastno obogatiti.

Vložena tudi civilna tožba

Musar je v popravku zapisal, da članek vsebuje vrsto neresnic in namigovanj, ob tem je zavrnil navedbe, da je sam zastopnik skrivnostnega podjetja S. T. Hammer, pojasnil pa je še nekatere druge okoliščine, o katerih govori prispevek. Tudi direktor Strenie Rok Habinc je v svojem popravku zapisal, da članek vsebuje kar nekaj napačnih informacij in izmišljenih dejstev. Zavrnil je trditev, da je Strenia žrtev finančnega izčrpavanja, kar kažejo tudi rezultati poslovanja.

Musar je proti novinarju, ki je članek napisal, in odgovornemu uredniku Lasbaherju sprožil tudi civilno tožbo zoper čast in dobro ime. Vendar pa sodišče novinarju tožbe ni moglo vročiti, saj novinar pod imenom Vid Videc pri Slovenskem tedniku sploh ni zaposlen, ime je namreč psevdonim. Kot nam je pojasnil Musar, tako civilni sodni postopek zdaj teče le proti Lasbaherju.

Psevdonim - zavajanje bralcev?

Dr. Marko Milosavljevič s katedre za novinarstvo pri Fakulteti za družbene vede (FDV) pojasnjuje, da je v svetu objavljane novinarskih prispevkov pod psevdonimi zelo redko in nenavadno početje. "V EU praktično ni primerov, da bi novinarji ali profesionalci objavljali prispevke, in to redno, pod psevdonimi," dodaja.

Milosavljevič ob tem poudarja, da je v skladu z zakonom v vsakem primeru urednik tisti, ki je odgovoren za vse, kar je objavljeno v mediju. Če objavi prispevek pod psevdonimom, pa je po njegovih besedah še toliko bolj odgovoren.

Dr. Sandra Bašić Hrvatinić s katedre za medijske in komunikacijske študije pri FDV pa poudarja, da bralci časopisa verodostojnost časopisa ocenjujejo glede na njegovo uredniško politiko in tudi glede na posamezne novinarje oziroma novinarko. Pri objavi

prispevka pod psevdonimom gre po njenem mnenju za vprašanje verodostojnosti urednika oziroma uredniške politike, ki dovoli, da se v njegovem mediju objavljajo informacije pod psevdonimom brez kakršnega koli razloga. "To je zavestna odločitev urednika, da na neki način zavaja bralce in bralke," še opozarja Sandra Bašić Hrvatini.

Indirekt o poteh vladne propagande: Slovenski tednik, Lady, Sinfo

11.08.2008 ob 16:20

Celoten članek Indirekta, del spodaj:

Eden od zadnjih primerov je zelo indikativen: Okrožno in višje sodišče v Mariboru je razsodilo, da je odgovorni urednik Slovenskega tednika Andrej Lasbaher neupravičeno zavrnil objavo popravka, ki sta ga zaradi navedb v članku z naslovom Musarja čaka 22 milijonov zahtevala Aleš Musar in direktor podjetja Strenia Rok Habinc.

Kljub pravnomočnosti sodb odgovorni urednik popravkov še vedno ni objavil. Aleš Musar je sicer soproj informacijske pooblaščenke Nataše Pirc Musar, ki je vladi Janeza Janše trenutno zelo zoprna, ker je prekrižala račune Uradu RS za varstvo konkurence, ki je za potrebe vladne vojne proti tajkunom zaplenil elektronsko dokumentacijo trem največjim slovenskim trgovskim družbam. Slovenski tednik je na naslovni strani sporne številke objavil fotografijo Pirc Musarjeve, nad njo pa masten naslov Pooblaščenka tajkunov. Slovenski tednik, brezplačnik z visoko naklado, se sicer sam promovira kot "najbolj bran tednik v Sloveniji".

V specialno medijsko vojno, ki jo vladne sile zganjajo za osvojitve večje javne naklonjenosti, se je ta teden vključil tudi nov brezplačni tednik Ekspres. Izdaja ga povsem neznana firma Zame-tek, z naklado pokriva veliko večino slovenskih gospodinjstev (340.000 izvodov), po političnem profilu pa se uvršča ob bok Slovenskemu tedniku, Demokraciji in Reporterju, saj gre za "neodvisni časnik", ki je izrazito naklonjen Janševi vladni politiki.

Glavna tema v prvi številki je namenjena - čemu drugemu kot "neupravičenemu" posegu informacijske pooblaščenke, naslednji članek obsoja ustanovitev nove desne stranke SKD, naslednji hvali državno proslavo v Kopru, seveda pa ne manjkata niti obširna napada na ljubljanskega župana Zorana Jankovića in tajkuna številka ena Boška Šrota.

Že pred časom smo poročali o posebni oddaji RTV Slovenija. Šlo je za nekakšno zunajserijsko različico paradne studijske oddaje Na zdravje!, ki so jo posneli na Brdu, posvečena je bila slovenskemu vodenju Evropske unije, njen glavni gost oziroma kar sovoditelj pa je bil sam premier Janša.

Nenavaden premik se dogaja tudi na najbolj brani oziroma prodajani (ženski) tabloidni reviji Lady. Kot je znano, je Delo Revije (založnika Lady) pred časom prevzel nov lastnik Matej Raščan. V začetku julija je revija dobila tudi novo urednico, Barbro Jermann, naslovna stran najnovejše številke revije pa že kaže korenite spremembe: na glavni fotografiji je Janševa partnerica Urška Bačovnik (naslov članka: Moje življenje ob Janezu Janši), na eni od manjših fotografij na naslovnici pa so bratje Šrot (naslov članka: Celjski grofje iz dinastije Šrot).

Včeraj pa je na izbrane naslove prišla najnovejša številka revije Sinfo, ki jo izdaja vladni urad za komuniciranje oziroma informiranje. Na 36 straneh zgledno sijočega papirja in z obilico barvnih fotografij (in v elitni nakladi 4600 izvodov) slavi minulo slovensko predsedovanje EU. Avtor uvodnika, sicer direktor urada, Anže Logar, se ne more upreti skušnjavi, da ne bi vsaj mimogrede okrcal opozicije, ki je oteževala slovensko predsedovanje s svojo "volilno kampanjo v času predsedovanja". Premier Janša je upodobljen na 24 fotografijah (od 84 objavljenih), na strani 2 kar čez celo stran.

Seveda ne manjka niti tristranski intervju s premierjem, v katerem glavna in odgovorna urednica med drugim pravi tudi tole: "Vaš strankin program za naslednji mandat poudarja pomen dolgoročne gospodarske rasti in pravične delitve ustvarjenega oziroma blaginjo za vse." Tako vladna revija, namenjena slovenskemu predsedovanju EU, prikrito oglašuje apetite vladne stranke SDS. Na zdravje!

Ministrstvo za kulturo še vedno ni objavilo rezultatov razpisa o sofinanciranju medijskih projektov

11.08.2008 ob 21:02

Poslanka Zaresa Majda Širca je v današnji pisni poslanski pobudi ministra za kulturo dr. Vaska Simonitija pozvala, naj javno objavi rezultate javnega razpisa, na katerem je ministrstvo podelila proračunska sredstva za sofinanciranje medijskih projektov, ki je bil sicer zaključen že marca 2008. Pozvala ga je tudi, naj objavi izsledke proračunsko financiranih raziskav o medijskem pluralizmu v Sloveniji.

Redni javni projektni razpis za sofinanciranje programskih vsebin tiskanih medijev, radijskih in televizijskih programov ter elektronskih publikacij 2008 je bil zaključen v 22. marca 2008.

O tem smo [že poročali](#), poslanka pa utemeljuje svojo pobudo takole:

Kljub temu, da je bila dokončna odločba o sofinanciranju medijskih projektov sprejeta že junija 2008, ministrstvo še vedno ni javno objavilo rezultatov. Zato ministrstvo pozivam, da na spletnih straneh takoj objavi rezultate vseh projektih razpisov za sofinanciranje medijev.

Obenem ministrstvo za kulturo pozivam, da objavi tudi raziskavo, ki je zakonski pogoj za odločanje o dodelitvi državnih pomoči medijem, saj javnost nedvomno zanimajo izsledki raziskave medijskega pluralizma v RS oziroma v kolikšni meri je strokovna komisija upoštevala izsledke omenjene raziskave. Zakon namreč določa, da mora strokovna komisija, ki pripravi razrez medijske pogače enkrat letno predstaviti javnosti poročilo o svojem delu.

[Več na spletni strani Zares.](#)

V SDS osebno kompromitirali komentatorja POP TV

13.08.2008 ob 00:22

Volitve se bližajo, zato so se v SDS odločili, da bodo po mrkaičevsko udarili po tistih komentatorjih, ki jim ne ustrezajo. Dodatna pojasnila zagotovo sledijo v SDS brezplačnikih, na svojo spletno stran pa [so zapisali](#) tole:

Nenamenska napaka ali favoriziranje SD s strani POP TV?

Ponedeljek, 11.08.2008

Včeraj, v nedeljo, 10.08.2008 je na 24 ur novinarka pripravila prispevek z naslovom "Predvolilno napenjanje mišic", kjer se je pogovarjala z predsednikom SDS Janezem Janšo in predsednikom SD Borutom Pahorjem. V prispevku smo prvič videli novega "političnega analitika" Aljošo Selana, ki je primerjal Janšo in Pahorja. Sporno je predvsem dejstvo, da je Aljoša Selan, ožji družinski član, nečak Rada Bohinca, člana strokovnega sveta SD. Zanimivo je tudi, da v vzajemni bibliografsko-kataložni bazi podatkov COBIB o Aljoši Selanu najdemo le to, da je leta 1999 diplomiral pri članici sveta predsednika SD, dr. Ljubici Jelušič z diplomsko nalogo "Poveljevanje kot temeljna socialna prvina vojske". V bazi objavljenih člankov najdemo le eno objavo v Delu, leta 2007, članek z naslovom "Kennedyjevski duh se s časom le še krepi :politikov leaderski portret".

Vse, kar je Selan rekel za POP TV, je tole:

»Janša je tip odločnega politika, izrazito karizmatičnega, ki najbolje funkcionira v kriznih razmerah, nekateri bi lahko celo rekli, da jih včasih tudi sam ustvarja. Medtem ko je Pahor politik kompromisa, ki preden se odloči, morda porabi več časa in poišče vse nasvete.«

Lahko se je zgodilo le na POP TV, na RTVS se ne bi moglo. In bilo je preveč. Kot danes [poročja Dnevnik](#), je izjava razjezila Janeza Janšo in sledil je klasičen obred: »ad hominem«, kjer je treba izvrtati osebno negativno lastnost komentatorja in ga narediti za neverodostojnega:

Ta izjava pa je povzročila silno nezadovoljstvo in vrsto hudih obtožb s strani Janeza Janše in SDS – in to tako na račun Selana kot na račun novinarka in poročanja Pop TV – ter po naših informacijah celo napovedi, da Janša v predvolilnih soočenjih na tej televiziji morda ne bo sodeloval.

Novinarka (Katja Šeruga op.p.) in POP TV sta z nedeljskim prispevkom o lastnostih prvakov SDS in SD Janeza Janše in Boruta Pahorja, v katerem je avtorica objavila izjavo "neodvisnega političnega analitika" Aljoše Selana, naredila nedopustno napako. Takšno oceno je na svoji spletni strani objavila SDS, kot sporno pa ocenila predvsem dejstvo, da je Selan nečak pomembnega člana SD Rada Bohinca. Ob tem SDS tudi dodaja, da je Selan diplomiral pri članici sveta predsednika SD Ljubici Jelušič (ki so jo napačno navedli kot Jelušič), da je v bazi objavljenih člankov le en njegov članek, ki

je bil objavljen v Delu, pa tudi, da je zaposlen kot podsekretar na ministrstvu za obrambo. "Ostaja le vprašanje ali je novinarka POP TV storila napako nenamenoma ali pa gre za načrtno nekorektno poročanje POP TV v začetku volilne kampanje," zaključujejo svojo kritiko v SDS.

Po naših informacijah pa je predsednik vlade Janez Janša (menda s svojega strankarskega e-maila) Katji Šeruga poslal tudi elektronsko pošto, v kateri navaja Selanove sorodstvene vezi z Bohincem in ugotavlja, da je njegova vključitev v prispevek še en dokaz pristranskosti POP TV. Ob tem je - tako naši viri - Janša celo požugal, da v predvolilnih oddajah POP TV morda ne bo nastopil.

Katja Šeruga, zadeve včeraj ni želela komentirati, niti ni potrdila omenjenega e-maila. Odgovorna urednica POP TV Darja Zgonc pa je na naša vprašanja poudarila, da so prispevek pripravili korektno in profesionalno. "Sicer pa smo že imeli primere, ko kateri od strank (ne samo politični) posamezen prispevek ni bil najbolj povšeči, toda - novinarsko delo je v prvi vrsti neodvisno, zahteva objektivnost, polno odgovornost in kredibilnost tako novinarja kot uredništva in to je tudi naše vodilo v vseh letih delovanja. Tudi in še posebej v predvolilnem času, ko so strasti običajno precej razgrete."

Za pojasnila, zakaj sta se stranka in njen predsednik odločili za tovrstni poseg, smo se včeraj obrnili tudi na največjo vladno stranko, a odgovora na naša vprašanja nismo prejeli.

"Skrajno nerodno je na osnovi tega, kar sem povedal v dvajsetih sekundah, izpostaviti sorodstvene vezi," pa je oceno SDS komentiral Aljoša Selan, ki je potrdil, da je nečak Rada Bohinca. Hkrati pa zanikal, da bi to kakorkoli vplivalo na njegovo analizo. "Pri svoji oceni nikakor nisem izhajal iz sorodstvenih povezav, prav tako nimam nič z SD, do katere sem v svojih prispevkih običajno celo bolj kritičen kot do SDS," nam je dejal. Odziv SDS je vsekakor disproporcionalen glede na to, kaj je povedal, argumentacije SDS o njegovem delu pa so glede na njegove reference deplasirane, meni Selan.

Profesor na katedri za novinarstvo na FDV Marko Milosavljevič ocenjuje, da v kritiki SDS ne gre za problematiziranje tega, kar je sogovornik rekel niti za problematiziranje (ne)uravnoteženega pristopa, temveč za problematiziranje same izbire sogovornika. Ta ni bil žaljiv, ni navajal lažnih podatkov, izražal je svoje mnenje, problematičen pa je očitno zato, ker je sorodnik nekega politika. Meja med tem, ko politična stranka o določeni stvari izraža svoje stališče, in tem, da vrši pritiske na novinarje, pa je po besedah predavatelja na FDV zelo tanka. Še posebej, če gre za stranke, ki so na oblasti.

Miheljak o Janševi RTV skozi kognitivne in estetske horizonte urednikov

13.08.2008 ob 20:07

Iz [današnje kolumne](#), kjer Vlado Miheljak v Dnevniku analizira logiko delovanja Janeza Janše in njeno »aplikacijo« na RTV hišo:

Da gre resnično za totalni prevzem javne televizije, ne razkriva zgolj popolna instrumentalizacija informativnih oddaj, ki orisujejo politično stvarnost in kreirajo javno mnenje, ampak še veliko bolj subtilni posegi v druge žanre in oddaje. Tako se javna televizija dejansko spreminja v nekakšno klerikalno, konservativno, domačijsko trobilo, ki ne demonstrira samo določenega ideološkega in političnega zora, ampak predvsem določene vrednote in okus. Posegi v izobraževalni in kulturni program res potekajo sicer subtilno, a zato so posledice morda bolj dolgoročne kot eksplicitni posegi v sferi informativnih oddaj. Zamenjuje se namreč shema nacionalne televizije. Denimo namesto svetovljanskih jazzovskih oddaj Braneta Rončela, v katerih so se od ponedeljka do ponedeljka, iz tedna v teden, izmenjevali gostje, ki sodijo v sam svetovni glasbeni vrh, in bi bile v ponos in okras veliko večjim in bogatejšim televizijam, pa tudi drugih oddaj, ki so posredovale urbano kulturo in estetiko, smo dobili razširjeno shemo in sploh prevlado domačijskega in revialnega zabavljaštva, kjer sta oddaji Na zdravje estetski, Piramida pa intelektualni vrh. Zelo verjetno je sedanja shema odraz ne samo ideološkega in političnega, ampak tudi kognitivnega ter estetskega horizonta prvih mož TVS, Možine in Geriča. Njuni nazori in estetski horizonti sami po sebi so njuna pravica, ne problem. Problem, velik problem, pa je, da je horizont javne televizije definiran s horizontom obeh ključnih mož. In v tem je srž režimskosti sedanje televizije. Denimo, da si je prejšnji liberalnodemokratski režim prav tako prizadeval uveljaviti vpliv na javno televizijo, a takrat so razni Možine, Geriči in podobni brez večjih težav prakticirali svoj slog, svoje metode dela ter svoje nazore. Ne nazadnje, razplet konflikta med Lipuščkom in Geričem pred leti dokazuje prav to. Sedaj za tiste, ki mislijo drugače kot vrhnji dvojec, ki brez rezerve asistira režimu, ni nobenega manevrskega prostora in posledica je, da je večina najbolj izkušenih novinarjev in novinark zapustila javno televizijo (preživetje Studia City, ki se do volitev itak več ne bo oglasil, je zgolj izjema, ki potrjuje pravilo). Njihovo delo so prevzeli anonimni mladci brez izkušenj, a z veliko mero ubogljivosti in upogljivosti. Pač stara kitajska modrost: mlado vejo je lažje upogniti kot staro. In mlado hrbtenico prav tako.

Medtem ko zabavno-razvedrile oddaje (denimo Piramida) nadomeščajo informativno-politične, se izhodiščno informativno-politične vse bolj spreminjajo v zabavno-razvedrilne. Tako so nam, med drugim, začeli kot dodatek k poročilom posredovati velika razkritja iz dosjejev stare partije, iz katerih naj bi – pomislite – sledilo, da se je partija vmešavala v javno življenje in celo medije. Kakšno razkritje! Tega pa res nismo vedeli! In ker v teh prispevkih v žanrsko nedefiniranem slogu k zgodbi vedno prilepijo Kučana – iz tedna v teden pa težo razkritij stopnjujejo, se bo vse skupaj verjetno končalo tik pred volitvami, ko bodo razkrili dokumente, ki bodo nedvoumno dokazovali, da je bil Kučan v partiji. To bi bil prispevek. A bogme ne največji. Še večji bi bil, ko bi začeli razkrivati, kdo od tistih, ki so sedaj na desnici, je bil včasih priden partijec. Pa ne zgolj odpadniki, kakršen je Štrovs. Ta je postal partijec šele, ko je jel

ustavljati konkurenčno stranko sedanji NSi. Veliko bolj zanimivi bi bili dokumenti o številnih funkcionarjih SDS. Najbolj gotovo dokumenti o Ivanu Janši, perspektivnem komunističnem mladincu iz Grosuplja. Denimo, k zgodbi o Janševih romanjih po poteh Avnoja, ki je tako malo znana kot dejstvo, da je bil Kučan v partiji, bi lahko za popestritev objavili njegove zanosne raporte o opravljeni poti. Zgodba je morda za koga passé, a v času, ko se na novo odkriva komuniste in razredne sovražnike, bi bilo zanimivo raziskati motive Janševega revolucionarnega pohodništva. Takrat so se na takšne poti odpravljali samo skrajno nereflektirani in naivni ali skrajno fanatični mladinci. Ker bi za Janšo težko rekli, da je bil naiven, preostane interpretacija, da je bil skrajno predan. Pač pravi komsomolec. V poznih sedemdesetih in osemdesetih letih je bila to že kar redka pojava. Vsekakor pa enkratna in neponovljiva med tistimi, ki s(m)o spadali v tedanji Mladinin krog.

Vselej pravim, da bo, če bo, in verjetno res bo, odplaknitev sedanjega Janševega režima najlažje dejanje. Veliko težje bo spremeniti RTV Slovenija nazaj iz režimske, državne v javno. Ekipa, kakršna je ob redkih in častnih izjemah ostala ali na novo pristala na TVS, tega ni zmožna. Zmožna bo v najboljšem primeru služiti novemu gospodarju. In tako bomo spet tam, kjer že smo.

Novi »ekspres« plonka stališča SDS

13.08.2008 ob 20:09

Današnji »ekspres«, ta še en brezplačni Janšev Kolonel, ni nobeno presenečenje. Naslovni članek napada stavkajoče sodnike, naslednji »Pahorjevo« civilno družbo, naslednji Milana Kučana (no, bolj njegov komunistične predhodnike, ki so menda uživali privilegije dopustovanja), intervju je narejen z Bajukom, na zadnji strani pa kraljuje očitno stalni kolumnist Matej Makarovič.

Uvodnik je znova napisala Nika Albreht (kdo je to?) in je za pričakovan SDS pečat verjetno še najbolj indikativen. V njem se avtor (avtorica) obregne ob »krojače javnega mnenja«, ki so vsi po vrsti nepravilni, ker niso »naši«. Zadnji navedeni primer je tako rekoč preplonkan [s spletne strani SDS](#), kjer so ga objavili v ponedeljek. Albrehtova piše takole:

»Tako nam je POP TV pred kratkim predstavila novega političnega analitika Aljošo Selana, ki je primerjal Janšo in Pahorja. Nič nenavadnega, če Selan ne bi bil nečak Rada Bohinca, člana strokovnega sveta Pahorjeve SD. S tem pa se njegove reference izčrpajo, saj kakšnih posebnih analitičnih del, razen enega članka, objavljenega pred časom, nismo zasledili.«

Sicer pa bi lahko bili avtorji zapisa v rahli zadregi. Na zadnji strani svojega brezplačnika namreč objavljajo kolumne Mateja Makaroviča, »pravega« medijskega in političnega strokovnjaka. To, da je pravi, vemo po njegovem CV-ju: Makarovič je član SDS in bivši predsednik podmladka SDS.

Da bi začeli debato »ad rem« in ne o tem, kdo kaj pravi, to je za SDS in njihove brezplačne krojače javnega mnenja očitno še vedno pretrd oreh.

The making of »Reporter« in »ekspres« - Ana Jud o zakulisjih desnega novinarstva

14.08.2008 ob 09:43

Precej poguma so zmogli v Reporterju, ko so po novem sicer z obveznim pripisom »stališča avtorja niso stališča uredništva« objavili nekaj podrobnosti o zakulisju nastajanja Reporterja. Njihova stalna kolumnistka Ana Jud, nekakšna novinarska verzija Andrijane Starine Kosem - ki ji je človek lahko hvaležen, da objavi kakšno informacijo o ozadjih, a hvaliti je sicer ne more – je storila prav to, za nameček pa še oštela Janeza Janšo, ker se gre »tabloidnega princa teme«. Kar se nanaša na SDS brezplačnike.

Judova je pač nepredvidljiva; kot se je na svojih straneh hvalila, je Peter Jančič, sicer predsednik ZNP, zanj naokoli svaril, da je nevaren podvodni torpedo, ki lahko zadene tudi »njih«. In potem je celo, na njeni strani, Jančič v komentarjih to tudi potrdil. No, imel je prav, torpedo izgleda takole:

Nikoli nisem zanikala, da je Janša medije poskušal prevzeti. Drži, poskušal jih je prevzeti. Kar je bila napaka. A vprašanje je: od koga je Janša medije poskušal prevzeti? Ti v Sloveniji nikdar niso bili neodvisni. Vsa leta, kar je bila na oblasti LDS, so bili njeni. Še prej pa SZDL-jevski. Trhli temelji, na katerih se novinarstvo danes lomi, so bili ustvarjeni že takrat, saj ceh skozi čas prehoda v demokracijo ni bil sposoben zavreči totalitaristični principov, s katerimi je partija preko medijev držala ljudstvo na vajetih: LDS, rojena iz ZSMS, je tradicijo nadaljevala, dogodki iz Janševe vlade pa kažejo, da se tudi premier ni bil sposoben znebiti zloveščih nakan. Zakaj je prekupčeval z Delom? Zakaj ni postavil na noge Demokracije, ki mu je vsa leta, ko ga praktično noben medij ni podpiral, edina stala ob strani? Zakaj je sploh prevzemal medije? Zakaj ni ustvaril pogojev, da bi uspešno zaživel novi? Možnosti je imel. Dostop do investorjev je bil, sposobni ljudje so bili pripravljeni delati, a on se je, namesto tega, da bi se zanesel na sposobne kadre, raje zanašal le na sebi lojalne hlapčiče, ki so ga opeharili kot Danilo Slivnik in Janez Markeš, tisti, ki niso dovolj prebrisani, da bi ga naplahtali, pa kot Peter Jančič capljajo sem in tja, se strahopetno sprašujejo, kaj bo, če SDS izgubi parlamentarne volitve. Da Slovenija potrebuje nove medije, je desnici postalo jasno šele, ko ji je voda začela teči v grlo. Šele tedaj je desnica začela delati nove medije; žal: tabloidne spačke.

Vzela sem si čas in prelistala najnovejšega, ki ga preko gospodarskih vezi radodarno financira država. Gre za brezplačni tednik Ekspres, pri katerem glavne niti očitno vleče šefica STA Alenka Paulin. Desnica je imela idejo, da bi se teh nekaj vsebinsko in oblikovno nedomiselnih papirčkov imenovalo »Reporter Ekspres«, toda vaš najljubši politični tednik tega ni hotel: Reporter niti v primeru srednjeveškega inkvizitorstva ne bi dopustil zlorabe lastnega imena, ki si ga je že tako – enako kot vse ostalo – komaj izbojeval; in potem sem na zadnji strani prve cifre prebrala kolumno Mateja Makaroviča, v kateri se je gospodu zapisalo: »Seveda bi bilo pretenciozno verjeti, da lahko pridemo do celovitega znanja o slovenskih medijih z nekaj raziskavami, ki se ne bojijo tabujev, ali da je časopis, ki ga držite v rokah že pot do bolj kakovostnega medijskega prostora. Upam pa si verjeti, da gre za korake, ki so sicer majhni, a vsaj

namenjeni v pravo smer.« Bizarno. Iz dveh razlogov: prvi je dejstvo, da gre pri Ekspresu izključno za nekakovostno politično motivirano smetje, ki ne more prispevati k izboljšanju novinarskih razmer ampak jih samo dodatno onesnažuje, drugi pa je dejstvo, da je Makarovič – ki ga desnica postavlja kot velikega poznavalca družbenih razmer – dokazljivo skorumpirani in sociološko omejeni pogoltnež, človek, ki po mojem mnenju drugim nima pravice soliti pameti. Zgodba? Ko je Pivovarna Laško uničila Mag, sta Makarovič in Peter Jambrek v okviru Nove revije sklenila, da bosta naredila nov časopis Telegram, a iz načrta ni bilo nič, kajti Nova revija pač ni usposobljena za ustvarjanje tržno zanimivega revijalnega in časopisnega tiska. Gospoda nista uspela zbrati niti zagonskega kapitala, čeprav ima Jambrek v žepu dovolj denarja, da bi lahko časopis financiral sam. Na srečo se je našel investitor, brez politike, in rodil se je Reporter; a ko sta Makarovič in Jambrek veselo novico izvedela, sta paranoično pobesnela, da gre za »rdečega« investitorja, ki nas bo bojda ugonobil. Sklepam, da gospoda mentalno še vedno živita v letu 1946, nekje pri Velebitskem kanalu? Ko sta uvidela, da je stvar resna, pa se ju je kojci polastila slast po koščku pogače: prihitela sta z idejo, da bi imela v Reporterju večinski delež. V redu. Dajta denar! V normalnem poslovnem svetu je tako: če hočeš imeti delež, moraš položiti denar, ne? Zgodba je postala nora. Gospoda sta se izmotavala, da ne moreta dati denarja, ker ga menda nimata, lahko pa prodata know-how! Kot znanje in izkušnje sta tolmačila novinarje, ki danes ustvarjajo Reporter. Si lahko predstavljate še kaj bolj ogabnega kot dejstvo, da sta hotela prodati novinarje, ki nikdar niso bili njuni? Da sta hotela prodati ljudi? Kot sužnje! Glede denarja pa sta dala obljube, da bosta poskrbela za denar iz Sklada za pluralizacijo medijev. Tako spornim nameram se v civilizaciji reče korupcija in v tujini takšne ljudi vzamejo pod drobnogled organi pregona, v Sloveniji pa jih še en Janšev hlapčič Jože Možina vlačí v Odmeve. Najbrž zato, ker so tako pametni.

Po vsej sprevrženosti, ki sem jo opisala, si je Makarovič ob izidu Reporterja še drznil prosjčiti, če bi lahko pisal kolumno, kar je utrdilo moje prepričanje, da je ta nabuhlež samo brezvestni nevretenčar; mar vi, desničarji, resno mislite, da vam bo ta človek pomagal? Resno mislite, da vam lahko pomagajo umazani tabloidi, ki jih financirate? Škode, ki s tem nastaja družbi, ne vidite?

[Celoten članek na spletni strani Ane Jud](#), indikativen na vse strani pa je tudi avtoričin komentar:

Marko, hvala, pošlji svoje mnenje Mateju Makaroviču, Petru Jambreku, Markešu, Slivniku, Jančiču, Možini, Paulinovi in ostalim brevestnim pičketinam, ki te dni zmešano klicarijo naokoli zaradi mojega skromnega zapisa, meni v obraz pa seveda ničesar ne upajo povedati, čeprav imajo vsi mojo gsm cifro 😊 In ravno to še dodatno utrjuje moje prepričanje, da so dejstva, ki sem jih zapisala v tej kolumni, še potencirana. Žal, tudi desničarji imajo navado klicariti in poskušati preprečevati objave in pritiskati in tako naprej, kdo bi si mislil a ne? Pa smo mislili, da takšne svinjarije počno samo levičarji ... Hm.

O Voduškovem napadu na ženo RTVS in POP TV ne poročata

14.08.2008 ob 09:56

Del javnosti te dni RTV Slovenija in POP TV očita, da cenzurirata zgodbo o tem, kako je novinar Vladimir Vodušek pretepel svojo ženo, sicer veleposlanico Slovenije.

No, imajo povsem prav: o tem omenjeni hiši res ne poročata. Razlaga je tale: novinar je sedanji novinar RTV Slovenija in bivši novinar POP TV. Prvi bi takšna novica silno škodovala, saj se je voditelja Vročega stola že itak prijela nezavidljiva fama. Drugi bi zagotovo tudi škodovala, še bolj verjetno pa je, da je neobjavo pri njih po prijateljski liniji dosegel sam novinar. Kar velja tudi za prvo.

Dilem o usodi voditelja oddaje Vroči stol zdaj ni več in po svoje bo Rajku Geriču takšen razplet zelo olajšal njegovo odločitev. Malo možnosti ostaja, da najboljši plačanega novinarja RTVS, ki ga je tja po nekaterih podatkih spravil sam Janez Janša in ki so mu zdaj zasegli celo orožje, v prihodnje čaka odlična novinarska kariera.

Del vesti povzemamo po Dnevniku:

Prav tako neuradno smo izvedeli, da je domnevneemu nasilnežu ime Vladimir Vodušek, ki je, kot je znano, novinar na RTV Slovenija. Vse do tega dogodka je veljal za Janševega zaupnika oziroma z vladnimi informacijami dobro "zasutega" novinarja. Kako bo poslej, lahko le ugibamo.

Vodušek naj bi bil 48 ur, kolikor možem v modrem dovoljuje zakon, v pridržanju. V nedeljo pa naj bi ga policisti s kazensko ovadbo pospremili k preiskovalnemu sodniku. Ta zanj sicer ni odredil pripora, odredil pa mu je prepoved približevanja svoji ženi, veleposlanici v Bosni in Hercegovini.

Policisti so obiskali tudi njegov dom in mu zasegli orožje, za katerega sicer ima dovoljenje in ga v četrtek ni uporabil, a so mu ga za vsak primer vseeno zasegli.

Vladimir Vodušek nam je včeraj dejal, da dogodka ne more potrditi. Tudi tega, ali so mu policisti zasegli orožje in ali ima orožni list, ni želel komentirati.

Vodušku v zadnjem času sicer ne gre najbolje, bojda je po posredovanju generalne državne tožilke Barbare Brezigar izgubil primat nad vodenjem televizijske oddaje Vroči stol. Ko je junija letos v oddajo povabil generalno državno tožilko Barbaro Brezigar in šefa kriminalistov Aleksandra Jevška, nista vedela, da bo v oddaji, v kateri naj bi se pogovarjali o korupciji, gost tudi Boštjan Penko, nekdanji tožilec iz skupine državnih tožilcev za posebne zadeve in direktor urada za preprečevanje korupcije. Ko sta Brezigarjeva in Jevšek tik pred oddajo to izvedela, sta prizorišče protestno zapustila. To se je zgodilo v ponedeljek, 23. junija, deset minut pred začetkom oddaje.

Ob tem pa ne gre zanemariti podrobnosti, da so Boštjana Penka kmalu po tistem, v nedeljo, 29. junija, zadnji dan, ko je bil uradno še državni tožilec, policisti aretirali v

Župančičevi jami, ker naj bi direktorju SCT Ivanu Zidarju posredoval tožilske informacije povezane z afero Čista lopata.

Bivši varuh o gladiatorskem diskurzu v Financah

14.08.2008 ob 21:53

Bivši varuh človekovih pravic Matjaž Hanžek danes [replicira uredniku Financ Petru Franklu](#) in zadane bistvo fenomena diskurza te hiše, ki po svoji metodi diskreditacije tako zelo spominja na Slovenski tednik in druge Janševe satelite. Le z eno razliko – politični tabloidi imajo politično motivacijo, Finance pa imajo očitno predvsem le prodajno in gladiatorsko, takoj zatem pa verjetno še ideološko. Vsebinsko razlike ni. Spodaj odlomek [iz članka](#):

Urednik Frankl pa me je nasprotno prepričal, da nizkoten in žaljiv način pisanja nekaterih kolumnistov v Financah ni slučajnost ali morebitni eksces, ampak zaželena uredniška praksa. Frankl na moje pismo namreč odgovarja povsem v mrkaičevskem slogu osebne diskvalifikacije nasprotnika, pri tem pa me ima za toliko nevrednega, da me niti ne poimenuje z imenom, ampak z diskreditacijskimi oznakami.

Take diskvalifikacije so na primer, da sem član nomenklature, da ne razumem demokracije, da sem se vozil z limuzino, omenja mojo hinavščino, spolitiziranost in lažno dušebrižništvo, nekaj pa namiguje tudi na rasistične opazke. Nič bolj je ne odnese novinarka, ki je v Delu zapisala, da so Finance "na robu rumenega tiska". Priznam, da na korektno komunikacijo z Mrkaičem nisem računal, upal pa sem, da bodo uredniki zmogli vsaj delček tega. A Franklovo pisanje je dokazalo, da nadaljnji pogovor s Financami nima nobenega smisla.

...

V takih metodah lahko urednik Financ išče vzroke za zniževanje standardov javne besede in se vpraša, kolikšen del odgovornosti je na njegovih ramenih. Iz njegovega odziva je razbrati, da takšne volje ne kaže. Še huje kot to pa je preprečevanje vsakršne strokovne razprave o problemih, ki nastajajo v družbi, saj nastopajo proti vsakemu argumentu.

Osnovno geslo je le "pobiti nasprotnika" - vsak, ki se ne strinja, bo deležen verbalnega pokola. O tem se lahko prepričate na forumih Financ, kjer dobiš občutek rimskih gladiatorskih iger, kjer nekateri avtorji k temu še spodbujajo. S tem pa so v časopisu prevzeli vlogo preprečevalca iskanja najboljših razvojnih rešitev.

O vrenju na STA, kaznovanju neposlušnih urednikov in urednikovanju direktorice

17.08.2008 ob 10:28

Na teh straneh smo že [velikokrat poročali](#) o provladnem prevzemu in pisanju STA, cenzuri in pristranskosti. Zdaj na Slovenski tiskovni agenciji vre. [Celoten članek](#) iz Mladine, spodaj odlomek:

Medtem ko so postajali odnosi med vodstvom in predstavniki novinarjev vse bolj napeti, se je začelo zastopstvo novinarjev sredi junija pripravljati na volitve nove ekipe, saj se je sedanji iztekal mandat. Ker se je glasovanja na sedežu STA običajno udeleževala le peščica novinarjev, so predlagali, da bi tokrat izpeljali elektronske volitve in s tem omogočili glasovanje tudi številnim dopisnikom STA v Sloveniji in tujini. S tehniki agencije so se dogovorili, da bi bilo zaradi varnosti najbolje, da bi glasovanje izpeljali na serverju STA, ob tem pa bi uporabili takšen program, da bi lahko volilna komisija videla zgolj, ali je vsakdo volil le enkrat, ne pa tudi, kako so glasovali. Ko je za to izvedela Paulinova, je bila ogorčena, češ da nameravajo volitve na službenem serverju izpeljati brez njenega dovoljenja. Novinarji so priznali napako, direktorici so se opravičili in jo prosili, če lahko vseeno izvedejo elektronske volitve s pomočjo STA-jevega serverja.

A direktorica se s tem ni strinjala. Novinarjem je očitala, da jo izsiljujejo, obenem pa ugotovila, da naj elektronske volitve ne bi bile veljavne, saj jih statut zastopstva novinarjev ne predvideva. Statut tudi sicer ne govori o glasovalnih lističih in skrinjicah, temveč je zelo splošen. Kakorkoli že, direktorica in njena pravnica sta zagovarjali stališče, da morajo glasovati na skupščini uredništva, ki jo sestavljajo vsi novinarji STA, čeprav je dosedanja praksa kazala drugače. Doslej so namreč že dvakrat glasovali izven skupščine. Nazadnje se je to zgodilo lani, ko je bila direktorica že Paulinova, toda takrat je, kot kaže, to ni zmotilo. »Ne drži, da bi bile elektronske volitve v nasprotju z našim statutom. Kot kaže, je želela direktorica tokrat izpodbijati legitimnost novega zastopstva novinarjev, sami pa nismo želeli v pravni spor z njo, zato smo se odločili, da vseeno skličemo skupščino uredništva,« pravi Šuštaršič. Ker so se medtem že začeli dopusti, bo ta šele septembra.

Zaplet z elektronskimi volitvami pa se s tem ni končal. Paulinova je namreč enega od STA-jevih tehnikov, ki je sodeloval pri pripravi elektronskih volitev, medtem kaznovala z opominom pred redno odpovedjo delovnega razmerja iz krivdnih razlogov. Novinarje STA je poteza direktorice zelo presenetila. »Glavna poanta je v tem, da direktorica ni preprečila le demokratičnega procesa volitev, s katerim smo hoteli doseči čimvečjo legitimnost volitev vodstva aktiva novinarjev, temveč je tudi sankcionirala človeka, ki si je drznil pomagati nam pri izvedbi teh volitev. Prepričan sem, da je bil tehnik, ki zdaj išče drugo zaposlitev, kar bo velika izguba za STA, sankcioniran le zato, ker je direktorica besna name osebno. Najhuje pri tem pa je, da teh volitev sploh nismo izvedli in da do kršitve, ki mu jo očita direktorica, sploh ni prišlo. Še posebej sramotno pri vsem skupaj pa je, da uredniki o celotnem zapletu doslej niso rekli niti besede in je zato sankcioniranje za njih, kot kaže, sprejemljivo,« pravi Šuštaršič.

Kaj torej o sankcioniranju tehnika meni odgovorni urednik STA Borut Meško?

»Direktorica ni izrekla opomina tehniku, ker je v svojem prostem času programiral

elektronske volitve zastopstva novinarjev, temveč zato, ker je to naredil brez njene vednosti in na službeni opremi, katere temeljna funkcija je zagotavljanje nemotenega poteka informacij med novinarji in uporabniki servisa STA. Tako ravnanje je hujša kršitev pogodbe o zaposlitvi in prekoračitev pooblastil,« nam je pojasnil Meško. Vprašanje je sicer, ali lahko vodstvo STA dokaže, da je tehnik uporabljal službeno opremo STA, saj bi lahko programiral na lastnem računalniku. Njegov program pa se ni, kot zagotavlja Šuštaršič, službenega serverja niti dotaknil, saj elektronskih volitev pač ni bilo.

Janša, mediji kot star problem in usklajenost mnenj s Slovenskim tednikom

17.08.2008 ob 11:20

Precej ironije je v tem, sicer tako rekoč dnevne, da je predsednik SDS in vlade Janez Janša včeraj bil samozavesten, kot že dolgo ne, in [takole ošvrknil medije](#):

Mediji - "stari problem"

Cilj SDS po stališču Janše ni vračanje "na staro" in ne socialna politika v obliki miloščine. Cilj je po njegovo ustvarjanje priložnosti, z gospodarsko rastjo pa ustvarjanje takšnih pogojev, da bodo plače in posledično tudi pokojnine višje. Predsednik SDS je opozoril tudi na "stari problem". Po njegovo je bilo tisto, kar je bilo v tem mandatu storjenega, v medijih interpretirano na svojevrsten način. Ob tem je dejal, da v SDS nimajo težav s kritiko, saj je "svoboda medijev temelj siceršnje svobode". (Žurnal24)

Ironija tiči v tem, da je prav včeraj izšla [nova številka](#) prvega med njegovimi medijsko svobodnimi Koloneli, brezplačnika Slovenski tednik, v katerem se je lahko naužil prelesti svoje lastne podobe in uspehov, ki jih je menda sam ustvaril. Na istem mestu beremo, da Janša Pahorju zameri, da 5. avgusta ni predstavil svoje ekipe. Takole je bral s svojega »trotl bobna«:

Čakajo na program konkurentov

Ob tem je omenil, da njihova je njihova "konkurenca" predstavitev ekipe napovedovala že za začetek letošnjega leta, potem za začetek poletja in nato za 5. avgust. Do današnjega dne po Janševih besedah tega še ni storila. "Na nek način bi že radi vedeli, s kom bomo po volitvah sodelovali ali kdo bo naša opozicija," je dejal.

Isti dan beremo v njegovem Kolonelu naslednje:

Trikrat je Borut Pahor napovedal veliko razkritje njegovih ministrov, če bo njegova SD septembra zmagala na volitvah. Najprej naj bi ekipo razkril že v začetku leta, a so se napovedi izjalovile. Tudi njegove obljube o predstavitvi ekipe pred poletnimi počitnicami (torej julija) so kmalu postale preteklost. Slavnostno predstavitev je prestavil na 5. avgust, nato pa jo brez obrazložitve odpovedal. Koga vleče Borut Pahor za nos?

Težko bi izbrali le en dokaz iz njega za svobodo medijev, pa vendarle. [Tule je naslovni](#), naslov je seveda temu primeren: »Živimo boljše kot prej«:

Realna in poštena primerjava življenja ob izteku mandata vladi Janeza Janše s predhodno vlado Antona Ropa nesporno kaže, da so bila zadnja štiri leta obdobje boljšega življenja – Plače so rasle hitreje kot cene

Čeprav opozicija, ki je že zdavnaj začela volilno bitko, nastrojeno proti vladajoči garnituri, trdi drugače, večina ekonomskih in socialnih kazalcev kaže, da se z mandatom Janševe vlade iztekajo tudi leta boljšega življenja. Kajti povprečna neto

plača je v primerjavi z dosežki predhodne Ropove vlade realno zrasla, enako povprečna pokojnina, zaposlenih je bistveno več, brezposelnih pa veliko manj. In še marsikaj deluje veliko bolje. Tudi v zdravstvu. Ne benteje za točilnimi pulti ne poulična ogovarjanja in tudi ne pavšalne novinarske ocene opoziciji naklonjenih oziroma podrejenih medijev tega ne morejo ovreči. Zdaj ko je inflacija znova visoka, ljudje zgrešeno menijo, da se jim plače znižujejo, pokojnine upadajo in tako znižuje življenjski standard. Opozicijski politiki temu v lovu na volivce dober mesec pred volitvami pritrjujejo. Toda edini relevantni so uradni podatki o ekonomskih, socialnih in drugih razmerah, v katerih živimo, zdaj v primerjavi s tistimi pred štirimi ali osmimi leti, ko je v kontinuiteti vladala levica. Podatki s statističnega urada povedo, da je realna neto plača ob upoštevanju inflacije od januarja 2001 do januarja 2005 zrasla za 6,1 odstotka, od 547 evrov na 715 evrov. To pomeni skupno porast prek 30 odstotkov, toda upoštevajoč skupno inflacijo v tem času, so se plače dvignile le za 6,1 odstotka. Glede na gospodarsko rast, ki je bila v letih Drnovšek-Ropove vladavine od 2,8- do 4,4-odstotna, bi lahko bilo zvišanje plač nekoliko višje, toda Slovenija je lovila stroga merila za uvedbo evra. Med Janševo vladavino se je realna neto plača od januarja 2001 do maja 2008 dvignila bolj, in sicer za 7,7 odstotka. Maja je znašala 882 evrov. Tudi cene so se v letih od 2001 do 2005 povišale bistveno bolj kot v zadnjih štirih letih. Razmerje je 23 odstotkov proti 14 odstotkom. Seveda so potrošniki najbolj občutljivi za podražitve tistih stvari, ki jih kupujejo vsak dan, na primer hrane. To najbolj tepe najmanj premožne. In ker se je prav hrana v zadnjem letu precej podražila, čeprav obsega le manjši del potrošniške košarice, se je ustvarilo prepričanje, da se vse draži. To ne drži. Po podatkih Eurostata ima Slovenija poleg Danske najmanjšo dohodkovno neenakost med vsemi državami Evropske unije, celo manjšo od opevanih Švedske, Finske in Avstrije. In za povečevanje socialne razslojenosti je bolj kot povečevanje razlik v plačah krivo skokovito povečevanje razlik v lastništvu premoženja.

(Medklic: anonimni pisec – drugih v Slovenskem tedniku skoraj ne premorejo – je v svoji zagretosti zapisal skrajno pretenciozen stavek: »...večina ekonomskih in socialnih kazalcev kaže, da se z mandatom Janševe vlade iztekajo tudi leta boljšega življenja.« Želel je reči, kako bistveno lepše nam je bilo pod Janšo kot Ropom, razumemo pa lahko še, da bo z eventualnim koncem Janše hipoma vse slabše.)

Hvaležni Lukšič o novih merilih za politične komentatorje

17.08.2008 ob 12:45

Spomnimo, nedavno tega so v vladajoči stranki SDS [uvedli nova merila](#) za politično komentiranje:

V prispevku smo prvič videli novega "političnega analitika" Aljoša Selana, ki je primerjal Janšo in Pahorja. Sporno je predvsem dejstvo, da je Aljoša Selan, ožji družinski član, nečak Rada Bohinca, člana strokovnega sveta SD. Zanimivo je tudi, da v vzajemni bibliografsko-kataložni bazi podatkov COBIB o Aljoši Selanu najdemo le to, da je leta 1999 diplomiral pri članici sveta predsednika SD, dr. Ljubici Jelušič z diplomsko nalogo "Poveljevanje kot temeljna socialna prvina vojske". V bazi objavljenih člankov najdemo le eno objavo v Delu, leta 2007, članek z naslovom "Kennedyjevski duh se s časom le še krepi: politikov liderski portret".

Najbolj duhovit in iskrov komentar na nove medijske zahteve iz stranke SDS o tem, kdo sme biti komentator. [Iz sobotnega Večera](#):

Igor Lukšič, podpredsednik SD (p) o premierovi e-pošti novinarki Katji Šeruga o Aljoši Selanu, političnem analitiku in nečaku Rada Bohinca (SD):

»Hvala, da se udeležujete novinarskih konferenc, kljub temu da vemo, da je treba v tej državi ne biti v sorodu z napačnimi ljudmi in da je treba diplomirati pri pravih ljudeh. Jaz nisem nič v sorodu z Radom Bohincem in tudi nisem diplomiral pri dr. Jelušičevi. S tem bo mogoče sprejeto to, kar bom povedal, in bo lahko tudi objavljeno.«

V Financah zlorabljaajo vesti STA po političnih preferencah

18.08.2008 ob 15:00

Najprej se je zdelo, da so stališče predsednice LDS Katarine Kresal zlorabili na STA. Toda izkazalo se je, da so to storili v Financah. Zgodba je naslednja: pod logotipom STA [so objavili vestičko](#), ki so jo prekrojili po svojem okusu in razlagi. Pridodali so ji svoj naslov: »Boj za Drnovškovo politično nasledstvo«, svoj podnaslov: »Predsednica LDS Katarina Kresal se je spotaknila ob nastop predsednika SDS Janeza Janša. Po njenih navedbah se Janša samorazglašuje za naslednika Drnovškove politike« in svoj zaključek: »Naj spomnimo, da je Drnovšek po nastopu funkcije predsednika republike najprej zamrznil članstvo v LDS; kasneje pa iz stranke tudi izstopil.«

Nekatere dele vesti so izločili. Sicer ne vemo, kakšna so pogodbena razmerja med STA in Financami, toda povsem na dlani je, da so v Financah zavajali s tem, ko so vestičko avtorsko preoblikovali, jo predstavili politično konotirano (kot spopad med Kresalovo in Janšo za politično nasledstvo), vse skupaj pa podpisali kot izdelek STA.

»Integralni« prispevek STA je sicer korekten in se, [via Matkurja](#), bere takole:

Kresal: Spomin na Drnovška je bil nedostojno in grobo zlorabljen

18.08.2008

Ljubljana, 18. avgusta (STA) - Predsednica LDS Katarina Kresal je v odzivu na govor predsednika SDS Janeza Janše na sobotnem festivalu SDS v Šentvidu pri Stični, zapisala, da je jasno, da je bil spomin na pokojnega premiera Janeza Drnovška "nedostojno in grobo zlorabljen". Po njenih navedbah se Janša samo-razglašuje za naslednika njegove politike.

"Če je ob nedavni udeležbi Janeza Janše na odkritju kipa dr. Drnovšku v Zagorju morda le kdo dobronamerno pomislil, da gre - kljub izrecni drugačni želji sorodnikov - za dostojno gesto spomina, potem je po sobotnem govoru predsednika vlade na strankarski prireditvi SDS v Šentvidu pri Stični zadeva boleče jasna: ta spomin je bil nedostojno in grobo zlorabljen," je predsednica Liberalne demokracije Slovenije zapisala v sporočilu za javnost.

Kresalova meni, da Janša skuša v svojih poskusih discipliniranja sedanjosti nekdanjim sodelavcem in kolegom Drnovška predpisovati, kako naj ohranjajo spomin na pokojnega predsednika. Poleg tega se, kot je prepričana, "samo-razglašuje za naslednika njegove politike ne-izključevanja in evropske usmeritve".

Spoštljivost vseh sodelavcev in sorodnikov, sopotnikov in prijateljev, se kaže prav v tem, da ne zlorabljaajo trajne Drnovškove dediščine strpnega iskanja soglasja v aktualno političnih sporih - predsednik vlade pa počne prav to, dodaja Kresalova.

Po njenem mnenju slovenska javnost ne bo pozabila, da je bil pokojni predsednik države v zadnjem obdobju svojega mandata upravičeno kritičen do kršitev človekovih pravic in političnih napak vlade Janeza Janše. Zaradi poskusov, da bi ga finančno

izsiljevali in medijsko diskreditirali, je Drnovšek v nekem trenutku Janšo slikovito označil kot "poveljnika zlobnežev", ki mu "očitno ni nič sveto, ne država, ne morala". "Samo on je pomemben in njegov položaj. Za vsako ceno. Kakšna pa sploh je cena lastne duše? Očitno premajhna," je Drnovškovo izjavo povzela Kresalova.

V LDS si bodo, kot je zapisala Kresalova, prizadevali, da človekovih pravic in spoštovanja posameznika ne bodo kovali v bron, ampak se bodo za te vrednote vsak dan znova borili - tudi z opozarjanjem na tako "grobe zlorabe, kot je bil stiški nastop Janeza Janše".

Himničnost po meri SDS

18.08.2008 ob 15:38

Na spletni strani Reporterja se na naslovni strani v prvi (!) vestički [hvalijo](#), da ekskluzivno objavljajo besedilo nove viže z naslovom Tajkun, dodajajo pa še povezavo na mp3 posnetek:

»Če je lahko pivo tajkun, pa naj bo še pesem s takim imenom,« pravi Igor Pirkovič, ki je avtor besedila nove viže, ki jo bodo v teh dneh začele vrteti slovenske radijske postaje, izvaja pa jo Korado. »Bila sva na kavi, govorila o vsem mogočem, poslušala gostilniške debate in se odločila, da za štos napiševa in uglasbiva pesem o zadnje čase zelo aktualnih tajkunih,« pojasnjuje Pirkovič.

Tu ne bi o nivoju novic in deklariranem profesionalizmu – povprečna pamet si zna ustvariti svoje mnenje. Tudi ne o kvaliteti avtorja ali besedila in sugeriranem glasbenem okusu. Težava je v tem, da je avtor skladbe pomočnik direktorja TV Slovenija, Jožeta Možine, sicer avtor številnih politično obarvanih skladbic v kulturni would-be informativni oddaji Piramida.

Še bolj zanimivo je, da je Pirkovičeva nova (verjetna) uspešnica o tajkunih, tem ideološkem sovražniku številka ena v režiji Janeza Janše, tako rekoč smiselna naslednica njegovega prejšnjega projekta. Pirkovič je namreč še sveži [pisec besedila nove himne SDS](#).

[V Reporterju »odrezali« Ano Jud](#)

18.08.2008 ob 20:07

Kot kaže, so v Reporterju odslovili svojo nepredvidljivo stalno kolumnistko Ano Jud. [Poročali smo že](#), da je ta v svoji zadnji kolumni v sicer njej lastnem žaljivem stilu povedala nekaj krepkih na račun botrov Janševih medijskih podvigov in predsednika vlade samega. V ozadju intrig ob nastajanju novih, »pravovernih« medijev, tudi Reporterja in predvsem novih brezplačnikov, je omenjala podpornike Janše, kot so Alenka Paulin, Matej Makarovič, Peter Jambrej, Peter Jančič, Jože Možina in druge, takoj zatem pa na svojem blogu zapisala, da telefoni na Reporterju po objavi ne nehajo zvoniti.

Njen konec je bil torej predvidljiv, o njem pa zdaj piše sama, ko nadaljuje zgodbo na svojem blogu, medtem ko na mestu njene kolumne v Reporterju kraljuje »popravek« Mateja Makaroviča. Njen zapis v celoti je dostopen [tule](#), spodaj odlomek:

No, potem se pa meni zapiše nekaj podobnega o svetniku desnice [Mateju Makaroviču](#): nabuhlež! Je razlika med nabuhlež in napihnjenec? Ne, je ni; oboje metaforično opisuje ego stanje. Je kaj narobe z izrazi kot so nevretenčar, brezvestnež? Ne, metaforično opisujejo nekoga, ki je brez hrbtenice in se obrača po vetru ter rine tja, kjer je denar. In tako naprej. Ampak o desnici kaj takega, sploh pred volitvami in sploh v časopisu, ki se je odločil, da bo šel v smer evolucijske zaostalosti, ne smeš napisati, ker potem - kot oni pravijo - lahko [general Glanzkopf](#) izgubi volitve in potem bo frka. Za njih. Kaj imam jaz s tem? Nič. Pišem o vsem. Pač o tistem, kar se mi v določenem trenutku zahoče. Poslej pa ne več za [Reporter](#), dasiravno sem za te ljudi naredila marsikaj koristnega...

Kako je tragična zgodba slovenskega novinarstva potekala, tonila vse globlje, sem nekoč že opisala v [Demokraciji](#) - in malo sem in tja v treh brezveznih knjigah -, pa tudi na tem minornem in obskurnem blogu imate kar nekaj tovrstnih spisov; še vrsta drugih piscev je nemalokrat vse skupaj lepo opisala. Vse je jasno, vse je torej na dlani, dejstva so znana. Je stanje kaj boljše? Ni. Zakaj ni? Pojma nimam. Nikakor se ne morem strinjati z besnimi levičarskimi množicami, ki se že ves čas gredo politični aktivizem, in potem, glej ga zlomka, se hitro izkaže, da se gre politični aktivizem še druga stran, tista, ki se ima za desno. Oboji pravijo, da se borijo za neodvisnost. Seveda. Skupina 572-ih se bojuje za neodvisnost tako, da se bojuje proti sedanjji koaliciji, manjša skupinica se bojuje tako, da se bojuje proti opoziciji. Spet sta tukaj dve plati in eni moraš pripadati. Če ne pripadaš eni, pripadaš drugi, če ne pripadaš nobeni, pa te itak ni. Zradirajo te. Nič hudega. Pa smo mislili, da Janez Janša ni tak? Ne, ni, še hujši je; mala, a resnična anekdotica, ki kaže, kako svet medijev v resnici dojema vaš opevani premier; o medijih ima toliko pojma, kot ga imam jaz o vzreji nemških ovčarjev, recimo: s kolegom [Šušteršičem](#) sva imela pred dnevi daljši terapevtski telefonski pogovor, v katerem mi je povedal, kako sta nekoč, ko je strateški svet za gospodarstvo kaj malega še delal - kar koli je sploh kdaj delal in kolikor je sploh lahko delal - skupaj z [JPD-jem](#) šla v Janši in je JPD pred Janšo rekel nekaj v stilu češ, uf, ja, kaj delamo tem levičarjem, jim bomo že pokazali, v [Financah](#) in v [Sobotni prilogi Dela](#). Aha. Pa se je Janša nasmehnil in rekel, ja, lepo, lepo,

ampak to v resnici ni nič, ljudje berejo [Nedeljski dnevnik](#), pojdita in jih prepričajta tam! Če besede, ki jih je premier izgovoril tedaj, preslikamo v današnjost, je pravzaprav jasno, zakaj smo kar naenkrat priča poplavi brezplačenega in tabloidnega, seveda politično motiviranega smetja; mnenje Janševe opcije je več kot očitno: povprečen Slovenec razmišlja na intelektualnem nivoju amebe in v skladu s tem prebira samo lahkotne in po možnosti umazane časopisne vsebine, preko katerih mu je potrebno dati prav (!) v njegovi evolutijski omejenosti, katera ni popolnoma nič drugega kot skupek večno prisotnih socialističnih vrednot in naše ljube vaške zatohlosti. Na eni in na drugi strani. Koliko je ljudi, ki se temu upirajo? Malo. Konec koncev: zakaj pa bi se? Kaj imaš od tega, da se upiraš? Ljudje, ki jih poznam jaz, se raje preprosto odselijo. Je lažje.

Ko je bil [Dejan Steinbuch](#) še urednik Demokracije, se je nekoč sprl z Janšo in tedaj mu je Janša po telefonu dejal - ne grizi roke, ki te hrani! Avtorska izjava, ki pove vse in nedvomno velja tudi danes. Ne grizi roke, ki te hrani, kajti če jo boš grizel, boš ostal lačen. Večina noče biti lačna in ne grize - tistih rok, ki jih pač hranijo. Rok, ki hranijo novinarje, je več. So roke, ki hranijo leve novinarje, so roke, ki hranijo desne novinarje, v glavnem pa ni rok, ki bi hranile neodvisne, katerih itak v glavnem ni. No, tako tudi takšne roke niso nevemkako zelo potrebne; ko smo s Steinbuchom in Radom Pezdirjem napravili Etični poziv k profesionalizmu, je Janša z njim lani pozimi mahal v parlamentu, se branil pred 572-glavo množico, čeprav v resnici nihče od nas ni podpiral njega, ampak neodvisnosti. No ja, mu je že prišlo prav. In celo meni se je tisti hip zdelo, da je Janša vsaj malo večji demokrat od levece, da je manjše zlo kot levica. Je res? V resnici ne vem. Niti mi ni povsem jasno, zakaj ga predstavljajo kot desničarja, če je po vseh nazorih in dejanjih levičar. Kateri ima pač to smolo, da v tej levičarski družbi nikdar ne bo postavljen na piedestal; opozicijska levica ga nikdar ne bo sprejela, čeprav si on tega še kako želi. Se zgodi. Ukvarjanje s problemom sprejemljivosti in nesprejemljivosti je izguba časa. Nikoli ne moreš biti všeč vsem, nikoli te ne morejo imeti vsi radi, če pa te imajo kakšni radi kot novinarja, je pa to sploh problem - kaže, da si pristranski!

Moj tekst [Janša, pojdi k vragu!](#) je minuli teden povzročil cel preplah. Napisala sem tako kot je prav. Tako kot jaz mislim, da je prav. Ljudje menda imamo pravico misliti s svojo glavo? Menda imamo pravico jasno, vsaj na minimalno dostojen način, izražati svoje mnenje? Zakaj se moramo leta 2008 še zmeraj boriti proti enoumju? Enemu. Ali drugemu. Moja kolumna je bila v Reporterju zato, ker je tako želel urednik [Silvo Šurla](#), sam jo je ponudil, dejal je, da hoče imeti nekoga z nabrušenim jezikom, ki ne bo šparal nikogar, kajti: njemu, Šurli, je, recimo, všeč [Vedrana Rudan](#). Lepo, a brati Rudanovo doma, v postelji, je nekaj povsem drugega kot Rudanovo objavljati. Sploh v Sloveniji, v mali zatohli luknji, kjer vse bazira na kolektivistični pripadnosti in raznoraznih povezavah. Ko sem napisala tekst Janša, pojdi k vragu! so v uredništvu gledali pisano. Malo blede, belo, malo rdeče, čemerno. Večkrat je bilo rečeno: pred volitvami ne bomo nabijali Janše! No, to je nekaj, s čemer se jaz ne strinjam. Če je že toliko blejanja o neodvisnem novinarstvu, potem to pomeni, da se dela neodvisno, v skladu z vestjo, ne pa da se ravna po času, mesecih, letnih časih, pred volitvami, po volitvah. In tako naprej. Sploh pa? Ana, ti lahko v svoji kolumni pišeš kar koli hočeš! Ta stavek so mi hkrati kar naprej ponavljali. Dokler ni prišel tisti tekst. Tekst je bil vseeno objavljen, ob objavi pa je priklopela gomila neprijetnih

telefonskih klicev. Mene ti ljudje več nikoli ne kličejo, ker vedo, da ni učinkovito: zmeraj vse zabeležim, spravim skupaj in objavim. Zato zdaj raje kličejo tiste, na katere lahko vplivajo. Grožnje? Preprosto: nikoli več vas ne bomo podpirali, nikoli več ne boste prišli v Odmeve, STA vas več ne bo citirala in tako naprej, ne boste dobili državnih reklam, ja, mi smo vam dali Jurčičevo nagrado, vi ste pa do nas takšni, oh ... Tako je bilo. Šurla je rekel, da se boji, kaj mu bodo zaradi tega, ker je tekst Janša, pojdi k vragu! objavil, storili? Kaj pa lahko storijo? Te več nikdar ne povabijo v Odmeve? Ja, to je pa res groza, to je isto, kot če bi ti odrezali obe roki, a ne? Te je strah, da STA več ne bi citirala Reporterja? No, tudi to predstavlja orjaško škodo, kajti STA je seveda medij svetovnega dosega: tudi v Južnoafriški republiki in Sibiriji ga prebirajo masovno! Kaj še? Državne reklame? Reporter jih ima ogromno, res ogromno, kopa se v denarju. Hočem reči: če do zdaj niso dali reklam, jih tudi v bodoče ne bodo dali, kajti vsaka politika ima najraje ravno tiste novinarje, ki so pripravljeni biti hlapci kar zastonj! Jurčičeva nagrada? Ta je res veliko vredna. Če jo dobiš, si menda na pravi poti, da se skorumpiraš, bi rekel Boštjan M. Turk. Ampak: ne grizi roke, ki te hrani, a ne? Na srečo me politične šape ne hranijo in me tudi nikoli ne bodo hranile. Prepričana pa sem, da me bodo prijetno ugriznile v kakšnem svojem tabloidnem smetju, kajti tako pač funkcionirajo. Res ne vem, kako je lahko kdo tako smešen, da misli, da bom potemtakem sama podpirala tovrstno časopisje; sploh po vseh izkušnjah, ki so se zgodile v preteklosti.

Makarovič je poslal odgovor. Po medijskem zakonu ga ima pravico objaviti na istem mestu. Na enak način - tako idiotski zakon je seveda sprejela Janševa vlada. Toda ta zakon se da izpodbijati. Če si upaš. Jaz si upam. Kot običajno: kar koli. Šurla si pa tega ne upa. On si upa na vse pretege pljuvati po bratcih Šrot in njim podobnih, nikdar pa si ne bo drznil napisati kar koli kritičnega o sedanji vladajoči koaliciji, pa čeprav čedalje bolj vidimo obupne stvari, ki jih ta vlada počne. V čem je torej smisel pisati kar koli, če pa lahko kdor koli takoj objavi na istem mestu odgovor? V tem ni nobenega smisla. Če napišeš eno kolumno in pride deset odgovorov in vsi po zakonu dobijo objavo na istem mestu, kaj boš? Nič. Rečeš hvala lepa, janšistično glasilo pa res ni tisto, kar se oglašuje kot: neodvisno! Gospod nabuhlež bi še rad, da se mu opravičim. Za kaj pa? Morda zato, ker je napisana resnica? Zgodbo o tem, kar sta hotela narediti Makarovič in Peter Jambreč, mi je povedal Šurla sam. Zgodba je resnična in priča o obupnih korupcijskih naklepih desnice. Kaj ima Alenka Paulin s tistim sranjem Ekspresom? Ona je prišla z idejo, da bi se Ekspres imenoval Reporter Ekspres. Kaj ima s tem Jože Možina? On tega na televiziji nikdar ne bi bil sposoben javno povedati, kajti potem bi ga odpihnili s položaja direktorja TV Slovenija. Kaj imajo z vsem skupaj Danilo Slivnik, Janez Markeš in Peter Jančič? Vsi so samo hlapci; Cankar je imel prav.

Tudi v tem, da vprašanje resnice ni toliko vprašanje odločitve ljudi, da jo odprtih glav sprejmejo - ampak je bolj vprašanje odločitve prinašalca, da se žrtvuje zanjo, ker mu toliko pomeni. To pa ni najbolj udobno. Tako ne prideš v Odmeve, tako te STA ne povzema, tako ne dobiš Jurčičeve ali kakršne koli nagrade, tako ne doživljaš masovnih ovacij in podpore, imaš pa nekaj, zaradi česar se dobro počutiš in zaradi česar na vsako frko z lahkoto rečeš, ma, jebe se mi ...

»Jančarjev ekspres« kot dokaz družbene hipokrizije in korupcije

19.08.2008 ob 16:44

Udaren zapis filmskega strokovnjaka Igorja Koršiča, ki si je kot kulturnik drznil povzdigniti svoj glas proti »nedotakljivemu« Dragu Jančarju in njegovemu mnenju v »ekspresu«, spregovoriti o podobnosti slednjega s Petrom Handkejem in o komandirskih navadah ministra za kulturo, некоč častnika JLA, predvsem pa komentirati [Jančarjev članek](#). [Članek](#) Koršiča objavlja Vest, spodaj odlomek:

V »novem tedniku« Ekspres si je Jančar privoščil mnenje, ki zaseda kar osrednjo »duplerico«, v katerem napada slovenske medije in novinarje pokrižem in počez. Če še kdo ne ve, Ekspres je tista brezplačna »kaselc«, (kot temu pravi poslanec Grims), publikacija, ki še najbolj spominja na Lidlov časopis. Le da ne prodaja trgovskih izdelkov ampak vladno politiko. Vse, prav vse kaže, da gre za propagandni projekt vlade ali vladajoče koalicije, ki z domnevno novimi in neodvisnimi mediji – Ekspres za urbano prebivalstvo, Slovenski tednik za podeželje - oba z naklado 340.000, oba distribuira Pošta Slovenije - rohni proti Šrotu in tajkunom, informacijski pooblaščenki, medijem in novinarjem. Glede na naklado in na dejstvo, da sta časopisa skoraj brez reklame, se človek vpraša, kdo to plačuje? Če to nismo davkoplačevalci, gre verjetno za bratsko pomoč, morda iz tujine? Potem je tu še »publikacija »Demokracija«, ki jo poleg baterij, denarnic in podobne robe tudi prodaja Pošta Slovenije. Na naslovnici so slučajno okajeni od piva Tajkun, Kučan, Pahor in Šrot. Pravzaprav gre za skrajno umazano raboto, lažnivo vsiljevanje politične propagande pod zastavo »neodvisnih« medijev, kar bi moralo biti v demokraciji z zakonom najstrožje prepovedano. Oblast, demokratično izvoljena vlada, nam, kot vse kaže, načrtno laže in nas zavaja, verjetno za naše lastne denarce!

Kakorkoli že, v očitno popolnoma žolti, lažnivo prikriti politični propagandi, ki se pretvarja da je časopis, Jančar napada »šibko neodvisnost«, »nizko kulturo«, »hipokrizijo« in pomanjkanje »neodvisnosti od politične in kapitalske moči« in »etike javne besede«. Jančar je ves iz sebe: »Vse skupaj pelje, če se nič ne bo spremenilo, ne samo v nadzorovane in usmerjene medije, ampak tudi v nadzorovano družbo, ki ji bodo vladali betajnovski mogotci in njihovi odvetniki, asistirali pa jim bodo politiki in dobro plačani žurnalisti. In ko bodo imeli pod nadzorom vse, bodo vsake toliko časa sprožili še kakšno mednarodno kampanjo proti Janezu Janši in njegovem »omejevanju medijske svobode«, pa če bo najbolj napadani slovenski politik v zgodovini nove države v vladi ali opoziciji«.

Ujemite tatu! Človek se vpraša, kot običajno s populistami, kdo je tu nor? Kakšne krokodilje solze! Ali družbeno angažirani pisatelj Jančar res ne ve, kaj načenja in kaj je morda že usodno načelo neodvisnost, kulturo in etiko našega novinarstva in javne besede, ali se samo na debelo spreneveda? Ali si lahko kot pisatelj, zavezan resnici - in tako, namreč kot vest naroda, tudi nastopa - zatiska oči pred, vzemimo samo en primer med mnogimi, prvim aktom boja s tajkuni, ki se je odvijal okrog časopisne hiše Delo? Njegovo početje še najbolj spominja na Petra Handkeja in na njegovo lamentiranje o pravici za Srbijo.

Janša, cosa nostra in mafijski Koloneli

20.08.2008 ob 23:39

Današnje predvolilno soočenje med Borutom Pahorjem in Janezom Janšo v Tarči RTV Slovenija je bila dokaj galantno in umirjeno, v enem delu pa posvečeno tudi stališčem o medijih skozi »tajkunska očala« in novinarsko peticijo. Žurnal24 že v naslovu [svojega prispevka](#) opozarja na poanto, ki jo je zavzel Janša, namreč na domnevno dvoličnost novinarjev, ki so menda napadali njega, npr. v peticiji, zdaj, v »tajkunskih« rokah, pa se počutijo odlično in se držijo načela »O tajkunih vse dobro«. Takole je besedoval:

Oba sta se strinjala, da je šel vpliv tajkunov v vsakem primeru predaleč, Janša pa je dodal, da se zaradi degradacije določenih vrednot ne ve več, kaj je prav in kaj je narobe. »Stari italijanski pregovor pravi, da mafijski časopisi ne bodo nikoli pisali o mafiji in mi smo zelo blizu tega.»

Izjava je zanimiva, če jo postavimo v kontekst. Soočenje so namreč snemali včeraj, 19. avgusta. Danes, 20. avgusta, pa je izšla nova številka enega izmed Janševih Kolonelv, [»ekspresa«](#). Če so tajkuni mafijci ali mafijci tajkuni, potem nam v njem v uvodniku na drugi strani sporoča naslednje:

Ob aretaciji nekdanjega državnega tožilca Boštjana Penka so se postavili na stran Penka, čeprav se tudi v Italiji ne bi moglo zgoditi, da bi bil en sam novinar katere koli politične opcije v državi tako predrzen, da bi si upal zagovarjati tožilca, ki se brati s člani Cose nostre. Z izjemo tistih seveda, ki bi bili na plačilnem spisku te kriminalne združbe.

Redke novinarske izjeme obstajajo tudi v slovenskem prostoru. Toda njihove možnosti objavljanja so minimalne. V Sloveniji žal ni prav nič drugače kot v Italiji. V mafijskih časopisih je namreč jasno, da nihče ne sme pisati zoper mafijo.

Podobnost mnenj je ganljiva. Uvodnik je podpisala neznana Nika Albreht, vprašanje pa se glasi, od kod ista poanta njej in gospodu predsedniku vlade? Od kod tako rekoč isti citat?

Možnosti sta dve. Prva je tale: »ekspres« so natisnili včeraj, torej na dan soočenja, in predsednik Janša si je številko pred natisom ogledal. Druga je tale: Janša si številke pač ni ogledal, ampak je pri njej s svojim štabom tvorno sodeloval. Zato lahko ve, kaj se dogaja v njegovem Kolonelu. In prav je tako, če ga že financira.

Glede na vsebino »ekspresa« (opozarjamo na pojav »reciklaže«, recimo, da so nosilno zgodbo o »boljšem življenju Slovencev« v zadnjem tednu ponovili vsi po vrsti: Reporter, Slovenski tednik, Ekspres), pa ima predsednik znova prav. Vendar bi moral reči naslednje:

V mojih časopisih je namreč jasno, da ne sme nihče pisati zoper mene.

V Magu raziskali, kdo stoji za »ekspresom«

21.08.2008 ob 12:29

V [Magu](#) (13. 8. 2008) so se kot prvi potrudili in raziskali zadnjega med famoznimi Janševimi Koloneli, »ekspres«. Cosa nostra (naša stvar) je sicer nekoliko brisala sledi za sabo, za našo stvarjo torej (na podoben način, kot ironično v zadnjih številkah v »ekspresu« objavljajo tudi kakšen oglas vedeževalk in šlogaric, da bi verjetno zabrisali sledi za dejstvom, da jim ne bi bilo težko najti pravih, »državnih«, hkrati pa tudi očitek, da sploh ne premorejo oglasov in imajo torej premožne botre). Zapis novinarka Anuške Delić pod naslovom »(Ne)odvisnost Ekspresa« bizarno pritrjuje ne le temu, da je Janšev Kolonel zrcalna podoba Šrotovega, temveč da je nekoliko povezan z istim Kolonelom! Drugo razkritje, ki si ga velja ogledati, je, da je izdajatelja »ekspresa«, Zame-tek, v prvih dneh julija ustanovila Nova firma. Taista Nova firma pa je ustanovila še eno podjetje, namreč tisto, ki izdaja Reporter, in sicer Pravo smer, ki je zdaj v lasti Boštjana Krefta, poslovnega partnerja Mateja Raščana, lastnika Dela Revij in Rašice. Reporter in »ekspres« imata torej [iste botre](#). Stvar je nekoliko nerodna prav za Reporter in njegove izdajatelje, ki so več čas zatrjevali, da jih vodi izključno poslovni interes. Nabor ljudi pa kaže na vse kaj drugega. Odlomek iz članka je spodaj.

Novi pridobitvi na trgu brezplačnih časopisov, tedniku Ekspres, je v pičlih dveh tednih uspelo dvigniti marsikatero obrv. Časopis na 24 straneh v zavidljivi nakladi 350 tisoč izvodov je bil namreč, kot kažejo uradni podatki, natisnjen zgolj z denarjem, ki ga je iz svojega žepa potegnil metalec kopja Robert Teršek. Izsledkom novinarjev, ki so nekaj podrobnosti o izvoru tednika in njegovih ustvarjalcih že razvozlali, v Magu dodajamo najnovejšega – brkljanje po ozadju brezplačnika nas je privedlo do Skupine Parsifal, ki za vlado izvaja javnomnenjske raziskave, in donedavnega uslužbenca zunanjega ministrstva.

Medtem ko je brezplačnik Slovenski tednik že v prvih številkah presenetil s številnimi tiskanimi oglasi (para)državnih podjetij, je Ekspres presenetil z oglasi, ki jih ni. V drugi številki, ki je izšla 6. avgusta, je podjetje Zame-tek "napako popravilo" in objavilo celostranski oglas za spletni portal usekaj.si. Odgovorna urednica obeh medijev, usekaj.si in Ekspres, je bila še pred kratkim Barbara Smisl, članica dekliske glasbene skupine BBT in ena od voditeljic avtomobilistične oddaje na TV3. Vendar podjetje Zame-tek, kot smo izvedeli na ministrstvu za kulturo, v vlogi za vpis v razvid medijev kot odgovornega urednika ni navedlo nje, temveč Roberta Terška, ki je v kolofonu tednika zapisan le kot direktor. Poleg tega je Jernej Strnad, sin glavnega tajnika SDS Dušana Strnada in soustanovitelj družbe Unimedis, ki ima v lasti omenjeni spletni portal, za Dnevnik pred dnevi izjavil, da je Smislova v razvidu medijev kot odgovorna urednica usekaj.si navedena pomotoma in da bodo nespোরazum popravili.

Strnadovo pojasnilo v luči določb zakona o medijih izzveni kot ne preveč iznajdljiv izgovor, saj mora izdajatelj pred izvajanjem dejavnosti medij priglasiti kulturnemu ministrstvu, v vlogi pa med drugim navesti ime odgovornega urednika. Spletna stran portala kot odgovornega urednika po novem navaja Nejca Ajdnika, ki je po dostopnih

podatkih prijatelj oziroma rokometaški kolega Jerneja Smisla, Barbarinega brata. Oba Smislova sta na zadnjih lokalnih volitvah kandidirala na listi Gvido Hribar za prihodnost občine Žalec; Hribarja je žalski odbor NSI pred dnevi sicer predstavil kot enega od dveh kandidatov stranke na jesenskih volitvah.

Domeno spletne strani usekaj.si je po podatkih mreže Arnes registrirala Skupina Parsifal, ki za vlado izvaja raziskave javnega mnenja; po zadnji, ki jo je opravilo, bi dvajset odstotkov anketiranih volilo SDS, trinajst odstotkov pa konkurenčno SD. Podjetje sta po podatkih IPRS ustanovila Gregor Karlovšek in Denis Vengust, sicer novinar esdeesovskega tednika Demokracija, a je vodenje letos prevzel Dane Kostrić – po poročanju Mladine življenjski sopotnik tiskovne predstavnice ministrstva za šolstvo in šport Mihaele Praprotnik in brat Jane Kostrić, prav tako iz službe šolskega ministrstva za stike z javnostjo.

Kostrić vlogo Skupine Parsifal v omenjenih medijih zanika. Pojasnil je, da so glavna dejavnost podjetja izvajanje tržnih in javnomnenjskih raziskav ter storitve strateškega upravljanja na področju odnosov z javnostjo. "Iz predstavljenih dejavnosti gre razbrati, da nimamo nobene vloge pri tiskanem in spletnem mediju, ki ju omenjate v vprašanju."

Med novinarji Ekspresa, o katerih so, podobno kot o tistih v Slovenskem tedniku, kritični opazovalci že namigovali, da gre za psevdonime, sta zanimiva dva. Mitja Robnik prispevkov o športu ne piše le za Ekspres, temveč tudi za Slovenski tednik (o veslačih pred pekinškimi olimpijskimi igrami). Precej bolj uveljavljen je Dominik Frelih, ki v Ekspresu piše o potovanjih – v prvi številki o Parizu, v drugi o Bruslju. Oba prispevka sta dobesedna prepisa člankov, ki ju je februarja in septembra lani objavil že v katoliškem tedniku Družina; po podatkih Cobissa je nekaj njegovih člankov doslej izšlo tudi v Gorenjskem listu in reviji Ministrant.

Frelih – pred leti prvopodpisani pod pobudo za referendum o umetni oploditvi samskih žensk – je bil do konca leta 2006 sicer zaposlen v službi za odnose z javnostjo v kabinetu Janeza Janše, kar so tam potrdili. Poleg tega je med predsedovanjem Slovenije svetu EU na sejah sveta za človekove pravice OZN zastopal stališča Evrope. V premierjevem kabinetu so pojasnili, da je 1. januarja lani sklenil delovno razmerje na zunanjem ministrstvu, in sicer za obdobje slovenskega predsedovanja. Potrdili so še, da je bil marca kot tretji sekretar napoten v Ženevo, na stalno predstavništvo Slovenije pri OZN.

Pristavimo, da Ekspres objavljenih fotografij ne podpisuje, nekatere pa bržčas svobodno kopira z interneta. Pred dnevi se je namreč na slovenski wikipediji (strani za splošno razpravo) pojavil zapis Romana Maurerja, da je tednik v prispevku Igorja Krajnca objavil njegovo sliko kočije s prireditve Pivo in cvetje, a ga kot avtorja niso podpisali. "Da me ne bo kdo slučajno povezoval s takšne vrste tiskom in založniki, javno izjavljam, da z izdajateljem nimam sklenjene ne avtorske ne druge pogodbe," je še dodal.

Vlogo za vpis Ekspresa v razvid medijev je podjetje Zame-tek podalo 28. julija, je sporočila Nina Orel, tiskovna predstavnica ministrstva za kulturo. V njej je kot

odgovornega urednika, odgovorno osebo izdajatelja in stoođstotnega lastnika prijavilo Roberta Terška, kot vir financiranja pa "reklamne oglase, morebitne donacije in subvencije". Orlova je pojasnila, da je ministrstvo vlogo odobrilo še isti dan, kar je pri popolnih vlogah večinoma ustaljen postopek.

Tudi pot do ustanovitve podjetja, ki je, mimogrede, registrirano le za "drugo založništvo" in "drugo informiranje", je bila bliskovita. Zame-tek je v prvih dneh julija ustanovila Nova firma (ustanavljanje in prodaja gospodarskih družb), direktorica pa je postala Urška Avbelj, sicer do nedavna tudi direktorica ustanovitelja. Kmalu za tem je direktorski položaj prevzela Suzana Kundija, ki je, kot kaže spletna stran Dijaške organizacije Slovenije (DOS), tudi vodja projekta te organozacije pri Študentski organizaciji Slovenije. Teršek je bil kot direktor v sodni register vpisan šele 24. julija, torej le nekaj dni pred oddajo vloge za vpis v razvid medijev in manj kot teden dni pred izidom prve številke Ekspresa.

Ob tem dodajmo, da je Nova firma ustanovila še podjetje, ki izdaja enega od političnih tednikov, in sicer Pravo smer, ki je zdaj v lasti Boštjana Krefta, poslovnega partnerja Mateja Raščana, lastnika Dela Revij in Rašice. Zadnji je lastnik Monere, ki je ustanovila Rašico point, njegova zaročenka je lastnica podjetja Nevtrum, Kreft pa lastnik Kandeles – izvorna ustanoviteljica vseh naštetih je Nova firma, sicer pa imajo skupaj v lasti 38 odstotkov Casinoja Maribor, o katerem smo v Magu že poročali. Nova firma je še izvorna ustanoviteljica podjetja "v nabiralniku" Kolonel, ki je bil do nedavna v lasti Danijele Rakovič, slamnate družbenice Pivovarne Laško.

Janša sprevrženo o medijski hvali in peticiji

21.08.2008 ob 20:50

Temu se lahko reče le sprevrženost: medtem ko na tem mestu iz dneva v dan dokazujemo, da Janševi mediji redno skrbijo, da bi se o njem pisalo najlepše, zdaj Janša v današnji Demokraciji takšno gesto pripisuje drugem. Medtem ko Janša venomer kritizira medije, češ da napadajo to vlado, se mu zdaj nenadoma to zdi legitimno.

Napada na enako legitimno mnenje četrtnine vseh profesionalnih novinarjev v Sloveniji, na katere se ves čas vpije kot na lažnivce (ti pa, resnici na ljubo, še dalje večinoma molčijo), smo se prav tako že naveličali. Povzeto [po STA via Siol](#):

"Bolje, da mediji napadajo, kot da samo hvalijo"

Zdajšnje stanje na področju medijev, ki stalno napadajo vlado, je za Janšo bistveno boljše kot preteklo. Po njegovo ni dobro, da se delo vlade ocenjuje enostransko kot slabo, a je vseeno boljše kot med leti 1992 in 2004, ko se je nekritično vsevprek hvalilo: "Ko je bila na oblasti tranzicijska levica in ko so njihovi politični podporniki z novinarskimi peresi v rokah inflacijo, ki je bila večja od današnje, in gospodarsko rast, trikrat manjšo od sedanje, razglašali za zgodbo o uspehu."

"500 novinarjev je dejalo, da je naše predsedovanje nevarnost za EU "

Spomnil pa je tudi na več kot 500 slovenskih novinarjev in dejal, da je lansko leto politična konkurenca v svojo oceno stanja zapisala "hude lažne obtožbe" na račun vlade. "Preko 500 slovenskih novinarjev pa je z lažno peticijo uslužno te diskvalifikacije poslalo v svet," je poudaril predsednik vlade in dodal, da so v njej zapisali, da predstavlja predsedovanje Slovenije nevarnost za Evropsko unijo.

Tomšič o »ekspresu« kot rumenem tisku, Makarovič o njegovih domnevnih mladih neveljavljenih avtorjih

21.08.2008 ob 20:51

Današnji Dnevnik [se je razpisal](#) o sumljivi podobnosti vsebin brezplačnikov, znova o anonimnih novinarjih v njih in seveda političnem pedigreju. Opozorimo na dve nedoslednosti. Medtem ko desno usmerjeni sociolog Matevž Tomšič ocenjuje, da gre za malodane rumeni tisk, njegov fakultetni in ideološki kolega Matej Makarovič, resda kolumnist v taistem rumenem tisku, tako rekoč brani odpiranje medijskega prostora in mlajše, neveljavljene avtorje. Eden med njima ima očitno težavo.

Makarovič pa ima še dve, eno logično in eno moralno. Prva, logično konsistentna, je naslednja: namesto pojasnila na očitek o psevdonimnih novinarjih govori o mladih, neveljavljenih avtorjih. Predpostavlja torej njihovo identiteto, s čimer se očitku oziroma predpostavki elegantno izogne. V tem smislu različni [Vidi Vidci](#) zanj ne predstavljajo problema oziroma se vanj ne želi poglobljati. Zato je druga, moralna težava, zanj naslednja. Matej Makarovič je pač ustanovni član ZNP in eden njegovih stebrov. ZNP pa je pred časom sprejel [svoje stališče glede rabe psevdonimov](#):

Podpisovanje z neresničnim imeno brez kakršnihkoli razlogov je neetično do bralcev.

Stališča do časopisa in svojih mladih sodelavcev v Ekspresu, ki ga hvali kot nov medijski projekt, vreden vse podpore, bo torej moral javnosti pojasniti v trenutku, ko se bo izkazalo, da v tem brezplačniku uporabljajo psevdonime.

Še citat iz Dnevnika:

Urednik Demokracije Metod Berlec nam je včeraj po telefonu zatrdil, da ekipa, ki sestavlja oba brezplačnika, z izjemo Lasbaherja, ne pozna, in pripomnil, da ne ve, "kdo stoji za časopisoma". Ekspresova in Tednikova svojevrstna interpretacija politične scene, ki spominja na slog Demokracije, Berleca ne skrbi, saj se mu zdi konkurenca koristna. "Oba časopisa sta desno usmerjena, uporabljata grob stil za obračunavanje z vsemi, kar pa je navsezadnje značilno za rumeni tisk," ocenjuje dr. Matevž Tomšič s Fakultete za uporabne družbene študije.

Da ga ne sestavljajo znana novinarska imena, se Tomšiču ne zdi pomembno, saj ocenjuje, da za bralce brezplačnikov novinarsko ime ni posebno pomembno. Opozarja, da sta širši javnosti vendarle znana dva Ekspresova avtorja, sociolog dr. Matej Makarovič ter pisatelj Drago Jančar. Ta je v Ekspresu objavil komentar slovenske medijske sfere, ki je bil pred tem že objavljen v Novi reviji. V njem je izrazil prepričanje, da novinarji vse bolj sledijo pravilu "opljuvan in javno osramočen človek je dober članek". Kot nam je po telefonu, Ekspresa še ni bral, zato ga ne more oceniti. Tekst je uredništvu posredoval na prošnjo "prijatelja".

Matej Makarovič, ki v Ekspresu objavlja redno kolumno, zatrjuje, da ekipe, ki sestavlja časopis, ne pozna, z urednico pa komunicira zgolj prek elektronske pošte. "Tudi jaz domnevam, da gre pri piscih za mlajše in še neveljavljene avtorje, kar

seveda sploh ni slabo. Zakaj ne bi bil medijski prostor odprt za nova imena?" je zapisal v elektronskem sporočilu. "Prepričan sem, da ime avtorja ni jamstvo za kredibilnost. V tradicionalnih družbah je pomembno predvsem to, kdo je nekaj povedal, v modernih pa, kaj je bilo povedano. Zanašati se je treba na teže argumentov, ne pa avtoriteto konkretnih oseb."

[Popravek na zapis »V Magu raziskali, kdo stoji za Ekspresom«](#)

22.08.2008 ob 20:21

Na naš naslov nam je pisala Suzana Kundija in prosila za objavo popravka na [naš zapis](#), ki smo ga povzeli po Magu. Njen popravek objavljamo v celoti:

Prosim za objavo popravka na sledeči tekst z naslovom "V Magu raziskali, kdo stoji za »ekspresom«, saj gre za zavajajoče informacije, glede mojega delovanja.

Citiram:

"Tudi pot do ustanovitve podjetja, ki je, mimogrede, registrirano le za "drugo založništvo" in "drugo informiranje", je bila bliskovita. Zame-tek je v prvih dneh julija ustanovila Nova firma (ustanavljanje in prodaja gospodarskih družb), direktorica pa je postala Urška Avbelj, sicer do nedavna tudi direktorica ustanovitelja. Kmalu za tem je direktorski položaj prevzela Suzana Kundija, ki je, kot kaže spletna stran Dijaške organizacije Slovenije (DOS), tudi vodja projekta te organizacije pri Študentski organizaciji Slovenije. Teršek je bil kot direktor v sodni register vpisan šele 24. julija, torej le nekaj dni pred oddajo vloge za vpis v razvid medijev in manj kot teden dni pred izidom prve številke Ekspresa."

Popravek:

Ena izmed zavajajočih informacij je ta, da jaz, Suzana Kundija nisem vodja DOS pri ŠOS, kar si lahko pogledate tudi na spletni strani: <http://www.dijaska.org/page.php?32>. Prav tako direktorica družbe Zame-tek d.o.o. ni postala Urška Avbelj. Urška Avbelj je bila direktorica družbe Nova firma d.o.o., ki se ukvarja z ustanavljanjem in prodajo gospodarskih družb, do meseca julija 2008. S tem mesecem pa sem bila Suzana Kundija namesto Urške Avbelj imenovana za direktorico Nove firme d.o.o., ki je ustanovila med drugim tudi družbo Zame-tek d.o.o.. Z ustanovitvijo družbe Zame-tek d.o.o. sem kot direktorica Nove firme d.o.o., kot običajno pri vseh družbah, ki jih z namenom prodaje ustanavlja družba Nova firma d.o.o., postala njena direktorica in bila na tem mestu do prodaje le-te. Družba Zame-tek d.o.o. pred njeno prodajo ni poslovala.

Hvala za objavljen popravek in lep pozdrav,

Suzana Kundija

[Berlec vs. Kovačič ali kako plonkanje iz Slovenskega tednika v Demokracijo razkriva nove povezave](#)

22.08.2008 ob 20:24

Slamnatost Janševih brezplačnikov ima običajno to težavo, da nam zakrije avtorje in da so besedila velikokrat prepisana iz spletne strani SDS (ali prihajajo naravnost iz štaba?), Reporterja, Demokracije, itd.

Toda zdaj smo odkrili še obraten pojav, ki bi nas moral bolj skrbeti. Nekatera besedila se denimo najprej pojavijo v brezplačnem Slovenskem tedniku in šele kasneje v denimo Demokraciji. Pri čemer je pomembno, da je v Demokraciji podpisan njen odgovorni urednik Metod Berlec, v [Slovenskem tedniku](#) pa (neznani) Gregor Kovačič.

Kako je torej s [tezo Mateja Makaroviča](#), da je treba dati priložnosti mladim in perspektivnim piscem (beri: anonimiziranim posameznikom, za katere sumimo, da sedijo v štabu neke stranke)? Takole: v [30. številki Slovenskega tednika](#) na strani 5 zasledimo članek, ki znova demonizira Kučana. Številka je izšla 8. avgusta, Demokracija [s člankom, ki ga primerjamo](#), pa šele 13. avgusta. Primerjava torej pokaže, da sta možnosti glede razumevanja »plonkanja«² dve. Prva je podobna tisti, češ Janša ni plonkal pri Blairu, temveč je le ponavljal splošne fraze, zadeva s ponovitvijo citatov je »naključna«. Ampak potem, kot pravi Borut Mekina v Mladini, zapade teoremu neskončnosti. Ta gre takole: če bi dali neki opici pisalni stroj in neskončno časa, bi ob naključnem pritiskanju na tipke enkrat zagotovo napisala eno od Shakespearovih del. Ali katerokoli drugo besedilo.

Naslednja težava, ker seveda v protiočitke plonkanju in podvig opice nihče ne verjame, je smer plonkanja. Odgovorni urednik Berlec je to storil in prepisoval pri verjetno anonimnem piscu v Slovenski tednik. Je to prepričljivo? Ni. Verjetneje je, da je avtor obeh tekstov skupen. Ali da je to Metod Berlec osebno. Kar lahko pomeni le, da brezplačniki vsebinsko nastajajo usklajeno z nekaterimi drugimi časopisi, ki veljajo za Janševa glasila. Berlec sicer o istih brezplačnikih [meni tole](#):

Urednik Demokracije Metod Berlec nam je včeraj po telefonu zatrdil, da ekip, ki sestavljata oba brezplačnika, z izjemo Lasbaherja, ne pozna, in pripomnil, da ne ve, "kdo stoji za časopisoma". Ekspresova in Tednikova svojevrstna interpretacija politične scene, ki spominja na slog Demokracije, Berleca ne skrbi, saj se mu zdi konkurenca koristna.

Mogoče po primerjavi besedil postane bolj evidentno, zakaj ga ne skrbi. In še dve zanimivosti: članek v Slovenskem tedniku je daljši, tisti v Demokraciji se abruptno konča. In še: očitno se je nekdo trudil, da bi vsaj za malenkost popravil stavke, ne le slovnično in stilistično. Toda zakaj? Spodaj so navedene vse primerjave:

Kovačič:

Nekdanji predsednik Milan Kučan je zadnje tedne nenavadno nervozen.

Berlec:

Milan Kučan je zadnje tedne nenavadno nervozen in oster.

Kovačič:

Tudi doslej se je vedno vmešaval v (pred)volilne kampanje in podpiral svoje favorite, vendar je ohranjal osnovno mero verodostojnosti, zato je bil med Slovenci spoštovan in cenjen.

Berlec:

Čeprav se je v preteklosti vedno vmešaval v volilne kampanje in podpiral svoje, je vsaj ohranjal osnovno mero verodostojnosti.

Kovačič:

Medtem ko najvplivnejši voditelji Evropske unije hvalijo Slovenijo in njeno vlado, Milan Kučan ne za prvo ne za drugo ne najde dobre besede.

Berlec:

V nasprotju z najvplivnejši voditelji Evropske unije, ki hvalijo Slovenijo in njeno vlado, sam ne za Slovenijo in ne za legitimno izvoljeno vlado ne najde dobre besede.

Kovačič:

Po njegovem je vse v slovenski državi slabo, vlado razglašajo celo za totalitarno.

Berlec:

V Sloveniji je vse slabo, vlado razglašajo celo za totalitarno.

Kovačič:

Le spomnimo lahko, da je bil prav on dolga leta vrhovni šef edine dovoljene partije, šef Udbe in vrhovni urednik vseh medijev v Sloveniji.

Berlec:

Pustimo ob strani dejstvo, da nekdo, ki je bil dolga leta predsednik Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, neformalni šef Udbe in je obvladoval praktično vse relevantne medije, soli pamet volivcem na tak enostranski način.

Kovačič:

Vprašanje je, zakaj je mali zagrenjeni mož tako nemiren in zakaj vleče poteze, ki ne koristijo ne njemu in ne tistim, ki jih podpira.

Berlec:

Vprašanje ob tem je, zakaj je upokojenec iz Murgelj tako živčen in zakaj vleče poteze, ki objektivno ne koristijo ne njemu ne tistim, ki jih podpira.

Kovačič:

Zadnje dni so iz Beograda pricurljale novice, ki bi znale razložiti Prekmurčevo nenavadno obnašanje.

Berlec:

Prejšnji teden so iz Beograda pricurljale informacije, ki bi znale razložiti takšno nenavadno ravnanje.

Kovačič:

Za boljše razumevanje naj spomnimo, da je bil Milan Kučan edini vidnejši politik v Sloveniji, ki je letos javno nasprotoval odločitvi Evropske unije in Slovenije, da priznata samostojnost Kosova.

Berlec:

Kučan je bil letos edini vidnejši politik v Sloveniji, ki je javno nasprotoval odločitvi EU in Slovenije, da se prizna samostojnost Kosova.

Kovačič:

Naši viri trdijo, da je bila ta nenavadna poteza posledica obiska visokega funkcionarja srbske tajne službe (sicer njegovega znanca iz let, ko je Kučan služboval v Beogradu kot član predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije).

Berlec:

Po informacijah naj bi bila ta nenavadna poteza posledica obiska visokega funkcionarja srbske tajne službe (sicer njegovega znanca iz let, ko je bil Kučan redno v Beogradu).

Kovačič:

Prinesel naj bi mu bil sporočilo iz krogov prejšnje srbske vlade, da bodo srbski mediji objavili podrobnosti iz Kučanovega delovanja v Beogradu, če ne bo javno ostro nasprotoval priznanju Kosova. Grožnje naj bi bile usmerjene k razkritju njegovih nastopov na zaprtih sejah jugoslovanskega komunističnega vodstva, na katerih je poimensko blatil posamezne intelektualce iz kroga Nove revije v času izida 57. Številke spomladi 1987 in njegove izjave tik pred aretacijo četverice leto dni kasneje.

Berlec:

Prinesel naj bi mu bil sporočilo določenih krogov iz prejšnje srbske vlade, da bodo srbski mediji objavili podrobnosti iz Kučanovega delovanja v Beogradu, še posebej njegove nastope na zaprtih sejah jugoslovanskega komunističnega vodstva, na katerih je poimensko blatil posamezne intelektualce iz kroga Nove revije v času izida znamenite 57. številke spomladi 1987, ter njegove izjave tik pred aretacijo četverice leto dni pozneje.

Kovačič:

Kučan naj bi bil postal po obisku izjemno zaskrbljen, nemudoma je poslušno nastopil proti priznanju Kosova. Obenem so njegovi ljudje v policiji in Sovi menda takoj skušali na vsak način priti do podrobnejših informacij o namerah srbske tajne službe. Pri tem naj bi bil ključno vlogo odigral uslužbenec slovenske policije Gorazd Plaper.

Berlec:

Nekdanji prvi mož slovenske partije naj bi bil postal po tem obisku izjemno zaskrbljen, nemudoma je nastopil proti priznanju Kosova, njegovi ljudje v policiji in obveščevalni službi pa naj bi skušali na vsak način priti do podrobnejših informacij o namerah srbske tajne službe.

Kovačič:

Ta je deloval na slovenski ambasadi v Beogradu, a so ga zaradi dvomljivega obnašanja ob vdoru srbskih protestnikov zamenjali.

Berlec:

Mnogi v teh stikih vidijo tudi vlogo uslužbenca slovenske policije Gorazda Plaperja, atašeja na slovenski ambasadi v Beogradu, ki je bil zaradi dvomljivega obnašanja ob vdoru srbskih protestnikov zamenjan.

Kovačič:

Burni odzivi nekaterih medijev (časopisov in zasebnih televizijskih hiš) na zamenjavo Plaperja so bili svojevrstno presenečenje, a potrjujejo njegovo vpletenost v poskuse, kako nevtralizirati kompromitirane vsebine arhivov srbske tajne službe.

Berlec:

Zelo burne reakcije nekaterih medijev na to zamenjavo (Plaper je celo vložil ovadbo zoper direktorja policije in ministra za notranje zadeve) so bile svojevrstno presenečenje, vendar posredno potrjujejo informacijo o vpletenosti Plaperja v poskuse nevtralizirati kompromitirajoče vsebine arhivov srbske tajne službe.

Kovačič:

Pravi vzrok za Kučanovočnervozo so torej beograjski arhivi in možnost, da slovenske oblasti slej ko prej uradno prevzamejo tudi gradiva nekdanjih skupnih tajnih služb rajnke Jugoslavije.

Berlec:

Verjetni vzrok za Kučanovo izjemno nervozo so očitno torej beograjski arhivi in seveda možnost, da slovenske oblasti slej ko prej uradno prevzamejo tudi gradiva nekdanjih skupnih tajnih služb SFRJ, ki jih danes še vedno hrani Srbija.

Kovačič:

Gradiva še danes hrani Srbija. Toda pogovori o izročitvi arhivskega gradiva bodo zagotovo končani v naslednjih štirih letih (diskretni stiki z novo srbsko vlado naj bi bili že vzpostavljeni), arhivi bodo odprli vrata, dokumentacija pa bo dostopna javnosti.

Berlec:

Diskretni stiki z novo srbsko vlado so bili menda že vzpostavljeni. Zato ne preseneča, da Kučan tako divje napada sedanjo vlado, saj si želi njeno čimprejšnjo zamenjavo.

[Žurnal24 o podobnosti med Janšo in »ekspresom«](#)

23.08.2008 ob 08:58

Na tej strani smo veseli, da so na Žurnalu24 [odkrili](#) sumljivo podobnost [med citatom Janeza Janše in uvodnika v »ekspres«](#). No, članek prinaša še kakšno informacijo več in miniintervju z direktorjem Za-metka Robertom Terškom. Za pokušino članka odziv nekaterih odgovornih urednikov:

Prav novinarje Dnevnika, Dela in Večera je Nika Albreht v uvodniki obtožila, da nikoli ne protestirajo javno proti cenzuri, ki jo nad njimi izvajata lastnika Boško Šrot in Bojan Petan. "Misel iz uvodnika v tem novem Janševem brezplačniku je povsem deplasirana. Lastnik nikoli doslej, ampak res nikoli ni vplival niti poskušal vplivati na noben članek v Delu, odkar pomnim," očitke odločno zavrača odgovorni urednik Dela. Lesjak pa pravi, da v dobrih 20 letih novinarstva ni imel priložnosti spoznati Nike Albreht, zato osebo, ki se je podpisala pod uvodnik, prisrčno vabi v uredništvo Dnevnika, kjer bo lahko spoznala tudi njegove kolege in kolegice. "Okoli sto nas je takih bojazljivcev, ki si ne upamo protestirati proti tistemu, česar ni, in vsi pod bičem cenzure uklanjamo hrbte s svojimi pravimi imeni in priimki," o očitnem molčanju kljub domnevni cenzuri odgovarja Lesjak.

V SDS bodo zmagali z občutno razliko - najprej v anketah

23.08.2008 ob 08:59

O zlorabi anket ([1](#), [2](#), [3](#)) in [kulturi nesramnosti](#), ki jo gojijo v SDS, smo že velikokrat pisali. Njihova tiskovna predstavnica Sandra Letica je enem izmed razkritij kasneje požela kar nekaj ogorčenja zaradi teh besed: »V SDS nismo prirejali anket, saj smo se poslužili sistema, ki ga spletna anketa Žurnal24 omogoča.« Da so se poslužili sistema, ki potencialno omogoča zlorabo, je lepa metafora delovanja te oblasti. In strogo vzeto je najboljša možna definicija korupcije.

[Današnje Delo razkriva](#), kako je mogoče elegantno prirejati ankete, kako to počnejo v SDS in kako to obeta zmago z občutno razliko. Najprej v anketah...

Razkrivamo glasove ali kdo favorizira SDS?

Ljubljana – Posebno interaktivno podstran delosi/volitve2008, kjer podrobno spremljamo predvolilno dogajanje (bralce vabimo, da strankam postavijo svoja vprašanja in pod novice prispevajo svoj komentar ter glasujejo v naši spletni anketi), so naši bralci pospremili z velikim odzivom. Še posebno velik odziv je na našo anketo, kjer vas sprašujemo, katera politična stranka bi dobila vaš glas, če bi bile jutri parlamentarne volitve. A kot smo opazili, po glasovih močno odstopa stranka SDS (v trenutku oddaje tega besedila 63,65 odstotka vseh glasov).

In ker smo v preteklosti že naleteli na zlorabe, smo stvar preverili in ugotovili, da je večina glasov za SDS prišla z enega IP-naslova, ki pripada mreži Študentske organizacije v Ljubljani. Pri podrobnejši analizi smo ugotovili, da je na omenjenem naslovu nastavljen program, ki stranki SDS avtomatsko (vsake tri sekunde) dodaja en glas, kot pesek v oči pa ima nastavljeno, da včasih en glas doda tudi stranki LDS. Potem smo vrstni red strank zamenjali in na mesto SDS postavili SD, kjer se je stvar ponovila, s tem da je zdaj glasove dobila »napačna« stranka. Ko so na drugi strani ugotovili, kaj smo naredili, so program ponovno nastavili tako, da je glasove dajal SDS.

Ali gre za naključje ali pa si nekateri želijo prikazati odlične rezultate, presodite sami. Ker želimo realno oceno, bomo ukrepali in v sistem nastavili mehanizem, ki bo v prihodnje preprečil podobne zlorabe.

R. I.

V Janševem Kolonelu prvak opozicije vozi BMW X6

23.08.2008 ob 10:42

Ko opisujemo Janševe Kolonele, njegova politična trobila, ki jih je ustanovil z neznanim denarjem in z neznanimi novinarji, uredniki in lastniki, naletimo na tako imenovano vprašanje želodca, tj. tega, kako dolgo se še ponavljati v svojem preziru, ne da bi se boleče naveličali. Da so članki do konca in do zadnjega konsistentni v svoji sluzavi hvali Janši in njegovi vladi, je eno. Da so do konca diskreditacijski do drugih in da jahajo na neverjetnih teorijah zarote, je drugo. In da ob tem Janša celo moralistično kara še »mafijske časopise«, je tretje.

Kako se namreč berejo takšni časopisi? Takole. Danes smo [na Vesti najprej zasledili](#) demanti prvaka SD Boruta Pahorja, ki smeje zanika, da vozi novi BMW X6. Ujeli smo tudi namig novinarja Denisa Sarkiča, da o tem poroča Slovenski tednik. In res je to storil v svoji današnji, [32. številki na tretji strani](#) pod naslovom »Prestíž – razpoznavni znak SD«.

Sploh ne dvomimo, da je zgodba izmišljena, še zlasti, ker je Pahor nekaj dni nazaj v enem izmed prispevkov hvalil svojo katrco in jo ponosno razkazoval. Je pa zanimivo, da ob bičanju domnevne prestižnosti v vrstah SD postreže tudi s fotografijo, na kateri je jasno prepoznavna tudi registrska številka GO - SH 007 in, kakopak, kulpabilizirajoče rdeč avtomobil. Nenavadna je tudi ocena, da gre za predserijski izdelek – tisti, ki si je privoščil takšen luksuz, je torej zapovrh še manijakalen. Kakšnemu povprečnemu novinarju ne bo težko preveriti, če je slika fotomontaža oziroma kdo je pravi lastnik avtomobila.

[Bajuk vidi svobodo medijev namesto svoje intervencije na RTV Slovenija](#)

23.08.2008 ob 19:57

Iz Večerovega soočenja strankarskih prvakov, [povzeto po STA via Siol](#), kjer se nekaj izjav nanaša tudi na medije:

"Ne vem, kje živimo. Kot da bi v naši mali Sloveniji vladal stalinizem. Ne vidim pomanjkanja svobode. Je kateri novinar izgubil službo, ne more več pisati, je zaprt na kakšnem otoku in umira," se sprašuje predsednik NSi. Golobič mu očita, da zaradi intervence novinarka, "ki je na nacionalni televiziji pokrivala gospodarstvo, vodi le še oddajo o hujšanju." Bajuk to odločno zanika z besedami, "da to ni res". Da gre za njen občutek in Golobičevo govorjenje. Poudaril je, da se ne vtika v medijski prostor.

Prvak NSi Andrej Bajuk ima smolo, zgodba o pritisku na Vido Petrovič in sankciji proti njej je dobro dokumentirana, recimo [tule](#):

Po naših pridobljenih podatkih je minister Andrej Bajuk v torek, 3. oktobra 2006 po snemanju v Državnem zboru novinarki Vidi Petrovič napovedal, da jo bo uničil:

»Po kasnejšem pripovedovanju snemalca Tomažiča, čigar soproga je kot članica NSi zaposlena pri ministru za delo kot sekretarka, se je minister Bajuk vrnil k ekipi, konkretno k Tomažiču, ki ga osebno pozna, in dejal, da bo Vido Petrovič uničil, in: če želi Vida Petrovič z njim vojno, da jo bo tudi dobila. O tej izjavi ministra je snemalec Tomažič povedal tudi novinarki Mojci Pašek.«

Citat je iz zapisa, ki ga je Petrovičeva naslovila na sindikalnega predstavnika novinarjev. Spomnimo, da je doslej veljalo, da je bil razlog za suspenz novinarka njen prispevek v Utripu 7. oktobra. Kot vse kaže, je bila oddaja le povod za politično narekovan suspenz.

Prav tako je takrat Vida Petrovič jasno odgovorila Bajuku, ekskluzivno celo [na našem blogu](#):

Spoštovani!

V časniku Delo, Sobotna priloga, 25. novembra, 2006, ste objavili pogovor s finančnim ministrom dr. Andrejem Bajukom. V enem od vprašanj in odgovorov govorite tudi o meni, zato vas prosim, da objavite tudi ta moj odgovor na ta del vašega zapisa. Na vprašanje novinarka: ali je dr. Andrej Bajuk »napovedal vojno« kolegici z nacionalne televizije Vidi Petrovič, finančni minister odgovarja, da ni nikakršne vojne napovedal nikomur in da ni zahteval moje odstranitve iz informativnega programa nacionalne televizije. Ker seveda ne gre pričakovati, da bi katerikoli politik javno priznal tak pritisk na medij, obstajajo priče. In tudi v tem primeru je tako. Toda javno dejstvo je, da ne smem več pokrivati javnih financ, kar sem počela v informativnem programu TV Slovenija devetnajst let, odkar sem v Oddaji Utrip opozorila na način, kako je bil ministrov popravek predstavljen nenapovedano v mojem javljanju v živo o povsem drugi temi. Ker prek medija, kjer

sem zaposlena, ne smem več spraševati finančnega ministra, mu javno zastavljam vprašanja, ki so se v dosedanji polemiki o tej zadevi nekako izgubila: »Zakaj ste se, gospod finančni minister dr. Andrej Bajuk, odločili za tak način nenapovedanega popravka v mojem javljanju v živo, ki se je dotikalo popolnoma druge teme? Kdo Vam je to svetoval, kdo Vam je to odobril?« Za odgovore se Vam že naprej zahvaljujem. Prepričana sem, da jih boste posredovali javnosti, tudi zato, ker se potegujete za prestižno nagrado: Evropejec leta.

Vida Petrovčič

Znova sumljive podobnosti med Demokracijo in Slovenskim tednikom

29.08.2008 ob 11:50

Pisali smo že o neverjetnih podobnostih besedil, ki izhajajo v Demokraciji in brezplačnih ter reciklaži tem in tekstov na relaciji Demokracija, Reporter, Slovenski tednik, Ekspres in tako dalje.

Navrgli smo tudi sum, da besedila v Slovenski tednik piše ali jih prepisuje odgovorni urednik Demokracije Metod Berlec. Našli smo še vsaj eno besedilo, ki je zelo podobno. Znova je v Slovenskem tedniku avtor anonimni Gregor Kovačič, v Demokraciji pa Metod Berlec. Spomnimo, da je direktor podjetja, ki izdaja Slovenski tednik, Andrej Lasbaher, nekoč sodeloval v Demokraciji kot direktor založbe Nova obzorja, ki izdaja ta tednik.

Tole je Berlecov tekst v uvodniku Demokracije s 30. 7. 2008:

"Kot kažejo javnomnenjske ankete, se z nespametnim Šrotovim obnašanjem od nje odvrča še podeželsko prebivalstvo. No, Šrot se je sicer v nedeljo udeležil 26. tradicionalnega praznika košnje na Banjšicah, kjer so se v košnji pomerili predsedniki in predstavniki levičarskih parlamentarnih strank. LDS je zastopal Aleš Gulič, SD novogoriški župan Mirko Brulc, stranko Zares pa predsednik Gregor Golobič. Zakaj ni bilo predstavnikov drugih strank? Ker izhaja praznik košnje na Banjšicah iz prve skupne akcije, ki jo je skupina »zagnancev« izpeljala leta 1981. V 88-urnem delovnem maratonu so namreč v počastitev Titovih 88 let postavili igrišče. Predsednik SLS očitno nima časa hoditi na koalicijske sestanke, ima pa čas za titoistične, jugonostalgije prireditve. Le kaj bi na to rekel ustanovitelj Slovenske kmečke zveze, predhodnice SLS, Ivan Oman?"

Tole pa je Kovačičev tekst iz 29. številke Slovenskega tednika z dne 1. 8. 2008, str. 8:

"Zvezde 26. tradicionalnega praznika so bili predstavniki levičarskih strank: za LDS je koso vihtel Aleš Gulič, esdejev kosec je bil novogoriški župan Mirko Brulc, Zares pa je v dirko poslal celo svojega prvega konja Gregorja Golobiča. Nič nenavadnega v predvolilnem času, ko pa so LDS, Zares in SD napovedali sestavo koalicije ob morebitni zmagi na septembrskih volitvah. Mnogi pa so se spraševali, kaj je na prireditvi, ki še vedno nosi pridih nostalgije po komunizmu, Jugoslaviji in njenem voditelju Titu, iskal Bojan Šrot. Košnja na Banjšicah je namreč počastitev prve skupne akcije, ki jo je skupina zagnancev izpeljala davnega leta 1981. Takrat so v počastitev 88 let tovariša Tita pripravili 88-urni delovni maraton. Postavili so igrišče, v naslednjih letih pa še stavbo krajevne skupnosti in pomožne objekte ob njej. Le kaj bi na to porekel starosta SLS Ivan Oman?"

Signifikanten je predvsem zadnji stavek o Omanu, identični so bolj ali manj vsi podčrtani. Ker je Demokracija izšla 30.7.2008, Slovenski tednik pa 1.8.2008, si glede na zapisano zadnjič upamo domnevati, da je znova Berlec avtor obeh tekstov, čeprav

je to pot Demokracija izšla kakšen dan prej. Znova gre za ujemanjem med uvodnikom v Demokracijo in istim »avtorjem« v Slovenski tednik in znova gre za trud, da bi nekdo minimalno priredil besedišče. To je lahko še en indic več za sum da Slovenski tednik in Ekspres najverjetneje polni ekipa avtorjev, ki je blizu Demokraciji oziroma nekdo, ki je blizu Janševega štaba in piše tako v Demokracijo kot v Janševe Kolonele. Seveda pa je mogoče, da besedila za brezplačnike in Demokracijo nastanejo že prej v štabu SDS in so kasneje distribuirana in prirejena za različne objave.

V smislu stanja naše demokracije pa se seveda moramo vprašati, kam pelje, če stranka, ki je na oblasti, uporablja gverilske metode, kot je izdajanje propagandnih biltenov pod krinko časopisov, ki jih pišejo fantomski oz. slamnati avtorji. Ali se ni komunistična partija pred vojno, ko je bila prepovedana, zatekala k gverilskim metodam? Ja, ampak SDS danes ni prepovedana, je na oblasti! Žalostno dejstvo je, da Janša s svojimi medijskimi Koloneli vodi gverilsko politiko, da bi se obdržal na oblasti. Žalostno je tudi, da v takšnih medijskih projektih sodelujejo intelektualci, kot so Drago Jančar, Matej Makarovič in Matevž Tomšič, ki po potrebi sestavijo že kakšno študijo o medijski svobodi v Sloveniji ter so hitro slabe volje, če se jim očita pristranost.

Fantomski brezplačniki v slabših demokracijah

30.08.2008 ob 08:21

Marko Milosavljević o [sumljivih naključjih](#) med izjavami predsednika vlade in kolumnistko »ekspresa« (pri čemer izjava predsednika vlade predhodi drugi):

"V slabših demokracijah, na primer na Balkanu, obstajajo fantomski brezplačniki, ki se pojavijo nekaj mesecev pred volitvami, za njimi stojijo medijsko neznana podjetja, brez referenc ali v političnih navezavah, in kmalu po volitvah izginejo. So poligon za različne predvolilne manipulacije, širjenje laži o tekmecih in za hvaljenje določene politične opcije. Dokazov za to, ali smo tudi mi že prišli tako daleč, nimam, le upam lahko, da ni tako."

[Celoten članek v Večeru.](#)

Bitka za ARS: RTVS zanika trditve o ukinjanju programa

30.08.2008 ob 08:28

Kaj natanko se dogaja s tretjim radijskim programo na Radiu Slovenija, ne vemo. Na eni strani imamo [odprto pismo in zahtevo po pojasnilu](#), na drugi zanikanja direktorja Radia in grožnje po odpušcanjih. Spodaj članek [iz Dela](#):

Konec nezakonnosti s kadrovskega menjavami

Če bi uvajali statusne spremembe, bi kršili zakon in statut, ki govorita o treh nacionalnih programih

Vodstvo RTVS je na včerajšnji tiskovni konferenci zavrnilo nekatere trditve, da naj bi razmišljali o odpravi tretjega programa Radia Slovenija – programa ARS. Po besedah generalnega direktorja RTVS Antona Guzeja gre pri spornih navedbah za napačne informacije, po direktorju Radia Slovenija Vinku Vasletu pa za popolne izmišljotine in laži.

Generalni direktor Anton Guzej je posebej poudaril, da bi, če bi uvajali statusne spremembe, kršili zakon in statut javnega zavoda, ki govorita o treh nacionalnih radijskih programih. Res pa je, da so zamenjali odgovorno urednico tretjega programa Vilmo Štritof Čretnik, ker so bili stroški programa že lani, pa tudi letos, preseženi. Držali so se torej načela, »da vsak, ki ne upošteva načrta, za to odgovarja«.

Vinko Vasle je najprej poudaril, da se je gonja proti vodstvu RTVS začela zaradi osebne užaljenosti nekaterih pri ugotavljanju odgovornosti. Zadeva se je povrh še »močno spolitizirala in se najprej preselila v stranko Zares, kjer je aktivnosti povzela poslanka Majda Širca in na vodstvo RTVS naslovila dve odprti pismi«. Kakor je dejal Vasle, so ji odgovorili z zelo konkretnimi pojasnili in številkami, a odgovora na spletni strani stranke niso želeli objaviti, češ da ni v njihovi demokratični navadi, da objavljajo tudi odgovore. »Ta stranka je torej zares demokratična,« je pribil Vasle.

Podpisovanje peticije

V nadaljevanju je spomnil, da se je te dni pojavil »še nek ad hoc odbor za zaščito umetniške glasbe, ki je poslal dopise na različne naslove«. Eden od akterjev odbora je tudi človek, zaposlen v radijski hiši, ki je disciplinsko zelo sporna oseba. Ker gre za napad na vodstvo RTVS, bo Vasle zelo odločno ukrepal. »Ne dovolim, da bi posamezniki z izmišljotinami in lažmi nastopali v javnosti na tak način«. Vasle je obžaloval, ker ni dobil odgovora od direktorja Cankarjevega doma Mitje Rotovnika

glede tega, kaj se dogaja pri njihovih blagajnah v zvezi s podpisovanjem peticije o odpravi tretjega radijskega programa.

Kakor je dejal Vasle, je urednike že na začetku leta opozoril, da bo po treh mesecih ukrepal, če bo ugotovil, da se ne držijo finančnega načrta. Ko je po treh mesecih ugotovil, da je tretji program maso za variabilo na letni ravni presegel za 43 odstotkov, je na zagovor poklical urednico, ki pa mu je odgovorila, da programa ne sprejema in da bodo porabili toliko denarja, kolikor ga potrebujejo. To je popolnoma neresno, nepregledno in nezakonito poslovanje, je dejal Vasle in dodal, da bodo v prihodnje vsi, »ki bodo počeli podobne stvari, leteli s svojih položajev«.

Celo več denarja?

Vasle je zavrnil tudi trditve, da ima vodstvo radia na splošno mačehovski odnos do tretjega programa. Poudaril je, da ima ta program na voljo celo več denarja kot leto prej in da je bil ob njegovem prihodu leta 2006 celo edini program, ki je dobil dodatna nujna sredstva za programske vsebine. »Razumem, da gre za ljudi, ki živijo v umetniškem svetu, kjer je denar postranska stvar, vendar bodo morali razumeti, da so finančna sredstva omejena,« je še dejal Vasle.

Predsednik programskega sveta RTVS Stane Granda je zagotovil, da bi bil njihov svet, katerega seje so javne, zagotovo prvi, ki bi izvedel, če bi se kaj takega dogajalo z »elitnim programom«. In še posebej si prizadevajo – kljub temu da so želje eno, finančne možnosti pa drugo –, da bi okrepili kulturne vsebine. »V tej hiši je velik problem vzpostaviti finančno disciplino, še zlasti v kulturni srenji, ki velikokrat problem denarja ignorira.«

Šrot o Janševi medijski igrački, mešetarjenju z Delom in brezplačnih toaletnih časopisih

30.08.2008 ob 08:36

Iz današnjega [velikega Večerovega intervjuja](#) s predsednikom uprave Pivovarne Laške, Boškom Šrotom, kjer sočnih podrobnosti in ocen ne manjka:

Govorite o mešetarjenju z državnim premoženjem. Ravno Janša, Gantar, Bavčar in Šrot ste prestopili Rubikon demokracije, ko ste z Mercatorjem, Delom in s tem tudi Večerom trgovali v vladni palači.

"Ko je Janez Janša prišel na oblast, so pol leta premetavali delniške knjige in iskali pot do Dela, do medijev. Sestanek se ni zgodil na pobudo PL. Z Andrijano Starina Kosem sva se spoznala zaradi Mercatorja in Dela, zaradi tega je vlada z mano stopila v stik po njej. Po nalogu predsednika vlade so me takrat začeli izsiljevati. Na eni strani Janša, na drugi strani Janković, ki je po Gantarju ponujal roko vladi in ji zagotavljal, da bo Laško prisilil v prodajo Dela na drugačen način. S svojimi prodajnimi policami in metanjem naših izdelkov z njih. Politika je dolžna kot dober gospodar upravljati premoženje davkoplačevalcev, moja dolžnost je plemeniti premoženje podjetja in njegovih delničarjev. Vsi posli, ki sem jih sklenil, so bili taki."

Po izjavah Zorana Jankovića ste se vi, Gantar in Bavčar najprej uskladili glede Mercatorja, Abanke in Dela.

"Janković ni bil na tem sestanku in o vsej zadevi govori neresnice. Nikoli ni prebolel, da ni nezamenljiv in da gre Mercator brez njega naprej. Gantar in Janković sta se dogovarjala o lastninjenju Mercatorja že pol leta prej, mi smo vstopili v igro junija 2005, ko sem Jankoviću v pisarni rekel, da želimo kot največji dobavitelj postati 10-odstotni lastnik. To je bila naša edina ambicija, v tistem letu nismo bili sposobni odločneje vstopiti v Mercator, saj smo februarja istega leta Interbrewju plačali 22 milijard tolarjev za Union. Takrat me je skoraj vrgel iz pisarne in Janši po Gantarju ponudil pakt. Takrat je prišel SMS z vrha, naj se "kozorogi nehajo zafrkavati, sicer bodo letele glave generalov." Janša je zlorabil notranjo informacijo, da Kad in Sod prodajata delež v Mercatorju in nam je bil ponujen delež, če prodamo Delo. In takrat smo se tako odločili."

Odločili ste se posoditi Delo vladi, da uresničite ambicije v Mercatorju?

"Delo ni bilo posojeno, bilo je prodano. Imeli smo pogodbo z Gantarjem, 20 odstotkov smo ga takoj prodali njemu. Z obvezo, da razliko prodamo tja, kamor bo določil Janez Janša. Potem se je Janša hitro skregal z Gantarjem. Kosmova me je takrat, ko je še bila v vladi, prosila v imenu Janše, da vzamemo po tem sporu Gantar-Janša Delo nazaj. In tako se je zgodilo. V Delo je nato vlada postavila svoje nadzornike, upravo in urednike. Še vedno ni bilo dovolj, zato je premier v svoje roke vzel še urednikovanje in kadrovanje novinarjev, odločanje o tem, kdo naj ima službeni avto in koga je treba odpustiti zaradi pisanja. Kosmova hrani obsežno zbirko

njegovih uredniških navodil. Takrat je bila osnovana Firma Del, na katero naj bi prenesli lastništvo Dela po ceni, ki je bila dogovorjena. Za to firmo so stali Danilo Slivnik, Andrijana Starina Kosem in Janez Janša, ki sta bila takrat še sodelavca. To mi je bilo povedano. To je bil medijski nabiralnik, v katerega je želel premier stlačiti največji časopis in postati medijski tajkun."

Firma Del je danes prazna. Ali je v ozadju tega podjetja danes kdo drug? Je namenjeno komu novemu, kar naj bi preiskovali kriminalisti?

"Ne. Firma Del je v 100-odstotni lastni PL."

Takšno trgovanje z mediji PL postavlja v zelo sporno luč, da so mu mediji le sredstvo za poslovne interese. To je igra, v katero se lastniki, ki razumejo medijsko poslanstvo, ne morejo spustiti.

"Delo je bilo sredstvo za izsiljevanje, v katerem je bil ogrožen sistem, ki ga vodim, in to je edini razlog sodelovanja z Janšo. V tistem času Dela, ko se je po podjetju pustošilo na vse načine, več nismo šteli kot svojo naložbo. Kosmova in Slivnik sta prva ugotovila, da bo to imelo širše posledice in da nehote sodelujeta pri ustvarjanju diktature, sistema edine resnice."

In verjeli ste jima, da gre za prebujeno vest? In ni šlo za to, da ste postali dovolj močni za prekinitev sodelovanja z Janšo?

"Ne. Verjel sem jima. Danilo Slivnik mi je dejal, da si ne morem predstavljati, kaj vse bi morale pisati Delo. Ljudje ne morejo vnaprej vedeti, kaj kuje poglavar. In namesto menedžerskega odkupa Dela, ki bi naredil vladni vrh, smo vzeli Delo nazaj in omogočili, da je v vseh redakcijah spet od centrov moči avtonomen, verodostojen osrednji medij v državi. Kosmova je bila prva, ki se je odločila, da je treba razmere na Delu normalizirati. Odkar smo Delo prevzeli nazaj, se je uredništvo vrnilo na Dunajsko 5. Od takrat naprej Delo ponovno izpolnjuje poslanstvo verodostojnega, avtonomnega medijskega podjetja in ni več poligon politične stranke za ostanek na oblasti in za obračun z drugače mislečimi."

Janez Markeš, nekdanji urednik, je dejal, da ste zahtevali podporo SD.

"Se vam ne zdi, da bi potem zahteval da podprejo brata? Delova uredniška politika nastaja v uredništvu, ki ga suvereno vodi Darijan Košir. Nikoli nisem nikogar klical in česa zahteval. To je ne nazadnje povedal tudi Markeš. Če si je želel oblikovati politično opravičilo za to, da se je uprava odločila za njegovo menjavo, se mi to ne zdi korektno, ker so navedbe neresnične. Peter Puhan je takrat jasno povedal, da prihaja do menjave iz poslovnih razlogov. Ne bom jih ponavljal. Nikoli pa nisem trdil, da ni Janez Markeš pomembno normaliziral razmer na Delu."

PL se očita medijski monopolizem. Da po delniških parkirišč obvladuje še Večer in s tem skoraj tri četrtine trga tiska.

"Večer ima svoje večinske lastnike. In perverzno se mi zdi, da nam kdo očita medijski monopol in nepluralnost. PL se očita vse, medtem ko vladajoča stranka mirno bombardira Slovenijo z več kot 700 tisoč izvodi brezplačnih toaletnih časopisov, propagandnih letakov SDS. S tem izigrava zakon o volilni kampanji in si jo financira direktno iz blagajn državnih podjetij ali pa posredno po novih agencijah. To so Janševi poštni nabiralniki, njegova parkirišča. Takšno financiranje je lahko kaznivo dejanje, zato pozivam generalno državno tožilko, da posebna tožilska skupina z enako vnemo preveri, ali gre pri tem za kaznivo dejanje ali pa samo za veliko svinjarijo."

V vseh teh kupčijah, povezavah, zavezništvih, dogovorih so ljudje dobili občutek, da sistem ne deluje, da je možno vse. Nedolžnih v teh zgodbah pač ni.

"Ne, v tej zgodbi se je šlo le za to, da se le Šrota prikaže kot pokvarjenaga in umazanega, ostali so čisti. To je bil načrtni linč nekoga, ki je vzel premieru "medijsko igračko". Politiki je dovoljeno groziti, izsiljevati, uničevati podjetje, ki ima iz leta v leto boljše izide. Tudi ko je šlo za nakup Mercatorja in prodajo Dela, sem deloval v korist podjetja, ki ga vodim. Še kaj drugega bi naredil, da bi zaščitil njegove interese. Nič nezakonitega ali nemoralnega, kot govorite, nisem naredil, če sem trgoval v pisarni predsednika vlade, potem ko je vlada stisnila obroč okoli PL."

O sodelovanju Berleca in Tomšiča pri »koristni konkurenci« v obliki rumenega tiska

31.08.2008 ob 18:49

Zapisali smo že, kaj o novih brezplačnih menita odgovorni urednik Demokracije Metod Berlec in sociolog Matevž Tomšič. Povzeli smo po Dnevniku:

Ekspresova in Tednikova svojevrstna interpretacija politične scene, ki spominja na slog Demokracije, Berleca ne skrbi, saj se mu zdi konkurenca koristna. "Oba časopisa sta desno usmerjena, uporabljata grob stil za obračunavanje z vsemi, kar pa je navsezadnje značilno za rumeni tisk," ocenjuje dr. Matevž Tomšič s Fakultete za uporabne družbene študije.

Toda čudo prečudno, ugotovili smo, da se Berlecu ne le konkurenca zdi koristna, ampak očitno vanjo sam piše ali celo prepisuje iz nje ([1](#), [2](#)). Potem pa smo ugotovili še, da v »značilno rumeni tisk« piše ne le sociolog Matej Makarovič, temveč tudi njegov ideološki brat dvojček Matevž Tomšič. Le kakšen teden po svoji izjavi.

V zadnji številki značilno rumenega tiska je namreč novi kolumnist prav on. Po njej se je, recimo, [slikovito sprehodil](#) novinar Vesti.

Poslanka Zares Majda Širca pa na istem portalu [takole povzame](#) bistvo brezplačnikov:

Kaj je prikrito oglaševanje? To, da izdelek ne pakiraš v oglas, temveč ga skriješ v članek, v zlobirani intervju ali kakšen drugi novinarski »žanr«, ki poudarja kvalitete tvojega izdelka in slabosti izdelkov drugih ponudnikov.

V politiki ni nič drugače kot na trgu. Novi brezplačniki (Ekspres in Slovenski tednik), ki se rojevajo pred volitvam so živ dokaz za to. Kako jih prepoznate?

Hvalijo svoje blago in brezkompromisno pljuvajo po drugih.

Imajo preštudirano ciljno publiko: »mal ruralno, mal urbano, še najraje pa tisto, ki nima denarja za druge časopise«.

Trajajo določen čas: rodijo se pred volitvami in – prepričana sem, usahnili bodo po volitvah

»Finski novinarji nesramno blatili predsednika vlade«

1.09.2008 ob 23:17

Tako bi se lahko glasil odziv iz kabineta predsednika vlade po tistem, ko so danes na nacionalni finski televiziji v dokumentarni oddaji raziskovalnih finskih novinarjev med drugim zatrdili, da je podkupnino iz finske Patrie prejel predsednik vlade Janez Janša in vladajoča SDS. No, demanti se glasi [nekoliko drugače](#) - finski novinarji se pač gredo predvolilno kampanjo.

Takšen odziv bi bil obenem povsem v skladu z duhom njegove reakcije na novinarsko peticijo. Takrat so blatili slovenski novinarji, zdaj blatijo že tuji. Pa šalo na stran: v trenutku, ko o tem pišemo, so o zgodbi ažurno pisali [Blaž Zgaga na Vesti](#) (detajliran prikaz poti podkupovanj), novico so na kratko omenili v osrednjem dnevniku POP TV, presenetljivo tudi nocojšnji Odmevi nacionalne RTV hiše (z obveznimi medklici nevtralizacije, kot je bil tisti napovedni »Dokumentov niso pokazali«) in pred kratkim [še Dnevnik](#).

Čeprav bo to očitno vroča tema naslednje dni, prva poklicana, STA, o zadevi molči, kot se za provladno agencijo (ne) spodobi. In kako se glasi ena izmed inkriminirajočih in zelo neposrednih obtožb? Takole:

Zakaj je bila ustvarjena ta organizacija? Kdo vse bi moral prejeti denar? V obrambnem ministrstvu je eden od prejemnikov Dragan Bavčar. Na seznamu je več ducatov imen in tudi ime predsednika vlade je omenjeno nekajkrat. V Patriinih dokumentih pa se pojavlja še oseba „J“. Prav Walter Wolf je imel nalogo prenesti denar do osebe „J.“ A ta „J“ je Janez Janša, predsednik slovenske vlade. V prvi polovici leta 2008 je bil predsedujoči Evropskega sveta Evropske unije. Tudi stranka predsednika vlade SDS je bila prejemnik denarja v Patriinem poslu. Drugače rečeno – finsko podjetje v državni lasti Patria je podkupilo predsednika slovenske vlade.

Zdaj smemo le upati, da ne bodo tudi Finci izkusili vseh diskvalificirajočih umazanih lovov slovenskih brezplačnikov in video inštalacij iz skritih štabov predsednika vlade. Ker to bi bila popolna ironija, če bi imel prav tisti novinar, ki je [pred tedni namigoval](#), da se prav ti brezplačniki morebiti financirajo iz podkupovalne afere. V domnevni režiji nedavno predsedujočega Evropski uniji, ki nas kani s svojo stranko popeljati na pravo pot.

Janša in Jelinčič za afero krivita slovenske novinarje in socialne demokrate

2.09.2008 ob 19:41

Kot vse kaže, je Janez Janša [ubral tri poti](#), da bi relativiziral obtožbe o svoji podkupljenosti, ki prihajajo iz finske javne televizije. Prva je ta, da so vsega krivi opozicijski poslanci (Milan M. Cvikl), neizbrana konkurenca (Milan Švajger) in Drago Kos. Druga je, da so vsega krivi slovenski novinarji, danes je na tiskovki premier poimensko omenil novinarja Dnevnika Roka Praprotnika in bivšega novinarja Večera Blaža Zgago. Tretja je ta, da so vse krivi v Pahorjevi stranki, socialni demokrati naj bi bili v krasnih stikih s finskimi. Nosilec te zgodbe je danes bil Janšev satelit, Zmago Jelinčič. Že samo dejstvo, da se arbitrarno kaže na vse po vrsti, je sumljivo in kaže na nekonsistentnost obrambe.

Medtem so nekateri tuji mediji o aferi poročali takole: [Vienna Online](#), [Helsinki Times](#), [Virtual Finland](#), [YLE](#), [Boerse Express](#), [Wirtschaftblatt](#), [Dnevnik](#) (Hrvaška), [Die Presse](#), [SEEBIZ](#), [Taloussanomat](#). Rezultati so naključni glede na dostopnost na spletu.

[SDS zanika mentorstvo nad brezplačniki](#)

2.09.2008 ob 20:00

SDS zanika mentorstvo nad brezplačniki

Medtem ko se v SDS otepajo grde zlorabe posameznikov, ki si jo je privoščila piarovka ministra za kulturo Nina Orel ([lepa dokumentacija je dostopna na Vesti](#)), ki je v imenu predsednika Janeza Janše (kot predsednika SDS!) novačila za mnenja o delu vlade, nato pa jih prekvalificirala kot podpornike stranke SDS, ki jih je slednja objavila na svoji spletni strani, smo [danes v Večeru](#) prebrali zanimiv demanti stranke SDS o njihovi povezanosti z brezplačniki. Takole:

SDS zavrača povezave z brezplačniki

"Slovenska demokratska stranka ne izdaja nobenih publikacij, razen internega glasila Nova pot, ki ga članice in člani SDS prejmejo vsaka dva meseca brezplačno po pošti. Vsakršna namigovanja o povezavah SDS z brezplačnimi časopisi na slovenskem medijskem trgu zavračamo. Očitno je gospoda Šrota zmotila novonastala konkurenca, ki se je med Slovenkami in Slovenci dobro prijela, in jo zdaj skuša diskvalificirati z izmišljenimi povezavami s SDS. Zanimivo je, da se nihče ni vznemirjal, ko se je pojavil edini dnevni brezplačnik Žurnal 24. Ta pač radikalno napada SDS in tovrstno vznemirjenje očitno ni potrebno."

Katarina Culiberg, služba za odnose z javnostmi SDS

Demanti, ki leti na izjavo prvaka SLS, je sicer pričakovan, vendar tudi pričakovano neprepričljiv. Piarovka v stranki SDS namreč v isti sapi diskreditira brezplačnik Žurnal24 (ki je hkrati dnevnik in mu je težko očitati politično motiviranost), da bi se obranila očitka na račun svoje stranke. Hkrati nove brezplačnike (Slovenski tednik, Ekspres, itd.) pohvali kot »konkurenco«, ki se je »dobro prijela«. Prikrito torej signalizira svojo naklonjenost, hkrati pa prikrito razkrije, da je diskvalifikacije politične konkurence v njih ne motijo. Ampak če te motijo v enem časopisu, bi te morale tudi v drugem.

Ena tistih izjav torej, ki zakamuflirano pove preveč. O dokazih povezav med SDS in brezplačnikih smo na tem blogu obširno pisali.

Izjave piarovke so tudi v čudovitem sozvočju z mnenjem, da brezplačniki prinašajo svežino in »novosti«, s čimer jih je [hvalil sam Janša](#) in hkrati kritiziral druge časopise, ki menda le prepisujejo eden od drugega.

Kar si J zaželi, to J na spored dobi

3.09.2008 ob 00:16

Med tem, ko si je Janez Janša zaželel, da bi oddajo finske televizije predvajali tudi v Sloveniji in njegovo uresničeno željo, je preteklo le nekaj ur.

[Kot smo že pisali](#), je včeraj premier ob 16. uri zanikal trditve finskih novinarjev in na tiskovni konferenci izrazil željo, da bi si slovenska javnost ogledala dokumentarec, v katerem bi se lahko prepričala, da so osnovni viri trditev v njem slovenski sogovorniki. Janševa poteza je torej drzna in poštena: verjame in stavi na presojo slovenskih državljanov, ki je po njegovem takšna, da bo oddajo ali vsaj dokazno gradivo v njem razumela kot »pristransko« in politično motivirano.

Janša je bil gost včerajšnjih Odmevov ob 22. uri, v kateri [so že napovedali](#) predvajanje dokumentarca za današnji večer tik pred Odmevi na prvem programu TV Slovenija. Med javno najavo želje premierja in odločitvijo po predvajanju je preteklo manj kot šest ur.

Ob tem je odgovorni urednik [pokazal](#) presenetljivo mero poznavanja tehnične procedure priprave oddaje in nepoznavanja timinga objave:

Rajko Gerič, odgovorni urednik informativnega programa TVS, pravi: "Finsko oddajo bomo objavili, vendar jo je treba prej prevesti. Kdaj bo objava, ne vem."

Pričakovano: STA na sledi krivde slovenskih novinarjev

3.09.2008 ob 17:58

Čeprav so se pri STA potrudili, da [bi bili med zadnjimi](#) ob poročanju o finskem odkritju podkupovanja predsednika vlade, so zdaj med prvimi, ko poskušajo slediti nakazanemu scenarijem »Primate tatu«. Novinarka Financ je lepo [naštela](#), kam bodo tekli izgovori (pred tem smo to [storili sami](#)), toda zdaj so se pri STA očitno oprijeli enega izmed scenarijev. Po tistem, ko so njeni novinarji finskega [preizprašali](#), kateri politični opciji pripada in je ta zavzdihnil tisti »Pa kakšna je ta vaša država?«, so danes priredili lov za Blažem Zgago. Spodaj sta dve vestički, ki povesta vse:

Novica št. 1

Kos o izbiri sogovornikov: O tem vprašajte Zgago in Berglunda

Ljubljana, 3. septembra (STA) - Predsednik protikorupcijske komisije Drago Kos je za STA v zvezi s podatkom, da je finskega novinarja Magnusa Berglunda pripeljal Blaž Zgaga, pojasnil: "Ko se je tu pojavil, sem prvič slišal to, da bo Zgaga sploh zraven." V torek je Berglund na TV Slovenija dejal, da je imel po Sloveniji vodiča, katerega imena pa ni hotel povedati.

"Ta novinar je mene našel sam že pred tremi meseci. Ko se je tu pojavil, sem prvič slišal to, da bo Zgaga sploh zraven. Zakaj pa je Zgaga to naredil oz. zakaj sta tak izbor sogovornikov izbrala, pa se boste morali z njimi zmeniti," je poudaril Kos v zvezi z vprašanjem, zakaj je Zgaga Berglunda pripeljal med drugim prav k njemu, poslancu SD Milanu M. Cviklu in direktorju Sistemske tehnike Milanu Švajgerju.

Kot je znano, je finska televizija YLE v ponedeljek objavila oddajo v zvezi z domnevnim podkupovanjem premiera Janeza Janše s strani finske Patrie.

Janša je navedbe finske televizije označil za čisto laž in konstrukt. Ob tem je dodal, da zanj ni naključje, da se je zgodba pojavila v predvolilnem času. Zdi se mu tudi zanimivo, da obtožbe v oddaji prihajajo "iz slovenske strani in so položene v usta finskim novinarjem". To, da je nekdo na podlagi domnevno zapisane črke J v internih dokumentih Patrie zaključil, da gre zanj, pa se mu zdi "skrajni absurd".

azu/uu

03.09.2008 12:20

Novica št. 2

Švajger: Zgaga me je za sogovornika Berglundu izbral, ker sem v teh poslih

*Glavni direktor Sistemske tehnike Milan Švajger na novinarski konferenci.
Arhiv STA*

Ljubljana, 3. septembra (STA) - Direktor Sistemske tehnike Milan Švajger je za STA povedal, da ne ve, zakaj ga je novinar Blaž Zgaga izbral za sogovornika finskemu novinarju, ki je pripravljaj oddajo za finsko televizijo o nakupu oklepnikov 8X8. Kot je dejal Švajger, Zgago pozna že dvajset let in dodal, da ga je verjetno izbral zato, "ker ve, da sem v teh poslih".

Blaža Zgaga že 20 let spremlja to področje, je poudaril Švajger in dodal: "Je eden tistih novinarjev, ki to področje dobro pozna, zato ve, da sem na tem področju aktiven že deset let. Verjetno me je zato izbral."

Za pojasnilo se je STA obrnila tudi na Blaža Zgago, ki pa na naše klice ni odgovarjal.

ako/uu

03.09.2008 12:53

Končni komentar smo si sposodili pri anonimnem in nam neznanem Balrogu pod zapisom zgornje vesti [na Dnevniku](#):

In v tem "preusmerjanju pozornosti" znova prednjačijo "spin doktorji" iz Ukoma via STA. Zanimivo, kaj je pisune STA zanimalo pri finskem novinarju Berglundu, predvsem njegovo "politično ozadje" in politično ozadje direktorja finske televizije, ne pa sama korupcijska afera, ki je za STA "postranska zadeva". Tako je sam Berglund priznal, da je v torek dobil klic novinarja državne STA, ki ga je spraševal o njegovem političnem ozadju. Danes pa so šli v novo akcijo: torej za "blatenje" našega J stojijo slovenski novinarji in ne samo to TISTI grdi novinarji, ki so podpisali novinarsko peticijo. Kdo pa je dobil kriminalni denar, to pa nikogar ne zanima 😊

V svoji škandalozni izjavi ZNP priskočil na pomoč Janši

3.09.2008 ob 20:21

Združenje ZNP, ki ga vodi Peter Jančič, do danes še ni razkrilo števila svojih članov, je pa prav danes priskočilo na pomoč predsedniku vlade v stiski, [tako kot](#) Zbor za republiko. Toda za ceno kakšnih neskritih simpatiziranj, blatenj, poenostavljanj in vrednostnih ocen! Pri ZNP so med drugim [zapisali](#):

Dramatične novinarske zgodbe, v katerih novinar javnosti prikrije vire in ne predstavi dokazov za svoje trditve, ki bi omogočali preverjanje, so značilnost rumenega tiska.

V nadaljevanju si novinarsko cehovsko združenje privošči nič manj kot moraliziranje o neprofesionalnem ravnanju tuje medijske hiše, v danem primeru finske nacionalne televizije in njegovem etiketiranju z »žuto štampo«. Kot da je to njegova naloga! In na podlagi česa? Po finski zakonodaji njihovi novinarji niso dolžni razkriti svojih virov, niti pred sodiščem, kar je pojasnil že sam avtor oddaje. Toda v ZNP ne vedo niti, da v slovenskem kodeksu [jasno piše](#) naslednje stališče:

5. Novinar sme zavriniti pričanje in razkritje vira informacij.

Javnosti se sme prikriti vir, za mahanje z dokazi pa so lahko dobri razlogi, kakršen je kriminalistična preiskava. V ZNP torej skratka ne poznajo novinarskih standardov ne doma ne v tujini. Ali pa jih ne zanimajo, ker je v stiski njihov politični idol! Nadalje smo Upravnemu svetu združenja novinarjev in publicistov, ki izjavo podpisuje, lahko hvaležni za naslednjo neumnost:

Finska javnost denimo ne pozna že poldrugo desetletje trajajočega konflikta med slovenskim premierom Janezom Janšo in nekdanjim kriminalistom Dragom Kosom, ki je zaznamoval številne podobne afere v zgodovini države.

V ZNP obtožujejo finsko televizijo, da ni predstavila konflikta med osebo X in predsednikom vlade. Kot da oseba, ki je v konfliktu z njim, nikoli ne more biti verodostojna v svoji izjavi. Pa četudi je celo predsednik »protikorupcijske komisije«. Če je denimo Janša prejel podkupnino, Drago Kos ne more imeti prav, če je to ugotovil, ker je pač v poprejšnjem konfliktu z Janšo. Logika, naseli se v glave tistih, ki te pogrešajo! In ni še konec. Naslednja trditev, ki je očitno v sozvočju z ravnanjem STA, ravnanjem RTVS in seveda izjavami predsednika Janše, pa je nedopustno šikaniranje:

Ob tem je morda značilno, da je bila v prispevku prikrita tudi informacija, da je finskega novinarja pri pripravi prispevka po Sloveniji vodil Blaž Zgaga. Omenjeni novinar je lani pripravil mednarodno peticijo z neresničnimi obtožbami proti premieru,

ki naj bi bil zaradi vpliva na medije sporen kot predsedujoči v Evropski uniji in to v času, ko je bilo že javno znano, da je premier v konfliktu z lastniki največjih medijev v državi in da nanje nikakor ne more imeti vpliva.

Zato, ker je finskega novinarja po Sloveniji vodil nek slovenski novinar (če je to res, pač ne vemo), naj bi bil prispevek prvega neverodostojen. Takšna izjava implicira, da je finski novinar tako rekoč kužen, da ne zna misliti s svojo glavo in da je pod kvarnim vplivom osebe X. Še več: Blaž Zgaga naj bi bil pokvarjen, ker je bil eden tvorcev novinarske peticije, ki jo je podpisala četrtnina aktivnih slovenskih novinarjev in ker je v njej navedel obtožbe na račun predsednika Janše, ki ga je zdaj treba na vsak način zaščititi. Neverjetno, da neko cehovsko združenje novinarjev dobesedno šikanira in izvaja mobing nad enim izmed novinarjev, drugega, finskega, pa istočasno blati! Po načelu: bolje od enega oblatenega novinarja sta dva!

Nenavadno, toda na marsikatero miselno nit v izjavi ZNP odgovarja vzporedna in [istočasna izjava](#) DNS, prav tako [objavljena danes](#). Spodaj je odlomek:

Ob razkritju novih dejstev v aferi Patria namreč ponovno prihaja do poskusov preusmerjanja pozornosti z vsebine razkritega na delo novinarjev in medijskih hiš, ki so o zadevi Patria poročali v Sloveniji in tudi na Finskem. Tako se poskuša diskreditirati finsko javno televizijo, direktorja in novinarje finske javne televizije, prav tako pa se nadaljuje z diskreditacijami novinarjev, ki v Sloveniji poročajo in razkrivajo domnevno podkupovanje. Zelo redko se zgodi, v razvitih demokracijah pa se ne zgodi, da bi predsednik vlade v svojih nastopih poimensko našteval novinarje in jih poskušal prikazati kot nekakšne zarotnike in politično motivirane posameznike.

Javnosti se poskuša prikazati, da bi morali novinarji politikom in drugim novinarjem razkrivati svoje vire, čeprav je varovanje vira ena od temeljnih pravic in dolžnosti novinarjev po vsem svetu. Poleg tega se poskuša dejstvo, da so finski novinarji v Sloveniji iskali pomoč slovenskih novinarjev prikazovati kot nekakšno napol zločinsko dejavnost, pa čeprav tako ravnaajo novinarji po vsem svetu in gre za ustaljen profesionalen način delovanja v tujih državah.

Lepšega primerka, kjer je eno cehovsko združenje povsem deklasiralo ravnanje in miselna izhodišča drugega, si ne bi mogli zamisliti. Sicer smo pričakovali, da bodo v ZNP na vsak način branili vlado in Janeza Janšo, toda da bodo pri tem pohodili vso moralo, logiko in novinarske principe, pa je daleč nad pričakovanji.

Vlada gre v diplomatski pritisk na finsko televizijo s protestno noto!

4.09.2008 ob 16:52

Diplomatski in politični kiks leta! Na MZZ so se odločili za novo fazo [vojne z mediji](#), zdaj so napovedali vojno celo tujim. Čeprav je v finski oddaji »Resnica o Patrii« bil obtožen jemanja podkupnine Janez Janša [kot posameznik](#), ki je sicer tudi predsednik vlade, so se v slovenski vladi odločili, da ti vlogi pomešajo in zdaj vlada toži finsko televizijo, urgira pa [tudi s protestno noto](#). V vladi Janeza Janše so pozabili, da je finska javna televizija, za razliko od slovenske provladne, avtonomna. Tam vladajo drugi [običaji](#), če uporabimo finsko dikcijo teh dni. Pričakujemo, da bo takšna tudi reakcija finske politike. To je že drugi, sicer bolj dramatični poskus širjenja razumevanja vloge medijev v tujino, prvič je zunanji minister to [poskusil na Hrvaški](#). Da vlada RS zastruje razmere z državo in poslabšanje razmer celo napoveduje zaradi zaščite domnevnega prejemnika podkupnine, pa je dejanje, ki bi moralo zaskrbeti slehernega državljana. Povzemamo po [STA via Dnevnik](#):

Slovensko zunanje ministrstvo je finskemu veleposlaništvu v Ljubljani izročilo noto v zvezi s ponedeljkovo oddajo o Patrii na finski nacionalni televiziji YLE. V noti je MZZ finsko stran opozoril, da je bil v omenjeni oddaji premier Janez Janša neposredno obtožen prejemanja podkupnine v zadevi nakupa oklepnikov Patria, so sporočili z MZZ.

MZZ je izrazil presenečenje nad hudimi obtožbami na račun predsednika slovenske vlade in poudaril, da je ob vsem spoštovanju svobode izražanja in neodvisnosti medijev nedopustno, da finska nacionalna televizija obtoži predsednika vlade prijateljske države, ne da bi hkrati objavila tudi trdne dokaze o njegovi vpletenosti v podkupovanje.

MZZ je še zapisal, da je z navedeno oddajo finska nacionalna televizija posegla v volilno kampanjo v Sloveniji pred parlamentarnimi volitvami, ki bodo 21. septembra. Takšno ravnanje lahko omaja zaupanje v dvostranskih odnosih med državama, zato pričakujejo ustrezna pojasnila.

SNS pozval stranke, da se opredelijo do stališč o prenovi medijske politike

4.09.2008 ob 18:48

Sindikata novinarjev Slovenije in Društvo novinarjev Slovenije sta pred meseci pozvala k [prenovi medijske politike](#), o čemer smo že pisali ([1](#), [2](#)). Danes je predsednik Sindikata novinarjev Slovenije Iztok Jurančič skomuniciral izjavo in pozval vse stranke k njihovi opredelitvi še pred volitvami. Povzemamo po [Delu](#):

Ljubljana - Predsednik Sindikata novinarjev Slovenije Iztok Jurančič je v današnji izjavi za javnost pozval politične stranke, da se opredelijo do njihovih izhodišč za prenovu medijske politike. Kot je zapisal, bi predlagana sprememba zakonodaje oblikovala pogoje, da bo varovanje javnega interesa v obveščanju delovalo.

Po stališču Jurančiča je stanje v medijski industriji slabo, kar je "posledica pomanjkljivosti zakonodaje in zelo resnih slabosti v izvajanju veljavne". Meni, da sta interes in pravica javnosti do kakovostnega in avtonomnega informiranja v medijih pretirano izpostavljena pritiskom posameznih interesnih skupin.

To se po njegovo dogaja tudi zato, ker "nimamo urejene delujoče zaščite novinarjev v primeru sprememb uredniške politike medija ter zaščite izražanja mnenj in stališč". V tem smislu je po navedbah Jurančiča posebej izpostavljena skupina novinark in novinarjev, ki poklic opravljajo v "svobodnjaškem statusu" in ki predstavljajo, kot je zapisal, skoraj tretjino novinarske delovne sile.

Kot je še zapisal, je poklicna avtonomija na javni radioteleviziji in Slovenski tiskovni agenciji izpostavljena pretiranim sistemskim tveganjem zaradi vplivov politikov po vsakokratnem volilnem ciklu. Medijski ustanovi sta finančno odvisni od dobre volje vsakokratne vladne sestave, je prepričan Jurančič.

»Veliki pok« razvnel paranoični žurnalizem

4.09.2008 ob 23:29

Najprej smo [prebrali v Demokraciji](#), potem smo danes dvakrat slišali iz ust predsednika vlade Janeza Janše isti namig. Zvečer so v pravoverni oddaji Odmevov predvajali še isto zgodbo v režiji Boštjana Veseliča, zgodbo o »Velikem poku«. Za finsko oddajo stoji, kot je [napovedal](#) že Nostradamus skozi duha Vlada Miheljaka, nihče drug kot »mali zagrenjeni mož«, kot temu pravijo v Slovenskem tedniku, oziroma »upokojenec iz Murgel«, kot [pravijo v Demokraciji](#).

Reševanje Janeza Janše poteka takole: Milan Kučan ima domnevno prijatelja, ki mu je ime Aleksander Lucu. In ta prijatelj je novinar in v prejšnji številki Nedeljskega dnevnika z dne 31. avgusta 2008 je zapisal preroške besede v odgovor na domnevna ugibanja, da se je Kučan domnevno preveč umaknil iz političnega življenja:

»Se je umaknil, se je ustrašil ali pa celo pripravlja glasen političen pok? Resnica je, da se ni ustrašil, kajti za veliki pok je že vse pripravljeno.«

Skratka: veliki pok, kot v nostradamusovskih kvartinah, razodeva inscenirano in skrbno načrtovano predvajanje dokumentarca finske televizije, ki obtožuje Janšo prejemanja podkupnine.

Nesporno še ena vroča zgodba za paranoične žurnaliste v naslednjih dneh. Seveda je paranoja tu instrumentalizirana v obrambne namene.

V SDS še dalje »izkoriščajo možnosti sistema«, zdaj v Financah

5.09.2008 ob 09:47

Da »izkoriščajo možnosti sistema«, je famozna krilatica glavne piarovke v stranki SDS po tistem, ko so jo ujeli, da na spletnih anketah njihovi »avtomati« pridno glasujejo za Janšo. Zdaj so bili v tej stranki na delu znova, čeprav smo pred kratkim poročali o njihovem [izkoriščanju Delove spletne strani](#). Mimogrede, o tem na bizaren način pišejo v [današnjem Slovenskem tedniku](#).

O najnovejšem podvigu iz SDS [v današnjih Financah](#), spodaj le odlomek:

V torkovi spletni anketi Financ smo ugotovili, da je prišla še dobra desetina glasov (229) po njenem zaključku, vsi v prid prvaka SDS in slovenskega premierja Janeza Janše. Kljub temu, da smo anketo zaključili ob 17.30, se je rezultat še naprej spreminjal. Na to so nas opozorili tudi naši bralci, ugotovili pa smo, da je nekdo izkoristil programsko luknjo in tako smo še celo noč dobivali glasove, vse v prid Janše.

V naših anketah lahko prek enega uporabniškega imena odda bralec zgolj en glas. Ugotovili smo, da so vsi "sporni" odgovori (229) prišli z istega IP naslova. Glasovi so prihajali celo noč, v razmiku ene ali več minut, vse do 10. ure, ko smo onemogočili tovrstno zlorabo programske luknje.

Pri tem je dobra polovica glasov bila oddana prek uporabniških imen, ki so bili konec oktobra 2007 registrirani na IP naslovu, ki je v uporabi SDS.

Sporni glasovi so bili, kot rečeno, oddani po 17.30, ko drugi glasovalci niso mogli glasovati, glasovali pa so lahko tisti, ki so "izrabili" sistem in z nekaj programerskega znanja ustvarili ustrezno internetno povezavo, s klikom na katero se oddaja glas.

Medijski odmevi v tujini na afero o podkupovanju predsednika vlade

5.09.2008 ob 12:08

Zbrali smo [še nekaj](#) tujejezičnih odmevov v časopisju o podkupovalni aferi Patria, spisek je seveda nepopoln:

[Neue Zürcher Zeitung: Gestörte Voralpen-Idylle in Slowenien](#)

[Der Standard: Helle Aufregung in Slowenien](#)

[Vorarlberg Online: Geschmiert? - Sloweniens Premier am politischen Abgrund](#)

[Alpen Journal: Finnischer TV-Bericht sorgt in Slowenien für Aufregung](#)

[Wirtschaftsblatt: Finnen sehen Sloweniens Premier Jansa in Schmiergeld-Skandal verwickelt](#)

[Kleine Zeitung: Geschmierter Deal oder ein "sauberes Geschäft"?](#)

[Makfax: Finland's broadcaster accuses Jansa of taking bribe](#)

[Helsinki Times: Slovenia to start "proceedings" against Finnish public broadcaster](#)

[ADN Kronos: Slovenia: Premier accused of taking bribe](#)

[News Room Finland: Finnish and Slovenian PMs discuss bribe allegations](#)

[B92: PM corruption scandal shaking Slovenia](#)

[Top News: Slovenian premier denies taking bribes from Finnish arms maker](#)

V Zares o užaljenih totalitarnih režimih, ki zahtevajo poseg v svobodo (tujega) medija

5.09.2008 ob 12:16

"Panični poskusi obeh, da bi z intervencijami v slogu užaljenih totalitarnih režimov izsilila posege finskih politikov v razmerja med svobodnimi mediji in državo, so ostali brez odziva, tudi ko je slovenska diplomacija z noto zagrozila s poslabšanjem dvostranskih odnosov med dvema članicama Evropske unije," ocenjuje Vajgl.

[Celoten članek](#) o reakciji na diplomatsko noto slovenske vlade v Dnevniku in finski lekciji Janši in Ruplu iz demokratičnega obnašanja.

Finska lekcija o medijski avtonomiji in še čem

5.09.2008 ob 12:24

Navzlic vsem protestom in političnim lobiranjem v javni finski televiziji YLE niso klonili. Medtem ko finski pravni strokovnjaki in profesorji dajejo lekcijo slovenskim kolegom, kje in kako Janša sploh sme tožiti, ustvarjalci in uredniki oddaje hladnokrvno odgovarjajo na vse živčne očitke. Iz [članka v Delu](#):

YLE je od slovenske vlade že prejela elektronsko pošto, na katero je programska direktorica Riita Pihlajamäki odgovorila, da YLE upošteva merila kakovosti in standarde temeljnih novinarskih principov. »O vsebini sleherne oddaje zelo dobro premislimo, preden jo objavimo,« je zapisala Riita Pihlajamäki in dodala, da se na vsako kritiko ne odzovejo in tudi ne opravičijo.

»Oddaja Resnica o Patrii ni bila po godu Janeza Janše, ker zaradi podkupovalne afere dobra dva tedna pred volitvami nima mirnega spanca,« je prepričana programska direktorica na YLE. V helsinškem časopisu je bilo včeraj mogoče prebrati tudi Janševo napoved o razveljavitvi pogodbe s Patrio o oklepnikih AMV, če bodo dobili dokaze o podkupovanju.

Matti Virtanen, odgovorni producent oddaje MOT, je spet poudaril, da so oddajo Resnica o Patrii naredili skrbno kakor vedno. »Zgolj na podlagi govoric ne delamo oddaj. V tem primeru pa imamo več virov - v Sloveniji, v Patrii in na Finskem,« je za Helsingin Sanomat izjavil Virtanen.

Nekaj naukov o svobodi medijev iz ust urednice finske televizije

6.09.2008 ob 22:23

Ritta Pihlajamäki, direktorica (in glavna urednica) prvega programa finske javne televizije YLE, ki je v ponedeljek objavila oddajo o nepravilnostih v orožarskem podjetju Patria in podkupovanjih, ki menda segajo vse do vrha slovenske politike, pravi, da bodo vsi pomembni obremenilni dokumenti, ki so tako razburili (zlasti) slovensko javnost, tudi objavljeni. [Po Delu povzemamo](#) nekaj njenih lekcij slovenskim politikom in novinarjem:

Prvič, v normalnih demokracijah vlade ne tožijo medijskih hiš:

Še nikoli prej nisem slišala, da bi katera koli demokratično izvoljena vlada tožila medijsko hišo. Čeprav se o tožbi govori že nekaj dni, do zdaj nismo dobili še nobenega sporočila o tožbi, zato tega ne morem komentirati; to bi bila špekulacija.

Drugič, oddaje ne morejo in ne smejo špekulirati glede političnih dogodkov, recimo volitev:

Kar nekaj ljudi nas je že vprašalo, zakaj smo oddajo objavili zdaj, pred slovenskimi parlamentarnimi volitvami. Moj odgovor je zelo jasen: zgodba je bila pripravljena. Naš novinar se je s to zgodbo ukvarjal skoraj poldruho leto. Bi morali počakati in oddajo predvajati šele po volitvah? Bi bilo to boljše? Z ničimer se ne vpletamo v slovenski politični boj in nanj ne poskušamo kakor koli vplivati; mi zgolj opravljamo svoje novinarsko delo. Če bo oddaja imela določene posledice, to ne bo povezano z nami. Zanima me le novinarska plat zgodbe, moj interes je profesionalen.

Tretjič, o seznanjenosti z zaupnimi dokumenti novinar in urednik ne govori javno:

Vprašanje: Ste kot glavna urednica videli zloglasni dokument, ki naj bi vseboval veliko črko »J«?

Brez komentarja.

Četrtič, novinarji so avtonomni in od tega je odvisna svoboda družbe:

V demokratičnih državah je novinarstvo eden od temeljev svobodne družbe. Opravljali smo le svoje delo - to smo počeli po svojih najboljših močeh in z vso odgovornostjo. Drugače zgodbe o Patrii in podkupovanju ne bi objavili.

»Vlada zaprosila za drugi del oddaje«

6.09.2008 ob 22:25

V dnevih, ko poslušamo izrazito prirejeno poročanje RTV Slovenija o podkupovalni aferi Patria, kjer je poudarek le na demantijih g. premierja, vladinih reakcijah in akcijah, domnevno spornem ravnanju YLE in finskega novinarja, napadih in namigovanjih, da so v oddajo vpleteni opozicija in slovenski novinarji, so si v vladi privoščili že nov precedens.

Kot [poroča ista RTV Slovenija](#), vlada zaproša za drugi del oddaje (sic!). Drugače rečeno, ne zaproša za objavo popravka, temveč za objavo tako rekoč zahteva poseg v programsko shemo javne finske televizije. Kot da ji ni dovolj, da diktira RTV Slovenija po svoji meri, zdaj taisto mero vali še prek meje:

Urad vlade za komuniciranje je v petek na direktorja YLE-ja Mikaela Jungnerja naslovil prošnjo za objavo dodatnih pojasnil v zvezi z oddajo Resnica o Patrii.

Kot pravijo na uradu, jim gre za pojasnila, ki bi dopolnila navedbe v oddaji, osvetlila ozadje nastajanja oddaje in izbora sogovornikov. Pravzaprav od direktorja pričakujejo objavo nasprotnih dejstev od navedb iz Resnice o Patrii.

Urad: YLE naj 2. del Resnice o Patrii pokaže na TV1

"Od finske televizije YLE pričakujemo, da vsebino Resnice o Patrii - 2. del prikaže na TV1 v terminu s podobno gledanostjo kot v primeru ponedeljkove oddaje, tekst pa objavi tudi na svoji spletni strani v angleškem in finskem jeziku," sporočajo z urada vlade za komuniciranje.

Ob tem poudarjajo, da pojasnila, za katera prosijo, hkrati podajajo jasna zagotovila pristojnih iz Slovenije in finskega podjetja Patria, da za v oddaji izrečene obtožbe na račun predstavnikov slovenske vlade ni prav nobenih dokazov.

[Negativna kampanja SDS, ki za finsko oddajo krivi SD in novinarje](#)

7.09.2008 ob 12:20

Zgodbo o 21 letnem fantiču Borutu Petku iz kabineta g. Janše poznamo, z nekajletno zamudo so jo razkrivali skozi [zgodbo o Petkovi hobotnici](#), gospodarskih povezavah in kadiriranjih iz Petkovega klana, ki so tekla naravnost iz stranke SDS. Kasneje je, verjetno iz taktičnih razlogov, Petek odšel s tega mesta in prevzel vodenje volilnega štaba SDS.

Kako si tam predstavljajo negativno kampanjo, je mogoče razbrati iz številnih video propagandnih političnih izdelkov in brezplačnikov, pa tudi spodnje razposlane pošte, h kateri je pripeta fotomontaža, ki diskreditira SD na podlagi že znanih teorij zarot o »resničnih« ustvarjalcih afere Patria. Sliko in video sta dostopna na spodnjih povezavah.

—Original Message—

From: borut.petek@sds.si [mailto:borut.petek@sds.si]

Sent: Thursday, September 04, 2008 4:04 PM

To: borut.petek@sds.si

Subject: Patria na predvolilnem plakatu

Poglejte v priponko in poljite naprej 😊

Priponka: fotomontažni plakat, usmerjen proti SD, je dostopen [tule](#).

Video z njim, nekoliko nadgrajen, je dostopen [tule](#).

[Vsega je kriv novinarski izdajalec Zgaga, zato ga je treba likvidirati](#)

7.09.2008 ob 20:41

Kakšna je vloga, ali še boljše, kakšen je greh novinarja Blaža Zgaga v aferi Patria? Velik in neodpustljiv. To je treba vprašati posameznike, intelektualce, Janševe novinarje na STA, na RTV Slovenija, v Demokraciji, brezplačnikov, politike v SDS, ki vodijo kampanjo. Prvi, ki je javno izrazil sum proti Zgagi, je bil osumljeni Janez Janša. No, če to reče osumljeni, potem bo že držalo, kajne? Vsi tako rekoč vedo, kdo je pravi avtor finskega dokumentarca: to so vsi drugi, le finski novinar ne.

Zgaga, žolčno namigujejo, stoji za finskim dokumentarcem. Toda kakšno evidenco za to navajajo? Nobene. Zgaga je bil dolgoletni novinar Večera, ki je pokrival področje obrambe, v zadnjem času je intenzivno pisal o aferi Patria. Njegov edini greh, ki so mu ga našli, je, da je spremljal novinarja finske televizije Magnusa Berglunda med njegovim obiskom v Sloveniji. In to je vse. Ker je »vpleten« v novinarsko peticijo in ker je pred leti spremljal afero Troha, je zdaj menda kriv za trditve finskega novinarja in finske televizije. To dvojce ga kulpabilizira, dela ga za neverodostojnega. Večjo ohlapnost in poljubnost izpeljave bi si težko zamislili – kot da finski novinar nima svojih virov, kot da nima dokumentov, kot da nima svoje presoje, kot da nad sabo nima urednikov in kot da bi, tudi če bi Zgaga zares bil (so)avtor finske oddaje, to enoznačno govorilo v prid temu, da trditve v njej niso točne.

Toda ne le, da je Zgaga obtožen sodelovanja pri dokumentarcu, proti njemu, sicer ne le njemu, se vodi cela novinarska in javna kampanja. Vanjo se je spustila STA, enkrat z namigovanjem, da je [za njim nič manj kot Pivovarna Laško](#), ki financira njegove poti v Helsinke in še kaj. Novinarji STA so se trudili še pokazati, da je Zgaga izbral sogovorce v [primeru Draga Kosa](#) in [Milana Švajgerja](#). Spet drugič so ga napadli v [Združenju novinarjev in publicistov](#) («Ob tem je morda značilno, da je bila v prispevku prikrita tudi informacija, da je finskega novinarja pri pripravi prispevka po Sloveniji vodil Blaž Zgaga. Omenjeni novinar je lani pripravil mednarodno peticijo z neresničnimi obtožbami proti premieru, ki naj bi bil zaradi vpliva na medije sporen kot predsedujoči v Evropski uniji in to v času, ko je bilo že javno znano, da je premier v konfliktu z lastniki največjih medijev v državi in da nanje nikakor ne more imeti vpliva.»). Da vas bremeni dejstvo, da ste eden izmed pobudnikov novinarske peticije, ki jo je podpisala četrtnina aktivnih novinarjev in da vas to dejstvo dela za neverodostojne, je že malo preveč. Skratka: zato, ker je zraven Zgaga, stvar ne more držati. In pika.

Zgaga je za kolumnista Marka Crnkoviča [nekredibilen denunciator v tujini](#), ali pa kar naravnost [veleizdajalec](#) (ker se domnevno norčuje iz Slovencev v avtorskem zapisu v Guardianu). [Zgaga dela zgago](#), diskreditacijski refren je postal klasika, Bojan Požar v svojem zapisu [TEVE PATRIA ALI ZGAGA NA FINSKEM](#) pove približno isto, le macole

so še večje. Mimogrede, obsedenost gre še dlje, na Siolu povzemajo novico STA, v katere naslovu je »zgaga«, čeprav v besedilu novinar sploh ni omenjen (sic!):

http://www.siol.net/slovenija/novice/2008/09/kos_in_zgaga.aspx

Obsedenost pa se presene tudi med komentatorje na forumu, med katerimi najdemo neposreden poziv k likvidaciji:

Zgaga so na tem svetu za to, da delajo zgago! V Sloveniji zgage ne potrebujemo in je nezaželjena! Rešitev: LIKVIDACIJA ZGAGE! Rezultat: DVIG ZUNANJEGA UGLEDA SLOVENIJE IN BOLJ SPROŠČENA DRŽAVA!

Upravljalce strani Siola bi veljalo spomniti na člen Kazenskega zakonika z naslovom »Ogrožanje varnosti«, tj. 145. člen: (1) *Kdor ogrozi varnost kakšne osebe z resno grožnjo, da bo napadel njeno življenje ali telo, se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta. (2) Pregon se začne na predlog.* Bodo predlagali policiji, da sproži pregon?

Liberalna akademija z očitki ZNP in obratno glede ravnanja novinarjev v aferi Patria

8.09.2008 ob 13:11

[Izjava Liberalne akademije](#) o medijskih napadih na (domače) novinarje, ki obenem problematizira stališče ZNP. Spodaj objavljamo še [odgovor ZNP](#) na prvo:

Izjava Liberalne akademije:

O neverjetni hipotezi Janše, da so finski novinarji v resnici v volčjo kožo preoblečeni slovenski

Kaj imata skupnega lanska novembrska izredna seja državnega zbora z glasovanjem o zaupnici vladi in ravnokar napovedana o aferi Patria? Le eno točko: glasovanje o nezaupnici ravnanja novinarjev. Slabo leto nazaj je predsednika vlade razjezila novinarska peticija, ki je nevarno pljusknila v svetovno areno. V njej je bila zapisana resnica in svarilo o nesramnem podrejanju slovenskih medijev; vsaj nekateri so se kasneje obranili političnih krempljev. G. Janša je z grobimi udarci proti novinarjem in za lase privlečenimi satanizacijami posameznikov in vseh podpisnikov peticije sicer preživel očitek, a ga je zdaj doletel nov v obliki oddaje na finski televiziji, ki mu očita jemanje podkupnine.

Kako je reagiral g. Janša? V Liberalni akademiji smo prepričani, da si je predsednik vlade znova privoščil grob poseg v novinarsko delo posameznikov. Da obtožuje in toži finsko televizijo in finskega novinarja, je eno, da pa ob tem nedopustno šikanira in napada slovenske novinarje, ki so menda finskega spremljali, pa je neresna špekulacija za domače potrebe, ki želi odvrniti pozornost od vsebine oddaje in tuji televiziji pripisati bodisi politično pristranske namene ali neprofesionalnost. Nenadoma so za trditve v finskem raziskovalnem dokumentarcu krivi vsi drugi, od Blaža Zgaga do Milana Kučana, od opozicije do Patriine konkurence, le finski novinar ne. Fantastične razlage, ki jih širijo Janševi krogi in njemu zvesti plačljivi in brezplačni bilteni, temeljijo na premisi, da je finska javna televizija tako rekoč podkupljena in da nima svojih lastnih meril za presojo in uredniške avtonomije. Še bolj zaskrbljujoče je dejstvo, da poskuša ta vlada s političnimi pritiski na finsko doseči nevtralizacijo učinkov in pri tem tvega diplomatski škandal.

Predsednik vlade je znova razgalil vso bedo razumevanja in ravnanja z mediji, še zlasti vloge javne televizije, ki jo po očitno, po zgledu RTV Slovenija, dojema kot svojo lastnino. Za nazaj in za mednarodno javnost se je znova razkrilo, da Janša ne trpi avtonomije medijev, celo tuje, finske ne - na vsak način bi rad po politični poti utišal še tuje novinarje. Podpisniki peticije so imeli prav takrat, ko so razgrnili prav tako resnico, danes imajo še bolj. In če finski uredniki in novinarska združenja stojijo za svojimi novinarji, pa težko rečemo, da se to dogaja tudi v Sloveniji. Da so se brutalnim insinujacijam, ki žalijo tako domače kot finske novinarje in govorijo o nekakšnem komplotu, pridružila cehovska novinarska združenja, kakršno želi biti

Združenje novinarjev in publicistov in ki bi morala njihovo svobodo braniti, je povsem nedopustno dejstvo. Zaradi tako očitne zaščitniške vloge mu predlagamo, da odvrže svojo masko in se preimenuje v Združenje Janševih novinarjev in publicistov.

*Za Liberalno akademijo
Dr. Darko Štrajn*

5.9.2008

Reakcija ZNP na izjavo Liberalne akademije:

Odgovor ZNP na zmerjaško izjavo Liberalne akademije

Bo svobode tiska in govora res več, če nam zapečatite usta, ker ne mislimo enako?

Ljubljana, 5. september 2008

V Združenju novinarjev in publicistov (ZNP) zavračamo zmerjaški slog razprave, ki ga v odzivu na stališča Združenja uporablja Liberalna akademija (LA) in jih pozivamo, da - če skušajo sodelovati v resni razpravi - kljub predvolilnemu času, uporabljajo razumne strokovne argumente.

V ZNP vztrajamo, da je praksa novinarjev, ki bi v trdilni obliki nekoga obtožili storitve hudega kaznivega dejanja in za to ne bi bili pripravljene navesti nobenega dokaza, nenavadna za resen medij. Razumljivo je tudi razočaranje slovenske javnosti, ki pričakuje, da bo medij dokazal svoje trditve. To stališče ne pomeni, da trdimo, da so trditve novinarja pravilne ali nepravilne, o tem namreč sploh ni mogoče presojati, dokler zanje ne predstavi nobenih dokazov. Zatrjevanje, da se bo to nekoč pokazalo v sodnem postopku, pa kaže, da bi novinar moral najmanj uporabiti pogojnik zaradi načela presumpcije nedolžnosti, ki je v civiliziranih družbah del pravice obtoženih, da se imajo pravico tudi braniti, neodvisni sodniki pa soditi. Domnevamo, da to načelo poznajo tudi na Finskem. Na te pravice smo zaradi ne tako davnih zgodovinskih okoliščin v Sloveniji, ki so med drugim povezane tudi s premierom Janezom Janšo, morda res nekoliko bolj občutljivi. Bil je pač eden zadnjih - povsem po krivem - obsojenih političnih zapornikov v Vzhodni Evropi.

Predstavnike Liberalne akademije torej sprašujemo, ali se zavzemajo za črtanje 21. člena kodeksa novinarjev Slovenije (presumpcija nedolžnosti), ki določa obveznosti slovenskih novinarjev pri ravnanju, o katerem razpravljamo?

V Združenju vztrajamo pri oceni, da je novinarjev izbor oseb v Sloveniji, ki s pričevanji oblikujejo zgodbo o tukajšnjem dogajanju, nenavaden in ni mogoče izključiti možnosti, da njegov profesionalni trud na tem področju ni bil v skladu z najvišjimi standardi, s katerimi se hvali medij, ki ga zastopa. Po otročjih napakah pri

tako preprostih stvareh, kot je pomen imen ulic v in lastnikov stavb v Ljubljani, si zaupanja gledalcev ni pridobil.

Možnost pristranosti pri zbiranju informacij kaže tudi prvotno prikrivanje informacije, da je zbiranje informacij v Sloveniji - po izjavah sodelujočih v oddaji - vodil Blaž Zgaga.

V ZNP ocenjujemo, da svoboda finske javne televizije in slovenskih novinarjev nikakor ni ogrožena in tudi široka javna razprava z zelo različnimi mnenji to dokazuje. Demagoško natolcevanje, da naj se naše združenju po besedah predsednika Liberalne akademije dr. Darka Štrajna „preimenuje v Združenje Janševih novinarjev in publicistov“, pa je namenjeno predvsem domačemu političnemu cilju: onemogočiti resno javno razpravo, ki so jo novinarske organizacije in novinarji o delu novinarjev in medijev dolžne omogočiti in spodbujati.

Bo svobode tiska in govora res več, če nam zapečatite usta, ker ne mislimo enako kot vi?

Predsednik ZNP

Peter Jančič

Janša kot Kaczyński v Tageszeitung

9.09.2008 ob 00:10

Janša ima problem s finskimi mediji, bivši premier Poljske jih je imel z nemškimi. Nemški dnevnik die Tageszeitung [opozarja na primerjavo med obeta](#), saj so Jaroslawa Kaczyńskega lani nemški mediji primerjali s krompirjem, kar je on razumel kot žalitev brez primere in celo od nemške vlade zahteval opravičilo. Nemška vlada je seveda rekla, da z nemškimi mediji nima nič. No, zdaj je po Janševih lamentacijah Finska storila isto: rekla je, da s finskimi nima nič. Toliko o podobnosti političnih profilov.

Nenavadno oster članek končuje s pomenljivim citatom: »Zdaj pač živimo v EU Evropi, Slovenija!«:

Die Bestrafung und Auslieferung von Magnus Berglund hat Sloweniens Ministerpräsident Janez Jansa bislang noch nicht gefordert. Doch bewegt er sich deutlich auf den Spuren des polnischen Staatspräsidenten Lech Kaczyński in der Affäre um die Kartoffel-Satire der taz. Jansa hat offenbar Probleme mit der Pressefreiheit und möchte, dass die finnische Regierung etwas gegen den öffentlich-rechtlichen Fernsehsender YLE und dessen Redakteur Berglund unternimmt.

So ähnlich kommentieren das auch finnische Medien: Sloweniens Reaktion "riecht nach altjugoslawischer Tradition", wie eine Regierung Medien "zu kontrollieren habe und für diese verantwortlich" sei, schreibt die Tageszeitung Hufvudstadsbladet: "Wir leben jetzt aber im EU-Europa, Slowenien!"

Finska televizija dala košarico slovenski vladi glede popravka

9.09.2008 ob 00:16

Povzeto [po STA via Mladina](#):

Finska televizija YLE je po navedbah avstrijske tiskovne agencije APA zavrnila prošnjo slovenske vlade za objavo prikaza nasprotnih dejstev oz. dodatnih pojasnil v zvezi z oddajo Resnica o Patrii. Kot je za APA danes povedala urednica prvega kanala YLE Riita Pihlajamäki, je televizija na sedemstransko prošnjo iz Slovenije odgovorila danes popoldne. Na podlagi prošnje, ki jo je na YLE v petek naslovil urad vlade za komuniciranje, so se na finski televiziji odločili za samo en popravek, ki so ga že tudi objavili na spletni strani <http://ohjelmat.yle.fi/mot/ajankohtaista> v finskem in angleškem jeziku. Popravljen je bil zgolj tisti del oddaje, v katerem je nekdanji generalni direktor slovenske policije Bojan Potočnik označen kot svetovalec slovenskega predsednika republike, saj je Potočnik to funkcijo prenehal opravljati 8. avgusta, oddaja pa je bila posneta 12. avgusta.

Razen omenjene v oddaji ni nobenih navedb, ki bi jih bilo treba popravljati, je na vprašanje APA, ali bo na zahtevo Ljubljane sledil Resnica o Patrii - II. del, odgovorila Pihlajamäkijeva.

Ukom je na direktorja YLE Mikaela Jungnerja v petek naslovil prošnjo za objavo pojasnil, ki bi bistveno dopolnila navedbe v oddaji Resnica o Patrii ter osvetlila ozadje njenega nastajanja in izbora sogovornikov. Resnico o Patrii - II. del naj bi YLE prikazala na svojem prvem kanalu v terminu s podobno gledanostjo kot v primeru prve Resnice o Patrii, besedilo pa naj bi bilo objavljeno tudi na spletni strani YLE v angleščini in finščini.

Denar tistim, ki pišejo hvalnice vladi

9.09.2008 ob 00:32

Ministrstvo za kulturo je za sofinanciranje programskih vsebin medijev v višini okoli štirih milijonov evrov izbralo 84 projektov, 173 jih je na t. i. rezervni listi, 32 pa jih je zavrnilo. Najvišje zneske po 60 tisoč evrov so prejela Nova obzorja za projekt Pluralna Slovenija, Planet Slovenija in Domožnanstvo, ČZP Večer za projekt V žarišču in Družina za projekt Naša družina. Na spisku projektov, ki bodo prejeli drugi najvišji znesek, so Družina za projekt Mladi val in Danu za projekt Osveščena družina. Najvišji znesek 150 tisoč evrov za posamezni projekt je prejel Tele 69 ali RTS, ki je zajetno vsoto dobil že lani. Največ pet projektov bo ministrstvo financiralo založbi Ognjišče, štiri pa Novim obzorjem.

Reakcija opozicije? Denar gre tistim, ki pojejo hvalnice vladi, kot pravi poslanec LDS. [Celoten članek Žurnala24.](#)

[Ustvarjalci Hri-barja o tem, kdo je pravi naslov za pojasnila o potiskanju oddaje v polnoč in v oktober](#)

9.09.2008 ob 12:10

Da so ustvarjalci satirične oddaje Hri-bar na tnalu (Janševih) urednikov, vemo že nekaj časa. Da jih tiščijo iz programske sheme in potiskajo v pozne nočne ure, tudi. V predvolilnem obdobju so se na RTV Slovenija odločili, da oddaje ne bo. Na njihovi spletni strani smo, dovolj pomenljivo, [našli slikovno ponazoritev razloga, pa tudi pripis](#):

Oddaja bo prvič na sporedu 27. septembra ob 23:00. Zelo pozni bodo tudi oktobrski termini:

04. oktober: 23:05

11. oktober: 22:55

18. oktober: 23:10

25. oktober: 23:20

Zakaj se je oddaja preselila v nočni termin, vam lahko pojasni le en človek - petar.radovic@rtvslo.si.

Razprava o 166. členu novega kazenskega zakonika

9.09.2008 ob 18:46

166. člen novega kazenskega zakonika govori o odgovornosti odgovornih urednikov v javnih občilih in je še en prispevek k medijski blaznosti v državi. Z okrogle mize o njem s predsednikom države na čelu, dr. Markom Milosavljevićem, Gregom Repovžem in Emilom Zakonjškom povzemamo [po STA via Siol](#), spodaj odlomek:

"Uzakonitev tega člena, po mojem mnenju, kaže zgolj na odnos zakonodajalca do medijske problematike in povečevanje represivnosti na tem področju," je dejal. "Prav nobene potrebe ni, da bi se širila odgovornost odgovornega urednika s posebnim kaznivim dejanjem. Zakonodajalec ustvarja vtis, da so naši mediji strašansko nedemokratični in nevarni," je dodal Zakonjšek.

Scenarij »Resnice o Patrii II«, ki ga vlada ponuja finski televiziji

9.09.2008 ob 19:56

Janševa vlada po novem piše scenarije za tuje televizije. Pisali smo že, da vlada [ponuja svojo resnico](#) finski YLE. Spodaj je »scenarij« oziroma scenosled, vzeli smo ga iz [zapisa v Financah](#):

The Truth about Patria, Part II

... VO: One person appears in the Patria papers as "J". It was Walter Wolf's job to deliver money to "J".

(Graphics: Jansa)

VO: J is Janez Jansa, prime minister of Slovenia. He was the chairman of the council of ministers of the European Union for the first half of 2008. Also, the prime minister's party was a beneficiary in the Patria deal. In other words: The Finnish state-owned Patria bribed the prime minister of Slovenia...

The above is an excerpt from the transcript of the programme entitled 'Arms Manufacturer Patria Allegedly Bribed Slovenian PM', which was aired on 1 September 2008 on TV1 of the Finnish Broadcasting Company YLE. In the programme, the journalist Magnus Berglund accused the Prime Minister of the Republic of Slovenia Janez Janša without producing any evidence, of being bribed by the Finnish state-owned company Patria. The journalist stated in the programme that the evidence would be presented during legal proceedings due to begin next year.

Mr Janez Janša is the Prime Minister of the Republic of Slovenia, the EU Member State which, two months ago, successfully concluded its Presidency of the Council of the European Union. In the Republic of Slovenia, there will be a general election on 21 September 2008. According to public opinion polls, the party led by Mr Janša is ahead of the opposition party of Social Democrats. The programme produced by the Finnish Broadcasting Company was thus aired in the middle of the election campaign. The harsh accusations of bribery, which were not substantiated by any evidence whatsoever, is all the more distressing for Mr Janša, as in 1988 he was arrested, imprisoned, accused and convicted by a military court of the former Communist Yugoslav army in the same way – without evidence, in a secret trial and without the right to a civilian attorney. After democratisation in Slovenia, the verdict was annulled.

The subject of the TV Finnish programme is connected with the purchase of 8x8 AMVs for the Slovenian Armed Forces

The decision to buy the AMVs was made under the former Government. The current Government, which took office in December 2004, was not the one deciding on the purchase – and even less so was the Prime Minister himself. He was never informed about the purchase contract or the assessments which had been made before the best bidder was selected. Consequently, he did not answer press questions related to the circumstances of the purchase, as he was not familiar with them. After the 2004 election, the new Minister of Defence, Karl Erjavec, issued an international tender for the procurement of military equipment, which was in contrast with the previously established practice of classified contracts. Two companies submitted bids: the Slovenian company ROTIS d.o.o. as authorized representative of Patria OYJ and the Slovenian company Sistemska tehnika, which is majority-owned by the American company General Dynamics. ROTIS d.o.o.'s bid was deemed more cost effective, so the company was awarded the EUR278m contract. At the Defence Minister's express demand an anti-corruption clause was incorporated in the contract, enabling the rescission of the contract if any corruption is proven.

In the programme aired on TV1, which was intended to disclose illegal activities connected to this contract, the majority of key facts relating to the purchase of Patria's AMVs were not presented. At the same time, however, the programme provided a host of misleading, false and twisted claims:

Accusations about bribe taking

On Tuesday, 2 September, the Prime Minister of the Republic of Slovenia Janez Janša firmly rejected such accusations.

Slovenian criminal investigators who interviewed the PM Janša after the programme was aired on the Finnish television have confirmed that their documents relating to the purchase of Patria's AMVs contain no allegations or indications that would in any way implicate Mr Janša as a suspect. The only time any groundless accusations were voiced was in the programme by Magnus Berglund.

Obstructing police investigations in Slovenia

The Prime Minister of the Republic of Slovenia Janez Janša has never instructed the Minister of the Interior to stop police investigations. The accusation in the programme relating to this is not substantiated by a single shred of evidence. What is more, it is based on the presumption of one of the four interviewees, Slovenian citizens, who happens to be a candidate of the opposition party LDS. Both the Prime Minister and the Minister of the Interior have already announced civil action against that individual.

Acquaintance with persons allegedly connected with the Patria deal

The Prime Minister of the Republic of Slovenia Janez Janša has assured both the investigators and the public that he did not know and did not cooperate with Mr Walter Wolf, whom Mr Berglund alleges handed over the bribe to Mr Janša. The Slovenian PM has said that he never met and did not know Mr Wolf, and that he had even never had any indirect contact with him. In a statement for the Slovenian press, Mr Wolf likewise denied any acquaintance or contacts with the Prime Minister.

4. People allegedly involved with the Patria deal connected with the Slovenian Democratic Party

The people such as Walter Wolf and Jure Cekuta, whom Mr Berglund alleges to have received bribes, appeared in the Slovenian press in the 1990s, when a disputed issue over the purchase of arms and other military equipment in Israel was investigated. On several occasions, the Slovenian media have presented Mr Cekuta as a personal acquaintance of the former Slovenian Prime Minister and leader of the LDS party.

5. Manipulation of pictorial material in the programme

As the journalist introduces the businessman Mr Walter Wolf, the camera focuses on the sign denoting Wolfova Street in Ljubljana. Consequently, the viewer is under the impression that Mr Wolf is a businessman of such extraordinary standing that one of the streets in Slovenia's capital has been named after him. The truth of the matter is that the street was named after the 18th century Bishop of Ljubljana, Anton Alojzij Wolf.

Two different sources have apparently led the author of the programme to present the harsh accusations against the Slovenian Prime Minister: the alleged documents from Patria and the selection of contributors from Slovenia.

Documents from Patria

The documents which Mr Berglund mentions are not presented to the audience, who are left to merely guess at their content. The source itself also compromises the credibility of this alleged evidence: on 4 September, Patria released an unambiguous message to the public saying: "Patria is not aware of any facts that would indicate that the accusations against certain individuals made by the Finnish TV-program MOT would be founded."

2. Contributors to the programme

- The Chairman of the Commission for the Prevention of Corruption Drago Kos is a former criminal investigator. His brother was a lawyer of Sistemska tehnika. Sistemska tehnika is the company whose bid at the AMV tender could not compete

with that of ROTIS d.o.o., which is why it was not selected. When he worked as a criminal investigator, Drago Kos illegally acquired a list of telephone conversations made by a journalist on Slovenia's national TV, Tomaž Ranc, a fact which was asserted by the Supreme Court of the Republic of Slovenia after a long judicial procedure. Drago Kos's partner is a journalist for POP TV, the TV station which was the first to release the news about YLE's reporting on the affair.

- Milan Švajger is the director of Sistemska tehnika, the company which unsuccessfully competed for the tender. After the said programme was aired on YLE, Milan Švajger and Drago Kos stated that they had no evidence and had only drawn logical conclusions.

- Milan M. Cvikl is a deputy in the Slovenian National Assembly and a candidate of the opposition party, the Social Democrats. He is running for election in the same electoral district as Prime Minister Janša. Mr Cvikl's partner has a history of business relations with Sistemska tehnika.

- Bojan Potočnik is a candidate of the Liberal Democracy of Slovenia, also an opposition party. In the programme by Mr Berglund, he is presented as a former Director General of the Slovenian Police and current Adviser to the President of the Republic of Slovenia. None of this is true. Mr Potočnik was Acting Director General of Police between April and June 2005, until another candidate was selected in a public procedure. Nor was Mr Potočnik Adviser to the President of the Republic of Slovenia at the time of the interview (12 August). The President's Office had discontinued cooperation with Mr Potočnik before that.

The common denominators of the interviewees in the programme are either business relations with the unsuccessful bidder Sistemska tehnika or active engagement in the opposition election campaign.

Assistance to Mr Berglund in the selection of contributors to the programme was provided by journalist Blaž Zgaga, who has also been his guide around Slovenia.

Blaž Zgaga is known in Slovenia for having drawn up a petition against the Government of the Republic of Slovenia. In a key moment during the preparations for Slovenia's Presidency of the Council of the European Union in the autumn of 2007, he distributed the petition to a number of recipients across Europe and around the world. In the petition he stated that Slovenia's Presidency with Janez Janša at the helm of Slovenia's Government could be a worrying sign for the present, and even more so, for the future of the European Union. A similar message was disseminated at around the same time by the Social Democrats in their document entitled Slovenija danes – ocena stanja ('Slovenia Today – Assessment of the Situation'). In Slovenia, 90% of the print media is owned by two media oligarchs,

one of whom is a member of the opposition party Liberal Democracy, while the other was until recently a member of the Social Democrats, also an opposition party.

Several facts, all of which can be confirmed, suggest that the news about the alleged corruptive actions of the Slovenian Prime Minister is a predetermined and well coordinated campaign by individuals on both Slovenian and Finnish sides:

- Nedeljski dnevnik weekly, which is owned by a member of the opposition party Liberal Democracy of Slovenia, announced as early as 28 August that "everything is ready for the big bang", and that "this will come from Finland", and that some Slovenian politicians were facing "an inevitable encounter with Finnish laws".

- Rok Praprotnik, journalist for the Dnevnik daily newspaper, owned by the same person, visited Finland one day before the programme was released, and pre-recorded interviews that would fill the media immediately after the release of the bombastic news of the alleged corruption affair. A few weeks before that, in his appearance for YLE, he had already implicated Mr Janša in the Patria affair by saying that this was a very sensitive topic as far as Mr Janša was concerned, and that we should not forget the fact that general elections would be held in Slovenia in September.

At the very moment when the programme started on Finish TV1 (20.00 local time), the Slovenian commercial TV station POP TV (19:00 local time) reported breaking news that Finnish television had accused the Slovenian Prime Minister Janez Janša of accepting bribes. This happened less than half an hour before the actual accusation of Mr Janša accepting a bribe was reported in the programme aired on Finnish TV.

In an interview for the Slovenian national television, the journalist Magnus Berglund said that he had designed the show for Finnish viewers, as the topic was very important to Finland. In doing so, he said, "he did not pay any attention to what was happening in Slovenia just ahead of the elections." Judging by the first response by the Finnish public, the programme did not seem upsetting. The Finnish public, however, regained interest in the programme after the magnitude of the unsubstantiated accusations directed at the Prime Minister of an EU Member State had become clear. In Slovenia, the situation was completely different, as the programme immediately met with uproar and has had a major impact on the pre-election period.

The discussion initiated by the programme on channel TV1 continuously stressed freedom of expression. Independent journalism is doubtless the core standard of democracy, to which both Slovenia and Finland must adhere. This applies also to the international established standards of journalism which, in our view, were severely breached in this case.

Mr Berglund violated the IFJ Declaration of Principles on the Conduct of Journalists. He also breached the principles of conduct adopted by Finnish journalists, particularly Article 12, which says: "Information sources must be approached critically. This is particularly important in controversial issues, since the source of the information may have an intention for personal gain or to damage others." The choice of interviewees and the conclusion of the programme, where the journalist accuses the Prime Minister of the Republic of Slovenia of accepting a bribe, without substantiating this statement, demonstrates the breach of standards.

On 2 September the Government Communication Office of the Republic of Slovenia asked the CEO of the Finnish Broadcasting Company YLE, Mikael Jungner, to present proof of the accusations made in the programme The Truth about Patria or to apologise to the Finnish and Slovenian public on behalf of his company. The CEO declined to reply himself and referred the matter to TV1's Channel Controller, whose reply, however, did not include either proof or apology.

In view of the magnitude of the accusations and proven unreliability of sources, the Slovenian Government calls on the Finnish broadcaster once again to substantiate its claims with indisputable proof. If it possesses such evidence, YLE has the responsibility to present it to be judged by the Finnish and Slovenian public, just as it presented its accusations.

When the programme was aired on YLE, this completely shocked the Slovenian public. The election campaign immediately shifted from a debate about Slovenia's future to a debate about the bribes. The accused Prime Minister cannot even defend himself properly, as he is not familiar with what exactly he is accused of. The accusations launched from Helsinki in the middle of the election campaign in Slovenia have further divided the Slovenian public. Such division is exceedingly harmful to the country. The reputation Slovenia has been building with great efforts ever since it became independent in 1991 has been blemished. The reputation of Finland is also blemished in the eyes of the Slovenian public. Reports about suspicions of corrupt activity in Finland's state-owned company contradict the impression of high ethical standards in Finland and, of course, in Slovenia. According to the Slovenian Minister of Defence, the contract on the purchase of Patria's 8x8 AMVs will be annulled immediately if even the slightest suspicion of corruption during any stage of the procurement procedure is proven. The airing of serious accusations on a Finnish national broadcaster without providing a shred of proof makes the Slovenian public wonder how it can be possible to blame somebody of a grave criminal offence, while claiming that these allegations won't be substantiated in order to protect one's journalist sources. Sources can be protected in many ways that allow the evidence to be presented to the public.

We expect that this entire statement will be broadcast as soon as possible on TV1 in a similar time slot as the programme Mot: The Truth about Patria. We also expect the statement to be published on the YLE website in Finnish and English.

Yours sincerely,

Anže Logar

Director of the Government Communication Office

Na RTV Slovenija nekateri uredniki dvomijo o ugledu finske YLE

9.09.2008 ob 20:02

Iz včerajšnjega Reporterja:

»Odgovorni urednik informativnega programa nacionalne televizije Rajko Gerič dvomi o ugledu finske televizije.«

Povzeto [po tem zapisu](#) na blogu Nejca Jemca.

[Na RTV Slovenija in STA na sledi »dvomu v ugled« v YLE](#)

9.09.2008 ob 20:14

[Rajko Gerič dvomi](#), zato ni bilo pričakovati drugega kot novic, kakršna je naslednja. Na Finskem imajo tudi uravnotežene novinarje, en takšen je posnel intervju s predsednikom vlade. Takšno je tiho sporočilo spodnje vestičke. Drug moment je enako hitro prepoznaven: na YLE so packi in so v preteklosti že kršili novinarske standarde.

Skupen projekt RTVS in STA spodaj in [tukaj](#):

"YLE v preteklosti že kršil novinarski kodeks"

Janša v sredo na finski TV

*Slovenija, pred 12 urami, zadnji poseg ob 19:48
Ljubljana - MMC RTV SLO/STA*

Svet za množične medije na Finskem je v preteklosti že ugotovil kršitev novinarskega kodeksa s strani finske televizije YLE, ki je objavila Resnico o Patrii.

Kot je zapisano v na spletnih straneh omenjenega sveta, je do kršitve prišlo v oddaji MOT iz leta 2004, ki je obravnavala trgovanje z nepremičninami.

Pojasniti velja, da je Svet za množične medije na Finskem samostojen organ, ki so ga ustanovili založniki s področja množične komunikacije in novinarji. Na njegovi spletni strani piše še, da se zavzema za dobro novinarsko prakso ter svobodo govora in objavljanja, da pa nima pravnih pristojnosti ali drugačnih pooblastil.

Janša v sredo na finski TV

Kot je MMC že poročal, bo v sredo na finski televiziji TV Channel 4 potekal pogovor z Janezom Janšo. Finski novinar Kari Trevo se je za intervju s slovenskim premierjem odločil, ker na programu MOT finske televizije YLE v oddaji Resnica o Patrii ni bil predstavljen njegov pogled na zadevo Patria.

Ob tem je pojasnil, da so po oddaji na YLE-ju vzpostavili stik z njegovo pisarno in tam so se s predlogom za pogovor strinjali. Vprašanj o programu YLE-ja in o oddaji, predvajani 1. septembra, pa Tervo ni želel komentirati, saj kot pravi, ni njegovo delo, da komentira programe drugih televizij.

Stara jugoslovanska tradicija »pravega demokrata«

9.09.2008 ob 20:22

Na STA tudi presenetijo, objavili so povzetek članka, o katerem [smo pisali](#) med prvimi. Spodaj [povzeto po Mladini](#):

Slovenski premier **Janez Janša** je od finske vlade zahteval, da posreduje proti objavi televizijske oddaje, v kateri so mu očitali korupcijo. Janša ima očitne težave s svobodo medijev, je v ponedeljek zapisal nemški dnevnik Tageszeitung (Taz) in spomnil Slovenijo, "da zdaj vendarle živimo v EU".

Janša kaznovanja in izročitve novinarja **Magnusa Berglunda** za zdaj še ni zahteval, se pa vse bolj pomika po sledih potez poljskega predsednika **Lecha Kaczynskega** v t.i. "krompirjevi aferi" leta 2006, ugotavlja komentator časnika **Reinhard Wolff**. Kaczynski je tedaj zaradi satiričnega prispevka v Tageszeitungu o njem in njegovem bratu Jaroslawu protestiral, na koncu pa celo odpovedal srečanje t.i. Weimarskega trikotnika, ki združuje Nemčijo, Francijo in Poljsko. Uradno zaradi bolezni.

Kot poudarja Wolff v Tageszeitungu, je finski novinar Berglund maja dobil določene notranje informacije, ki so namigovale, da je med prejemniki podkupnin, ki naj bi bile podeljene pri slovenskem nakupu oklepnikov iz finske Patrie, tudi Janša, nekdanji obrambni minister in od leta 2004 slovenski premier. Novinar po večmesečni preiskavi zagotavlja, da ni neumen, da bi obtoževal premiera neke druge države korupcije, če ne bi imel povsem vodotesnih dokazov. "Nisem neumen, da bi postavil na kocko svojo kariero in ugled (finske televizije) YLE," citira Wolff besede kolega Berglunda.

Že nekaj ur po tem, ko so obtožbe pograbili slovenski mediji, je finski premier **Matti Vanhanen** dobil telefonski klic slovenskega kolega, nadaljuje Wolff. In glede na informacije iz vladnega urada v Helsinkih ni dobil le pritožbe, ampak tudi zahtevo po posredovanju. To pa je Vanhanen upravičeno zavrnil in namignil na svobodo medijev, ki vlada na Finskem. Toda v četrtek je slovenska vlada skupaj z uradnim protestom pri finski veleposlanici **Birgitti Stenius-Mladenov** ponudila še pikantno podrobnost - njen mož Andrej Mladenov je predstavnik Patrie v Sloveniji, pojasnjuje Wolff.

Nemški novinar še poudarja, da po mnenju Janše za temi obtožbami stojijo njegovi politični nasprotniki in da bodo 21. septembra v Sloveniji parlamentarne volitve, kjer so Janši glavna konkurenca socialdemokrati. Dokaz za domnevno socialdemokratsko navezo pa so našli v socialdemokratskem ozadju direktorja finske televizije YLE. "V Sloveniji očitno ne vedo, da je delo novinarja v tem, da preišče dejstva in jih nato tudi objavi," navaja nemški komentator besede finskega kolega Berglunda.

Berglund zaradi napovedanih pravnih reakcij Janše proti YLE mirno spi. Kljub temu pa je vznemirjen, ker so slovenske oblasti začele preiskovati njegove vire v Sloveniji. "Kot kaže, spoštovanje svobode izražanja mnenja tam ni na najvišji ravni," navaja Wolff besede Berglunda. In podobno zadevo komentirajo tudi finski mediji -

Slovenska reakcija "smrdi po stari jugoslovanski tradiciji", ko je vlada medije "nadzirala in bila za njih odgovorna", še navaja Wolff. Sklene pa s citatom naslovnice finskega dnevnika Hufvudstadsbladeta: "Zdaj vendarle živimo v EU, Slovenija!" (STA, bl)

[International Herald Tribune o prvi temi v Sloveniji te dni](#)

9.09.2008 ob 20:51

[Današnji članek](#) o podkupovalni aferi Patria v International Herald Tribune, globalni izdaji New York Timesa:

Slovenia PM faces lawmakers on bribe claim

Ljubljana, Slovenia: Slovenian Prime Minister Janez Jansa told lawmakers Tuesday that reports accusing him of accepting a bribe are "absurd and untrue" and are meant to damage him before parliamentary elections.

Jansa's party called Tuesday's extraordinary parliament session after Finnish public broadcaster YLE charged that he and several other people were bribed to grant Finnish company Patria Vehicles Oy a contract in 2006. YLE said it based its report on internal Patria documents and sources it did not identify.

The story — aired by YLE last week and then picked up by the state-run Slovenian Television — swiftly turned into a No. 1 topic in Slovenia. It could affect the outcome of elections scheduled for Sept. 21.

Jansa's center-right Slovene Democratic Party's popularity has been fading in the polls over the last year. Its standing in recent surveys is about 30 percent; its biggest rival, the Social Democrats, is just a few percentage points behind.

Jansa told lawmakers the bribery charge had no merit.

"I vehemently deny it," he said.

In the election campaign, "instead of talking about what to do in order to live better, the whole country is dealing with bribery allegations," he said.

He added that he was ready to take responsibility if "any proof of these absurd allegations appears."

Jansa and his supporters claim the report was orchestrated by his political rivals.

His opponents, while not accusing Jansa of taking a bribe, insist on seeing all documents related to the Patria deal. They also claim police failed to investigate the case — and may have even tried to cover it up — after two Patria's representatives were questioned in a bribery case.

Finland's National Bureau of Investigation confirmed it is investigating Patria's alleged bribery in Slovenia, but will not give details.

In 2006, Slovenia agreed to buy 136 armored vehicles from Patria for €278 million (US\$394 million), rejecting an offer from a local company.

[Replika Liberalne akademije na odgovor ZNP glede hajke proti novinarjem](#)

10.09.2008 ob 23:48

V Liberalni akademiji odgovarjajo na repliko Združenja novinarjev in publicistov, obe besedili [smo posredovali tukaj](#), [odgovor](#) je na spletni strani Liberalne akademije in spodaj:

Odgovor Združenju novinarjev in publicistov, ki napada novinarje

Na naše izraženo mnenje o iskanju »krivcev« za finski dokumentarec, v katerem smo želeli opozoriti na pravcato hajko proti slovenskim in finskiim novinarjem ter nakazati, da se je razprava zvedla na iskanje vernikov v teorijo zarote na sledi specifičnemu, recimo kar Janševemu pogledu na ustroj in poslanstvo medijev, ki se zdaj seli na Finsko, se je oglasil Peter Jančič v imenu Združenja novinarjev in publicistov (ZNP). Očita nam stališča, ki jih nikoli nismo izrekli. V naši javni izjavi niti v eni besedi nismo presojali ali sodili o tem, na čigavi strani je resnica, kdo ima prav, finski novinar ali Janez Janša. To so nam v ZNP preprosto grdo podtaknili kot očitek, kot tudi, da ne poznamo novinarskega kodeksa in da zanikamo premiso nedolžnosti. Zdi se nam samoumevno, da se predsednik vlade brani in da toži novinarja, do tega ima vso pravico, če le to stori v svojem imenu.

Zato je povsem odveč cenen retorični maneuver, s katerim nas v ZNP sprašujejo, če se »zavzemamo za črtanje 21. člena kodeksa novinarjev Slovenije (presumpcija nedolžnosti), ki določa obveznosti slovenskih novinarjev pri ravnanju, o katerem razpravljamo«, še bolj pa vzklik »Bo svobode tiska in govora res več, če nam zapečatite usta, ker ne mislimo enako kot vi?«, ki kaže na nenavaden občutek ogroženosti izjavljalcev, za katerega nikjer nismo dali povoda. Resnica je namreč povsem nasprotna: za nas so novinarska združenja nadvse legitimna in zaželena, zato smo tem bolj šokirani, če v njih s takšno vnemo in prejudicem napadajo domača in tuja novinarska imena. V tem se skriva tudi odgovor na dilemo, kdo zares ne razume premise nedolžnosti – v ZNP se namreč obnašajo, kot da že zanesljivo vedo, kdo je pravi avtor dokumentarca, za razkrito »resnico« v njem pa predpostavljajo, da je sfabricirana in zmanipulirana. Zato, posledično, oni že vedo, da predsednik vlade ničesar ni kriv. Tak prejudic pa nima ničesar skupnega z razumevanjem instituta domneve nedolžnosti, je le voda na mlin javnim špekulacijam, ki se zdaj delijo med podpornike teorije zarote in iskalce krivde predsednika vlade. Taka protipostavitev je lažna in hudo poenostavljanje.

V Liberalni akademiji želimo znova opozoriti, da novinarsko cehovsko združenje, ki ga vodi Peter Jančič, namesto zagovora zaščite avtonomije novinarje te nesramno blati, šikanira in namiguje na nekakšne skrite komplete za avtorji in uredniki finske televizije. Pri tem so si za svojo tarčo sposodili predvsem novinarja Blaža Zgago, kot da je ta nekakšen skriti prišepetovalec in pravi avtor obtožb, s čimer grdo diskreditirajo ne le njega, temveč tudi finskega novinarja in urednike. Če kaj takšnega počne politika, je nedopustno, če to stori novinarsko združenje, ki bi po

definicij moralo braniti poklicno avtonomijo, pa to meji na škandal in lepo kaže na pristranskost, v katero so se zapletli v ZNP, še zdaleč ne prvič. In ker sta to storili Janševa politika in ZNP z roko v roki časovno in vsebinsko sinhrono, kot se je pripetilo v danem primeru, je to vredno javne problematizacije, tudi pred mednarodnimi novinarskimi inštitucijami.

*Za Liberalno akademijo
dr. Darko Štrajn*

9.9.2008

Finski novinar o svojih dokazih, ki so trdni kot skala

10.09.2008 ob 23:49

Ljubljana - Novinar finske nacionalne televizije YLE Magnus Berglund je v intervjuju za časopis Huvudstabladet, ki izhaja v švedščini, dejal, da je vedel, da je posedoval gradivo, ki je vroče kot dinamit. Objavljamo odlomek intervjuja avtorja Steffana Bruuna, ki je dostopen v spletni izdaji časopisa.

»Računal sem z reakcijo. Kljub temu sem presenečen nad sovražnimi reakcijami v Sloveniji. Tam, kot vse kaže, ne razumejo, da sem jaz poročevalec, čigar naloga je odkrivati dejstva in jih posredovati javnosti. Slovenci me obtožujejo, da sem se šel neke vrste socialno-demokratske konspiracije. Dejstvo, da ima vrhovni šef YLE socialnodemokratsko ozadje, naj bi bil dokaz za to. Slovenski novinarji me sprašujejo po mojih namenih in kdo da me je plačal. Zdi se skrajno čudno, da v neki državi članici EU, ki bi morala upoštevati načela svobode govora sumničijo poročevalca, ki je zgolj opravil svoj posel. Zato sem zadovoljen, da je (predsednik vlade) Matti Vanhanen odgovoril na noto svojega slovenskega kolega Janše, da se finska vlada ne more vmešavati v vsebino medijev.«

Si prepričan, da dejstva držijo?

»Seveda, program sem začel pripravljati že maja, ko se je Centralna kriminalistična služba lotila Patrie, priprla dva direktorja in izvedla obsežne hišne preiskave. Imel sem srečo, da je MOT imel poletne počitnice do prvega septembra, tako sem imel dovolj časa za preverjanje vseh informacij. Seveda ne obtožiš nekoga, da je prejel podkupnino, še posebno če gre za predsednika vlade neke druge države, če nimaš dokazov, ki so trdni kot skala, in dovolj zanesljivih virov. V tem primeru se nismo zadovoljili z dvema, ampak imamo več virov. Proti koncu pripravljanja oddaje sem sedel na dolgih sestankih z vodjo programa Riitto Pihlajamaeki, ki me je kot na žerjavici zasliševala o virih in dejstvih. Nikoli ne bi objavil tako grobe obtožbe, če ne bi vedel, da imam prav. Ne bi tvegala lastne kariere, slovesa MOT in ugleda YLE.«

Se ne bojiš da se ti bo kdo iz Slovenije maščeval?

»Zase ne, skrbi me pa za udeležence v oddaji iz Slovenije. Zdi se, da tamkajšnja oblast ne upošteva načela svobode govora. Nad tistimi, ki sem jih intervjujal v oddaji, izvajajo hud pritisk in klicali so jih na policijska zaslišanja. Nihče od njih ni bil moj vir, intervjujal sem jih iz drugih razlogov, zdaj pa jih v Sloveniji sumničijo.«

[Članek povzet po Delo.si.](#)

Janša v zabavni oddaji na Finskem, ki skoraj brije norce iz njega, RTV povzema smrtno resno

11.09.2008 ob 14:26

Na RTV Slovenija sledijo [načelu direktorja UKOM-a](#), po katerem je tudi dekontekstualizirana informacija prava informacija. Nič hudega, če stvari vzamete iz konteksta. Včerajšnji Odmevi so se tako rekoč hvalili z nastopom Janeza Janše na finski televiziji. Zraven so pripeli še izjave notranjega ministra in generalne državne tožilke. Pozabili pa so gledalcem predstaviti kontekst same oddaje.

V [temle posnetku](#) in v [teh Odmevih](#) je Rosvita Pesek pač predstavila stališča Janše, Mateja in Brezigarjeve, kot da so ti nastopili v nekakšnem »odgovoru« ali »popravku« na dokumentarec na finski televiziji YLE.

Toda resnica je ta, da je oddaja bila posneta in predvajana na finski zasebni televiziji Nelonen in da je oddaja z voditeljico Maria strogo vzeto zabavna ali celo humorna oddaja s satiričnimi vložki in bi jo lahko skoraj primerjali z oddajo Hri-bar. Celoten posnetek video originala je dostopen [na tej strani](#), iz njega pa je, ne la zaradi glasbene opreme, jasno razbrati šaljiv, norčav in zabaven pristop v voditeljičinem obisku v Sloveniji, kjer poskuša podkupovati s čokolado, kjer voznika taksija jasno pove, kaj si misli o Janši.

Če končamo v njenem slogu: »RTVS, may the force be with you!«

Janša proti Delu, Delo odgovarja

11.09.2008 ob 14:29

Spodnji odgovor odgovornega urednika Darijana Koširja [povzemamo po Delo.si](http://povzemamo.po.Delo.si) v celoti:

Ljubljana - Na torkovi izredni seji državnega zbora o patriah je premier Janez Janša svoj čas znova izkoristil za obračun s časopisom Delo, kot je to storil že na podobni seji novembra lani. Ker gre za res neutemeljene obtožbe, smo nanje zaradi bralcev dolžni odgovoriti.

Janša je tako (dobesedno navajamo po magnetogramu seje) glede Dela dejal: »V soboto je časopis, ki je bil nekoč osrednji slovenski časopis, objavil ekskluzivno novico: 'Karl Erjavec trdi, da je pogodbo pred podpisom pokazal Janezu Janši'. Jaz sem prebral izjavo gospoda Erjavca, vse, kar je dejal, je korektno. Nikjer ne piše, da gospod minister trdi, da je pogodbo pred podpisom pokazal meni. Nakar izvem, da je ministrstvo za obrambo to demantiralo, vendar še cel dan poslušam na nacionalnem radiu 'Janez Janša je videl pogodbo pred podpisom in ni res, kar je trdil, da pogodbe ni videl'. Trajalo je tri dni, da je bil popravek objavljen nekje, kjer ga je bilo zelo težko najti. Nobenega opravičila. Minister pravi, da mu je novinar dejal, da je on dal drugačen naslov, pa ga je urednik potem spremenil.«

Poglejmo torej dejstva in Janševo razumevanje teh:

1. Delo je še vedno osrednji slovenski časopis, ne samo da je nekoč bil, kot je dejal premier; dejstvo, da ga on ne ureja več, kot ga je pred leti, tega ne spremeni;

2. ni res, da »nikjer ne piše, da gospod minister trdi, da je pogodbo pred podpisom pokazal meni«. Kot je minister zatrdil v intervjuju za sobotno Delo, je namreč »zahteval sestanek z Janšo, kjer sem ga želel seznaniti s tem, kaj bomo dobili za 278 milijonov evrov. To se mi je zdel dovolj velik znesek, da mora biti predsednik vlade seznanjen z vsebino pogodbe pred njenim podpisom.« Skratka: Erjavec nam je potrdil, da je Janšo seznanil z vsebino pogodbe (kar je Janša dotlej sicer izrecno zanikoval) - to, ali mu jo je pokazal, povzel, opisal, oslikal, prevedel, prenesel ali kaj drugega, je zgolj stvar »tehnike«. Dejstvo skratka je, da je Janša za vse podrobnosti iz pogodbe vedel in da mu jih je obrambni minister osebno prenesel. Tega dejstva navsezadnje celo Janša ne zanika;

3. obrambno ministrstvo je res poslalo popravek na naš časopisni naslov, ob katerega se je Janša obregnil, ampak šele v nedeljo ob 14.49 (dokaz je na elektronski pošti), torej poldrugi dan po izidu naslova v sobotnem Delu! Čeprav smo popravek dobili prepozno, smo ga zaradi zanimanja javnosti v ponedeljkovi številki vseeno objavili, čeprav nam ga ne bi bilo treba, ker ni zanikal nobenega pomembnega dejstva. Torej: Janša je bil v soboto prisiljen poslušati navedbe radia najmanj zato, ker je domnevno

zanikanje pisanja Dela (tudi če bi držalo) prišlo bistveno prepozno, da bi ga lahko v tisku objavili; navsezadnje nismo radio, ampak časopis.

4. Janševa trditev, da »minister pravi, da mu je novinar dejal, da je on dal drugačen naslov, pa ga je urednik potem spremenil«, je čista izmišljotina. Najprej, novinar Erjavcu tega ni rekel, in drugič, v Delu že »12 let na 38 let podlage« velja ureditev, da naslove k članku dajejo uredniki, ne novinarji; tudi v tem primeru je novinar naslov prepustil uredniku, zato pozabite na možnost, da boste urednika in novinarja sprli med seboj.

In za konec še drobna vsebinska opomba.

V odgovoru obrambnega ministrstva, ki smo ga, kot rečeno, objavili v ponedeljkovem Delu, poleg priznanja, da je minister Erjavec Janšo »ustno seznanil z nameravanim podpisom pogodbe«, še piše, da ne Erjavec ne nihče drug z ministrstva »omenjene pogodbe ni nikdar kazal oz. predstavljal nepooblaščenim osebam«. Karl Erjavec ima, skratka, s to trditvijo hud problem: predsednika vlade Janeza Janšo je v državnem poslu, plačanem z davkoplačevalskim denarjem in vrednim skoraj 300 milijonov evrov, razglasil za »nepooblaščen oseb«. S tem je, če smo grobi, zamajal temelje ustavne ureditve te države, saj je predsednika vlade razglasil za marioneto, ki ji stomilijonske posle vodijo formalno podrejeni ministri. No, seveda, če kdo sploh verjame Erjavčevi pravljici, da Janša s pogodbo s Patrio nima nič. Kar je Erjavec demantiral že z omenjenim intervjujem v Delu in s popravkom, ko je dvakrat priznal, da je Janšo seznanil z vsebino pogodbe - ustno, pisno oziroma kakorkoli se že sporazumevata.

IPI z današnjo izjavo obsodila diplomatske pritiske Slovenije na finski medij

11.09.2008 ob 14:32

[Izjava s spletne strani IPI](#), v celoti povzeta spodaj:

Vienna, 11 September 2008

IPI Concerned at Slovenian Government's Use of Diplomatic Pressure in Response to Finnish Media's Handling of Patria Bribery Affair

The International Press Institute (IPI), the global network of editors, media executives and leading journalists in over 120 countries, is concerned by the Slovenian government's use of diplomatic pressure in response to corruption allegations made in an episode of the Finnish investigative documentary "MOT".

According to information before IPI, the Slovenian government has been using diplomatic channels to exert pressure on the Finnish government following the broadcast on 1 September 2008 of an episode of the investigative programme "MOT", titled "The Truth About Patria", by the Finnish public broadcasting company YLE. The documentary alleged that approximately 21 million euros in bribes were paid by the Finnish defence contractor Patria to members of the Slovenian government, including the Slovenian prime minister, Janez Janša, to secure the sale of armoured personnel carriers. The allegations contained in the documentary have been vehemently denied by Janša, who claims that misinformation was fed to the Finnish media by Slovenian journalists.

On 4 September, a diplomatic note was sent to the Finnish Embassy in Slovenia by the Slovenian Ministry of Foreign Affairs, in which the accusations made in the documentary were described as "intolerable" and an "intervention in the Slovenian political campaign prior to the parliamentary elections." The diplomatic note went on to state that such conduct "could shake mutual confidence between the two states" and demanded "appropriate clarification of this matter."

The Finnish foreign minister, Alexander Stubbs, responded to the note by underlining the Finnish media's independence and freedom from political intervention. A second diplomatic note has since been sent to Stubbs by the Slovenian Foreign Ministry. Although the contents of the second note have not yet been revealed, its tone is believed to be in line with that of the first.

"The diplomatic pressure placed on the Finnish government is an inappropriate way for the Slovenian government to redress their grievances about the Finnish media's handling of the Patria Affair, particularly since the Slovenian government has already sought a right of reply to the allegations in accordance with the guidelines of the Council for Mass Media in Finland," said IPI Director David Dudge. "While we make no comment on the content of the original YLE broadcast, we strongly criticise what appear to be attempts by the Slovenian Foreign Ministry to coerce the Finnish

government into interfering with or discrediting its domestic media, in defiance of the principal of editorial independence.”

UKOM srečen, da je predstavil svojo plat zgodbe na finski TV, v kateri je voditeljica premierju delila pisma, da bo lahko pisal iz zapora

12.09.2008 ob 12:54

Omenili smo, kako so na RTVS dekontekstualizirali finsko pogovorno oddajo Maria. Da bi bil cinični učinek še večji, so Uradu vlade za komuniciranje nad predstavitevjo v oddaji zadovoljni. Iz današnjega tiskanega [in spletnega Dela](#):

Kako je finska Maria delila darila

Darilo ali podkupnina, oboje je dajanje

Voditeljica je Janši izročila božična pisma, da »si bo lahko dopisoval, če se bo po naključju znašel v zaporu«

Ljubljana – Predsednik vlade Janez Janša, ki ga finska javna televizija YLE obtožuje korupcije v poslu nakupa oklepnikov Patria, je v sredo zvečer pojasnil svoje poglede na komercialni televiziji Nelonen – Channel Four v pogovorni oddaji Maria. O vsebini krajšega intervjuja z Janšo smo že poročali, zanimiva je celotna oddaja, saj se lahko loteva afere Patria v Sloveniji. Tako se je voditeljica Maria Veitola odpravila v Slovenijo po sledi afere in finskim gledalcem pojasnjevala: »Ne morete si predstavljati, kako velika zadeva je afera Patria v Sloveniji. Vsi govorijo in pišejo le o njej. Polovica Slovencev verjame, da je vanjo vpleten tudi Janša, druga polovica se jezi na finsko veleposlaništvo in Finsko, zakaj sta očrnili njihovega predsednika vlade.« Pri tem pa vsem, s katerimi se je srečala, delila darila. Tudi predsedniku vlade.

Kako je Maria Veitola komentirala darila: »V Slovenijo sem ob finski čokoladi prinesla tudi različna priložnostna darila, med katerimi bi izpostavila denarnico iz kože severnega jelena. Nameravam jo podariti slovenskemu premieru Janezu Janši, ki ga obtožujejo, da je prejel podkupnino od Patrie.« Vsi, ki ne razumejo finsko, a so si na spletni strani Dela (www.delo.si) ogledali njen televizijski šov, so si lahko oddahnili, predsednika vlade ni nameravala podkupiti s prazno denarnico. Pojasnila je, ko je po intervjuju zapuščala prostore predsednika slovenske vlade: »Denarnice si Janši nato le nisem upala dati, ker name deluje kot sladek tip, zato pa sem mu izročila božična pisma, da bo lahko pisal Božičku. Z njim si bo lahko tudi dopisoval, če se bo po naključju znašel v zaporu.« Zanimiv poudarek, ki ga je izpostavila avtorica televizijskega šova, je bil pogovor s taksistom na poti od brniškega letališča do Ljubljane, pač v skladu s prepričanjem, da so taksisti najboljši poznavalci razmer v družbi. Odziv Marie Veitola na odgovor taksista, da ne bo izražal mnenj o predsedniku vlade, ker si želi ohraniti službo, je bil pomenljiv. Tudi taksistu je Maria dala darilo. Na koncu televizijskega šova se Veitola sprašuje, kako da je podkupnina

(lahjous) v finščini izpeljanka iz besede darilo (lahja). V krajši razpravi z gostjo, ji zadnja odgovori, da gre pač pri obeh stvareh za dajanje.

Direktor urada vlade za komuniciranje Anže Logar na vprašanja, zakaj so najvišji predstavniki slovenske vlade nastopili v tovrstni oddaji, brez nikakršne informativne vrednosti, odgovarja, da so poiskali ustrezno nadomestilo, ker se uradu doslej ni uspelo dogovoriti za ustrezno predstavitev stališč slovenske vlade na YLE, na kateri je predsednik vlade dobil hude obtožbe. »Bili smo seznanjeni, da je oddaja sestavljena iz resnega in zabavnejšega dela. V okviru prvega je tako v prejšnji oddaji nastopila finska ministrica za izobraževanje in raziskave. Veseli smo, da ima oddaja veliko gledanost, saj smo lahko tako širši finski javnosti predstavili vsaj del odgovora na absurde obtožbe iz oddaje Resnica o Patrii,« odgovarja Logar.

Mi. Š., Z. P.

[IPI dela tisto, kar bi morali opozicija in stroka, kritizira MZZ](#)

12.09.2008 ob 13:00

Mednarodni inštitut za tisk (International Press Institute oz. IPI) je [ostro kritiziral](#) ravnanje slovenske države v odnosu do finskih medijev. V MZZ se sicer branijo na obtožbe, presenetljivo na se te obtožbe ne vrstijo ravno pretirano iz vrst opozicije (če izzzamemo Zares in LDS). Zapis iz [včerajšnjega Dela](#), pa tudi današnjega:

Zaskrbljeni zaradi vmešavanja vlade v finske medije

IPI: uporaba diplomacije neprimeren izraz nezadovoljstva vladajočih MZZ zanika poseganje v medijsko svobodo: »Noti sta namenjeni državi«

Ljubljana – Mednarodni inštitut za tisk (International Press Institute – IPI), mednarodna mreža urednikov in novinarjev iz več kot 120 držav, je včeraj objavil mnenje o diplomatskih notah slovenskega MZZ finski vladi. »Diplomatski pritiski na finsko vlado so neprimeren način izražanja nezadovoljstva s finskimi mediji, ki poročajo o aferi Patria,« je povedal direktor IPI David Dadge, »še posebno ker je slovenska vlada že uveljavila pravico do odgovora na obtožbe, kot jo določa finska medijska zakonodaja.« Ministrstvo za zunanje zadeve je namreč na obtožbe finske javne televizije, da je v podkupovanje vpleten predsednik vlade Janez Janša, odgovorilo z notama finski vladi.

V prvi noti je menilo, da finska oddaja posega v slovensko predvolilno kampanjo, takšno ravnanje pa lahko zamaje zaupanje v dvostranske odnose med državama, v drugi je ponovilo pričakovanje, da bo vlada Republike Finske, v okviru svojih pristojnosti, storila vse potrebne korake, da se čim prej razkrijejo dejstva o domnevni korupciji.

Na MZZ zatrjujejo, da so od finske vlade zahtevali le podatke in dokumente podjetja, o katerih je v oddaji govoril novinar. »Noti sta namenjeni državi,« so zatrdili, »zahteve po pojasnilih pa temeljijo na dejstvih, da je podjetje Patria v lasti države, ki je torej odgovorna za njegovo delovanje, in da so izjave za medije o preiskavi dajale finske uradne osebe, med njimi predstavnik ministrstva za obrambo. Diplomatski noti zadevata odnose med državama in nikakor ne posegata v neodvisnost finskih medijev.«

V IPI diplomatski odgovor MZZ razumejo drugače in trdijo, da gre za poskus pritiska na medije s pomočjo diplomacije. Zato so zaskrbljeni, ker je slovenska vlada uporabila takšna sredstva, da bi odgovorila na televizijske obtožbe o korupciji. »Vsebine oddaje finske televizije ne bomo komentirali, ostro pa kritiziramo, kar je videti kot poskus slovenskega zunanjega ministrstva, da bi prisilil finsko vlado k

vmešavanju ali diskreditaciji svojih medijev, v nasprotju z načeli uredniške neodvisnosti,« so zapisali pri IPI.

Z mnenjem IPI se strinja tudi doc. dr. Marko Milosavljevič s katedre za novinarstvo FDV: »V bistvu je vse povedala že generalna državna tožilka Barbara Brezigar v svoji izjavi za finsko komercialno televizijo. Tam je postavila tezo, da imajo slovenski politiki slabe predstave o svojih pristojnostih in o vlogi neodvisnih institucij, kot so mediji.« Poudaril je, da morajo mediji biti svobodni, zunaj pristojnosti politike. »Če pa so kršitve medijske zakonodaje, so za to pristojna sodišča,« meni Milosavljevič.

Mario Belovič

Slonji argumenti, ki pohodijo vse pred sabo: premier v intervjuju leta za Dnevnik

13.09.2008 ob 00:44

Temu pravimo [intervju leta](#). Naredila sta ga Ervin Hladnik Milharčič in Meta Roglič v današnjem Dnevniku. Seveda z gospodom Janšo. Intervju se je sprevrgel v zaslišanje obeh novinarjev. Oziroma v napad nanju. Težko je izločiti najbolj vroč poudarek, ker se ti kar vrstijo in zagotovo bodo še deležni številnih citatov, polemik in analiz. Iz gospoda premierja je privrel neverjeten gnev do Dnevnika, očitki na račun novinarjev se vrstijo na vse strani in ne izbirajo intonacije. Neverjetna razpuščenost razuma, izguba trezne presoje, užaljenost, teorije zarote, nesmisli, cinizem, sarkazem. Spodaj je celota.

Intervju: Janez Janša, predsednik vlade in SDS

Janez Janša v intervjuju leta spregovoril za Dnevnik: In sloni letijo po zraku

Sreda zjutraj. Jutro po celodnevni seji državnega zbora na temo Patria. S petnajstminutno zamudo predsednik vlade in prvak SDS Janez Janša vstopi v sobo. Hladno nam seže v roko, sede nasproti nas in odločno naznani: Fotografirate lahko deset minut, točno ob uri končamo. In tako se je tudi zgodilo. Ob desetih je oznanil svoj zadnji odgovor, vstal in odšel. Vmes pa je nastal tale pogovor.

Eden osrednjih političnih dogodkov ta teden je bila izredna seja državnega zbora. Ste zadovoljni s potekom in rezultati seje?

V preteklem tednu je bilo veliko očitkov, ki so se nanašali na delo tožilstva in policije. Državni zbor je tisti, ki nadzoruje delo obeh organov, državni zbor je imenoval predsednika protikorupcijske komisije in je bilo zato prav, da so se poslanci seznanili s poročili in razčistili z očitki.

V enem od sklepov so poslanci zavezali organe odkrivanja in pregona, da nadaljujejo z uspešno preiskavo tega primera. Se vam zdi, da je bila ta preiskava uspešna, če so se dokumenti Interpola založili za več kot eno leto, pa tudi tožilstvo je deležno vrste očitkov, da je v tem primeru naredilo zelo malo ali sploh nič?

Očitno imate vi več dokumentov oziroma informacij, da lahko vprašanje postavite na tak način. Vaš novinar je že 2. avgusta v Dnevniku objavil, da naj bi obstajal neki seznam, s kom je treba opraviti pogovore oziroma koga zaslišati, ki je bil s Finske poslan v Slovenijo. Dejansko je ta spisek prišel v Slovenijo šele šestnajst dni po

tistem, ko je o tem pisal vaš novinar. Torej imate vi več informacij in lahko lažje sodite.

Torej mislite, da je bilo delo policije in tožilstva na tem področju uspešno?

Sklepov ni predlagala vlada...

Vlada jih je potrdila.

Vlada je v svojem stališču zapisala, da sklepom ne nasprotuje.

Se pravi, da se vam to, da je ležal poziv Interpola v predalu več kot leto dni in se policija ni zganila, ne zdi zadosten razlog, da bi objektivno odgovarjal bodisi minister ali šef policije? Konec koncev je na primer notranji minister Ivo Bizjak odstopil, ker je skupina specialcev v prostem času izvedla rop v Avstriji. Tokrat pa gre za napako policije kot inštitucije, odgovarjal pa bo kvečjemu kak nižji uslužbenec.

Ta vaša primerjava je smešna, ker je šlo tedaj za oborožen rop v tuji državi, tukaj pa gre za zamudo pri nekem odgovoru. Toda tudi v tem primeru mora nekdo konkretno odgovarjati. Preiskava bo pokazala, kdo je tisti, ki je za to odgovoren. Preiskava pa mora tudi pokazati, kako je mogoče, da so te informacije prišle do nekaterih drugih oseb v Sloveniji, če pa menda slovenski oddelek Interpola s to zahtevo avstrijske policije uradno ni seznanil nikogar in je zaradi tega sprožen nadzor. Vendar pa tudi finska policija ni odgovorila na zahtevek avstrijskega Interpola. Ta pa se je nanašal na sum pranja denarja in ne na to, o čemer se zdaj govori v Sloveniji oziroma v oddaji finske TV.

S to primerjavo sva hotela postaviti tudi vprašanje, ali objektivna odgovornost za to vlado sploh še obstaja.

Treba je vedeti, kdo je za kaj odgovoren. Se vi čutite odgovorni za to, kar je pisal vaš kolega Rok Praprotnik o Patrii? Ali se vaš urednik čuti odgovornega za naslov, da finska vlada zanika politično ozadje oddaje, čeprav je bila to čista laž? Ali je vaš urednik zaradi tega odstopil?

V našem časopisu v vsej tej zgodbi ni bilo treba nič zanikati. Vse, kar smo zapisali, je držalo.

In sloni letijo po zraku.

Prosim?

Vse, kar ste napisali v vašem časopisu, je držalo in sloni imajo krila ter letijo po zraku.

Ali je to primerjava za pisanje našega časopisa?

Toliko laži, kot sem jih prebral v vašem časopisu v zadnjih dvajsetih letih, čeprav ga ne berem pogosto, je zelo težko prebrati kjerkoli drugje.

Če so bile kakšne napake, ste verjetno stvari demantirali, konec koncev ste sprejeli zakon...

Ki ga vaš časopis vztrajno krši, kar je že bilo ugotovljeno na sodišču.

Ob tej zadnji zgodbi, kolikor sva seznanjena, ni prišel noben zahtevk za popravek informacij. Navajali smo dejstva, ob vseh citatih so navedeni avtorji z imeni in priimki...

Ravnokar sem videl leteti slona po zraku.

Če sva prav razumela, je za vas vsa ta zgodba o Patriinih poslih v Sloveniji medijski konstrukt...

Ne vem, kako ste vi to razumeli. Kako sem jaz razumel to zgodbo, razlagam že osem dni in ne čutim nobene potrebe, da bi vse to ponovil še enkrat.

Meni je malo žal, da tole postaja intervju z nama...

Jaz vas nisem zaprosil za intervju, vi ste prišli k meni.

Seveda. Želeli smo narediti intervju z vami kot kandidatom za volitve, ki ima poleg prvaka SD Boruta Pahorja največ možnosti, da vodi vlado v naslednjem mandatu.

Do zdaj tega namena v vaših vprašanja nisem zasledil, tako da bom zelo vesel, če bo v prihodnje tako.

Zaradi te oddaje na javni finski televiziji je skoraj ohromljeno slovensko politično življenje in zaradi tega prispevka država zdaj posreduje pri finski strani. Se vam zdi normalno, da prihaja tako rekoč do nekih zaostritev razmer med državama zaradi ene novinarske oddaje?

Ne prihaja do zaostritev razmer med državama zaradi ene novinarske oddaje. Prva nota je bila poslana na Finsko zato, ker je bilo v tej oddaji rečeno, da v državnem podjetju, ki ga upravlja finska vlada, obstajajo dokazi za neko absurdno obtožbo. Druga nota pa je bila poslana, ker so se nekateri finski uradniki s svojimi izjavami - kot smo izvedeli kasneje, so bile nekatere tudi napačno interpretirane - neposredno vmešavali v slovensko volilno kampanjo.

Se vam zdi logično, da bi nekdo, ki bi načrtoval vdor v slovensko volilno kampanjo, to naredil z oddajo na Finskem in v finščini? Mar ne bi bilo bolj logično, da to naredi v slovenščini doma?

Če bi to oddajo objavil kdo v Sloveniji in bi jo zaključil s tem, da je kdorkoli dobil podkupnino z navedbo, da ima dokaze za to, ki pa jih ne bo objavil, bi ta medij izgubil vso kredibilnost. Te besede se je zato položilo v usta finskemu novinarju. Zato, da bi bilo pojasnjevanje težje. Ker naj bi bilo vse, kar se objavi na Finskem, absolutna resnica. Na Finskem ta oddaja ni vznemirila nikogar, Slovenija jih ne zanima pretirano. In kljub zelo jasnim finskim zakonom, ki zagotavljajo pravico do popravka oziroma odgovora, smo doživeli odgovor, da popravka enostavno ne bodo objavili. Sicer pa so bili novinarji oziroma uredniki tega istega finskega programa leta 2004 na častnem razsodišču zaradi podobnih manipulacij enkrat že opomnjeni.

Ampak to so finski problemi.

Ne, to niso finski problemi. V oddaji nastopajo poslanski kandidati slovenske opozicije in tudi v odgovoru, ki je prišel s Finske, se sklicujejo na informacije, ki so pridobljene od slovenskih sogovornikov.

Ampak prej ste rekli, da se je to položilo v roke finskemu novinarju. Lahko to konkretizirate, kdo bi to naredil?

Televizija Slovenija, o kateri v vašem časopisu pišete, da je režimska in pod nadzorom vlade, je v Sloveniji edina v celoti predvajala to finsko oddajo. Če ste si jo ogledali, ste videli, kdo izreka absurdne obtožbe. To sta dva kandidata LDS in SD, Potočnik in Cvikel, potem Kos, človek, ki politično deluje v okviru Liberalne akademije in je v vseh dosedanjih podobnih aferah močno vpleten. In tukaj je še direktor konkurenčnega podjetja Švajger, ki je slovenski javnosti celo razlagal, da je moja poročna priča sodelovala v postopku izbora oklepnikov, čeprav nimam nobene poročne priče. Zelo jasno je, od kod absurdne obtožbe prihajajo.

Afera Patria tudi ni prva afera v Sloveniji, ki se je začela z objavo na tuji televiziji. V režiji istih ljudi se je zgodila podobna afera Vič-Holmec. Začela se je z objavo absurdnih obtožb, da so med vojno za Slovenijo slovenski vojaki in policisti streljali na ujete vojake JLA. Te so bile objavljene najprej na avstrijski televiziji. Isti scenarij.

Lahko vendarle predpostavite, da je finski novinar, ki ga je zanimalo, kaj Patria počne, naletel na to zgodbo, prišel v Slovenijo in stvar preveril pri ljudeh, ki o tem kaj vedo?

Ta novinar je prišel do tistih ljudi, do katerih jih je pripeljal Blaž Zgaga.

Poglejte, oddaja je bila o Patrii...

Ne. Oddaja je bila o črki J, ki naj bi predstavljala Janeza Janšo.

S tem se je končala.

Če bi bila to oddaja o Patrii, se mi zdajle o tem ne bi pogovarjali.

Glejte, komu bi to lahko koristilo...

... Pa res! Kakšno vprašanje. Kar dol sem padel od začudenja.

Čakajte. Če gremo po vrsti...

No, pojdimo. Kdo je zahteval moj in Erjavčev odstop takoj po objavi te oddaje?

Dobro. Ampak...

Ne, ni dobro.

Toda s to oddajo so vam dali možnost, da postanete žrtev in da napadate.

A res?

Dali so vam torej možnost za dvoje, v čemer ste dobri. Zakaj bi vaša politična konkurenca ustvarjala izredne razmere, v katerih ste vi vedno zmagovalec. Se vam zdi, da ste tokrat poraženec?

Poglejte, gospa Roglič. Recimo, da nekdo objavi, da vaši dohodki na mesec bistveno presegajo dohodke ministrov v vladi. Da ste za svoje pisanje, ki je izrazito očitno usmerjeno v neko radikalno kritiko samo določenih strank in ljudi, izjemno plačani oziroma podkupljeni. Ali bi bili vi veseli te svoje vloge, ko bi se lahko kot žrtev branili pred takšnimi obtožbami?

No, teh visokih dohodkov pa pri meni res ne morejo najti.

Tudi pri meni te podkupnine res ne morejo najti.

Poleg tega pa nisem v vlogi, da bi politično delovala.

Niste? Za zdaj je bilo letos po Sloveniji več vaših plakatov kot mojih.

Ampak v različnih funkcijah. Moje ime se pojavlja izključno v povezavi z mojo službo na Dnevniku, vi pa kandidirate.

Vaše ime ste dali za podporo točno določeni politični opciji.

Prosim? Kateri politični opciji?

Ja, preberite svoje članke.

Jaz na plakatih nastopam kot novinarka Dnevnika in sem torej dala podporo Dnevniku.

Dnevnik pa je mogoče dal podporo vladni koaliciji? Dajte no.

Nikomur. Kolikor vem, naši plakati niso v službi predvolilnega boja. Ampak pustimo to...

Naredil sem samo tehnično primerjavo. Najbrž se nihče normalen ne počuti dobro v položaju, ko je brez dokazov obtožen jemanja podkupnine.

Se vam torej zdi, da v trenutni situaciji izgubljate ali delujete v nekakšnih izrednih razmerah, kjer se vas vaši konkurenti bojijo?

To, da mi sami ustvarjamo izredne razmere, ker boljše funkcioniramo v teh razmerah, pišejo vaši komentatorji. Se pravi, da smo mi naročili to oddajo? Ali smo mi naročili gospodu Cviklu, pa Potočniku in ostalim, ki so nas obtoževali, pa Zgagi, ki je organiziral pot finskega novinarja, naj to počnejo?

Nisem tega rekla. Vprašala sem vas samo, komu od vaših nasprotnikov koristi ustvarjanje razmer, v katerih ste dobri.

To se sprašujete po osmih dneh, niste se pa spraševali en teden, ko ste nas nabijali in z lažnimi naslovi skušali utemeljiti lažne obtožbe nastopajočih v finski oddaji.

Poročali smo o zgodbi, ki se je pojavila.

In ste poslali novinarja en dan pred oddajo v Helsinke.

To je pa raziskovalno novinarstvo. Katerega del ste bili včasih tudi vi.

In to raziskovalno novinarstvo med svojim avgustovskim obiskom v Sloveniji ni odkrilo, da bodo pri nas septembra volitve. Res dobro raziskovalno novinarstvo in res dobra pomoč vaših kolegov, ki so jim pri tem pomagali.

Se vam torej zdi, da v tej igri izgubljate?

Verjamem, da na koncu resnica vedno zmaga.

Ni pa rečeno, da je ta konec 21. september?

Izredno sejo parlamenta je eden od poslancev Nove Slovenije zaključil z dobrim slovenskim pregovorom: kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade.

Pa kdo je ta drugi?

Tudi po vašem uredništvu je v zadnjih osmih dneh hodilo veliko ljudi z lopatami in krampi.

Iz vaših dosedanjih izjav je razbrati, da za to zgodbo krivite Socialne demokrate. Stoji za tem Borut Pahor?

Za to zgodbo stojijo tisti, ki so želeli s podobnimi spletkami že v preteklosti na vsak način onemogočiti demokratično alternativo silam, ki so neposredno vladale v Sloveniji skoraj petdeset, posredno pa še dvanajst let.

Torej globoka država? Milan Kučan?

O Milanu Kučanu povprašajte vašega kolega v vaši nedeljski izdaji. Aleksander Lucu je že 27. avgusta v Nedeljskem Dnevniku pisal o tem, da naj bi Milan Kučan pripravljaval veliki pok, ki bo prišel iz Finske. O tem je torej pisal vaš kolega in o tej teoriji ali pa praksi zarote morate več povprašati njega. Očitno je dobro obveščen.

No, ampak tudi vi govorite o teoriji zarote...

Samo citiram, kar ste pri vas napisali.

Dobro, da vi berete medije.

Kar nekaj tega sem moral prebrati v pripravi za to izredno sejo.

Bi torej lahko rekli, da je v ozadju globoka država, o kateri tako rad govori zunanji minister Dimitrij Rupel? Kdo je pravzaprav globoka država v Sloveniji in kakšna je njena vloga?

Ne vem, ampak ko gledam te vaše obraze na teh plakatih, ki reklamirajo Dnevnik, se mi dozdeva, da...

Torej sva midva globoka država?

Včasih prihajate precej iz globokega.

Ali lahko vsaj teoretično novinarstvo razumete kot poklic, ki se iz dneva v dan ukvarja z deskripcijo in interpretacijo okolja? Brez političnega ozadja, političnih botrov. To novinarstvo namreč midva predstavljava. Noben članek, ki sva ga napisala, ni nastal v nobeni politični pisarni, nihče ga ni narekoval. Pod vse, kar sva napisala, se podpiševa še enkrat.

Poglejte, gospod Milharčič, ne vem, zakaj ste tako razburjeni, če je to vse res tako, kot govorite. Saj potem to bralci vse sami vidijo, vsak dan tiskate desettisoče kopij. In se ni treba tako braniti.

Ko smo ravno pri medijih. V torek pred tremi tedni je bila posneta oddaja, v kateri ste rekli, da mafijski mediji o mafiji ne pišejo. Ta oddaja je bila predvajana naslednji dan zvečer. Že v sredo zjutraj pa je izšel časopis Ekspres, v uvodniku katerega je avtorica napisala ta isti stavek.

Ali veste, kako star je ta italijanski pregovor? Po moje več kot sto let.

Nekateri profesorji komunikologije so stvar raziskovali in ugotovili, da ta italijanski pregovor sploh ne obstaja.

Ste jim vi naročili ali so kar sami raziskovali.

Takšne moči si pač, žal, ne morem pripisati.

Potem najbrž niste vsega raziskali.

To se pravi: ta pregovor obstaja in se je tako rekoč istočasno pojavil v uvodniku brezplačnika in kot vaša misel na soočenju, ki je bilo predvajano nekaj ur kasneje.

Poglejte, jaz brezplačnikov ne berem. Me pa zelo čudi, kako je nastalo silno vznemirjenje, ker se je pojavilo nekaj tednikov z Reporterjem na čelu, ki sicer ni brezplačnik in ki piše drugače. Potem ko se je uničilo Mag in so se fantje organizirali in pišejo drugače kot vi... Silno vznemirjenje. V Sloveniji izhaja šest dnevnikov, ki so v lasti dveh oligarhov, ki pred 15 leti nista imela nič. Zdaj ste njihovi uslužbenci. Lahko napišete karkoli, na milijone kopij izide na mesec in zdaj sta problem dva tednika, ki izideta enkrat na teden. Ne vem, ali je bilo to v uvodniku, ker tega nisem bral, vem pa, da je ta pregovor že nekaj časa aktualen. Tudi za vas je aktualen. Kako mislite, da je lastnik Dnevnika prišel do tega premoženja? Ali ste kdaj to raziskali, ko ste tako neodvisni? Še nobenega članka nisem zasledil, kjer bi se Dnevnik poglobil v to, kako je nekdo, ki lastniško obvlada vašo hišo, prišel do tega premoženja. Če ste tako neodvisni, naredite to raziskavo jutri. Šestnajst dni vnaprej veste, kakšen seznam bodo finski preiskovalci poslali slovenskim, pa ugotovite še, kako je vaš lastnik prišel do premoženja.

Če je naš lastnik prišel do premoženja na sporen način, ali torej proti njemu poteka kakšen postopek?

Nekaj malega je bilo menda o tem ponekod zapisano.

No, potem pa počakajmo na ugotovitve pristojnih organov, o čemer bomo vsekakor pisali.

Kje pa je v tem primeru raziskovalno novinarstvo? Ali vas ne zanima, od kod lastniku, ki vas plačuje, denar? Glede na to, da ste tako neodvisni, se mi zdi čudno, da tudi tega ne raziščete, ampak se ukvarjate z uvodnikom v nekem brezplačniku. To je zdaj naenkrat glavni problem.

Leta 2006 ste na osrednji proslavi v govoru o Sloveniji kot svetilniku 21. stoletja uporabili kar nekaj odstavkov iz Blairovega govora. Kasneje ste rekli, da ste sami avtor tega govora. Moram priznati, da težko verjamem, da ste si vzeli Blairov govor in prepisali njegove dele.

Mene še najmanj skrbi to, kaj vi verjamete ali ne.

No, ali ste vzeli Blairov govor in prepisali njegove dele? Prepričana sem, da predsednik vlade tega ne dela.

Predsednik vlade tega ne dela in tudi predsednik slovenske vlade tega ni naredil. Predsednik slovenske vlade je to že pojasnil.

Kdo pa vam je napisal govor?

Govor sem napisal sam. Predloge so mi pripravili sodelavci, končno verzijo pa sem napisal sam.

Se pravi, da je bil ta prepis Blairovega govora že v predlogu, ki ste ga dobili?

Teza, da moč malih narodov ni v številkah oziroma v kvantiteti, temveč v kvaliteti, je misel Thomasa Masaryka, ki jo je razvil v knjigi Položaj malih narodov. To ni niti moja niti Blairova originalna misel. In če smo natančni, moto Blairovega govora je bil drugačen. Blair je govoril o tem, da oni, torej Britanci, najbrž nikoli več ne bodo mogočni, in pri tem očitno mislil na nekdanjo slavo in mogočnost britanskega imperija. Uporabil je besedo mogočni in ne najmočnejši, kot so narobe prevedli naši očitkarji. Gre za drugačno poanto. Slovenija ima drugo zgodovino. Nikoli ni bila imperij. Če bi prebrali Blairov govor v originalu, bi to razliko videli.

No, nekaj odstavkov vašega in Blairovega govora je povsem identičnih in težko rečeva, da bi napisali iste stavke, če jih ne bi prepisali.

Kot pravi star pregovor: tisti, ki želi ponoči videti dan, ga bo videl, tisti, ki želi podnevi videti noč, mu bo mogoče celo to uspelo.

Predstavili ste ministrsko ekipo, ki pa še ni celovita. V njej je gospod Jarc, ki odhaja za veleposlanika, gospod Groznik pravi, da ne želi biti minister. Menite, da bi s tako ekipo lahko uspešno izpeljali še en mandat?

Gre za ekipo, ki je v veliki meri zadnja leta nosila glavno breme pri pospeševanju slovenskega razvoja. To je ekipa, ki je uspešno vodila Evropsko unijo, o čemer obstajajo nedvoumne ocene kredibilnih in kompetentnih evropskih sogovornikov in institucij. Ta ekipa je pripravljena domače izkušnje nadgraditi s še boljšim delom, evropske pa za prenos dobrih rešitev domov, za razvoj Slovenije, pravično delitev ustvarjenega in odpravljanje revščine.

Peter Jambrek je leta 2001 rekel, da so v Sloveniji po politični teoriji trije izvori moči - glasovi volilcev, medijska in finančna moč. In takrat je rekel, da obstaja finančno-korporacijski sistem, ki lahko pomaga vzpostaviti to ali pa neko drugo politično opcijo. Naštel je 15 imen, med njimi so bili Laško, Union, Gorenje, Luka Koper, Krka, Lek, Nova Ljubljanska banka, Telekom, Petrol, Istrabenz. Rekel je, da se pokaže, da gre za sistem, ki ima dovolj akumulacije, da lahko postavi na noge katerokoli novo opcijo. To je zanimiv sistem, ki mora biti sorazmerno dobro notranje povezan, strukturiran in kompatibilen. In rekel je, da ima možnost, da si kupi vlado in medije. To je bila njegova ocena prejšnjega vladnega mandata. Jambrek je eden od ljudi, ki je oblikoval politične parametre vaše vlade. Zanima nas, ali drži vtis, da ste to staro omrežje razstavili in vzpostavili novo? Je to tisto, čemur se reče sproščenost Slovenije?

Ne vem, ali sem vse razumel, ker ste precej dolgo brali to vprašanje. Politične parametre te vlade je oblikovala koalicija na osnovi programov koalicijskih strank, ko je bila sestavljena koalicijska pogodba. Če vam v tem, kar ste prebrali, kaj ni jasno, pa morate vprašati avtorja.

Se s to trditvijo lahko strinjate ali jo zavračate?

Sporen je kapital, ki ustvarja monopole, sporen je kapital, do katerega so nekateri prišli s spornimi postopki, ki so danes predmet preiskav. Sporno je, da ima ta kapital v lasti 90 odstotkov tiskanih medijev v Sloveniji, da vas spreminja v svoje uslužbenke in na tak način pridobiva neko nenormalno družbeno moč in ustvarja tudi v Sloveniji položaj, podoben kaki drugi državi. Kjer nekdo, ki ima tudi zelo veliko denarja in je lastnik medijskega imperija, lahko kreira tudi politiko tiste države. Vključno z zakonodajo, ki zadeva medije, sodstvo itd. To je sporno.

V začetku mandata je veljalo, da ima Slovenija samo eno elito ali pa eno elito in pol, ki lahko vlada. Ali ste v teh štirih letih ustvarili novo elito? Imamo zdaj dve gospodarski in politični eliti, ki sta med seboj zamenljivi?

To, kar ste rekli, je čista neumnost. To ni nikoli veljalo. V Sloveniji nikoli ni bilo samo ene elite, ki lahko vlada. Se je pa takšen pogled širil preko vašega in drugih časopisov. Kot da ni alternative neki stranki, ki je bila dvanajst let na oblasti. Češ, samo eni so sposobni, samo eni znajo vladati, tudi če niso najbolj poštene. Ustvarjal se je vtis, da drugih sposobnih tako in tako ni. Ni pa bilo to res. Če bi bilo to res, potem Slovenije sploh ne bi bilo. Katera elita pa je Slovenijo osamosvojila in ubranila v vojni za Slovenijo?

Ali je elita osamosvojila Slovenijo? A ni bil to splet družbenih gibanj?

Ni šlo kar za neki splet slučajnosti. Treba je bilo sprejeti odločitev za plebiscit v Demosovem poslanskem klubu, potrebno je bilo usklajevanje z opozicijo, da smo dosegli enotnost okoli zakona o plebiscitu, potrebno je bilo trdo garanje za pripravo na osamosvojitve in uspešno obrambo v vojni za Slovenijo. Opozicija je v tistih šestih mesecih od plebiscita do vojne leta 1991 glasovala proti vsem ključnim zakonom, ki so omogočili uspešno obrambo Slovenije. Torej sta bili dve eliti. Ena je delala in tvegala za osamosvojitve, druga pa je večinoma nagajala. Niso pa bili vsi takšni, tudi v takratni opoziciji je bilo nekaj iskrenih zagovornikov slovenske samostojnosti.

Ste v štirih letih dosegli stanje družbe, s katerim ste zadovoljni?

Če bi že dosegli takšno stanje, potem ne bi več kandidiral, ker za to ne bi bilo nobene potrebe.

S čim bi torej v prihodnjem mandatu dopolnili zdajšnjo sliko Slovenije?

Nadaljevati je treba z gospodarskim razvojem in bolj pravično delitvijo ustvarjenega. Dopolnili bomo Strategijo razvoja Slovenije. Slovenija se je zadnja leta razvijala hitreje, kot je predvideno v obstoječem dokumentu. Cilje bomo postavili višje. Ravno kar je prišel podatek o gospodarski rasti v drugem četrtletju. Kljub nekim pesimističnim napovedim, kako nas čaka recesija, smo včeraj izvedeli, da se je brezposelnost znižala tudi v zadnjem mesecu, danes pa, da je bila gospodarska rast v drugem četrtletju letošnjega leta krepko čez 5 odstotkov. S podobnim razvojnim tempom je mogoče nadaljevati.

V opoziciji govorijo, da nas čaka recesija, težke gospodarske okoliščine in tako naprej. Če bodo oni vodili vlado, se bojim, da nas res čaka recesija. Če bomo šli po pravi poti, pa lahko nadaljujemo z znatno gospodarsko rastjo, ki bo prehitela povprečje Evropske unije. Slovenija bo po kupni moči na prebivalca v nekaj letih

ujela sosednjo Italijo, čeprav ima ta akumulacijo še iz časov rimskega cesarstva. Danes ustvari dva milijona Slovencev toliko kot štirje milijoni Hrvatov. Nobene bojazni ni, da bi ob pametnem ravnanju zašli v kakšno recesijo. Imamo dovolj trdne temelje, da se lahko spopademo tudi z manj ugodnimi gospodarskimi okoliščinami v naši soseščini. Dali pa bomo večji poudarek bolj pravični delitvi ustvarjenega. Za ta namen smo sprejeli zakon o udeležbi zaposlenih na dobičku, podjetja bomo z davčnimi olajšavami spodbujali, da ta zakon čim bolj uporabljajo. Ni pravično, da si dobiček delijo samo lastniki kapitala in menedžerske elite.

Vzpostavljeni so pogoji, v katerih lahko vsi zaživimo bolje. Sprejeli bomo paket ukrepov za povečanje konkurenčnosti slovenskega gospodarstva in trgovine. Sprejeli bomo krovno nacionalno strategijo prilagajanja podnebnim spremembam in spremembam, ki jih prinaša neizogiben prehod na brezogljivna goriva. Začeli bomo pogovore s socialnimi partnerji ter z reprezentativnimi organizacijami mladih in upokojujencev o nacionalnem medgeneracijskem sporazumu za prihodnost. Osnova sporazuma bo dogovor o medgeneracijski solidarnosti, oblikovanje posebnega nacionalnega sklada za spodbujanje inovativnosti in nagrajevanje vrhunskih dosežkov ter dogovor o soodgovornosti za trajnostni razvoj. Nadaljevali bomo z decentralizacijo. V Sloveniji bomo vzpostavili stanje, v katerem bodo imeli ljudje vsaj približno enake izhodiščne možnosti, ne glede na to, ali se rodijo in živijo v Ljubljani, Brkinih, Suhi krajini ali na Goričkem. Zato bomo izenačevali pogoje za šolanje, za štipendije, pospešeno posodabljali ceste in železniško infrastrukturo. Skratka, čaka nas še veliko dela.

Rekli ste, da je v naslednjem mandatu še marsikaj postoriti. S kom boste to postorili? Vaši koalicijski partnerji so izredno šibki. Nekako jim tudi prognoze, ki so jim doslej pred vsakimi volitvami nakazovale vstop v parlament, tega ne kažejo več.

Glede koalicije je cilj Slovenske demokratske stranke podoben kot pred štirimi leti. Oblikovati široko razvojno koalicijo. O tej koaliciji se bomo pogovarjali z vsemi strankami, ki bodo prišle v parlament. Tako kot smo to storili leta 2004. V sedanji koaliciji, prvi v zgodovini Slovenije, ki je zdržala cel mandat, sodelujejo vsi, ki so to želeli. V opoziciji so ostale samo tiste stranke, ki so zavrnilo sodelovanje. Ko danes govorijo, kaj je bilo vse zamujeno in ni bilo narejeno, pozabljajo, da so bile vse povabljene k mizi. SDS ni izključevala nikogar. V 21. stoletju, ko je Slovenija članica Evropske unije, v kateri lahko dobro sodeluje 27 zelo različnih držav, ni nobene osnove več za politiko izključevanja. Razen skrajno ideološke. Upam pa, da smo le-to končno presegli tudi v Sloveniji.

Splichal o slabo prikriti strankarski propagandi brezplačnikov

14.09.2008 ob 12:19

Včerajšnji sobotna priloga Dela in Večera sta si podobni v vsaj eni stvari: v obeh je intervju s komunikologom Slavkom Splichalom. Podobnost gre še dlje: oba intervjuja sta zanimiva in prinašata svež pogled na dramatično stanje novinarstva in medijev v Sloveniji. Nekatere nam zanimive poudarke smo podčrtali.

1.Intervju s Splichalom [v Delu](#) (odlomek):

Kakšna pa je vloga opozicije in medijev? Glede slednjih je zlasti vladajoča stranka dolgo govorila, da nimajo posluha za njihova dobra dela, nedavno pa so presenetili, češ da bi bilo res nekaj narobe, če bi vlado samo hvalili, in je že bolje, da jo grajamo.

Demokratska parlamentarna opozicija in množični mediji so naravni zavezniki. Ključna naloga enih in drugih je nadzorovanje oblasti. To so stara preiščevanja: mediji so v družbi potrebni zaradi tega, ker je opozicija sama šibak nadzornik. Prej ali slej prihaja do takih ali drugačnih kupčij med političnimi strankami; sestava političnih koalicij in opozicij ni večna; zaveznitva se spreminjajo, s čimer se stopnja nadzora zmanjšuje. A v osnovi bi morali biti opozicija in mediji vedno zavezniki, zato da čim bolj sistematično in odgovorno nadzorujejo oblast.

Kakšen vpliv imajo »novi« mediji, s katerimi se srečujemo v tej kampanji, brezplačniki? Kaj pravite na izjavo podpredsednika SDS, da v njih ne vidi nič spornega, da gre celo za uravnoteženje medijskega prostora, ker so vsi drugi dnevniki protivladni?

Avtonomija medijev je, da lahko posameznik, novinar, urednik prek medija javno predstavlja svoje mnenje, ne pa da postane trobilno neke politične stranke. Svoboda tiska ni v tem, da naredimo deset strankarsko motiviranih časopisov; s tem svobode ne bomo povečali, temveč zmanjšali. Svoboda tiska je v tem, da lahko novinarji in uredniki brez kakršnihkoli pritiskov in omejitev izbirajo teme, ki jih obravnavajo, in izražajo svoja mnenja, ne pa mnenja, ki jim jih nekdo predpisuje. Če ima vsaka stranka svoje glasilo, svojo televizijo, je zaradi tega svoboda tiska manjša, ne večja. Nič ni narobe, če imajo stranke svoja glasila. A naj se tudi formalno predstavljajo za tisto, kar dejansko so, torej glasila strank, ne pa da se grede mimikrijo in se kažejo kot del civilne družbe! V resnici so ti brezplačniki slabo prikrita strankarska propaganda, kakršna je bila uveljavljena s partijskimi glasili v preteklosti.

2.Intervju s Splichalom [v Večeru](#) (odlomek):

Ste si finski dokumentarec o Patrii ogledali?

Sem.

Ali je po vašem mnenju to korekten novinarski izdelek?

"Vsaj nek materialen dokaz bi potreboval za to, da bi lahko rekel, da me je dokumentarec prepričal. Vsaj nekaj takega, kot je avstrijska policijska depeša, bi bil novinar lahko pokazal, da bi zadeva postala bolj prepričljiva. Je verodostojna, ni pa sama po sebi dovolj prepričljiva za kritičnega gledalca. Za finsko publiko je sicer bolj prepričljiva, saj je zanjo pomembno nekaj drugega, namreč to, da ni samo stališče finskih organov pregona, da je v njihovi multinacionalki nekaj narobe, ampak je to stališče mogoče zaslediti tudi drugod. To je za njih pomembno. Pri nas je stvar obrnjena. Pri nas je škandal, da si nekdo upa o Sloveniji na tak način poročati. Zato pošiljamo diplomatske note in protestiramo na najvišjih ravneh."

So diplomatske note v takih primerih normalen način komuniciranja?

"To me spominja samo na Berlusconi in Sarkozyja. Onadva se novinarjev lotevata na tak način."

Na kaj vas pa spominja ideja, da se o tem, kaj počnejo novinarji na javni televiziji, pogovorita kar slovenski in finski premier?

"Res ne vem, da bi kdaj razpravljali o televizijski oddaji na meddržavni ravni."

Ali nam to, da je novinar tako zelo zavaroval svoje vire, tudi lahko kaj pove o teži dokazov?

"Saj v tem je problem. Ne verjamem, da ni nobenega materialnega dokaza, ki ga ni mogoče objaviti tako, da vira ne bi razkrili. Res pa je, da se z objavo dokaza lahko začne sklepati o tem, od kod je novinar dobil dokument. Pri nas so se na primer po razkritju, da imajo finski preiskovalci kopijo ponudbe konkurenčnega ponudnika vozil 8x8, že razširile insinuacije, da je te dokumente Fincem izročil poslanec Cvikl. Ko so pred nekaj meseci časopisi objavili kopijo zapisa nekega diplomatskega razgovora, so na MZZ takoj "odkrili" vir, za katerega se je kasneje izkazalo, da je bil po krivici javno obdolžen. Tudi dejanski vir bi torej lahko imel velike težave, tudi če je objavljen samo dokument, ne da bi bil razviden vir. Če je novinarju v resnici mar za svoj vir, bo najbrž dvakrat premislil, preden bo objavil kaj, kar bi ga uspelo vsaj posredno razkriti."

Vas je tako burna politična reakcija na Slovenskem presenetila ali pa vas po tem, ko so vas v parlamentu razglasili za "tako imenovanega strokovnjaka", ne more več nič presenetiti?

"V Sloveniji je raven politične kulture nizka. Sovražni govor je dobil domovinsko pravico celo v parlamentu. Tokratna reakcija vladajoče koalicije na oddajo finske televizije je v osnovi podobna lanski reakciji na novinarsko peticijo: predstavlja se kot žrtev zarote in demonizira novinarje. Žal, precejšen del volilnega telesa tak način

razpravljanja sprejema, če pogledam komentarje na internetu. Preseneča me le, da tokrat še ni bil omenjen Milan Kučan."

Pred dnevi ste zapisali, da je afera Patria preizkusni kamen za slovensko novinarstvo. Zakaj za novinarstvo?

"Ni samo za novinarstvo, je pa vsekakor tudi za novinarstvo. Vse bolj se kaže, da prihaja do sistematičnega preoblikovanja odnosov oblastnih institucij do novinarstva in medijev. To se kaže od podržavljanja javnega radia in televizije naprej. To spreminjanje odnosov je prišlo do točke, ko se poskuša tak avtoritaren odnos legitimizirati tudi prek meja države. Vlada brez pomislekov protestira proti javni televiziji v tuji državi in zahteva vmešavanje tuje vlade v javno televizijo. Iz tega lahko sklepamo, da dobivajo znotraj EU te težnje neko vrsto legitimnosti. Evropa nedvomno ima problem z demokratičnim primanjkljajem, ki se izraža zlasti v pomanjkanju solidarnosti in neizoblikovani evropski javnosti in javni sferi. Če bi obstajala evropska javnost, bi morala odločno povedati, da so to poteze, ki so nesprejemljive za demokratično družbo. Na žalost je vsaj doslej reakcij le malo, tako da je videti avtokratsko ravnanje oblasti le notranji problem Slovenije. Ampak spomnite se, kaj se je pred ledi dogajalo Haiderju."

Avstrija si je nakopala sankcije.

"Točno tako. Zdaj pa tovrstni pritiski zlasti v južni in vzhodni Evropi naraščajo, ne da bi Evropa resno reagirala. V tem smislu je afera Patria preizkusni kamen za novinarje v Sloveniji: če bi zdaj pod temi pritiski začeli popuščati, je to za njihovo prihodnost lahko zelo tragično. V vsakem primeru morajo stanovske organizacije odigrati svojo vlogo varuha avtonomnosti novinarstva. Za zdaj sicer nimam vtisa, da bi najnovejši vladni pritiski imeli kakšne nove posledice. Zelo pomembno je, da novinarji vztrajajo. Edina primerna reakcija na pritiske je vztrajanje v čim bolj poglobljenem preiskovanju spornih zadev."

S čim so si novinarji in novinarke nakopali tolikšno zamero pri Janševi vladi? So res vsi mediji nenaklonjeni vladi?

"Vprašanje usmerjenosti in vrednot novinarjev je vprašanje, s katerim se raziskovalci ukvarjajo že 100 let. Nič novega pod soncem torej. Če govorimo v ameriškem političnem žargonu, je dejstvo, da so novinarji bolj demokratsko kot republikansko usmerjeni."

Zakaj?

"Razlog, ki bi ga jaz postavil na prvo mesto, je vsebinski. Ideja svobode tiska je temelj liberalne demokracije. Če je za nekoga svoboda tiska temeljna premisa, brez katere preprosto ne more opravljati svojega poklica, potem je najbrž večja verjetnost, da bo novinar bolj naklonjen liberalnim idejam kot pa konzervativnim. Je pa še drugi razlog, na katerega je opozoril že Max Weber. Konzervativna meščanska politika novinarjev ni sprejemala kot enakopravne partnerje, socialdemokracija pa jih je. Že Weber je tako ugotavljal, da novinar lahko napravi politično kariero med

socialnimi demokrati, čeprav nikoli ne bo prišel do vodilnih položajev, ne pa pri meščanskih strankah. Konzervativnejše vrednote v medijih zastopajo predvsem višji sloji na upravni, menedžerski ravni ter seveda lastniki, med novinarji pa je bolj običajna liberalna usmerjenost. Osebno sicer menim, da je prehajanje novinarjev v politiko enako škodljivo kot vmešavanje politike v novinarstvo, bodisi na tej ali na oni strani. Ni pa mogoče mimo tega, da taka mobilnost obstaja. Nekaj tega imamo tudi v Sloveniji, kjer je najbolj znamenit primer izjema, ki potrjuje pravilo - Miro Petek.”

Kako se počutite, g. predsednik?

15.09.2008 ob 08:16

Še pomnite, kako so novinarji intervjuvali maršala Tita? Tovariš Tito je imel rad novinarje in novinarji so imeli radi njega. Zato so ga spraševali po počutju in zdravju, bili jezni, če je bil jezen on in bili zelo jezni, če je bil zelo jezen on. Ocene o grdih sovražnikih, ki nikoli ne spijo, so jim polagali v usta. Če so bili to (tuji) novinarji, s toliko večjo ihto.

V Sloveniji imamo tudi takšne novinarje in tudi takšne politike. Novinarka TV Idea je pokazala vse svoje mojstrstvo, zaradi katerega bi zardevala celo Voduškova četica na RTV Slovenija. [Tole je povezava na intervju z gospodom Janšo](#), a *must-see* za vse prihodnje generacije »uravnoveženega« novinarstva.

Pozoren gledalec bo opazil, da je predsedniku vlade celo nerodno.

V brezplačnike piše Janšev štab, ne novinarji

15.09.2008 ob 18:21

Dva najbolj famozna [janševa brezplačnika](#), sicer še zdaleč ne edina, sta vsak teden natisnjena v skupni nakladi okoli 700.000 izvodov, njunih potencialnih bralcev je seveda še bistveno več. To je kakopak več kot je dnevna naklada pri Delu, Slovenskih novicah, Dnevniku in Večeru skupaj. Pravzaprav je to večja naklada od dnevne pri vsem časopisju, ki vsebuje kakršnokoli politično vsebino. No, Ekspres in Slovenski tednik vsebujeta predvsem ali izključno le takšno.

Pisali smo že, da imajo v Janševem štabu [težave s vsebino](#). Te se prelivajo iz Ekspresa v Slovenski tednik, nato v Demokracijo, časopise in spletno stran SDS, včasih v Reporter in Požareport.si, na trenutke pa so celo bolj ali manj identične. Povedano drugače, producenti vsebin niso uspeli napisati različnih člankov, temveč iste članke priredijo. Včasih uporabijo dihotomijo urbano/ruralno (Ekspres naj bi bil »mesten«, Slovenski tednik naj bi bil »podeželski«, torej bolj in manj izobražena publika, itd.), tovrstno plagiatorstvo pa ima največkrat zelo komične posledice. Ko prebirate besedila, se zdi, kot da bi se nekdo trudil isti tekst napisati večkrat.

Zadnji primerek najdemo kar v naslovni temi zadnje številke Ekspresa in Slovenskega tednika. Poanta je ista, fotodokumentacija tudi. Stavki si pomensko sledijo v istem sosledju, podnaslovi tudi. Le besede so nekoliko pomešane ali zamenjane.

Najprej je izšel Ekspres, bil je 10. september 2008, dva dni kasneje Slovenski tednik (12. september 2008). Na naslovnici prvega se bohota naslov »Pahor: Zahteve upokojencev so nevzdržne!« (obžalujemo, da Ekspres ne izhaja tudi na spletu), na naslovnici drugega »[Pahor proti višjim pokojninam](#)«. Pustimo ob strani, da se članka, praktično identična, nanašata na izjavo, ki jo je Pahor dal za intervju v Mladini tri leta nazaj. Izsek iz Mladine je posvem identičen, vključno z barvo flomastra, besedilo pa je neznatno pomešano, vendar si stavki sledijo eden za drugim.

Zgolj za primerjavo. Med manj spremenjenimi stavki najdemo naslednja:

Po tem zakonu so se pokojnine usklajevale mesečno glede na rast plač. (Ekspres)

in

Po tem zakonu so se pokojnine mesečno usklajevale z rastjo plač. (Slovenski tednik)

ali

Proti spremembam sta takrat z napovedmi, da bo to povzročilo propad pokojninske blagajne, nastopili SD in LDS, pa tudi Barbara Žgajner Tavš, danes Lipa. (Ekspres)

in

Proti spremembam sta takrat z napovedmi, da bo to povzročilo propad pokojninske blagajne, nastopili SD in LDS, pa tudi Barbara Žgajner Tavš, takrat poslanka SNS, danes v Lipi. (Slovenski tednik)

Toda vsebinsko identični in prepoznavno enako so praktično vsi stavki. Verjetno ni treba posebej razlagati, da so imena novinarjev izmišljena in skrbno izbrana v statističnem povprečju pogostnosti: avtor članka v Ekspresu je Igor Krajnc, v Slovenskem tedniku Jernej Novak. Če se sprašujemo o avtorstvu, sta razlagi tu lahko dve: nekdo je napisal besedilo v prvem brezplačniku in v drugem so ga priredili. O tej dilemi [smo že pisali](#). Druga možnost je, da je nekdo napisal besedilo in ga naknadno priredil za objavo v obeh brezplačnikih ali tudi širše.

Naša teza je, da je glede na kopičenje takšnih primerov najprepričljivejše pojasnilo, da teksti nastanejo vnaprej v laboratorijih piarovskih spin doktorjev, kasneje pa so distribuirani v brezplačnike in druga glasila SDS. In kdo je ta akter v ozadju? Razlaga, ki se ponuja po sebi, je le ena: nekdo, ki dela za SDS. Štab SDS ali nekdo, ki je za to plačan. Kar je v končni fazi ista figa.

[Po zlorabah spletnih anket zdaj v SDS še nad Del.icio.us?](#)

16.09.2008 ob 08:26

[Povzemamo po Kratkočasnik.com:](#)

Med prebiranjem [Popurls](#) mi je danes v oči padel kar [trojni vnos povezave "Janez Jana"](#) (šumniki ne delajo) na [Del.icio.usu](#). Presenečen sem debelo pogledal, kako jim je to uspelo, saj bi moralo povezave, da se prikažejo na Popurls oziroma postanejo opazne na Del.icio.usu shraniti kar nekaj ljudi, sploh pa bi bilo **praktično nemogoče, da bi 3 povezave z istim naslovom dobile dovolj glasov v istem času.**

Seveda se mi je zdelo sumljivo. Prva povezava je vodila na SDSovo stran z Janševo biografijo, druga na članek v Dnevniku, kako je Janša obiskal Primorsko in tretja na nek neumesten Janša trač. Skočil sem na Del.icio.us in vpisal v iskanje ključno besedo **Janez Janša**, ter presenečen dobil kar [25 zadetkov](#) - vse povezave do, za SDS, pozitivnih člankov oziroma vladnih ali SDS spletnih strani.

Ker je Del.icio.us kul lahko z lahkoto preveriš profile uporabnikov, ki so te povezave shranili. [Pogled na eno](#) stran zadetkov ti hitro razkrije imena uporabnikov kot so [MarkoZ1](#), [ZivaP](#), [JankoS1](#), [JakaS1](#), [GregorL](#) in množico podobnih. Zanimiv vzorec kajne? Ob kliku na njihove profile opazimo še eno podobnost. Vsi shranjujejo samo SDSovsko obarvane teme! Ok, skoraj **vsak si je shranil še en link do Christine Aguilera**, najbrž zato, da ne bi izpadlo preveč sumljivo. Epic lolness comes to mind...

Pojavi se mi kar nekaj vprašanj. Vemo že, da se SDS rad poigrava z javnim mnenjem na spletu in **tokrat so se po zlorabi spletnih anket jasno lotili še social bookmarking in (najbrž) social news servisev**. Ampak zakaj tako neprofesionalno, očitno in neumno? Ime vseh povezav je Janez Janša, kar je slabo, saj s tem ne povemo kaj dosti o vsebini, kamor povezave vodi. Tagi oziroma oznake, katere so uporabili pri shranjevanju so skoraj vedno samo Janez in Janša. Kot da ne bi želeli, da jih iskalniki najdejo še pri kakšni drugi, mogoče bolj relevantni ključni besedi. Potem so tukaj imena lažnih uporabnikov, ustvarjena po istem kopitu, kar nakazuje na to, da je zloraba mogoče celo delo bota. In nenazadnje, zakaj bi se tako trudil za tistih nekaj sto slovenskih uporabnikov Deliciousa, ki itak ne bodo volili SDSa oziroma jih en članek ne bo prepričal. En odgovor bi bil, da se to počne zaradi dviga Googlovega Pageranka, ampak za to, teden dni pred volitvami ze malo prepozno

Skratka. **Janševi se bodo morali še veliko naučiti o spletnem marketingu** (za zgled jim je lahko Zares ali LDS, oboji z odličnima iskrenima spletnima kampnjama) in premisliti, da **s silo in tovrstnimi zlorabami pač ne bodo ugodno vplivali na javno mnenje**. JJ pač ni Obama, da bi imel horde privrženecv na Digg.

Sem pa vesel da sem naredil nekaj lepih screenshotov, ki mi bodo najbrž zelo prav prišli pri moji diplomski nalogi, kot primer, kako se to ne dela. In zato sem JJU hvaležen.

V ZNP proti Koširju v bran Jančiča

16.09.2008 ob 12:37

V Združenju novinarjev in publicistov (ZNP), ki ga vodi Peter Jančič, protestirajo proti pismu, v katerem domnevno odgovorni urednik Dela Darijan Košir problematizira nastopa Jančiča v Odmevih RTV Slovenija. [Povzeto po STA via Demokracija:](#)

V Združenju novinarjev in publicistov zavračajo poseg v uredniško avtonomijo TV Slovenija (TVS), ki si ga je v odprtem pismu odgovornemu uredniku informativnega programa TVS Rajku Geriču minuli teden privoščil odgovorni urednik časnika Delo Darijan Košir. V javnem pismu Košir problematizira odločitev ustvarjalcev oddaje Odmevi 8.9.2008, ki so kot enega od gostov na temo „Afere in mediji“ povabili komentatorja Dela Petra Jančiča. V oddaji so govorili o nedavnih obtožbah finske televizije na račun slovenskega premiera v zadevi Patria in medijskih odzivih nanjo, povezanih z bližnjimi državnozborskimi volitvami. Košir se je v dopisu uredniku informativnega programa TVS postavil v vlogo tistega, ki določa, kdo od Delovih novinarjev ne sme biti vabljen v oddaje na RTV in v druge medije. Kljub temu, da odgovorni na TVS Jančiča v oddaji niso predstavili kot „predstavnik časnika Delo“, niti se ni tako predstavil sam, mu skuša Košir takšno vlogo podtakniti, ker so na TV Slovenija grafično podpisali Jančiča z nazivom „komentator Dela“, kar v resnici tudi je. Ob tem Košir skušal komentatorja Dela osebno razvrednotiti z navedbami v slogu, da „bi bil Jančič ena zadnjih možnih izbir za nastopajočega sploh“. Upravni svet ZNP odgovornega urednika Dela Darijana Koširja poziva, naj se v bodoče vzdrži poseganja v avtonomne uredniške odločitve drugih medijev ter da si ne jemlje pravice določanja „kriterijev“, kdo od novinarjev, zaposlenih na Delu, sme ali ne sme nastopati in komentirati posamezne teme na povabilo drugih medijev. Koširjevo odprto pismo razumemo tudi kot poskus ustrahovanja komentatorja Dela. Povsem neprimerno je, da si je takšno potezo privoščil odgovorni urednik časnika, ki ima v svojem zaglavju natisnjen slogan „Misli širše“.

Upravni svet Združenja novinarjev in publicistov

V Slovenskem tedniku kršili novinarski kodeks

16.09.2008 ob 12:38

Novinarsko častno razsodišče je v tožbi proti novinarju Vidu Vidcu razsodilo proti uredniku Slovenskega tednika Andreju Lasbaherju in novinarju. Anonimni »Vid Videc« je izginil iz uredništva, zdaj so ga nadomestili »[Jožeti Novaki](#)«, ki bodo vneto opravljali delo v skladu s profesionalnimi standardi Janševega žurnalizma. Vprašanje je le, ali tisti v brezplačnikih zgolj do volitev ali še dlje. Celotna razsodba spodaj in [tukaj](#):

16.09.2008

BOGDAN BIŠČAK PROTI SLOVENSKEMU TEDNIKU IN NOVINARJU VIDU VIDCU

Novinarsko častno razsodišče, skupni organ Društva novinarjev Slovenije in Sindikata novinarjev Slovenije (v nadaljevanju NČR), v sestavi Vili Einspieler (predsednik), Gojko Bervar (podpredsednik), Ranka Ivelja, Nada Ravter, Alma M. Sedlar, Davorin Koron (člani) je na seji 4. septembra 2008 v primeru Bogdan Biščak proti uredniku Slovenskega tednika Andreju Lasbaherju in novinarju, ki uporablja psevdonim Vid Videc, razsodilo, da sta novinar in urednik kršila Kodeksa novinarjev Slovenije.

Primer: Bogdan Biščak proti Slovenskemu tedniku in novinarju Vidu Vidcu

Bogdan Biščak v pritožbi navaja, da je Slovenski tednik v članku, pod katerega je podpisan Vid Videc, zapisal vrsto netočnih trditev in hudih neresničnih obtožb in s tem pisanjem prekršil 1., 2., 3., 4. in 8. člen Kodeksa novinarjev Slovenije. Kot neresnično označuje trditev, da je veljal za nedotakljivega in da je pred letom dni izstopil iz LDS ter bil med soustanovitelji stranke Zares. Biščak trdi, da je iz Liberalne demokracije Slovenije izstopil pred dvema letoma, ni pa ga bilo med ustanovitelji stranke Zares, ki jo je ustanovilo šest poslancev državnega zbora. S tem je novinar kršil 1. člen kodeksa.

Trditev, da je bil vpleten v eno večjih afer na Postojnskem („obilico masla na glavi naj bi imel tudi Bogdan Biščak“) v povezavi s podjetjem Optimizem holding, označuje pritožnik za neresnično in bi jo avtor članka lahko preveril pri njem, česar pa ni storil, s čimer je kršil 2. člen kodeksa. Ker ni opozoril, da objavlja nepotrjene informacije, saj je uporabljeni pogojnik »naj bi« treba videti tudi v povezavi s trditvijo, da »je bil vpleten tudi v eno največjih afer...«, je avtor kršil tudi 3. člen kodeksa. Neresnična je tudi trditev, da je bil pritožnik osumljen zaradi zlorabe položaja zaradi prodaje kulturnega doma in porabe stanovanjskega denarja, kar je huda obtožba. Tudi tega avtor ni preveril in je s tem ob kršitvi 1. člena kršil tudi 2. člen Kodeksa novinarjev Slovenije, 4. člen pa, ker ni navedel vira informacije za neresnične trditve. Netočni sta navedbi, da je leta 2002 postal v.d. generalnega sekretarja LDS (tedaj je postal izvršni direktor), in ta, da se je potegoval za mesto generalnega sekretarja parlamenta in da ga je pri tem gladko premagala Jožica Velišček, saj je bil na to mesto izvoljen leta 1992 na predlog Hermana Rigelnika, Jožica Velišček pa štiri leta

kasneje. Biščak tudi pravi, da ni poklicni lobist, kot je zapisno v naslovu prispevka, saj je njegovo podjetje registrirano za več dejavnosti. Z lobiranjem pa se ne ukvarja več od leta 2002, kar bi novinar lahko preveril pri oblasteh, saj lobiranja brez stikov z oblastjo ni, s čimer je avtor ob 1. kršil tudi 8. člen kodeksa. Bogdan Biščak je Slovenskemu tedniku poslal zahtevo za popravek, vendar ga ta ni hotel objaviti. NČR je Vida Vidca pozvalo naj odgovori na pritožbo, vendar se ta ni odzval. Odzvalo se je Uredništvo Slovenskega tednika s pojasnilom, da avtor z imenom Vid Videc ni več član uredništva. Na nadaljni poziv razsodišča, naslovljen na odgovornega urednika, da naj posreduje naslov bivšega člana uredništva, pa ta ni odgovoril. Prav tako odgovorni urednik ni odgovoril na vsebinski del pritožbe, ki mu je bil poslan kot osebi odgovorni za celotno vsebino časopisa. Preverjanje v telefonskem imeniku ter v centralnem registru prebivalstva, kjer tovrstnih podatkov sicer ne dajejo zaradi zaščite osebnih podatkov, ni odgovorilo na vprašanje ali Vid Videc v resnici obstaja. Podobne težave je imelo sodišče, ki v primeru pritožbe Aleša Musarja proti odgovornemu uredniku Andreju Lasbaherju ni moglo ugotoviti identitete avtorja članka Vida Vidca.

Sklep: Novinarsko častno razsodišče je ugotovilo, da je avtor, ki piše pod psevdonimom Vid Videc, kršil 1., 2., 3. in 4. člen Kodeksa novinarjev Slovenije, ni pa kršil 8. člena kodeksa. Ker identitete avtorja ni mogoče ugotoviti, je za kršitve odgovoren odgovorni urednik Slovenskega tednika Andrej Lasbaher.

Obrazložitev: Podatki, ki so zapisani v obrazložitvi primera, navajajo NČR k sklepu, da gre v primeru Vida Vidca za psevdonim, zato je odgovor Slovenskega tednika, da ta avtor ni več član uredništva, sprenevedanje. Ne glede na to je, ko gre za psevdonime avtorjev, katerih prave identitete uredništvo ne razkrije, za njihova besedila odgovoren odgovorni urednik – v tem primeru torej Andrej Lasbaher. NČR ugotavlja vrsto netočnosti v članku, objavljenem v Slovenskem tedniku. Dobršen del teh sicer po mnenju razsodišča ne pomeni hudih obtožb, so pa znak zelo površno, pa naj gre za namerno površnost ali ne, opravljenega dela in pomanjkanja preverjanja točnosti zbranih informacij. Novinar je zato prekršil 1. člen kodeksa. Obtožba o vpletenosti v afero na Postojnskem in trditve, da je bil Biščak osumljen zlorabe položaja, od avtorja zahtevata vsaj navajanje vira za takšne trditve ali najmanj pridobitev odziva na te hude obtožbe pri obtoženemu, torej Bogdanu Biščku. Avtor ni storil nič od omenjenega, zato je po mnenju NČR prekršil 2. in 4. člen kodeksa, 3. člen pa, ker je kljub delno uporabljenemu pogojniku, obtožbe, ki jih ni z ničemer utemeljil, zapisal tudi v trdilni obliki. Ob tem ni opozoril, da gre za ugibanja. Ne glede na to, da Bogdan Biščak, kot je zatrdil, v zadnjem času ne deluje kot poklicni lobist, NČR ni pritrilo pritožniku, da je Slovenski tednik prekršil tudi 8. člen kodeksa, saj je pritožnikovo podjetje med drugim registrirano tudi za lobiranje.

Obnova postopka:

Postopek, ki je bil zaključen, in sta bila po njem izdana rzsodba ali stališče NČR, se lahko obnovi na temelju predloga kateregakoli udeleženca v postopku. Udeleženec v postopku lahko zahteva obnovo postopka najpozneje eno leto od dne, ko je izvedel nova dejstva in dokaze, ki lahko vplivajo na spremembo prvotno izrečene rzsodbe ali stališča. O predlogu za obnovo postopka odloča NČR, ki mora ugotoviti, ali

obstajajo utemeljeni razlogi za obnovo postopka. Ponovni postopek prav tako vodi NČR.

V Ljubljani, 4. septembra 2008

*Vili Einspieler
Predsednik Novinarskega častnega razsodišča*

[Za odgovornega urednika Reporterja bo Golobič minister za dezinformiranje](#)

16.09.2008 ob 14:04

Kako se je že glasila famozna [protipeticija](#) in kdo jo je podpisal? Brali smo tole:

Podpisniki tega poziva smo prepričani, da bi morali vsi tisti, ki se v tej državi poklicno ukvarjamo z žurnalizmom, najprej dosledno spoštovati profesionalne novinarske standarde, ki naj veljajo za vse medije brez izjeme.

Drži, dvomili smo, da z zagovorom standardov mislijo resno in skoraj nesmiselno je to vedno znova dokazovati. Bi pa kazalo opozarjati vsaj na tiste najbolj eklatantne flope, ki si jih privoščijo recimo odgovorni uredniki, če jih le ne bi bilo preveč. Torej: profesionalizem v diskreditaciji po izročilu antipeticije. Silvester Šurla v elementu »profesionalne diskreditacije« v [današnjem komentarju Vesti](#):

Če pa bi ob morebitni relativni zmagi Pahorjeve SD levi sredini uspelo sestaviti vlado, bi morali v njej pomembno mesto prepustiti velikem kombinatoriku Gregorju Golobiču. Ker se še iz časov LDS ta najbolje spozna na telekomunikacije in medije, bi bil lahko ali minister za zveze ali pa vsaj šef vladnega urada za (dez)informiranje. Na teh dveh mestih bi se lahko najbolje preizkusil v samoomejevanju in dokazal, da ni slovenski Stalin, kot ga je pred leti slikovito poimenoval Slavoj Žižek.

[Novinarkino nenaključno odkrivanje toplote in mehkoobe v očeh nemilitantnega premiera](#)

16.09.2008 ob 17:42

O »ekskluzivnem« intervjuju pomurske novinarkes s premierom z zanimivim ozadjem (tudi dobesedno - reklamni paneli SDS) [smo že pisali](#). Novinar Dnevnika in Vesti sta dodala kakšno malenkost več, vključno z predvidljivimi kapitalskopoličnimi povezavami novinarkes, njegovega »vajenca«, pripravo oddaje in lastniško strukturo televizije.

Iz [današnjega Dnevnika](#) (odlomek):

V sedemnajstminutnem "ekskluzivnem intervjuju", kot so ga naslovili, je Janša odgovarjal na vprašanja odgovorne urednice Brigitte Bavčar. Ta je premierju med drugim dejala, da afero Patria "vodijo tisti, ki so (Janšo) že dlje časa onemogočali", ter da gre za "zloglasni primer, ki skuša zasenčiti predsedovanje EU". Finsko oddajo Resnica o Patrii je označila za "neprofesionalno in nevedno novinarstva". Janša tej oceni ni nasprotoval. V nadaljevanju je predstavil delo vlade v preteklem mandatu in urednici odgovoril na vprašanja, kako bo nadaljeval v prihodnjem mandatu, kako bo poskrbel za Prekmurje ter na kakšen način se bo boril proti tajkunizaciji. Pri tem je omenil tudi boj proti "udbaškemu podzemlju, ki je preživelo". Urednica je v pogovoru Janši še povedala, da v njegovih očeh prepozna "toploto in mehkoobo", da je o njem spremenila mnenje (prej je verjela, da je "militantna oseba"), ter ga vprašala za nasvet, "kako v tej državi polnejše zaživeti". V odjavni špici oddaje so avtorji zapisali, da je naročnik pogovora stranka SDS. Kot nam je včeraj pojasnila Bavčarjeva, je Janšo sama povabila k pogovoru, "ker v Prekmurju nimajo velikokrat priložnosti intervjuvati visokih politikov", obenem pa, da je bil pogovor tudi v interesu stranke. Koliko bo stranka za pogovor plačala, ni vedela povedati, saj se s tem ukvarja marketinška služba. Poudarila je še, da je v zadnjem času opravila tudi intervjuje s predsednikom države Danilom Turkom (objava ni bila naročena), z ministrom Radovanom Žerjavom in s poslancem NSi Jožefom Horvatom (stranka naj bi objavo plačala).

Na spletni strani televizije Idea - kanal 10 je objavljen cenik storitev v času predvolilne kampanje. Eno od ponudb, imenovano "Zmagovalni paket", ki vsebuje predvajanje reklamnih spotov, portretov in intervjuja, brez davka cenijo na 8400 evrov. "Pri omenjenih predstavitvah lahko TV Idea upošteva tudi vsebinske želje kandidatov, strank in list, vendar v skladu z načeli novinarske etike, statuta DNS in poklicnih etičnih meril," je še zapisano v ponudbi.

Iz [zapisa Nejca Jemca na Vesti](#) (odlomek):

"Kakšna je torej vaša popotnica volilcem vaše Slovenske demokratske stranke, njenim simpatizerjem in vsem nam volilcem, ki vam zaupamo in seveda vas spoštujemo za vsa dobra dela, ki ste jih storili za to državo?"

Tako se je glasilo zadnje vprašanje predsedniku vlade in prvaku SDS v "Ekskluzivnem intervjuju z Janezom Janšo" prejšnji teden na [TV Idea - Kanal 10](#). Janša je v intervjuju govoril tudi o "udbaškem podzemlju", ki da se je okrepilo, o aferi Patria in t.i. tajkunih.

Novinarka in odgovorna urednica omenjene "Pomurske televizije s statusom posebnega pomena" Brigita Bavčar Celec, žena direktorja televizije Štefana Celeca, je [Janši v oddaji Intervju](#) v uvodu zastavila vprašanje o aferi Patria, zraven pa dala jasno vedeti, kakšno je njeno stališče do obravnavane tematike: "Toda ta nizki udarec, oprostite, Patrie, ki je očitno pogojen z uradno predvolilno kampanjo in jo vodijo tisti, ki so vas že dlje časa onemogočali, zahteva vprašanje na odgovor, torej odgovor na vprašanje, kakšna je vaša resnica v tem zloglasnem primeru, ki pravzaprav skuša zasenčiti predsedovanje slovenske, torej Slovenije Evropski uniji."

Na koncu omenjene oddaje je z drobnim tiskom navedeno, da je naročnik oddaje SDS. Urednica Bavčarjeva pa je dejala, da intervju ni bil naročen in da je šlo za ekskluzivni intervju, na katerega je zelo ponosna. Zapis, da je naročnik SDS, pa je zgolj v kontekstu predvolilne kampanje, "in če si preberete zakon moramo v svojo zaščito napisati, da je kandidat", je pojasnjevala urednica, ki je Janši v pogovoru polaskala, da spremlja njegovo delo že od analitičnih zapisov v Mladini in da zdaj ugotavlja, da sploh ni militantna oseba.

Novinar in predsednik mestnega podmladka SDS

So pa v oddaji Intervju, kot piše na spletni strani, kjer je na voljo tudi arhiv oddaj, predsednika vlade ekskluzivno intervjuvali že 10. avgusta v Ljutomeru. Večji del oddaje je pripravila urednica, je pa vprašanje o mladih zastavil tudi "mladi sodelavec" pomurske televizije Peter Peterka, katerega mentorica je urednica Brigita Bavčar. Ta je o njem povedala, da je najbolj inteligenčen med ljudmi, ki jih je uspela kadrirati v pokrajini ob Muri. O morebitnem konfliktu interesov se ni želela opredeliti.

Zakaj konflikt interesov? Spomnimo, da je taisti Peterka oktobra lani kot prvopodpisani pod peticijo [zahteval odstop profesorja Igorja Lukšiča](#), zaradi naloge študentom FDV-ja, ki se je nanašala na spremljanje obredov različnih verskih skupin. Kasneje pa je Peterka postal predsednik podmladka SDS v Murski Soboti. Peterka je o svoji vlogi na televiziji dejal, da "z vami danes nimam čisto nič in ne želim odgovarjati na ta vprašanja."

Naj povemo, da boste intervju iz Ljutomera, v katerem je spraševalec tudi predsednik SDS-ovega podmladka v Murski Soboti, na spletni strani zdaj iskali zaman, saj so ga po našem telefonskem pogovoru umaknili.

Kanal 10 je bilo na razpisu ministrstva za kulturo za področje programskih vsebin radijskih in televizijskih programov s statusom lokalnega, regionalnega, študentskega oz. nepridobitnega radijskega in televizijskega programa letos odobrenih 80.000 evrov za projekt "O Zamejcih, manjšinah in narodnostih." TV Idea - Kanal 10 d.o.o. pa ima projekte uvrščene tudi na t.i. rezervno listo istega razpisa. Do teh sredstev bodo prišli v primeru "sprostitve ali povečanja proračunskih sredstev v letu 2008 ali v primeru odstopa od pogodbe katerega od odobrenih projektov." Vrstni red je prednostni, projekt "Informativno na kanalu 10" v vrednosti 80.000 evrov pa je uvrščen na tretje mesto. Nižje na rezervni listi sta še dva projekta iste medijske hiše v skupni vrednosti 160.000 evrov.

Za primerjavo omenimo, da je najvišji znesek za posamičen projekt na letošnjem razpisu "za pluralizacijo medijev" 150.000 evrov. Toliko je za posamezen projekt prejelo tudi podjetje Tele 59 d.o.o. — sprejetih je bilo več njenih projektov — izdajatelj [mariborske televizije RTS](#) in sicer za "Dnevoinformativni regionalni program". 50-odstotni lastnik Tele 59, po podatkih iz [avgustovskega razvida medijev](#), ki ga objavlja ministrstvo za kulturo, je Lenko Vidmar, ki pa je po taistih podatkih tudi 50-odstotni lastnik TV Idea - Kanal 10 d.o.o. Preostanek lastništva pomurskega medija naj bi bil v rokah Brigite Bavčar in Štefana Celeca, kar pa je Bavčarjeva zanikala, rekoč da ni več lastnica Idea TV - Kanal 10. Kupcev ni bila pripravljena razkriti.

Župan in član SDS-ovega strokovnega sveta

Brigita Bavčar pa je tudi odgovorna urednica brezplačnih [Soboških novin](#), ki ponavadi izhajajo dvakrat mesečno. Izdajatelj je Mestna občina Murska Sobota, odgovorna oseba izdajatelja pa posledično župan Anton Štihec. Ta je tudi predsednik SDS-ovega odbora za regionalni razvoj in lokalno samoupravo. Na [svoji spletni strani](#) je pred letošnjimi volitvami zapisal, da bo na osnovi pozitivnih sprememb zadnjih štirih let "z velikim veseljem tudi letos volil stranko SDS, ker si to zasluži. Zato podpiram vse pomurske kandidate stranke SDS."

[Der Standard o letečih slonih in plačanih intervjujih predsednika vlade](#)

16.09.2008 ob 18:38

O plačanem [intervjuju na »TV Idea - Kanal 10«](#) in [letečih slonih v Dnevniku](#), skratka o novih pravilih in vzorcih obnašanja, ki jih morajo zapopasti novinarji (prva, pomurska novinarka, je svetel zgled, novinarji Dnevnika pa slab) [piše današnji \(spletni\) der Standard](#):

Slowenischer Premier bezahlte für "Exklusivinterview"

Laibach - Nachdem er vom finnischen Fernsehen als bestechlich dargestellt wurde, geht der slowenische Ministerpräsident Janez Jansa bei Medienkontakten auf Nummer sicher. In einem für einen amtierenden Regierungschef eher ungewöhnlichen Schritt gab er einem landesweit wenig bekannten Regionalfernsehsender im nordostslowenischen Murska Sobota ein viertelstündiges "Exklusivinterview" und bezahlte auch noch dafür.

Dass es sich um eine bezahlte Einschaltung von Jansas Slowenischer Demokratischer Partei (SDS) handelte, war nur kleingedruckt im Abspann zu sehen. Wie die Tageszeitung "Dnevnik" (Dienstagsausgabe) berichtet, bietet der Privatsender "TV Idea - Kanal 10" seinen politischen Auftraggebern für wohlfeile 8.400 Euro ein "Siegerpaket" an, das Werbespots, Porträts und ein Interview beinhaltet. Dabei werden "auch inhaltliche Wünsche" der Kandidaten berücksichtigt, "sofern dies im Einklang mit der journalistischen Ethik steht".

Unwürdiger Journalismus

"TV Idea"-Chefredakteurin Brigita Bavcar schien in Sachen journalistische Ethik keine besonders strengen Maßstäbe an sich anzulegen, als sie Jansa interviewte. Nachdem der Regierungschef erneut seine Unschuld in der Patria-Rüstungsaffäre beteuert und das finnische öffentlich-rechtliche Fernsehen sowie slowenische Journalisten wegen der Korruptionsvorwürfe gegen ihn scharf angegriffen hatte, sagte die Journalistin: "Mein Kommentar: Das ist unprofessioneller und dem Berufsstand unwürdiger Journalismus, wenn überhaupt." Nach der nächsten Frage wünschte sie Jansa viel Erfolg im "Kampf gegen Tycoons (Oligarchen)" und schwärmte schließlich auch den "warmen und sanften Augen" ihres Gesprächspartners.

Kein Vorwahl-Interview mit Jansa bekam dagegen die führende Tageszeitung des Landes, "Delo". Als einziger der Spitzenkandidaten verlangte der Regierungschef nämlich, dass ihm die Fragen im Voraus schriftlich vorgelegt werden. Allerdings stellte sich Jansa den Fragen des regierungskritischen Blatts "Dnevnik". Das Interview geriet zu einer Abrechnung mit der Zeitung, die Jansa bezichtigte, die Schmieregeldvorwürfe gegen ihn mitinszeniert zu haben. "So viele Lügen, wie ich in den vergangenen 20 Jahren in ihrem Blatt gelesen habe, obwohl ich es nicht oft lese, kann man kaum woanders lesen", sagte Jansa in dem am vergangenen Wochenende

veröffentlichten Interview. Auf den Hinweis der "Dnevnik"-Journalisten, dass noch alle Berichte der Zeitung gestimmt hätten, sagte er sarkastisch: "Und Elefanten können fliegen."

Finnischer Privatsender nahm Jansa aufs Korn

Wenig Glück hatte Jansa vorige Woche auch mit einem Interview für den finnischen Privatsender "Nelonen", in dem er seinen Standpunkt zu den im öffentlich-rechtlichen Sender YLE erhobenen Korruptionsvorwürfen darstellte. Das Jansa-Interview wurde in der Infotainment-Sendung "maria!" ausgestrahlt, deren Moderatorin Maria Veitola die von Jansa erhoffte Ernsthaftigkeit im Umgang mit dem Thema vermissen ließ. Sie schenkte dem Premier nach dem Interview einen vorgefertigten Brief an den Weihnachtsmann - dem Jansa schreiben könne, falls er sich im Gefängnis wiederfinde, so der sarkastische Kommentar Veitolas - und versuchte auch andere hochrangige slowenische Gesprächspartner wie Innenminister Dragutin Mate oder Chefanklägerin Barbara Brezigar mit kleinen Geschenken zu "bestechen".

Nach dem Interview rief Veitola dem verdutzten Regierungschef den aus dem Science-Fiction-Epos "Star Wars" entlehnten Gruß "May the force be with you" (Möge die Macht mit dir sein) nach - möglicherweise eine Anspielung an Jansas von seinem langjährigen politischen Gegenspieler Janez Drnovsek geprägten Spitznamen "Fürst der Finsternis". (APA)

Bizarnost Ekspresa – Matevž Tomšič, FUDŠ in intelektualni krogi časopisa

17.09.2008 ob 23:41

Kot smo že pisali, imata brezplačnika Slovenski tednik in Ekspres zanimivo spindoktorsko ozadje. Ne dvomimo več, da poglavitne tekste vanj sestavijo v Janševem štabu, zanesljivo pa je skrajno zanimiv sicer predvidljiv nabor uravnoteženih kolumnistov na zadnji strani Ekspresa, ki so sicer pripravljene zastaviti svojo akademsko čast in ugled za ta »novi medijski projekt«, kot mu pravi Makarovič.

Po začetnih treh zaporednih kolumnah Mateja Makaroviča se je tam za njim znašel še njegov fakultetni in sploh komentatorski kolega Matevž Tomšič, sledili so mu še Brane Senegačnik in Klemen Jaklič. Stvar je nenavadna zaradi [naslednjega sosledja](#). Prvič, Tomšič 21. avgusta letos o brezplačnikih [izjavi naslednje](#):

Ekspresova in Tednikova svojevrstna interpretacija politične scene, ki spominja na slog Demokracije, Berleca ne skrbi, saj se mu zdi konkurenca koristna. "Oba časopisa sta desno usmerjena, uporabljata grob stil za obračunavanje z vsemi, kar pa je navsezadnje značilno za rumeni tisk," ocenjuje dr. Matevž Tomšič s Fakultete za uporabne družbene študije.

To je prva faza, v kateri naš avtor presenetljivo diskvalificira oba brezplačnika.

Naslednja faza sledi čez en teden, ko se Tomšič pojavi kot kolumnist taistega rumenega Ekspresa!

Tretja faza sledi 10. septembra, ko je z njim v taistem rumenem Ekspresu narejen dvostranski intervju. Tomšič je predstavljen kot »doc. dr. Matevž Tomšič, politični sociolog in eden najbolj znanih in uglednih političnih analitikov na Slovenskem, je dekan Fakultete za uporabne družbene študije (FUDŠ), ki se je v zadnjih dveh letih etablirala kot vibrantna in kakovostna visokošolska in raziskovalna ustanova«. Avtorica intervjuja je odgovorna urednica, vibrantna in sicer izjemno intelektualno impulzivna Barbara Smisl.

Četrta faza se drži tretje: ob intervjuju je več kot polstranski vibrantni oglas za vpis na FUDŠ.

FUDŠ, Matej Makarovič in Matevž Tomšič so sicer tisti nosilci, ki so podpisali znano, s strani vlade naročeno [raziskavo o medijski svobodi](#) v Sloveniji. Zato se nam mora zdeti njihova podpora brezplačniku z anonimnimi novinarji, nenavadnimi izdajatelji in uredniki in esdeesovsko diskreditacijsko propagandno zasnovo resnično veliko in pogumno dejanje zastavitve svojega ugleda za nekaj, kar se celo Tomšiču na

trenutke zdi rumeni tisk. Vsaj v tistih, ko od tega nima neposrednih koristi kot dekan, kot kolumnist ali kako drugače.

10 vprašanj za kolumnista Ekspresa Mateja Makaroviča

18.09.2008 ob 00:51

Spomnimo, Drago Jančar in Matej Makarovič sta kot prva v prvi številki Ekspresa podprla »novi medijski projekt«.

Ugibali smo, kdo bo novo kolumnistično pero na zadnji strani zadnje, osme številke, ki je izšla danes. Niz bi razkril kaj več o morebitnem dogovoru. Toda presenečenja ni bilo, izbor je poskušal biti zanesljiv in brez tveganja - to je znova Matej Makarovič, pisec kolumen v prve tri številke.

O čem piše naš avtor? Kakopak o volitvah, na zanj neznačilen preprost in jasen način kritizira opozicijo in kajpada navija za Janšo. Kot se za člana SDS in nekoč predsednika podmladka SDS tudi spodobi. Vse lepo in prav, če bi to dejstvo vsaj kdaj slovenski mediji, ki nam servirajo njegova stališča, tudi omenili. No, naš avtor se med drugim dotakne tudi odnosa med politiko in mediji ter se znova postavi v bran Ekspresu. Takole:

»Ko sem prejšnji teden dobil v roke predvolilno glasilo SD, v prvem trenutku niti nisem dobro vedel, za kaj gre, saj se vsebinsko ni bistveno razlikovalo od medijev, kot sta Delo ali Dnevnik, ki so prav tako polni poveličevanja določenih strank. Je mora t.i. »levica« do medijev pač prijaznejša? Žal to velja samo toliko časa, dokler so ji vsi mediji naklonjeni. Pojav kakšnega novega medija, ki ni pod njenim nadzorom, je namreč sprejet z očitno jezo in celo sovraštvom. Znana ljubljansko komunikologinjo je v nedavnem nastopu pred televizijo zaneslo celo v namig, da bi bilo treba časopis, ki ga zdajle prebirate, pravzaprav prepovedati.«

Ne vemo, kdo je komunikologinja in kaj je želela povedati. Morebiti nekaj [od tega](#). Tukaj ponujamo drugačen izziv za slovenske novinarje. Ker je sociolog Makarovič znana javna osebnost, ki jo novinarji dnevno vabijo h komentiranju, jim predlagamo, da mu zastavijo naslednja vprašanja. Izhajamo iz podmene, da časopis po volitvah več ne bo izšel. Ta je sicer lahko tudi napačna, a je malo verjetna:

1. Ste, g. Makarovič, ob tem zapisu v Ekspres (17. 9. 2008) vedeli, da je to zadnja številka, v katero pišete?
2. Ali ste ob izidu prve vedeli, da bo zadnja izšla zadnji teden pred volitvami?
3. Če ste vedeli, da bo Ekspres prenehal izhajati natanko pred volitvami, zakaj ste v njem sodelovali in ga pozdravili kot »nov medijski projekt«? Ali pa ste s tem mogoče mislili na »predvolilni projekt«? In če ja, čigav in zakaj ste v njem sodelovali?

4. Ali ste vedeli, da Ekspres prinaša članke, katerih avtorje etablirani novinarji ne poznajo in zanje domnevajo, da so izmišljeni? Kako se počutite v njihovi sredini, v sredini ljudi, ki ne obstajajo?
5. Če niste vedeli, da je Ekspres projekt, ki je vezan na volitve, kako ste si razlagali njegovo desno, provladno in protiopozicijsko vsebino?
6. Ste v zapisih Ekspresa opazili propagandne, diskreditacijske in žaljive vsebine? Kakšno je vaše stališče do njih?
7. Se vam Ekspres zdi uravnotežen časopis?
8. Če boste na FUDŠu znova delali raziskavo o medijski svobodi po naročilu vlade g. Janše, kako boste klasificirali članke v Ekspresu? Saj res, če ste pozabili na svojo preštevanke, gre nekako takole: provladni, protivladni, proopozicijski, protiopozicijski?
9. Ker v zadnji kolumni izkazujete zaskrbljenost nad medijskimi tajkuni in Boškom Šrotom, bi nas zanimalo, če ste se kdaj vprašali – no, saj vas nočemo vznemirjati s tem vprašanjem – kdo financira slovenske brezplačnike, denimo Ekspres? Ali pa to za vas kot kolumnista in podpornika »novega medijskega projekta« ni tako pomembno? In zakaj ne?
10. Kako si razlagate dejstvo, da so članki v Ekspresu skoraj identični tistim v Slovenskem tedniku in npr. Demokraciji? In kaj je novega v teh številnih medijskih projektih, ki prepisujejo eden od drugega?

Kako bo RTV Slovenija danes poročala z zborovanja na Prešernovem trgu in kako je to storila včeraj?

18.09.2008 ob 10:01

Večkrat smo omenili, da se na RTVS in še zlasti v Odmevih v predvolilni mrzlici prav aktivistično trudijo braniti in častiti lik in ime gospoda Janeza Janše: nevtralizacijski trud novinarjev Odmevov pri aferi Patria bi zahteval posebno evaluacijo. To pomeni, da največkrat demonizirajo politične nasprotnike ali jim sploh ne odmerijo minutaže. Včeraj so, le štiri dni pred volitvami, storili oboje. Voduškova četica svojo nalogo vedno opravi z odliko.

Prispevka z zborovanja SD na Prešernovem trgu v Odmevih ni bilo, namesto tega so nadaljevali niz predstavitev strank v demontažni maniri in bila je na vrsti prav stranka Socialnih demokratov. Iz svojega arhiva, ki ga sicer izjemno radi tenkočutno prebirajo, so privlekli »najmlajše posnetke« Boruta Pahorja, seveda kot najmlajšega predsednika Zveze komunistov Slovenije, in se trudili prikazati predsednika SD v najbolj črnih demonskih odtenkih. Dan pred tem so nekaj podobnega storili z LDS.

Kaj je torej ostalo od zborovanja SD na Prešernovem trgu? Kakršenkoli zapis boste na spletni strani RTV Slovenija zaman iskali. No, eden se je zgodil, v osrednjem dnevniku smo našli [prispevek s prizorišča](#) (2 minuti in šest sekund) z javljanjem v živo; približno toliko pozornosti, kot so je namenili [uličnemu mnenju](#) Petra Jambreka o združevanju levice in Jankoviču (2 minuti in devetnajst sekund). Ampak nazaj k zborovanju. Slikovno »gradivo« v prispevku na njem se bistveno razlikuje od velike množice na [tehle fotografijah](#) na spletni strani SD. Verjetno z razlogom.

Za primerjavo si bomo danes lahko ogledali novinarsko poročanje z [enakovredne prireditve SDS in Janeza Janše na isti lokaciji](#), Prešernovem trgu. V osrednjem dnevniku RTVS in njenih Odmevih.

Sta Janša in SDS plačala za intervju pomurski TV?

18.09.2008 ob 13:10

[Žurnal24 o razvpitem intervjuju s premierjem](#) na TV Idea in vprašanju, ali je g. Janša lagal, ko je rekel, da intervju ni bil naročen in ne plačan. Kajti če je naročnik SDS, kot je razbrati iz odjavne špice, potem je težko verjeti, da ni bil plačan:

Premier Janez Janša naj bi bil tako za glasove volivcev pripravljen plačati tudi intervju, ki je bil objavljen kot "ekskluzivni intervju" na pomurski lokalni televiziji TV Idea - Kanal 10 osmega septembra. Informacijo smo najprej preverili pri direktorju omenjene televizije Štefanu Celecu. Ta je za zurnal24.si potrdil, da je bil intervju naročen. Vprašanja, ali je bil intervju tudi plačan, pa Celec ni želel komentirati. Obrnili smo se tudi na Slovensko demokratsko stranko, kjer so zanikali informacije o plačanem intervjuju. "Predsednik SDS Janez Janša se je namreč, ob robu predstavitve kandidatne liste SDS v 8. volilni enoti, odzval povabilu odgovorne urednice programa Kanal 10 gospe Brigitte Bavčar na pogovor, ki ni bil plačljive narave," so zapisali v SDS. Odgovor stranke se tako ne sklada z izjavo Cecela in napisom v odjavni špici intervjuja, kjer piše, da je naročnik pogovora SDS. Na stranko smo zato še enkrat naslovili vprašanje, ali je bil premier res povabljen ali je stranka plačala za intervju. Odgovora še nismo prejeli.

Če je plačano, mora biti to razvidno V primeru, da gre za naročeno objavo, bi po besedah Sandre Bašič Hrvatine s Fakultete za družbene vede moralo to biti jasno označeno skozi celo oddajo. "Če je to oglas potem mora biti jasno na začetku oddaje in ves čas mora biti znak, da gre za oglas," je dejala Bašič Hrvatina. Zakon o medijih sicer v 47. členu pravi, da je "prepovedano prikrito oglaševanje, ki naj bi prepričalo bralca, poslušalca oziroma gledalca, da v primeru objave posameznega oglasa ne gre za oglaševalske vsebine. Za prikrito oglaševanje odgovarjata naročnik objave in odgovorni urednik. V primeru prikritega oglaševanja velja domneva, da je bilo storjeno z namenom." Bašič Hrvatina ob tem opozarja, da to velja tudi za spletne medije, saj so ti mediji po Zakonu o medijih enakovredni vsem drugim medijem.

[Vilma Štritof Čretnik o razlogih za svojo razrešitev na RA Slovenija](#)

18.09.2008 ob 17:21

V današnjem Delu in na Vesti je prvič spregovorila edina razrešena odgovorna urednica na RTV Slovenija. Samo en stavek je dovolj kot povzetek: »Bila sem tarča šikaniranja, neprofesionalne komunikacije in nizkotnih napadov gospoda Vasleta, ki je z mano iz neznanega razloga osebno obračunaval.«

Celotno pismo, [povzeto po Vesti](#), kjer je Štritof Čretnik dala še intervju:

V objavah odgovorov direktorja Radia Slovenija gospoda Vasleta v zvezi s programom ARS in razlogi za mojo razrešitev z mesta odgovorne urednice tega programa so navedene netočnosti in potvarjanja, zato naj osvetlim nekatera pomembna dejstva.

Najbolj ob vseh navedenih dejstvih in okoliščinah skrb zbujata brutalnost in vehemenca vodstva, uperjeni v žrtveno jagnje; to pa nisem samo jaz, ampak celoten tretji program, njegovi zaposleni in številni zunanji sodelavci. Obravnava nas kot nesposobne in neodgovorne, tega pa ne dovolim. Na Ministrstvu za kulturo sem namreč odgovorno in uspešno upravljala mnogo večjo proračunsko pogačo državnih in evropskih sredstev, vendar s korektno in ustrezno pomočjo finančne službe (na programu Ars kljub prošnjam za zaposlitev producenta vsaj za kompleksno in zahtevno področje resne glasbe ni bilo posluha in ga ves program nima - naše finance ureja kar pomočnica direktorja za finančne zadeve). Opravljala sem pomembne naloge in funkcije in za seboj pred tem incidentom nisem puščala neuspešnih projektov ne na poslovnem področju ne na nivoju umetniške ustvarjalnosti.

Mesto odgovorne urednice programa Ars sem nastopila julija lani, s predhodnimi desetletnimi izkušnjami dramaturginje v Uredništvu igranega programa tega radia in s petinpolletno delovno dobo na Ministrstvo za kulturo, kjer sem bila najprej svetovalka ministrice, po prevedbi nazivov in po napredovanju pa sekretarka.

Na Radio Slovenija sem bila kot odgovorna urednica sprejeta na podlagi predloženega programa, ki je bil zastavljen ambiciozno (seveda s postopnimi spremembami za celotno obdobje štirih let mandata), vendar stvarno - zlasti v smeri dostojnega informiranja poslušalcev o kulturnem dogajanju doma in po svetu in odpiranje v smeri njegove refleksije vseh, tudi najsodobnejših umetniških žanrov, več odmevov najnovejših znanstvenih dosežkov, in to ne le v tradicionalnem mediju, pač pa komplementarno tudi prek drugih novih medijskih možnosti. Stroški delovanja in produkcije tega programa so neposredno pogojeni in opredeljeni s programskim načrtom, to je načrtom priprave in izvajanja tega programa, v katerem pa ni mogoče

pridobivanje prihodkov s predvajanjem oglasnih vsebin. Ta program je tudi z odločbo – dovoljenem za izvajanje radijske dejavnosti Agencije za pošto in elektronske komunikacije RS, št. 38162-19/2006-5 z dne 31.5.2007, določen kot program, ki ima namen kulturnega radijskega programa z veliko količino klasične glasbe, svetovne in domače literature, radijskih iger, kritiškega spremljanja kulturnih dogajanj, esejistike, izobraževalnih pogovorov in manj predvajanih vrst glasbe, ki kot edini v slovenskem radijskem etru načrtno ponuja zahtevnejše glasbene in govorne vsebine za zahtevnejšo publiko. Hkratna produkcija oziroma snemanje glasbenih del, radijskih del in literature pa bogati in sproti ustvarja izjemen in enkraten nacionalni arhiv slovenske kulturne dediščine. Ob koncu leta je primanjkljaj ostal, vendar med radijskimi programi in produkcijskimi enotami nismo bili edini in še zlasti ne največji zgubarji.

Program za leto 2008 je potrdil Programski svet. V njem sem upoštevala vse navedeno. Vendarle pa je že na usklajevanjih za leto 2008 v Šmarjeških Toplicah pred letom dni generalni direktor Anton Guzej zgolj z obrazložitvijo, da morajo drugi programi dovolj zaslužiti, da se bo tudi Ars, ki nima prihodkov, lahko sploh izvajal. Odločil se je za 15-odstotno zmanjšanje sredstev za Ars v primerjavi s sredstvi za leto 2007. Tolažba naj bi bila sredstva iz obveznic, ki pa niso bila v celoti namenjena bogatenju programa, pač pa tudi razvijanju blagovne znamke in postavitvi spletne strani, pa še teh nam je bilo precej - prav tako brez obrazložitve - konec leta 2007 odvzetih in prenesenih na račun Radia Maribor. Kljub mojemu nestrinjanju, ki sem ga izrazila na vseh sestankih, kljub temu da smo glede na predstavljeni program pripravili usklajen finančni predlog, posluha ni bilo. Predstavitev naših realnih potreb za delovanje je gospod Vasle zmeraj prekvalificiral v seznam želja. Še več: pri njem so moja prizadevanja naletela na ignoranco ali pa sem bila deležna blatenja in zavračanja tudi pred sodelavci in kolegi uredniki.

Navedbe gospoda Vasleta v medijih, da sem "odgovorila, da programa ne sprejemam in da bomo porabili toliko sredstev, kolikor jih potrebujemo", preprosto ne držijo. Prvič: tako oholega tona v svojih izjavah, zlasti do nadrejenih, nikoli nisem uporabljala. Drugič: takoj po seznanitvi s skrb zbujujočo finančno situacijo - ne po krivdi malomarnega dela urednikov - sem se z ekipo posvetovala in pripravila vsaj dve verziji programa varčevanja, vendar ni bilo nikakršnega odziva.

Poseben in še zdaleč ne nepomemben segment so tudi kadri: v letu 2007 je odšlo šest ljudi, pet od teh v pokoj. V letu 2008 smo kljub utemeljenemu predlogu dobili le dva nova, sicer izjemno dragocena strokovnjaka, vendar sta oba že prej delala za Ars in je v tem primeru šlo pravzaprav le za tehnično premestitev iz drugih oddelkov. Naših štiriindvajset ur programa pa je moralo teči. Precejšen del svoje produkcije pa pripravlja program Ars tudi izključno za prvi program. Torej smo zase potrebovali zunanje sodelavce in smo jih morali plačevati iz Arsovih sredstev.

Medtem je v letu 2008 na primer I. program lahko zaposlil že nekaj ljudi, in to kljub precej absurdni situaciji: sredstva za program v celoti za leto 2008 obsegajo približno 300.000 € več kot sredstva za Ars, čeprav ga Ars bogati s produkcijo, ki jo pripravi na svoje stroške (primer: v prvih treh mesecih in pol je Ars porabil približno 49.000 € svojih sredstev za oddaje in produkcijo prvega programa) in se prvi program lahko trži. Prekoračitev je v tem primeru le še logična posledica realnega stanja. Zagotavljam, da so bila vsa sredstva porabljena izključno za program.

Poskušala sem rešiti kritično situacijo in s tem v zvezi vzpostaviti komunikacijo, vendar direktor Radia Slovenija na moje predloge ni odgovarjal, celo več, hotel je name zvaliti vso krivdo. Omenjeno je vidno tudi iz elektronske pošte, ki sem jo prejela. Bila sem tarča šikaniranja, neprofesionalne komunikacije in nizkotnih napadov gospoda Vasleta, ki je z mano iz neznanega razloga osebno obračunaval. V sredstvih javnega obveščanja (časniki Finance, Delo, Dnevnik, Mladina idr., TV in radijska poročila; posnetek tiskovne konference, na kateri je gospod Vasle obračunaval tudi z menoj, je bil na programu Ars objavljen kar dvakrat!) je javno blatil moje ime z navajanjem neresničnih podatkov o mojem delu in odnosu do mojih dolžnosti odgovorne urednice. Blatil in poniževal me je tudi znotraj RTV Slovenija, pred nadrejenimi in podrejenimi delavci.

Ostajam edina razrešena odgovorna urednica na RTV iz navedenega razloga, saj je to prvi in edini primer v njegovi zgodovini in zato precedenčen - kljub mnogo večjim prekoračitvam različnih uredništev tako v preteklosti kot sedaj. Na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani je proti RTV vložena tožba zaradi neutemeljene in nezakonite razrešitve.

Epilog: Kljub dobrim trem mesecem od moje razrešitve primanjkljaj ob novem vodstvu narašča(?!). Pred kratkim so bila odvzeta pooblastila urednici za resno glasbo Veroniki Brvar. V svojem predlogu za mojo razrešitev generalnemu direktorju gospodu Guzeju 8. maja 2008 je namreč gospod Vasle zapisal, da sem krivdo zvalila na njo in jo zamenjati, kar je še ena v vrsti zavajanj in laži, saj je bil on tisti, ki mi je to naročil. In še: po prekinitvi pogodbe za delo odgovorne urednice sem zaposlena na RTV v Uredništvu igranega programa kot dramaturginja začetnica z najnižjim faktorjem med primerljivimi kolegi v vsem uredništvu tudi po novi sistemizaciji.

*Vilma Štritof Čretnik
Dramaturginja
RTV Slovenija*

Brezplačni obrazi SDS v brezplačnih Obrazih na stojnici SDS

18.09.2008 ob 17:28

O Mateju Raščanu, lastniškem eksponentu Janeza Janše, [smo že pisali](#). Zato ni bilo presenečenje, ko so te dni na predvolilnih stojnicah SDS zastoj delili avgustovsko številko revije Obrazi, v kateri, kajpak, nastopajo obrazi SDS. [Povzeto in citirano po Vesti](#), ki prinaša še nekaj foto evidence:

Revija, ki jo izdaja podjetje Delo revije d.d., katerega direktor je Matej Raščan, izhaja v nakladi 18.500 izvodov. Številka, ki so jo ponujali na stojnici SDS v Ljubljani, pa ponuja tudi portret Milana Zvera in življenjsko zgodbo Franceta Cukjatija.

[Mali rdeči škratki ali o tem, kako so Janševi novinarji zavladovali slovenskim medijem](#)

18.09.2008 ob 23:36

Iz novega Maga kratek in slikovit sinopsis političnih prevzemov medijev za tiste, ki so zgodbe že začeli pozabljati; spodaj začetni odlomek, [objavljen tudi na Delo.si](#):

Da bo vlada na začetku mandata vojno najprej napovedala medijem, so bržčas pričakovali vsi. Zamere, ki sta jih denimo Janša in Rupel do njih gojila več kot desetletje, so medtem postale toksične. Toda tako napadalnih metod za obvladovanje vplivnejšega dela medijskega prostora verjetno niso pričakovali niti najbolj črnogledi. Pri tem je v zadnjih (patrijskih) dneh zanimivo, da je sedanji vladi prav novinarstvo - finsko, in ne slovensko - spisalo obtožbo. Delni pregled medijskega terorja kaže, da je vlada ofenzivo na slovenske medije izvajala enako, kot danes napada finske: z diskreditacijami, očitki o komunistični zalegi in politični motiviranosti ter, kajpak, s teorijami zarote.

Tega, da so novinarji dan prelomnih volitev leta 2004 izkoristili za demokratično pravico do stavke, jim zmagovalec Janša do danes ni odpustil. Člani Zbora za republiko so se po volitvah spraševali, kako naprej, saj so cilj, zmagovito koalicijo, dosegli. Izbrali so si novega: strinjali so se, da je treba rešiti problem neodvisnosti in nepluralnosti slovenskih medijev.

Zakona za poddržavljenje medijev

Tako novela zakona o medijih kot nov zakon o RTVS sta nastala v skrivnostnih okoliščinah. Na ministrstvu za kulturo je vzniknila komisija, ki se je vrgla v spreminjanje določb, informacije o spremembah so curljale po kapljicah, medijska stroka je tavela v temi, sprenevedale so se tudi stranke. SDS je zatrdila, da njeni poslanci pri pisanju sprememb zakona o medijih ne sodelujejo, kar je pozneje s samorazkritjem zanikal sam Branko Grims, ki se je okronal za edinega avtorja. Z delom so hiteli, predloge stroke in ceha so upoštevali bolj kone pavšalno. Ko je javnost uzrla spremembe obeh zakonov, so se usule pripombe strokovnjakov, novinarjev ter domačih in tujih stanovskih združenj.

V kampanjo za referendum o RTVS se je vmešala celo Slovenska škofovska konferenca. Škof Franc Kramberger in pomožni škof Anton Stres sta volivce pozvala, naj se ga udeležijo in zakon podprejo, češ da "gre za prihodnost najbolj odmevnega in najvplivnejšega javnega glasila v državi", nasprotujejo pa mu le nekdanje politične sile. Ko se je proti zakonu izrekel še nekdanji predsednik države Milan Kučan, so Grims in kompanjoni spet videli male rdeče škratke, ki so lezli iz nikoli do konca zašitih žepov komunistične diktature.

Zakon o RTVS - za je glasovalo 50,30 odstotka volivcev, proti pa 48,92 - je prinesel programski in nadzorni svet, v katera so se po večini zavihteli predstavniki civilne družbe iz kroga največje koalicijske stranke in cerkve. Vladna konjenica si je pri glasovanju za člane programskega sveta v državnem zboru pomagala kar s plonk listkom.

Napovedani kakovostnejši program se kaže v uglednih terminih, rezerviranih za domačijske in zastarele formate oddaj, ki jih zaljšajo zvoki harmonike. Naročnina se ni znižala, tretji parlamentarni kanal pa je po dolgih mukah nedavno le začel delovati.

Sklad za medije - glede na vsakokratne prejemnike večjih zneskov javnega denarja (Družina, Ognjišče, Demokracija, Ampak) - medijski prostor bržkone pluralizira zgolj na podlagi uravnoteženega poročanja o politični poziciji (in opoziciji). Razširjena pravica do popravka, za katero so prisegali, da je namenjena zlasti v medijih očrnjenim državljanom, je ostala v domeni vladnih služb za odnose z javnostjo, ki prek domnevnih zahtev za popravke širijo propagandna sporočila. Novinarji po uradni poti nič laže ne pridejo do informacij, še več, nekatere vladne stranke na njihova vprašanja sploh ne odgovarjajo. Je zakonodajalec kljub goreči vnemi pri spreminjanju zakona namerno pozabil na problem brezplačnikov s popolnoma nepreglednim financiranjem?

Ofenziva na Delo

Ko je minister za zunanje in medijske zadeve Dimitrij Rupel izrekel znani nauk, da bi ponekod lastniki medijev dobro razmislili, ali se jim splača vojna s politično opcijo na oblasti, je oblastni jezik prvič obliznil Črno vdovo. Uprava časopisne hiše Delo je leta 2005 zaradi "velikih razlik v pogledih na uredniško politiko" začela postopek za razrešitev odgovornega urednika Darijana Koširja. Sredi avgusta se je v premierjevem kabinetu kupčevalo z Delom, kar Janša zanika, nekateri drugi udeleženci razvpitega sestanka pa potrjujejo. Novi odgovorni urednik je postal Peter Jančič - zanj je glasovalo le 17 sodelujočih na volitvah - novi predsednik uprave pa Danilo Slivnik. Prostor za redno mnenjsko prekopicavanje na peti strani je dobil zunanji minister Rupel.

Le nekaj dni po tistem, ko je napisal uvodnik z naslovom Kot če bi zmagali Nemci, v katerem je menil, da "živimo še en že videni totalitarizem", je Jančič odstavil uglednega novinarja in odgovornega urednika Sobotne priloge Ervina Hladnika Milharčiča. Svojo odločitev je pojasnil v nespoštljivem komentarju Hoja po robu stolpnice, v katerem je cinično zapisal, da je Hladnik Milharčič sicer ponos Dela, a kaj ko nima fakultete, za osrednji časnik pa vendarle veljajo najvišji standardi. Mimogrede je pohvalil še Delovo dopisnico z Bližnjega vzhoda Barbaro Šurk, ki jo je

pozneje, domnevno zato, ker "ni več videla dveh resnic", odpoklical in jo poskušal odložiti kar v ljubljanski redakciji. Šurkova je odšla na Associated Press.

Tako rekoč sočasno z odstavitvijourednika je Demokracija (SDS) objavila plače Delovih novinarjev, urednikov in dopisnikov, s čimer so bržčas hoteli upravičiti kadrovske posege. Zaradi odstavitve Hladnika Milharčiča so se usuli protesti različnih novinarskih aktivov, izvršilni odbor Delovega pa je nedvoumno zapisal, da je časnik "najočitnejša žrtev politične čistke med tiskanimi mediji v državi". V obdobju triumvirata Jančič-Slivnik-Janša je bilo po kuloarjih slišati o prepovedi pisanja o tem in onem ter izginjanju stavkov, odstavkov ali celih člankov, zlasti med večerno in jutranjo izdajo časnika. Odgovorni urednik je bojda rad sedel za računalnike svojih novinarjev in jim "izpopolnjeval" besedila. Menda je v poznih popoldanskih urah pri ministrih in drugih funkcionarjih po telefonu preverjal, ali so bile njihove izjave korektno povzete.

Nato je na okrogli mizi Tehnologija obvladovanja medijev v Cankarjevem domu končno počilo. V razpravo je burno posegel Slivnik, ki je na svoj način celo izrazil obžalovanje, da so nekateri novinarji Dela odšli. Do besede je prišel tudi Delov dopisnik iz Avstrije Matija Grah, ki je sporočil, da ga je Jančič dan prej predčasno odpoklical z delovnega mesta, enako pa se bo zgodilo tudi dopisniku iz Zagreba Roku Kajzerju. Oba je uprava z dopisom po hitri pošti obvestila, da je proti njima uveden postopek o "redni odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz razloga nesposobnosti". (V ozadju je bilo menda Ruplovo nezadovoljstvo z dopisnikoma.) Izvršna odbora sindikata in aktiva novinarjev Dela sta v skupni izjavi zapisala, da "uprava pod vodstvom Danila Slivnika, ob asistenci odgovornega urednika Petra Jančiča, uničuje dnevnik Delo". Uprava je navedbe zavrnila in obtožbe o uničevanju časopisne hiše vrnila podpisnikom.

Preobrat je nastal lani poleti, ko so lastniki zamenjali (Janševe) nadzornike s svojimi - Andrijano Starina Kosem, Stojanom Zdoškom in Rebeko Lah. Starina Kosmova je kmalu za tem napisala pismo, ki je "pricurjalo" v javnost in v katerem je pojasnila Janševe mehanizme obvladovanja Dela: "Naloženo mi je bilo, da naj potem, ko bo Pivovarna Laško pridobila pomemben kapitalski delež v časopisni hiši Delo, uredim tako, da bomo imeli zagotovljen večletni vpliv na imenovanje nadzornega sveta in s tem na uredniško politiko." Jančičev mandat se je končal z odstopom, položaj je prevzel Janez Markeš, ki mu je kaotične razmere v hiši uspelo umiriti. Čez nekaj mesecev je odstop ponudil še Slivnik. Markeša, ki je z Ruplom zaradi obtožb o cenzuri njegovih pisarij javno polemiziral, pa je pred časom zamenjal Darijan Košir. Jančič je soustanovil novo stanovsko Združenje novinarjev in publicistov in si pridobil mesto v programskem svetu RTVS.

Napad na Primorske novice

Leta 2006 je imel dnevnik tri direktorje, dva odgovorna urednika in vršilko dolžnosti odgovorne urednice. Potem ko so se lastniki (paradržavna podjetja, kot so Luka Koper, Hit in Intereuropa) s slepilnim manevrom znebili direktorice Barbare Verdnik, je odgovorni urednik postal Tino Mamić, sicer član programskega sveta RTVS, kamor ga je imenovala NSI. Toda tudi on je bil, zaradi nesoglasij v uredništvu in izglasovane nezaupnice novinarskega aktiva, po dobrih štirih mesecih razrešen.

Kar zadeva Verdnikovo, je koprsko delovno sodišče razsodilo, da je bila odpoved pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov nezakonita, Primorske novice pa bi jo morale vzeti nazaj v službo. Ko so nadzorniki na njen položaj postavili Sergeja Škrlja, bi jo ta namreč moral zaposliti kot svojo svetovalko, a tega ni storil. Kot je poročal Medijski watchdog, je novi direktor Verdnikovo nato obvestil, da je ukinil delovno mesto svetovalke, čez tri dni je sporočil, da ji odpoveduje pogodbo, čez deset dni pa, da delovno mesto spet uvaja. Verdnikova je družbo tožila zaradi kršitev notranjih aktov in zakonodaje. Sodišče je ugotovilo, da delovno mesto svetovalke nikoli ni bilo sistemizirano, zato ga direktor seveda ni mogel ukiniti. Škrlja je po odstopu zamenjala kar predstavnica službe Luke Koper za odnose z javnostjo Suzana Zornada Vrabec. Kmalu so sledile še zamenjave resornih urednikov, kar so novinarji in nekateri uredniki izvedeli šele iz kolofona njihovega časopisa.

Novinarka Maga sprožila inšpektorsko preverbo Ekspresa

19.09.2008 ob 09:16

Pisali smo že, da utegne [Ekspres](#) izhajati do volitev, kjer bo po anketnih pričakovanjih zmagal Janša. No, v novem [Magu](#) smo prebrali delno potrditev takšnega ugibanja. Novinarka Anuška Delić je sicer na MK naslovila dve poizvedbi, prva se nanaša na četico iz Nove revije z Dragom Jančarjem na čelu, ki je v razvid medijev pred časom priglasila nove medije, zdaj pa jih je nekdo morebiti pozabil izbrisati. Druga se nanaša na Ekspres in napačne podatke iz razvida, kjer bo moral zloglasni Ivan Pal preveriti, kdo je dejanski odgovorni urednik tega brezplačnika. Spomnimo, da smo včeraj novinarjem [predlagali 10 vprašanj](#), ki jih lahko naslovijo na vnete podpornike »novega medijskega projekta«, imenovanega Ekspres, kakršna sta Matej Makarovič in Matevž Tomšič. Spodaj objavljamo celoten članek iz 9. strani novega Maga:

Maja smo poročali, da je Nova revija 14. februarja v razvid medijev pri ministrstvu za kulturo (MK) prijavila štiri nove medije, dnevnik Slovenski telegram in tednik Telegram ter njuni elektronski izdaji. Med lastnike, ki imajo več kot pet odstotni delež medija, so kot 10,15 odstotni vpisani Niko Grafenauer, Janez Bernik, Jaroslav Skružny, Drago Jančar, Drago Bajt, Peter Jambrek in Tomaž Zalaznik. Ker naštetih medijev še ne izhajajo, samo MK vprašali, ali je že sprožilo postopek za njihov izbris iz razvida medijev. Zakon o medijih namreč v 15. členu določa, da ministrstvo medij, ki ne deluje več kot šest mesecev, iz razvida izbriše.

MK smo še vprašali, ali bo proti izdajatelju brezplačnega tednika Ekspres, podjetju Zame-tek, prav tako sprožilo ustrezni postopek, saj je ta v razvid medijev po podatkih, ki smo jih avgusta prejeli z ministrstva, kot odgovornega urednika prijavil Roberta Terška, medtem ko je v kolofonu vseh doslej izdanih števil kot odgovorna urednica navedena Barbara Smisl. Nina Orel iz službe za odnose z javnostmi na MK je pojasnila, da se je ministrstvo »z obema informacijama – tako glede Ekspresa kot tudi glede Nove revije – prvič seznanilo iz vaših vprašanj. V skladu z zakonom o medijih bo MK pri obeh prijaviteljih po uradni dolžnosti preverilo dejansko stanje in nato po potrebi temu primerno tudi ukrepalo.«

Vprašanje o delovanju izdajatelja Ekspresa, ki je v neskladju z vlogo, s katero je bil medij vpisan v razvid, smo poslali tudi inšpektoratu za kulturo in medije. Glavni inšpektor Aleksander Vidmar je sporočil, da bodo naš dopis na inšpektoratu »obravnavali kot prijavo domnevne kršitve določil zakona o medijih«. Dodal je, da je zadevo dodelil v reševanje inšpektorju – višjemu svetniku Ivanu Palu, ki je pristojen za področje medijev.

Tako ministrstvo kot tudi inšpektorat bosta s poizvedovanjem in morebitnim ukrepanjem po naših informacijah najbrž morala pohiteti. Izvedeli smo namreč, da

naj bil lastnik in direktor izdajatelja brezplačnika Ekspres v krogu svojih znancev razlagal, da bodo izdali morda samo še dve ali tri številke, češ da so izdajanje tednika načrtovali le do volitev, te pa so v nedeljo.

[Janšev spodrsrljaj v Mladini o tem, kdaj je PL imela medije v svojih rokah in kdaj ne](#)

19.09.2008 ob 14:10

Kdor laže, ta mora imeti dober spomin. Kdor taji in laže, mora imeti dober spomin in biti v stalni pripravljenosti. G. Janši redko uide. Ampak to pot mu je ušel slonji lapsus in novinarja Mladine sta ga takoj ujela. Takole je bilo:

Če je bil to razlog, da ste odšli z Večera, zakaj niste šli zdaj nazaj? Če je bil razlog vašega odhoda, da so vas skušali nazorsko spreminjati, potem zdaj najbrž ni nobenega dvoma, da ima Pivovarna Laško Večer spet v svojih rokah, da ste si nazorsko blizu in da lahko greste nazaj.

Seveda lapsus ni popoln. Janša bi lahko rekel, da ga vsi obtožujejo medijskega prevzema s pomočjo Boška Šrota, predvsem Dela in Večera, ampak da ga zdaj, v skladu s *communis opinio*, več ne obtožujejo, ker vsi pravijo in vsi pišejo, da sta se s Šrotom razšla. Tako da drugi pravijo, da ima PL medije spet v svojih rokah – lahko bi se torej izgovarjal na mnenje drugih. Ampak on tega v principu ne počne in to zatrdi tudi v Mladini: to, da nekaj drugi pravijo, četudi vsii drugi, nič ne pomeni. Njemu, Janši. Torej moramo vztrajati pri razlagi, da se mu je pripetil nehoten lapsus, s katerim je povedal preveč in izrekel priznanje, da je obvladoval Pivovarno Laško in posledično vsaj Delo in Večer.

[Spodaj je odlomek iz Mladine](#) s številnimi zanimivimi odgovori, ki jih bomo še komentirali, za primerjavo še [povzetek Dnevnika](#):

Hvala za intervju, gospod predsednik. A vseeno: kako to, da ste se v zadnjem trenutku premislili in se odločili dati intervju Mladini? Zadnjič ste ga dali leta 1995.

V vsaki številki ste imeli najmanj deset prispevkov o meni. Mislim, da me bralci niso pogrešali.

Vaš intervju za Dnevnik je bil sila nenavaden. Je bila to taktična odločitev, da ste tako ostri, brezkompromisni?

Jaz odgovarjam na vprašanja. Osnovno smer intervjuja pa vedno določi tisti, ki vprašanja postavlja.

O medijih, ki so "spet" pod Pivovarno Laško

Zakaj ste torej poskušali nazorsko spreminjati medije?

Kako pa se to da? Vi ste urednik enega časopisa. Kako se vas da nazorsko spremeniti?

Spoštovani predsednik. Sam sem pred leti z nekega časopisa odšel zato, ker ste to izvajali, in ta časopis poznate. Gre za Delo.

Morda pa so zahtevali kakšne kvalifikacije za delo? Izobrazbo? Morda ni edini razlog za to, da ste odšli, da vas je nekdo skušal nazorsko spreminjati, morda so za to delo potrebni še kakšni drugi pogoji.

Oprostite. Če je problem izobrazba, zakaj torej jaz nisem mogel normalno delati na Večeru? (To vprašanje je postavil Borut Mekina, ki je sicer magister znanosti, op. p.)

Če je bil to razlog, da ste odšli z Večera, zakaj niste šli zdaj nazaj? Če je bil razlog vašega odhoda, da so vas skušali nazorsko spreminjati, potem zdaj najbrž ni nobenega dvoma, da ima Pivovarna Laško Večer spet v svojih rokah, da ste si nazorsko blizu in da lahko greste nazaj.

Torej se strinjate, da nekaj časa Pivovarna Laško medijev ni imela v svojih rokah?

(Janez Janša kratko pomolči, op. p.) Pivovarna Laško je bila ves čas lastnik.

Drži, ampak je sklenila nek dogovor. In to z vami.

S Pivovarno Laško se nikoli nisem dogovarjal o vsebini Dela.

O SDS-ovih brezplačnikih

Stranka izvaja tudi projekte, ki niso všteti v predvolilno kampanjo – gre za brezplačnike, ki so se pojavili pred volitvami. Če pustimo ob strani vsebino: v njih se pojavljajo reklame državnih podjetij, glavni financer te dejavnosti je torej kar država.

Katera državna podjetja pa oglašujejo?

Na primer Pošta Slovenije.

Pošta oglašuje marsikje in državna podjetja oglašujejo marsikje. Ker objavljate javnomnenjske raziskave, sem pred časom pogledal vašo spletno stran in na njej opazil oglase delno državnega podjetja Hit. Po tej logiki bi morali tudi vi objavljati stvari, ki so blizu SDS.

In SDS nima nič s temi brezplačniki?

SDS nima nič s temi brezplačniki in niso naša vzporedna kampanja. Edini brezplačnik, ki me je, kolikor vem, prosil za intervju, je bil Žurnal 24. In Žurnal 24 je edini brezplačnik, ki bi ga lahko po teoriji zarote, ki jo v Mladini včasih gojite, morda šteli blizu nam, ker je izdajatelj avstrijska Styria, katere lastniki so katoliški skladi graške škofije, vi temu pravite črni kapital. Ne vem pa, če je Žurnal 24 ravno propagandni stroj kakšne koalicijske stranke.

Brezplačna propaganda SDS

19.09.2008 ob 18:23

Danes sta izšla Mladina in Slovenski tednik. V prvi Janez Janša [izrecno pravi, da z brezplačniki nima nič](#):

SDS nima nič s temi brezplačniki in niso naša vzporedna kampanja. Edini brezplačnik, ki me je, kolikor vem, prosil za intervju, je bil Žurnal 24.

Malo morgen. Kot da bi intervju z Janšo dokazoval, da je brezplačnik njegov. Ne, potem bi to pač bilo preočitno. Kakšne so naveze med premierjem in njimi, smo na tem blogu [tehtali že velikokrat](#) in na koncu [sklenili](#), da nastajajo v propagandnih laboratorijih stranke SDS. Tudi v zadnji številki ne skrivajo: reklamni plakati za SDS pred volitvami se čez skoraj pol strani nahajajo [kar trije na treh različnih straneh](#). Drugih ni. K temu velja prišteti še celostransko reklamo za portal Usekaj.si na zadnji strani, katerega soustanovitelj je sin glavnega tajnika SDS Dušana Strnada.

Ampak za primerjavo še nekaj utrinkov iz zadnje številke (upajmo, da ne poslednje – res bi bilo nerodno, da nam brezplačniki odidejo takoj z volitvami, če g. Janša pravi, da s političnimi strankami nimajo nič). Nekaj člankov je prepisanih iz zadnje številke Ekspresa, razni Jožeti Novaki so postali Janezi Novaki, v glavnem napadajo SD in Pahorja in seveda častijo Janšo, v skladu s profesionalno novinarsko etiko, ki jo goji novinarska četica okoli ZNP, Nove revije, Zbora za republiko in Demokracije.

Všeč nam je častilni zapis na drugi strani:

Janez Janša praznoval 50. rojstni dan

LJUBLJANA – Premier slovenske vlade Janez Janša se je v sredo, 17. septembra, srečal z abrahamom. Seveda za pravo praznovanje v predvolilni kampanji ni bilo časa, zato je slavje ob okroglem življenjskem jubileju prestavil. Predsednik vlade in predsednik SDS upa, da bo lahko že v nedeljo praznoval dvojno slavje – abrahama in zmago na državnozborskih volitvah.

Nam [najljubši članek](#) v zadnji številki pa govori o nekredibilnosti finske javne televizije zaradi nekega domnevnega poprejšnjega »političnega linča«. Temu bi rekli uspešen izvoz diskreditacijske in paranoične žurnalne blabaistike v svet, vse z namenom zaščite lika Janeza Janše:

Neverodostojnost YLE

Finska televizija YLE izgubila tožbo na sodišču zaradi objavljenega prispevka brez dokazovne obtožbe

Piše: Jernej Novak

Kako visoki so standardi finskega novinarstva, »potrjuje« primer medijske gonje zoper visokega finskega diplomata Alpoa Rusija, ki so ga leta 2002 v finskih medijih ožigosali kot sodelavca vzhodnonemške obveščevalne službe Stasi. Informacija o poteku preiskave o Rusijevem domnevnem sodelovanju s Stasijem je v medije pricurljala iz finske varnostne policije, med igralci so bili tudi trije novinarji s finske državne televizije YLE. Preiskava se je končala junija 2003, ko je državni tožilec ugotovil, da ni osnove za kazenski pregon Rusija zaradi pomanjkanja dokazov. Rusi, ki ni znal pojasniti, od kje se je njegovo ime znašlo v Stasijevih dokumentih, je bil kar nekaj let v pravnih postopkih zoper državo, ki jo je tožil zaradi blatenja imena. Pri tem mu je – včasih tvegajoč svojo politično kariero – stal ob strani njegov prijatelj Olli Rehn, bivši finski poslanec in evropski komisar. Avgusta lani je Rusi dobil tožbo proti finski državi in ta mu je izplačala odškodnino. Kot meni Rusi, ki v poročanju državne televizije YLE o zadevi Patria prepoznava isti vzorec političnega linča oziroma medijske gonje s političnimi cilji kot v njegovem primeru, je poročanje YLE v zadevi Patria utemeljeno na kaznivem dejanju, to je na nelegalnem prepuščanju informacij o poteku preiskave iz finske policije v javnost. Meni, da bi morala finska vlada v zvezi s tem sprožiti preiskavo in se opravičiti osebi, ki je – dokler ji ni dokazano nasprotno – nedolžna.

Tri prijave na NČR

19.09.2008 ob 23:48

Objavljamo tri prijave treh novinarjev na Novinarsko častno razsodišče. Strogo vzeto ne zaradi plagiata – na tem blogu smo trdili, da besedila v Slovenski tednik, Ekspres in še kam zelo verjetno nastajajo vnaprej v laboratorijih SDS, kasneje pa so distribuirana dalje. Pač pa je plagiatorstvo edina točka, ki jo luknjičavi novinarski kodeks sankcionira.

[Prijava zoper novinarja Marka Zupana zaradi kršitve Kodeksa novinarjev Slovenije](#)

19.09.2008 ob 23:50

Prijava zoper novinarja Marka Zupana zaradi kršitve Kodeksa novinarjev Slovenije

Spodaj podpisani Boris Vezjak kot bralec in oseba, ki je zainteresirana za izboljšanja stanja novinarskega pisanja v Sloveniji, podajam prijavo proti novinarju Marku Zupanu zaradi kršitve Novinarskega kodeksa v članku v brezplačnem tedniku Slovenski tednik, ki je izšel 19. septembra 2008 pod naslovom »Komu zaupati vodenje države?« v tiskani in spletni izdaji.

V omenjenem besedilu je novinar Zupan dele svojega besedila prepisal iz besedila avtorja oz. novinarja Črta Jermana v brezplačnem tedniku Ekspres (17. september 2008), ki nosi naslov »Volilna dilema: SDS ali SD – delo in zaslužek ali enakost v revščini?« Glede na časovno sosledje in glede na identičnost vsebin podpisani dokazujem, da je Zupanovo besedilo plagiat Jermanovega besedila. Deveti člen Kodeksa novinarjev Slovenije pravi naslednje:

9. Plagiati so nedopustni.

S tem je, po mojem mnenju, novinar Zupan kršil 9. člen kodeksa. Za primerjavo v prilogi navajam evidenco sorodnosti oziroma identičnosti obeh besedil po stavkih. Ti si nadalje pretežno sledijo v istem vrstnem redu, kar dodatno znižuje verjetnost, da bi nastali neodvisno. Besede v obeh besedilih so malenkostno premetane, vendar je identičnost obeh besedil dovolj jasno razvidna. Zraven prilagam fotokopiji obeh člankov.

Boris Vezjak

Ptuj, 20. 9. 2008

Primerjava delov besedil med Črtom Jermanom in Markom Zupanom

Jerman:

SDS za sodstvo napoveduje, da bo mandat predsednika sodišča vezan na doseganje rezultatov.

Zupan:

Vladajoča SDS za sodstvo napoveduje, da bo mandat predsednika sodišča vezan na doseganje rezultatov.

Jerman:

SDS bo vpeljalai tudi spletne elektronske storitve sodišč, sistem za elektronsko vlaganje, uporabo videokonferenčnih sistemov, delo na daljavo in pravosodne portale.

Zupan:

Vpeljali bi tudi spletne elektronske storitve sodišč, sistem za elektronsko vlaganje, uporabo videokonferenčnih sistemov, delo na daljavo in pravosodne portale.

Jerman:

Med drugim bodo s temi spremembami omogočili 24-urno vlaganje izvršb, tožb in pritožb. SDS napoveduje tudi znižanje odvetniških tarif.

Zupan:

Med drugim bodo s temi spremembami omogočili 24-urno vlaganje izvršb, tožb in pritožb. Po programu SDS bi se zmanjšale tudi odvetniške tarife.

Jerman:

SD se osredotoča na nagrajevanje sodnikov in meni, da naj se sredstva, namenjena za sodstvo, uporabljajo po merilih, ki bodo izoblikovana »v popolnem soglasju s sodstvom«.

Zupan:

SD se osredotoča na nagrajevanje sodnikov in meni, da naj se sredstva, namenjena za sodstvo, uporabljajo po merilih, ki bodo izoblikovana »v popolnem soglasju s sodstvom«.

Jerman:

V zdravstvu Janševa SDS obljublja odpravo čakalnih vrst in skrajšanje čakalne dobe na evropsko primerljivo raven ter uvedbo možnosti naročanja po internetu.

Zupan:

Zdravstvo. Iz programa SDS je razbrati, da si bodo prizadevali za odpravo čakalnih vrst in skrajšanje čakalne dobe na evropsko primerljivo raven. Uvedli bi tudi možnosti naročanja po internetu.

Jerman:

Zagotovili naj bi tudi enako dostopnost do vseh javnih zdravstvenih storitev, ne glede na socialni položaj in kraj bivanja zavarovancev. SDS napoveduje tudi razvoj sistema zdravljenja na domu za starejše, ki bodo želeli preživeti starost doma, in izenačitev njihovih pravic z oskrbovanci v domovih starejših.

Zupan:

Zagotovili naj bi enako dostopnost do vseh javnih zdravstvenih storitev, ne glede na socialni položaj in kraj bivanja zavarovancev. SDS napoveduje tudi razvoj sistema zdravljenja na domu za starejše, ki bodo želeli preživeti starost doma, in izenačitev njihovih pravic z oskrbovanci v domovih starejših.

Jerman:

SDS napoveduje, da se bodo »klinike, bolnišnice, urgentni centri in negovalne bolnišnice gradili bistveno hitreje, ceneje in bolj transparentno«. Pahorjeva SD, Golobičev Zares in LDS Katarine Kresal napovedujejo ukinjanje oziroma moratorij na podeljevanje koncesij.

Zupan:

SDS napoveduje, da se bodo klinike, bolnišnice, urgentni centri in negovalne bolnišnice gradili bistveno hitreje, ceneje in bolj transparentno. Pahorjeva SD (podobno kot Zares in LDS) napoveduje ukinjanje oziroma moratorij na podeljevanje koncesij.

Jerman:

Glede na to, da imamo zakon o koncesijah že od leta 1992, torej je veljal tudi v obdobju vladavine levice z LDS na čelu (1992-2004), je ta napoved več kot nenavadna.

Zupan:

Glede na dejstvo, da imamo zakon o koncesijah že od leta 1992, torej je veljal tudi v obdobju vladavine levice z LDS na čelu, je ta napoved več kot nenavadna.

Jerman:

Moratorij ali odprava koncesionarjev, ki so sicer del javne zdravstvene mreže, pa bo v temeljih zamajala slovenski zdravstveni sistem in dodatno prispevala k zmanjševanju dostopnosti do zdravstvenih storitev, opozarjajo strokovnjaki.

Zupan:

Strokovnjaki opozarjajo, da bo moratorij ali odprava koncesionarjev, ki so sicer del javne zdravstvene mreže, v temeljih zamajala slovenski zdravstveni sistem in dodatno prispevala k zmanjševanju dostopnosti do zdravstvenih storitev.

Jerman:

SDS napoveduje, da bodo še naprej zagotavljali pravičen sistem usklajevanja pokojnin, kot je bil uveden leta 2005 in po katerem se pokojnine usklajujejo enakomerno s plačami.

Zupan:

Stranka SDS napoveduje, da bo še naprej zagotavljala pravičen sistem usklajevanja pokojnin, kot je bil uveden leta 2005 in po katerem se pokojnine usklajujejo enakomerno s plačami.

Jerman:

SDS napoveduje tudi pogovore s socialnimi partnerji ter z reprezentativnimi organizacijami mladih in upokojencev o nacionalnem medgeneracijskem sporazumu za prihodnost. Osnova sporazuma bo dogovor o medgeneracijski solidarnosti.

Zupan:

V ospredju bodo pogovori s socialnimi partnerji ter z reprezentativnimi organizacijami mladih in upokojencev o nacionalnem medgeneracijskem sporazumu za prihodnost. Osnova sporazuma bo dogovor o medgeneracijski solidarnosti.

[Prijava zoper novinarja Jerneja Novaka zaradi kršitve Kodeksa novinarjev Slovenije](#)

19.09.2008 ob 23:52

Prijava zoper novinarja Jerneja Novaka zaradi kršitve Kodeksa novinarjev Slovenije

Spodaj podpisani Boris Vezjak kot bralec in oseba, ki je zainteresirana za izboljšanja stanja novinarskega pisanja v Sloveniji, podajam prijavo proti novinarju Jerneju Novaku zaradi kršitve Novinarskega kodeksa v članku v brezplačnem tedniku Slovenski tednik, ki je izšel 12. septembra 2008 pod naslovom »Pahor nasprotoval višjim pokojninam« v tiskani in spletni izdaji.

V omenjenem besedilu je novinar Novak dele svojega besedila prepisal iz besedila avtorja oz. novinarja Igorja Krajncu v brezplačnem tedniku Ekspres (10. september 2008), ki nosi naslov »Levica proti zvišanju pokojnin«. Glede na časovno sosledje in glede na identičnost vsebin podpisani dokazujem, da je Novakovo besedilo plagiat Krajnčevega besedila. Deveti člen Kodeksa novinarjev Slovenije pravi naslednje:

9. Plagiatu so nedopustni.

S tem je, po mojem mnenju, novinar Jernej Novak kršil 9. člen kodeksa. Omeniti velja, da sta omenjena članka (besedilo, ki je prepisano in besedilo, ki je predmet prepisovanja) naslovna članka v obeh časopisih s prve strani s podobnim naslovom in enako poanto, kar povečuje moralno težo prekrška oziroma plagiata (glej prilogo). Za primerjavo v prilogi navajam primerjavo sorodnosti oziroma identičnosti obeh besedil po stavkih (stavki si sledijo v istem vrstnem redu, včasih so nekatere besede neznatno premetane), zraven prilagam njuni fotokopiji.

Boris Vezjak

Ptuj, 16. 9. 2008

Primerjava besedil med Jernejem Novakom in Igorjem Krajncem (povzemamo večino, ne vse podobne pasuse):

Krajnc:

Zdajšnji zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki je osnova za izplačilo pokojnin, je državni zbor sprejel leta 1999. Pri tem zakonu so se pokojnine usklajevale mesečno glede na rast plač.

Novak:

Resnica je, da so še vedno veljavni zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki je osnova za višino izplačevanja pokojnin, sprejeli poslanci državnega zbora že davnega decembra 1999. Po tem zakonu so se pokojnine mesečno usklajevale z rastjo plač.

Krajnc:

Decembra 2000 je takrat leva vlada LDS-SD zakon spremenila, in sicer tako, da se pokojnine niso več usklajevale z rastjo plač.

Novak:

Leta 2000 pa je takratna vladajoča koalicija eldeesa in esdeja sprejela odločitev, da se pokojnine niso več usklajevale z rastjo plač.

Krajnc:

Spremembe, ki jih je javno prestavil in branil minister za delo iz vrst SD Vlado Dimovski, so povzročile, da so pokojnine začele realno precej zaostajati za plačami.

Novak:

Spremembe, ki jih je javno predstavil in branil takratni minister za delo iz vrst SD Vlado Dimovski, so imele za upokojence zelo negativne posledice.

Krajnc:

Takšno stanje je leta 2005 odpravila Janševa vlada s spremembo zakona, ki je prinesla ponovno usklajevanje pokojnin s plačami.

Novak:

Skrb zbujujoče poslabševanje položaja upokojencev je leta 2005 odpravila šele vlada Janeza Janše s ponovno uvedbo usklajevanja pokojnin s plačami.

Krajnc:

Pregled gibanja pokojnin po uradnih podatkih pokaže, da se je najnižja pokojninska osnova od leta 2000 do 2004, torej v času leve vlade LDS-SD, zvišala za komaj 2,5 odstotka, od leta 2004 do danes pa za 16,1 odstotka.

Novak:

Uradni podatki povedo, da se je najnižja pokojninska osnova od leta 2000 do 2004, torej v času vlade LDS-SD, zvišala za komaj 2,5 odstotka, od leta 2004 do danes pa za 16,1 odstotka.

Krajnc:

Proti spremembam sta takrat z napovedmi, da bo to povzročilo propad pokojninske blagajne, nastopili SD in LDS, pa tudi Barbara Žgajner Tavš, danes Lipa.

Novak:

Proti spremembam sta takrat z napovedmi, da bo to povzročilo propad pokojninske blagajne, nastopili SD in LDS, pa tudi Barbara Žgajner Tavš, takrat poslanka SNS, danes v Lipi.

Krajnc:

Po tem zakonu so se pokojnine usklajevale mesečno glede na rast plač.

Novak:

Po tem zakonu so se pokojnine mesečno usklajevale z rastjo plač.

Krajnc:

Spremenjemu načinu usklajevanja pokojnin, ki je omogočil višje pokojnine, je nasprotoval predsednik Socialdemokratov Borut Pahor. Zahteve upokojencev za višje pokojnine je celo značil za »nevzdržne«.

Novak:

Ne le da je nasprotoval spremenjenemu načinu usklajevanja pokojnin, ki je omogočil višje pokojnine, zahteve upokojencev za višje pokojnine je takrat celo označil za nevzdržne.

Krajnc:

Poleg pokojnin je vedno znova deležno različnih razlag tudi vprašanje zadolženosti Slovenije.

Novak:

Druga priljubljena tema vodje opozicijske SD je zadolženost Slovenije.

Krajnc:

Iz ust prvaka SD smo lahko slišali podatek, da naj bi bil danes »vsak novorojenček dolžan 18.000 evrov«, kar naj bi bilo trikrat toliko kot pred štirimi leti. Katastrofalen podatek in še dobro, da ni resničen.

Novak:

Tako je med drugim povedal, da naj bi bil v Sloveniji danes »vsak novorojenček dolžan 18.000 evrov«, kar naj bi bilo trikrat toliko kot pred štirimi leti. Kar bi bila katastrofa, če bi bilo res.

Krajnc:

Prvak SD torej s podatkom, da je vsak slovenski dojenček zadolžen 18.00 evrov – proporcionalno glede na bruto zunanji dolg -, hudo zavaja. To namreč pomeni, da je Pahor dojenčku, ki se je rodil staršema brez vsakršnih dolgov, pripisal še kredite vseh sosedov za npr. nakup stanovanja ali avtomobila in tudi npr. kredite vseh tajkunov, ki so jih najemali za prevzeme družbenih podjetij.

Novak:

Prvak SD s podatkom o zastrašujoči zadolženosti že vsakega slovenskega novorojenčka, proporcionalno glede na bruto zunanji dolg, zavaja. S tem je namreč dojenčku, ki se je rodil staršema brez vsakršnih dolgov, pripisal še kredite vseh sosedov in tudi kredite vseh tajkunov, ki so jih najemali za prevzeme družbenih podjetij.

Krajnc:

Vsakdo je namreč sam odgovoren za svoje dolgove, ki si jih je ustvaril, vsi državljani skupaj pa si delimo samo javni dolg – torej dolg države.

Novak:

Ve pa se, da je vsak sam odgovoren za svoje dolgove, državljani pa si delimo le javni dolg, torej dolg države.

Krajnc:

Slovenija je tako dober rezultat dosegla z doslednim zmanjševanjem proračunskega primanjkljaja, v letu 2007 pa je dosegla celo proračunski presežek. Slovenija je torej nizko zadolžena država. Čeprav država nima vpliva na zadolževanje podjetij in

prebivalstva, ker se ti pri bankah zadolžujejo glede na svojo kreditno sposobnost, je po podatkih tudi slovenski bruto zunanji dolg najnižji med državami evro območja.

Novak:

Slovenija je to dosegla z doslednim zmanjševanjem proračunskega primanjkljaja, lani je celo imela presežek. Naša država je nizko zadolžena, in čeprav nima vpliva na zadolževanje podjetij in prebivalstva, je tudi slovenski bruto zunanji dolg najnižji med državami evro območja.

Krajnc:

V Sloveniji je konec leta 2007 znašal 102 odstotka BDP, povprečje v evro območju pa je bilo 192 odstotkov.

Novak:

V Sloveniji je konec leta 2007 znašal 102 odstotka BDP, povprečje v evro območju pa je bilo 192 odstotkov.

Prijava zoper novinarja Metoda Berleca zaradi kršitve Kodeksa novinarjev Slovenije

19.09.2008 ob 23:53

Prijava zoper novinarja Metoda Berleca zaradi kršitve Kodeksa novinarjev Slovenije

Spodaj podpisani Boris Vezjak kot bralec in oseba, ki je zainteresirana za izboljšanja stanja novinarskega pisanja v Sloveniji, podajam prijavo proti novinarju Metodu Berlecu zaradi kršitve Novinarskega kodeksa v uvodniku tednika Demokracija, ki je izšel 14. avgusta 2008 pod naslovom »Mali veliki mož v škripcih« v tiskani in spletni izdaji.

V omenjenem besedilu je novinar Berlec, sicer odgovorni urednik Demokracije, dele svojega besedila prepisal iz besedila avtorja oz. novinarja Gregorja Kovačiča v brezplačnem tedniku Slovenski tednik (8. avgust 2008), ki nosi naslov »Kučana lovijo srbski arhivi«. Glede na časovno sosledje in glede na identičnost vsebin podpisani dokazujem, da je Berlečevo besedilo plagiat Kovačičevega besedila. Deveti člen Kodeksa novinarjev Slovenije pravi naslednje:

9. Plagiati so nedopustni.

S tem je, po mojem mnenju, novinar in urednik Berlec kršil 9. člen kodeksa. Samo dejstvo, da ga je Berlec napisal v uvodniku in da je novinar hkrati odgovorni urednik časopisa, povečuje težo moralnega prekrška oziroma plagiata. Za primerjavo v prilogi navajam evidenco sorodnosti oziroma identičnosti obeh besedil po stavkih. Ti si nadalje sledijo v istem vrstnem redu, kar dodatno znižuje verjetnost, da bi nastali neodvisno. Besede v obeh besedilih so malenkostno premetane, vendar je identičnost obeh besedil dovolj jasno razvidna. Zraven prilagam fotokopiji obeh člankov.

Boris Vezjak

Ptuj, 16. 9. 2008

Primerjava besedil med Metodom Berlecom in Gregorjem Kovačičem:

Kovačič:

Nekdanji predsednik Milan Kučan je zadnje tedne nenavadno nervozen.

Berlec:

Milan Kučan je zadnje tedne nenavadno nervozen in oster.

Kovačič:

Tudi doslej se je vedno vmešaval v (pred)volilne kampanje in podpiral svoje favorite, vendar je ohranjal osnovno mero verodostojnosti, zato je bil med Slovenci spoštovan in cenjen.

Berlec:

Čeprav se je v preteklosti vedno vmešaval v volilne kampanje in podpiral svoje, je vsaj ohranjal osnovno mero verodostojnosti.

Kovačič:

Medtem ko najvplivnejši voditelji Evropske unije hvalijo Slovenijo in njeno vlado, Milan Kučan ne za prvo ne za drugo ne najde dobre besede.

Berlec:

V nasprotju z najvplivnejši voditelji Evropske unije, ki hvalijo Slovenijo in njeno vlado, sam ne za Slovenijo in ne za legitimno izvoljeno vlado ne najde dobre besede.

Kovačič:

Po njegovem je vse v slovenski državi slabo, vlado razglašajo celo za totalitarno.

Berlec:

V Sloveniji je vse slabo, vlado razglašajo celo za totalitarno.

Kovačič:

Le spomnimo lahko, da je bil prav on dolga leta vrhovni šef edine dovoljene partije, šef Udbe in vrhovni urednik vseh medijev v Sloveniji.

Berlec:

Pustimo ob strani dejstvo, da nekdo, ki je bil dolga leta predsednik Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, neformalni šef Udbe in je obvladoval praktično vse relevantne medije, soli pamet volivcem na tak enostranski način.

Kovačič:

Vprašanje je, zakaj je mali zagrenjeni mož tako nemiren in zakaj vleče poteze, ki ne koristijo ne njemu in ne tistim, ki jih podpira.

Berlec:

Vprašanje ob tem je, zakaj je upokojenec iz Murgelj tako živčen in zakaj vleče poteze, ki objektivno ne koristijo ne njemu ne tistim, ki jih podpira.

Kovačič:

Zadnje dni so iz Beograda pricurljale novice, ki bi znale razložiti Prekmurčevo nenavadno obnašanje.

Berlec:

Prejšnji teden so iz Beograda pricurljale informacije, ki bi znale razložiti takšno nenavadno ravnanje.

Kovačič:

Za boljše razumevanje naj spomnimo, da je bil Milan Kučan edini vidnejši politik v Sloveniji, ki je letos javno nasprotoval odločitvi Evropske unije in Slovenije, da priznata samostojnost Kosova.

Berlec:

Kučan je bil letos edini vidnejši politik v Sloveniji, ki je javno nasprotoval odločitvi EU in Slovenije, da se prizna samostojnost Kosova.

Kovačič:

Naši viri trdijo, da je bila ta nenavadna poteza posledica obiska visokega funkcionarja srbske tajne službe (sicer njegovega znanca iz let, ko je Kučan služboval v Beogradu kot član predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije).

Berlec:

Po informacijah naj bi bila ta nenavadna poteza posledica obiska visokega funkcionarja srbske tajne službe (sicer njegovega znanca iz let, ko je bil Kučan redno v Beogradu).

Kovačič:

Prinesel naj bi mu bil sporočilo iz krogov prejšnje srbske vlade, da bodo srbski mediji objavili podrobnosti iz Kučanovega delovanja v Beogradu, če ne bo javno ostro nasprotoval priznanju Kosova. Grožnje naj bi bile usmerjene k razkritju njegovih nastopov na zaprtih sejah jugoslovanskega komunističnega vodstva, na katerih je poimensko blatil posamezne intelektualce iz kroga Nove revije v času izida 57. številke spomladi 1987 in njegove izjave tik pred aretacijo četverice leto dni kasneje.

Berlec:

Prinesel naj bi mu bil sporočilo določenih krogov iz prejšnje srbske vlade, da bodo srbski mediji objavili podrobnosti iz Kučanovega delovanja v Beogradu, še posebej njegove nastope na zaprtih sejah jugoslovanskega komunističnega vodstva, na katerih je poimensko blatil posamezne intelektualce iz kroga Nove revije v času izida znamenite 57. številke spomladi 1987, ter njegove izjave tik pred aretacijo četverice leto dni pozneje.

Kovačič:

Kučan naj bi bil postal po obisku izjemno zaskrbljen, nemudoma je poslušno nastopil proti priznanju Kosova. Obenem so njegovi ljudje v policiji in Sovi menda takoj skušali na vsak način priti do podrobnejših informacij o namerah srbske tajne službe. Pri tem naj bi bil ključno vlogo odigral uslužbenec slovenske policije Gorazd Plaper.

Berlec:

Nekdanji prvi mož slovenske partije naj bi bil postal po tem obisku izjemno zaskrbljen, nemudoma je nastopil proti priznanju Kosova, njegovi ljudje v policiji in obveščevalni službi pa naj bi skušali na vsak način priti do podrobnejših informacij o namerah srbske tajne službe.

Kovačič:

Ta je deloval na slovenski ambasadi v Beogradu, a so ga zaradi dvomljivega obnašanja ob vdoru srbskih protestnikov zamenjali.

Berlec:

Mnogi v teh stikih vidijo tudi vlogo uslužbenca slovenske policije Gorazda Plaperja, atašeya na slovenski ambasadi v Beogradu, ki je bil zaradi dvomljivega obnašanja ob vdoru srbskih protestnikov zamenjan.

Kovačič:

Burni odzivi nekaterih medijev (časopisov in zasebnih televizijskih hiš) na zamenjavo Plaperja so bili svojevrstno presenečenje, a potrjujejo njegovo vpletenost v poskuse, kako nevtralizirati kompromitirane vsebine arhivov srbske tajne službe.

Berlec:

Zelo burne reakcije nekaterih medijev na to zamenjavo (Plaper je celo vložil ovadbo zoper direktorja policije in ministra za notranje zadeve) so bile svojevrstno presenečenje, vendar posredno potrjujejo informacijo o vpletenosti Plaperja v poskuse nevtralizirati kompromitirajoče vsebine arhivov srbske tajne službe.

Kovačič:

Pravi vzrok za Kučanovočnervozo so torej beograjski arhivi in možnost, da slovenske oblasti slej ko prej uradno prevzamejo tudi gradiva nekdanjih skupnih tajnih služb rajnke Jugoslavije.

Berlec:

Verjetni vzrok za Kučanovo izjemno nervozo so očitno torej beograjski arhivi in seveda možnost, da slovenske oblasti slej ko prej uradno prevzamejo tudi gradiva nekdanjih skupnih tajnih služb SFRJ, ki jih danes še vedno hrani Srbija.

Kovačič:

Gradiva še danes hrani Srbija. Toda pogovori o izročitvi arhivskega gradiva bodo zagotovo končani v naslednjih štirih letih (diskretni stiki z novo srbsko vlado naj bi bili že vzpostavljeni), arhivi bodo odprli vrata, dokumentacija pa bo dostopna javnosti.

Berlec:

Diskretni stiki z novo srbsko vlado so bili menda že vzpostavljeni. Zato ne preseneča, da Kučan tako divje napada sedanjo vlado, saj si želi njeno čimprejšnjo zamenjavo.

Glavni krivec za poraz na volitvah pričakovano – mediji

23.09.2008 ob 13:56

Najprej sta s takšnim namigom že na dan volitev prišla Milan Zver in Gregor Virant, oba SDS ministra. [Po slednjem so mediji podprli levico](#), »tiskani mediji so se aktivirali«, in to je to. Čez medijsko zaroto je benti nato še Janez Janša v pozni nočni oceni volitev 21. septembra, vrhunec je kakopak dosegla zarota na Finskem v aferi Patria. Podtaknjeni in režirani iz Slovenije, kakopak.

Danes spuščajo v obtok isto diagnozo Zbora za republiko [skozi usta Toneta Jerovška](#):

Prvi razlog je umazana kampanja s Patrio, zadnji teden pa je eskaliral še plačni problem. Vsi so začeli iskati, kako so na slabšem, in napovedovati stavke, kar je končalo na prvih straneh časopisov in v udarnih minutah elektronskih poročil. Tretji razlog: desnica nima niti enega svojega dnevnika. Delo, Dnevnik, Pop TV so mediji, ki so štiri leta nenehno samo kritizirali vlado.

Rešitev je torej jasna: Janševi brezplačniki in Janševi medijski Koloneli so nenadoma dobili smisel svojega podaljšanega obstoja.

S hrbtom nad poredne fante na prihodnjem slovenskem BBCju

23.09.2008 ob 14:48

V [včerajšnjem Studiu City](#) smo našli za RTV hišo dve zanimivi, povrhu pa še komplementarni izjavi. V prispevku o vzdušju v strankarskih štabih tik po razglasitvi rezultatov volitev se je novinar znašel v deprimiranem štabu NSi, kjer mu je minister za pravosodje, dr. Lovro Šturm, sicer vodja volilnega štaba stranke, ki je ostala zunaj parlamenta, vneto kazal hrbet. Ko je hrbet postal moteč za vsi prisotne in je očitno dobil funkcijo obrambnega ščita, ga je novinar opozoril, da je kazati hrbet tako rekoč nespodobno, a se minister ni dal. Napel je hrbtne mišice, in pokomuniciral prek sosednje osebe, ki je novinarju zabrusila »Pravi, da ste poredni!«, kasneje pa je, s hrbtom še zmerom vztrajno braneč se, dahnil nekaj takšnega kot »V Studiu City nikoli nisem nastopal«. Ne vemo, če to drži.

Posnetek je [na približno četrti minuti](#). Natanko minutko kasneje verjetni novi mandatar Borut Pahor odgovarja na vprašanje o spremembi RTV hiše, za kar je najprej potrebno seveda spremeniti Zakon o RTV. Tisti, ki je venomer ponavljal mantra »O medijih se ne izrekam«, je zdaj znova potrdil svoje poprejšnje obljube o nekakšni prenovi RTV hiše po vzoru BBC. Približno tako, kot če bi dejali, da ne ocenjujete jabolk na tržnici, da pa so pri tejle stojnici zares dobre/slabe.

Igor Vidmar o obetih nove medijske politike

24.09.2008 ob 08:50

O medvolilnem in povolilnem medijskem trenutku, šansah rock'n'rolla, novem formatu RTV v luči političnega trojčka in virusu populističnih posploševanj. [Igor Vidmar na Razgledih](#), spodaj odlomek:

Medijska politika zadnjega mandata je bila preveč robato oblastniška, da bi delovala tako, kot se v »razvitih demokracijah« spodobi in je najbolj učinkovito - »subliminalno«. »Golobičev scenarij« končne zmage populizma pa se lahko uresniči kljub zmagi »levice«, saj programi strank ne predvidevajo bistvenih vsebinskih sprememb v medijski politiki in zakonodaji, z delno izjemo zakona o RTV. Tudi ni videti, da bi predlogi Društva in Sindikata novinarjev (»Za novo medijsko politiko«) naredili kak poseben vtis na stranke. Na deklarativni ravni tako nič ne kaže, da se bo sedaj, ko naj bi oblast razumela nevarnost populizma, zgodilo tisto, kar se ni zgodilo takrat, ko bi bilo najprej potrebno - v »učnih letih« demokracije (spomnim se le ene oddaje, »pravne pomoči državljanom«, in to na TV Koper/Capodistria; borzne informacije pa so samoumevne vsak dan). Recimo temu projekt in program kakovostne neodvisne, ne-populistične, celovito informativne, dejavno državljanstvo spodbujajoče RTV (vključno z zasebnimi postajami in vključno z dobrim – sodobnim, urbanim, inovativnim itd. razvedrilnim programom). Namesto tega je prevladovala »načrtna spontanost« promocije novega človeka - potrošnika, častilca BTC-kulture, željnega hitrih informacij, zabave in veyeurstva.

Bo sedaj vendarle prišlo do preobrata? Bo neodvisnost novinarjev in urednikov od lastnikov dodatno zakonsko podprta? Bo uveden strožji in učinkovitejši nadzor nad izvajanjem (popravljen) medijske zakonodaje, vključno z močno – sedaj na državni ravni neobstoječo - raziskovalno službo kot asistenco inšpekcijam? Bo kaka slabo upravljana RTV frekvenca celo re-nacionalizirana? Se bodo vrnile vsaj popularno-kulturne, urbane ipd. vsebine, ki naj bi bile drage »mladim« in naj bi bile del levo-liberalne identitete? Ali, kot bi dejal Vojko - bo medijski »[rock'n'roll preglasil turbofolk](#)«? Predvolilna kulturna ponudba »trojčka« tozadevno ni bila kdo ve kako obetavna. O radikalnem premiku v »izobraževanju medijskih kadrov« seveda ne gre sanjati - to bi bil nedopusten poseg v avtonomijo univerze.

Ali pa bo tako infrastruktura in novinarska »forma mentis« populizma ostala nedotaknjena, zavarovana z dogmo o »umiku države«? Bodo tudi ob naslednjih volitvah prevladoval senzacionalizem, dopolnjene s show-formati, prestavljenimi v predvolilna soočenja z »vzemi ali pusti« vprašanji tipa »Kako boste delavki Mure zagotovili 600€ plače namesto 400, da ali ne?«.

Ta sistemski« poraz »razsvetljenstva« na TV je zaznalo celo Delo v komentarju, ki je zahteval «vrnite nam vsebino«(in nato v Oni objavilo še eno navodilo za sodobno življenje tipa »Mislite kot milijonarji«). Kaže pa se tudi na naslovnici ene zadnjih Mladin: »Kje je spektakel?«. Simptomatična je bila tudi naslovnica »Državna televizija«: glede na vsebino zadevnih tekstov in na naslovno fotko (Janša, ki premika TV kamere) bi pričakovali naslov - »vladna televizija«, ampak »država« je že postala splošno sprejeta psovka.

Virus »populističnih« medijskih posploševanj, nenatančnosti in klišejev je vseprisoten - prednjačijo sicer pop in »reportersko-demokratski« mediji, niso pa tuji tudi »levim«, ki so npr. povprek označevali sedanjo vladno politiko za neoliberalno, četudi jim je dobro znana nemila usoda »mladih ekonomistov« pod JJ. »Neoliberalizma« ni bilo v času prejšnjih vlad nič dosti manj - še »poslednji hura« ultralevega Antona Ropa - njegov veliki predvolilni strateški načrt 04 z bistvenim prispevkom finančnega ministra dr. Dušana Mramorja (»neoklasičnega« ekonomista) - je vključeval privatizacijo javnih storitev, da ne omenjam podeljevanja zasebnih koncesij v zdravstvu, prodaje dela NLB, pa privatizacijo distribucije električne energije (za katero zagotovo ni zaslužen JJ) pa financiranje zasebnih šol itd.

Vrednote gospodarskega in socialnega »(neo)liberalizma« so prestopile stare politične meje - tu je »blokavska delitev« slovenske politike že krepko padla. Morda je tozadevno posebej simptomatičen spregled , ki se je »trojčku« zgodil ob temi tajkunstva na TV soočenjih: ko bi pričakovali, da bodo prav oni opozorili na člen iz privatizacijskega zakona iz l. 99 - iz časa »njihove« vlade, po katerem »nezakonita divja privatizacija ne zastara«, krasen argument proti napadam, da je »tajkune« omogočila »tranzicijska levica«. A namesto njih ga je uporabil JJ. Je šlo za strah pred očitkom o »kontinuiteti« ali za ujetost v »pravno državo« z njenim temeljnim načelom, da zakoni ne morejo veljati za nazaj? Ali pa bi ta »spregled« lahko pomenil, da nova vlada nezakonite »divje privatizacije« ne bo preganjala in posledičnega lastninskega stanja stvari za nazaj ne bo spreminjala? Tudi ne na področju lastnine medijev, kjer je stanje hudo problematično, kot odlično dokumentirata knjigi »Medijsko lastništvo« in posebej »Temu pravite medijski trg?« (Mediawatch- Mirovni inštitut 2008)? Morda je takšen sklep naredil del tistih 38%, kolikor jih je ostalo doma.

Mrkaić kot car, zdaj še zadnjih volitev

24.09.2008 ob 10:41

O populističnih manirah in posledični kvaliteti Financ čivkajo že vrabci na strehi, zadnja ilustracija pa, ne prvič, sodi prejkone v rubriko »Ne boste verjeli«.

Te dni podpisana »redakcija Financ« pedagoško poučuje svoje bralstvo, kaj pomeni narediti glasovnico za neveljavno. Ja, narediti. V zapisu z naslovom [»Kako narediti glasovnico za neveljavno«](#) so verjetno želeli združiti prijetno s koristnim, element štosiranja z resnim pedagoškim poslanstvom. Z neverjetnim smislom za promocijo svojih »vrhunskih« kolumnistov (»Mićo Mrkaić: Mićo Mrkaić je najboljši slovenski kolumnist vseh časov«, Finance) jim je to tudi uspelo.

Na tem naslovu si je nujno [ogledati](#) njihovo »ilustracijo«: 17 CAR MIĆO MKAIĆ. No, tudi spremni tekst ni od muh:

Na včerajšnji parlamentarnih volitvah je bilo prek 18 tisoč neveljavnih glasovnic. Ker uradno nismo mogli izvedeti, kakšni so primeri teh glasovnic, smo se z več člani volilne komisije pogovorili neuradno.

Dejali so nam, da je največ primerov med neveljavnimi glasovnicami takšnih, da volivci obkrožijo dve stranki oziroma listi: pogost primer je tudi, da obkrožijo enega kandidata in drugo stranko ali da oddajo prazno glasovnico.

Seveda pa tudi letos ni šlo brez "cvetk". Tako so nekateri na glasovnice narisali risbice, drugi srčke, tretji pa pisali sporočila, kot sta denimo "Vi ste lopovi" in "Bajuk prasec".

Dodajmo, da pravilno obkroženo naslovnico, ki ima spodaj kakšen pripis ali risbico, jo komisija kljub temu uvrsti med veljavne.

Sploh se nam ne ljubi ugibati, ali je primerek napačno izpolnjene glasovnice izmišljen ali resničen. Primerek bizarne samopromocije Financ evidentno ni.

Janša vesel, da Ekspresa ni več

25.09.2008 ob 08:15

Kaj takšnega bi lahko vzkliknila novinarka Vala 202 [Nataša Štefe](#) po ogledu [tega videa na Vesti](#), a jo je to enkrat že [skoraj stalo glave](#). Ker Janša ni pes, menda. Ampak je. Nerodno, res.

No, tudi naša evidenca se ujema z osnovnim spoznanjem novinarja Denisa Sarkiča – Ekspresa to sredo v poštnem predalniku ni bilo; doslej nam je postregel [s trailerjem](#) za skoraj vsako njegovo številko. In to so nam sporočili še drugi, iz drugih predalnikov. Po svoje smo povolilno [ukinitev tega brezplačnika napovedali](#). Kaj naj to pomeni? Zaenkrat nič. Jutri je nov dan. Dan za Slovenski tednik. Morebiti izide vsaj on. Potem pa bomo delali sklepe za nazaj in poskušali razumeti njegovo vsebino za nazaj. Razumeti še bolje, kajti tudi doslej prevelikih težav s tem skupaj z najširšo javnostjo nismo imeli.

Ne daje izjav za Pivovarno Laško

26.09.2008 ob 08:09

Mojster vključevanja in razvojnih koalicij ne more iz svoje kože, na vsakem koraku kaže svoje izključevanje. Na [temle koraku](#) – dobesedno - mimo novinarke pravi naslednje: »Pivovarno Laško? Ne dajem izjav za Pivovarno Laško«. In zraven odkima – netipično zanj.

Spomnimo, da se je v minuli predvolilni kampanji Janša pohvalil, da je njegov bivši tiskovni predstavnik Jernej Pavlin moral odstopiti (iz visoko moralnih osebnih razlogov), ker je [dajal napotke o medijski ekskomunikaciji Mladine](#):

Njegovemu odstopu je botrovala vsebina Pavlinovega elektronskega sporočila, ki ga je objavil tednik Mladina. Elektronsko sporočilo je Pavlin poslal predstavnikom za stike z javnostjo na ministrstvih in vladnih službah, v katerem je zapisano, da naj 'do nadaljnjega ne komunicirajo s tednikom Mladina oz. komunikacijo zreducirajo na minimum'.

[Ekspres očitno »out«, Slovenski tednik menda ne](#)

26.09.2008 ob 08:41

[Ekspres](#) je očitno izdahlil, razlog naj bi bile »težave z novinarji«. Seveda, tam so že od začetka imeli težavo predvsem z dovolj bujno domišljijo, katero ime zanje bi bilo pravšnje. No, domnevamo, da so jih imeli v štabu neke stranke, kjer so pisali članke. Obetajo pa nam še kakšno številko (ali neprekinjeno izhajanje) [Slovenskega tednika](#). Morebiti zgolj zaradi kamuflaže, morebiti zaradi oglaševalcev, ki to še omogočajo, morebiti zaradi tržnega interesa? Spomnimo, da je financiranje Ekspresa še bistveno bolj enigmatično, zaenkrat lahko le ugibamo, ali je potekalo na račun davkoplačevalcev ali iz kakšnih skritih tihih fondov – nekateri so namigovali tudi na »viške« iz afere Patria.

Iz [današnjih Financ](#), iz včerajšnjega Dnevnika:

Brezplačnik Ekspres, ki je luč sveta ugledal poleti, je imel le osem številčk. V sredo ga v naših nabiralnikih namreč ni bilo več, bomo pa danes menda dobili Slovenski tednik.

Že od poletja so krožile govorice, da imata brezplačnika Ekspres in Slovenski tednik, ki so ju tiskali v nakladi prek 300 tisoč izvodov, omejen rok trajanja. "Izhajala bosta do parlamentarnih volitev, potem pa bosta izginila z zemeljskega obličja. Sta le del predvolilne promocije desnice oziroma SDS," so ocenjevali poznavalci. V SDS so to vztrajno zanimali, potem pa se je pred kratkim izkazalo, da je Ekspresov intervju s Petrom Groznikom, predsednikom vladnega strateškega sveta za gospodarstvo in odbora za finance SDS, tako rekoč nastal v stranki. Vprašanja za intervju je Groznik namreč prejel iz tajništva SDS, medtem ko je bila pod objavljeno besedilo podpisana urednica Ekspresa Barbara Smisl. Kljub temu so v SDS vsakršno povezavo z brezplačnikoma včeraj znova zanimali.

In res, to sredo Ekspresa ni bilo več. Naše poizvedovanje, kaj se je zgodilo z njim, je bilo neuspešno, za Dnevnik pa je Smislova razložila, da so imeli težave z novinarji. Mi smo neuradno ob tem še izvedeli, da v vevškem Setu, kjer so časopis tiskali, naročila ta teden niso dobili, prav tako ga ne pričakujejo v prihodnje.

Slovenski tednik: pustite se presenetiti

Poizvedovali smo tudi o Slovenskem tedniku, pri direktorju družbe Progresija Andreju Lasbaherju, ki izdaja omenjeni petkov brezplačnik. "Pustite se presenetiti," se je glasilo Lasbaherjevo pojasnilo, ko nas je zanimalo, ali bo tednik danes in v prihodnje še izhajal. Nekoliko bolj natančni so bili v njegovem trženjskem oddelku, kjer so nam

zagotovili, da bomo danes dobili novo, 37. številko brezplačnika. Kaj bo v prihodnje, niso razložili, spletni portal Pozareport pa je objavil, da bo tednik po novem plačljiv.

In kaj na vse skupaj pravi Pošta Slovenije, ki je skrbela za distribucijo obeh? Kako dolgo pogodbe z omenjenima še veljajo? "Dogovori z izdajatelji brezplačnikov so poslovna skrivnost," odgovarjajo in dodajajo, da vse časopise, ki jih dobijo v prenos, tudi dostavijo v skladu s pogodbenimi določili.

Iz Dnevnika:

Ljubljana - Brezplačnik Ekspres, ki je začel izhajati osem tednov pred volitvami - v nabiralnike so ga razdeljevali ob sredah - včeraj ni več izšel. Kot nam je po telefonu povedala urednica Barbara Smisl, se je to zgodilo zaradi "težav z novinarji".

Pri tem velja opozoriti, da med podpisanimi avtorji člankov večinoma ni bilo znanih novinarskih imen in vse kaže, da je šlo za psevdonime. Na vprašanje, ali lahko bralci Ekspres pričakujejo prihodnjo sredo, je Smislova odvrnila: "Dobro veste, kdaj izhaja, trenutno pa vam ne morem povedati več." Ekspresov redni, vendar ne edini kolumnist dr. Matej Makarovič nam je včeraj povedal, da za izostanek Ekspresa ni vedel, res pa je, da mu kolumne tokrat uredništvo ni naročilo.

S tem so se še izraziteje potrdile domneve, da je bil brezplačnik z naklado 350.000 izvodov, ki je v člankih izrazito zagovarjal interese najmočnejše vladne stranke (v enem od uvodnikov je bil dobesedno "sinhroniziran" z mislimi, ki jih je v sočasnem javnem nastopu izrazil Janez Janša), zgolj predvolilna agitacija. Janša je sicer pred volitvami večkrat zatrdil, da brezplačnikov ne bere in da ne Ekspres ne Slovenski tednik (visokonakladni brezplačni tednik s sorodno, mestoma pa s povsem enako vsebino) nista povezana s SDS. Kot smo neuradno izvedeli od predstavnika enega od podjetij, ki so sodelovala pri nastajanju brezplačnika, so jih o tem, da bo prenehal izhajati, lastniki obvestili že pred volitvami. Druga oseba iz istega podjetja, ki pa nas je opozorila, da nima zanesljivih informacij, je dejala, da je bil posel odpovedan takoj po objavi rezultatov.

Robert Teršek, direktor podjetja Zame-tek, ki je izdajalo Ekspres, včeraj za pogovor ni bil dosegljiv.

Slovenski tednik vendarle izšel, na voljo je 37. številka

26.09.2008 ob 11:10

[Medijskih ugibanj je konec](#), zaenkrat se Janšev brezplačnik Slovenski tednik še drži na obzorju, tu je današnja [nova 37. številka](#). Naslovna tema je v nenehnih argumentacijskih vajah ad hominem [predvidljiva](#), izostali niso niti podpisani isti avtorji, za katere sumimo, da so fiktivne osebe:

Svinger na poti v Bruselj

Saj ne more biti res!? Boruta Pahorja bo v Evropskem parlamentu v Strasbourgu in Bruslju zamenjal svinger Aurelio Juri – Nekdanji koprski župan je bolj kot po svojih političnih dosežkih znan po svingerski aferi, ki jo je odkril urednik Bulvarja Bojan Požar – Med delovnim časom in po službenem telefonu se je dogovarjal za seksualne zmenke s slovenskimi pari – Borut Pahor je mnoge šokiral že s kandidati za ministrske stolčke v novi vladi, zdaj je sodu dokončno izbila dno odločitev o novem evropskem poslancu.

[V Evropskem parlamentu z resolucijo o zaščiti pluralizma medijev in blogih](#)

26.09.2008 ob 14:02

Evropski parlament je sprejel resolucijo, v kateri se zavzema za zaščito pluralizma medijev v Evropi in dostop državljanov EU do svobodnih in različnih medijev v vseh državah članicah. Najprej [iz zapisa o tem](#) o statusu blogov in blogerjev:

Weblogs represent an important new contribution to freedom of expression and are often used by both media professionals and private persons. Therefore MEPs encourage an open discussion on all issues relating to the status of weblogs. On this point the resolution is slightly different from the proposal from the Committee on Culture and Education, that suggested a 'clarification' of the status of weblogs and sites based on user-generated content, assimilating them for legal purposes with any other form of public expression.

During the presentation of the report Monday evening, Mrs Mikko responded to the concerns of many bloggers: "My entrance into cyberspace has created rapid reaction among a lot of bloggers. I shall make it clear now that nobody is interested in regulating the internet," she said.

MEPs also underline the importance of the protection of copyrights online, insisting that third parties have to mention the source when taking over declarations, call for greater transparency with respect to personal data kept on users by search engines, email providers and social networking sites.

Članek o resoluciji [povzet tudi po STA via SIOL](#), nekaj odlomkov:

Koncentracija lastništva medijskih sistemov ustvarja okolje, ki je naklonjeno monopolizaciji oglaševalskega trga, postavlja ovire za vstop novih akterjev na trg in vodi tudi k enoličnosti medijskih vsebin. Razvoj medijskih sistemov vedno bolj temelji na pridobivanju dobička, družbeni, politični ali gospodarski procesi ali vrednote, izraženi v novinarskih kodeksih ravnanja, pa pogosto niso ustrezno zaščiteni. Zakonodaja bi zato morala zagotoviti dostop, konkurenco in kakovost ter izogibanje navzkrižju interesov med koncentracijo lastništva medijev in politično oblastjo, kar škodi prosti konkurenci, enakim pogojem in pluralizmu, še meni Evropski parlament.

Poslanci ob tem vprašanju pozivajo k sprejetju ukrepov za večjo konkurenčnost evropskih medijskih podjetij, da bi pomembno prispevali h gospodarski rasti, ki naj se spodbuja tudi preko boljše osveščenosti in znanja državljanov o gospodarskih in finančnih temah. Spodbujajo tudi razkritje lastništva vseh medijskih hiš, da bi pripomogli k doseganju večje preglednosti namenov in razlogov izdajatelja radiotelevizijskega programa ter založnika.

Parlament tudi spodbuja odprto razpravo o statusu blogov, ki so v zadnjem času vse bolj razširjeni. Poslanci tudi podpirajo zaščito avtorskih pravic na ravni spletnih medijev, v katerih morajo tretje strani, kadar navajajo izjave, navesti njihov vir. Pozivajo še k večji preglednosti v zvezi z osebnimi podatki in informacijami o uporabnikih, ki jih zbirajo internetni iskalniki, ponudniki elektronske pošte in spletne socialne mreže.

Zgaga s svojo resnico o Patrii

27.09.2008 ob 07:53

Iz današnjega Dnevnikovega objektivna [zanimivo besedilo novinarja Blaža Zgaga](#), ki opisuje svoje stike s finskimi kolegi in avtorjem dokumentarca, ki je doživel pogrom slovenske vlade, Magnusom Berglundom. Najbolj nam je všeč tale ugotovitev: *Ob aferi Patria se je vnovič pokazalo tudi, kako nekateri novinarji neusmiljeno napadajo novinarske kolege. In dokler bodo novinarji napadali druge novinarje, namesto da bi nadzirali elite, toliko časa v Sloveniji ne bo normalnega medijskega okolja.* Po objavi Zgaginega zapisa lahko zaradi njegove eksPLICITNOSTI in novih podatkov pričakujemo novo točo teoretikov zarote. Spodaj odlomek:

Kot novinar, ki spremljam obrambno področje že trinajst let, sem se upravičeno spraševal, v kakšni državi živim. Ali je mogoče, da obrambni minister Karl Erjavec tako drago preplača oklepniške, hkrati pa se obnaša kot trgovski potnik finskega podjetja? Kako je mogoče, da obrambni minister širi strahove, da bo Patria tožila Slovenijo, ker si poslanci drznejo preiskovati enega najbolj sumljivih orožarskih poslov doslej?

Takrat je bilo dovolj. Odločil sem se, da je treba nekaj storiti. Zavedal sem se, da je najmanj, kar lahko naredim, to, da o zadevi obvestim finske kolege. Dan kasneje, 9. maja, na dan zmage, sem spisal krajše pismo o tem, da je Patria v parlamentarni preiskavi. In ga poslal okoli 30 finskim novinarjem. Odziv je bil nagel. Odgovorilo je nekaj urednikov finskih medijev, med njimi je bil tudi Magnus Berglund. Najhitrejši pa je bil finski dnevnik Aamulehti, ki je že 13. maja objavil članek o parlamentarni preiskavi Patrie v Sloveniji. Naključje je hotelo, da je finska policija istega dne opravila vrsto hišnih preiskav in aretirala več vpletenih.

Od vseh odgovorov je bil Berglundov najbolj tehten. Pojasnil je, da Patrio in njeno poslovanje spremlja že dalj časa, med drugim je razkril podkupovanje Patrie v Egiptu. Prav tako je napovedal, da pride avgusta v Slovenijo. Predlagal je sodelovanje, že v prvem odgovoru pa je navedel, da se nova sezona oddaje MOT začne z njegovim prispevkom 1. septembra.

Prvič sva se srečala 11. avgusta zvečer v Ljubljani. Pred tem nisva imela nobenih načrtov. Lahko bi se samo dobili na večerji, izmenjali nekaj besed in šli vsak svojo pot. Vendar je med nami tremi, poleg je bil še snemalec Marco, že po nekaj urah pogovorov vzkliko profesionalno zaupanje, vzajemno spoštovanje in prijateljstvo. Izmenjali smo si informacije o aferi. Berglund je dal na mizo svoje podatke, jaz svoje. Zaradi varnosti sicer ni povedal vsega, prav tako sva skrbno pazila, da ne bi kakšna občutljiva informacija pricurljala v javnost pred predvajanjem oddaje. Navzkrižno sva preverjala informacije, svoje izkušnje pa je prispeval tudi Marco. Prva večerja se je

tako prelevila v nekajdnevno skupno garanje, ki je vsak dan do njunega odhoda trajalo od 7. ure zjutraj do polnoči. Samo snemanje je bilo zelo naporno. O podrobnostih morda kdaj drugič.

Z Berglundom sva ostala v stiku tudi po vrnitvi na Finsko. Po skupnem zbiranju in preverjanju podatkov sva kasneje vsak zase napravila svoj novinarski avtorski izdelek. Dogovorila sva se tudi za objavo na isti dan, 1. septembra. Berglund mi je poslal končni scenarij oddaje toliko prej, da sem imel dovolj časa za pisanje članka, ki je bil po koncu predvajanja Resnice o Patrii na finski televiziji objavljen na spletnem portalu vest.si.

Po objavi je počilo. Že naslednji dan me je predsednik vlade Janez Janša večkrat obtožil, da sem organiziral pot finskega novinarja in mu "polagal besede v usta", kar je popoln nesmisel. Sledila sta svojevrsten pogrom in "raziskovanje" mojega novinarskega dela, pri katerem sta največ vneme pokazali Slovenska tiskovna agencija in Televizija Slovenija. Ob tem sem se čudil, od kod novinarjem STA in TVS informacije, kje vse sem se gibal, ko sem bil z Berglundom, saj o tem nisem govoril nikomur.

Sodelovanje s finskim novinarjem je bilo slovenski javnosti predstavljeno kot izdajstvo in zarota, a ob tem je nujno pojasniti nekaj podrobnosti. V svetovnem novinarstvu je "stringer" uveljavljen izraz, vloga in celo poklic. To je vrsta svobodnega novinarja, ki pomaga tujim medijskim organizacijam. "Stringerji" so tisti lokalni novinarji, na katere se obrnejo dopisniki večjih tujih medijskih hiš, ki pridejo v neznane kraje. Njihova vloga je pomagati vzpostavljati stike s sogovorniki, preverjati informacije in spremljati novinarje po državi. To je novinarsko delo, ki je v svetu običajno. Kdor si pojem "stringerja" predstavlja drugače, ne pozna osnov novinarstva.

Ob aferi Patria se je vnovič pokazalo tudi, kako nekateri novinarji neusmiljeno napadajo novinarske kolege. In dokler bodo novinarji napadali druge novinarje, namesto da bi nadzirali elite, toliko časa v Sloveniji ne bo normalnega medijskega okolja.

Skrajno nenavaden je tudi neštetokrat zlorabljen argument "blatenja v tujini". Kot da Slovenija ni članica Evropske unije, ampak neka zatohla tvorba, ločena od zunanjega sveta. V 21. stoletju se prek meja povezujejo in sodelujejo podjetja, države, policije, kriminalci, teroristi, obveščevalne službe. Tudi tisti, ki dajejo podkupnine, in tisti, ki jih prejemajo. Zato je povsem normalno, da se prek meja povezujejo tudi novinarji. Še posebej, če skupaj raziskujejo mednarodne korupcijske mreže. Prav to sva storila z Berglundom.

Enakih obtožb sem bil skupaj s kolegom Matejem Šurcem deležen že lani jeseni, ko je 571 novinark in novinarjev podpisalo Peticijo zoper cenzuro in politične pritiske na novinarje v Sloveniji. V njej smo opozorili na nevezdržno stanje v večini slovenskih medijev, zlasti v javnih. Položaj se doslej ni izboljšal. V ta namen sta junija letos Društvo novinarjev Slovenije in Sindikat novinarjev Slovenije objavila delo osmih posameznikov z naslovom "Izhodišča za prenovo medijske politike".

Izhodišča sestavljajo ocena stanja in priporočila, kako izboljšati stanje v slovenski medijski krajini. Zamišljena so bila kot prispevek k dialogu v družbi, ki naj bi vodil k izboljšanju razmer na medijskem področju. Zato so bila tudi poslana vsem parlamentarnim strankam. Odziv je bil nikakršen, saj na poziv ni odgovorila nobena politična stranka. Ne na desnici ne na levici. Tudi stranke, ki bodo po volitvah očitno sestavljale vlado in v prihodnje krojile medijsko politiko, še vedno molčijo.

Politična zagata z RTV Slovenija – »Joj, kam bi del?«

29.09.2008 ob 08:41

Iz [današnjega Dnevnika](#) zapis o zagati, imenovani »politična trdnjava RTV Slovenija«. Kaj storiti z njo? Spremeniti zakon, iskati konsenz, ne storiti nič? Kakšni so nameni politike in novih vladarjev? Zdi se, da se stališča SD na eni in Zaresa in LDS na drugi povsem razlikujejo. Spomnimo za začetek: g. Pahor se »o medijih ne izreka«, podprl pa ni niti referendum o novem zakonu RTVS leta 2005. No, na koncu ga je, z veliko muko. Se bodo danes novinarji tega spomnili, mu bodo to očitali, ali pa so preveč servilni? Danes bi Pahor iskal konsenz vseh strank. Nekaj idej:

Stranke levega trojčka napovedujejo, da bo eden od ukrepov verjetne bodoče koalicije spreminjanje zakona o RTV Slovenija. Vse tri stranke napovedujejo umik politike iz nadzornih struktur in vodstva javnega zavoda ter zagotavljajo, da bo vsakršna sprememba zakona sprejeta s široko javno razpravo, ki bo vključevala mnenja medijskih strokovnjakov. "Sedanji način imenovanja nadzornega in programskega sveta RTV Slovenija ter njune pristojnosti so takšni, da omogočajo maksimalen vpliv politike," je opozoril Jožef Školč (LDS). Potrdil je namero LDS, da bi odpravili imenovanje članov programskega sveta na predlog parlamentarnih strank.

Enako namero je potrdila Andreja Rihter (SD), ki je napovedala, da bodo spremembe zakona poskušali uskladiti z vsemi strankami v parlamentu. "Mediji so nad politiko. Ne gre nam za preglasovanje in prisilo, kot se je dogajalo v prejšnjem mandatu. Če ne bomo dosegli soglasja vseh strank, spremenjenega zakona ne bomo dajali v proceduro," napoveduje Rihterjeva.

Majda Širca (Zares) meni, da bi bilo doseganje širokega soglasja v parlamentu sicer dobro, vendar bo po njenem mnenju treba zakon o RTV spremeniti, tudi če soglasje z opozicijo ne bo doseženo. Jožef Školč napovedi SD sploh ni želel komentirati, dejal pa je, da bo treba zakon spremeniti v "razumno kratkem času".

[Celoten članek.](#)

Odgovorni urednik Dela o zaresovcih kot militantnih fanatikih in zaskrbljenosti, da bi Golobič zavladal Sloveniji

29.09.2008 ob 10:25

Šokanten zapis iz današnjega Dela, povzet po STA in vreden pozornega branja:

Koširja skrbi, da bo Sloveniji zavladal Golobič

Komentator in odgovorni urednik Dela Darijan Košir analizira volitve. Pričakuje spor na levici, Golobičevo vodenje vlade iz ozadja in predčasne volitve. Pa tudi, da bodo Laščani prodali Delo Styriji, da bi UVK prenehal nadzirati Mercator

»Najbrž ne bo konec sveta, a se bo Slovenija s spremembo oblasti nedvomno postavila na glavo. Za demokracijo bi bilo dobro, če bi vlado še en mandat vodil Janša,« v današnjem komentarju Dela piše Darijan Košir. Tako bi se po njegovem vzpostavilo ravnotežje med elitama, ki je bilo ves čas med tranzicijo izrazito nagnjeno na stran, ki bo po premoru v opoziciji spet postala oblast.

"Zares so militantni fanatiki"

Sprašuje se, koliko časa bo Borut Pahor zdržal na premierski funkciji. Na zmagoviti strani so se že v prvem tednu po volitvah pokazali različni pogledi na vladanje, ugotavlja in kritično ost usmerja v »militantne fanatike iz Golobičevega Zaresa, ki da že brusijo nože za oranžni kadrovski cunami. Pahor pa poskuša vsaj na začetku nekoliko umiriti žogo, meni. V isti sapi dodaja: »Obstaja resna bojazen, da bo Sloveniji v prihodnjih letih, seveda iz ozadja, prav kot v časih vladavine LDS dejansko vladal prav predsednik Zares.«

"Janša ne bo čakal ob bregu"

Novi prvak opozicije Janez Janša bi se po starem kitajskem pregovoru lahko le usedel na breg reke in počakal, da bi trupla priplavala mimo. Da bi, recimo, v dveh letih zaradi vladne krize odšli na predčasne volitve. A od Janše je v opoziciji, ki jo je že dobro navajen, mogoče pričakovati vse prej kot pasivno vlogo.

"Janković hoče Šrotovo glavo"

Košir je opazil tudi dogajanje v Cankarjevem domu, kjer so izide volitev pričakali gospodarstveniki. »Ljubljanski župan Zoran Janković je na pripombo, da zdaj, ko je zmagala samozvana levica, ne bo več vojne proti tajkunom, samozavestno odvrnil, da bo zdaj še bolj krvava. Janković si kot 'vojni plen' nedvomno želi glavo Boška Šrota, prvi laški pivovar pa gre že nekaj časa močno na živce tudi Golobiču, ki

naokrog razlaga, da je treba razgraditi laški imperij, da Šrot ne sme imeti v lasti tako industrije pijač, največjega trgovca kot tiskanih medijev.«

"Kravja kupčija za utišanje UVK"

Košir omenja tudi kravjo kupčijo, po kateri bi Laščani prodali Delo avstrijski Styriji v zameno, da varuh konkurence opusti nadzor nad Mercatorjem.

P.S.

Ste prebrali besedilo? Drži, to je pomota! Zgornje vrstice so le miselni eksperiment za tiste, ki še verjamejo, da profesionalni žurnalizem dokazujejo v Reporterju in ne v kakšnem zagamanem Delu. Namreč kaj bi se zgodilo in kaj se je zgodilo, če bi ali ste prebrali zgornji zapis? Ne bi verjeli, kako nizko se je spustil odgovorni urednik Dela – Koširja bi razglasili za neumnega in neprofesionalnega novinarja, ki si je privoščil nesramno navijaštvo, žaljivo in bebavo nakladanje. Bil bi pristranski, očitali bi mu sovražno razpoloženje do Golobiča, navdušenje nad Janšo in operiranje s kupom nepreverjenih informacij. Vse skupaj bi ocenili za neprepičljivo politično žurnalistiko. Če koga kot primer motita Košir in Delo (za primer smo ga vzeli, ker so se le dober teden nazaj nekateri Janševi mediji zgražali nad dejstvom, da je Košir, sicer zelo abstraktno, v nekem komentarju podprl »spremembe« v politiki), naj zamenja imeni s Skuhalo in Večerom, Lesjakom in Dnevnikom. Za Frankla in Finance več ne bi dali roke v ogenj. In kakšen je dejanski zapis? Takšen: pravi avtor komentarja je odgovorni urednik Reporterja Silvester Šurla. [»Resničen« članek](#), povzet po STA, je spodaj. Bo kakšno zgražanje? Dvomimo! Tu je:

Šurlo skrbi, da bo Sloveniji zavladal Golobič

Komentator Silvester Šurla analizira volitve. Pričakuje spor na levici, Golobičevo vodenje vlade iz ozadja in predčasne volitve. Pa tudi, da bodo Laščani prodali Delo Styriji, da bi UVK prenehal nadzirati Mercator

»Najbrž ne bo konec sveta, a se bo Slovenija s spremembo oblasti nedvomno postavila na glavo. Za demokracijo bi bilo dobro, če bi vlado še en mandat vodil Janša,« v današnjem komentarju v Reporterju piše Silvester Šurla. Tako bi se po njegovem vzpostavilo ravnotežje med elitama, ki je bilo ves čas med tranzicijo izrazito nagnjeno na stran, ki bo po premoru v opoziciji spet postala oblast.

"Zares so militantni fanatiki"

Sprašuje se, koliko časa bo Borut Pahor zdržal na premierski funkciji. Na zmagoviti strani so se že v prvem tednu po volitvah pokazali različni pogledi na vladanje, ugotavlja in kritično ost usmerja v »militantne fanatike iz Golobičevega Zaresa, ki da

že brusijo nože za oranžni kadrovski cunami. Pahor pa poskuša vsaj na začetku nekoliko umiriti žogo, meni. V isti sapi dodaja: »Obstaja resna bojazen, da bo Sloveniji v prihodnjih letih, seveda iz ozadja, prav kot v časih vladavine LDS dejansko vladal prav predsednik Zares.«

"Janša ne bo čakal ob bregu"

Novi prvak opozicije Janez Janša bi se po starem kitajskem pregovoru lahko le usedel na breg reke in počakal, da bi trupla priplavala mimo. Da bi, recimo, v dveh letih zaradi vladne krize odšli na predčasne volitve. A od Janše je v opoziciji, ki jo je že dobro navajen, mogoče pričakovati vse prej kot pasivno vlogo.

"Janković hoče Šrotovo glavo"

Šurla je opazil tudi dogajanje v Cankarjevem domu, kjer so izide volitev pričakali gospodarstveniki. »Ljubljanski župan Zoran Janković je na pripombo, da zdaj, ko je zmagala samozvana levica, ne bo več vojne proti tajkunom, samozavestno odvrnil, da bo zdaj še bolj krvava. Janković si kot 'vojni plen' nedvomno želi glavo Boška Šrota, prvi laški pivovar pa gre že nekaj časa močno na živce tudi Golobiču, ki naokrog razlaga, da je treba razgraditi laški imperij, da Šrot ne sme imeti v lasti tako industrije pijač, največjega trgovca kot tiskanih medijev.«

"Kravja kupčija za utišanje UVK"

Šurla omenja tudi kravjo kupčijo, po kateri bi Laščani prodali Delo avstrijski Styriji v zameno, da varuh konkurence opusti nadzor nad Mercatorjem.

STA rada povzema Reporter

30.09.2008 ob 14:23

Kdo je že rekel, da v Sloveniji ni g. Janši naklonjenih medijev? [Zgodbo iz Indirekta](#), vsebinsko smo o njej [ravnokar pisali](#), smo preverili, a ni presenetljiva: Reporter je na STA obvezno čtivo. Pravzaprav se novice reciklirajo in povzemajo po liniji brezplačniki, STA, Demokracija, Reporter, RTVS (seveda ne nujno v tem vrstnem redu):

Naključja pravzaprav ni: Šurla tudi piše, da bi bilo za demokracijo dobro, če bi vlado še en mandat vodil Janša. Piše tudi, da "militantni fanatiki iz Golobičevega Zaresa že brusijo nože za oranžni kadrovske cunami". Napoveduje, da bo Sloveniji v prihodnjih letih iz ozadja dejansko vladal prav predsednik Golobič, pri tem pa mu bodo pomagali mnenjski voditelji v največjih tiskanih medijih. Zanimivo je tudi Šurlovo stališče, da "SLS z Bojanom Šrotom na čelu ni prav nič drugega kot politična ekspozitura interesov Pivovarne Laško oziroma predsednikovega brata Boška Šrota". Ta naj bi Golobiču že ponujal, da v zameno za to, da bi ustavili postopke varuha konkurence v Mercatorju, proda Delo avstrijski Styrii, ki se je že pred volitvami pobratila z Golobičem.

V najnovejši številki Reporterja je objavljen tudi šeststranski intervju s predsednikom programskega sveta RTV Stanetom Grando, ki svari, da bosta imela zdaj v slovenski politiki glavno besedo Milan Kučan in Zoran Janković. V Pahorjevi vladi pa bo po njegovem prepričanju imel glavno besedo - Gregor Golobič. In Slovenija bo postala "država Pivovarne Laško".

Najnovejši strah in trepet slovenske desnice, Gregor Golobič, navedb iz Reporterja ne komentira: "Nekatere ljudi in medije preziram, kar pomeni, da prezrem vse, kar izjavijo. Česar ne poznam, torej ne morem komentirati," nam je povedal.

Povejmo le še to, da sta bila uvodnik v Reporterju in intervju z Grando včeraj edina članka, ki sta si zaslužila objavo v pregledu tiska Slovenske tiskovne agencije.

[Gerič, soočenje prvakov parlamentarnih strank in »intermedijska« kritika](#)

30.09.2008 ob 14:50

Če smo [omenili](#), da STA povzema le selektivno, je prav nenavadno, da o včerajšnjem TV soočenju na javni televiziji, ki ga je vodil novinar Rajko Gerič s predsedniki vseh strank, ne najdemo nobenih povzetkov. Še bolj enigmatično je, da nismo našli nobenih povzetkov kje drugje, pa tudi arhiv RTVS je (le naša nespretnost?) zatajil.

»Soočenje« je bilo namreč izjemno pomenljivo, nenavaden je bil tudi izostanek g. Janeza Janše kot edinega prvaka med strankami, ki so se uvrstile v parlament, saj je isti gospod le dvajset minut kasneje kot edini gost (!) gostoval v Odmevih.

Razprava se je v veliki meri dotaknila tudi medijske scene in navrgla spoznanje, da trojček, vsaj glede vprašanja zamenjave kadrov, še zdaleč ni enoten. Pahor zagovarja nekakšen »konservativen« pristop, kot se je sam izrazil, torej minimalno invazivnost v denimo kadrovske politične nastavitve na RTV Slovenija, Golobič in Kresalova bolj navijata za menjave po principi strokovnosti.

Kot [piše Drugi dom](#), si velja moderatorjev nastop zapomniti po agresivnosti do »trojčka«, natanko tisti, ki je tolikokrat izostala leta poprej v soočenju z g. Janšo. In po tejle cvetki, izrečeni v kontekstu kritike »nekaterih časopisov«, ki so »podprli spremembe«, kar se Geriču kajpak zdi skrajno nedopustno navijaštvo:

»Nekateri časopisi so javno podprli zamenjavo oblast, s čimer ni nič narobe, jaz pa vas sprašujem, če je to prav ali ni...«

Miheljak o Pahorjevem stališču do RTVS in nujnosti remonta nacionalke

1.10.2008 ob 07:35

Kolumnist dr. Vlado Miheljak danes v Dnevniku [komentira](#) zadnje [TV soočenje](#) v luči razpok glede stališč okoli prenove RTV Slovenija. Kot vemo, Pahor obljublja minimalno invazivne spremembe, kar se kadrov tiče, in predvsem konsenz v parlamentu, preostanek trojčka je za avtonomnejšo spremembo zakona o RTV in uveljavitev profesionalnega kriterija:

A kakorkoli, nacionalka resnično že dolgo ne opravlja svoje funkcije javne televizije. Še več. Je režimsko trobilo. In ravno v ponedeljek po objavi končnih neuradnih izidov volitev je še enkrat slepo služilo svojemu gospodarju. Namreč, organizirali so "slonjo rundo" ("Elefantenrunde" kot Nemci poimenujejo povolilno televizijsko soočenje prvakov strank, ki so se uvrstile v parlament). Manjkal je le leteči slon, ker je bil menda zadržan zaradi udeležbe na IO stranke. O.K., se zgodi. A resnica je drugače. Medtem ko so drugi nakladali v povolilni oddaji, si je Janša vzel pavzo na tem istem IO stranke in priletel v Odmeve. Sam. V velikem formatu. In tolkel po vseh brez tveganja replike. Ter brez ugovarjanja voditelja. Vsekakor je to zadnji, a verjetno ne poslednji hlapčevski poklon gospodarju. In nacionalka je resnično potrebna remonta v temelju, če ne želite več avgusta spremljati ponovitev silvestrskih oddaj, če želite namesto dvajset letih starih dnevnikov videti tudi sveže in neprijetne strani resnice o Patrii (denimo bizarno oddajo Maria finske komercialne televizije, ki jo je najprej nacionalka razglašala kot velik Janšev odgovor finski nacionalni televiziji YLE, a ko so dojeli, da je bil v oddaji osmešen, so prikazali selektivno izrezan povzetek). Temeljni remont pa pomeni, za začetek, spremembo televizijskega zakona. Ki ga je volilcem javno obljubljala celotna leva trojka. In v omenjeni slonji rundi je na dan razglasitev dokončnih rezultatov začel Pahor relativizirati svojo obljubo: zakon bo spremenjen, če bo zanj visok konsenz v celotnem parlamentu!? Zakaj pa bi bila sveža opozicija za spremembo zakona, če ji funkcioniranje televizije po sedanjem (ob obljubi Pahorja, da ne bo kadrovskega zamenjav) dobro služi? In očitno je Pahor, ki je bil skozi celotno volilno kampanjo nesamozavesten, negotov, zmeden, nekompetenten in tako neprepričljiv, da so morali drugi reševati SD pred porazom in opravljati v soočenjih umazan posel, zdaj, ko je spet mogoče iz vsebin preklapljati na izpraznjeno formo, postal samozavesten.

[Nekonsistentna in zmedena turbo politika RTV SLO?](#)

1.10.2008 ob 16:35

Za [današnjega zapisa](#) v Indirektu:

Če je včasih veljalo, da so ustvarjanje dobička, lahkotna zabava, licenčni šovi in množična zabava gledalcev ob zvokih in taktih turbo narodnjakov sicer domena komercialnih televizij, osnovno poslanstvo javne televizije kot zavoda posebnega kulturnega in nacionalnega pomena pa ustvarjanje dokumentarnih filmov, otroškega in znanstvenega programa ter kakovostnih kulturnih vsebin, je vse bolj očitno, da se je nacionalka spustila v boj za gledalce na najbolj primitiven način. V ponedeljek smo tako lahko ob isti uri gledali dve popolnoma enaki vsebini. Kmetijo proti kmetiji. Bitka za ratinge se je začela ob 20. uri, ko so na nacionalki začeli predvajati prvi del težko napovedane nanizanke Brat bratu, na Pop TV pa resničnostni šov Kmetija.

Eminence, ki ustvarjajo televizijski program nacionalne televizije, so v zadnjih letih močno zaskrbeli ratingi, ki jih dosega njihova lastna produkcija. Vmes pa so se zgodile še volitve, zato so si v zadnjem času močno prizadevali, da bi se novi oblasti, ne glede na to, kakšna bo, prikazali v čim boljši luči. In za to so seveda pomembni ratingi. Čim boljši, ne glede na kakovost vsebine. Še celo Branko Đurić - Đuro je v intervjuju za Vikend povedal, da je podpisal pogodbo z nacionalko za to, da jim pomaga dvigniti ratinge. Čeprav so Petar Radović kot šef razvedrilnega programa, Jože Možina kot direktor televizije in Anton Guzej kot direktor javnega zavoda RTV Đuru za 64 delov plačali 1,792.000 evrov, ob tem pa so iz svojih stroškovnih enot dodatno prispevali še tehniko, reportažni avto, ljudi in opremo, je imela včeraj Kmetija na Pop TV veliko večjo gledanost kot najdražja paradna nanizanka nacionalke. Na nacionalki je bil delež gledanosti nanizanke Brat bratu v povprečju 11,5 odstotka, delež gledanosti Kmetije pa je bil okrog 15 odstotkov. Očitno so gledalci Đurove nanizanke že po nekaj minutah preklapljali na druge televizijske postaje, saj je imela nanizanka Brat bratu na začetku delež 11 odstotkov, na koncu pa le še 8,8 odstotka.

Zakaj so se na nacionalki spustili v tako hudo tekmo za deleže gledanosti, nam niso uspeli pojasniti. Je pa dejstvo, da pripravljajo še več dodatnih turbo vsebin v želji, da bi zadovoljili najširši krog gledalk in gledalcev, medtem ko svoje paradne produkcije, kot je na primer Hri-bar, namesto v primetime umeščajo v pozne večerne ure.

Da bi čim bolj zadovoljili slovenskega turbo gledalca, bodo na TV Slovenija 17. novembra v terminu pred prvim Dnevnikom vsem plačnikom elektrike ponudili še prvo pravo slovensko telenovelo. Za zdaj ima slovenska "mehiška" nadaljevanka le delovno ime Ana, podpisana pa je pogodba za prvih 110 delov. Za razliko od nanizanke Brat bratu je bila pogodba za Ano izbrana na javnem razpisu, kjer so od

osmih prijav na koncu izbrali produkcijsko hišo VPK, ki je že delala telenovele na Hrvaškem in bo za en del nadaljevanke na ključ dobila 13.000 evrov. Za plasma telenovele se je najbolj zavzemal direktor Možina, ker bi rad na ta način povečal tudi gledanost informativnega programa. Ker bodo med tednom vsak dan pred Dnevnikom predvajali telenovelo, pač upajo, da bodo gledalci potem gledali še Dnevnik.

Zaradi tekme s komercialnimi vsebinami so se oglasili celo na Pop TV, kjer pravijo, da opažajo "nekonsistentno in zmedeno politiko javne televizije" že kar nekaj časa. Po njihovem poskuša javna televizija namesto zagotavljanja visokokakovostnih programov v skladu s svojim poslanstvom konkurirati komercialnim televizijam prav s produciranjem komercialnih vsebin z zunanjimi producenti, "ki so jim pripravljene plačati enormne vsote".

Šurla zahteval umik »reporterja Surle« iz oddaje Hri-bar

2.10.2008 ob 13:24

Z novinarji Reporterja ni šale. Žalijo na vse strani, če ne drugega zdravo pamet, sami pa ne prenesejo upodobitve like odgovornega urednika Silvestra Šurle v humorni oddaji Hri-bar. Kaj drugega kot cenzurni pritisk je to? Spomnimo, da je nedavno tega Reporter še skoval maščevanje po svojem znanem receptu in voditelju Sašotu Hribarju očital politično prostituiranje in bajne honorarje. Iz [zapisa Indirekta](#):

Oddaja Hri-bar je edina oddaja na nacionalni televiziji, ki v svoji hiši pred začetkom sezone ni bila deležna nobene podpore.

Običajno je namreč, da se pred začetkom sezone pojavljajo plakati, reklame, intervjuji in podobne marketinške dejavnosti. Hri-baru kot eni od paradnih in avtorskih oddaj, kar je za nacionalko v zadnjih letih pravi čudež, pa poleg tega, da so ga v vodstvu javnega zavoda zapakirali v pozno nočno uro, hišni strokovnjaki za marketing niso namenili niti kančka reklame. Za razliko od Piramide, NLP in serije Brat bratu, ki so jih bili pred začetkom sezone polni vsi časopisi in televizijski napovedniki.

Edini, ki so Hri-baru pred začetkom sezone namenili pozornost, so bili novinarji tednika Reporter. Pa še to za to, ker jim je prišlo na uho, da se bo v oddaji kot novost pojavil lik raziskovalnega novinarja Surle. Manjkajoča strešica na Š je kolege tednika tako razburila in razžalostila, da so že pred predvajanjem prve oddaje spisali članek (objavljen je bil sicer po prvi sobotni oddaji) o tem, da se na Hri-baru pripravlja zarota proti uredniku Reporterja Silvestru Šurli, ki se je našel ter spoznal v liku in delu raziskovalnega novinarja Surle.

Ta specialist za zarote in druge nalezljive bolezni, kot so ga napovedali avtorji Hri-bara, je v prvi sezonski oddaji raziskal primer krutega ravnanja z upokojenici v domu za ostarele v Šiški in ugotovil, da za zaroto stojijo Kučan, Ranković, Miha Marinko, Potrč in Prostata, ter odkril, da gre za tipične udbovske metode. Na koncu pa je fasal batine še od upokojenke Grete, ki ji gredo Kučan in preostala banda precej na živce.

Po predvajanju oddaje so novinarji Reporterja z grozo ugotovili, da gre v primeru reporterja Surle res za norčevanje iz glavnega urednika Reporterja Šurle. Ekipa Reporterja se je po uradni poti pritožila uredniku razvedrilnega programa na nacionalni televiziji Petru Radoviću in zahtevala, naj ukine lik reporterja Surle. "Lik reporterja me je užalil, ker gre za poniglavo maščevanje avtorjev oddaje na zapisane članke v našem časopisu. Drži, da sem se pritožil uredniku oddaje Radoviću, ne drži pa to, da sem vložil tudi odškodninsko tožbo proti nacionalni televiziji," pravi Silvester

Šurla, ki na Radovičev odgovor še čaka, obenem pa se čuti užaloščenega, ker so si ga privoščili v Hri-baru.

Urednik razvedrilnega programa Radović pravi, da je res dobil pritožbo in da bo naredil vse, da bodo vsi zadovoljni. Ali bo lik Surle res umaknil iz oddaje, bo verjetno znano že danes, ko naj bi imel pogovor na štiri oči z urednikom in avtorjem oddaje Hri-bar, Bojanom Krajncem, ki pravi da res ne razume, zakaj bi bil lahko Šurla užaljen, saj gre pač zgolj za parodijo na fenomen "ves svet je zarota in za njo stoji Milan Kučan".

Šurla sicer ni prvi, ki je zahteval, naj iz oddaje Hri-bar umaknejo njegov lik. Že prej je to javno zahteval tedanji televizijski urednik Lado Ambrožič. Je pa Šurla prvi, ki se je pritožil nad uporabo svojega lika v razvedrilni oddaji, čeprav je sam na isti televiziji že nastopal v razvedrilni oddaji Piramida. V Piramidi, kjer je celo zmagal, ga ni prav nič motilo, da o njem pojejo pesmice, in je skupaj s pevskimi starletkami celo veselo skakal po odru.

ZNP protestira proti izjavi Kresalove, ki jo razume kot poseg v avtonomijo voditelja Geriča

3.10.2008 ob 18:56

Na strani ZNP današnje izjave ni, jo pa je moč zaslediti na STA in na spletni strani Demokracije. [Po slednji tudi povzemamo:](#)

Združenje novinarjev in publicistov protestira zoper cenzorski poseg v vodenje oddaje na nacionalni RTV, kakršnega si je v oddaji Ocene volitev 2008, ki je bila dne 29. septembra 2008 predvajana na prvem programu TV Slovenija, privoščila predsednica LDS Katarina Kresal. Voditelju oddaje Rajku Geriču je namreč, ko je navedel dejstvo, da so se določeni mediji pred volitvami jasno politično opredelili, dejala, da si takšnih izjav na javni televiziji „ne bi smel privoščiti“.

Gre za nedopusten poseg v avtonomijo voditelja televizijske oddaje. Predsednica ene od političnih strank je skušala odločati o tem, kako naj voditelj vodi oddajo in kakšne vsebine so v njej primerne; pri čemer je - paradoksalno - taista oseba v oddaji vneto zatrdjevala, kako naj se politika umakne iz medijev.

Seveda je povsem legitimno, če politik polemizira z navedbami novinarja ali voditelja oddaje, nevzdržno pa je, če mu skuša prepovedati, da bi v javnosti predstavil resnico. To izraža zaskrbljujočo težnjo po omejevanju javnih razprav o temah, ki se zdijo določenemu politiku ali stranki „neprimerne“. Takšno ravnanje ene od vodilne osebnosti t.i. levega trojčka, ki bo najverjetneje sestavil novo vlado, sproža resne dvome o dejanski iskrenosti njihovega zavzemanja za svobodo medijev.

Združenje novinarjev in publicistov ob tem ocenjuje, da so novinarji in uredniki informativnega programa TV Slovenija svoje delo v času predvolilne kampanje opravili visoko profesionalno in v skladu z javnim interesom.

Upravni svet

Združenja novinarjev in publicistov

Peter Jančič, predsednik

V modi slikanje krvoločnosti novih oblastnikov: primer Juri

4.10.2008 ob 16:58

V modi je slikanje krvoločnih novih, še ne potrjenih oblastnikov, ki bodo izvajali kadrovske čistke. Kdo ima takšen motiv in kateri mediji pri tem sodelujejo, ni treba ugibati. Na RTV SLO so si pred časom privoščili manipulacijo z izjavo novega poslanca Zaresa Franca Jurija. Zgodbo avtor podrobno opisuje v zadnji številki Mladine (3. 10. 2008), kjer sicer replicira na zapis kolumnista Bernarda Nežmaha. Juri, ki nam je odstopil spodnje zapise, trdi, da je prispevek avtorice Irene Ulčar Cvelbar v uvodu oddaje Odmevi, 23. septembra 2008, namerno »krvoločen« in da mu je novinarka pripisala intence, ki jih sploh ni izrekel. Ker smo sami že neodvisno od tega ob predvajanju opazili isto, smo zgodbo zabeležili spodaj.

Dodatna, nekam predvidljiva reakcija je, da v oddaji Odmevi niso želeli objaviti popravka, kar lahko štejemo za eklatanten primer nespoštovanja zakona, ki po svoje potrjuje domnevo o manipulaciji. Pripenjamo najprej popravek, nato pismo Jurija, objavljeno v Mladini.

Zadeva: Zahteva za popravek objavljenega obvestila (na TVSLO 1, oddaja Odmevi, 23. 9. 2008)

Spoštovani,

V skladu s 26., 27., 28., 31. členi Zakona o medijih (Ur. l. RS, št. 110/2006 z dne 26. 10. 2006) prosim za objavo popravka objavljenega obvestila oziroma prispevka avtorice Irene Ulčar Cvelbar v uvodu oddaje Odmevi, 23. 9. 2008 (ob približno 22'16h).

Gospa Irena Ulčar Cvelbar je moji, sicer izrezani oziroma bistveno skrajšani posneti izjavi, pripisala ali jo interpretirala tako, kot je ni mogoče. V uvodu je med drugim dejala: "A dokler Pahor v Bruslju pospravlja pisarno, doma novoizvoljeni poslanec Zaresa Franco Juri že napoveduje zamenjavo vseh politično nastavljenih kadrov."

To ne drži, saj se je v eter pripuščena izjava glasila: "Prav primorski prostor je prostor, kjer se je zgodil eklatanten vdor vladajoče politike v gospodarsko sfero. Če mislimo na Luko Loper, na Intereuropo, ali na Hit recimo, pridemo takoj do zaključka, da so bili novi kadri izrazito politično nastavljeni. To se ne sme v prihodnosti več zgoditi. Vlada naj bi, nova oblast naj bi vzpostavila ponovno neko normalno stanje, kjer bo edini kriterij za imenovanje nadzornikov in predsednikov uprav strokovnost." Bistvo moje izjave - dopuščam možnost, da ni bila pravilno razumljena, je, da je po prepričanju Zaresa treba znova vzpostaviti sistem oziroma tak način imenovanja

nadzornikov in predsednikov uprav, v katerem bo štela strokovnost, usposobljenost in izkušnost, ne pa politična kompatibilnost ali všečnost.

Poudarjam, da na podlagi te moje objavljene izjave tudi ni mogoče sklepati, kar je v uvodu omenila voditeljica oddaje dr. Rosvita Pesek, ko je dejala: "je znotraj zmagovitega trojčka že slišati tudi taka pričakovanja" (o političnem kadrovanju, op. av.).

TV Slovenija bi lahko objavila mojo, včeraj posneto izjavo v celoti, s čimer bi se izognili napakam v interpretaciji.

Lep pozdrav,

Franco Juri

Zares - nova politika

Pismo, objavljeno v Mladini 3. Oktobra 2008:

ZGODBA O MANIPULACIJI ALI... KAJ ČE JE NEŽMAH LETEČI SLON?

Kolumnist Bernard Nežmah je v svojem zadnjem komentarju v Mladini pod naslovom »Zanka zmagovalcev« med drugim zapisal tudi naslednje:

»Komaj dan po volitvah je že izskočil Franco Juri, ki je nonšalantno napovedal, da bo nova vlada zamenjala vse kadre, ki jih je v velika podjetja imenovala zdajšnja vlada. Kot pravi jurišnik je pozval na čistke, seveda po načelu dedemonizacije: vsi, ki so povezani z Janšo so vitezi zla, vsi, ki jih postavimo mi, so beli angeli.«

In kaj je podpisani Franco Juri v resnici povedal za TV Slovenija? Evo dobesedni zapis moje izjave v Odmevih:

» Prav primorski prostor je prostor, kjer se je zgodil eklatanten udar vladajoče politike v gospodarsko sfero. Če mislimo na Luko, na Intereuropo, ali na Hit, recimo, pridemo takoj do zaključka, da so bili novi kadri izrazito politično nastavljeni. To se ne sme v prihodnosti več zgoditi. Vlada naj bi, nova oblast naj bi vzpostavila ponovno neko normalno stanje, kjer bo edini kriterij za imenovanje nadzornikov in predsednikov uprav strokovnost.«

Kot je razvidno, je izjava predvsem namenjena novi oblasti in njenemu ravnanju v prihodnosti, ki naj ne bo takšno, kakršno si je privoščila dosedanja oblast.

Pred to mojo izjavo mi je novinarka Irana Ulčar Cvalbar samovoljno- podobno kot počne Nežmah- pripisala, da » Franco Juri že napoveduje zamenjavo vseh politično nastavljenih kadrov.«

Navedena moja izjava je tudi edina izjava o zadevi, ki mi jo lahko nekdo dobesedno pripisuje. Druga izjava, v Žurnalu istega dne, je bila interpretiran povzetek povedanega novinarju po telefonu. Novinar je poenostavljeno navedel : » Eden od prvih ukrepov, ki jih bomo predlagali, je drastično zmanjšanje nagrad nadzornikom in članom uprave ter zamenjava vseh politično nastavljenih nadzornikov s strokovnjaki«. Za Žurnal, ki –če me spomin ne vara- ni navedel moje izjave točno in v celoti, sem govoril predvsem o visokih sejinah in o potrebi po upoštevanju strokovnih meril na mesto politične pripadnosti pri imenovanju članov nadzornih svetov. Nisem napovedal zamenjave »vseh kadrov, ki jih je v velika podjetja imenovala zdajšnja vlada« (Nežmah). TV Slovenija me je nato pozvala k pojasnjevanju izjave v Žurnalu, kar sem tudi storil zelo jasno, torej z izjavami, za katerimi trdno stojim, ki sem jih izrekel in so bili objavljene v Odmevih.

In zdaj spet k Nežmahu , preprosto po njemu: ?????????? Nežmahove navedbe so očitno, podobno kot so trditve novinarke v Odmevih, skrpucalo vpijajočih neresnic, vsaj toliko, kot bi bila ugotovitev, da je Bernard Nežmah v resnici slon, ki leti. Pa tega ne bom trdil, ker za to nimam (še) dokazov in me, kljub novi poslanski vlogi, še navdihuje novinarska deontološka etika. Njega, žal, ne. Kolumnist si, v svoji trenutno zelo konformistični ihti proti stranki Zares, upa nonšalantno zapisati in objaviti nekaj neresničnega in brez dokazov. Vendar njegovi pravici, da piše neresnice, ne bom oporekal, nikogar ne bom za to tožil, tudi popravka ne bom zahteval, ne želim pritiskati na novinarsko svobodo. Naj odgovorni urednik Mladine sam presodi, ali je etično objaviti oziroma ne objaviti mojega odgovora. Janševi brezplačniki (g. Nežmah upam, da niste vi anonimni avtor tistega članka o južno-balkanskih koreninah mojega priimka v Ekspresu), so očitno deontološko raven »novinarstva« tako znižali, da so Nežmahove analize razvedrilni mačji kašelj. Naj g. Nežmah piše, kar hoče in kar ga zabava. Se ob prebiranju njegovih analiz zabavam tudi jaz.

Me vseeno zelo čudi, da je tako pronicljiv analitik nasedel manipulaciji in neresnicam, ki si jih je RTVSLO, v oddaji Odmevi, s podpisom novinarke Irene Ulčar Cveblar, privoščila na moj račun. Kljub prizadevanjem, da bi od mene iztrgali kakšno izjavo o potrebi po čistkah (bodite konkreten, bodite konkreten, navajajte imena....so me rotili iz TV, pred kamero) in kljub sestavljenih ekstrapolatov moje daljše razlage o potrebi po znižanju sramotno visokih sejin nadzornikov, ki so v zadnjih 4 letih letele v nebo. Da o mesečni plači predsednikov uprav Luke Koper in Intereurope ne govorimo.

Le ta je realna slika privilegirane kaste in stanja v katero nas je pripeljala Janševa vladavina. Bomo stali križem rok in le prebirali Nežmahove zabavne kolumne? No, ja, tudi to je opcija...

Sicer na TVSLO so mi – kljub Zakonu o medijih in členom 26,27, 28. in 31 - odrekli pravico do popravka. Pa se ne bom pravdal, bila bi izguba časa. Tudi to je ostanek prej navedene vladavine.

Franco Juri

Koper

Jasnovidec Danny in vedeževalski programi na RTV SLO

4.10.2008 ob 17:56

Kaj počne na RTV SLO vedeževalec Danny, o čemer je mimogrede [pisal že](#) Igor Vidmar? Kaj bi počel drugega: prerokuje. Komercialno dno javne televizije je postavljeno vedno nižje. Spomnimo, da je Danny nastopil v predvolilnem časopisu SDS in tej stranki napovedal svetlo prihodnost. Iz [zapisa v Indirektu](#):

Nasprotno, ustvarjalci televizijskega programa se le še bolj potapljujejo v komercialne vsebine. Pri tem prispeva opazen delež jutranji program Dobro jutro, ki nastaja v sodelovanju mariborskega, ljubljanskega in koprškega studia. Tako lahko zbujanje preživljate ob "svežih novicah in zanimivih temah", kot se hvalijo na spletni strani oddaje. Med drugim v njej ne zanemarjajo niti prihodnosti gledalcev. Horoskop, pogled v prihodnost in druge oblike vedeževanja so stalnica jutranje oddaje že od njenega začetka.

Doslej je gledalstvu prihodnost osvetljevala Ivana Scotto di Minico iz koprškega studia. A ker je gledalce zmotilo, da jim usodo napoveduje nenehno ista vedeževalka, so se na jutranjem programu, kot pojasnjuje odgovorna urednica tretjega televizijskega programa Ljerka Bizilj, odločili za vedeževalsko kadrovsko okrepitev. Med nove napovedovalce prihodnosti tako prihaja na javno televizijo Danijel Šmid - Danny, ki je s čarovniškim plaščem in branjem iz kart pustil neizbrisljiv pečat v v oddaji Dannyjeve zvezde na Kanalu A. Za primerno okrepitev jasnovidne scene pa bodo v oddaji Dobro jutro poskrbeli še življenjska svetovalka Maruča, vedeževalka Karin in jasnovidec Stane Padežnik.

Razlaga Biziljeve je, da uvajanje novih vedeževalcev ne pomeni komercializacije televizije, saj so te vsebine prisotne že od začetkov oddaje. Kadrovsko vedeževalsko okrepitev bi torej lahko razumeli tudi kot "uravnoteževanje" vsebine, ki jo je doslej obvladovala le ena napovedovalka prihodnosti. Za angažiranje novih napovedovalcev prihodnosti so se po zatrjevanju Biziljeve odločili zato, ker gre za znana imena, ki so del scene.

Danny nam je povedal, da se bo v oddaji pojavljal enkrat na štiri tedne. Z gledalci bo komuniciral v živo po telefonu, uporabljal pa bo več metod - karte, numerologijo in kartoskopsko napoved. Napovedoval bo dogodke prihajajočega meseca in druge aktualne stvari. Danny v svojem televizijskem vedeževanju vidi ozaveščanje gledalstva tudi po tej plati. Pri vsem skupaj je najbolj zanimivo to, da programi komercialnih televizij in obskurnih kanalov oddaje z vedeževalci bolj ali manj opuščajo, na javni televiziji pa z njimi intenzivno zapolnjujejo programsko praznino.

Bo »reporter Surle« žrtev zarote reporterja Šurle?

4.10.2008 ob 17:57

Cenzura v Hri-barju? O tem smo [že ugibali](#), odgovor pričakujemo danes zvečer, Indirekt [spremlja zgodbo takole](#):

Ko smo v petek popoldne, nekaj ur pred snemanjem sobotne oddaje, odgovorne na televiziji povprašali, kakšna je njihova odločitev glede omenjenega lika, so nam v službi za stike z javnostmi dejali, da verjetno do konca dneva ne bodo mogli pojasniti, ali je prišlo do zahteve po ukinitvi lika novinarja ali ne.

Pozneje so nam po elektronski pošti res poslali sporočilo, da zaradi službene odsotnosti odgovornega urednika razvedrilnega programa Radovića odgovora na vprašanje ne morejo posredovati. Kljub temu se je včeraj popoldne po hodnikih na Kolodvorski razširila vest, da je Radović po nekajdnevnem premisleku in posvetovanju z vodstvom televizije zares prepovedal lik reporterja Surle. To naj bi pomenilo, da bo sam kot urednik poskrbel, da se na zahtevo Šurle iz oddaje umakne fikcijski lik.

Ker je bil Radović službeno odsoten in se je na njegov telefon ob vztrajnem klicanju oglašala le elektronska tajnica, smo poklicali še Krajnca. Ta nam je res potrdil, da mu je Radović naročil, naj iz oddaje umakne lik Surle, ki ga upodablja Tilen Artač. "Stojim za tem, da je lik Surle parodija na iskanje zarot in nikakor na novinarja Šurlo ter da s tem nikogar ne žalimo. V oddaji bomo seveda objavili fikcijski lik Surle, ker ne kršimo nobenih predpisov, še manj pa koga žalimo," je bil kratek Krajnc.

Na osnovi česa bi Radović lahko utemeljil svoj cenzorski poseg, torej ni jasno. Po mnenju zunanjih poznavalcev televizijskega cirkusa bi to lahko storila le pravna služba, s katero se je menda Radović tudi posvetoval, kar pa je malo verjetno. Druga možnost je, da se razloge najde v programskih standardih, ki narekujejo, kako mora funkcionirati televizija. Kaj se bo dejansko zgodilo, če urednik oddaje ne bo umaknil lika Surle iz oddaje, pa bo jasno že danes zvečer.

Slovenski tednik zdaj s pristopno izjavo v SDS

5.10.2008 ob 10:27

V Slovenskem tedniku po novem več ne skrivajo svoje identitete. Na [tretji strani 38. številke](#) na skoraj pol strani objavljajo pristopno izjavo v stranko SDS:

»Slovenska demokratska stranka je zrasla iz slovenske pomladi in odločitve za samostojno Slovenijo. Ni nam vseeno kam gre naša pot. Vemo, kaj smo in kaj hočemo. SDS ni združila skupaj želja po oblasti. SDS je stranka vrednot. Obzorje je širše od tega, kar vidimo danes. Zato gremo naprej. Vabimo Vas, da izpolnite pristopno izjavo in se pridružite Slovenski demokratski stranki.«

Objava prijavnice za vpis v politično stranko je zelo verjetno kršitev Zakona o medijih in oblika politične propagande. Zanimivo je, da so oglas objavili na istri strani kot naslovni diskreditacijski članek, v katerem pišejo o pogoltnosti LDS in njene predsednice. Za kontrast.

Slovenski tednik nadalje postaja plačljiv. Očitno so se skriti fondi izpeli točno na dan volitev – vprašanje za komisijo za preprečevanje korupcije. Obljubljajo, da bo številka poslej namesto 16 imela 32 strani, izvod bo stal 2 evra. Lahko pa si prislužite 15 odstotkov popusta:

»Mesečna naročnina bo tako namesto 8,50 evra znašala le 7,30 evra. Tisti, ki boste naročilnico oddali do 15. decembra, boste Slovenski tednik prvi mesec prejeli brezplačno. Naročite se in vsak petek prebirajte vsebine, ki vam jih bodo čez teden zamolčali!«

Saj res, od kod poznamo to udarno geslo? Iz [bratske Demokracije](#), za katero Janez Markeš v sobotni prilogi Dela (4. 10. 2008) zapiše »tedensko glasilo SDS« in ki bo poslej dobila bratsko konkurenco:

O Demokraciji največ pove slogan: "Objavimo, kar drugi zamolčijo."

Repovž, Jančič in Tomšič o povolilni usodi RTV Slovenija in STA

5.10.2008 ob 10:59

Medtem ko se programski svet že debele tri mesece ni sestal, s čimer njegov predsednik dr. Stane Granda znova krši poslovnik (a kaj bi to, kimajoči svetniki iz večinsko iste politične linije ga pač ne bodo kritizirali), povolilno debato razburjajo napovedane spremembe v RTV hiši. Predvsem predloga SD in Zares. Iz [zapisa MMC RTVS povzemamo](#) mnenje predsednika DNS Grege Repovža, predsednika ZNP Petra Jančiča in medijskega analitika dr. Matevža Tomšiča. Zadnja sta pred kratkim postala člana programskega sveta RTVS:

MMC je že poročal o tem, kako na potrebo po spremembah RTV-ja in STA-ja gledajo stranke. Tokrat predstavljamo pogled vodij novinarskih združenj ter analitika.

Predsednik Društva novinarjev Slovenije Grega Repovž spremembe zakona o RTV-ju podpira, saj je RTV Slovenija, "ki je bila dolga leta izredno profesionalna organizacija, danes ranjen in razsut zavod, zlorabe so naredile svoje". Prepričan je, da je zadnji zakon, ki ga je napisal Branko Grims (SDS), "narejen po podobi in potrebah SDS-a".

Repovž predloga SD-ja ne razume

Kljub temu pa Repovž predloga SD-ja, da se RTV vrne pod okrilje družbe oz. preobrazi po zgledu BBC-ja, ne razume: "V tisti BBC, ki je zdaj? V tisti BBC, ki je bil prej in ki je dejansko veljal za trdnjavo avtonomnega novinarstva? Mislim, da je čas, da se en zakon o RTV Slovenija končno naredi na podlagi resnih analiz."

"Odgovora na vprašanje, kako rešiti situacijo, nimam, ker ni preprosto," za MMC navaja Repovž. "Velja razmisliti, ali ne bi RTV Slovenija dobila ustavne podlage. A to, kar se je dogajalo, se mora enkrat za vselej nehati."

Jančič: BBC ni najboljši zgled za RTV

Z Repovžem se o tem, da SD-jev predlog ni najbolj razčlenjen, strinja tudi predsednik Združenja novinarjev in publicistov Peter Jančič: "Primer BBC-ja, ki zadnja leta slovi po odpuščanjih (zaradi zniževanja zaposlenih) in ki je bil zaradi nekdanje moči Britanije globalen svetovni medij v liberalni državi s povsem drugo tradicijo, kot je slovenska, ni najbolj ustrezna primerjava s slovensko RTV."

Jančič meni, da politiki, ko gre za RTV, vedno govorijo o civilni družbi, "a za frazo se vsakič skriva cilj pridobiti vpliv vsaj na upravljanje, če ne tudi na uredniško politiko medija". Vpliv vlade na upravljanje javnega zavoda po svetu sicer ni neobičajen, poudarja in dodaja, da v Avstriji velja celo za pravilo. "Uredništva pa bi morala biti zaščitena in v največjem delu je to tudi zagotovljeno. Tudi na javnem RTV-ju so zagata nizke plače novinarjev in urednikov."

Tomšič: Predlog SD-ja popolna utopija ali sprenevedanje
Tudij medijski analitik Matevž Tomšič s Fakultete za uporabne družbene študije predlog o preoblikovanju RTV-ja po vzoru BBC-ja povsem zavrača: "Kolikor vem, upravljalce BBC-ja imenuje kraljica na predlog vlade, ne pa kakšna civilna družba. Govoriti, kako da bo z RTV-jem neposredno upravljala civilna družba, je bodisi popolna utopija bodisi veliko sprenevedanje. Civilna družba je nekaj zelo heterogenega, zato je tako rekoč nemogoče ustvariti takšen mehanizem, po katerem bi sama znotraj sebe na korekten način izbirala ljudi, ki bi upravljali z RTV-jem."

Pri tem Tomšič opominja, da civilna družba pred sprejemom novega zakona o RTV-ju nikakor ni bila civilna družba kot takšna, "ampak tiste organizacije, ki jih je izbrala tedanja vladajoča politika (ki so bile po njeni meri)".

Repovž: STA si zasluži zaščito pred zlorabami
In kaj Repovž, Jančič in Tomšič menijo o potrebi po spremembah STA-ja? "STA vodi članica SDS-a in bivša članica kabineta predsednika vlade in njegova bivša tiskovna predstavnic (Alenka Paulin, op. a.) To nam pove vse o sedanjem stanju in načinu dojemanja te javne agencije. STA si zasluži zaščito pred zlorabami, nujno jo potrebuje," je do zdajšnjega stanja na STA-ju kritičen predsednik Društva novinarjev Slovenije.

Tudi pri STA-ju je po njegovih besedah jasno, da je dobrih rešitev malo in da jih je treba temeljito pretehtati, predvsem pa nadzorovati politiko pri teh potezah. O predlagani rešitvi Zaresa, da se STA statusno preoblikuje v informativno agencijo, ki bi delovala kot javni zavod ali pa bi bila v lasti več velikih medijev, pa se ni izrekel.

Jančič: Novinarji STA-ja najslabše plačani v državi
Da je položaj tiskovne agencije slabo urejen, in sicer že od ustanovitve, je dejal tudi Jančič. Prvi mož Združenja novinarjev in publicistov pa težav ne vidi v imenovanju Alenke Paulin na čelo STA-ja, temveč je po njegovem mnenju "najbolj neverjeten dogodek v zgodovini agencije imenovanje obveščevalca iz Sove (Igorja Vezovnika, op. a.) za direktorja v mandatu 2000-2004".

Poleg tega Jančič razlaga, da bi morala država kot odgovoren lastnik poskrbeti za ureditev statusa na STA-ju zaposlenih novinarjev, "ki so eni najslabše plačanih v državi", in za prostore, "ki so (vsaj bili) v lasti prej omenjenega obveščevalca in zagotoviti tudi avtonomijo uredništvu po vzorcu, ki velja za javne radiotelevizije".

O predlogu Zaresa je naš sogovornik izrazil mnenje, da statusno preoblikovanje STA-ja - če bi ga, denimo, prevzeli zasebni izdajatelji na področju tiska - omenjenih problemov ne bi razrešil. "Politika bi se le spretno izognila odgovornosti za probleme, ki jih je v času od osamosvojitve ustvarila. Reševanje skušajo, če se bodo odločili za

to pot, skratka preložiti na druge, ki tega ne bodo rešili, ker imajo sami težave in zagat tudi niso zakrivili."

Tomšič: Nevarnost, da bi STA prišel v roke politiki ali monopolistom

"Če bi STA preoblikovali v javni zavod, bi se znašli pred podobnim problemom kot pri RTV-ju. Zopet se vlogi države oz. politike ne bi mogli izogniti. Slednja rešitev (da bi STA pristal v lasti več velikih medijev, op. a.) pa je še bolj problematična, saj bi to pomenilo, da bi STA prišel v roke obstoječih medijskih monopolistov," je bil Tomšič tako kot glede predloga o preoblikovanju RTV-ja skeptičen tudi glede vprašanja STA-ja.

Janša ovadil finskega novinarja zaradi žaljive obdolžitve

7.10.2008 ob 21:26

Predsednik vlade Janez Janša je na državno tožilstvo vložil predlog za kazenski pregon finskega novinarja Magnusa Berglunda.

Janša v predlogu novinarja finske nacionalne televizije YLE obtožuje kvalificirane oblike kaznivega dejanja žaljive obdolžitve, so sporočili iz odvetniške pisarne Zidar Klemenčič, ki zastopa premierja.

Po predvajanju finske odaje Resnica o Patrii je Janša zahteval uradno pojasnilo in opravičilo finske televizije, saj so ga v oddaji obtožili prejemanja podkupnine. Če tega ne bo, bo sledila tožba, je takrat napovedal. Novinar je opravičilo zavrnil, podprla pa ga je tudi televizijska hiša. Objaviti niso hoteli niti popravka, ki so ga poslali iz urada slovenskega premierja.

Odvetniki: Ravnanje novinarja protipravna žaljiva obdolžitev

"Ravnanje Magnusa Berglunda predstavlja klasično obliko protipravne in kaznive žaljive obdolžitve, ki jo je storil novinar brez predložitve dokazov za hude lažnive obdolžitve in ob očitnem kršenju temeljnih načel dolžne novinarske skrbnosti," so prepričani v odvetniški pisarni.

Napovedujejo tudi, da bodo drugi predlogi za kazenski pregon in civilna tožba še sledili.

Kazenski pregon lahko vodi slovenska stran

Kot je poročala TV Slovenija, so z vrhovnega državnega tožilstva sporočili, da predloga za zdaj še niso prejeli. Potrdili pa so, da lahko kazenski pregon vodi slovensko državno tožilstvo, ker je bilo domnevno kaznivo dejanje v tem primeru storjeno zoper slovenskega predsednika vlade in ker je imelo posledice predvsem v Sloveniji.

Vest [povzemamo po MMC RTV Slovenija](#).

Je Šurla eden izmed novinarjev, ki pod psevdonimom pišejo za Slovenski tednik?

7.10.2008 ob 21:31

V skladu z [izjavami Ane Jud](#) je eden izmed anonimnih novinarjev Slovenskega tednika odgovorni urednik Reporterja Silvester Šurla. O tem, da se v tem brezplačniku pojavljajo psevdonimi, [smo že pisali](#). Ana Jud, ki je nedavno tega [končala svojo kolumnistično pot](#) v Reporterju, zanika, da bi sama kdaj pisala za ta brezplačnik, kot smo v enem izmed primerov dokazovali na tej strani, pač pa to zatrjuje za Šurlo:

Pod psevdonimi je za Slovenski tednik pisal Šurla. Zanimivi posel mu je priskrbel sam Janša - v zadnjem letu sta Šurla in Janša večkrat govorila po telefonu in ko je Mag šel "k vragu", je Janša osebno rekel Šurli, da "se dela nekaj novega"; to je bilo v času priprave tabloidnega tiska SDS. Šurla ni upal pisati pod pravim imenom za Slovenski tednik, ker si ni želel umazati imena, zato je več člankov objavil pod psevdonimi. Iz tega sledi, da so vse Janševe izjave, da SDS ni imela ničesar z umazanimi tabloidi in brezplačniki, samo navadna in naravnost odurna laž. On osebno se je ukvarjal s takšnim tiskom; blazno: premier vodi državo, predseduje EU in ima hkrati še dovolj časa, da mešetari z mediji najnižkotnejše "kakovosti". A zaradi vsega tega me smešne poteze, ki jih v zadnjem času vleče Šurla, sploh ne čudijo; tudi njegov poseg v avtonomijo oddaje Hri-bar me ne čudi.

[IPI obsoja pregon proti finskemu novinarju, White o precedensu v Evropski uniji](#)

9.10.2008 ob 00:20

Mednarodni inštitut za tisk (Ipi) in njegova podružnica, Medijska organizacija za jugovzhodno Evropo (Seemo), sta v današnjem sporočilu za javnost obsodila predlog predsednika slovenske vlade Janeza Janše za kazenski pregon v Sloveniji proti finskemu novinarju Magnusu Berglundu. Iz zapisa STA:

Direktor Ipija David Dagre je v zvezi s tem slovenskega premiera Janšo pozval, naj odstopi od kazenskega pregona.

Kot je še zapisal Ipi v svojem sporočilu za javnost, je slovenska vlada minuli mesec prek diplomatskih kanalov v zvezi z oddajo finske televizije YLE Resnica o Patrii poskušala pritisniti na finsko vlado in finskemu veleposlaništvu v Sloveniji poslala diplomatsko noto, v kateri je Slovenija posvarila, da bi lahko dokumentarec "ogrozil obojestransko zaupanje med obema državama".

Kot so v torek sporočili iz odvetniške pisarne Zidar&Klemenčič, ki zastopa slovenskega premiera, je Janša na državno tožilstvo vložil predlog za kazenski pregon zoper novinarja finske nacionalne televizije Magnusa Berglunda zaradi kvalificirane oblike kaznivega dejanja žaljive obdolžitve po členu 171/I in 171/II in III kazenskega zakonika.

Janša je vložil predlog za kazenski pregon zoper Berglunda zaradi neresničnih obtožb, ki jih je ta izjavil v oddaji finske nacionalne televizije YLE Resnica o Patrii.

[Iz Dnevnika:](#)

Vodja okrožnega državnega tožilstva v Ljubljani Tamara Gregorčič nam je včeraj sporočila, da so s strani Janeza Janše včeraj prejeli predlog za pregon zoper finskega novinarja Magnusa Berglunda, in sicer zaradi kaznivega dejanja žaljive obdolžitve. Na vprašanje, ali bo tožilstvo začelo kazenski pregon zoper finskega novinarja in kdaj predvidoma bi se to lahko zgodilo, pa nam Gregorčičeva ni odgovorila.

Oliver Vujovič iz Mednarodnega inštituta za tisk je za Dnevnik glede predloga za kazenski pregon zoper finskega novinarja povedal, da mora tisti, ki se ukvarja s politiko, sprejeti, da je normalno, da novinarji raziskujejo in so včasih kritični. "V primeru, da Janez Janša kot posameznik meni, da so navedbe lažne, naj postopek sproži kot zasebnik," je prepričan Vujovič.

Generalni sekretar mednarodnega združenja novinarjev Aidan White pa poudarja, da je treba odločitev o zadevi prepustiti sodišču. "Menim, da je novinar pripravljen prinesiti na sodišče dokaze, s katerimi bo upravičil, kar je izrekel," pravi White in na

vprašanje o pogostosti tožb predsednikov vlad proti novinarjem odgovarja: "To se občasno dogaja v avtokratskih državah, a kolikor se lahko spomnim, se v članici Evropske unije to še ni zgodilo."

[Izjava IPI:](#)

IPI/SEEMO Condemns Efforts to Criminally Prosecute Finnish Journalist in Slovenia

08 October 2008

The International Press Institute (IPI), the global network of editors, media executives and leading journalists in over 120 countries, and its affiliate, the South East Europe Media Organisation (SEEMO), condemns efforts by Slovenian Prime Minister Janez Janša to initiate criminal proceedings against Finnish journalist Magnus Berglund in Slovenia.

"This latest development represents yet another unnecessarily aggressive attempt to redress the Finnish media's handling of the Patria Affair," said IPI Director David Dadge. "We call on Mr. Janša to drop the threat of criminal proceedings and to pursue his claim in a manner that supports freedom of the press and editorial independence."

According to information before IPI, on 7 October 2008, Mr. Janša's attorneys filed a request with the Slovenian state prosecutor's office, seeking the initiation of criminal charges against Berglund under sections I, II and III of Article 171 of the penal code. These code provisions penalize assertions, circulated through the press, radio, television or other means of public information, which may cause "grave consequences" for the defamed individual. The maximum penalty imposed for such a violation is imprisonment of one year.

The charges stem from the 1 September 2008 broadcast of a segment entitled "The Truth about Patria", by Finnish public broadcaster YLE, which alleged that members of the Slovenian government, including Mr. Janša, accepted bribes from the Finnish defence contractor Patria. The allegations have been vehemently denied by Mr. Janša. Berglund, a journalist for YLE, authored the report.

Last month, the Slovenian government used diplomatic channels to exert pressure on the Finnish government in response to the broadcast, sending a diplomatic note to the Finnish Embassy in Slovenia warning that the documentary "could shake mutual confidence between the two states". ([See IPI statement](#))

Šurla: pobalinski avtorji »reporterja Surle« so pod vplivom omamnih substanc in hlapov laškega piva

10.10.2008 ob 10:46

Prvovrstni primer [poskusa cenzure](#) v oddaji Hri-bar dobiva bizarne razsežnosti in komično dikcijo. Kot vemo, se je odgovorni urednik Reporterja Silvester Šurla pritožil pri odgovornem uredniku razvedrilnega programa, ker naj bi v oddaji Hri-bar lik reporterja Surle žalil njegovo ime. Zahteva umik tega lika. Argumentacija Šurle in urednika oddaje Hri-bar Bojana Kranjca, [povzeta po današnjem Delu](#), teče takole:

Šurla:

»Moti me to, da se norčujejo iz mojega priimka, torej to, da so iz Šurle naredili Surlo,« nam je dejal včeraj. Po njegovem je surla frazem za nekoga z dolgim nosom, s čimer pa se označuje tudi lažnivce in zato da gre v tem primeru nedvomno za žalitev. Poleg tega meni, da so si lik izmislili šele potem, ko je novinarka Reporterja pisala o zasluških Hri-barove ekipe na predvolilnih shodih. »To je pobalinstvo, ki je očitno nastalo tudi pod vplivom omamnih substanc in hlapov laškega piva, in namerno norčevanje iz mojega uredniškega in novinarskega dela,« meni Šurla.

Kranjc:

Kranjc zahteve po umiku lika ni upošteval in je očitno tudi v prihodnje ne namerava. Kot smo izvedeli, naj bi ga »bremenili« kršitve programskih standardov, to pa bi lahko pomenilo grobo kršitev delovnega razmerja. Kranjc bo očitno vztrajal, menda dokler ga ne odpustijo. »Lik reporterja Surle je fiktiven lik. Gre za parodijo na novinarstvo, ki vidi svet kot zaroto,« pojasnjuje Kranjc in dodaja: »Njegova prihodnost je odvisna od tega, kako dolgo bo programsko vodstvo vztrajalo pri cenzuri tega lika in kako daleč bodo šli pri sankcioniranju neposlušnega urednika.« Na vprašanje, ali držijo navedbe, da bo oddaja postopoma končana, pa je odgovoril, da prizadevanja za to trajajo že vsaj leto in pol. »Vendar nekako ne ponikne. Je precej trdoživa in morda bo za 'končno rešitev problema' potrebna drugačna strategija,« nam je dejal Kranjc.

Negotovo je tudi redno predvajanje oddaje:

Je pa na sporedu ne bo 25. oktobra, ko naj bi se začela šele ob 23.30 - zaradi nenavadno dolgega filma. »Programskemu vodstvu smo predlagali, da na ta dan oddajo raje umaknejo, če ne morejo zagotoviti ustaljenega termina oddaje, ki je že tako ali tako precej pozen. Poleg tega je to oddaja, ki ima proračun prime-time oddaje in tako pozno predvajanje ne pomeni nič drugega kot metanje denarja v noč,« je pojasnil Kranjc. Oddaje ne bo niti 1. novembra, a tedaj bo večer na TVS primeren dnevu - spominu na mrtve. Kot so nam sporočili iz službe za stike z

javnostjo, bo oddaja še naprej na sporedu ob sobotah, kot ponavadi, od 8. novembra naprej.

Kdo so predstavniki ZNP v programskem svetu RTVS?

11.10.2008 ob 09:30

Za začetek nekaj osvežitve spomina. Poskusimo se vprašati, kdo bi lahko bili predstavniki ZNP (Združenja novinarjev in publicistov) v programskem svetu RTV? Predsednik ZNP je Peter Jančič. Kdo ga je predlagal v svet? [Iz Dnevnika v decembru 2007](#):

Od preostalih na listi so vse glasove navzočih koalicijskih poslancev (11) poleg omenjenega komentatorja Petra Jančiča brez ene same besede obrazložitve dobili profesor sociologije Matevž Tomšič - oba je predlagal Matej Makarovič - predavatelj biotehniške fakultete Leon Oblak (predlagali so ga Iztok Šavl in drugi gledalci in poslušalci, direktor šolskega muzeja Stanko Okoliš (društvo čitalnice Šentvid), ravnatelj 1. celjske gimnazije Anton Šepetavc (Janez Požeznik in drugi). Koalicija je s svojimi glasovi za člane programskega sveta nacionalnega radia in televizije izbrala tudi tri že dosedanje člane: na predlog dveh katoliških društev Huberta Požarnika, zveza društev rejcev drobnice je predlagala Borisa Gabrijana, združenje dramskih umetnikov pa Bineta Matoha.

Opozicijski poslanci so glasove (8) namenili Tonetu Vogrincu, Igorju Vidmarju, Gezi Ernišu in še nekaterim. Kritike opozicije zaradi takšnega izbora koalicije, v katerem ni niti enega glasu vladnih strank dobil niti evangeličanski škof Erniša, koalicija je prezrla tudi vse kandidatke in trem kandidatom, ki jih je izbrala znova, v bistvu podaljšala mandat člana programskega sveta RTV na šest let, je vodja poslancev SDS Jože Tanko zavrnil, češ da je takšno glasovanje v skladu s pravili, ki veljajo v vseh demokratičnih družbah. Časi, ko je odločala manjšina, so minili, je še dodal.

Jančiča in Tomšiča je individualno [predlagal sociolog Matej Makarovič](#). Koalicija na čelu SDS je jadrno zmlela vse druge kandidate. Še nekaj spomina: društvo novinarjev Slovenije (DNS) je decembra 2005 v svet RTV [predlagalo](#) Tanjo Lesničar Pučko, ki je s Spomenko Hribar in Vladom Miheljkom decembra 2005 zaradi »zapletov«
okoli oddaje Piramida [odstopila](#) s tega mesta. Kasneje DNS ni več predlagalo svojega kandidata in ga nima, pa tudi ZNP ne. Je torej Jančič kandidat ZNP v programskem svetu RTVS? Ne, ker ga formalno ni predlagal ZNP. In še en dokaz – ker v času imenovanja ZNP [še ni bil formalno konstituiran](#), to se je zgodilo šele 21. Junija 2008. Danes je vse drugače. Podpisnik te izjave (z inicialkama p.j.) trdi, da v imenu ZNP postavlja vprašanja vodstvu RTV hiše. Celo več, govori o predstavnikih ZNP v svetu RTVS. Tole [beremo na njihovi spletni strani](#):

Kje so meje javne RTV?

Ljubljana, 06.10.2008 - Predstavniki Združenja novinarjev in publicistov so v programskem svetu RTV postavili vprašanje, ali je prav, da so v času pred volitvami voditelji oddaj na javni RTV nastopali na zborovanjih SD in SDS ali jih moderirali.

Združenje je izreklo pohvalo novinarjem in urednikom informativnega programa TV Slovenija za profesionalno ravnanje v predvolilnem času, ne velja pa takšna ocena za druge programe, razlog za to je tudi vključitev posameznikov v predvolilne prireditve, ki so potekale v letu pred volitvami in očitni primeri kršenja načel, ki so bila določena za ravnanje v predvolilnem času, ko je pri predstavljanju posameznikov nujno upoštevati vlogo, ki jo imajo kot kandidati ali sicer aktivni udeleženci kampanj.

V združenju pričakujemo, da bo vodstvo javnega zavoda pojasnilo, da je nastopanje za stranke (pa naj bo plačano ali iz prepričanja) skregano s etičnimi normami, ki zavezujejo ustvarjalce programom javne televizije. Pričakujemo pa tudi, da bodo pojasnili, zakaj niso že ukrepali, da bi to preprečili in kaj bodo storili, da bodo standardi ravnanja v predvolilnem času poslej veljali za celotni javni zavod.

V Združenju smo začudeni, ker se je Radiu Slovenija – kot še številnim medijem – zgodilo, da so povsem napačno predstavljali vsebino pomislekov o izvedbi volitev, ko so poročali in govorili o zahtevah po ponovnem preštevanju glasovnic, česar nihče ni zahteval. Spora o tem, da so volilni organi pravilno preštevali, ni bilo. Preprosto preverjanje bi pokazalo, da gre za zahteve po ponovitvi glasovanj na nekaterih voliščih, zaradi napak pri postopku izvedbe glasovanja. Od javnega medija pričakujemo, da bo znal preveriti informacije in dejstva in da ne bo ponavljal napak polrumenih komercialnih medijev in da se bo, če se napaka njegovim novinarjem in voditeljem zgodi, tudi opravičil poslušalcem.

(p.j.)

Kdo so torej predstavniki ZNP v programskem svetu RTV, ki se naslavljajo na vodstvo javnega zavoda? Jih ni. Če se misli na Jančiča, potem bi to bilo približno tako kot npr. reči, da je Jože Snoj predstavnik DSP (Društva slovenskih pisateljev) v istem svetu. Ne, Snoja je predlagala Nova revija in je kvečjemu njen predstavnik. Kajti še huje je: da ste v nekem organu na predlog predlagatelja X, nujno še ne implicira, da ste strogo vzeto njegov predstavnik: niti na ravni dikcije tega ne poznata ne zakon o RTV in ne statut, govorita kvečjemu le o »predstavnikih zaposlenih« v svetu, torej tistih iz RTV hiše. Predstavnikov ZNP v svetu RTV torej ni, ker jih ne more biti. Toda četudi bi to držalo, ne drži osnovna poanta. Če je Petra Jančiča in Matevža Tomšiča predlagal Matej Makarovič, ju je predlagal kot on, čeravno je Makarovič danes član ZNP. Toda izjava, ki jo podpisuje p.j., govori celo o več predstavnikih...

To pa je že dodatna enigma. Že večkrat smo omenili, da je članstvo v ZNP očitno dobro prikrita skrivnost. Nihče ne ve, kdo so člani tega društva – [poznamo ustanovne](#)

[člane](#) in poznamo tiste, ki [so protestirali](#), ker jih nihče nič ni vprašal. In zato ne moremo vedeti niti, kdo so predstavniki ZNP v svetu RTV po mnenju p.j., tudi če bi ti res obstajali.

Uredniku oddaje Hri-bar zagrozili s suspenzom, zaradi česar je reporter Surla postal reporter Šnofla

13.10.2008 ob 14:36

V avtoritarnih režimih in hišah ni šale. Povzemamo iz [današnjega zapisa v Indirektu](#):

Tisti, ki so na TV Slovenija gledali sobotno oddajo Hri-bar, so lahko opazili, da se je reporter Surla, znameniti raziskovalni novinar, začasno umaknil z malih zaslonov, nadomestil pa ga je novinar Šnofla.

Surla je postal znamenit po zapletu z glavnim urednikom Reporterja Silvestrom Šurlo, ki se je prepoznal v liku in delu fiktivnega Surle in od vodstva televizije zahteval, naj Šurlo umaknejo iz oddaje. Ker urednik Hri-bara Bojan Krajnc Surle najprej ni hotel umakniti iz oddaje, so se v vodstvu televizije odločili, da ga bodo suspendirali, če Surle nemudoma ne umakne iz scenarija oddaje.

Čeprav pravna služba TV Slovenija v liku Surle ni prepoznala nobenih žaljivih vsebin za dušo in telo urednika Reporterja, so se v vodstvu televizije odločili, da lahko Krajnc suspendirajo na podlagi programskih standardov televizijske hiše. Zadnjo soboto je tako vlogo Surle prevzel Šnofla, kar pa, kot pravi Bojan Krajnc, še ne pomeni, da je Surla dokončno izginil s prizorišča Hri-bara.

"Ker smo v tej oddaji upoštevali programske standarde, smo pač vse like poslovenili," pravi Bojan Krajnc. Šurlo je postal Šnofla, direktor zavoda RTV Anton Guzej je postal Ritnik, urednik razvedrilnega programa Petar Radović pa Delovič.

Fantomskemu Ekspresu globa

14.10.2008 ob 13:44

Pisali smo že, da so se na Magu naslovili na inšpektorat za kulturo in medije in mu zastavili vprašanje o delovanju izdajatelja Ekspresa, ki je v neskladju z vlogo, s katero je bil medij vpisan v razvid. V novem Magu beremo, da je inšpektorat ukrepal in Ekspresu izrekel globo; povzemamo celoten zapis:

Septembra smo poročali, da je inšpektorat za kulturo in medije naše vprašanje o delovanju brezplačnega tednika Ekspres obravnaval kot prijavo domnevne kršitve zakona o medijih. Izdajatelj, podjetje Zame-tek, je namreč v razvid medijev kot odgovornega urednika prijavil Roberta Terška, medtem ko je v kolofonu vseh izdanih števil kot odgovorna urednica navedena Barbara Smisl. Glavni inšpektor Aleksander Vidmar je zadevo tedaj dodelil v reševanje inšpektorju višjemu svetniku Ivanu Palu, ki je pristojen za področje medijev. Pal nas je v ponedeljek obvestil, da je bila 1. oktobra podjetju Zame-tek vročena odločba o prekršku zaradi kršitve prvega odstavka 14. člena zakona o medijih. Izdajatelj namreč o spremembi odgovornega urednika v petnajstih dneh ni obvestil ministrstva za kulturo, ki vodi razvid medijev. Ker gre za prekršek, je inšpektorat podjetju naložil plačilo globe nekaj več kot dva tisoč evrov, odgovorni osebi pa 500 evrov kazni. Ob tem je Pal poudaril, da odločba še ni pravnomočna. Spomnimo, da smo v zadnjem Magu pred volitvami poročali, da naj bi direktor Zame-teka Robert Teršek v krogu znancev razlagal, da bosta izšli le še dve ali tri številke, češ da so izdajanje tednika načrtovali le do volitev. Zadnja številka Ekspresa je izšla pred volitvami.

Šurla vendarle anonimni novinar Slovenskega tednika?

14.10.2008 ob 13:53

Sprva je publicistka Ana Jud trdila, da je odgovorni urednik Reporterja Silvester Šurla eden izmed »anonimiziranih« novinarjev brezplačnika Slovenski tednik. Potem je Šurla to zanikal. Zdaj Ana Jud ponavlja svojo trditev – celo več, zatrjuje, da je bila zraven in da sta s Šurlo skupaj naredila prispevek (sama je prispevala fotografije), da je Šurla potožil, ker je prejel le ušivih 50 evrov honorarja, da ima za to pričo – Igorja Kršinarja, shranjeno elektronsko pošto in podobno. »Dvakratni Jurčičev nagrajanec, pa tak lažnivec«, pravi na svojem blogu. Zgodbo je danes znova raziskal novinar Indirekta:

Ker smo na spletu prebrali namige, da naj bi Šurla pisal za nekatere brezplačnike, smo ga povprašali tudi, kako je s tem, on pa je začudeno odvrnil, da za to prvič sliši, in da se ne obremenjuje s tem, kaj pišejo drugi o njem. V nedeljo pa je neutrudna blogerka in nekdanja Šurlova sodelavka Ana Jud v svojem blogu zatrdila, da odgovorni urednik Reporterja laže, saj to, da je pisal za brezplačni Slovenski tednik, ni le njeno mnenje, temveč dejstvo.

Ob tem je Šurlo spomnila, da sta v zadnjem letu presneto veliko časa preživela skupaj, v tem času pa sta si izmenjala veliko pogovorov, elektronske pošte in SMS-sporočil. Judova trdi, da se je Šurla 17. marca odpravil v Izolo, da bi za Slovenski tednik napisal članek o tamkajšnjem stanovanju Andrijane Starina Kosem v mondeni soseski TPC Livada. Menda je šla z njim zato, ker ni bilo nikogar drugega, da bi stavbo dokumentiral oziroma fotografiral.

Pridobila naj bi mu tudi ključno informacijo o tem, da Starina Kosmova dejansko tam prebiva, pa čeprav stanovanje morda ni napisano na njeno ime. Nekdanja kolumnistka Reporterja torej trdi, da je fotografirala stavbo za njegov članek, obenem pa naj bi jo prosil tudi, če bi lahko pričala za Slovenski tednik, ko je nekdanja državna sekretarka Starina Kosmova vložila tožbo proti brezplačniku. Istočasno, pravi Judova, ko je Šurla napisal članek o TPC Livada za Slovenski tednik, ga je sama napisala in objavila na svojem blogu. Sodeč po pisanju Judove, naj bi se Silvester Šurla vsakič, ko zavihti pero za Slovenski tednik, prelevil v brezkompromisnega pisca Borisa Krajnca.

Včeraj smo želeli pri uredniku Šurli izvedeti, ali še vedno vztraja pri izjavi, ki jo je dal za Indirekt prejšnji teden, vendar na našo elektronsko pošto ni odgovoril. Ko pa smo ga poklicali po telefonu in se predstavili, je postregel le s kratkim odgovorom: "Nasvidenje," in prekinil telefonsko zvezo.

Mimogrede, Judova je v svojem zapisu tudi opozorila, da ni res, da so pisci za glasila SDS dobro plačani, saj naj bi ji Šurla potarnal, kako je pri Slovenskem tedniku za objavljen članek zaslužil zgolj 50 evrov.

Pahorjeva bizarnost: ne le on, niti ministri se ne bodo smeli izrekati o medijih

14.10.2008 ob 20:50

Najverjetnejši novi mandatar Borut Pahor širi svojo »medijsko vero« še na celotno izvršno oblast. Takole, [povzeto po STA](#):

Ljubljana, 14. oktobra (STA) - Predsednik SD in najverjetnejši mandatar Borut Pahor bo od svojih ministrov in ministric zahteval, "da se ne izjasnujejo o medijih in o njihovem pisanju", je napovedal na današnji okrogli mizi Slovenija po volitvah na Študentski areni. Predsednica LDS Katarina Kresal pa se je zavzela za "družbeno odgovorne medije".

Pahor je poudaril, da je svoboda medijev in tiska temelj demokratične družbe. "V osnutku koalicijske pogodbe je določba, da bi bilo vsako ravnanje predsednika vlade, člana kabineta, ministra ali ministrice, ki bi ga urednik ali novinar štel kot poseganje v njegovo ali njeno novinarsko svobodo, prepovedano," je povedal.

Dodal je, da bo od svojih ministrov ali ministric, ki so tudi predsedniki ali predsednica strank, pričakoval da ločijo status svojih izjav o medijih. Po Pahorjevih besedah bodo ministri lahko zahtevali popravek napačnih dejstev, "o komentarjih ali umestnosti članka pa se ne sme izrekati".

[Peticija za ohranitev reporterja Surle!](#)

14.10.2008 ob 20:55

Na Vesti so sprožili [peticijo zbiranja podpisnikov](#) tistih, ki protestirajo proti umiku [reporterja Surle](#) iz oddaje Hri-bar. V spremnem dopisu pravijo naslednje:

Ogorčeni odjemalci električne energije zahtevamo, naj v oddajo Hri-bar na Televiziji Slovenija nemudoma vrnejo legendarnega reporterja Surlo, ki je nenadoma izginil, namesto njega pa se je prikradel neki Šnofla.

Reporter Surla je naše upanje, naš ponos. Neomajen v iskanju resnice, pokončen kot Martin Krpan. Iz dežele preganja »krivoverno to nesnago«. Reporter Surla je na pravi poti! Reporter, ki ve, da je treba pospraviti mizo, na polju pobrati stari pridelek in populiti plevel. Za vzpon na vrh ne potrebuje piramid. Reporter Surla z najlepšo in najdaljšo surlo je preprosto nenadomestljiv.

Zato Surle ne sme likvidirati noben urednik na TV Slovenija. Ne partija, niti patrija! Ne udbomafija, niti tajkuni. Ne mladina, niti starina! Reporter Surla je z nami! Mi smo z reporterjem Surlo! S podpisom boste prispevali k vrnitvi reporterja Surle na naše zaslone.

Peticijo lahko vsi, ki želijo vrnitev odpisanega reporterja Surle, podpišejo na [tem naslovu](#).

O težavah s programskimi smernicami, ki so botrovale nastanku »reporterja Šnofle«

16.10.2008 ob 13:44

Zadeva ni niti malo smešna, kajti kot beremo, naj bi vodstvo od urednika oddaje Hri-bar zahtevalo umik karikaturnega lika iz njegove oddaje, sicer bo sledil suspenz. Na kakšni podlagi? O zapletu celovito [v novem Magu](#):

Ljubljana - Ustvarjalci satirične oddaja Hri-bar so očitno klonili pod pritiskom novinarja Silvestra Šurle in vodstva nacionalne televizije, saj so reporterja Surlo začasno preimenovali v reporterja Šnoflo. Tako so, kot kaže, ostra nasprotovanja Šurle in zagroženi postopki zoper urednika oddaje Bojana Kranjca obrodili sadove. Če satira ne sme biti satirična, potem bi bilo bolje, da oddajo ukinejo in za to prevzamejo odgovornost.

Po prvem "vklopu" reporterja Surle v oddajo Hri-bar pred tremi tedni je novinar Reporterja Šurla ostro protestiral zaradi uporabe njegovega lika v oddaji, češ da žali njega in njegovo novinarsko delo. Zato se je obrnil na vodstvo Televizije Slovenija, ki je razumelo njegove tegobe. Da imata vodstvo in Šurla enak pogled na reporterja Surlo, najbrž ni presenetljivo, saj sta politično kompatibilna. Tako se je vrh javnega zavoda odločil, da uredniku oddaje Bojanu Kranjcu ukaže umik lika, scer naj bi sledile sankcije. Svojo odločitev so zapakirali v obrazložitev, da gre za kršenje programskih smernic RTV Slovenija. Ker ustvarjalci Hri-barja temu niso prisluhnil, so Kranjcu zagrozili, da bodo uporabili vsa sredstva za umik lika reporterja Surle. Kranjcu je o grožnjah obvestil Društvo novinarjev Slovenije. Pravniki društva so zadevo preučili in ugotovili, da je sklicevanje na programske smernice brezpredmetno, saj dokumenti zavoda ne opredeljujejo načina vodenja postopka, možnosti pritožbe, prav tako pa niso določene sankcije, če so te smernice kršene. Tako po mnenju društva za postopke zoper Kranjca ni nobene podlage. Kljub temu pa so se pritiski očitno nadaljevali.

Reporter Šnofla, Ritnik in Delovič

Po dveh nastopih reporterja Surle so tako v soboto spremenili ime, kar pa je bilo v duhu oddaje satirično začinjeno. Kot je povedal Šnofla, je bilo preimenovanje nujno, ker programski standardi Radiotelevizije Slovenija ne dopuščajo uporabe priimkov tujega izvora, če za ime obstaja slovenski ustreznik. Tako je Šurla postal Šnofla, generalni direktor RTV Slovenija Guzej je postal Ritnik, odgovorni urednik razvedrilnega programa TV Slovenija Petar Radović pa Delovič. Tako kot politiki so lahko pod drobnogledom javnosti tudi politični komentatorji in satira je eden od načinov izražanja stališč. Zanimivo je, da je od vseh likov, ki se pojavljajo v Hri-barjevi oddaji, samo Šurla zaradi tega čustveno prizadet. Zgolj za primer naj navedemo, da

je oče slovenske ustave in predsednik prve svobodno izvoljene skupščine France Bučar v oddaji označen za Bučka, vendar se zaradi tega ni nikoli pritožil, kaj šele zahteval umik lika. "Če se odločiš, da boš imel satiro, potem zadeva ne more delovati skladno s programskimi smernicami," meni predsednik društva novinarjev Grega Repovž.

Velja omeniti, da je novo vodstvo oddajo, ki ima proračun za predvajanje v najbolj gledanem času, že enkrat premaknilo v pozen večerni termin. Zaradi izredno dolgega filma bi morala biti oddaja 25. oktobra na sporedu šele ob 23.30, vendar se Kranjc s tem ni strinjal in je predlagal, naj oddaje potem raje ne bo. Ker nas je zanimalo, ali gre za opozorilo, smo o tem povprašali odgovorne, vendar so nam zatrdili, da bo oddaja novembra spet predvajana v rednem terminu. Kranjc sicer meni, da se oddaja lahko začne tam nekje do enajstih, kasneje pa predvajanje nima velikega pomena, saj zaradi pozne ure precej gledalcev zadrema pred zasloni. Po njegovem mnenju sicer pri prestavljanju oddaje ne gre za nagajanje, temveč verjetneje za nedoslednost tistega, ki postavlja programsko shemo.

TV Slovenija konkurenca sama sebi

Da ima snovalec programske sheme svojevrsten pogled na delovanje televizije, kaže tudi umestitev nove informativne oddaje Polemika, ki je jeseni nadomestila Vroči stol. Sicer ni šlo za popolno nadomestitev, saj oddaje niso predvajali v ponedeljek ob 20. uri, ko je bil ponavadi na sporedu Vroči stol, temveč malce kasneje. Gledalci so tako lahko prvo oddajo spremljali prejšnji ponedeljek od 20.40 do 22. ure. Uvedba Polemike v programsko shemo ne bi bila nič pretresljivega, če se ne bi zavlekla v čas tradicionalne oddaje na drugem programu TV Slovenija Studia City. Očitno je nacionalka zelo samozavestna in prepričana v svojo moč na medijskem trgu, saj se verjetno še ni zgodilo, da bi kakšno "podjetje" na trgu konkuriralo samo sebi. Zanimalo nas je, kako je mogoče, da skačejo v lastno zelje - kdaj in zakaj je bila sprejeta takšna odločitev, vendar smo dobili le suhoparen odziv, da jim ni uspelo pridobiti odgovorov na naša vprašanja. Ob tem je sicer treba priznati, da se oddaja sploh ne bi mogla začeti ob 20. uri, saj je takrat na sporedu nova domača humoristična nanizanka z naslovom Brat Bratu. TV Slovenija, ki se pritožuje, da je RTV-prispevek premajhen in jim ne omogoča normalnega delovanja, je po naših informacijah z idejnim očetom serije Brankom Đurićem podpisala pogodbo v vrednosti 1,75 milijona evrov. Televizija nam zneska ni potrdila, češ da je vsebina pogodbe poslovna skrivnost. Prav tako niso želeli govoriti o tem, kakšne obveznosti sta zavod in Đurić s podpisom prevzela. Skrajno nenavadno je, da se TV Slovenija kot javni zavod pri tem sklicuje na tajnost pogodbe. In kako naj zdaj obvezni plačniki RTV-prispevka vedo, ali so bila sredstva porabljena racionalno? Je mogoče, da je televizija ta znesek dala le za scenarij in režijo serije, katere zasnova je nekakšna kopija slavne angleške serije Samo bedaki in konji in ki temelji na črnem humorju?

Zanimivo je, da se je nacionalka odločila za "sponzoriranje" takšne nanizanke - črni humor namreč ni ravno odlika slovenskih humoristov, medtem ko v vodstvu zavoda že dalj časa niso zadovoljni s satiričnim Hribarjem. V preteklih štirih letih sta bili sicer obe oddaji - Hri-bar in Studio City - trn v peti vodstvu zavoda. Odpirali sta namreč tematike, ki niso bile po volji vodstvu in politiki - ta je imela na delovanje zavoda

Brezplačna reklama

Na drugi strani pa je nacionalka pri dobrodelnih oddajah z naslovom Stopimo skupaj delala brezplačno reklamo Radiu Ognjišče. Čeprav ima Radiotelevizija Slovenija v svoji hiši verjetno dovolj kadrov za pripravo oddaj, saj oddaja kar tri radijske programe, se je televizija odločila, da raje sodeluje z omenjenih radiem. Od zaposlenih na Radiu Slovenija je mogoče slišati kritike prav na ta račun. Tudi v zvezi s sodelovanjem z Radiem Ognjišče smo poslali pet vprašanj, vendar smo prejeli odgovore le na dva.

In kakšna je celotna slika? Vodstvo nacionalne televizije sabotira vsebino lastne satirične oddaje, z informativnimi oddajami konkurira sama sebi in namesto da bi dobrodelne akcije pripravljala v lastni hiši, se raje povezuje s katoliškim radiem in mu s tem dela brezplačno reklamo. Narobe svet oziroma narobe televizija.

V Reporterju nadlegovali Hanžka, ker je podpisal Vestino peticijo v podporo reporterju Surli

16.10.2008 ob 13:46

Pravcata novinarska »Commedia dell'Arte«, ki se je spletla okoli »novinarja Surle« v oddaji Hri-bar, se nikakor ne ustavi. Bivši varuh človekovih pravic [Matjaž Hanžek na svojem blogu opisuje zgodbo](#) po tistem, ko je pristavil svoj podpis pod [peticijo Vesti](#), ki zahteva »vrnitev reporterja Surle«, ukinjenega lika iz oddaje. Njegov podpis mu je namreč povzročil zanimivo težavo. Hanžek opisuje svojo nadležno izkušnjo z novinarko že eno uro po njegovem podpisu:

Naj grem še za en krog dalje proti sredici. Ponujena peticija za ohranitev reporterja Surle se mi je najprej zdela preveč neresno reševanje resnega problema, a sem jo po (krajšem) premisleku le podpisal. »Morda pa je humor v tem primeru boljši način kot resen protest,« sem se odločil.

In res. Že kako uro po podpisu se je moj občutek potrdil. Vsa ogorčena me je namreč na mobi poklicala Reporterjeva novinarka Biserka. Hotela je vedeti, zakaj sem Peticijo podpisal. Ker sem bil sredi zaključevanja nekega teksta, sem ji odgovoril, da v peticiji piše vse in nima kaj dodati. Predvsem pa nima časa za klepet. Kdaj drugič. Ta moj (približno povzet) odgovor jo je seveda grozljivo razjezil. Začela mi je razlagati (naprej metati, bi rekli bolj natančno) moje delo varuha, zagovarjanje žalitev novinarjev, Povedala mi je tudi, da reporter Surla žali njo in vso redakcijo Reporterja in tako naprej, in tako naprej. Ko sem ji odvrnil, da ne vidim razloga, da bi bili užaljeni zaradi nekega fiktivnega lika, se je njeno besedovanje še stopnjevalo. Ker me ni slišala, da nimam časa, ne energije se pogovarjati o tem, sem enostavno izklopil telefon.

Le nekaj trenutkov je minilo, ko me je ponovno poklicala »neznana številka«, in novinarka Biserka je nadaljevala z dokazovanjem moje neetičnosti, nemoralnosti, in kaj vem česa še. To me je prepričalo, da sem ji povedal, zakaj sem v resnici podpisal Peticijo: Če se reporter Šurla (in z njim celotno uredništvo Reporterja) spozna v fiktivnem liku reporterja Surle in se pri tem čuti užaljenega, lahko uporabi normalno zakonsko pot in na sodišču zahteva umik lika reporterja Surle iz Hribarjeve oddaje. Ali je lik res žaljiv, bo povedalo sodišče. Pot, ki pa jo je uporabil reporter Šurla – klicanje odgovornih na RTV -, in ravnanje teh odgovornih – pritiski na ustvarjalce -, pa me spominjajo na že prej omenjene stare čase, ko sem sam delal na Radiu Študent, Tribuni in na Problemih.

Seveda ji tudi ta odgovor ni bil po volji in sem še naprej poslušal pouk o marsičem. Ko še vedno ni sprejela moje prošnje, da nimam časa in da je to, kar sem povedal, čisto dovolj, sem ponovno izklopil telefon.

A vztrajnost novinarjev Reporterja je zavidanja vredna. Ponovno me je poklicala in me prepričevala o mojem zgrešenem pogledu na svet. Zato sem jo povprašal, ali je

novinarka ali morda odvetnica. Ko je potrdila, da je novinarka, sem ji malce nesramno povedal, da naj se potem obnaša kot profesionalna novinarka: Naj mojo izjavo zapiše in me naj ne prepričuje, kakšen bedak in nemoralnež sem. In telefon izklopil. Tokrat uspešno.

Še nekaj. Novinarka mi je oponašala, da bi moral kot bivši varuh ščititi novinarje pred žalitvami. Temu bi dodal še to, da mora varuh prav tako ščititi svobodo ustvarjanja. In predvsem za to tukaj gre. Kdor se s tem ne strinja, naj prebere odločbo Ustavnega sodišča v primeru pisateljice Brede Smolnikar. Ali pa kar lepo število odločb Evropskega sodišča za človekove pravice. Saj cirkus (cirkus?) okoli reporterja Surle le ponavlja že videne zgodbe ob knjigah, kjer so se nekateri ljudje prepoznali v fiktivnih likih. Cankar zanesljivo ne bi nikoli videl sonca, če bi se v njegovih časih ljudje tako radi prepoznavali, kot se nekateri danes. In če bi jim sodišča takrat v tem tudi potrjevala.

Kaže, da novinarje Reporterja odlikujeta izredna nežnost in občutljivost. A žal le takrat, ko so tarče humorja oni sami. Do svojih nasprotnikov pa so trdi, nepopustljivi, nesramni, iskanje zarot pa jim je kar pogosto vodilo.

Da končam z začetim: Tragedija nastane takrat, ko ljudje ne razumejo humorja.

ZNP o postopku odpovedi delovnega razmerja Bojanu Budji

17.10.2008 ob 12:07

[Iz spletne strani ZNP:](#)

Pojasnila o ravnanju ZNP po prošnji uradnika Bojana Budje ob sproženem postopku odpovedi delovnega razmerja

Ljubljana, 17.10.2008 - Upravo časopisne hiše Delo je Združenje novinarjev in publicistov po dogovoru Upravnega sveta pisno zaprosilo za pojasnila o postopku odpovedi delovnega razmerja uredniku Slovenskih novic Bojanu Budji.

Upravni svet Združenja po doslej dostopni dokumentaciji o primeru ugotavlja, da je urednik ravnal profesionalno pravilno, ko je zavrnil objavo članka, ki je temeljil na povsem neresničnih informacijah, ki si jih je izmislil neznani avtor in pravno neumnih sklepanjih, kako nameravata Gregor Golobič in Janez Janša doseči, da bi državljani, ki so stanovanja odkupili po t.i. Jazbinškovem zakonu, morali ta znova odkupovati.

Združenje pričakuje pojasnila uprave časopisne družbe, zakaj zaradi pravilnega ravnanja ukrepa proti uredniku in hkrati tudi pojasnilo, ali so sproženi kakšni postopki, ker je bil sporni zapis – sicer z več popravki – objavljen.

Združenje opozarja, da je temelj novinarske profesije in celotne medijske industrije resnicoljubnost in preverjanje. Zavajanje javnosti z izmišljotinami brez preverjanja, mora biti za kakršnokoli resno založniško hišo nesprejemljivo ravnanje.

Združenje novinarjev ocenjuje, da bi bilo modro, če bi zapis „Bomo vračali tudi stanovanja“, ki je bil v Slovenskih novicah kasneje objavljen, z vidika spoštovanja novinarske etike ocenilo Častno razsodišče Društva novinarjev Slovenije. Poudarjeno opozorilo 150.000 državljanom, ki so odkupili stanovanja pred desetletji, da morajo biti zaskrbljeni, je namreč mogoče razumeti kot primer zlorabe moči medija, ki namerno zavaja svoje bralce.

Novinarji in uredniki neresnične informacije, ki so si jo sami izmislili in za katero je tudi zaradi razsodb ustavnega sodišča, ki se nanašajo na zakonodajo v obdobju nastajanja države, jasno, da so popolna neumnost, niso – kot bi bili dolžni po profesionalnih standardih – na ustrezen način popravili in se bralcem za zavajanje opravičili.

Po odzivu uprave Dela se bo upravni svet odločil, kako nadaljevati postopke.

DNS o zlorabi novinarskega poklica v primeru Budja

17.10.2008 ob 14:29

Povzemamo po STA (via Matkurja):

Repovž: Gre za grobo zlorabo novinarskega poklica in kredibilnosti časopisa

17.10.2008

Ljubljana, 17. oktobra (STA) - Gre za grobo zlorabo novinarskega poklica in kredibilnosti časopisa, ki meče negativno luč na vse novinarje, ki so zaposleni v družbi Delo in svoje delo opravljajo profesionalno, je v zvezi s postopki zoper urednika Slovenskih novic Bojana Budjo zapisal predsednik Društva novinarjev Slovenije Grega Repovž.

Društvo novinarjev Slovenije (DNS) zato poziva medijsko hišo Delo, naj ustavi vse postopke zoper Budjo. Iz javne dokumentacije je namreč po navedbah Repovža razvidno, da je Budja poskušal preprečiti objavo besedila, ki je zlorabljal formo novinarskega članka. Poleg tega je poskušalo ustvarjati vtis, da gre za novinarski izdelek, katerega podlaga so realni podatki, meni predsednik novinarskega društva.

V Društvu novinarjev Slovenije so po njegovo prepričani, da bi predmet disciplinske obravnave morali biti ljudje, ki so se tega nedopustnega početja lotili. S tem so po prepričanju Repovža namreč posegli v kredibilnost družbe, medijev in novinarjev, zaposlenih v Delu. "Novinar Budja je v tem primeru odreagirал profesionalno," meni.

Družbo Delo, njene lastnike in upravo zato DNS poziva, "da prekine s ponavljajočimi ekscesnimi dejanji, ki vedno znova povzročajo škodo medijem in novinarjem družbe Delo, ter izkažejo primerno lastniško in upravljavsko profesionalnost". Društvo bo omenjeno neprofesionalno besedilo posredovalo tudi Novinarskemu častnemu razsodišču, da ga ovrednoti z vidika novinarske etike, je še zapisal Repovž.

Uprava Dela je proti uredniku Slovenskih novic Bojanu Budji sprožila disciplinski postopek odpovedi pogodbe o zaposlitvi, ker ni objavil članka z neresničnimi navedbami, je v četrtek povedal Budjev odvetnik Aleksander Čeferin.

O megli nekaterih brezplačnikov

19.10.2008 ob 10:58

Medtem ko je odgovorni urednik Slovenskega tednika v zadnji številki z dne 3. oktobra 2008 [zapisal naslednje](#):

Nikoli ne bom priznal grožnje, da je v Mariboru megla! Ne bo me vzela, čeprav mi nekateri sporočajo tudi to. Ta časopis delamo za vas. Pol milijona vas je. Kdo je torej za Slovenskim tednikom?

... danes znova beremo, da se taisti Andrej Lasbaher izmika medijem. Odgovorni urednik, ki se je v vseh 38-tih številkah povečini podpisoval le pod teste novih avtomobilov (praksa, ki jo je kot odgovorni urednik Žurnala začel Dejan Steinbuch), namreč ne sodeluje niti v zadnjem pogovoru za MMC. Škoda, bolje bi storil, ko bi enkrat končno predstavil svojo fantomsko ekipo dela novinarjev, ki je nihče ne pozna in za katero se je že [v vsaj enem primeru pokazalo](#), da je neobstoječa, za drugega pa so tu [namigovanja](#), da za fiktivnimi imeni stojijo odgovorni uredniki (!) drugih desnih časopisov. Bilanco produktivnosti teh fiktivnih novinarjev si velja ogledati tukaj: [1](#), [2](#), [3](#) – med njima sta slednja, Marko Zupan in Jernej Novak, novinarja Slovenskega tednika. V postopku NČR se bo razkrilo, ali sta fiktivna ali zares obstajata.

Povzemamo [današnji zapis MMC-ja o brezplačnikih](#) s predstavljenimi mnenji dr. Sandre Bašič Hrvatine, dr. Matevža Tomšiča, Gorana Novkovića, Grege Repovža in Petra Jančiča:

V času pred volitvami sta precej odmevali ustanovitvi dveh brezplačnikov. Sprožili sta vprašanje o pomenu in ciljih te vrste tiska. MMC je odgovore poiskal pri stroki.

Kot je znano, slovensko medijsko krajino sestavlja več brezplačnih časopisov. Zadnja med njimi, Slovenski tednik in Ekspres, sta ob ustanovitvi dvignila precej prahu, saj so jima mnogi očitali, da za njima stoji (desnosredinska) politika. Pri tem se je zastavilo vprašanje o pomenu brezplačnikov na sploh. Kakšen je njihov cilj? Ekonomski ali politični? Kako delujejo? Je mogoče vse brezplačnike metati v isti koš?

Bašič Hrvatine: »Brezplačnike« plačate s časom in pozornostjo Sandra Bašič Hrvatine iz Fakultete za humanistične študije je za MMC pojasnila, da brezplačniki pravzaprav niso brezplačniki, saj jih bralci ne dobimo brez plačila: »Papir na katerem so tiskani ima svojo ceno. Novinarji in novinarke, ki ustvarjajo vsebine so za svoje delo plačani. Nekdo je plačan tudi za to, da jih dostavi v naše poštno nabiralnike. Vse to plačujejo oglaševalci v zameno za to, da jih v roke vzame čim večje število ljudi. Takrat ko jih berete v svojem prostem času, delate za oglaševalce. Plačilo pa je vaš čas in pozornost.« Kot pravi Bašič Hrvatina, »v tem

informacijskem supermarketu dobite vse – od politike in prehrane do osebne higijene«.

Matevž Tomšič iz Fakultete za uporabne družbene študije je za MMC dejal, da so za brezplačnike značilne bolj lahkotne vsebine. Opozoril je, da njihovi izdajatelji potrebujejo veliko branost, če želijo biti zanimivi za oglaševalce, ki so njihov glavni vir prihodka. »Zato od njih neke posebne analitične 'globine' pri obravnavi družbenih vprašanj niti ni pričakovati,« je dodal.

Tomšič: Problem niso brezplačniki, pač pa osrednji časopisi Bašič Hrvatina meni, da nekateri brezplačniki spoštujejo temeljne standarde ustvarjanja medijskih vsebin, drugi pa svoje »'brezplačne' bralce in bralke odkrito tržijo tistim, ki jih zanima izključno (politični) vpliv in temu prilagojena vsebina.« Prepričana je, da bodo prvi uspevali, dokler bodo ljudje pripravljeni svojo pozornost dajati brez nadomestila. »Drugi pa bodo (so) ugasnili takoj ko bodo odigrali svojo politično vlogo. Politika 'brezplačnike' financira samo toliko časa, kolikor lahko uporablja denar drugih,« dodaja. Na tem mestu velja spomniti, da je Ekspres prenehal izhajati takoj po volitvah, Slovenski tednik pa je z oktobrom postal plačljiv časnik.

Če je bilo pri medijski analitičarki mogoče zaznati kritiko do Ekspresa in Slovenskega tednika, pa za Tomšiča tega ne moremo reči. Strinjal se je sicer, da je bila za omenjena brezplačnika značilna politična opredeljenost, »ki se je neredko izrodila v odkrito pristranskost in nekorektno obravnavo političnih nasprotnikov«, a je hkrati menil, da se v svojem navijaštvu nista veliko razlikovala od t. i. resnih medijev. »Tako je odgovorni urednik 'osrednjega' slovenskega dnevnega časopisa v svojem komentarju dan pred volilnim molkom eksplicitno zapisal, da uredništvo podpira spremembo oblast – tega si tudi ti brezplačniki niso privoščili,« je argumentiral svoje mnenje. Problem slovenskega medijskega prostora so zato po njegovem mnenju osrednji časopisi, ki predstavljajo instrument lastnikov in političnih povezav, ki jih ti vzpostavljajo.

Repovž: Ekspres in Slovenski tednik oblika orodja politike Do brezplačnikov, predvsem do Slovenskega tednika in Ekspresa, je oster tudi predsednik Društva novinarjev Grega Repovž. Oba omenjena časnika po njegovih besedah dokazujeta, kako so v zadnjih letih v Sloveniji videni mediji – »kot oblika propagandnega orodja politike«. »Vse skupaj je zelo slabo, a ne le za medije in novinarje. Slabo je za državljane in normalen razvoj države,« je poudaril za MMC.

Na drugi strani Repovžev stanovski kolega, predsednik Združenja novinarjev in publicistov Peter Jančič pojav brezplačnikov pozdravlja, čeprav s pridržkom. Kot je navedel za MMC, deloma popravljajo monopolnost na trgu dnevnega časopisja, saj

imajo nove izdajatelje in lastnike. »A velika dilema je, ali po kakovostnih standardih, ki so posledice brezplačnosti in zato zavezanosti oglaševalcem (in majhnim proračunom za novinarje) res pomenijo dopolnitev,« pravi Jančič.

Novkovič: Brezplačnikov ne moremo enako obravnavati

In kako na vse očitke, s katerimi se soočajo, gledajo predstavniki brezplačnikov?

»Zavračanje brezplačnikov kar počez ni upravičeno. Če se postavimo na takšen argument, potem bi lahko kar počez kritizirali brezplačne televizijske programe, brezplačne radijske postaje, brezplačne medije na spletu in tako naprej. Vsak brezplačnik je posebna zgodba,« je za MMC zatrdil odgovorni urednik brezplačnikov Žurnal24 in Žurnal Goran Novkovič. Dejal je, da se njihova ekipa vsak dan trudi meriti z najmočnejšimi mediji v državi.

»Rezultat tega je visoko razmerje bralca na izvod po podatkih NRB. To kaže na kakovostno vsebino. V tem se kvalitetni brezplačniki tudi ločijo od drugih. Pred volitvami pa smo dobili še nekaj drugih brezplačnikov, na katere je padel sum, da so pravzaprav trobila političnih strank. Skratka, vseh brezplačnikov nikakor ne moremo enako obravnavati,« je sklenil Novkovič.

Lasbaher: Za takšen projekt je treba zgolj imeti jajca

Z nekaj vprašanji smo se obrnili tudi na lastnika, direktorja in urednika Slovenskega tednika Andreja Lasbaherja, vendar do objave prispevka odgovorov nismo prejeli. Na spletni strani omenjenega časnika pa smo zasledili njegov članek, v katerem piše o začetku izhajanja tednika: »Tiskovne konference, intervjuji javnih oseb v tajkunskih medijih, 'medijski strokovnjaki', blogerji in forumaši, vsi so kar naenkrat odkrili skupnega sovražnika: Slovenski tednik! /.../ Brezplačnika Slovenski tednik sem se lotil na podlagi izkušenj. Dolga leta sem že pri medijih, sodeloval sem tudi kot urednik mariborskega Žurnala ob samem začetku izhajanja. /.../ Mediji so del mojega življenja, vsaj del moje poslovne poti. Za začetek takšnega projekta je treba zgolj imeti jajca.«

Lasbaher v tem zapisu zanika, da bi za Slovenskim tednikom stala politika: »V teh mesecih so mi pripisali toliko botrov, me vtaknili v različne hobotnice in mi pripisali najvišja politična mesta (kot podpornika ali celo najpomembnejšega člana neke stranke), da sem včasih le nejeverno zmajal z glavo.« Ob tem je prepričan, da so takšna namigovanja »posledica tega, da se v Sloveniji še vedno igramo neodvisno novinarstvo. Vsi so baje neodvisni od izplačevalca plač, od novinarskih virov, od družbe, od planeta Zemlje. Čisto takšni so se slovenski novinarji tudi rodili. Neodvisni, brezmadežni in rdeči (razen izjem). In čisto slučajno so vsi hodili na eno, edinstveno in pravilno fakulteto. In tam so jim predavali povsem neodvisni profesorji. Ja, seveda.«

Marjetka Nared

marjetka.nared@rtvslo.si

Po Grimsovem mnenju so brezplačniki nosilec spoštovanja novinarske etike in profesionalnosti

19.10.2008 ob 11:12

Skupaj s [stališči stroke](#) do brezplačnikov [današnji MMC RTV Slovenija prinaša še mnenje strank](#) do njih. Zapomnili smo si stališče Branka Grimsa, ki v imenu SDS edini brezplačnike sumljivega slovesa brani, celo takole:

Tajkunske medije v popolno paniko in paranojo pripravi vsako javno glasilo, pri katerem se pokaže spoštovanje novinarske etike in profesionalnosti oziroma vsaj sled pluralnosti. Kdorkoli je zgolj poskušal uresničevati ustavno pravico ljudi do stalno dostopne in z različnih zornih kotov osvetljene informacije, je bil tarča pogroma v tajkunskih medijih. To so doživeli tako zaposleni na RTV kot tudi novi brezplačniki ... Ta monopol je bil v minulem mandatu komaj rahlo načet.

[Celoten članek](#), povzetek spodaj:

Stroke je do brezplačnih časopisov predvsem skeptična. MMC pa je preveril, kako na to vrsto tiska gledajo stranke, saj se jim pogosto očita vmešavanje tudi v (te) medije.

Izkazalo se je, da brezplačniki, z izjemo Ekspresa in Slovenskega tednika, parlamentarnih strank ne motijo. V bran omenjenih dveh, ki ju pravzaprav ni več (Ekspres je prenehal izhajati takoj po volitvah, Slovenski tednik pa je zdaj plačljiv časnik), se je izrecno postavil le SDS.

Branko Grims (SDS) je za MMC dejal, da v Sloveniji niso problem brezplačniki, temveč osrednji, zlasti tiskani mediji. »Slovenija je edina država v Evropi, kjer ima samo ena politična stran - tranzicijska levica - v rokah praktično vse osrednje medije. Ta medijski monopol je utemeljen na siamskem dvojčku tajkunskega kapitala in strank SD, LDS in Zares, ki so glasnice interesov netransparentnega (tajkunskega) kapitala, saj eden brez drugega ne moreta preživeti,« pravi Grims.

SDS: Novi brezplačniki po krivem tarča pogroma
Poslanec SDS-a ne zavrača očitke, da za brezplačnikoma Ekspres in Slovenski tednik stoji desnosredinska politika: »Tajkunske medije v popolno paniko in paranojo pripravi vsako javno glasilo, pri katerem se pokaže spoštovanje novinarske etike in profesionalnosti oziroma vsaj sled pluralnosti. Kdorkoli je zgolj poskušal uresničevati ustavno pravico ljudi do stalno dostopne in z različnih zornih kotov osvetljene informacije, je bil tarča pogroma v tajkunskih medijih. To so doživeli tako zaposleni na RTV kot tudi novi brezplačniki ... Ta monopol je bil v minulem mandatu komaj rahlo načet.«

SLS: Ekspres in Slovenski tednik kot oglasna letaka

V SLS-u so brezplačnike, ki so se pojavili v predvolilnem letu, primerjali z oglasnimi letaki. Kot so pojasnili za MMC, menijo, da so delovali (Ekspres je po volitvah prenehal izhajati, Slovenski tednik pa je sedaj plačljiv časnik) v funkciji propagande: »Cilj ni bilo celovito obveščanje javnosti, ampak ustvarjanje promocije ene ideje. Verjetno je zato eden od teh brezplačnikov, prenehal izhajati takoj po volitvah, ko je torej opravil svoje 'poslanstvo'.«

V ljudski stranki so bili začudeni, da se stroka oz. novinarska društva dolgo časa niso oglasila in takoj protestirala nad tovrstnim 'novinarstvom', »ki zelo škodi ugledu poklica«. Ob tem pa v stranki navajajo, da se novi brezplačniki, ki jih pravzaprav ni več, ločijo od obstoječih resnih brezplačnikov.

LDS: Tržni brezplačniki bogatijo medijski prostor

Z SLS-om se strinjajo tudi v LDS-u in Zaresu. Kot nam je pojasnila prva dama liberalnih demokratov Katarina Kresal, je treba najprej potegniti jasno ločnico med tržnimi brezplačniki, ki so doživeli velik razmah v zadnjih letih po številnih državah Evrope in politično predvolilno motiviranimi brezplačniki. »Prve pozdravljamo, saj bogatijo medijski prostor in jim želimo čim več uspeha. Politično motivirani brezplačniki pa so s samoukinitvijo teden dni po volitvah sami pokazali kakšen je bil njihov dejanski namen in cilj,« je dodala.

»Brezplačniki niso neka slovenska posebnost in tudi niso enoznačni. Če ne drugega, se ločijo po tem, da se za ene odločiš sam (na cesti jih vzameš ali ne), druge pa ti prinesejo na dom - pa če jih želiš ali ne,« je za MMC povedala Majda Širca (Zares). Razčlenila je obstoj več različnih brezplačnikov: »A tudi tisti, ki prihajajo v naše nabiralnike, se med seboj razlikujejo, saj je npr. občinsko glasilo povsem drugačno od brezplačnika, ki ga pretežno zapolnjujejo reklame za plačljive artikle. Ali pa tudi vsebine, ki nimajo pomembnejših profesionalnih novinarskih odlik. Taki zagotovo znižujejo novinarske standarde in so za številne ljudi, ki drugih časopisov ne kupujejo in spleta ne obiskujejo, žal skoraj edini vir informacij. Potem so še drugi, pogojno rečeno brezplačniki, kamor spada tudi vaš splet oziroma spleti tako rekoč vseh tiskanih in AV medijev, ki se množično razvijajo in odvijajo hitreje, kot jim lahko še sledimo.«

Zares: Pomembna bo družbena odgovornost medijev

Širca poudarja, da informacijskega omreževanja ni mogoče zajezi - omejiti se bo moral potrošnik sam. V tem smislu se ji zdi pomembna družbena odgovornost medijev. »Ta je popolnoma umanjala v dveh primerih brezplačnikov, ki sta zaživel pred volitvami in usahnila takoj po njih. Šlo je za prikrito politično propagando, kjer so bila kršena ne le etična in moralna pravila, temveč tudi ključni postulati

novinarskega oziroma uredniškega dela. Nekateri smo o tem spregovorili, mogoče pa bodo spregovorili tudi tisti, ki to področje nadzorujejo in kaznujejo,« je zaključila.

SD: Mediji ne smejo biti poligon politične oz. kapitalne elite

SD-jevega odgovora o brezplačnikih nismo prejeli, so nam pa pred časom dejali, da se zavzemajo za svobodo medijev. Kot je za MMC navedel Mitja Rotovnik, to svobodo razumejo kot avtonomijo novinarskega uredniškega dela. Mediji po njegovih besedah ne smejo biti poligon politične in vladajoče elite ali pomagalo interesom kapitala.

SNS: Manjka nepristranskosti, preveč je senzacionalizma

Zmago Jelinčič (SNS) se o brezplačnikih ni izrekel, dejal pa je, da slovenskim medijem z redkimi izjemami kronično primanjkuje nepristranskosti in objektivnosti. Prepričan je, da v slovenskem medijskem prostoru prevladuje senzacionalizem, neprofesionalnost, objavljanje enostranskih, nepreverjenih in zavajajočih informacij ter podhranjenost vsebine. »Poleg tega je slovensko novinarstvo v službi politike in političnih gospodarskih tajkunov, ki izvirajo iz istih vrst, ki zgolj nadaljujejo mišljenjski vzorec, pridobljen v času študija na FDV-ju,« nam je še zatrdil.

DeSUS: Brezplačnike lahko berejo tudi tisti brez denarja

Tudi v DeSUS-u svojega mnenja o brezplačnikih niso natančno opredelili. Franček Rudolf je za MMC poudaril le njihovo prednost, to je, da jih lahko berejo tudi tisti, ki jim je škoda denarja za plačljive časopise ali pa denarja zanje nimajo.

Marjetka Nared

marjetka.nared@rtvslo.si

Aktiv novinarjev Dela v bran novinarju Budji

20.10.2008 ob 23:19

Izjava o postopku odpovedi delovnega razmerja novinarju Slovenskih novic Bojanu Budji

Čeprav novinarji Slovenskih novic po lastni volji niso člani Aktiva novinarjev Dela, se IO ob primeru novinarja Budje (ki se je na IO tudi sam obrnil) čuti dolžnega sprejeti naslednje stališče (usklajeno na današnjem sestanku).

Članek, ki ga Budja kot izvršni urednik ni objavil in si s tem nakopal postopek za odpoved delovnega razmerja, je najčistejši primer neprofesionalnega in vsiljenega prispevka s preočitim predvolilnim političnim namenom. Avtor besedila je neprepoznaven, vsebina očitno potvorjena in pravzaprav lažnjiva, slog aboten. Ko je Bojan Budja objavo zavrnil, je prav gotovo ravnal profesionalno, kakor ugotavljata že obe slovenski novinarski organizaciji (DSP in ZNP). Zato IO Aktiva novinarjev Dela odločno nasprotuje postopku odpovedi delovnega razmerja, ki ga je začela Delova uprava.

OI Aktiva novinarjev dela

Peter Kolšek, predsednik

Ljubljana, 20. oktobra 2008

[Reporter Surla na FUDŠu: raziskovalci izmerili potrebo po državnih novinarjih](#)

20.10.2008 ob 23:21

Po famozni lanski raziskavi z naslovom Raziskava o medijski svobodi v Sloveniji 2007 smo zdaj dobili še novo z naslovom Medijska svoboda na Slovenskem 2008. O prvi smo veliko pisali in jo skupaj z drugimi [kritizirali](#), kot kaže pa so se snovalci zdaj odločili, da se bosta protagonista poprejšnjih analiz dr. Matej Makarovič in dr. Matevž Tomšič umaknila, saj novo podpisujejo naslednji avtorji: Borut Rončević (vodja skupine), Mirna Macur, Mišela Mavrič, Urša Šinkovec in Tamara Besednjak.

Raziskava je dostopna na [tem naslovu ministrstva za kulturo](#), za začetek le najbolj vroča zgodba iz nje, ki zadeva predlog o instalaciji nič manj kot s strani države (vlade torej) plačanih novinarjev (po [mnenju novinarke Financ](#)):

Avtorji raziskave so prepričani, da je mogoče in tudi potrebno povečati pluralnost medijev, tako s subvencijami kot tudi tako, da država "vpliva na strukturo novinarjev v posameznih medijskih hišah". In kako si to predstavljajo? Država "to lahko naredi tako, da zakupi določen medijski prostor, v katerem objavljajo državni novinarji; to so novinarji, ki jih neposredno plačuje država", zapišejo svojo domisljico, ki bo gotovo odmevala.

Ali kot [piše in povzema Vojko na Razgledih](#):

Kdor jo bo bral pozorno, bo v najnovejši 'evalvaciji' Fudša z naslovom [Medijska svoboda na Slovenskem 2008](#) nemara odkril najbrž najbolj uničujočo kritiko medijske politike (bolje: mešetarjenja z mediji) odhajajoče vlade. Ena izmed osnovnih - in nikjer zapisanih - ugotovitev evalvacije je namreč, da so iz treh razmeroma dosledno 'nazorsko' kritičnih publikacij (Delo, Večer, Mag) nastale tri 'pragmatično' kritične, torej takšne, ki se obračajo po vetru so spremenljivo 'odvisne od razmerij lastnikov s posameznimi političnimi akterji'. In ker so mediji od 'notranjega' in 'zunanjega' pluralizma (še vedno) daleč, navzlic skladu za pluralizacijo medijev, raziskovalci novogoriške fakultete naročniku evalvacije, ministrstvu za kulturo oziroma državi, priporočajo, da v obstoječih medijih 'zakupi' prostor in najame novinarje, ki ga bodo 'polnili' z vsebinami drugačne vrednostne usmeritve in sloga, kot ju goji posamezni medij.

V splošnem lahko glede odnosa do osrednjih nacionalnih političnih akterjev govorimo o različnih tipih tiskanih medijev. Prvi tip lahko označimo za enakomerno kritični, kamor sodijo tisti mediji, ki imajo do vlade (in opozicije) konsistentno kritični odnos, ne glede na to, kdo sestavlja vlado (ali opozicijo). V našem primeru to velja za Finance. Drugi tip bi lahko označili za nazorsko kritičen, kar pomeni, da je medij, ki je

vrednotno in ideološko konsistenten, bolj kritičen do tiste politične opcije, ki je z njih nazorsko 'nekompatibilna'. To velja za Dnevnik in Mladino. Tretji tip bi lahko označimo za pragmatično kritičen, kar pomeni, da so njegove politične simpatije in antipatije odvisne od razmerij lastnikov s posameznimi političnimi akterji ter so zato spremenljive. To velja v prvi vrsti za Delo, v zadnjem obdobju pa tudi za Večer in Mag. Četrty tip, pri katerem pa ni mogoče odkriti prepoznavnih vzorcev glede (ne)naklonjenosti posameznim političnim akterjev, pa lahko poimenujemo notranje pluralni. Sem sodijo Primorske novice.

/.../

Eden od vidikov pluralnosti, na katerega smo opozorili, je tudi raznolika struktura zaposlenih novinarjev pri posameznem mediju. Realna nevarnost obstaja, da uredniška politika posameznega medija teži k bolj ali manj enoviti strukturi novinarjev s podobno vrednostno orientacijo. Več kot je pritiskov od zunaj – pa najsi bo to političnih ali gospodarskih – manj je poročanje novinarjev posameznega medija raznoliko. Uredniške politike medijev pogosto neformalno sankcionirajo drugačne oz. neposlušne novinarje, in tako se v določenem času zaposlitvena struktura vrednotno poenoti. Država torej lahko v imenu pluralnosti vpliva na raznolikost novinarjev, ki objavljajo v posameznem mediju. To lahko naredi tako, da namesto direktnih subvencij medijem zakupi določen medijski prostor (na primer dve strani časopisa, dve tedenski oddaji na televiziji in radiu in podobno) v katerem objavljajo državni novinarji. To so novinarji, ki jih neposredno plačuje država. Država ima to moč in to možnost, da izbere najboljše novinarje, jih neposredno plačuje in jih spodbuja k raziskovalnemu novinarstvu (ki včasih zahteva več denarja, kot so zanj pripravljene odšteti posamezne medijske hiše), predvsem pa k odkrivanju in poročanju o novih in drugačnih temah. Vsekakor pa je nujno tudi medijsko pokrivanje različnih (ne le etničnih) manjšin. Država bi izmed svojih novinarjev izbrala tiste, ki so po svoji vrednostni orientaciji in stilu različni od posameznega medija, v katerem je zakupila svoj prostor in tako omogočila objavljanje svojim novinarjem. Na ta način direktne subvencije ne bi bile več potrebne, pluralizem v poročanju posameznega medija pa bi se zagotovo povečal. To bi bilo možno tudi empirično izmeriti.

V Magu razkrili, da je več kot 96-odstotni lastnik STA kabinet predsednika vlade

21.10.2008 ob 21:51

Iz današnjega Maga [razkritje zgodbe](#), ki zanimivo sovpada z [odstopom](#) direktorice STA Alenke Paulin:

Ljubljana - Slovenska tiskovna agencija je v malo več kot 96-odstotni lasti kabineta predsednika vlade, Republika Slovenija, ki jo zastopa vlada, pa je lastnica dobrih treh odstotkov, kaže izpis iz poslovnega registra Ajpes (glej povezane dokumente). STA, ki jo je leta 1991 ustanovil Izvršni svet Republike Slovenije, katerega pravna naslednica je vlada, je lastnika povsem neopazno »zamenjala« 14. decembra 2004 (datum prejema obrazca na Ajpesu), ko je zastopnica kabineta predsednika vlade Nika Dolinar vložila zahtevo po spremembi naziva družbenice v poslovnem registru.

Takšno lastniško stanje ni samo v neskladju z zagotovili vlade, da je država stoo odstotna lastnica agencije, ampak tudi v neskladju z aktom o ustanovitvi STA. Tudi vladna služba za zakonodajo zagotavlja, da Republiko Slovenijo kot pravno osebo zastopa vlada, »če glede posameznih zadev s posebnim zakonom ni drugače določeno«. Tako v uradu za komuniciranje kot tudi v premierovem kabinetu lastništvo STA zanikajo, razkriva nova izdaja Maga.

Slovenska tiskovna agencija, ki jo je leta 1991 ustanovil izvršni svet Republike Slovenije, katerega pravna naslednica (vlada) se je kot družbenica v sodni register vpisala pozneje, je lastnika povsem neopazno »zamenjala« decembra 2004. Tedaj, natančneje 14. decembra 2004 (datum prejema obrazca na Ajpesu), je zastopnica kabineta predsednika vlade (KPV) Nika Dolinar vložila zahtevo po spremembi naziva družbenice v poslovnem registru. Pozneje, 17. januarja 2006, so spremenili sedež - z Gregorčičeve ulice 20 na Gregorčičevo 25. Preimenovanje je KPV sporočil samo poslovnemu registru, sodnemu registru pa ne, saj ni gospodarska družba, toda spremembe so po dostopnih podatkih doletele vse pravne osebe, katerih družbenica je bila vlada, tudi STA.

Poleg tega naši viri trdijo, da tedanje poslovodstvo - direktor agencije je bil leta 2004 Igor Vezovnik - z navedeno spremembo ni bilo seznanjeno. Drži pa, da je Republika Slovenija po podatkih iPRS (poslovni register) kot družbenica vstopila julija 2005, in sicer po tem, ko je odkupila 3,4-odstotni delež nekdanjega direktorja STA Tadeja Labernika.

V kabinetu zanikajo javno dostopne podatke

Sedanje stanje je vsekakor v nasprotju z aktom o ustanovitvi tiskovne agencije, ki v prvem členu navaja, da gre za »družbo z enim družbenikom«. Družbenika sta namreč dva, četudi iz istega - državnega - gnezda. KPV je vprašanja Maga o tem, zakaj so spremenili naziv, zakaj vlada zagotavlja, da je Republika Slovenija edina družbenica STA, in ali je to skladno z ustanovnim aktom, posredoval uradu za komuniciranje, kjer so zapisali, da spremembe naziva niso mogli ugotoviti, ker da je naziv družbenika v vseh dokumentih enak - Republika Slovenija, ki jo zastopa vlada. Znikali so obstoj dveh lastniških deležev in neskladje z aktom o ustanovitvi agencije.

Vladno službo za zakonodajo smo vprašali, ali KPV lahko ustanavlja družbe z omejeno odgovornostjo oziroma vanje vstopa tako, da v poslovnem registru spremeni naziv. Menijo, da je vprašanje splošno in nekoliko nejasno, zato so nam posredovali splošen odgovor, sestavljen iz členov zakona o vladi. Republiko Slovenijo kot pravno osebo zastopa vlada, ki uresničuje tudi pravice in dolžnosti države kot ustanoviteljice zavodov, gospodarskih družb in drugih organizacij, »če glede posameznih zadev s posebnim zakonom ni drugače določeno«. Vprašanje Maga so posredovali tudi v KPV, kjer so »zagotovili, da aktivnosti, kakršne navajate v vašem vprašanju, niso izvajali«.

Fantazijski odgovor, nato odstop

Ker vladne službe javno dostopne podatke poslovnega registra zanikajo, ostaja vprašanje, zakaj je KPV večinski lastnik STA, brez odgovora. Bržkone se učinek medijskega lastništva premierovega kabineta zrcali v tem, da so STA v zadnjem času pretresale kadrovske, delovnopravne in stanovske afere, o katerih prav tako pišemo v Magu. Zaostrovanja v odnosih znotraj uredništva tiskovne agencije pa so dosegla vrhunec prav v mandatu direktorice Alenke Katarine Paulin, ki je za prvo žensko STA prišla neposredno iz kabineta Janeza Janše, kjer je delala kot svetovalka za medije. Z napredovanjem je kajpak zrasla tudi njena mesečna plača - kot svetovalka premiera je prejela okrog 3100 evrov bruto, kot direktorica pa približno 5100 evrov, z vsemi dodatki. Po besedah nekaterih naj bi leta 2004 ustanovljeni Komunikacijski management in svetovanje Alenka Katarina Paulin, s. p., medtem zaprla, kar ni res, saj se je nekaj tisoč evrov prihodkov na račun družbe po podatkih IPIS steklo tako lani (6700 evrov) kot leto poprej (2500 evrov), leta 2005 pa precej več (39.000 evrov). Tako Ukom, KPV kot STA zanikajo, da so v zadnjih štirih letih sodelovali z omenjeno samostojno podjetnico.

Izjava sindikata novinarjev Dela o primeru Budja

23.10.2008 ob 09:15

Izvršni odbor

Sindikata novinarjev Dela d.d.

Izjava o primeru Bojana Budje

Bojan Budja, ki sicer ni član Sindikata novinarjev Dela d.d., je sindikat obvestil o vzrokih, ki naj bi v njegovem primeru pripeljali do postopka za odpoved delovnega razmerja. Iz dokumentacije, ki nam jo je posredoval, je razvidno, da je Bojan Budja ravnal korektno in v skladu s profesionalnimi novinarskimi standardi. Članek, ki ga je kot urednik zavrnil, je sporen vsaj iz naslednjih vzrokov:

- avtor besedila ni znan,*
- vsebina je zavajujoča,*
- dejstva so nepreverjena.*

Kot urednik je Budja ravnal korektno in nikakor ne »malomarno in neprofesionalno«, kar mu med drugim očitata uprava Dela in uredništvo Slovenskih novic.

Sindikata novinarjev Dela d.d. se strinja z obema novinarskima organizacijama (DNP in ZNP) in nasprotuje postopku odpovedi delovnega razmerja, ki ga je sprožila uprava Dela. Ob tej priložnosti ostro obsojamo vsakršno tovrstno zlorabo novinarskega poklica, ki škodi ugledu časnika Delo in podjetja Delo ter ga kompromitira v očeh bralcev.

Zdenko Matoz

predsednik

Izvršni odbor

Sindikata novinarjev Dela

Slovenija na lestvici medijske svobode zdrsnila za 8 mest

23.10.2008 ob 09:16

Organizacija Novinarji brez meja vsako leto izmeri stopnjo medijske svobode v državah sveta. V letošnjem poročilu je Slovenija [padla za 8 mest](#). Novinarji Demokracije se pod sliko zapisa sprašujejo, če bo »tudi tokrat kriva vlada«. Seveda znova branijo svojo, Janševo vlado. A brez potrebe: Janševa vlada je leto nazaj aktivno ignorirala [poziv iste organizacije Novinarji brez meja](#), pa še kakšne druge, da ustanovi komisijo, ki bi preučila stanje v slovenskih medijih. Novico [povzemamo po STA \(via Demokracija\)](#):

Islandija še naprej ostaja država z najvišjo stopnjo medijske svobode, Slovenija pa je od lanskega mesta zdrsnila za osem mest in zaseda 30. mesto med 173 ocenjenimi državami. Tako v svojem poročilu o stopnji medijske svobode ugotavlja organizacija Novinarji brez meja, ki opozarja, da je vojna za medijsko svobodo največja grožnja.

Islandiji na lestvici držav z najvišjo stopnjo svobode medijev na prvem mestu delata družbo še Luksemburg in Norveška, sledijo pa Estonija Finska in Irska. Vse države sedemindvajseterice so se letos uvrstile do 60. mesta, med njimi pa je najslabše ocenjena Bolgarija, ki zaseda 59. mesto. Za Slovenijo na 30. mestu so se izmed držav članic EU znašle še Ciper, Francija, Grčija, Španija, Italija, Poljska in Romunija. Sosednja Hrvaška je nekoliko poslabšala lansko uvrstitev in zasedla 45. mesto.

Uvrstitve Slovenije na lestvici Novinarjev brez meja pogosto nihajo, vsekakor pa je letošnja uvrstitev najslabša v zadnjih petih letih. Tako se je Slovenija leta 2002 uvrstila na 14. mesto, naslednje leto je zdrsnila za šest mest, leta 2004 pa se je znova povzpela na 15. mesto. Leto za tem je Slovenija zasedala že 10. mesto, nato pa do lanskega leta zdrsnila na 22. mesto. Letos je svojo uvrstitev poslabšala še za osem mest. Kljub temu je Slovenija še vedno uvrščena najbolje izmed držav nekdanje Jugoslavije.

Novinarji brez meja v letošnjem poročilu opozarjajo predvsem na dramatičen upad medijske svobode v Gruziji in Nigru. Gruzija je tako od lanskega leta zdrsnila za 54 mest in zasedla šele 120. mesto na lestvici, Niger pa je z lanskega 87. mesta padel na 130. mesto. Lestvico že drugo leto zapored na 173. mestu zaključuje Eritreja.

Organizacija, ki spremlja stopnjo medijske svobode v svetu, ob tem ugotavlja, da medijski svobodi največjo grožnjo predstavlja vojna in ne revščina. Ob tem v svojem letnem poročilu posebej izpostavlja Kitajsko, ki tudi v tem letu še vedno, kljub olimpijskim igram v Pekingu in močnim pritiskom s strani drugih držav, ni izpustila kitajskih oporečnikov.

Podani dobri razlogi, da se reporter Surla vrne v oddajo Hri-bar

23.10.2008 ob 09:17

Vprašanje člana programskega sveta RTVS s predlogom, da se umaknjeni lik reporterja Surle vrne na TV ekrane, zveni takole:

*S takšnim postopanjem odgovorni na RTV Slovenija škodujejo izvajanju programske vsebine (kar so gledalci gotovo opazili in se čudijo, po kakšnih merilih se nekatere vsebine umikajo), obenem pa posledično tudi na programski svet RTV Slovenija, ki bdi nad njimi in njenimi standardi. **Vodstvo RTV Slovenija zato sprašujem, kdaj se bo do ravnanja odgovornega urednika ogradilo in uredniku oddaje Hri-bar dovolilo, da lik »reporterja Surle« kot umaknjeno vsebino ponovno vrne vanjo?** S tem bo popravilo napako grobega posega v avtonomijo novinarskega in uredniškega dela. Hkrati sprašujem, kdaj bodo odgovorni umaknili pravno nevzdržne obtožbe (ali grožnje) uredniku Bojanu Krajncu?*

A je čisto odveč. Novinar Silvester Šurle, ki se je [najprej pritožil](#), je povsem spremenil mnenje. Za MMC RTVS je namreč pozdravil lik reporterja Surle, zato so podani dobri razlogi, da v Hri-barja nemudoma vrnejo izgubljeni lik. Celo več, ker Šurle pravi, da mu Surla v ničemer ni podoben, s tem dodatno eksplicitno priznava, da do žalitve ni moglo priti. Podlaga za žalitev je namreč »prepoznanje«. [Tole je dejal Šurle](#):

Lik reporterja Surle je imel izjemno pozitiven vpliv na prepoznavnost pred petimi meseci ustanovljene revije Reporter. V znak zahvale za brezplačno reklamo bom scenaristu in voditelju oddaje Hri-bar Bojanu Krajncu in Sašu Hribarju v naslednjih dneh poslal pet litrski sodček laškega piva.

Oziroma:

Izjemno sem počaščen z reporterjem Surlo. Vse do njegove uvedbe nisem vedel, da sem tako pomemben, pa čeprav Krajnc in Hribar javno izjavljata, da mi reporter Surla ni v ničemer podoben. S slednjim se popolnoma strinjam.

[Paulinova ugotovila, da navzlic šibkemu zdravju lahko prekliče odstop](#)

1.11.2008 ob 14:25

Najprej je na popolno začudenje in ob popolnem neinformiranju zaposlenih direktorica STA Alenka Paulin odstopila iz zdravstvenih razlogov. Potem je na popolno začudenje preklicala odstop. Iz zdravstvenih razlogov, finančnih ali »ker-so-ji-tako-naročili«? Spomnimo, bilo je takoj po tistem, ko je Paulinova novinarki Maga zatrdila, da »je bila direktorici izplačana nagrada v višini 500.000 eur, zato je razumljivo, da so bile večini zaposlenim znižane plače ter ukinjene vse nagrade in stimulacije« in da so njeni novinarji na osnovi količnika pri njej »razvrščeni v naslednje kategorije: izrazit desničar: 4,5, zmeren desničar: 4, sredinsko usmerjen: 2,8, zmeren levičar: 2, izrazit levičar: 1. Bizarne odgovore [je moč prebrati na Vesti](#). Zdaj pa tole:

Alenka Katarina Paulin je v petek preklicala odstopno izjavo z mesta direktorice Slovenske tiskovne agencije (STA). Kot je danes povedala, si bo kljub določenim zdravstvenim težavam še naprej prizadevala uspešno voditi agencijo.

Na osnovi preklica predloga za razrešitev z mesta direktorice STA je urad vlade za komuniciranje tudi umaknil gradivo za sejo vlade, je še povedala Paulinova.

Paulinova je mesto v.d. direktorice STA nastopila 1. junija lani, redni štiriletni mandat pa je nastopila s 1. decembrom 2007. Da je vložila odstopno izjavo, se je izvedelo prejšnji teden.

[Povzeto po Mladini.](#)

Stran SDS fura brezplačniške zapise

1.11.2008 ob 14:26

Kaj imajo skupnega zadnji trije ([1](#), [2](#), [3](#)) zapisi na spletni strani SDS, izpostavljeni na prvi začetni strani in uvrščeni pod rubriko Aktualno? Spomnimo, SDS je je uradno še vedno vladajoča stranka, zapisi pa so po vsebini in formi na las podobni zapisom v brezplačnikih, ki so začeli čudežno izginjati takoj po volitvah. To pomeni naslednje: da so nepodpisani, da zvenijo »rumeno«, da ne prinašajo uradnega stališča stranke in so vsebinsko arbitrarni, da vsebujejo nekakšno diskreditacijsko mnenje o drugih strankah in o predsedniku države, da ponavljajo teorije zarote in da jadikujejo nad tem, kako jih mediji ne marajo in kako jih ni bilo v bližini angleške kraljice (sic!) Spodaj objavljamo vse tri, opozarjamo pa nas zadnjega, ki se loteva domnevne medijske krivičnosti na račun vlade in SDS:

Aktualno

Tudi sedaj se nihče ne zmoti

Ponedeljek, 27.10.2008

Natančnejša analiza poročanja in komentiranja osrednjih slovenskih tiskanih in elektronskih občil po septembrskih volitvah pokaže, da se v Sloveniji ni prav nič spremenilo. V času po volitvah, daljšem od meseca dni, namreč v nobenem komentarju ali poročilu nobenega osrednjega slovenskega medija ne boste zasledili nič dobrega o mandatu vlade 2004 – 2008. Še vedno vsak dan prevladuje izrazito nastrojeno pisanje in poročanje o vladi in koaliciji, ki je dokazano dosegla doslej daleč najboljše gospodarske in socialne rezultate v zgodovini Slovenije. In to kljub temu, da celo njihove ankete po obdobju predvolilnih pritiskov kažejo uravnoteženo presojo prebivalstva, ki delo vlade Janeza Janše večinsko vrednoti pozitivno.

V svoji kritiki gredo nekateri tako daleč, da z očitno lažjo zanikajo tudi takšne dosežke, kot sta (že doseženi in realno načrtovani) proračunska presežka v letih 2007 in 2008 ali najnižja brezposelnost v zgodovini samostojne Slovenije. Drugi objavljajo laži o tem, kako bi uvedba tedenske ali desetdnevne vinjete povzročila podvojitev sedanje cene polletne ali letne vinjete. Popolnoma so tudi uspeli zamolčati dejstvo, da je vlada zaradi dobrega gospodarjenja pri projektu vodenja EU prihranila 5 milijonov evrov davkoplačevalskega denarja.

Ob radikalni kritiki odhajajoče vlade pa nekaj sto novinarskih in uredniških peres pri nobenem zapisu ne pozabi bodoče vlade že vnaprej opravičevati, če ne bo dosegala

enakih rezultatov kot njena predhodnica. Slabši rezultati bodo seveda vedno rezultat svetovne finančne krize in zunanjih dejavnikov. Sedanjo vlado so zaradi visoke inflacije, ki je bila 60% povzročena z visoko ceno nafte, skoraj dve leti neusmiljeno pribijali na križ. Nikoli niso pozabili napisati, da so zunanji razlogi samo izgovor nesposobne vlade.

Danes, ko je sodček nafte spet manj kot 70 dolarjev, pa ista peresa bodočo vlado že vnaprej opravičujejo, češ da bo zaradi zunanjih razlogov razumljivo dosegala slabše rezultate. Toda zanje bodo še vedno zelo dobri. Najboljši. Zato je treba sesuvati in smešiti najprej Erjavca ali kakšnega drugega preveč motečega sestavljalca nove koalicije, nato pa opozicijo, če si bo slučajno drznila kritizirati novo vlado. Še posebej bodo spet moteči neposredni prenosi sej iz državnega zbora. Prepričani smo bili, da se je stanje v slovenskem medijskem prostoru v zadnjih letih postavilo v prave okvire, s tem, ko so mediji, s svojo nenehno kritiko vlade Janeza Janše, pričeli opravljati svojo vlogo nadzornikov oblasti. Kot sedaj žal ugotavljamo, bodo v tej svoji vlogi očitno popustili. Slovenski narobe medijski svet se po kratkem obdobju motenj ponovno vzpostavlja.

Aktualno

Pomisleki ostajajo

Petek, 24.10.2008 Kraljičin obisk je za nami, a nekateri pomisleki glede sestavljanja seznama vabljenih na slavnostno večerjo z britansko kraljico Elizabeto II. ostajajo. V zadnjih dneh smo slišali več pojasnil glede omenjenega seznama, a ključ izbora gostov predsednika republike na tej večerji ostaja nenavaden. Predvsem je zanimiva predsednikova trditev, da naj bi bil nekdanji poslanec g. Milan M. Cvikl povabljen na večerjo zato, ker je imel kot poslanec in predsednik parlamentarne komisije veliko stikov s kolegi iz Velike Britanije. Če je bil to kriterij za uvrstitev na seznam, potem so bili z njega izpuščeni številni gospodarstveniki, znanstveniki, športniki in nenazadnje kulturniki, ki že od začetkov naše samostojnosti veliko prispevajo h krepitvi odnosov z Veliko Britanijo. Nenazadnje je tudi prav vsak član vlade v tem mandatu precej več sodeloval z Veliko Britanijo kot bivši poslanec g. Cvikl. Žal nam je, da se predsednik republike s takšnimi pojasnili vse bolj zapleta v protislovja in pritrjuje sklepanju, da je bil bivši poslanec SD g. Milan Cvikl povabljen za nagrado, ker je sodeloval pri velikem poku iz Finske. Pri manipulaciji, pri kateri je bila očitno vloga predsednika republike večja, kot je sprva kazalo. Pri manipulaciji, zaradi katere letošnjih volitev ne moremo šteti za poštene.

Aktualno

Maske padajo

Torek, 21.10.2008 Med najbolj brani teksti današnjega dne je seznam povabljenecv predsednika republike Danila Türka na slavnostno večerjo ob obisku

britanske kraljice. Predsednik je iz protokolarnega seznama izbrisal celotno vladno ekipo, z izjemo predsednika vlade in zunanjega ministra. Oba sta verjetno ostala med povabljenimi zaradi gostov, saj bo britanska kraljica izjemoma posebej sprejela predsednika vlade, zunanji minister pa ne more manjkati zaradi prisotnosti njegovega britanskega kolega. Prostor, ki je nastal na protokolarnem seznamu po brisanju članov vlade, je predsednik republike zapolnil z uradniki iz svojega kabineta ter z vsemi tremi predsedniki nekdanje komunistične partije in njenih naslednic, saj so mimo protokolarnega vrstnega reda povabljeni Kučan, Kocjančič in Pahor. Iz verige šefov manjkata samo Ribičič, ki je verjetno upravičeno zadržan in France Popit, ki pa ostaja zvest svojim protifevdalnim načelom tudi navzven. Da bo prisotnost nekdanje komunistične nomenklature popolna, najdemo na seznamu tudi partiji najbolj zveste vojščake iz vrst Službe državne varnosti oziroma Udbe, kot je npr. sedanji predsednikov svetovalec Franci Perčič.

Svet se res spreminja in lahko se bojimo, kako bo ugledna in uglajenih manir vajena britanska kraljica prenesla to družbo zagovornikov komunistične revolucije in njenih pridobitev. Mogoče bo za izboljšanje ozračja predsednik republike njenemu veličanstvu razložil, da si tudi sam želi prebivati v kraljevski palači oziroma rezidenci in da je, glede na svoje snovne potrebe, pravzaprav rojalist, ki so ga po golem slučaju na položaj pomagali postaviti zagovorniki in dediči nasilne revolucije, zato jih je hočeš - nočeš moral povabiti tudi na svečano večerjo.

Nekoliko težje pa bo pojasnilo dobila prisotnost Milana M. Cvikla. Človek je namreč brez vsakršne funkcije, niti poslanec ni več. Njegova edina zasluga je, da je sodeloval pri Velikem puku iz Finske. Predsednik republike, ki je doslej dajal nekakšne dvomne izjave o tej aferi, je z vabilom Cviklu snel masko. V tej luči se tudi sodelovanje njegovega nekdanjega svetovalca Potočnika pri aferi Patria zdi vse manj naključno. O udeležbi njegovega aktivnega sodelavca Francija Perčiča pri velikem puku tako ali tako nikoli ni bilo dvomov. Nenazadnje je aktivno svetoval že pri aferi Depala vas, pa tudi stečajni postopek Elana je vodil toliko časa, da so varčevalci Les banke po malem že pozabili, kdo jih je pravzaprav okradel.

Njeno veličanstvo bo imelo zvečer obilo priložnosti, da se ob prijetnem kramljanju s predsednikom spomni svojih srečanj s Titom, Maom in ostalimi, med slovenskimi socialisti čaščenimi, zgodovinskimi osebnostmi, ki so najprej radikalno opravili z ostanki aristokracije in meščanstva, nato pa s svojim življenjskim stilom in razkošjem na račun lačnih množic desetkratno prekašali najvišjo aristokracijo.

Agonija na MMC RTV Slovenija

1.11.2008 ob 14:27

Na Multimedijem centru RTV Slovenija vre. V.d. odgovornega urednika Igor Pirkovič, ki v prostem času [piše himne stranki SDS](#), se gre cenzuro, pravijo zaposleni, ga ni na delu, se ukvarja z MMC-jem 10 minut na dan (!), posega v avtorsko delo novinarjev, ne razume narave spletnega dela in samovoljno umika objavljene vsebine.

Podpisani sodelavci na MMC se pritožujejo, ker jih vodstvo ignorira in ne odgovarja na njihova pisna vprašanja. Še en dokaz v nizu vseh, da na RTV peščica ljudi samovoljno ureja stvari proti volji zaposlenih, z vmešavanjem v njihovo delo, s cenzuro in proti vsem pravilom novinarskega ravnanja.

Objavljemo celotno pismo: ([1](#), [2](#)).

Markeš: to so norci in psihopati, ki jih je treba ustaviti

2.11.2008 ob 14:16

Na pogovoru študentskega politološkega društva [Polituss](#) pod naslovom »Slovenija ... na kakšni poti?«, so se pogovarjali o samem konceptu volitev in demokracije ter analizi predvolilnega dogajanja, predvsem pa o medijih. Sodelovali so profesor na Fakulteti za informacijske študije v Novi Gorici Matej Makarovič, novinar časopisa Delo in politični komentator Janez Markeš ter novinar časopisa Dnevnik in politični komentator Rok Praprotnik.

Janez Markeš je, med drugim, povedal nekaj o načelu nekaterih slovenskih medijev, ki ga je strnil v »Če ne moremo instrumentalizirati, diskvalificiramo«. O vladnih resursih diskvalifikacij, v tem primeru Janeza Janše, ter spletnem portalu Požareport, je [med drugim povedal tole](#) (povzemamo po Vesti):

To norijo je treba izpostaviti. Zelo brutalno in zelo radikalno. Take nore, kot so tisti idiotski Požar, to je treba ustaviti. To so norci, to so psihopati, ki jih je treba ustaviti. To je norost. To ni več demokracija... Ne more se zgoditi, da neko podjetje, ki je pod roko plačevano od vlade, plačuje nek spletni portal zato, da diskvalificira ljudi, ki ji niso všeč. To se ne sme zgoditi, to ni demokracija, to ni svoboda. To je zloraba demokracije in to je zloraba svobode. Čim je vlada v to vpletena, je stvar javna, in čim je vladajoča stranka, je ta stvar javna.

[Makarovič znova o tem, kako zanj fantomski novinarji, lastniki in financerji niso težava](#)

2.11.2008 ob 14:17

Na isti okrogli mizi Politussa je novinar Dnevnika Rok Praprotnik med drugim izzval [dr. Mateja Makaroviča](#), da pove, s kakšnimi ambicijami in intencami je sodeloval v brezplačnih projektih vladajoče stranke SDS, recimo v Ekspresu, jih pozdravil kot »nove medijske projekte« in v njih z največjo izkazano identiteto sodeloval.

[Njegov odgovor](#), povzet po Vesti, je indikativen. Na tem blogu smo [že poskušali povedati, na katera vprašanja](#) bi imel dolžnost odgovoriti, če želi ohraniti dostojanstvo nevtralnega medijskega presojevalca. Njegovi odgovori Praprotniku in Markešu so bili začudujoče plehki. A izsiljeno takšni:

a. Makarovič trdi, da njega ne zanima, kakšni lastniki stojijo za brezplačniki, da ga to »ne vznemirja« in »ne obremenjuje«. Takšna vprašanja so po njegovem nepomembna. Celo več: tudi za Delo pravi, da ga ne vznemirja, kateri Kolonel je stal za njim in da dolgo nismo vedeli, kdo je zares lastnik Dela. To so tri sporne trditve: prvič, nevznemirjenost (upajmo, da ne »ataraxia«) je za nekoga, ki se profesionalno ukvarja z mediji, dela medijske analize po naročilu vlade in komentira medijsko lastništvo, naravnost škandalozna. Drugič: ni res, da Makaroviča ni vznemirjalo lastništvo medija – to je razbrati tudi iz njegovih javnih izjav. In tretjič: že mogoče, da je bilo lastništvo Dela prikrito, toda v primeru brezplačnikov je bilo lastništvo »sfabricirano« z določenim namenom, podobno kot tudi financiranje, ki pa v primeru Delu ni prav nič prikrito. Razlike so očitne.

b. Makarovič trdi, da vsak medij mora imeti pravico, da obstaja. Ob tem polemizira z neimenovanimi posamezniki, ki bi menda fantomske brezplačnike najraje prepovedali, kar ima za nedopustno cenzuro. Njegova obrambna strategija temelji na strašilu – namesto da bi odgovarjal na vprašanje lastništva, novinarstva in novinarskih standardov, sprevača dilemo na neko generalno vprašanje.

c. Makarovič trdi, da ga ne vznemirja, kdo piše v te časopise, tudi če je anonimen. Po njegovem se tudi drugje novinarji ne podpisujejo pod svoje izdelke, s čimer želi povedati, da fantomski novinarji zanj niso težava.

d. Makarovič trdi, da stoji za svojimi kolumnami in odgovarja le za zapisano v njih. S čimer želi povedati, da ga preostala vsebina ne vznemirja.

e. Makarovič trdi, da doslej nobenega medija, ki ga je povabil, ni zavrnil. In ker so ga povabili v brezplačnik, je vanj pač pisal. Če bi ga povabili v kakšen neonacistični časopis, bi torej očitno storil isto.

Sicer pa se je o teh dilemah že pisalo, Makarovič pa na okrogli mizi znova ni povedal nič o tem, ali obžaluje svoje aktivnosti, še manj se je upiral trditvi Praprotnika in

Markeša, da za gverilskimi brezplačniki, v katerih nastopa, stoji Janševa stranka. Spomnimo na [tole](#):

Veliko vprašanj, še zlasti za medijskega strokovnjaka, ki si želi kakovostnih medijev. Resnici na ljubo je na nekatera Makarovič pred novinarji že moral odgovarjati. Igra skrivalnic je tekla takole: pravi, da ni vedel, kako dolgo bo izhajal Ekspres, da njegove ekipe »ne pozna«, da je komuniciral le z odgovorno urednico po elektronski pošti, da domneva, »da gre pri piscih za mlajše in še neuveljavljene avtorje, kar seveda sploh ni slabo«, da je prepričan, da »ime avtorja ni jamstvo za kredibilnost« in da se je treba zanašati na »avtoriteto argumentov« in ne na »avtoriteto konkretnih oseb«. In še nekaj sociološke soli je dodal, da zakrije sledi sramote: »V tradicionalnih družbah je pomembno predvsem to, kdo je nekaj povedal, v modernih pa, kaj je bilo povedano.« No ja, v tem zapisu poskušam slediti zapovedim moderne družbe in se zadržati glede tradicionalne, če uporabim njegov žargon. Sicer ne pričakujem, da bom na postavljena vprašanja prejel pojasnila, želim pa, da mu jih slovenski novinarji, ki se nenehno pulijo za njegovo mnenje o politični in medijski sceni, vsaj mimogrede postavijo. S tem bodo dokazali dvoje: da izbirajo med tistimi oblikovalci javnega mnenja, ki so verodostojno objektivni in da jih ne vabijo po profesionalno smrtonosni liniji uravnoteževalskega kriterija v smislu »povabimo enega levega pa enega desnega, Janševega strokovnjaka«.

Makarovič je v svoji topli dobrodošlici Ekspresu vanj zapisal tole: »Upam pa si verjeti, da gre za korake, ki so sicer majhni, a vsaj namenjeni v pravo smer.« Zmotil se je, »Prava smer« izdaja Reporter, Ekspres je izdajal »Zame-tek«. Ne dvomimo, da sta oba na pravi poti (tako kot Slovenija), le da se je pot drugega nenadoma iztekla. Je zdaj začutil kakšno potrebo, da bi se imel za žrtev, ki so jo prevarali? Ali da bi obžaloval nenaden konec »majhnih korakov«? Nič od tega. Je torej Makarovič instrumentaliziral ali bil brez protesta hote instrumentaliziran? Videti je, da drugo zagotovo, in le upam lahko, da razni eksperti in oblikovalci javnega mnenja svoje akademske časti in ugleda niso prodali za majhne strankarske denarce. Kajti potem so največja žrtev med vsemi, večji kot anonimni »novinarji« ali najeti odgovorni uredniki in direktorji.

Repovž in Jančič o vlogi politike v slovenskih medijih

5.11.2008 ob 23:38

Ob akciji Postavi se za novinarstvo sta za MMC RTV Slovenija [spregovorila](#) oba predsednika novinarskih cehovskih organizacij:

Ob evropskem dnevu akcije Postavi se za novinarstvo se zastavlja vprašanje, kako je s profesionalnostjo in socialnim stanjem novinarjev v Sloveniji. Kaj je izbrskal MMC?

Glede na to, da v akciji sodeluje tudi Sindikat novinarjev Slovenije, smo se s prošnjo za nekaj pojasnil najprej obrnili na njegove predstavnike.

*Jurančič: Za medijsko svobodo se je treba boriti vsak dan znova
Predsednik SNS-a Iztok Jurančič je za MMC dejal, da je treba socialno stanje novinarjev ocenjevati z ekonomskimi standardi, ki veljajo tudi za druge sorodne poklice, kot so zdravnik, učitelj, sodnik. Prepričan je, da so novinarji, ko se primerja plače, v slabšem položaju kot drugi. "Drugo, kar je pomembno za njihov socialni status, je vloga novinarjev za delovanje demokratičnih ustanov pri nadzoru oblasti in obveščanju oziroma informiranju javnosti. Pri izvajanju tega družbenega interesa novinarji niso ustrezno zavarovani pred pritiski lastnikov medijev in politikov," trdi Jurančič.*

Na vprašanje, kako ocenjuje slovensko medijsko krajino oz. kako je v Sloveniji z medijsko svobodo, je dogovoril, da medijska svoboda ni abstraktni pojem. Po njegovem je to vrednota, ki ni v naprej zagotovljena in se morajo novinarji zanj boriti vsak dan znova. Kot poudarja, jim pri tem lahko pomagajo sistem in zakoni. "Naši zakoni so slabi (zakon o medijih, zakon o RTV Slovenija), izvajanje že uzakonjenih določb pa še slabše," je dodal. O profesionalnosti slovenskih novinarjev se ni želel izreči.

*Repovž: Namesto da bi se ukvarjali z razvojem, se z nerazumevanjem
Z vprašanji smo se obrnili tudi na predsednika Društva novinarjev Slovenije Grego Repovža in na prvega moža Združenja novinarjev in publicistov Petra Jančiča.*

Prvi je za MMC povedal, da je temeljno vprašanje slovenskega medijskega prostora to, da se mora namesto z razvojem ukvarjati z nerazumevanjem, ki ga novinarstvu izkazujejo predstavniki politike in kapitala. "V zadnjih letih je bilo preveč zlorab, začevši z instrumentalizacijo RTV v prid politični stranki SDS, zamenjavo državnih delnic Mercatorja za vpliv SDS v medijskih hišah Delo in Večer, zlorabo moči pri vplivu na Primorske novice, instrumentalizacijo STA za potrebe vlade in SDS," pravi Repovž.

"Slovensko novinarstvo je v tem trenutku kot človek po hudi bolezni, pri čemer ni jasno, kako močno je ta bolezen zaznamovala njegovo prihodnje življenje in kakšni bodo stranski učinki tako bolezni kot zdravljenja. Slovensko novinarstvo se bo moralo s posledicami šele resno soočiti. Ni namreč mogoče reči – od danes bo drugače," še ocenjuje predsednik Sindikata novinarjev Slovenije.

*Jančič opozoril na nekonkurenčnost pri tiskanih medijih
Nazadovoljen s stanjem v novinarstvu je tudi Jančič. Za našo spletno stran je v tem kontekstu spregovoril predvsem o tisku, pri čemer je poudaril, da trg slovenskih dnevnikov obvladujeta dva lastnika. Zaradi navedenega dejstva ni mogoče govoriti o konkurenčnosti, kar je slabo, je menil.*

"V proces nastajanja lastniških in izdajateljskih monopolov je bila v zadnjih 15 letih vpletena politika, (večino časa LDS, zadnja štiri leta tudi SDS) logična posledica je, da rezultat, ko gre za lastninsko strukturo, politično to odseva. Država ima, ker je posredno ali neposredno velik lastnik podjetij, tudi velik vpliv na oglaševalska sredstva, s čimer je tudi mogoče vplivati na medije," še opozarja Jančič.

*Sindikat ob vseevropski akciji pozval k simboličnim gestam
Končati pa velja s predstavitvijo vseevropske akcije Postavi se za novinarstvo. Angažiranost sindikata nam je naslikala glavna tajnica SNS-a Ljuba Babič Košir. Lani so dali v sindikatu natisniti plakate z logom in jih razdelili po medijskih hišah. Usklajevali so več dogodkov in spodbudili hišne sindikate k manifestacijam ipd. Tudi letos so hišne sindikate pozvali, naj se po svojih zmožnostih s simboličnimi gestami, kot so zbiranje, pisanje pisem, nekajminutna prekinitev dela ipd. pridružijo vseevropski akciji.*

*Marjetka Nared
marjetka.nared@rtvslo.si*

S spletne strani SDS umaknili zapis

5.11.2008 ob 23:39

[S spletne strani SDS](#), zapis o tem tudi [na Vesti](#):

Aktualno

Se vrača čas cenzure?

Sreda, 05.11.2008 Slovenska demokratska stranka je minuli teden prejela odredbo sodišča, s katero je bil zahtevan umik besedila Maske padajo v roku 3 dni od vročitve odredbe. Besedilo je bilo s spletne strani umaknjeno v postavljenem roku, odredbo pa naši pravni strokovnjaki proučujejo.

Omenjeni ukrep sodišča na prvi pogled spominja na cenzuro iz 80-ih let prejšnjega stoletja; tudi takrat se ni smelo javno govoriti in pisati o uslužbencih in sodelavcih Udbe. Oblast tranzicijske levice, ki se nam obeta v prihodnjih letih, očitno s seboj, pod masko povezovalnosti in prijaznosti, prinaša stare vzorce totalitarnega represivnega ravnanja. SDS pričakuje, da bodo mediji in novinarska združenja vsak poskus cenzure ostro obsodili.

O umaknjenem zapisu smo na tem blogu [že poročali](#).

[SDS o cenzuri, v resnici je šlo za sodno odločbo na zahtevo Francija Perčiča](#)

9.11.2008 ob 11:10

Stranka SDS je med obiskom britanske kraljice Elizabete II. na svoji spletni strani objavila nekaj neobičajnih kritičnih zapisov, nadvse podobnim zapisom v brezplačnikih. O tem smo pisali [tukaj](#).

Med spornimi povabljenici je bil tudi predsednikov svetovalec Franci Perčič, za katerega so na spletni strani SDS zapisali, da je bil zvest vojščak partije iz vrst Službe državne varnosti oziroma Udbe. Perčič je nato s sodno odločbo dosegel umik dela spornega besedila.

"Slovenska demokratska stranka je minuli teden prejela odredbo sodišča, s katero je bil zahtevan umik besedila Maske padajo v roku treh dni od vročitve odredbe. Besedilo je bilo s spletne strani umaknjeno v postavljenem roku, odredbo pa naši pravni strokovnjaki proučujejo," so potem prek svoje spletne strani javnost obvestili esdeesovci.

"Omenjeni ukrep sodišča na prvi pogled spominja na cenzuro iz 80. let prejšnjega stoletja - tudi takrat se ni smelo javno govoriti in pisati o uslužbencih in sodelavcih Udbe. Oblast tranzicijske levice, ki se nam obeta v prihodnjih letih, očitno s seboj, pod masko povezovalnosti in prijaznosti, prinaša stare vzorce totalitarnega represivnega ravnanja. SDS pričakuje, da bodo mediji in novinarska združenja vsak poskus cenzure ostro obsodili," so na spletni strani SDS komentirali zahtevo sodišča in obenem pozvali novinarje k obsodbi domnevne cenzure.

Toda okrajno sodišče v resnici sploh ni zahtevalo umika celotnega besedila, temveč zgolj del, ki se nanaša na Perčiča. SDS je pri tem očitno izkoristila priložnost, da bi na račun domnevne cenzure v javnosti pridobila nekaj političnih točk. Na vprašanje Indirekta, zakaj so umaknili celoten članek, ne pa le spornega dela besedila, smo dobili enak odgovor, kot je objavljen na njihovi spletni strani.

Vsa zgodba je v bistvu repriza spora stranke Janeza Janše s Francijem Perčičem, ki se vleče s konca 90. let in je dobil sodni epilog lani. V tedniku Demokracija, ki je, vsaj glede na zadnji razvid medijev, še vedno delno v lasti socialdemokratske stranke, katere naslednica je zdajšnja SDS, so Perčiču prav tako očitali, da je bil funkcionar SDV, česar pa mu na sodišču niso dokazali, zato je morala Demokracija ob simbolični finančni odškodnini svoje navedbe tudi preklicati.

[Celoten članek Indirekta.](#)

[Pirkovič iz sebe dela Kristusa, novinarji MMC RTVS pa protestirajo proti cenzuri](#)

9.11.2008 ob 11:14

O zapletu smo [pisali tukaj](#), objavljamo zapisa [na Delo.si](#) in [poročilo STA](#).

(1)

Štiriindvajset novinarjev multimedijskega portala nacionalne televizije (MMC) se je podpisalo pod protestno pismo, v katerem vršilca dolžnosti odgovornega urednika Igorja Pirkoviča obtožujejo, da posega v delo novinarjev, jim grozi, češ »priložnost bomo dali drugemu«, in se premalo ukvarja z internetnim portalom.

Dodajajo, da »izbira bolj prizanesljiva vprašanja« uporabnikov portala, ki jih ti postavlja gostom spletne klepetalnice. Pirkovič je funkcijo prevzel 1. avgusta letos, na tem položaju pa so se od oktobra 2006 zamenjali štirje ljudje. Novinarji opozarjajo, da so bili med letoma 2007 in 2008 objavljeni trije razpisi za odgovornega urednika, a po nobenem ni bil imenovan urednik s polnimi pooblastili.

Podobno pismo so poslali vodstvu RTV že julija, vendar odgovora ni bilo. Namesto odgovornega urednika televizije Jožeta Možine, ki je na dopustu, nam je o razmerah na MMC ogovarjal namestnik Igor Pirkovič. Pojasnil je, da se je rok za prijavo kandidatov na sedanji razpis za mesto odgovornega urednika iztekel prejšnji ponedeljek, »prispelo je nekaj vlog«, sam se ni prijavil, izbira kandidata pa še poteka. Prejšnji neuspeli razpis razlaga z neprimernostjo kandidatov. Na prvo pismo pa direktor televizije Jože Možina ni odgovoril, ker »je prejel neki papir z nečitljivimi podpisi, zato je zahteval, da mu to uradno pošljejo in podpise opremijo s parafo«, razlaga Pirkovič.

Pritožbe na njegovo delo vršilca dolžnosti urednika MMC so po Pirkovičevem prepričanju »inscenirana zadeva in poskus diskreditacije«. »Nikoli nisem posegal v besedilo brez vednosti dnevnega urednika,« je povedal. Ukazal pa je blokado komentarjev na nekatere prispevke, ker »so nedostojni normalnega človeka«, a je skrbniki portala niso upoštevali.

»Posegal sem premalo,« meni Pirkovič, »saj je imel programski svet RTV veliko pritožb na vsebino MMC.« Izjave, da bodo novinarje nadomestili z drugimi, zanj sploh niso grožnje. »Če nekdo slabo dela, to ni grožnja, ampak delovna obveza.« Pravi, da se vsi novinarji z vsebino pisma ne strinjajo niti ga niso prejeli v podpis. »Vsaj tisti ne, ki razmišljajo drugače, s svojo glavo.« Avtorju pisma pa »iskreno odpuščam in mu v Kristusovem nauku želim vse dobro in mu nastavljam še drugo lice«, je še dejal Pirkovič.

(2)

Podpisniki protestnega pisma v.d. odgovornega urednika MMC obtožujejo cenzure, slednji očitke zavrača

04.11.2008

Ljubljana, 04. novembra (STA) - Štiriindvajset novinarjev multimedijskega portala RTVS je napisalo protestno pismo, v katerem v.d. odgovornega urednika portala Igorja Pirkoviča obtožuje poseganja v njihovo delo in groženj. Pirkovič vse očitke zavrača. Vidi jih kot poskus ustvarjanja pritiska, da na razpisu za odgovornega urednika portala ne bi bil izbran avtonomen kandidat.

Kot je v pismu, naslovljenem na vodstvo Radiotelevizije Slovenije (RTVS), zapisalo 24 novinarjev in novinark Multimedijskega centra RTVS (MMC), Pirkovič ni primeren za mesto, ki ga zaseda. Kot so zapisali, naj bi namreč Pirkovič posegal v avtorsko delo novinarjev brez njihovega vedenja. Prav tako naj bi med vprašanji, ki jih uporabniki portala postavljajo gostom spletne klepetalnice, izbral bolj prizanesljiva vprašanja, novinarjem pa naj bi grozil z besedami "bomo dali priložnost drugemu". Tudi sicer naj ne bi poznal narave spletnega medija.

Zaradi tega podpisniki v pismu napisanem 13. oktobra vodstvo RTVS sprašujejo, kdaj bo objavljen razpis za odgovornega urednika portala, zakaj na zadnjem razpisu ni bil imenovan nobeden od kandidatov in kako bo vodstvo RTVS preprečilo nadaljnje posege v avtorsko delo novinarjev.

Ob tem so podpisniki, podpisani kot "podpisniki peticije", za STA še dodatno pojasnili, da še vedno stojijo za vsem, kar so zapisali v pismu generalnemu direktorju RTV SLO Antonu Guzeju. "Ker pa odgovora s strani generalnega direktorja še nismo prejeli, dodatnih pojasnil za zdaj ne bomo dajali," so zapisali.

Pirkovič, kot je povedal za STA, dvomi, da za pismom res stoji 24 novinarjev in novinark. Kot je dejal, podpisi na pismu namreč niso čitljivi oziroma gre le za parafe. "To kaže, da se ljudje očitno niso upali podpisati s polnimi imeni in priimki, ali pa da so bili v podpis prisiljeni," je dejal.

Kot je pojasnil, so imeli na portalu danes uredniški sestanek, "ki je potekal povsem normalno. Tudi sicer nikoli nisem imel nobenih težav z novinarji, verjamem pa, da tudi oni z mano ne," pravi. Vse kar je zapisano v pismu zato vidi kot "čisti konstrukt in poskus destabilizacije" njegove funkcije.

Ob tem tudi zavrača očitke, da je neupravičeno cenzuriral vsebino posameznih prispevkov: "Gre za čisto izmišljotino. Kolikor sem posegal, sem posegal v okviru svojih uredniških pristojnosti. Rekel bi, da sem to počel še premalokrat."

Zanika tudi, da bi kdaj grozil novinarjem, da bo dal priložnost drugim, če novinar ne bo delal, tako kot je treba: "Ko sem jim nedavno vprašal, kaj naj bi jim grozil, nihče ni vedel povedat, kakšne naj bi bile te grožnje." Tudi očitek, da naj bi med vprašanji,

ki jih uporabniki portala postavljajo gostom spletne klepetalnice, izbiral bolj prizanesljiva vprašanja, je zanj "čista izmišljotina". "Kvečjemu mi je žal, da nisem ven vrgel nekaterih neumnosti," je pojasnil.

Ob tem priznava, da je s portala izbrisal nekatere komentarje spletnih obiskovalcev, vendar pojasnjuje, da je šlo za "nekatero neokusno komentarje na novico o smrti JĀšrga Haiderja". "Za vsakega človeka je to pač nek žalosten dogodek, poleg tega ima Haider družino, zato sem rekel, naj neokusne komentarje onemogočijo, vendar tudi tega niso naredili," je dejal.

Ob tem Pirkovič še dodaja, da "obstajajo ljudi na MMC, ki se lahko javno izpostavijo in izrazijo ogorčenje nad zapisanimi očitki", samo pismo pa vidi kot ustvarjanje pritiska "glede na to, da se zdaj izbira nov odgovorni urednik. Mogoče nekateri ne želijo, da bi bil to avtonomen kandidat, ampak predvsem poslušen, ki ne bi opravljal vloge odgovornega urednika in so zanj že pripravili teren," zaključuje.

Razpis za mesto odgovornega urednika MMC, tretji po vrsti, je sicer RTV Slovenija razpisala pred kratkim. Rok za prijavo kandidatov se je iztekel 27. oktobra, Pirkovič pa se nanj, kot je pojasnil, ni prijavil.

V SDS trdijo, da je predsednik države vpleten v »veliki pok«, a novinarji tega ne opazijo

9.11.2008 ob 11:29

Medtem ko se mediji precej zaganjajo v [domnevno cenzuro zapisa](#) na spletni strani SDS, pa noben novinar ne problematizira sosednjega zapisa na njej, ki smo ga povzeli že [na tej strani](#).

Na njej so neimenovani v imenu stranke SDS [zapisali svojo domnevo](#), da za ti. »velikim pokom« stoji tudi predsednik države:

Žal nam je, da se predsednik republike s takšnimi pojasnili vse bolj zapleta v protislovja in pritrjuje sklepanju, da je bil bivši poslanec SD g. Milan Cvikl povabljen za nagrado, ker je sodeloval pri velikem puku iz Finske. Pri manipulaciji, pri kateri je bila očitno vloga predsednika republike večja, kot je sprva kazalo. Pri manipulaciji, zaradi katere letošnjih volitev ne moremo šteti za poštene.

Morala zgodbe: v vsaki normalno razviti medijski krajini bi poskočili, **če bi vladajoča stranka (vsaj v danem trenutku) obtožila predsednika države sodelovanja pri mednarodni zaroti**. Omenjeni »brezplačniški« zapis namreč trdi štiri stvari: da je g. Cvikl sodeloval pri »velikem puku«, da je bil za to nagrajen z vabilom k angleški kraljici, da to kaže na vlogo predsednika države pri »manipulaciji velikega poka« in da zaradi te manipulacije ne moremo šteti volitev za poštenih.

To so štiri izrazito hude trditve in stvar okusa je, če kakšno preferiramo. Toda omenjena zaradi naše preference ni nič manj huda. Novinarji, kje ste?

[Nova medijska zgodba leta: Delo prevzema Večer](#)

13.11.2008 ob 17:44

O tem, kako je Delo kupilo skoraj 60 odstotkov Večera, čeprav ministrstvo za kulturo ni izdalo soglasja za povečanje deleža nad 20 odstotkov (po interpretaciji 58. člena Zakona o medijih naj bi bil takšen posel neveljaven). S tem je Delo svoj delež v povečalo z 20 na 79,25 odstotka. Delo je kupilo tisti kos, ki ga je januarja 2008 družbam Fimes, TVM in RIG prodal Infond Holding. Po nekaterih informacijah na bi Delo za 59,25-odstotni delež odštelo okoli 20 milijonov evrov. [Povzemamo po Večer](#)u:

*Časopisno podjetje Delo se je, s tem ko je kupilo 59,25 odstotka družbe Večer, zavestno odločilo kršiti zakonodajo, saj 58. člen Zakona o medijih pravi, da mora vsakdo, ki želi pridobiti več kot 20 odstotkov lastninskega ali upravljaljskega deleža v premoženju izdajatelja splošno informativnega tiskanega dnevnika, dobiti predhodno soglasje pristojnega ministrstva. S tem ko je Delo svoj delež v Večer*u povečalo na 79,25 odstotka in preseglo 20-odstotni delež brez soglasja kulturnega ministrstva, je tak pravni posel ničen. Tako pravi 58. člen Zakona o medijih.

Če bo sodišče torej odločalo o veljavnosti sklenjenih pogodb med Delom in prejšnjimi Večerovimi lastniki in bo ugotovilo, da je bila pogodba sklenjena v nasprotju z 58. členom Zakona o medijih, bo pogodba nična, saj nasprotuje prisilnim predpisom. Pogodbene stranke bodo morale vzpostaviti prvotno stanje, takšno, kakršno je bilo, preden je bila pogodba med njimi sklenjena.

*Delo bo na Urad za varstvo konkurence (UVK) v zahtevanem roku, 30 dni, priglasilo koncentracijo lastništva v Večer*u, na kar bo UVK moral odgovoriti v 90 dneh. V kolikor bo urad podal pozitivno mnenje h koncentraciji, bo posel tudi pravno izpeljan. "In potem tudi ni nobenega razloga, da ne bi pridobili še soglasja ministrstva za kulturo," menijo pri Delu. V nasprotnem primeru se bo lastnik najverjetneje odločal drugače.

Čeprav zaradi pomanjkanja informacij natančnega komentarja o legalnosti prevzema sicer še ne more dati, strokovnjak za medijsko pravo na Pravni fakulteti v Mariboru dr. Rok Lampe z gotovostjo podvomi o njegovi legitimnosti. Takšen prevzem bi UVK seveda moral preprečiti, trdi, "če držijo podatki, da je en subjekt postal lastnik skoraj 80 odstotkov medijske hiše. To je v nasprotju z Zakonom o medijih in z Zakonom o omejevanju konkurence. Svoboda v medijih namreč ne pomeni samo svobode v izražanju mnenj in stališč, ampak tudi svobodo pred drugimi centri moči, tako države kot gospodarstva. Če pogledamo strukturo v naši medijski krajini, v kateri je največji medij prevzel drugega največjega, lahko pričakujemo, da bo ta izvajal tudi določen vpliv na uredniško politiko in trobil v isti rog kot njegov lastnik. To pa za svobodo izražanja, prejetanja in razširjanja informacij v Sloveniji nikakor ni dobro."

Včeraj smo skušali preveriti na več straneh, zakaj so se prejšnji lastniki odločili prodati svoje deleže v Večeru in zakaj je novi lastnik Delo prekoračil dovoljeni lastniški delež. "Cena prodanega deleža je v tej pogodbi jasno opredeljena, gre za nakup 151.608 delnic Večera. Zneska vam zaradi oznake poslovne skrivnosti ne moremo javno zaupati," so nam sporočili iz Dela. Neuradno smo izvedeli, da so podjetja Fimes, Rig in Tovarna avtomobilov Maribor svoje deleže prodala za enako ceno, kot so jih kupila, iz dveh zanesljivih virov pa smo izvedeli, da naj bi bila omenjena podjetja približno 19-odstotne deleže Večera kupila in ta teden tudi prodala po dobre štiri milijone evrov. Ko smo želeli povprašati, zakaj se je podjetje Fimes, odločilo za nakup skoraj petinskega deleža Večera in kasneje za prodajo po enaki ceni, so nam po telefonu pojasnili, da direktor Gregor Mesarič ni dosegljiv. Direktor in lastnik podjetja Rig, družbe za investiranje, Rafael Kos nam je pojasnil, da je bila ponudba za nakup Večera januarja ugodna in ponudba za prodajo prav tako. Cene in tega, koliko je podjetje s prodajo zaslužilo, ni želel komentirati. Direktor Tovarne vozil Maribor Dušan Mežnar pa je pojasnil, da se je finančna kriza dotaknila tudi njih in da bodo s kupnino financirali proizvodnjo.

"Gre za pomembno poslovno odločitev, ki jo uprava Dela vidi kot dolgoročno finančno naložbo, ki bo pripomogla k razvoju in uspešnejšemu poslovnemu rezultatu obeh družb. Upravi sta ocenili, da bosta na podlagi te poslovne odločitve lažje realizirali poslovne sinergije, ki jih prepoznata na vseh poslovnih področjih, konkretno na področju združene distribucije, na prenosu tiska Večerovih edicij v Delovo tiskarsko središče, pri razvoju informacijske tehnologije, skupne strateške nabave, razvoju interneta in multimedije," pa sporoča uprava Dela.

Bo UVK dal soglasje?

13.11.2008 ob 17:46

Kaj bo storil direktor UVK Jani Soršak glede nakupa deleža Dela v Večeru? Po njegovem bo ta primer hitro končan, mogoče že v ene mesecu. Kajti postopek, pravi, je bi začel še v času, ko je bil večinski lastnik Infond Holding, na nato nadaljevanj in stanje je raziskano. Kaj se lahko zgodi: Prvič, da UVK »požegna« nakup, in drugič, UVK zahtevai odsvojitve novopridobljenih delnic (ki jih ne morejo le preparkirati, saj UVK nadzoruje tudi postopek prodaje in kupca). Povzemamo [vestičko po Večeru](#):

Direktor Urada RS za varstvo konkurence (UVK), včeraj (še) ni želel komentirati. Obe hiši sicer poleg Dela in Večera izdajata še dnevnik Slovenske novice in vsi ti trije dnevniki naj bi skupaj izdajali več kot polovico izvodov slovenskega dnevnega tiska.

V UVK bodo torej razpravljali o tem, ali bi lahko bil nakup dodatnega lastniškega deleža Dela v Večeru sporen z vidika konkurenčne zakonodaje, ko bodo podeljevali ustrezno soglasje. Neuradno pa smo iz dobro obveščanih virov izvedeli, da so možnosti za soglasje urada zelo majhne oziroma pravzaprav nične. Tudi z gledišča medijskega zakona je bilo Delu v preteklosti že zavrnjeno soglasje ministrstva za kulturo in zato ni smelo povečati lastniškega deleža v Večeru nad 20 odstotkov. Je pa Soršak pojasnil, da bo Delo v 30 dneh po podpisu ustreznih kupoprodajnih pogodb s prejšnjimi lastniki Večera njihovemu uradu moralo prigrasiti prošnjo za soglasje koncentracije lastništva v Večeru, sam urad pa bo imel 90 dni časa, da zaključi ta postopek. Toda ker pri njih že poteka postopek zoper družbo Infond Holding, ki je svoj delež pred časom razdelila na družbe Fimes, TVM in RIG, bi se lahko postopek za nekaj dni tudi skrajšal.

Kristijan Anton Kontarščak, odvetnik in pravni strokovnjak, pa je dejal, da je pri nejavnih družbah, kakršna je Večer, treba podati prevzemno ponudbo, če ima družba bodisi več kot 250 delničarjev ali pa več kot štiri milijone evrov celotnega kapitala. Časopisna družba Večer ne izpolnjuje nobenega pogoja, zato Delu ni treba objaviti prevzema po ceni delnice, ki so jo plačali družbam Fimes, TVM in RIG in ki je najverjetneje bila vsaj okrog 50 evrov za delnico. Večer ima trenutno namreč 60 delničarjev, v lanskem letu, ko je Večer po odločitvi lastnikov izplačal za več kot milijon evrov dividend, pa je v vodo padel še zadnji kriterij, ki bi malim delničarjem omogočil, da bi zdaj smeli računati na prevzemno ponudbo. Po izplačilu zelo visokih dividend se je namreč celotni kapital Večera s 4,19 spustil na 3,68 milijona evrov.

Aktiv in sindikat novinarjev Večera o svoji neobveščeni in globoki zaskrbljenosti za usodo časopisa

13.11.2008 ob 17:47

Na potezi je vlada

Delo je prevzelo Večer, takšen je bil naslov v včerajšnji izdaji našega časopisa, v katerem je bilo sporočeno, da je odslej večinski lastnik dnevnika, ki je pred vami, Delo. O tem prevzemu časopisne hiše, ki obstaja že triinšestdeset let, zaposleni, vsaj velika večina med nami, nismo bili obveščeni, dokler nismo tega članka zagledali objavljenega. Presenečenje je bilo torej popolno, v hipu pa se je pojavila tudi kopica pomislekov.

Seveda se zavedamo, da lahko lastnik svoje imetje prodaja po mili volji, vendar mora biti pri tem nedvoumen, transparenten, obenem pa mora spoštovati zakonodajo. V primeru Večera ni bilo tako. Toda tudi če bi pustili to dejstvo ob strani, ni jasno, kaj naj bi prevzem (ki se lahko zdi komu tudi sovražen, gotovo pa gre za nevarno koncentracijo medijskega lastništva v Sloveniji) pomenil. Dejstvo je namreč, da dnevnik Večer nikakor ni kompatibilen z dnevnikom Delo, saj sta na medijskem trgu nesporno konkurenta in torej gospodarska računica za obstoj obeh časopisov ni prav jasna. Morda za skupnega lastnika iz ozadja (Pivovarno Laško), katerega delovanje je v tem primeru vsaj nenavadno, če ne kaj drugega. Sicer pa se ve, kako je na tržišču: konkurent skuša oslabil konkurenta. Vzpostavljeno lastniško razmerje daje Delu neposreden vpliv na razvoj Večera. Poslovne prakse lastnikov, ki so jih zadnja leta tudi v primeru Večera demonstrirali že večkrat, kažejo na nerazumevanje poslanstva medijev, obenem pa na ignorantski odnos lastnikov do bralcev in zaposlenih, s tem pa negativno vplivajo na uspešnost in javno podobo našega podjetja.

Na potezi so torej bodoča vlada in drugi organi pravne države, ki morajo ugotoviti, ali je bil prevzem Večera legalen in legitimen; po mnenju neredkih poznavalcev medijskega prostora ni bil. Ne samo mimogrede: neredki kandidati, ki so bili izvoljeni v novo oblast, so bili pred volitvami resno zaskrbljeni nad razmerami v medijih v zadnjih štirih letih in so trdili, da jih bodo spremenili. Prevzem Večera in njegova morebitna nepremišljena, nestrateška prodaja kam na tuje bi bila predvsem v državi, ki se besedno nenehno zavzema za svobodne in pluralne medije, ki naj bi služili javnosti in poskrbeli, da bi bila vsestransko korektno obveščena, vsaj skrajno čudna in tako našim bralcem kot zaposlenim v Večeru nerazumljiva in nelogična. In prav omenjena javnost, ki je Večeru že desetletja zvesta in mu še vedno množično zaupa, je tista, zaradi katere smo ob usodi njenega in našega časopisa globoko zaskrbljeni. Upravičena je skrb mnogih zaposlenih, da bodo napovedane "poslovne sinergije" s prevzemnikom vodile tudi v odpuščanja.

Če je kaj nacionalni interes, je prav gotovo to, da je slovenska javnost dobro in pošteno obveščena. Večer se bo za to še naprej trudil; če mu bo to seveda dopuščeno. Do takrat bomo kot doslej ustvarjali visoko kvaliteten, novinarsko profesionalen in uredniško avtonomen časopis. Uredništvo Večera bo v vsakem

primeru zaščitilo interes bralcev, ki od Večera upravičeno pričakujejo najboljši novinarski izdelek. Od Pivovarne Laško pa pričakujemo, da ravna s svojimi premoženjem etično, zakonito in odgovorno.

Aktiv novinarjev Večera pri DNS, Sindikat novinarjev Večer, Sindikat Pergam Večer

Za Kanglerja nakup Večera katastrofa, za katero stoji Danilo Slivnik

13.11.2008 ob 17:48

Mariborski župan ve več. V [tem zapisu](#) namiguje, da za prevzemom Večera stoji Danilo Slivnik in njegova politična opcija:

Za vas kot novinarje bi bilo slabo, da bi bil lastnik Delo. To je katastrofa za Maribor, za severovzhodno Slovenijo, za vse medijske hiše na trgu. Kot politik in analitik se s tem ne strinjam, se pa točno ve, kdo ima interes, da se 15 odstotkov Večera proda Delu. Ve se, kdo je Danilo Slivnik in kateri opciji pripada. Če bomo lokalni politiki to dovolili, v Mariboru ne bo več avtonomije, saj bo Ljubljana diktirala uredniško politiko mariborskega časopisa. Zakaj bi ga morali prodati, še posebno pa ljubljanskemu konkurenčnemu podjetju? Ko je šlo za prodajo Pivovarne Union Interbrewu, sem zbral 57 podpisov poslancev. Če se bodo dogodki pri Večeru razvijali v tej smeri, bom naredil enako, pa mi je vseeno, ali so name jezni Janez Podobnik, Janez Janša ali Janez Drnovšek. Mi Štajerci si zaslužimo avtonomijo tudi skozi časnik s težo. Za identiteto je zelo pomembno, da ostane v lasti Slovencev ali pa Mariborčanov, kakor hočete.

Kriminalistični obisk pri novinarki Reporterja

18.11.2008 ob 07:06

Povzemamo po [izjavi Združenja novinarjev in publicistov](#):

Ljubljana, 17.11.2008 - Kriminalista ljubljanske policijske uprave sta obiskala uredništvo revije Reporter in novinarki Biserki Karneža Cerjak predala vabilo, da mora kot osumljenec »storitve kaznivega dejanja« naslednji teden priti na zaslišanje na kriminalistično policijo. Če novinarka na zaslišanje ne bo prišla, jo bodo, kot so jo opozorili, privedli prisilno. Policija pričakuje, da bo novinarka policiji na zaslišanju predstavila vse gradivo in morebitne listine, po katerih je napisala članek »Fevdi celjskega župana«, da bi policiji dokazala verodostojnost in resničnost navedb v članku.

Zdi se, da bo policija novinarko zaslišala zaradi suma, da je storila kaznivo dejanje zoper čast in dobro ime uradne osebe v zvezi z opravljanjem službe v tem organu. V drugih primerih bi postopek namreč potekal z zasebno tožbo. Gre za poseben privilegij, ki so si ga zase uzakonili politiki, znan je pa še iz prejšnjega sistema.

Združenje opozarja, da ima novinarka v postopku obvezo varovati vire informacij in da velja načelo, da novinarji listine in podatke praviloma zbirajo za javnost in nikakor ne za policijo. Videz, da novinarji zbirajo in dostavljajo informacije in dokumente policiji ali obveščevalnim službam, je zaradi zgodovinskih izkušenj nesprejemljiv tudi za skupnost, česar zakonodajalec ni upošteval.

Združenje bo postopek, za katerega ocenjujemo, da si zasluži tudi pozornost javnosti, pozorno spremljalo.

Iz policijskega vabila, ki ga je prejela novinarka, ni razvidno, storitve katerega kaznivega dejanja jo policija sumi, s čem natančno v članku, bi naj to zagrešila in kdo je proti njej sprožil postopek. V združenju pa po pravni ureditvi in dostopnih informacijah sklepamo, da policija vodi postopek zaradi kaznivega dejanja zoper čast in dobro ime uradne osebe v zvezi z opravljanjem službe v tem organu. V drugih primerih bi dokazovanje namreč potekalo z zasebno tožbo. Morda je zanimivo, da je kazenski zakonik do 1. novembra letos na ta način izrecno ščitil le državne organe, v zadnjem mesecu pa so kot zaščiteni posebej naštetih še organi lokalne skupnosti in celo regije, ki jih sicer še nimamo. Primerjavo obeh ureditev je objavljena na spletnem naslovu <http://www.znp.si/index.php/Aktualno/Kazniva-dejanja-zoper-cast-in-dobro-ime.html>

Združenje opozarja, da ima novinarka v postopku, ki ga sproža policija, obvezo varovati vire informacij, če se je za varovanje dogovorila in da velja načelo, da

novinarji listine in podatke praviloma zbirajo za javnost in nikakor ne za policijo. Videz, da novinarji zbirajo in dostavljajo informacije in dokumente policiji ali obveščevalnim službam, je zaradi zgodovinskih izkušenj nesprejemljiv tudi za skupnost. Ureditev, ki novinarje k temu sili, ni dobra. Združenje ocenjuje, da bi le neodvisno sodišče, ki ni del izvršne oblasti (in s tem v hipotetično možnih primerih, ko bi novinar pisal o uradnih osebah v policiji ali notranjem ministrstvu, neposredno vpleteno) lahko zahtevalo podatke.

[Frekvenca turbulentne aritmije RTV Slovenija povečana za še eno ukinjeno oddajo?](#)

18.11.2008 ob 14:45

Urednik oddaje Arnold Marko o novi ukinjeni oddaji v nizu na RTV Slovenija, to pot njegovi oddaji Resnična resničnost:

Nacionalna televizija brez računalniške oddaje

Po več kot dvanajstih letih Televizija Slovenija ukinja oddajo Resnična resničnost. Odločitev je sprejela urednica uredništva izobraževalnega programa po tem, ko ji programski sveti za prihodnje leto ni želel povečati programskih sredstev za 50.000 evrov. Proračun celotnega uredništva sicer znaša milijon evrov, ki pa jih skorajda v celoti namenja za produkcijo dokumentarnih oddaj. Televizija Slovenija bo imela tako v naslednjem letu le še eno redno izobraževalno oddajo (Turbulenca), večina ostalih je bila ukinjena že pred enim letom (kot tudi veliko oddaj drugih uredništev). Bo pa nacionalni interes zastopala s produkcijo lastnih „žajfnic“, ki jih bomo lahko spremljali v popoldanskih urah na prvem programu.

Odzivi na [Vesti](#) in v [Indirektu](#).

Kdaj umik prepovedi uredniku Hri-barja?

19.11.2008 ob 08:52

Poziv k umiku groženj s sankcijami uredniku Hri-barja Bojanu Krajncu, ki ni bil dovolj zanimiv (pustimo solidarnostno gesto do so-novinarja ob strani) niti za Delo, Dnevnik, Večer, RTVS, in še in še.... Našteli smo objavi na Vesti in STA:

Odprto pismo javnosti

Za umik prepovedi programske vsebine in sankcij proti uredniku oddaje Hri-bar

V zadnjih letih so se primeri pritiskov na novinarje, vmešavanje v njihovo delo, delovni suspenzi in grožnje na javnem zavodu RTV Slovenija, nemalokrat prepoznavno motivirani politično, namnožili do te mere, da jih javnost malodane sprejema kot samoumevne. Zato niti ne moremo reči, da kličejo po temeljitem premisleku in postavljajo pod vprašaj neodvisnost zavoda, temveč takšno stanje vedno znova potrjujejo.

Oglašamo se glede enega zadnjih primerov. Spodaj podpisani protestiramo proti prepovedi programske vsebine v oddaji Hri-bar, do katere je prišlo, ko se je odgovorni urednik Reporterja Silvester Šurla pritožil pri odgovornem uredniku razvedrilnega programa na RTV Slovenija zaradi domnevne žalitve. Na njegovo zahtevo je sicer prišlo do umika, a tudi do vnovične vrnitve te vsebine (lika »reporterja Surle«), vendar urednik še vedno deluje pod zagroženo sankcijo suspenza. Spomnimo, da si je pred kratkim tudi pritožnik premislil in se o razlogu svoje pritožbe nepričakovano izrekel zelo pohvalno (»Izjemno sem počaščen z reporterjem Surlo«).

Ne glede na umik in pritožbo pa postopanje odgovornih na RTV Slovenija nakazuje na kršitev medijske avtonomije in pravne varnosti posameznika. Sankcije proti uredniku (ali novinarju) bi pomenile kršitev 20. in 21. člena zakona o medijih, ki pravi, da se novinarju zaradi izražanja mnenj in stališč ne sme poslabšati njegov položaj v uredništvu. Uredniku Bojanu Krajncu je zagroženo, da bo zaradi neupoštevanja programskih standardov suspendiran z dela. Toda programski standardi po sebi ne vsebujejo postopkov izvedbe za ugotavljanje, kaj je vsebina kršitve in še manj, kakšna naj bo ustrezna kazen. Zato je postopek proti uredniku nevzdržen v smislu medijske in obenem pravne zakonodaje.

Da ne bo nesporazuma, ponovimo, da je lik »reporterja Surle« bil prepovedan, ne pa tudi povsem umaknjen. Ker se lik znova pojavlja, se ustvarja napačen zunanji vtis, da so se stvari normalizirale. Toda grožnja s sankcijo je še zmerom aktualna. In ker

prepoved še vedno velja, lik pa se kljub temu pojavlja, se lahko vsak hip uresniči napovedani disciplinski postopek proti njemu. Dokler odgovorni urednik razvedrilnega programa ne umakne svoje zahteve, bo veljalo, da Bojan Krajnc z vsako oddajo zavestno »ruši hierarhično strukturo RTVS«, kot so se izrazili v pojasnilu vodstva.

Podpisani zato pozivamo vodstvo RTV Slovenija, da nemudoma umakne nedopustno prepoved in s tem pravno nevzdržne obtožbe zoper urednika oddaje, s čimer bo dokazalo, da mu je še mar za novinarsko avtonomijo in prostor za neokrnjeno satiro v svojih programih.

Podpisniki:

Dr. Boris Vezjak, Filozofska fakulteta v Mariboru

Dr. Marko Milosavljević, Fakulteta za družbene vede v Ljubljani

Dr. Sandra Bašić Hrvatinić, Fakulteta za humanistične študije v Kopru

Brankica Petković, Mirovni inštitut

Dr. Jože Vogrinc, Filozofska fakulteta v Ljubljani

Dr. Vlado Mihelj, Fakulteta za družbene vede v Ljubljani

Dr. Igor Ž. Žagar, Fakulteta za humanistične študije v Kopru

Dr. Ksenija Vidmar Horvat, Filozofska fakulteta v Ljubljani

Mag. Gorazd Kovačič, Filozofska fakulteta v Ljubljani

16. 11. 2008

Peticija za časovno vrnitev risank na RTV SLO

24.11.2008 ob 12:51

Spoštovani,

podpisniki te peticije zahtevamo, da se večerne risanke na RTV SLO1 vrne nazaj v tradicionalni termin ob 18:40.

Z začetkom predvajanja nove nadaljevanke Strasti ste večerne risanke zamaknili na zgodnejši termin ob 18:15.

Nesprejemljivo je, da se v želji po čimvečji gledanosti, na termin, ko je pred ekrani otroška populacija, plasira nadaljevanko, ki ni primerna za ciljno publiko večernih risank (predšolske in zgodnješolske otroke).

Poleg tega ste z zamenjavo termina v marsikateri družini s tovrstno otroško populacijo nepremišljeno posegli v ustaljeno večerno rutino (risanka, večerja in spat).

Vaše ravnanje je neprimerno, nedostojno in nedopustno za nacionalno televizijo.

Peticijo je doslej podpisalo okoli 2000 ljudi in je na voljo za podpis na [temle naslovu](#).

Poziv novinarjev predsedniku vlade in strankam

25.11.2008 ob 11:59

Poziv predsedniku vlade in parlamentarnim strankam

Soavtorja Izhodišč za spremembe strukturnih, zakonodajnih in nadzornih mehanizmov na področju medijske politike - „Za prenavo medijske politike“ in pobudnika Peticije zoper cenzuro in politične pritiske na novinarje v Sloveniji pozivava vlado Boruta Pahorja in vse parlamentarne politične stranke, zlasti stranke nove vladajoče koalicije, naj odgovorijo na pobudo.

Junija 2008 nas je osem avtorjev Izhodišča poslalo vsem parlamentarnim strankam, s predlogom, naj se do njih opredelijo, vendar nismo prejeli nobenega odgovora. Septembra 2008 je predsednik Sindikata novinarjev Slovenije poziv ponovil, a tudi takrat odziva političnih strank ni bilo.

Podpisana soavtorja Izhodišč ocenjujeva, da aktualna politika izkazuje nespoštljiv in podcenjevalen odnos do pobude, s katero želimo prispevati k izboljšanju stanja na področju medijske svobode in delovanja medijev.

Po peticiji zoper cenzuro in politične pritiske na novinarje v Sloveniji, ki jo je jeseni 2007 podpisalo 571 slovenskih novinark in novinarjev, se stanje v medijih ni spremenilo. Vnovič smo priče škodljivi koncentraciji v tiskanih medijih.

Politika se na pozive k dialogu ne ozira, zato podpisana opozarjava, da bi vsaka sprememba na področju medijev brez sodelovanja tistih, na katere se te spremembe nanašajo, pomenila, da tudi nova koalicija medije razume kot podrejen družbeni sistem, ki ga je mogoče nadzorovati.

Zato predlagava ustanovitev ekspertne „ad hoc“ komisije v Državnem zboru, v okviru katerega bi pri iskanju najboljših rešitev za prenavo medijske politike sodelovali tudi predstavniki novinarskih organizacij in strokovne javnosti.

Blaž Zgaga

Matej Šurc

Ljubljana, 25. novembra 2008

Nam lahko skrivajo podatke o gledanosti RTVS in ali imajo za to dobre razloge?

27.11.2008 ob 10:36

O tem, zakaj podatki o gledanosti oddaj RTVS niso javni in zakaj izginjajo iz spletne strani, o težavah s frapantno nizko gledanostjo (in torej dobrih razlogih, da nam odgovorni podatke skrivajo). Iz [novega Maga](#):

Zadnji podatki o desetih najbolj gledanih oddajah RTVS, objavljeni na multimedijem portalu, veljajo za avgust, a je bilo še te treba poiskati z iskalnikom, saj so jih prenehali objavljati. Pred koncem redakcije so do nas prispele tudi neuradne informacije, da je vodstvo dostop do podatkov o gledanosti pred meseci preprečilo večini zaposlenih, ki so prej do njih menda nemoteno prišli. Iz letnih poročil novega vodstva je izginil tudi razdelek o gledanosti programov, pravzaprav je tovrstne podatke prav tam mogoče prešteti na prste. Pomočnik direktorja TV Slovenija Igor Pirkovič je nedavno za Indirekt pojasnil, da je tako odločila služba za programski kontroling. Cvetka Žirovnik, pomočnica generalnega direktorja za organizacijo, kadre in izobraževanje, pristojna tudi za posredovanje informacij javnega značaja, pa je za Mag sporočila, da bodo podatke "na željo nekaterih čim prej vrnili na splet".

RTVS glede na dostopne pravne akte nima podlage za skrivanje omenjenih podatkov. Javnost poslovanja ji narekuje zakon o RTVS, medtem ko statut prav tako določa, da je njeno delovanje in poslovanje javno, "zato se posamezen akt ali pogodba razglasi za tajno le z vednostjo in soglasjem nadzornega sveta". Toda med sklepi nadzornega sveta, objavljenimi na spletni strani RTVS, takšnega soglasja ni mogoče najti. Našli smo zgolj sklep, da se z oznako zaupno opremi dokumentacija o "problematiki plačevanja nadomestil za uporabo avtorskih glasbenih del (Sazas)". Podatki, ki smo jih prejeli v uredništvo, nosijo le opozorilo, da so namenjeni interni uporabi. Kaj pri delovanju javnega medija, ki je v lasti države in ga plačujejo vsi državljani, je interno, sicer ni jasno.

Po zakonu o gospodarskih družbah se za poslovno skrivnost štejejo podatki, ki jih družba določi s pisnim sklepom, o čemer morajo biti obveščeni vsi, ki jih morajo varovati. Navsezadnje je urad informacijskega pooblaščenca v odločbi, s katero je ugodil pritožbi Pro Plusa, ki je od RTVS zahteval podatke o honorarjih voditeljev Jonasa Žnidaršiča (Milijonar), Boštjana Romiha (Na zdravje) in Erike Žnidaršič (Piramida), zapisal, da mora biti organ - javni zavod in izvajalec javne službe - pri določanju poslovne skrivnosti zelo restriktiven, saj mora biti njegovo delovanje pregledno.

Pravnik Jaka Repanšek meni, da morajo biti osnovni podatki o gledanosti programov javne RTVS javni in "brez nepotrebnih ovir" dostopni javnosti. Ker tako zakon kot statut določata, da je delovanje in poslovanje RTVS javno, "ne bi smelo biti dvoma, ali v skupino podatkov, do katerih ima javnost upravičen interes", sodijo tudi tisti o gledanosti, ki se po njegovem uvrščajo med temeljne podatke o delovanju in poslovanju javnega zavoda. Toda, dodaja, ker so ti podatki tudi podlaga za načrtovanje oglaševalskih dejavnosti in strategije, bi "posamezni deli ali skupine podatkov o gledanosti (denimo demografska sestava gledalcev) lahko bili poslovna skrivnost, če jih tako opredeli pristojni organ RTV". Toda po Repanškovem mnenju se to nanaša samo na podatke, katerih podrobnosti niso temeljnega pomena za javnost, razkritje pa bi javnemu zavodu lahko povzročilo poslovno škodo ali na oglaševalskem (komercialnem) trgu dalo neupravičeno prednost konkurenci.

Dr. Sandra Bašić Hrvatina, komunikologinja in članica skupine za monitoring delovanja RTVS po sprejetju novega zakona, ki deluje pri Mirovnem inštitutu, prav tako meni, da bi morali biti podatki o gledanosti po statutu dostopni gledalcem in poslušalcem, a hkrati dodaja, da uspešnosti programov javne RTVS ne bi smeli meriti le na tej podlagi. Odgovorni bi morali storiti več in se ves čas pogovarjati o tem, kaj gledalci in poslušalci spremljajo in česa ne, pri čemer bi morali ohranjati visoko kakovost vsebin, ki imajo majhno gledanost, a so pomembne za marginalizirane družbene skupine. Pri tem se sicer zastavlja vprašanje, v kakšni obliki bi podatki morali biti objavljeni. V Veliki Britaniji, pravi, osnovne informacije o gledanosti (število gledalcev, deleži) vseh britanskih televizijskih postaj objavlja ustanova za raziskave gledanosti BARB (Broadcasters' Audience Research Board), pri čemer so podrobnejši podatki plačljivi.

Pahor o vzdržnosti glede medijev

30.11.2008 ob 08:43

Predsednik vlade Borut Pahor se je v Murski soboti udeležil praznovanja 50. obletnice radijske postaje Murski val. [Iz Delo.si:](#)

Poudaril je pomen in vlogo lokalnih radijskih postaj in drugih medijev pri oblikovanju identitete in pripadnosti ljudi v lokalnemu okolju. Dejal je, da bo vlada znova premislila o finančnih pogojih za delovanje regionalnih radijskih postaj posebnega pomena, zagotovo pa bo v negotovem finančnem času namenila denar tistim, ki bodo pripomogli k temu, da Slovenija krizo preživi kot zmagovalka. Ljudje morajo imeti možnost, da tudi prek medijev izrazijo svoja mnenja in stališča ter v njih slišijo in preberejo mnenja in stališča drugih. Vlada je odgovorna, da z zakonodajo in finančnimi mehanizmi ustvari razmere za pluralno delovanje medijev. Pahor je še poudaril, da ministri pa tudi vsi tisti, ki bi to lahko storili, ne bodo posegali v delovanje in svobodo medijev. Če bi se to zgodilo, bi bila to velikanska sramota.

Ministrica za kulturo o medijski zakonodaji in novem zakonu o RTV

30.11.2008 ob 08:49

Širca: Soglasje pri spremembah medijske zakonodaje "nekje bo, drugje pa ne bo"

28.11.2008

Ankaran, 28. novembra (STA) - Nova ministrica za kulturo Majda Širca je kot gostja na Novinarskih dnevih 2008 Društva novinarjev Slovenije ponovila, da namerava vladna koalicija spremeniti zakona o medijih in zakon o RTVS Slovenija. Ob tem je napovedala, da politično soglasje glede na dosedanje nestrinjanje opozicije z nekaterimi spremembami, "nekje bo, drugje pa ne bo".

Po njenih besedah je zakon o medijih in zakon o Radioteleviziji Slovenija (RTVS) treba spremeniti, sicer "se podpira sedanje stanje". Po njenem bi bilo lepo, če bi do sprememb prišlo kmalu, "ne bi bilo pametno, da bi do njih prišlo na nepremišljen način in brez konsenza ne samo v politiki, ampak tudi v širši družbeni sferi". Povedala je, da se nekaj morebitnih rešitev že kaže, vendar jih je treba še premisliti.

Cilj spreminjanja zakona o RTVS po njenih besedah ni obglavljanje zavoda, ampak želja popraviti anomalije, ki so se pojavile. Prepričana je, da zakona ni treba napisati na novo, "pač pa le spremeniti stvari, ki so bile ugotovljene kot slabe", je dejala. Povedala je tudi, da RTV prispevka ni mogoče povečati takoj, saj sedanja diktija v zakonu določa, da ga je treba uskladiti vsako leto septembra.

Na vprašanje, ali namerava vlada v zakonodajo vrniti obvezno soglasje novinarjev, ki ga bi morala dobiti vsak novoimenovani odgovorni urednik, in ga je po besedah Mirana Korošca z Radia Slovenija pred osmimi leti tudi ob podpori Majde Širca ukinila tedanja vlada, je ministrica odgovorila, da se strinja, da je "treba to vprašanje zastaviti drugače", odgovor kako, pa upa, da bo dobila v pogovoru z novinarji.

Glede Delovega prevzema Večera je Širca odgovorila, da je ministrstvo glede tega že potegnilo določene poteze, "ni se pa odzval še Urad za varstvo konkurence, zato na ministrstvu čakajo njegovo potezo. "Vasko Simoniti je sicer že izrazil nestrinjanje s to potezo in imel je prav," je dejala. Na vprašanje, ali se strinja, da bi Večer kupila tuja korporacija, kot je neuradno slišati, pa je odgovorila z "zakaj pa ne". "Zapirati trg v današnjem času je namreč nerelevantno," je dejala.

Glede Slovenske tiskovne agencije nova ministrica za kulturo ocenjuje, da je vprašanje agencije ob ukvarjanju z drugimi vprašanji v zadnjem času "nekoliko zaspalo". Sama je veliko časa posvetila razmišljanju, kakšen model organizacije bi bil boljši, vendar odgovora nima. Slednje je po njenem mnenju sicer mogoče še boljše, saj je lahko to "temelj za več izhodišč, da se poišče neka primerna oblika".

Na koncu je Širca odgovorila še na vprašanje, kako lahko novinarji verjamejo v dobre namene sedanje vlade, ko pa ima vlada med "sabo človeka, ki je v preteklosti sam posegal v medije". Po besedah ministrice gre za človeka, ki ga je za svojega pomočnika vzel premier in ne vlada, sami pa bodo znotraj ministrstva "pripravili to, kar je zapisano v koalicijski pogodbi".

Povzeto [po STA \(via Matkurja\)](#).

[O razlogih, zakaj Berglunda ni bilo v Slovenijo in novih zatrilih o prejemanju podkupnine](#)

30.11.2008 ob 09:06

Zakaj se finski novinar Magnus Berglund, avtor zdaj že razvpitega dokumentarca »Resnica o Patrii«, ni udeležil minulih Novinarskih dnevov, ostaja majhna skrivnost. Namesto njega je prišel Matti Virtanen, producent finske nacionalne televizije YLE in urednik oddaje MOT, in v Ankaranu povedal dve zgodbi. Po prvi je Berglund preprosto zaseden, tudi z družinskimi zadevami, po drugi (o tem »opravičilu« je poročala tudi RTV Slovenija) pa Berglunda ni bilo, ker je v pojasnilu zapisal, da ne prihaja iz varnostnih razlogov. Virtanen je tudi [namignil](#) na tovrstne motive:

»Morda pa je k njegovi odločitvi, da ne pride, pripomoglo tudi to, da je tik, preden je zapustil Slovenijo, našel svoj avto z dvema predrtima gumama ...«

Sicer pa Virtanenov obisk v Sloveniji ne bo razveselil bivšega predsednika vlade. Znova je namreč zatrdil, da so obtožbe o prejemanju podkupnine bile osnovane na [zadostni evidenci](#):

Videl sem dovolj, ne pa vsega. Sicer pa tudi naš novinar Magnus Berglund ni videl vsega. Videl je dovolj,« nam je včeraj glede dokazov o vpletenosti nekdanjega premiera Janeza Janše v sumljive posle med Patrio in našo državo povedal Matti Virtanen, producent finske nacionalne televizije YLE in urednik oddaje MOT. Berglund je pred dvema mesecema pripravil tudi oddajo Resnica o Patrii, ki je med drugim poročala o tem, da je Janša vpleten v korupcijske posle. »O tem, da je vpleten, sem popolnoma prepričan,« trdi Virtanen.

»Glede prejemanja denarja v oddaji ne povemo nič. Janše ne obsojamo, kot sem že dejal, povedali smo le, da je vpleten. Sicer pa to, koliko denarja je dobil, ne zanima niti naše policije, to je stvar vaše.«

Celoten [članek na Delo.si](#). O trditvah Virtanena o Janševem prejemanju podkupnine povzemamo še [poročilo STA \(po Financah\)](#):

Nekdanji direktor Patrie Jorma Wiitakorpi je bil potem, ko je bil deset dni pridržan, izpuščen iz pripora, je na okrogli mizi Društva novinarjev Slovenije v Ankaranu povedal producent v aktualno-političnem uredništvu finske javne televizije YLE Matti Virtanen.

Kot je povedal, je policija ocenila, da bo preiskava trajala do aprila, nato gre k tožilcu, "kdaj pa se bo nato začel proces, pa ne vem," je dejal.

Objava pred volitvami le naključje

"Nismo vedeli, da bodo volitve," je pojasnil in dodal, da je bilo "le nesrečno naključje, da je bila oddaja prikazana v začetku septembra". Po njegovih besedah niso vedeli, da bo imela njihova oddaja takšen odziv v Sloveniji.

Virtanen pa je nato tudi dejal, da je poleti izvedel, da bodo septembra volitve. "Toda zgodbo smo morali objaviti, če ne, bi jo lahko kdo drug. To je normalna tekmovalnost v našem poslu," je pojasnil in dodal, da so lahko z oddajo počakali le do 1. septembra, dlje pa ne.

'J je Janša'

Na vprašanje, ali je običajno, da se obtožuje državnike, ne da bi se predstavilo dokumente, je finski urednik odgovoril, da "imamo dokaze, da je Patria plačala J in da je J Janša". Dodal je, da bodo dokaze predstavili na sodnem procesu v Helsinkih.

Glede oddaje finskega novinarja Magnusa Berglunda o domnevnem podkupovanju Patrie v Egiptu je Virtanen dejal, da ni bilo iz Egipta, npr. strani vlade, nobenih odzivov na te obtožbe. "V Egiptu ni demokracije," je poudaril in pojasnil, da se Egipt sploh ne more primerjati s Slovenijo. Ta je, tako Virtanen, odprta dežela, v Egiptu pa je svoboda medijev omejena.

'Med našimi viri so tudi slovenski poslovneži in politiki'

Na vprašanje, ali je bila tudi v oddaji o domnevnem podkupovanju pri prodaji orožja Egiptu izrečena kakšna obtožba na račun egiptovskega premiera, je finski urednik odgovoril, da te oddaje sploh ni videl. Pri tem je dejal, da je možno, da v tej oddaji niso omenili egiptovskega premiera.

Pojasnil je tudi, da v Egiptu niso imeli tako dobrih virov kot v Sloveniji. O virih glede oddaje Resnica o Patrii je povedal, da so v njej nastopili nekateri njihovi slovenski viri, a je dodal, da njihovi viri niso zgolj nastopajoči v oddaji. Imeli so veliko stikov s slovenskimi viri, tako pred kot po oddaji, je pojasnil. Po njegovih besedah med njihovimi viri tudi politiki in poslovneži.

Začetek postopka podkupovanja dovolj za kazenski postopek proti Patrii

"Videl sem dovolj dokumentov, da lahko rečem, da so dejstva, ki smo jih prikazali, pravilna", je dejal. Na vprašanje, ali je bil Janša v finski oddaji omenjen kot tisti, ki je prejemal ali dal podkupnino, je Virtanen odgovoril, da je to pretiravanje. Dodal je, da se sicer ne spomni na pamet, kako so se izrazili v oddaji. Prepričan pa je, da v oddaji "nismo rekli nič več, kot vemo".

Po Virtanenovem mnenju je Janševa obrambna taktika takšna, da bo trdil, da so ga v Patrii le nameravali podkupiti in ga omenili v svojih dokumentih, sam pa za to ni nič vedel. "Mogoče bo to uspešna obramba zanj," je dodal. Pri tem je poudaril, da je zgolj začetek postopka podkupovanja dovolj za kazenski postopek proti Patrii.

'Vse, kar je v oddaji, stoji'

"Ni treba dokazati, da je Janša osebno dobil denar v gotovini v svoj žep, da bi prepričali finske kriminaliste," je pojasnil in dodal, da je na slovenski oblasti, da storijo, kar hočejo oz. kar zahtevajo slovenski zakoni. "Bomo videli, kaj bo," je dejal in zatrdil, da vse, kar je v oddaji, stoji.

Virtanen je še dejal, da finski premier in drugi politiki radi nastopajo v zabavnih oddajah. "V vrsti čakajo, da bi prišli v zabavne oddaje," je zatrdil. Pojasnil je tudi, da je malo verjetno, da bodo pred procesom objavili še kakšno oddajo o Patrii.

[Predsednik programskega sveta RTV ima ukvarjanje z zunanjo politiko za zaostalost?](#)

30.11.2008 ob 12:37

Miha Lampreht, vodja službe RTV Slovenija za mednarodne odnose, o stališču predsednika programskega sveta RTV Slovenija, dr. Staneta Grande:

Pretirano ukvarjanje z zunanjo politiko dojemam kot splošno zaostalost ..., jaz vam povem, da je to bilo zapisano v reviji Dignitas, to je revija za človekove pravice, leta 2007, to je bila številka 33 in 36, njen avtor pa je zgodovinar gospod Stane Granda, ki je med drugim predsednik sveta RTV-ja.

O tem več na [okrogli mizi](#), ki jo je Mirovni inštitut pripravil pod naslovom Podoba sveta v televizijskih poročilih ([integralni posnetek dostopen na Vesti](#)). Izhodiščno vprašanje se je glasilo, koliko prostora in kakšno mesto imajo svetovne vsebine v informativnih programih slovenskih televizij.

NČR o nedopustnosti psevdonimov v brezplačnikih

1.12.2008 ob 16:01

O gverilski taktiki političnih strank in njihovih [brezplačnikov](#) smo že pisali. O [anonimnih novinarjih](#) v njih tudi. Danes je Novinarsko častno razsodišče o psevdonimih v njih podalo izjavo za javnost. [Povzemamo po Delo.si](#):

Ljubljana - V predvolilnem času so se v nekaterih časopisih, zlasti priložnostno izdanih brezplačnikih, pojavili članki, podpisani z imeni, za katere se je kasneje izkazalo, da gre za psevdonime. Novinarsko častno razsodišče (NČR) je v izjavi za javnost omenjeno medijsko prakso ocenilo za neetično in neprofesionalno.

Politično motivirano obtoževanje brez dokazov

Po navedbah NČR gre pri navedenih primerih za neetično in neprofesionalno prakso zato, ker so avtorji, ki so se skrivali za psevdonimi, "brezobzirno napadali in brez oprijemljivih dokazov pogosto obtoževali ljudi s politične strani, s katero se ne strinjajo, prizadetim pa ni bilo omogočeno, da bi se pred obtožbami branili. Novinarsko častno razsodišče ocenjuje, da gre za neetično in neprofesionalno prakso teh medijev," so poudarili.

Psevdonimi dopustni le v izjemnih primerih

Po mnenju NČR "mora novinar za svoj javno objavljeni prispevek pred javnostjo prevzeti odgovornost in se pod svoje delo tudi podpisati s pravim imenom. Psevdonimi so dopustni v izjemnih primerih, ko bi avtorju v okolju, v katerem svoboda izražanja ni zaščitena, denimo vojni poročevalci, dopisniki iz držav s totalitarnimi režimi in drugi poročevalci iz posebnih okolij, zaradi njegovega pisanja grozila nevarnost. Prav tako je podpisovanje s psevdonimom dopustna in že utečena praksa v posameznih primerih satiričnih besedil, umetniških ocen oziroma besedil, ki so zaščitni znak medija, v katerem nastopajo," so zapisali.

Avtor mora spoštovati resnico in dostojanstvo

V NČR so pojasnili, da mora biti bralcu, gledalcu ali poslušalcu ob uporabi psevdonima "jasno, da gre za psevdonim, oziroma je treba na to opozoriti s posebnim pripisom, ko to ni tako očitno", vendar pa tudi "v teh primerih velja, da mora avtor spoštovati resnico in temeljno človeško dostojanstvo in se izogibati obtožbam, na katere obtoženi ne more odgovoriti na ustrezen način in na enakovrednem mestu". "V vseh primerih uporabe psevdonimov, če se avtorji, ki jih uporabljajo, ne razkrijejo, odgovornost za prispevke nosijo odgovorni uredniki," so sklenili člani NČR.

[V SDS znova obtožujejo »finsko levičarsko televizijo« udeležbe v volilnem komplotu](#)

2.12.2008 ob 23:15

V SDS nadaljujejo niz anonimnih [kot-da-bi-bral-brezplačnike pisarij](#) na svoji spletni strani, ki jih slovenski mediji vpričo dramatičnosti trditev radi povzemajo in lansirajo kot prve vesti (glej [1](#), [2](#), [3](#), [4](#)). Očitno so v stranki SDS odkrili novo formulo vzbujanja pozornosti brez sklicevanja tiskovnih konferenc.

Če so včeraj poskušali [obračunati z »levičarskim trobilom«](#), ki »ga ureja solastnik revije in predsednik Društva novinarjev Slovenije« le zato, ker je tednik Mladina vložil tožbo proti bivšemu ministru za kulturo dr. Vasku Simonitiju v zadevi nepremičnin na Blejskem otoku Rimokatoliški cerkvi, so danes obračunali s [»finsko levičarsko televizijo YLE«](#).

Stranka, ki se vehementno razglašča za demokratično in protestira proti logiki izključevanja, obtožuje [»levičarske finske novinarje«](#) udeležbe v mednarodni zaroti, kajpak v zadevi Patria, pri tem neusmiljeno udriha na vse strani in riše neverjetne scenarije komplotov, za nameček pa celo terja predčasne volitve zaradi nepoštene zmage »levičarjev«, ki jo je, kajpak znova, zakuhala afera Patria:

V medijih smo te dni lahko spremljali nadaljevanje afere Patria, tokrat skozi intervjuje s producentom – kot je v enem intervjuju dejal tudi sam - finske levičarske televizije YLE. Zanimivo je, da v različnih intervjujih za različne slovenske medije g. Virtanen prihaja v nasprotje sam s sabo, predvsem pa daje nejasne odgovore glede dokazov, ki naj bi jih imeli v rokah finski novinarji. Celo priznava, da vseh osebno ni videl, da pa avtorju prispevka zaupa, čeprav tudi on naj ne bi, kot pravi g. Virtanen, videl vseh dokazov. Zanimivo je tudi dejstvo, da so bili po njegovih navedbah številni njihovi viri iz Slovenije, v isti sapi pa dodaja, da niso vedeli, da je v času njihove objave v Sloveniji potekala predvolilna kampanja. Pomenljivo. Bodisi so bili njihovi viri slabi in politično motivirani, bodisi g. Virtanen in ostali na YLE debelo lažejo.

Afera Patria je nov poskus v vrsti nenehnih diskreditacij predsednika SDS in nekdanjega premiera g. Janeza Janše. Te so v slovenskem političnem prostoru že žalostna stalnica. Vendar pa je imela ta afera veliko širše razsežnosti, saj je segla daleč prek meja Slovenije. Predsednik vlade je – ne glede na to, kdo to mesto zaseda - institucija, ki predstavlja našo državo navzven, zato z afero ni bil oblaten le ugled g. Janše osebno, temveč tudi ugled vseh državljanek in državljanov Slovenije. Večina slovenskih politikov, vključno s predsednikom republike, se je ob tem poniglavo držala ob strani ali pa celo pomagala širiti neosnovana sumničenja. Tri tedne predvolilne kampanje, ko je bila gonja s Patrio na vrhuncu, nihče iz leve tranzicijske opcije ni zmožal preprostega stavka: »Hočemo videti dokaze.«

Pred časom so bile v slovenski javnosti aktualne tudi neresnične obtožbe poslanca SD in nekdanjega premiera g. Antona Ropa na račun g. Janše, glede domnevnih dogovarjanj o incidentih v Piranskem zalivu, ki so se po dolgotrajnem in izčrpnem preverjanju parlamentarne komisije, v kateri je imela večino takratna opozicija, izkazale za izmišljene. G. Rop za svoje lažne obtožbe doslej ni odgovarjal, k temu ga ni poklical niti predsednik njegove stranke g. Pahor. Nasprotno, g. Rop je celo ponovno kandidiral na državnoborskih volitvah v enem izmed za levo tranzicijsko opcijo najbolj ugodnih okrajev, obljubljena pa naj bi mu bila tudi funkcija EU komisarja namesto g. Janeza Potočnika.

Afera Patria je imela usodne posledice na volilni rezultat v Sloveniji. Minimalna zmaga SD je bila zaradi nje nepoštena. Afera je resno prizadela tudi ugled Slovenije v tujini. Zato se postavlja vprašanje, kako bodo njeni slovenski akterji ravnali ob njenem razpletu. Finski novinarji in producenti najjavljajo sodni epilog v prvi polovici naslednjega leta. Obtožba, da je Patria podkupila predsednika slovenske vlade g. Janeza Janšo, neposredno izrečena v oddaji finske televizije YLE in ponovljena s strani producenta obrekljive oddaje g. Virtanena v izjavah za slovenske medije, ne bo nikoli dokazana, ker ni resnična. Možno je, da so avtorji afer Depala vas in Vič-Holmec, ki se pojavljajo tudi v aferi Patria, levičarske finske novinarje oskrbeli s kakšnim ponaredkom »à la Kos«, iz delavnic ostankov nekdanje Udbe, vendar se da takšne poskuse v resnem sodnem postopku enostavno ovreči. Organizatorjem Velikega poka iz Finske ostaja torej še igranje na karto zavlačevanja, kar je najverjetnejši scenarij, ki ga bomo verjetno spremljali v prihodnjih mesecih in letih.

Kljub temu pa bo do razpleta nekoč prišlo in takrat bodo potrebne predčasne volitve. Predsednik vlade in predsednik SD Borut Pahor, ki brez afere Patria nikoli ne bi postal to, kar danes je, veliko govori o pravičnosti in odgovornosti. Če je res odgovoren, se bo pokazalo ob razpletu afere Patria.

Dopis Frangeža g. Janezu Janši glede trgovine z orožjem medijsko prezrt

3.12.2008 ob 20:40

[Dopis avtorja dveh knjig](#) o slovenski trgovini z orožjem, Matjaža Frangeža, z vprašanji bivšemu predsedniku vlade, poslan med drugim tudi medijem, je ostal povsem medijsko ignoriran, kot so nas opozorili. Objavljamo ga spodaj.

*Vlada Republike Slovenije
Kabinet predsednika Vlade RS
g. Janez Janša
Gregorčičeva ulica 25
1000 Ljubljana*

15. november 2008

Spoštovani gospod predsednik vlade Janez Janša!

V dneh, ko razpolagate z nekoliko več prostega časa, kot nedavno, bi bilo koristno, da ga toliko, kolikor je potrebno, namenite tudi obdobju, kateremu je namenjeno tole pisanje.

Ob gotovo obojestranskem zavedanju, da – po več kot desetletju – mora nastopiti trenutek pojasnitve slovenskih orožarskih poslov z začetka devetdesetih let minulega stoletja, in ob prepričanju, da tedanjega dogajanja nedvomno ni moč razčistiti brez vašega sodelovanja, vam – upošteva je javni interes in pravico javnosti vedeti – ob dejstvu, da ste v kritičnem času, kakor tudi danes, zasedali javno funkcijo in s prepričanjem, da je za dvig nivoja demokracije v Republiki Sloveniji, kakor tudi zavedanja vseh, ki zasedajo javne funkcije, o dolžnostih, obveznostih in odgovornostih, povezanih z zasedenjem tovrstnega mesta, postavljam naslednja vprašanja:

1. Kako komentirate vsebino poročila druge parlamentarne preiskovalne komisije, ki je preiskovala orožarske posle, (glej Kaj nam pa morete!2, strani: 690-696; strani v nadaljevanju navedene zgolj v oklepaju) – komisija je poročilo sprejela – v katerem, denimo o domnevno celovitem poročanju Predsedstvu RS o orožarskih poslih, preberemo, da »nobeden od obeh ministrov pa ni predsedstva informiral o prodaji orožja in streliva. Edina informacija so bile omenjene kompenzacije, za katere pa ni bil povedan niti obseg«, nadalje: »cene orožja in streliva so bile različne, določala pa sta jih takratni obrambni minister ali pa predstojnik Varnostnega organa ministrstva za obrambo,« med sklepnimi ugotovitvami komisije pa npr. še: » Orožje, oprema, strelivo in minsko-eksplozivna sredstva so se prodajala: za kompenzacije; za

gotovino; za nakazila v tujino na osebne račune udeležencev ali na račune podjetij v tujini«?

2. Prosim, da pojasnite, kako to, da v dopisu MORS z dne 06. 08. 1993, ki ste ga podpisali in posredovali MNZ, navajate zgolj devet izdanih dovoljenj za tranzit (179-189), saj kaže, da jih je bilo v istem časovnem obdobju izdanih še nekaj (190-196).

3. Kako komentirate navedbe, zapisane v uradnih zaznamkih VOMO o pogovoru z Ludvikom Zvonarjem in Elom Rijavcem (24, 27 in 28), kjer preberemo: »Poleg zabojsnikov s tem orožjem (uradnih pet pošiljk za RS, op. M. F.) je vedno prispelo še nekaj zabojsnikov za kupce iz Hrvaške in BiH. Tudi ti so bili odpeljani iz Kopra, in sicer na podlagi ustreznih dokumentov za tranzit. Dokumente je podpisal Janez Janša, ki je bil tudi navzoč pri vseh prevzemih orožja,« »Rijavec je navedel, da sta vse posle v zvezi z odprodanim orožjem interesentom v južnih državah izključno vodila direktor VI. uprave Andrej Lovšin in načelnik obveščevalnega oddelka Anton Painkiher.« »Kontejnerji so se odprli, izločilo se je orožje in opremo, ki je bila namenjena za potrebe slovenske vojske, ter se poklicalo ministra Janeza Janšo, ki je osebno pregledal vsako tako prispelo pošiljko. Običajno je vsaka ladja ob naročeni količini orožja za potrebe slovenske vojske, ki je tvorila približno 10 % celotnega tovora, pripeljala še 90 % za slovensko vojsko nezanimivega orožja in opreme (kalašniki kalibra 5,45, pištole Makarov, uniforme, čelade ipd.), ki so jo imenovali balast in so jo pozneje odprodali kupcem v južni državi.« »Količino orožja in opreme, ki so jo imenovali balast, je osebno odredil v nadaljnjo prodajo minister Janez Janša. Vse operativno delo v zvezi s tranzitom, zavarovanjem prevoza in pobiranjem denarja pa je, kot ve, opravljala VI. uprava MORS. Kam je šel na ta način pridobljeni denar, Rijavec ne ve«?

4. Ker iz različnih dokumentov jasno izhaja, da so posamezni delavci MORS v času, ko ste bili minister, razpolagali z velikimi gotovinskimi zneski, vas prosim, da pojasnite, v katerih dokumentih so ti gotovinski prihodki evidentirani, kje je knjižena morebitna poraba teh sredstev za potrebe oboroženih sil in kako so bile v računovodskih evidencah MORS (ali proračunu) evidentirane morebitne razlike.

Iz uradnih zaznamkov namreč izhaja, da naj bi v času, ko tudi zaradi nekega dolga MNZ dobavitelj ni želel dobaviti raket, tedaj nujno potrebnih za obrambo domovine, za pokritje primanjkljaja na MORS razpolagali z zadostnim zneskom, in sicer v gotovini. Kot lahko preberemo v UZ VOMO (28), naj bi šlo za 24 milijonov nemških mark. »Minister Janez Janša naj bi sicer imel potrebno gotovino, pa je ni hotel dati.« Iz istega UZ izhaja, da »so za pokritje poiskali sredstva v različnih podjetjih v Sloveniji ter tako zbran denar prek firme SCT v tujini nakazali prodajalcu. Kot ve, je MNZ višek orožja s pomočjo Janeza Janše odprodal kupcem na Hrvaškem, ti pa so nakazali plačilo na omenjeno firmo, ki je pokrila devizni primanjkljaj MORS pri

prodajalcu. Prav tako mu je znano, da je del orožja za svoje potrebe od tega kontingenta dobila tudi obramba.« V tej zvezi sprašujem še: kako, kdaj, v kakšnem znesku in iz katerega vira je bil poravnán morebiten tako nastali primanjkljaj podružnice slovenskega podjetja v tujini?

Prav tako lahko na podlagi bančnih potrdil avstrijske banke ugotovimo, da je 17. septembra 1991 predstojnik VOMO očitno v gotovini vplačal kupnino za 21 osebnih avtomobilov, v skupni vrednosti 6,956.760 ATS oz. 9,923.981 DEM. Od kod šefu obveščevalne službe MORS skoraj deset milijonov nemških mark gotovine?

Iz primopredajnih zapisnikov (273-275) izhaja, da je v dneh med 4. in 16. aprilom 1992 delavec MORS od delavca MNZ prejel skupno 3,3 milijona ameriških dolarjev. Kje je knjižen oz. evidentiran ta gotovinski prihodek MORS?

5. Kot je razvidno iz dopisa VOMO z dne 08. 12. 1993 (583), vas je predstojnik vojaške obveščevalne službe obvestil, da Martin Božidar Njavro ne izpolnjuje pogojev za pridobitev statusa pooblaščene uradne osebe in posledično službene izkaznice, »ker nima opravljenega izpita za pooblaščeno uradno osebo; ker formalno ni v sestavi Uprave za varnostne zadeve MORS, niti njenih organizacijskih enot v PŠTO.« Zato sprašujem, kateri predpis je predstavljal pravno podlago, da ste podpisali izkaznico, ki je izdana bila 9. 12. 1993, in sicer pod zaporedno številko 094.

6. Na podlagi odločitve katerega organa in kakšni pravni podlagi je bilo v juliju 1991 na področju Kočevske Reke izvedeno urjenje paravojaške enote, pripadnikov stranke HOS? Kdo je bil izvajalec urjenja?

7. Ali nameravate preklicati vaše izjave o lastništvu in namembnosti v juliju 1993 na mariborskem letališču 'odkritega' orožja, sploh, ker je druga parlamentarna komisija, ki je preiskovala orožarsko afero, v vmesnem poročilu zapisala ugotovitev, da je »bilo orožje nesporno last Bosne in Hercegovine,« »da so bile še manj utemeljene domneve o mariborskem orožju, ki naj bi bilo dekonzervirano in pripravljeno za vojaški udar zoper obstoječi ustavni red« (687) in da lahko komisija z gotovostjo trdi, »da je za orožje med humanitarno pomočjo vedel takratni direktor VIS-a dr. Miha Brejc« (686)?

8. Ali so navedbe v vladnem poročilu o prejetih sredstvih od prodaje orožja v letih 1991-1993 (221-223), poslanega v DZ RS 03. 08. 2000, ko ste bili obrambni minister, skladne z vašo izjavo: »če sprašujete, ali smo orožje prodajali za gotovino, je moj odgovor da,« podano konec leta 1999, predvsem, ker v poročilu gotovinsko poslovanje ni omenjeno?

9. Ali se zavzimate za umik oznak zaupnosti s celotne zbirke, s katero v tej zadevi razpolaga Državni zbor RS?

Ker verjamem, da zgolj razjasnitev tedanjega dogajanja (pa četudi v najmanjšem še mogočem obsegu) nudi temelj za dokončno zaprtje nerazčiščene afere in nujno razbremenitev odnosov v državi in prek njenih meja, iskreno upam, da boste na vprašanja odgovorili iskreno, celovito, upoštevaje vse informacije, s katerimi razpolagate, in z vedenjem, da zgolj resnica naši družbi – posredno dejanski slehernemu državljanu – omogoča napredovati.

Sicer pa naj izkoristim to priložnost, da vas povabim na intervju o navajani temi. Kraj in termin izvedbe seveda podrejam vašemu urniku, dovolite pa mi, da povsem skromno sporočim, da menim, da pogovor tematika zahteva vsaj devetdeset minut ter da bi bilo koristno, da je pogovor izveden na javnem mestu.

*V upanju na čimprejšnji odgovor,
vas lepo pozdravljam!*

Matjaž Frangež

Poslano:

- na zgornji naslov s priporočeno pošto.

V vednost:

- Predsednik Republike Slovenije, gospod dr. Danilo Türk, Erjavčeva cesta 17, 1000 Ljubljana,

- Predsednik Državnega zbora Republike Slovenije, gospod dr. Pavle Gantar, Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana,

- Predsednik Vlade Republike Slovenije, gospod Borut Pahor, Gregorčičeva ulica 25, 1000 Ljubljana,

- medijske hiše,

- parlamentarne stranke, poslanske skupine v DZ RS in poslanca narodnih skupnosti v DZ RS.

Maga na RA Slovenija ne oglašujejo zaradi »negativnih navedb«

3.12.2008 ob 20:42

Na [tedniku Mag](#) so posneli radijsko reklamo za novo številko in jo ponudili v oglaševanje (tudi?) RTV Slovenija. Pa se je zataknilo. Podobno kot [v prejšnji številki](#) tudi v novi secirajo stanje na javni RTV. A glej ga zlomka, radijski oglas za Mag vsebuje problematičen stavek »nadaljujemo tudi zgodbo o javni RTV in čudnih poteh denarja pri produkciji razvedrilnih oddaj«, kar je bilo dovolj, da so zaradi »negativnih navedb« objavo oglasa zavrnil. Iz Delove hiše so nam anonimno odstopili vsebino pojasnila:

Spoštovani, obveščam vas, da posnetka z negativnimi navedbami o Javnem zavodu RTV Slovenija (...nadaljujemo tudi zgodbo o javni RTV in čudnih poteh denarja pri produkciji razvedrilnih oddaj) ne bomo objavljali v programih Radia Slovenija.

*Lep pozdrav
Dušan Remškar*

Prodaja Delo svoj delež v Večeru gigantu WAZ-u?

3.12.2008 ob 20:56

Povzemamo po Financah in STA (via Mladina):

Informacije o tem, da bi Delo v postopku priglavitve koncentracije prodajalo Večerov delež, ne držijo, so za STA povedali na Delu in dodali, da bodo možne sinergije začeli udejanjati, ko bo UVK odločil, da je omenjena koncentracija skladna s pravili in ji zato ne nasprotuje. Delo bo na UVK pravočasno priglasilo koncentracijo lastništva v Večeru.

S tem odgovorom so se na Delu odzvali na nekatere informacije o tem, da so tik pred sklenitvijo dogovora o prodaji svojega 80-odstotnega deleža v mariborskem časniku. Časnik Finance kljub temu danes piše, da naj bi se z nemškim založnikom WAZ pogajali le še okoli cene, čeprav naj bi imeli odprto še eno možnost. Ob tem dodajajo, da bi lahko bil dogovor sklenjen še ta teden, saj se lastnikom mudi s prodajo, s katero bi se izognili obvezni priglavitvi koncentracije med Delom in Večerom.

Na vprašanja o morebitni prodaji Večerovega deleža pa ni želel odgovarjati prvi mož mariborskega časopisa Uroš Skuhala, ki je za STA dejal, da je to stvar lastnikov. Obenem je zavrnil informacije o tem, da naj bi sam, tudi v povezavi s spremembo lastništva, kmalu zapustil Večer in se zaposlil kot vodja marketinga v NKBM. "Informacijo o odhodu odločno zanikam, saj se o tem nikoli z nikomer nisem niti pogovarjal, kaj šele dogovoril. Moje delo in nadaljnji načrti so povezani izključno z vodenjem ČZP Večer," je zatrdil Skuhala, medtem ko nam njegovega morebitnega prihoda niso želeli potrditi niti v Spemu, ki skrbi za odnose z javnostjo v NKBM, in sicer z odgovorom, da je to osebna stvar Skuhale in sami o tem nimajo pravice obveščati javnosti.

Sicer pa so na Delu za STA tudi potrdili, da resno razmišljajo o uvedbi enotirnega sistema upravljanja. Predlog sprememb je bil po njihovem že obravnavan na nadzornem svetu in je v skladu s statutom trenutno v še v postopku sprejemanja. Nov sistem naj bi bil uveden predvidoma z novim letom, podrobnosti o tem, kdo naj bi sestavljal novo upravo, pa za zdaj še niso razkrili.

Nekateri mediji v novem upravnem odboru vidijo sedanjo prvo nadzornico Andrijano Starina Kosem, predsednika uprave Petra Puhana ter urednika Darijana Koširja, časnika Dnevnik in Finance pa omenjata še Mojco Jazbinšek Volk, ki je na Delo že pred časom prišla iz Steklarne Hrastnik. (STA, mh)

RTV strasti o Strasteh, pod katere se urednik Jani Virk ne želi podpisati

6.12.2008 ob 09:58

Iz današnjega Indirekta:

Po hodnikih nacionalne televizije na Kolodvorski pa tudi v javnosti še vedno odmeva izjava urednika kulturno-umetniškega programa Janija Virka, ki je v javnem pismu zatrdil, da se zaradi nestrinjanja z vodstvom RTV, ker so njegovemu uredništvu prisilno dodelili dnevno nadaljevanke Strasti, ni hotel podpisati v zaključni špici nadaljevanke in da je denar za prvo slovensko telenovelo odobril nadzorni svet RTV.

Jasno je, da so se nadaljevanke, ki so si jo izmislili direktor TV Slovenija Jože Možina, njegov pomočnik Igor Pirkovič in urednik informativnega programa Rajko Gerič, in je bila posneta zato, da bi dvignila gledanost informativnega programa oziroma TV Dnevnika, oteпали vsi. Jasno je tudi, da so na koncu morali najti nekoga, ki bi dal uradni pečat za odobritev projekta. Našli naj bi ga v nadzornem svetu RTV, v katerem sedijo Franc Orešnik kot predsednik, Tomaž Glažar kot njegov namestnik in člani Nikola Damjanić, Klemen Jaklič, Igor Šetinc, Janez Čadež, Silvo Škornik, Matjaž Durjava, Sonja Heine, Martin Žvelc in Mateja Vodeb.

Vendar pa kljub vsemu nadzorni svet RTV sploh še ni odobril posebnih finančnih sredstev, ki so jih zahtevali. Kot pravi predsednik nadzornikov Orešnik, bodo o tem razpravljali šele na seji nadzornega odbora, ki bo prihodnji teden. "Mi se z vsebino ne ukvarjamo. To potrди programski svet. Glede nadaljevanke Strasti lahko povem samo to, da smo vlogo za odobritev sredstev zaenkrat zavrnili in naložili vodstvu, da mora dopolniti projekt Strasti z merili, ki bodo upravičevala koriščenje posebnih finančnih sredstev," pravi Orešnik in dodaja, da za zdaj le vodstvo televizije ve, iz katerih postavk se črpa oziroma se je črpal denar za plačilo nadaljevanke.

Ta je bila narejena na ključ za ceno 13.000 evrov za epizodo, kar pomeni, da bo strošek za 110 delov nadaljevanke, ob kateri lahko vsak dan uživamo pred Dnevnikom, malo manj kot milijon evrov in pol. Od tega so studiu VPK, ki nadaljevanke producira, menda plačali že eno tretjino denarja, torej okrog pol milijona evrov.

Mekina o lastniško-političnih preigravanjih z Večerom

6.12.2008 ob 20:30

Zgodovina Večera (vsaj) od leta 2003 do danes. V tako rekoč prvi osebi, izpod peresa bivšega Večerovega novinarja Boruta Mekine, za časopis, v katerega piše zdaj.

Povzemamo [po Mladini](#), spodaj odlomek:

Ko je Janševa vlada najbolj pritiskala na medije, s(m)o imeli v Večer u zbor novinarjev za zborom novinarjev. Na enem od teh je vodstvo sporočilo, da je heca konec. Če se bo Večer upiral politiki, je bilo sporočeno, »nas bodo prodali«. Medtem ko so novinarji Dela kričali, se je v Večer u vzpostavila nekakšna notranja, miroljubna koeksistenca z oblastjo, ravno zaradi grožnje, da bo Večer izgubil samostojnost. Tudi opozorila Večerove analitične službe, ki je ugotavljala povezanost pogostega pojavljanja Janeza Janše na naslovnica h časopisa s padcem prodaje, niso pomagala. Borisu Jaušovcu, bivšemu uredniku Večerove priloge V soboto, ki je začel v slavnem Bunkerju zbirati cenzurirane članke, je vodstvo zagrozilo z disciplinskimi ukrepi. Od zunaj je Večer slavil Janšo, od znotraj je bila v zraku grožnja, da bo prišel v last Dela, da bo prodan na tuje ali celo Klimi Petek. Novinarji in uredniki so poskušali razmišljati strateško.

Danes je verjetno vsem jasno, da se strateško razmišljanje novinarjev ob kooptaciji z Janševo oblastjo ni izplačalo. Očitno je, da namerava Pivovarna Laško Večer prodati najboljšemu ponudniku - in ta bo po vsej verjetnosti prišel iz tujine. Scenarij je že napisan: ko je Šrot razkril sporno in očitno nezakonito lastništvo časopisa, je od državnih institucij zahteval, da mu zaukažejo odprodajo. S tem je rešil svojo moralno dilemo. Šele sedaj se je oglasil Večerov aktiv novinarjev in Delov nakup mariborskega časopisa označil za sovražnega. Ugotovitev novinarjev, da dnevnik Večer »nikakor ni kompatibilen z dnevnikom Delo, saj sta na medijskem trgu nesporno konkurenta in torej gospodarska računica za obstoj obeh časopisov ni prav jasna,« prihaja veliko prepozno, ker so lastniške povezave med njima znane že od leta 2003, od maja 2007 pa se razmerja niso več bistveno spreminjala.

Večer je s tem dosegel dno. Osrednji medij severovzhodne Slovenije so lastniki sprva povozili gospodarsko, nato pa še moralno in politično. Morda je zato odprta le še pot navzgor. A pogoj za to je novi lastnik, predvsem takšen, ki bo časopisu vrnil ugled in ne le kup denarja laški pivovarni. In če laščani poslanstva medijev ne razumejo, kot trdijo v Večer u, bo pri iskanju primerne ga lastnika nujna tudi dejavnejša vloga Večerovih urednikov in novinarjev.

[Sv. Miklavž prinesel darilo - novi zakon o RTV. Dodajamo svoje - the best of RTV 2006/2007/2008](#)

6.12.2008 ob 20:31

Včerajšnje [Odmeve](#) (5. 12. 2008) z voditeljico Rosvito Pesek si bomo zapomnili po obisku svetega Miklavža s parkeljni. Zelo dobesedno – z bogato delegacijo je na njeno močno začudenje prikorakal v studio. Kot vse kaže, so otroški program v javnem zavodu zdaj »ad hoc« raztegnili v pozne nočne ure (22.30). Čeprav Odmevi sicer »vsak delavnik ob 21.50 ponudijo sveže večerne novice ter analize najpomembnejših dogodkov dneva, ozadja dogodkov in pojavov, prikrite podrobnosti in nove plati vznemirljivih zgodb.«

[Srečanje med Peskovo in svetim Miklavžom](#) (glej konec oddaje) je bilo prisrčno. Slednji se je pridušal, da so angelčkom pač znižali honorarje, parkeljni pa itak delajo zastonj. Še sreča. A praznih rok ni prišel. »A ste tudi meni kakšno darilce prinesli,« je hlipnila Peskova in dodala tisti »A hudiček nam ga je prinesel«, ko je sveti Miklavž že pomolil debel listič papirjev, na katerem je pisalo »Novi zakon o RTV Slovenija«. In še: »O, budilka?«, je Peskova glasno znova fingirala začudenje. »A to je zato, da bomo vedno na preži za novimi informacijami?«, je za vsak primer preverila.

Spodobi se, da tudi mi podarimo kakšen snopič darila. Pravzaprav celotnemu jeklenemu kolektivu RTV Slovenija, ki se tako neomajno trudi za pravo stvar. Žal nismo povabljeni v studio. Celoten snopič, povzet po tem blogu, je [dostopen tukaj](#) (71 strani), spodaj le kratek povzetek:

The best of 2006-2008

Okoli 60 programskih, novinarskih in profesionalnih kršitev in »kiksov« na RTV Slovenija (izbor)

Kršitve novinarskih in profesionalnih standardov vsebujejo v glavnem primere delovnih suspenzov, šikaniranj, cenzure, političnih pritiskov, pristranskosti, posege v programsko vsebino, skratka obsegajo, govorijo in zadevajo: delovni suspenz Vide Petrovčič, uvedbo novih »uravnoveženih« političnih komentatorjev, izbris oddaje Pod Žarometom, sovražni govor in rasizem v programih, ukinitve naročnine Mladine v MMC RTVS, netoleranco v oddaji Piramida, cenzuro in prirejanje vesti o ugotovitvah monitoringa RTVS, uredniški poseg v poročanje o dogodkih v Ambrusu, nedovoljeno sponzoriranje oddaje Piramida, umik oddaje Hri-bar iz arhiva, nekonkurenčno ravnanje RTV hiše glede odkupa filmov, soodločanju ministra Rupla, kdo bo gost v oddaji RTVS, delovnem suspenzu novinarja RA Slovenija Roberta Škrjanca zaradi poročanja o aferi Sova, ocen tujih organizacij o vpletanju RKC v TV oddaje na RTVS, odpovedi pogodbe novinarki Nataši Štefe (»Janša kot pes«), razrešitev urednika Vala

202, prirejanje novic o tem, inkriminiranem nastopu novinarke Mojce Pašek na drugem mediju, novinarskih načelih novinarja Vladimirja Voduška glede afere o dogovarjanju o incidentih, poskusu vpeljave kodeksa ravnanja, bizarne zahteve snemalcev RTVS, intervencijah direktorja radia, ki rešuje čast SDS v kvoti gostov oddaje, napovedano tožbo honorarnih novinarjev, odstavljanju urednika »Studia ob 17« Sandija Freliha, profesionalnem standardu vodenja Vročega stola, spornem oglaševanju pirotehnike v osrednjem dnevniku in Odmevih, cenzuri za g. Janeza Janšo spornih dogodkov, poročanju Voduška o aferi Vodušek, programskem čiščenju nekaterih oddaj, anketnih zmagah na Valu 202 Anžeta Logarja (SDS), fantastičnih rezultatih SDS in Janše v Vročem stolu, poročanju tujih kritičnih prispevkov o stanju medijev v Sloveniji v Odmevih, kompromitaciji društva Liberalna akademija, kršitvi kodeksa novinarjev v primeru poročanja o družini Strojani, odklanjanju kandidata za urednika Franca Jurija iz razloga »starosti«, cenzuriranih vesteh o anketnih manipulacijah, favoriziranju določenih vsebin (ZNP) proti drugim (novinarska peticija), znova računalniških manipulacijah v oddaji Vroči stol in kasneje na MMC RTVS, cenzuri gostov v oddaji Odmevi, urednikovanju in vmešavanju v odločitev novinarja v oddaji Omizje (Mojca Pašek), cenzuri poročanja o aferi Vodušek (napad na ženo), ukinjanju programa ARS in šikaniranju odgovorne urednice Vilme Štritof, nenadni uvrstitvi predvajanje oddaje »Resnica o Patrii« po želji premierja na program, potiskanju oddaje Hri-bar v pozni nočni čas, nespodobnih dvomih v profesionalnost finske nacionalne televizije s strani odgovornega urednika Geriča, nepredvajanju oddaje Maria in cenzuri »ironičnega« konteksta te oddaje v programu RTVS, komercializaciji in turbo vsebinah RTVS, uvajanju vedeževalskih vsebin v programe, samooklicanih predstavnikov ZNP v programskem svetu RTVS, grožnji s suspensom uredniku oddaje Hri-bar Bojanu Krajncu in »posredovanju« Silvestra Šurle, agoniji in peticiji novinarjev MMC RTVS, ki g. Igorja Pirkoviča obtožujejo cenzure, šikan, neznanja in odsotnosti z dela, nepremišljene uvedbe telenovele Strasti v termin namesto risank iz razloga gledanosti, skrivanja in prikrivanja podatkov o gledanosti, kar je v nasprotju s statutom RTVS.

obiskuje
Srednjo šolo
v Slovenski Bistrici
skoraj 700 dijakov,
pred desetletjem jih
je le 120,
v desetih letih
je šola obiskovala
1734 dijakov

ZDENKO KODRIČ

Skrbna, a prelomna obdobja srednje šole, je na večerjavni konferenci poudarila ravnateljica Srednje šole Slovenska Bistrica Iva Pučnik. Prelomna zato, ker se je v tem desetletju zgodilo velikih spremembnih dogodkov. Ko je leta 1999 dobila državno soglasje, je bilo jasno, da se bo v me-

Čisto za konec: cigari talci so novinarji?

na Kosovo in v Srbiji) Negujejo slovensko-slovenski prijateljstvo sodelujejo z dijaki s Sicilije v zvezi s Francozi, Nemci in Angliji. Profesorica Lidija Salomon, predsednica sveta šole, je nanašala na desetletni do sedesletni do takratni šolski uspehi. Šola, literarni glas, in člani in raziskovalci, ki, publiki in bistriški direktorji uspešnih družb. O zunajšolskih dejavnostih je govoril profesor Robert Obrul in opozoril, da je večina dijakov vključena v te dejavnosti in da so ponosni na njihove uspehe. Šola, ki je v vseh 23 oddelkih dosegla dobre učne uspehe. Šola, ki je v vseh 23 oddelkih dosegla dobre učne uspehe. Šola, ki je v vseh 23 oddelkih dosegla dobre učne uspehe.

vec se sovarja

Do zdaj smo pri...
milijonov evrov vrednem nakupu...
oklepnikov patria, srečali predvsem naslednje sume in nenavadnosti: sum korupcije, sum kršenja temeljnih principov zakona o javnih naročilih in dokaz, da s kupljenimi...
pri tem niso...
pevki krajanov v de...
V soboto so odprli državno cesto skozi...
gasilskega doma, plok razsvetljavo. Naložba 409.000 evrov. Občin dala za pločnik in lu...
evrov, KS Podzemelj si pa je prispevala Direkcijo. Metličani so v soboti učno pot Kučar-Kolpi oblikovala Zavod za varstveno dediščino Novo mestoško turistično društvo Vigor območje Kučarja zaradi boheoloških najdb iz prazgodnjega obdobja. V pripravi so brošuro, pa bodo ob označevalnih postavili klopi in mize. M. D.

koncu sveta

Zdenko Vrdlovec

Ljubljana – Ob izteku letošnjega Liffa je že čas, da si naredimo svoj mali »pantheon« ali izbor najljubših filmov. V svojem sem opazil, da ga sestavljajo predvsem filmi s razred **Laurenta Canteta**, nosti, kot so **Razred Christopherja Zalle** in **Dobro Oče naš Christopherja Zalle**, ali dokumentarni, kot sta **Srečanje na koncu sveta** Wernerja Herzoga in **Standardni postopek Errola Morrisa**, med fikcijami pa bi bila na prvem mestu režijska mojstrovina **Arnauda Desplechina Božična zgodba**.

Toda Herzogovo **Srečanje na koncu sveta** je vendarle neka izjema, kot je to tudi kontinent, ki ga film obišče. Antarktika je pač edina zemeljska celina, ki naj bi imela mir pred ljudmi. Dolgo je bilo res tako, toda v 18. stoletju so pomorskeži začeli iskati pravilno pot do Antarktike. V začetku 20. stoletja je postal Južni pol raziskovalni cilj, kot je sklenili na geografskem kongresu v Londonu. K temu cilju sta se prva in skoraj hkrati namenila dva raziskovalca – Norvežan Roald Amundsen in Anglež Robert Falcon Scott. Amundsen je s polarno ladjo Fram v začetku leta 1911 priplul do Zaliva kitov na Antarktiki, kanalu za njim pa Scott, ki je imela še okoli

Scott, je z velikim razočaranjem odkril norveško zastavo. In tudi vrtnet v ta bor se je za oslabele Scottove moči iztekla smrt. Amundsen je leta 1928 izginil na Arktiki, ko je reševal italijanskega pilota na Severnem tečaju. To je bila junaška doba odkrivanja južnega tečaja, tej pa je sledilo obdobje znanstvenega raziskovanja. Danes je Antarktika poseljena z znanstvenimi postajami, med njimi sta tudi dve nemški – postaja Georga von Neumayerja in Filchnerjeva postaja – toda slavni nemški režiser si je raje izbral ameriško, McMurdo, kjer je nekoli »visejši« plačo kot v posnetke iz Pontingovega filma **Scottova antarktična ekspedicija** v pokojninsko tova (1911–13), pri čemer se dobro zaveda velike razdalje in razlike med Pontingovim filmom dejanskega tveganja (sam Ponting je sicer preživel, ker ni spremljal Scotta na poti proti južnemu tečaju) in svojim, ki je vendarle bolj interesen. Toda pri svojih letih si in napovedi vsebovala norost in nevarnost tveganja za povišanih ekspedicijski. Toda pri svojih letih si in napovedi vseh ekspedicijski. Toda pri svojih letih si in napovedi vseh ekspedicijski. Toda pri svojih letih si in napovedi vseh ekspedicijski.

neke vrste mašilo svojega izražanja. Začelo se je to, ko sem bil še aktivni profesor na univerzi, da mi je študent na izpitu neprestano govoril o nekem bistvu, ne da bi mi odgovoril na bistvo, ki je bilo postavljeno v vprašanje. Dostikrat sem moral študenta enostavno prekiniti in ga postaviti pred dejstvo, da me neha prepričevati o nekem bistvu, ki ga v njegovem izvojanju ni, in mi odgovori na bistvo vprašanja, če ga seveda ve. Le na tak način sva lahko hitro razčistila, kaj bistvo sploh je. Bistvo ni prazna beseda in mašilo, bistvo je preveč pomemben pojem, lahko k te razve pih, kol Drugo lo mote in posla vas bo tisti »Ča grem, n sede, ke ipd. Zg čisto ru in drug majhni varjati da se bo jeja vz dati ata vljati s postaj da bi se drav.

V zadnjem času smo se navadili tudi na zelo pogosto reko »lep dan še naprej želimo«. Uporabljamo ga ob najrazličnejših prilikah, kot neko naučeno in avtomatično ponavljanje, ne glede na primerenost in vsebino pogovora. Večkrat slišiš pripovedovati o izrazito negativnih rečeh, o prometnih nesrečah, o golfujkah, o težkem življenju ipd., na koncu pa se pomemkovačca poslovita z »lep dan še naprej želimo«. Ali sploh ne mislimo, kaj govorimo, ali pa je v nas toliko cinizma, da v takih prilikah vse skupaj povežemo v eno dneva, za naprej in ne bi bilo pri...

Klonirali so Zaprzjeno miš

Do kmalu po Zemlji znova...
mrimil mamut?

katerih so odstranili jedra, pri čemer so uporabili radio spreminjeno tehniko prenosa jedra. Jedra donatorja najprej očistijo, nov so zagotovili raziskovalci. To jih je presenetilo, saj se pri kloniranju z uporabo nevronske celice doslej niso mogli povaljati z veliko uspehi. Raziskovalci menijo, da visoka vsebnost glukoze v možganih nemara deluje kot kriptotekst, da torej celice obravnajo poskodb. Potem ko so raziskovalci vzpostavili linije prenosa jedra, so izdelali drugi krog prenosa, ki jih vsadi v namoderni miške so se ro...
15

Ta torek kupujte ceneje do 90%!
Izberi svoj popust!

Uredništvo...
1. d. d.,
1.1.2005

Se je kakovost novinarskih izdelkov v zadnjem času poslabšala?* Nekateri zaskrbljeno ugotavljamo, da imamo pri nas medijske tajkune in da so novinarji poniglavi pisuni, da je Janša spremenil zakonodajo in uvedel nova, uravnotežena in pluralna pravila poročanja. Pravijo pa še, da zaradi vsega tega kakovost nedvomno peša. Volitve so čas, ko so naša pričakovanja večja in medije čisto po pravici smemo in moramo ocenjevati ostreje. Prav zato utegne biti gorko spoznanje, da jih je večina tu zatajila. Kako prepoznati slabo novinarstvo, če odmislimo, da vsega pač ne morejo biti krivi tajkuni in Janez Janša? Po zapoznelosti, po neraziskovalnosti, po politični pristranosti, po paranoidnosti. Premalo je obsoditi premajhen profesionalizem, navijaštvo in blokovsko delitev na leve in desne novinarje. Pogledati je treba, kako se to pozna v besedilih, prispevkih in kontekstih njihove objave.

Osnovna težava, ki trenutno preči normalen novinarski posel, je njegova čezmerna ideologizacija. Biti novinar pomeni biti novinarski ali kapitalski vojščak, biti razpoložljiv za manipulacijo, biti pristranski, podkupljen, servilen, enodimenzionalen in zdravorazumsko slep, biti pravi ali napačen, naš ali nenaš. Poanta je v tem, da novinarji niso v resnici nič od tega. A v takšni situaciji je po svoje nemogoče delati. Demotiviranost, posledico politične satanizacije, ki jo proti novinarjem vodita predvsem Janez Janša in njegova stranka (še intenzivneje po peticiji), ki demonizira ceh, cehovska združenja in posamezne novinarje, so povzročile tudi sistemske rešitve; zakonodajne, socialne in druge okoliščine so položaj novinarja v družbi naredile ranljiv, njegovo javno vlogo sporno, posameznike so razčetrile in pribile na križ, novinarska imena razdelile v razpredelnice in nekatera poslale v samico, od koder ni rešitve. Dve strani se obmetavata s sočnimi izrazi, prva drugi očita kapitalsko hlapčevanje, druga prvi politično, po potrebi izmenično ali hkratno. Moralne norme so padle, eksekutorski uredniki so nazadnje nagrajani in v posmeh profesiji začnejo voditi poklicna združenja, politični motivatorji vročih oddaj ob podpori urednikov čezmerno prosperirajo in jih ustavijo šele nepredvidene družinske pretepaške afere ali zamere tožilcev, iz informativnih oddaj se delajo zabavne in iz zabavljaških informativne, elitni program ARS se želi podrediti načelu poslušnosti in iz gledanosti narediti javnostno vrlino ...

Eden od zaznavnih učinkov ideologizacije ta čas je manipulabilnost novinarjev, ko sledijo »nameščenim« vsebinam in posvojijo vsiljeni diskurz, recimo o tajkunih. Skratka: ko politiki vodijo novinarsko mišljenje in ga fokusirajo po svoje. Spontana ideologija vladarjev je prepoznavno protofašistična: stigmatiziraj nasprotnika

* Članek sem objavil v Mladini leta 2008 pod naslovom »Novinarji kot ideološki talci«. Z njim končujem elektronsko knjigo, ker si, tako kot v uvodu, vedno znova zastavljam vprašanje o »prostovoljnem suženjstvu« novinarjev. O tem, kako si novinarji sami postavljajo mejo svoje svobode.

(izbrisanega, cigana, novinarja, tajkuna), vanj usmeri negativna čustva množic in nanj prilepi sporočilo, ki ti prinaša točke. Ker gre za »sovražnika«, točke dobivaš za zmago nad njim. Napovedani boj proti tajkunom je zato sprožil cel fantazmatski okvir iskanja, v katerega so privolili vsi: politiki, državljani in komunikatorji med njimi, torej mediji. Čeprav niso niti rešili problema s satanizacijo samega sebe, so vsiljeni diskurz kupili z velikim veseljem in potem ostali z dolgim nosom, ko jim premier že nekajkrat ni želel povedati, kdo je »pravi« tajkun. Češ, on nikogar ni poimenoval z imenom. Ideologija par excellence: obstaja le Tajkun, nikoli tajkun. Recept za novinarje je jasen: gospod premier, če ne želite, da vas imamo za lovca na jetija, nam, prosim, postrezite z dokazi o kaznivem ravnanju. Za manipulabilnost sta dva vzroka: nehotena nevednost in neprofesionalizem ali hotena pristranost. Za prvo obstaja terapija, druga je dokaj neozdravljiva. V to kategorijo sodi tudi servilnost - sicer se radi pritožujemo, da je npr. STA v rokah vladajoče stranke, malo manj pa priznamo, da je učinkovitost agencije mogoča zaradi ležernosti piscev vesti, ki namesto produciranja svojih pogosto neselektivno povzemajo poročila, prilagojena potrebam vlade in njenega predsednika.

Ideološke smernice novega novinarstva (skrb za uravnotežene »kvote«, sproščenost za »desne rešitve«, politična prilagodljivost) se včasih čudovito mešajo s trendi rumenizacije tiska, razvoja in konvergence medijskih tehnologij ter nepotrebnih nižanj standardov in poenostavljanj. Ne govorimo le o tem, da se novice rumenizirajo, da je na spletni strani 24ur nemogoče prebrati vest iz notranje politike, ne da bi se pri tem recimo zaletel v dve sicer čudoviti dojki le dva centimetra levo ali desno (vse je lahko lepo in prav, če je na svojem mestu). Postajajo instantne, lepljive, enostavne in vroče. Spet resne priloge resnih dnevnikov, menda naveličane politike (kot da niso natanko s tem privolile v ideološki diskurz), bežijo v trivialni vsakdanjik pisanega sveta, želijo biti apolitične. A ubežati ne morejo, le gledajo proč. Je potemtakem kaj čudnega, če je vpričo takšne ujetosti v ideološko kletko odmeven novinar finski novinar? Vprašati bi se smeli ne le, zakaj finski preiskovalci in organi pregona delajo bistveno bolje kot naši, temveč tudi, zakaj se dokumentarci o podkupovalni aferi Patria na Finskem delajo, pri nas pa ne. Neznani finski novinar lahko diktira politiko v Sloveniji, slovenski se zdi nemočen, povrh še prostovoljen talec.

